6
25-B
6
11 M
24
~~II D 59 f~~
C. J.
S. F
O. 3
N. 12
~~6-25.B.38~~

MARIANI SCOTI,

poetæ, mathematici, philoſophi & theologi eximii, monachi Fuldensis, HISTORICI PROBATISSIMI, CHRONICA: ad Euangelij ueritatem, poſt Hebraicæ ſacro ſanctę ſcripturę & Septuaginta interpretum uariationem, magno iudicio diſcuſſam & correctam, certa enumeratione temporum conſcripta.

Adiecimus MARTINI POLONI Archiepiſcopi Conſentini, eiuſdem argumenti Hiſtoriam: cuius inter Pontificios ſcriptores, à multis iam annis ob ſingularis fidei opinionem magnus fuit uſus, atque frequens memoria.

Omnia nunc primùm in lucem edita. Adiectis etiam rerum præcipuè memorabilium Indicibus.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA

BIBLIOTECA NAZIONALE ROMA

Cum Cæſ. Maieſt. gratia & priuilegio ad decennium.

BASILEAE, APUD IOANnem Oporinum.

BIBLIOTECA NAZIONALE ROMA

ELIZABETHAE, ORBIS decore, fidei defenſione illuſtri,

ANGLIAE, FRANCIAE, HYBERNIAEQ. REGI VIRGINI, BASILIVS IOHAN. HEROLD S.

ETSI, PROCERVM POPVLIQ'VE totius Angliæ ſanctione & ſcitu, ſacroſanctam te Reginam ELIZABETHA, alumna CHRISTI, fidei defenſione illuſtriſsima atq; nobiliſsima Virgo, neque literatura, neq; ulla cõditione notus homo, interpellare non ſolùm confidentiſſimè, uerumetiam in Remp. Anglicam improbus & importunus peccare nonnihil uidear, dum publica reſpirantis & reuireſcentis Regni negotia, priuatis aridiſq; meis ſcriptis moror: una tamen ſatis magna, eaq; præcipua cauſa, probare tibi hanc meam inſcriptionem poſſem, quòd diuinarum & humánarum rerum expertiſsimi Philoſophi ac hiſtorici inclyti MARIANI hanc, iure poſtliminij fauorabilem, difficillima quoq;, & quàm hactenus ab ullo tradita ſit alio, certiori, adq; Euangelicam ueritatem accommodata ratiocinatione gratioſiſsimam hiſtoriam, tibi ô Virgo Regia, offero, atq; animo dedico deuoto. de quo Authore, ut plura dicam, inferius dabitur occaſio: cum nunc honeſtiore & probabiliore nomine, Deo Opt. Max. in primis, tibi ô ELIZABETHA, Reip. deniq; Chriſtianæ & Angliæ regno gratuler, quòd auſpicatò tuę patrię præfecta ſis, exemplum quoddam, cuius ex omni antiquitate ueſtigium extet nullum: uindicandæ uerò libertatis, aſſerendæ religionis, inſtaurandæ fœlicitatis ueteris, huius ætatis noſtræ hominibus, ipſa ceu regula diuina quadam conſtituta, atq; poſteritati omnium ſeculorum ſimulacrũ exhibita, quo immenſa præclariſſimaq; uirtutum ſuarum magnitudine effingi aut exprimi illuſtrius aut melius nequeat.

Quicunq; enim in te, ô Virgo, uel ea quę fortunæ tribuẽda cenſentur, rimari uolunt, & res ipſas in partes tribuere: ij ad diuinas illas animi tui dotes magna admiratione rapiãtur neceſſum habent; de quibus cũ hæc pauca ſcribam, facit in omni uita & actione tua optimi perfectio & abſolutio: cuius extrema; cum tantũ deuotione quadam attigiſſe uideri queam, à conatu tamen & adumbratione eorũ, nulla religione, nulla infantiæ meæ conſcientia potui deterreri. Initium igitur ſumam ab externis, quæ fato alij conce-

dunt: ego ſemper omnium bonorum largitori unico, fortunæ &
fati moderatori, adſcribendum eſſe iudicaui: ei ſiquidem, cui ſum-
mi boni appellationem, & debitam & meritam gratiam cotidie re
ferebat Plato ille philoſophorum magiſter ac doctor, quòd Græ
cus, non Barbarus natus eſſet, uir ipſe ſempiternis ſeculorum æta-
tibus doctrinæ excellentia nobiliſsimus, & ortu ſuo, ut qui pater-
num itidem ac maternum genus à Neptuno duceret, glorioſus.
Hunc itaq; uirum, tantum philoſophum, cum in hoc iactare ſeſe
non puduerit, neq; hac deprędicatione externi ſplendoris ulli ha-
ctenus inſolens uiſus fuerit, ſed is probetur omnib. ſuſpiciēda illa
atq; admirāda hominū generi Dei benignitas hac in parte erga te
effuſa ô Virgo Regia, omnium animos quomodo non excitaret?
inq; laudes tuas non exigeret? Quàm enim uerum eſt, omnium re
rum eſſe uiciſsitudines, tam certum & hoc, alterationi omnes hu-
ius orbis plagas ſubiectas eſſe: ideo non poſſe, niſi impudenti aſſe
ueratione, Græciæ miſeræ, uaſtam illam nunc & deplorandam,
diſcordiæ malo accerſitam ſolitudinem, Angliæ regno præferri.
Eſt enim Anglia, ad Arctum propior conuerſa regio, magno om
nipotentis Dei beneficio, ingenti quoq; miraculo multis alijs or-
bis partibus ortui uel auſtro ſubiectis, mira cœli clementia, mira ſa
lubritate excellentior atq; nobilior, fulgetris, procellis, tonitrui mi
nus obnoxia, imbribus fœcūda, miti aura, hybernis æſtiuiſq; men
ſibus, totoq; currentis anni curſu, læta. Perpetuum illic uer, uiror
æternus, ager diues, fonticuli, amnes, flumina limpidiſsima & niti
da piſculēta, aurea arena diues, & uellere lanarum quàm Colchus
olim locupletior. Pecus habet innumerabile, uberrimum, à lupo
ſecurum. Homines nutrit ualetudine firma, annoſos, ſplendore &
munditie aulæ atq; culinæ omnino laudabiles & hoſpitales: nobi
litatem aucupio uenationeq; exercitatiſsimam: uulgus in omni ne
gotio, in omni arte eruditum. Gens tota patriæ amantiſsima: pro
qua in aciem prodire, & fortiter pugna cadere decorū: ignominio
ſum hoc ſolum ſibi putat, metu mortem oppetere, aut deſerere pri
mum locum, iterūq; pugnare uelle. In ſagittis illi ſpes, pręcipuaq;
gloria uictorijs parta: nulla fugæ recordatio: de ſalute, de honeſta
morte unicum omnibus propoſitum. Literarum bonarum à pri-
ma hominum memoria, indefeſſum ſtudium, percelebris gloria.

Cum itaq; inter hos naſci, aut talibus procreari magnum eſſet:
quo loco ponendū id putamus, quod è uera ueteriq; Normanno-
rum ſobole GVILHELMI illius, qui Britanni ſanguinis ſtirpē,
Romanorū uariarumq; gentium irruptione eiectam, in Inſulam
reportarit, ſata tu, ô ELIZABETHA, ac ueluti cœlo demiſſum
aliquod uirgultum, uigeſimo iam ramo propagatū floreſcis? An-
nis quippe octo minus quàm quingentis, uiginti certè Reges, non
intercisa

interciſa ſtemmatis linea numerantur, progenitores tui, ô Virgo Regia, quorum plerique fortibus factis ualde inſignes, multi ſpecioſiſsimis triumphis floruere, nonnulli autem ab æquitate & iuſticia magnam laudem acquiſiuerunt: at unicus genitor tuus, admirandæ uirtutis & ueræ pietatis palmā tulerit. O' ineffabilem προορισμῦ & iudicij diuini profunditatem.

Summus ille, de quo nobis iam ſermo fuit, Philoſophus, quòd mas, non fœmina in lucem prodijſſet, etiam benignitati diuinę tribuebat, uoluptaria quadam & titillanti iactatione, qua efferebatur, ſapientiæ opinione obſeruari ſe ab omnibus intelligens. Donorum igitur cœleſtiū magnitudinem quis unquam obſeruabit melius, quàm cōtemplatione munerū, quibus te illuſtrauit, ô Virgo, atque dotauit uoluntas atque clementia diuina: adeò ut fœmina ELIZABETHA, fœmina tu inquam, tantis uiris, fortiſsimæ genti, mulier præfecta ſis, ea, quæ ſpes bonorum accendat, emendet mores deprauatiſsimi ſeculi, quo Natura uirum negauit afflictiſsimæ Angliæ, cui moles Reip. credi poſſet. Quòd ſi ceu ſidus, hominem Philoſophum inter mares ſplendeſcere, conſentaneum eſt: nónne ut ſolem, læta luce te fœminam luſtrare & complere patriam illam tuam, & quaſi lumen à Deo accenſum eandem depulſis tenebris exhilarare, non ſolum mare, uerumetiam homine multo maius aliquid haberi debet, et affirmari poterit? quandoquidē idipſum oris dignitas in te, & ea quæ ab omnibus prædicatur uenuſtas amabilis, ſupra fidem grauitate exornata decenti, à puellari ætate, teſtificari, & Maieſtatem tuā aſſerere uiſa eſt. Quæ ut corporis aptam figuram, & membrorum quandam ſuauitatem foris oſtendit: ſic firmitatem ac conſtantiam, imò uim aliquam uirtutis continentem, & pulchritudinem oſtendit eiuſmodi animi, qui ad capeſſenda Philoſophiæ præcepta habilis & accommodus, neceſſariam de felicitate Regni tui confidentiam imponat: cum & Regum gloriam, & Regnorum ſalutem in Philoſophia, humana etiam, poſitam eſſe, noſter hic affirmare ſit auſus. Quis enim hoc neſcit, te, ô ELIZABETHA, nō inani illi, quæ uerborum lenocinijs, aut captioſis argumentationibus turget, ſed ueræ & ſacroſanctæ Chriſtianæ Philoſophiæ, quæ ſpiritu manſuetudinis & boni æmulatione perdurat, à cunabulis operā dediſſe? Quādoquidem parentibus una hæc cura fuit, ut ætate adhuc tenella erudirêre, & ingeniū tuum (quo nihil docilius, nihil diuinius) meliora imbiberet. quo quidem factum eſt, ut EVSTOCHIO Romanę uirgini præferenda multùm, puella adhuc, maternā, Latinam, Græcam, Gallicam & Italicam linguas addiſceres, aptè quidem & perfectè, atque unamquamque adeò propriè, ut ſi harum aliquam loqui aut ſcribere contingat, nemo aliam te nouiſſe exiſtimare poſsit.

Deinde præceptis optimæ ac innocentiſsimæ uitæ inſtructa, in genij uires exerere, imò exercere incœpiſti: ac uix decimū quartū nata annū, in totius Angliæ diſceſsione, tranquillo animo philoſophiam complexa, & Regis & ciuium munus ſcrutata es, nō ſine cœleſti aliquo numinis inſtinctu: quò ſumma prædita moderatione & animi humilitate, imperare diſceres: & ſpreta illa Regia munera, ad quæ fato trahebaris, agnoſceres ultrò. Iſocratis namq; ad Nicoclem huiuſmodi argumēti orationes duas, è Græco tum in Latinam linguā tranſtuliſti, tanto ſtupore, tali laude doctorum uirorum, ut cum aliorum interpretū diligentiam ac ſtudium commendent, in illa tua tralatione animi motus regios ac proprios, deniq; uirginalis caſtimoniæ ſuauitatem, & dulcedinem uenuſtioris locutionis, admiratione ſumma, ac quadam confuſione mentis ſentire ſe affirmēt. Cuius rei ſatis idoneum, eundemq; ſatis grauem teſtem producere poſſum IOHANNEM CHEKUM, ingeniorū & doctrinæ cenſura liberali incorruptum uirum, fratris olim tui ſanctiſsimi Regis EDOUARDI præceptorem: qui poſt diſcipuli mortem immaturam, nobili ſua peregrinatione, cum ex Italia huc BASILEAM appuliſſet, amiciſsimè me cōplexus eſt. Adducam & alium omni exceptione maiorem, RICHARDUM MORISINUM, uirū, Deus bone, cœlo certè dignū: qui inter cætera, de uirtutib. tuis multa, de doctrina tua plurima mihi enumerauit. Sed tu nihil, parata iam hac tua philoſophia inflata, elata nihil, Meditationes Reginæ Nauarræ aggreſſa, eas è Gallica in maternā linguā conuertiſti, utpote cœleſti Philoſophia refertas, eiusq; ſectatorib. perutiles. nam NICAULAE illius ſiue Candacis exēplo, quæ ex Meroē inſula Nili, ex Sabæ regno profecta, nō Sinopenſium philoſophorum ſcholam, non Memphiticorum ſacerdotum contubernium proximius conſulere, ſed fermè in alieno orbe, dilaudatam Salomonis ſapientiam inquirere & haurire uoluit, omnem tu ô Virgo diſcendi auiditatem tuam, CHRISTI ſapientiſsimi, uiui et pacifici filij Dei dogmate exaturare concupiſti: atq; relictis lacunis, diuini uerbi ſtatim, uiuentibus, ac ceu olim CLAUDIA illa RUFFINA ex ore D. PAULI, tu de templo Dei profluentibus aquis reſtinguere uoluiſti. Atqui ut in funeribus neceſſariorū doloris uim omnē hiſce ſtudijs obfirmata exuperaſti: ſic ſubblandientiū inſidias, ſimplicitate ac prudētia illa tua Chriſtiana repreſsiſti: tandē diuino numine tutata, omnia periculi tela euitare potuiſti, igne ipſo probationis præparata, expolitaq;, quo decentius regno & ſacerdotio præficerēre, uirgo adhuc, ſanctioribus imbuta moribus: nec minoribus uotis, quàm olim ipſa CAMBRA aut MARTIA PROBA: cum illæ florentiſsimi regni gloriā bellica uirtute & acceſsione mira amplificarint, tu bono &

no & pacis amore, Reip. deformatæ ſalutem adferre uideare, et uera pietas uindicem te non inferiorem illa ſit nacta. Omittam inuolutas fabulis, gentis illius tuæ origines: neq; ſermo mihi erit de tyrannis, quorum Britanniam feracem eſſe dicebat Porphyrius: quos tamen de libertate inſulæ cum Romanis diu pugnaſſe conſtat, donec ut amicam, non ſubditam, rerum domini eam tractarent. Pictorum, Scotorum, Hunorũ, Saxonumq; impetum, Anglorum quoq; & Vuallorum concertationes, deinde ab Ethelberto uſq; ad Normannos armorum tumultus prǽteribo. Satis erit, ceu per tranſennã indicaſſe, maximo omnium bonorũ dolore, ac eo, de quo GILDAS temporibus ſuis cõqueſtus eſt, malũ multo pernicioſius in hoc regno tuo, per multas iam ætates ſæuijſſe, nam ut tum neq; bello fortes, neq; pace fideles eſſe Britãnos, non nulli criminabantur à primo illo progenitorum tuorum imperio, in armis foris ſtrenuos, domi ferocu los: belli quidem tempore fortiſsimos, pacis uerò nõ admodũ quietos Anglos, tot uictoriǽ, tot calamitates oſtenderunt. Vt nihil dicam de GVILELMO, prima propaginis tuæ ſtirpe, quem ROBERTVS filius exagitauit, ipſe poſtmodũ à fratre hoſtili animo impugnatus. Enumeremus octo illos HENRICHOS, quos domeſtica filiorum ac fratrum arma, Cantuarienſium, cleri, procerum, populorum, ciuileſq; diſſenſiones, Exceſtrienſium quoq;, Clangtonum, Eboracenſiũ, Sariſburienſium, Pſeudoedmundorum, Subſtitutorum Eduardorum, Varbergiorũ & Licolnienſiũ ſeceſsiones pertuliſſe, atq; maiori ſtrage repreſsiſſe legimus. STEPHANVM Mathylda Auguſta, RICARDOS tres Cãtuarij, Lãcaſtrij, Bughyngamij, Ricemundrij uexarunt: IOHANNEM Arcturus & optimates Regni. EDOVARDOS ſex, Vualli, Spenſerij, Lancaſtrij, Varnicenſes, Clarentij, Gloceſtrienſes cõiurationibus perturbarũt: poſtremò etiam immerentes, aut coniugij fides, aut fratrum parricidium ipſos perdidit. Dicam ô Virgo, dicam ELIZABETHA: illum, cui ſimilem Deus terris nunquam oſtenderat, eundem Regem, fratrem tuum, diuina Vindicta profectò abripuit, ut furoris eius inquietiores admoneret: te uerò efformauit, afflauit atq; extulit, utq; abſq; omni contentione & lite, ceu DEBBORA quędã, prǽuaricantibus iam uiris, patriæ pacem, patriæ bonum procurares, innocẽs, Virgo, uiros CHRISTIANOS, uiros fortes, uiros Anglos, inaudita atq; noua quadã ἀμνησίᾳ ad dilectionem fraternam, amorem mutuum, pacis commodum, & pietatis ueræ manſuetudinẽ traduceres. Edocta namq; ſpiritu diuino, cum Anglos tuos Græcis, imò Athenienſibus ipſis, uiribus præſtantiores, ſolummodo iudicio inferiores uideas: non turpe tibi rata es, ab optimæ & antiquiſsimæ urbis maribus exemplum pete-

re, à qua Romani ipſi ſuas leges deſcribere haud dedignati ſunt. Delectu uerò ſingulari & polito tuo iudicio, præclariſsimũ appe tiiſti quod imitarere, hac tanta in rerum perturbatione, ac animorum diutina diuaricatione: qua cum olim Athenienſes agitati, à Lacedęmoniis ita diſcordes deuicti & attriti, nullum finem calamitatum excogitare potuerunt antea, quàm inita firma inter ſeſe pace, reminiſcentiam omnis mali abiicerent: & quæ paſſi erant à ſe inuicem crudelia, horrenda, plurima & grauiſsima ſimul abolerent: adeò ut iniuriæ illatæ, aut dãni accepti, nulla amplius actio, nulla recordatio conceſſa aut licita eſſet. Hac certè ratione, à tyrannide liberati, urbem ſuam recuperarunt, ac de ſalute & pernicie hoſtium ſuorum, ex arbitrio proprio, ſæpius poſtea ſtatuerunt: & qui de Repub. ſua antea deſperarant, multarum domini poſtea facti ſunt. Hac itaq; obliuione malorum, quã ſapientiſsimus uir Romanus Cicero in urbem introduxerat, ſi poſt obitum Cæſaris populus Romanus uti uoluiſſet, atque recordationem pręteritorum malorum ab flagitioſiſsimo nebulone Antonio exaggeratam negligere, rerum ipſa domina olim Roma, mundi caput, nullius iam imperio ſubiaceret. at ſpretæ amneſtiæ æternam, atq; hanc uſq; in diem luit pœnam.

Sit namq;, quòd enumeratio priorum calamitatum, ad cauẽda ſimilia incommoda futura, bonos adhortetur: certè ad uindictam malos inſtigat. qua impotentia, mala omnia, & ſemper prioribus peiora, infert. Quapropter etiam illud tuum decretum non chartis inſcribendum, non ęreis tabulis incidendum, templis, baſilicis aut porticibus omnibus infigendũ duntaxat exiſtimo: ſed pectoribus hominum bonorũ, atq; eorum omniũ qui Rebuſpub. præ ficiuntur, imprimendum cenſeo, quod ex auguſto ſanctoq; fonte Euangelii promanauit, atq; ipſo Spiritu ſancto dictante, læto inaugurationis & coronationis tuæ die, propoſitum à te ferunt, ut audio, in hunc modum:

PONTIFEX, SACRORVM MAGISTER, PASTOR, ORACVLA IESV CHRISTI NOVO INSTRVMENTO COMPREHENSA, STATIS HORIS CONCIONI PRAEPONVNTO. PAVLI DOCTORIS GENTIVM SCRIPTA PRAELEGVNTO. ELEMENTA CHRISTIANAE FIDEI RECENSENTO. AB OMNI INTERPRETATIONE ABSTINENTO.

REGINA, SESQVIMENSIS SPACIO, QVI CONSVLET ET SACRIS ET CIVIVM REBVS, SENATVM LEGITO.

PATRES CONSCRIPTI DEINDE, IVXTA PATRVM PRIMITIVAE ECCLESIAE SENSVM,

SVM, DOCTORES CONSTITVVNTO.

QVOVSQ. OPTVMATES, POPVLVS NIHIL INNOVANTO. A' DEO SINGVLI INTEREA, ATQ. VNIVERSI, OPTIMA PRECANTOR.

Sentiunt, ni fallor, nũc demum tui, ô Virgo Regia, & audiũt, de rebus ipſorum te optimè ſtatuere. Nam ut motuũ apud uos recentiorum, quorum infamia ferè totum terrarum orbem compleuerat atq; perterruerat, ipſam recordationem, obliuionis ſua ſor, ſupprimã: res ueſtrę quòd pacatiores fiãt, uix credibile eſt, niſi ij qui dilectionẽ proximi alijs perſuadere debent, bono & efficaci exemplo, quàm primùm recõciliatis animis coeant & conglutinentur, uoluntate doctrinaq; unanimes & concordes, odio nihil tribuant, uindictam omnem declinantes: ſeſe contemnant, CHRISTVM IESVM unicum quærant, ſpiritu feruentes, ſinceri & ſancti. Quis enim numerum inire poſsit opinionum, quibus Eccleſia Dei perturbatur? quibus ſpoliati ſubſidio diuino, in neces mutuas nos obarmamus? Fuerũt certè, fuerũt ipſius CHRISTI Domini & Saluatoris noſtri temporibus, atq; ab illis annis ad hanc noſtram ætatem uiguerunt in ſacris rebus diſſenſiones frequentes, maximæ, atq; adeò pernicioſæ: atqui nullũ ſeculum fuit huic noſtro ſacrarum inſtitutionũ certius, atq; ijs magis inſtructum: nullum æquè παρερμηνύταις refertum, nullum ἠθικοπροσωπείων tam ferax. quantum enim, ô bone Deus, uincendi his ſtudium, illis quanta calumniãdi libido? hi arbitratu ſuo, accuratè quidem & ſubtiliter ſacras interpretẽtur ſcripturas, ita ut præter cõtentionis rabiem uix reprehendere in ipſis aliquid poſsis: iſti uerò, homines fœdiſsimi, horribiliter impingũt, dum res pręclaras & laude coniunctas, ipſi moribus perditiſsimi criminantur. Vt alios ſuperẽt, priores illi, etiam ſcriptorũ errores, ualentioribus laterib. confirmant: poſteriores, ut ab alijs diſſentiant, approbant frequenter quæ abominanda, quę uituperatione ſunt digniſsima. hac certè contagione nihil peſtilentius, nihil pietati, paci & Reip. Chriſtianæ magis aduerſum. αἱρέσεις enim reliquæ, aut impietate ipſa ſua horridiores apparent, aut propter inſcitiam & ſtoliditatem in contemptum abeunt, uel ceu curioſitate & nugis plenæ negliguntur: hæ uerò duæ improbiſs. angelum lucis falſa quadam ſpecie probè æmulantur: quas tu, ô Virgo Regia, oratione aſsidua à Deo impetrato Scripturæ ſano ſenſu, ac Maieſtatis tuæ authoritate, antequam radices agant, priuſquam ſuppullulent, facilè coercebis, excindes, magno Regni tuo bono, digno exemplo, & laude tua nunquam intermoritura.

Hæc itaq; me hominẽ Germanũ, neq; gratiæ neq; odij ſectatorẽ dixiſſe putes uelim: ſed ob id tantũ, quòd maxima Dei dona,

ac uene-

ac ueneranda dona in te ſuſpiciam,eaq́ colenda ſemper mihi propoſuerim,atq́ Angliæ tuæ totius fœlicitatem ſempiternam ex animo cupiã:plura inſuper de te tuiſq́ uirtutibus ELIZABETHA Virgo Regia dicturus,niſi CHRISTI ſponſam, alumnam magni Dei & piam te dixiſſe, ſatis putarem: cum pudicitia laudabili VRSVLAE illi Cynoſuræ, atq́ alijs uirginibus quæ unquam in hominum memoriam uenerunt, non ſolùm cõferre,ſed etiam uiris fortitudine,caſtimonia & innocentia præditis & celebratis præferre te omnibus poſſem. Iam ut de futuris ſine arrogantia nihil dicere queo, tamen id à Deò optandum & ſperandũ erit, his dotatam muneribus pupillam te,Deo Opt.Max. tutori tuo adamatam,LYBVSSAE inſtituto,imperium æquum condituram te Virginem:idq́ non Valaſcæ pertinacia,nõ Lampedonis crudelitate, aut Camillæ uel Pentheſileæ temeritate propugnaturã, ſed Helenæ illius Flauiæ æmulatione, commodius & tranquillè omnia regni negotia tractaturã: quoad uiſum fuerit omnis poteſtatis largitori ſupremo, excitare & adiungere tibi CONSTANTIVM aliquem cõiugem, ac regni pientiſſimiq́ laboris tui ſocium, qui pulchræ prolis atq́ in aula lucentis alicuius CONSTANTINI parentem te efficiat,& Regis maximi matrem. Meretur certè illud pietas tua:& ut talia diuinè animus tuus regius, diuinitatis plenus, Deo addictus & gratiſſimus facit.

Quàm autẽ multa me deficiant,quo minus ueras illas tuas laudes exprimere poſſim, ſentire ipſe incipio: tuũ igitur erit ô ELIZABETHA Virgo,altiſſimo animo complecti, & ſenſu, quod tenerior meus ille animus deſperatione deiectus negligit.

Etenim conſtantiſſimo illi ſeni IOHANNI BALEO, cæteriſq́ peregrinis Anglis,Foxo,THOMAE BENTHAMO,uiriſq́ doctiſſimis,quos omnes honoris cauſſa nomino,egregijs laudũ tuarum & ſtrenuis buccinatoribus, ſi quid confidentia & infantia mea peccatum ſit,imputandum erit, tanquam ſedulis hortatoribus,ut obſeruantiæ meæ in te affectum quoquomodo poſſem,teſtificarer. Negaſſem id alijs, quod uiris iſtis optimis & amiciſſimis,quod OPORINO noſtro,uiro ad literas bonas pro uirili ſua & ornandas & promouendas nato,tribuendum putaui. Ea propter ad noſtrũ Authorẽ reuertar:pro quo,perinde atq́ de Homero Græcia,permulti litigant. Equidem Angli,Scoti & Hyberni, alumnũ eſſe ſuũ, quiſq́ aſſertione pertinaci cõtendit:apud nos, Fuldenſes, Moguntini, Ratisbonenſes, de conuerſione & tumulo eius digladiantur: inter diuos uerò ipſum uniuerſi referũt. Præter enim id, quod totũ fermè orbem terrarũ peragraſſe dicitur,inſignis fuit Mathematicus,poeſi ualebat: Theologus quoq́ ipſe eximius,Dauidis hymnos expoſitione nobili expolijt:magni

certè

certè ingenij uim, & diuinarum rerũ ſcientiã admirabilem ea inter pretatione oſtendit. Is itaq;, uix decẽ annis poſtquam maiorũ tuorum imperium in Anglia (quod Regnũ Dei eſſe BRITHOVVALDVS ex D. PETRI teſtimonio oraculari perhibet) inchoatum erat, in hanc noſtrã Germaniã cum comitibus aliquot ſanctis & doctis uiris peruenit: ubi docendo, interpretando ſacras literas, & ſcribendo, uictum & domicilia ſibi cõpararunt: proculdubiò corruptos aliquorũ mores, quos in ijs qui ſacerdotij munere gloriabantur ferre nequiuerãt, fugiẽtes: præterea atrox illud inter Macolinũ & Normãnum nouũ regem propter Cumbriæ regionem crudele bellum declinantes. Præſtitit meherclè MARIANVS hic noſter, quod eorũ qui Temporũ rationes deſcripſerunt, nemo hactenus tentauit. Errores enim in Cycli Decemnoualis ratiocinatione à Dionyſio introductos, animaduerſione ſtudioſa correxit: atq; præter id, ex D. Lucæ Euãgelio, ac eius de CHRISTI ſtirpe nomẽclatione, Hebraicę ueritatis atq; tralationis Septuaginta uirorũ cõtrouerſiã explicauit, Arphaxatis nepotẽ eſſe, quẽ de Originib. Moyſis liber primus decimo ac ſequenti capite eius filiũ perhibet: cũ huius Cainan, iſtius Sale gnatus D. Lucæ teſtimonio conuincatur. ſic una generatione reſtituta, temporum enumerationem quàm fœliciter nobis explicauerit, huius mei inſtituti non eſt iam diſputare: quandoquidem occulto, & tectiori Dei opt. max. inſtinctu atq; ordine, ex quibus hoc hauriri poſsit, ſcripta nũc ipſius authoris prodeũt: nunc inquam, ut cũ ciuibus ſuis, peregrinis Anglis, ipſe tot ętates peregrinus, quaſi poſtliminio domũ reuerti uideatur, atq; ad te ô ELIZABETHA regiæ ſtirpis, quã ſua ætate nouerat, germen unicũ & nobile, rectà tendere, tibi, Regnoq; tuo reuerẽter gratulari poſsit. Ingenui autẽ pudoris exiſtimo, profiteri, hoc ipſum in principio mancũ, ac, ut nõnulli uolunt, multis in locis decurtatũ Authoris ſcriptũ, unde habuerim: quandoquidẽ hactenus aliud exẽplar nullum nanciſci potuerim. Aſſeruatum hoc fuit ab aliquot iam ſeculis, in Bibliotheca ſummi apud Frãcofordienſes templi, D. BARTHOLOMAEO Apoſtolo dicati: cuius ſodales, cũ illud ceu theſaurum cuſtodirent, ſummi apud Germanos Pontificis, ac inter VII uiros primarij Principis Electoris MOGVNTINI DANIELIS precibus, cuiuſmodi fuit, obtinuit: quoniã illi, tãto uiro, & ſacris illorũ prefecto, negare nihil debebant: & IOHANNES LATOMVS, ipſorum collega, hiſtoriarum diligentiſsimus ſcrutator, ad Remp. literariam iuuandam multis rationibus uteretur, ut ſuis editionem perſuaderet. Adiecimus ipſi MARTINVM Sarmatam, quem nõnulli Polonum, alij Oppauia ex Sileſia oriundũ eſſe contendunt. quem quidem in temporum ſupputatione, per aliquot ætates Catholici ſcriptores, & maximè Pontificij (licet quidam abſque ratione

acerbius in ipſum inuehantur) ſequuti ſunt. eſt enim author, in deſcribendis inſtitutionibus & conſtitutionib. recenſendis diligens, uarietate iucundus: breuitate autem non adeò inutilis mihi uiſus eſt. Fuit olim piacularis ſacerdos ſummo Pontifici, ac (ut nonnulli tradunt) Carſulanus, alijs Conſentinus archiepiſcopus. At amborum Chronica, eo quidem conſilio in lucem dedi, quo & breui Gottofredi Viterbienſis, Hermanni Editui, Conradi Engelhus, Petri Berthorij, Hugonis Floriacenſis, Lanfranci, Iuonis, Roberti de ſancto Victore, aliorumq; plurimorū qui de Temporibus ſcripſerūt, opera, ex ipſa eadē Oporiniana officina dabo. Verumenimuerò cum Efflorescentis Germaniæ Commentarios meos, ac Faſtorum orbis & urbis libros noſtros adornarem, in tam uaria temporum enumeratione hærere me ſæpius contingebat: quapropter ut certiore calculo mea confirmarem, neceſſe habui, uarias doctorum uirorū de Temporibus commentationes perquirere, & rimari penitiùs. Qua autem religione uſus ſim, qua fide, in diſcutiendis illorum concertationibus, perſpicuum tunc fore mihi perſuaſi, cum eorum, quibus ſumuſus, lucubrationes lectoribus prius exponerem: quas deinde conferrent, quando ſcripta hæc mea (quæ omnia ſimul in unum HISTORIAE ORBIS TOTIVS CORPVS conferre meditor) Deo uitam concedente, & gratiam, editurus eſſem. Cęterū, ô [redacted] Virgo Regia, ſi alieni laboris hāc meam commendationem, atq; publico mundi gaudio coniunctam hanc meam congratulationem, eo animo ſuſceperis, quo mentem uoluntatemq; bonorum complecti ſoles: ſuſcipiam & ego lubens cogitationem eiuſmodi, qua ſempiternæ gloriæ te cōmendare poſsim: & ipſe in te celebrando, deuotionis erga te meæ teſtimonium amplisſimum, atq; honorificum mihi, poſteris relinquam. CHRISTVS IESVS Rex regū, ac uirgo, te uirginem regiam, ô [redacted] regnumq; illud tuum regat, conſeruetq; fœliciter [redacted] Vale, orbis decus. [redacted]AE, à nato CHRISTO M. D. LIX Anno, Cal. Februarij.

MARIANI SCOTI, HISTORIOGRAPHI SVI TEMPORIS CLARISSIMI, AC MONACHI FVLDENSIS, CHRONICORVM LIBER PRIMVS ΑΚΕΦΑΛΟΣ.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

LIBRI PRIMI

CAPVT VIII.

De ſeptem diebus primis, ſecundum Solem & Lunam ac feriam, & de formatione creaturarum ſeptem diebus, & de informi materia.

SEX autem diebus ſupra creata formauit Deus, ſancta Scriptura teſte, cum uiris ſanctis.

¶ Primo die etiam Dominico, decimaquinta calendis Aprilis, lucem de nihilo, atque cœlum cœleſte, cum Angelis ſuis omnibus, tunc ualde bonis. Sed ſuperbiendo, qui fuerat Lucifer apoſtata, quòd Angeli conditionis eadem hóra, lapſu lugubri ceciderunt.

Maſſam quoq; de nihilo materialē informatam: de qua poſtea quinq; dieb. totis formatus eſt mūdus. In materia enim informi, pariter elementa mundi facta ſunt: Cœlum, Terra, Angeli, Aër, Ignis & Aqua.

De nihilo uerò, qui uiuit in æternum, creauit omnia ſimul.

¶ Secundo autem die, ideſt Feria ſecunda, decimoquarto calēdis Aprilis, Firmamentum in medio cœli, inter aquas ſuperiores & inferiores, ſeptemq; cœlos condidit, Aër, Æther, Olympus, Spacium igneum, Firmamentum, Olympus Angelorum, & Cœlum Trinitatis.

¶ Tertio item die, ideſt Feria tertia, decimotertio calendis Aprilis, congregatis in ſuum locum aquis, quæ cuncta contexerant, Terram aridam iuſsit apparere, Mare, & Herbas, & Fructus totius terræ, pulcherrimo opere formauit.

¶ Quarto enim die, ideſt Feria quarta, duodecimo calendis Aprilis, Luminaria cœli, de Lumine primo die facto. Solem quidem, die incipiēte, hoc eſt in æquinoctio uernali creauit, in quarta parte Arietis conſtituens. Lunam quoquè, eodem die ueſpere, plenam, Orientis à medio apparentem formauit: quæ quartam partem Libræ, hoc eſt æquinoctium autumnale tenuit, initiumq; Paſchalis Lunæ, hoc eſt decimoquinto ſuo exitu conſecrauit. Luna enim illuminata à Sole cum Stellis, ad ueſperam noctis eiuſdem diei illuxerunt.

¶ Quinto die, hoc eſt Feria quinta, undecimo calendis Aprilis, Beluas marinas, & omnia genera Piſcium, & Volatilium, in animam motabilem, de aquis machinans creauit.

¶ Sexto autem die, ideſt Feria ſexta, decimo calendis Aprilis, omnia genera diuerſarum Beſtiarum & Pecorum, quadrupedumq; & repentium, in naturas diuerſas formauit.

¶ Quum𝔮 ergo omnia erant perfecta, quæ homini fierent ſubiecta, Adam primum hominem, de terra quidem carne: anima uerò de nihilo, nouiſsimè ad ſimilitudinem atque imaginem ſuam, eadem feria ſexta plaſmauit.

Ipſo etiam die, ſexta uidelicet feria, decimo calendis Aprilis, in quo Adam creauit Dominus: de latere Adæ dormientis, patris humani generis, coſtam tollens, conſtruit in mulierem, matrem omnis humani generis, quæ Eua uocabatur.

CAPVT DECIMVM.

De caſu primi hominis.

ADAM autem, quia confidit in ſua abundantia, non moueri in æternum, auertit Dominus faciem ſuam ab eo: ideo𝔮 eodem die, in quo factus eſt (ſicut Plinius Secundus ſcribit) Præceptum Domini tripliciter, ideſt in Gula, in uana Gloria, atque Auaricia, trāſgreſſus eſt. Beda ſuper Geneſin, ſic ait: In quocunque die comederis ex illo, morte morieris: ideſt mortalis eris, quoniam eo die deputatus eſt morti, & eiectus eſt de Paradiſo: & poſt noningentos triginta annos, eodē die mortuus eſt. Adam quippe in ſexta feria formatus eſt, in qua peccauit, & obijt, ut traditur. CHRISTVS uerò, in ſexta feria conceptus eſt, & fecit uinum ex aqua, & paſſus eſt, id eſt in eo, qui eſt annus trigeſimus primus incarnationis, & primus baptiſmatis Domini, ſecundum Euangelium. Qui𝔮 Adam, eodem etiam die poſt transgreſsionem in Paradiſo, audiuit uocem Domini Dei ambulantis in Paradiſo, ad auram poſt meridiem: atque de Paradiſo proiectus, eadem ipſa hora, in qua latro introductus eſt. Hanc uerò feriam ſextam caſuræ humani generis, pietas etiam Diuina tripliciter obſeruauit. Sicut enim Eua hac feria, per ſerpentem, mortem noſtram potauit. Sic ſancta Maria, eadē ſexta feria, noſtram uitam atque ſalutem, per Gabrielem archangelum concepit. Quum𝔮 item Dominus, octauo idus Ianuarijs, in Dominico die Epiphaniæ baptizatus eſt, & mox trigeſimo die, ſecunda feria, incœpit ieiunium quadraginta dierum, decimoquinto die calendis Martijs, feria ſexta, quadrageſimo die conſummauit. In qua ipſa eadem feria, diabolus, in gula ac uana gloria atque auaricia, ab Ada ſecundo, contritus & ſuperatus in iiſdem tribus, in quibus primùm Adam, eadem hac feria diabolus proſtrauit. Item tertiò, octauo calendis Aprilis, feria ſexta, patibulo crucis, in liuore uulneris CHRISTI, ſanati ſumus. Vt qui in ligno, ſexta feria uincebat, in ligno quoquè, eadem uinceretur feria.

¶ Hinc uſque in menſem Martij, in anno quadrageſimo ſecundo, Octauiani Cæſaris Auguſti, in cuius fine natus eſt Dominus (teſte authoritate) ſunt anni nimirum quatuor mille centum octuagintaduo, ideſt ducētis triginta annis plus quàm ſumma Hebræorum.

Vſque autem ad magnum cyclum Paſchalem, in cuius ſecundo anno (iuxta Dionyſium) natus eſt Dominus: hoc eſt, in anno uigeſimotertio Dominicæ natiuitatis (iuxta hiſtoriam Euangelicam) ſunt anni quatuor mille ducenti tres.

Vſque uerò in paſsionem CHRISTI, octauo calendis Aprilis, feria ſexta, Luna decimaquinta (iuxta hiſtoriam ſancti Euangelij, cui contradicunt cunctæ Chronicæ) ſunt anni quatuor mille ducenti ſedecim.

PRIMA ÆTAS.

CAPVT VNDECIMVM.

De prima parte ſeculi à prima eiuſdem die, hoc eſt duodecimo calendis Aprilis, feria prima incipiente, & per annos ſingulos ordinatè, à natiuitate Patrum uſque ad filios, per tranſcurſa.

ADAM, centum triginta annorum genuit Seth: & poſtea uixit octingentis annis.

Septuaginta interpretes ante natum Seth, dixerunt annos ducentos triginta, & poſtea annos ſeptingentos.

Seth interpretatur Reſurrectio, id eſt ſemen iuſti: eo quòd ſtirps filiorum Dei eſt: & in ipſo reſuſcitatum eſt ſemen iuſtum poſt mortem Abelis. Siue ſignificans CHRISTI reſurrectionem à mortuis: cuius mortem illatam à Iudæis, ſignificat Abel, qui dicitur luctus, à fratre Cain occiſus.

Anni mundi	Anni Adæ,	
1	1	
2	2	
3	3	
4	4	Cyclus quartus decē-
5	5	noualis, indictio
6	6	quarta.
7	7	
8	8	
9	9	
10	10	
11	11	
12	12	
13	13	
14	14	
15	15	
16	16	
17	17	
18	18	
19	19	
20	20	
21	21	
22	22	
23	23	Cyclus quintus decē-
24	24	noualis, indictio
25	25	octaua.

	Anni mundi	Anni Adæ,	
20			
	26	26	
	27	27	
	28	28	
	29	29	
	30	30	
	31	31	
	32	32	
	33	33	
30	34	34	
	35	35	
	36	36	
	37	37	
	38	38	
	39	39	
	40	40	
	41	41	
	42	42	Cyclus ſextus, decen-
	43	43	noualis, indictio
40	44	44	duodecima.
	45	45	
	46	46	
	47	47	
	48	48	
	49	49	
	50	50	

Anni mundi	Anni Adæ,	
51	51	
52	52	
53	53	
54	54	
55	55	
56	56	
57	57	
58	58	
59	59	
60	60	
61	61	Cyclus ſeptimus de-
62	62	cēnoualis, indictio
63	63	prima.
64	64	
65	65	
66	66	
67	67	
68	68	
69	69	
70	70	
71	71	
72	72	
73	73	
74	74	
75	75	
76	76	
77	77	
78	78	
79	79	
80	80	Cyclus octauus, de-
81	81	cennoualis, indi-
82	82	ctio quinta.
83	83	
84	84	
85	85	
86	86	
87	87	
88	88	
89	89	
90	90	
91	91	

Anni mundi,	Anni Adæ,	
92	92	
93	93	
94	94	
95	95	
96	96	
97	97	
98	98	
99	99	Cyclus nonus de-
100	100	cennoualis, indi-
101	101	ctio nona.
102	102	
103	103	
104	104	
105	105	
106	106	
107	107	
108	108	
109	109	
110	110	
111	111	
112	112	
113	113	
114	114	
115	115	
116	116	
117	117	
118	118	Cyclus 10. decen-
119	119	noualis, indictio
120	120	decimatertia.
121	121	
122	122	
123	123	
124	124	
125	125	
126	126	
127	127	
128	128	
129	129	
130	130	

Septima ætas ſeculi, quæ per Sabbatum ſignificatur, incœpit, quum primi mar-

mi martyris Abelis à Cain fratre occiſi, anima in requiem ſit trāslata. Quam etiam requiem, omnes animæ ſanctæ, à corporibus ſolutæ percipiūt: & perficietur quando in reſurrectione ſua incorrupta percipient, & deinde in octaua, uita perpetuæ quietis, cum CHRISTO, ſine fine permanebunt.

Septuaginta interpretes ſic habent, centum triginta.

SETH.

SEth centum quinq; annorum genuit Enos, & poſtea uixit octingentis ſeptem annis.

Septuaginta interpretes, antè Enos ducentos quinque: & poſtea ſeptingentos ſeptem annos dixerunt.

Enos, interpretatur Homo de quo benedicitur.

Enos, primus cœpit inuocare nomen Domini: quod hominis propriū eſt, ut ſuæ fragilitatis memor, inuocet Conditoris auxilium: eum ſcilicet, qui fide CHRISTI uiuens, filius reſurrectionis eſſe lætetur.

Anni mundi	Anni Seth,	
131	1	
132	2	
133	3	
134	4	
135	5	
136	6	
137	7	Cyclus 11. decenno-
138	8	ualis, indictio ſe-
139	9	cunda.
140	10	
141	11	
142	12	
143	13	
144	14	
145	15	
146	16	
147	17	
148	18	
149	19	
150	20	
121	21	
152	22	
153	23	
154	24	
155	25	
156	26	Cyclus duodecimus
157	27	decennoualis, in-
158	28	dictio ſexta.
159	29	
160	30	
161	31	
162	32	
163	33	
164	34	
165	35	
166	36	
167	37	
168	38	
169	39	
170	40	
171	41	
172	42	
173	43	
174	44	
175	45	Cyclus decimuster-
176	46	tius decennoua-
177	47	lis, indictio deci-
178	48	ma.
179	49	
180	50	
181	51	
182	52	
183	53	
184	54	
185	55	
186	56	
187	57	
188	58	
189	59	

Anni mundi,	Anni Seth,	
190	60	
191	61	
192	62	
193	63	
194	64	Cyclus 14. decen-
195	65	noualis, indictio
196	66	decimaquarta.
197	67	
198	68	
199	69	
200	70	
201	71	
202	72	
203	73	
204	74	
205	75	
206	76	
207	77	
208	78	
209	79	
210	80	
211	81	
212	82	
213	83	Cyclus 15. decen-
214	84	noualis, indictio
215	85	tertia.
216	86	
217	87	
218	88	
219	89	
220	90	
221	91	
222	92	
223	93	
224	94	
225	95	
226	96	
227	97	
228	98	
229	99	
230	100	

Anni mundi	Anni Seth,	
231	101	
232	102	Cyclus decimuſſe-
233	103	xtus decēnoua-
234	104	lis, indictio ſe-
235	105	ptima.

Septuaginta interpretes ſic habent, trecentos uigintiquinque.

ENOS.

ENos, nonaginta annorum, genuit Cainam: & poſtea uixit annis octingentis quindecim.

Hunc Enos, nonnulla diuina ſcripſiſſe (Iuda Apoſtolo atteſtante) comperimus. Sed ut beatus Auguſtinus dicit, non fruſtrà non ſunt in eo canone Scripturarum, qui ſcribitur in templo. Hebræi plurimi, ſuccedentium diligentia ſacerdotum, non aliter ſuſcipiunt illam, niſi quia ob antiquitatem, ſuſpectæ fidei iudicata ſunt. Nec utrum hæc eſſent, quæ ille ſcripſiſſet, poterat inueniri. Vnde illa quæ Euſebij nomine profertur, & continet illas de gigantibus fabulas, quòd non haberent homines patres: rectè à prudentibus iudicantur, non ipſius eſſe credenda.

Sed Septuaginta interpretes, antè, centum uiginti, & poſtea uixit annis ſeptingentis & quindecim, dixerunt.

Cainan, interpretatur Natura Dei.

Anni mundi,	Anni Enos	
236	1	
237	2	
238	3	
239	4	
240	5	
241	6	
242	7	
243	8	

Anni mundi,	Anni Enos.	
244	9	
245	10	
246	11	
247	12	
248	13	
249	14	
250	15	
251	16	Cyclus 17.decenno
252	17	ualis, indictio un=
253	18	decima.
254	19	
255	20	
256	21	
257	22	
258	23	
259	24	
260	25	
261	26	
262	27	
263	28	
264	29	
265	30	
266	31	
267	32	
268	33	
269	34	
270	35	Cyclus 19.decenno
271	36	ualis,indictio deci=
272	37	maquinta.
273	38	
274	39	
275	40	
276	41	
277	42	
278	43	
279	44	
280	45	
281	46	
282	47	
283	48	
284	49	

Anni mundi,	Anni Enos,	
285	50	
286	51	
287	52	
288	53	
289	54	Cyclus 20. indictio
290	55	decimanona.
291	56	
292	57	
293	58	
294	59	
295	60	
296	61	
297	62	
298	63	
299	64	
300	65	
301	68	
302	67	
303	68	
304	69	
305	70	
306	71	
307	72	
308	73	Cyclus 21. indictio
309	74	uigeſima.
310	75	
311	76	
312	77	
313	78	
314	79	
315	80	
316	81	
317	82	
318	83	
319	84	
320	85	
321	86	
322	87	
323	88	
324	89	
325	90	

Septuaginta interpretes habent quadringentos ſexaginta.

MALALEHEL.

Malalehel, annorum ſexagintaquinq; genuit Iareth: & poſtea uixit annis octingentis triginta.

Sed Septuaginta, ante ſexagintaquinq;, & poſtea ſeptingentis triginta dixerunt.

Iareth, interpretatur Deſcendens, ſiue portans.

Anni mundi,	Anni Malal.	
396	1	
397	2	
398	3	
399	4	
400	5	
401	6	
402	7	
403	8	
404	9	Cyclus 25. indictio
405	10	decimatertia.
406	11	
407	12	
408	13	
409	14	
410	15	
411	16	
412	17	
413	18	
414	19	
415	20	
416	21	
417	22	
418	23	
419	24	
420	25	
421	26	
422	27	
423	28	Cyclus 26. indictio 2

Anni mundi,	Anni Malal.	
424	29	
425	30	
426	31	
427	32	
428	33	
429	34	
430	35	
431	36	
432	37	
433	38	
434	39	
435	40	
436	41	
437	42	
438	43	
439	44	
440	45	
441	46	
442	47	Cyclus 27. indictio
443	48	ſexta.
444	49	
445	50	
446	51	
447	52	
448	53	
449	54	
450	55	
451	56	
452	57	
453	58	
454	59	
455	60	
456	61	
457	62	
458	63	
459	64	
460	65	

Septuaginta interpretes habent ſexcentos uigintitres.

IARETH

Anni mundi,	Anni Iared,	
537	77	Cyclus 32.indictio
538	78	undecima.
539	79	
540	80	
541	81	
542	82	
543	83	
544	84	
545	85	
546	86	
547	87	
548	88	
549	89	
550	90	
551	91	
552	92	
553	93	
554	94	
555	95	
556	96	Cyclus 33.indictio
557	97	nona.
558	98	
559	99	
560	100	
561	101	
562	102	
563	103	
564	104	
565	105	
566	106	
567	107	
568	108	
569	109	
570	110	
571	111	
572	112	
573	113	
574	214	
575	115	Cyclus34.indictio
576	116	quarta.
577	117	

Anni mundi,	Anni Iared,	
578	118	
579	119	
580	120	
581	121	
582	122	
583	123	
584	124	
585	125	
586	126	
587	127	
588	128	
589	129	
590	130	
591	131	
592	132	
593	133	
594	134	Cyclus 35.indictio
595	135	decimaquinta.
596	136	
597	137	
598	138	
599	139	
600	140	
601	141	
602	142	
603	143	
604	144	
605	145	
606	146	
607	147	
608	148	
609	149	
610	150	
611	151	
612	152	
613	153	Cyclus 36.indictio
614	154	duodecima.
615	155	
616	156	
617	157	
618	158	

Anni mundi,	Anni Iared,	
619	159	
620	160	
621	161	
622	162	

Septuaginta interpretes habent, ſexcentos octoginta ſeptem.

ENOCH.

ENoch annorum ſexagintaquinque, genuit Matuſalam: & poſtea ambulauit cum Deo poſt trecentos annos.

Sed Septuaginta, antè, 165. & poſtea 200 habent.

Et benè in ſeptima generatione, Enoch, qui interpretatur Dedicatio, tulit à mortalibus. Dicens, quia ciuitas electorum in ſex huius ſeculi pro Deo laborans ætatibus, in ſeptima ſabbati futurus, gloriam dedicationis expectat atque reprobi, ſola præſenti ſunt felicitate contenti. Cain autem, ciuitatem quam ſtatuit, in ſeptima generatione ſcilicet, in primogenito Enoch conſecrauit.

Anni mundi	Anni Enoch	
623	1	
624	2	
625	3	
626	4	
627	5	
628	6	
629	7	
630	8	
631	9	
632	10	Cyclus 37. indictio
633	11	prima.
634	12	
635	13	
636	14	
637	15	
638	16	
639	17	
640	18	
641	19	
642	20	
643	21	
644	22	
645	23	
646	24	
647	25	
648	26	
649	27	
650	28	
651	29	Cyclus 38. indictio
652	30	quinta.
653	31	
654	32	
655	33	
656	34	
657	35	
658	36	
659	37	
660	38	
661	39	
662	40	
663	41	
664	42	
665	43	
666	44	
667	45	
668	46	
669	47	
670	48	Cyclus 39. indictio
671	49	nona.
672	50	
673	51	
674	52	
675	53	
676	54	
677	55	
678	56	
679	57	
680	58	

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Anni mundi	Anni Enoch	
682	60	
683	61	
684	62	
685	63	
686	64	
687	65	

Septuaginta interpretes habent, 874.

MATVSALA.

MAtuſala annorum 187, genuit Lamech: & poſtea uixit 782 annis, ideſt uſque ad Diluuium.

Septuaginta autem antè Lamech 167, & poſtea 802 annis, ideſt 14 annis poſt Diluuium.

Quod nonnulli cum patre ſuo Enoch, qui translatus fuerat, aliquantulum fuiſſe, donec diluuium præteriret, falſa opinione exiſtimant. Quam famoſiſsimam quæſtionem beatus Auguſtinus libro decimoquinto de Ciuitate Dei, pleniſsimè diſputat. Hieronymus autem in libro Hebraicarũ quæſtionum ſic: Tunc ſecundum Septuaginta, annis poſt diluuium quatuordecim uixit Matuſala, & nõ octo tantùm animæ iterum ſaluæ fuerunt in arca, iuxta Diuinam ſcripturam. Sed hic error eſt. Anno 949 uitæ eius, quo cœpit diluuium, obijt Matuſala.

Anni mundi.	Anni Matuſ.	
688	1	
689	2	Cyclus 40. indictio
690	3	decimatertia.
691	4	
692	5	
693	6	
694	7	
695	8	
696	9	
697	10	
698	11	

Anni mundi	Anni Matuſ.	
699	12	
700	13	
701	14	
702	15	
703	16	
704	17	
705	18	
706	19	
707	20	
708	21	Cyclus 41. indictio
709	22	ſecunda.
710	23	
711	24	
712	25	
713	26	
714	27	
715	28	
716	29	
717	30	
718	31	
719	32	
720	33	
721	34	
722	35	
723	36	
724	37	
725	38	
726	39	
727	40	Cyclus 42. indictio
728	41	ſexta.
729	42	
730	43	
731	44	
732	45	
733	46	
734	47	
735	48	
736	49	
737	50	
738	51	
739	52	

B.

Anni mundi,	Anni Matuſ.	
740	53	
741	54	
742	55	
743	56	
744	57	
745	58	
746	59	
747	60	
748	61	
749	62	Cyclus 43. indictio
750	63	decima.
751	64	
752	65	
753	66	
754	67	
755	68	
756	69	
757	70	
758	71	
759	72	
760	73	
761	74	
762	75	
763	76	
764	77	
765	78	
766	79	
767	80	
768	81	Cyclus 44. indictio
769	82	decimaquarta.
770	83	
771	84	
772	85	
773	86	
774	87	
775	88	
776	89	
777	90	
778	91	
779	92	
780	93	

Anni mundi,	Anni Matuſa.	
781	94	
782	95	
783	96	
784	97	
785	98	
786	99	
787	100	Cyclus 45. indictio
788	101	tertia.
789	102	
790	103	
791	104	
792	105	
793	106	
794	107	
795	108	
796	109	
797	110	
798	111	
799	112	
800	113	
801	114	
802	115	
803	116	
804	117	
805	118	
806	119	Cyclus 46. indictio
807	120	ſeptima.
808	121	
809	122	
810	123	
811	124	
812	125	
813	126	
814	127	
815	128	
816	129	
817	130	
818	131	
819	132	
820	133	
821	133	

Anni mundi,	Anni Matuſa.	
822	135	
823	136	
824	137	
825	138	Cyclus 47. indictio
826	139	undecima.
827	140	
828	141	
829	142	
830	143	
831	144	
832	145	
833	146	
834	147	
835	148	
836	149	
837	150	
838	151	
839	152	
840	153	
841	154	
842	155	
843	156	
844	157	Cyclus 48. indictio
845	158	quindecima.
846	159	
847	160	
848	161	
849	162	
850	163	
851	164	
852	165	
853	166	
854	167	
855	168	
856	169	
857	170	
858	171	
859	172	
860	173	
861	174	
862	175	
863	176	Cyclus 49. indictio
864	177	quarta.
865	178	
866	179	
867	180	
868	181	
869	182	
870	183	
871	184	
872	185	
873	186	
874	187	

Septuaginta interpretes habẽt, 1056.

LAMECH.

LAmech annorũ 182 genuit Noe, & poſtea uixit annis 595.

Septuaginta interpretes, antè 188. & poſtea 565.

Tempore Lamech, Iubal ex genere Cain, artem muſicam atque citharam reperit. Cuius etiam frater Tubalcain, æri ferriꝗ faber & inuentor fuit.

Ipſo etiam tempore, cõcupiuerunt filij Dei filias hominum, & gigantes nati ſunt.

Anni mundi,	Anni Lamech,	
875	1	
876	2	
877	3	
878	4	
879	5	
880	6	
881	7	
882	8	Cyclus 50. indictio
883	9	octaua.
884	10	
885	11	
886	12	
887	13	
888	14	

Anni mundi,	Anni Lam.	
889	15	
890	16	
891	17	
892	18	
893	19	
894	20	
895	21	
896	22	
897	23	
898	24	Cyclus 51. indictio
899	25	duodecima.
900	26	
901	27	
902	28	
903	29	
904	30	
905	31	
906	32	
907	33	
908	34	
909	35	
910	36	
911	37	
912	38	
913	39	
914	40	
915	41	
916	42	
917	43	Cyclus 52. indictio
918	44	prima.
919	45	
920	46	
921	47	
922	48	
923	49	
924	50	
925	51	
926	52	
927	53	
928	54	
929	55	

Anni mundi,	Anni Lam.	
930	56	Adam pater generis
931	57	humani, Dei mani-
932	58	bus ex terra crea-
933	59	tus, uixit annis 930.
934	60	& obijt. Et ſepul-
935	61	tus eſt in Cariathar-
936	†62	be, quæ diſtat ab
937	63	Hieruſalē uiginti-
938	64	duobus millibus,
939	65	ad Auſtralē plagā.
940	*66	†Cyclus 53. indict. 5.
941	67	* Eua, mater gene-
942	68	ris humani, obijt.
943	69	
944	70	
945	71	
946	72	
947	73	
948	74	
949	75	
950	76	
951	77	
952	78	
953	79	
954	80	
955	81	Cyclus 54. indictio
956	82	nona.
957	83	
958	84	
959	85	
960	86	
961	87	
962	88	
963	89	
964	90	
965	91	
966	92	
967	93	
968	94	
969	95	
970	96	

Anni mundi,	Anni Lamech	
971	97	
972	98	
973	99	
974	100	Cyclus 55. indi-
975	101	ctio 13.
976	102	
977	103	
978	104	
979	105	
980	106	
981	107	
982	108	
983	109	
984	110	
985	111	
986	112	
987	113	Enoch, ſeptimus
988	114	ab Adam, anno-
989	115	rum 365. redu-
990	116	ctus eſt uiuus in
991	117	Paradiſum: id eſt,
992	118	113 anno: in fi-
993	† 119	ne ſeculi, mortẽ
994	120	ſub Antichriſto
995	121	cum Helia paſſu-
996	122	rus eſt.
997	123	† Cyclus 56. indi-
998	124	ctio 2.
999	125	
1000	126	Mundi millena-
1001	127	rius primus.
1002	128	
1003	129	
1004	130	
1005	131	
1006	132	
1007	133	
1008	134	
1009	135	
1010	136	
1011	137	

Anni mundi,	Anni Lamech	
1012	138	Cyclus 57. indi-
1013	139	ctio 6.
1014	140	
1015	141	
1016	142	
1017	143	
1018	144	
1019	145	
1020	146	
1021	147	
1022	148	
1023	149	
1024	150	
1025	151	
1026	152	
1027	153	
1028	154	
1029	155	
1030	156	
1031	157	Cyclus 58. indi-
1032	158	ctio 10.
1033	159	
1034	160	
1035	161	
1036	162	
1037	163	
1038	164	
1039	165	
1040	166	
1041	167	
1042	168	
1043	169	Seth, filius Adæ,
1044	170	annorum 912.
1045	171	obijt.
1046	172	
1047	173	
1048	174	
1049	175	
1050	176	Cyclus 59. indi-
1051	177	ctio 14.
1052	178	

Anni mundi,	Anni Lamech,	
1053	179	
1054	180	
1055	181	
1056	182	

Septuaginta interpretes habēt, 1656.

NOE.

NOë annorum 600. uſque ad diluuium.

Annorum autem 500. genuit Sem: & poſtea uixit 450. annis.

Anni mundi,	Anni Noæ,	
1057	1	
1058	2	
1059	3	
1160	4	
1061	5	
1062	6	
1063	7	
1064	8	
1065	9	
1066	10	
1067	11	
1068	12	
1069	13	Cyclus 60. indictio
1070	14	tertia.
1071	15	
1072	16	
1073	17	
1074	18	
1075	19	
1076	20	
1077	21	
1078	22	
1079	23	
1080	24	
1081	25	
1082	26	
1083	27	
1084	28	
1085	29	
1086	30	

Anni mundi,	Anni Noæ,	
1087	31	
1088	32	Cyclus 61. indictio
1089	33	ſeptima.
1090	34	
1091	35	
1092	36	
1093	37	
1094	38	
1095	39	
1096	40	
1097	41	
1098	42	
1099	43	
1100	44	
1101	45	
1102	46	
1103	47	
1104	48	
1105	49	
1106	50	
1107	51	Cyclus 62. indictio
1108	52	undecima.
1109	53	
1110	54	
1111	55	
1112	56	
1113	57	
1114	58	
1115	59	
1116	60	
1117	61	
1118	62	
1119	63	
1120	64	
1121	65	
1122	66	
1123	67	
1124	68	
1125	69	
1126	70	Cyclus 63. indictio
1127	71	quindecima.

Anni mundi,	Anni Noæ,	
1128	72	
1129	73	
1130	74	
1131	75	
1132	76	
1133	77	
1134	78	
1135	79	
1136	80	
1137	81	
1138	82	
1139	83	
1140	84	Enos annorum
1141	85	905.obijt.
1142	86	
1143	87	
1144	88	
1145	89	Cyclus 64. indi-
1146	90	ctio 4.
1147	91	
1148	92	
1149	93	
1150	94	
1151	95	
1152	96	
1153	97	
1154	98	
1155	99	
1156	100	
1157	101	
1158	102	
1159	103	
1160	104	
1161	105	
1162	106	
1163	107	
1164	108	Cyclus 65. indi-
1165	109	ctio 8.
1166	110	
1167	111	
1168	112	

Anni mundi	Anni Noæ,	
1169	113	
1170	114	
1171	115	
1172	116	
1173	117	
1174	118	
1175	119	
1176	120	
1177	121	
1178	122	
1179	123	
1180	124	
1181	125	
1182	126	
1183	127	Cyclus 66. indi-
1184	128	ctio 12.
1185	129	
1186	130	
1187	131	
1188	132	
1189	133	
1190	134	
1191	135	
1192	136	
1193	137	
1194	138	
1195	139	
1196	140	
1197	141	
1198	142	
1199	143	
1200	144	
1201	145	
1202	146	Cyclus 67. indi-
1203	147	ctio prima.
1204	148	
1205	149	
1206	150	
1207	151	
1208	152	
1209	153	Noë, interpretatur

Anni mundi,	Anni Noe,	
1210	154	conſolatio, ſiue
1211	155	conſolator: quia
1212	156	homines in dieb.
1213	157	eius cõſolati ſũt,
1214	158	dũ à peccato ex-
1215	159	tincti ſunt in di-
1216	160	luuio. Vel requi-
1217	161	es, interpretatur
1218	162	Noe: quia omni
1219	163	bus animãtibus
1220	164	præſtitit requiẽ:
1221	†165	aut quia omnia
1222	166	elementa per di-
1223	167	luuiũ in illis die-
1224	168	bus requieuerũt.
1225	169	† Cyclus 68. indi-
1226	170	ctio 5.
1227	171	
1228	172	
1229	173	
1230	174	
1231	175	
1232	176	
1233	177	
1234	178	
1235	179	Cainan annorum
1236	180	910. obijt.
1237	181	
1238	182	
1239	183	
1240	184	Cyclus 69. indi-
1241	185	ctio nona.
1242	186	
1243	187	
1244	188	
1245	189	
1246	190	
1247	191	
1248	192	
1249	193	
1250	194	

Anni mundi	Anni Noe,	
1251	195	
1252	196	
1253	197	
1254	198	
1255	199	
1256	200	
1257	201	
1258	202	
1259	203	Cyclus 70. indi-
1260	204	ctio 13.
1261	205	
1262	206	
1263	207	
1264	208	
1265	209	
1266	210	
1267	211	
1268	212	
1269	213	
1270	214	
1271	215	
1272	216	
1273	217	
1274	218	
1275	219	
1276	220	
1277	221	
1278	222	Cyclus 71. indi-
1279	223	ctio 2.
1280	224	
1281	225	
1282	226	
1283	227	
1284	228	
1285	229	
1286	230	
1287	231	
1288	232	
1289	233	
1290	234	Mahalaleel [illegible]
1291	235	[illegible] 895

Anni mundi,	Anni Noæ.	
1292	236	
1293	237	
1294	238	
1295	239	
1296	240	
1297	241	Cyclus 72. indi-
1298	242	ctio ſexta.
1299	243	
1300	244	
1301	245	
1302	246	
1303	247	
1304	248	
1305	249	
1306	250	
1307	251	
1308	252	
1309	253	
1310	254	
1311	255	
1312	256	
1313	257	
1314	258	
1315	259	
1316	260	Cyclus 73. indi-
1317	261	ctio decima.
1318	262	
1319	263	
1320	264	
1321	265	
1322	266	
1323	267	
1324	268	
1325	269	
1326	270	
1327	271	
1328	272	
1329	273	
1330	274	
1331	275	
1332	276	

Anni mundi	Anni Noæ,	
1333	277	
1334	278	
1335	279	Cyclus 74. indi-
1336	280	ctio 14.
1337	281	
1338	282	
1339	283	
1340	284	
1341	285	
1342	286	
1343	287	
1344	288	
1345	289	
1346	290	
1347	291	
1348	292	
1349	293	
1350	294	
1351	295	
1352	296	
1353	297	
1354	298	Cyclus 75. indi-
1355	299	ctio tertia.
1356	300	
1357	301	
1358	302	
1359	303	
1360	304	Malalehel, anno-
1361	305	rum 962. obijt.
1362	306	
1363	307	
1364	308	
1365	309	
1366	310	
1367	311	
1368	312	
1369	313	
1370	314	
1371	315	
1372	316	
1373	317	

Anni mundi	Anni Noæ,	
1456	400	
1457	401	
1458	402	
1459	403	
1460	404	
1461	405	
1462	406	
1463	407	
1464	408	
1465	409	
1466	410	
1467	411	
1468	412	
1469	413	
1470	414	
1471	415	
1472	416	Cyclus 81. indi-
1473	417	ctio 12.
1474	418	
1475	419	
1476	420	
1477	421	
1478	422	
1479	423	
1480	424	
1481	425	
1482	426	
1483	427	
1484	428	
1485	429	
1486	430	
1487	431	
1488	432	
1489	433	
1490	434	
1491	435	Cyclus 82. indi-
1492	436	ctio prima.
1493	437	
1494	438	
1495	439	
1496	430	

Anni mundi,	Anni Noæ,	
1497	441	
1498	442	
1499	443	
1500	444	
1501	445	
1502	446	
1503	447	
1504	448	
1505	449	
1506	450	
1507	451	
1508	452	
1509	453	
1510	454	Cyclus 83. indi-
1511	455	ctio quinta.
1512	456	
1513	457	
1514	458	
1515	459	
1516	460	
1517	461	
1518	462	
1519	463	
1520	464	
1521	465	
1522	466	
1523	467	
1524	468	
1525	469	
1526	470	
1527	471	
1528	472	
1529	473	Cyclus 84. indi-
1540	474	ctio nona.
1531	475	
1532	476	
1533	477	
1534	448	
1535	479	
1536	480	[illegible]
1537	481	[illegible]

Anni mundi	Anni Noæ,	
1538	482	
1539	483	
1540	484	
1541	485	
1542	486	
1543	487	
1544	488	
1545	489	
1546	490	
1547	491	
1548	492	
1549	493	Cyclus 85. indi-
1550	494	ctio nona.
1551	495	
1552	496	
1553	497	
1554	498	
1555	499	
1556	400	Noe, ętatis ſuæ an

no 500. diuino oraculo arcam fabricari præcepit. Et natus eſt Sem.

SEM,

Anni mundi	Anni Sem,	
1557	1	
1558	2	
1559	3	
1560	4	
1561	5	
1562	6	
1563	7	
1564	8	
1565	9	
1566	10	
1567	11	
1568	12	Cyclus 86. indictio
1569	13	decimatertia.
1570	14	
1571	15	
1572	16	

Anni mundi,	Anni Sem,	
1573	17	
1574	18	
1575	19	
1576	20	
1577	21	
1578	22	
1579	23	
1580	24	
1581	25	
1582	29	
1583	27	
1584	28	
1585	29	
1586	30	
1587	31	Cyclus 87. indi-
1588	32	ctio ſecunda.
1589	33	
1590	34	
1591	35	
1592	36	
1593	37	
1594	38	
1595	39	
1596	40	
1597	41	
1598	42	
1599	43	
1600	44	
1601	45	
1602	46	
1603	47	
1604	48	
1605	49	
1606	50	Cyclus 88. indictio
1607	51	ſexta.
1608	52	
1609	53	
1610	54	

¶ His temporibus (ut Ioſephus refert) ſcientes iſti homines, quòd aut igne, aut aquis perire deberent: in duabus columnis

columnis ex lapide & latere factis, ſtudia ſua conſcripſerunt:ne delerentur è memoria,quæ ſapienter inuenerunt. Quarum, columnam lapideam ferunt diluuium euaſiſſe: & hactenus in Syria permanere.

¶ Filiæ hominum,ideſt filiæ Cain,docuerunt filios Dei,ideſt filios Seth,uiros ſuos ad res prophanas & noxias, & maleficorū artes,& præſtigias magicasq; & elementa, uel ignem, uel æreos dæmones colere primùm, inſtinctu dæmonum: ſicut gens Cain conſueuit, quod poſteros maculauit. Cham uerò filius Noë,qui ſuperſtitionibus ipſis erat imbutus, ne diluuio delerentur, ſcripſit ea in laminis,& in duriſsimis inſculpſit lapidibus: & inueniens ea poſt diluuium,perdidit docendo poſteros.

Anni mundi,	*Anni Sem,*	
1611	55	
1612	56	
1613	57	
1614	58	
1615	59	
1616	60	
1617	61	
1618	62	
1619	63	
1620	64	Cyclus 89.indictio
1621	65	decima.
1622	66	
1623	67	
1624	68	
1625	69	
1626	70	
1627	71	
1628	72	
1629	73	
1530	74	
1631	75	
1632	76	
1633	77	
1634	78	
1635	79	
1636	80	
1637	81	
1638	82	
1639	83	Cyclus 90. indi-
1640	84	ctio 14.
1641	85	
1642	86	
1643	87	
1644	88	
1645	89	
1646	90	
1647	91	
1648	92	
1649	93	
1650	94	
1651	95	
1652	96	
1653	97	
1654	98	
1655	99	
1656	100	Matuſala,annorū

noningentorum ſexaginta octo,obijt.

¶ Diluuium cœpit anno ſexcēteſimo Noe,die decimaſeptima mēſis ſecūdi.

¶ Prima ætas Mundi, ab Adam uſque in egreſſum Noæ ex arca,continet annos iuxta Hebraicam ueritatem 1656. Secundum autem Septuaginta interpretes,2242 generationes. Iuxta utranque æditionem,numero decem. Quæ uniuerſalis generatio deleta eſt à diluuio: & niſi octo tantùm animæ ſaluæ per arcam. Sicut primam cuiuſque hominis obliuio demergere conſueuit ætatem,quotus quiſque eſt,qui ſuam recordetur infantiam.

1657

¶ Arca Noæ ſediſſe fertur ſuper montem Armeniæ,qui uocatur Ararath:ut Ioſephus narrat.

PRIMÆ ÆTATIS FINIS.

ÆTAS II.

CAPVT XII.

SECVNDA Seculi ætate, prima eius die, quæ eſt uigeſimaſeptima menſis ſecundi, ideſt Maij, egreſſus eſt Noë de arca.

CAPVT XIII.

SEM, filius Noæ, quum centum annorum in diluuio eſſet, bienni o poſt diluuium genuit Arphaxat: & poſtea uixit quingentis annis.

Quod uerò Hebraicæ ueritati potius authoritatē, quàm Septuaginta interpretū credamus, cùm originem diſtantiæ ipſarum, beatus Auguſtinus ſolertiſsimè quæſiſſet in libro de Ciuitate Dei quintodecimo, capite decimotertio, ita dicit: Credibilius ergo quis dixerit, cùm primùm de bibliotheca Ptolemæi deſcribi ita cœperunt, tunc aliquid tale erroris fieri potuiſſe in codice uno, ſed primitùs inde deſcripto, unde iam latiùs emanaret: ubi potuit quidem accidere etiā ſcriptoris error. Sed & hoc in illa quæſtione de uita Matuſalæ, non abſurdum eſt ſuſpicari. Et poſt paululū: Rectè fieri (inquit) nullo modo dubitauerim, ut cùm diuerſum aliquid in utriſq; codicibus inuenitur: quandoquidem ad fidem ſuper geſtarum utrunq;, eſſe non poteſt: uerùm etiam linguę potius credatur, unde in aliam per interpretes facta eſt translatio. Hæc Auguſtinus.

Translatio autem Septuaginta interpretum, ut minus ſollicite primò ædita eſt, ut multi aſtruunt, uel poſtea à Gentilibus correpta, ut beato Auguſtino uidetur: ſeu certè ex utriſque, commixto opere codicibus: ut ſibi uiſum fuerit, temporum curſum notauerit. De corruptione autem ætatis ſecundæ, ſecundum Hebræos tota eiuſdem ſerie recenſita, beatus Auguſtinus in libro de Ciuitate Dei decimoſexto, capite decimo, ſic cōcluſit: Fiunt itaque anni à diluuio uſque ad Abraham, mille ſeptuagintaduo, ſecundum uulgatam æditionem, hoc eſt interpretum Septuaginta. In Hebræis autem codicibus, longè pauciores annos perhibent inueniri: è quibus rationem aut nullam, aut difficillimam reddūt. Hæc Beda.

Ablatis ergo annis ducentis nonagintaduobus ſecūdæ ætatis, iuxta Hebræos: & ſubductis annis mille ſeptuagintaduobus ſecundæ ætatis, ſecundum Septuaginta interpretes, in loco corū: fiunt uulgariter hac emendatione ſancti Auguſtini, anni quatuor millia ſeptingenti trigintaduo.

Ab Adam uſque in annum quintum ante incarnationem, iuxta Dionyſium: hoc eſt, uſque ad incarnationem, ſecundum Euſebij Chronicum uel Bedæ, qui ſunt octo cycli magni, atq; inſuper 476 anni. Quæ emendatio ſtare omnino non poteſt: quia nec caput mundi, iuxta ullam authoritatem, neque etiam Dominica paſsio uel Reſurrectio, iuxta Euangeliū unquam ita habebitur: de quo etiam ſancto Euangelio, ipſe ſanctus Auguſtinus in Concordia quatuor Euangeliſtarum, capite duodecimo, ita dicit: Quum enim fas non eſt, Euangeliſtarum aliquem mentitū fuiſſe, uel etiam exiſtimare, uel dicere: ſi alius eorum dicit, quod alius pretermittit: uel uariè, aut aliter dixit, quod alius expreſſit: nullus eorum mendacium dixit. Hæc Auguſtinus.

CAPVT XIIII.

LVCAS Euangeliſta ſic:
Qui fuit Selæ,
Qui fuit Cainan,
Qui fuit Arphaxad.

Hic Lucas dicit ſecūdum Septuaginta interpretes: qui hic unam generationem plus, quàm Hebraica ueritas poſuerunt: quòd Arphaxat, quum eſſet

eſſet annorum centum trigintaquinque, genuit Cainan.

Et Cainan, quum centum triginta fuerat annorum genuerat Sale. Hæc Beda.

Hic igitur iuxta conſecratam ſancti Euangelij hiſtoriam, Luca teſte, du centi triginta anni, qui deſunt inter Dominicam natiuitatem, ſecundum Hebræos: in anno centeſimo quinquageſimotertio ante incarnationem, iuxta Dionyſium: & Dominicam natiuitatem, iuxta Euangelicam hiſtoriam eandem, in anno quadrageſimo ſecundo Octauiani Cæſaris: in anno uigeſimoſecundo ante incarnationẽ, iuxta Dionyſium habentur. Et ſic ſecundum eiuſdem Euangelij ueritatem, in qua nullo modo falſitatis teſtificatur, non exiſtimatur: nec creditur reſurrectio CHRISTI: recte ſecundum Hebraicam & Euangelicam ueritatẽ, ſexto calẽdis Aprilis inuenitur.

Subtracta itaque generatione Arphaxad, ſecundum Hebræos, ideſt anno trigeſimoquinto de ætate ſecunda, etiam ſecundũ Hebræos: & poſtea introducta generatione eiuſdem Arphaxad, ſecũdum Septuaginta interpretes, ideſt centũ triginta quinq; necnon generatione Cainã, ſecũdum Septuaginta interpretes, ideſt centum triginta, aſſumunt ducẽti trigintaquinque anni, pro annis ſexagintaquinq;. Et fit ſecũda ætas annis quingentis uigintiduob. Quia ergo ante tria millia noningẽti quinquaginta duo anni, id eſt ſeptem magni cycli & ducenti uiginti ſeptẽ anni, ab Ada uſque ad natiuitatem Domini, ſecundũ Hebræos (teſte Beda) fuerunt. Ipſis adde annos ducentos triginta ſupradictos, ſecundum Lucam, fiunt quatuor millia centum octogintaduo anni, uſque ad decimumquintũ calendis Aprilis, quod eſt caput mundi, in anno quo natus eſt Dominus.

Euſebius ſic: Annus quinquageſimus Abrahæ, principium eſt quadrageſimiprimi iubilæi, iuxta Hebræos. Iohel autem, apud eos quinquagenarius annus uocatur. Itaque, iuxta ſupputationem eorum ab Ada uſque ad annum quinquageſimum Abrahę, ſunt duo millia. Hæc Euſebius.

Iepte, in libro Iudicum, inter Moſen & ſemetipſum, ait ſupputari annos trecentos, hoc eſt trigintatribus annis magis, quàm Hebraica ueritas ſupputat.

Anno quarto Gedeonis, Tyrus cõdita eſt ante templum Salomonis, annis ducentis quadraginta, ut ſcribit Ioſephus: hoc eſt annis decem plus, quàm Hebraica ueritas ſupputat.

Scripſit item Ioſephus, centum annos eſſe ab euerſa Hieruſalem uſque ad euerſionem regni Chaldæorum, id eſt uſq; ad Cyrum, qui deſtruxit illud.

Scripſit enim poſt Nabuchodonoſor, quia teſte Scriptura ſacra, uigintiquinque poſt euerſam Hieruſalem, iuxta annos Euilmerodach, filiũ eius regnaſſe annis octodecim. Poſt quem Hegeſar filius eius, annis quadraginta regnauit. Cui ſucceſsiſſe filium eius, & regnaſſe Laboſordachus menſibus nouem. Hoc defuncto, ad Balthaſar, qui & Naban, tranſiſſe imperium centeſimo ſecundo anno. Qui cùm octodecim regnaſſet annis, captam à Cyro rege Perſarum, & à Dario Medorum rege, Babyloniam, deſtruẽtes regnum Chaldæorum. Hæc Ioſephus.

Aphricanus quoque annos ſeptuaginta captiuitatis, uſque ad Cyrum computat, ſed aliter. Quum ſeptem anni inter Diocletianum atque Martianum per octo circulos decennouales, id eſt per centum quinquaginta duos annos, quorũ geſta & indictiones ac cyclos decennouales conſcripſerunt ſancti epiſcopi & apoſtolici papæ, ſicut ibi probabitur. Quid mirũ eſt, ſi ab Ada uſq; ad CHRISTVM, per tria millia & centum octoginta duorum annorum, qui minus quàm debuerant, numerati ſunt, deficerent in Chronicis ducenti triginta anni?

Aliter enim numerãtur anni, iuxta curſum Solis & Lunæ, ſine ullius puncti detrimento: atque aliter uulgariter

& corruptè,ſecundum Chronicas atque Reges.

Arphaxad igitur,iuxta Euangeliſtã Lucam, annorum centum triginta quinque genuit Cainan. Et poſt natum Cainan uixit annis trecentis triginta, ſecundum Septuaginta. Quorum translationẽ ſanctus Lucas, Spiritu ſancto inſpiratus,in hoc loco conſequutus eſt. Secundum Hebræos Arphaxad,annorum trigintaquinque genuit Sale:& poſtea uixit annis trecentis tribus. Arphaxad genuit Chaldæos, teſte Hieronymo.

¶ Hieronymus ad papam ſic: Maiorum noſtrorum iſta ſententia eſt, quòd putent in ſeptima generatione, à Lamech interfectum Cain.

Adam quippe ge- 1
nuit Cain. 2
Cain genuit Enoch. 3
Enoch genuit Cainan. 4
Cainan genuit Malalehel. 5
Malalehel genuit Matuſalam. 6
Matuſala genuit Lamech. 7

Et qui ſeptimus ab Ada, non ſponte,ſicut in quodam Hebræo uolumine ſcribitur, interfecit Cain: ut ipſe poſtea confitetur, Quia uirum occidi in uulnere meo, & iuuenem in liuore meo: quia ſepties uindicabitur de Cain,de Lamech uerò ſeptuagies ſepties.

Et quidem de Cain, quòd ſeptima generatione interfectus eſt.

Nunc illud quod non interrogaueras, dum aliud agimus, irrepſit: quòd ſunt ſeptuaginta ſeptem uindictæ, quæ pro occiſione Cain,in Lamech ſoluendæ ſunt. Aiunt autem,ab Ada uſque ad tredecim generationes, ſeptuaginta ſeptem eſſe. Relege Lucam Euangeliſtam,& inuenies ita eſſe,ut dicimus.

IESVS,ut dicebatur, 1
filius Ioſeph. 2
Qui fuit Heli. 3
Qui fuit Melchi. 4
Qui fuit Mathat. 5
Qui fuit Iamnæ. 6
Qui fuit Leui. 7
Qui fuit Ioſeph. 8
Qui fuit Matathiæ. 9
Qui fuit Amos. 10
Qui fuit Naum. 11
Qui fuit Eſli. 12
Qui fuit Naggæ. 13
Qui fuit Mahat. 14
Qui fuit Matathiæ. 15
Qui fuit Semei. 16
Qui fuit Ioſech. 17
Qui fuit Iudæ. 18
Qui fuit Iohanna. 19
Qui fuit Reſa. 20
Qui fuit Zorobabel. 21
Qui fuit Salathiel. 22
Qui fuit Neri. 23
Qui fuit Melchi. 24
Qui fuit Addi. 25
Qui fuit Coſan. 26
Qui fuit Helmadan. 27
Qui fuit Her. 28
Qui fuit Ieſu. 29
Qui fuit Heliezer. 30
Qui fuit Ioram. 31
Qui fuit Ionathat. 32
Qui fuit Leui. 33
Qui fuit Simeon. 34
Qui fuit Iuda. 35
Qui fuit Ioſeph. 36
Qui fuit Iona. 37
Qui fuit Eliachim. 38
Qui fuit Melchæ. 39
Qui fuit Mennæ. 40
Qui fuit Mathata. 41
Qui fuit Nathan. 42
Qui fuit Dauid. 43
Qui fuit Ieſſe. 44
Qui fuit Obed. 45
Qui fuit Booz. 46
Qui fuit Salmon. 47
Qui fuit Naaſon. 48
Qui fuit Aminadab. 49
Qui fuit Aram. 50
Qui fuit Eſrom. 51
Qui fuit Phares. 52
Qui fuit Iudæ. 53
Qui fuit Iacob. 54
Qui fuit Iſaac. 55
Qui fuit Abrahæ. 56
Qui fuit Tharæ. 57
Qui fuit Nachor. 58

Qui fuit

Qui fuit Seruch. 59
Qui fuit Ragau. 60
Qui fuit Phaleg. 61
Qui fuit Heber. 62
Qui fuit Selæ. 63
Qui fuit Cainan. 64
Qui fuit Arphaxad. 65
Qui fuit Sem. 66
Qui fuit Noæ. 67
Qui fuit Lamech. 68
Qui fuit Mathuſalæ. 69
Qui fuit Enoch. 70
Qui fuit Iared. 71
Qui fuit Malaleel. 72
Qui fuit Cainan. 73
Qui fuit Enos. 74
Qui fuit Seth. 75
Qui fuit Adam. 76
Qui fuit Dei. 77

Sicuti ergo generatione ſeptima, Cain peccatum eſt diſſolutũ,non uindicabit Dominus bis in ipſum.Et qui ſemel recipit mala ſua in uita ſua,non eoſdem cruciatus patietur in morte, quos paſſus eſt in uita ſua. Ita & Lamech peccatũ,ideſt totius mundi,atq; ſanguinis,qui effuſus eſt CHRISTI, ſoluetur aduentu, qui tollit peccata Mundi,qui lauit amictũ ſuum in ſanguine uuæ,& torcular calcauit ſolus: qui ideo rubicũdus aſcendens ad cœlos, clamantibus angelis, miraculum præbuit.Eleuate portas,Principes,ueſtras:&c.

ARPHAXAD.

ARphaxad,annorum centum triginta quinque,genuit Cainan: & poſtea uixit annis trecentis triginta:ſecũdum Septuaginta,quos ſequutus eſt Lucas Euangeliſta.

Anni mundi,	Anni diluuij	Anni Arp.	
1658	3	1	
1659	4	2	
1660	5	3	
1661	6	4	
1662	7	5	Cyclus 91. indi.3.
1663	8	6	
1664	9	7	
1665	10	8	
1666	11	9	
1667	12	10	
1668	13	11	
1669	14	12	
1670	15	13	
1671	16	14	
1672	17	15	
1673	18	16	
1674	19	17	
1675	20	18	
1676	21	19	
1677	22	20	
1678	23	21	
1679	24	22	
1680	25	23	
1681	26	24	Cyclus 92. indi-
1682	27	25	ctio 7.
1683	28	26	
1684	29	27	
1685	30	28	
1686	31	29	
1687	32	30	
1688	33	31	
1689	34	32	
1690	35	33	
1691	36	34	
1692	37	35	
1693	38	36	
1694	39	37	
1695	40	38	
1696	41	39	
1697	42	40	
1698	43	41	
1699	44	42	
1700	45	43	Cyclus 93. indi-
1701	46	44	ctio 11.
1702	47	45	
1703	48	46	

Anni mundi,	Anni diluuij	Anni Arp.	
1704	49	47	
1705	50	48	
1706	51	49	
1707	52	50	
1708	53	51	
1709	54	52	
1710	55	53	
1711	56	54	
1712	57	55	
1713	58	56	
1714	59	57	
1715	60	58	
1716	61	59	
1717	62	60	
1718	63	61	
1719	64	62	Cyclus 94. indi-
1720	65	63	ctio 15.
1721	66	64	
1722	67	65	
1723	68	66	
1724	69	67	
1725	70	68	
1726	71	69	
1727	72	70	
1728	73	71	
1729	74	72	
1730	75	73	
1731	76	74	
1732	77	75	
1733	78	76	
1734	79	77	
1735	80	78	
1736	81	79	
1737	82	80	
1738	83	81	Cyclus 95. indi
1139	84	82	ctio 4.
1740	85	83	
1741	86	84	
1742	87	85	
1743	88	86	
1744	89	87	

Anni mundi,	Anni diluuij	Anni Arp.	
1745	90	88	
1746	91	89	
1747	92	90	
1748	93	91	
1749	94	92	
1750	95	93	
1751	96	94	
1752	97	95	
1753	98	96	
1754	99	97	
1755	100	98	
1756	101	99	
1757	102	100	Cyclus 96. indi-
1758	103	101	ctio 8.
1759	104	102	
1760	105	103	
1761	106	104	
1762	107	105	
1763	108	106	
1764	109	107	
1765	110	108	
1766	111	109	
1767	112	110	
1768	113	111	
1769	114	112	
1770	115	113	
1771	116	114	
1772	117	115	
1773	118	116	
1774	119	117	
1775	120	118	
1776	121	119	Cyclus 97. indi-
1777	122	120	ctio 12.
1778	123	121	
1779	124	122	
1780	125	123	
1781	126	124	
1782	127	125	
1783	128	116	
1784	129	127	
1785	130	128	

1786

Anni mundi.	Anni diluuij	Anni Arp.	
1786	131	129	
1787	132	130	
1788	133	131	
1789	134	132	
1790	135	133	
1791	136	134	
1792	137	135	

CAINAN.

CAinan (Luca teſte) annorũ centum triginta, genuit Sale.

Ab iſto, antiqui Samaritæ deducti ſunt.

Et poſt Sale natum, ſecundum Septuaginta interpretes uixit annis quadringentis triginta octo.

Anni mundi.	Anni diluuij	Anni Cai.	
1793	138	1	
1794	139	2	
1795	140	3	Cyclus 98. indi-
1796	141	4	ctio 1.
1797	142	5	
1798	143	6	
1799	144	7	
1800	145	8	
1801	146	9	
1802	147	10	
1803	148	11	
1804	149	12	
1805	150	13	
1806	151	14	
1807	152	15	
1808	153	16	
1809	154	17	
1810	155	18	
1811	156	19	
1812	157	20	
1813	158	21	
1814	159	22	Cyclus 99. indi-
1815	160	23	ctio 5.
1816	161	24	
1817	162	25	

Anni mundi.	Anni diluuij	Anni Cai.	
1818	163	26	
1819	164	27	
1820	165	28	
1821	166	29	
1822	167	30	
1823	168	31	
1824	169	32	
1825	170	33	
1826	171	34	
1827	172	35	
1828	173	36	
1829	174	37	
1830	175	38	
1831	176	39	
1832	177	40	
1833	178	41	Cyclus 100. indi-
1834	179	42	ctio 9.
1835	180	43	
1836	181	44	
1837	182	45	
1838	183	46	
1839	184	47	
1840	185	48	
1841	186	49	
1842	187	50	
1843	188	51	
1844	189	52	
1845	180	53	
1846	181	54	
1847	182	55	
1848	183	56	
1849	184	57	
1850	185	58	
1851	186	59	
1852	187	60	Cyclus 101. indi-
1853	188	61	ctio 13.
1854	189	62	
1855	190	63	
1856	191	64	
1857	192	65	
1858	193	66	

Anni mundi,	Anni diluuij	Anni Cai.	
1859	204	67	
1860	205	68	
1861	206	69	
1862	207	70	
1863	208	71	
1864	209	72	
1865	210	73	
1866	211	74	
1867	212	75	
1868	213	76	
1869	214	77	
1870	215	78	
1871	216	79	Cyclus 102. indi-
1872	217	80	ctio 2.
1873	218	81	
1874	219	82	
1875	220	83	
1876	221	84	
1877	222	85	
1878	223	86	
1879	224	87	
1880	225	88	
1881	226	89	
1882	227	90	
1883	228	91	
1884	229	92	
1885	230	93	
1886	231	94	
1887	232	95	
1888	233	96	
1889	234	97	
1890	235	98	Cyclus 103. indi-
1891	236	99	ctio 6.
1892	237	100	
1893	238	101	
1894	239	102	
1895	240	103	
1896	241	104	
1897	242	105	
1898	243	106	
1899	244	107	

Anni mundi,	Anni diluuij	Anni Cai.	
1900	245	108	
1901	246	109	
1902	247	110	
1903	248	111	
1904	249	112	
1905	250	113	
1906	251	114	
1907	252	115	
1908	253	116	
1909	254	117	Cyclus 104. indi-
1910	255	118	ctio 10.
1911	256	119	
1912	257	120	
1913	258	121	
1914	259	122	
1915	260	123	
1916	261	124	
1917	262	125	
1918	263	126	
1919	264	127	
1920	265	128	
1921	266	129	
1922	267	130	

SALE.

SAle, ſuxta ueritatem Hebraicam, annorum triginta, genuit Heber: & poſtea uixit annis quadringentis tribus.

Secundum Septuaginta interpretes, antè centum triginta, & poſtea trecentis triginta.

Anni mundi.	Anni diluuij	Anni Salæ	
1923	268	1	
1924	269	2	
1925	270	3	
1926	271	4	
1927	272	5	
1928	273	6	Cyclus 105. indi-
1929	274	7	ctio 14.
1930	275	8	

Anni mundi,	Anni diluuij	Anni Salæ.	
1931	276	9	
1932	277	10	
1933	278	11	
1934	279	12	
1935	280	13	
1936	281	14	
1937	282	15	
1938	283	16	
1939	284	17	
1940	285	18	
1941	286	19	
1942	287	20	
1943	288	21	
1944	289	22	
1945	290	23	
1946	291	24	
1947	292	25	Cyclus 106.indi-
1948	293	26	ctio 3.
1949	294	27	
1950	295	28	
1951	296	29	
1952	297	30	

CAPVT XV.

HEBER.

HEBER, à quo Hebræi geniti & nominati, annorum trigintaquatuor genuit Phalech: & poſtea uixit annis quadringentis triginta,

Secundum Septuaginta interpretes, annis centum trigintaduobus, & poſtea uixit ducentis ſeptuaginta.

Anni mundi,	Anni diluuij	Anni Heb.	
1953	298	1	
1954	299	2	
1955	300	3	
1956	301	4	
1957	302	5	
1958	303	6	
1959	304	7	

Anni mundi,	Anni diluuij	Anni Nac.	
1960	305	8	
1961	306	9	
1962	307	10	
1963	308	11	
1964	309	12	
1965	310	13	
1966	311	14	Cyclus 107.indi-
1967	312	15	ctio 7.
1968	313	16	
1969	314	17	
1970	315	18	
1971	316	19	
1972	317	20	
1973	318	21	
1974	319	22	
1975	320	23	
1976	321	24	
1977	322	25	
1978	323	26	
1979	324	27	
1980	325	28	
1981	326	29	
1982	327	30	
1983	328	31	
1984	329	32	
1985	330	33	Cyclus 108.indi-
1986	331	34	ctio 11.

PHALECH.

PHalech, interpretatur Diuiſio: qui ideo tali nomine à parentibus appellatur: quia in tempore natiuitatis ipſius, terra per linguarum confuſionem diuiſa eſt.

Cuius diuiſionis Arnobius rhetor in expoſitione Pſalmi centeſimi quarti, ita dicit: Sem, primogenito Noæ, pars facta eſt à Perſide & Bactris uſque Indiã longè, & uſque Rinocozuras: quæ ſpatia terrarum habent linguas ſermone Barbarico uigintiſeptem, & gẽtes patriarum quadringentæ ſex: & flumen Euphraten. Nam diuerſarum linguarum ſcilicet, & diuerſarum patriarum

erat

erat. Verbigratia, ut nobis cum una lingua Latina. Sic ſub ipſa diuerſæ patriæ ſunt, Bruciorum, Lucanorum, Apulorum, Calabrorum, Picentum, Viſcorum, & ſimilia.

Cham uerò ſecundus filius Noæ, à Rinocozuris uſq; Gadira habens linguas, ſermone Punico, à parte Garamantum: Latino, à parte Borea: Barbarico, à parte Meridiana, Æthiopum, Ægyptiorum & Barbaris interioribus: uario ſermone, uigintiduas linguas in patrijs quadringentis nonaginta quatuor, & flumine Geon, quod & Nilus uocatur.

Iaphet autē tertius, à Media uſq; ad Gadiram & Boreā. Habet autē Iaphet flumen Tigridē, quod diuidit Mediā & Babyloniam in patrijs ducentis, ſermone uario, in linguis uigintitribus.

Fiunt ergo omnes ſimul, linguæ ſeptuagintaduæ: patriæ autem generationum, mille: quæ in tripartito ſeculo, hoc ordine ſitæ ſunt.

¶ Turris autem altitudo (cuius cauſa diuiſæ ſuut linguæ) duo millia, centum ſeptuaginta quatuor tenere dicitur paſſus, paulatim altioribus anguſtior coarctata, ut pondus imminens faciliùs ſuſtentaret. Deſcribunt ibi templa marmorea lapidibus precioſis auroq; diſtincta, & multa alia, quæ uidentur incredibilia. Hanc turrim Nemroth gigas conſtruxit, qui poſt cōfuſionem linguarum migrauit tum ad Perſas: eoſq; ignem colere docuit.

His temporibus templa primùm conſtructa: & quidam Principes gentium, tanquam dij adorati.

¶ Phalech, autem annorum triginta, genuit Reu: & poſtea uixit annis ducentis nouem.

Septuaginta interpretes habent primò centum ſeptuaginta, & poſtea ducentos nouem annos.

Anni mundi,	Anni diluuij	Anni Phal.	
1987	332	1	
1988	333	2	
1989	334	3	
1990	335	4	
1991	336	5	
1992	337	6	
1993	338	7	
1994	339	8	
1995	340	9	
1996	341	10	
1997	342	11	
1998	343	12	
1999	344	13	
2000	345	14	Mundi ſecundus
2001	346	15	millenarius.
2002	347	16	
2003	348	17	
2004	349	18	Cyclus 109. indi-
2005	350	19	ctio 15.
2006	351	20	
2007	352	21	
2008	353	22	
2009	354	23	
2010	355	24	
2011	356	25	
2012	357	26	
2013	358	27	
2014	359	28	
2015	360	29	
2016	361	30	

REV.

Reu, annorum trigintaduorum genuit Seruch: & poſtea uixit annis ducentis ſeptem.

Septuagiuta interpretes habent, priùs centum trigintaduos, & poſtea ducentos ſeptem.

His temporibus principes Gentiū, tanquam dij adorabantur.

Anni mundi,	Anni diluuij	Anni Reu,	
2017	362	1	
2018	363	2	
2019	364	3	

2020

Anni mundi,	Anni diluuij	Anni Reu,	
2020	365	4	
2021	366	5	
2022	367	6	
2023	368	7	Cyclus 110. indi-
2024	369	8	ctio 4.
2025	370	9	
2026	371	10	
2027	372	11	
2028	373	12	
2029	374	13	
2030	375	14	
2031	376	15	
2032	377	16	
2033	378	17	
2034	379	18	
2035	380	19	
2036	381	20	
2037	382	21	
2038	383	22	
2039	384	23	
2040	385	24	
2041	386	25	
2042	387	26	Cyclus 111. indi-
2043	388	27	ctio 8.
2044	389	28	
2045	390	29	
2046	391	30	
2047	392	31	
2048	393	32	

Secundum Septuaginta interpretes ſunt quadringenti.

SERVCH.

SEruch, annorum triginta, genuit Nachor:& poſtea uixit annis ducentis.

Septuaginta interpretes habent, prius centum triginta duos,& poſtea ducentos.

¶ Scytharum regnum exoritur: quibus primò imperauit Chanaus.

Anni mundi.	Anni diluuij	Anni Ser.	
2049	394	1	
2050	395	2	
2051	396	3	
2052	397	4	
2053	398	5	
2054	399	6	
2055	400	7	
2056	401	8	
2057	402	9	
2058	403	10	
2059	404	11	
2060	405	12	
2061	406	13	Cyclus 112. indi-
2062	407	14	ctio 12.
2063	408	15	
2064	409	16	
2065	410	17	
2066	411	18	
2067	412	19	
2068	413	20	
2069	414	21	
2070	415	22	
2071	416	23	
2072	417	24	
2073	418	25	
2074	419	26	
2075	420	27	
2076	421	28	
2077	422	29	
2078	423	30	

NACHOR.

NAchor annorum uigintinouem, genuit Thare, poſtea uixit annis centum & nouem.

Septuaginta interpretes habent, prius ſeptuagintanouem, & poſtea uigintinouem.

¶ Regnum Ægyptiorũ exortum eſt: quibus primò imperauit Zoues.

¶ Aſſyriorum regnum exortum eſt: quibus primò imperauit Belus, quem quidam Saturnum exiſtimant.

Anni mundi.	Anni diluuij	Anni Nac.	
2079	424	1	
2080	425	2	Cyclus 113. indi=
2081	426	3	ctio 1.
2082	427	4	
2083	428	5	
2084	429	6	
2085	430	7	
2086	431	8	
2087	432	9	
2088	433	10	
2089	434	11	
2090	435	12	
2091	436	13	
2092	437	14	
2093	438	15	
2094	439	16	
2095	440	17	
2096	441	18	
2097	442	19	
2098	443	20	
2099	444	21	Cyclus 114. indi=
2100	445	22	ctio 5.
2101	446	23	
2102	447	24	
2103	448	25	
2104	449	26	
2105	450	27	
2106	451	28	
2107	452	29	

¶ Primus Sicionijs imperabat Agealeus annis quinquaginta duobus: à quo Agealea dicta eſt, quæ nūc Peloponneſus nominatur.

THARE.

THare ſeptuaginta annorum, genuit Abraham: & poſtea uixit centum triginta quinque annis.

Sic etiam habent Septuaginta interpretes.

Anni mundi.	Anni diluuij	Anni Tha.	
2108	453	1	
2109	454	2	
2110	455	3	
2111	456	4	
2112	457	5	
2113	458	6	
2114	459	7	
2115	460	8	
2116	461	9	
2117	462	10	
2118	463	11	Cyclus 115. indi-
2119	464	12	ctio 9.
2120	465	13	
2121	466	14	
2122	467	15	
2123	468	16	
2124	469	17	
2125	470	18	
2126	471	19	
2127	472	20	
2128	473	21	
2129	474	22	
2130	475	23	
2131	476	24	
2132	477	25	
2133	478	26	
2134	479	72	
2135	480	28	
2136	481	29	Ninus, filius Beli
2137	482	† 30	primus, omnis
2138	483	31	Aſiæ exceptis In-
2139	484	32	dis, regnauit an=
2140	485	33	nis 52. Huius 43
2141	486	34	imperij anno, na
2142	487	35	tus eſt Abrahā.
2143	488	36	† Cyclus 116. in-
2144	489	37	dictio 13.
2145	490	38	
2146	491	39	
2147	492	40	
2148	493	41	

Anni mundi,	Anni diluuij	Anni Tha.	
2149	494	42	
2150	495	43	
2151	496	44	
2152	497	45	
2153	498	46	
2154	499	47	
2155	500	48	
2156	501	49	Cyclus 117.ind.2.
2157	502	50	In Græcia ſecun=
2158	503	51	dus Sicyonus im
2159	504	52	perabat Aurops,
2160	505	53	annis 45.qui &
2161	506	54	prælatus eſt.
2162	507	55	
2163	508	56	
2164	509	57	
2165	510	58	
2166	511	59	
2167	512	60	
2168	513	61	
2169	514	62	
2170	515	63	
2171	516	64	
2172	517	65	
2173	518	66	
2174	519	67	
2175	520	68	Cyclus 118.indi=
2176	521	69	ctio 6.
2177	522	70	

¶ Secunda ætas Seculi,à diluuio uſq; ad natiuitatem Abrahæ protenditur: generationes decem complectens,& annos ducentos nonaginta duos.

Iuxta Hebræos,duarum ſimul ætatum ab Ada uſque ad Abraham,mille noningenti quadraginta octo.

Secundum Septuaginta interpretes,à diluuio uſque ad Abraham, ſunt mille ſeptuaginta duo, & generationes undecim.Duarum autem ætatum ſimul,ſunt ter mille trecenti quatuordecim anni.

Secundum Euangeliſtæ Lucæ adiectionem, anni ſunt ætatis ducenti uigintiduo , & generationes undecim. Et ita ab Ada ad Abràham, bis mille centum ſeptuaginta ſeptem.

Euſebius ſic:Manifeſtũ eſt,Abrahã hac ætate generatum: iuxta eum numerum,quem contractiorem æditione uulgata ſermo præbet Hebræus. Verùm in curioſitate,neceſſe eſt & quum Diuinam ſcripturam euolueris, à natiuitate Abrahæ uſque ad totius Orbis diluuium,inuenies retrorſum annos noningentos quadragintaduos.Item à diluuio uſq; ad Adam, annos bis mille ducentos duodecim: in quibus nulla nec penitùs Græca, uel Barbara,& (ut loquar in commune)Gentilis inuenitur hiſtoria. Hæc Euſebius.

¶ Secunda Seculi ætas, quaſi pueritia fuit generis populi Dei: & ideo in lingua inuenta eſt, id eſt Hebræa. A pueritia nanq; incipit homo noſſe loqui poſt infantiam,quæ hinc appellata eſt, quòd fare non poteſt.

ÆTATIS II.
FINIS.

ÆTAS III.

CAPVT XVI.

De tertia ætate mundi, iuxta ordinem, per Patriarchas & Duces, ab Abraham uſque ad Dauid.

ABRAHAM.

Anni mundi	Anni Abr.
2178	1

ABRAHAM annorum centum, genuit Iſaac: & poſtea uixit ſeptuaginta & quinque annis.

| 2179 | 2 | Primò apud Ægyptios quindecim poteſtates erant, quas uocabant Dynaſtias, quo tempore Thebæi, regnauerunt annis centum nonaginta duobus annis.

| 2180 | 3 | Ninus apud Aſſyrios cõdidit ciuitatem Ninam in regione Aſſyriorum, quam Hebræi uocãt Niniuen: & Ægyptijs Thebei imperabãt.

| 2181 | 4 | Zoroaſtes Magus, rex Bactrianorum, clarus habetur: aduerſus quem Ninus dimicauit.

Regnante Nino apud Aſſyrios nouiſsimo eius tẽpore naſcitur Abrahã.

| 2182 | 5 | Abraham, natione Chal-
| 2183 | 6 | dæus primã ætatẽ apud
| 2184 | 7 | Chaldæos gerit: de qui-
| 2185 | 8 | bus (ut Ioſephus dicit)
| 2186 | 9 | eductus, Deum, cœli ſy-
| 2187 | 10 | dera cõuerſione cogno-
uit. Ipſamq; mox diſciplinã ueraciùs intellectam, Ægyptiorũ, quum apud eos exularet, genti aduexit ſuæ.

| 2188 | 11 | Sara naſcitur.

Aſſyriorum ſecundus, Semiramis uxor Nini, annis quadraginta duobus regnauit.

| 2189 | 12 | Aſſyrijs imperabat uxor Nini, Semiramis: de qua innumerabilia narrantur. Quæ & Aſiam tenuit: & prope in Vndacorum aggeres conſtruxit, & Babyloniam condidit.

| 2190 | 13 |

Anni mundi,	Anni Abr.	
2191	14	
2192	15	
2193	16	Hoc anno Trebeta fi-
1194	17	lius Nini, à Semirami-
2195	18	de expulſus de regno,
2196	19	Treuerim urbem con-
2197	20	didit in Gallia, ante Ro-
2198	21	mam conditam, annis
2199	22	1250.
2200	23	
2201	24	
2202	25	Sicyonius ſecũdus, Thel-
2203	26	cin, annis 20. regnauit.
2204	27	
2205	28	
2206	29	
2207	30	
2208	31	
2209	32	
2210	33	
2211	34	
2212	35	
2213	36	
2214	37	
2215	38	
2216	39	
2217	40	
2218	41	
2219	42	
2220	43	
2221	44	
2222	45	Sicyonius tertius, Apis
2223	46	annis 15 regnauit.
2224	47	
2225	48	
2226	49	
2227	50	Principium quadrage-
2228	51	ſimiprimi Iubilæi, ſe-

cundum Hebræos.

Iohel autem apud eos quinquagenarius uocatur.

Itaq; iuxta ſupputationem eorum, ab Adam uſque ad annum præſentem fiunt anni bis mille.

| 2229 | 52 | Aſſyriorum tertius, Zameis, qui & Ninias, filius Nini & Semiramis.

miramis, regnauit annis trigintaocto.

Anni mundi,	Anni Abr.	
2230	53	Apud Cretam regnauit
2231	54	primò Cres indigena.
2232	55	Vnde Creta nũcupata.
2233	56	Quemq́ aiunt, unum
2234	57	Cutetarũ fuiſſe: à qui-
2235	58	bus Iupiter abſcondi-
2236	59	tus eſt & nutritus. Hic
2237	60	Noſum ciuitatẽ in Cre
2238	61	ta cõdiderat, & Cybe-
2239	62	lis matris templum.
2240	63	
2241	64	
2242	65	
2243	66	
2244	67	
2245	68	
2246	69	
2247	70	
2248	71	
2249	72	
2250	73	
2251	74	
2252	75	Ab hoc anno uſque ad

Moſen & egreſſum gentis Hebræorum ex Ægypto, ſupputantur anni quadringenti triginta: quorum meminit Paulus ita dicẽs: Teſtamentũ confirmatum à Deo, quę quadringentis & triginta annis facta eſt Lex, non infirmat ad deſtruendam repromiſsionem. Ipſe quoq; in Exodo Moſis, his congruens loquitur: Habitatio autem filiorum Iſraël, qua habitauerant in Ægypto & in terra Chanaan ipſi & patres eorum, annis 430.

Abraham anno ætatis ſuæ ſeptuageſimo quinto: centeſimo quadrageſimoquinto Tharæ patris ſui, ut teſtatur Auguſtinus, iuſſu Dei exiuit de Carran, & uenit in terram Chanaan accipiẽs promiſsionem, ſe fore in gentem magnam, & naſcituri CHRISTI de ſemine ſuo, in quo benedicentur omnes gentes.

Si anni patris erant ſecundum Scripturam, ſic dicentem, Fuerunt anni uitæ Tharæ ducẽti quinque in Carran, quia ibi finiuit uitam ſuam, & ſeptuaginta annorum genuit Abram.

Anni mundi,	Anni Abr.	
2253	76	Primus annus repromiſ-
2254	77	ſionis Dei ad Abrahã,
2255	78	76 ætatis eiuſdem A-
2256	79	brahæ. Hinc uſque ad
2257	80	exitũ Iſraël de Ægy-
2258	81	pto, 430 anni, Paulo
2259	82	teſte.
2260	83	
2261	84	
2262	85	
2263	86	Annus 10 repromiſsio-
2264	87	nis Abraham ex ancil
2265	88	la Agar genuit Iſma-
2266	89	hel, à quo Iſmahelitæ:
2267	90	qui poſtea Agareni,

& ad poſtremũ Saraceni, quaſi à Sara geniti. Iſmahel autem genuit duodecim duces, & uixit annis 137.

2268	91	Aſſyriorum quartus, A-
2269	92	rius, annis 30.
2270	93	
2271	94	
2272	95	
2273	96	Annus 20 repromiſsio-
2274	97	nis.
2275	98	
2276	99	
2277	100	Quum Abrahã centum

eſſet annorum, genuit ex libera filium Iſaac, cui ſuperuixit annis 75.

ISAAC.

Hebræorum Iſaac annorum ſexaginta genuit Iacob, & poſtea uixit annis 120.

Anni mundi,	Anni Iſaac,	
2278	1	Iſaac primus, 7 die cir-
2279	2	cunciſus.
2280	3	
2281	4	
2282	5	Primò omniũ Prophe-
2283	6	tarum Abraham audi-
2284	7	uit uerbum Dei, quum
2285	8	in figura apparuiſſet
2286	9	humana, & uocationẽ
2287	10	Gentium polliceretur:
2288	11	quam in noſtro tem-

Anni mundi,	Anni Iſaac,	
2289	12	pore ſermo CHRISTI
2290	13	deduxit ad finem per
2291	14	Euãgelicam in omnes
2292	15	Gẽtes prædicationem.
2293	16	Annus 40 repromiſsio-
2294	17	nis.
2295	18	
2296	19	
2297	20	Annus 120 Abrahæ.
2298	21	
2299	22	Sicyoniorũ 6, Ægedrus,
2300	23	annis 30.
2301	24	
2302	25	Iſaac immolatus.
2303	26	Annus 50 repromiſsio-
2304	27	nis.
2305	28	
2306	29	
2307	30	Annus 130 Abrahæ.
2308	31	In Creta regnauit pri-
2309	32	mus Cres indigena,
2310	33	ut quidam uolunt: alij
2311	34	uerò ſuprà ſcriptũ tem
2312	35	pus indicant.
2313	36	Annus 60 repromiſsio-
2314	37	nis.
2315	38	[xit Rebecam.
2316	39	Sara obijt. Iſaac condu-
2317	40	Annus 140 Abrahæ.
2318	41	
2319	42	
2320	43	
2321	44	
2322	45	
2323	46	Annus 70 repromiſsio-
2324	47	nis.
2325	48	
2326	49	
2327	50	Annus 150 Abrahæ.
2328	51	Apud lacũ Tritonidem
2329	52	Minerua in ſpecie uir-
2330	53	ginali apparuiſſe dici-
2331	54	tur.
2332	55	Sicyoniorum 7, Iurma-

chus, annis 45 regnauit.

2333	56	Annus 80 repromiſsio-
2334	57	nis.
2335	58	
2336	59	

Anni mundi,	Anni Ioſeph	
2337	60	Annus 160 Abrahæ.

Iſaac ſexagenario naſcuntur gemini. Primus Eſau, qui & Edom, à quo gẽs Idumæorũ: ſecundus Iacob, qui poſtea Iſraël dictus, à quo Iſraëlitæ, qui nunc Iudæi.

IACOB.

HEbræorum Iacob, filius Iſaac, annorum 121 erat, uſque ad ducatum filij ſui Ioſeph.

Anni mundi,	Anni Abr.	
2338	1	
2339	2	Aſſyriorũ 6, Xerxes, qui
2340	3	& Balacus, annis 30.
2341	4	His temporibus primus
2342	5	apud Argos regnauit

Inachus, annis 50. Inachi filia Io, quã Ægypti mutato nomine Iſidẽ colunt.

Inachus fluuius apud Argos, à filia Ione Boſphorus nuncupatur.

2343	6	Annus 90 repromiſs.
2344	7	Serapis filius Iouis, Ægy
2345	8	ptiorum rex obijt, & in
2346	9	deos transfertur.
2347	10	Annus Abrahæ 170. &
2348	11	Iſaac 70.
2349	12	
2350	13	Caſtor chronographus
2351	14	de Argiuorũ regno ita
2352	15	loquitur, conſequenter

perſequẽs reges Argi ab Inacho uſq; in Tenelanthũ filium Crocophi: quorum inuenitur omne tẽpus anni 400.

2353	16	Annus 100 repromiſ. in
2354	17	quo Abrahã, pater mul
2355	18	tarũ gentium natione

Chaldæus, obijt, anno 175 uitæ ſuæ: & ſepultus in Ebron, quæ quondã Cariath arbe, id eſt ciuitas literarum dicebatur: quia ibidem tres Patriarchæ, & Adam protoplaſtus ſepulti ſunt.

2356	19	Apis in Ægypto pri-

mùm deus putatus eſt, quem quidam Serapim uocauerunt.

2357	20	Annus 80 Iſaac.
2358	21	
2359	22	
2360	23	

Anni mundi,	Anni Iacob	
2361	24	
2362	25	
2363	26	Annus 110 repromiſ-
2364	27	ſionis.
2365	28	
2366	29	
2367	30	Annus 90 Iſaac.
2368	31	Aſſyriorum 7, Arma-
2369	32	mitres.annis 38.
2370	33	Ægyptiorũ reges con-
2371	34	ijcimus nũcupatos pro
2372	35	pter Ioſeph & fratres
2373	36	eius,q in principio pa-
2374	37	ſtores deſcẽdiſſe in Æ-
2375	38	gyptũ cõprobat Ægy-
2376	39	pti 16 dynaſtia:quo tẽ-

pore regnabant paſtores annis 103.

2377	40	Annus 100 Iſaac.
2378	41	Sicyoniorum 8.Leucip
2379	42	pus,annis 53.
2380	43	
2381	44	
2382	45	
2383	46	Annus 130 repromiſſio
2384	47	nis.
2385	48	
2386	49	
2387	50	Annus 110 Iſaac.
2388	51	
2389	52	Argiuorum 2.annis 57,
2390	53	menſibus 3.
2391	54	
2392	55	
2393	56	Annus 140 repromiſſio
2394	57	nis.
2395	58	
2396	59	
2397	60	Annus 120 Iſaac.
2398	61	Niobæ primò omnium
2399	62	mulierũ mixtus eſt Iu-
2400	63	piter, ut Græci perhi-
2401	64	bent, de qua naſcitur
2402	65	Apis, quem Serapin

cognominant.

2403	66	Annus 500 repromiſſio
2404	67	nis.
2405	68	Aſſyriorum 8, Belocus,
2406	69	annis 35.
2407	70	Annus 130 Iſaac.

Anni mundi,	Anni Iacob	
2408	71	
2409	72	
2410	73	Ante annos Vrbis con-
2411	74	ditæ 1070,Thelaſus &

Caratus aduerſus Phoroneum inſtituunt bellum.

2412	75	
2413	76	Annus 160 repromiſ.
2414	77	Iacob deſcendit in Me-
2415	78	ſopotamiam, & ſerui-

uit apud Laban,annis 7.

2416	79	Argiuorum 3,Ogius in

Attica Eleuſinã condidit,quę antiquitùs uocabatur Atte,& alias plurimas ciuitates:cuius temporibus apud lacũ Tritonidem uirgo apparuit,quã Græci Mineruam nuncupant.

2417	80	Annus 140 Iſaac.
2418	81	
2419	82	
2420	83	
2421	84	
2422	85	Iacob genuit Ruben.
2423	86	Annus 170 repromiſſ.
2424	87	Iacob genuit Simeon.
2425	88	Iacob genuit Leuí.
2426	89	Iacob genuit Iudam, à

quo Iudæi appellati ſunt.

2427	90	Annus 150 Iſaac.
2428	91	
2429	92	Iacob genuit Ioſeph in
2430	93	92 ſuo anno. Sicyonio
2431	94	rum 9, Meſſapus, an-
2432	95	nis 47.
2433	96	Annus 180 repromiſſ.
2434	97	Iacob poſt 20 annos La

ban reuertitur in terrã Chanaan,Hieronymo teſte in ſuis Epiſtolis.

2435	98	Argiuorũ Meſſena, quæ
2436	99	& Mamertina,cõditur.
2437	100	Annus 160 Iſaac:Iacob
2438	101	uerò 100, ante annos
2439	102	Vrbis cõditæ 1040.In
2440	103	Achaia ſæuũ diluuium

uaſtatione plurima totius penè prouinciæ fuit. Quod quia Ogygij, qui tunc Eleuſinæ conditor & rex erat, temporibus effuſum eſt, nomen loco ac tempori dedit.

Anni mundi,	Anni Iacob	
2441	104	Aſſyriorum 9, Balachus,
2442	105	annis 52. Putiphar, ad
2443	106	quem uenditus fuit Io-
2444	107	ſeph, eunuchus Pha-
2445	108	raonis, & princeps e-
2446	109	xercitus eius, Ægyp-

tius fuit. Auguſtinus dicit, Ioſeph, ante annos 12 mortis Iſaac, 108 anno uitæ Iacob, 17 annorum uenditus eſt à fratribus: & poſt annum uenditionis, 13 annos agebat in Ægypto, ignotus Pharaoni. Iacob 109 annorum.

2447	110	Annus 170 Iſaac.
2448	111	Sicyoniorum aiunt, hũc

Apim eſſe Serapin. Siquidem quum fratrem Ægialeum, regem præfeciſſet Achaiæ, ipſe cum populo ad Ægyptum nauigauit. Argiuorum 3, Ape, annis regnauit 35.

2449	112	Argiuorũ Thelcines uicti, Rhodum condiderũt: quæ prius Ophiuſa uocabatur.
2450	113	
2451	114	
2452	115	
2453	116	Annus 200 repromiſſionis.
2454	117	
2455	118	
2456	119	Argiuorum Memphis

in Ægypto ab Ape condita.

2457	120	Iſaac filius Abrahæ, in
2458	121	Geraris natus, obijt

180. annorum: ſepultus eſt iuxta Abraham, derelinquens filium Iacob, habentem annos 121.

IOSEPH.

HEbræorum Ioſeph, dux Ægypti, per annos 80. Vxor Ioſeph nomine Abſenech, filia Putipharis ſacerdotis Heliopoleos ciuitatis fuit.

Anni mundi,	Anni Ioſeph	
2459	1	
2460	2	
2461	3	
2462	4	
2463	5	Annus 210 repromiſſionis.
2464	6	
2465	7	
2466	8	

Anni mundi,	Anni Ioſeph	
2467	9	Anno ante Vrbem conditam 1008 fuiſſe apud Ægyptũ inſolitam ubertatem, deinde ingentem atq; intolerabilem famem, cui Ioſeph ſubuenit. Pompeius hiſtoriographus & Iuſtinus docent. Annus Iacob 130.
2468	10	Secundus annus famis
2469	11	ingreſſus Ægyptũ Iaco
2470	12	bum filijs ſuis: quum à

Pharaone interrogaretur quotum annum ageret, reſpondit, ſe eſſe annorum 130.

2471	13	Ægyptiorum 18 dyna-
2472	14	ſtia Diapolitanorum,

quorum primus Amoſis, annis 25.

2473	15	Annus 220 repromiſſionis.
2474	16	
2475	17	
2476	18	
2477	19	Argiuorum Sparta, con

dita eſt à Sparto, filio Crocophi.

2478	20	Sicyoniorum 10, Eratus annis 46.
2479	21	
2480	22	
2481	23	
2482	24	
2483	25	Annus 230 repromiſſio

nis. Argiuorum 3 Argus, annis 70.

2884	26	Iacob filius Iſaac, natus

in terra Chanaan, prophetãs de CHRISTO & de uocatione Gentium, obijt in Ægypto, annorum 146. & ſepultus in Cariatharbe, in ſpelunca duplici.

2485	27	Græcia Argo regnante
2486	28	habere ſegetes cœpit,

aliunde ſeminibus aduectis.

2487	29	Annus 60 Ioſeph.
2488	30	
2489	31	
2490	32	
2941	33	
2492	34	
2493	35	Annus 240 repromiſſio

nis. Aſſyriorum 10, Altadas annis 32.

2494	36	Annus 70 Ioſeph.
2495	37	
2496	38	Ægyptiorũ 2, Chebron, annis 13.
2497	39	
2498	40	

Anni mundi,	Anni Ioſeph	
2499	41	
2500	42	
2501	43	
2502	44	
2503	45	Annus 250 repromiſsio
2504	46	nis.
2505	47	
2506	48	
2507	49	Annus 80 Ioſeph.
2508	50	
2509	51	Ægyptiorum 3, Meno-
2510	52	phis, annis 21. Argiuo-
2511	53	rũ, ſecundũ quorũdam
2512	54	opinionem, his tempo-

ribus fuit Prometheus, à quo homines eſſe commemoratur. Et reuera, quum enim ſapiẽs eſſet, à feritate eorum & nimia imperitia, ad humanitatem & ſcientiam figurabat.

2513	55	Annus 260 repromiſsio
2514	56	nis.
2515	57	
2516	58	
2517	59	Annus 90 Ioſeph.
2518	60	
2519	61	
2520	62	
2521	63	
2522	64	
2523	65	Annus 270 repromiſſ.
2524	66	Sicyoniorum 11, Plem-

neus, annis regnauit 49.

2525	67	Aſſyriorum 11, Mami-
2526	68	tas, annis 30.
2527	69	Annus 100 Ioſeph.
2528	70	
2529	71	
2530	72	Ægyptiorũ 4. Mephres,
2531	73	annis 12.
2532	74	
2533	75	Annus 280 repromiſsio
2534	76	nis.
2535	77	
2536	78	
2537	79	Annus 110 Ioſeph.
2538	80	Ioſeph filius Iacob, obijt

in Ægypto annorum 110. cuius oſſa tranſtulerunt filij Iſraël in Sichem, ciuitatem patris ſui, quæ eſt Neopolis urbs Samaritanorum: ad cuius interitum Hebræi ſeruierunt annis 144. Fiunt autem omnes anni, quibus Hebræi in Ægypto fuerunt, 215. qui ab eo computantur tempore, quo Iacob cum filijs ſuis deſcendit in Ægyptum.

SERVITVS.

Hebræorum ſeruitus in Ægypto ad annos centum quadraginta quatuor.

Anni mundi,	Anni ſeruit.	
2539	1	
2540	2	
2541	3	
2542	4	Ægyptiorũ 5, Miſphar-

mitthoſus, annis regnauit 27.

2543	5	Annus 290 repromiſsio
2544	6	nis.
2545	7	
2546	8	
2547	9	
2548	10	
2549	11	
2250	12	
2551	13	
2552	14	
2553	15	Annus 300 repromiſſ.
2554	16	Argiuorum 5, Criaſſus,

annis 53. In Argis primus ſacerdotio functus eſt Callichia, Spirancis filius.

2555	17	Aſſyriorum 12, Macha-
2556	18	laeus, annis 30.
2557	19	Argiuorum Athlas, fra-
2558	20	ter Promethei, præci-
2559	21	puus aſtrologus fuit,
2560	22	qui ob eruditionem di-
2561	23	ſciplinæ, etiam cœlum
2562	24	ſuſtinere dictus eſt. Eu

ripides autem, montem eſſe altiſsimũ affirmat, qui Athlas uocetur.

2563	25	Annus 310 repromiſsio
2564	26	nis.
2565	27	
2566	28	
2567	29	
1568	30	
2569	31	Ægyptiorũ 6, Themo-
2570	32	ſis, annis 9.
2571	33	

Anni mundi | Anni ſeru.

2572 | 34 | Sicyoniorum 12, Orthopolis, annis 43.
2573 | 35 | Annus 320 repromiſ-
2574 | 36 | ſionis.
2575 | 37 |
2576 | 38 | Argiuorum his regnantibus Syrius fuiſſe perhibetur indigena, ex cuius uocabulo Syria nomen accepit.
2577 | 39 | Ægyptiorum 7, Ameno-
2578 | 40 | phis, annis 32. Hic eſt
2579 | 41 | Amenophis, quē qui-
2580 | 42 | dam Memnonem pu-
2581 | 43 | tant lapidē loquētem.
2582 | 44 | Argiuorum, Æthiopes ab Indo flumine conſurgentes, iuxta Ægyptum conſederunt.
2583 | 45 | Annus 330 repromiſſ.
2584 | 46 | Aſſyriorū 13, Phereus,
2525 | 47 | annis 20.
2586 | 48 |
2587 | 49 |
2588 | 50 |
2589 | 51 |
2560 | 52 |
2591 | 53 |
2592 | 54 |
2593 | 55 | Annus 340 repromiſ-
2594 | 56 | ſionis.
2595 | 57 |
2596 | 58 |
2597 | 59 |
2598 | 60 |
2599 | 61 |
2600 | 62 |
2601 | 63 | Amram genuit Moſen,
2602 | 64 | quum eſſet annorum 60 ex matre Iochuel.
2603 | 65 | Annus 350 repromiſſ.
2604 | 66 | Aſſyriorum 14, Mami-
2605 | 67 | les, annis 30.
2606 | 68 | Argiuorum, Epidaurus ciuitas condita eſt.
2607 | 69 | Argiuorū, Phorbas, annis 35 regnauit.
2608 | 70 | Ægyptiorum 8, Horus,
2609 | 71 | annis 38. Argiuorum,
2610 | 72 | quidam ſcribunt, Pro-
2611 | 73 | metheum, & Athlantem fratrē Promethei, & Argum, cunctā cernentem, & Io filiam Promethei, his fuiſſe temporibus. Alij uerò ætate Cecrops, nonnulli ante Cecropem, annis 60, ſiue 90.

Anni mundi | Anni ſeruit.

2612 | 74 | Annus 10 Moſis.
2613 | 75 | Annus 360 repromiſſ.
2614 | 76 | Sicyoniorum, primus re-
2615 | 77 | gnauit in Theſſalia, Æmon.
2616 | 78 | Phorbas regnū obtinuit.
2617 | 79 | Adoleſcens Moſes om-
2618 | 80 | nem Ægyptiorum phi-
2619 | 81 | loſophiam didicit.
2620 | 82 | Sicyoniorum, Hercules
2621 | 83 | primùm fertur Antheū luctæ uiciſſe certamine.
2622 | 84 | Annus 20 Moſis.
2623 | 85 | Annus 370 repromiſ-
2624 | 86 | ſionis.
2625 | 87 | Argiuorū, primus qua-
2626 | 88 | drigam iunxiſſe fertur
2627 | 89 | Trochilus.
2628 | 90 | Sicyoniorum, Xanthus
2629 | 91 | Triopale ſpū condidit.
2630 | 92 | Argiuorum, in Creta re-
2631 | 93 | gnum Cidon.
2632 | 94 | Annus 30 Moſis.
2633 | 95 | Annus 380 repromiſſ.
2634 | 96 | Aſſyriorum 15. Sparethus, annis 40 regnauit.
2635 | 97 | Sicyoniorum 13, Mara-
2636 | 98 | chius, annis 30.
2637 | 99 |
2638 | 100 | Athenienſiū regni prin-
2639 | 101 | cipium. His tempori-
2640 | 102 | bus in Achaia, quæ
2641 | 103 | nunc Attica nuncupatur, primus regnauit Cecrops, qui & Doſies, annis 50. Cecrops regnabat in Attica, à quo, uſq; ad Troiæ captiuitatem fiunt anni 375. à Cecrope uſque ad primam Olympiadem numerantur reges 17. principes uerò quos mors tantùm finiebat 41. Sub quibus apud Græcos multa miranda narrantur.
2642 | 104 | Annus 40 Moſis: qui Ægyptū derelinquens, in eremo philoſopha-

loſophatur. Athenienſiū, Cecrope regnāte primùm in arce oliua orta eſt, & Mineruæ nomine, quæ Græcè Athene nuncupata. Dicebatur autem Diphies, ſiue ob lōgitudinem corporis, ſiue idcirco quod quum eſſet Ægyptius, utranque linguam ſciebat.

Anni mundi,	Anni ſeruit.	
2643	105	Annus 390 repromiſſionis.
2644	106	
2645	107	
2646	108	Ægyptiorum 9, Acenchres, annis 12.
2647	109	
2648	110	
2649	111	
2650	112	
2651	113	
2652	114	Annus 50 Moſis.
2653	115	Annus 400 repromiſ.
2654	116	Sicyoniorū Curetes, &
2655	117	Coribātes Gnoſon cō

diderūt, quī modulatā & inter ſe cōcinētem in armis ſaltationē repererūt.

2656	118	Athenienſium primus
2657	119	Cecrops bouē immo-

lans Iouem appellauit. Et Cecropia regio, ab eo nuncupatur.

2658	120	Ægyptiorum 10, Acho-
2659	121	ris, annis 9.
2660	122	Ægyptiorū, Deucalion

apud eos regnare orſus, qui circa Parnaſum morabantur.

| 2661 | 123 | Athenienſium, muſicus |

Cucha & Nymphæ filius agnoſcitur.

Iudicium Neptuni & Mineruæ de contētione regionis apud Cecropen actum fuiſſe confingitur.

| 2662 | 124 | Annus 60 Moſis. |

Chaldæi contra Phœnices dimicant.

2663	125	Annus 410 repromiſſionis.
2664	126	
2665	127	Sicyoniorum 14, Mara-
2666	128	thus, annis 20.
2667	129	Ægyptiorum 11, Cen-

chres, annis 16 regnauit.

| 2668 | 130 | Sicyoniorū, Ioaſiæ filiæ |

mixtus eſt Iupiter, quæ in bouē (ut dicitur) conuerſa, Boſphorus appellatur.

| 2669 | 131 | Ægyptiorum, in Æthio- |

pia multæ peſtilentiæ locales (ut Plato commemorat) fuerunt.

Anni mundi,	Anni ſeru.	
2670	132	Sicyoniorū, Cecrops in
2671	133	Eubœa Athenas, quas

& Diadas condidit, quam urbem Cubeeiorchomenon appellauerunt. Anno 810 ante Vrbem conditam Amphiton Athenis 3 à Cecropa regnauit: cuius temporibus aquatū illuuies maiorem partem populorum Theſſaliæ abſumpſit, ſub Phenone.

2672	134	Annus 70 Moſis.
2673	135	Annus 420 repromiſ.
2674	136	Aſſyriorū 16, Aſtades,
2675	137	annis 40. Ab Hellenes,

Helleni Græci dicti: ab Acte, Attica.

2676	138	Sicyoniorū Corinthus
2677	139	cōdita, quæ priùs Ephi
2678	140	ra uocabatur.
2679	141	
2680	142	Moſes in Sina mōte, di-
2681	143	uino fruitur aſpectu.
2682	144	Annus 80 Moſis.

Plaga 1. aquæ conuerſæ in ſanguinē.
Plaga 2. ranarum.
Plaga 3. cyniphum, genus culicum.
Plaga 4. muſcarū, ideſt cynomiarum.
Plaga 5. armentorū, ideſt pecorum.
Plaga 6. ulcerum.
Plaga 7. grandinis.
Plaga 8. locuſtarum.
Plaga 9. tenebrarum.
Plaga 10. primogenitorum.

Habitatio filiorum Iſraël in Ægypto, fuit 430 annorum. Quibus impletis eadem die egreſsi ſunt de terra Ægypti, ut in Exodo legitur. Quos tamen annos, Chronographi ab anno 75 natiuitatis Abrahæ, quando terram repromiſsionis intrauit, computant: ſequentes æditionem Septuaginta interpretum, quæ dicit: Habitatio autem filiorū Iſraël, qua habitauerūt in Ægypto & in terra Chanaan, ipſi & patres eorum, anni 430. Quam neceſſariò ſequenda, & ipſa Hebraica ueritas oſtendit, quæ narrat, Caath filium Leui, quem natum eſſe conſtat in terra Chanaan, uixiſſe annis 133. & filium eius Amram patrem Mo-

trem Moſis 137 annorum, & ipſum Moſen fuiſſe 80 annorum in egreſſione ex Ægypto. Quam nimirū horam, ſummam annorum conſtat 430, implere non poſſe. Quorum translationem etiam ſanctus Paulus ſic confirmat: Abrahæ dictæ ſunt promiſsiones, & ſemini eius. Non dicit, Et ſeminibus, quaſi in multis: ſed quaſi in uno, Et ſemini tuo, qui eſt CHRISTVS. Hoc autem dico, Teſtamentum confirmatum à Deo, qui poſt 430 annos facta eſt Lex, non irritū facit ad euacuandum promiſsiones Patrum. Hęc Beda. Sicut igitur translationem Septuaginta interpretū, propter damnum annorū, quod carere non poſſumus, in hoc loco conſequimur: ſic Arphaxad 135 annorū genuiſſe Cainan, atq; Cainan 130 genuiſſe Sale, Luca etiam teſte didicimus: quos annos carere non poſſumus, ſi Euangelicam ueritatem, ueram eſſe credimus, Seculiq; caput in decimoquinto calendis Aprilis fuiſſe: ſicut in Scriptura legimus.

MOSES.

MOſes autem Amram filius, & Iochuel 80 annorum, eodem die quo Ægyptum egreſſus eſt populus, eduxit eum ex Ægypto, luna decimaquinta poſt annos 330 egreſſionis Abrahæ de Carran, in terram Chananeam, poſt aduentum Iacob in Ægyptum, 215 tranſactis annis. Poſtquàm autem 30 dierum annona azynorum panum farinæ fermētatæ defecit, quam ex Ægypto ſecum portauerūt, Coturnices, Manna, & Aquam de petra, murmuranti populo tradidit Dominus. Ioſephus. Moſes autem poſt tres menſes egreſsionis, uenit ad montem Sina, & poſtquàm ieiunādo 40 diebus & 40 noctibus accepit Legem, conſtruxit Tabernaculum Menſibus 7 antequàm ſacra cōſecrarentur, aſtitit Dominus Moſi, præcipiēs Aaron in Pontificem conſecrari, qui natu maior erat, quàm Moſes. Quo perfecto, cæteriſq; ritè conſecratis atque ordinatis, menſe primo Niſan, ideſt Aprilis, anni ſecundi, prima die menſis, erexit Tabernaculum.

Patriarchæ autem duodecim nati ſunt in Meſopotamia, conditi ſunt in Ægypto: & egredientibus filijs Iſraël ex Ægypto portantes ſecum, poſiti ſunt omnes in Sichem, ut Hieronymus refert.

Anni mundi	Anni egreſ.	
2683	1	Annus 430 repromiſſionis. Hebræorū Moſes 80 annorum agens, dux itineris ex Ægypto, Hebræorum gentis efficitur: legem eis in eremo tradens, per annos 40. Argiuorum (ſecundum nonnullos) Io in Ægyptum profecta, & ibi Iſis nuncupata, quæ nupta poſtea Thelegonæ Epaphum genuit. Ægyptiorum 12, Acherres, annis 8.
2684	2	Ex hoc loco uſque ad Salomonem, & ædificationem Templi, numerantur anni 480.
2685	3	Sicyoniorum 15, Echireus, annis quinquagintaquinque.
2686	4	Ægyptiorum, in Ægypto regnauit Helleconus.
2687	5	Primus apud Hebræos pontifex conſtitutus eſt Aaron frater Moſis. Sicyoniorum, Apollinis Delij templū ab Eriſichthone fabricatū eſt.
2688	6	Argiuorū 8, Crocophus, annis 21. Athenienſium 2, Cranaus, annis nouem.
2689	7	Sicyoniorum, Hercules cognomento Doſenaus, in Phœnice clarus habetur. Vnde ad noſtram uſque memoriam à Cappadocibus & Helienſibus Doſſenaus dicitur.
2690	8	Argiuorum, uitis inuenta à Dionyſio, ſed non Semeles filio.
2691	9	Ægyptiorum 13, Cherres annis 15 regnauit.
2692	10	Hebræorū Ariopagos, nomen Iudici conſtitutum eſt.
2693	11	Argiuorum Oris paſtoris filius, 7 ab Inacho, inuentus eſt.
2694	12	Argiuorū, Cranaus indigena, ex cuius filiæ nomine Athidis, Attica uocata eſt.
2695	13	Sicyoniorum, in Creta

regnauit

regnauit Apteras, qui & urbem condidit.

Anni mundi.	Anni egreſ.	
2696	14	Argiuorum, Deucalionis filius Dionyſius, uerū non ille Semeles filius, quum in Atticam perueniſſet, hoſpitio receptus à Semacho filio eius capræ pellem largitus eſt.

Epaphus, filius Iouis, & Iouis templum condidit, cùm in ſecunda Ægypto regnaret.

2697	15	Athenienſium 3, Amphiocion, annis 10 regnauit.
2698	16	Argiuorū, Thenelus pa-
2699	17	ſtoris, de Argiuorum
2700	18	principibus, quum Ste
2701	19	nelum Danaus expu-
2702	20	liſſet, Argos tenuit, mi-
2703	21	noresq; eius perſeuera-
2704	22	runt uſq; ad Ariſteum

filium Steneli, nepotem, poſtquàm Pelopidæ Imperium ſuſceperunt, primò regnante Atreo. Ægyptiorū, templum Delij conſtructum ab Ertſichthone filio Cecropis eſt.

2705	23	Lacedæmon condita eſt à Lacedæmone, Semeles filio.
2706	24	Ægyptiorū 14, Armais, qui & Danaus, annis 5. Anno ante Vrbem cōditam 770. inter Danai filias quinquaginta, & Ægyptij fratris eius ſimiliter filios quinquaginta, parricidia quadraginta nouem una nocte commiſſa ſunt.
2707	25	Athenienſium 4, Erich-
2708	26	thonius, annis 11.
2709	27	Argiuorum 9, Stenelus, annis 11, Sicyoniorum, Erichthonius Vulcani & Mineruæ filius qui ab Homero Erectheus uocatur, his regnantibus fuit.
2710	28	Argiuorum, Arcas filius Iouis & Caliſtò pelagus Indicorum Arcadiam nuncupauit.
2711	29	Ægyptiorum 15, Reme
2712	30	ſes qui & Ægyptus, an-
2713	31	nis 68.
2714	32	Ægyptus, quæ prius Heria dicebatur, ab Ægypto tunc ſibi regnante, nomen accepit.

Anni mundi.	Anni egreſ.	
2715	33	Aſſyriorum 17, Amni-
2716	34	ches, annis 45. Athenienſium, Dardanus condidit Dardaniam.
2717	35	Athenienſiū, Stenelum
2718	36	Argis regnauit Gena-
2719	37	lor, quem quum Argi de imperio pepuliſſent, regnum Dardano tradiderunt.
2720	38	Argiuorum, Dardanus annis quinquaginta. Ægyptiorū Argos, ſibi Danaus uendicauit, expulſus ab Ægypto, & eādem aquis mundare fecit.
2721	39	Aaron ſacerdos in Lege primus, anno quadrageſimo egreſsionis ex Ægypto, ætatis ſuæ centeſimo uigeſimotertio, calēdis Auguſti, ut Ioſephus perhibet, in Arabia, monte Abarim, qui nunc Petrea dicitur, obijt: Elcazaro eius filio in locum ſubiugato.
2722	40	Moſes quum 40 annorum in Ægypto, 40 in Madian, 40 minus 30 diebus in eremo præeſſet populo, anno 120 in monte Abarim circa Hiericho ad Iordanem, ubi nunc eſt ciuitas Abilal, obijt: ſepultusq; eſt à Domino in ualle Moab, quæ eſt in Arabia.

Euſebius dicit, quinque libros Moſi continere geſta annorum trium millium ſeptingentorū triginta iuxta Septuaginta ſeniorum interpretationē. Quot uerò annos huius temporis Hebraica ueritas contineat, Ioſephus in primo libro contra Appionem grammaticum, ita dicit: Neque igitur innumera apud nos habentur uolumina inter ſeinuicem diſcordantia: ſed duo tantùm & uiginti ſunt libri, qui omnium temporum ſeriem continent: qui iuſtè credūtur diuinitùs inſpirati: ex quibus, quinque libri ſunt Moſis, qui continent Leges, & ſucceſsionis humanæ proſapiam, uſq; ad ipſius Moſis terminum protēdentes, qui paulò minus ad tria millia annorum continentiam gerunt. Inde à morte Moſis ad Artaxerxem regem

Perſa-

Perſarum,qui fuit poſt Xerxem,Propheta in duodecim libris, qui ſecundum eos geſta ſunt, conſcripſerunt: Hæc Beda.

IOSVE.

IOſue per annos uigintiſex regit populum,Ioſepho teſte.Nam de annis ducatus ipſius, ſancta Scriptura tacet.

Anni mundi,	Anni Ioſuæ	
2723	1	Anno primo ducatus

ſui decima die primi menſis,Ioſue populum patefacto Iordanis alueo retrorſum cõuerſo,in terram repromiſſionis induxit: & ſupra lapides duodecim,à ſingulis ducibus de profundo Iordanis adductos,paſcha immolauerunt.

2724	2	Tunc manna, cibus ui-

delicet 40 annorum defecit: & Eleazarus poſt Aaron Pontifex factus, primus annus Ioſue, uelut Euſebius perhibet in ſuis Chronicis, principiũ erat quinquageſimi primi Iubilæi, ſecũdum Hebræos,ideſt anni 2500 erãt ab initio Mundi completi,ſingulis Iubilæorum ordinibus per quinquagenos annos ſupputatis,ideſt ad 50 annum Abrahæ 2000, & inde ad Ioſue 500.Quum autem cõputantur 1156 ad diluuium, & à diluuio ad Abrahã 292 anni,qui 75 erat annorum,quãdo promiſsionem Dei accepit. Promiſsionis, anni 440. Ducatus Moſis, anni 40.qui ſunt omnes 2423.Deſunt 7 anni de 2500 annis:ideſt 3 anni ab Adam ad annum 50 Abrahæ,& 4 inde uſque ad Ioſue.

2725	3	Athenienſium, Erich-

thonius primus quadrigam iunxit in Græcia, erat quippe apud alias nationes.

2726	4	Ægyptiorum, Danaus
2727	5	per 50 filias, 50 filios
2728	6	Ægypti interfecit:eua
2729	7	dente ſolo Linceo,qui
2730	8	poſt eum regnauit.Ne
2731	9	que uerò multitudo fi-

liorũ incredibile uideri debet in Barbaris, quum iam innumerabiles haberent concubinas.

Anni mundi,	Anni Ioſuæ	
2732	10	Ioſue ſucceſſor Moſis,

terram Palæſtinarũ Iudææ genti ſorte diſtribuit. Athenienſium, in Creta regnauit Mapis.

2733	11	Buſiris & Libyæ filiæ fi-
2734	12	lius,apud uicinalẽ ty-
2735	13	rannidem exercet,trã-
2736	14	ſeũtes hoſpites crudeli
2737	15	ſcelere interfecit.
2738	16	Sicyoniorum 16.Corax,
2739	17	annis 30.
2740	18	
2741	19	Ægyptiorum Phenix &
2742	20	Cadmus de Thebis Æ-
2743	21	gyptiorum inſula pro-
2744	22	fecti, apud Tyrum &

Sidonem regnauerunt.

2745	23	Atheniẽſium templum
2746	24	incenſum.
2747	25	Ægyptiorum, Europæ

filiæ Phœnicis mixtus eſt Iupiter,quã poſtea Aſterius Cretenſium rex uxorem accipiens, Minoem, Rhadamantum & Sarpedonem ex ea procreauit.

2748	26	Athenienſes in Creta

poſt mortem Ioſuæ ſeruierunt filij Iſraël regi Meſopotamiæ Cuſanraſacaum,9 annis. Qui anni iunguntur temporibus Othoniel, ſecundum Iudæorum traditiones.

OTHONIEL.

IVdæorum primus iudex in Iſraël, Othoniel,de tribu Iuda, Domino iubente,conſtituitur per annos 40.

Anni mundi,	Anni Oth.	
2749	1	
2750	2	Apud Hebræos ponti-
2751	3	ficatum ſuſcepit Phi-
2752	4	nees filius Eleazar.
2753	5	
2754	6	
2755	7	
2756	8	
2757	9	Athenienſium,Pandion
2758	10	annis 40.Pandiõ filius

Erich-

Erichthonij, cuius filiæ Prignæ & Philomela.

Anni mundi,	Anni Oth.	
2759	11	Aſſyriorum 18, Belo-

chus, annis 25 regnauit.

2760	12	Argiuorum, apud Ar-
2761	13	gos ſacerdotio functa

eſt Hypermes Tradani filia. Radamanthus & Sarpedon reges Lyciorũ.

2762	14	Ægyptiorum, Cachi-
2763	15	mus regnauit Thebis,
2764	16	ex cuius filia Seme-
2765	17	liæ, natus eſt Diony-
2766	18	ſius, id eſt Liber pa-

ter: ſub quo & Linus Thebeus, muſicus fuit.

2767	19	Athenienſiũ, Mellus &
2768	20	Paphus & Thaſus &

Calliſta urbes conditæ.

2769	21	Sicyoniorum 17, Epo-
2770	22	peus annis 35. Ar-
2771	23	giuorum 11, Lynceus

annis quadragintauno regnauit. Ægyptiorum, Bithinia condita à Phœnice, quæ primùm Mariandina uocabatur.

2772	24	Athenienſium, Linus,
2773	25	Thebeus, Zethus &

Amphion, in muſica arte clarent.

2774	26	Ægyptiorũ, Ida & Da-
2775	27	ctylus, his temporibus

erant, qui ferrum repererunt.

2776	28	Atheniẽſiũ, Antiphõ &
2777	29	Zethus Thebis regnãt.
2778	30	Ægyptiorũ 16, Meno-
2779	31	phes, annis 40. Athe-

nienſiũ in Dardania regnauit Erichthonius filius Dardani.

2780	32	Ægyptiorum, ea quæ de
2781	33	Demetra, quam a-
2782	34	ſunt eſſe Iſidem, &
2783	35	Dane, ex qua Perſeus

naſcitur (ueluti dicitur) his ſunt geſta temporibus.

2784	36	Aſſyriorũ 19. Bellope-
2785	37	res, annis 30. Athe-
2786	38	nienſium, Ephaſura,
2787	39	quæ nunc Corinthus
2788	40	uocatur, à Siſipho cõ-

dita. Catinia cõdita à Siſide, in Sicilia.

¶ Mortuo autem Othoniel ſeruiuit Iſraël Egloni, regi Moab, annis 18. qui deputantur Aioth, iuxta traditiones Iudæorum.

AIOTH.

HEbræorum Aioth, filius Gera, de tribu Beniamin, annis ſeptuaginta, qui utraque manu utebatur pro dextera.

Anni mundi,	Anni aioth	
2789	1	
2790	2	Ægyptiorũ, Eleus Me-
2791	3	teleus regnauit, coæ-
2792	4	uus Triptolemi, quem
2793	5	Philochorus ait, longa
2794	6	naui ad urbes acceden
2795	7	tem diſtribuiſſe frumẽ-

ta: & ob id dediſſe ſuſpicionem, quòd nauis eius, ſerpens Punicus fuerit. Eſt figura quæ poſsit recipi. Fabula Proſerpinæ quam rapuit Aiduneus, ideſt Orcus rex Moloſſorum, canis cuius ingentis magnitudinis, Cerberus nomine, Perithoëum deuorauit: qui ad raptum uxoris, cum Theſeo uenatur: quem & ipſum iam in mortis periculo conſtitutum, adueniens Hercules liberauit. Et ob id quaſi ab inferis receptus dicitur, ſcribit Philochorus in Antihidis libro ſecundo.

2796	8	Athenienſium, Diony-
2797	9	ſius, qui Latinè Liber
2798	10	pater dicitur, naſcitur
2799	11	ex Semelæ. Erichthei
2800	12	filia Orithei, quam Bo
2801	13	reas Aſtrahelis filius
2802	14	Trax rapuit: quem fa-
2803	15	bula uentũ fuiſſe con-
2804	16	fingit. Sub hoc & my-
2805	17	ſteria cœperũt. Ea quæ
2806	18	de Perſeo dicuntur, ſe-

cundum quorũdam hac ætate, Phryxus cum Helle ſua ſorore, fugiens inſidias nouercales, uiſus eſt per aërem uehi ab ariete uelleris aurei. Fuit autem nauis etiam parata fugienti, cuius inſigne Aries erat. Porrò patefactus affirmat, Arietem uocatum, per quem liberatus ſit.

Anni mundi, | Anni aioth,

2807 | 19 | Sicyoniorum 18, Lao-
2808 | 20 | medon, annis 40.
2809 | 21 |
2810 | 22 | Argiuorum 12, Abas,
2811 | 23 | annis 23.
2812 | 24 | Thebis expulſo Cadmo,
2813 | 25 | Antiphon & Zethus
regnauerunt.
2814 | 26 | Aſſyriorum 20, Lampri
2815 | 27 | des, annis 32.
2816 | 28 |
2817 | 29 | Ægyptiorum 19 dyna-
ſtia, quorũ primus Zethus, annis 55.
2818 | 30 | Athenienſium, ea quæ
2819 | 31 | de Procne & Philome
2820 | 32 | la dicuntur, tunc erant.
2821 | 33 |
2822 | 34 | Ægyptiorũ bellũ quod
2823 | 35 | ſub Comolpho fuit.
2824 | 36 | Athenienſium, Melam-
2825 | 37 | põs agnoſcitur.
2826 | 38 |
2827 | 39 | In Dardania regnauit
2828 | 40 | Tros, à quo Troiani
nuncupantur.
2829 | 41 | Ægyptiorum, apud By-
2830 | 42 | thiũ uates primò Phe-
2831 | 43 | monoën hexametris
2832 | 44 | uerſibus futura ceci-
niſſe narratur.
2833 | 45 | Argiuorum 13, Prœ-
tus, annis 17 regnauit.
2834 | 46 | Athenienſium, Phrygas
2835 | 47 | rexit Tãtalus, qui prius
2836 | 48 | uocabãtur Mactones.
2837 | 49 | Ægyptiorum, ob ra-
2838 | 50 | ptum Ganymedis etiã
Tantalo bellum exortũ eſt: ut ſcribit Phanocles poëta. Fruſtra igitur Iouis fabula, & raptrix aquila confingitur.
2839 | 51 | Athenienſium, Thicios
coniunxit Tantalo, & Sicyoni Latona mater Apollinis, qui cum Hercule ſeruiuit Admeto.
2840 | 52 | Ea quæ de Phryxo &
2841 | 53 | Melicerte dicũtur: ſub
quo celebrata ſunt Iſthmia.
2842 | 54 | Erichthrei frater Per-
2843 | 55 | ſeus, aduerſum Perſas
dimicauit, Gorgonæ meretricis capite deſecto: quæ propter eximiam pulchritudinẽ ita expetitores ſuos, mentis impotes reddebat, ut uertere eos putaret in lapides. Didymus ſcribit in Peregrina hiſtoria, & etiam præbet ſcriptorem eius.

Anni mundi, | Anni aioth,

2844 | 56 | Sicyoniorum 19, Sicyõ,
2845 | 57 | annis 45.
2846 | 58 | Aſſyriorum 21, Soſa-
2847 | 59 | res, annis uiginti re-
2848 | 60 | gnauit. Athenien-
2849 | 61 | ſium 7, Cecrops 2, an-
nis quadraginta regnauit.
2850 | 62 | Argiuorũ 14, Agriſius,
2851 | 63 | annis 31.
2852 | 64 | Pegaſus equus ueloci-
2853 | 65 | ſimus cuiuſdam mulie
2854 | 66 | ris, ſiue (ut Palephatus
2855 | 67 | affirmat) Bellerophon-
tis, nauis quondam fuit.
2856 | 68 | Athenienſium, Cyrmea
2857 | 69 | ciuitas condita eſt in
2858 | 70 | Libya.
2859 | 71 | Athenienſium, Ion uir
2860 | 72 | fortis, ex ſuo uocabu-
lo Iones Athenienſes dicti.
2861 | 73 | Ægyptiorũ, Dionyſius,
2862 | 74 | qui & Liber pater, ad-
2863 | 75 | uerſus Indos dimicans
Niſan urbem iuxta Indum flumen condidit.
2864 | 76 | Geſta Perſei.
2865 | 77 |
2866 | 78 | Aſſyriorum 22, Lampa-
res annis triginta regnauit.
2867 | 79 | Secundum quoſdam,
Thebis regnauit Cadmus.
2868 | 80 | Athenienſium, Pelops,
Peloponneſus primus regnãs, Olympus quoq; præfuit, qui poſtea aduerſus Ileum arma corripiens ſuperatur à Dardano.

¶ Poſt Aihot oppreſſit filios Iſraël Iabma rex Chanaan, per uiginti annos, qui regnabat in Aſor: hi autem anni deputantur Debboræ & Barach, ſecundum Iudæorum traditiones.

DEBBORA.

Hebræorum, Debbora propheti ſſa, de tribu Effraim, cũ Barach, de tribu Neptalim, annis 40.

Hieronymus. Debboram inter duces numerant, cum Barach: qui arbitratur Debboræ filium, quæ & Apis nomen accepit, ſcripturarum floribus paſta.

Anni mundi.	Anni Deb.	
2869	1	
2870	2	Ægyptiorum 20, Rampſes, annis 66.
2871	3	
2872	4	
2873	5	Athenienſium, Europa à Cretenſibus rapta eſt, cuius fuit inſigne Taurus.
2874	6	
2875	7	Ægyptiorum, ea quæ de Spartis memorantur, quos Palephatus ſcribit, quum proximarũ eſſent regionũ, aduerſus Cadmum ſubitò conſtitiſſe: & propter repentinos quaſi de terra cõtractus, & ex omni parte conflictus, Spartos uocatos.
2876	8	Saturnus filius Iani, regnauit in Italia.
2877	9	
2878	10	
2879	11	
2880	12	
2881	13	Argiuorum reges defecerunt, qui imperauerunt annis 544. uſque ad Pelopen, qui regnauit annis 59. & in Niceas, imperio tranſlato, poſt Agriſium regnauit Euriſtheus filius Steneli, annis 45.
2882	14	Athenienſium, Mida regnauit in Phrygia. Iliũ, ab Ilo condita.
2883	15	
2884	16	Athenienſium 8, Pandion, annis 25 regnauit. Ægyptiorũ, Perſeus Acriſio non ſpõte interfecto, imperauit Argis.
2885	17	
2886	18	
2887	19	Athenienſium, poſt Agriſium in Micenas Argiuorum imperio tranſlato, Hi reges fuerunt, Perſeus, Stenelus, Euriſteus, Acteus, Thyeſtes, Agamemnon, Ægiſtus, Oreſtes, & Cyſamenus & Pentheus & Comeres, uſque ad Heraclidarum deſcenſum.
2888	20	

Ægyptiorum, quidam his temporibus uendicãt geſta Liberi patris, & ea quæ Indis Ligurio, Acteone & Pentheo memorãtur, quomodo aduerſum Perſen conſiſtens, occidatur in prælio: ait Dinaucus poëta, non rethor. Qui autem uoluerit, poteſt inſpicere ipſius Liberi patris apud Delphos ſepulchrũ, iuxta Apollinem aureum. Pingitur uerò Liber, muliebri & delicato corpore, propter mulieres in ſuo exercitu militantes. Nam pariter ad arma uiris fœminas alligabat: ut Philochorus loquitur.

Anni mundi.	Anni Deb.	
2889	21	Sicyoniorum 20, Polybus, annis 20. Lars Chryſippus tenuit regnum.
2890	22	
2891	23	Templum in Eleuſina ædificatum eſt.
2892	24	
2893	25	
2894	26	
2895	27	
2896	28	Aſſyriorum 24, Pãnios, annis 45.
2897	29	
2898	30	
2899	31	
2900	32	
2901	33	
2902	34	Europa, Agenoris filia (ut in quibuſdam legimus) rapitur: quod his congruit, quæ de Minoë dicuntur.
2903	35	
2904	36	
2905	37	
2906	38	Miletum condita.
2907	39	
2908	40	Ægyptiorũ, Philamon Delphius nobilis habetur, qui primus apud Pithium, chorum cõſtituit. Pandion fugit à Metionidibus paſſus in Cadias.

¶ Poſt Debboram ſeruiuit Iſraël Madianitis & Amalechitis, annis 8. qui anni, Gedeon deputantur, ſecundum Iudæorum traditionem.

GEDEON.

Hebræorũ, Gedeon de tribu Manaſſe, iudex annis 40.

Anni mundi,	Anni Ged.	
2909	1	Athenienſiũ, de Cadmo
2910	2	Spartis hîc incidunt.
2911	3	Athenienſium, Ægeus

Pandionis filius, annis 28.

2912	4	Tyrus condita ante tem
2913	5	plum Salomonis, an=
2814	6	nis 240. ut ſcribit Ioſe=
2915	7	phus in tertio libro
2916	8	Antiquitatum. Ægy-
2817	9	ptiorũ ea quæ de De=

dalo fabulis feruntur, quòd uiſus eſt ſimulachra feciſſe mouentia. Primus enim omniũ pedes ſtatuarum à ſe inuicem ſeparauit: alijs coniunctim eos fabricãtibus, patefactus memorat. Necnon quomodo cum filio Icaro, nauigio fugerit: & propter inueſtigabilem fugam, euolaſſe pennis æſtimatus ſit.

2918	10	Athenienſium, Acteus,

& Thieſtes, poſt Pelopen Peloponneſsi imperium diuiſerunt.

2919	11	Athenienſiũ, Argonau-
2920	12	tarum nauigatio.
2921	13	
2922	14	
2923	15	
2924	16	Atheniẽſium, Orpheus
2925	17	Thrax clarus habetur,

cuius diſcipulus fuit Muſæus, filius Eumolpi.

2926	18	Ægyptiorum, Linus ma
2927	19	giſter Herculis, omni-
2928	20	bus efficitur notus. Ea

quæ de ipſo memorantur in Lemno.

2929	21	Sicyoniorũ 21, Machus,

annis 42. Athenienſium, Micenis regnauit Euriſtheus annis 43. Faunus filius Pici regnauit in Italia.

2930	22	Ægyptiorũ, ea quæ de
2931	23	pingũt de Oedipode,

& Argonautis dicũtur, in quibus fuerunt Hercules, Aſclepius, Caſtor, & Pollux, quomodo poteſt eorum ſoror Helena credi, quæ poſt multos annos uirgo rapitur à Theſeo. Sphingam uerò (ut ſcribit Palephatus) uxorem Cadmi, propter zelum Armonicæ à uiro recedentis, Cadmus iniiſſe certamen.

Anni mundi,	Anni Ged.	
2932	24	Mycenarum, Atreus &
2933	25	Thieſtes annis 65.
2934	26	
2935	27	
2936	28	
2937	29	
2938	30	
2939	31	Ægyptiorum 31, Ame-
2940	32	nophis, annis 40.
2941	33	Aſſyriorum 24, Soſar-
2942	34	mus, annis 18. Minos
2943	35	mare obtinuit, & Cre=
2944	36	tenſibus leges dedit, ut

Pharadius memorat: quod Plato falſum eſſe conuincit. Ægyptiorũ Hercules cum ſummo certamine Antheũ interfecit, Ilium uaſtat. Dicitur autem Antheus, terræ filius, quia ſolorum paleſtricæ artis certaminum, quæ in terra exercerentur, ſcientiſsimus erat: & ob id uidebatur à terra matre adiuuari. Archidran autem callidiſsimam fuiſſe ſophiſtrian, aſſerit Plato.

2945	37	Athenienſium, Tamiris,
2946	38	Ammonis filius, inſi-
2947	39	gnis habetur.
2948	40	Gedeon filius Ioas obijt

ſenex, & ſepultus eſt in ſepulchro patris ſui in Ephrata, 104 anno.

ABIMELECH.

HEbræorum Abimelech, annis 3. filius Gedonis, qui regnabat in Sichem, & occidit 70 fratres ſuos, excepto Iobata.

Anni mundi,	Anni Abi.	
2949	1	
2950	2	Athenienſium, bellũ La
2951	3	pitharum & Cẽtauro-

rum: quos ſcribit Palephatus in libro primo de incredibilibus, fuiſſe equites Theſſalorum ſeptem, qui aduerſum Thebas pugnauerunt.

THOLA.

HEbræorum Thola annis 23. filius Phua, patrui Abimelech, uir de Iſſachar, qui habitabat in Sanir montis Ephraim.

Anni mundi, | Anni Thol.
2952 | 1 |
2953 | 2 | Priamus regnauit poſt
2954 | 3 | Laomedontem.
2955 | 4 | Medea Cholcenſis ab
2956 | 5 | Ægæ diſcedit.
2957 | 6 |
2958 | 7 | Androgeus Athenis do
lo interficitur.
2959 | 8 | Athenienſium 10, The-
ſeus, annis 30. Ea quæ de Minotauro dicuntur, quem Philochorus in ſecundo libro Athidis, ſcribit, magiſtratum Minos fuiſſe, Aurum nomine, inhumanum atque crudelem. Et quia Minos ſuper mortem Androgei agonē ſtatuerat, præmij nomine, pueros Atticos largiens, & ille fortiſsimus uniuerſos in contentione ſuperabat: tandem factum eſt, ut à Theſeo in palæſtra uinceretur: ob quod Athenienſes pueri à tributaria pœna liberati ſunt: ſicut ipſos quoquè Gnoſios referre teſtatur.
2960 | 9 | Aſſyriorū 25, Mitræus,
2961 | 10 | annis 27. Theſeus He-
2962 | 11 | lenā rapuit, quam rur-
2963 | 12 | ſus fratres ceperunt: ca
2964 | 13 | pta matre Theſei, eō
peregrè profecti.
2965 | 14 | Athenienſium, Theſeus
2966 | 15 | cū Athenieſibus priùs
2967 | 16 | per regionem diſcipu-
2968 | 17 | los in unam ciuitatem
2969 | 18 | congregaſſet, ignomi-
2970 | 19 | nioſè eiectus eſt, per
ſigna teſtatorum, tandem legem ipſe primus conſtituens.
2971 | 20 | Sicyoniorum 23, Eſtus,
2972 | 21 | annis 8.
2973 | 22 |
2974 | 23 |

IAIR.

HEbræorum Iair, ex tribu Manaſſæ, annis 22.

Anni mundi, | Anni Iair,
2975 | 1 |
2976 | 2 |
2977 | 3 | Hoc tēpore Carthagi-
2978 | 4 | nem cōditam dicunt.
2979 | 5 | Sicyoniorum 24, Adra-
2980 | 6 | ſtus, annis 4.
2981 | 7 | Ægyptiorum 22, Am-
menemos annis 26 regnauit.
2982 | 8 | Athenienſium, Hercu-
2983 | 9 | les Agonē Olympia-
cum conſtituit, à quo uſque ad primā Olympiadem ſupputantur anni 430.
2984 | 10 | Sicyoniorum 24, Poly-
2985 | 11 | pides annis 31. Athe-
2986 | 12 | nienſium, Theſeus A-
thenas profugus dereliquit.
2987 | 13 | Athenienſium, bellum
Amazonum contra Thebeas.
2988 | 14 | Aſſyriorum 26, Thauta-
2989 | 15 | nes, annis 35. Sub
2990 | 16 | Thautone rege Aſſy-
riorum, Troia capta eſt. Latinus Phauni filius, in Italia, annis 32. à quo Latini appellati: cuius 25 anno capta eſt Troia.
2291 | 17 | Athenienſium 11, Me-
neſtheus Peceo, annis 23. Ægyptiorum, Minos in Sicilia aduerſus Dædalum arma corripiens, à filiabus Cotali occiditur.
2292 | 18 | Athenienſiū, Atreus Ar-
2293 | 19 | gús regnauit.
2294 | 20 |
2295 | 21 | Athenienſium, Phędra
2296 | 22 | Hippolytū amat. Æ-
gyptiorum, Hercules in Libya occidit Antheum.

¶ Poſt Iair, Philiſtijm & Ammonitæ deprimūt Iſraël, per annos 18. qui anni cum temporibus poſterorum copulantur, ſecundum Iudæorum traditiones.

IEPTE.

HEbræorum Iepte Galaadites, ex tribu Gad, annis ſex, iudicat populum, Requieſcit in ſua ciuitate Galaad, quæ eſt in dimidia tribu Manaſſæ. Iepte, ait in libro Iudicum, ab ætate Moſis uſque ad ſeipſum, ſupputari annos 300.

Anni mundi	Anni Iept.	
2997	1	
2998	2	Menelaus regnauit in
2999	3	Lacedæmonia.
3000	4	Tertius millenarius Mũ-

dĩ. Micenarũ,Micenis imperat Agamenon,annis 25.Cuius regni 18 capta eſt Troia. Ægyptiorum, Hercules in morbum incidens peſtilentũ,ob remedium dolorum eiecit ſe in flammas:& ſic morte finitus,anno ætatis 52, quidam autem 30 anno eum periiſſe ſcribunt.

3001	5	Athenienſium, interfe-
3002	6	ctorum poſteri,qui uo-

cantur Epigoni, aduerſum Thebas bellum mouent.

HESEBON.

Hebræorum, Heſebon de tribu Iuda,iudicauit populũ annis 7.

Anni mundi	Anni Heſe.	
3003	1	
3004	2	Alexander Helenam ra-
3005	3	puit,& Troianum bel-

lum decennale ſurrexit, circa trium mulierum de pulchritudine certantium:primùm fuit,una earum, Helenam paſtori iudici pollicente.

3006	4	Ægyptiorum, Thouris
3007	5	annis 7 regnauit.
3008	6	Ægyptiorũ, Memnon
3009	7	& Amazones Pria-

mo tulerunt ſubſidium.

ACHIALON.

Hebræorum, Achialon Zabulonites, annis 10. Quem Septuaginta interpretes non numerant. Et ideo Euſebius Ioſue,Samueli &Sauli, quorũ annos Scriptura tacet,plus quã in Ioſepho legitur,dat,ut ab egreſſu Iſraël uſq; ad templũ Salomonis ſecundum Scripturam,annos 480 haberet.

LABDON.

Hebræorum,Labdon de tribu Ephraim,annis 8.

Anni mundi	Anni Lab.	
3010	1	Ægyptiorũ,Mopſus re-
3011	2	gnauit in Sicilia,à quo

Mopſicrenæ & Mopſiſtiæ.

Anni mundi,	Anni Lab.	
3012	3	Troia capta. A captiui-

tate Troiæ uſque ad primam Olympiadem,fiunt anni 406.Colligitur eſſe tempus uſque in præſentem diem, ſecundum Aſſyrios, à 24 anno regni Nini,anni 835.Secundum Hebræos, à primo anno natiuitatis Abrahæ,anni 835.Secũdum Sicyonios,à 22 anno Cecropis,ſimiliter anni 835.A natiuitate uerò Moſis, anni 410.A primo itaq; anno Cecropis uſq; ad captiuitatem Troiæ,& uſque ad 23 annũ Mneſthei,cuius Homerus meminit, computantur anni 385. Anno uerò 35 ætatis Moſis,fiunt anni 375,ſecundum Hebræos,uſq; in 3 annũ Labdonis,in quo capta eſt Troia. Ab egreſſu Iſraël ex Ægypto, eodẽ annumerato 340. Athenienſiũ,Meneſtheus moritur in Melo,regrediẽs à Troia.Poſt quem Athenis regnauit Demophon.

Thouris rex Ægypti, ab Homero Polybſus uocatur,maritus Caſſandræ: cuius meminit Modiſia, dicens:Poſt Troiæ captiuitatẽ,Menelaũ &Helenã ad eum diuertiſſe. Eſt autem in Aſia oppidum Troianorum, ubi eſt arx quæ Ilium dicitur,in qua regnauit Æneas. Surrexerunt autem reges Græcorum,aduerſus Æneam cum multo exercitu,corruitq; illic multus populus Troianorum. Fugit itaq; Æneas, & recluſit ſe in ciuitate annis decem. In ipſa enim ciuitate, fuit Æneas tyrannus in Italia,loca regentes ad pugnandum. Alij quoque ex Principibus, Priamus uidelicet & Antenor. cum reliquo exercitu Troianorum, cum 12000 abſceſſerunt. Poſt 3 annum captiuitatis Troiæ,ſiue (ut quidam uolunt) poſt annum 8 regnauit Æneas annis 3. Ante Æneam Ianus, Saturnus,Picus, Phaunus, Latinus,in Italia regnauerant annis circiter 150. qui tunc Latini,poſtea Romani,nuncupati ſunt. Ægyptiorum, de tertio Comomaneto Ægypti, 20 dynaſtia Diapolitanorum.

Anni mundi,	Anni Lab.	
3013	4	Carmentis nympha La=
3014	5	tinas literas repperit.
3015	6	Sicyoniorum 25, Pela=
3026	7	ſtus annis uiginti. Hic
5017	8	Æneas regnauit in Ita=

lia annis ſaltem tribus.

Poſt Labdon, Hebræi in ditionem rediguntur alienigenæ, annis 40. qui anni copulãtur temporibus Iudicum poſteriorum, ſecundũ Iudæorũ traditiones. Ioſephus hiſtoriographus Iudæorũ, ſic: Ioſue 110 anno ætatis ſuæ, ideſt cum Moſe 40. & poſt eum 76 annorum obijt. Poſt Ioſue populus Iudæorum per annos 18 ſine Principe fuit. Poſt hoc propter epulas & libidinem iratus eſt Dominus eis, ita ut inuicem Beiamini prçter 600, ab Iſraelitis ſint deleti, & Chuſamraſataim regi Aſſyriorũ per annos 8 ſibi iurẽt: poſt quos ita liberati, Cenez de tribu Iuda fortis & prudens reſponſa à Deo data ei, ne deſpiceret Hebræos in tali miſeria. Prius Chuſamraſataim caſtra diripuit, poſt quem bene proceſsít in interitũ, Hebræi congreſsi ſunt cum Aſſyrijs, & trans Euphraten coëgerũt eos. Cenez igitur quum hoc feciſſet, principatus honorem accepit per quadraginta annos. Quo mortuo, ſeruierunt filij Iſraël in omni malo, regi Egloni Moabitarum, ponenti regnum ſuum in Hiericho per annos 18. Et ita liberati ſunt. Aioth filius Gera, de tribu Beniamin habitãs in Hiericho & amicus Egloni factus, & placãs eum muneribus, ut inter charos circa Regem eſſet: aliquando cum duobus famulis ferens regi munera, gladio in dextro femore ligato, quum poſt prandium æſtate Regis cuſtodes dormiebant, famulis uerò ſolis præſentibus, tunc quaſi à ſecreto, iuſſu Regis abeuntibus, Aioth exiuit ad regẽ, & gladium in corde eius fixit, & relinquẽs gladium & ianuam clauſam exiuit, & latenter abiens in Hiericho indicauit. Hebræi uerò citò tubis canentibus, decem millia occiderunt, Aioth igitur ob hãc cauſam principatu honoratus eſt à plebe, quod tenuit per annos 80.

Poſt hunc Sangar filius Anach electus ad principatum, primo anno obijt. Poſtea propter iram Dei & tranſgreſsionem Legis ſeruierunt Iabith regi Chananæorum, habenti armatorum 30000 equitum, & 12000 curruum, & Siſara principi huius militiæ, per annos 21. De cætero, temperantes à malis, rogauerunt Debboram propheti ſſam, ut Deum rogaret pro eis. Deus uerò per eam Barachũ elegit de tribu Neptalim, qui noluit inire bellum ſine Debbora, ea eligẽte 10000 ad bellum. Tunc illa ei dixit, Tu concedis mulieri quod Deus tibi dedit: ſed & ego non recuſo. Tũc cum uictoria belli, Siſara occiſus eſt. Alioqꝫ bello Regem Iabith, qui duo principatum per annos 40 tenuerunt. Quibus codem tempore abeuntibus, ſeruierunt Madianitis annis ſeptem. Sed tunc conuerſi à malis orabant Deum, ut eos liberaret. Tunc Gedeoni filio Iaheli paucos manipulos, non in arca, propter hoſtes, ſed in torculari tenenti apparuit Deus in forma iuuenculi, et præcipiens, ut liberaret Iſraël. Quo uerò recuſante, propter paucitatem tribus ſuæ, ſuamqꝫ pueritiam, Dominus quod deerat, impleturum ſe dicebat, & uictoriam per eum daturum Iſraeli. Iſraël autem audiens uiſitationem Domini, citò ad certamen adeptus eſt 100000 uirorum, & duobus Reges Oreb & Zeb cum 16000 occiderunt. Gedeon uerò principatum nolens, coactus tenuit per quadraginta annos.

Abimelech iudicauit populũ 3 annis. Thola 23, & Iair 22. Poſt Iair delinquentibus filijs Iſraël, prouocauerunt iram Dei, tranſgredientes Legem. Concluſit autẽ illos Deus in manibus inimicorũ ſuorum, & ſeruierũt Amalechitis & Palæſtinis per annos 18. Sed tunc cõuertentes & ſacrificia celebrãtes, Ammonitisqꝫ caſtrametãtibus ſuper eos, & non habentes ducem, rogauerunt Ieptem, qui fuit po-

tens ad exercitum diſpẽſandum, promittentes ei ducatum. Tunc Iepte per legatos cauſam itineris regis Ammonitarum accuſabat. Ille uerò rex egreſſum Iſraël de Ægypto ad poſsidendã hæreditatem Ammorreorum patrum ſuorum accuſabat. Iepte autem de terra ſibi conceſſa, ſecundum iuſsionem Moſis, & ſi poſsibile erat, eam tollere iniuſtè ſe, eos culpare dicebat: quia terram (inquit) per annos 300, Dei auxilio, Iſraëlitæ reparauerant, & exigenter ab eo, & ideo purgaturum ſe dixit. Qui quum uoueret, ut quicquid ſibi obuiã foret poſt uictoriam belli, immolaret Deo: filiam ſuam, ſic contingebat ut immolaret. Iepte annis ſeptem, Abeſan, annis ſeptem, Achialon decẽ, & Labdon octo. Quo mortuo ſeruiuit Iſraël Philiſtinis per 40 annos: à qua ſeruitute ſic liberati, Angelus Domini ſimilis iuueni appa ruit Manuæ de tribu Dan promittẽs ei optimum fortemq́ filium, & Philiſtinos prementem: præcipitq́ angelus, ne coma eius abſcinderetur, & non niſi aquam biberet: qui naſcens, Samſon, id eſt robuſtus, nominatus. Samſon ergo 20 annis iudicabat populum. Hæc Ioſephus. Si igitur per interualla regni inter Iudices filij Iſraël alienigenis ſeruierunt: ſicut Ioſephus perhibet, damnum annorũ 167 inter Moſen & Samſon habetur: cauſa exempli. Si poſt Iair oppreſsi ſunt filij Iſraëlitæ per annos 18. ſicut legitur: quamuis in fine uitæ Ieptæ Iſraëlitas liberaret cum ipſo, niſi ſex non regnauit annis: tamen 12 annorum damnum inter mortem Iair & mortem Ieptæ poterit inueniri. Damnum autem annorum 18 poſt mortem Iair uſque ad Iepte pronunciauit 299.

SAMSON.

SAmſon de tribu Dan, annis 20 iudicauit populum. Samſon fortiſsimus omnium fuit, ita ut à quibuſdam facta eius geſtis Herculis comparentur.

Anni mundi,	Anni Sãſon	
3018	1	Latinorum 2, poſt Æ-
3019	2	neam, Aſcanius, annis

trigintaſeptem. Ægyptiorum, Micenis regnauit Ægiſtus, Lidij mare obtinuerunt.

3020	3	Micenorũ, poſt necem
3021	4	Ægiſti, Oreſtes regna-

uit annis 15. Aſſyriorũ 27, Tautaneus annis 40. Ægyptiorũ, & quæ de Vlyſſe fabulæ ferunt, quomodo docuerit Tyrrhenorum Scillam fugere, ſpoliare hoſpites ſolitam: ſcribit Palephatus in libro primo incredibilium. Syrenas quoq́ fuiſſe meretrices, quæ deciperent nauigantes.

3022	5	Latinorũ, Aſcanius Æ-
3023	6	neæ Albã urbem con-
3024	7	didit.
3025	8	Latinorũ, Aſcanius de-
3026	9	relicto nouercæ ſuæ re
3027	10	gno Lauinij, Albã lon
3028	11	gam condidit: & Syl-
3029	12	uium Poſthumum fra-
3030	13	trem ſuum, Æneæ ex
3031	14	Laburia filium, ſumma
3032	15	pietate educauit.
3033	16	
3034	17	
3035	18	Sicyoniorum, Xeuxip-

pus annis 31. Quidam ad huius memoriam conſeruandam balnea Byzantiſorum multo pòſt tempore appellatas putant.

3036	19	Ægyptiorum, Pyrrhus

Delphis in templo Apollinis ab Oreſte occiditur, proditione ſacerdotis Macherei. Quo tempore quidam Homerum fuiſſe dicunt.

3037	20	Samſon filius Manuæ

obijt, & requieſcit in ſepulchro patris ſui, Eſtaol, in tribu Iuda.

¶ Hucuſq́ liber Iudicum, annos 299 numerat: Iudices 12. Othoniel primò apud Hebræos. Poſt Samſon præfuit Iſraëli, Emegar.

HELI.

HEli ſacerdos, ſecundũ Hebræos, annis 40. ſecũdum Septuaginta interpretes, annis 20 regnauit.

3038

Anni mundi,	Anni Heli,	
3038	1	Latinorum, Mycenis re
3039	2	gnauit Giſamenus fi-
3000	3	lius Oreſtis.
3001	4	
3035	5	Ægyptiorum, Hectoris
3036	6	filij Ilium receperunt,

expulſis Antenoris poſteris, Heleno ſibi ſubſidium ferente.

|3044| 7 | Latinorum, ſecundum quoſdam, Heraclidarum deſcenſus.

|3045| 8 |Atheniēſium 13, Oxintes, annis 12 regnauit.

3046	9	Ægyptiorum, Amazo-
3047	10	nes Epheſi templum
3048	11	incenderunt.

|3049| 12 | Latinorum, Aſcanius Ilium filium procreauit, à quo familia Iliorum orta: & propter ætatem paruuli, quia nec dum regendis ciuibus idoneus erat, Syluium Poſthumum fratrem ſuum regni reliquit hæredem.

|3050| 13 |Athenienſium, Caſtoris de regno Athenienſium exponemus, Athenienſes reges, cognomento Erichtidas à Cecrope Diphye uſque ad Chimoëcen, quorum omne tempus inueniuntur, anni 424.

|3051| 14| Latinorum, Agon, Lyciorum primus.

3052	15	Caſtoris chronographiæ
3053	16	de Sicyoniorū regno
3054	17	exponemus, Sicyonio-

rum Reges ab Ægialæo uſq; ad Xeuxippum, qui omnes regnauerunt annis 962. Et ſacerdotes Carni, ex quibus præfuerunt annis trigintatribus. Poſt quos ſacerdos conſtitutus eſt Charidemus, qui bellātes Perſas non ſuſtinens, fugit.

3055	18	Latinorū 3, Syluius Æ-
3056	19	neæ filius, annis 28.
3057	20	
3058	21	Athenienſium 14, Ti-

moëthes, anno 1 regnauit.

|3059| 22 |Athenienſium 15, Apidas, annis 9. Latinorū, Syluius Poſthumus, qui poſt mortem patris ſui, futuri fuerit educatus, & Syluij & Poſthumi nomen accepit: à quo omnes Albanorum reges, Syluij uocati ſunt.

Ægyptiorum, poſt quos ſuſcepit regnum Meſlanthus Philienſis, Andropompi filius, & huius filius Codrus, qui imperauerāt ſimul annis 59.

Anni mundi	Anni Heli,	
3060	23	Aſſyriorū 29, Thmeus,
3061	24	annis 30.
3062	25	
3063	26	
3064	27	
3065	28	Sicyoniorum reges de-
3066	29	fecerunt, qui regna-

uerant annis 962. Poſt quos ſacerdotes Carni conſtituti ſunt.

|3067| 30| Athenienſium 16, Meſlanthus, annis 37 regnauit.

3068	31	Ægyptiorum, Erethida-
3069	32	rum imperio deſtru-
3070	33	cto, Acticorum prin-
3071	34	cipum regnū, in aliud
3072	35	genus translatum eſt:
3073	36	cùm Thimoëcem pro-
3074	37	uocaſſet Xāthus Boë-
3075	38	tius & Thimoë The-
3076	39	regus, antè Meſlan-
3077	40	tus Philienſis Andro-

pompi filius ſuſcepiſſet ſingulare certamen, ac deinde regnaſſet. Hinc & Parturionidem Fallaciarū ſolennitas celebratur, quia uictoria fraude proceſſerit.

|3078| 0 |

¶ Mortuo Heli ſacerdote, arca Teſtamenti ab alienigenis poſsidetur, ac deinde in domo Aminadab fuit annis uiginti.

SAMVEL.

Samuel regnauit annis duodecim, Ioſepho teſte. Nam de annis eius Scriptura ſancta tacet. A Samuele tempora Prophetarum incipiunt.

Anni mundi,	Anni Sam.	
3079	1	
3080	2	Dauid filius Ieſſæ, naſci-
3081	3	tur. Latinorum: in alia

hiſtoria

Anni mundi,	Anni Sam.	
3082	4	hiſtoria reperimus 4
3083	5	anno, Latinum Syluiū

regnaſſe Lauiniæ, & Melampodis filium, uterinum fratrem Poſthumi: & quinto, qui nunc hîc quartus ponitur, Syluium Æneam Poſthumi filium.

3084	6	Latinorū 4, Æneas Syl-
3085	7	uius annis 31.
3086	8	
3087	9	
3088	10	
3089	11	
3090	12	Aſſyriorum 29, Dercu-

lus, annis 40 regnauit.

SAVL.

SAul, de tribu Beniamin, primus Hebræorum rex, regnauit annis 20. ſecundū Ioſephum. Anni uerò ipſius, in Scriptura diuina non habētur.

Homerus ſecundum quorundā opinionem his fuiſſe temporibus dicitur.

Quanta apud ueteres de eo diſſonantia fuerit, manifeſtum eſſe poterit ex ſequētibus. Quidam eum, ex quibus Crates, ante deſcenſum Heraclidarum ponunt. Eraſtotenes, poſt annum Troianæ captiuitatis. Ariſtarchus, Ionicæ migrationis, ſiue poſt annos centum. Philochorus, è migrationis Ionicæ tempore, ſub Archippo Athenienſium magiſtratū & captam Troiam annos 108. Apollodorus Athenienſis 240 anno euerſionis illius extiterūt. Alij qui modico, antequàm Olympiades inciperint, 400 retro annis Troianæ captiuitatis eum fuiſſe putent. Licet Archilochus 23 Olympiadem, & 50 Troianæ euerſionis annum ſupputent.

Anni mundi,	Anni Saul,	
3091	1	
3092	2	
3093	3	Lacedæmoniorū, regni
3094	4	principium. Et Corin-
3095	5	thiorū regni principiū.
3096	6	In Lacedæmonia, re-
3097	7	gnauit primus Euri-

ſtheus, annis 42. Corinthiorū, regnauit primus Alethes, annis 35.

Anni mundi,	Anni Saul,	
3098	8	Lacedæmoniorū, Hera-

clidarum deſcēſus in Peloponneſum.

3099	9	Lacedæmoniorū, Euri-
3100	10	ſtheus & Procles Spar
3101	11	tam obtinuerunt.
3102	12	Athenienſium 17, Co-

drus Melanthi filius, annis 21.

3103	13	Lacedæmoniorū, Iones
3104	14	profugi, Athenas ſe
3105	15	contulerunt.
3106	16	
3107	17	
3108	18	
3109	19	Peloponnenſes contra

Athenas dimicant. Lacedæmoniorū, incurſus in Aſiam, Amazonum pariter & Cumeriorum.

3110	20	Saul cum filio ſuo Io-

natha occiſi ſunt à Philiſtæis in monte Gelboæ, bellantes.

¶ Ab Abraham uſque ad Dauid, tertia ætas ſeculi, ſecundum utranq; æditionem annos habet 942. Hæc uelut quædam adoleſcētia populi Dei, qua ætate incipit homo generare. Propterea Matthæus Euangeliſta, generationum ſumpſit exordiū qui etiam pater Gentium conſtitutus eſt, quando mutatum nomen accepit.

Ab Adam uſque ad Dauid, ſecundum Hebræos, ſunt anni 2890. Sed additione euangelica euangeliſtæ Lucæ, ſunt anni 3120.

ÆTATIS III FINIS.

Hic notabis lector amice, Prototypum non numeraſſe neq; decem annos iudicis Achialon, qui hic deſiderantur: neq; Mundi annos unquam expreſſè: quæ fuit cauſa, ut extremus huius ætatis annus ſit 3110, quum ex uera ſerie deberet eſſe 3120, ſequenti anno cohærens.

ÆTAS IIII.

CAPVT XVII.

De quarta ætate uſque ad captiuitatem & combuſtionem templi Salomonis.

DAVID rex Hebræorum ſecūdus, ex tribu Iuda primus, annis quadraginta regnauit.

Anni mundi	Anni dauid	
3121	1	Latinorū 5, Latinus Syluius annis 50 regnauit.
3122	2	
3123	3	Hebræorum, pontifex Abiathar, clarus habetur.
3124	4	
3125	5	
3126	6	
3127	7	Dauid hucuſque regnauit ſuper tribum Iuda, 7 annis.
3128	8	Hinc autem 33 annis regnauit ſuper duodecim tribus Iſraël.

Poſt Codrum principes quos mors finiebat, quorum primus Medon Codri filius annis 20.

3129	9	Prophetabant Gad, Nathan, & Aſaph.
3130	10	
3131	11	Corinthiorum 2, Ixion annis 37.
3132	12	Lacedæmoniorum, Codrus iuxta reſponſum, ſe ipſum morti tradens, interemptus bello Peloponneſiaco, in quo Erecthaidarum regnum deſtructum eſt, quod 487 annis perſeuerauerat.
3133	13	Aſſyriorum 30, Eupales, annis 38.
3134	14	
3135	15	
3136	16	
3137	17	
3138	18	Lacedæmoniorū 2, Argis, anno 1 regnauit.
3139	19	
3140	20	Poſt quem 3, Agreſtratus annis 35.
3141	21	
2142	22	Lacedæmoniorū, Pelaſgi obtinuerunt mare.
3143	23	
3144	24	Lacedæmoniorum, Magneſia in Aſia condita.
3145	25	
3146	26	

Anni mundi	Anni dauid	
3147	27	Lacedæmoniorum, Mycena in Italia condita, uel Cumæ.
3148	28	Athenienſium 2, Agaſtus annis 36 regnauit.
3149	29	Lacedæmoniorū, Mirrhena cōdita: & Epheſus ab Andronico, Salomon naſcitur.
3150	30	
3151	31	
3152	32	
3153	33	Lacedæmoniorū, Carthago condita eſt, ut quidam uolunt, à Carzedone Tyrio: ut alij, à Dido filia Ægei, annis 143, poſt Troianum excidium.
3154	34	
3155	35	
3156	36	
3157	37	
3158	38	
3159	39	
3160	40	Dauid filius Ieſſæ, obijt,

quarto die calendis Ianuarijs: & in arce Hieruſalem, quæ dicta eſt ciuitas Dauid, ſepultus eſt. Poſt tempus annorum 528, Hircanus pontifex, qui & Ioannes, in 2 anno ſui pontificatus, Antiocho pio filio Demetrij, ut ab obſidione Hieruſalē liberaret, de ſepulchro Dauid 3000 talentorum tulit. Et iterum Herodes rex, multam pecuniam inde tulit.

SALOMON.

Salomon, 12 anno ætatis ſuæ, per Iſraël incœpit regnare in ſolio patris: & poſtea, quod Scriptura tacet, uixit Dauid, regnante iam filio, aliquot annis, qui ſibi & non filio imputātur, Mortuo autem patre, poſtea filius regnauit annis 40, quibus ſine patre regnauit. Et ſic initium regni Salomonis, eſt tempus, quo ſolus regnauit. Hiſtoria oſtēdit, non tamen omnes annos uice illius 52, quum ante continet, quòd non regnauit filijs, ſed patribus, quamdiu ſimul uixerunt, imputantur. Confirmat liber Regum, dicens, quòd Ozias poſtquàm lepra percuſſus eſt, habitauit in domo ſeparata, & filius eius Ionatha, regnauit pro eo uſq; ad mortem patris: & tamē

poſtea

poſtea quum eſſet 25 annorum, 16 annis regnauit ſolus. Quod de Salomone intelleximus, & de Achaz ſimiliter intelligendum eſt. Iohathæ, filius Ezechiæ, pater fuit. Hoc dicit Hieronymus ad Vitalem presbyterũ, de Salomone & Achaz, qui 10 annorum dicuntur filios genuiſſe.

¶Salomon, tertius filius Dauid, annis regnauit quadraginta.

Anni mundi,	Anni Salo.	
3161	1	Lacedæmoniorum, La-
3162	2	conica emigratio, in
3163	3	qua quidam Homerũ

fuiſſe ſcribunt.

3164	4	Hic Salomon menſe ſe-
3165	5	cundo quarti anni re-
3166	6	gni ſui Templum Do-
3167	7	mino ædificare cœpit
3168	8	in Hieruſalẽ, poſt exi-

tum Iſraël ex Ægypto 480 anni, ut liber Regum tertius teſtatur: quod in figuram totius temporis, quo in hoc ſeculo, CHRISTI ædificatur Eccleſia, quæ in futuro perficietur. Septem annis perfecit: & in octauo menſe anni ſeptimi dedicauit.

|2169| 9| Corinthiorum 52, Agelius, annis regnauit 37.

3170	10	Latinorum 6, annis 38.
3171	11	Aſſyriorũ 39, Booſthe-
3172	12	nes annis 45.
3173	13	
3174	14	
3175	15	
3176	16	Hebræorũ, ſacerdos Sa-
3177	17	doch, 8 ab Aaron, ha-
3178	18	betur illuſtris.
3179	19	Lacedæmoniorum, qui-
3180	20	dam Homerum & He-
3181	21	ſiodum his tempo-
3182	22	ribus fuiſſe aiunt.
3183	23	Regina Saba uenit au-
3184	24	dire ſapientiam Salo-
3185	25	monis.
3186	26	Lacedæmoniorum, Car

thago (ſecundum nonnullos) conditur à Didone. Alij ſuprà ſcriptũ tempus uendicant.

|3187| 27 |Athenienſiũ 3, Archippus annis regnauit nouemdecim.

Anni mundi,	Anni Salo.	
3188	28	Lacedæmoniorum, ma-
3189	29	re obtinuerunt Thra-
3190	30	ces annis 19.
3191	31	
3192	32	
3193	33	In Ægypto dynaſtia, re-
3194	34	gnauit Senennis, an-
3195	35	nis 26.
3196	36	
3197	37	
3198	38	
3199	39	
3200	40	Salomon filius Dauid,

in Bethlehem, anno 40 regni ſui, 50 autem ætatis ſuæ, ſepultus in Hieruſalem eſt.

¶Poſt mortem uerò Salomonis, Hieroboam de tribu Effraim, ſeparauit à domo Dauid & à Domino: in figuram hæreticorum, qui ſuos ſequaces à CHRISTO eccleſiam ſegregant.

ROBOAM.

Hebræorum Iuda 4. Roboam filius Salomonis regnauit annis 17. duabus tribus ſubiectas ſibi, ideſt Iuda & Beniamin: ob reges Iudæorũ, quod qui ex Iuda ſtirpe deſcẽderant: unde & uniuerſa gens nomen Iudeæ ſortita eſt, quæ appellatur Iſraël.

¶Apud Hebræos qui in Samaria erant, & uocabantur Iſraël, primus regnauit Hieroboam, annis uigintitribus in Samaria.

Anni mundi,	Anni Rob.	
3201	1	
3202	2	
3203	3	Athenienſium 4, Ther-

ſippus regnauit annis 42.

|3204| 4 | Suſaſcim rex Ægypti contra Iudæos dimicans templum Domini ſpoliat.

3205	5	Corinthiorum 4, Prim-
3206	9	pinus, annis 35.
3207	7	
3206	8	Latinorum 7, Capetus
3209	9	Syluius, annis 24. Al-

3210

Anni mundi,	Anni Rob.	
3210	10	bæ Syluij ſuperioris regis ſexti filius fuit.
3211	11	Lacedæmoniorum, Do-
3212	12	riſtus, annis 29. Samos
3213	13	condita, & Smirna in
3214	14	urbis modũ ampliata.
3215	15	
3216	16	Aſſyriorũ 32, Pyrithia-
3217	17	des, annis 30.

ABIA.

Hebræorum Iuda 5, Abia, filius Roboam pugnantem contra ſe ſuperauit, occiſis de exercitu eius millibus quinque, & regnauit ſaltem annis tribus.

Anni mundi,	Anni Abia	
3218	1	
3219	2	Ægyptiorum, Pſeuſennes, annis regnauit 41.
3220	3	Hebræorũ, pontifex maximus Abimelech, illuſtris habetur.

ASA.

Hebræorum Iuda 6, Aſa Iuſtus, filius Abiæ, annis 41 regnauit.

Anni mundi,	Anni Aſæ,	
3221	1	
3222	2	Aſa idola deſtruit, templum mundat, egredientem contra ſe Zaram Æthiopem ſternit cum ſuo exercitu.
3223	3	Hebræorum Iſraël, Nadab, regnauit annis duobus.
3224	4	Hebræorum Iſraël, Beſa, regnauit annis uiginti.
3225	5	Lacedæmoniorũ, Thraces Ebriciam quæ nunc Bithinia uocatur, tranſeuntes, Aſtrimonem occupauerunt.
3226	6	Prophetabant in Iudæa
3227	7	Achas, Semeas, & qui erant apud altare in Samaria, Iehu, Ioed, Azarias, qui & Addonam.
3228	8	Abeſſa conductus, Benadab rex Syriæ. Damaſus cõtra Iſraël percuſsit omnem terram Neptalim.

Anni mundi,	Anni Aſæ,	
3229	9	Iehu propheta à Baaſa
3230	10	rege Iſraël occiditur.
3231	11	Thraces mare obtinue-
3232	12	runt.
3233	13	Latinorũ 8, Capis Syluius, annis regnauit 28.
3234	14	Lacedæmoniorũ 6, A-
3235	15	geſilaus, annis 44 re-
3236	16	gnauit.
3237	17	
3238	18	Corinthiorum 6, Bacis,
3239	19	annis 34 regnauit.
3240	20	
3241	21	
3242	22	
3243	23	
3244	24	Athenienſium 5, Phor-
3245	25	bas, annis 31.
3246	26	Aſſyriorum 33, Epha-
3247	27	teus annis 20.
3248	28	
3249	29	Hebræorũ Iſraël 4, Ela,
3250	30	annis 2.
3251	31	Hebræorũ Iſraël 5, Am-
3252	32	bri annis 12. Ambri e-
3253	33	mit montes Samariæ,
3254	34	à Somer, duobus ta-
3255	35	lentis argenti, & ædifi-
3256	36	cauit illic, Achiel de
3257	37	Bethel, Hiericho in-
3258	38	ſtaurat.
3259	39	
3260	40	Ægyptiorum, Nepher cherres, annis 4 regnauit.
3261	41	Latinorum 9, Calpetus Syluius, annis 13.

IOSAPHAT.

Hebræorum Iuda 7, Ioſaphat iuſtus, filius Aſæ, annis 25.

Anni mundi,	Anni Ioſa.	
3262	1	
3263	2	Hebræorum Iſraël 6, A-
3264	3	chas filius Amri, annis 22. Cuius uxor erat Iezabel idololatra, filia Ianobal regis Tyri & Sidonis. Helias Thesbites per tres ſemis annos à menſe Octobri, uſq; in alium annum, pluuiam propter peccata po-

puli & Achab. Prophetabant Helias, Abdias, Azarias & Micheas.

Anni mundi,	Anni Ioſap.	
3265	4	Ægyptiorum, Amenophis, regnauit annis octo.
3266	5	Aſſyriorum 4, Ophraganeus, annis 50.
3267	6	
3268	7	
3269	8	
3270	9	
3271	10	
3272	11	
3273	12	Ægyptiorum 6, Oſochor, annis 6 regnauit.
3274	13	Latinorum 10, Tyberinus Syluius, Calpeti filius, annis 8. A quo & fluuius appellatus eſt Tyberis, qui prius Albula dicebatur. Corinthiorum 6, Agelas, annis trigintauno regnauit.
3275	14	Athenienſium 6, Mezades, annis 30 regnauit.
3276	15	
3277	16	
3278	17	
3279	18	Ægyptiorum, Spinaces annis 9 regnauit.
3280	19	
3281	20	
3282	21	Latinorum 11, Agrippa Syluius, annis 9.
3283	22	
3284	23	Lacedæmoniorũ 7, Archelaus, annis 40.
3285	24	
3286	25	

In Latina hiſtoria hæc ad uerbum ſcripta repperimus: Agrippa apud Latinos regnante, Homerus claruit in Græcia: ut teſtantur Apollodorus grammaticus, & Euphorbus hiſtoricus, ante Vrbem conditam, annis 134, & (ut Cornelius Nepos) ante ipſam Olympiadem primam annis centum.

¶ Hebræorum Iſraël 8, Ioram filius Achab, annis 12.

IORAM.

HEbræorum Iuda 8, Ioram filius Ioſaphat, annis 8. nominatus nomine filij Achab, fratris ſuæ matris Godoliæ: & ambulauit Ioram in uijs ſacrilegis domus Achab. Prophetabant Helias & Heliſeus.

Anni mundi,	Anni Ioræ,	
3287	1	
3288	2	Ægyptiorum, Senſcones, annis 35.
3289	3	
3290	4	
3291	5	
3292	6	
3293	7	
3294	8	Helias Thesbites ſacerdos magnus & propheta, 40 dierum exercitatus ieiunio, curru igneo rapitur, quaſi uſque in cœlum, mortem in fine Mundi ab Antichriſto paſſurus. Et Heliſeum filium Ioſaphat pro ſe unxit prophetam. Heliſeus uerò primo miraculo aquas Hiericho ſanat. Micha de tribu Ephraim, ſub Ioram filio Achab obijt, & ſepultus eſt in terra ſua, iuxta Polyandrum. In diebus Ioram receſsit Edom, ne eſſet ſub Iuda, & conſtituit ſibi regem.

AZARIAS.

HEbræorum Iuda 9, Azarias, qui & Zacharias, uel Mathias, filius Ioram, anno uno regnauit.

|3295| 9 | Azariam cum filio ſuo Ioas & nepote Amaſia, propter ſcelera ſua Matthæus Euangeliſta à Saluatoris genealogia recluſit.

¶ Hebræorum Iſraël 9, Hieu, annis uigintiocto regnauit.

GODOLIA.

HEbræorum Iuda 10, Godolia uel Athalia, de familia Achab, regnauit annis ſex. Sed ſecundum Septuaginta ſeniores interpretes, annis ſeptem. Qui uidens interfectum ab Hieu rege Iſraël filium ſuum Azariam, occidit omnem ſtirpem regiam domus Ioram, niſi ſolùm Ioas filium Azariæ, quem Ioſabeth ſoror Azariæ, uxor Ioiadæ pontificis, furata eſt de medio filiorum regis, quum interficerentur.

Anni mundi,	Anni God.	
3296	1	Ioiadas inſigniſsimus pontifex

Anni mundi,	Anni God.	
3297	2	pōtifex, qui ſolus poſt
3298	3	Moſen, annis 133 ui-
3299	4	xit.
3300	5	Propheta Zacharias cla
3301	6	rus habetur.

IOAS.

HEbræorum Iuda 11, Ioas filius Azariæ, annis 40. Iſte, principio regni templum innouauit.

Anni mundi,	Anni Ioas,	
3302	1	Athenienſium 7, Dio-
3303	2	gnetus, annis 28.
3304	3	Corinthiorum 7, Eude-
3305	4	mus annis 25.
3306	5	Lacedæmoniorum, ma-
3307	6	re obtinuerũt & Phry

ges annis uigintiquinque.

3308	7	Azarias propheta cla-
3309	8	rus apud Hebræos

tunc temporis habebatur.

3310 | 9 | Azarias propheta ortus eſt in terra ſublata, & ſepultus: nono huius Ioas anno occiſus.

3311	10	Zacharias propheta cla
3312	11	rus habetur.
3313	12	Lacedæmoniorũ, Bigur
3314	13	gis inſignis habetur.
3315	14	Aſſyriorum 35, Aſcra-
3316	15	zapes, annis 40.
3317	16	
3318	17	
3319	18	
3320	19	
3321	20	Latinorum 12, Aremu-
3322	21	lus Syluius, annis 19.

Syluius Aremulus, ſiue Remus Agrippæ ſuperioris regis filius, præſidium Albanorum inter montes ubi nunc Roma eſt, poſuit: qui ob impietatem poſtea fulmine tactus interijt. Huius filius fuit Iulius, proauus Iulij Proculi, qui cum Romulo cõmigrans fundauit Iuliam gentem. Ægyptiorum 22 dynaſtiæ, Senſchoris, annis regnauit uigintiuno.

3323	22	¶ Hebræorũ Iſraël 10,
3324	23	Ioachas filius Iehu, in

Anni mundi,	Anni Ioas,	
3325	24	anno 22 regni Ioas in-
3326	25	cipiens, regnauit annis
3327	26	16. teſte Ioſepho.
3328	27	Corinthiorum 8, Ari-
3329	28	ſtemides, annis 35.
3330	29	
3331	30	
3332	31	Heliſeus propheta, He-

liæ diſcipulus, ex tribu Ruben, obijt & requieſcit in ciuitate Sebaſte, quæ quondam Samaria dicebatur. Athenienſium 8, Pheredus, annis 19.

3333	32	Lacedæmoniorũ, Sixa
3334	33	mare obtinuerunt,
3335	34	Cyprij etiam annis 23.
3336	35	Apud Hebræos Zacha
3337	36	rias propheta filius Io-
3338	37	iadę tutoris quondã ac
3339	38	regni uiuificatoris ſui,

inter templum & altare, à rege Ioas lapidatus eſt: quem ob merita ſua Dominus in Euãgelio filium Barachiæ, ideſt benedicti Domini cognominat.

3340 | 39 | Latinorum, Auentinus Syluius annis 37. Auentinus Aremuli ſuperioris filius, in eo monte quo nunc eſt pars Vrbis, eſt mortuus ac ſepultus, & æternum loco uocabulum dedit.

3341 | 40 | ¶ Hebræorũ Iſraël 11, Ioas, qui & Amaſias, filius Iochab, annis 16. In cuius ſecundo anno, Amaſias ſuper tribum Iuda cœpit regnare, teſte Ioſepho.

AMASIAS.

HEbræorum Iuda 12, Amaſias, annis 29 regnauit.

Anni mundi,	Anni amaſ.	
3342	1	
3343	2	Lacedæmoniorũ 8, Tha
3244	3	lecus, annis 40. Ægy-

ptiorum 23, Oſorchon annis 15.

3345	4	Carthaginem hac ætate
3346	5	quidam conditam pu-
3347	6	tant: alij uerò, ut ſuprà

memorauimus.

3348	7	Azahel rex Syriæ affli-
3349	8	xit Iſraël.

Anni mundi.	Anni aſſ.	
3350	9	
3351	10	Athenienſium 11, Ari-
3352	11	phron, annis 20.
3353	12	Lacedæmoniorum, ab
3354	13	Ariphrone Aſſyriorũ
3355	14	regnum deſtructũ eſt:

& Sardanapalus, ut nonnulli ſcriptitant, etiam obijt.

3356	15	Aſſyriorum 26, Tono-
3357	16	ſconcoleros, qui uoca-
3358	17	tur Græcè Sardanapa-

lus, annis uiginti regnauit.

3359 | 18 | Ægyptiorum 24, Celochis, annis regnauit 13.

3360	19	¶ Hebræorũ Iſraël 12,
3361	20	Hieroboam filius Ioas,

annis 46. In ſecũdo annó huius Ozias filius Amaſiæ, cœpit regnare ſuper tribum Iuda, teſte Ioſepho.

3362 | 21 | Lacedæmoniorũ 9, Locho. Phœnices mare obtinuerunt.

3363 | 22 | Sardanapalus eodẽ tempore Tharſum atque Anchialem condidit: & in prælio uictus ab Arſace Medo, ſemet incendio concremauit.

3364	23	Corinthiorum 9, Age-
3365	24	mon, annis 16.
3366	25	
3367	26	
3368	27	
3369	28	

3370 | 29 | Lacedæmoniorũ, Theſpico Ariphronis filio Athenis regnãte, Aſſyriorum imperium deletũ eſt.

ASARIAS.

Hebræorum Iuda 13, Aſarias, qui & Ozias, Amaſiæ filius, annis quinquagintaduobus regnauit.

Anni mundi.	Anni Aſar.	
3371	1	
3372	2	Athenienſium 10, Theſ-
3373	3	pieus annis 27. Ægy-
3374	4	ptiorum 23 dynaſtia,
3375	5	Petubaſtis, annis 25.
3376	6	Vſq; ad id tempus fuiſ-

ſe reges Aſſyriorum, hiſtoria refert: & fiunt ſimul anni 1198. Omnes autem anni regni Aſſyriorum, à primo annó Nini ſupputantur 1240.

Anni mundi.	Anni Aſar.	
3377	7	Medorum primus, Ar-

ſaces, annis 29. Latinorum 14, Procas Sylvius, Auentini ſuperioris regis filius, annis 22. Medorũ, Arſaces Medus Aſſyriorum imperio deſtructo regnum Medis tranſtulit, & interim ſine Principibus res agebatur, uſque ad Deiocem regem Medorũ. In medio autem tempore Chaldæi propriè prævalebant, quorum ſeparatæ quædam regni ſucceſsiones feruntur. Reliquæ quoq; gentes, proprijs regibus utebantur.

3378	8	Annó ante Vrbem con
3379	9	ditam 64, nouiſsimus

apud Aſſyrios regnauit Sardanapalus, uir quauis muliere corruptior.

3380	10	Corinthiorum 10, A-
3381	11	lexander, annis 25. Ly-
3382	12	curgus Lacedæmonis

iura componit. Principium regni Macedonum.

3383	13	Macedonũ primus, Ca-
3384	14	ranus, annis 28. Lace
3385	15	dæmoniorum 8, Chal-

camenes, annis 37 regnauit.

3386	16	Lacedæmoniorum, tem
3387	17	plum Iunonis inceſum.
3388	18	Heſiodus inſignis habe
3389	19	tur, ut uult Porphyrius,
3390	20	
3391	21	
3292	22	Ægyptij Regem ſuum
3393	23	Oſorchon, Herculem
3394	24	cognominauerunt.
3395	25	Prophetabant apud He
3396	26	bræos Oſee, Amos, E-

ſaias, & Ionas.

3397	27	Phidon Argiuus, men-
3398	28	ſuras & pondera pri-
3499	29	mus inuenit. Ægyp-

tiorum, Oſorchon annis 21.

2400 | 30 | Lacedæmoniorum, Lycurgi leges in Lacedæmonia, iuxta ſententiam Apollodori, hac ætate ſuſcepit.

3401 | 31 | Latinorum 15, Amulius Syluius

Anni mundi, | Anni Aſar.

3402 | 32 | Syluius, annis 44. Nu=
3403 | 33 | mitor Procę ſuperioris
3404 | 34 | regis maior filius, à fra
3405 | 35 | tre Amulio regno pul

ſus, in agro ſuo uixit. Filia eius adi= mendi partus gratia, uirgo Veſtalis electa eſt, quæ quum 27 patrui anno geminos edidiſſet infantes, iuxta le= gem, in terra uiua defoſſa eſt: uerùm paruulos prope ripam Tiberis expo= ſitos, Fauſtulus regis paſtor armenti, ad Acciam Laurētiam uxorem ſuam detulit: quæ propter pulchritudinem & rapacitatē corporis quæſtuoſi, Lu- pa à uicinis appellabatur. Vnde ad noſtram uſque memoriam, meretri= cum cellulæ Lupanaria dicūtur. Pue= ri uerò quum adoleuiſſent, collecta paſtorū manu, interfectoq; apud Al- bam Amulio, auum Numitorem in regnum reſtituunt.

3406 | 36 | Medorū 2, Soſarmus, an
3407 | 37 | nis 30. Corinthiorū

Theleſtus, annis 12. Ægyptiorum, Spammus, annis 10.

3408 | 38 | Trieres prima nauigatio
3409 | 39 | in Corintho. Amuleus

Corinthius uerſificator agnoſcitur, & ſibylla Erithrea.

3410 | 40 | Ægyptīj poſt Phœnices
3411 | 41 | mare obtinuerunt.
3412 | 42 | ¶ Hebræorū Iſraël 14,

Zacharias, menſibus ſex. Poſt quem Sellum, diebus 3. Poſt quem Mana= hen, annis 10. Macedonum 2, Cœ= nus, annis 12 regnauit.

3413 | 43 | Anno ante Vrbem con

ditam 30, Peloponnenſiū Athenien= ſiumq; maximum bellum totis uiri= bus animiſq; commiſſum eſt.

3414 | 44 | Bochorus Ægyptījs iu=
3415 | 45 | ra conſtituit: ſub quo

agnus loquutus eſt.

3416 | 46 | Lacedæmonīj cōtra Miſ

ſenios uicennale bellum habebant.

Ægyptiorum dynaſtia 24, Bocho= rus, annis 46 regnauit.

3417 | 47 | Corinthiorum, Anto= menes, anno uno. Poſt hunc Pycta- uius, annis ſex regnauit.

Anni mundi, | Anni Aſar.

3418 | 48 | Athenienſiū 12, Æſchi=
3419 | 49 | lus, annis 23, Ageme=
3420 | 50 | ſtoris filius. Lydorum
3421 | 51 | primus rex Ardiſus fi=

lius Aliathis, annis 36 regnauit. La= cedæmoniorum reges defecerunt.

3422 | 52 | Anno 52, Zacharias cœ pit regnare ſuper Iſraël. Phaceias, an= nis decem, filius Manahen, annis 10, ut in libro Regum legitur.

IOATHAM.

Hebræorum Iuda 14, Ioatham fi- lius Oziæ, annis 16. Olympias prima àb Alienſibus cōſtituitur poſt annos 405 Troianæ captiuitatis: an= no primo Ioatham, ſecundū Hebræos: anno 6 Æſchili Atheniēſis iudicis, pri ma Olympias facta eſt: in qua Chore- bus Ælienſis extitit uictor, Olympius autem, eſt nomen campi in Græcia apud Acteū littus, qui propter amœ= nitatem planiciei ſuæ ſic dicitur, quaſi amœnitas olympi, id eſt cœli. Alij aiūt, quinquennale certamen aut agonem, 4 annis in medio expletis, in quibus principes annui conſtituuntur 4. Qui anni Olympias nominati, id eſt Olym piadis primo uel ſecundo ſiue tertio aut quarto anno, aliquid geſtum eſſe narratur. Quam olympiadem Niphi- cus filius Praxonidis ſiue Æmonis, primus conſtituit. Ab hoc tempore Græcia de temporibus hiſtoriarum uera creditur: nam antea, ut cuiq; ui= ſum eſt, diuerſas ſentētias protulerūt.

Scribit autem Aphricanus (ut uer ba eius ponam) ad hunc modum. Æſchilus Agameſtoris filius, apud Atheniēſes obtinuit principatum an= nis uigintitribus, qua ætate Ioatham regnabat in Hieruſalem. Porrò & nos in prima olympiade Ioatham po ſuimus. Annus ergo primus. ſecun= dum Strotam, Aphricanum, Bedam, atque Ioſephum, olympiadis primæ primus erat annus.

Anni mundi	Anni Ioath.	
3423	1	Olympias 1. Archimus
3424	2	Mileſius, poëta clarus
3425	3	habetur. Macedonum

3, Tyrimas, annis 38 regnauit.

3426	4	Remus & Romulus naſcuntur, matre Ecilia.

Amulus rex Numitoris fratris ſui filiã Rheã nomine, quæ & Ecilia dicta, Veſtalem uirginẽ fecit: quæ grauida inuenta, dum ſcelus ſuum nititur excuſare, à Marte ſe compreſſam mentita eſt: quæ patrui ſui regni 16 anno geminos edidiſſet.

3427	5	Olympias ſecunda. A-
3428	6	thenienſes primò trie-
3429	7	res nauigarũt, à Mene-
3430	8	deo curſum dirigente.
3431	9	Olympias tertia. Aba-

cuc, Oſee, Iohel, Eſaias, Odeb.

3432	10	¶ Hebræorum Iſraël 17,
3433	11	Phaceia filius Rome-

liæ, annis 20. Sub quo Teglatphalaſar rex Aſſyriorum, magnam partem populi Iudæorum in Aſſyrios trãſtulit. Heſiodus ſecundum quoſdam clarus habetur. Cyrene condita. Mileſii obtinuerunt mare, annis 18.

3434 | 12 | Cynethon Lacedæmonius, qui Thelegoniã ſcripſit, agnoſcit.

3435 | 13 | Olympias 4. Medorũ 3, Medidus, annis 50. Eumelus Poëta, qui Pagoniam & Europiam ſcripſit, & Archimus qui Æthiopiam & Iliacam compoſuit, Perſis agnoſcuntur.

3436	14	Aradus inſula condita.
3437	15	
3438	16	Lacedæmonijs primus

eporos, quod magiſtratus nomen eſt, conſtitutus. Fuerunt autem ſub regibus annis 350. Conſtruxerunt urbem in Ægypto Rauceratin.

ACHAS.

Hebræorum Iuda 15, Achas filius Ioathan, annis 16. Anno autem 8 Phaceæ regnare cœpit Achas, teſte Hieronymo.

Anni mundi	Anni achas	
3439	1	Olympias quinta,
3440	2	Athenienſium 13, Alcmeon annis 2.
3441	3	
2442	4	
3443	5	Olymp. 6. Vrbs condita.

VRBS ROMA.

Nonnulli Romanorum ſcriptores, Romam conditã ferũt, olympiadis 6 anno 1. in monte Palatino, à geminis, 11 calendis Maijs, Romulus ſcilicet & Remus collecta multitudine paſtorũ, Romanæ urbis ædificia incohãt, ſuoq; de nomine iunior, qui germanũ peremerat, urbem uocari Romam præcepit. Milleſimus Vrbis annus, ſub Philippo principe completur. Athenienſium 14, Canops, annis 10. Athenis principes, qui uſque ad mortem Reipublicæ præerant, deſierunt: & in 10 annos magiſtratuum conſuetudo uerſa eſt, regnauitq; primò Carops filius Æſchilis.

3444 | 6 | Romanorũ primus, Romulus, à quo Romani ex Latinis dicti, anno ſecundo ab Vrbe condita, regit annis octo.

3445 | 7 | Anno 3 ab Vrbe condita, Remus rure raſtro paſtorali, à Fabio Romuli duce occiſus. Roma Palilibus, qui nunc dies feſtus eſt, condita. Eodemq; anno conſualibus ludis Sabinæ raptæ, anno ab Vrbe condita 3. Et una uirginum pulcherrima, ad cunctorũ clamoribus raptũ Thalaſſo duci Romuli diſcernitur. Vnde in nuptiarũ ſolennitatibus Thalaſſo uulgò clamitant: quod ſcilicet talis nupta ſit, quæ Thalaſſum mereatur habere.

3446 | 8 | Ob aſyli impunitatẽ, magna Romulo multitudo cõiungitur.

3447	9	Olympias ſeptima.
3448	10	
3449	11	Anno 7 Vrbis conditæ.
3450	12	
3451	13	Olympias octaua.
3452	14	Hebræorum Iſraël, Oſee

filius Helæ, regnauit annis 9. In cuius anno 4, Ezechias cœpit regnare ſuper tribum Iuda, teſte Ioſepho. Annus Vrbis conditæ 10 hic eſt.

3453	15	Athenienſium 15, Æſimedes, annis 19. Cecinenſes, Antennates, Cruſtumeni, Fidenates, qui propter Sabinarum raptum, bellum mouerant, uincuntur à Romulo. Tarpeia obruta, unde mons Tarpeius, in quo nunc Capitolium.

Anni mundi	Anni achas	
3154	16	Lydorum 2, Aliates, annis 14. Naxus condita in Sicilia. Midas regnauit in Phrygia.

EZECHIAS.

Hebræorum Iuda 16, Ezechias, annis 29 regnauit.

Anni mundi	Anni Ezec.	
3155	1	Olympias nona.
3156	2	Syracuſa & Catinia, in Sicilia condita.
3157	3	
3158	4	Eſaias & Oſee pphetāt.
3159	5	Olympias decima.
3160	6	Prima captiuitas Iſraël,

quæ à rege Sēnacherib facta eſt, decē tribus gentis Iudææ quæ uocabantur Iſraël, erant in parte Samariæ, uictæ à Sēnacherib rege Chaldæorū, tranſlatæ ſunt in montes Medorum, regnatumq́ eſt in Samaria annis 250. Sennacherib ille ad cuſtodiendam regionem Iudæam accolas miſit Aſſyrios, qui æmulatores Iudææ legis facti, Samaritæ nuncupati ſunt: quod interpretatur Latinè, cuſtodes. Ezechiel propheta ait: Et tu dormies ſuper latus tuum ſiniſtrum, & pones iniquitatem Iſraël ſuper eo numero dierum, quibus dormies ſuper illud, & aſſumes iniquitates eorum. Ego autem dedi tibi annos iniquitatis eorum, numero dierum 390 dies, & portabis iniquitatem domus Iſraël. Et quum compleueris hæc, dormies ſuper latus tuum dextrum ſecundò, & aſſumes iniquitatem domus Iuda 40 diebus, diem pro anno: diem, inquam, pro anno dedi tibi. Hieronymus ſuper Ezechielem, Quæramus annos 390, qui pro diebus totidem ſiniſtro latere dormit Propheta Ezechiel, uinctus & cōſtrictus, ita ut in latus ſe alterum non uerteret, captiuitatem decem tribuum Iſraël, oſtendēs. Et quæramus qui ſunt alij anni quadraginta tres Iudæ, in dextro latere. Hic dicendum eſt, quòd ſub Phacea filio Romeliæ, rege, qui 20 rex regnauit in Iſraël annis 20. Teglatphalaſar, rex Aſſyriorū, & cepit Aion & multas urbes & uniuerſam terram Neptalin, & trāſtulit eos in Aſſyrios. Poſtquàm regnauit in Iſraël Oſee filius Helæ, annis nouem, captus eſt cum omni Samaria, à Salmanaſare rege Aſſyriorū, & tranſtulit eos in Hela & Abor fluuios, Gazan, in ciuitatibus Medorū. Anno autem 6 Ezechiæ regi Iudæ (ut hiſtoria Regum narrat) captus eſt Oſee, à quo & cum anno 6, eodem annumerato uſque in annum 29 regni ſui, ſunt anni 24. Tot enim annis Ezechias poſt captiuitatē Oſee regnauit.

79. poſt quem Manaſſes regnauit annis 55.

81. poſt quem Amon, annis 2.

112. poſt quē Ioſias, annis 31. Poſt quem regnauit Ionathas, filius Ioſiæ, menſibus 4. quem Nechao uinctum, ducens in Ægyptum, ſeniorem eius fratrem Ioachim, qui & Eliachim, regnauit annis 11. Poſt quem regnauit Ioachim, qui & Iechonias, menſibus 3, diebus decem, qui ſtatim ductus eſt in captiuitatem, regnauitq́ pro eo Sedechias undecim annis, ſub quo capta eſt Hieruſalem, & Templum deſtructum.

133. Itaq́ à prima captiuitate Iſraël ſub Phacea, uſq́ in annum 11 Sedechiæ, anni ſunt 163, menſes 6. Adde annos 70 deſolationis Templi primæ captiuitatis, fiūt anni 234. A ſecunda captiuitate ſub Oſee, 134. In ſecundo anno Darij regis Perſarum, templum conſtructum à Zorobabel filio Salathiel & Iehu filio Ioſedech, prophetantibus Aggeo & Zacharia.

35. Darius regnauit annis 36. quorum primo ſublato, in quo completus eſt annus 70 deſolationis Templi, fiunt 35 anni.

55. Cui ſucceſsit filius ſuus Xerxes, annis uiginti.

95. & menſes 7.

96. & menſes 4. Artabanus menſibus 7. Xerxes, annis 40. menſibus 2.

95. Sogdianus, menſibus 7. Adde menſes 7 Artbabani cum 2 menſibus Xerxis, fit annus & menſes 4.

115. & menſes. 4.

155. & menſes 4. Darius Nothus, annis 19. Artaxerxes, annis 40. qui & Memordari & Parſatidis filius, qui ab Hebræis Aſſuerus dicitur: ſub quo Heſter hiſtoria ſcribitur, & populus priſtinam libertatem periculo mortis liberatus accepit. Fiunt ergo à 2 anno Darij uſque ad extremum annum Aſſueri, anni 150. & menſes 4. qui additi prioribus 233 annis & menſibus 6, fiunt anni 389 & menſes 9.

Dextri uerò lateris dormitio, id eſt annorum 40. facilè computantur. Poſt Eliachim enim, qui & Ioachin, regnauit filius eius Ioachim qui & Iechonias, menſibus 3. qui cum matre & eunuchis & ſeruis & principibus ſuis exijt ad Nabuchodonoſor, & ſuſcepit eum ipſe rex Babylonis, anno 8 regni ſui, cum omni theſauro Templi Domini & domus regiæ & omni populo, decem milibus tantùm, relictis pauperibus, & tranſtulit eos in Babyloniam. Poſtquàm regnauit Sedechias annis 11. ſub quo templum deſtructum eſt: cuius ſolitudo uſque ad 2 annum Darij permanſit 70 annis. Anno uerò deſolationis Templi Cyrus regnauit in Perſis, ſubuerſo rege Medorum Aſtiage, qui ſecundum prophetam Eſaiæ, 50000 hominum de tribu Iuda, & uaſa templi aurea & argentea 5400, quæ Nabuchodonoſor aſportauit, remiſit in Hieruſalem, & reliqua.

Sicuti igitur à Phacea rege Iſraël, ſub quo Salmanaſar multa populi millia uaſtauit, uſq; in annum 40 Aſſueri, ſupputamus 390 annos, quando uniuerſi populi Iudaici perſequutio mitigata eſt: ſicut à primo anno Iechoniæ, quando magna pars Hieruſalem tráſlata eſt in Babylonem, uſque ad primũ annum Cyri regis Perſarum, qui deſolationis templi erat annus 30. computantur anni 40. ſub quo, Iudæorum laxata eſt captiuitas, populo reddita eſt libertas.

Qui autem uoluerit computare à prima captiuitate, quæ facta eſt ſub Manue filio Gaddi regis Iſraël, qui in Samaria regnauit annis 10. quando uenit Phul rex Aſſyriorũ in terra Iſraël, & accepit mille talẽta argenti, & poſt eum annos 2 alios Phaceæ quibus regnauit in Iſraël: inueniet anno 28 Aſſueri, compleri annos 390. Sicut Heſter refert hiſtoria: quod & credibilius eſt. Neque enim imperio Aſſueri, ſed adhuc regnante eo Iſraël iugum ſeruitutis abiecit. Hæc Hieronymus.

Anni mundi,	Anni Ezr.	
3461	7	Romanorum, Stathius Sabinorum regnans cum Romulo, à quibus Quiriti appellati. Macedonum 4, Perdica, annis 51. Ægyptiorum 25 Dynaſtia, Sabacon Æthiops. annis 12.
3462	8	Romulus primus milites ſumpſit ex populo, & nobiliſsimos centum ſenes, ob ætatem Senatores: ob ſimilitudinem curæ, Patres appellauit: tẽpla & muros Romæ conſtruxit.
3463	9	Olympias undecima. Anno Vrbis 20.
3464	10	Athenienſium 16, Elidecus, annis 10.
3465	11	
3466	12	Sabacon, Boccorum regem captum uiuum exuſsit.
3467	13	Olympias duodecima.
3468	14	
3469	15	In Sicilia Cherſoneſus condita.
3470	16	
3471	17	Olympias 13.
3472	18	Bellum inter Lacedæmones & Argiuos geſtum.
3473	19	Anno Vrbis 30. Ægyptiorum, Sepithus annis regnauit 12.
3474	20	Athenienſium 17, Hippomenes, annis 10.
3475	21	Olympias 14.
3476	22	Medorum 4, Cardiceas, annis 14.
3477	23	

Anni mundi,	Anni Eze.	
3478	24	Olympias 15.
3479	25	
3480	26	Romulus repentè quum

concionem ante Vrbem haberet, apud Capreę paludes, è conſpectu ablatus eſt. Diſcerptum aliqui à Senatu putant, ob aſperius ingenium: ſed oborta tempeſtas, Solisq́ conſecrationis ſpeciem præbuerunt. Cui mox Iulius Proculus fidem fecit, uiſum à ſe Romulum, affirmans auguſtiore forma quàm fuiſſet: mandare præterea, ut ſe pro numine acciperent, Quirinum in cœlo uocari: placitum dijs, ut Roma gentium potiretur. Ipſe uerò Romulus fortè fuit percuſſus: cuius anima in inferno, & corpus palude ſepultus.

Mortuo autem Romulo, per quinos dies Senatores Rempublicam rexerunt, atque unus annus ita expletus eſt. Hoc tamen tempus, interregnum appellatum eſt.

NVMA POMPILIVS.

Romanorum 2, Numa Pompilius, nullum cum finitimis bellum geſsit. Duos menſes addidit, Ianuarium & Februarium: quum antea decem tantùm menſes apud Romanos fuiſſent. Capitolium quoquè à fundamentis ædificauit. Congiarium dedit: & aſſes ligneos & ſcorteos. Lydorum 4, Candaules, annis 17.

3481 | 27 | Sibylla, quæ & Hero-
3482 | 28 | phila dicitur, in Samo
inſignis habetur.
3483 | 29 | Olympias 16. Anno Vrbis conditæ 40.

MANASSES.

Hebræorum Iuda 17, Manaſſes, filius Ezechiæ, annis 55.

Anni mundi,	Anni Man.	
3484	1	Athenienſium 18, Leo-
3485	2	crates, annis 10.
3486	3	Ægyptiorũ, Tarrachus

Æthiops, annis 20. Nicomedia condita, quæ prius Aſthacus uocabatur. Croton, Parion & Sibaris conditæ.

Anni mundi,	Anni Man.	
3487	4	Olympias 17.
3488	5	Deioces Batarìam cõdi-
3489	6	dit. Medorũ 5, Deio-
3490	7	ces, annis 54. Partheni

Tarentum condiderunt.

3491 | 8 | Olympias 18.
3492 | 9 |
3493 | 10 | Anno Vrbis 50.
3494 | 11 | Athenienſium 19, Abſander, annis 10 regnauit.
3495 | 12 | Olympias 19.
3496 | 13 |
3497 | 14 |
3498 | 15 |
3499 | 16 | Olympias 20.
3500 | 17 |
3501 | 18 | Lydorũ, Gyges annis 35.
3502 | 19 | Midas rex quum apud Phrygas regnaret, ſanguine tauri potus, extinctus eſt.
3503 | 20 | Olymp. 21. Anno Vrbis 60. Athenienſiũ 20, Erixias, annis 10.
3504 | 21 | Elatichus Chius, primus ferri inter ſe glutinum excogitauit.
3505 | 22 | Ægyptiorum dynaſtia, Merrhes Æthiops, annis 12.
3506 | 23 | In Sicilia Gela, in Pamphilia Phaſelis condita.
3507 | 24 | Olympias 22.
3508 | 25 | Chalcedon condita.
3509 | 26 | Manaſſes ob ſcelera ſua
3510 | 27 | catenatus & cõpeditus, in Babyloniam ducitur: ſed ob pœnitentiã & preces reſtituitur in regnum.
3511 | 28 | Olympias 23. Hipponax notiſsimus redditur.
3512 | 29 | Macedoniorum 5, Argæus, annis 38 regnauit.
3513 | 30 | Anno Vrbis 70. Athe-
3514 | 31 | nis annis 6, principes cõſtituti ſunt: ceſſantibus regibus, nouem principes ex nobilibus urbis electi Athenienſibus præfuerunt.
3515 | 32 | Olympias 24.
3516 | 33 |
3517 | 34 | Cyrites condita eſt, &
3518 | 35 | Locris in Italia. Ægyptiorum, Stephinaces, annis ſeptem regnauit.

Anni mundi,	Anni Man.	
3519	36	Olympias 25.
3520	37	
3521	38	

TVLLVS HOSTILIVS.

Romanorum 3, Tullus Hoſtilius, annis 32.

3522 | 39 |

3523 | 40 | Olympias 26. Anno Vrbis 80. Tullus, primò regum Romanorum purpura & ſerico uſus eſt: ac deinceps cum tota domo ſua flumine conflagratus interijt.

3524 | 41 | Poſt Caras mare obti-
3525 | 42 | nuerunt Lesbij annis
3526 | 43 | 58. Ægyptiorum, Necypſes, annis 5 regnauit.

3527 | 44 | Olympias 27.

3528 | 45 | Nudipedalia primùm acta in Lacedæmonia.

3529 | 46 | Tullus Hoſtilius poſt
3530 | 47 | longam pacem bella reparauit, Albanos, Veientes, Fidenateſq; uicit. Archilochus, Simonides, & Ariſtoxenes muſicus, illuſtres habentur. Ægyptiorũ, Nechao, annis 8.

3531 | 48 | Olympias 28.
3532 | 49 | Sibylla quæ & Herophila, in Samo nobilis habetur.

3533 | 50 | Anno Vrbis 90.
3534 | 51 | Tullus Vrbem ampliauit, monte Cælio adiecto.

3535 | 52 | Olympias 29. Zaleucus
3536 | 53 | legiſlator apud Locros crebro ſermone celebratur. Lydorũ, Ardys, annis 38.

3537 | 54 | Byzantium cõdita, Alcmeon clarus habetur: & Leſches Leſbius, qui paruam fecit Iliadẽ. Cypſelus in Corintho tyrannidem exercuit annis uigintiocto.

3538 | 55 | Ægyptiorum, Pſammeticus, annis 44.

AMON.

Hebræorum Iuda 18, Amon filius Manaſſes, ſecundum Hebræos regnauit annis 2 tãtùm: ſecundum Septuaginta interpretes regnauit annis 12.

Anni mundi,	Anni amon	
3539	1	Olympias 30.
3540	2	Chanus & Stagera conditæ. Hiſtrus in Ponto condita.
3541	3	
3542	4	

3543 | 5 | Olympias 31. Anno Vr-
3544 | 6 | bis 100. Medorũ, Pha-
3545 | 7 | ortes, annis 24.
3546 | 8 | Lampſacus condita eſt, & Abdera.

3547 | 9 | Olympias 32.
3548 | 10 | Phalaris apud Agrigen-
3549 | 11 | tinos tyrãnidẽ exercet.
3550 | 12 | In Sicilia Selenus condita: & in Ponto, Boriſthenes. Macedonum 6, Philippus, annis 38. Amon, à ſuis ſeruis occiditur.

IOSIAS.

Hebræorum Iuda 19, Ioſias Iuſtus filius Amon, annis 31, ſecundum Hebræos: at ſecundum Septuaginta interpretes, 32.

Anni mundi,	Anni Ioſiæ	
3551	1	Olympias 33.
3552	2	

3553 | 3 | Anno Vrbis 110. He-
3554 | 4 | bræorum, pontifex maximus Helchias inſignis habetur.

3555 | 5 | Olympias 34.
3556 | 6 | Thales Mileſius Examij
3557 | 7 | filius, primus phyſicus philoſophus agnoſcitur: quem uixiſſe aiunt uſque ad 58 olympiadem.

3558 | 8 | Meſſena, à Lacedæmoniorum ſocietate diſcedit. Oraculo Dodonæo primò Græcia uſa eſt. Scythæ uſq; ad Palæſtinã penetrauerunt.

3559 | 9 | Olympias 35.
3560 | 10 |

ANCVS MARTIVS.

3561 | 11 | Romanorũ, Ancus Mar-
3562 | 12 | tius nepos Numæ à filia, annis uigintitribus.

3563 | 13 | Olympias 36. Anno Vrbis 120. Hieremias propheta ſe ab anno 13 Ioſiæ, uſque in annum 4 Ioachim 33 prophetaſſe perhibet: & Nabucho-

buchodonoſor 4 anno Ioachim re-gnare cœpiſſe: anno 19 eiuſdem fuiſſe deſtructam Hieruſalem.

Anni mundi,	Anni Ioſiæ	
3564	14	Myrcæus Athenienſis
3565	15	poëta cognoſcitur. Batius condidit Cyrenen.
3566	16	Medorum 7, Cyaxares, annis 32. Apud Corinthios tyrannidem exercuit Periander. Sinope, Lipara, Pruſias conditæ: & Epidamnus poſtea Dyrrachium uocata. Phalaris tyrannis deſtructa.
3567	17	Olympias trigeſima ſeptima, Holda mulier apud Hebræos prophetauit. Prophetabant Sophonias & Hieremias.
3568	18	Ioſias mundata Iudæa
3569	19	& Hieruſalem, templo etiam innouato, poſt abiectas idololatriæ ſordes, paſcha Domino celeberrimum facit 18 anno regni ſui.
5570	20	Draco legumlator, ut quibuſdam uidetur, agnoſcitur.
3571	21	Olympias 38. Lydorum 7, Sadaites, annis 15.
3572	22	Ancus Martius, Numæ ex filia nepos, Auentinum montem & Ianiculum Vrbi addidit: & ſupra mare, 16 ab Vrbe miliaria Hoſtiam cōdidit. Ad extremum, morbo perijt: Cyaxares aduerſum Aſſyrios dimicās uiuum cepit.
3573	23	Anno Vrbis 130.
3574	24	
3575	25	Olympias 39.
3576	26	
3577	27	
3578	28	Arion Methymnæus clarus habetur, qui à delphino in Tenaram dicitur aſportatus.
3579	29	Olympias 40.
3580	30	
3581	31	
3582	32	Ioſias rex Iudæorum, cum Nechaone rege Ægyptiorum congreſſus, occiditur. Ac mihi miraculum ſubijt, quomodo in præſens tempus ſibi uterque cōuenerunt: maxime quum diuina Scriptura, eūdem Pharaonem, Nechaonem appellet. Ægyptiorum, Nechao qui & Nechepſi, annis ſex regnauit.

IOACHAZ.

Hebræorum Iuda 20, Ioachaz filius Ioſiæ, regnauit menſibus tribus, quaſi uſque ad calendas Apriles. Quum enim ab apice mūdi, ideſt 15 calendis Aprilis annos numerauimus ab Adam uſque ad mortem Dauid, 4 calēdis Aprilis annos integros inuenimus Ioachaz. Itaque à calendis Ianuarijs incipiens, quo Dauid obijt, regnauit menſibus 3, uſque ad calendas Aprilis: quem annum Euſebius in Chronicis ſuis ſcribit, ut dicit Beda: ſed ipſe Beda non ſcribit eum, quem Nechao uinctum ducens in Ægyptum, ſeniorem fratrem eius Eliachim pro eo conſtituit regem.

TARQVINIVS.

Romanorum 5, Tarquinius Priſcus, annis 37. Circum ædificauit Romæ: numerum Senatorum auxit: Romanis ludos inſtituit: muros & cloacas ædificauit: ad extremum, ab Anci filio occiſus eſt. Panætius, primus in Sicilia arripuit tyrannidem.

IOACHIM.

Hebræorum Iuda 21, Eliachim, qui & Ioachim, filius Oſiæ, regnauit annis 6.

Anni mundi,	Anni Ioac.	
3583	1	Olympias 41. Anno Vrbis conditæ 140. Steſichorus poëta clarus habetur.
3584	2	Lydorum 7, Haliattes annis regnauit 49.
3585	3	Anno 3 Ioachim Nabuchodonoſor rex Babyloniæ Iudæā cepit, & in ditionem ſuam redijt, & plurimos captiuos afferr, in quibus erant Daniel, Ananias, Azarias, Miſahel, Ezechiel: partemq; uaſorum templi Babyloniam transfert: & Ioachim tributarium facit.
3586	4	Anno 4 Ioachim ſacra Scriptura regnum Nabuchodonoſor computat: quia ex eo non ſolùm Chaldæis &

dæis & Iudæis,ſed etiam Aſſyrijs, Ægyptijs. Moabitis, alijsq; innumeris gentibus incipit regnare.

Anni mundi,	Anni Ioac.	
3587	5	Olympias 42. Macedonum 7, Europus, annis 26. Ægyptiorum Spammus, annis 12.
3588	6	Cyaxares Medus ſubuertit ciuitatem Ninum. Pittacus Mitilenæus, qui de ſeptem Sapientibus fuit, cum Phenone Athenienſi olympiacè congreſſus, eum interfecit.

IECHONIAS.

Hebræorum Iuda 22, Ioachim qui & Iechonias, filius Eliachim, menſibus quatuor regnauit, hoc eſt uſque ad menſem Iulij. Iſte, circundata à Chaldæis ciuitate, exijt ad regem Babylonis cum matre: & ductus eſt cum populo in Babyloniam, anno 7 regni Nabuchodonoſoris, ſecūdo ueniens ad Iudæam. Timuit enim Nabuchodonoſor, ne non obediret ei, quia occidit patrem eius Ioachim: & conſtituit pro eo patruum ſuum Sedechiam, qui annis octo obediuit: deinde ad Ægyptum uertit.

3589	0	

SEDECHIAS.

Hebræorum Iuda 23, Sedechias qui & Mathan, filius Ioſiæ, annis undecim regnauit.

Anni mundi,	Anni Sede.	
3590	1	Prophetabant Hieremias & Baruch.
3591	2	Olympias 43. Camerina & Perinthus conditæ.
3592	3	Maſſilia cōdita. Sappho & Alcæus poëtæ, clari habentur.
3593	4	Anno Vrbis 150. Medorum 8, Aſtyages, annis 38. His temporibus certantibus in agone Tragœdes, hircus in premio dabatur: unde aiunt tragos, hœdos nuncupatos.
3594	5	Epimenides Athenas mundari iuſſit.
3595	6	Olympias 44. Ægyp-
3596	7	tiorum, Vaphres annis 30. Solon Draconis legibus antiquatis, extra eas quæ ad ſanguinem pertinebant, ſua iura conſtituit.

Anni mundi,	Anni Sede.	
3597	8	Daniel propheta ſoluit
3598	9	uiſionem Nabuchodonoſoris, anno regni ſui decimoſexto, teſte Ioſepho.
3599	10	Olympias 45.
3600	11	Anno Vrbis 157. Templum incenſum eſt, ex quo ædificari cœpit, anno 430. Qui autē reliqui fuerunt, transfugerūt in Ægyptum: quæ poſt annos 5 percuſſa à Chaldæis, in Babyloniam & ipſi ſunt trāſmigrati.

Capta igitur eſt Hieruſalem anno 11 Sedechiæ. Nabuchodonoſor rex Chaldæorum, anno 19 regni ſui, capiis Hieroſolymitanis, 9 die menſis 4, id eſt Iulij, obſidens ciuitatem menſibus 8, templum menſe 5 (id eſt Auguſto) incendit: ſicut Ioſephus perhibet. ¶ Iſidorus epiſcopus ſic: Feſti autem dies in ueteri Lege, iſti ſunt:

Dies azymorum Paſchæ, 14 die menſis primi eſt, quando Luna pleniſsima, abiecto fermento agnus immolatur.

Dies Pentecoſtes in uertice montis Sinai lex data eſt Moſi, in quo de frugibus primùm panes propoſitionis offerebantur.

Dies ſabbatorum, in quo ocia celebrantur in lege: & manna non licebat colligere dies neomeniarum, id eſt celebratio nouæ lunæ. Semper autem Iudæi in menſium principio, hoc eſt prima luna, diem feſtum agebāt: ideo quia deficiente Luna tempus finitur, & naſcente incipitur.

Dies autem tubarū, 7 menſis principium, eſt quando Iudæi ſolennitatem agentes, amplius tuba canebant, & plurima offerebant ſacrificia, quàm per ſingulos menſes.

Dies ſcenophegiæ eſt 15 dies menſis 7, in quo tabernaculorum ſolennitates ueteres celebrabant. Scenophegia enim tabernacula interpretantur.

Dies ieiunij quarti, eſt 17 dies menſis Iulij,

ſis Iulij, quando deſcendens Moſes de monte, tabulas Legis confregit. In eo etiã die Nabuchodonoſor urbis Hieruſalem muros primò deſtruxit.

Dies ieiunij quinti, in menſe Auguſto eſt, quando pro ſpeculatoribus ad terram miſsis, ſeditio in caſtris exorta eſt: & factum eſt, ut per deſertum 40 annis decurrerent laborioſè: & in annis 40 in hyeme omnes perirent. Siquidem & in eo menſe à Nabuchodonoſore, & multo poſt tempore à Cæſare Tito, templum euerſum atque ſuccenſum eſt, & in opprobrium Iudæorum exaratum.

Dies ieiunij ſeptimi, in menſe 7 eſt, ideſt in Octobri, in quo occiſus eſt Godolias: & reliqui, qui erant in Hieruſalem interfecti ſunt: ſicut dicit Hieremias.

Dies ieiunij decimi, eſt decimo mẽſe, qui apud nos Ianuarius uocatur: quando agnouerunt cuncti in Babylonia captiui, quinto menſe templum fuiſſe deſtructum.

¶ Hæc autem beatus Hieronymus in Commentarijs Zachariæ:

A Dauid uſque ad captiuitatem quartæ ætatis, anni numerantur 473, menſes 6, dies 10. Secundum Septuaginta interpretes, 12 amplius.

Ab Adam uſque ad captiuitatem quatuor ætatum, ſimul ſunt 3363 anni, menſes 6, dies 10.

¶ Generationes autem ætatis huius, iuxta utroſque codices, ſunt 17. quas tamen Matthæus Euangeliſta, certi myſterij gratia, 14 componit.

¶ Hac ætate uelut iuuenili ætate, in populo Dei, Regum tempora cœperunt. Hæc enim in hominibus ætas, apta gubernando regno ſolet exiſtere.

ÆTATIS IIII FINIS.

¶ Iterum claudicat prototypi noſtri calculatio in Annis mundi, amice Lector: quoniam ſi primum annum ſequentis ætatis probè numerat 3604, hic ultimus annus 3600 ætatis quartæ, deberet eſſe 3603.

Eadem negligentia deſunt quoque tres anni in ſupputatione annorum Vrbis.

In Olympiacis, tempeſtiuè deſiit, nempe in 28. intricaturam fortè aut laborem uitans. Eos tamen perduximus uſque ad finem huius ætatis.

At hoc prorſus nihil eſt, ſi ad nomenclaturam ubique corruptam conferendum eſt, & uix emendandam, ut cætera ſileam. Hoc enim debemus idiotis pigriſque amanuenſibus.

ÆTAS V.

CAPVT XX.

QVINTA mundi ætas à captiuitate cœpit populi Iſraël: quæ ſecundum Hieronymum 70 annis permanſit, dicēs: Quum cœperint impleri in Babylone 70 anni, reducam uos ad locum iſtum, dicit Dominus.

Primus annus captiuitatis, in quo templum Domini Nabuchodonoſor menſe Auguſti incendit, quod ab initio ædificationis ſuæ manſerat annis 442. capta Hieroſolyma ab Aſſyrijs, ad Vaphrem regem Ægypti reliqui transfugerunt. Huius Vaphris Hieremias quoque propheta meminit. Sententiæ etiam noſtræ Clemens cōgruit, in primo Stromate, quadrageſimaoctaua olympiade, captiuitatem Iudæorum factam eſſe, conteſtans, regnante apud Ægyptios Vaphre, apud Athenas Phœnippo: & ſupputari ſeptuaginta annos deſolationis templi uſque in ſecundū annum Darij, & Hebræorum captiuitatis & templi exterminij, quod fuit in Hieruſalem, annis 70.

CAPTIVITAS.

Anni mundi,	Anni capti.	
3604	1	Anno Vrbis 161.
3605	2	
3606	3	Corinthiorum monar-
5607	4	chia deſtructa eſt.
3608	5	In Babylonia prophetabant Daniel & Ezechiel. Solis facta defectio, quum futuram eam Thales prædixiſſet.
3609	6	Aliactes & Aſtyages di-
3610	7	micauerunt.
3611	8	
2612	9	
3613	10	Anno Vrbis 170. Ma-
3614	11	cedonum 8, Algetas, annis uigintinouem.
3615	12	Aſtyages contra Lydos

Anni mundi,	Anni capt.	
3616	13	pugnauit. Anaximander Mileſius phyſicus agnoſcitur.
3617	14	Tarquinius occiſus à filijs Anci, cui ſucceſsit in regnum Seruius Tullus.

SERVIVS TVLLVS.

Romanorum 6, Seruius Tullus annis uigintiquatuor. Seruius, ancillæ ſed nobilis captiuæ filius, tres montes Vrbi addidit, Quirinalem, Eſquilinum, Viminalem, & foſſas circū muros duxit. Cenſus Romanorum ciuium primus inſtituit. Et ad extremū, Tarquinij Superbi generis ſui ſuperioris regis filij ſcelere occiſus eſt. Anno decimoquarto poſtquàm percuſſa eſt ciuitas, uiginti anno tranſmigrationis regis Ioachim & Ezechielis, ipſe Ezechiel uidit in uiſionibus renouationem ciuitatis ac templi & ceremoniarum.

3618	15	
3619	16	
3620	17	
3621	18	
3622	19	
3623	20	Anno Vrbis 180. Pha-
3624	21	laris tyrannidem exer-
3625	22	cuit annis 13.
3626	23	Cygamō Cyreneus, qui Thelegoniam fecit, agnoſcitur.
3627	24	Agon gymnicus, quem Panatheon uocant, actus.
3628	25	Mortuo Nabuchodonoſore Babyloniorum rege ſuſcepit imperium Euilmerodach, cui ſucceſsit frater eius Balthaſar. Ægyptiorū, Amaſis annis 42 regnauit.
3629	26	Anno 26 poſt euerſam Hieruſalem, qui eſt 37 annus tranſmigrationis regis Ioachim, ſubleuauit Euilmerodach filius Nabuchodonoſoris rex Babyloniæ, anno quo regnare cœpit Ioachim regis Iudæ, de carcere, & poſuit thronum eius ſuper thro-

per thronum regum qui cum eo erāt in Babylone.

Anni mundi,	Anni capti.	
3630	27	Piſiſtratus Athenienſis
3631	28	tyrannus in Italiā tranſ

greditur. Æſopus interimitur apud Adelphos.

|3632| 29| Lydorum, Crœſus annis 15. Anaximenes phyſicus agnoſcitur.

|3633| 30| Anno Vrbis 190. Balthaſar occiſus eſt, ſub quo Daniel eandem ſcripturam quæ in pariete apparuerat, interpretatus eſt, ſignificantem imperium Chaldæorum in Medos & Perſas transferendum. Hæc eſt uiſio: Mane, ideſt noſtrū: thechel, ideſt pondus: phares, ideſt fragmētum. Septuaginta anni captiuitatis huc uſque, iuxta Aphricanum & Ioſephum, id eſt uſque ad Cyrum.

CYRVS.

¶ Cyrus Perſarum primus, ſubuerſo rege Aſſyriorū, & regno Medorum, regnauit per annos 30.

|3634| 31| Cyrus (ut impleretur uerbum Domini, ex ore Hieremiæ) primo anno ſui regni laxata Hebræorū captiuitate, fermè 50000 hominum regredi fecit in Iudæam, reſtituens eis uaſa templi Domini aurea & argentea, quinque millia & quadringenta. Qui congregati in Hieruſalem menſe 7, ædificauerunt altare: & à primo die eiuſdem menſis cœperunt offerre holocauſta Domino: anno autem 2 aduentus ſui, menſe 2, templi fundamenta iecerunt. Anno uerò incenſionis eius 72, iuxta Aphricanum & Ioſephum. Sed impedientibus Samaritis intermiſſum eſt opus uſq; ad annum Darij 2. Qui etiam Aſſueri, in regno ſuo, & Artaxerxis ſcripſerunt accuſationem aduerſus Iudæos: & reſcripſit Artaxerxes, ne ædificaretur Hieruſalem.

|3635| 32| Medorum, Steſichorus eodem tempore moritur.

3636	33	Simonides clarus habet.
3637	34	Prophetabant Aggeus
3638	35	& Zacharias: Chilo,

qui de ſeptem Sapientibus fuit. Epoeros in Lacedæmone.

Anni mundi,	Anni capti.	
3639	36	Eo tempore Ieſus filius

Ioſedech, & Zorobabel regij generis filius, & Salathiel habebantur: qui & principes fuerunt eorum, qui regreſsi ſunt Iudæam.

|3640| 37| Xenophenes Colophonius clarus habetur.

|3641| 38| Macedonum 9, Amyntas, annis regnauit 50.

|2642| 39| Templū Apollinis Delphis ſecunda uice incenſum.

3643	40	Anno Vrbis 200. Ea
3644	41	quæ de Crœſo memo=
3645	42	rantur, quomodo ten=
3646	43	tarit oraculum. Traios
3647	44	moritur. Crœſus ad-

uerſus Cyrum bellum inijt.

TARQVINIVS.

Romanorum 7, Tarquinius, annis 35. Crœſus à Cyro captus eſt, & Lydorum regnum deſtructum, quod ſtetit annis 231. Tarquinius Superbus ſocero Seruio occiſo arripuit imperium: Volſcos, Veios, Sueſſam & Pometiam ſubegit: & quum oppugnaret Ardeam, cauſa Tarquinij iunioris filij ſui, qui Lucretiam corruperat, à regno expulſus eſt. Piſiſtratus ſecunda uice Athenis regnat. Pherecides hiſtoricus, clarus habetur.

|3648| 45| Hippicus poëta tunc temporis agnoſcitur.

|3649| 46| Cyrus, Sardēs capit. Colligitur omne tempus captiuitatis Iudæorum annis 700. qui ſecundū quoſdam à 3 anno Ioachim uſque ad 20 annum Cyri regis Perſarum computantur. Porrò ſecundum alios, à Ioſia Iudæorum rege, annis 13. Sub quo Hieremias prophetare cœpit uſq; ad primum annum ſuprà dicti Cyri regis, deſolationis uerò templi ſub Dario rege complentur anni 70.

|3650| 47| Harpagus, qui apud Cyrum primo loco habebatur, aduerſus Ioniam dimicat.

|3651| 48| Simonides Lyricus, &

Anni mundi, | Anni capt.

3652 | 49 | Phocyllides, & Hippius poëta, clari habentur.

3653 | 50 | Anno Vrbis 210.

3654 | 51 |

3955 | 52 |

3656 | 53 |

3657 | 54 | Theognes poëta clarus eodem tempore haberur.

3658 | 55 | Anacreon lyricus poëta agnoſcitur.

3659 | 56 | Apud Samum tyranni-
3660 | 57 | dem exercent tres fra-
3661 | 58 | tres, Polycrates, Philus,
3662 | 59 | & Pentagnoſius.

3663 | 60 | Anno Vrbis 220. Tamiris regina Maſſagetarum Cyrum interfecit.

CAMBYSES.

¶ Perſarum 2, Cambyſes Cyri filius, regnauit annis 8. Hic deuicta Ægypto cunctam eius religionem abominatus, ceremonias eius & tēpla depoſuit: Babylonē in Ægypto ædificauit.

3664 | 61 | Huc aiunt, ab Hebræis ſecundum Nabuchodonoſor uocari, ſub quo Iudith hiſtoria conſcribitur.

3665 | 62 | Apud Hebræos pontifex maximus Ieſus filius Ioſedech, & princeps gentis Zorobabel, clari habentur.

3666 | 63 | Pythagoras phyſicus & philoſophus clarus habetur.

3667 | 64 | Hippias Athenis tyrannidem exercet.

3668 | 65 | Sandice Archiam con-
3669 | 66 | diderunt, quam nunc Puteolos uocant.

3670 | 67 | Ægyptiorum 26 dyna-
3671 | 68 | ſtia Perſarum obtinuit, quippe Ægyptum Cambyſes in anno 8 regni ſui uſque ad Darium filium Xerxis, anni 111.

MAGI.

¶ Perſarum 3. fratres Magi, menſibus ſeptem, hoc eſt uſq; ad calendas menſis Aprilis.

3672 | 69 | Menſibus autem 3 Ioachas, & mēſibus 3, Ioachim, cum diebus 10, & cum mēſe Auguſto, in quo combuſtum eſt templum, iunctis ſimul diebus cum menſibus 7 Magorum, fiunt menſes 14, à 4 calendis Ianuarijs, quo Dauid obijt uſque ad calendas Apriles.

Ante Darium, templum combuſtum eſt, & Hieroſolyma fuit capta in Auguſto.

Ante quem Sedechias regnauit annis 11, uſque ad Iulium menſem.

Ante quē regnauit Ioachim, menſibus 3, & diebus 10, uſque ad menſem Martium.

Ante Ioachim regnauit Eliachim, annis 11, uſque ad menſem Martium.

Ante Eliachim regnauit Ioachas menſibus tribus, uſque ad menſem Decembrem.

Anni igitur captiuitatis ab Auguſto ad Auguſtum numerantur, non à Martio: ab Aprili ergo, ante combuſtionem templi Salomonis, in medio anni 11 Sedechiæ uſque ad Aprilem, in fine anni primi Darij, ſunt anni 70. Et à menſe Auguſto, in fine anni 11 Sedechiæ, uſque ad menſem Auguſtum, in medio anni 2 Darij, ſicut anni 70 captiuitatis. Sed anni hiſtoriæ à menſe Aprili, aliàs à menſe Martio ad alterum menſem Martium, uſque ad CHRISTVM numerantur.

A Dauid igitur uſque ad captiuitatem, ſunt 473 anni & menſes 6 uel 7, & dies 10. teſte Hieronymo. Super annum 6 Ezechiæ, ut ſuprà eſt, ibi à captiuitate & combuſtione templi uſque ad Darium, anni 69, & menſes 7. A Dario uſque ad calendas Apriles, in anno 42 Octauiani Auguſti, in cuius fine natus eſt Dominus, teſte Euāgelio, ſunt 519 anni: hoc eſt, à Dauid uſque ad captiuitatem, 473 anni: & à captiuitate ad CHRISTVM, 589 anni. A Dauid etiam uſque ad Emmanuelem ſunt anni 1062, iuxta ipſam Hebraicam ueritatem.

Anni mundi, | Anni capt.

3673 | 70 | Anno Vrbis 230. Aggeus, Zacharias & Malachias prophetæ clari habentur.

DARIVS.

PErſarum 4, Darius, filius Hyſtaſpis, annis 36 regnauit.

Anni mundi.	Anni Dar.	
3674	1	In anno prmo Darij, filij Aſsueri de ſemine Medorum, qui imperauit ſuper regnum Chaldæorum, ego Daniel intellexi in libris numerum annorum, de quo factus eſt ſermo Domini ad Hieremiã prophetam, ut complerentur anni deſolationis Hieruſalem, uſq; ad initium Cyri regis Perſarum. Beda autem dicit, annos 70 uſque ad perfectam reſtaurandi licentiam, ideſt uſque ad primum annum Darij, eſſe computandos. Primo anno captiuitatis, ignis ab altare ſublatus, & abſconditus in puteo: poſt 70 reuerſionis annum, aſſumitur, inuentus uiuus. Inter Darium & Cambyſem regnaſſe duos fratres Magos, in libris Chronicorum Euſebij reperimus. Verum Hieronymus in expoſitione Danielis, ſcribit, poſt Cambyſem, Smerdem Magum regnaſſe, qui Pentapten (inquit) filiã Cambyſis duxit uxorem. Qui quum à ſeptem Magis fuiſſet occiſus, & in locum eius Darius ſuſcepiſſet imperium, eadem Pentaptes nupſit Dario, & ex eo Xerxem filium genuit.
3675	2	Euſebius ſic: Secundo anno Darij, 70 annus captiuitatis impletur, Zacharia propheta teſte, apud quem, 2 anno Darij angelus ſic loquitur: Domine exercituũ, uſquequo tu non miſereberis Hieruſalem & urbiũ Iuda, quibus iratus es? Iſte 70 annus eſt. Ideo 2 annus bis ſcribitur: quia 4 annus in Magorum fratrum 7 menſibus computatur. Secundo anno Darij regis templum Hieroſolymis extruitur à Zorobabel: conſummaturq; opus annis 4. Remiſsio quidem captiuitatis Iudæorum, & uenia templi ædificandi, ſub Cyro exordium habuit. Conſummatur uerò templũ ſub Dario: quia uicinæ gentes aſsiduis incurſionibus ædificationem impedierant. Clemens quoq; his congruit in primo Stromate, ita ſcribens: Et perſeuerauit captiuitas annis 70, uſq; ad 2 annum Darij filij Hyſtaſpis, qui Perſis, Aſſyrijs & Ægypto imperauit: ſub quo Aggeus & Zacharias, & unus ex duodecim qui uocatur Angelus, prophetauerunt: ſacerdotioq; functus eſt Ieſus filius Ioſedech.
3676	3	Armodius & Ariſtogiton Hipparchum tyrannum interfecerunt: & Lemna meretrix amica eorũ quum tormentis cogeretur, ut ſocios proderet, linguam ſuam morſu ſibi amputauit.
3677	4	Anno 4 Darij ait Zacharias propheta: Cùm ieiunaretis & plangeretis per ſeptuaginta hos annos, nunquam ieiunium ieiunaſtis mihi?
3678	5	
3679	6	Anno 6 Darij, templi ædificatio cõpletur, die 3 menſis Adar, qui eſt 46 annus, ex quo eius ſub Cyro fundamenta iacta ſunt. Vnde in Euangelio dicunt Iudæi: Quadraginta & ſex annis ædificatum eſt templum, & tu in triduo reædificabis illud. Cœperunt autem ædificare anno 2 Darij, menſe 6, die 19. Et anno 6 (ut dictum eſt) menſe 12, die 3, compleuerunt. Ex quo apparet, opus templi, & antea non parua ex parte peractum, annos autem 70 à deſtructione illius uſque ad perfectam reſtaurandi licentiam, eſſe computandos. Vnus annus de 46 annis à Cyro uſq; in annum 6 Darij, deeſt in Chronicis. Anni enim 40 à Cyro ad Darium, & 6 anni Darij debẽt eſſe: ſicut in Euangelio dicitur, Quadraginta & ſex annis ædificatum eſt templum.
3680	7	
3681	8	
3682	9	

Reges Latinorum.

Latinus rex regnauit annis 32. à quo Latini ſunt appellati. Huius imperij anno 25, Troia capta eſt: ad quẽ Æneas profugus ueniẽs, factus eſt gener eius: cui ſucceſsit in regnũ Æneas poſt 8 annum Troiæ captæ, & regnauit in Italia annis 3.

41.Aſcanius filius Æneæ,regnauit annis trigintaſeptem,qui Albam condidit.

70.Syluius Æneæ filius ex Lauinia,regnauit annis 9. Homerus poëta his temporibus fuit.

101.Æneas Syluius regnauit annis trigintauno.

151.Latinus Syluius regnauit annis quinquaginta.Huius temporibus Amazones Aſiam uaſtauerunt.Carthago condita eſt à Cerdone Tyrio, ut quidam dicunt. Salomon quoque filius Dauid regnans Hieroſolymis, templum famoſiſsimum condidit.

190.Alba Syluius regnauit annis triginta nouem.

214.Ægyptus Syluius regnauit annis uiginquatuor.

242.Capis Syluius regnauit annis uigintiocto.

255.Carpentus Syluius regnauit annis tredecim.

264.Tyberinus Syluius regnauit annis octo.

303.Agrippa Syluius regnauit annis quadraginta.

232.Aremulus Syluius regnauit annis 19. Huius temporibus Lycurgus apud Lacedæmonios iura compoſuit.

359.Auentinus Syluius regnauit annis triginta ſeptem, à quo mons Romæ, quia ibi ſepultus eſt, nomen accepit.

380.Procas Syluius,regnauit annis uiginti tribus.

426.Amulius Syluius regnauit annis 43.qui fratrem ſuum Numitorem regno expulit:cuius tempora iſti ſunt applicata.

Reges Romanorum.

465.Romulus regnauit annis trigintaocto,à quo Roma condita eſt: & ex Latinis Romani ſunt deducti. Hic primùm conſtituit centum Senatores. Huius temporibus Syracuſa & Catina in Sicilia conditæ ſunt.

505.Numa Pompilius regnauit annis quadragintauno, qui duos menſes anno addidit, Ianuarium & Februarium,quum antea annus decem menſium ſaltem apud Romanos erat.Capitolium quoque à fundamentis cōſtruxit. Quibus temporibus Sibylla in Samo inſignis habebatur.

537.Tullus Hoſtilius regnauit annis trigintaduobus, qui primus apud Romanos purpura uſus eſt. Cuius temporibus Chalcedon conditur, & Byzantium,quæ nunc Conſtantinopolis appellatur.

540.Ancus Martius regnauit annis 23.qui 16 miliario ab Vrbe Hoſtiam condidit.

597.Tarquinius Priſcus regnauit annis trigintaſeptem.Huius temporibus Maſsilia in Gallijs condita eſt.

631.Seruius Tullus regnauit annis trigintaquatuor, qui primus cenſum inſtituit ciuium Romanorum. His temporibus apud Perſas Cyrus primùm regnare cœpit.

666.Tarquinius Superbus regnauit annis trigintaquinque.Huius temporibus Pythagoras clarus habetur. Expulſo autem Vrbe Tarquinio,bini Conſules cœperunt pro uno Rege annis ſingulis adminiſtrare Rempublicam.

Ab anno itaque quarto Samſonis, qui eſt octauus annus poſt captam Troiam,uſque in annum nonum Darij Regis Perſarum, hoc eſt uſque in annum ſeptuageſimum octauum quintæ ætatis,ſunt ſexcēti ſexagintaſex anni,iuxta Caſsiodorum.Secundum Hebræos,ſunt ſexcenti quadraginta anni.Deſunt igitur(teſte Caſſiodoro) uigintiſex anni in tanto ſpatio, ſecundum ſupputationem Hebræorum.

CONSVLES.

Anni mundi,	Anni Dat.	
3683	10	Anni Vrbis 240. L. Iunius Brutus & L.Tarquinius. Hi,annum minimè tenuerunt, ad peragendum tempus alijs ſubrogatis, id eſt Sp.Lucretio & Horatio Puluillo, & P.Valerio Publicola.
3684	11	P.Valerius Publicola,&.

T.Lu-

T. Lucretius Tricipitinus. Pulſis ab Vrbe regibus, uix ad decimumquintum lapidem Roma tenebat imperiũ. Romanorum reges ſeptem, à Romulo ad Tarquinium Superbum imperauerunt annis ducenti quadraginta, ſiue (ut quibuſdam placet) ducentis quadragintatribus.

Anni mundi, | *Anni Dar.*

|3685| 12 |P, Valerius 3. M. Horatius Puluillus 2. Romæ poſt actos reges primùm Conſules fuerunt, deinde Tribuni, ac Dictatores, & rurſum Conſules, qui Rempublicam obtinuerũt per annos fere quadringentos ſexagintaquatuor, uſque ad Iulium Cæſarem, qui primus ſingulare arripuit Imperium.

|3686| 13 |Sp. Largus Rufus, T. Herminius Aquilinus.

|3687| 14 |M. Valerius, P. Poſthumius Tubertus.

|3688| 15 |P. Valerius 4, T. Lucretius, 2. Valerius adeò pauper moritur, ut ſumptu publico ſepeliretur.

|3689| 16 |P. Poſthumius 2. Agrippa Menennius.

|3690| 17 |Sp. Caſsius, Opiter Virginius. Cenſu Romæ agitato, inuenta ſunt hominum 120000.

|3691| 18 |Poſthumius Cominius, T. Largius. Hic autem Largius fuit primus dictator creatus. Anno 9 poſt exactos reges noua dignitas eſt creata, ſcilicet Magiſter equitum, qui Dictatori obſequeretur.

|3692| 19 |Ser. Sulpitius Camerinus, M. Manlius.

|3693| 20 |Anno Vrbis 250. Cn. Vetuſius, T. Ebutius.

|3694| 21 |T. Largius 2, Q. Clœlius. Hellanicus hiſtoriographus.

|3695| 22 |A. Sempronius, M. Minutius. Heraclius & Anaxagoras philoſophi clari habentur.

|3696| 23 |A. Poſthumius, T. Virginius Tricoſtus.

|3697| 24 |Ap. Claudius, P. Seruilius. Pythagoras philoſophus ſummus moritur.

Anni mundi, | *Anni Dar.*

|3698| 25 |A. Virginius, T. Vetuſius. Volſci uicti, Cumis bellatur.

|3699| 26 |Sp. Caſsius 2, A. Poſthumius, 2.

|3700| 27 |T. Geganius, P. Minutius Augurinus. Latini contra Romanos rebellauerunt.

|3701| 28 |A. Sempronius, 2, P. Minutius 2. Romæ populus à Patribus facta ſeditione diſcedit.

|3702| 29 |Q. Sulpitius, Sp. Largus 2. Martius qui Coriolanos ceperat, interuentu matris ſuæ, & uxoris precibus, ab oppugnatione Vrbis remouit exercitum.

|3703| 30 |Anno Vrbis 260. C. Iulius Tullus, P. Pinarius. Bellum Marathone geſtum. Militus, & Ariſtides cognominatus iuſtus, uiuunt.

|3704| 31 |Sp. Nautius, Sex. Furius.

|3705| 32 |C. Aquilius, T. Sicinius.

|3706| 33 |Sp. Caſsius, Proculus Virginius. Quum in Algido monte Romani milites obſiderentur, à Dictatore Quintio Cincinnato liberati ſunt.

|3707| 34 |Q. Fabius Vibulanus, Ser. Cornelius. Ægyptus receſsit à Dario. Gelo obtinuit Syracuſas.

|3708| 35 |L. Æmylius, Cæſo Fabius. Pindarus & Simonides Lyrici poëtæ inſignes habentur.

|3709| 36 |M. Fabius, L. Valerius. Romæ Oppia uirgo Veſtalis deprehenſa in ſtupro, uiua defoſſa eſt.

XERXES.

Perſarum 5, Xerxes filius Darij, annis 20 regnauit.

Anni mundi, | *Anni Xer.*

|3710| 1 |Q. Fabius, C. Iulius. Xerxes Ægyptum capit. Ariſtides cum ignominia eijcitur.

|3711| 2 |Cæſo Fabius 2, Sp. Furius Medullinus.

|3712| 3 |M. Fabius, Cn. Manlius.

|3713| 4 |Anno Vrbis 270. Cæſo

Fabius 3, T. Virginius. Diagoras agnoſcitur, & ſectatores eius phyſici philoſophi.

Anni mundi	Anni Xer.	
3714	5	L. Æmylius, C. Seruilius.

Xerxes cum Athenis ueniſſet, incendit urbem ſub principe Callia.

3715 | 6 | C. Horatius, T. Menenius. Bellum in Thermopyli geſtum eſt, & apud Salaminam nauale certamen.

3716 | 7 | P. Seruilius, A. Virginius. Athenienſes Pyreũ muro uallãt.

3717 | 8 | P. Valerius, C. Nautius. Hieron poſtea Syracuſis regnat.

3718 | 9 | L. Furius, C. Manlius. Æſchilus tragœdiarum ſcriptor agnoſcitur.

3719 | 10 | L. Æmylius, Opiter Virginius. Seditio agraria.

3720 | 11 | P. Furius, L. Pinarius. Hieron poſt Gelonem Syracuſis tyrannidem exercet.

3721 | 12 | T. Quintius, Appius Claudius. Pindarus clarus habetur.

3722 | 13 | L. Valerius, T. Æmylius.

3723 | 14 | Anno Vrbis 280. A. Virginius, L. Numitius. Themiſtocles ad Perſas fugit.

3724 | 15 | T. Quintius 2. Q. Seruilius. Sophocles tragœdiarum ſcriptor, primùm ſui ingenij opera publicauit.

3725 | 16 | Æmylius 2. Q. Fabius. Romæ Virbinia deprehenſa in ſtupro, uiua defoſſa eſt.

3726 | 17 | Q. Seruilius 2. Sp. Poſthumius. Sophocles & Euripides clari habentur.

3727 | 18 | T. Quintius, Q. Fabius. Herodotus hiſtoriographus agnoſcitur.

3728 | 19 | A. Poſthumius, Sp. Furius. Heraclides & Diagoras celebres.

3729 | 20 | P. Seruilius, L. Ebutius. Zeuxis pictor agnoſcitur: inter alias imagines lauacrum Byzantium fecit. Socrates naſcitur. Lapis ingens de cœlo ruit in Thraciæ partibus, olympiade 78. anno 2. colore aduſto: qui lapis etiam nunc oſtenditur.

ARTABANVS.

PErſarum 6, Artabanus regit ſaltem menſibus 7.

ARTAXERXES.

PErſarum 7, Artaxerxes, qui Longimanus appellabatur, à longa manu, regnauit annis 40.

Anni mundi	Anni Art.	
3730	1	L. Lucretius, T. Veturius.

Ea quæ de Heſter & Mardocheo ſcripta ſunt, quidam affirmãt ſub hoc rege geſta: quod non puto. nunquam enim Eſdras de Heſter ſiluiſſet, qui ſcribit, hoc tempore Eſdram & Neemiam reuerſos ex Babylone: & ea deinceps conſequuta, quæ ab ijs geſta referuntur.

3731 | 2 | P. Volumnius, Ser. Sulpitius. Sicilia à populo regebatur.

3732 | 3 | P. Valerius, C. Claudius. Cymon iuxta Eurimedontem Perſas nauali pedeſtriq; certamine ſuperat: & Medorum bellum conquieſcit.

3733 | 4 | Anno Vrbis 290. Q. Fabius, L. Cornelius. Medorum 10, Perdicca annis 28.

3734 | 5 | L. Minutius, C. Nautius 2. Anaxagoras moritur. Heraclitus clarus habetur.

3735 | 6 | Q. Minutius, C. Horatius 2. Eſdras ſacerdos apud Hebręos inſignis habetur: cuius ætate pontifex maximus habitus eſt Eliſab filius Ioachim, filij Ieſu, filij Ioſedech.

3736 | 7 | M. Valerius, Sp. Virginius. Annis 7 Artaxerxis, prima die menſis primi, Eſdras ſacerdos & ſcriba Legis Dei deſcendit de Babylone cum epiſtolis regis in prima die menſis quinti, uenit in Hieruſalem cum uiris 700. Qui inter alia ſtrennuè geſta caſtigauit filios tranſmigrationis ab uxoribus alienigenis. Fuit autem eruditiſsimus Legis diuinæ, & clarus omnium Iudæorum magiſter, qui de captiuitate regreſsi uenerãt in Iudæã.

3737 | 8 | T. Romulius, C. Veturius. Pherecides hiſtoricus agnoſcitur.

3738 | 9 | Sp. Tarpeius, A. Aternius. His conſulibus, teſte Caſsiodoro, le-

ro, legati Athenis miſsi ad leges deſcribendas. Cratinus & Plato, comœdiarum ſcriptores clari habentur. Ariſtarchus tragœdiographus agnoſcitur. Romæ ludi ſeculares primũ acti.

Anni mundi,	Anni Art.	
3739	10	P. Horatius, Sex. Quintilius. Famis peſtem adduxit.
3740	11	L. Menenius, P. Seſtius. Hoc tempore à Conſulibus ad Decemuiros translatũ eſt Imperium: per quos, quadraginta annis adminiſtrata reſpublica fuit: ſed iterum Conſules creati ſunt.
3741	12	Anno 302 ab Vrbe condita, Decemuiri creati, poſt annũ eiecti ſunt, propter Appium Claudium, qui Virginij cuiuſdam filiam contra Latinos in Algido militantis, uoluit abducere.
3742	13	Romani per Legatos ab Athenienſibus iura petierunt, ex quibus duodecim tabulæ conſcriptæ.
3743	14	Anno Vrbis 300. Crates comicus & Theleſilla, ac Bachillides lyricus, clari habentur. Praxilla quoq; & Cleobulina, ſunt celebres.
3744	15	Templũ Iunonis quod in Argis fuerat incenſum, reſtituitur. Abaris Hyperboranus ariolus agnoſcitur.
3745	16	Tribuni plebis & ædiles Romæ facti, Conſulibus eiectis.
3746	17	Neemias Hebræus, miniſter uinarius Artaxerxis, filius regis, concedente ſibi domino ſuo, 20. uſque anno uenit de Babylone in Iudæã: & 32, muros urbemq; reſtituit. Scribit Eſdras ſub pontifice Iuda, filio Aſib (cui ſucceſsit Iohãnes filius ſuus, qui temporibus Alexandri Macedonis fuit) opus fuiſſe completum. Igitur Neemias ueniens de Suſis caſtro de Babylone, Ieruſalem, muros ciuitatis duobus diebus reſtituit: & ducatum 12 annos præbuit. Hucuſq; Hebræorũ diuinæ Scripturæ annales temporum continent. Ea uerò quæ poſtea hîc apud eos geſta ſunt, exhibebimus de libro Machabæorum, & Ioſephi & Aphricani ſcriptis: qui deinceps uniuerſam hiſtoriã uſq; ad Romana tempora proſequuti ſunt. Aphricanus quidẽ in libro quinto Temporum, ita dicit: Manſit itaq; imperfectum opus uſq; ad Neemiam, & uigeſimum annum regis Artaxerxis. Quo tempore regni Perſarũ 115 anni euoluti ſunt: captiuitatis primò Hieruſalẽ 185 annus erat: & nũc primùm iuſsit Artaxerxes muros Hieruſalẽ extrui. Cui operi præfuit Neemias, & ædificata eſt platea, & muri circumdati. Et ex illo tempore, ſi enumerare uelis 70 annorum hebdomades, uſq; ad CHRISTVM poteris uenire. Beda ſic, Septima ſpecie hebdomadis, qua Daniel propheta utitur, more quidẽ Legis, ſeptem annis ſingulis computans hebdomadã, ſunt ſolito more breuius ſolaribus annis. Duodenis enim menſibus Lunæ, annos ſingulos determinans. Emboliſmares autem mẽſes, qui de annis undecim epactarum creſcũt, non lege ſolita, tertio uel altero anno addicimus. Vbi mẽſes duodecim emboliſmorũ impleti fuerint, ibi eos pro anno integro interſerit. Et ita Angelus adeſt, dicens, Septuaginta (inquit) hebdomades abbreuiatæ ſunt ſuper populum tuũ, & ſupra urbem ſanctã tuam, ut conſumetur præuaricatio, & finem accipiat peccatum, & deleatur iniquitas, & adducatur iuſtitia ſempiterna, & impleatur uiſio & prophetia, & ungatur Sanctus ſanctorum. Nulli dubium eſt, quin hæc uerba, CHRISTI incarnationẽ qui tulit peccata mundi, legem & prophetiam impleuit, & unctus eſt oleo lætitiæ præ participibus ſuis. Et nulli dubium, quòd hebdomades 70 annorũ, lunarium, menſiumq; 12, in unoquoq; anno poſt ſeptenos annos diſtinctæ, 420 annos lunares, abſq; emboliſmaribus menſibus inſinuarint. Sed notandum eſt, quòd non ſimpliciter, ſed breuiter dixit, computatas, id eſt breuiores ſolitis annis. Scito ergo (inquit) & animaduerte, ab exitu ſermonis, ut iterum ædificetur
3747	18	
3748	19	
3749	20	

ficetur

ficetur Hieruſalem, uſque ad CHRISTVM ducem, hebdomades ſeptem, & hebdomades 62 erunt. Et rurſum dicit, Ædificabitur platea & murum in anguſtia temporis. Eſdra narrante didicimus, quòd Neemias quum eſſet pincerna regis Artaxerxis, anno 20 eius regni, menſe Aprili, impetrauit ab eo reſtaurari muros Hieruſalem: ipſumq́; opus (ut dictũ eſt) tanta temporis anguſtia eſt actum, ut ſtructores ſinguli, armis induti, una manu pugnaſſe, altera muros reparare, narratur. Ab hoc tempore, id eſt ab anno 20 Artaxerxis uſq; ad CHRISTVM, hebdomades 70 computatas, ideſt annos duodenorũ menſium lunarium 390, qui ſunt ſolares anni 475. Siquidem Perſæ à præfato anno 20 Artaxerxis uſque ad mortem Darij Arſami filij, regnauerũt annis 116. Exhinc Macedones uſq; ad mortem Cleopatræ, ideſt in annum 15 Octauiani Cæſaris, anni 300. Inde Romani ad 17 annum Tyberij, ſummam rerum poteſtatem quam Græci monarchiam uocant, tenuerũt annis 59. qui ſunt ſimul 75. & continentur cyclis decennoualibus 25 decies. Nonies enim uiceni & quini, fiunt 475 anni. Et quòd ſingulis circulis emboliſmi, 7 accreſcunt: multiplica 25 per 7, fiunt 175 menſes lunares, qui ſunt emboliſmi, menſes annorum 475. Si autem uis ſcire, quot annos menſes lunares faciunt, partire 175 menſes per 12, duodeni menſes decies, & duodeni quater, ideſt 148 anni, ſunt 14. & remanent menſes 7. His adde annos 475, fiunt 489, Adde menſes 7 ſupra, partemq́; anni 18 Tyberij, quo paſſus eſt Dominus: & fiunt ab anno 20 Artaxerxis uſque ad paſſionem Domini, hebdomades 70 abbreuiatæ, ideſt anni lunares 490. Ad eius uerò baptiſma quando unctus eſt Sanctus ſanctorum à Spiritu ſancto in ſpecie columbæ, non ſolùm hebdomadæ 7 & 62 completæ ſunt, ſed & pars 70 hebdomadis iam incohatæ præterijt. Et poſt hebdomades (inquit) ſeptem & 62 occiditur CHRISTVS, & non erit eius populus qui eum negaturus eſt. Non ſtatim poſt 7 & poſt 62, ſed in fine 70 hebdomadis occiſus eſt. Quã hebdomadam ideo ſeparauit à cæteris, quia de ea plura erat relaturus. Nam in ea CHRISTVS crucifixus eſt, & negatus à Iudæis, nõ ſolùm tempore paſsionis, ſed etiam à prædicatione Iohãnis. Quod autem ſequitur, Et ciuitatem & ſanctuarium diſsipabit populum cum duce uenturo, & finis eius uaſtitas, & poſt finem belli ſtatuta deſolatio. Hoc non ad 70 hebdomades pertinet. Prædictũ eſt enim, quòd hebdomadæ 70 ad CHRISTI uſque ducatum pertingerent, ſed Scriptura prædicto aduentu & paſsione CHRISTI: quidam etiam poſt hoc, populo negãti eueniret, oſtendit. Ducem enim uenturum dicit, qui anno 40 paſsionis, cum populo Romano ciuitatem & ſanctuarium diſsipauit, ut lapis ſupra lapidem non remaneret. Deinde ad expugnandam hebdomadam quam omiſerat, redit. Confirmabit autem pactum multis hebdomas una, id eſt ipſa nouiſsima, in qua uel Iohannes baptizat, uel Dominus & Apoſtoli prædicando, multos ad fidẽ conuerterũt, & in dimidio hebdomadis deficiet hoſtia & ſacrificium. Dimidium hebdomadis huius, annus 15 Tyberij erat: quando incohato CHRISTI baptiſmate, hoſtiarum purificatio fidelibus paulatim uileſcere cœpit. Itẽ quod ſequitur, Et in templo erit abominatio deſolationis, & uſque ad cõſummationem & finem perſeuerabat. Deſolatio ad ſequentia tempora reſpicit, cuius prophetiæ ueritatẽ, & hiſtoria ueterum & noſtrorum, hodieq́; temporum teſtatur euẽtus. Sciendum eſt, quòd Aphricanus curſum hebdomadarum, quem nos in annum 17 uel in 18 Tyberij Cæſaris, quo Dominũ paſſum credimus, iuxta Chronicum Euſebij, perduximus ab eodem 20 anno Artaxerxis, quo & nos incipimus, anno 15 Tyberij, quo eum paſſum credit, putat eſſe completum, ponens annos

annos regni Perſarum 115, Macedonum 30, Romanorum 40. Hæc Beda.

De hac igitur ſumma 475. ab anno 20 Artaxerxis uſq; ad paſsionem Domini, deme annos 80. quos à præfato uſque ad Aſſuerum Hieronymus numerauit: & tunc cum anno 7 menſium Sogdiani, & 3 menſium Iulij Cæſaris, qui hic non numerantur: & cum 18 Tyberij, 395. Iunges iſtis 395 annis, à prima olympiade uſq; in poſtremum Aſſueri (ut Hieronymus tractat) fiunt anni 714, uſq; in paſsionem, ideſt olympiades 190. Dimiſsis item 33 annis de hac ſumma, fiunt uſque ad natiuitatem Domini, ab olympiade prima anni 760, ideſt olympiades 190. À Dauid uſque ad olympiadem primam, ſunt anni 302. Ab olympiade prima uſq; ad captiuitatẽ & combuſtionem templi, anni ſunt 171 & menſes 6. Hoc modo Ioatham annos 16,

22. Achaz, annos 16,

61. Ezechias, 29.

116. Manaſſes, 55.

118. Amon, 2.

149. Ioſias, 31. & Ioatham, à 4 calendis Ianuarijs, quo Dauid obijt, regnauit mẽſibus 3. uſq; ad calẽdas Apriles.

140. Eliachim, 11. Iechonias menſibus 3, & diebus 10. uſque ad menſem Iulij. Sedechias, annis 11. In anno igitur primo Cyri, annus 30 deſolationis templi impletus eſt, & in medio 8 anni Cambyſis impletus eſt annus 66. Adde menſes 7 ſupra, ad dimidium annum Cambyſis, uel ad Magos, fit annus uſque ad calendas Apriles. hoc eſt uſque ad annum primum Darij. In anno ergo ſecũdo Darij (ſicut dixit Hieronymus) ideſt in Auguſto, annus ſeptuageſimus captiuitatis impletus eſt.

35. Darius, 36.

55. Xerxes, annos uiginti. Artabanus, menſes 7, uſque ad calendas Nouembres.

95. Artaxerxes filius Lagi, 40. Xerxes, menſes 2, uſque ad calendas Ianuarij.

96. Poſt quem Sogdianus, menſes 7, uſque ad calendas Auguſti. Adde menſes 7 Artabani, & 2 menſes Xerxis, fit annus & menſes 4.

115. Darius nothus, 19.

155. Aſſuerus, 40.

181. Ochus, 26.

185. Artaxerxes, 4.

191. Darius, 6.

197. Alexander, 6.

237. Ptolemæus filius Lagi, 40.

275. Ptolemæus Philippus, 38.

301. Poſt eum, 26.

318. Poſt Philopatorem, 17.

342. Poſt Epiphanem, 24.

377. Poſt Philometorem, 35.

406. Poſt Euergetem, 29.

423. Poſt Phiſcon, 17.

433. Poſt Alexandrum, 10.

441. Ptolemæus, qui Amrem fuerat dictus, annos 8.

471. Poſt Dionyſium, 30.

473 Cleopatra, 2.

478. C. Iulius, annos 4. menſes 6. uſque ad calendas Martias, adde menſes 5. ante fiunt menſes 10.

519. Octauianus Auguſtus, 41, uſque in annum in quo natus eſt Dominus, & menſe Martio incipit annus 42. His annis 519, adde annos 70 captiuitatis, fiunt anni 589 uſque ad annũ natiuitatis. Hi ſunt anni quintę ætatis, ideſt olympiadis 147. atque unus annus. Adde etiam his, 171 annum à prima olympiade uſque ad captiuitatem, qui ſunt olympiades 43, minus menſibus 7, fiunt anni 761, olympiades 190, uſque ad ſolſtitium brumale, in parte 12 Capricorni: in qua Græci incipiũt annum etiam cum olympiade, ut putatur: & Dominus natus eſt in fine anni 44 Octauiani Cæſaris, in principio olympiadis 191, iuxta ueritatem Hebraicam: ad Aprilem autem ante natiuitatem Domini, ſecundum ſupputationem annorum, de eadem ipſa ſumma, à prima olympiade, deme 20 annos, ideſt 17 Ioathã, & 4 Achaz, ideſt olympiades 5. Fiunt à condita Vrbe uſq; ad annum natiuitatis Domini, anni 740. Vſque ad paſsionis annum, ab olympiade prima, ſunt 794, ideſt olympiades 198, & anni 2.

Anni mundi, | Anni Art.

3750 | 21 | Athenienſes & Lacedæmonij fœdus 30 annorum ineunt. Herodotus quum Athenis libros ſuos coram Senatu legiſſet, honoratus eſt.

3751 | 22 | Meliſſus phyſicus circa hoc tempus agnoſcitur.

3752 | 23 | Euripides tragœdiarum ſcriptor, clarus cognoſcitur, & Pythagoras ſophiſta, cuius libros decreto publico Athenienſes combuſſerunt.

3753 | 24 | Anno Vrbis 310. Fidenates contra Romanos rebellant.

3754 | 25 | Phidias eburneam Mineruam fecit.

3755 | 26 | Theætetus mathematicus agnoſcitur.
3756 | 27 |

3757 | 28 | Ariſtophanes clarus habetur, & Sophocles poëta tragicus. Gens Campanorũ in Italia conſtituta.

3758 | 29 | Demetrius Abderites, Empedocles & Hippocrates medicus.

3759 | 30 | Gorgias, Hippias, Prodicus, Zeno & Parmenides philoſophi inſignes habentur.

3760 | 31 | Socrates plurimo ſermone celebratur. Macedonum 11, Archelaus regnauit annis 24.

3761 | 32 | Neemiã qui muros Hieruſalem cõſtruxit, conſummaſſe opus 32 anno Artaxerxis Perſarum, Eſdras memorat. Si quis autem ab hoc tempore 70 hebdomades à Daniele ſcriptas numeret, quæ faciunt 490, reperiet eas in regno Neronis expletas: ſub quo obſeſſa eſt Hieruſalem: capta autem 2 poſtea Veſpaſiani anno.

3762 | 33 | Initium belli Peloponneſiaci circa hoc tempus.

3763 | 34 | Anno Vrbis 320. Baccylides carminum ſcriptor agnoſcitur.

3764 | 35 | Athenienſes peſtilentia graui laborant.

3765 | 36 | Thucydides agnoſcitur. Pericles moritur.

3766 | 37 | Eupolis & Ariſtophanes, ſcriptores Comœdiarum, tunc agnoſcuntur.

3767 | 38 | Ex Ethna monte ignis uehemens erupit.

Anni mundi, | Anni Art.

3768 | 39 | Apud Locros Athalanta terræmotu ſciſſa, inſula facta eſt.

3769 | 40 | Plato naſcitur.

XERXES, II.

PErſarum 8, Xerxes, menſibus duobus regnauit, hoc eſt, uſque ad calendas Ianuarias.

3770 | 0 |

SOGDIANVS.

PErſarũ 9, Sogdianus, regnauit mẽſibus 7. hoc eſt eſt uſque ad calendas Auguſti. His adde menſes 7 Artabani, fit annus & menſes 5.

DARIVS, II.

PErſarum 10, Darius Nothus, regnauit annis 19.

Anni mundi, | Darij

3771 | 1 | Lacedæmones & Athenienſes fœdus percutiunt.

3772 | 2 | Eudoxus Cnidius clarus hoc tempore habetur.

3773 | 3 | Anno Vrbis 330.

3774 | 4 | Lacedæmonij Heracliã urbem condiderunt.

3775 | 5 | Clades quę Athenienſibus accidit in Sicilia.
3776 | 6 |
3777 | 7 |

3778 | 8 | Ægyptus à Perſarum imperio defecit.

3779 | 9 | Amaxius Stactis regnauit annis ſex.

3780 | 10 | Alcibiades profugus abijt ad Tiſaphernem.

3781 | 11 | Romæ rurſum Conſules creati ſuerunt.

3382 | 12 | L. Horatius, M. Horatius. Macedonum 12, Crœſus, annis tribus. Eubœa ab Athenienſium ſocietate diſceſsit.

3783 | 13 | Anno Vrbis 340. Sp. Herminius, T. Virginius.

3784 | 14 | M. Geganius, C. Iulius.

3785 | 15 | T. Quintius 4, Agrippa Furius. Dynaſtia Ægyptiorum 28, Nephetites annis 6. Euripides apud Archelaum, & Sophocles Athenis moritur. Dionyſius in Sicilia tyrannidem exercet.

| Anni | Anni |
| mundi, | Dar. |

|3786| 16|M. Genutius Augurinus, P. Curiatius Philo.

|3787| 17|L. Papyrius Mugilanus, L. Sempronius Atratinus.

|3788| 18|M. Geganius Macerinus 2, T. Quintius Capitolinus.

|3789| 19|M. Fabius, Poſthumius Ebutius Helua.

MNEMON.

PErſarum 11, Artaxerxes, qui cognominatus eſt Mnemon, Darij Hyſtaſpis filius, annis 40. Sub hoc rege uidetur mihi hiſtoria quæ in libro Heſter continetur, expleta. Ipſe quippe eſt, qui ab Hebræis Aſſuerus, & à Septuaginta ſenioribus Græcè Artaxerxes uocatur.

| Anni | Anni |
| mundi, | Mne. |

|3790| 1 |C. Furius, M. Papyrius. Macedonū 13, Archelaus annis 4.

|3791| 2 |Proculus Geganius, L. Menenius Lanatus.

|3792| 3 |T. Quintinus 6, Agrippa Menenius Lanatus.

|3793| 4 |Anno Vrbis 350. M. Geganius, L. Sergius. Dionyſius tyrannidem exercet. Athenienſes ſuſtinent tyrannidem. Iſocrates rhetor agnoſcitur. Macedonum 14, Amyntas anno 1. Ægyptiorum, Achoris annis 12.

|3794| 5 |L. Papyrius, M. Cornelius. Macedonū 15, Pauſanias anno 1.

|3795| 6 |C. Iulius, L. Virginius. Alcibiadem Pharnabaſus interfecit. Tyranni Athenis oppreſſi. Cyri regis aſcenſus de quo ſcribit Xenophō. Macedonum 16, Amyntas 2, annis 6.

|3796| 7 |C. Iulius 2, L. Virginius 2. Athenienſes 24 literis uti cœperūt, quum antea 16 tātùm literas haberēt.

|3797| 8 |T. Quintius, Cn. Iulius. Socrates uenenum bibit.

|3798| 9 |L. Papyrius 2, L. Iulius. Templum Epheſinum denuò incenſum, Socratici clari habentur.

|3799| 10|L. Sergius 2, Hoſtius Lucretius. Diogenes Cynicus agnoſcit.

|3800| 11|A. Cornelius, T. Quintius 2. Speuſippus inſignis habetur.

| Anni | Anni |
| mundi, | Mne. |

|3801| 12|C. Seruilius, L. Papyrius. Dionyſius in tyrannide perſeuerat.

|3802| 13|C. Sempronius, Q. Fabius. Macedonū 17, Argæus anno 1.

|3803| 14|Anno Vrb. 360. A. Cornelius, L. Furius. Eudoxus aſtrologus agnoſcitur.

|3804| 15|Q. Fabius, C. Furius. Macedonum 18, Amyntas 3, annis 18.

|3805| 16|M. Papyrius, C. Nautius. Galli Senones Romam inuaſerunt, excepto Capitolio. Plato philoſophus agnoſcitur.

|3806| 17|M. Æmylius, C. Valerius. Ægyptiorū, Pſammutes anno 1.

|3807| 18|Cn. Cornelius, L. Furius. Ægyptiorum, Nepherites menſibus quatuor.

|3808| 19|L. Lucretius, Ser. Sulpicius. Ægyptiorum, Nectanabus annis regnauit 18.

|3809| 20|L. Valerius, M. Mālius. His cōſulibus poſt Vr
|3810| 21| bem captam redeūtes
|3811| 22| Gallos dux Romanus
|3812| 23| nomine Camillus, extinxit: de quibus triumphans in Vrbe, quaſi & ipſe patriæ conditor Romulus meruit nuncupari. Tunc dignitates mutatæ ſunt, & in loco Conſulum per annos 17, tribuni militares fuerunt. Quibus ob inſolentiam regiminis, per annos 4 poteſtas Conſulum Tribunorumq́ ceſſauit. Deinde rurſus tribus annis per Tribunos militantes eſt adminiſtrata Reſpublica. Poſt annos 24 reuerſa eſt dignitas conſularis.

|3813| 24|Anno Vrbis 370.
|3814| 25|Magno terræmotu Eli
|3815| 26| ca & Bura Peloponneſi urbes abſorptæ ſunt.

|3816| 27|Preneſtini à Romanis ui
|3817| 28| cti apud flumē Alcan, per Quintium Cincinnatum. Heſter hiſtoria ſcribitur, teſte Hieronymo.

|3818| 29|Athenienſes, principes Græciæ facti.

|3819| 30|Socrates rhetor.

Anni | *Anni* *mundi,* | *Mne.*

3820 | 31 | Plato & Xenophon, nec

3821 | 32 | non & alij Socratici, clari habentur.

3822 | 33 | Macedonum 19, Alexander anno uno.

3823 | 34 | Anno Vrbis 380. Mace

3824 | 35 | donum 20 Ptolemæus, Alorites Alexandri interfector, annis quatuor regnauit.

3825 | 36 | Ægyptiorum, Theo regnauit annis duobus.

3826 | 37 | Hic ceſſauit poteſtas Tribunorum ſimul & Conſulum per annos 4, teſtante Caſsiodoro. Dionyſius rex Siciliæ 18 anno moritur. Poſt Dionyſium regem Siciliæ iunior Dionyſius regnum inuadit.

3827 | 38 | Theo rex Ægypti fugit in Arabiam. Poſt quem Perdicca annis regnauit ſex.

3828 | 39 | Ariſtoteles 18 annum ætatis gerens, Platonis auditor fuit. Dynaſtia 30 Ægyptiorum, Nectanebus annis octodecim.

3829 | 40 | Huc uſq; à Phacea rege Iſraël, ſub quo Salmanaſſar multa millia populi uaſtauit: tractat Hieronymus captiuitatē decem tribuū Iſrael annis 390 ſupra prophetam Ezechielē.

OCHVS.

PErſatum 12, Artaxerxes, qui & Ochus, annis 26 regnauit.

Anni | *Anni* *mundi,* | *Ochi*

3830 | 1 | Hic iterum adminiſtrata eſt à Tribunis Reſpublica per 3 annos. Tempore Ochi immenſa per continuum bienniū Romanos peſtis afflixit: ſequentiq; anno ſequutū eſt ſatis triſte prodigium, ſiquidem in medio urbis Romæ terra deſilijt, uaſtoq; prærupto hiantia ſubitò patuerunt inferna. Quod quum diutius ita maneret, terroremq; cunctis incuteret, tandem interpretantibus auſpicibus, quod noui hominis ſepulturam expectaret, M. Curtius eques Romanus ſeſe in id barathrum armatus proiecit: ſicq; concluſum eſt.

Anni | *Anni* *mundi* | *Ochi*

3831 | 2 | Alexander Pheræus.

3832 | 3 | Camillus Gallos qui bellum Romanis intulerant, ſuperat.

3833 | 4 | Anno Vrbis 390. Hic reuerſa eſt dignitas iterū conſularis. Macedonum 21, Philippus annis 26.

3834 | 5 | Æmylius Mamercus, & L. Sextius, primus ex plebe conſul.

3835 | 6 | Q. Seruilius, L. Genutius. Demoſthenes orator agnoſcitur.

3836 | 7 | C. Sulpitius Peticus, C. Licinius Stolo Caluus.

3837 | 8 | C. Genutius, L. Æmylius. Captos in Hircaniā accolas tranſlatos, iuxta mare Caſpium collocauit.

3838 | 9 | Q. Seruilius Hala 2, L. Genutius Auentinenſis.

3839 | 10 | C. Sulpitius 2, C. Licinius 2. Dionyſius Sicilia pellitur.

3840 | 11 | M. Fabius 5, C. Petilius. Alexander Philippi & Olympiadis filius naſcitur.

3841 | 12 | M. Popilius 2, & Cn. Mālius. Dionyſius Siracuſis interficitur.

3842 | 13 | C. Fabius, C. Plautius. Hipparinus Dionyſij filius, tyrannidem exercet.

3843 | 14 | Anno Vrbis 400. Caius Martius, Cn. Manlius. Heſtinna poëtrix agnoſcitur. Ochus rex, Ægyptum tenuit.

3844 | 15 | M. Fabius 2, M. Popilius Lenas 2. Nectanebo in Æthiopiam pulſo, in quo Ægyptiorum regnum deſtructum eſt.

3845 | 16 | C. Sulpitius 3, M. Valerius Publicola.

3846 | 17 | M. Fabius 3, T. Quintius. Ochus Sidoniam obuertit, & Ægyptum ſubiunxit imperio.

3847 | 18 | C. Sulpitius, M. Valerius. Demoſthenes orator, omnium rumore celebratur.

3848 | 19 | P. Valerius, C. Martius. Romani Gallos ſuperant, Dionyſius Corinthum ſub fœdere nauigauit.

3849 | 20 | C. Sulpitius, T. Quintius. Plato moritur, poſt quem academiam Speuſippus tenuit.

Anni mundi,	Anni Ochi.	
3850	21	M. Popilius 3, L. Cornelius.

Romani quum Samnitas duobus prælijs cecidiſſent, uniuerſos con fines ſuos qui à ſocietate diſceſſerant, in ditionem primam redigunt.

|3851| 22 |L. Furius, Camillus, Appius Claudius Craſſus.

|3852| 23 |M. Valerius Publicola, M. Popilius Lenas 4.

|3853| 24 |Anno Vrbis 410. T. Mãlius, C. Plautius. Dionyſius è Corintho expulſus.

|3854| 25 |M. Valerius, C. Petilius. Deſcriptione Romæ facta, inuenta ſunt militum 160000.

|3855| 26 |M. Fabius, Ser. Sulpitius.

ARSAMES.

Perſarum 13, Arſes uel Arſames, Ochi filius, regnauit annis 4.

Anni mundi,	Anni Arſ.	
3856	1	C. Martius 3, T. Manlius 2.

Iudæorum pontifex maximus Iaddus, clarus habetur.

|3857| 2 |M. Valerius 3, A. Cornelius. Speuſippus moritur, cui ſucceſsit Xenocrates.

|3858| 3 |Q. Seruilius 3, C. Martius Rutilius 4.

|3859| 4 |L. Æmylius, C. Plautius 2. Macedonum 22, Alexander Philippi filius, annis 12, menſibus 6.

DARIVS III.

Perſarum 14, Darius Arſami filius, regnauit annis 6.

Anni mundi,	Anni Dar.	
3860	1	T. Manlius 3, P. Decius.

Manaſſes frater Iaddi pontificis Iudæorum, templum in monte Garizim conſtituit.

|3861| 2 |T. Æmilius, Q. Publiti⁹. Alexander aduerſus Illyricos & Thraces feliciter dimicans, ſubuerſis Thebis in Perſas arma corripuit, & apud Granicum flumen, regis ducibus oppreſsis, urbem Sardis capit.

|3862| 3 |L. Furius 2, C. Menius. His conſulibus roſtra nauium de Antiatibus in foro fixa ſunt. Romanorum conſul Manlius Torquatus filiũ ſuum, quia contra imperium in hoſtes pugnauerat, uirgis cæſum ſecuri percuſsit, teſte Caſsiodoro.

Anni mundi,	Anni Dar.	
3963	4	Anno Vrbis 420. C. Sulpitius, P. Ælius.

Alexander capta Tyro Iudæam inuadit, à qua fauorabiliter exceptus, Deo uictimas immolat, & pontificem templi honoribus plurimis proſequitur. Andromacho locorum cuſtode dimiſſo, quem poſtea Samaritani interfecerunt: ob quæ ab Ægypto reuerſus, Alexander Magnus eos supplicijs affecit: & urbem eorum captam, Macedonibus inhabitandum tradidit.

|3864| 5 |L. Papyrius Craſſus, Cæſo Duilius Helua.

|3865| 6 |M. Valerius 4, M. Attilius. Alexandria in Ægypto condita. Latini Romanis perdomiti ſunt. Alexander Babyloniam obtinuit, interfecto Dario, in quo regno Perſarum deſtructum eſt, quod ſtetit annis 231 à 20 anno Artaxerxis, id eſt poſt 25 annum. Perſæ regnauerunt hucuſque annis 116.

ALEXANDER.

Perſarum 15, Alexander regnauit in anno 7 regni ſui ſuper Aſiam 6 annis poſt mortẽ Darij, nam antea 6. & tenet omnia 12 annis.

Anni mundi,	Anni Alex.	
3866	1	T. Veturius. Sp. Poſthumius.

Aanaximenes & Epicurus clari habentur.

|3367| 2 |L. Cornelius, Cn. Domitius. His conſulibus pax cum Alexãdro rege Epiri facta eſt. Alexander Hircanos & Mardos capit, reuertẽſq; in Amone condidit Pareronium.

|3368| 3 |T. Valerius, M. Claudius. Alexander Ornim petram capit.

|3369| 4 |L. Papyrius 2, L. Plautius. Bellum Alexandri in India aduerſum Porum & Taxilem. Harpalus

fugit in Aſiam, ut multi putant.

Anni mundi, | Anni Alex

|3870| 5 |L. Æmylius, C.Plautius. Romani Samnitas ſubigunt, & colonias deducunt. Alexandri tempore luna defecit in Arabia, hora noctis 2.

|3871| 6 |P. Cornelius, P. Plautius. Alexāder uſq; oceanum uictorijs potius quàm bellis peruenit ad Babylonem: reuerſus 32 uitæ anno, regni autẽ 12 ueneni hauſtu obijt. Poſt quẽ translato in multos imperio, Ægyptũ Ptolemæus Lagi filius tenuit: Macedonas Philippus, qui & Aridæus, frater Alexandri, annis 7. Syriam & Babyloniam, & omnia regna orientis, Seleucus Nicanor: Aſiæ regnauit Antigonus. Qui apud Danielem per quatuor hirci cornua quæ arietem contererent, deſignantur.

PTOLEMÆVS.

Ægyptiorum primus, regnauit Ptolemæus, Lagi filius annis 40. Macedonibus regnauit Philippus, qui & Aridæus, frater Alexandri, annis ſeptem.

Anni mundi, | Anni Ptole.

|3872| 1 |L. Cornelius, Q. Publilius 2. Appius Claudius Romæ clarus habetur, qui aquam Claudiam induxit, & uiam Appiam ſtrauit. Lydiã, Thraciã & Helleſpontũ Lyſimachus tenuit. Macedonũ duces in ſeditionẽ uerſi, Agatho Syracuſis tyrannidem exercet.

|3873| 2 |Anno Vrbis 430. L. Papyrius, C. Petilius 3. His conſulibus Alexandria in Ægypto condita. Lamiarum bellum motum. Perdicca contra Ægyptum dimicat.

|3874| 3 |L. Furius 3, D. Iunius. Ptolemæus Lagi filius Hieroſolymis & Iudæa in ditionẽ ſua redactis plurimos captiuorũ in Ægyptũ tranſtulit.

|3875| 4 |C.Sulpitius, Q.Ælius. Iudæorum pontifex maximus Onias Iaddi filius, clarus habetur. Menander primam fabulã docens ſuperat. Theophraſtes philoſophus agnoſcitur, qui ob diuinitatem loquendi (ut ait Cicero) nomen accepit.

¶ Primus Aſiæ regnauit Antigonus, annis octodecim.

Anni mundi, | Anni Ptol.

|3876| 5 |Q. Fabius, L. Fuluius. Demetrius Phalereus habetur illuſtris hoc tempore.

|3877| 6 |T. Veturius 2, Sp. Poſthumius 2. Romanos Samnitæ diutiſsimè contra ſe pugnantes, captis ambobus conſulibus, ad extremam ſeruitutem per annum ſubigunt.

|3878| 7 |L. Papyrius 2, Q. Publilius 3. His conſulibus (teſte Oroſio) Romani, duce Papyrio conſule Samnitas bello uicerunt, captoq; eorum duce, ſeruitutis iugum abiecerũt. Macedonum 24, Caſſander annis nouemdecim.

|3879| 8 |L.Papyrius curſor 3, Q. Ælius Cæritanus 2.

|3880| 9 |M.Follius, L.Plautius 2. Romani Marſos, Vmbros et Pelignos ſuperant. Romani colonias deducunt. Lyſimachia in Thracia condita.

|3881| 10 |Q.Æmilius, C.Iunius. Cyprum Ptolemæus inuaſit. Theodorus Acheus cognoſcitur.

|3882| 11 |Sp. Nautius Rutilius, M.Popilius Lenas.

|3883| 12 |Anno Vrbis 440. L. Papyrius 4, Q.Publilius 4. Demetrius Phalereus ad Ptolemæum ueniens impetrauit ut Athenienſibus demum in gratiam rediret.

|3884| 13 |C. Sulpitius, M.Petilius. Syriæ & Babylonis & ſuperiorũ locorum regnauit Seleucus Nicanor annis 32.

|3885| 14 |L.Papyrius 5, C.Iunius. Machabæorũ Hebræa hiſtoria. Hinc Græcorum ſupputāt regnum: uerùm hi libri, inter diuinas Scripturas non recipiuntur.

|3886| 15 |M. Valerius, P. Decius. His cõſulibus per Appiũ Claudiũ cenſorẽ uia facta & aqua inde ducta eſt, quæ ipſius nomine nuncupatur, teſte Caſsiodoro.

Anni mundi,	Anni Ptol.

|3887| 16 |Q.Æmylius Barbula 2, C.Iunius Brutus 3.

|3888| 17 |Q.Fabius Rutilianus 2, C.Martius Rutilius.

|3889| 18 |Q. Fabius Rutilianus 3, P.Decius Mus 2.

|3890| 19 |Appius Claudius Craſſus,L.Volumnius Flamma.

|3891| 20 |P.Cornelius,Q.Martius. His conſulibus uiæ per agros publicæ factæ.Seleuchus Antiochiam,Laodiceam,Seleuciam,Apamiam,Edeſſenam,Berœam,& Pellam urbes hoc tempore condidit.

|3892| 21 |L.Poſthumius Megellus,T.Minutius Augurinus.

|3893| 22 |Anno Vrbis 450.P.Sulpitius,P.Semptonius.

|3894| 23 |Ser.Cornelius,L.Genutius. His conſulibus Seleucus Antiochiam 12 anno regni ſui extruxit.

|3895| 24 |C.Æmylius,M.Libius. Seleucus Babyloniam obtinuit.

|3896| 25 |M.Valeriꝰ,Q.Apuleius. Aſiæ 2,Demetrius,qui & Poliorcetes,annis 17. Iudæorum pontifex maximus Simon, Oniæ filius,clarus habetur:cui cognomentum Iuſto fuit, propter ſollicitam in Deum religionem, & in ciues pronam clementiam.

|3897| 26 |T. Manlius Torquatus, & M.Fuluius.

|3898| 27 |L. Cornelius, Cn. Fuluius.Macedonum,filij Caſſandri annis quatuor regnauit,

|3899| 28 |Q. Fabius 4. P.Decius. Demetrius rex Aſiæ cognomento Poliorcetes Samaritanorum urbem uaſtat, quã Perdicca antea conſtruxerat.

|3900| 29 |Appius Claudius 2, L. Volumnius Flamma 2.

|3901| 30 |Q.Fabius 5, P. Decius. Cenſu Romæ agitato inuenta ſunt ciuium Romanorum 240000.

|3902| 31 |L.Poſthumius 2, M.Atilius. Legati Alexandrini à Ptolemæo primùm Romam miſſi,amicitiam impetrauerunt. Macedonum, Demetrius annis ſex regnauit.

Anni mundi,	Anni Ptol.

|3903| 32 |Anno Vrbis 460. L.Papyrius,Sp.Caruilius. Menander comicus moritur.

|3904| 33 |Q.Fabius.D.Iunius.Romani Gallos Tyrrhenosq; ſuperant,& Sabinorum terra diuiditur.

|3905| 34 |Dolabella & Domitius. Lucani, Brutij, Samnites quoq; cum Hetruſcis & Senonibus Gallis ſocietatem ineunt contra Romanos bellantes.Tunc etiam à Gallis in bello Cecilius prætor cum exercitu oppreſſus interijt : ſeptẽ præterea tribuni, multiq; nobiles trucidati, & 18000 militum Romanorum occiſa ſunt:totis penè opibus ſuis,Roma detrita eſt.

|3906| 35 |L.Poſthumius,C.Iunius. Seleucus in eas urbes quas extruxerat, Iudæos transfert,ius eis ciuium & municipalem ordinem cum Græcis æquali honore concedens.

|3907| 36 | P. Cornelius Rufinus, M.Curius Dentatus.

|3908| 37 |M. Valerius, Q. Cædicius.Iudæorum pontifex Eleazarus frater Simonis ſuſcepit templi miniſterium,filio Simonis Onia paruo derelicto. Macedonum,Pyrrhus annis 7, menſibus ſex.

|3909| 38 |Q. Martius 2,P.Cornelius 2.Seleucus in Sicilia capto Demetrio,Syriæ & Aſiæ pariter imperauit. Macedonum,Lyſimachus annis quinque regnauit.

|3910| 39 |M. Marcellus, C.Nautius. Serapis ingreſſus eſt Alexandriam urbem.

|3911| 40 |M. Valerius, C. Ælius. Condita à Romanis Ariminum & Beneuentum.

PHILADELPHVS.

Ægyptiorum 2 Ptolemæus,Philadelphus regnauit annis 38.

Anni mundi,	Anni Phila.

|3912| 1 |C. Claudius,M. Æmylius.Soſtratus Cnidius Pharam in Alexandriam conſtruxit. Antigonus cognomento Gonatas Lacedæmoniam

obtinuit. Romani Crotonem capiũt. Demetrius ſeipſum Seleuco tradidit.

| Anni mundi | Anni Phil.

|3913| 2 |Anno Vrb.470.C.Seruilius, L.Cecilius.Is Ptolemæus Phila delphus Iudæos qui in Ægypto erant, liberos eſſe permiſit: uaſa Eleazaro pontifici Hieroſolymorũ uotiua trãſmittens, diuinas Scripturas in Græcam uocem ex Hebræa lingua per Septuaginta interpretes transferri cu rauit. Quas in Alexandria bibliotheca habuit, quam ex omni genere literarum cõparauerat. Macedonum, Ptolemæus cognomento Ceraunus, anno 1.Meleagrus, menſibus 2. Antipater, dies quadragintaquinq;. Poſt quem Soſthenes, annis 2.

|3914| 3 |P.Cornelius Dolabella, Cn.Domitius Caluus.

|3915| 4 |C. Fabritius, Q.Æmylius.Tantæ autem potentiæ fuiſſe narratur Ptolemęus Philadelphus,ut Ptolemæum patrem uinceret.Narrant enim hiſtoriæ, eum habuiſſe peditum 200000. equitum 20000. curruum 2000. elephãtes quos primùm adduxit ex Æthiopia, 400. & his ſimilia.

Syriæ & Aſiæ poſt Seleucum regnauit Antiochus:poſt quem Sortes, annis nouemdecim.

|3916| 5 |L.Æmylius Barbula,Q. Martius Philippus.

|3917| 6 |P. Valerius,T.Coruncanus.Antigonus Gonatas,annis trigintaſex regit Macedonas.

|3918| 7 |P.Sulpitius Auerrio,P. Decius Pyrrhicus.

|3919| 8 |C.Fabritius,Q.Æmylius 2.Vna uirginum Romanarum in corruptione deprehenſa percutitur.

|3920| 9 |P.Cornelius Rufinus 2. C.Iunius Brutus 2.

|3921| 10| Q.Fabius 2,C. Genutius.Milo Tarentũ Romanis tradidit.

|3922| 11 |M.Curius Dentatus 2, L.Cornelius Lentulus.

|3923| 12| Anno Vrbis 460.Ser. Cornelius,M.Curius 3. Romani Calabriam Meſſenamq; tenuerunt.

| Anni mundi | Anni Phil.

|3924| 13 |C.Fabritius 3, C. Claudius.Aratus agnoſcitur.

|3925| 14 |L.Papyrius 2,Sp.Caruilius.Argenteus nummus primùm in Vrbe figuratur.

|3926| 15 |C. Quintius, L. Genutius. Polemo philoſophus moritur: poſt quem Archeſilaus & Crates clari habentur.

|3927| 16 |L.Genutius Clepſina 2, Cn.Cornelius Aſina.

|3928| 17 |P.Sempronius,Ap.Claudius.Romani colonias deduxerunt.

|3929| 18 |M.Atilius,L.Iulius.Romanis multæ urbes in Sicilia iunctæ.

|3930| 19 |M. Fabius, Decius Iunius. Sanguis è terra, & lac de cœlo uiſum eſt manare.

|3931| 20 |Appius Claudius,Q.Fuluius.Romani Syracuſas capiunt.

|3932| 21 | M. Valerius, M.Otacilius. Romæ uirgo Veſtalis in ſtupro detecta,laqueo uitam explet.

|3933| 22 |AnnoVrbis 490.L.Poſthumius, Q.Manlius 2. Zeno Stoicus moritur:poſt quem Cleanthes.

|3934| 23 |L.Valerius,L. Otacilius. Nicomedes rex Bithyniæ urbem amplians,Nicomediam nuncupauit.

|3935| 24 |Cn.Cornelius. C. Duillius. ¶ Syriæ,Antiochus qui uocatur Theos,annis 15.

|3936| 25 |C. Aquilius, L. Cornelius. Romani Carthaginenſes nauali certamine ſuperant, & centum Libyæ urbes capiunt.

|3937| 26 |C. Sulpitius Paterculus. A.Atilius Calatinus.

|3938| 27 |C.Cornelius Bleſus, M. Atilius Seranus 2.

|3939| 28 |Q. Cæditius,L.Mãlius. Eraſiſtratus medicus agnoſcitur.

|3940| 29 |M. Æmylius, Ser. Fuluius. Antigonus Athenienſibus reddit libertatem.

|3941| 30 |C. Cornelius, A. Atilius Iudæorum pontificatum poſt Eleazarum auũculus eius Manaſſes accepit.

|3942| 31 | Cn, Seruilius Cæpio, C.Sem-

C.Sempronius Blæſus.

Anni mundi, | Anni Phil.

3943 | 32 | Anno Vrbis 500. C.Aurelius, P.Seruilius.

3944 | 33 | L.Cecilius, M.Furius. Carthaginenſes nonaginta Romanorum naues in Sicilia capiunt. Aſdrubal Pœnus à Furio Metello conſule in fugam uerſus eſt.

3945 | 34 | S.Atilius Regulus, L.Manlius Volſo.

3946 | 35 | Appius Claudius Pulcher, L.Iunius Pullus.

3947 | 36 | P.Seruilius 2, C.Aurelius 2. Parthi à Macedonum imperio recedunt.

3948 | 37 | L.Lucilius, C.Fabius. Primus regnauit Arſaces, unde & Arſacidæ dicti.

3949 | 38 | M.Fabius Licinius, M.Otacilius Craſſus 2.

EVERGETES, I.

Ægyptiorũ 3 Ptolemæus, Euergetes, regnauit annis 26.

Anni mundi, | Anni Euer.

3950 | 1 | M.Fabius, C.Atilius. Iudæorum pontifex Onias Simonis iuſti filius, clarus habetur: qui conſueta tributa non reddens Ptolemæo, iram eius impulit. Verùm Ioſephus uir nobilis, inter ſuos legatus, à Iudæis ad Ptolemæum miſſus, quum familiaritatem regis, ob plurima in eum meruiſſet obſequia, dux Iudææ & regionum finitimarum conſtituitur.

Syriç, Seleucus Gallinicus, annis 20.

3951 | 2 | A.Manlius Atticus, C.Sempronius Blæſus 2.

3952 | 3 | C.Fundanus, C.Sulpitius. Cenſu Romæ agitato inuenta ſunt hominum 260000.

3953 | 4 | Anno Vrbis 510. C.Luctatius A. Poſthumius Romæ templum Veſtæ incenſum.

3954 | 5 | Luctatius, A.Manlius 2. Macedonum, Demetrius annis 10.

3955 | 6 | C.Claudius Cento, M.Sempronius. Tarenti naſcitur Q.Ennius poëta, qui à Catone quæſtore Romæ translatus habitauit.

Anni mundi, | Anni Euer.

3956 | 7 | C.Manlius, Q.Valerius. His autem conſulibus ludis Romanis primùm tragœdia & comœdia data, teſte Caſsiodoro.

3957 | 8 | T.Sempronius Gracchus, P.Cornelius Falco.

3958 | 9 | L.Corneli⁹, Q.Fuluius. Bellum Liguſticum.

3959 | 10 | C.Licinius, P.Cornelius. Portenta magna fuerunt.

3960 | 11 | T.Manlius, C.Atilius 2. Templum Iani Romæ clauſum fuit.

3961 | 12 | L.Poſthumius, Sp.Caruilius. Virgo Veſtalis à ſeruo corrupta, ſe manu interemit.

3962 | 13 | Q.Fabius Max. Verrucoſus, & M.Pomponius Matho.

3963 | 14 | Anno Vrbis 520. M.Lepidus, M.Oblitus. Iudæorum pontifex Simon Oniæ filius, clarus habetur: ſub quo Ieſus filius Sirach, Sapientiæ librum compoſuit, quem uocant Pareneton: ibi Simonis in eo fecit mentionem.

3964 | 15 | C.Papyrius, M.Pomponius. Macedonum, Antigonus annis quindecim regnauit.

3965 | 16 | M.Põponius 2, C.Papyrius. In anno 15 Ptolemæi Euergetis, dominica natiuitas ſecundũ Hebræos proueniet: ſed anni 3952 à capite mundi, hoc eſt in 15 calẽdis Aprilis, uſq; ad natiuitatem Domini iuxta Hebræos ſupputantur. Hæc Beda.

3966 | 17 | M.Æmylius, M.Iunius. His conſulibus Amilcar Hannibalis pater, in Hiſpania bellum Romanis parans, occiſus eſt: cui ſolebat dicere, quatuor filios contra prælium, uelut catulos leoninos educare: teſte Caſſiodoro ſenatore.

3967 | 18 | L.Poſthumius Albinus 2, Cn.Fuluius Centumalus.

3968 | 19 | Q.Fabius Max. Verrucoſus 2, Sp.Caruilius.

3969 | 20 | P.Valerius, M.Atilius. Fermè 40000 Gallorum à Romanis cæſa ſunt.

Anni mundi,	Anni Euer.

|3970| 21 |L. Apuſtius, M. Valerius. Pontifices Gallum, Gallam, & Græcam, uiuos defoderunt.

|3971| 22 |C. Atilius, L. Æmylius.
❡ Syriæ, Seleucus Ceraunus annis 3.

|3972| 23 |T. Mãlius Torquatus 2, Q. Fuluius Flaccus 2.

|3973| 24 |Anno Vrbis 530. C. Flaminius, P. Furius. His cõſulib. uia Flaminia munita, & circus factus, qui Flaminius appellat̃, teſte Caſsiodoro. Caria & Rhodus ita ſunt cõcuſſæ terræmotu, ut coloſſus magnus rueret.

|3974| 25 |M. Marcellus, Cn. Cornelius Scipio Caluus.

|3975| 26 |P. Cornelius Aſina, M. Minutius Rufus.
❡ Syriæ & Aſiæ, Antiochus Magnus regnauit annis 36.

PHILOPATOR.

ÆGyptiorum 4 Ptolemæus, Philopator regnauit annis 17.

Anni mundi,	Anni Philo.

|3976| 1 |M. Liuius, L. Æmylius. Hannibal Amilcaris filius, in Hiſpania bellum molitur.

|3977| 2 |P. Cornelius, T. Sempronius. Ea quæ in tertio Machabæorum libro ſcripta ſunt, ſub hoc principe geſta referuntur. Macedonum, Philippus annis 42 regnauit.

|3978| 3 |Cn. Seruilius Geminius, C. Quintius Flaminius 2.

|3979| 4 |L. Æmylius Paulus 2, C. Terentius Varro. Cannenſis pugna.

|3980| 5 |T. Sempronius, Q. Maximus 3. Victi Iudæi, & 40000 armatorum ex eorum numero cæſa.

|3981| 6 |Q. Maximus 4. M. Marcellus 2. Pœni à Maximo cæſi. Romæ uirgines Veſtæ ob ſtupri reatum terra obrutę ſunt. Marcellꝰ Syracuſas capit.

|3982| 7 |Q. Maximus 5. T. Gracchus 2. Eratoſthenes agnoſcitur.

|3983| 8 |Anno Vrbis 540. Q. Fuluius Fluccus 3. Appius Claudius.

|3984| 9 |P. Sulpitius, Cn. Fuluius. Romani ſubiugãt Capuã & Siciliam.

Anni mundi,	Anni Philo.

|3985| 10 |M. Marcellus 4. M. Valerius Leuinus 2. Antiochus rex Syriæ uicto Philopatore Iudæam ſibi ſociat. Leuinus cum rege Aſiæ Atalo, amicitiam facit.

|3986| 11 |Q. Fabius 5. Q. Fuluius 4. Tarentum receptum.

|3987| 12 |M. Marcellus 5, T. Quintius. Marcellus cadit.

|3988| 13 |C. Claudius Nero, M. Liuius Salinator, ad quem Lacedæmoniorum rex Arios legatos mittit.

|3989| 14 |L. Veturius Philus, Q. Cecilius Metellus.

|3990| 15 |P. Scipio, P. Craſſus. Scipio multas Hiberiæ urbes recepit.

|3991| 16 |M. Cornelius, T. Sempronius. Catonis quæſtura.

|3992| 17 |Cn. Seruilius Cæpio, Cn. Seruilius Geminius.

EPIPHANES.

ÆGyptiorum 5 Ptolemæus, Epiphanes annis 24 regnauit.

Anni mundi,	Anni Epip.

|3993| 1 |Anno Vrb. 550. M. Seruilius, T. Claudius Nero. Epiphanes, Scopa principe militię deſtinato Iudęã capit. Neuius comicus Vticę moritur.

|3994| 2 |Cn. Cornelius, P. Ælius Petus. Scipio de Carthaginenſibus triumphat. Terentius pileatus poſt currum ſequutus.

|3995| 3 |Ser. Sulpitius C. Aurelius. Pulſus Roma factione nobilium ac præcipuè Metelli.

|3996| 4 |L. Cornelius, P. Iulius. Plautus ex Sarſina Vmbriæ, Romæ moritur: qui propter annonæ difficultatẽ ad molas manuarias piſtori ſe locauerat: ibi quoties ab opere uacaret, ſcribere fabulas, & uẽdere ſolitus erat.

|3997| 5 |Sex. Ælius Pætus, T. Quintius. Iuxta Theram apparuit inſula quæ uocatur Hieraſ̃.

|3998| 6 |Cn. Cornelius, Q. Minutius. Antiochus Scopa ſuperato, Syriæ urbes recepit, & Iudęæ uoluntate coniungitur.

Anni mundi,	Anni Epip.

|3999| 7 |L.Furius,M. Marcellus. Seditio ſeruorum compreſſa.

|4000| 8 |Quarto millenario Mũdi.L.Valerius, M. Portius Cato. Lex Oppia abrogata.Romani Græcos liberos eſſe iuſſerunt,& uniuerſa Iberia imperata fecit.

|4001| 9 |P.Scipio 2, T. Sempronius.Antiochus Iudæorum erga ſe cognita uoluntate, magnis eos muneribus affecit,& per epiſtolas crebris laudibus proſequitur.

|4002| 10|L. Quintius Flaminius, Cn.Domitius Ænobarbus.

|4003| 11|Anno Vrbis 560.P.Scipio Naſica, M. Atilius.Poſt prælium quo in Thermopilis eſt uictus Antiochus,hîc inter Romanos tunc conuenit,ut mille taléta per annos ſingulos uectigalis eis ſolueret.

|4004| 12|L.Cornelius Scipio Aſiaticus,C.Lælius Aphricanus.

|4005| 13|M.Fuluius,Cn.Manlius. Romani multas colonias deduxerũt.

|4006| 14|M.Meſſala,C.Liuius Salinator Antiochus in amicitiam Ptolemæi regreſſus,pacem cum eo facit,& Cleopatram filiam ſuam,uxorẽ ei tradidit,ac dotis nomine Syriam,Phœnicem,Samariam, Iudæamq́ concedit.

|4007| 15|M.Lepidus,C. Flaminius. Eumenes frater regis Atali,qui Eumeniam in Phrygia condidit, clarus habetur.

|4008| 16|Sp.Poſthumius,Q.Martius. His conſulibus athletarum certamina primùm à Fuluio condita teſte Caſsiodoro . Secundus liber Machabæorum,apud Iudæos,huius temporis geſta continet.

|4009| 17|Appius Claudius.M.Sẽpronius. T. Liuius Tragœdiarum ſcriptor, Liuij Salinatoris libertus,clarus habetur.

¶ Syriæ & Aſiæ,Seleucus,qui & Philopator, annis 12.

|4010| 18|P.Claudius,L.Portius. Quum ab Antiocho per legatos Hannibal repoſceretur,cui ſe à Scipione uictus ſociauerat,ad Pluſiam regem Bithyniæ transfugit.

Anni mundi,	Anni Epip.

|4011| 19 |M.Claudius,Q.Fabius. His conſulibus Hannibal quum rurſus per Flaminium etiam ab eo ſenatus repeteret, & tradendus eſſet,uenenum bibit:apud Libyſſam Bithiniæ ſepultus eſt.

|4012| 20|L.Paulus,Cn.Bebius.Simon præpoſitus templi Hieroſolymorum ad Apollonium,dum cõfugiſſet, multis ei muneribus repromiſſis,ſacerdotium ſibi uendicare cœpit. Quo Seleucus audito, Heliodorũ mittit ad negocium peruidendum:qui quum in Iudæam perueniſſet,iniquè iudicans, & multa perperàm gerens,diuinis aduerſum ſe ſignis deterretur, & ad Seleucũ reuertitur.

|4013| 21|Anno Vrbis 570.P.Cornelius Lentulus,M.Bebius.

|4014| 22|A.Poſthumius Albinus, Calphurnius Piſo.

|4015| 23|L. Manlius, Q. Fuluius. Onias ſacerdos curauit ut Simon profugus fieret.

|4016| 24| M. Manlius, M. Iunius. Hircanus Ioſephi ducis Iudææ filius, quum ad Ptolemæum perrexiſſet,honorificè ab eo receptus eſt:uerùm fratres eius ſeditione contra eum mota, magnorum calamitatum Iudææ genti cauſa extiterunt.

PHILOMETOR.

¶ Ægyptiorum 6 Ptolemæus,Philometor annis regnauit 35.

Anni mundi,	Anni Phil.

|4017| 1 |T.Sempronius,C. Claudius.Stathius Cecilius comœdiarum ſcriptor clarus habetur, qui Gallus fuit,& Ennio familiaris:& anno poſt Ennij mortem ipſe quoq́ interijt.

|4018| 2 |Cn.Cornelius Scipio,Q. Petilius Spado.

|4019| 3 |M. Æmylius Lepidus, Q.Mutius Scæuola.

|4020| 4 |Sp.Poſthumius,Q.Mutius

tius Ariſtobulus natione Iudæus, Peripateticus philoſophus agnoſcitur: qui ad Philometorem Ptolemæũ explanationum commentarios in Moſem ſcripſit.

¶ Syriæ & Aſiæ, Antiochus Epiphanes, annis 11.

Anni mundi,	*Anni Phil.*	
4021	5	P. Poſthumius, M. Popilius. Antiochus Epiphanes quum de regione Ptolemæorum, quam ſubitò inuaſerat, Senatus præcepto receſsiſſet, Iudæam uenit: ibiq; Ieſu qui & Iaſon fratri Oniæ tradidit põtificatum.
4022	6	C. Popilius, P. Ælius. Bellum cum Perſeo.
4023	7	Anno Vrbis 580. P. Licinius, C. Caſsius. Iaſone expulſo Oniã cognomento Menelaum ſucceſſorem ei dedit. Itaq; ob ſacerdotij dignitatẽ orta ſeditione inter principes, ingentium miſeriarũ ſemina pullulauerunt.
4024	8	C. Hoſtilius Mancinus, C. Atilius Serranus.
4025	9	Q. Martius Philippus 2, Q. Seruilius Cæpio.
4026	10	L. Æmylius Paulus 2, C. Licinius Craſſus.
4027	11	Q. Ælius, M. Iunius. Antiochus Epiphanes, anno 145 poſt regnum Seleuci, ideſt regni Græcorum (ut Ioſephus perhibet) die 25 menſis Caſleu, ideſt Decembris, ſecundũ Macedones Apellen, cepit Hieruſalem, tulit 10000 captiuorũ, deſtruxit muros: ac primùm quidem omnium, eorum prouinciam ad idololatriam compellens: qui parêre noluerant, necat in ſacrario. Tunc ſeptem Machabæi cum matre, ſub Antiocho iſto, coronati ſunt martyrio teſte Hieronymo et Euſebio. Poſtea uerò Hieroſolymam aſcendẽs, templum & uaſa Dei, quæ in myſterio fuerant congregata, uaſtat. In templo, Iouis Olympij ſimulachrũ ponit in Samaria, ſuper uerticem montis Garizim, Iouis peregrini delubrum ædificat: ipſis Samaritanis, ut id faceret, precantibus. Verùm in hoc tempore Matathias quidem filius Aſamonæ, & de uico Modin, aduerſum Antiochi ducis arma corripuit.

Anni mundi,	*Anni Phil.*	
4028	12	M. Marcellus, C. Sulpitius Fultus auxilio filiorum, leges patrias uindicauit.
4029	13	Cn. Octauius, T. Manlius. Ennius poeta ſeptuagenario maior, articulari morbo perijt: ſepultusq; in Scipionis monumento, uia Appia, intra primum ab Vrbe miliariũ. Quidã oſſa eius ex ianiculo trãslata affirmãt.
4030	14	A. Manlius Torquatus, Q. Caſsius Longinus.
4031	15	T. Sẽpronius Gracchus 2, M. Iuuentius Helua.
4032	16	P. Scipio Naſica, C. Martius Romani interfecto Macedone, Illyrios & Galatas liberos eſſe iuſſerunt.

¶ Syriæ & Aſiæ, Antiochus Eupator, annis duobus.

4033	17	Anno Vrbis 590. M. Meſſala, C. Fannius. Iudæorum dux Iuda, qui & Machabæus filius Matathiæ, Antiochi duces de Iudæa expellens, et templum ab idolorum imaginibus emũdans, patrias leges poſt triennium ſuis ciuibus reddidit, olympiade 155.

¶ Syriæ & Aſiæ, Demetrius Soter, annis regnauit 12.

4034	18	M. Cornelius, L. Anitius. Menelao pontifice Iudæorum à iuniore Antiocho occiſo, qui prius Iudæam Epiphani Antiocho prodiderat.

IVDAS.

Iudæorũ dux Iudas, annis regnauit tribus.

4035	19	Cn. Cornelius Dolabella, M. Fuluius Nobilior.
4036	20	M. Æmylius, C. Popilius 2. His conſulibus metalla in Macedonia inſtituta.
4037	21	Sex. Iulius, L. Aurelius. Alchimus alienus à genere ſacerdotali, ambitione pontificatũ inuadit. Ob quod Onias filius pontificis Oniç Ægyptum tranſmigrans in Heliopolitano pago, ciuitatem nominis ſui condidit, temploq; ad ſimilitudinẽ templi patrij conſtructo. Alchimus uerò aduerſus

ſus Iudam inimicitias gerens,pòſt nõ multũ temporis Dei ira percuſſus interijt:ac ſic cum omnium Iudæorũ fauore,Iudæ Machabæo ſacerdotiũ decernitur.Qui dignitate ſuſcepta,legatos Romam dirigit.Decreuit Senatus, Iudæos amicos & auxiliatores Romanorum habendos.

|Anni |Anni |
mundi, |Phil. |

|4038| 22 |L. Lentulus,C. Martius 2. Iudas aduerſum Demetrij duces inito prælio occiditur,tribus annis pontificatu geſto.

|4039| 23 |P.Scipio 2,M.Claudius 2. Comœdiarum ſcriptor P. Terẽtius ob ingenium & formam libertate donatus,in Achaia moritur:qui primùm Andriam antequàm ædilibus uenderet, Cælio multum ſe miranti legèt.

|4040| 24 |L.Poſthumius,Q.Opimius.Ariſtarchus grammaticus tunc temporis agnoſcitur.

|4041| 25 |Q. Fuluius,T. Annius. Hi cõſules primò magiſtratũ inierũt calendis Ianuarij,propter ſubitum Celtiberiæ bellum:teſte Caſſiodòro.

IONATHAS.

Iudæorum dux Ionathas,frater Iudæ Bachiſæ, duce Demetrij Iudæa expulſo,pontificatum ſuſcepit.

|4042| 26 |M.Marcellus 3,L. Valerius.Pacuuius Brunduſinus tragœdiarum ſcriptor,clarus habetur:uixit Romæ,qui ſe ad picturam exercuit,ac fabulas uenditauit : deinde Tarentum tranſgreſſus, prope nonagenarius diem obijt.

|4043| 27 |Anno Vrbis 600.L.Lucullus,A.Poſthumius.

|4044| 28 |L.Quintius,M.Acilius. Pſeudophilippus regnauit in Macedonia anno uno.

|4045| 29 |L. Martius,M. Manlius. Alexander Antiochi (qui Epiphanes cognominatus eſt)filius,Syriæ & Aſię imperans, Ionathan corona & multis magniſq; donis proſequitur.

¶ Syriæ & Aſiæ,Alexander annis 9, menſibus ſex.

|4046| 30 |Sp.Poſthumius,L.Piſo, Romani interfecto Pſeudophilippo, Macedonas tributarios faciunt.

|Anni |Anni |
mundi, |Phil. |

|4047| 31 |P.Aphricanꝰ, C.Liuius. Samaritani & Iudæi Alexandriæ,Ptolemæo iudicante,contendunt de honoribus ex utraq; parte templo ſuo deferendis, & ſuperant Iudæi.

|4048| 32 |L.Cornelius,L.Mummius.Lucius poëta naſcitur.

|4049| 33 |Q.Fabius Maximus,L. Hoſtilius.Deſcriptione Romæ facta, inuenta ſunt hominum 222000.

|4050| 34 |Ser. Galba,L. Aurelius. Oppius Gallos capit.

|4051| 35 |Appius Claudius, Q. Metellus.Carthago in ditione Romana per Scipionem redigitur,habens à conditione ſui,annos 668.ut uerò alij affirmant annos 768.

EVERGETES, II.

Ægyptiorum 7 Ptolemęus,Euergetes annis 29 regnauit.

|Anni |Anni |
mundi, |Euer. |

|4052| 1 |L. Metellus,Q. Maximus.Ionathas dux Iudæorum pariter & pontifex,cum Romanis & Spartiatis amicitias facit.

|4053| 2 |Anno Vrbis 610. Cn. Cæpio,Q.Pompeius.Alexandro filio Balæ regis Syriæ Ptolemæus filiam ſuam tradit uxorem.

|4054| 3 |Q.Cæpio,C.Lęlius.Numantini ſubuerſi.

|4055| 4 |Cn. Piſo, M. Popilius. Brutus Hiberia uſque ad Oceanum ſubegit.

¶ Syriæ & Aſiæ, Demetrius annis 3.

|4056| 5 |P.Scipio, D.Brutus.Triphon Antiochum occidit, Alexandri filium. Ptolemæus Demetrio filiam ſuam tradit uxorem cum regno quod abſtulerat Alexandro.

|4057| 6 |M. Æmylius,C.Hoſtilius.Triphon Ionatham pontificem Iudæorum interfecit, & in ſacerdotium fratris Ionathæ Simon aſſumitur.

|4058| 7 |P. Furius,Sex. Atilius. Tragœdiarum ſcriptor L.Accius,clarus

rus habetur: natus Mancino & Serrano conſulibus, parētibus Tyburtinis, & ſeni iam Pacuuio Tarenti ſua ſcripta recitauit: à quo fundus Accianus, iuxta Piſaurum dicitur, quia illic inter colonos fuerat ex Vrbe deductus.

SIMON.

Iudæorum dux, Simon annis 8.

Anni mundi,	Anni Euer.

|4059| 8 |Ser. Fuluius, Q. Calphurnius. His conſulibus Æmylianus Scipio ad Numantinum bellū quum candidatus non eſſet, conſul creatur. Triphon Syriæ regnum conatus inuadere, Antiocho filio Alexandri interfecto ad extremum inſuper & ipſe moritur.

¶ Syriæ, Antiochus Sedetes, regnauit annis nouem.

|4060| 9 |P. Aphricanus, C. Fuluius. Poſt Demetrium imperauit uniuerſæ Syriæ frater eius Antiochus, qui cognominatus eſt Sedetes.

|4061| 10 |C. Mutius, L. Calphurnius. Simoni Iudæorum pontifici, pariter & principi Romani, & Spartiatę legatione eius libenter excepta, amicabilia miſerunt ſcripta.

|4062| 11 |P. Popilius, P. Sulpitius. Bellum ciuile ortum in Sicilia.

|4063| 12 |Anno Vrbis 620. P. Craſſus, L. Valerius. Primus liber Machabæorum huius temporis hiſtoriam continet.

|4064| 13 |Appius Claudius, M. Perpenna. Antiochus Sedetes rex Syriæ aduerſus Iudæam arma corripiēs, & Hieroſolymam uallo circundans, ad conditiones pontificem Simonem compuliſſet, recedit, olympiade 162.

|4065| 14 |C. Sēpronius, M. Aquilius. Simon Iudæorum pontifex interficitur, cui ſuccedit filius ſuus Iohannes.

|4066| 15 |Cn. Octauius, T. Annius. Attalus moritur, regni ſui populum Romanum inſtituit hæredem.

|4067| 16 |L. Caſſius, L. Cinna. Ptolemæus expulſus Ægypto, Arſaces Parthus Antiochum interfecit.

HIRCANVS.

Iudæorum rex, Hircanus, qui & Iohannes, annis 26 regnauit.

Anni mundi,	Anni Euer.

|4068| 17 |M. Æmylius, L. Aurelius. Serui qui in Sicilia rebellabant, obſidionis neceſsitate compulſi, ad ſua inuicem cadauera conuerſi ſunt.

¶ Syriæ & Aſiæ, Demetrius annis 4.

|4069| 18 |M. Plautius, M. Fuluius. Arbeni nobiliſsima Galliarum urbs capta fuit.

|4070| 19 |C. Caſſius Lōginus, Sex. Domitius Caluinus.

|4071| 20 |Q. Cecilius, T. Quintius. Dux Iudæorum pontifex aduerſum Hircanum bellum gerens, Hircani nomen accipit: & à Romanis uis amicitiæ poſtulans, decreto Senatus inter amicos relatus eſt.

¶ Syriæ & Aſiæ, Antiochus Gryphus, regnauit annis 12.

|4072| 21 |Cn. Domitius, C. Fānius. Sextius oppidum ædificauit, in quo Aquæ Sextiæ in Gallijs.

|4073| 22 |Anno Vrbis 630. L. Opimius, Q. Fabius Maximus.

|4074| 23 |P. Manlius, C. Papyrius Balbus. Gracchi interitus.

|4075| 24 |L. Cecilius, L. Aurelius. Narbona colonia facta.

|4076| 25 |M. Porcius Cato, Q. Martius. Hircanus pontifex Iudęorum, Samariam (quæ noſtro tempore, Sebaſte uocatur) obſidione captam, ſolo æquauit: quam poſtea Herodes inſtaurans, Sebaſten, in honorem Auguſti, appellari uoluit.

|4077| 26 |L. Cecilius Metellus, Q. Mutius Scæuola.

|4078| 27 |C. Licinius Geta, Q. Maximus Eburnus.

|4079| 28 |M. Æmylius Scaurus, M. Cecilius Metellus.

|4080| 29 |M. Metellus, Cn. Domitius. Cenſores artem ludicram ex Vrbe remouerunt, præter Lacinium tibicen cum Cantore, & ludum talarium. M. Terentius Varro philoſophus & poëta naſcitur.

So-

SOTER.

Ægyptiorum 8 Ptolemæus, Phiſcon filius Cleopatræ, qui & Soter uocatur, regnauit annis ſeptemdecim.

|Anni |Anni|
|mundi,|Soter|

|4081| 1 |M. Acilius Balbus, & C. Portius Cato. Cenſus actus cenſa ſunt ciuium capita, quadringenta quatuor millia & quadringenta trigintaſex.

|4082| 2 |C. Cecilius, C. Papyrius Carbo. Thraces Romanis ſubijciuntur. Cymbri Illyricũ inuaſerunt, & Carbonem uicerunt.

|4083| 3 |Anno Vrbis 640. M. Liuius Druſus, L. Piſo.

Syriæ & Aſiæ, Antiochus Cyzicęnus, annis regnauit 19.

|4084| 4 |P. Scipio Naſica, L. Calphurnius Beſtia. Antiochus Cyzicænus Grypho eiecto Syriã obtinuit: ac rurſum Gryphus ſuperato Cyzicæno, tandem receperũt ita ex ſuc ceſsione regnabant, aduerſum ſeſe dimicantes inuicem. Bellum Iugurthinum hîc cœptum.

|4085| 5 |Sp. Poſthumius Albinus, M. Minutius Rufus.

|4086| 6 |Q. Cecilius Metellus, M. Iunius Syluanus. Iugurtha cõntra Romanos dimicans capitur: & Numidia Romanis addita.

|4087| 7 |Ser. Sulpitius, M. Æmylius. Rhodũs terræmotu concuſſa coloſſus ruit.

|4088| 8 |L. Caſsius, C. Marius. Ionathas glorioſè apud Iudæos principatum gerit. Is Marius Sicambros uicit.

|4089| 9 |Q. Seruilius, Cæpio C. Atilius Seranus. His conſulibus per Seruilium Cæpionem conſules iudicia equitibus & ſenatoribus communicant. Cicero Arpini naſcitur, matre Belbia, patre uerò equeſtris ordinis.

|4090| 10| P. Rutilius Rufus, C. Manlius Maximus.

|Anni |Anni|
|mundi,|Soter|

|4091| 11 | C. Marius Nepos ſecundò, & C. Fimbrius. Cneus Pompeius oritur.

|4092| 12 |C. Marius Nepos 3. & L. Aurelius Oreſtes.

ARISTOBVLVS.

Iudæorum primus rex, Ariſtobulus, filius Ionathæ, regnauit anno uno. Qui rex, pariter & pontifex, primò apud Iudæos diadematis ſupra ſit inſignitus, poſt quadringentos octoginta quatuor annos Babyloniæ captiuitatis.

|4093| 13 | Anno Vrbis 560. C. Marius Nepos quartò, & Quintus Luctatius. Euſebius ſcribit ſub his conſulibus natum fuiſſe Pompeium Magnum.

IAMNEVS.

Poſt Ariſtobulum regnauit Iamneus, cognomento Alexander: qui pontificatum quoque adminiſtrans crudeliſsimè ciuibus præfuit. Turpilius, comicus ſenex admodũ, moritur. C. Lucilius ſatyrarum ſcriptor Neapoli moritur, ac publico funere effertur, anno ætatis eius quadrageſimoquinto.

|4094| 14 |C. Marius Nepos 5. M. Aquilius. Purius poëta, cognomento Bibaculus, Cremone naſcitur. Cymbrorum ducenta millia cæſa, & octoginta millia capta, per Marium. Is fuit quinquies conſul, & iuxta Eridanum Cymbros ſuperat, & de his cum Catulo triumphat.

|4095| 15 |C. Marius Nepos 6, & L. Valerius Flaccus.

|4069| 16 |M. Antonius, A. Poſthumius Albinus.

|4097| 17 |Q. Cecilius Metellus, T. Didius Viuius. Thraces à Romanis uicti: rurſum in Sicilia bellum ſeruile conſurgit.

ALEXANDER.

Ægyptiorum nonus Ptolemęus, qui & Alexander, regnauit annis decem.

Anni mundi. Anni Ale.

4098 1 Cn. Cornelius Lentulus, P. Licinius Craſſus. Expulſo de regno Ptolemæo Phiſcone, matrem timens Cleopatram in Cyprum ſe recepit.

4099 2 Cn. Domitius Ænobarbus, C. Caſsius Longinus. His conſulibus, Ptolemæus rex Ægypti populum Romanum hæredem reliquit.

4100 3 L. Licinius Craſſus, Q. Mutius Scæuola. Aquilius in Sicilia bellum ſeruile compeſcuit.

4101 4 C. Cælius Caldus, L. Domitius Ænobarbus. Seleucus ab Antiocho filio Cyzicæni, uiuus exuritur.

4102 5 C. Valerius Flaccus, M. Herennius, T. Lucretius naſcitur, qui poſtea amatorio poculo in furorem uerſus, quum aliquot libros per interualla inſaniæ ſcripſiſſet, quos poſtea Cicero emendauit, propria ſe manu interfecit, anno ætatis quadrageſimoquarto.

¶ Syriæ, Philippus annis duobus regnauit.

4103 6 P. Claudius Pulcher, M. Pulcher Perpenna. Antiochus in Parthos fugiens, Pompeio ſe deinceps tradidit. Poſt quem Philippus captus eſt à Gabinio.

¶ Syriæ & Aſiæ regnũ defecit. Huc uſq; Syriam poſſeſſa à regibus, poſtea in Romanam ditionem ceſſit.

4104 7 L. Martius Philippus, Sex. Iulius Cæſar. Bellum aduerſus Romanos Picẽtes, Marſi, Pelignią; mouerunt.

4105 8 L. Iulius Cæſar, P. Rutilius Lupus.

4106 9 Cn. Pompeius Strabo, L. Portius Cato, L. Pomponius Bononiæ uiſus, Satellinarum ſcriptor clarus habetur. Iſte conſul Pompeius Strabo, fuit pater Pompeij, cognomine Magni.

4107 10 L. Cornelius Sylla, & Q. Pompeius Rufus. Cõtentio orta inter Marium & Syllam, propter Mithridaticum bellum.

PHISCON.

Ægyptiorum 10 Ptolemæus, Phiſcon, qui à matre fuerat eiectus, regnauit annis octo.

Anni mundi. Anni Phiſ.

4108 1 L. Cornelius Cinna, Cn. Octauius. Ptolemæus regreſſus de fuga, regnum obtinuit: quia Alexandrum qui ante eum fuerat, ob interfectionem matris ciues populantur. Plotius Gallus primò Romæ Latinam rhetoricam docuit: de quo Cicero ſic refert: Memoria teneo prius nobis primùm Latinè docere cœpiſſe Plotium quendam. Cinna & Marius in ciuitatem recepti, Octauiũ & optimates interfecerũt.

4109 2 L. Cornelius, Cinna 2, C. Marius Nepos ſeptimò. C. Valerius Catullus, ſcriptor lyricus, Veronæ naſcitur. Die decimaſeptima huius conſulatus Marius diem obijt.

4110 3 L. Cornelius Cinna 3, Cn. Papyrius Carbo. P. Saluſtius ſcriptor hiſtoricus in Sabinis Amiterni naſcitur. Sylla Athenienſes uaſtat.

4111 4 L. Cornelius Cinna 4, Cn. Papyrius Carbo 2. Deſcriptio Romæ facta inuenta ſunt 463000. hominum. His conſulibus Aſiam in quadragintaquatuor regiones Sylla diſtribuit.

4112 5 L. Scipio Aſiaticus, C. Norbanus Bulbus. His conſulibus Capitolium, cuſtodum negligentia concrematur. Templum apud Delphos à Thracibus incenſum. Pompeius primò ducis partes egit.

4113 6 Anno Vrbis 670. Cn. Papyrius Carbo tertiò, C. Marius Gratidianus. L. Annius plurimas ciuitates capit. Cicero uigeſimoſeptimo anno ætatis ſuæ, Quintiũ defendit. Pompeius ob uictoriam Apricanam, Magnus appellatus eſt.

4114

Anni mundi	Anni Alex.

|4114| 7 |M. Tullius, Cn. Dolabella, P. Terentius Varro uico Actiate, in prouincia Narbonenſi naſcitur: poſtea trigintaquinque annos agẽs, Græcas literas cum ſummo ſtudio didicit. Cicero Quintium defendit.

|4115| 8 |L. Cornelius Sylla 2, Q. Metellus Pius. Volcatius Plotius Latinus rhetor, Cn. Pompeij libertus & doctor, ſcholam Romæ aperuit. Syllæ tyrannis. Sextus Roſcius à Cicerone defenditur.

DIONYSIVS.

Ægyptiorum 11 Ptolemæus, Dionyſius regnauit annis triginta.

Anni mundi	Anni Dion

|4116| 1 |P. Seruilius Vatia Iſauricus, Appius Claudius Pulcher. Sylla Romam obtinuit, & poſt biennium moritur. Roſcius contra Triphonem agit.

|4117| 2 |M. Æmylius Lepidus, Q. Luctatius Catulus. Cicero Athenas ſecedit, & inde poſt triennium Romam regreditur.

|4118| 3 |M. Æmylius Mamercus, & D. Brutus Iulianus. Pompeius glorioſiſsimè triumphauit. Lepidus, publicus hoſtis iudicatus eſt.

|4119| 4 |Cn. Octauius, C. Scribonius Curio. T. Quintius ſcriptor tragœdiarum Romæ moritur: ſepultusq; eſt uia Preneſtina ad miliarium ſecundum. Pompeius in Hiſpaniam miſſus Metello iungitur.

|4120| 5 |L. Octauius, L. Aurelius Cotta. Alexandra, quæ & Saloma, uxor Alexandri, qui Hieroſolymis regnauit. Ex cuius ætate, Iudæos rerum confuſio & uariæ clades oppreſſerunt.

ALEXANDRA.

¶ Iudæorum, regnauit Alexandra annis nouem.

Anni mundi	Anni Dion

|4121| 6 |L. Licinius Lucullus, M. Aurelius Cotta. Bellum cum gladiatoribus geſtum in Campania.

|4122| 7 |M. Lucullus, C. Caſſius Varus. M. Lucullus primus pater patriæ appellatus eſt.

|4123| 8 |Anno Vrbis 680. L. Gellius Publicola, & Cn. Cornelius Lentulus. Victa Armenia, Meſopotamia & Niſibi, cum fratre regis ſimul capiuntur.

|4124| 9 |Cn. Aufidius, P. Cornelius Lentulus. Cneus Pompeius uniuerſam Iberiam ſubiugauit, & de ea triumphauit.

|4125| 10 |M. Craſſus, Cn. Pompeius. M. Licinius de Beſsis triumphauit, capta Cabile & Tomis & cæteris urbibus, Craſſus triumphauit de ſupradictis gladiatoribus. Publius Virgilius Maro in pago qui Andes dicitur, haud procul à ciuitate Mantua naſcitur.

|4126| 11 |Q. Cecilius Metellus, Q. Hortenſius Nepos. His conſulibus reparatum dedicatumq; eſt Romæ Capitolium.

|4127| 12 |L. Cecilius Metellus Creticus, & Quintus Martius Vatia. Marcus Portius Cato philoſophus agnoſcitur.

|4128| 13 |C. Calphurnius Piſo, M. Acilius Glabrio. Antiochia Syriæ capta à Romanis. Pompeius contra Mithridatem, Creticũ bellum motum, unde Metellus dictus eſt Creticus. Lucus Daphneſius iuxta Antiochiam à Pompeio Apollini conſecratur. Bellum pyratarum à Pompeio confectum.

|4129| 14 |M. Æmylius Lepidus, L. Manlius Torquatus.

HIRCANVS.

¶ Ariſtobulus & Hircanus filij Alexandræ, contra ſe pro imperio dimicantes, occaſionem præbuerunt Romanis, ut Iudæam inuaderent. Itaque Pompeius Hieroſolymam ue-

niens, capta Vrbe, & templo reſerato, uſque ad Sanctaſanctorum acceſsit. Iudæi Romanorum uectigales facti, & pontificatum apud eos ſuſcepit Hircanus, & regnauit annis trigintaquatuor.

Anni mundi. | Anni Dion.

4130 | 15 | L. Iulius Cæſar, Q. Martius Figulus. Pompeius Ariſtobulum uictum ſecum adducit, pontificatúmque confirmat Hircano: deinde Antipatrum Herodis Aſcalonitæ filium, procuratorem in terra Palæſtinæ fecit.

4131 | 16 | M. Tullius Cicero, M. Antonius. Libya per teſtamentum Appionis regis, Romanis relicta. Horatius Flaccus ſatyricus & lyricus poëta Libertino patre Venuſiis naſcitur. Catilinæ coniuratio hîc cœpit. Cicero Murenam defendit.

4132 | 17 | D. Iunius Syllanus, L. Murena. Apollodorus Pergamenus Græcus orator, præceptor Callidij & Auguſti, clarus habetur. Catonis Vticenſis tribunatus.

4133 | 18 | M. Pupius Piſo Calphurnius, M. Valerius Meſſala. His conſulibus Catilina in agro Piſtorienſi, ac Antonij bello peremptus eſt. Pompeius captis Hieroſolymis tributarios Iudæos facit: unde tertium triumphum excellentiſſimum habuit Pompeius.

4134 | 19 | Q. Cecilius Metellus Celer, L. Afranius. Ea quæ de Catilina & Cethego Lentulo & conſule Cicerone Saluſtius & Liuius ſcribũt, hoc tempore geſta ſunt.

4135 | 20 | C. Iulius Cæſar, M. Calphurnius Bibulus. Clodij rogatione Cicero in exilium eſt profectus anno uno, teſte Caſſiodoro.

4136 | 21 | L. Piſo Cæſonianus, & A. Gabinius. His conſulibus, teſte Caſſiodoro, Pompeius imperator appellatur. Cæſar Luſitaniam & quaſdam inſulas in Oceano capit.

4137 | 22 | P. Cornelius Lentulus, Q. Metellus Nepos. Hîc propter ciuiles diſſenſiones per Scaurum de exilio reuocatur Cicero. Meſſala Coruinus orator naſcitur, & T. Liuius ſcriptor hiſtoricus Patauinus, iuxta Euſebium Cæſarienſem.

Anni mundi. | Anni Dion.

4138 | 23 | Cn. Lentulus Marcellinus, L. Martius Philippus. Virgilius Cremonæ ſtudijs eruditur. Catullus 30 ætatis ſuæ anno Romæ clarus habetur. C. Iulius Cæſar contra Gallos miſſus eſt.

4139 | 24 | Cneus Pompeius Magnus ſecundò, & Marcus Licinius Craſſus etiam ſecundò. Clodius orator clarus habetur: qui poſtea ciuili bello Cęſarianas partes ſequutus eſt, quum Togatã Galliam regeret, Placentiæ obijt.

4140 | 25 | Appius Claudius Pulcher, L. Domitius Ænobarbus. Cæſar Rhenum tranſiens Germanos uaſtat. Craſſus conſul apud Carras cum filio captus.

4141 | 26 | Cn. Domitius, M. Valerius Meſſala. Ventidius primus Romanorum Parthos ſuperar. Clodius interemptus. Seditio à Milone Clodij interfectore ſuſcitata.

4142 | 27 | Cn. Pompeius Magnus tertiò, Metellus Scipio. Curio promptus popularis orator, Romæ habetur inſignis: qui deinceps in Phrygia pudore amiſſi exercitus, mori maluit quàm euadere.

4143 | 28 | Anno Vrbis 700. & M. Claudius Marcellus, Ser. Sulpitius Rufus. Virgiliꝰ ſumpta toga Mediolanum tranſgreditur, & poſt breue tempus Romam pergit.

4144 | 29 | Lucius Æmylius Paulus, Caius Claudius Marcellus. Simulachrum Iouis Olympiaci, fulmine tactum.

4145 | 30 | C. Lentulus Cruſcellus C. Claudius Marcellus ſecundò. Meſſala Coruinus. Cæſar Germanos capit.

Cleopa-

CLEOPATRA.

Ægyptiorum 12, regina Cleopatra, ſoror Ptolemæi, regnauit annis uigintiduobus in Ægypto: ex quibus, duo tantùm numerantur: regnauit enim uſque in annum decimum quintum Octauiani Cæſaris, in quo obijt.

Anni mundi,	Anni Cleo.	
4146	1	Principium belli ciuilis, Cæſaris & Pompeij. Victus Pompeius Alexandriam petijt: ibiq; ab ipſo à quo ſperabat auxilium Ptolemæo, occiditur. Mox Cæſar Alexandriam uenit: cui Ptolemæus parare uoluit inſidias: unde bello ei illato, uictus in Nilo perijt. Cæſar uerò Alexandria potitus, regnum Cleopatræ dat, ob gratiam ſtupri, ut dicitur.

Anni mundi,	Anni Cleo.	
4147	2	Computantur áb hoc loco Antiocheni ſua tempora.

Reſpublica Romana oppreſſa.

ROMANVM IMPERIVM.

CAPVT XXI.

IVLIVS CÆSAR.

ROMANORVM primus, Caiꝰ Iulius Cæſar, regnauit annis quatuor, menſibus ſex, hoc eſt uſque ad calẽdas Martias. Sed Iulius Cæſar de Gallijs ueniens, Pompeium fugauit ex Italia. Aurum atque argentum Romæ de ærario ſuſtulit, ac primus Romanorum ſingulare obtinuit imperiũ: à quo poſtea Cæſares, Romani Principes appellati ſunt.

Anni mundi	Anni Iulij.	
4148	1	C. Iulius Cæſar ſecundò, P. Seruilius. Pompeius Pharſalico prælio uictus, & fugiens in Ægyptum, à ſpadonibus Ptolemæi regis occiditur.
4149	2	Q. Fuluius, P. Vatiſcanus. Ptolemæi cadauer cum lorica aurea, in Nilo flumine repertum eſt. Cæſar in Ægypto regnum Cleopatræ confirmat.
4150	3	C. Iulius Cæſar tertiò, M. Lepidus. Romę baſilica Iulia dedicata. Decretum Senatus & Athenienſium ad Iudæos mittitur, qui per legationem, amicitiam poſtularant. Cleopatra, regio comitatu Vrbem ingreſſa, prohibuit, mulieres lecticis margaritisq́; uti, quæ nec uiros nec liberos haberent, & minores eſſent annis quadragintaquinq́;. Nigidius Figulus in exilio moritur, Pythagoricus & Magus. Antonius decreuit, Quintilem menſem Iulium debere dici, quia in eo fuiſſet natus Iulius Cæſar.
4151	4	C. Iulius Cæſar quartò, Fabius Maximus. Iudæa capta Caſſius tẽplum ſpoliat. Idibus Martijs C. Iulius Cæſar ob inſolentiam inimicorum, coniurantibus in eum ſexaginta uel amplius ſenatoribus equitibus Romanis, in curia occiditur, & faſces ſtatim ſuſcepit Dolabella. Cæſaris corpus in roſtris ob honorem concrematum, Ser. Sulpitius iuris conſultor, & P. Seruilius Iſauricus publico funere elati. Romæ tres ſimul exorti ſoles paulatim in eundem orbem coierunt. Inter cętera portenta, quæ toto orbe facta ſunt, bos in ſuburbano Romæ ad arantem loquutus eſt, fruſtra ſe urgeri, non enim frumenta, ſed homines breui defuturos. Hæc autem iuxta Caſsiodorum.
4152	5	C. Iulius Cæſar quintò, M. Antonius. Sella aurea ſedenti Cæſari Lupercalibus, M. Antonius diadema impoſuit renitenti: atque idibus Martijs Cæſar in Pompeia curia occiſus eſt. Cui ſucceſsit Octauianus Cæſar, qui regnauit annis quinquagintaſex, menſibus ſex. Per quæ tempora, hi ſequentes conſules extiterunt.

OCTAVIANVS.

ROmanorum ſecundus, C. Octauianus Cæſar Auguſtus, regnauit annis quinquaginta ſex, menſibus ſex, aliquantisq́; diebus, teſte Ioſepho, hoc eſt uſque ad calendas Octo-

Octobres, in anno decimoſexto incarnationis, ſecundum rationem ſupputationis. Ab iſto, reges Romanorum Auguſti appellantur. Viuente Cleopatra regnauit annis quindecim, & poſtea quadraginta uno, & menſibus ſex. Antonius aduerſum Cæſarem Auguſtum, bellum mouet. Laberius mimorum ſcriptor, decimo menſe poſt C. Cæſaris interitum Puteolis moritur. Publius Mimographus, natione Syrus, Romæ ſcenam tenet. Cicero in Formiano ſuo ab Herennio & Pompilio occiditur, ſexageſimoſeptimo anno ætatis ſuæ.

Anni mundi,	Anni Oct.	
4153	1	Anno Vrbis 710.

C. Cæſar Octauianus Auguſtus, & Quintus Pædius.

| 4154 | 2 | C. Panſa, A. Hirtius. Octauianus, Antonius & Lepidus amicitiæ fœdus inierunt. Octauianus forum Auguſtum ædificauit. Ciceronis caput cum manu dextra pro roſtris poſitum: iuxtaq́ue nouies coronata imago Popilij, qui eum occiderat. Ouidius Naſo naſcitur in Pelignis. C. Salonius tribunus plebis legem tulit, ne quis teſtamento legaret plus, quàm ut quarta plus hęredibusupereſſet. Curtius Saluſſus in inſula Arado cum quatuor cohortibus, uiuus combuſtus eſt, propterea quòd tributa ſolitus erat grauius exigere.

| 4155 | 3 | M. Lepidus, L. Plancus. Oleum è terra erupit trans Tiberim, fluxitq́ue toto die ſine intermiſſione, ſignificans CHRISTI gratiam ex Gentibus. Antonium ſuperat Auguſtus, & interuiente Senatu, in amicitiam cum eo regreditur. Cornificius poëta, à militibus deſertus interijt, quos ſæpe fugientes, galeatos lepores appellarat. Huius ſoror fuit Cornificia, cuius inſignia exiſtãt epigrammata. Templa Rhodiorũ depopulatus eſt Caſsius. Secunda ſeceſſio Auguſti & Antonij. Stella crinita apparuit.

Anni mundi	Anni Oct.	
4156	5	P. Seruilius 2, L. Antonius. Cornelius Nepos hiſtoricus clarus habetur. Antiochus ſtrenuè contra Iudæos dimicans, tandem occiditur: à quo in præſens tempus, ipſum Hieroſolymorum regnum deſtructum eſt.
4157	5	C. Domitius, C. Aſinius. Quidam Herodes poſt eum à Romanis conſtitutus eſt princeps alienigena, & omnino nihil pertinẽs ad totam Iudæam.
4158	6	L. Cenſorinus, C. Caluiſius. Phormij pater & filius clari habentur oratores.
4159	7	Appius Claudius, C. Norbanus: quorum filius conſularis ante patrem moritur.
4160	8	M. Agrippa, L. Canidius. Lacus Lucrinus in portum conuerſus eſt. Saluſtius obijt ante Actianum bellum.
4161	9	L. Gellius, M. Coccejus. M. Varius poeta, quem Virgilius in Bucolicis notat, in Cappadocia moritur.
4162	10	L. Cornificius, Sex. Pompeius. Herodes, Antipatri Aſcalonitæ & matris Cypridis Arabicæ filius, à Romanis Iudæorum ſuſcepit principatum, annis trigintaſeptem. Cuius tempore, CHRISTI natiuitate uicino, regnum & ſacerdotium Iudææ, quod prius per ſucceſsiones minorum tenebatur, deſtructum eſt: completa prophetia quæ ita per Moſen loquitur, Non deficiet princeps ex Iuda, neque dux de femoribus eius, donec ueniat cui repoſitum eſt: & ipſe erit expectatio Gentium. Vſque ad Herodem, idem erant ſacerdotes & reges Iudæorum, qui imperare cœperant à quadrageſima quinta olympiade, & ab inſtauratione templi ſub Dario uſque ad Hircanum centeſi-

ma octuageſima quinta olympiade, annis quadringentis octoginta quatuor, in medio tranſactis, quos Daniel quoq; ſignificat, dicens: Et ſciēs & intelligens ab initio ſermonis reſpondendi, & ædificandi Hieruſalem uſque ad principatum, hebdomadæ ſeptem, & hebdomadæ quadraginta duæ. Quæ ſexaginta nouē hebdomadæ faciunt annos quadringentos ſeptuaginta tres, in quibus ſacerdotes per unctionem conſecrati regnauerunt uſque ad Hircanum: quo extremo omnium, à Parthis capto, Herodes Antipatri filius, nihil ad ſe pertinentem Iudæā, ab Auguſto & Senatu accepit: filijq; eius poſt eum regnauerunt uſq; ad nouiſſimam Hieroſolymorum captiuitatem: nequaquam ex ſucceſſione ſacerdotalis generis pontificibus conſtitutis, neque perpetuitatem uitæ, ſecundum legem Moſis, ſeruientibus Deo: ignobiles uerò quidam, & alio tempore alij, & nonnulli unius anni, ſiue modico, amplius à Romanis imperatoribus ſacerdotium emebant. Quæ omnia etiam Daniel propheta uaticinatur, ita dicens: Et poſt hebdomades ſeptem & ſexagintaduas interibit criſma, & iudicium non erit in eo, & templum ✠ ſanctum corrumpet populus, duce ueniente: & cedentur in cataclíſmo belli. Et in conſequentibus: Et ſuper templum (inquit) abominatio deſolationum. Quidam tamen numerant à morte Alexandri Magni uſque ad imperium Auguſti Cæſaris, annos ducentos & nonagintaquatuor.

Anno mundi	Anno Oct.	
4163	11	Anno Vrbis 720. L. Scribonius Libo, L. Atratinus. Iapidæ, Dalmatæ, & Pannonij in poteſtatem Romanorum à Cæſare redacti. Et anno undecimo Auguſti iſte Herodes, ne ignobilis fortè, & à Iudæorum ſemine argueretur extraneus, combuſſit omnes libros, quibus nobilitas Iudæorum in templo ſeruabatur adſcripta: ut deficientibus probamentis, & ipſe ad hanc pertinere putaretur. Inſuper etiam & ſuam ſobolem regio illorum genere commiſcuit, proiecta Doſide fœmina Hieroſolyma propria uxore, & nato ex ea filio Antipatro ſociat ſibi Mariamnen, filiam Alexandri, neptem Ariſtobuli fratris Hircani, qui ante eum rexerat in Hieruſalem. Hæc quinque filios ei genuit: quorum duos Alexandrum & Ariſtobulum ipſe necauit in Samaria. Huius Ariſtobuli ex Beronice filia Salome, ſororis magni Herodis, ſunt filij, Agrippa Maior, & Ariſtobulus, atque Herodes: qui in Actibus Apoſtolorum, ab angelo legitur percuſſus: & duas filias, Mariamnen & Herodiaden. Quæ Herodias (ſicut Ioſephus perhibet) Herodi, filio Magni Herodis, & Mariamne filiæ Alexandri pontificis, uiro ſuo uiuente. Fortè ipſa eſt, quæ & Philippus nupſit Herodi filio Cleopatræ Hieroſolymis, & Herodi cognomento Magno.

Anni mundi	Anni Oct.	
4164	12	C. Cæſar Octauianus ſecundò, L. Volcatius. Lunæ ſecundum Romanos curſus inuentus. Colonias deduxêre Romani. Auguſtus triũphauit pedeſtris certaminis triumpho. Antonius, Cleopatræ Arabiam tradidit.
4165	13	Cn. Domitius Ænobarbus, C. Soſſius. Arcorius Auguſti medicus clarus habetur.
4166	14	C. Cæſar Octauianus tertiò, M. Valerius Meſſala. Hoc anno uerum Auguſti imperium incohatur, quo bellis ciuilibus finis impoſitus eſt.
4167	15	C. Cæſar Octauianus quartò, M. Licinius Craſſus. Tertiò inter Auguſtum & Antonium orto bello, quod Antonius qui Aſiam &

rore Auguſti, Cleopatram duxiſſet uxorem, Nicapolis iuxta Actium littus à Cæſare bello ſuperatur, & perimitur: Alexādriæ poſtea in Mauſoleo reconditur. Quum autem Auguſtus Antonium & Cleopatram uiciſſet calendis Auguſti, & imperium Romani populi firmauit: Sextilis menſis, ex Senatuſconſulto, ob memoriam Auguſti, Auguſtus eſt appellatus. Cum ingenti triumphorum pompa Auguſtus Cæſar Romam eſt ingreſſus, & Cleopatræ li beri ante currum eius conducti ſunt. Antonio occiſo, regina Cleopatra ad pedes Auguſti prouoluta, tentauit in ſe inclinare oculos ducis: at fruſtra quidem: nam pulchritudinem eius recuſauit Auguſtus, & præcepit eam cuſtodiri. Nec autem illa, de uita quæ auferebatur, ſed de parte regni laborabat. Quod ubi deſperauit, & à principe ſeruari ſe triumpho cognouit, incautiorem factam cuſtodiam fugit, & in Mauſoleo regum ſe recepit: ibiq; maximos ut ſolebat cultus in referto horroribus ſolio, iuxta ſe ſuum collocauit Antonium, amotisq; ad uenas ſerpentibus, ſic morte quaſi ſomno reſoluta eſt. Ægyptus deinde fit Romana prouincia, quam primus tenuit C. Cornelius Gallus, (de quo ſcribit Virgilius in Bucolicis) uſque ad Cleopatram, qui uocabantur Lagidæ, in Ægypto regnauerunt annis ducentis nonagintaquinque. Arcorius ille Auguſti medicus poſt Actiacam uictoriam naufragio periit. Quidā ab hoc loco primum annum Auguſti monarchiæ ſuppurant: quod Beda confirmat, dicens ſuper Danielem, Romanos hinc annos quinquaginta nouē, cū anno decimoſeptimo Tiberij regnaſſe. Omnes hiſtorici & Beda etiam dicunt, Cleopatram regnaſſe annis uiginti duobus, hoc eſt, annis tribus ante Iulium Cæſarem & quinque, Iulij Cæſaris, & quindecim Octauiani Auguſti, in quo ipſa ſe interfecit.

Anni mundi	Anni Oct.	
4168	16	C. Cæſar Octauianus quintò, & Sex. Apuleius. Cenſu Romæ agitato, inuenta ſunt ciuium Romanorum quadraginta & unum centum, & ſexagintaquatuor millia coloniæ deductæ.
4169	17	C. Cæſar Octauianus 6, & M. Agrippa ſecūdò. Parthorum ſeditiones per Cæſarem ſedatæ. M. Terentius Varro philoſophus, prope 90 moritur. Thebæ Ægyptusq; ad ſolum erutæ. Cornelius Gallus Foro Iuliacenſis poëta, à quo primus Ægyptus tenebatur, 43 ætatis ſuæ anno propria ſe manu interfecit. Valles ter ræmotu conſederūt. Templum Iani à Cæſare clauſum.
4170	18	C. Cæſar Octauianus 7, & M. Vipſamus Agrippa tertiò. Cæſar leges protulit, iudices ordinauit, prouincias diſpoſuit, & ideo cognominatus eſt Auguſtus. Cuius tēporibus floruerunt Virgilius, Horatius & Ouidius, teſte Caſſiodoro. Indi per legatos ab Auguſto amicitiā poſtularunt. Meſſala Coruinus, primus præfectus Vrbis factus, ſexto die magiſtratu ſe abdicauit, in ciuilem poteſtatem conteſtans.
4171	19	C. Cæſar Octauianus octauò, T. Statilius. Auguſtus Calabriam & Gallos uectigales facit. Munatius Plancus Ciceronis diſcipulus, orator habetur inſignis, qui quum Galliam commotam regeret, Lugdunum condidit.
4172	20	C. Cæſar Octauianus nonò, & M. Iunius Syllanus. Cantabros, & Germanos, Aſtures Cęſar per L. Lanium perdomuit. M. Lollius Galathiam, Romanam prouinciam facit. Auguſtus quum ei monarchia deferretur, recuſauit: teſte Caſſiodoro.
4173	21	Anno Vrbis 730. C. Cæſar Octauianus 10, C. Norbanus. Quintilius Cremonenſis Virgilij & Horatij familiaris. Tota Hiſpania à Cæſare ſubacta.

4174

Anni | Anni
mundi, | Oct.

|4174| 22 |C. Cæſar Octauianus 11. Cn. Piſo. Auguſtus Cyzicænos libertate priuauit. Pilades Cilix pantomimus, quum ueteres ipſi canerent atque ſaltarent, primus Romæ chorum & fiſtulam præcinere fecit.

|4175| 23 | M. Claudius Marcellus, L. Aruntius. Tiberius ab Auguſto miſſus occupauit Armeniam. Atramius qui ſeptemdecim annos natus Cælium accuſauerat, clarus inter oratores habetur: ad extremum, morborum tædio, in balneo uoluntate exanimatus, hæredem reliquit Cæſarem Auguſtum.

|4176| 24 |M. Lollius, Q. Lepidus. Cantabri res nouas molientes opprimuntur.

|4177| 25 |M. Apuleius, P. Syllius Nerua. Herodes apud Hieroſolymas, multas & magnas ædes conſtituit. Aquilas & ſigna Craſſiana de Parthis Cæſar recepit.

|4178| 26 |C. Sentius Saturninus, Sp. Lucretius Cinna. Cæſari ex prouincia redeunti, currus cum corona aurea decretus eſt, quo aſcendere noluit. Virgilius Brunduſij moritur: oſſa eius Neapolim translata in ſecundo ab Vrbe miliario ſepeliuntur: titulo in huiuſmodi ſupra ſcripto, quem moriens ipſe dictauerat:

Mantua me genuit, Calabri tenuere: tenet nũc
Parthenope: cecini paſcua, rura, duces.

Herodes Samariam iam olim in cineribus ſedentem, à fundamentis ſuſcitans, in honorem Auguſti, Auguſtam, ideſt Sebaſten appellauit: & in Paneade, ideo quod Panoniam uocatur, extruxit.

|4179| 27 | Cn. Cornelius Lentulus, P. Cornelius Lentulus. Auguſtus Samijs dedit libertatem. In Cypro plurimæ ciuitatum partes terræ motu conciderunt. Germanos in arma uerſos M. Lollius ſuperat. Varius & Tucca, Virgilij & Horatij contubernales, poëtæ habentur illuſtres: qui Æneidũm libros poſtea emendarũt, ſub hac lege, ut nihil adderent.

Anni | Anni
mundi | Oct.

|4180| 28 |T. Furnius, C. Iunius Syllanus. Auguſtus C. Agrippam adoptauit in filium.

|4181| 29 |L. Domitius Ænobarbus, P. Scipio. Æmylius Macer Veronenſis poëta, in Aſia moritur. Tiberius Vindelicos & eos qui in Thraciarum confinibus erant, Romanas prouincias facit.

|4182| 30 |M. Druſus Liuius, L. Calphurnius Piſo. Tiberij Neronis quæſtura.

§. MARIA.

Sancta Maria naſcitur ex patre Ioachim, de tribu Iuda, & ex matre Anna, filia Iſſachar de genere Dauid. Beata Maria mater Domini noſtri IESV CHRISTI, erat 14 annorum, quando ſalutata eſt à Gabriele archãgelo. Mortua eſt autem 63 anno ætatis ſuæ: teſte ſancto Hieronymo in libro de infantia Mariæ. Colonia Ebericum & Patras deductæ. Boſphorum Agrippa capit.

|4183| 31 |Anno Vrbis 740. Cn. Lentulus Augur Licipinus, M. Craſſus. Cereius Smyrnæus rhetor, Latinè Romæ docuit. Auguſtus à Senatu Pontifex maximus appellatur.

|4184| 32 |Cl. Tiberius Nero, Q. Quintilius Varus. Cæſaream Herodes in nomine Cæſaris condidit, quæ prius Turris Stratonis uocabatur.

|4185| 33 |M. Valerius Meſſala 2, P. Sulpitius Quirinus. Herodes deſtructo templo ab Ieſu filio Ioſedech & Zorobabel conſtructo, ædificat templum in Hieruſalem, quod à Tito combuſtum eſt anno 40 poſt paſſionem Domini. Herodes Antidonam condidit & Antipatridam atq; Herodionem, in honorem Antipatris & ſuum conſtruxit.

|4186| 34 |P. Fabius Maximus, & Q. Ælius Tubero. Innumerabilia quoq; opera in ſingulis Syriarum urbibus quæ regebat, ſolertiſſimè ædificauit: & imperator Auguſtus, pri-

mus omnium tigrin feram manſuefactam Romæ oſtendit.

Anni mundi,	Anni Octa.	
4187	35	Iulius Antoninus, Fabius Aphricanus. Tiberius Cæſar de captiuis Pannonijs triumphauit. Horatius quinquageſimo octauo ætatis ſuæ anno Romæ moritur. Paſſienus declamator inſignis obijt. C. Iulius Hircinius, cognomento Pohhiſtor grammaticus habetur illuſtris. Tiberius uaſtata Germania, imperator appellatur. Claudius Tiberius, qui poſtea imperator factus eſt, hoc anno naſcitur.
4188	36	Druſus Nero, L. Quintius Criſpinus. Apud Lingonū gentem, templum Cæſari Druſus ſacrauit, teſte Caſsiodoro. Herodes Hircanum regem & ſacerdotem Iudæorum occidit. Tunc CHRISTI natiuitate uicina, principatum Iudaicum, iudicium & ſacerdotium de femore Iuda, ſecundum prophetias defecit, tranſiens ad Herodem, extraneo genere: & completa eſt prophetia Moſis, ita dicens: Non deficiet princeps ex Iuda, neque iudex de femore eius, donec ueniet qui mittendus eſt: & ipſe erit expectatio Gentium: & reliqua. Herodes Hircanum qui olim ſacerdos Iudæorum fuerat, de captiuitate Parthica regreſſum: & filium eius qui ſacerdotio patris ſucceſſerat, interfecit. Herodes enim Ananehelum quendam de Babylone accitum, pontificem Iudæorum conſtituit. Et poſt exiguum tempus Ariſtobulum fratrem uxoris ſuæ, nepotem Hircani, ſucceſſorem dedit: quo poſt annum interfecto rurſum Ananehelo reddidit ſacerdotium.
4189	37	C. Aſinius Gallus, C. Martius Cenſorinus. Inter Albim & Rhenum Germani omnes Tiberio Neroni dediti, per Sex. Apuleium, Pannonij ſubacti. Herodes ſororem Ariſtobuli uxorem ſuam, quam nullo modo charius nouerat, cum duobus proprijs filijs iam adoleſcētibus & matrem ſororis occidit, ſocrum ſuam crudeliſsimè necat: Hircanum enim Babylonia à uinculis ſolutum, ut Ioſephus perhibet, tanquam principem ſacerdotum & regem Iudæorum, multitudo Iudæorum, & omnes uſq; ad Euphratem Iudæi habitantes honorabant, ipſumq; rogabant, ut apud eos maneret, dicentes, quòd officioſum aliquid ſimul & honoris in ſacerdotali uel principali dignitate, nullo modo minus apud eos haberet, quàm in Hieruſalem. Poſtquàm enim multo Herodis rogatu de Babylonia in Hieruſalem uenit, cum omni honore cum Herodes ſuſcepit: & quum uocaret ipſum patrem ſuum, primum ei locum concedat, diſponebatq; cum eo utilitates cæteras ſui principatus. Amiciſsimus enim Herodis antea erat, atq; de periculo mortis eum liberauit, quamdiu uixit. Hircanus quamuis principatum primatum non poſsidebat, tamen princeps fuit.

Anni mundi,	Anni Oct.	
4190	38	Cl. Tiberius Nero 2, Cn. Calphurnius Piſo. Tiberius de Vindelicis, Armeniſis, & Pannonijs triūphauit. Albutius Valienſis clarus rhetor agnoſcitur. Tribunitia poteſtas in quinquennium Tiberio confirmata.
4191	39	D. Lælius Balbus, C. Antiſtius Vetus. In inſula Choa terræmotu plurima conciderunt. Auguſtus filiam deprehenſam in adulterio, damnat exilio. Tyro, Ciceronis libertus, qui primus notas commendatus eſt in Puteolano prælio, uſque ad centeſimum annum conſeneſcit.
4192	40	C. Cæſar Octauianus 12, L. Sylla. Auguſtus gladiatorum ludum, & nauale certamen exhibuit. Meliſſus Poletinus grammaticus agnoſcitur. M. Porcius Latro declamator, tædio duplicis quartanæ febris ſemet interfecit.

Anni mundi,	Anni Octa.	
4192	40	Anno Vrbis 749.

C. Caluiſius Sabinus ſecundò, & L. Paſsienus Rufus. Herodes crudelis etiam uirum ſororis ſuæ Salomę interfecit: & quum eam alio tradidiſſet, uxorem etiam ſuam necat. Scribas quoque & interpretes diuinæ Legis, ſimili ſcelere occidit.

Iohannes Baptiſta naſcitur, beata Maria præſente, feria quinta, luna undecima menſis ſeptimi, ideſt Octobris (ſicut legitur) & CHRISTVS concipitur, quum beata Maria eſſet annorum quatuordecim.

Cyclus magnus paſchalis incipit hinc: in cuius anno ſecundo (iuxta Dionyſium) indictione tertia, natus eſt Dominus.

QVINTÆ ÆTATIS FINIS.

10 *¶ Et hic quoq; abbreuiator noſter omiſit tres numeros, ſi natiuitas Domini fuit anno Vrbis 752.*

Hic autem primus liber, quinque ætates complens, ceſſat cum numeris annorum Mundi & Vrbis, naſcente CHRISTO: *ſub quo, ſexta ætas & Liber ſecundus, ſimul auſpicantur.*

MARIANI SCOTI,

HISTORIOGRAPHI SVI TEMPORIS CLARISSIMI, AC MONACHI FVLDENSIS, CHRONICORVM LIBER SECVNDVS.

ÆTAS SEXTA.

CHRISTVS.

CAPVT XXII.

Anno Chr.	Anno Oct.
1	41

C LENTVLVS Getulicus, & M. Meſſanus.

Quirinus, ex conſilio Senatus, Iudæã miſſus, cenſus hominum poſſeſsionumq́ deſcribit.

DOMINVS noſter IESVS CHRISTVS, filius Dei, his Conſulibus (teſte Caſsiodoro) in Bethlehem Iudææ, octauo die calendarum Ianuarij, Dominica nocte naſcitur, Anno ab Vrbe condita 752 anno imperij Auguſti 41, olympiadis 194, anno tertio: anno etiam ab origine mundi 4193 indictione quarta.

Octaua etiam die Dominica circunciditur.

Decimatertia die, ſtella duce, à Magis adoratur.

Quadrageſima die, à Simone & Anna cognoſcitur.

Deinde præcepto Dominico, in Ægyptum, propter metum Herodis deducitur.

¶ Methodius epiſcopus ſic ait: Igitur tempore quo Romani imperij regnũ nobilius latiusq́ conſurgeret, ipſe Imperator hoc præſtitit: anno autem 42 imperij Cæſaris, ab Ægypto ſubiugata, & Antonij uel Cleopatræ interitu, in quam nouiſsima Ptolemæorum regna ceciderunt, 28 anno, Dominus & Saluator noſter IESVS CHRISTVS, prima adſcriptione cenſus Quirino Syriæ præſidente (ſecũdum ordinem totius prophetiæ, quæ de ipſo prædicta eſt) in Bethlehem Iudææ naſcitur, Per idem tempus Herodes primus ex alienigenis ortus, regnũ Iudaicæ gentis optimum, cuius teſtimonio adiudicante etiam Cæſare Auguſto ſucceſſor extiterat Archelaus, qui poſt eum decem annos imperij deuolutus eſſet, Philippus & Herodes iunior frater cum Lyſania in tetrarchias diuiſum Iudææ regnum regebant.

Anni Chr.	Anni Oct.	
2	42	C. Cæſar Octauianus 13, M. Plautius. Cæſar amicitiã cum Parthis facit. Sextius Pythagoricus philoſophus claruit.
3	43	Coſſus Lentulus, L. Piſo. Herodes pueros necat. Auguſtus Tiberium & Agrippam in filios adoptauit. Iudas Galilæus ad rebellandum Iudæos cohortatur.
4	44	C. Cæſar Octauianus 14, & L. Paulus.
5	45	C. Vinitius, P. Alphenus. Iohannes Apoſtolus naſcitur. Aſinius Pollio orator & cõſularis, qui de Dalmatijs triumpharat, 70 ætatis ſuæ anno, in uilla Tuſculana moritur.
6	46	M. Seruilius, L. Lamia. Herodes morbo intercutis aquæ, & ſcatentibus toto corpore uermibus mi-

ſerabiliter & dignè moritur. CHRISTVS de Ægypto redit.

Anni Chr.	Anni Oct.	
7	47	Sex. Ælius, C. Sentius.

In Herodis locum Archelaus ab Auguſto ſubſtituitur, & tetrarchæ fiunt fratres, Herodes, Antipater, Lyſias, Philippus. IESVS CHRISTVS Dominus noſter, ex Ægypto tertia idus Ianuarij angelico præcepto reducitur.

| 8 | 48 | Cn. Cinna, L. Valerius. His conſulibus, teſte Caſsiodoro, per dies octo Tiberis impetu, miſeranda clades hominum domorumq; fuit. Fames Romæ ita ingens facta fuit, ut quinque modij uenderentur denarijs uigintiſeptem ſemis. Aſianus Romæ clarus habetur.

| 9 | 49 | M. Lepidus, L. Aruntius. Tiberius Cæſar Dalmatas & Sarmatas in Romanam redegit poteſtatem.

| 10 | 50 | Q. Cecilius, A. Licinius. Athenodorus Tharſenſis Stoicus philoſophus inſignis habetur.

| 11 | 51 | M. Furius, Sex. Nonius. M. Verrius & Flaccus grammaticus inſignes habentur.

| 12 | 52 | Q. Sulpitius, Cn. Pōpeius. Athenienſes res nouas contra Romanos molientes opprimuntur, autoribus ſeditionis occiſis.

| 13 | 53 | P. Dolabella, C. Syllanus. Quum eſſet IESVS annorum duodecim, hoc eſt (ſicut Hieronymus dicit) quum compleſſet annos duodecim, inuentus eſt in templo, ſedens inter doctores Legis, interrogans & audiens illos. Meſſala Coruinus orator ante biennium quàm moreretur, ita memoriam ac ſenſum amiſit, ut uix pauca uerba coniungeret: & ad extremum, ulcere ſibi circa ſacram ſpinam nato, inedia ſe confecit, anno ætatis ſuæ ſeptuageſimoſecundo.

| 14 | 54 | M. Lepidus, T. Statilius. Auguſtus cum Tiberio filio ſuo cenſum Romæ agitās, inuenit hominum nonaginta ter centena & ſeptuaginta millia, ut dicitur.

| 15 | 55 | Germanicus Cæſar, C. Fonteius. Sotion philoſophus Alexandrinus, præceptor Senecæ, clarus habetur.

Anni Chr.	Anni Oct.	
16	56	L. Plancus, C. Silius.

Archelaus nono anno regni ſui, in Vienna urbe Galliæ relegatur, non ferentibus Iudæis, ſed accuſantibus apud Auguſtum ferocitatem eius: & ad minuendam Iudaici regni potentiam, ſolentiamq; domandam, quatuor fratres eius pro eo ſunt tetrarchæ creati: Herodes qui & Antipas, Antipater, Lyſias, & Philippus. His conſulibus teſte Caſsiodoro, Octauianus Auguſtus 76 ætatis ſuæ anno, Atellæ in Campania, imperij anno quinquageſimoſexto, ſenex obijt, menſe Septembri: ſepeliturq; in cāpo Martio: cui ſucceſsit Tiberius.

TIBERIVS.

Romanorum 3, Claudius Tiberius priuignus Auguſti, hoc eſt uxoris eius filius ex ſuperiore genitus coniuge, annis uigintitribus & aliquibus diebus regnauit, teſte Ioſepho: hoc eſt, uſque ad calendas Octobres, in anno quinto poſt paſſionem Domini: ſub quo hi conſules fuerunt, teſte Caſsiodoro.

Anni Chr.	Anni Tib.	
17	1	Sex. Pompeius, Sex. Apuleius.

Hi primi, in uerba Tiberij iurauerunt.

| 18 | 2 | Druſus Cæſar, C. Norbanus. C. Aſinius Gallus orator, Aſinij Pollionis filius, cuius etiam Virgilius meminit, diris à Tiberio ſupplicijs enecatur.

| 19 | 3 | Siſenna Statilius, L. Scribonius. His conſulibus mathematici Vrbe pelluntur, teſte Caſsiodoro. Liuius hiſtoriographus Patauinus obijt. Incarnatio Dominica iuxta Chronicas Euſebij, uel Bedæ: cyclus ſecundus decennoualis.

| 20 | 4 | L. Pomponius, C. Cælius. Ouidius poëta in exilio obijt, & iuxta oppidum Domus ſepelitur.

| 21 | 5 | Tiberius Cæſar, Germanicus Cæſar. de Parthis triumphat. Tredecim urbes terræmotu corruerunt, Epheſus, Magneſia, Sardis, Moſthene, Æges, Hiero, Cæſarea, Philadelphia, Tmolus, Temis, Cimemyrrhina, Apollonia, Diahircania. Hucuſque ideſt ad magnum cyclum paſchalem, ſunt anni ab initio mundi 4203.

Anni Chr.	Anni Tibe.

| 22 | 6 | M. Syllanus, L. Norbanus. His conſularibus Germanicus Cæſar in Syria mortuus eſt, teſte Caſsiodoro. Feneſtella hiſtoriarũ ſcriptor & carminum, ſeptuagenarius obijt, ſepeliturque Thumis. Incipit magnus cyclus paſchalis, in cuius anno ſecundo, iuxta Dionyſiũ, natus eſt Dominus, concurrentibus quinque.

| 23 | 7 | M. Valerius, M. Aurelius. Tiberius multos reges ad ſe per blanditias euocatos, nũquam non remiſit: in quibus & Archelaum Cappadocem, cuius regno in prouinciã uerſo, Mazacham nobiliſsimam ciuitatem, Cæſaream appellare iuſsit.

| 24 | 8 | Tiberius Cæſar, Druſus Cæſar. Pompeij theatrum incenſum.

| 25 | 9 | D. Heterius, C. Sulpitius. Tiberius Druſum cõſortẽ regni facit.

| 26 | 10 | C. Aſinius, C. Antiſtius. Druſus Cæſar apud Maguntiã ueneno obijt, & foris murum ſepelitur. Q. Atherius promptus & popularis orator, uſque ad 90 annum propè, in ſummo honore conſeneſcit.

| 27 | 11 | Sex. Cornelius, L. Viſellius. Seruius Plautus, corrupti filij reus, ſemet in iudicio interfecit. Methodius hæc: Vndecimo anno imperij Tiberij Cæſaris, qui Auguſto 57 annis principatu potito ſucceſſerat, Iudææ procurationem Pontius Pilatus ſuſcepit: atque inibi per decem annos continuos uſque ad ipſum penè finem Tiberij perdurauit. Conſonantia autem Euangelij his concordat.

| 28 | 12 | M. Aſinius Agrippa, Coſſus Cornelius. Philippus tetrarcha Paneaden, in qua plurimas ædes cõſtruxerat, Cæſareã Philippi uocauit, & Iuliaden, aliã ciuitatem. Beda ſic. Anno 12 Tiberij Pilatus Iudææ procurator, ab eodem dirigitur.

Anni Chr.	Anni Tibe.

| 29 | 13 | C. Caluiſius Sabinus, Cn. Lentulus Getulicus.

| 30 | 14 | L. Piſo, M. Craſſus. Votienus Mõtanus Narbonẽſis orator in Balearibus inſulis moritur: illic à Tiberio 15 anno relegatur. Herodes tetrarcha Tiberiadem condidit, & Libyadem princeps Iudæorum, regnans annis uigintiquatuor.

| 31 | 15 | Appius Syllanus, P. Syluius. Anno 15 imperij Tiberij Cæſaris ſub principibus ſacerdotum Anna & Caipha, factum eſt uerbũ Domini ſuper Iohannem Zachariæ filium in deſerto. Et uenit in omnem regionem Iordanis, prædicans CHRISTVM filium Dei, in medio eorum adeſſe. Ipſe quoque Dominus IESVS CHRISTVS hîc in plures ſalutarem uiam annunciat, ſignis atque uirtutibus uera comprobans quæ diceret. Matthæus ſic: Tunc uenit IESVS, ut baptizaretur ab eo in Iordane, & reliqua. Auguſtinus ſic: Quod autem Matthæus ait, Tunc uenit IESVS à Galilæa in Iordanem, ut baptizaretur à Iohanne: hoc eſt ſecundum Iohannem Euangeliſtam, altera autem die: & reliqua. Marcus ſic: Et baptizatus eſt à Iohanne. Et ipſe IESVS erat incipiẽs quaſi annorum 30. Hæc Lucas: hoc eſt, non plenus 30 annorum, mẽſium 12: ſed ſecundũ Hieronymum & Lucam, annum incipiebat 30, quando baptizatus eſt, in die Dominico Epiphaniæ, die 13 anni ſui 30. Secundum autem ſolares annos tunc incipiebat annum 31. Annus enim ſolis, in cuius fine natus eſt, natiuitatis eius annus eſt. Annus huius ætatis ſuæ 12 mẽſiũ, ſicut in fine anni primi natiuitatis incœpit: ita in fine anni ſuæ natiuitatis, ſiue ſolaris, compleuit. Methodius ſic: Quintodecimo dicens anno Tiberij Cæſaris, in quo quartus erat

Pilati procuratoris annus, quum Dominus & Saluator noſter annorum 30 fuit, quando ad Iohannem baptizandus uenit: qui mox poſt initium prædicationis ſuæ 12, ex omnibus diſcipulos aſſumpſit: quos & cæteris ſectatoribus ſuis præferẽs ſpeciali quodam electionis priuilegio Apoſtolos nominauit. Marcus: Et ſtatim poſt baptiſmum ſuum expulſus eſt in deſertum. Lucas ſic: IESVS plenus Spiritu ſancto regreſſus à Iordane, agebatur in ſpiritu in deſertum, in diebus 40. & reliqua. Dominus ergo feria ſecunda incœpit ieiunium, & quadrageſimo die, feria ſexta. 15 calendis Martij, in gula ac uana gloria atque auaritia diabolum ſuperauit: in quibus in eadem feria, diabolus primùm Adam cõtriuit. Ipſe Dominus IESVS CHRISTVS hinc populis prædicauit ſalutarem uiam, teſte ſancto Petro, ſicut in electione Mathiæ apoſtoli ait: Oportet ergo ex his uiris, qui nobiſcũ ſunt cõgregati, in omni tempore quo intrauit & exiuit inter nos Dominus IESVS, incipiens à baptiſmate Iohannis uſque in diem quo aſſumptus eſt à nobis in cœlum, uel ſignis & uirtutibus. Vera comprobat ea quæ dicit, ex quibus pauca in Euangelijs leguntur, Apoſtolos uocat, & ad prædicandum mittit.

Anni Chr.	Anni Tib.	
32	16	C. Rubellius, C. Fuſius.

Principium octuageſimi primi iubilæi, ſecundum Hebræos, hoc eſt ab Adam uſque ad præſentem annum 4000 annorũ. Iobel autem apud Hebræos quinquagenarius annus uocatur, teſte Euſebio.

33	17	M. Vinitius, C. Caſſius.

Iohannes Baptiſta decollatur. Scriptũ eſt in paſsione ſancti Valentini, quòd decollatio præcurſoris Domini ſit in octaua die calendarum Aprilium: ſicut etiã ſanctus Hieronymus in Martyrologio teſtatur. Et in Euangelio dicitur, quòd prope ante paſcha paſſus ſit Iohannes pridie nonas Aprilis, in 14 luna primi menſis. Noſtrum uerò paſcha, nonis Aprilis erat, ſi hoc eſſet. Methodius ait: Poſt electionem Apoſtolorum, Iohannes Baptiſta ab Herode filio Herodis capite punitur.

Anni Chr.	Anni Tib.	
34	18	Tiberius Cæſar, & Ælius

Seianus. His conſulibus Dominus noſter IESVS CHRISTVS paſſus eſt, octaua die calendarum Aprilis: & facta eſt defectio Solis, qualis antè uel poſt modum nunquam fuit, teſte Caſsiodoro. IESVS CHRISTVS filius Dei, iuxta prophetias quæ de eo fuerant prçloquutæ, paſſus eſt octaua die calendarum Aprilis, luna 15, iuxta quatuor Euangelia, in anno 18 imperij Tiberij Cæſaris, ſecundum Euãgelium beati Iohannis. Atque die tertia, id eſt ſexta die calendarum Aprilis, luna 17, ſecundum hiſtoriam ſancti Euãgelij, à mortuis reſurrexit. Flaccus hiſtoricus ſic: Quarto anno 202 olympiadis, id eſt ſecundum Græcos, magna & excellens inter omnes quæ ante eam acciderant defectio Solis facta, diei hora ſexta, ita in tenebroſam noctem uerſus, ut ſtellæ in cœlo uiſæ ſint. Terræmotus in Bithinia Nicenæ urbis, multas ædes ſubuertit. Hucuſq; Flaccus. Ioſephus etiam uernaculus Iudæorum ſcriptor hiſtoricus, ad hæc commemorat, die pentecoſtes ſacerdotes primùm cõmotionem locorum & quoſdam ſonitus ſenſiſſe, teſtatur: deinde ex abdito templi repentinam ſubitò erupiſſe uocẽ dicentiũ, Trãſmigremus ex his ſedibus. Scripſit quoquè Ioſephus, quòd eodem anno Pilatus præſes ſecreto noctis imaginem Cæſaris in templo ſtatuerit. Et hæc prima ſeditionis & turbarum Iudæis cauſa extiterit.

¶ Iacobus frater Domini (id eſt filius Mariæ, ſororis matris Domini) poſt paſsionem Domini ſtatim ab Apoſtolis ordinatus, 30 annis Hieroſolymæ rexit eccleſiam, hoc eſt uſque ad ſextum Neronis annum: ſicut Beda dicit in Actibus Apoſtolorum. Methodius

thodus ait: Petrus & Iacobus & Iohãnes poſt aſſumptionem Saluatoris: quãuis ab ipſo fuerint omnibus prælati, tamen non ſibi uendicabatur primatus gloriam: ſed Iacobum, qui dicitur Iuſtus, Apoſtolorum epiſcopum ſtatuunt.

Anni Chr.	Anni Tibe.	
35	19	Furius Camillus, Cn. Domitius.

Sanctus Stephanus paſſus Paulo cohortante & præſente. Quod Paulus in hoc anno conuerſus ſit, ita ad Galatas confirmatur. Quum uocauit me Deus per gratiam ſuam, ut reuelaret filium ſuum in me: & reliqua. Hieronymus ſic, ideſt ſine mora poſt reuelationem CHRISTI ad Apoſtolos, & reuelationem Domini cõferendo cum hominibus, ſed abierit in Arabiam, & rurſus de Arabia reuerſus ſit Damaſcũ, poſt tres annos Euangelium prædicarit, & tũc demum in Hieruſalem uenit, ipſo ita teſte: Neq; ueni Hieroſolymam ad anteceſſores meos Apoſtolos, ſed abij in Arabiam, & iterum reuerſus ſum Damaſcum. Quæ ut uera credantur ab abſentibus, cõfirmat, dicẽs: Quæ autem dico uobis, ecce coram Deo ſunt digna, quia ſunt ueriſsima. Iſti tres anni ſunt, quos Lucas dies multos dicit in Actibus Apoſtolorũ, quibus Paulus in Damaſco Euãgelium audacter loquebatur. Certum eſt enim, ſtatim ut baptizatus ſit: & accepto pane confortatus fuiſſet eum cum diſcipulis qui erant Damaſci, eſſe per dies aliquot, & ſtupentibus cũctis in ſynagogis Iudæorum, prædicaſſe, quòd IESVS eſſet filius Dei: & tunc iſſe in Arabiam, & de Arabia in Damaſcũ reuertiſſe, & ibi fecit triennium, quos dies multos dicit Scriptura ſic: Et quum implerentur dies multi, uoluerũt Iudæi occidere eum: & reliqua. Accipientes ergo diſcipuli eius, nocte per murum dimiſerunt eum, ſubmittentes eum in ſporta: ipſo etiam teſte. Deinde poſt annos tres (hoc eſt, conuerſionis meæ) ueni Hieruſalem (inquit) uidere Petrũ, & manſi apud eum diebus 15, alium autem Apoſtolorum uidi neminem, præter Iacobũ fratrem Domini. Quæ autẽ dico uobis (inquit) ecce coram Deo, quia non mentior. Anno igitur 38 incarnationis hoſpitatus eſt Paulus apud Petrũ & Hieruſalẽ: deinde, ideſt poſt prædictos annos & geſta prædicta, dicit ſic: Veni in partes Syriæ, & Ciciliæ, eram enim ignotus facie eccleſiis Iudææ, quæ erant in CHRISTO: tantùm autem auditũ habebant, quomodo qui perſequebatur nos aliquando, nũc euangelizat fidẽ quam aliquãdo expugnabat, & in me clarificabatur Deum. Deinde poſt annos 14 rurſum aſcendi Hieroſolymã cum Barnaba, aſſumpto & Tito: & reliqua. Hieronymus ſic ait: In principio ſuæ conuerſionis & fidei, & tranſitu, Apoſtolos uidit in Hieruſalem, hoc eſt poſt tres annos poſtquàm conuerſus fuit. Hæc dicit Hieronymus. Deinde Petrus uenit Romam, ubi prædicans Euangelium 25 annis, menſibus 5, diebus 13, epiſcopus eiuſdem ciuitatis præfuit: hoc eſt, uſq; in ultimum annum Neronis, in quo cum ſancto Paulo paſſus eſt ſub conſulibus Syllano & Ottho: teſte Caſsiodoro ſenatore.

Beata Maria obijt annorum quadragintaſeptem, feria tertia, ubi omnes Apoſtoli adfuerunt.

Anni Chr.	Anni Tibe.	
36	20	Sulpitius & Sylla. Pilatus ſacrum theſaurum, qui & Corbanam uocatur, in aquæductum Hieroſolymarum expendens, ſecundæ ſeditionis præbuit ſemina. Quidam etiam ſcribunt, Tiberium hoc anno à lepra ſanatum fuiſſe.
37	21	L. Vitellius, Paulus Fabius Priſcus.
38	22	P. Gallus, Q. Nonianus.

Cycli 319, indictio undecima, Paulus ſic ad Galatas ait: Quum autem complacuit ei, qui me ſegregauit ex utero matris meæ, & uocauit per gratiam Spiritus, ut reuelaret filium ſuum in me, ut euangelizarem illum in Gentibus, continuò non acquieui

carni & ſanguini:neque ueni Hieroſolymam ad anteceſſores meos Apoſtolos,ſed abij in Arabiam,& iterum reuerſus ſum Damaſcum:deinde poſt annos tres ueni Hieroſolymam uidere Petrum,& manſi apud eum diebus 15.alium autem Apoſtolorũ uidi neminem,niſi Iacobum fratrem Domini:& reliqua. Beda ſic: Conſtat ergo, Paulum poſt annos tres conuerſionis ſuæ,ueniſſe Hieroſolymam, & Apoſtolorum numero ſociatus, hoc eſt quod Lucas ſic dicit in Actibus Apoſtolorum, Barnabam apprehenſum, illum duxiſſe ad Apoſtolos. Agrippa filius Herodis regis magni, accuſator Herodis tetrarchæ Romã profectus, à Tiberio in uincula conijcitur.Pilato de Chriſtianorum dogmate ad Tiberium referente,Tiberius retulit ad Senatum,ut inter cætera ſacra reciperentur:uerùm quum ex conſilio patrum Chriſtianos eliminari ab Vrbe placuiſſet,

Anni Chr.	Anni Tib.	
39	23	Sex. Gallienus, L. Plautianus.

Tiberius prædictis accuſatoribus Chriſtianorum comminatus eſt mortem,ut ſcribit Tertullianus in Apologetico.Tiberius in Cãpania moritur ueneno,his conſulibus(teſte Caſſiodoro) anno 23 imperij ſui, ætatis uerò 78. Methodius ſic:Interim Tiberius circiter 22 annis ſui principatus exactis,uiuendi finem fecit:qui de Domino IESV CHRISTO, hoc apud Senatum uſus eſt conſultu: Si Deus eſt (inquit) poterit rebus nobis inutilibus prodeſſe: ſi homo eſt,reipublicæ ſubuenire.Hic lepra uexatus non modica,deſiderabat,auditis diuinis uirtutibus gratiam eius per nuncios comprobare: ſed non potuit ab hoc pertingere,quia CHRISTO iam poſt Reſurrectionem cœlo præſidente: fama compererat,Pontio Pilato adiudicante Iudæis traditum,& à ſuis militibus crucifixum,ſepultumq́ tertia die reſurrexiſſe,ſed furatum à diſcipulis cuſtodibus appretiatis diffamatum eſſe. A quadam matrona,nomine Veronica, quæ ipſius Saluatoris noſtri aſpectum,ipſo exprimente, atque contradente ad euidentiam teſtificandæ ueritatis & obſeruandæ fidelitatis nicemate ſuo reconſignatũ habuit.Quæ dum nuntios conueniſſet, & ita eſſe atque ſe habere per omnia euidentiſsimè aſſeruit, Romæ ab ipſis delata eſt,atq; in præſentiam Principis adducta, ſpeciem Diuinæ teſtificationis oſtendit,& uirtutẽ perfecti medicaminis, gratia CHRISTI mirabiliter effecit. Qui dum comperiſſet Pilatum Dominici cruoris reum extitiſſe,Senatu decernẽte,utpote qui ſine audientia Romam conſulrus talia præſumeret,iuſſus eſt exilij ſupremam damnationem ſubire:non multò poſt ipſe (ut dictum eſt) uiuendi finem fecit.Hucuſque Methodius.

C. CALIGVLA.

Romanorum 4,C.Caligula,in eodem anno quo obijt Tiberius incipiens,regnauit annis 4, menſibus 10, diebus 8.teſte Euſebio & Beda: hoc eſt,uſque ad calendas Auguſti,in anno 10 poſt paſsionem, ſub quo hi conſules fuerunt,teſte Caſsiodoro.

Anni Chr.	Anni Cali.	
40	1	C.Proculus, C.Nigrinus.

Sanctus Petrus in anno 6 poſt paſſionem primo anno Caij, cathedram Antiochiæ eccleſiæ, octaua calendis Martij tenet per annos 7. Caius Herodem Agrippam uinculis liberatũ, regem Iudææ facit annis 4. Caius ſemetipſum in deos refert. Methodius ſic:poſt Tiberiũ Caius imperiũ ſuſcepit, & cõtinuò Iudæorũ principatum tradidit Agrippæ, ſimul & Philippo. Hieronymus ſic: Quum Petrus ueniſſet Antiochiam, affirmante Paulo, tunc credendũ,ſic in faciem illi Paulus reſtitiſſe. Beda in Acta Apoſtolorum ſic:Mathias apoſtolus ante pentecoſten ordinatur: ſeptem uerò diaconi poſt pentecoſten, Apoſtolorum oratione & manus impoſitione ordinantur. Stephanus Græcè,Latinè corona inter=

interpretatur. Euſebius ſic: Statim (inquit) poſt ordinationem ſuam, Stephanus lapidatus eſt ab his, qui & Dominum occiderunt.

Anni Chr.	Anni Cali.	
41	2	M. Iulianus, L. Aſprenas. Herodes tetrarcha & ipſe amicitiam Caij petijt, agente Herodiade uxore ſua Romam uenit. Sed accuſatus ab Agrippa tetrarchiā perdidit: fugiensq́ in Hiſpaniam cum Herodiade, mœrore perijt, pro lætitia quam habuit in decollatione ſancti Iohānis Baptiſtæ.
42	3	Publicola, & Nerua. Pilatus in multas incidens calamitates, propria ſe manu interfecit, ut ſcribunt Romanorum hiſtorici.
43	4	Cæſar. Plurimi nobilium à Caio interfecti: ſororesq́ ſuas, quibus ſtuprum intulerat, inſularum exilio condemnat. Caius iuſsit omnes exules interfici. Matthæus in Iudæa prædicans, Euangelium ſcripſit.
44	5	Cæſar & Iulianus. His cōſulibus, Caſsiodoro teſte, Caius à protectoribus ſuis occiditur, in palatio anno ætatis ſuæ 39. mēſe Iulio, cui Claudius ſucceſsit. Methodius ſic: Sedecim Caio annis, nec integris ſub principatu adminiſtrata, Claudius imperator ſuccedit: ſub quo fames ſatis dira uniuerſum orbem terræ obtinuit.

CLAVDIVS.

Romanorum 5, Claudius Cæſar regnauit annis 13, menſibus 7, diebus 28. hoc eſt, uſque ad calendas Apriles, in anno 25. poſt paſsionem. Sub quo hi conſules fuerunt.

Anni Chr.	Anni Clau.	
45	1	Claudius Cæſar 2, Saturninus. Iſte eſt Claudius, patruus Druſi, qui apud Moguntiacum habet monumentum.
46	2	Saturninus 2, Venuſtus. Euſebius ſic: Petrus apoſtolus quum primus Antiochiam fundaſſet eccleſiam, Romam mittitur: ubi Euangelium prædicans, 25 annis epiſcopus eiuſdem Vrbis perſeuerat.
47	3	Tiberius & Gallus. Marcus Euangeliſta interpres Petri, Ægypto & Alexandriæ CHRISTVM prædicat. Primus poſt Petrum Antiochiæ epiſcopus ordinatur Euodius.
48	4	Criſpinus & Taurus. Agrippa qui & Herodes, rex Iudæorū, annis 7 imperans, obijt: poſtea filius ſuus Agrippa, à Claudio in regnum conſtituitur. Prophetia Agabi, qua in Actibus Apoſtolorum famem in toto orbe dixerat futuram, ſub Claudio expletur. Euſebius & Beda ſic: Quarto anno Claudij fames grauiſsima, cuius Lucas meminit, facta eſt. Methodius ſic: Sub quo Claudius ſatis dira famis uniuerſum orbem terræ obtinuit. Quo tempore 54 ætatis annum agens, regni uerò 7, Herodes uitam uiolenter abripuit. Hucuſque Methodius. Eodem enim tempore miſit Herodes rex manus, ut affligeret quoſdam de eccleſia. Occidit enim Iacobū fratrem Iohannis, gladio. Videns autem quòd placeret Iudæis, appoſuit apprehendere & Petrum: erant autem dies azymorum: quem quum apprehēdiſſet, miſit in carcerem: & reliqua. Sequitur Lucas: Segregate mihi Barnabam & Paulum in opus quod aſſumpſi eos. Beda ſic: Paulus iuxta ordinem hiſtoriæ, 13 anno poſt paſsionem Domini, apoſtolatum cum Barnaba, Paulíq; accepiſſe uocabulum, 14 autem anno poſt paſsionem iuxta cō dictum Iacobi, Cephæ & Iohānis, ad Gentium magiſterium fuiſſe profectum. Hæc Beda. De hac ergo aſcenſione ſua in Hieruſalem, poſtquàm dixit (ut ſuprà diximus) poſt tres annos conuerſionis ſuæ in Hieruſalem uidiſſe Petrum: ſubiunxit, Deinde poſt annos quatuordecim aſcendit Hieroſolymam cum Barnaba, aſſumpto & Tito: & contuli cum illis Euangelium quod prædico in Gentibus: & reliqua. Hoc eſt ſecundum Lucam, Statuerunt ut Paulus & Barnabas aſcenderent & quidam alij ex illis, ad

Apoſtolos & presbyteros in Hieruſalem: & reliqua. Sequitur ergo, ut beatũ Petrum non ante eundem 14 annum poſt paſsionem Domini, quo eum Hieroſolymis alloquitur Paulus, hoc eſt quarto Claudij Cæſaris anno Romam ueniſſe credamus. Vbi numerus ipſe quem poſuit ſanctus Paulus, recenſendus eſt annorũ. Scimus enim Petrum & Paulum Apoſtolos anno 38. hoc eſt, poſt annum paſsionis, id eſt ultimo anno Neronis paſſos fuiſſe, & beatum Petrum Romæ 25 annis, menſibus 2, dies 8. à 15 calendarũ Februarij, quo cathedram tenuit uſque ad calendas Iulij, quibus paſſus eſt, prædicaſſe. Petri autem 25 anni, & 14 ſancti Pauli, cum anno paſsionis Domini, fiunt 39 anni. Incarnationis ergo 45. Claudij uerò primo anno, Iacobus frater Iohannis gladio decollatur ab Herode 8 calendis Auguſti. Petrus autem anno ſecundo Claudij, in diebus azymorũ in carcerem mittitur, ideſt quando Herodes qui & Agrippa, ab angelo percutitur. Sãctus uerò Petrus anno 14 paſsionis, hoc eſt 4 Claudij, iuxta Chronicas, 15 calẽdis Februarijs Romę cathedrã tenuit.

Anni Chr.	Anni Clau.

| 49 | 5 | Vinitius & Cornelius. Domitius orator clarus, qui ſub Nerone abundantia cibi in cœna obijt.

| 50 | 6 | Aſiaticus & Cornelius. Deſcriptione Romæ facta ſub Claudio, inuenta ſunt ciuium Romanorũ ſexagies octies centum & 44 milia.

| 51 | 7 | Tiberius 2, & Vitellius. Sub procuratore Iudææ Cumano, in diebus azymorum, tanta eſt Hieroſolymis orta ſeditio, ut in portarũ exitu, populo corruente, 3000 Iudæorum corruerint. Annus paſsionis Domini, ſecundum Chronicum Euſebij & etiam Bedæ.

| 52 | 8 | Vitellius 2, & Publicola. Palæmon Vicentius inſignis grammaticus Romæ habetur, qui quondam interrogatus quid inter ſtilla & guttã intereſſet, reſpõdit, Gutta ſtat (inquit) ſtilla cadit. Annus 15 Tiberij, iuxta Dionyſium.

Anni Chr.	Anni Clau.

| 53 | 9 | Veranius & Gallus. Antonius Liberalis rhetor, grauiſsimas inimicitias cum Palæmone habuit. Claudius omnes Iudæos diſcedere à Roma præcepit: ut Ioſephus dicit.

| 54 | 10 | Vetus & Seruilianus. Fame facta in Græcia, modius ſex drachmis uenundatus eſt.

| 55 | 11 | Claudius & Ophritus.

| 56 | 12 | Syllanus & Syluius. Claudius Felicem procuratorem Iudæam mittit, apud quem Paulus apoſtolus accuſatus, in defenſionem ſui perorat. Reſurrectio CHRISTI quinto calen dis Aprilis, luna uigeſimaprima, ſecundum Dionyſium.

| 57 | 13 | Tiberius 3, & Antoninus. Lazarus obijt ſecunda morte, dum 24 annis inter duas uixit mortes, Ammulario teſte. Sub Felice procuratore in Iudæa extiterunt multi, qui populum ſuis perſuaſionibus deciperẽt iniquis. Ex Ægyptijs quidam pſeudo propheta fuit, qui plurimos ſibi aſſocians, in ipſo magnarum rerum conatu, per exercitum Felicis opprimitur: ut ſcribit Ioſephus, conſentaneus apoſtolorum Actibus, in quibus Paulo dicitur à tribuno: Nónne tu es Ægyptius, qui ante hos dies concitaſti & reduxiſti in deſertum quatuor millia uirorum. Cyclus quartus decennoualis incipit indictione 15.

| 58 | 14 | Syllanus & Otho. Agrippam eius uxor poſtquàm Claudium ueneno occidit, ut filium ſuum Neronem faceret regem, miſit repentè Byrrhum militiæ principem cum tribunis potentibus ad caſtra: & ductus, adoratus eſt more Principis: his conſulibus, teſte Caſsiodoro. Sic Claudius in palatio anno 44 ætatis obijt, menſe Martio. Et ſic Nero imperium cepit. Methodius ſic: Claudio tredecim annis, & tredecim menſibus Romanorum perfuncto imperio, Nero ſuſcepit principatum.

NERO.

NERO.

Romanorum 6, Cl. Nero regnauit annis 13, menſibus 7, diebus 28. hoc eſt, uſq; ad calendas Decembres, anno 39 poſt paſsionem Domini.

Anni Chr.	Anni Ner.	
59	1	Syllanus 2, & Antoninus. Huius auunculus fuit C. Caligula. Felice regnãte in Iudæa, ſeditio orta eſt in Cæſarea Palæſtinæ, & magnã Iudæorum multitudinem perdidit. ¶ Linus coëpiſcopus ſub Petro apoſtolo exteriora curauit, per annos undecim, menſes tres.
60	2	Marcellinus & Auiola. Feſtus ſuccedit Felici, apud quem præſente Agrippa rege, Paulus apoſtolus religionis ſuæ rationem exponens, uinctus Romam mittitur: his conſulibus, teſte Caſsiodoro. Anno 2 Neronis, ideſt 26 anno poſt paſsionem Domini, & poſt biennium liberæ ſuæ cuſtodiæ ad prædicandum liber dimittitur. Anno 4 Neronis, Romani dicũt, Petrum annis 15 in Roma fuiſſe, antequàm Paulus ad Romam ueniret. Methodius ſic: A quo Feſtus mittitur in Iudæam ſuccedens Felici, apud quem cauſa dicta, Paulus uinctus mittitur Romam, Ariſtarcho ſe comitante: quem conſequenter in epiſtolis ſuis concaptiuum appellat.
61	3	Nero & Verus. Probus Romæ eruditiſsimus grammaticus, clarus habetur.
62	4	Nero 2, & Piſo. Stathius Vrſulus Tholoſenſis celeberrimè in Gallia rhetoricam docet.
63	5	Nero 3, & Meſſala. Nero matrem ſuam Agrippinam, & ſororem patris, interfecit. Terræmotus Romæ, & defectio Solis.
64	6	Nero 4. & Cornelius. Nero tantæ luxuriæ fuit, ut frigidis & calidis ungeretur uel lauaretur unguentis. Feſto procuratori Iudææ ſucceſſit Albinus. Methodius ſic: Quo tempore Iudæi in Iacobum fratrem Domini, immanitatem nequitiæ ſuæ uertuntur. Iacobus filius Alphæi, frater Domini, quum 30 annis poſt paſſionem, Hieroſolymorum rexiſſet eccleſiam, octauo calendis Aprilis, ſancto die paſchę, à Iudæis lapidatur, uindicantes in eo quòd Paulum interficere non potuerunt. Quoniam itaque octauo calendarum Aprilium in paſcha paſſus ſit Iacobus: & hoc in anno 30 poſt paſſionem factum eſt, iuxta totam eccleſiam, atq; omnes hiſtoricos, ſatis apparet, quia ſexto calendarum Aprilis ſurrexit Dominus. Hic itaque annus 5 Neronis, ratione temporis, ſecundum falſam ſupputationẽ olympiadarũ eius, eſt ſeptimus: in quo antea iuxta Bedam Theophilum, in octauo calendarum Aprilium, Dominum reſurrexiſſe narrauimus. Reſurrectionẽ Domini in hoc anno octauo calend. Aprilis. Beda ſic putet propter ſupputationem, in qua Chronica Euſebij, & poſt eam ſuam Chronicam compoſuit, ab incarnatione Domini, ſicut ipſe dicit. Iacobo uerò paſſo, in thronum eius ſucceſsit ſuus frater Simeon, qui & Simon, aſſumitur. Hi fratres Domini dicuntur, quia mater eorum Maria, uxor Alphæi, ſoror erat Mariæ matris Domini. Quam Mariam Cleophæ dicit Iohannes: uel quòd Alphæus Cleophas, uel poſt natum Iacobũ defuncto Alphæo, Maria nupſit Cleophæ, cui Simeon filiũ genuit: qui Cleophas fuit frater Ioſeph. Hieronymus ſic: Ipſa etiam Maria eſt, quæ Iacobi Minoris ſcribitur mater, fuit uxor Alphæi, & ſoror matris Domini: quam Mariam Cleophæ Iohannes dicit, à patre uel à gentilitate familiæ, uel alia cauſa, uel binomina fuit. Fratres Domini appellantur, filij materteræ eius Mariæ, qui antea non credentes, poſtea crediderunt: uel unus eorum ſtatim non credidit: alij diu. Et hãc eſſe matrem Iacobi Minoris, quæ eſt mater Iacobi & Ioſeph, ſecundum Matthæum.

Anni Chr.	Anni Ner.	
65	7	Pætus & Turpilianus. Nero Romæ cithara cõtendens, cunctos

ſuperat

ſuperat:& tantæ ſuperbiæ fuit, ut retibus aureis piſcaretur, quæ funibus purpureis extrahebantur. Igitur Neronis 7 imperij anno, poſt Marcum euangeliſtam, eccleſiæ apud Alexandriam Amanus ſacerdotium ſuſcepit.

Anni Chr.	Anni Ner.	
66	8	Marinus & Gallus.
67	9	Craſſus & Baſſus.

Ante menſam Neronis fulmē cecidit. Marcus Euangeliſta carne exuitur ſancto die paſchæ, 7 die calendarum Maij: ut legitur in Martyrologio. Natiuitas ſancti Marci Euangeliſtæ 7 calendis Maij: hic diſcipulus & interpres ſancti Petri apoſtoli, rogatus Romæ à fratribus ſcripſit Euangelium: quod quanto cæteris tardius incohauit, tanto in longiora ſcribendo tempora porrexit. Ab initio enim Euangelicæ prædicationis quod per Iohannem factum eſt, cœpit: & uſque ad tempus quo Apoſtoli prædicauère peruenit. Quod quum Petrus audiſſet, probauit: & eccleſiis legendū, ſua authoritate tradidit. Quo Euangelio aſſumpto, idem Marcus mittente Petro perrexit Ægyptū, & primùm Alexandriæ CHRISTVM nuncians, conſtituit Eccleſiam. Erat autem tanta eius doctrina, uitæq; continentia, ut omnes ſectores CHRISTI, ad exemplum ſuum cogeret. Cuius Petrus prima epiſtola meminit, Romam nomine Babylonis nominans. Salutat uos Eccleſia quæ eſt in Babylone collecta, & Marcus filius meus. Quiq; conſtitutis & cōfirmatis eccleſiis per Lybiam, Maricam, Hammonicam, Pentapolim, Alexandriam atque Ægyptum uniuerſam, ad ultimum tentus eſt à paganis, qui remanſerunt in Alexādriam. Qui uidentes, eum miſſas facientem, die ſancto Paſchæ, 7 calend. Maij, miſerunt funem in collum eius, & trahebant eum ad loca Bucoliæ, quæ erant iuxta mare ſub rupibus, ubi erat eccleſia conſtructa, defluebātq; carnes eius in terram, ac ſaxa inficiebantur ſanguine. Veſpere autem facto, miſerūt eum in carcerem, ubi circa mediam noctem primò angelica uiſitatione confortatus eſt. At mane, dum traheretur ad loca Bucoliæ, gratias agens, & dicens: Domine, in manus tuas commendo ſpiritum meum: obijt, & ſepultus eſt in loco lapidis exciſi, cum gloria, à uiris ſanctis, octauo anno Neronis. Hæc in Martyrologio. Quod autem noſtrum, non Hebræorum paſcha celebrauit, Marcus teſtis eſt, & etiā Beda ſuper Acta Apoſtolorum ita: Conſtat iam apoſtolum Petrum Romæ, die Dominico reſurrectionis Domini noſtri IESV CHRISTI paſcha celebraſſe. Cōſtat etiam hoc euangeliſtā Marcum ab eo miſſum, docuiſſe in Ægypto. Hęc Beda. Quomodo igitur indictione decima incepit primus annus Neronis in 22 anno poſt paſsionem, & indictione tertia, octauus eiuſdem annus finitur. In anno 33 poſt paſsionem, in quo 7 calend. Maij dominico die paſchæ paſſus eſt Marcus: & pagani carnes eius in terram radebant, tamen adhuc ſpiritum retinens uſque mane emicat, quòd CHRISTVS 6 calend. Aprilis reſurrexit à mortuis. Paſcha enim 7 calend. Maij, non antea uel poſt prædictum annum, quàm 92 annis habetur. Poſt Marcum euangeliſtam primus Alexandriæ eccleſiæ ordinatur epiſcopus Amanus, qui præfuit annis uigintiduobus.

Anni Chr.	Anni Ner.	
68	10	Syllanus & Paulinus.

Perſeus obijt anno ætatis 28. M. Anneus Lucanus Cordubenſis, poëta, in Piſoniana coniuratione deprehenſus, brachium ad ſecandas uenas præbuit medico. Nero ut ſimilitudinem Troię ardentis inſpiceret, plurimam partem Romanæ urbis accendit. In Aſia tres urbes terræmotu conciderunt, Laodicea, Hierapolis, Coloſſe. Albino ſuccedit Florus, ſub quo contra Romanos Iudæi rebellauerunt. Iunius Gallio frater Senecæ, propria ſe manu interfecit.

69	11	Theleſinus, & Paulinus.

Duo

Duæ tamen ſub Nerone prouinciæ factæ, Pontus Ptolemaicus, & Alpes Cottiæ. Cottio rege defuncto, multi nobilium Romæ à Nerone interfecti. Nero in olympiade coronatur.

Anni Chr.	Anni Ner.	
70	12	Capito & Rufus.

Linus his conſulibus paſſus 9 calend. Octobris. Cletus coepiſcopus ſucceſsit annis 12. L. Annius Seneca Cordubenſis præceptor Neronis & patruus Lucani poëtæ, inciſione uenarum & ueneni hauſtu perijt. Nero ceritas, citha riſtas, tragœdos, aurigas, uario certamine ſuperans, & rurſum Schimia, Pithia, Actia celebrans, inter ceritas, tragœdos & cithariſtas coronatur.

Anni Chr.	Anni Ner.	
71	13	Italicus & Turpilianus.

Nero in expēſas centies centena millia decreto Senatus annua ſubminiſtrāq; Neto cū cæteris uiris inſignibus & Octauiam uxorē interfecit: Cornutumq; philoſophum & præceptorem Perſii in exilium fugat. Muſonius & Plutarchus philoſophi clari habētur.

¶ Petrus (ſicut in geſtis pontificum habetur) Clementem epiſcopum conſecrauit, eiq; cathedram & omnem eccleſiam diſponendam commiſit, dicens, Sicut mihi gubernādi tradita eſt à Domino IESV meo CHRISTO poteſtas ligandi ſoluendiq;: ita & ego tibi committo, ut ordinans diſpenſatores diuerſarum cauſarum per quos actus eccleſiaſticos profligatus, tu minime in curis ſeculi deditus reperiaris: ſed ſolummodo ad orationem & prædicationem uacare ſtude. Petrus ordinauit duos epiſcopos, Linum & Cletum, qui præſentialiter omne miniſterium ſacerdotale in urbe Roma populo uel ſuperuenientibus exhiberent. Beatus autem Petrus ad orationem & prædicationem populum erudiēs uacabat. Linus fuit tempore Neronis, à conſulatu Saturnini & Scipionis uſque ad Capitonem & Rufum conſules: martyrio coronatur, & ſepelitur iuxta corpus beati Petri in Vaticano, 9 calendarum Octobris. Cletus fuit temporibus Veſpaſiani & Titi: à conſulau Veſpaſiani anno primo, & Titi primo, uſque ad Domitianum 4. & à Rufo conſule paſſus & ſepultus, 6 calendar. Maij, iuxta corpus beati Petri in Vaticano. Clemens fuit temporibus Galliæ & Veſpaſiani à cōſulatu Turpiliani & Italici, uſque ad tertium annum Traiani imperatoris.

Anni Chr.	Anni Ner.	
72	14	Syluanus & Otho.

His conſulibus teſte Caſsiodoro, Nero Petrum & Paulum, & ſe interfecit. Methodius ſic: Tunc paſsi ſunt ſanctiſſimi apoſtoli Petrus & Paulus, ut Corinthiorum epiſcopus Dionyſius Romæ de Scripturis diſputans, dicit: Sed & uos habentes communionem à Petro & Paulo plantationem, Romanæ & Corinthiorum eccleſiæ coniunxiſtis. Ambo etenim ſimul, & aduētantes, & in noſtra Corinthiorum eccleſia docuerunt, & per omnem ferè Italiam, atque in hac urbe ſimul docentes, ſimul martyrio pariter uno eodemq; coronati ſunt. Igitur Iudæi debitis cladibus perurgebantur. Sancti uerò apoſtoli Domini & Saluatoris noſtri Thomas, ſortitus eſt Parthos, Matthæus Æthiopiā, Bartholomæus Indiam citeriorem, Andræas Scythiā, Iohānes Aſiam: unde apud Epheſum & commoratus & defunctus eſt: cæterīq; apoſtoli atque diſcipuli, ad prædicandum uerbū Dei per ſingulas quaſque orbis terræ prouincias, tanquam proprijs ſedibus pulſi, & poſiti in diſperſionem dirimuntur: quorum æmulatores per ſingulos Paulus nunc auditores, nunc commilitones, nunc etiā concaptiuos & collaboratores in Euāgelio, & comites nominat: de quibus Creſcēs quidem ad Gallias profectus eſſe, Linus uerò & Clemens in urbe Roma eccleſiæ præfuiſſe perhibetur. Sed & Dionyſium Areopagitam apud Athenas, quem Lucas deſcribit, primùm Paulo prædicante, credidiſſe, & inter ſocios eius fuiſſe, & eccleſiæ Athenienſium ſacerdotium ſuſcepiſſe. Igitur

ſe. Igitur poſtquàm beatiſsimus Petrus apoſtolus Antiochenā eccleſiam primam confeſsione Chriſtiani nominis ſuper ſolidiſsimam petram fundauerat, & Pontum, Galatiam, Cappadociam ac Babyloniam, uerbo prædicationis illuſtrauerat, anno Dominicę incarnationis 47, regni autem Claudij Cæſaris anno 4, ſuperna uiſione ordināte Romam ingreſſus, ſalutare cunctis credentibus fidem conſtantiſsima aſſertione prædicauit, eandemq́; potentiſsimis ſignis atq; uirtutibus cōprobauit, & eiuſdem Vrbis pontificatum 25 annis ſtrenuiſsimè rexit, ideſt uſque in ultimum annum Neronis fundata, itaque & ædificata Romanæ urbis eccleſia ſupra firmiſsimam petram, quæ CHRISTVS eſt, fidelis, nomine Petri: & quum iam per totam Italiam pullularent germina uitæ, tandem Spiritus ſancti præmonitus inſpiratione Germaniæ atque Galliæ urbium ſalutis ordinauit inferre. Adhoc deniqúe opus eligitur ex ſuis diſcipulis uir magnarum exiſtens uirtutum, Eucharius, qui in ordine 72 diſcipulorum Domini, legitur fuiſſe tertius. Anno igitur Dominicę incarnationis 54, regni autem Claudij Cæſaris 11, Epiſcopatus uerò beati Petri apoſtoli in Roma 8. ſanctus Eucharius cum ſocijs ſuis Valerio atque Materno, ad prædicandum Gallicis gentibus à beato Petro apoſtolo directus, demum Treuerim peruenit. Cuius infidelitatis aciem deuincens, ueræ religionis arcem obtinuit, & eiuſdem Vrbis pontificatum 23 annis tenuit. Anno autem poſt paſsionem Domini ſecundo, Stephanus à Iudæis lapidatus eſt, & à CHRISTO coronatus. Anno uerò poſt paſsionem Domini tertio, Paulus ad fidem CHRISTI conuertitur: quiq; etiam pro eadem fide Domini noſtri IESV CHRISTI, anno poſt paſsionem Domini 25, regni autem Neronis anno ſecundo. Poſt quē ab Hieruſalem uſque ad Illyricum repleuit Euangelio CHRISTI Romam unctus, miſſus eſt, Ariſtarcho ſecum comitante. Anno itaque poſt paſsionem Domini 38. regni autem Neronis anno 14. qui & ultimus eodē tempore, eodemq́; die, quo Petrus Romę crucifigitur, iubente Nerone, ſimul & beatus Paulus, pro CHRISTO, iuſſu eiuſdem Neronis condemnatur, capite & in uia Hoſtienſi, ab urbe Roma miliario ſecundo traditur ſepulturæ. Quod & paſsio ipſorum Apoſtolorum, necnon & Hiſtoria tripartita, ueriſsimè teſtatur, ſcilicet quòd ambo pariter uno die martyrio ſunt coronati. Hucuſq; Methodius epiſcopus. L. Annius Melas frater Senecæ & Gallionis, bona Lucani poëtæ filij ſui à Nerone promeretur: primùm uerò ſupra omnia ſcelera ſua etiam primam perſequutionem in Chriſtianos facit, in qua una die beatus Petrus crucifigitur, & Paulus gladio ceditur, anno 38 poſt paſsionem. Contra Iudæos qui certè Flori auaritiam non ferentes, rebellant, Veſpaſianus magiſter militiæ à Nerone tranſmittitur, & multas urbes in Iudæa capit. Flauius Ioſephus ſcriptor hiſtoricus, dux belli Iudæorū, quum à Romanis interficiendus eſſet, Veſpaſiano prædixit de morte Neronis & eius imperio. Leo ſecundus ſucceſſor Agathonis papæ, in ſua Decretali epiſtola ſic: Si autem Petrus apoſtolorum princeps, adiutores ſibi aſciuit Linum & Cletum, non tamen poteſtatem pontificij animas ligandi uel ſoluendi, normam eis tradidit. Sed Clementi ſucceſſori ſuo, qui ſedem apoſtolicam poſt eum & poteſtatem pontificalem tradenti ſibi beato Petro, tenere promeruit. Linum nanq; & Cletum, nihil legimus unquā feciſſe ex pontificiali miniſterio poteſtatiue, ſed quātum eis à beato Petro præcipiebatur, hoc ſolummodo agebant. Hæc Leo papa. Clemens ergo papa primus poſt petitionem, Romanam eccleſiam tenuit, uel cum Lino & Cleto, ſicut cum Petro fuerat. Poſt Petrū, imò etiam cum Petro primus papa ſanctus Clemens Romanā regit eccleſiam, ipſo teſte, Decretalis

epiſtola

epiſtola Clementis Romani pontificis, ſic ait: Clemens Romanæ eccleſiæ præſul, Iacobo chariſſimo Hieroſolymorũ epiſcopo: quomodo ſicut à beato Petro apoſtolo accepimus omniũ apoſtolorum principe & patre, qui clauos regni cœleſtis accipit, ęqualiter tenere debemus de ſacramentis quæ geruntur in ſanctis, te ex ordine nos decet inſtituere. Tribus enim gradibus commiſſa ſunt ſacramenta diuinorum ſecretorum, ideſt presbytero, diacono, & ſubminiſtro: hi cum timore & tremore, reliquias corporis Dominici debent cuſtodire. Fragmentorum neque putredo in ſacrario, & neque agatur negligenter, nec portioni corporis & ſanguinis Domini grauis inferatur iniuria. Communio enim domini noſtri IESV CHRISTI ſi negligenter agatur, & non curat admonere officia, graui anathemate perculſus pro iudicio digna humiliationis prodigia feriantur. Certè tanta in altari holocauſta offerantur, quanta populo ſufficere debent: quòd ſi remanſerint, in craſtinum non reſeruentur, ſed cum timore & tremore clericorum conſumantur. Qui autem reſidua corporis Dominici, quę in ſacrario relicta ſunt, conſumunt, non ſtatim ad communes accipiendos cibos conueniãt, nec putent ſanctæ portioni commiſcere cibum, qui per aqualiculos digeſtus, in ſeceſſum diffunditur. Si igitur mane Dominica pars porrigatur uſque ad ad ſextam, ieiunent miniſtri, qui eam conſumpſerint: & ſi tertia uel quarta hora acceperint, ieiunent uſq; ad ueſperam. Sic ſecreta ſanctificatione æterna, cuſtodienda ſunt ſacramenta. De uaſis ſacris, ſanè ita gerendum eſt, altaris pallia, cathedra, candelabrum et uelum, ſi fuerint uetuſtate cõſumpta, incendentur: quoniã non licet ea quæ in ſacrario fiunt, malè tractari: ſed incendentur. Cineres quoq; eorum in baptiſterio inferantur, ubi nullus tranſitus habeatur, aut in pariete uel in foſſis pauimentorum iactentur, ne introeuntium pedibus inquinentur. Nemo per ignorantiam clericus palla mortuum credat obuoluendum, uel ſcapulas operire diaconus uelit de his quæ fuerunt in altari. Qui fecerit laicus leuiter, ſi diaconus triennio & ſex menſibus à Dominico erit altari graui percuſſus, anathemate remouendus. Quòd ſi clericos presbyter non admonuerit, 10 annis & 5 mẽſibus excommunicatus ſit. Qui non docuit eos, de his & poſtea cum grandi humilitate matri reconcilietur eccleſiæ. Pallas uerò & uela ſanctuarij, diaconi cum humilibus miniſtris intra ſacrarium lauent, ne fortè puluis Dominici corporis foras extra ſacrarium malè decidat. Sindone foras delata, & erit hoc operãti peccatum, ideo in ſacrario miniſtris præcipimus cum omni diligentia cuſtodire. Peluis noua, munda, nihil aliud tangat ad Dominica altaris cultum, ubi pallæ lauẽtur. Vela autem non in ipſa, ſed in alia lauẽtur. Pręcipimus etiam, ne extra eccleſiam, ſiue laico de fragmentis oblationum ponatur ad menſam. Vnde ſcis, tu qui paſſim ſacrarij panes indignus impendis? unde noſti, ſi à mulieribus mũdi ſint, hi quibus impẽdis? Hinc & Dauid interrogatus ab Abimelech ſacerdote, quum ſe mundum ante triduum profiteretur à mulieribus, panes propoſitionis mãducauit. Miniſtri altaris preſbyteri diaconi, ad Dominica tales eligantur officia, qui ante ordinationem coniuges ſuas reliquerunt. Quòd ſi poſt ordinationem miniſtro contigerit propriè inuadere cubile uxoris ſacrarij, nõ intret limina, nec ſacrarij portitor fiat, nec altare cõtingat, nec ab offerentibus holocauſti oblationem ſuſcipiat, nec ad Dominici corporis portionem accedat, aquam ſacerdotum manibus porrigat, hoſtia forinſecus claudat, minora gerat officia, urceum ſanè ad altare uel calicem non ſuggerat: ſi fortè quiſpiã presbyter ſiue diaconus ſacrarij, uel uelum uendiderit, nouiter ſe inde Scariotis ſuſcepturum pœnam. Et poſtea ita concluſit Clemens: His ergo benè paratis ſenten-

tiis,ne quis hæc præcepta minimè credat impledi, & iudicij Dei ignis æterni tormenta ſuſtineat,qui eccleſiaſtici operis ſacra neglexit.Hæc ergo frater Iacobe,de ore ſancti Petri iubentis,audiui:Si quis hæc præcepta non integra cuſtodierit, ſit anathema uſq; ad aduentum domini noſtri IESV CHRISTI.Hæc præcepta à ſancto Petro apoſtolo audiui,accepi, & tibi chariſſime frater Iacobe inſinuare curaui,ut ſeruari omnia præcipias ſine macula. Siquis audierit te,utilis erit miniſter IESV CHRISTI. Qui autem non audierit te, immo loquentem IESVM CHRISTVM per te,ipſe ſibi damnationem acquirit. Omnipotens Deus, chariſſime frater,te ſua protectione cuſtodiat:atque ad cœleſtis remunerationem patriæ cum multiplici animarum ſitum perducat. Deus te iterum iterumq; incolumem cuſtodiat reuerendiſſime. Amen.

Alia decretalis epiſtola Clementis Romani epiſcopi,ſucceſſoris beati Petri.Clemens urbis Romæ epiſcopus, & reliqua.Et infrà:De quibus & beatus Petrus inſtructor & ordinator noſter.Et paulò pòſt:Hæc Apoſtoli à Domino acceperunt,& nobis tradiderūt. Hæc nos docemus,uobiſq; hæc omnibus abſque reprehenſione tenere & docere,quibus agendum eſt, mandamus. Et poſtea:Dominus noſter IESVS CHRISTVS mittens diſcipulos ſuos præcepit nobis,in quācunq; ciuitatem intraueritis,dicite,Pax huic domui:& reliqua. Alia epiſtola Clemētis.Dilectiſſimis fratribus & condiſcipulis Hieroſolymis cum chariſſimo fratre Iacobo epiſcopo habitātibus,Clemens epiſcopus:& reliqua.Hæc dixit ſanctus Clemens. Sanctus ergo Clemens,non tantùm ſucceſſor beati Petri apoſtoli fuit,ſed etiam uiuēte Iacobo, nouem annis ante paſſionē Petri,Romanam cathedram tenuit, iuxta Scripturam,& deinde poſt Petrū 21.id eſt 12 cum Cleto,& 9 annos poſt eos,uſque dum in exilium miſſus eſt.Si ſanctus Clemens papa fuit,tunc ante decretalem iſtam epiſtolam ſancto Iacobo conſcripſit. Nullius autem legitur Decretalis epiſtola,niſi papæ.Qui anni nouem eius imputantur, quaſi Petrus Cletum tantùm ipſe ſolus cathedram teneret, & prætermittitur Anacletus papa ſecundus,poſt Petrum ſedens decē annis, qui non poſſunt ſub regibus ſupputari uſque ad Traianū imperatorem papæ quatuor.Iacobus autem in anno trigeſimo poſt paſſionem Domini,& Petrus 39 paſſus ſit. Traianus autem in anno 66 poſt paſſionem regere cœpit. Sub quo paſſus eſt ſanctus Clemēs,non epiſcopali poteſtate ſedis Apoſtolicæ dicendo,ſit anathema. Linus ex præcepto beati Petri præcepit,ne mulier niſi uelato capite eccleſiam intret.Cuius Paulus in Epiſtola ad Timotheum meminit,qui etiam martyrio 6 calēd.Decembris coronatur.Romæ paſſi ſunt Proceſſus & Martinianus,& 47.qui baptizati ſunt à beato Petro,& in cuſtodia Mamurtini intruſi.Apuleius,Torpetus & Marcellus paſſi ſunt in Alexandria. Marcus euāgeliſta octauo anno Neronis, Mediolanis. Nazarius, Celſus, apud Maceriam Aquilegiam,Hermagoras epiſcopus, Fortunatus diaconus,cum Conſtantia. Oroſius presbyter ſic: At uerò Nero poſtquàm Galbam in Hiſpania imperatorem creatum cum exercitu cognouit, totus animo ipſe concidit. Siquidē Petro in urbe Roma interfecto,& Chriſtianis pœnarū diuerſitate laniatis,de Hiſpania illicò Galba ſurrexit. Quumq; inde Nero incredibilia perturbandæ immo ignominioſiſſimè ſubruēdæ reipublicæ mala moliretur,hoſtis à Senatu pronunciatus,& ignominioſè fugiens,ad quartum ab Vrbe milliarium in ſuburbano Libertini ſui,inter Salariā & Numentanam uiam,ſemetipſum interfecit, ætatis 32 anno,in quo omnis familia Auguſti conſumpta eſt.

GALBA.

Romanorum rex 7, Galba. Seruius mox ut mortē Neronis comperit,Romam uenit. Qui quum antiquiſſimæ

quiſſimæ nobilitatis ſenator, anno 63 ætatis eſſet ab Hiſpanis & Gallis electus, mox ab uniuerſo exercitu libenter ſuſceptus eſt. Nam priuata eius uita inſignis erat, militibus & militaribus ac ciuilibus rebus ſæpe conſul, ſæpe proconſul, frequenter dux grauiſſimis bellis. Huius breue imperium bono cœpit exordio, niſi propenſior erat ad ſeueritatē. Oroſius ſic: Quũq; enim auaritia, ſæuitia, ſegnitiaq; offenderet, ſibi Piſonem nobilem induſtriumq; adoleſcentem in filium atq; in regnum adoptauit. Cum quo inſidijs Othonis in medio urbis Romę foro capite truncatus eſt, menſe ſeptimo, ſeptimoq; die ſui imperij: ſepultusq; eſt in ſuis hortis in uia Aurelia, non longè à Roma. Hæc Oroſius. Hic igitur regnauit uſque ad menſem Iulium, in anno 39 poſt paſsionem, iuxta temporis rationem.

Anno Chr.	Anno Gal.	
73	1	Veſpaſianus & Titus.

M. Fabius Quintilianus Romam à Galba perducitur.

OTHO.

ROmanorum rex 8, Syluius qui & Otho, Galba & Piſone Romæ interfectis, inter tumultus cędesq; intrauit imperium. Hic matre erat nobilior quàm patre, neutro tamen obſcuro: in priuata uita mollis, & Neronis familiaris, in imperio documētum ſui non potuit oſtendere. Nam quum Otho Galbam occidit, à Germanis Vitellius factus eſt imperator. Otho ergo quum mox creatum imperatorem in Gallia per Germanicas legiones Vitellium comperiſſet, bellum ciuile molitus eſt. Quum autem tribus primùm leuibus prælijs, hoc eſt, uno apud Alpes, alio circa Placentiam, tertio circa locum quem Caſtoris uocant, contra Valentem & Cinnam Valentinianos duces cōgreſſus uictor extitiſſet, quartò apud Betriacum bello quum audiſſet ſuos uinci, quum ingentes tamen copias haberet, & petentibus militibus ne tam citò de euentu belli deſperaſſet, dixit: Se tanti non eſſe, ut propter eum, bellũ ciuile oriretur. Anno autem 38 ætatis ſuæ, imperij autem die 90, quo imperare cœperat, ſeſe inrerfecit: hoc eſt, in menſe Octobri, in eodem anno quo Galba occiſus eſt.

VITELLIVS.

ROmanorum rex 9, Vitellius, regnauit menſibus 8, uſq; ad Octobrem menſem, in anno 40 poſt paſſionē Domini. Nota, quòd Galba, Otto & Vitellius, fuerũt inuaſores regni. Sed Veſpaſianus apud Iudæã ab exercitu Imperator appellatus eſt. Vitellius occiſo Othone potitus imperio cũ ſuis Othonisq; militibus, ingenti gloria Romam uictor aduenit. Hic familia honorata ortus, magis quàm nobilis: & quamuis patre eius non admodum claro natus, tres tamen ordinarios geſſit conſulatus. Hic cum multo dedecore & graui ſæuitia, notabilis præcipuè ingluuie & uoracitate, uitam humanã proprijs malis aggrauauit: quippe quum de die ſæpe quarto uel quinto fertur epulatus. Notiſſimę certè cœna memoriæ mandata eſt, quam & frater Vitellius exhibuit, in qua ſupra cæteros ſumptus 2000 piſcium, & 7000 auium appoſita traduntur. Hic quum Neroni ſimilis eſſe uellet, & id adeò ſæpe faceret, ut exequias Neronis, quę humiliter ſepultæ erant, honoraret. Qui quum de Veſpaſiano comperit, primùm molitus eſt deponere imperium: ſed poſtea à quibuſdam animatus, Flauium Veſpaſianum fratrem, nihil tunc mali ſuſpicantem, cum cæteris Flauianis, in Capitolium compulit. Succenſo itaque tēplo, & mixta ſimul flamma ruinaq;, omnes in unum pariter interitum atque tumultum dedit. Poſtea deficiente in Veſpaſiani nomine, & ab exercitu ſuo deſtitutus, appropinquãtibusq; hoſtibus, trepidus quũ ſe in quandam proximam palatellam contuliſſet, turpiſſimè inde protractus eſt, & per uiam & Vrbem publicè nudus ſupra terram, erecta coma & capite ei ſubiecto ad mentum & paſſim fimum in os eius coniectãtibus carnifi-

cibus, in forum deductus eſt, & ad pectus ab omnibus obuius impetitus, poſtremò apud Gemonias ſcalas graduũ minutiſſimorũ ictuum crebriſq́ compunctionibus gladio ſtercore inuolu-to excarnificatus eſt, deinde unco tractus, in Tiberim proiectus. Communi ideo ſepultura caruit. Vitellius uerò occiſus eſt 3 die mẽſis Octobris, Ioſepho Iudæorum hiſtorico teſte, & tũc uiuente. Euſebius ſic: Galba 7 menſe imperij ſui, in medio Romanæ urbis foro, capite trũcatur. Otho, 7 menſe regni ſui apud Veteracum, propria manu occubuit. Vitellius 8 menſe imperij ſui à Veſpaſiani ducibus occiſus, in Tiberim proiectus. Hoc autem tempus inter Neronem & Veſpaſianum, nec Euſebius, neq́ etiam Beda ſupputat. Multis autem & nepharijs modis poſt cõplures dies à Veſpaſiani militibus (id eſt ab Antonino primo, & Martio, qui Vitellium occiderunt, ducibus Veſpaſiani) aduerſum Senatũ populumq́ Romanum indiſcreta cæde ſæuitum eſt. Veſpaſianus autem quum iudices in urbe Hieroſolymorum, præcipuè ob diem feſtum paſchæ congregatos obſidione concluſiſſet: cognita morte Neronis, hortatu plurimorum regum & ducum, maximè Ioſephi ducis Iudæorũ ſententia: qui captus, quũ in uincula conijceretur, conſtãtiſſimè dixit (ſicut Suetonius refert) continuò ſe ab eodem Veſpaſiano imperatore ſoluendum, imperiũ adeptus, bellum Tito filio commendans, Romam per Alexãdriam proficiſcitur. Sed cognita morte Vitellij, pauliſper Alexandriæ ſubſiſtit. Titus uerò ab exercitu pronunciatus eſt imperator, ut Suetonius refert. Ioſephus uerò uidens, qui ipſo præfuit bello, & apud Veſpaſianum poſt prædictum imperium ueniã gratiamq́ meruit, ſcribit undecies centena millia gladio & fame perijſſe. Reliquos autem toto orbe diſperſos numero noningenta millia narratur. Veſpaſianus & Titus imperatores appellati. Methodius ſic: Igitur poſt Neronem, qui 14 annis obſedit Romam, culminis dignitatem. Galba & Otho, anno & ſex menſibus detento principatu defuncti, Veſpaſiano regni gubernacula derelinquunt, poſito per idem tempus in procinctu belli, quòd Iudæis intendatur: ubi ab ipſo exercitu cum quo oppugnabat Iudæam, ſubrogatur imperio. Hucuſq́ Methodius. Colligitur omne tempus in ſecũdum annum Veſpaſiani, & nouiſſimam euerſionem Hieroſolymorum, à 15 anno Tiberij Cæſaris, & ab exordio euãgelicæ prædicationis anni 42. A captiuitate, quam ab Antiocho perpeſſi ſunt, anni 238. Porrò à Darij 2 anno, ſub quo rurſum templum ædificatum eſt, anni 590. A prima autem ædificatione templi ſub Salomone, uſque ad nouiſſimam eius ruinam, quæ ſub Veſpaſiano facta eſt, anni 1102.

VESPASIANVS.

Romanorum 10, Fl. Veſpaſianus ſecundum omnes regnauit annis 9, menſibus 11, diebus 22. hoc eſt, uſque ad calendas Octobres, in anno 50 poſt paſſionem Domini.

Anni Chr.	Anni Veſp.	
74	1	Veſpaſianus 3, & Nerua.

Methodius ſic: In cuius ſcilicet Veſpaſiani exordio Eucharius Treuericę eccleſiæ culmen, ipſe ſuperni culminis dignitatem adeptus, anno Dominicæ incarnationis 75, Valerio dereliquit. Veſpaſianus autem apud Iudæam ſubrogatur imperio: iſq́ confeſtim Romam tẽdens, Tito filio ſuo curam belli & Hieroſolymorum oppugnationes iniungit. Hucuſque Methodius. Capitolium Romæ incenſum.

[*Hic iterum amanuenſis aut abbreuiator lapſus eſt in conſulibus & annis Veſpaſiani.*]

| 75 | 4 | Veſpaſianus 4, & Titus 3.

Cyclus decẽnoualis indictione 4. His conſulibus à Tito filio Veſpaſiani Iudæa capta eſt, ut Ioſephus dicit, undecies centena millia fame & gladio perierunt, & centum millia captiuorum uenditi. Hæc Flauius Ioſephus ait. Euangeliũ ſecundum Matthæũ ſic: Amen dico uobis, Non relinquetur bis

hîc lapis ſuper lapidem, qui non deſtruatur. Hieronymus ſic: Iuxta hiſtoriam manifeſtus eſt ſenſus, quia 42 anno poſt paſſionem Domini, ſub Veſpaſiano & Tito, ipſo cum templo magnificentiſſimo ciuitas funditus eſt euerſa, ita ut ſolo coæquaretur. Hucuſque Hieronymus. In anno ergo 42 poſt paſſionē Domini, hoc eſt, cum anno paſſionis, in quo incœpit Veſpaſianus annū 2, capta eſt Hieruſalē in diebus paſchæ, Ioſepho teſte, & ibi præſente. Sanctus quoq; ſpiritus per os Dauid ſic: Quanta malignatus eſt inimicus in ſancto, & gloriati ſunt qui oderunt te in medio paſchæ, & reliqua. Quum enim noluerint uerti ad pœnitētiam, Dominus eos expectante per annos 40. dignum erat, ut in tempore quo occiderunt Dominum, etiam ipſi occiderentur. Paſcha enim Hebræorū anno prędicto cōtigit, feria quarta, in qua congregati ſunt omnes principes ſacerdotum, & ſeniores populi in atrium principis ſacerdotum, qui uocabatur Caiphas, & conſilium fecerunt, ut IESVM dolo tenerent & occiderent. Noſtrum autem paſcha 8 calend. Aprilis, in quo crucifixerunt Dominum, in quibus Titus iiſdem diebus capit ciuitatem, deinde templū incendit, muros Hieruſalem uniuerſos ſolo coæquauit, & undecies centena millia gladio & fame periſſe, ſcribit Ioſephus Iudæorum hiſtoricus & tunc præſens, & cētum millia captiuorum uendita, & nonaginta millia diſperſa. Ideo autem tanta multitudo Hieruſalem erat tunc, quia ex omni Iudęa ad templum in diebus azymorum confluebant.

Anni Chr.	Anni Veſp.	
76	5	Veſpaſianus 5, & Titus 4.
77	6	Veſpaſianus 6, & Titus 5.

Veſpaſianus Capitolium ędificare orſus eſt Romæ.

| 78 | 7 | Commodus & Rufus. Coloſſus erectus eſt, altitudinis habens pedes centum & ſeptem.

| 79 | 8 | Veſpaſianus ſeptimò, & Titus ſextò. Gabinius rhetor celeberrimus in Gallia docet.

Anni Chr.	Anni Veſp.	
80	9	Syluanus & Verus.

Tunc tres ciuitates Cypri terræmotu corruerunt.

| 81 | 10 | Domitianus & Meſſalinus. Veſpaſianus colonias deduxit. Apollinaris epiſcopus ad Rauennam miſſus, paſſus eſt. Veſpaſianus profluuio uentris in uilla propria circa Sabinos obijt, 69 ætatis ſuæ anno: & Titus ſibi ſucceſſit, his conſulibus, teſte ſenatore Caſſiodoro.

TITVS.

Romanorum 11, Titus filius Veſpaſiani, iuxta hiſtoriam Romanam, regnauit annis duobus, menſibus octo, diebus uiginti. hoc eſt, uſq; ad calendas Iunij, in anno quinquageſimo tertio. poſt paſſionem Domini.

Anni Chr.	Anni Titi,	
82	1	Domitianus 2, & Rufus

2. Titus tantæ bonitatis fuit, ut quum quadam die recordatus fuiſſet in cœna, nihil ſe in illo die cuiquam præſtitiſſe, dixit: Amici, hodie diem perdidi. Mons Cypri ruptus in uertice, tantum ex ſe iecit incendium, ut regiones uicinas & urbes cum hominib⁹ exureret.

| 83 | 2 | Domitianus 3, & Sabinius. Titus Muſonū Rufum philoſophū de exilio reuocat, & amphitheatrum Romæ ædificat, & in dedicatione eius quinque millia ferarum occidit. Titus obijt in uilla, qua & pater eius, anno ætatis 42, imperij autem anno 2, menſe 8. ſecundum hiſtoriā Romanā. Cui ſucceſſit frater eius iunior Domitianus, prædictis conſulibus, teſte Caſsiodoro. Methodius ſic: Qui ſi Titus patris imperio poſt decennium regni eius ſuccedit, ſed non amplius quàm duobus annis totidemq; menſibus principatu Romani apicis miniſtrato, Domitiano fratri rerum ſummam reliquit, qui Neronianæ theomachiæ & impietatis ſucceſſor efficitur: quum utique pater ſuus Fl. Veſpaſianus, nihil omnino aduerſus

pietatem irrogarit iniuriæ. Secundo autem regni Titi anno, Cletum papam, Petri apoſtoli ſucceſſorem, 12 annis in ſacerdotio tranſactis urbis Romæ epiſcopatum tradidiſſe Clementi ferunt. Huc uſq; Methodius.

DOMITIANVS.

ROmanorum 12, Domitianus regnauit annis 15, menſibus 5, ſecundum omnes: hoc eſt, uſq; ad calendas Nouembres, in anno 68, poſt paſſionem. Sub quo hi conſules fuerunt, teſte Caſſiodoro.

| Anni Chr. | Anni Do. |
| 84 | 1 | Domitianus 4, & Rufus 3. Cletus his conſulibus paſſus eſt, ſexto calendis Maij, ſecundũ geſta Pontificum. Domitiani uxor, Auguſta fuit appellata.

| 85 | 2 | Domitianus 5, & Dolabella. Titus inter deos refertur.

| 86 | 3 | Domitianus 6, & Rufus 4. Domitianus eunuchos prohibuit. Tres uirgines Veſtæ, ob ſtuprum damnatæ. Methodius ſic: Quo tempore Valerius 15 annis, quum præſideret poſt Eucharium, qui 23 præceſſit Materno, curam paſtoralem dimiſit.

| 87 | 4 | Flauius & Traianus. Plurimos ſenatorum Domitianus in exiliũ mittit. Methodius ſic: Quarto igitur anno Domitiani Cæſaris apud Alexãdriã, Amanus 22 annis miniſtrato ſacerdotio defunctus eſt: in cuius locum ſuccedit Albilius.

| 88 | 5 | Domitianus 7, & Nerua 2. Alexãdrinæ eccleſiæ epiſcopus conſtitutus Albilius, qui præfuit annis tredecim.

| 89 | 6 | Traianus 2, & Glabrio. Domitianus templum ſine admixtione lignorũ conſtruxit, & deum & diuum ſe appellari iuſſit. Cuius anno 6, Clemens papa in exilium miſſus, ut uideretur, quum annis 9, & menſibus 2, & diebus 10, poſt Cletum cathedram teneret. Methodius ſic:

¶ In urbe Roma Cletus 12 annis in epiſcopatu exactis, ſacerdotij ſedem Clementi tradidit.

| Anno Chr. | Anno Do. |
| 90 | 7 | Domitianus 8, & Saturninus. Duo menſes aliter appellati, September Germanicus, & October Domitianus. Anacletus papa poſt Petrũ 2, Clementi ſucceſſit, annis 10, ipſo ita teſte: Anacletus ſeruus IESV CHRISTI, in ſede apoſtolica: & reliqua. Decretalis epiſtola Anacleti papæ. Et infrà alia: Nullus, ut ait beatus Clemens, anteceſſor noſter: & reliqua. Alia: Anacletus papa uniuerſis epiſcopis in Italia conſtitutis: Quam apoſtolicæ ſedis debitam reuerentiam erga me charitas ueſtra diſtribuit: & reliqua. Et poſtea: Et ut à beato Petro principe ſumus inſtructi, à quo & preſbyter ſum ordinatus: & reliqua. Alia: Prouinciæ autem multo ante aduentũ CHRISTI tempore diuiſerũt maxima ex parte: & poſtea ab apoſtolis & beato Clemente præceſſore noſtro ipſa diuiſio eſt renouata: & reliqua. Alia: Anacletus ſeruus CHRISTI IESV in apoſtolica ſede à Domino cõſtitutus, et à ſancto Petro apoſtolorum principe presbyter ordinatus. Quomodo hactenus de his à beato Petro apoſtolo & reliquis apoſtolis & beato Clemente noſtro præceſſore & martyre, nouimus, ſtatutũ denegare uobis minimè poſſumus. Illi autem qui in metropoli à beato Petro, ordinante Domino, & præceſſore noſtro prædicto ſancto Clemente, ſiue à nobis conſtituti ſunt, non omnes primates eſſe poſſunt: & reliqua. Et poſtea: Aliæ autem primates ciuitates, quas uobis conſcriptas in quodam tomo mittimus à ſanctis apoſtolis & à beato Clemente, ſiue à nobis primates prædicatores acceperũt. Hæc uerò ſacroſancta Romana & apolica Eccleſia, non ab Apoſtolis, ſed ab ipſo Domino ſaluatore noſtro primatum obtinuit, dicens beato Petro apoſtolo: Tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædificabo: & reliqua, uſq; Erunt ſoluta & in cœlo. Adhibita eſt etiam ſocietas in eadem Romana urbe beatiſſimi Pauli apoſtoli, electionis qui

qui uno die, unoq; tempore glorioſa morte cum Petro ſub principe Nerone agonizans coronatus eſt. Et poſtea ait: Ergo Apoſtolorum princeps beatus Petrus de ſancto præceſſore noſtro Clemente plebibus prædicando, docens eas qualiter ei obedire deberent, eumq; obſeruare. Si alicui eſt inimicus, Clemēs pro actibus ſuis, uos nolite expectare, ut ipſe uobis dicat, cum illo uos nolite amici eſſe: ſed prudenter obſeruare debetis & uoluntati eius, abſque communione obſequundare & amare uos: ſeparate ab eo, cui ipſum ſentitis aduerſum: ſed nec loqui his, quibus ipſe non loquatur, ut unuſquiſque in hac culpa eſt, dum cupit omnium ueſtrûm amicitias ferre, feſtinet citius recōciliari ei, qui omnibus præeſt: & pro hoc redeat ad ſalutem, quum obedire cœperit monitis præſidentis. Si uerò quis amicus fuerit his, quibus ipſe non loquitur, unus eſt & ipſe ex illis, qui exterminare Dei eccleſiam uoluit: & reliqua. Hucuſque Anacletus papa.

Anacletum uerò omnino Euſebius prætermiſit, quoniam Linus & Cletus, qui non fuerūt papæ, & Clemens atque Anacletus à paſsione Petri, in ultimo anno Neronis uſque ad Traianum, non poſſunt ſimul ſub regibus ſtare. In loco enim annorum Clementis, quibus poſt Petrum cum Lino & Cleto, ſed ſimul poſt Petrum nouem fuerūt, uel cum Cleto tātùm Clemens cathedrā tenuit, Linus & Cletus ſunt poſiti: & in loco Anacleti papæ, qui poſt Clementem decem annis ſucceſsit, Clemens poſitus.

Anni Chr.	Anni Dom.	
91	8	Syluanus, & Priſcus. Quintilianus ex Hiſpania Calaguritanus, primus Romæ publicam ſcholam & ſalarium ex fiſco accepit, & claruit.
92	9	Aſprenas, & Clemēs. Domitianus plurimos nobiliū in exilium mittit, atque occidit. Mathematicos quoque & philoſophos ex urbe Romana pepulit. Cyclus 6 decennoualis.

Anni Chr.	Anni Dom.	
93	10	Domitianus 9, & Clemēs 2. Multa opera Romæ facta, in quibus Capitolium, Forum trāſitorium, Veſpaſiani templum, Mineruæ Chalcidica, forum Traianum, thermæ Traianæ & Titianæ, ſenatus, ludus matutinus, mica, area diuorū, porticus Iſium, ac Serapis ſtadium, horrea piperaſa. His conſulibus Anacletus papa obijt, ſecundum geſta Pontificum. Domitianus prohibuit uites in urbibus ſeri.
94	11	Nerua 2, & Rufus. Domitianus tātæ ſuperbiæ fuit, ut aureas & argenteas ſtatuas ſibi in Capitolio poni iuſſerit. Maxima uirginum Veſtalium Cornelia, conuicta eſt ſtupri, & iuxta legem uiua defoſſa.
95	12	Sabinus & Antoninus. Fl. Ioſephus uigeſimum librum Antiquitatum huius temporis ſcribit.
96	13	Nerua 3, & Traianus 3. Secundus poſt Neronem Domitianus perſequitur: & ſub eo Apoſtolus Iohannes in feruentis olei doliū miſſus ante portam Latinam, ſed non eſt læſus, quia à corruptione carnis erat immunis: deinde in Pathmū inſulam relegatus, Apocalypſin uidit, quam Irenæus interpretatur. His conſulibus Clemens papa paſſus eſt, ſecundū geſta Pontificum.
97	14	Senecio & Palma. Domitianus rurſum philoſophos & mathematicos Romæ per edictum extrudit. Apollonius Thyanæus & Euphrates inſignes philoſophi habentur. Romæ 6 calendis Maij, natale Anacleti papę & martyris: ſub Domitiano paſſus, qui memoriam beati Petri conſtruxit & cōpoſuit, ubi epiſcopi reconderentur. ¶ Euariſtus papa 4 poſt Petrum, annis 10 & menſibus 2 ſedit.
98	15	Traianus 4, & Fronto. Domitianus eos qui de genere Dauid eſſent, conquiri & interfici iuſsit, ut nullus Iudæorum regni reliquus foret. Scribit Brutius, plurimos Chriſtianorum ſub Domitiano feciſſe martyrium, inter quos & Flauiam Domi-

ſacerdotij anno, Domitianus quindecim annis ſui principatus exactis, uiuendi finem fecit. Poſt quem imperium Nerua ſuſcepit: quo poſt annum plus minus defuncto, Traianus ſuccedit imperio. Cuius tertio principatus anno, Clemens apud Romam annis nouem, menſibus duobus, diebus decem, ſacerdotio miniſtrato diuini uerbi tradidit miniſterium. Hucuſque Methodius.

TRAIANVS.

Romanorum 14, Traianus regnauit annis octodecim, menſibus quindecim. hoc eſt, uſque ad calendas Septembres, in anno octuageſimo nono poſt paſſionem: ſub quo hi conſules fuerunt, teſte Caſſiodoro.

Anni Chr. | Anni Trai.

101 | 1 | Traianus 6, & Max. Decreto ſenatus Nerua in deos translatus.

102 | 2 | Senecio 3, & Sura. Hoc anno ſcilicet centeſimo tertio incarnationis, ſecundum Dionyſium, in fine diei Dominici ſubſequente, ſexta calendis Ianuarijs, perhibetur Iohannes dormire. Methodius noſter ſic: ¶ Traiani tertio principatus anno Clemens apud Romam 9 annis, menſibus 2, diebus 10, ſacerdotio miniſtrato, Euariſto, diuini uerbi tradidit miniſterium. Hucuſque Methodius.

103 | 3 | Vrbanus & Marcellus. Irenæus enim epiſcopus ſcribit Iohãnem apoſtolum uſq; ad Adriani tempora permanſiſſe. Poſt quem diſcipuli inſignes fuerunt, Papias Hieropolitanus epiſcopus, & Polycarp⁹ Smyrnæus, necnon Ignatius Antiochenus epiſcopus.

104 | 4 | Candidus & Quadratus. Traianus de Dacis & Scythis triumphauit Romæ.

105 | 5 | Commodus & Cerealis. Traianus uicto rege Decibalo Daciã fecit prouinciam. Hebræos, Sarmatas, Croneos, Arabes, Boſphoranos, & Colchos itidem accepit. Seleuciã, Cteſiphontem & Babylonem occupauit, & tenuit quoq; Perſiam & Mediam. Methodius ſic: Imperator in mari rubro claſſem inſtituit, & per eam Indiæ fines uaſtat.

Anni Chr. | Anni Trai.

106 | 6 | Gallus & Bradua. Decretalis epiſtola Euariſti papæ data eſt Gallo & Bradua uiris clariſſimis conſulibus: ſub quibus paſſus eſt Iohannes apoſtolus, 68 annis poſt paſſionem Domini, ætatis ſuæ 98, Epheſi placida morte quieuit. Romæ aurea domus incenditur.

107 | 7 | Aphricanus & Criſpinus. Terræmotu quatuor urbes Aſiæ ſubuerſæ, Eleamyrina, Pitanæ, & Cunæ: Galatiæ, tres: Græciæ, duæ.

108 | 8 | Criſpinus 2, & Solennus. Alexandriæ eccleſiæ quartus epiſcopus ordinatus, nomine primus Euariſtus papa, qui annis 22 ſedit, obijt 12 calendis Ianuarijs.

109 | 9 | Piſo & Ruſticus. ¶ Alexander papa quintus poſt Petrum, annis 10, & menſibus 5, Traiano Chriſtianos perſequẽte Simeon filius Cleophæ, qui poſt Iacobum Hieroſolymis tenebat epiſcopatũ, crucifigitur omnibus mirantibus & ipſo iudice, ut 120 annorum ſenex, crucis ſuppliciũ pertuliſſet. Cyclus ſeptimus decennoualis incipit, indictione duodecima.

Methodius ſic: Qui quum octauum ſacerdotalis adminiſtrationis annum impleſſet, decimo Traiani Cæſaris principatus anno, Alexander quinta ſucceſſione poſt Petrum Romanę plebis gubernacula ſortitus eſt.

110 | 10 | Traianus & Aphricanus. Ignatius quoq; Antiochenæ eccleſiæ epiſcopus, Romam perductus, beſtijs traditur: poſt quem tertius cõſtituitur epiſcopus Oron. Plinius ſecũdus, quũ quãdam prouinciam & in magiſtratu ſuo plurimos Chriſtianorum interfeciſſet, multitudinẽ eorum perterritus quæſiuit de Traiano quid facto opus eſſet. nunctãs ei quòd præter obſtinationem non ſacrificandi, & antelucanos cœtus ad canendũ cuidam CHRISTO, ut Deo: nihil apud eos reperiri:

præterea

præterea ad conſiderandam diſciplinam, uetari ab his homicidia, furta, adulteria, latrocinia, & his ſimilia. Ad quem commotus Traianus reſcripſit: Hoc genus inquirendum non eſſe, oblatos uerò puniendos, Tertullianus refert in Apologetico.

Anni Chr.	Anni Oct.	
111	11	Celſus & Criſpinus. Plinius ſecundus Nouocomenſis orator & inſignis hiſtoricus habetur: cuius plurima ingenij opera extant.
112	12	Haſta & Piſo. Tres Galatię ciuitates terræmotu erutæ. Pantheon Romæ fulmine concrematum.
113	13	Meſſala & Pædio. Poſt Iuſtum eccleſiæ Hieroſolymitanæ epiſcopatum 4, ſuſcepit Zachæus.
114	14	Æmylius & Vetus. Poſt quem 5, Thobias: cui ſucceſſit 6, Beniamin: ac deinde 7, Iohannes: & 8, Matathias: poſt illum 9, conſtituitur Philippus.
115	15	Niger & Apronianus. Traianus Armeniã, Aſſyriam & Meſopotamiam fecit prouincias.
116	16	Clarus & Alexander. Iudæi, qui Lybiæ erant, aduerſus cohabitatores alienigenas dimicant: ſimiliter in Ægypto, & in Alexãdria: apud Cyrenen quoq; & Thebaiden magna ſeditione contendunt, uerũ gentilium pars ſuperat in Alexandria.
117	17	Adrianus 2, & Salinator. Iudæis Meſopotamiæ rebellantibus præcepit imperator Traianus Lyſiæ Quieto, ut prouinciã exterminaret: aduerſus quos Quietus, ui aciẽ inſtruẽs, infinita eorũ millia interfecit. Ob hoc procurator Iudææ ab imperatore decernitur. Salaminiã urbẽ Cypri, interfectis in ea gẽtibus ſubuerterũt Iudęi.
118	18	Adrianus 2, & Ruſticus. Alexandri papę paſsio, 5 nonas Maij, Romæ, uia Numentana, ab Vrbe miliario 7. cum Euentio & Theodolo presbyteris, ſub Traiano imperatore, iudice autem Aureliano decollatus. Siquidem Adrianus non adhuc imperabat, ſed in Martyrologio legitur.

¶ Sixtus papa ſextus, annis decẽ, menſibus undecim. Qui cõſtituit in decretis, ut ſacra myſteria non tractentur, niſi à ſacris miniſtris: & intra actionem miſſarum, Sanctus, & Gloria in excelſis cantari. Romæ paſsi ſunt Clemens & Alexander papæ, Quirinus cum filia Balbina, Sulpitius & Seruilianus, Domicilla & Seraphia uirgines, Neræus & Achilæus, Ignatius Antiochenus epiſcopus, & diſcipulus Iohannis.

Anni Chr.	Anni Adr.	
119	19	Seruilius, & Fululus. His cõſulibus, teſte Caſſiodoro, Traianus apud Seleuciam Biſaurię obijt profluuio uentris, anno ætatis 65, menſe 9, die 4. Menſis autem 9, eſt ſecundum Latinos September. Oſſa eius in urna aurea collocara, ſub colũna fori, quod eius nomine uocitatur, recõdita ſunt: cuius columnæ altitudo 1140 pedes erigitur. Huic ſuccedit Adrianus, utraq; lingua peritiſsimus, natione Italus, ex conſobrina Traiani, qui regnauit annis 20, menſibus 10, diebus 29. Methodius ſic: Alexandri 9 papæ ſacerdotij anno, Traianus Cæſar 20 annis minus 7 mẽſibus, principatu perfuncto obijt, & Ælius Adrianus in ſceptro ſuſcipitur, & annis uiginti uno regnauit.

ADRIANVS.

Romanorum 15, Adrianus regnauit annis 21, mẽſibus 10, diebus 20, hoc eſt, uſq; ad calendas Auguſti, in anno 111 poſt paſſionem, ſub quo hi conſules fuerunt, teſte Caſſiodoro.

Anni Chr.	Anni Adr.	
120	1	Verus & Augur. Adrianus Alexandriam à Romanis ſubuerſam, publicis inſtaurauit expenſis.
121	2	Auiola & Panſa. Adrianus Iudæos capit, ſecundò contra Romanos rebellãtes. Senatus Traianum in deos referr.
122	3	Paternus & Torquatus. Adrianus reliqua tributa urbibus relaxauit chartis publicè incẽſis: plurimos

tributis

tributis etiam liberos præſtitit. Methodius ſic: Tertio eiuſdem Ælij Adriani anno principatus, Alexander epiſcopus Romanæ urbis ſacerdotiū ſimul ac uitā finiuit, decennio expleto. Poſt hunc 6 pōtifex ab Apoſtolis ordinatꝰ Sixtus. Hucuſq; Methodius. Plutarchus Cheronæus, Agathobolus & Oenomaus philoſophi clari habētur.

Anni Chr.	Anni Adr.	
123	4	Glabrio & Apronianus. Bellum cōtra Sauromatas geſtū. Terræmotu facto Nicomedia ruit, & Nicenæ urbes plurimæ euerſæ ſunt, ad quarum inſtaurationem de publico eſt largitus expenſas.
124	5	Aſiaticus & Aquilinus. Euphrates Stoicus philoſophus moritur. Adrianus in Lybiam, quæ à Iudæis uaſtata fuerat, colonias deducit.
125	6	Verus & Ambiguus. Adrianus Athenienſibus leges petentibus ex Draconis & Solonis reliquorumq; libris iura compoſuit.
126	7	Gallicanus & Titianus.
127	8	Torquatus & Libo. Hieroſolymorū 10, poſt Philippum conſtituitur epiſcopus Seneca Poſt quem 11 Iuſtus. 12, Leui. 13, Ephres. 14, Ioſes. 15. Iudas. Hi omnes uſq; ad euerſionem quam ab Adriano perpeſſa eſt Hieruſalem, ex circunciſione epiſcopi fuerunt. Hæc Methodius.
128	9	Celſus & Marcellin. Quadratus, diſcipulus apoſtolorū, & Ariſtides Athenienſis ſupra philoſophos libros pro Chriſtiana religiōe Adriano dedere cōpoſitos. Methodius ſic: Cyclus 8 decennoualis incipit indictione prima. Anno 6 Sixti ſacerdotij, imperij autem Ælij Adriani Cęſaris 8 anno, ſanctus Maternus Treuericæ ſedis archiepiſcopus, 40 annis poſt Valerium, ſui pontificatus dignanter expletis, ad cœleſtia tranſiuit, anno Domínicæ incarnationis 128.
129	10	Pontianus & Rufinus. Serenus Granius, legatus, uir apprimæ nobilitatis, literas ad imperatorem miſit, iniquum eſſe dicens, clamoribus uulgi, innocentium hominum ſanguinem ſpargi, & ſine ullo criminis nomine, tamen & rectè reos fieri.

Anni Chr.	Anni Adr.	
130	11	Augurinus & Sergianus. Quibus commotus Adrianus, Minutio Fūdanæ proconſulꝫ Aſiæ ſcripſit, ſiue obiectu criminū Chriſtianos nō condemnādos: cuius epiſtolæ uſq; ad noſtra tēpora declarat exemplū. Imperator Adrianus pater patriæ appellatꝰ.
131	12	Tiberius & Syllanus. Sixtus papa paſſus 8 idus April. ¶ Theleſphorꝰ papa 7 poſt Petrū, annis 11. hic cōſtituit, ut 7 hebdomades plenas ante paſcha, omnes clerici à carne abſtinent, in nocte natiuitatis Domini miſſæ celebrentur: & ut ad miſſam Gloria in excelſis cātaretur. Methodiꝰ ſic: Romæ autem anno 12 Ælij Adriani principatus, Sixto, 12 annis Romanæ eccleſiæ gubernalis functo, Theleſphorus 7 pontifex ab Apoſtolis ſubrogatur. Hucuſque Methodius. Antiochiæ conſtituitur 4 epiſcopus Cornelius.
132	13	Sergius, & Verus. Alexādrinæ eccleſiæ 6 epiſcopus Eumenes conſtituitur.
133	14	Pompeianus, & Atilianus. Templum Romæ Veneris ſub Adriano in Vrbe factum eſt.
134	15	Pōpeianus, & Cōmodus. Adrianus inſignes & plurimas ædes Athenis quum feciſſet, agonem ædidit, bibliothecamq; extruxit.
135	16	L. Ælius, & Albinus. Iudæi in arma uerſi, Palæſtinam depopulati ſunt, tenente prouinciā Tinio Ruſo, cui ad opprimēdos rebelles Adrianus miſit exercitum.
136	17	Camerinus & Niger. Chochelas dux Iudaicæ factionis nolentes ſibi Chriſtianos aduerſus militem Romanum ferre ſubſidium, omnimodis cruciatibus necauit.
137	18	Antoninus & Præſens. Bellum Iudaicum quod in Palæſtina gerebatur finem accepit, rebus Iudæorum penitus compreſſis, ex quo tempore etiā introeūdi eis Hieroſolymam

lymam, licētia ablata eſt primùm Dei nutu, ſicut Prophetæ uaticinati ſunt, deinde Romanis interdictionibus.

Anni Chr.	Anni Adr.

|138| 19|Antoninus 2, & M. Ælius. Hieroſolymæ primus ex Gētibus conſtituitur Marcus, ceſſantibus epiſcopis, his qui fuerunt ex Iudæis numero 15 poſt paſsionem Domini per annos 107. ſicut Euſebius & Beda perhibent. Da igitur annos 34 Domini uſque in paſsionem Domini, & 107, fiunt 141 anni, uſque ad annum quo omnes Iudæi ex Hieruſalem ſunt proiecti.

|139| 20|Seuerus & Syluanus. Ælia ciuitas, ideſt Hieruſalem, ab Ælio Adriano condita eſt, & in fronte eius portæ qua Bethlehem egreditur, ſubſculptus in marmore, ſignificans Romanę poteſtati ſubiacere Iudæos. Nō nulli à Tito Ælio Veſpaſiano filij extructam arbitrantur. Hieronymus dicit: ab Adriani temporibus uſque ad imperium Conſtantini, per annos circiter 180, in loco reſurrectionis Domini, ſimulachrum Iouis in crucis rupe ſtatutum, ex more Veneris, à Gentilibus poſitum colebatur: æſtimantibus perſequutionis authoribus quòd tollerent fidem nobis reſurrectionis & crucis, ſi loca ſancta per idola polluiſſent.

|140| 21|Rufus & Torquat⁹. Hoc tempore erat Aquila Ponticus ſecundus interpres poſt Septuaginta interpretes, qui Scripturas de Hebręo trāſtulit. Theleſphorus papa paſſus nonis Ianuarijs.

¶ Iginius papa 8 poſt Petrum, annis 4. Hic conſtituit clerū, & diſtribuit eccleſiaſticos gradus. Romæ paſsi ſunt Sixtus & Theleſphorus papa, Getulius, Sabina & Seraphia uirgines, apud Meſſanam ciuitatem Apuleiæ Eleutherius epiſcopus cum Anthea matre, Dionyſius epiſcopus Areopagita apud Tiburtinam urbem Italiæ, Symphoroſa cum ſeptem filijs ſuis. Apud Athenas Quadratus & Ariſtides clareſcunt. His conſulibus Adrianus intercutis aqua morbo apud Baias in Campania moritur, anno 21, menſe 10, die 20. ſicut in Romana hiſtoria habetur: cui ſucceſsit Antonin⁹ Pius, ſub quo ſequentes conſules fuerunt, teſte Caſsiodoro. Methodius ſic: Verùm Ælius Adrianus 21 anno ſui principatus diem obijt: & Antoninus cognomento Pius, Romanum ſuſcepit imperium. Huius primo imperij anno Theleſphorus annis 11, ſacerdotio in Vrbe adminiſtrato, uita deceſſit: & Iginius epiſcopatus ſortem Romanæ eccleſiæ ſuſcepit. Veruntamen Irenæus refert, Theleſphorum martyrio uitam finiſſe. In Hieroſolymis ſanè epiſcoporum tempora ſucceſsionesq́ nullis ad integrum monumentis conſeruata reperimus: eo quòd ualde ad breue tempus, mortis celeritate prærepti, ſacerdotio functi, ſinguli quique perhibeantur: ita ut quantum ex ueterum lectione comperio, ad tempora uſque principis Adriani, ſub quo Iudæi excidium paſsi ſunt, tradunt 15 epiſcoporum ſucceſsiones eſſe decurſas, quos omnes aiunt Hebræos antiquæ originis extitiſſe, & ſcientiam CHRISTI fideliter recepiſſe: & ideo incunctanter ab his qui poterant de fidei merito iudicare ſacerdotio, quod uiſos eſſe digniſsimos: quippe quum omnis tunc eccleſia ex Hebræos fidelibus coaceruata firmataq́ uideretur, incipientibus ab apoſtolis, & perdurantibus nimirum uſque ad illud tempus excidij, quo Iudæi iterum deficientes à Romanis, magnis prælijs ſubiugati ſunt. Igitur quia per idem tempus aſſumere epiſcopos ex circunciſione ceſſatum eſt: neceſſariùm uidetur, omnes à primo uſque ad id temporis enumerare pariter ſacerdotes.

Primus itaq; Hieroſolymorum epiſcopus Iacobus, qui frater Domini eſt habitus, id eſt conſobrinus.

Poſt hunc, ſecūdus, Simeon electus eſt, frater eiuſdem Iacobi, qui filij fuerant Cleophæ & Mariæ materteræ matris Domini.

Tertius Ioſeph, qui cognominatus eſt Iuſtus, qui ad ſuppletionem apoſtolicæ perfectionis cum Mathia, qui ſortitus eſt, ſtatum indeptus eſt.

Zachæus, quartus.
Thobias, quintus.
Beniamin, ſextus.
Iohannes, ſeptimus.
Mathias, octauus.
Poſt quem Philippus, nonus.
Cui decimus, Seneca ſubrogat⁹ eſt.
Iuſtus, undecimus.
Exinde ac duodecimus, Leui.
Poſt hunc Effrem decimustertius.
Et Ioſeph decimusquartus.
Ac finis omnium Iudas, decimuſquintus.

Iſti ſunt fereomnes, qui Hieroſolymis epiſcopi ab Apoſtolis ad illa uſque tempora, quæ ſuperius deſignauimus, plebi illi ex circunciſione præfuerunt. Hucuſque Methodius.

ANTONINVS PIVS.

ROmanorum 16, T. Antoninus cognomēto Pius, imperator 16 à Iulio Cæſare: ſegregatis à numero principem Galba & Othone & Vitellio, regnauit cum liberis ſuis Aurelio & Lucio uiginti & non plenis tribus annis. Hæc Oroſius. Menſibus item tribus, ſecundum Euſebiū & Bedam, hoc eſt, uſque ad calendas Nouembres, in anno 134 poſt paſſionē Domini. Quia autem mos erat hiſtoricorum, ut imperatori deputaretur annum, in quo moreretur, uel regno deficeret: ideo dici poteſt, quòd non plenis uigintitribus annis Antoninus Pius regnauit, quum non uſque in finem anni uixit.

| Anni | Anni |
| Chr. | Pij. |

| 141 | 1 | Torquatus 2, & Herodes. Iſte autem Pius dictus, eſt quia in omni regno Romano hominibus debita relaxauit.

| 142 | 2 | Auiola & Maximus. Inde Antoninus iſte. Pius pater patriæ appellatus eſt.

| 143 | 3 | Antoninus tertiò, & Aurelius. Sub Higino Romanæ urbis epiſcopo Valentinus hæreſiarcha & Cerdo magiſter Marcionis Romam uenerunt.

| Anni | Anni |
| Chr. | Pij. |

| 144 | 4 | Gratus & Seleucus. Iuſtinus philoſophus librum pro noſtra religione conſcriptum Antonino tradidit. Higinus papa obijt quarto idus Ianuarijs. Pius papa, 9 poſt Petrum, annis 15. Methodius ſic: Igitur in urbe Roma quum Higinus papa 4 epiſcopatus ſui anno deceſſiſſet, Romanæ eccleſiæ ſacerdotium Pius ſuſcepit. Hucuſque Methodius. Antoninus 4, & Aurelius. Sub Pio Hermes ſcribit librum in quo præceptum angeli continetur, ut paſcha Domini, die Domino celebraretur.

| 145 | 5 | Largus & Meſſalinus. Antiochiæ 5 epiſcopus Heros.

| 146 | 6 | Torquatus 3, & Iulianus Alexandriæ ſextus epiſcopus, Marcus annis decem.

| 147 | 7 | Orphitus & Priſcus. Valentinus hęreticus permanet uſque ad Anicetum papam.

| 148 | 8 | Glabrio & Vetus.

| 149 | 9 | Gordianus & Maximus. Marcion hæreſiarcha agnoſcitur.

| 150 | 10 | Glabrio 2, & Romulus. Taurus Berictus Platonicę ſectæ philoſophus clarus habetur.

| 151 | 11 | Præſens & Rufus. Arianus philoſophus Nicomedienſis agnoſcitur.

| 152 | 12 | Commodus & Lateranus. Apollonius Tyrius Sroicus natione Chalcedonius, & Baſilides Scythopolitanus, philoſophi illuſtres habentur.

| 153 | 13 | Verus & Sabinus. Qui Cæſaris præceptores fuerunt.

| 154 | 14 | Syluanus & Augurinus.

| 155 | 14 | Barbarus & Regulus. Alexandriæ eccleſiæ 8 epiſcopus, Celadion annis 14.

| 156 | 16 | Tertullus & Sacerdos. Creſcens Cynicus agnoſcitur, qui Iuſtino noſtri dogmatis philoſopho aduerſans & præuaricatorem philoſo-

phiæ coarguens, perſequutionem ſuſcitauit, in qua ille glorioſè pro CHRISTO ſanguinem fudit.

Anni Chr. | Anni Pij.

157 | 17 | Quintillus & Priſcus. Galenus medicus Pergamenſis.

158 | 18 | Verus & Bradua. Pius papa obijt 5 idus Iulij. Methodius ſic: Qui 15 annis in ſacerdotio exactis Aniceto poſt ſe ſedem pōtificatus tradidit. Hucuſq; Methodius. ❡Anicetus papa 10 poſt Petrū annis 11, menſibus 4. Hic conſtituit, ne clericus comā nutriet, iuxta præceptum Apoſtoli.

159 | 19 | Antoninus 5, & Aurelius 3. Sub Aniceto papa Polycarpus Romam ueniens, multos ab hęretica labe caſtigauit, qui Valentiniani & Cerdonis fuerant nuper doctrina corrupti.

160 | 20 | Antoninus 6 & Aurelius 4. Hieroſolymorum epiſcopatū poſt Marcum ſuſcepit Caſſianus, 17.
Poſt quem, Publius, 18.
Cui ſucceſſit Maximus, 19.
Poſtea, Iulianus, 20.
Deinde Gaianus, 21.
Et Symmachus, 22.
Item Gaius, 23.
Præterea Iulianus, 24.
Et Capito, 25.

161 | 21 | Antoninus ſeptimò, & Aurelius quintò.

162 | 22 | Proconſul Antoninus & Aurelius. Antoninus Pius apud Lorīū uillam ſuam, 12 ab Vrbe milliario moritur, anno ætatis ſuæ 67. Vſq; ad hoc tempus, ſinguli Auguſti fuerunt: cui ſucceſſerunt filij ſui, id eſt Marcus Antoninus Verus, & Lucius Annius, & Antoninus Seuerus, qui regnauerunt annis 19. ſub quibus hi conſules fuerunt, teſte Caſſiodoro. Methodius ſic: Huius itaque Aniceti 4 anno ſacerdotij, Antoninus imperator qui cognominatus eſt Pius, 22 anno ſui principatus exacto, deceſſit: & M. Aurelius Verus cum Lucio fratre ſuccedunt. Quo in tempore Polycarpus Smyrnæorum eccleſiæ ſacerdos, maximis perſequutionibus Aſiā quatientibus uitam humanam martyrio finiuit.

M. ÆLIVS.

Romanorum 17, M. Ælius Antoninus, qui & Verus, cum fratre L. Commodo, poſt patrem regnauerunt annis 19, menſe 1. hoc eſt, uſque ad calendas Decembris in anno 153 poſt paſſionem Domini, his conſulibus, teſte Caſſiodoro.

Anni Chr. | Anni Ælij.

163 | 1 | Duo Auguſti conſules. Hi primùm æquo iure imperium adminiſtrauerūt: quum uſq; ad hoc tempus ſinguli Auguſti fuerint.

164 | 2 | Ruſticus & Aquilinus. Lucio Cæſari & Athenis ſacrificanti, ignis in cœlo ab Occidente in Orientem ferre, uiſus eſt.

165 | 3 | Lælianus & Paſtor, Cyclus 10 decennoualis incipit, indictione 9. Vologeſus rex Parthorum uicinas ſibi Romanas prouincias depopulatus eſt.

166 | 4 | Macrinus & Celſus. Fronto orator inſignis habetur, qui Antoninum Verū Latinis literis erudiuit. Seleucia, Aſſyriæ urbs cum trecentis millibus hominum à Romanis capta.

167 | 5 | Orphitus & Pudens, Apud Piſas Peregrinus philoſophus rogo ex lignis compoſito, incendijs ſemetipſum proiecit.

168 | 6 | Pudens 2, & Pollio. Perſequutione orta in Aſia Polycarpus & Pionius paſſi ſunt, quorū ſcriptæ quoque paſſiones feruntur. Plurimi in Gallia, glorioſè ob nomen CHRISTI interfecti ſunt: quorum uſque in præſentem diem condita libris certamina perſeuerant. Alexandriæ 9 epiſcopus Agrippinus, annis 12.

169 | 7 | Verus 3, & Quadratus. Romani contra Germanos, Marcomanos, Quados, Sarmatas & Daces dimicant.

170 | 8 | Apronianus & Paulus. Anicetus papa paſſus decimaſeptima calendis Aprilis.

❡Soter papa, 11 poſt Petrum annis nouē: qui cōſtituit, ut nulla monacha

pallam

pallam ſacratam in eccleſia contingeret, atq; incẽſum poneret. Methodius ſic: Octauo itaq; ſupradicti principij Antonini Veri anno, Aniceto papæ Romæ, 11 epiſcopatus ſui anno, defuncto, ſucceſſit Soter. Apud Alexandriã uerò Celadion 13 annis, miniſtrato ſacerdotio Agrippinum ſucceſſorem reliquit. Apud Antiochiam autem per idem tempus Theophilus 6, ab apoſtolis Eccleſię pontificatum tenebat. Vbi quartus poſt Heronem fuerat Cornelius. Poſt quem 5 gradu Hero ſucceſſerat. Sed ſciendum, primus omnium poſt Petrum Euodius eiuſdem eccleſiæ Antiochenæ epiſcopatum tenebat, ſub Domitiano & Nerua. Poſt hunc ſecundus fuit Ignatius, ſub Traiano Cæſare. Poſt Ignatium autem rexit ciuitatem eiuſdem Heros tertius, ſub Ælio Adriano Cæſare. Poſt Heronem Cornelius fuit quartus: & poſt Corneliũ Hero quidam fuit quintus, ſub Antonino Cæſare. Tunc etiam Egeſippus inſignis habebatur, et Dionyſius Corinthiorũ epiſcopus: cuius extat epiſtola ad Athenienſes de epiſcopo eorum Publio & Quadrato, qui eidem martyri ſucceſſerat in ſacerdotium, deſignans Dionyſium Areopagitã primũ inibi ab apoſtolo Paulo epiſcopum ordinatum. Septimus autem ab apoſtolis Antiochenæ eccleſiæ ſacerdotium Maximinus ſuſcepit. Hucuſque Methodius. Antiochię 6. epiſcopus Theophilus annis 9. cuius plurima ingenij opera exiſtũt. Imperatoris anno 50, imperij autem 9. ſiue (ut quidam putant) 11, inter Concordiũ & Altinũ apoplexia extinctus eſt, ſedẽs cum fratre in uehiculo.

Anni Chr.	Anni Ælij.	
171	9	Priſcus & Apollinaris.

Antonino imperatori Melito Aſianus Apologeticũ Chriſtianis tradidit. Apollinaris Aſianus Hieropolitanus epiſcopus inſignis habetur.

| 172 | 10 | Cethegus & Clarus. Dionyſius Corinthiorum epiſcopus clarus habetur, & primitùs Cretenſis uir eloquentiſſimus. Decretalis epiſtola Soteri papæ data eſt, Cethego & Clago uiris clariſſimis conſulibus.

Anni Chr.	Anni Ælij	
173	11	Seuerus & Herennianus.

Pſeudoprophetia quæ Cataphrygas nominatur, accepit exordium, authore Montano & Priſcilla Maximillaq; inſanis uatibus. Tatianus hæreticus agnoſcitur, à quo Encratitæ.

| 174 | 12 | Orphitus & Maximus. Bardeſanes alteri⁹ hęreſeos princeps, notus efficitur. Oppianus Cilex poëta agnoſcitur, Aleutica miro ſplendore conſcripſit.

| 175 | 13 | Seuerus & Pompeianus. Imperator Antoninus multis aduerſum ſe naſcentibus bellis ſæpe intererat, ſępe duces nobiliſſimos mittebat: in quibus ſemel Pertinaci exercitui, et qui cum eo in Quadorũ regione pugnabãt, ſiti oppreſſis, pluuia diuinitùs miſſa eſt: quum ecõtrario Germanos & Sarmatas flumina perſequerentur, & plurimos eorum interficerent. Hucuſq; Methodius martyr.

| 176 | 14 | Piſo & Iulianus. Extant literæ M. Aurelij grauiſſimi imperatoris, quibus illã Germanicã ſitim Chriſtianorum, fortè militum precationibus impetrato imbri diſcuſſam conteſtatur.

| 177 | 15 | Pollio & Aper. Soter papa obijt 11 calendis Maij.

¶ Eleutherius papa 12 poſt Petrum, annis 10, menſe uno. Methodius ſic: Igitur Soteri epiſcopo in urbe Roma 7 annis, ſacerdotio miniſtrato, 12 ab apoſtolis, ſuccedit Eleutherius 16 anno imperij Antonini Veri. Hucuſque Methodius. Lucius Britanniæ rex, ab Eleutherio papa per epiſtolam Chriſtianum ſe fieri impetrat. Antiochiæ 7 epiſcopus Maximus.

| 178 | 16 | Commodus & Quintillus. Antoninus filium ſuum Commodum, regni conſortem facit.

| 179 | 17 | Orphitus & Rufus. Imperatores multis multaq; largitiſunt, pecuniam quæ fiſco debebatur prouin-

cijs concedentes: tabulas debitorum in medio Romanæ urbis facto igne incendi præcipiunt. Ac ne quid bonitati deeſſet, ſeniores quaſq; leges nouis conſtitutionibus temperauerunt. Romæ paſſus Anicetus papa, Symmetrius presbyter, Felicitas cum ſeptem filijs, Iulius, Antonius, Euſebius, Potentianus, Peregrinus, Vincentius, apud Sebaſten Armeniæ minoris: multi martyres ſub Agricola iudice apud Spoletũ: Cõcordius, apud Smyrnam: Polycarpus epiſcopus, diſcipulus Iohannis, item Germanicus & Pronius apud Apamiam Alexander & Gaius, apud Cretam urbem Cortinæ Philippus epiſcopus: apud Pergamum urbẽ Aſiæ Carpus epiſcopus, Papyrius diaconus, Iuſtin⁹ philoſophus: apud Lugdunum Galliæ Irenęus epiſcopus cum multis, Photinus epiſcopus eiuſdem urbis, & Blandina cum alijs 68. Epipodius & Alexander in Syria, Corona & Victor. Mediolanis Fauſtus, Cabillonæ Marcellus: item in territorio Cabillonenſi caſtro Trenortio Valerianus: in Alexandria, Ptolemæus, & etiam Edutius.

Anno Chr.	Anno Ælij	
180	18	Commodus 2, & Verus.

Antoninus poſt uictoriam à Deo in editione numerum magnificus fuit, ut centum ſimul leones exhiberit. Commodus à ſenatu Auguſtus appellatus. Smyrna urbs Aſiæ terræmotu ruit: ad cuius inſtaurationem decennalis tributorum immunitas data eſt. Alexandriæ eccleſiæ 10, epiſcopatus ſortitus eſt Iulianus annis 10. His conſulibus, teſte Caſſiodoro, Antoninus in Pannonia morbo perijt, anno ætatis 61. cui ſucceſſit Cõmodus filius ſuus, ſub quo ſequentes conſules fuerunt, teſte Caſſiodoro. Methodius ſic: Idem Antoninus quum imperio, 19 annis perduraſſet, poſt exceſſum ſui, principatum Commodo deliquit: quo regni apicem gubernante pax eccleſiæ per omnem terram propagatur, & ſermo Domini ex omnium genere hominum ad agnitionẽ & ueritatẽ Dei ſummi, animas cõgregabat. Qua tempeſtate apud Antiochiam octauus ab Apoſtolis poſt Maximinũ epiſcopus cõſtituitur Serapio. Tunc apud Cæſaream Paleſtinæ Theophilus & Narciſſus in Hieroſolymis eccleſias procurabant. Apud Corinthium uerò Bathius, apud Epheſum Polycrates, nobiles in epiſcopis habebantur: & in eodem tempore author totius probitatis Treuerim rexit.

COMMODVS.

Romanorum 18, Commodus: ſecundum omnes regnauit annis 12, menſibus 8. iuxta hiſtoriam Romanam: hoc eſt, uſque ad calendas Auguſti, in anno 167 poſt paſſionem. A prima ſtatim pueritia fuit turpis, improbus, crudelis, ita ut 12 ætatis anno balneatorẽ, qui non ſtatim audierat dicto, in fornacem ignis conijci iuſſerit, 300 cõcubinas et 300 puberes habuit.

Anni Chr.	Anni Com.	
181	1	Præſens & Gordianus.

Commodus de Germanis triumphauit. Methodius ſic, & Caſſiodorus, eodem anno templum Serapis Alexandriæ incenſum.

| 182 | 2 | Mamertinus & Rufus tertiò. Irenæus Lugdunẽſis epiſcopus inſignis habetur.

| 183 | 3 | Commodus quartò, & Victorinus. Thermæ Commodianæ Romæ factæ.

| 184 | 4 | Marullus & Ælianus. Cõmodus Septembrem menſem nomine ſuo appellauit.

| 185 | 5 | Maternus & Bradua. Hieroſolymis fuit ordinatus Epiſcopus

Maximus,	26.
Poſt quem, Antoninus	27.
Valens,	28.
Dulcianus,	29.
Narciſſus,	30.
Dius,	31.
Germanio,	32.
Gordius.	33.
Rurſum Narciſſus,	34.

Tantis apud Hieroſolymam epiſcopis

pis non potuimus diſcernere tempora, eo quòd in præſentem diem epiſcopatus eorum anni minimè reperiũtur. In Capitolium fulmen ruit, & magna inflammatione facta, bibliotheca & uicinæ quæque ædes concremantur. Decretalis epiſtola Eleutherij papæ data eſt Materno & Bradua uiris uenerabilibus, clariſſimis conſulibus.

Anni Chr.	Anni Com.

|186| 6 |Cõmodus 5, & Glabrio. Commodus incommodè multos nobilium interfecit.

|187| 7 |Criſpinus & Ælianus. Commodus ſpectacula populo Romano præbet inſignia.

|188| 8 | Fuſcianus & Silanus. Theodoſio Epheſius interpres tertius tunc habetur.

|189| 9 |Duo Silani. Alexandriæ 11 cõſtituitur epiſcopus, Demetrius annis 43. Commodus imperator coloſſi capite ſublato, ſuæ imaginis caput iuſſit imponi. Cyclus 11 decennoualis incipit.

|190| 10| Commodus 6, & Septimianus. Serapion 9 Antiochię epiſcopus ordinatus.

|191| 11| Apronianus & Bradua. Incendio Romę facto palatium & ædes Veſtæ, plurimaque Vrbis pars ſolo coæquatur. Eleutherius papa obijt 8 calend. Iunij.

¶ Victor, 13 poſt Petrũ, annis 9. Methodius ſic: In urbe autem Roma, Eleutherio ſub prædicti principis Commodi principatu, tredecim annis pro ſacerdotio functo Demetrius ſubſtituitur epiſcopus.

|192| 12| Commodus 7, Grauius. Victor Romæ ac uniuerſalis eccleſiæ archiepiſcopus Theophilo epiſcopo & cunctis fratribus Alexãdriæ CHRISTO famulantibus, ſalutem in Domino: & reliqua. Hęc epiſtola data eſt 13 calend. Auguſti, Commodo & Grauio uiris clariſſimis uenerabilibus cõſulibus. Multi in tempore huius paſſi ſunt, ex his quos ſuprà diximus. Sed propter ſimilitudinem nominum imperatorum, minimè paſſiones diſcernũtur. Dicũt tamẽ quòd Irenęus Lugdunenſis epiſcopus ſub iſto paſſus ſit.

Anni Chr.	Anni Com.

|193| 13| Commodus 8, & Pertinax. His conſulibus teſte Caſſiodoro, Commodus ſtrangulatur in domo Veſpaſiani: cui ſucceſſit Pertinax. Methodius ſic: Commodus autem 13 annis imperio gubernato Pertinaci poſt ſe regnum reliquit. Quo ſex ſolis menſibus retento, idem Pertinax obijt, & Seuerus poſt hunc ſuſcepit imperium.

PERTINAX.

Romanorum 19, Ælius Pertinax ſecundum omnes regnauit menſibus ſex, hoc eſt uſque ad calendas Februarias, in anno 168. poſt paſſionem Domini noſtri.

Anni Chr.	Anni Per.

|194| 1 |Falco & Clarus. Pertinax ſexagenario maior, quum præfecturam Vrbis ageret, ex Senatus conſulto imperare iuſſus eſt. Pertinax obſecrante ſenatu ut uxorem Auguſtam & filium Cæſarem appellaret, contradixit: ſufficere ſibi, quòd ipſe inuitus regnaret, teſtatur. Victor papa, datis latè libellis, conſtituit, ut paſcha die Dominico (ſicut præceſſor eius Eleutherius) à 14 luna primi menſis uſque ad 21 celebraretur. Cuius decretis Theophilus Cæſareæ Palæſtinæ epiſcopus ſcripſit aduerſus eos, qui 14 luna cum Iudęis paſcha celebrabãt cum cæteris, qui in eodem concilio aderant epiſcopis, ſynodicam & ualde utilem epiſtolam, his conſulibus (teſte Caſſiodoro) Pertinax occiditur in palatio, ſcelere Iuliani Iuriſperiti.

DIDIVS.

Romanorum 20, Didius Iulianus, ſecundum hiſtoriam Romanam poſt Pertinacem inuaſit rempublicam, uir nobilis & uir peritiſſimus, nepos Didij Iuliani, qui ſub D. Adriano perpetuũ cõpoſuit edictum. Oroſius ſic: Iulianus interfecto Pertinace inuaſit imperio, ſed mox à Seuero

apud pontem Miluium bello ciuili uictus, interfectus eſt, menſe octauo poſtquàm imperare cœperat: & ita inter Pertinacem & Iulianum unus annus aſſumptus. Hucuſque Oroſius. Et hoc eſt uſque ad calendas Septembres, & in eodem anno 169. poſt paſſionem Domini.

SEVERVS.

Romanorũ 21, Seuerus prouincia Tripolitana natus, oppido Lepti, regnauit annis 18 (teſte Caſſiodoro) menſibus 3. ſecundum hiſtoriam Romanam: hoc eſt, uſque ad calendas Decembres, in anno 186 poſt paſſionem Domini: ſub quo hi conſules fuerunt, teſte eodem Caſſiodoro. Methodius ſic: Seueri temporibus plurimi eccleſiaſtici uiri nobiles & ſtylo illuſtres extiterunt: ſicut ex eorum monumentis agnoſcimus: ex quibus eſt Heraclitus Maximus, qui de famoſiſſima omnium hæreticorũ diſſeruit quęſtione, qua ſemper inquiritur unde ſint mala, unde malitia, uel quod materia facta ſit & non intacta. Igitur ex Gẽtibus eccleſia congregata primùm in ſucceſſione, poſt circunciſionem Hieroſolymis epiſcopatũ accepit Marcus, poſt quem Caſſianus, nimirum ita Treueris: deinde Publius, poſt hũc Maximus, & ſic Iulianus, poſt quem Gaius, & iterum alius Iulianus, Capiton quoque & Valens, inde Docilianus, poſt quem decimustertius ab apoſtolis Narciſſus.

Anno Chr.	Anno Seu.	
195	1	L. Seuerus, & Albinus.

L. Septimius Seuerus, prouincia Tripolitana, oppido Lepti, ſolus ex Aphrica uſque in præſentem diem, Romanis imperator fuit, & in honorem Pertinacis, quem Iulianus occiderat, Pertinacem cognominare iuſsit Senatus: eo quòd ſuper 18 annos ſuos, 6 menſibus regnaret. Clemens Alexandrinæ eccleſiæ presbyter, & Pantheus Stoicus philoſophus, in diſputatione dogmatis noſtri, diſertiſſimi habentur.

Anni Chr.	Anni Seu.	
196	2	Tertullus & Clemens.

Symmachus interpres quartus habetur. Samarites quidam Symmachus Iudæorum factus proſelitus, diuinas Scripturas ex Hebræo ſermone in Græcam linguam transfudit, ſuamq; condidit æditionem.

197	3	Dexter & Priſcus.

Narciſſus epiſcopus Hieroſolymorum, et Theophilus Cæſarienſis, Polycarpus quoque & Bachilus Aſianæ prouinciæ epiſcopus, inſignes habentur.

198	4	Lateranus & Rufinus.

Quæſtione orta in Aſia inter epiſcopos, an ſecundum legem Moſis 14 die menſis paſcha obſeruãdum eſſet, Victor Romanæ urbis epiſcopus, Hermes, pluri mique eccleſiarum paſtores, quod probabile uiſum fuerit, literis ædiderunt: quarũ memoria, ad nos uſque perdurat. Decretalis epiſtola Victoris papæ data Laterano & Rufino conſulibus.

199	5	Saturninus & Gallus.

Iudaicum & Samaritanum bellum motum.

200	6	Amulinus & Fronto.

Seuerus Parthos & Adiabenos ſuperauit, Arabesq; interiores. Ita cecidit, ut regionem eorum Romanam prouinciam fecerit: ob quę Parthicus, Arabicus, Diabenitus, cognominatus eſt.

201	7	Seuerus 2, & Victorinus.
202	8	Fabianus & Mutianus.

Victor papa paſſus eſt undecimus calendis Maij.

¶ Zepherinus 14 papa poſt Petrum, annis 17, menſibus 2. Hic conſtituit, ut præſentibus omnibus clericis & laicis fidelibus ſiue diaconus uel presbyter ordinaretur, & aſtantibus ſacerdotibus miſſæ celebrarentur.

203	9	Seuerus 3, & Antoninus.

Quinta perſequutione Seuerus perſequitur Chriſtianos. Methodius ſic: igitur nono anno principatus Seueri, Victor in Romana urbe decem annis ſacerdotio functo deceſſit: cui ſucceſſor ſacerdotij Zepherinus exiſtit.

|Anni|Anni|
|Chr.|Seue.|

|204| 10|Geta & Plautianus.Leonides Origenis pater, glorioſa morte transfertur. Methodius ſic: Alexander ob confeſsionem Dominici nominis,inſignis habetur.

|205| 11|Antoninus 2, & Geta 2. Clemens multa & uaria conſcribit.

|206| 12|Albinus & Ælianus.Muſanus philoſophꝰ ſcriptor agnoſcitur.

|207| 13|Aper & Maximus. Clodius Albinus qui ſe in Gallia Cæſarē fecerat,apud Lugdunum interficitur.

|208| 14|Antoninus 3, & Geta 3. Cyclus 12 decennoualis,indictione 2.

|209| 15|Pompeianus,Auitus.Tertullianus Apher centurionis proconſulis filius, omnium eccleſiarum ſermone celebratur.

|210| 16|Fauſtinus & Rufus.Origenes Alexandriæ ſtudijs eruditur.

|211| 17|Gentianus & Baſſus.His conſulibus Seuerus imperator, Eboraci in Britannia moritur: cui ſucceſſit Antoninus Caracalla Seueri filius, qui regnauit annis 7. Methodius ſic: Quum uerò 19 annis Seuerus tenuiſſet imperium, deceſſit:& Antoninus ei filius ſuccedit. Apud Antiochiam autem defuncto Serapione epiſcopo, Aſclepiades loci illius ſuſcepit ſedem, qui & ipſe unus ex præclaro confeſſorum numero,ſicut Marcus Treuerenſis habebatur. Quo in tempore quàm plurimi erant,qui in confeſſionibus gloriã quæſierint Dei,tum prouidẽtia Dei fuerant reſeruati, in quibus Alexander confeſſionis titulo Sacis clarus,Hieroſolymorum eccleſiæ ſubrogatus eſt epiſcopus: quum ſupereſſet adhuc Narciſſus, qui ante eum functus eſt pontificatus officio. Rurſus Alexandro Mazabanes ſuccedit,poſt Mazabanem ſacerdotium ſuſcepit Himenæus,poſt Himenæum Zabdas ſucceſſit. Qui quum paruo tempore ſuperuixiſſet,Hermonẽ poſt ſe reliquit, quem ſequutus eſt Maximus, qui ex illis erat, quibus Maximianus dextris oculis effoſſis & ſiniſtro publicè ſucciſo per metalla damnauerat. Poſt quem Cyrillus confuſa iam ordinatione ſuſcepta aliquãdo in fide,ſæpius in communione uariabat. Poſt Cyrillum Iohannes apoſtolicus reparat ſedes. Poſt quem Maximinus reſedit, qui Baſilium Cæſarienſem ad fidem reformauit. Hucuſque Methodius.

CARACALLA.

Romanorum 22, Antoninus Baſſianus cognomento Caracalla, Seueri filius,ſecundum omnes regnauit annis 7,menſibus 2.iuxta Romanam hiſtoriam:hoc eſt, uſque ad calendas Februarias,in anno 195 poſt paſſionem Domini:ſub quo hi conſules fuerunt teſte Caſſiodoro.

|Anni|Anni|
|Chr.|Cara.|

|212| 1 |Antoninus Balbinus.Antiochiæ nonus epiſcopus conſtituitur Aſclepiades.

|213| 2 |Meſſala & Sabinus. Antoninus,Caracalla cognominatus eſt, propter genus ueſtis quod Romæ erogauerat.

|214| 3 |Lætus & Cerealis.In Hiericho quinta æditio diuinarum Scripturarum inuenta eſt in dolio,cuius author non apparet.

|215| 4 | Sabinus & Venuſtus. Perpetua & Felicitas apud Carthaginem Aphricæ,in caſtris,beſtijs deputatę ſunt pro CHRISTO nonis Martij.

|216| 5 Præſens & Extricatus.Antoninus tantæ libidinis fuit,ut nouercam ſuam Iuliam,uxorem duxerit.

|217| 6 |Antoninus 5. Antoninus aduerſus Parthos expeditionem molitus eſt.

|218| 7 |Antoninus & Aduentus. Antoninus interficitur inter Ediſſam & Carras,anno ætatis 43. cui Macrinus ſucceſſit. Methodius ſic: Igitur Antonino Seueri filio 6 annis,& 6 mẽſibus imperio conſummato, Macrinus ſuccedit.

MACRINVS.

Romanorum 23, Opilius Macrinus,qui præfectus prætorij erat,

cum filio Diadumeno imperator factus eſt,ſed nihil memoratu dignum egit,ex temporis breuitate.Nam imperium unius anni & duorum menſium habuit,teſte hiſtoria Romana: hoc eſt,uſque ad calendas Apriles in anno 195 poſt paſſionem Domini: ſub quo hi conſules fuerunt, teſte Caſſiodoro conſule.

Anno Chr.	Anno Mac.	
219	8	Antoninus 6, & Sacerdos.Antiochiæ decem epiſcopus cōſtituitur Philetus.Circenſibus Vulcanaliorum,Romæ amphitheatrum incenſum.Abagarus uir ſanctus regnauit Ediſſæ,ut Aphricanus teſtatur.Zepherinus papa obijt.

¶ Calixtus papa quindecimus poſt Petrum,annis quinque.Hic cōſtituit quatuor temporum ieiunium in anno fieri,propter abundantiam uini, frumenti,& olei,iuxta prophetiā.His conſulibus Macrinus cum filio apud Archilaidem militari tumultu occiditur,circa menſem Februariū.Methodius ſic:Macrinus,quum poſt annum fuiſſet defunctus alius Antoninus regni Romani ſuſcepit principatum:cuius imperij anno primo epiſcopus urbis Romæ Zephirinus diem obijt,19 annis ſacerdotali functus officio.Poſt hunc Calixtus ſuſcepit ſacerdotium.

HELIOGABALVS.

Romanorum 24,M.Aurelius Heliogabalus,Antonini Caracallæ filius,regnauit annis 4,menſibus 8.iuxta hiſtoriam Romanam:hoc eſt,uſq; ad calendas Decembres,in anno 199 poſt paſſionem Domini,ſub quo hi conſules fuerunt,teſte Caſſiodoro.

Anni Chr.	Anni Heli.	
220	1	Antoninus, & Comazon. M.Aurelius ſacerdos Heliogabali templi, adeò impudicè in imperio ſuo uixit,ut nullum genus obſcœnitatis obmiſerit.Sexta æditio inuenta eſt Neapoli.
221	2	Gratus & Seleucus.
222	3	Alexander & Antoninus.

Calixtus papa archipresbyteris,& reliqua: data Antonino & Alexandro uiris clariſſimis conſulibus,11 calend. Decembris, in qua epiſtola prædictum conſtituit ieiunium.

Anni Chr.	Anni Heli.	
223	4	Maximus & Ælianus.In Palæſtina Nicapolis, quæ prius Emaus uocabatur,urbs condita eſt, legationis induſtria pro ea ſuſcipientem Iulio Aphricano ſcriptore temporum.His conſulibus (teſte Caſſiodoro) Antoninus Romæ tumultu militari occiditur cum matre Simiaſica, cui ſuccedit Alexander. Methodius ſic:Poſt Antoninum uerò Romanum imperium,quod ipſe quatuor ſolis annis tenuerat,Alexander ſuſcepit.

ALEXANDER.

Romanorum 25,Alexāder Mammeæ filius,ſecundum omnes regnauit annis tredecim,& aliquot diebus:hoc eſt,uſque ad calendas Ianuarijs,in anno ducenteſimo duodecimo, poſt paſſionem Domini: ſub quo hi conſules fuerunt,teſte Caſſiodoro.

Anni Chr.	Anni Ale.	
224	1	Iulianus & Criſpinus.Calixtus papa paſſus pridie idus Octobris,ſub Alexandro imperatore.

¶ Vrbanus 16 papa poſt Petrum annis 8,menſibus 11,diebus 12.Methodius ſic:Quo quinque annis adminiſtrato poſt finem ſuum dereliquit ſedem Vrbano. Primo anno Alexādri imperij Vrbanus epiſcopatum in urbe Roma ſuſcepit.Tunc etiam Aſclepiade apud Antiochiā defuncto,Philetus in epiſcopum ſuccedit.

225	2	Fuſcus & Dexter.
226	3	Alexander 2, & Marcellus.Vrbanus papa,& reliqua:data nonis Septembris,Alexandro uiro clariſſimo conſulari.
227	4	Ammianus & Maximus. Cyclus decimuſtertius decennoualis incipit indictione ſexta.
228	5	Albinus & Maximus.
229	6	Modeſtus & Probus. Ge-

minus

mĩnus presbyter Antiochenus,& Beryllus epiſcopus Arabiæ,habentur clari ſcriptores.

Anni Chr.	Anni Ale.	
230	7	Alexãder tertiò,& Dion.

Antiochiæ undecimus epiſcopus Zebennſus.

| 231 | 8 | Gratus & Seleucus. Alexandriæ eccleſiæ duodecimus epiſcopus Heraclas,annis 16.

| 232 | 9 | Pompeianus & Felicianus. Alexander in matrem Mãmeam unicè pius fuit, & ob id omnibus amabilis. Vrbanus papa poſtquàm multos nobilium ad fidem CHRISTI perduxit, paſſus eſt ſub Alexandro, octaua calendas Iulij, & ſepultus eſt in cœmiterio Prætextati. Methodius ſic: Interea Vrbanus epiſcopus in urbe Roma octo annis adminiſtrato ſacerdotio, Pontiano ſedem reliquit. Apud Antiochiam autem poſt Philetum Zebennius eccleſiam ſuſcepit.

¶ Pontianus papa 17 poſt Petrum, annis quinque, menſibus 2.

| 233 | 10 | Lupus & Maximus. Origenes de Alexandria ad Cæſaream Palæſtinæ tranſiit.

| 234 | 11 | Maximus & Paternus.

| 235 | 12 | Maximus & Vrbanus. Mammea mater Alexãdri quum Origenem uellet Antiochiam accitum, ſummo honore habuit. Romæ paſſus Calixtus, & Vrbanus papa, Cecilia uirgo, & Tiburtius, Valerianus, Callipodius presbyter, Auſterius etiam presbyter, & Palmatius conſul cum uxore & filijs.

| 236 | 13 | Seuerus & Quintianus. His conſulibus teſte Caſſiodoro, Alexander in Gallia, id eſt Moguntiaci, tumultu militari interficitur. Decretalis epiſtola Pontiani papæ, data decima calendis Februarijs, Seuero & Quintiano conſulibus. Methodius ſic: Alexandro uerò imperatori poſt tredecim annos principatus ſui defuncto, Maximinus Cæſar ſuccedit.

MAXIMINVS.

Romanorum 26, Maximinus regnauit annis 3, mẽſe uno, & paucis diebus: hoc eſt, uſque ad calendas Februarias, in anno 216 poſt paſſionem Domini: ſub quo hi conſules fuerunt, teſte Caſſiodoro.

Anni Chr.	Anni Max.	
237	1	Maximinus & Aphricanus.

Maximinus primus ex corpore militari, ſine ſenatus authoritate ab exercitu imperator electus eſt. Pontianus papa cum Hippolyto presbytero in Sardiã inſulam à Maximino deportatus eſt, ibiq; fuſtibus 12 calendis Decembris mactatus, cuius corpus beatus Fabianus papa reduxit, & in cœmiterio Calixti ſepeliuit.

¶ Antherus 18 poſt Petrum, menſe uno. Decretalis epiſtola Antheri papæ, & reliqua: data decimotertio calendis Aprilis, Maximino & Aphricano conſulibus. Alia epiſtola, data calendis Iulijs, ijſdem cõſulibus. Antherus papa paſſus 3 nonis Ianuarij, & in cœmiterio Calixti uia Appia ſepultus eſt.

¶ Cui Fabianus ſucceſſit 19 poſt Petrum, annis 13. Dilectiſſimis ubique catholicæ eccleſiæ comminiſtris, Fabianus papa ſalutem in Domino: & reliqua. Et poſtea: Deniq; ſeptem ſimiliter diaconos ordinauimus, qui ſeptem imminerent notarijs, & geſta martyrũ ueraciter in integro colligerent, nobiſq; rimanda manifeſtarent. Quod etiam uos omnes agere monemus, ne in poſterũ aliqua ex his dubitatio fiat, quæſtioq; oratur: & reliqua: data calendis Iulijs, Maximino & Aphricano conſulibus. Methodius ſic: Pontiano autem ſex annis epiſcopatu urbis Romæ functo, ſuccedit Antherus: qui quum menſem unum, & non amplius, miniſtraſſet, Fabiano ſacerdotium deliquit, qui paſſus eſt ſeptimo Philippi principatus anno. Tunc etiam Zebennio apud Antiochiam defuncto, Babilas eccleſiæ ſuſcepit epiſcopatum.

Anni Chr.	Anni Max.	
238	2	Perpetuus uir clariſſimus conſul. Maximinus ſextam perſequutionem facit aduerſus ſacerdotes eccleſiarum.
239	3	Cornelius uir clariſſimus cōſul. Maximinus perſequitur eccleſiam propter Chriſtianam Alexandri familiam, cui ſucceſſit & Mammeæ matris eius, uel præcipuè propter Origenem presbyterum.
240	4	Pius & Proculus. His conſulibus, teſte Caſſiodoro, Maximinus Aquilegiæ à Pupieno occidit, cui ſucceſſit Gordianus. Methodius ſic: Et quatuor annis regnauit, in quibus finē & perſequutionum fecit & uitæ. Poſt quem Gordianum imperiū ſuſcepit.

GORDIANVS.

Romanorum 27, Gordianus regnauit annis 6. hoc eſt, uſque ad calendas Februarias, in anno ducenteſimo uigeſimoſecundo poſt paſſionem: ſub quo hi conſules fuerunt.

Anni Chr.	Anni Gor.	
241	1	Gordian⁹ & Auiola. Gordiano Romam ingreſſo Pupienus & Albinus, qui imperium arripuerant in palatio occiſi.
242	2	Sabinus & Venuſt⁹. Origenes cōtra quendā Celſum Epicureū philoſophū, qui contra nos libros ſcripſerat, octo uoluminibus reſpondit.
243	3	Gordianus 2, & Pompeianus. Fabianus papa teſtimonio Spiritus ſancti, in ſpecie columbæ ſuper caput eius deſcendens, Romæ ueniens ordinatur epiſcopus. Licet quidam hoc uerius de Seuero affirment.
244	4	Atticus, & Prætextatus. Origenes tam ſcribendi ſedulus fuit, ut Hieronymus in quodā loco 5000 librorum illius ſe legiſſe meminerit.
245	5	Arrianus, & Pappus. Gordianus admodum adoleſcens, Parthorum natione ſuperata, regreditur uictor ad patriam: ſed fraude Philippi præfecti prætorij haud longè à Romano ſolo interfectus eſt.

Anni Chr.	Anni Gor.	
246	6	Peregrinus & Æmylianus. His conſulibus, teſte Caſſiodoro, Gordiano milites tumulum ædificant, qui Euphratē fluuio imminet, oſſibus eius Romam reuectis: cui ſucceſſit Philippus. Methodius ſic: At Gordiano, quū per ſex annos Romanum imperium Philippus, unà cum filio Philippo ſuccedit, qui primus ex imperatorib⁹ Chriſtianis effectus eſt.

PHILIPPVS.

Romanorum 28, Philippus cum Philippo filio, ſecundum omnes regnauit annis 7. hoc eſt, uſque ad calendas Februarias, in anno 230 poſt paſſionem Domini: ſub quo hi conſules fuerunt, teſte Caſſiodoro.

Anni Chr.	Anni Phil.	
247	1	Philippus & Tatianus. Philippus filium ſuum conſortem regni facit, primusq́ omnium ex Romanis imperatoribus Chriſtianus fuit. Cyclus decimusquartus decennoualis, indictione decima.
248	2	Præſens & Albinus.
249	3	Philippus ſecundò, & Philippus filius eius.
250	4	Philippus 3, & Philippus 2. Philippus urbem cognominis ſui in Græcia conſtruxit.
251	5	Æmylianus & Aquilinus. His cōſulibus, Caſſiodoro teſte, milleſimus annus Romæ expletus eſt: ob quam ſolennitatem, innumerabiles beſtias Philippus in circo magno occidit, ludosq́ in campo Martio theatrales tribus diebus & totidem noctibus, populo peruigilante, celebrat. Quadraginta etiam miſſos natali Romanæ urbis concurrerunt, & agon mille annorum actus. Hæc Caſſiodorus. Quum autem ſecundum Hebræos olympias primò poſita eſt in anno primo Ionathan, & in primo anno Olympiadis rectè condita fuit urbs Roma: atque ſicut Hieronymus & Beda tractant, à prima olympiade uſque in paſſionem Domini, anni

3794

3794. ſublatis 20 annis, ideſt annus 16 Ioathan, atque 4 Achaz, qui ſunt quinque olympiades, fiunt à condita Vrbe uſque in paſſionem Domini, anni 774. à paſſione Domini uſque in annum poſtremum Philippi, ſunt anni 230. Fiunt ſimul à condita Vrbe ad obitum Philippi, 1003 anni.

Anni Chr.	Anni Phil.	
252	6	Decius & Gratus. His cō ſulibus Fabianus papa paſſus decimaquarta calendis Februarijs, ſecundum geſta Pontificum.

¶ Cornelius papa uigeſimus poſt Petrum, annis tribus, menſibus decem.

253	7	Decius 2, & Ruſticus.

His conſulibus Philippus ſenior, Veronæ occiditur: iunior uerò, Romæ. Methodius ſic: Philippo autem ſeptem annis principatu adminiſtrato, Decius ſuccedit: qui pro eo quòd infeſtus eſſe Philippo, perſequutionem eccleſiis ſuſcitat: in qua Fabian' in urbe Roma, martyrio coronatus, ſedem ſui epiſcopatus Cornelio dereliquit. Antiochiam uerò per omnia ſimilem, Babilas Alexandrinorum Hieroſolymorum epiſcopus, poſt confeſſionem, glorioſæ uitæ ſortitur finem in uinculis. Poſt quem Fabianus epiſcopatus officium ſuſcepit. Quo dicto, Demetrianus in epiſcopatu ſuperarat. Hucuſque Methodius.

Decretalis epiſtola Fabiani papæ: Dilectiſſimo fratri Hilario epiſcopus Fabianus ſalutem: & reliqua: data 17 calendis Nouembris, Aphricano & Decio uiris clariſſimis. In Martyrologio ſic: Romæ Fabiani papæ natiuitas 14 calend. Februarijs, qui quum quatuordecim annis, menſibus undecim, diebus duodecim, eccleſiæ præeſſet, paſſus eſt ſub Decio in primo anno ſui imperij, & in cœmiterio Caliſti ſepultus. Beda ſic: Decius quū Philippos patrem & filium interfeciſſet, ob odium eorū, in Chriſtianos perſequutionē mouet, in qua Fabianus in urbe Roma martyrio coronatur, ſedē ſui epiſcopatus Cornelio reliquit, qui & ipſe martyrio coronatus eſt. Cornelius papa, annis 2, menſibus 8, minus 5 diebus. Decretalis epiſtola Cornelij papæ: Chariſſimis atque dilectiſſimis Cornelius ſalutem: & reliqua: data 6 idus Septembris, Decio & Maximo uiris clariſſimis conſulibus.

Alia: Cornelius epiſcopus Rufo epiſcopo in Domino ſalutem: & reliqua: data 11 calendis Iunijs, Maximo & Decio uiris conſulibus. Romæ uia Appia in cœmiterio Caliſti. 18 calendis Octobris natiuitas ſancti Cornelij papæ: ſub perſecutione Decij cum presbyteris & diaconibus centum ex illis exilio deputati, ad quem confortandum multi Chriſtianorum ueniebant. Quo tempore beatus Cyprianus ſcripſit ei de Celerino lectore, quanta pro fide & confeſſione CHRISTI, ſuſtinuerit. Decius Cæſar audiens, quòd multi ei ſcriberent, & de beato Cypriano: rogauit ei, ſibi exhiberi: exhibitus, Decio interrogan ti quur à Cypriano contra Rempublicam literas accepiſſet. Reſpondit, Ego de corona CHRISTI, literas accepi, non contra Rempublicam. Iratus Decius iuſſit, ut os eius cum plumbatis cæderetur: deinde, ad templum Martis, ut ſacrificaret, duceretur: quòd ſi contempſiſſet, illic capite puniretur. Quumq; duceretur, unus ex militibus nomine Cerealis, rogare cœpit beatum papam, ut uiſitaret uxorem eius, quæ annis quinque paralytica iacebat. Ingreſſus autem domum eius, tenuit manum Salluſtiæ, & erexit eam, dicens: In nomine Domini noſtri IESV CHRISTI Nazareni, ſurge, & ſta ſupra pedes tuos. Quæ protinus erexit ſe, clamans & dicens: Verè CHRISTVS, eſt Dei filius. Et dixit beato Cornelio: Baptiza me, nam per CHRISTVM te coniuro. Et currens impleuit uas aquæ, & attulit ei. Tunc miſerunt ſe omnes milites ad pedes eius, orantes etiam ſe baptizari. Quos ut baptizauit, obtulit pro eis ſacrificium laudis, & participati ſunt omnes corpore & ſanguine

ſanguine Domini noſtri IESV CHRISTI. Audiens autem Decius, mittens tenuit omnes, & iuſſit ut cum beato Cornelio ducerentur ad ſacrificandũ: & ſi nollent parere, capite plecterentur. Ducti uerò foras muros portæ Appiæ, expuentes in templum decollati ſunt unà cum beato Cornelio, numero 21, Sed & Cerealis cum uxore ſua Salluſtia, 18 calendis Octobris. Eadem uerò nocte uenit Lucina cum clericis & familia ſua, & rapuit martyrum corpora, & ſepeliuit ea in agro ſuo in crypta, in cœmiterio Calixti. Cuius Lucinæ Cornelius ſic commemorat: Decretalis epiſtola Cornelij papæ: Chariſſimis atque dilectiſſimis fratribus ſanctæ eccleſię filijs, Cornelius epiſcopus ſalutem. Decreui uobis ſcribere: & reliqua. Et poſtea: Quapropter rogo uos, nobis congratulari, quòd rogatu cuiuſdam deuotæ fœminæ ac nobiliſſimæ matronæ Lucinæ, leuata ſunt corpora apoſtolorum Petri & Pauli de Catatumbis: & primò quidem beati Pauli corpus leuatum, ſilentio, ac poſitum eſt in prædio prædictæ matronæ, uia Hoſtienſi, ad latus ubi decollatus eſt. Poſtea uerò beati apoſtolorum principis Petri accepimus corpus, & condecenter poſuimus illud iuxta locum ubi crucifixus eſt inter corpora ſanctorum epiſcoporũ, in templo Apollinis, in monte Aureo, in Vaticano palatij Neroniani, tertia die calendarum Iuliarum: & reliqua. Hæc epiſtola data eſt ſexta idus Septembris, Decio & Maximo uiris clariſſimis conſulibus. Poſt quem paſſus eſt Cornelius. Lucius papa in tertio anno Decij incipiens, ſedit menſibus 5, uſque ad 4 nonis Martij. In initio anni quarti Decij, ſub Valeriano præfecto, inde Stephanus papa ſedit annis 4, menſibus aliquot, uſque ad 4 nonis Auguſti, quo paſſus eſt ſub Valeriano præfecto, in anno ſexto Decij. Decretalis epiſtola Stephani papæ: Dilectiſſimo fratri atque familiariſſimo amico Hilario, Stephanus papa ſalutem: & reliqua: data 5 nonis Martij, Valeriano & Galieno uiris clariſſimis conſulibus. Stephanus ſanctæ Apoſtolicæ & uniuerſalis Romanæ eccleſiæ epiſcopis: & reliqua: data nonis Aprilis, Valeriano & Galieno uiris clariſſimis conſulibus. In Martyrologio ita habetur: Romæ in cœmiterio Calixti ſepultus: ſub Valeriano & Galieno paſſus. Is quum perſequutio ſæua graſſaretur, congregato uniuerſo clero ſuo, hortatus eſt eos, ut pro CHRISTO coronam martyrij alacriter ſuſciperẽt, ordinauit tres presbyteros & ſeptem diaconos & clericos decem, cum quibus de regno Dei aſſiduè docebat. Diuina autem gratia procurante, occurrebant multi ex Gentilibus, & honeſti uiri, ut baptizarentur ab eo: inter quos Nemereus Tiburtinus cum omni domo ſua, filiaque eius Lucilla, quæ cæca, per beatum Stephanũ illuminata eſt. Olympius alter tribunus cum uxore Exuperia & filio Theodolo, & cæteris qui crediderunt in ſua domo, qui paſſi ſunt poſtea. Celebrabat autem miſſas atque concilia per cryptas martyrum. Factũ eſt autem, ut Valerianus & Galienus perſequutores nominis CHRISTI, ſummo requirerent ſtudio beatum Stephanum, ut eum uel clericos eius diuerſis pœnis afficerẽtur. Miſerunt itaque multitudinem militum, & tenuerũt eum cum multitudine clericorũ, & ductus eſt ad Valerianũ. Tunc ſtatim iuſſit eum duci ad templũ Martis, & ibidem dictata ſententia capite truncari, ſi non adoraret. Perductus beatus Stephanus à militibus foras muros Appiæ portæ, ad templum, leuatis oculis ad cœlum, dixit: Domine Deus meus pater Domini noſtri IESV CHRISTI, qui deſtruxiſti turrim cõfuſionis Babyloniæ, deſtrue nũc & hunc locum, ubi diabolica ſuperſtitione per idolorũ culturam animæ pereunt populorum. Et ſtatim facto fragore tonitrui cum terroribus coruſcationem, corruit maxima pars templi, & milites pauefacti fugerunt. Beatus uerò Stephanus perrexit cum o-

mnibus

mnibus Chriſtianis ad cœmiterium ſanctæ Lucinæ,& multis eos conſolatus ſermonibus, obtulit pro eis ſacrificium Deo, quem intrepidum & conſtantem ante altaris ſolennia & cœpta perficientem, in eadem decollauerunt ſede, 4 nonis Auguſti. Cuius corpus Chriſtiani populi ſepelierũt in eadem crypta cum ipſa ſede, ubi aſtans ſanguis expanſus eſt,in loco qui appellatur hodie cœmiterium Calixti. Hic conſtituit, ut ſacerdotes & Leuitæ ueſtes ſacras in quotidiano uſu nõ haberẽt,niſi in eccleſia. ¶ Poſt Stephanum Sixtus ſuccedit annis 2. Decretalis epiſtola Sixti papæ: Sixtus papa, coepiſcopis ſalutem: & reliqua: data calend. Septembris, Valeriano & Deciano uiris cõſulibus. Methodius ſic: Dilectiſſimis fratribus per Hiſpaniarum prouincias conſtitutis, Sixtus epiſcopus,in Domino ſalutem: & reliqua: data 17 calendis Auguſti, Valeriano & Decio uiris clariſſimis conſulibus. In Martyrologio ſic: Decius imperator & Valerianus præfectus tenuerunt beatiſſimum ſenem Sixtum epiſcopum Romanum cum omni clero ſuo, & recluſerunt eos in cuſtodia publica, & fuerunt ibi clauſi multis diebus. Factum eſt autem,ut Decius Cæſar & Valerianus præfectus iuberent ſibi beatum Sixtum epiſcopum Romanum cum omni clero ſuo nocte, intra ciuitatem inducere. Cui Decius Cæſar dixit: Sacrifica dijs immortalibus, ut clerus tuus augeatur. Ad hæc ſanctus Sixtus: Ego ſemper ſacrificaui, & ſacrifico Domino Deo Patri omnipotenti: Tunc ex præcepto Decij duxerũt milites eum ad templũ Martis,ut ſacrificaret: ſed contemnentem ſacrificare, recluſerunt eum in cuſtodia priuata cum duobus diaconis Feliciſſimo & Agapito. Quumq́ duceretur, cœpit eum beatus Laurentius archidiaconus compellare. Quò progredieris ſine filio, pater? quò ſacerdos ſine diacono properas? & reliqua, ſicut in paſſione habẽtur. Et dixit beatus Sixtus ad beatum Laurẽtium, Accipe facultates uel theſaurum eccleſiæ, & diuide quibus tibi uidetur. Accepta poteſtate cœpit inquirere ubique pauperes CHRISTI, & unicuique diſtribuit. Poſt hæc beatus Sixtus & diaconi Feliciſſimus & Agapitus, repræſentati ſunt Decio & Valeriano. Ad quẽ Decius ait: Nos quidem conſulimus ſenectuti tuæ, ſed ſacrifica. Reſpondit beatus Sixtus: Miſer, tu ſacrifica, & noli blaſphemare, ſed age pœnitentiam. Tunc monente Valeriano iuſſit Decius, ut duceretur ad templum Martis. Tunc beatus Sixtus dixit, Ad templum Martis deſtruat te CHRISTVS filius Dei uiui: quum reſpondiſſent omnes Chriſtiani, Amen: cecidit aliqua pars templi. Tunc beatus Laurentius cœpit clamare, Non me derelinquas pater ſancte: & reliqua. Milites hoc audientes de theſauris, tenuerunt beatum Laurentium, ſanctum uerò Sixtum, Feliciſſimum & Agapitum duxerunt in cliuum Martis ante templum, & ibi decollati ſunt 8 idus Auguſti. Noctu uenerunt Chriſtiani & clerici, & colligentes corpora ſanctorum ſepelierunt Sixtum in crypta, in cœmiterio Calixti, in eadem uia. Sanctos uerò Feliciſſimum & Agapitum martyres, ſepelierunt in cœmiterio Prætextati. Decollati ſunt cum eis & alij quatuor, ut in geſtis Pontificalibus legitur, Ianuarius, Magnus, Vincentius, & Stephanus ſubdiaconi. Paſſus eſt cum eis & beatus Quartus, ut ſcribit beatus Cyprianus. Hic beatus Sixtus apud Athenas natus & doctus, quidem prius philoſophus, poſtea CHRISTI diſcipulus fuit. Sedit autem anno uno, mẽſibus decem, diebus uigintitribus. Et ſi ergo ſanctus Cyprianus, qui tũc fuerat præſens, hæc ſcripſit, quis ea negat? Detentus itaque beatus Laurentius à militibus, & traditus eſt Parthenio tribuno. Qui nunciauit Decio, quòd Laurentius qui haberet theſauros, archidiaconus Sixti, in cuſtodia teneretur: & tradiderũt cuidam Hippolyto, & Hippolytus recludit eum cum

multis: & reliqua. Ibi erat homo Lucillus, nomine Cæcus: ad quem ſanctus Laurentius ait: Crede in filium Dei Dominum noſtrum IESVM CHRISTVM, & baptizare, & illuminabit te. Reſpondit Lucillus: & reliqua. Videns autem Hippolytus credidit, & baptizatus eſt. Ex mandato ductus eſt beatus Laurentius: & cætera, ſicut in paſſione legitur. Tunc unus ex militibus nomine Romanus, credidit Domino noſtro IESV CHRISTO: & dixit beato Laurentio: Video in te hominem: & cætera. & baptizatus eſt. Tunc beatus Laurentius expoliatus ueſtimentis ſuis, extentus eſt in cratem ferream, & allati ſunt baculi cum prunis. Sanctus Laurentius dixit Decio: Diſce miſer, quanta eſt uirtus Domini mei: nam carbones tui, mihi refrigerium præſtant: & uultu pulcherrimo dicebat: Gratias ago tibi Domine IESV CHRISTE, quia merui ianuas tuas ingredi. Et emiſit ſpiritum. Mane autē primo adhuc crepuſculo, rapuit corpus eius Hippolytus, & condiuit cum linteaminibus & aromatibus: & hoc factum mandauit Iuſtino presbytero. Tunc beatus Iuſtinus & Hippolytus, plorantes & multum triſtes, ſepelierunt eum in prædio matronæ uiduæ Cyriacæ in agro Verano. Eodem die Romæ militum ſexagintaquinque tūc paſſi ſunt: ſed Claudius, Seuerus, Creſcentius & Romanus, ipſo die quo beatus Laurentius, poſt tertium diem ſancti Sixti. Decius uerò furore arreptus iuſſit, ut cum lapidibus os Hippolyti contunderetur, & foras muros portæ Tiburtinæ cum familia duci. Beatus Hippolytus confortabat omnes dicens: Fratres, nolite metuere: quia ego & uos unum dominum habemus: & decollati ſunt promiſcui ſexus numero nouemdecim. Beatus uerò Hippolytus ligatus pedibus ad colla indomitorum equorum, & ſic per ſpinas & tribulos tractus emiſit ſpiritum. Noctu uenit beatus Iuſtinus presbyter, & collegit corpora, & ſepeliuit in campo eodem, iuxta nympham, ad latus agri Verani, idus Auguſti. In martyrologio ſic: Romæ idus Auguſti natalitia ſancti Hippolyti martyris, ſub Decio Cæſare & Valerio præfecto.

A Decio imperatore hucuſque papæ per annos octo cathedram tenuerunt: iuxta chronicam Euſebij, quamdiu uerò ſecundum Martyrologium ſederunt, dicendum eſt. Decius regnauit annis ſexdecim. Fabianus papa paſſus decimotertio calendis Februarij, in anno primo Decij. Inde Cornelius papa annis duobus, menſibus octo, paſſus eſt decimooctauo calendis Octobris, in anno Decij tertio. Inde Lucius papa annis tribus, menſibus quinque, paſſus ſub Valeriano præfecto, in anno ſeptimo Decij, 4 nonis Martij. Stephanus papa, annis ſeptem, menſibus quinque, paſſus ſub Valeriano præfecto, 4 nonis Auguſti, in anno 14 Decij. Sixtus papa, 2 annis, paſſus 8 idus Auguſti, in anno 16 Decij. Laurentius quoq; & Agapetus, Feliciſſimus & Hippolytus, paſſi ſub Decio, ſi eccleſia non fallitur. Damnum ergo annorum 18 in Chronicis Euſebij & Bedæ, ab anno 15 Tiberij, in anno 10 magni cycli, iuxta hiſtoriam ſacri Euangelij ad cyclū Dionyſij, implent iſti anni 16 Decij, & 2 anni Galerij, teſte Iſidoro epiſcopo, qui duobus annnis regnauit. Quòd ſi aliqui his rationibus obſiſtit, ecce reſurrectionem Domini, iuxta hiſtoriam inquirimus.

[Marianus Scotus uigintiduos annos plus alijs Chronographis poſuit ab incarnatione Domini: quos ſub deficientibus regibus collegit menſibus & diebus, integris annis ſuperuenientibus.]

DECIVS.

Romanorum 29, Decius, ſecundum omnes chronographos anno uno regnauit, & menſibus 3. Secundum Oroſium (ſicut ipſe dicit) annis 3 anno ab Vrbe condita 1004 incipiens: hoc eſt, uſq; ad calēdas Maias, in anno 252 poſt paſſionem: ſub quo hi conſules fuerunt.

253 a

|Anni|Anni|
|Chr.|Dec.|
|253| 1 | Decius & Aphricanus. Methodius ſic:Decius ob odium Philipporum quos occidit,perſequutionem Chriſtianorum mouet Fabianus papa paſſus 14 calendis Februarijs. Hucuſque Methodius.

¶ Cornelius 19 papa poſt Petrum annis tribus,menſibus quinque.Antonius modò in Ægypto naſcitur.

|254| 2 |Maximus & Decius. Alexandro Hieroſolymorum apud Cæſareã Palæſtinę,Antiochiæ,Babilas,Mazabanus & Fabius epiſcopi cõſtituuntur.Cornelius papa paſſus 18 calendis Octobris:Romæ paſſus Fabianus, & Corneli⁹ papa, Victoria, & Mimaies. Antiochiæ,Babilas epiſcopus.Apollonia ciuitate,Leacus,Cuſus & Gallinicus.Hieroſolyma,epiſcopi Alexãder, Nazanzo,Triphon:in Ægypti ciuitate quæ dicitur Tinius,Phileas epiſcopus, Philocomus tribunus,cum multis.In Sicilia ciuitate Cathanẽſium,Agatha uirgo:in Perſide,Polochronius:Babyloniæ,Cteſiphõtes epiſcopus:Pergen Pamphiliæ Neſtor epiſcopus.In Corduba ciuitate Parmenius presbyter cũ ſocijs:apud Circenſem coloniam Marianus & Iacobus.Decius cũ filio occiditur in abrupto Thraciæ loco à Gothis in bello. Methodius ſic:Igitũ poſtea quàm Decius non totis duobus annis principatu Romani apicis miniſtrato,cum filijs pariter interẽptus eſt,Gallus ſuſcepit imperium.Quo tempore etiã Origenes 70 ætatis anno,non ad integrũ expleto, defunctus eſt.At ne Gallus malũ Decij aut uidere potuit, aut cauere,ſed in eundem lapidem offenſionis impegit.Cuius cùm regnum floreret, & cuncta ei inſiſtentia cederent,ſanctos uiros qui pro pace regni eius Deo ſummo ſupplicabant, perſequutus eſt: cum quibus & proſperitatem ſuã pariter fugauit & pacem. In urbe itaque Roma poſt Cornelij conſummationem,qui tribus circiter annis ſacerdotio functus eſt epiſcopatus,ſedem Lucius ſuſcepit.

GALLVS.

ROmanorum 30,Gallus cum filio Voluſiano,regnauit annis 2.mẽſibus 4.hoc eſt, uſq; ad calendas Septembres, in anno 234 poſt paſſionem:ſub quo hi conſules fuerunt,teſte Caſſiodoro conſule.

|Anni|Anni|
|Chr.|Gal.|
|255| 1 |Voluſianus & Maximus. Nonutus presbyter Cypriani,Romã ueniens,Nouatianũ & cæteros confeſſores ſibi ſociat, eo quód Cornelius pœnitẽtes apoſtatas recepiſſet.Antiochiæ 14 cõſtituitur epiſcopus Demetrius.¶ Lucius papa 20,poſt Petrũ annis 3,menſibus 5. Decretalis epiſtola Lucij papę:Dilectiſſimis omnibus fratribus Lucius epiſcopus ſalutẽ in Domino:& reliqua.In hac ſancta ſede apoſtolica cõſtituimus ut duo presbyteri, & tres diaconi in omni loco epiſcopũ non deſerant, propter teſtimonium eccleſiaſticũ:& reliqua:data calendis Aprilis,Gallo & Voluſiano uiris clariſſimis conſulibus.

|256| 2 | Valerianus & Galienus. His conſulibus teſte Caſſiodoro,Gallus & Voluſianus cùm aduerſum Æmylianum,qui in Mœſia res nouas moliebatur,ex Vrbe præfecti eſſent,in foro Salaminij,ſiue(ut alij putant)in certamine interfecti ſunt. Æmylianus 3 menſe inuaſæ tyrãnidis extinctus eſt.

ÆMYLIANVS.

ROmanorũ 31,Æmylianus quum Gallum & Voluſianũ occidiſſet, imperauit mẽſibus 3.Origenes anno 70 ætatis ſuæ obijt,& in urbe Tyri ſepultus eſt. Æmylianus autem obſcuriſſimè natus erat.Siquidem Maurus erat,atque etiam 3 menſe ſui imperij extinctus eſt: hoc eſt, circa menſem Nouembrem,in eodem anno,quo occidit Gallum & Voluſianum.Methodius ſic:Lucio papa 8,ſolis menſibus ſacerdotio adminiſtrato, Stephanus ſuccedit: cui duobus annis impleto ſacerdotio Romæ Sixtus ſuccedit. Gallus uerò non integris duobus annis imperio detento rebus humanis

exemptus eſt. Poſt quem Valerianus cum filio Galieno ſuſcepit principatum. Qui poſtquàm deprauatus eſt, & deiectus, à Barbaris captus eſt, & luminibus orbatus filios ſceleris & impietatis ſuæ reliquit ſucceſſores. Galienus uerò Valeriani filius poſtea quàm rerum ſummam ſolus obtinuit, lenius ac moderatius agere inſtituit: datiſq; decretis in Hiberi ſupplicia perſequutioneſq; ceſſare, & quo quiſq; putat more, exorare quod Diuinum eſt, ſinit. Cuius medijs temporibus eccleſia Dei in pace durante, Macrinus uelut nubes quædam tenebroſa & atra, ſubitò regni eius obſcurauerat lucem. Quo rurſum ad uicem æſtiuæ lucis abolito, Galienus nouũ ex ueteri in uniuerſo mundo lumen effulſit, qui atrocem tyrannũ & regno deturbauit & uita. Sixto quoque Romanæ eccleſiæ per annum & menſes undecim, ſacerdotio procurato ſuccedit Dionyſius. Demetriano autem apud Antiochiam defuncto Paulus Samoſatenſis ſacerdotium ſuſcepit. In Hieroſolymis uerò poſt Zabanen ſacerdotium ſuſcepit Hymenæus. Interea apud Alexandriam Dionyſius 17 annis functus ſacerdotio, quieuit in pace, eiq; ſuccedit Maximus. Huc uſque Methodius.

VALERIANVS.

ROmanorum 32, Valerianus cum filio Galieno regnauit annis 15. hoc eſt, uſq; ad calendas Decẽbres, in anno 249, poſt paſſionem: ſub quo hi conſules fuerunt, teſte Caſſiodoro.

Anni Chr.	Anni Vale.

257 | 1 | Valerianus 2, & Galienus 2. Valerianus in Græcia, Auguſtus: Galienus Romæ à ſenatu Cæſar appellatus eſt.

258 | 2 | Maximus 2, & Glabrio. In Martyrologio. Natiuitas ſancti Lucij papæ & martyris, 4 nonas Martij: qui perſequutione Valeriani & Galieni, ob fidem CHRISTI exilio relegatus: & poſtmodum diuino nutu ad eccleſiam ſuam redire permiſſus, capitis obtruncatione martyriũ compleuit, uia Appia poſitus ad ſanctum Sixtum.

Anni Chr.	Anni Vale.

259 | 3 | Valerianus 3, & Galienus 3. Stephanus 29 papa poſt Petrũ annis tribus, menſibus quinque. Cyprianus primùm rhetor, deinde presbyter, ad extremum Carthaginenſis epiſcopus martyrio coronatur.

260 | 4 | Tuſcus & Baſſus. Valerius perſequutionem in Chriſtianos mittens, ſtatim à Sapore Perſarum rege capitur & excæcatur, ibiq; conſeneſcit.

261 | 5 | Æmylianus & Baſſus. Stephanus papa paſſus 4 nonis Auguſti.

¶ Sixtus 22 papa poſt Petrum anno uno & menſes 11.

262 | 6 | Decius Cæſar & Valerianus. Valeriano in Perſas ducto, Galienus noſtris pacem reddidit. Theodorus, qui & Gregorius Neocæſareæ Ponti epiſcopus, inter cætera uirtutum gloria & eccleſiæ faciendæ locus ſufficeret, precibus montẽ mouit.

263 | 7 | Galienus 4, & Gencienus. Antiochiæ decimusquintus cõſtituitur epiſcopus Paulus. Sixtus papa paſſus octo idus Auguſti.

¶ Dionyſius 23 papa poſt Petrum, annis ſex, menſibus quinque. hic eccleſias presbyteris & parœchias diœceſis dedit & cõſtituit. Methodius ſic: Sixtus quoq; Romanæ eccleſiæ per annos 2, menſes 11, ſacerdotio procurato ſuccedit Dionyſius. Demetriano autem apud Antiochiã defuncto Paulus Samoſatenus ſacerdotiũ ſuſcepit.

264 | 8 | Galienus 5, & Victorinus. Galieno in laſciuiam diſſoluto, Germani Rauennam uſque uenerunt.

265 | 9 | Albinus & Maxim⁹. Græcia, Macedonia, Pontus, Aſia, depopulata per Gothos. Cyclus decimuſquintus decennoualis incipit.

266 | 10 | Galienus 6. & Saturninus, Parthi Meſopotamiam tenuerunt, & Syriam incurſauerunt.

267 | 11 | Valerius & Lucillus. Alexandrinæ

xandrinæ eccleſiæ 14 epiſcopus ordinatur Maximus annis nouem. Methodius ſic: Interea Dionyſius apud Alexandriã ſeptemdecim annis functus ſacerdotio quieuit in pace, eiq; ſuccedit Maximus.

Anni Chr.	Anni Vale.	
268	12	Galienus 7, & Sabinillus.

Odenatus decurio Palmirenus collecta agreſtium manu, ita Perſas cecidit ut ad Cteſiphontem caſtra poneret.

269	13	Patern⁹ & Arceſilaus.

Hieroſolymorum epiſcopus Hymenæus. Methodius ſic: Dionyſius papa obijt ſexto calendis Ianuarijs. In Hieroſolymis uerò poſt Zabanen ſuſcepit ſacerdotium Hymenæus. Hucuſque Methodius.

¶ Felix, uigeſimusquartus poſt Petrũ annis quatuor. Romæ paſſus, Iouinus & Baſilius, Baſilla, Ruffina & Secunda uirgines: Tertullianus, Prothus, Hiacinthus, Valerianus, Nemeſius, Symphronius, & Olympius, in Hiſpania urbe Tarracona: Verona, Zenon epiſcopus, Fructuoſus epiſcopus, Augurius & Elogius diaconi: Cæſarea Palæſtina, Marinus: apud Aphricam ciuitatem tribuno Lucemariæ, Maxima, Donatilla, & Secunda uirgo: in territorio Cauillaterio, uico Mitanienſi Priuatus epiſcopus.

270	14	Paternus 2, & Marinus.
271	15	Claudius & Paternus.

His conſulibus, teſte Caſſiodoro, Galienus Aureoli ducis poſt 15 annum imperij ſui, rempublicam deſerens & libidinibus ſeruiens occiditur. Methodius ſic: Igitur Galienus quum per annos 15 Romanum gubernaſſet imperium, Claudio regni ſucceſſore, defunctus eſt.

FL. CLAVDIVS.

Romanorum 33, Fl. Claudius regnauit anno uno, menſibus undecim: hoc eſt, uſque ad calendas Septembris, in anno ducenteſimo quinquageſimoprimo poſt paſſionem: ſub quo hi conſules fuerunt, teſte Caſſiodoro ſenatore.

Anni Chr.	Anni Clau.	
272	1	Antiochen⁹ & Orphitus.

In Alexandria brachiũ quod per multos annos fuerat obſeſſum, tãdem deſtruitur. Claudius Gothos Illyricum & Macedoniam uaſtantes ſuperat, ob quæ in curia clypeus eius aureus & in Capitolio ſtatua aurea collocata eſt. Felix papa paſſus 3 calendis Iunij, teſte Beda. Iſte decreuit miſſas celebrare ſupra memorias martyrum. Romæ paſſi ſunt Marius, & Martha ſua coniuge & filijs. Milites 47 baptizati à papa Dionyſio: Cyrilla uirgo, in Tarracina Campaniæ ciuitate, Felix presbyter & Euſebius. Methodius ſic: Valerianus & Baſſus, his conſulibus Claudius Sirmij obijt, teſte Caſſiodoro.

QVINTILIVS.

Romanorum 34, Quintilius frater Claudij, ex cõſenſu militum imperator factus eſt. Qui conſenſu etiã ſenatus, appellatus eſt Auguſtus. Hic etiã erat uir unicę moderationis & ciuilitatis æquandus uel præferendus fratri. ¶ Eutychianus papa 25 poſt Petrum, annis 6. Hic conſtituit, ut fruges ſuper altare tãtùm fabæ & uuæ benedicerentur, & ut nullus martyrũ ſine dalmatica aut collobio purpurato ſepeliretur. Quintilius 17 die ſui imperij (teſte Caſſiodoro) Aquilegiæ occiditur. hoc eſt, uſq; ad calẽdas Octobres, in eodem anno quo Claudius obijt. Methodius ſic: Claudius duobus ſolis annis in imperio tranſactis Aureliano regni apicem dereliquit. Huius temporibus ultimum apud Antiochiam epiſcoporum concilium congregatur. In quo Paulus manifeſtè cõuincitur hæreticus, & damnatur ab omnibus quæ ſub cœlo ſunt eccleſiis CHRISTI, inſiſtente plurimũ & diſceptationib⁹ ualidiſſimis, perurgẽte Malchione presbytero eiuſdẽ Antiochenæ eccleſiæ, uiro omnibus uirtutibus adornato, uerbo diſertiſſimo, atq; in omni eruditione perfecto. Paulus itaq; & ſacerdotio abſciſſus & cõmunione, filiũ beatę memoriæ Demetriani, q eidẽ inculpabiliter

præfuit Domnū nomine, uirum omnibus bonis ornatum poſt ſe reliquit.

AVRELIANVS.

ROmanorum 35, Aurelianus regnauit annis 5, hoc eſt, uſque ad calendas Apriles in anno 256 poſt paſſionem: ſub quo hi conſules fuerunt, teſte Caſſiodoro conſule.

Anni Chr.	Anni Aur.	
283	1	Quietus & Voldumianus.

Antiochiæ eccleſiæ 17 ordinatur epiſcopus Timæus. Aurelianus Tetrico apud Catalaunos prodente, exercitum ſuum Gallias recepit.

284 | 2 | Tacitus & Placidianus. Zenobia apud Thumas haud longè ab Antiochia uincitur: quæ occiſo Odenato marito, Orientis tenebat imperium, in qua pugna ſtrennuiſſimè aduerſum eam dimicauit. Pompeianus dux cognomēto Francus, Cuius familia hodieq́ apud Antiochiam perſeuerat: ex cuius Euagrius presbyter chariſſimus nobis ſtirpe deſcendit.

275 | 3 | Aurelian⁹ & Capitolinus. Euſebius Laodicenus epiſcopus inſignis habetur. Aurelianū Romę triumphantem Tetricus & Zenobia præceſſerunt equitibus. Tetricus corrector poſtea Lucaniæ fuit, & Zenobia in Vrbe ſummo honore conſenuit: à qua hodieq́ Romæ, Zenobiæ familiæ nuncupantur.

276 | 4 | Aurelianus 2, & Marcellus. Aurelianus templum Soli ædificat, & Romam firmioribus muris cinxit. Epiſtola Eutychiani: Dominis fratribus Iohanni & omnibus per Bethicam prouinciam conſtitutis epiſcopis Eutychianus epiſcopus, in Domino ſalutem: & reliqua: data 2 idus Aprilis, Aureliano & Marcello uiris clariſſimis conſulibus.

277 | 5 | Probus & Paulinus. Aurelianus, quum aduerſum nos perſequutionē mouiſſet, fulmen iuxta eum comitesq́ eius ruit. Romæ Eutychianus papa paſſus, 6 idus Decembris: & ſepultus in cœmiterio Calixti. Theodora, Baſilides, Tripos, Mandalia Lingonis paſſi ſunt: ſancti gemini, Leodio ciuitate: Canon Cęſarea Cappadociæ Mamines. Apud Preneſtinam urbem Agapetus: in ciuitate Salona, Anaſtaſii: apud Auguſtodunum Sympronianii: in territorio Viuarienſi, loco qui dicitur gētibus Andeolus, ſubdiaconi Andochi: presbyter Thyrſus diaconus & Felix: in caſtro Diuone, Benigni presbyteri.

Anno Chr.	Anno Aur.	
278	6	Probus 2, & Paternus 2.

Ab Eutychiano papa uſq; ad hos cōſules, in anno 6 ſcribendum. His conſulibus, teſte Caſſiodoro, Aurelianus in itineris medio inter Conſtantinopolim & Heracliam in cœno Frurio uiæ ueteris occiditur. Methodius ſic: Igitur Aurelianus quum ſex annis gubernaſſet principatum, Probus poſt hunc ſuſcepit imperium.

TACITVS.

ROmanorum 36, Tacitus poſt Aurelianum adeptus eſt imperium, menſibus ſex. Antoninus natione Alexandrinus Laodicenæ Syriæ epiſcopus, philoſophicis diſciplinis eruditus, plurimo ſermone celebrauit. Cuius ingenij magnitudo, de libro quem ſuprà de paſcha compoſuit, & de decem libris Arithmeticæ inſtitutionis, apertiſſimè poteſt cognoſci. Inſania Manichæorum hæreſis exoritur. Tacitus menſe ſexto ſui imperij apud Pontum occiſus eſt, circa menſem Septembrem.

FLORIANVS.

ROmanorum 37, Florianus (teſte hiſtorico) poſt Tacitū obtinuit imperium, qui tertio demum menſe ſui imperij apud Tharſum interfectus eſt: hoc eſt, uſque ad calendas Ianuarias, in eodem anno, quo Aurelianus occiſus eſt. Hic nec quicquam memoriæ dignum egit, tanti temporis breuitate ſui imperij.

PROBVS.

ROmanorum 38, Probus regnauit annis 6, menſibus 4. hoc eſt, uſque ad calendas Maij, in anno 264 poſt paſ-

poſt paſſionem: ſub quo hi conſules fuerunt, teſte Caſſiodoro.

Anni Chr.	Anni Pro.	
279	1	Probus 4, & Tiberianus.

❡ Gaius, 26 papa poſt Petrum, annis 15, menſibus quatuor.

|280| 2 |Probus 5, & Victorinus. Probus Gallos & Pānonias uineas habere permiſit, Almum montem apud Syrmium, & Aureum in Miſia ſuperiore, militari manu conſitos prouincialibus colendos dedit.

Secundo anno Probi	
Iuxta Antiochenos,	400.
Iuxta Laodicenos,	324.
Iuxta Edeſſenos,	559.
Iuxta Aſcalonitas,	380.

Initium 86 iubilæi, ſecundū Hebrǽos. Iobel, autem apud Hebræos, quinquagenarius annus nominatur.

Itaq; ſecundum ſupputationem Hebræorū (ſicut dicit Euſebius in Chronicis ſuis) ab Adam uſque in præſentem diem, ideſt ſecundum annum Probi, fiunt 4200 anni, ideſt 4 iubilæi, & 50 anni, ideſt unus iubilæus. Iubilæi 40 ab Ada uſque ad annum 50 Abrahæ: & ab Ada uſque ad annum 16 Tiberij, 70 iubilæi.

|281| 3 |Carus & Carinus. Antiochiæ 18 conſtituitur epiſcopus Cyrillus. Saturninus magiſter exercitus, nouam ciuitatem Antiochiæ orſus, condere: qui poſtea imperium molitus inuadere, Apamǽæ occiditur.

|282| 4 |Carinus 2, & Numerian⁹. Archilaus Meſopotamiæ epiſcopus librum diſputationis ſuę, quem habuit contra Manichæum exeuntem de Per ſide, Syro ſermone cōpoſuit: qui tranſlatus à Græcis apud multos habetur.

|283| 5 |Diocletianus uir clariſſimus conſul. Alexandriæ epiſcopus 15 præfuit Theonas annis 19.

|284| 6 |Diocletianus & Ariſtobulus. His conſulibus Probus tumultu militari apud Syrmium in turri quę uocatur Ferrata, occiditur: teſte Caſſiodoro. Methodius ſic: Qui quum totidem tēporis impleſſet imperio, Carus unà cum filijs Carino & Numeriano ſuccedit.

CARVS.

Romanorum 39, Carus cum filijs ſuis Carino & Numeriano, regnauit annis 2, menſibus item 2, iuxta hiſtoriam Romanam: hoc eſt, uſque ad calendas Iulias, in anno 266 poſt paſſionem Domini: ſub quo hi conſules fuerunt, teſte Caſſiodoro.

Anni Chr.	Anni Car.	
285	1	Maximus & Aquilinus.

Carus Narbonenſis cum omni Parthorum regione uaſtata Choēn & Cteſiphōtem nobiliſſimas hoſtium urbes cepiſſet, ſuper Tigridem caſtra ponēs, fulminis ictu interijt. Cyclus decennoualis 16, indictione 3 incipit.

|286| 2 |Diocletianus 2, & Maximianus. Numerianus quum oculorū dolorem lectica ueheretur, inſidijs Apri ſoceri ſui, occiſus eſt: uix deinde comperto ſcelere, niſi per fœtorem cadaueris poſt aliquot dies, Carinus prælio uictus apud Moguntiam occiditur. Methodius ſic: Carus cū filijs ſuis Carino & Numeriano ſuccedit Probo: à quibus 3 annis nondum plenis Romano regno adminiſtrato, Diocletianus ſuſcepit principatum.

DIOCLETIANVS.

Romanorum 40, Diocletianus regnauit annis 20. hoc eſt, uſque ad calendas Iulias, in anno 284 poſt paſſionem Domini: ſub quo hi conſules fuerunt, teſte Caſſiodoro.

Anni Chr.	Anni Dio.	
287	1	Maximianus 2, & Ianuarius.

Diocletianus, Dalmatæ ſcribæ filius, imperator electus, ſtatim Aprum in militum concione percuſſit: iurans eius ſcelere etiam Numerianum interfectum.

|288| 2 | Baſſus & Quintianus. Diocletianus in cōſortium regni, Herculeum Maximianum ſumpſit, qui ruſticorū multitudine oppreſſa, pacem Gallis reddidit. Carus ſumpta purpura Britannias occupauit.

Anno Chr. | Anno Dio.

289 | 3 | Diocletianus 3,& Maximianus tertiò.

290 | 4 | Tiberianus & Dion. Narſeus rex Perſarum Orienti bellum intulit hoc tempore.

291 | 5 | Annibalianus & Aſclepiodotus. Ægyptum Achilleus obtinuit: ob quæ Conſtantius & Galerius Maximianus Cæſares aſſumuntur in regnum: quorum Conſtantius Claudij ex filia nepos fuit. Galerius in Dacia non longè à Sardice natus eſt.

292 | 6 | Diocletianus 4,& Maximianus 4. Diocletianus etiã ut eos affinitate coniungeret, Conſtantius priuignam Herculij Theodoram accepit: ex qua poſtea ſex liberos Conſtantini fratres habuit.

293 | 7 | Cõſtantius & Maximus. Galerius filiam Diocletiani Valeriam accepit. Ambo uxores quas habuerãt, repudiare compulſi ſunt.

294 | 8 | Tuſcus & Amulius. Buſiris & Coptus contra Romanos rebellantes ad ſolum uſque ſubuerſæ ſunt.

295 | 9 | Diocletianus 5,& Conſtantius 2. Decretalis epiſtola Gaij papæ: Dilecto fratri Felici epiſcopo, Gaius ſalutem: & reliqua: data calendis Martijs, Diocletiano 5,& Conſtantio 2 conſulibus. Gaius in hac epiſtola conſtituit, ut per omnes gradus eccleſiaſticos, idest acolytus, hoſtiarius, lector, exorciſta, ſubdiaconus, diaconus, presbyter, primùm aſcẽderent, ſi quis epiſcopus fieret. Gaius papa paſſus 10 calendis Maij, & ſepultus in cœmiterio Calixti. ¶Huic ſucceſſit Marcellinus papa 28 poſt Petrũ, annis 8, menſibus 2, diebus uigintiquinque.

296 | 10 | Fauſtus & Gallus. Primus Diocletianus adorari ſe ut Deum iuſſit, & gemmas ueſtibus calceamentiſq; inſeruit. Quum ante eum omnes imperatores in modum iudicum ſalutarentur, & chlamydem purpuream à priuato habitu plus haberetur. Methodius ſic: Diocletianꝰ ſuſcepto principatu, maximas in noſtros perſequutiones molitus eſt. Sub hoc Gaius papa 15 annis ſacerdotio perfunctus, Marcellinum ſucceſſorem reliquit.

Anni Chr. | Anni Dio.

297 | 11 | Diocletianus 6,& Maximianus ſextò.

298 | 12 | Conſtantius 3, & Maximus 3. His conſulibus, intra 30 dies, 7000 paſſi ſunt.

299 | 13 | Titianus & Nepotianus. Alexandria cum omni Ægypto per Achilleum ducem à Romana poteſtate diſcedens, 8 obſidionis menſe, à Diocletiano capta eſt.

300 | 14 | Conſtantius 4, & Maximus 4. Itaque plurimi per totam Ægyptũ grauibus proſcriptionibus exilijſq; uexati, interfectis his qui authores perduellionis extiterant.

301 | 15 | Diocletianus 7,& Maximianus 7. Eccleſiæ Hieroſolymorum 37 ordinatur epiſcopus Zabdas. Poſt 10 annos per Aſclepiodotum præfectum prætorio Britanniæ receptæ, Iuxta Lingones à Conſtantio Cæſare, 4000 Alemannorum cæſa ſunt.

302 | 16 | Diocletianus 8,& Maximianus 8. Galerius Maximianus, uictus à Narſeo ante Carpentum Diocletiani purpuratus cucurrit. Veturius magiſter militiæ Chriſtianos milites perſequitur. Paulatim iam ex illo tempore, perſequutione aduerſum nos incipiente, Marcellinus papa ad ſacrificandum ductus ſacrificauit: ſed poſtea pœnitentia ductus capite truncatus eſt, 6 calendis Maij: & ſepultus eſt poſt dies 35. in cubiculo in uia Salaria à Marcello presbytero & diaconibus cum hymnis.

¶Marcellus papa 29 poſt Petrum, annis 5, menſibus 7, diebus 21. Methodius ſic: Poſt Marcellinum Marcellus ſucceſſit, quem iam tempus Diocletianæ perſequutionis inuenit. Ea tempeſtate apud Antiochiam poſt Domnũ ſacerdotium ſuſceperat Timæus, poſt Timæum Cyrillus, poſt Cyrillum Dorotheus, qui eunuchus à natiuitate exiſtens, in regia etiam aula gloriam ade-

ptus eſt: uir eruditiſſimus Hebræa & Græca lingua. Poſt hunc quoq;, ſacerdotium ſuſcepit Tyrānus, ſub quo eccleſiarum perſequutio increuit.

Anni Chr.	Anni Dio.	
303	17	Conſtantius 5, & Maximus 5. Galerius Maximianus ſuperato Narſeo rege Perſarū & uxoribus ac liberis ſororibusq; eius captis, à Diocletiano ingenti honore ſuſcipitur.
304	18	Conſtantius 6, & Maximus 6. Eccleſiæ Hieroſolymorum 38 præfuit Thermon. Cyclus 17 decennoualis, indictione 7.
305	19	Diocletianus 9, & Conſtantius.

Diocletianus & Maximianus Auguſti, pompa inſigni Romæ triumpharunt, antecedentibus currum eorum Narſei coniuge, ſororibus, liberis & omnii præda, qua Parthos ſpoliauerunt, 19 anno Diocletiani, menſe Martio, eccleſiæ ſubuerſæ ſunt, in diebus paſchæ, Quarto autē anno perſequutionis Conſtantinus regnare orſus. Secundo autem anno perſequutionis Diocletianus Nicomediæ, Maximianus Mediolani: ſub uno die purpuram depoſuerunt, ob ætatis defectum: teſte Caſſiodoro. Et creati ſunt Auguſti Conſtantius & Galerius. Sed Conſtantius tantùm Auguſti dignitate contentus, quum eſſet ocioſus, anni ipſius adſcribuntur filio eius Conſtantino, qui natus dicitur ex Helena concubina, qui regnauit annis 30, menſibus 10. Sāctus Hieronymus naſcitur. Methodius ſic: Quum eccleſiarum nimia perſequutio inoleuiſſet, adeſt continuò Dei dextra, in tanta rerum permutatione: ut Auguſtus Diocletianus depoſitus cum collega pariter Auguſto Maximiano, regni inſignibus priuati, & plebei poſt imperium uiuerēt. Quibus ſubrogatus eſt Conſtantinus, qui multa clementia erga homines, erga Deum uerò religione maxima utebatur, unde meritò religioſus pater religioſiorem filium, Conſtantinum uidelicet regni benè parti reliquit hæredem, qui Maxentij uictor extitit tyranni filij Maximiani. Quo regnante Euſebius Neocæſarienſis epiſcopus emicuit, & Agretius Treuirorum archiepiſcopus extitit. Euſebius ſic: Maximus & Seuerus à Galerio Maximiano Cæſares facti.

CONSTANTIVS.

Romanorū 41, Conſtantius Chlorus & Galerius Maximinus, anno uno: hoc eſt, uſq; ad calendas Iulij, in anno 288 poſt paſſionem.

Anni Chr.	Anni Con.	
306	1	Maximinus & Maxētius.

Marcellus papa dilectis fratribus uniuerſis, per Antiochiā cōſtitutis ſalutē: & reliqua: data calen. Aprilis, Maxentio & Maximino cōſulibus. Marcellus epiſcopus catholicæ & apoſtolicæ eccleſiæ urbis Romæ Maxentio: & reliqua: data 16 calendis Februarijs, Maxentio & Maximino conſulibus. Marcellus papa iubente Galerio Maximino imperatore primò fuſtibus cæſus, deinde ad cuſtodiam animalium deputatus, poſt multos dies indutus cilicio obijt 17 calendis Februarijs, & conditus aromatibus à Iohanne presbytero & beata Lucina: ſepultus eſt uia Salaria in cœmiterio Priſcillę. ¶ Huic ſuccedit Euſebius papa 30 poſt Petrum, menſibus 8. His autem cōſulibus Maximinus & Seuerus conſulibus, Conſtantius 16 imperij anno obijt in Britannia Eboraci: poſt quem filius eius Conſtantinus ex concubina Helena procreatus, regnum inuadit. Sub huius tempore inuenta eſt crux Domini, ſub Conſtantio patre Conſtantini Magni, ut in geſtis Romanorum pontificalibus habetur, ita ſub huius tempore inuenta eſt crux Domini 5 nonis Maij: & baptizatus eſt Iudas, qui dicit Cyriacus. ¶ Euſebius papa obijt, cui ſuccedit Miltiades. Tertio perſequutionis anno, quo Conſtantius Eboraci obijt, Maximinus & Seuerus à Galerio Maximiano imperatore Cæſares facti ſunt: ex quibus Maximinus maleficia & ſtupra ſua, in Chriſtianos perſequutionem accumulat. Paſſus eſt ea tem-

tēpeſtate Petrus Alexādrię epiſcopus cum plurimis Ægypti epiſcopis. Lucianus quoq; uir nobilis & cōtinentię & eruditione morib. præcipuus Antiochenus presbyter, & Timotheꝰ Romæ 10 calen. Iul. Interea Diocletianus in Oriēte, Maximianus Herculius in Occidente uaſtari eccleſias, affligi interficiq; Chriſtianos decimo poſt Neronē loco præceperūt. Quæ perſequutio omnibus ferè alijs diuturnior & immanior fuit: nam per decenniū eccleſiarū proſcriptionibus, innocentū cedibus martyrū inceſſabiliter acta eſt. Secundo anno perſequutionis Diocletiani ab inuito exegit Maximiano, ut ſimul purpuram imperiumq; deponerent, ac iunioribus in Rempublicam inſtitutis, ipſi in priuato habitu conſeneſcerent. Beda. Attamen ſemel cœpta perſequutio, uſq; ad ſeptimum Conſtātini annum feruere non ceſſat. Galerius & Conſtātius Auguſti, primùm Romanum imperium inter ſe diuiſerūt. Galerius Maximianus, Illyricum, Aſiam & Orientem: Conſtantius Italiam, Aphricā & Gallias obtinuit. Sed Conſtantius uir tranquilliſſimus, Gallia Hiſpaniaq; contentus, Galerio cæteris partibus ceſſit. Galerius duos Cæſares elegit: Maximū, quem in Oriēte conſtituit: & Seuerū, cui permiſit Italiam: ipſe in Illyrico cōſtituitur. Oroſius. Conſtantius in Britannia obijt, & Conſtantinū filium ex Helena concubina creatum, imperatorem Galliarum reliquit. Conſtantino uerò in Gallijs ſtrennuiſſimè rempublicam procurāte, prætoriani milites Romæ Maxentium filium Maximiani Herculij, qui priuatus in Lucania morabatur, Auguſtum nomināt. Galerius Auguſtus Seuerū Cæſarem aduerſum Maxentium Romam cum exercitu miſit. Seuerus quum Vrbem obſideret, militum ſuorū ſcelere deſertus & proditus, & ex eo fugiens Rauennę occiſus eſt. Herculius Maximianus perſequutor ex Auguſto tyrannus: confirmatū iam imperio filium, ueſte ac poteſtate regia ſpoliare conatus: cōuitijs autem & tumultibus militum palàm conterritus, in Galliam profectus eſt, ut Conſtātino genere ſuo æquè dolis iunctus auferret imperiū: ſed per Fauſtā filiam detectus & proditus, quòd dolū Conſtantino uiro ſuo pararet, Maſſiliæ fugiēs occiditur. Porrò Galerius occiſo Seuero Licinium imperatorem creat. Quumq; perſequutionē à Diocletiano & Maximiano miſſam, ipſe atrocioribus edictis accumulaſſet, ac poſtquā per annos 10 omni genere hominum exhauſit prouincias, putrefacto introrſum pectore & uitalibus diſſolutis, quum ultra horrorē humanæ miſeriæ, etiam uermes eructuaret, neq; medici iam ultra fœtorē eius ferentes crebro iuſſu occiderētur, & quidam medicus ei diceret, iram Dei eſſe pœnā ſuam, & ideo incuratus maneret, edictis latiſſimis Chriſtianos de exilijs reuocauit. Ipſe uerò obijt. Conſtantinus pacem eccleſiis per decē annos, quibus à perſequutoribus uexabātur, indulſit. Deinde orto ciuili bello inter Conſtantinum & Maxentiū apud pontem Miluium uictus Maxētius occiditur. Hęc Oroſius. Quomodo autem perſequutiones ſunt, ſecundū chronicā Euſebij & Bedam, uſq; ad annum 7 Conſtantini: hoc eſt, annus 19 & 20 Diocletiani: annum Galerij, & 6 Conſtantini. Tertium enim annū perſequutionis, quo & Conſtantius pater Cōſtantini Eboraci obijt, Beda computat inter Diocletianū & Conſtantinum. Quartum uerò annum perſequutionis, ſub Galerio, & Seuero, & Maxētio in Roma, Conſtantino interim in Gallia imperante, cum præcedente tertio anno perſequutionis, Iſidorus epiſcopus Galerio computauit. Romæ paſſus Gaius & Marcellus papa, Cyriacus cū ſocijs ſuis, Pancratius & Felicianus, & alij quàm plures. In Hiſpania Vincentius diaconus, in Sicilia Euplus diaconus, Agauno. Mauritius cū ſocijs ſuis: Antiochia Cyprianus epiſcopus: apud Ægeam ciuitatem Coſmas & Damianus: apud Coloniam Agrippinā, Gereon cum ſocijs ſuis: tunc intra unum

menſem

menſem, 17000 martyrum pro CHRISTO paſſi ſunt.

CONSTANTINVS.

ROmanorũ 42, Cõſtantinus Magnus, Cõſtantij filius, ex cõcubina Helena, ab anno 4 perſequutionis incipiẽs, indictione 2, regnauit annis 30, menſibus 10. hoc eſt, in anno 268 poſt paſſionem Domini: ſub quo hi conſules fuerunt, teſte Caſſiodoro.

Anni Chr. | Anni Con.

306 | 1 | Proconſul Diocletianus 11, & Maximus 9. Maxẽtius Herculij Maximiani filius, à prætorianis militibus Romæ Auguſtus appellatur.

¶ Miltiades papa 31 poſt Petrum, ſedit annis 4, menſibus 7, diebus 7. Hic conſtituit ut in die Dominico, & in quinta feria non ieiunarẽt: quia ipſos pagani pro ſacro ieiunio celebrant.

307 | 2 | Procõſul Diocletian⁹ 12, & Maximus 10. Quirinus epiſcopus Siſcianus glorioſè pro CHRISTO interficitur, nam manuali mola ad collũ ligata & ponte pręcipitatus, in flumen diutiſſimè ſupernatauit: & cõſpectantibus colloquutus, ne ſui terrerent exẽplo, uix orãs ut mergeretur, obtinuit.

308 | 3 | Maximus 11, & Licinius. Galerius Maximianus obijt.

309 | 4 | Cõſtantinus 2, Licinius 2. Maximin⁹ perſequutione in Chriſtianos facta, quũ iam à Licinio puniẽdus eſſet, apud Tharſum morit. Miltiades papa obijt 3 idus Ianuarij. ¶ Huic ſucceſſit Syluester papa 32 poſt Petrum, annis 23, mẽſib. 10, diebus 27. Hic cõſtituit, ne ullus laicus clerico, nec clericus inferioris gradus clerico ſuperioris gradus crimen inferret: & ut in puro lino corpus CHRISTI offeratur, & chriſma ab epiſcopo cõfici, & ut baptizatum liniat presbyter: & dalmaticis in eccleſia uti, & ut pallio linoſtimo læua ſubdiaconorum tegeretur.

310 | 5 | Conſtantinus 3, & Licinius 3. Petrus Alexandriæ eccleſiæ epiſcopus paſſus: cui ſucceſſit Achillas epiſcopus.

311 | 6 | Voluſianus & Annianus.

Anni Chr. | Anni Con.

312 | 7 | Conſtãtinus 4, & Licinius 4. Bellũ Cibalenſe aduerſum Liciniũ. Pax eccleſiæ reddita à Conſtantino poſt decennium perſequutionis.

313 | 8 | Sabinus & Rufinus. Hieroſolymorũ 39 epiſcopus Macharius.

314 | 9 | Gallicanus & Baſſus. Diocletianus haud procul à Salonis, in uilla ſua palatio moritur.

315 | 10 | Licinius 5, & Criſpus.

316 | 11 | Conſtantinus 5, & Licinius. Criſpus & Conſtantinus filij Conſtantini. & Licinius adoleſcẽs Licinij Auguſti filius, Conſtantini Aug. ex ſorore nepos Cæſares appellati.

317 | 12 | Conſtantinus 6, & Conſtantius. Criſpum filium Conſtantini. Lactãtius eloquentiſſimus, ſed pauper.

318 | 13 | Criſpus 2, & Conſtantinus ſecundò.

319 | 14 | Probianus & Iulianus. Licinius Chriſtianos de palatio ſuo pellit. Baſilæus Amaſiæ Ponti epiſcopus ſub Licinio martyrizatur.

320 | 15 | Seuerus & Rufinus. Alexandrinæ eccleſiæ 18 Alexãder, à quo Arius eiectus, ob id ſynodus 318 epiſcoporum in Nicæa congregata 17 calendis Iulijs.

321 | 16 | Criſpus 3, & Conſtãtius 3. Conſtantinus prohibuit Chriſtianos occidi, paganorumꝗ templum iuſſit claudi. Sanctus Martinus naſcitur, Sabariæ Pannorum oppido, ſed intra Italiam Ticini alitus eſt. Conſtantino autẽ à papa Syluestro baptizato, ſcripſit de Britannia ſibi ſua mater Helena, ut negãdo CHRISTVM Iudęos ſequeretur. Tunc Conſtantino & Licinio 4 conſulibus, die idus Auguſti, cõgregati ſunt cum Helena in Roma 120 ſapientiores Iudæorum. Quũ autem quęſtio oriretur à Syluestro papa 24 epiſcopis conſedentibus, ſuperati ſunt Iudæi in omni Scriptura diuina.

322 | 17 | Paulinus & Iulianus. Beda ait, conciliũ Nicęnum ſub his cõſulib⁹ factũ. Decretalis epiſtola i Tẽporibus Syluestri papæ & Cõſtantini pijſſimi Auguſti

Auguſti factum eſt magnum concilium in urbe Nicæa Bithiniæ, & congregati ſunt regulariter eiuſdem Sylueſtri papæ uocatione in idipſum 318 epiſcopi catholici, qui expoſuerunt fidem integram, catholicam, immaculatam: & damnauerunt Arium & Photinum, Sabelliũq; & ſequaces eorum. Eodem quoq; tempore 13 calendis Iulijs, quando memoratum magnũ concilium in Nicæa congregatum eſt, canonica iam uocatione in urbe Roma cõgregauit & ipſe Sylueſter cum conſilio Cõſtantini 277 epiſcopos, & damnauit prædictos hæreticos: & conſtituerunt, ut presbyter Arianus reſipiſcens non reciperetur, niſi epiſcopus eiuſdem loci eum reconciliaret, & ſacroſancto chriſmate per epiſcopalis manus impoſitionem ſancti Spiritus gratia, quæ ab hæreticis dari non poteſt, confirmaretur: in quo etiam conſenſu & ſubſcriptione omnium conſtitutum eſt, ut nullis laicis clerico crimen inferret: & cætera. Cyclus 18 decennoualis incipit, indictione 11.

Anni Chr.	Anni Con.

323 | 18 | Conſtantinus 7, & Conſtantius 4. Conſtantinus filius Conſtantini Cæſar factus. Licinius Theſſalonieæ contra ius ſacramẽti priuatus, occiditur. Fides catholica in Nicæno concilio conſtituitur, 10 calẽdis Iulijs, cõſulatu Paulini & Iuliani cõtra Ariũ cum ſuis, & 40 ante paſſionem CHRISTI ab 7 idus Ianuarijs uſq; ad 15 calendis Martij notata eſt uſq; ante paſcha, tribus de cauſis: primò, ut noſtrũ ieiunium paſſioni CHRISTI copularetur. Secundò, ut in fine ieiunij noſtri accedamus ad opus CHRISTI. Tertiò, ut nos ieiunantes inueniat Dominus, quum uenerit iudicare uiuos & mortuos in nouiſſimo paſcha.

324 | 19 | Conſtantinus 5, & Maximus. Nazarius rhetor inſignis habetur. Criſpus filius Conſtantini & Licinius iunior Conſtantiæ ſororis Conſtantini & Licinij filius crudeliſſimè interficiuntur.

Anni Chr.	Anni Con.

325 | 20 | Ianuarius & Iuſtus. Vicennalia Conſtantini Nicomediæ acta, et ſequenti anno Romæ ædita. Huc uſque hiſtoriam ſcribit Euſebius Pamphili martyris cõtubernalis: cui noſ ita ſubiecimus, ut ſubaudias Hieronymũ. In hiſtoria quæ Tripartita dicitur, ita habetur: Helena crucẽ inuenit, duasq; partes ſuo filio Cõſtantinopolim miſit. Quarum una in foro Conſtantini ſupra columnã porphyreticam poſuit Conſtantinus: alteram uerò argentea theca clauſam in ciuitate cuſtodiuit. Arius uerò fictam fidem ſcribens, de exilio uocauit eum Conſtantinus, qui reuertens ſic Conſtantino iurauit: Si non credimus patrem & filium & ſpiritum ſanctum, ſicut eccleſia catholica credidit, iudex noſter ſit hîc & in futuro. Cõſtãtinus tamen & ſi inde gauiſus ſit, tamen eum aliosq; hæreticos communicare in eccleſia non permiſit, donec epiſcoporum de ipſis iudicium fieret. Conſtantinus autem interim mallẽs Arium probare, duxit eum ad palatium, iureiurando interrogans de Nicæni concilij decretis. At ipſe fictè ſuam ſectam ſub ala habens ſic iurauit. Quia uerò ipſa dies ſabbatum erat, præcepit Conſtantinus craſtino die dominico Arium ad communionem accedere. Tunc in aula à militibus Euſebij epiſcopi, etiam Arius honoratus, & per mediam ciuitatem honorabiliter, & perſpicuè conductus. Quum uerò uenit ad forum Conſtantini, ubi pars illa crucis erat, tremefactus & confuſus eſt Arius. Et quũ neceſſarium quæſiſſet meatum, cum ſter corib. & uiſceribus effundẽs citò obijt.

326 | 21 | Conſtantinus 7, & Conſtãtius 6. Arbonius rhetor in Aphrica, clarus habetur: qui quum ad declamandum iuuenes erudiret, & adhuc ethnicus ad credulitatem ſomnijs compelleretur, neq; ab epiſcopo impetraret: fidem quam ſemper impugnauerat, elucubrauit: aduerſum priſtinam religionem luculentiſſimos libros, &

eandem

tandem ueluti quibuſdam obſidibus pietatis fœdus impetrauit. Drepanã Bithiniæ ciuitatem in honorem martyris Luciani, ibi condidit, Conſtantinus inſtaurans, ex uocabulo matris ſuæ Helenopolim nuncupauit.

Anni Chr. | Anni Cõſt.

327 | 22 | Conſtantius 7, & Symmachus. Conſtantinus uxorem ſuam Pauſtam interfecit. Donatus agnoſcitur, à quo per Aphricam Donatiſtæ. Antiochiæ poſt tyrannum 20 ordinatur epiſcopus Vitalis. Poſt quem 21 Philogonius: cui ſucceſſit 22 Paulinus: poſt quem 23 Euſtathius. Quo in exiliũ ob fidem truſo uſque in præſentem diem, Ariani eccleſiam obtinuerunt, id eſt Eulalius, Euſebius, Euphronius, Placillus, Stephanus, Lentius, Eudoxius, Melitius, Euzoius, Dorotheus. Quorum idcirco tempora nõ digeſſi, quòd eos potius hoſtes CHRISTI, quàm epiſcopos iudicem.

328 | 23 | Baſſus & Ablabius.

329 | 24 | Pacatianus & Hilarian⁹. Iuuencus presbyter, natione Hiſpanus, euangelia heroicis uerſibus explicat. Porphyrius miſſo ad Conſtantinum inſigni uolumine, de exilio liberatur. His cõſulibus, ciuitas quæ prius Byzantium dicta eſt, mutato nomine, à Conſtantino Conſtantinopolis nominatur.

330 | 25 | Dalmatius & Zenophilus. Alexandriæ 19 ordinatur epiſcopus Athanaſius. Metrorus philoſophus agnoſcitur.

331 | 26 | Optatus & Paulinus. Edicto Conſtantini gentiliũ templa ſubuerſa ſunt. Sanctus Martinus quum eſſet decem annorum, inuitis parentibus, utpote Gentilibus, ad Eccleſiam confugit, ſeq́ catechumenum fieri poſtulauit.

332 | 27 | Conſtantius & Albinus. Conſtans filius Conſtantini prouehitur ad regnum.

333 | 28 | Nepotianus & Secũdus. In Martyrologio ſic: Pridie calendis Ianuarijs, natiuitas ſancti Syluęſtri papæ, qui ſedit annis 23, menſibus 10, diebus 18. Sedit autẽ ex die calen. Februarij, uſque ad 2 calend. Ianuarij: & ſepultus eſt in cœmiterio Priſcillæ, uia Salaria, miliario 3 ab urbe Roma, 2 calend. Ianuarij, Conſtantio & Voluſiano conſulibus: & ceſſauit epiſcopatus diebus 15. Nota duos menſes uocationis epiſcopatus, à 4 idus Decembris, quo Miltiades papa obijt, uſque ad calendas Februarias, quo Syluester ſedit, & 15 dies poſtea, quod tẽpus pontificatus non imputatur. Si ergo ita temporis pontificum aliquid defecit, quorũ natale annuatim celebratur, nonne multo magis tempus imperatorum Marcus papa 23 poſt Petrũ, qui ſedit menſibus 8. prædictis conſulibus, id eſt Nepotiano & Secundo.

Decretalis epiſtola: Domino ſancto & apoſtolici culminis dignitate uenerando Marco, ſanctæ Romanæ & apoſtolicæ ſedis uniuerſalis eccleſiæ, papa Athanaſius, & uniuerſi Ægyptiorum epiſcopi. Ad uos perueniſſe non dubitamus quanta & qualia ab hæreticis, & maximè Arianis quotidie patimur, ut etiam uiuere iam nos tædet, in totum etiã noſtra uaſtauerunt, nec ulla utenſilia nobis dimiſerunt, libros noſtros uſque ad minimum incenderũt. Quapropter precamur pater beatiſsime, quæ nõ dubitamus apud uos plenaria eſſe Niceni concilij exemplaria, ut illa nobis quæ ſanctæ recordationis prædeceſſoris ueſtri Syluestri fuerunt, ſub tuta mittatis ſtipulatione. Nam quãdo prędictę ſynodo quũ beatæ memoriæ Alexandro, digno Deo pontifice noſtro, id eſt Alexandrinæ ciuitatis epiſcopo, diaconatus interfuimus officio, ſub noſtræ præſentię teſtimonio, per beatos uiros Victorem & Vincentium presbyteros apoſtolicæ apocriſiarios, miſſa ſunt prædicto papa Syluestro cum adſtipulatione ſubnixa, capitula 70, ſanè præſentibus nobis 80. capitula in memorata tractata ſunt ſynodo, ſcilicet 40. à Græcis Græca ædita lingua, & 40 à Latinis Latinè ædita. Sed uiſum eſt

318 patrib. in prædicto ſpiritu ſancto repletis concilio congregatis, & maxime iam dicto Alexandro & apoſtolicę apocriſiarijs, ut decem capitula adunarentur alijs, atq; cōgruis in locis inſererentur, & ad formā 70 diſcipulorū uel 70 linguarum tanti & tam excellentis concilij fierent capitula, quæ & Chriſtiano nomine degentes una fides & una ſacerdotalis regeret norma, nec quicquā à ſuo diſcordaret capite. Nūc ergo quia (ut prædictū eſt) immitti ſanctæ Dei eccleſiæ, & maximè Ariani, à quibus quotidie terimus & expugnamur, & opprimimur, præfata 70 Niceni cōcilij capitula, quę de præfata ſynodo iubēte domino meo Alexādro attuli decreto omniū epiſcoporū, quę etiā corā omnibus recitaui, atq; trāſſcripſi, ſunt igne combuſta: optamus ut à ueſtræ ſanctæ ſedis eccleſiæ authoritate percipere per præſentes legatos mereamur: & reliqua. Decretalis epiſtola: Omnibus uenerabilibus fratribus Athanaſio, & uniuerſis Ægyptiorum epiſcopis Marcus papa, ſalutem: Doleo fratres & nimiū cōtriſtor ſuper afflictionē ueſtrā: & reliqua. De capitulorum ueſtrorum Niceni concilij, quibus uos interfuiſſe literis ueſtræ fraternitatis: ſignificaſtis à noſtris, qui unà nobiſcum interfuerunt, diligentioribus requiſiuimus colloqutionibus, qui ita ut ueſtræ teſtatæ ſunt literæ, omnem nobis ordinē expoſuerūt, & ueſtrā epiſtolam per omnia uera eſſe teſtificati ſunt. Non ut nos aliquid ſiniſtrum ueſtra ex parte arbitraremur. Sed nos & uos, illosq; abſque ulla in poſterum titubatione, unum ſentire optaremus: & ſancta Romana eccleſia, quæ ſemper immaculata manſit, & Domino iubente, & beato Petro opem ferente, in futuro manebit, ſine ulla hæreticorum inſultatione firma & immobilis omni tempore perſiſtit. His itaque peractis diligenter inquirentes, in ſanctæ noſtræ & apoſtolicæ ſcrinio, eademq; ſanctæ recordationis pōſt deceſſore meo Sylueſtro directa, ſeptuaginta ſicut ſignificaſtis capitula illæſa inuenimus. Ipſa enim uobis propter authoritatem & ſcriptionem tantorum patrum & eius magni concilij minimè miſimus: ſed per eadem coram apocriſiarijs ueſtris, alijs ſimilia eundem numerum, eandemq; & ipſam ſcriptionem continentia uobis ſcribere, & ſub certa ſtipulatione mittere curauimus: & reliqua: data eſt octauo calendis Nouembris, Nepotiano & Secundo uiris uenerabilibus conſulibus. Marcus papa obijt nonis Octobris, & ſepultus in cœmiterio Balbinæ, uia Adriatica, quod ipſe inſiſtens fecit. ¶ Iulius, papa 33 poſt Petrum ordinatur, qui ſedit annis ſedecim, menſibus nouem.

Anni Chr.	Anni Con.	
334	29	Felicianus & Tatianus. Calocerus in Cypro res nouas moliēs opprimitur. Conſtantinus imperator cum liberis ſuis honorificas ad Antonium literas mittit.
335	30	Vrſus & Polemius. Tricennalibus Conſtantini Dalmatius Cæſar appellatur. Nazarius rhetor Romæ glorioſiſsimè docet. Eius filia Eunomia Chriſtiana, in eloquentia patri coæquatur. Tiberianus uir diſertiſſimus præfectus prætorio Gallias regit. Euſtathius Conſtantinopolitanus agnoſcitur: cuius induſtria Martyrium Hieroſolymis conſtructum eſt.
336	31	Conſtantius ſecundò, & Conſtans. Sanctus Martinus quum eſſet annorum quindecim, raptus & cathenatus ſacramentis militaribus eſt implicatus, uno tantùm ſeruo comite. Quum enim eſſet edictum à regibus, ut deſcriberentur filij ueteranorum, ad militiam proditus eſt à patre ſuo. Conſtantinus filius Conſtantini Magni, extremo uitæ ſuæ tempore, ab Euſebio Nicomedienſi epiſcopo baptizatus, in Arianū dogma declinat. Heu proh dolor bono uſus eſt principio, et malo fine. A quo uſq; ad præſens tempus eccleſiarum rapinæ & totius orbis ſequuta eſt diſcordia. Conſtantinus quum bellum pararet in Perſas, in Achiro-

Achirone uilla publica iuxta Nicomediam moritur. Theodorus in Tripartita hiſtoria ſic: Cōſtantinus Nicomediæ in Achirone uilla poſtquàm baptizatus eſt ab Euſebio Nicomedienſe, epiſcopo Ariano, obijt anno 66 ætatis, imperij 31, die 25 menſis Maij, his conſulibus, teſte Caſſiodoro.

CONSTANTIVS.

Romanorum 43, Conſtantius imperator anno ab Vrbe 1091, cū Conſtantino & Conſtante fratribus ſuis adeptus eſt imperium, quod 24 annis tenuit: hoc eſt, in menſem Nouembrem, in anno 345 poſt paſſionē Domini, his conſulibus, teſte Caſſiodoro.

Anni Chr.	Anni Con.	

| 337 | 1 | Aridinus & Proculus. Ablabius præfectus prætorio & multi nobiliū occiſi. Sapor rex Perſarum Meſopotamia uaſtata duobus fermè menſibus Niſibin ciuitatem obſedit. Dalmatius Cæſar, quē patruus Conſtantinus conſortem regni filijs dereliquerat, factione Conſtantij patruelis & tumultu militari occiditur. Conſtans Arianus effectus catholicos toto orbe perſequitur. Donatus artis grāmaticę ſcriptor ac pręceptor Hieronymi Romæ inſignis habetur. Iacob. Niſebenꝰ epiſcopꝰ agnoſcit: ad cuius preces ſæpe Vrbs diſcrimine liberata eſt.

| 338 | 2 | Marcellinus & Probinus. Ex hoc loco impietas Cōſtantij regis fulta præſidio, exilijs, carceribus & uarijs afflictionū modis: primò Athanaſium, deinde omees non ſuæ partis epiſcopos ꝑſequuta eſt. Iulius papa in exilio menſibus decem: ſed poſt mortē Conſtātij ad ſuā cū gloria reuertitur.

| 339 | 3 | Conſtantius 3, & Conſtans 2. Conſtantinus bellum fratri inferens, iuxta Aquileiam occiditur. Vario euentu aduerſum Francos à Conſtante pugnatur. Sanctus Martinus quum eſſet uiginti annorum baptizatus eſt, & tranſacto tribunatus ſui tempore, tribunus militum ſe cum eo ſeculo renunciaturū permiſit: quare biēnio ſolo tantū nomine militauit. Sanctus Iulius papa in decretali epiſtola ſua de hoc anno ita dicit: In nomine Domini Dei ſaluatoris noſtri IESV CRISTI, imperante quoq; Conſtantino & Conſtāte Auguſtis, anno 4, ſub die 8 calend. Octobris, indictione ſexta, præſidente ſancto ac beatiſſimo Iulio papa ſedis apoſtolicę urbis Romę, poſtpoſitis ſacroſanctis ac uenerabilibus euangelijs in eccleſia Dei quæ uocatur Conſtantiana, reſidentibus etiā uiris uenerabilibus pariterq; cum eo audiētibus, Benedicto Aquileienſi epiſcopo, Rufo ſanctiſsimo Cartamano epiſcopo, Agapeto Rauennatis eccleſiæ epiſcopo, Iulio Mediolanenſi epiſcopo, & reliquis cum eis, centum atq; decem et ſex epiſcopis. Iulius prædictus ſanctiſſimus urbis Romæ epiſcopus dixit: & reliqua. Annus itaque quartus Conſtantini imperatoris, ſexta erat indictiō, qui eſt annus 28 Magni Conſtantini, iuxta Chronicū Euſebij uel Bedæ, incarnationis ſecundū Dionyſium annus 333.

Anni Chr.	Anni Con.	

| 340 | 4 | Placidus & Romulus. Audæus in Cœleſyria clarus habetur: à quo hæreſis Audæana.

| 341 | 5 | Leōtius & Saluſtius. Franci à Conſtante ſunt perdomiti, & pax cum eis facta. Hermogenes magiſter militiæ Conſtantinopoli tractus à populo, ob epiſcopum Paulum, quem regis imperio & Arianorū factione pellebat. Antiochiæ Dominicum aureū dedicatur. Cyclus decennoualis 19 incipit, indictione 14.

| 342 | 6 | Cōſtantius 3, & Cōſtans 3. Macedonius artis plurimæ, in locū Pauli ab Arianis epiſcopus ſubrogatur: à quo hæreſis Macedoniana.

| 343 | 7 | Amantius et Albinus. Maximinus Treuirorum archiepiſcopus clarus habetur: à quo Athanaſius Alexandriæ epiſcopus, quū à Conſtantio quæreretur ad pœnā, honorificè ſuſceptus eſt. Sapor Perſarū rex Chriſtianos perſequitur. Cneocæſarea in Ponto ſubuerſa eſt, excepta eccleſia et epi-

guſti. In geſtis Pōtificū ſic: Felix natione Romanus, ex patre Anaſtaſio ſedit anno 1, menſibus 3. Hic declarauit Cōſtantiū Auguſtū filiū Cōſtantini hæreticū, & baptizatū ab Euſebio Nicomedienſe epiſcopo, iuxta Nicomediā in Aquilone uilla: & pro hoc declaratu ab eodē Cōſtantio Auguſto filio Cōſtantini Auguſti capite truncatur tertio idus Nouēbris, in ciuitate Carone, & exinde eū clerici rapiētes ſepelierūt in baſilica ſua quā fecit quū presbyter eſſet, 12 calen. Decēbris, uia Aurelia, milliario ſecūdo ab Vrbe, & ceſſauit epiſcopatus diebus 38. Hic emit agrū circa eandē baſilicā, & dedit eidē eccleſiæ, quā fecit in uia Aurelia. Fecit ordinationē in Vrbe Roma per menſem Decembrem presbyteros 21, diaconos 5, epiſcopos per diuerſa loca 18. Liberius papa de exilio reuertitur.

Anni Chr.	Anni Con.	
356	20	Titianus & Cerealis. Saraceni in monaſteriū beati Antonij irruētes, Sarmatam interficiūt. Conſtantio Romā ingreſſo, oſſa Andreæ apoſtoli & Lucæ euangeliſtæ à Conſtantinopolitanis miro fauore ſuſcepta.
357	21	Euſebi⁹ & Hypatius. Paulinus Treuerorū epiſcopus in Phrygia exulās morit. Synodus apud Ariminū & Seleuciā Iſauriæ facta, in qua antiqua patrum fides CHRISTI, primū legatorum de hinc omnium proditione damnata eſt.
358	22	Cōſtantius 10, & Iulianus 4. Gratianus imperator naſcitur. Hilarius Pictauiēſis epiſcopus, cū apud Cōſtantinopolim librū pro ſe Cōſtantio porrexiſſet, ad Gallias redit. Macedonius Cōſtātinopolim pellit. Oēs penè toto orbe eccleſiæ ſub nomine pacis & regis Arianorū conſortio polluunt.
359	23	Taurus & Florentius. Cōſtantinopoli eccleſiarū maxima dedicatur. Meletius Sebaſtiē Armeniæ epiſcopus, ab Acatio & Georgio epiſcopis Arianis Antiochiā transfertur. Et poſt paululū cùm presbyteros qui ab Eudoxio anteceſſore ſuo depoſiti fuerant, ſuſcepiſſet, exilij iuſtiſsimā cauſam ſubita fidei mutatiōe deluſit. Sanctus Auguſtinus naſcitur.
360	24	Mamertinus & Neuita. Gallia per Hilariū Ariminenſis perfidię dolos damnat. Hæreſis Anthropomorphitarū in Syria & Macedonia et Cōſtantinopoli oritur. Conſtantinus Mopſocrinis inter Ciliciā Cappadociamq; moritur anno ætatis 45, Conſtantinopolim ueniens tertia die menſis Nouembris, his conſulibus.

IVLIANVS.

Romanorum 44, Iulianus (ſecundum omnes) regnauit annis 2, menſibus 8. hoc eſt, uſq; ad calendas Iulij, in anno 310 poſt paſſionem Domini, ſub quo hi conſules fuerunt: teſte Caſſiodoro.

Anni Chr.	Anni Iuli.	
361	1	Iulianus 4, & Saluſtius. Cyclus decēnoualis 20 incipit, indictiōe 3. Iulianus ad idolorū cultus cōuerſus eſt. Hic ex clero impator factus blanda perſequutione illiciēs magis quàm impellens ad ſacrificandū: in qua multi ex noſtris, uoluntate propria corruerūt. Georgio per ſeditionē populi Alexandriæ incēſo: qui in locū Athanaſii ab Arianis fuerat ordinatus, Athanaſius Alexandriam reuertitur. Euſebius & Lucifer de exilio regrediuntur.
362	2	Iulianus 5. teſte Caſsiodoro. Pro hæreſiis ſophiſta Athenienſis lege data, ne Chriſtiani liberaliū artiū doctores eſſent, cū ſibi ſpecialiter Iulianus cōcederet, ut Chriſtianos doceret, ſcholā ſpōte deſeruit. Eccleſiæ Antiochenæ clauſæ & grauiſsima imminentis perſequutiōis procella, Dei uolūtate ſopita eſt: nā Iulianus in odiū CHRISTI, tēplum Hieroſolymis Iudæis reparare permiſit: & ex omnib⁹ prouincijs Iudæi collecti quum noua templi fundamenta iacerēt, ſubitò nocte oborto terræmotu ſaxa ab imo fundamentorum excuſſa, longè lateq; ſparſa ſunt: igneusq; globus ab interiore æde templi egreſſus, plurimos eorum ſuo proſtrauit incendio. Quo terrore, reliqui

pauefacti CHRISTVM confitebantur in uia. Et ne hoc caſu crederent factũ, ſequenti nocte in ueſtimentis cunctorum apparuit crucis ſignum. Eo tempore pagani apud Sebaſten Palæſtinę urbem, ſepulchrũ beati Iohannis Baptiſtę inuadunt, oſſaq́ eius diſpergũt. Sed Dei prouidentia adfuẽte quidam ex Hieroſolymis monachi, qui mixti colligentibus quæque ipſi poterant, ablata ad patrem ſuum Philippum pertulerunt. Sanctus Eliſius præſente Iuliano Cæſare decollatus, quia deos adorare noluit, ſurrexit, & ambabus manibus per unum milliare portauit caput ſuum in montẽ excelſum: eiq́ rupis albus gremium ſuum aperiens, concauum apertumq́ locum dedit ſuper ſe ſedẽti. Romæ paſſi ſunt Priſcus presbyter, Ioannes presbyter, item Iohannes & Paulus, Fauſtus Vercellenſis epiſcopus, & Euſebius: Aretina ciuitate, Donatus epiſcopus: Antiochia Theodoricus presbyter: & alij quàm plures. Iulianus in Perſas profectus, noſtrum poſt uictoriam dijs ſanguinem uouerat: ubi à quodam ſimulato perfugę ad deſerta perductus, quum fame & ſiti apoſtata perdidiſſet exercitum, & inconſultius à ſuorum erraret agminibus, ab obuio fortè hoſtiũ equite conto ilia perfoſſus interijt, anno ætatis 32. Et quum miſiſſet manũ in uulnere, & ſanguinem aſpergeret in aërem, dixit, Viciſti Galilæe: id eſt, CHRISTE. Hic enim Chriſtianos appellabat Galilæos. Obijt autem die 6 calen. Iunij. Et ſequẽti die Iouinianus ex primicerio domeſticorum, imperator factus eſt: teſte Theodoro epiſcopo & Eutropio tunc uiuente.

IOVINIANVS.

ROmanorum 45, Iouinianus (ſecundum omnes) regnauit menſibus 8, hoc eſt, uſq; ad calendas Martij, in anno 310 poſt paſsionẽ: ſub quo hi conſules fuerunt, teſte Caſſiodoro.

Anni Chr.	Anni Ioui.	
363	1	Iouinianus, & Varronianus.

Iouinianus rerum neceſſitate cõpulſus, Niſibin & magnã Meſopotamiæ partẽ Sapori Perſarũ regi tradidit. Synodus Antiochiæ à Meletio & ſuis facta, in qua homouſion & cæteris uocabulis reiectis, medio aliquo Macedonianũ dogma uindicauerunt. Homouſion autem Patri dicitur CHRISTVS, ob unitatem ſubſtantiæ diuinæ cum Patre & Spiritu ſancto. Iouinianus crudelitate ſiue odore prunarum quas nimias adoleri iuſſerat, & nidore parietum recenti textura, quod graue quieſcentibus fuit, Adraſtinæ obijt anno ætatis 34. Obijt autẽ 14. calend. Martij, ut in Hiſtoria eccleſiaſtica legitur. Poſt quem quum exercitus ueniſſet in Nicænã Bithiniæ, 25 die menſis Februarij, Valentinianum tribunum ſcutariorum, è Pannonia Cibalenſis Auguſtum appellauit. Ipſe uerò fratrem Valentem Conſtantinopoli in conſortium regni aſſumit.

VALENTINIANVS.

ROmanorum 46, Valentinianus cum fratre Valente regnauit annis 11, menſibus 5, hoc eſt, uſque ad calendas Octobres, in anno 310 poſt paſſionem Domini: ſub quo hi conſules fuerunt, teſte Caſſiodoro.

Anni Chr.	Anni Val.	
364	1	Valentinianus & Valens.

Valentinianus fuit egregius imperator, & Aurelio moribus ſimilis, niſi quòd ſeuerus nimis eſſet. Apollinaris Laodicenus epiſcopus, multa ſcripta noſtræ religionis emiſit.

365	2	Gratianus & Dagalaiphus.

Liberius papa obijt 8 calend. Maij. ¶ Huic autem ſucceſſit Damaſus, papa 38 poſt Petrum: qui conſtituit, ut die noctuq́ cantarentur Pſalmi per omnes eccleſias. Et poſtea Vrſinus, à quibuſdam epiſcopus eſt conſtitutus, Siciniũ cum ſuis inuadit, quodã Aſianæ partis populo confluẽte crudeliſſime interfectiones diuerſi ſexus perpetratæ. Valens ab Eudoxio Arianorum epiſcopo baptizatus, noſtros perſequitur.

366	3	Lupicinus et Iouinus. Gratianus

tianus Valentiniani filius Ambianis imperator factus eſt,his conſulibus teſte Caſſiodoro. Tanta Cōſtantinopoli orta eſt tempeſtas,ut miræ magnitudinis decidens grando,nonnullos hominum interfecerit. Apud Atrebatas,lana è cœlo pluuiæ mixta defluxit.

|367| 4 |Valentinianus 2, & Valens 2. Hilarius epiſcopus Pictauijs moritur. Nicæa quæ ſæpe antea corruerat, terræ motu funditus ſubuerſa eſt. Libanius Antiochenus rhetor inſignis habetur eo tempore.

Anni	Anni
Chr.	Valē.

|368| 5 |Valentinianus & Victor. Athanaricus Gothorum rex,Chriſtianos perſequitur, plurimis interfectis, reliquos ſua ditione pellit. Euſebius Vercellenſis epiſcopus obijt.

|369| 6 |Valentinianus 3, & Valens 3. Conſtantinopoli apoſtolorum martyrium dedicatur. Lucifer Caralitanus epiſcopus moritur, qui cum Gregorio epiſcopo Hiſpaniarum & Philone Libyæ nunquam ſe Ariani prauitati miſcuit.

|370| 7 |Gratianus 2, & Probus. Maximinus præfectus annonæ maleficus,ab imperatore perquiri iuſſus, plurimos nobilium interfecit.

|371| 8 |Modeſtus & Arinthæus. Didymus Alexādrinus multa de noſtro dogmate per notarios commentatur,qui poſt quintum annum ſuæ natiuitatis luminibus orbatur,elementorum quoquè ignarus.

|372| 9 |Valentinianus 4, & Valens. Eunomius diſcipulus Ethij Conſtantinopolitani agnoſcitur,à quo hæreſis Eunomiana. Saxones cæſi ab Hugone in regione Francorum. Burgundionum octoginta ferè millia; quod nunquam antè contigit,ad Rhenum deſcendere. Elearchus præfectus Conſtantinopoli agnoſcitur,à quo neceſſaria & diu expectata uotis aqua ciuitati inducitur. Sanctus Martinus anno 56 ætatis ſuæ,Dominico die circa nonas Iulij in archiepiſcopatum Turonorum conſecratur, in quo tandem uigintiſex annis uixit.

Anni	Anni
Chr.	Valē.

|373| 10 |Gratianus 3,& Equitius. Melania nobiliſſima mulierum Romanorum,& Marcellini quondā conſulis filia, unico prætore tunc Vrbano filio derelicto,nauigauit Hieroſolymam:ubi tanto uirtutum præcipuè & humilitatis miraculo fuit,ut Teclæ nomen acciperet.

|374| 11 |Gratiani 4,et Equitij. Poſt Auxentij mortem,Mediolani Ambroſio epiſcopo conſtituto,ad fidem noſtram Italia conuertitur. Macharius Ægyptius, Machariusq; Alexandrinus claruerunt. Methodius ſic: Poſt Iouinianum Valentinianus ſuſcepit imperium,qui pro fide CHRISTI,à Iuliano è militia fuerat expulſus. Sed quia militiam pro CHRISTO reliquerat,ſuſcepit imperium cum fratre Valente,cui Orientales:ſibi autem Occiduas partes delegit. Sed Valens fauendo hæreticis abijt in uiam patrū ſuorum:tamē diuina uirtute prohibente, dum debaccharet in cæteros,in Athanaſium nihil,auſus eſt triſte cōmittere. In occiduis uerò partibus, Valentinianus fide religionis illæſus,uetere Romani imperij cenſu rempublicam gubernabat. Poſtquam 29 annis pace compoſita, Romanæ reipublicæ cauſas Iouinianus repararat, eccleſiarum uerò curam haud ſecundis haberet: nec tamen incautè,ut Conſtātius cum Athanaſio ageret: ubi huius diſpoſitionis tam pia,tam læta principia,mors immatura, poſt nouem menſes Iouiniano obeunte rupiſſet. Valentiniano poſt relictam militiam imperiū adepto,quū 46 anno ſacerdotij ſui Athanaſius poſt multos agones, multasq; patientiæ maximas coronas quieuiſſet in pace, ſciſcitatus de ſucceſſore, Petrum tribulationum ſuarum participem & ſociū delegit. Per idem tempus patres monachorum uitæ & antiquitatis merito,Macharius,atque Heraclides & Panto Antonij diſcipuli per Ægyptum, & maximè in Nitriæ

deſerti partibus habebantur uiri, qui conſortium uitæ & actuum, non cum cæteris mortalibus, ſed cum ſupernis angelis habere credebantur. Quo in tempore non in uerbis uniuſcuiuſq; fides, ſed exilijs & carceribus probabatur, quia non honori erat eſſe catholicũ, ſed pœnæ. Florebat tamen Ægyptus, non ſolùm in Chriſtiana philoſophia, ſed etiam per ſigna apoſtolica: qua infœcundior Cappadocia non fuit, immo aliquid lætius Gregorium cum Baſilio ad ſumma perrexit. Igitur defuncto Petro ſuccedit Timotheus, & poſt hunc Theophilus: cuius induſtria uaſtata ſunt omnia, atque ad ſolum deducta paganorum templa, & figmenta. Defuncto uerò Auxentio apud Mediolanum, Ariano epiſcopo urbi propriè quòd propoſuerat, Ambroſius tunc conſularis eiuſdem prouinciæ faſces regebat, ſecundum leges & publicam diſciplinam: obluctante illo & plurimum reſiſtente epiſcopum fieri, omni maturitate iubetur impleri, moxq; Dei gratiam conſequutus, & initiatus ſacris, & ſacerdos effectus eſt. Interea ad bellum Sarmaticum Valentinianus de Galliæ partibus quum ueniſſet Illyricum, ubi uix dũ cœpto bello ægritudine ſubita oppreſſus, diem obijt, relictis hæredibus in imperio filijs, Gratiano Auguſto Valentinianoq; admodum paruulo, & nõdum regijs inſignibus initiato. Hucuſque Methodius. Valentinianus contra legatos Sarmatarũ uehementi commotus furore, eruptione uenarum, quod Græcè apoplexia uocatur, fluxu ſanguinis 17 die menſis Septembris, ætatis anno 54, imperij autẽ 11, menſe 5 obijt. Poſt quem Gratianus aſſumpto imperio, Valentiniano fratre cum patruo Valente regnat.

VALENS.

ROmanorũ 47, Valens cum Gratiano & Valentiniano filio fratris ſui (ſecundum omnes) regnauit annis 4. hoc eſt uſque ad calendas Octobris, in anno 307 poſt paſſionem Domini: ſub quo hi conſules fuerunt.

Anni Chr. | Anni Valẽs

375 | 1 | Valens 5, & Valentinianus. Multi monachorum Nitriæ per tribunos & milites cæſi. Valens lege data ut monachi militarent, nolentes fuſtibus iuſſit interfici. Theodoſius Theodoſii poſtea imperatoris pater, & multi nobilium occiſi. Photinus in Gallia obijt, à quo Photinianorum dogma Iudaicum. Baſilius Cæſarienſis epiſcopus Cappadociæ clarus habetur, qui multa continentiæ & ingenij bona, uno ſuperbiæ malo perdere docuit.

376 | 2 | Gratianus 4, & Merobaudes. Alemannorum triginta circiter milia apud Argentoratum oppidum Galliarum, ab exercitu Gratiani ſtrata. Florentinus, Bonoſus, & Rufinus, inſignes monachi habentur. E quibus Florentinus tam miſericors in egentes fuit, ut uulgo Pater pauperum nominatus ſit. Gens Hunnorum Gothos uaſtat: qui à Romanis ſine armorum diſpoſitione ſuſcepti, per auaritiam Maximi ducis, fame ad rebellandum coacti ſunt. Superatis autem in congreſſione Romanis, Gothi fũduntur in Thracia.

377 | 3 | Valens 6 conſul. Iſte ex Antiochia exire compulſus, ſera pœnitentia noſtros de exilijs reuocat.

378 | 4 | Valentinianus 2. conſul. Lachrymabile bellum in Thracia, in quo deſerente ſe equitum præſidio, Romanæ legiones à Gothis cinctæ, uſque ad internecionem cæſæ ſunt. Ipſe imperator Valens, quum ſagitta ſaucius fugeret, & ob dolorem nimium ſæpe equo laberetur, ad cuiuſdam uillæ caſam deportatus eſt, quo perſequentibus eum Barbaris incenſa domo concrematus, ſepultura quoque caruit. Caſſiodorus ſic: Valenti ſucceſſit Theodoſius filius Theodoſii, quem ſibi in conſortium regni Gratianus aſciuit. Gratianus itaque quum quatuordecim regnaret annis, cum Theodoſio regnat annis ſex: ſub quo hi conſules fuerunt. Anni igitur 14 ſunt,

14 ſunt, teſte Caſſiodoro, ab anno 3 Valentiniani, in quo Gratianus imperator factus eſt, Lubicinio & Iouino conſulibus, uſque in mortem Valentis, & uſq; ad imperium ſecundum Gratiani. Colliguntur ergo omnes anni uſque ad conſulatum Valentis 6, & Valentiniani iunioris item Auguſti, à 15 Tiberij anno & prædicatione Domini noſtri IESV CHRISTI, anni 352. A ſecũdo anno Darij regis Perſarũ, quo tempore templum Hieroſolymis inſtauratum fuit, ſunt anni 899. Ab Olympiade, à qua ætate apud Hebræos Iſaias prophetabat, 1155. A Salomone, & prima ædificatione templi, anni 1411. A captiuitate Troiæ, quo tempore Samſon apud Hebræos erat, 1561. A Moſe & Cecrope, primo rege Atticæ, anni 1890. Ab Abraham & regno Nini & Semiramidis, anni 2395. Continet autem omnis canon, ab Abraham uſq; ad tempus ſuprà ſcriptum, anni 2395. A diluuio autem uſque ad Abraham, ſupputantur anni 942. Et ab Adam uſque ad diluuium, anni 2242. Fiunt igitur ab Adam uſque ad 14 Valentis annum, id eſt ad conſulatum eius 6, & Valentiniani iterum, omnes anni 5579. Hactenus Hieronymus in Chronicis.

CAPVT XXIII.

Excerpta ex Chronicis Tyronis & Proſperi, Chronicæ Euſebij temporibus prætermiſsis.

GRATIANVS.

VALENTE igitur à Gothis in Thracia conceremato, Romanorum 48 Gratianus, cum fratre Valentiniano, regnauit annis ſex: hoc eſt, uſque ad calendas Octobres, in anno trecẽteſimo quadrageſimo primo poſt paſsionem Domini: ſub quo hi conſules fuerunt, teſte Caſsiodoro ſenatore clariſsimo.

Anni Chr.	Anni Gra.	
379	1	Auſonius & Olibrius. Theodoſius ordinatur imperator à Gratiano Syrmij, ad quem Theophilus paſchalem cyclum ſcribit. Gratianus poſt mortem patrui Theodoſium, Theodoſii comitis filium, in conſortium ſumpſit imperij, eiq; regnum Orientis tradidit. Ea tempeſtate Priſcillianus epiſcopus, de Gallijs ex manichæorum & Gnoſticorum dogmate hæreſin nominis ſui condidit. Methodius ſic: Valẽte à Gothis circumuento, ex bello quod initium Romano imperio tunc & deinceps fuit, impietatis ſuæ pœnas igne exuſtus dedit, anno primo in imperio cum fratre, & poſtea cum filijs fratris, quatuordecim exactis. Ea nimirum tempeſtate Felix tertius poſt Paulinũ Treuericam in pontificatu ſortitus eſt eccleſiam, Maximo imperatore tyranno rempublicam tunc in his partibus agente, & Treuerim hæreticorum cladibus pulſante. Tunc beatus Martinus Treuerim uenit, & cum Felice ruit. Igitur Gratianus poſt patrui necem, cum fratre admodum paruulo, Orientis quoque ſuſcepit imperium. Verùm is quàm multa religioſe ac fortiter geſsit, conſortem aſciſcit Theodoſium, eiq; Orientis procuratione permiſſa, partes ſibi ac fratri Occiduas reſeruauit: ſed à Maximo tyranno apud Britannias exorto, per Andragatium ducem, Lugduni, ſuorum magis proditione, quàm ui hoſtium, peremptus eſt: in cuius uindictam Theodoſius totis uiribus conſurgens, ultus eſt ſanguinem iuſtum, Valentinianoq; regnum tyrannide depulſa reſtituit cum fide catholica, quam mater eius uiolauerat. Hucuſque Methodius.
380	2	Auſonius & Olibrius.
381	3	Gratianus 5, & Theodoſius. Ambroſius pro fide catholica multa ſublimiter ſcripſit.

Anni	Anni	
Chr.	Grat.	
382	4	Siagrius, & Antonius.

Martinus epiſcopus Turonũ Galliæ ciuitatis, clarus habetur. Sanctus Theophilus Alexandriæ epiſcopus, computum centum annorum curſu, Theodoſio filio Gratiani dedicauit. Conſulatu Antonij & Siagrij incipit ſynodus centum & quinquaginta patrum in Auguſta ciuitate contra Macedonianos, ſub Damaſo papa & Gratiano imperatore.

383 | 5 | Merobaudes 2, & Saturninus. Arcadius Theodoſii imperatoris filius, Auguſtus appellatur. Damaſus papa obijt 4 idus Decembris.

¶ Huic ſucceſſit Siricius, 38 poſt Petrum, annis quindecim, menſibus undecim, diebus uigintiquinque.

384 | 6 | Richomer & Clearchus. Honorius Theodoſii filius naſcitur. In Britannia, ſeditione militũ Maximus imperator eſt factus: quo mox ad Gallias transfretante, Gratianus Panſiis Merobaudæ magiſtrj militum proditione ſuperatus, fugiens, Lugduni captus atque occiſus eſt. Maximus autem Victorem filium ſuum, conſortem regni facit.

THEODOSIVS.

ROmanorũ 49, Theodoſius cum Valẽtiniano regnauit annis 11, cum Gratiano 6. Poſt mortem eius annis 6 Orientem regebat & menſes 4. hoc eſt, uſque ad calendas Februarias in anno 347 poſt paſſionem Domini: ſub quo hi conſules fuerunt, teſte Caſſiodoro conſule.

Anni	Anni	
Chr.	Thе.	
385	1	Arcadius & Baudo.

Hieronymus presbyter hoc tempore in Bethlehem toto iam mundo clarus habetur, egregio ingenio & ſtudio, uniuerſæ eccleſiæ ſeruiens. Priſcillianus in ſynodo Burdegalẽſi, damnandum ſe intelligens, ad imperatorem Maximum peruolauit, auditusq; Treueris ab Euodio præfecto prætorij gladio addictus eſt, cum Eutroci Adelphi rectoris coniuge, & Lacientano, alijsq; erroris ſui conſortibus.

Anni	Anni	
Chr.	Thе.	
386	2	Honorius & Euodius.

Burdegalis quædam Priſcilliani diſcipula, nomine Vrbica, ob impietatis pertinaciam per ſeditionem uulgi lapidibus obruta eſt.

387 | 3 | Valentinianus 3, & Eutropius. Maximus tyrannus à Valentiniano & Theodoſio imperatoribus, in tertio ab Aquilegia lapide ſpoliatus, indumentis regijs ſiſtitur, & capite damnatur: cuius filius Victor, eodem anno ab Arbogaſte eſt interfectus in Gallia.

388 | 4 | Theodoſius 2, & Cynegius. Itacius & Vrſacius epiſcopi, ob authoritatem Priſcilliani, cuius accuſatores fuerunt, eccleſiæ communione priuantur.

389 | 5 | Timatius & Promotus. Hieronymus librum de illuſtribus uiris eccleſiæ, ad annum octauũ Theodoſii componit.

390 | 6 | Valentinianus 4, & Neoterius. Iohannes monachus & Anachoreta claruit.

391 | 7 | Tacianus & Symmachus. Per idem tempus caput ſancti Iohannis Baptiſtæ, Conſtantinopolim eſt perductum, & in ſeptimo milliario ciuitatis humatum.

392 | 8 | Arcadius 2, & Rufinus. Valentinianus ad uitæ faſtidium nimia Arbogaſti magiſtri militum auſteritate perductus, laqueo apud Vienam perit. Poſt eum Theodoſius uixit annis tribus.

393 | 9 | Theodoſius tertiò, & Abundantius.

394 | 10 | Arcadius 3, & Honorius 2. Iohannes monachus ornatus propheticæ gratia, Theodoſio conſulente de aduentu belli quod aduerſum Eugenium mouebat, uictorem futurum prædixit.

395 | 11 | Olibrius & Probinus. Theodoſius imperator Eugeniũ uincit & perimit. Auguſtinus beati Am-

broſii

broſii diſcipulus, multa facundia doctrinaq; excellens, Hippone regionē Aphricæ ordinatur epiſcopus. Theodoſius imperatot die 17 menſis Ianuarij, anno ætatis 60, Mediolani obijt: ſicut in Tripartita hiſtoria legit. Quum ſanctū Patricium noluiſſet dominus ſuus dimittere, niſi pro maſſa aurea, ſeruauit ſanctus Patritius præcepto angeli, Victori cuidam gregem porcorum: quorum cuſtos dum fuit ſanctus Patritius & paſtor, fodit maſſam auream, quam ille Patritius domino ſuo pro ſe dedit.

ARCADIVS.

ROmanorum 50, Arcadius filius Theodoſii cum fratre Honorio (ſecundum omnes) regnauit annis 14, menſibus 3. hoc eſt, uſque ad calēdas Maij, in anno 358, poſt paſsionem Domini, ſub quo hi conſules fuerunt, teſte Caſsiodoro.

Anni	Anni
Chr.	Arc.

|396| 1 |Arcadius 4, & Honorius 3. Donatus epiſcopus draconem ingentem necauit expuens in ore eius, quem octo iuga boum ad locum incendij uix trahere potuerunt. Ideo autem incenſus eſt, ne putredo eius aērem corrumperet. Per idem tempus, corpora ſanctorum Abachuc & Micheæ prophetarum diuina reuelatione produntur. Gothi Italiam, Vandali atque Alemanni Gallias aggrediuntur.

|397| 2 |Cæſarius & Atticus. Auguſtinus epiſcopus doctrinæ ſcientia inſignis habetur. Concilium Carthaginis ubi Hipponenſis concilij ſtatuta firmantur & inſeruntur. Sanctus Martinus Turonorum epiſcopus, 71 ætatis ſuæ anno, epiſcopatus uerò 26, obijt, media nocte Dominica.

|398| 3 |Honorius 4, & Euthychianus. Siricius papa obijt nono calendis Martij. ¶ Anaſtaſius, papa 39 poſt Petrum, ſucceſsit annis quinque, diebus uigintiſeptem. Hic conſtituit, ut quotieſcunque Euangelia ſacra recitantur, ſacerdotes non ſedeant, ſed curui ſtent. Cyclus uigeſimusſecundus decennoualis incipit, indictione undecima.

Anni	Anni
Chr.	Arc.

|399| 4 | Manlius & Theodorus. Quum hoc conſulatum inierat Eutropius eunuchus, qui mox & honore & uita deiectus eſt, anno 4 Eugenius occiditur.

|400| 5 |Stilico & Aurelianus. Gothi Italiam, Alarico & Radagiſo ducibus ingreſsi.

|401| 6 |Vincentius & Frauita. Iohannes Conſtantinopolitanus, & Theophilus Alexandrinus epiſcopi illuſtres habentur. Sed utrunque obſcurauit diſcordia, quæ eò uſque proceſsit, ut Iohannes à Theophilo oppreſſus Pontum in exilium perurgeretur, quum tamen communionem eius maxima pars epiſcoporum Romani pontificis ſequuta, exemplum ſeruauerit.

|402| 7 |Arcadius 5, & Honorius 5. Anaſtaſius papa obijt quinto calendis Maij. ¶ Huic ſucceſsit Innocentius, 40 papa poſt Petrum, qui cōſtituit ieiunium in ſabbato celebrari, quia in tali die, Dominus in ſepulchro iacuit. Sedit annis 15, mēſibus 2, & diebus uiginti.

|403| 8 |Theodoſius Auguſtus, & Rumoridius.

|404| 9 |Honorius 6, & Ariſtenetus. Carthaginenſe concilium habitum de Donatiſtis. Sancta Paula obijt ſeptimo calendis Februarij, 3 ſabbati, poſt Solis occubitum.

|405| 10 |Stilico ſecundò, & Anthemius. Radagiſus in Thuſcia multis Gothorum millibus cæſis, ducente exercitū Stilicone, ſuperatus & captus eſt.

|406| 11 |Arcadius ſextò, & Probus. Vandali & Alani Gallias traiecto Rheno, tertio calendis Ianuarijs, ingreſsi ſunt.

|407| 12 |Honorius 7, & Theodoſius 2. Conſtantinus in Britānia tyrannus exoritur, & ad Gallias tranſit.

Anni Chr.	Anni Arc.	
408	13	Baſſus uir clariſſimus cōſul.

Methodius ſic: Apud Antiochiam defuncto Miletio epiſcopo ſubſtituitur Flauianus, Paulino adhuc ſuperſtite. Conſtantinopoli autem Nectarius ex prætore urbano catechumenus, & nuper baptiſma conſequutus, ſacerdotium ſuſcepit. Interea Valentinianus in occiduis partibus regnabat. Sed poſtquàm auguſtæ memoriæ Valentinianus in Vienna ciuitate Galliarum uitam finiuit, Eugenius imperium ſuſcepit, qui contra fidem catholicam ſacrilegus extitit. Sed Dominus, qui eccleſiam ſuam tueri conſueuit, de cœlo iaculatus eſt, iudicium atque omnem uictoriam ad religioſum imperatorem Theodoſium tranſtulit. Itaq; extincto Eugenio Theodoſius glorioſiſſimus princeps traditis regni gubernaculis Arcadio orientis, Honorio occidentis: ipſe Romano imperio per annos 17 feliciter gubernato, ad meliora migrauit, cum pijſſimis principibus percepturus prę mia meritorum. Fuit autem uir quidam ſublimis in palatio, ſub Theodoſio imperatore, nomine Arſenius, cuius filium, id eſt Arcadium & Honorium de baptiſmo ſuſcepit. Hic Arſenius diuina uoce admonitus perrexit ad eremum Scythiæ, ibiq; inter ſanctos patres quietam uitam duxit. Igitur Arcadius & Honorius pijſſimi conſules Romanorum, quos Arſenius pater noſter de baptiſmo ſuſcepit filij Theodoſii imperatoris pijſſimi: ſub quibus Martinus Turonorum epiſcopus apud Condacenſem diocœſis ſuæ uicum, obijt poſt patrem ſuum: ſicut cum eo antea conſules, ita poſt illum imperatores extiterunt, & regnauerunt poſt illum in gloria imperij ſui, uſquequo extitit Theodoſius pijſſimus Auguſtus, filius Arcadij imperatoris, & 38 anno imperij eius cœpit hæreſis pullulare in eccleſia Dei. Obijt autem ſanctus Martinus 71 ætatis ſuæ anno, epiſcopatus autem 27. anno ab incarnatione Domini 397. Igitur Arcadius imperator expletis imperij ſui 13 annis obijt, & frater eius Honorius ſucceſſit: cuius 7 imperij anno inuentum eſt ſancti Srephani protomartyris corpus, anno uidelicet ab incarnatione Domini 416. anno autem 12 imperij eiuſdem Honorij.

Sanctus Hieronymus obijt, anno ætatis ſuæ 91, anno ab incarnatione Domini [illegible]21. Honorius itaque expletis imperij ſui 15 annis obijt: cui Theodoſius iunior Arcadij filius ſucceſſit. Cuius 8 imperij anno ſanctus Auguſtinus epiſcopus obijt, anno ætatis ſuæ 76. Hucuſq; Methodius.

Anni Chr.	Anni Arc.	
209	14	Hoc etiam anno Arcadius imperator obijt. Poſt quem Honorius cum Theodoſio fratris ſui filio regnat annis 15.

HONORIVS.

Romanorum 15, Honorius cum Theodoſio fratris ſui filio, ſecūdum omnes chronographos regnauit annis 15, hoc eſt, uſque ad calendas Maij, in anno 370. poſt paſſionem Domini: ſub quo hi conſules fuerunt.

Anni Chr.	Anni Hon.	
410	1	Honorius 8, & Theodoſius tertiò. Artalus Romæ imperator factus, & mox priuatus regno, Gothis cohæſit.
411	2	Fl. Varro & Tertullus. Roma à Gothis Alarico duce capta, & ob hoc ſolus fuit orientalium partium conſul, quod eſt ſequenti anno obſeruatum.
412	3	Theodoſius 4. cōſul. Conſtantinus apud Arelatenſe oppidum uictus & captus. Cuius filium Cōſtantem in Hiſpanijs regnare orſum, Geruntius comes in Maximum quendam tyrannū transferēs, interimerat.
413	4	Honorius 9. & Theodoſius 5. Maximo in Hiſpania, regno ablato, uita conceſſa eſt ei: eo quòd modeſtia humilitasq; affectum hominis parit, inuidiam non meretur. Eodem tem-

dem tempore Heros uir ſanctus, & beati Martini diſcipulus, quum Arelatenſi oppido epiſcopus præſideret, à populo eiuſdem ciuitatis inſons, & nulli inſimulationi obnoxius, pulſus eſt. In locum autem eius Patroclus ordinatus eſt, amicus & familiaris Conſtantij magiſtri militum: cuius per ipſum gratia quærebatur, quæ inter epiſcopos regionis illius magnarum diſcordiarum materia fuit.

Anni Chr.	Anni Hon.	
414	5	Lucius quintò, clariſsimus conſul. Huius collega in conſulatu Heraclianus fuit, qui nouarum rerum in Aphrica reus, honorem cum uita amiſit. Burgundiones partem Galliæ propinquã Rheno obtinuerunt. Iouinus & Sebaſtianus fratres, in Gallia abrepto regno perempti ſunt. Hac tempeſtate Pelagius Brito, dogma nominis ſui contra gratiam CHRSTI, Celeſtio & Iuliano adiutoribus exerit, multoſq; in ſuum errorem trahit, prædicans, unumquenque ad iuſtitiam uoluntate propria regi, tantumq; accipere gratiæ, quantum meruerit: quia peccatum ipſum ſolùm læſerit: unde & nolentibus poſsibile ſit, ut non etiam poſteros eius perſtringerit, omnia carere peccato: omneſq; paruulos tam inſontes naſci, quàm primus homo ante præuaricationem fuit: nec ideo baptizandos, ut peccato exuantur, ſed ut ſacramento adoptionis honorẽtur.
415	6	Conſtantius & Conſtans. Attalus à Gothorum conſilio & præſidio tyrannidem præſumit, & Gallias inuaſit.
416	7	Honorius 10, & Theodoſius 6. Hîc autem iuxta Dionyſium incarnationis annus eſt trecẽteſimus quadrageſimus quintus, indictio decimatertia. Sanctus Lucianus presbyter Hieroſolymis, in epiſtola quam ſcripſit de inuentione corporis protomartyris Stephani, ſanctorumq; Gamalielis, Nicodemi, & Abidon, ſicut ſibi reuelatum eſt à Domino, inter cætera etiam de ipſo eodem anno manifeſtè demonſtrat ita die paraſceuæ, hoc eſt feria ſexta, quæ eſt 3 nonis Decembris, conſulatu Honorij decies & Theodoſii ſexies Auguſtorum: & reliqua. Regularibus ergo 7 menſis Decembris proiectis remanent, concurrentes quatuor anni prædicti, hoc eſt calendis Decembris feria quinta, & 3 nonis Decembris feria ſexta, anno ſexto Honorij conſulatu prædicto, quo corpora ſacra à Domino ſunt reuelata. Scripſit etiam reuelationem Græco ſermone ad omnium eccleſiarum perſonam, quam Auitus presbyter, Hiſpanus genere, in Latinum uertit eloquium: & adiecta epiſtola ſua per Oroſium Orientalibus dedit: qui Oroſius ad loca ſancta Hieruſalem perueniens, quo eum Auguſtinus ad Hieronymum pro diſcenda animæ ratione miſerat, reliquias ſancti Stephani accepit, & ad patriam reuerſus primùm intulit Occidenti. Attalus à Gothis ad Hiſpanias migrantibus neglectus & præſidio carens capitur. Athalphus à ſocru uulneratus obijt, regnumq; eius Vanliam, peremptis qui hoc cupere intelligebantur, inuaſit.

Anni Chr.	Anni Hon.	
417	8	Theodoſius 7, & Palladius. Placidiã Theodoſii imperatoris filiam, quam Romæ Gothi cœperant, quamq; Athalphus cõiugem habuerat, Vanliam pacem Honorij expetens reddidit, eiuſq; nuptias Cõſtantius promeretur. Innocentius papa obijt quarto calendis Auguſti.

¶ Huic ſucceſsit Zozimus, papa quadrageſimusprimus poſt Petrum, anno uno, menſibus octo, & diebus uigintiquinque.

418	9	Honorius undecimò, & Conſtantius ſecundò. Honorius Romam triumpho ingreditur, præeunte currum eius Attalo, quem liberè uiuere iuſsit exulem. Cyclus uigemuſtertius decennoualis incipit, indictione decimaquinta.

Anni Chr.	Anni Hon.	
419	10	Honorius 12, & Theodoſius 8. Hoc tempore Conſtantius ſeruus CHRISTI, ex uicario Romæ habitans, & pro gratia Dei deuotiſſime Pelagianis reſiſtens, factione eorundem multa pertulit, quæ illum ſanctis confeſſoribus ſociauerunt. Concilio apud Carthaginem habito 214, & eo amplius epiſcoporũ, ad papam Zoſimũ ſynodi decreta perlata ſunt, quibus probatis, per totum mundum hæreſis Pelagiana damnata eſt. Valentinianus Conſtantij & Placidiæ filius naſcitur nonis Iulij. Carthaginis concilium contra Manichæos & Pelagianos. Zoſimus papa obijt ſeptimo calendis Ianuarijs.

¶ Huic ſucceſsit Bonifacius papa 42 poſt Petrum annis 4. qui conſtituit, ſeruum clericum non fieri.

420	11	Maximus & Plinta. Conſtantius pacem firmat, quum Vanlia data eidem ad inhabitandum ſecunda Aquitania, & quibuſdam ciuitatibus confinium prouinciarum.
421	12	Theodoſius 9, & Cōſtantius 3. Conſtantius ab Honorio in conſortium regni aſſumitur. Hieronymus presbyter moritur anno ætatis ſuæ nonageſimoprimo, ſecũdo calendis Octobris.
422	13	Agricola & Euſtachius. Conſtantius imperator obijt.
423	14	Honorius 13, & Theodoſius 10. Hoc tempore exercitus ad Hiſpanias contra Vandalos miſſus eſt, cui Caſtinus dux fuit: qui Bonifacium, uirum bellicis artibus præclarum, inepto & iniurioſo imperio ab expeditionis ſuæ ſocietate auertit. Nam ille periculoſum ſibi atque indignum ratus, eum ſequi, quem diſcordem ſuperbiẽtemq́ expertus eſſet, celeriter ſe ad portum Vrbis, atque inde ad Aphricam proripuit: idq́ reipublicæ negociũ multorum laborum initium fuit. Bonifacius papa obijt, octauo calendis Nouembris.

¶ Huic ſucceſsit Cœleſtinus, papa 43 poſt Petrum annis nouem.

Anni Chr.	Anni Hon.	
424	15	Maximianus & Aſclepiodotus. Placidia Auguſta à fratre Honorio pulſa, ad Orientem cum Valentiniano proficiſcitur. Honorius Romæ obijt, & regnum eius Iohannes accepit.

THEODOSIVS.

ROmanorũ uigeſimusquint⁹, Theodoſius iunior Arcadij filius, regnauit annis uigintiſeptem: hoc eſt, uſque ad calendas Maij, in anno quadringenteſimo ſeptimo, poſt paſsionem Domini, ſub quo hi conſules fuerunt, teſte Caſsiodoro.

Anni Chr.	Anni The.	
425	1	Caſtinus & Victor. Theodoſius Valentinianum amitæ ſuæ filium Cæſarem facit, & cum Auguſta matre ad recipiendum occidentale mittit imperium. Quo tempore Iohannes dum Aphricã quam Bonifacius obtinebat, bello repoſcit, ad defenſionem ſui infirmior factus eſt.
426	2	Theodoſius undecimò, & Valentinianus. Placidia Auguſta & Valentinianus, mira felicitate Iohannem tyrannum opprimunt, & regnum uictores recipiunt, data uenia Ætio, eo quòd Hunni, quos per ipſum Iohannes acceperat, eiuſdem ſtudio ad propria conuerſi ſunt. Caſtinus autem in exilium actus eſt, quia uidebatur Iohannes ſine incumbentia ipſius, regnum non potuiſſe præſumere. Valentinianus decreto Theodoſii, Auguſtus appellatur. Archilas nomine oppidum Galliarum à Gothis, multa ui pugnatum eſt, donec imminente Ætio, illo duce non impunitè abſcederent.
427	3	Theodoſius duodecimò, & Valentinianus ſecundò. Patroclus Arelatẽſis epiſcopus, à tribuno quodam Barbaro multis uulneribus laniatus occiditur.

|Anni|Anni|
|Chr.|The.|

|425| 4 |Hierius & Adaburius. Bonifacius, cuius intra Aphricam gloria potentiaq; augebatur, bellum ad arbitrium Felicis, qui ad Italiam uenire abnuebat, publico nomine inceptum, ducibus Marbono & Caluione & Saonece. Cuius proditione Abortius & Galuio dum Bonifacium obſidēt, interempti ſunt. Moxq; ipſe à Bonifacio, dolo detectus eſt atq; occiſus. Exinde gentibus, quæ ut in auijs ſedebant, dum à certantibus in auxilium uocantur, mare peruium factum eſt: & belli contra Bonifacium cœpti in Sigiſuulti curam tranſlata eſt. Gens Vandalorum ab Hiſpania ad Aphricam tranſit.

|429| 5 Felix & Taurus. Neſtorius Conſtantinopolitanus epiſcopus nouum eccleſiis molitur errorem inducere, prædicans CHRISTVM, ex Maria hominem tantùm, non etiam Deum natum, eiq; diuinitatem pro merito eſſe collatam. Cui impietati, præcipuè Cyrilli Alexandrini epiſcopi induſtria, & papæ Cœleſtini repugnauit authoritas. Pars Galliarū propinqua Rheno, quam Franci poſſidendam occupauerunt, ab Ætio comite recepta eſt.

|430| 6 |Florentius & Dionyſius. Felice ad patriam dignitatem prouecto, Ætius magiſter militum factus eſt. Agricola Pelagianus, Seueriani epiſcopi Pelagiani filius, eccleſias Britanniæ dogmatis ſui inſimulatione corrupit: ſed ad actionem Palladij diaconi papa Cœleſtinus Germanum Antiſſiodorenſem epiſcopum uice ſua mittit, & deturbatis hæreticis Britannos ad catholicam fidem reduxit. Cœleſtinus papa conſtituit, ut Pſalmi Dauid centeſimi quinquageſimi ante ſacrificium antiphonatim decantarentur: nam antea, epiſtola tantùm & ſanctum Euangelium recitabantur.

|431| 7 |Theodoſius 13, & Valentinianus 3. Sanctus Auguſtinus epiſcopus, per omnia excellentiſsimus, moritur 5 calendis Septembris, ætatis ſuæ anno ſeptuageſimoſexto, quū in clericatu, uel epiſcopatu, annum 40 compleſſet, & libris Iuliani Manichæi inter impetus obſidentiū Vandalorum, in ipſo dierum ſuorum fine reſpondens, & glorioſè in defenſione Chriſtianæ gratiæ perſeuerans.

|Anni|Anni|
|Chr.|The.|

|432| 8 |Baſſus & Antiochus. Synodus apud Epheſum congregata ducentum ſacerdotum. Neſtorius cum hæreſi nominis ſui, & cum multis Pelagianis, qui cognatum errori ſuo turbabant, dogma, damnatur. Ad Scotos in CHRISTVM credentes ordinatus à papa Cœleſtino Palladius, primus epiſcopus miſſus eſt. Poſt ipſum ſanctus Patritius fuit, genere Brito, à ſancto Cœleſtino papa conſecratus, & ad archiepiſcopatum Hibernenſem mittitur: ibi per annos quadraginta, ſignis atque mirabilibus prædicans, totam inſulam Hiberniam conuertit ad fidem.

|433| 9 |Ætius & Valerius. Bonifacius ab Aphrica ad Italiam, per Vrbem uenit, & accepit magiſtri militum dignitatem, qui quum reſiſtentem ſibi Ætium prælio ſuperaſſet, paucos poſt dies morbo aſſumptus eſt. Cœleſtinus papa obijt ſexto idus Aprilis.

¶ Huic ſucceſsit Sixtus, papa 44 poſt Petrum, annis octo.

|434| 10 |Theodoſius decimoquartò, & Maximus. Eudoxia uxor Theodoſii imperatoris, ab Hieroſolymis remeauit: beatiſsimi Stephani protomartyris reliquias, quæ in baſilica ſancti Laurentij poſitæ uenerantur, ſecum deferens.

|435| 11 | Aſper, & Ariouindus. Sixtus papa fecit baſilicam Matris Domini, quæ ab antiquis Liberæ nominabatur.

|436| 12 |Theodoſius decimoſextò, & Valentinianus quartò. Pax facta cum Vandalis: data eis ad habi-

tandum Aphricæ portione. Eodem tempore Gundiſarium Burgundionum regem intra Gallias habitantem, Ætius bello obtinuit, pacemq́ ei ſupplicanti dedit: qua non diu potitus eſt, ſiquidem illum Ætium Hunni cum populo ſuo & ſtirpe deleuerunt. Cyclus 34 decennoualis incipit, indictione quarta.

Anni Chr.	Anni The.	
437	13	Iſidorus, & Senator.

Gothi pacis placida perturbant, & plura municipia uicina ſedibus ſuis occupant, Narbonenſi oppido maxime infeſti: quod quum diu obſidione & fame laboraret, per Lytorium comitem ab utroque periculo liberatum eſt: ſiquidem per ſingulos equites binis tritici modijs aduectis, ſtrennuiſsimè hoſtes in fugam uertit, & ciuitatem annona adiuuit.

|438| 14| Ætius & Sigiſuultus. Bellum aduerſus Gothos Hunnis auxiliantibus geritur. In Aphrica Geiſericus rex Vandalorum intra habitationis ſuæ limites, uolens catholicam fidem in Arianam impietatem ſubuertere, quoſdam noſtrorum epiſcopos eotenus perſequutus eſt, ut eos priuatos iure baſilicarum ſuarum, etiam ciuitatibus ſuis pelleret: quum ipſorum conſtantia nullis ſuperbiſſimi regis minis ac terroribus cederet. Valētinianus Auguſtus, ad Theodoſium principem Conſtantinopolim proficiſcitur, filiamq́ eius in matrimonio accepit. Eodem etiam anno piraticam Barbari exercuerunt. Per idem etiam tempus, quatuor Hiſpani uiri Arcadius, Probus, Eutychius & Paſchaſius, dudum apud Geiſericum meritò ſapientiæ & fidelis obſequij clari habebantur. Quos rex ut copulatiores ſibi faceret, in Arianam ſectam tranſire præcepit. At illi hoc facinus conſtantiſsimè reſpuentes, excitato in rabidiſsimam iram Barbaro, primùm proſcripti, deinde in exilium acti, ac poſtremò diuerſis mortibus interempti, illuſtri martyrio mirabiliter occubuerunt. Puer autem Paulillus nomine, frater Paſchaſii & Eutychij, pro elegantia formæ atque ingenij regi admodum acceptus, quum à profeſsione atque amore catholicæ fidei nullis minis perturbari poſſet, diu fuſtibus cæſus, & ad infimam ſeruitutem damnatus eſt: ne de ſuperata pueritia impij etiam illius ætatis gloriarentur.

Sanctus Cyrillus Alexandrinus epiſcopus, cyclum nonaginta [& quinque annorum componit, incipiens ab anno centeſimo quinquageſimotertio Diocletiani. Batauos, Tungros, Menapios, Terauanos, Morinos, Ambiones, Cameracenſes, Tornacenſes, Atrebatenſes, Beluacēſes, & quicquid his regionibus interiacet, ultraq́ Sequanam & Ligerim, Clodius Francorum regno adiecit.

Anni Chr.	Anni The.	
439	15	Theodoſius 16, & Fauſtus.

Diabolus in ſpecie Moſis, in Creta apparens Iudæis, per mare pede ſicco, ad terram repromiſsionis eos perducere repromiſit: ſed plurimis merſis & necatis, reliqui ſalui facti, ad gratiam CHRISTI, conuertuntur.

|440| 16| Theodoſius 17, & Feſtus. Hac tempeſtate Iulianus Ateſanenſis iactantiſsimus Pelagiani erroris aſſertor, quem dudum amiſsi epiſcopatus intemperans cupido exagitabat, multimoda arte fallendi correctionis ſpeciem præferens, moliſtus eſt: etiam communionem eccleſiæ irrepere. His inſidijs Sixtus papa, diaconi Leonis hortatu uigilanter occurrens, nullum aditum peſtiferis conatibus ad pacem permiſit. Et ita omnes catholici de retectione fallacis beſtiæ gaudebant: quaſi tunc primùm ſuperbiſsimam hæreſin apoſtolicus gladius detruncaſſet. Ætio rebus quæ in Gallia componebantur intento, Geiſericus (de cuius amicitia nihil metuebatur) Carthaginem dolo pacis inuadit, omneſq́ opes eius, excru-

excruciatis diuerſo genere tormentorum ciuibus,in ius ſuum uertit:nec ab eccleſiarum expoliatione abſtinēs, quas & ſacris uaſis exinanitas & ſacerdotum adminiſtratione priuatas,non iam diuini cultus loca,ſed ſuorum iuſſit eſſe habitacula:in uniuerſum captiui populi ordinem,ſæuus, ſed præcipue nobilitati & regioni infenſus, ut non diſcerneretur cum hominibus, ſed magis Deo bellum intuliſſe.

Anni Chr.	Anni The.	
441	17	Valentinianus & Anatolius. Defuncto Sixto epiſcopo,40 amplius diebus Romana eccleſia ſine antiſtite fuit,mirabili pace atque patientia præſentiam diaconi Leonis expectans,qui tunc inter Ætium atq; Albinum,amicitiæ gratia integrandæ, Gallias detinebat. ¶ Igitur Leo legatione publica accitus & gaudenti patriæ præſentatus,45 poſt Petrum Romanæ eccleſiæ epiſcopus ordinatur, annis 12,menſibus 2. Geiſericus rex Vandalorū Siciliam grauiter affligēs, accepto nuncio Sebaſtiani ducis ab Hiſpania ad Aphricā tranſitu celeriter Carthaginem redit ratus periculoſum ſibi ac ſuis fore,uir bellandi peritus, recipiendæ Carthagini incubuiſſet.
442	18	Cyrus uir clariſsimus conſul. Theodoſius imperator bellū contra Vandalos mouet. Arioſbindō & Anſila,atque Germano ducibus,cum magna claſſe directis,qui longis cunctationibus negocium differentes,Siciliæ magis omni,quàm Aphricæ præſidio fuere.
443	19	Dioſcorus, & Eudoxius. Hunnis Thraciam & Illyricū uaſtantibus ſæua depopulatione, exercitus qui in Sicilia demorabatur ad defenſionem Orientalium prouinciarū, reuertitur. Cum Geiſerico autem & Valentiniano Auguſto pax confirmata, & certis ſpatijs Aphrica inter utroſque diuiſa eſt.
444	20	Maximus 2,& Paterius. Hoc tempore plurimos Manichæos intra Vrbem latere, diligentia papæ Leonis innotuit, qui eos de ſecretis ſuis erutos,& oculis totius eccleſiæ publicatos,omnes dogmatis ſui turpitudines damnare fecit,& prodere,incenſis eorum codicibus.

Anni Chr.	Anni The.	
445	21	Theodoſius 18,& Albinus. Atila Hunnorū rex,Budā fratrē & cōſortem ſuū perimit eiusq; populos ſibi parere fecit. Hoc anno paſcha Dominicū aliter celebratū erat,quàm in die 10 calen.Maij,ſed 11 calend.earundē, quando die paſsionis fuit:ob cuius reuerentiam Natalis urbis Romæ,ſine Circenſibus tranſiit. Incipit epiſtola Paſchaſini ad papam Leonem,iubentem ſibi,quum orta eſt quæſtio de paſcha huius anni. Domino uiro ſancto atq; beatiſsimo,ac apoſtolico, mihiq; & poſt Dominum plurimū colendo, papæ Leoni Paſchaſinus epiſcopus. Apoſtolatus ueſtri ſcripta, diacono Panormitanæ eccleſiæ Silano deferente, percepi,quæ nuditati meæ atque ærumnis, quas amariſsima captiuitate faciente incurri, ſolatium in omnibus,atque remedium attulerunt, cœleſti rore animum recreantes, atque omne quod triſte fuerat abſtergentes. Domine uenerabilis papa, dignata eſt corona ueſtra, ut quid paſchalis ſupputationis ueritas anni poſt hunc annum fuerit,haberet,ſacroſanctis auribus ueſtris exiguitas mea intimaret:cui præcepto inobediens exiſtere nec potui, nec debui. Diutino itaq; tractatu uel ratiocinatione id uerum inuenimus,quod ab Alexādrinæ eccleſiæ antiſtite beatitudini ueſtræ tranſcriptū eſt. Nam quum Romana ſupputatio quæ cyclo concludiī,cuius ipſe de quo quęſtio agitur,erat annus 63.qui cyclus cœpit à conſulatu Siagrij & Antonij, anno quarto Gratiani,nobis dubietatem afferret,eo quòd ſexto calend. Aprilium die,dies Dominica,& Luna 21 incurreret:& iterum octauo calendis Maiarum die,ut rei ueritas habet,Dominica paſchalis dies , & Luna 19, obueniret,in hoc

ambiguo fluctuãtes, ad Hebræorum hoc eſt Legalem ſupputationem nos conuertimus. Quem quum à Romanis ignoratur, facilè in errorem incurrunt. Cœpit ergo ogdoas à conſulatu uirorum clariſsimorum Ælij & Sigiſuulci: quæ concluditur anno hoc, de quo quæſtio uidetur exorta. Talis ratio hæc eſt: Priores duo anni communes, 3 emboliſm. 4 & 5 communes, & 8 emboliſm. Peruidet ergo apoſtolatus prudentia 8 annum ogdoadis non poſſe aliter fieri, niſi emboliſmum teneamus. Quòd ſi uoluerimus illud quod ſuperiùs diximus, ideſt quod primùm incurrit paſcha ſeptimo calendis Aprilium celebrare, communem annum faciemus, & incipiet omnis deinceps ſubſequentium annorum ſupputatio uacillare. Et ne hoc quod expoſui beatitudini ueſtræ aliquam obſcuritatem afferat, ſuggeſsimus communes annos apud Hebræos duodecim tantùm Lunas, hoc eſt, dies 384 habere. Neceſsitate ergo emboliſmi cogimur id tenere quod longius eſt, ne à uero deuiare uideamur: neque nobis aut nouum, aut erratum uideatur: quum dies paſſionis undecimo calendis Maiarum occurrat: à qua, ſicut uidetur, paſcha nomen accepit: licet Hebrææ linguæ interpretes tradant, Paſchã tranſitum dici: quod tamen id eſſe, Iohannis Euangeliſtæ dicto confirmatur: quo ait, quum de paſsione loqueretur: Quum ueniſſet hora, ut tranſiret IESVS ex hoc mundo: & reliqua.

Paſchaſinus epiſcopus ad ſanctum Leonem papam. Non nos dies una longiùs poſita, terreat: ne quum hoc uitamus, incurramus errorem: ſicut euenit tempore beatæ recordationis domini mei prædeceſſoris Zoſimi papæ, anno Honorij Auguſti conſulatus 11, & Conſtantij 2. Tempore ergo Zoſimi papæ, quum nec decimo calendis Maij die, ſed octauo calendis Aprilis paſcha celebratum eſt, id eſt pro emboliſmo communis annus cenſus eſt, & error grauiſsimus ortus eſt, intantum ut miniſterio certo, quod dono Spiritus ſancti datur, hæc ueritas probaretur: quod exponendum propterea credidi, quia locus etiam ipſe ſancto atque à me uenerando fratri meo diacono Libano, notiſsimus eſt: cuius myſterij miraculum tale eſt. Quædam uiliſsima poſſeſsio, quæ Meltinas appellatur, in montibus arduis ac ſyluis denſiſsimis conſtituta, illic perparum atque uili opere conſtructa eccleſia eſt, in cuius baptiſterio nocte ſacro ſancta paſchali baptizandi hora, quum nullus canalis, nulla ſit fiſtula, nec aqua omnino uicina, fons ex ſeſe repletur. Tũc ergo, ſicut ſuprà dixi, ſub ſanctæ memoriæ domino meo quondam, ac beatiſsimo papa Zoſimo, anno nono Honorij, quum apud Orientales error ortus fuiſſet, conſuetis lectionibus nocte ſancta diſcuſsis, quum preſbyter ſecundum morem, baptizandi horam requireret, uſque ad lucem aqua non ueniente: non conſecrati, qui baptizandi fuerãt, receſſerunt. Vt igitur breuiter narrem, illa nocte quæ luceſcebat in diem Dominiçam decimo die calendis Maij, fons ſacer hora competenti, repletus eſt. Euidenti ergo miraculo claruit, occidentalium partium fuiſſe errorem. Hæc prout potui, & epiſtolaris breuitas paſſa eſt, iubente apoſtolatu noſtro tranſcripſi. Prouolutus igitur nũc, obſecro, ut pro mea paruitate, immo pro totius orbis ſtatu, orare dignemini: ut tandẽ de tot neceſſitatibus liberati, cognoſcamus quomodo ipſe eſt Deus noſter, qui facit mirabilia ſolus, qui iam non tradat beſtijs animas confitentes ſibi: neque amplius nos tentari patiatur ſuper id quod ferre poſſumus, ſed faciat cum tentatione prouentum miſericordiæ, pro ſua pietate, ut ſuſtinere poſſimus. Hucuſque epiſtola Paſchaſini. Annus itaque 417 incarnationis ſecundum Dionyſium, eſt annus 9 Honorij: & annus 444 incarnationis, ſecundum eundem Dionyſium, eſt annus 21 Theodoſii principis.

Anni Chr. | Anni The.

446 | 22 | Valentinianus 6, & Nonius. Leo papa conſtituit, infra actionem dici miſſæ, Sanctum ſacrificium & immaculatam hoſtiam: & monacham non accipere uelamen capitis benedictum ab epiſcopo, niſi prius fuerit uirginitas eius probata.

447 | 23 | Ætius 3, & Symmachus. Britãni à Scotis & Pictis ſuperantur: quo ſubiectionem Romanis pro auxilio promittentes, miſſa legio liberans Scotos à Britannia proiecit: ac domum reuerſura præcepit Britannis murum trans inſulam inter duo maria ſtatuere: quo ceſpite magis quàm lapide conſtructo, ut diſceſſere Romani, Scoti aduecti in nauibus Britannos quaſi maturam ſegetem, obuiantes ſibi cędunt, calcant, deuorant: interim petentibus auxilia, Romani recurrũt & Scotos fugant: & cum Britannis murum inter urbes ſolidum ſaxo, à mari uſque ad mare collocant: & in littore meridiani maris, unde hoſtes metuebãtur, turres per interualla ad proſpectum ſtatuunt. Recedente uerò à Britannia Romano exercitu, Scoti & Picti redeunt, & totam Britanniã ab Aquilone muro tenus, & ipſo interrupto capiunt. Britanni uerò epiſtolam lachrymabilem ad Ætium Romanæ poteſtatis uirum ter conſulem mittũt, anno 23 Theodoſii, ſed non auxilium impetrant. Reuertuntur domum Scoti, & non poſt multum tempus reuerſi Picti cum Scotis extremam Britanniæ partem primùm, & deinceps inhabitandum detinent. Britanni autẽ unanimo conſilio cum rege ſuo Vertigerno Anglos quaſi defenſores patriæ ad ſe inuitandos elegerunt, ſed exceptos impugnatores ſenſerũt conficta occaſione, quòd pro ſe militantibus Britones minus ſufficienter ſtipendia darent.

448 | 24 | Calippus, & Adaburius: Eutyches hæreſiarcha Conſtantinopolitanus presbyter, fretus Theodoſii Auguſti amicitijs, conatus eſt, non perfectum hominem in CHRISTO aſſerere: contra quem Flauianus eiuſdẽ urbis epiſcopus conflictum ſuſcipiẽs, cum ſacerdoribus ſuis damnàtus eſt, authore Dioſcoro Alexandrinæ urbis epiſcopo.

Anni Chr. | Anni The.

449 | 25 | Poſthumianus, & Zeno. Theodoſius imperator pro defenſione Eutychetis Leonem papam ad ſe uocat: qui dum ire uellet, à populo prohibitus, presbyteros & diaconos quoſdam direxit.

450 | 26 | Aſturius, & Protogenes. Iterum uocati catholici audiendi.

451 | 27 | Valentinianus 7, & Auienus. Conciliũ in Epheſo contra Eutychianum presbyterum, qui Conſtantinopoli monaſterio celeberrimo prędebat, dicẽs: Deũ tantùm eſſe CHRISTVM, non hominem. Contra quem, Hilarius diaconus cum Iulio epiſcopo Puteolano, uice papę Leonis, miſſi fuerunt. Qui diaconus, quia pro uiolata fide illic clamauit, uitæ ſuæ fuga conſuluit, Romamq́ peruenit. Theodoſius uerò imperator eodem anno obijt: & cum magna pompa à Placidia & Leone cum omni ſenatu deductus eſt, & in Mauſoleo ad apoſtolum Petrum poſitus. Cui ſucceſſit Martianus, & Pulcheria eius coniux, Auguſta facta eſt: à quo damnatur Eutychius & omnes eius fautores.

MARTIANVS.

Romanorum 53, Martianus ſecũdum omnes, regnauit annis 7. iuxta eum qui hiſtoriam tunc conſcripſit, annis 8. ſecundum Romanam hiſtoriam, annis 7, menſibus 2, hoc eſt, uſq; ad calẽdas Iulij, in anno 445 poſt paſſionem Domini: ſub quo hi conſules fuerunt, teſte Caſſiodoro.

Anni Chr. | Anni Mar.

452 | 1 | Martianus, & Adelphius. Placidia Auguſta defuncta eſt 5 calen. Decẽbris. Pugna facta eſt in Gallijs inter Ætiũ patritiũ & Atilã regẽ Hunnorum: ſed cum utriuſq; populi ma-

ximacæde. Atila fugatus eſt in Gallias ſuperiores.

Anni Chr.	Anni Mar.

|453| 2 |Herculanus & Aſporatius. Iohannes Baptiſta duobus monachis orientalibus, qui ad oraculum uenerunt Hieroſolymam, caput ſuum iuxta Herodis quondam regis habitaculum, reuelauit: quod ad Phœnicem urbem cum magno honore prælatū eſt. Gens Anglorum ſiue Saxonū Britanniam tribus longis nauibus aduehitur: quibus dum iter proſperatū domi fama referret, mittitur exercitus fortior: & totam penè inſulam, ab Orientali eius plaga uſq; ad Occidentem igne uel enſe ſubegit. Atila redintegratis uiribus Aquilegiam magna ui dimicans introiuit. Cum quo à Valentiniano imperatore papa Leo directus, pacē fecit, teſte Caſſiodoro.

|454| 3 |Opilio, & Vincomalus. Synodus Chalcedonenſis facta, ubi Eutyches & Dioſcorus damnati ſunt. Sanctus Leo papa, ad Iulianū epiſcopum ſic: De paſchali obſeruantia ſanctæ memoriæ Theophilus Alexandrinus epiſcopus ad Auguſtum Theodoſium ſeniorem ſcribens, per centū annos à primo prædicti principis conſulatu digeſſit ordinem diei feſti paſchalis, cuius inſtructionis 76 nunc annus euoluitur, quod Opilione conſule 2 idus Aprilis celebrata eſt ſacra ſolennitas paſchalis, unde ſequenti anno 2, nonis Aprilis rationabiliter paſcha conſequetur. Sed annus qui erit 78. ut uidetur, diſcordat. Siquidem in 8 die calend. Maij, paſcha conſtituitur, quum 15 calend. Maij debuit fieri.

|455| 4 |Ælius, & Studius. Ordinatus eſt epiſcopus Deogratias in baſilica Fauſti, die Dominico 6 calend. Nouembris. Ætius patritius, in palatio, manu Valentiniani imperatoris extinctus eſt. Solus ex principibus famoſiſſimo, Atilæ formidabilis. Boëthius quoq; uir præfectus prætorio, amicus eius, & circunſtantibus interemptus eſt.

Anni Chr.	Anni Mar.

|456| 5 |Valentinianus 8, & Anthemius. Valentinianus imperator, ab amicis Ætij 13 calend. Aprilis, in campo Martio occiditur. Maximus uerò uir gemini conſulatus & patritiæ dignitatis, alia die 12 calen. Aprilis, Romæ ſumpſit imperium. Poſt menſem autem alterum, nunciato ei ex Aphrica Geiſerici regis aduentu, multis nobilibus & popularibus ex Vrbe fugientibus, quum Maximus data abeūdi cunctis licentia, trepidus uellet abſcedere, 77 die adepti imperij, à famulis Valentiniani dilaniatus eſt, & membratim in Tiberim proiectus. Sic caruit ſepultura. Poſt hæc conſequuta eſt, multis digna lachrymis Romana captiuitas. Vacuā enim omni præſidio Vrbem, Geiſericus obtinuit, 4 idus Iulijs, feria 3 occurrente ſibi papa Leone ſancto extra portas. Cuius ſupplicatio ita eundo agente leniuit, ut quum omnia poteſtati eius eſſent tradita, ciuitati tamen ab igne & cæde & ſupplicio abſtineretur. Roma uerò per 14 dies ſecura & libera ſcrutatione, omnibus opibus ſuis euacuatā eſt, multaq; millia captiuorum, prout cuique ætati placuerat, cum regina & filiabus eius Carthaginē abducta. Hoc anno, id eſt 455 incarnationis (iuxta Dionyſium) paſcha Domini, cum 8 die calendis Maij rectè celebratū eſt, ordinatiōe ſancti Theophili: quod ſanctus Leo papa, 15 calen. Maij potius obſeruandum proteſtatur. Cyclus 25 decennoualis incipit, indictione 8.

|457| 6 |Varari, & Iohannes. Poſt Maximū Auitus in Gallijs aſſumpſit imperium.

|458| 7 |Conſtantius, & Rufus. Auitus Placentiæ depoſuit imperiū. Martiano defuncto apud Conſtantinopolim, Leo Orientis; Maiorianus Italiæ ſuſcepit imperium, teſte Caſſiodoro.

LEO.

ROmanorum 54, Leo (ſecundum omnes) regnauit annis 16. hoc eſt

eſt uſque ad calendas Iulij, in anno 420 poſt paſſionem Domini, his conſulibus, teſte Caſſiodoro.

Anni Chr.	Anni Leo.	
459	1	Leo & Maiorianus. Qui cõſules fuerunt mutati propter bellũ Maioriani, & ſuffecti Richimer, & Patritius. Maiorianus in Aphricam mouit procinctum. Alexandria & Ægyptus errore Dioſcori hæretici languescit, qui immundo repletus ſpiritu canina rabie latrat.
460	2	Magnus & Apollonius. Hæreſis Acephalorum Chalcedonenſe concilium impugnantium apparuit. Acephali, id eſt ſine capite nominantur, quia quis author prius eum in uexit, non inuenitur.
461	3	Seuerinus, & Dagalaiphus. Maiorianus iuxta Derconam ciuitatẽ 8 idus Auguſti occiditur, immiſſione Richimeris. Cui Seuerum natione Lucanum Rauennæ ſuccedere fecit in regnum. Magnus Leo papa obijt 4 calend. Iulij. ¶ Hilarius papa 46 poſt Petrum, ordinatur, 2 idus Nouembris, qui ſedit annis 7, menſibus 6. Pro terræmotu continuo Conſtantinopoli contigit iuuenem in aëre omnibus uidentibus diuinitùs ſuſpendi: cui iuſſum eſt nunciare epiſcopo & populo ſic pſallere: Sanctus Deus, ſanctus fortis, ſanctus immortalis, miſerere nobis: nihil plus apponentes.
462	4	Leo 2, & Seuerus.
463	5	Baſilius & Viuianus. Theodorus epiſcopus ciuitatis quæ Tyriæ dicitur, eo quòd à Tyro rege Perſarũ ſit condita, ſcribit de uera incarnatione Dominica cõtra Eutychem & Dioſcorum, qui negauit humanam carnẽ in CHRISTO. Victorinus iubẽte papa Hilario ſcripſit paſchalem circulum 532 annorum.
464	6	Ruſticus, & Olibrius. Beorgor rex Alanorum apud Pergamum, à patritio Richimero peremptus eſt.
465	7	Herminerichus, & Baſiliscus. Seuerus Romæ in palatio fraude Richimeris peremptus eſt.

Anni Chr.	Anni Leo.	
466	8	Leo iunior 3, ſolus. Theodorus prędictus, epiſcopus Tyriæ, ſcribit Eccleſiaſticam hiſtoriam, quæ Tripartita dicitur, à fine librorum Euſebij, id eſt ab anno 20 Conſtantij uſque ad tempus huius Leonis imperatoris, qui & ipſe epiſcopus obijt.
467	9	Buſeus, & Iohannes. Anthemius à Leone imperatore ad Italiam mittitur, qui tertio ab Vrbe milliario, in loco qui dicitur Broncotas, ſuſcepit imperium.
468	10	Anthemius 2, ſolus. Marcellinus occiditur in Sicilia.
469	11	Martianus, & Zeno. Arabundus imperium tentans, iuſſu Anthemij in exilium deportatur. Hilarius papa obijt 9 calen. Martij. ¶ Simplicius, papa 47 poſt Petrum, ſucceſſit annis 15, diebus 6.
470	12	Seuerus & Iordanes. Romanus patritius affectans, imperium capite truncatur.
471	13	Leo 4, & Probianus. Aſpar affectans tyrannidem, Conſtantinopoli à Leone imperatore occidit.
472	14	Feſtus & Martianus. Patritius Richimer Romę facto Olibrio imperatore, Anthemium reuerẽtiam principis & ius affinitatis cum graui clade ciuitatis extinguit. Qui non diutius peracto ſcelere gloriatus eſt: ſed poſt quadraginta dies defunctus eſt. Olibrius autem menſe ſeptimo imperij uitam peregit.
473	15	Leo 5. ſolus. Gundibaldo hortante Glicerius Rauennæ ſumpſit imperium. Eodem anno Leo imperator nepotem ſuum Leonem, conſortem fecit imperij.
474	16	Leo iunior, ſolus. Nepos Romæ Glicerio ſucceſſit in regnum. Leo ſenior imperator, hoc anno obijt. Hucuſq; Proſper & Caſſiodorus. Iordanus epiſcopus, ſicut in Chronica ab eo hoc tempore compoſita refert, & Caſsiodorus cum eo, & Melitus: Leo ſenior Leonem iuniorem ex Ariagne familia, nepotem ſuum in imperio or

perio ordinans Orientali, anno 16 imperij ſui obijt.

LEO, II.

Romanorum 55, Leo iunior mox paucis mēſibus puerile, ordinante tamen patre, quum rexiſſet imperium: manu ſua generum ſuum Zenonem coronans, imperatoremq; conſtituens, rebus humanis exceſsit. Hæc Iordanus. Iuxta Romanam hiſtoriam, quòd Leo ſenior regnauit annis 16, ac menſibus 6. hoc eſt, uſq; ad calendas Ianuarias, in eodem anno 16, quo Leo obijt, Theodoricus rex Romam obtinuit, tempore Leonis iunioris.

ZENON.

Romanorum 56, Zenon (ſecundum omnes) regnauit annis 17. hoc eſt, uſque ad calendas Ianuarij, in anno 437 poſt paſſionem Domini, ſub quo hi conſules fuerunt, teſte Caſſiodoro. Zenon, natione Iſaurus, regnauit ſine purpura & regalibus inſignijs. Cyclus 26 decennoualis incipit, indictione duodecima.

|Anni|Anni|
|Chr.|Zen.|
|475| 1 |Procōſul Leo, ſolus. Zeno Leonis gener fuit. Hic dum proceſſibus degeret, ſubitò Verina Auguſta, ſocrus ſua, fratrem ſuum Baſilicum in imperium deducens, Auguſtum in Vrbe appellauit. Quod comperiens Zenon, Chalcedone, ſine aliqua reipublicæ læſione Iſauriam ſeceſſit: mallens ſe ſolùm cum Ariagne Auguſta exulare, quàm ſui cauſa reipublicæ aliquod ex bellis ciuilibus incōmodum prouenire. Quod Baſilicus cognoſcēs, Zenoniſq; fuga lætatus, Marcū filium ſuum Cæſarē ordinauit. Hæc Iordanus. Oreſtes nepote, in Dalmatias fugato, filio Auguſtulo dedit imperium.

|476| 2 |Baſilicus 2, & Armatius. Ab Odoacere Oreſtes & frater eius Paulus occiſi ſunt, nomenq; regis Odoacer aſſumpſit: quum tamen nec purpura nec etiam regalibus uteretur inſignijs.

|467| 3 Baſilicus iterum & Armatius. Iſte Zenon Leonem Auguſti filium interficere quæſiuit: ſed mater eius alium pro eo forma ſimili obtulit, Leonem uerò occultè clericum fecit: quiq; in clericatu uſq; ad Iuſtini tempora uixit.

|Anni|Anni|
|Chr.|Zen.|
|478| 4 |Ellus ſolus.
|479| 5 |Zenon 2, ſolus.
|480| 6 |Baſilius iunior, ſolus.
|481| 7 |Placidus etiam ſolus. Odoacer in Dalmatijs Odiuam uincit & peremit.

|482| 8 |Seuerin⁹ ſolus. Simplici⁹ papa Acacium Conſtantinopolitanū epiſcopum & Petrum Alexandrinū epiſcopum Eutychianos, damnat.

|483| 9 |Fauſtus 5, ſolus. Corpus Barnabæ apoſtoli, & Euangeliū Matthæi, Hebræo ſtylo ſcriptum reperitur, ipſo reuelante.

|484| 10 |Theodoricus, & Venancius. Simplicius papa obijt 6 nonis Martij. ¶ Felix, papa 48 poſt Petrum ſedit annis 8.

|485| 11 |Symmachus ſolus. Hunericus rex Vandalorum Arianus, in Aphrica exulatis defugatiſq; plus quā 334 epiſcopis catholicis eccleſias clauſit, plebem uarijs afficiens ſupplicijs: & quidem innumeris abſcidit manus, linguas præcidit: nec tamen loquelā catholicæ cōfeſſionis eripere potuit.

|486| 12 |Decius, & Longinus. Felix papa etiam damnauit Acatium & Petrum epiſcopos Eutychianos.

|487| 13 |Boëthius ſolus. Odoacer Feba rege Rugorum uicto captoq;, regno potitus eſt.

|488| 14 |Dinamius, & Sifidius. Theodoricus rex intrauit Italiam, his conſulibus, teſte Caſſiodoro. Cui Odoacer Adyſontium pugnam parans uictus, cum tota gente fugatus eſt. Eodem anno repetito conflictu, Veronæ uincitur Odoacer.

|489| 15 |Probinus, & Euſebius.
|490| 16 |Fauſtinus iunior, ſolus. Theodoricus rex ad Ducam fluuium Odoacrem tertio certamine ſuperauit: qui=

uit: qui Rauennam fugiens obſidetur incluſus. Odoacer uerò egreſſus Rauennam, nocturnis horis ad pontem Candidiani à domino noſtro Theodorico Rege memorabile certamine ſuperatur. Tunc etiam Vandali pace ſuppliciter poſtulata, à Siciliæ ſolita deprædatione ceſſarunt.

Anni Chr.	Anni Zen.	
491	17	Olibrius iunior, ſolus.

Eodem anno Zeno imperator obijt: cui Anaſtaſius in Orientalibus ſucceſſit. Sanctus Patritius Hiberniæ archiepiſcopus, quum eſſet annorum 92 obijt, quum eſſet annorum 16 uenditus eſt: ſex annis uixit in ſeruitute, in Romanis partibus: ſexaginta annis in Hibernia prædicauit.

ANASTASIVS.

Romanorum 57, Anaſtaſius ſecũdum omnes regnauit annis 27. hoc eſt, uſque ad calendas Maij, anno 454 poſt paſſionem Domini, his conſulibus, teſte Caſſiodoro.

Anni Chr.	Anni anaſ.	
492	1	Anaſtaſius & Rufus.

Hic duas naturas negauit in CHRISTO, ideſt humanitatis & deitatis, ſecundum Eutycheos.

|493| 2 |Albinus ſolus. Felix papa obijt. ❡ Huic Gelaſius papa 49 poſt Petrum, ſuccedit annis quatuor, & menſibus decem.

|494| 3 | Æmylius, ſolus.

|495| 4 | Aſterius & Præſidius. Theodoricus rex Rauennam ingreſſus, Odoacrem molientem ſibi inſidias occidit.

|496| 5 |Victor ſolus. Gelaſius papa Miſenum epiſcopum à Felice damnatum, eccleſiæ ſuæ reſtituit.

|497| 6 |Paulus ſolus. Gelaſius papa libros contra Eutychem & Neſtorium compoſuit: & obijt 13 calen. Decembr. ❡ Huic Anaſtaſius, papa 50 poſt Petrum, ſucceſsit anno uno, & menſibus ſex.

|498| 7 |Anaſtaſius ſolus. Anaſtaſius imperator nullus inimicorum ſuorum meruit audire uindictam, ſicut nec noſtræ eccleſiæ iura ſeruauit.

Anni Chr.	Anni anaſ.	
499	8	Paulinus, & Iohannes.

Thraſamundus Vandalorum rex catholicas eccleſias damnauit, & 225 epiſcopos exilio in Sardiniam miſit. Anaſtaſius papa uoluit occultè reuocare Acatium Conſtãtinopolitanum epiſcopum damnatum, quare diuino nutu percuſſus eſt, & obijt quinto calendarum menſis Iulij.

|500| 9 | Paulinus, & Iohannes. ❡ Symmachus, papa 51 poſt Petrum ſedit annis 15. Propter electionẽ Symmachi papæ & Laurentij. Feſtus exconſul nobiliſſimus, & Probinus excõſul ex parte Laurẽtij aduerſus Fauſtum exconſulem cæteroſq; ex parte Symmachi, in medio Vrbis cædes & homicidia fecerũt, & multos clericos occiderunt. Vnde etiam ſanctus Paſchaſius diaconus poſt mortem ſuam in pœna poſitus erat, quia contra populum in electione Laurentij uſq; in finem uitæ ſuæ permanſit: ſicut legitur in Dialogo. Et hoc fuit peccatum minimum, ideſt culpa ignorãtiæ, quia ipſe putabat ſe rectè agere corã Deo, quod ignoranter fecit.

|501| 10| Patritius, & Hypatius. Theodoricus rex hoc anno Romam cunctorum uotis expetitus, aduenit: & ſenatum ſuum mira affabilitate tractans, Romanæ plebi donauit annonas, atque admirandis munijs deputata, per annos ſingulos maxima pecuniæ quantitate ſubuenit. Sub cuius felici imperio plurimæ renouãtur urbes, minutiſſima caſtella conduntur: conſurgunt etiam admiranda palatia, magniſq; eius operibus antiqua miracula ſuperantur.

|502| 11 |Auienus & Pompeius.

|503| 12 |Auienus iunior, & Probus. Theodoricus rex aquam Rauennam perduxit. Cuius formam ſumptu proprio inſtaurauit, quæ longis antea fuerat ad ſolum reducta temporibus.

Anni Chr.	Anni Ana.

504 | 13 | Cethegus ſolus. Virtute domini regis Theodorici, uictis Bulgaribus, Syrmium Italia recepit.

505 | 14 | Theodorus, & Sabinianus. Symmachus papa multa eccleſiarum opera à fundamentis creauit, uel priſca renouauit. Ad beatum Laurentium & beatum Petrum & Paulum pauperibus habitacula conſtruxit, & omni anno per Aphricam ac Sardiniam, epiſcopis qui in exilio erant, pecunias ac ueſtes miniſtrabat.

506 | 15 | Anaſtaſius tertiò, & Venantius.

507 | 16 | Venantius iunior, & Celer. Theodoricus rex contra Francos miſit exercitum qui Gallias Francorũ deprædatione confuſas, uictis hoſtibus ac fugatis, ſuo acquiſiuit imperio.

508 | 17 | Importunus ſolus.

509 | 18 | Boëthius ſolus. Apud Carthaginem Olympius quidam Arianus in balneis ſanctam trinitatem blaſphemat: ſed ſtatim ignis iaculo imminente, uiſibiliter combuſtus eſt.

510 | 19 | Felix, & Secundinus.

511 | 20 | Paulus, & Muſchianus. Barnabas quidam Arianus epiſcopus, dum contra regulam fidei quendam baptizans dixiſſet, Baptizo te Barnabas in nomine Patris per filium in Spiritu ſancto: ſtatim aqua quæ fuerat ad baptizandum apportata, nuſquam comparuit. Quod aſpiciens qui baptizandus erat, confeſtim ad eccleſiam catholicam abijt, & baptiſmũ CHRISTI ſuſcepit. Iſte annus natiuitatis Domini, ſecundum curſum Solis & Lunæ, 2 continetur.

512 | 21 | Probus, & Clementinus.

513 | 22 | Senator ſolus. Fulgentius epiſcopus in cõfeſsione fidei & ſcientia floruit, compoſitor ſermonum, qui in natiuitate Domini leguntur. Cyclus 28 decennoualis incipit, indictione ſexta.

514 | 23 | Caſsiodorus ſolus. Sic ipſe ait: Me etiam conſule, in ueſtrorum laude temporũ adunato clero uel populo Romanæ eccleſiæ optata redijt concordia.

Anni Chr.	Anni Ana.

515 | 24 | Florẽtinus & Anthemius. Theodoricus rex filiam ſuam Amalaſuandam glorioſo uiro Eutharico in matrimonium copulauit, Deo auſpice. Symmachus papa obijt 14. calen. Auguſti. ¶ Hormiſda, papa 52 poſt Petrum, ſuccedit annis ſex.

516 | 25 | Petrus ſolus. Eucharicus Cillica gener Theodorici, mirabili gratia ſenatus & plebis ad edendum exceptus eſt feliciter conſulatum.

517 | 26 | Eucharicus Cillica, & Iuſtinus Auguſtus. Hormiſda papa cõpoſuit clerum, pſalmoſq; erudiuit.

518 | 27 | Anaſtaſius 4, ſolus. Hoc anno multa miracula uidit Roma, æditionibus ſingulis, ſtupente etiam Symmacho Orientis legato, diuitias & Gothis Romaniſq; datas dignitates. Ceſſit in curiã muneribus amphitheatribus diuerſi generis feras, quas pręſens ætas pro nouitate ſua miraretur, exhibuit. Cuius ſpectaculis uoluptates exquiſitas etiam Aphrica ſub deuotione tranſmiſit. Cunctis itaque eximia laude completis, tanto amore ciuibus Romanis inſedit, ut eius præſentiam adhuc deſiderãtibus Rauennã ad glorioſi patris remearet aſpectus, ubi iteratis æditionibus tanta Gothis Romaniſq; dona largitus eſt, ut ſolus potuerit ſuperare, quem Romæ celebrauerat conſulatum. Hucuſque Caſſiodorus. Hieronymi temporibus prætermiſſa. Igitur in effuſam annorum ſeriem, authorum teſtificatione digeſtam, ſub breuitatis compendio redigamus. Ab Adam uſq; ad diluuium, ſicut ex Chronicis Euſebij Hieronymiq; colligimus, anni ſunt 2242. A diluuio uſque ad Ninum Aſſyriorum regem, anni ſunt 699. A Nino uſque ad Latinum regem, anni ſunt 852. A Latino rege uſque ad Romulum, anni ſunt 457. A Romulo uſq; ad Brutum & Tarquinium primos conſules, anni ſunt 119. A Bruto & Tarquinio uſque

uſque

uſque ad conſulatum ueſtrũ, ſicut ex Tito Liuio, Aufidioq́ Baſſo, & Paſchali, uirorũ clarorum authoritate firmato collegimus, anni ſunt 1031. Ac ſic totus ordo ſeculorum uſq; ad conſulatum ueſtrum collectus, anni ſunt 5721. Incipit exhinc Chronica Bedæ & Iordanis, Hormiſda papa miſit Eunodium Ticinēſem epiſcopum ad Anaſtaſium imperatorem, docēdum cum alijs. Anaſtaſius uerò ſpernēs & hæreſi fauens Eutychetis, catholicos inſequutus eſt diuerſis plagis & mortibus. Qui inimicorum uallatus agminibus, ſæpe congemiſcens diuino fulmine perijt. Iordanus epiſcopus hiſtoriographus tunc ita ſcripſit: Anaſtaſius imperator mœrens & furens, maior octogenario ætatis anno, regniq́ 28, rebus humanis exceſſit.

IVSTINVS.

ROmanorum 58, Iuſtinus ſenior, (ſecũdum hiſtoriam Romanam & Iordanum epiſcopum, qui tunc conſcripſit chronicam, & uixit) imperauit annis 9. Sed iuxta Bedã, annis 8. hoc eſt, uſque ad calendas Ianuarias, in anno quadringenteſimo & 81.

Anni Chr. | Anni Iuſti. |

519 | 1 | Ruſticus & Vitalis. Iuſtinus ſenior nomen hæreticorum cœpit extinguere, eorumq́ ubique eccleſias catholicè conſecrari. Amantium præpoſitum palatij & Andream cubicularium occidit: Miſahelem & Ardaburum cubicularios Sardicam in exilium miſit: Theotricum quoq; ſatellitem Amantij, quem idem Amantius ad regnandũ clam præparauerat, comprehenſum carceratumq́ ſaxis contudit ingentibus, ſalſumq́ iecit in gurgitem: ſepultura cum imperio, cui inhiauerat, eum priuans fœdusq́ cum Vitaliano percuſſit, & ad ſe euocatum magiſtrum militum præſentis & conſulem ordinarium fecit. Quem rurſus in ſuſpicione habens facti prioris, ſedecim uulneribus in palatio, cum Celeriano & Paula, ſatellitibus confoſſum peremit.

Anni Chr. | Anni Iuſti. |

520 | 2 | Valerius, & Iuſtinianus.

521 | 3 | Symmachus & Boëthius. Hormiſda papa obijt octauo idus Augusti. Cui Iohannes, papa 53 poſt Petrum, annis duobus, menſibus decem. Sancta Brigida Scota, uirgo, in Hibernia diem clauſit extremum.

522 | 4 | Maximus, conſul ſolus. Quemadmodum ſolet fieri in omnibus, ſic etiam fit in dignitate hac cōnſulari: nam pedetentim bini conſules cœperunt iam diminuere, & ſtatim uniconſules, quouſque omnino hæc dignitas negligatur, & deficiat.

523 | 8 | Opilio & Iuſtinus Auguſtus. Theodoricus Arianus imperator Italiæ miſit Iohannem papam & cum eo Theodorum & Agapitum uiros conſulares, & Agapitum patritium, ad Iuſtinum imperatorem, interminãs niſi dimitterentur hæretici in pace ſinere, ipſe etiam omnes Italiæ populos gladio occideret. Iohannes uerò papa Conſtãtinopolim ueniens, ad portam quæ uocatur Aurea, populorum turbis ei accurrentibus, in conſpectu omnium roganti cæco lumen reddidit. Iuſtinus autem imperator, fletibus legatorum pro certo imminente, cæde catholicorum populorum motus dimittere ceſſit.

524 | 6 | Probus iunior, & Philoxenes. Iohannes papa rediens à Conſtantinopoli, quum Rauennam ueniſſet, Theodoricus eum cum comitibus carceris afflictione peremit, inuidia ductus, quia catholicæ pietatis defenſor eum honorificè ſuſcepiſſet. Quo anno, ideſt conſulatu Probi iunioris, etiam Symmachum patritium Rauennę occidit. Iohannes autem papa obijt decimoquinto calendis Iunij: cuius corpus translatum eſt, & ſepultum in baſilica ſancti Petri Apoſtoli. Huius Iohannis ſanctus Gregorius papa in libro Dialogorum meminit. ¶ Huic Felix, papa quinquageſimꝰ quartus poſt Petrum, ſucceſſit annis quatuor, menſibus duobus.

Anni Chr.	Anni Iuſt.	
525	7	Olibrius uir clariſſimus conſul ſolus. Theodoricus anno ſequente ſubita morte Rauennæ perijt, Gothi autem Atalaricum ex Theodorici regis filia natum, cum matre eius præficiunt. Hildericus rex Vandalorum epiſcopos ab exilijs reuerti, & eccleſias inſtaurare præcepit poſt annũ ſexageſimũ quintum hæreticę prophanationis. Poſt Traſamundum Hildericus ex Valentiniani imperatoris captiua filia genitus, in Vãdalis regnum ſuſcepit. Qui ſacramento à Traſamundo aſtrictus, ne catholicis in regno ſuo conſuleret, antequàm regnum ſuſciperet, Epiſcopos ab exilijs reuerti iuſſit, eiſq; eccleſias reformari præcepit. Acephalorum hæreſis abdicatur, dicentes, Paulum apoſtolum in Epiſtolis ſuis præcepiſſe fœminas debere fieri diaconas, quia eas commemorat poſt diaconos.
526	8	Marbutius uir clarus, conſul ſolus. Hoc anno Dionyſius computum incœpit, ita dicens inter cætera: Præſentis anni monſtremus exemplum, indictio quippe quarta eſt, & lunaris cycli 11 decẽnoualis 14. Et quia endecadis 6 eſt, annus eius emboliſmum eſſe neceſſe eſt. A 15 itaque luna præteriti feſti, uſque ad 14 præſentis, quot dies ſunt diligentiùs inquiramus, & inueniemus proculdubio quãdo paſcha celebrare debeamus. Transacto anno per indictionem 3 paſchæ, 14 lunam 9 die calend. Aprilis, id eſt 24 menſis Martij fuiſſe, quis dubitat? & reliqua. Et paulò antè dicit: Hoc monemus, quòd cyclus iſte 95 annorum, quem fecimus, non per omnia in ſeipſum reuertitur, & ideo poſt expletionem 95 annorum, non ad 5 cyclum ſancti Cyrilli, qui incœpit cyclos ſuos ab anno 153 Diocletiani, quorum 5 cyclum, nobis neceſſariò propoſuimus. Sed ad noſtrum primum cyclum, quem nos ab anno 248 eiuſdem Diocletiani incœpimus Lector recurrat: & reliqua.

Beatiſſimus Benedictus abbas, uirtutum gloria claruit, pater monachorum, de quo beatus papa & ſanctus Gregorius in libro Dialogorum conſcripſit. Iuſtinus imperator Conſtantinopoli ante quatuor menſes obitus ſui, ſenectuti ſuæ conſulens, & Reipublicæ utilitatibus, Iuſtinianum ex ſorore ſua nepotem, conſortem regni, ſucceſſoremq; reliquit, & rebus humanis exceſſit.

IVSTINIANVS.

Romanorum 59, Iuſtinianus teſte hiſtorico regnauit annis 38. hoc eſt, uſque ad calendas Ianuarias, in anno 489 poſt paſſionem Domini: ſub quo hi conſules fuerunt.

Anni Chr.	Anni Iuſti.	
527	1	Iuſtinianus Auguſtus ſecundò conſul ſolus. Beliſarius patritius, uir clariſſimus de Perſis mirabiliter triumphauit.
528	2	Decius uir clariſſimus cõſul etiam ſolus. Beliſarius à Iuſtiniano in Aphricam miſſus, Vandalorũ gentem deliniuit.
529	3	Lampadius & Oreſtes. Felix papa obijt. ¶ Huic ſucceſſit Bonifacius, papa 55 poſt Petrum, annis duobus ſedit.
530	4	Lampadius & Oreſtes iterum. Corpus ſancti Antonij à Deo reuelatum Alexandriam defertur, & in eccleſia beati Iohannis Baptiſtæ humatur.
531	5	Lampadius & Oreſtes tertiò. Perſæ Romanos apud Surorem uicerunt, ſatis cruenta uictoria. Conſtantinopoli, ſeditione, 30000 hominum perierunt. Hypatius pſeudoauguſtus cum alijs ſeditionis authoribus occiſus. Perſarum rex Coſroës cœpit regnum anno quinto Iuſtiniani: & pacem cum Iuſtiniano imperatore in annos centum & decem fecit. Iudæi & Saraceni, in Palæſtina Iulianum quendam ducẽ faciunt, & Chriſtianos perſequuntur, mox tandem uicti. Bonifacius obijt 17 die menſis Octobris. ¶ Huic aũt ſucceſſit Mercurius, papa 56 poſt

poſt

pa 56 poſt Petrũ annis 2. Mercurius iſte, ipſe eſt Iohãnes prædictus papa.

Explicit magnus cyclus paſchalis 532 annorum, in cuius 2 anno (iuxta Dionyſium) natus eſt Dominus.

Anni Chr.	Anni Iuſti.	
532	6	Lampadius & Oreſtes quartò.

Secundum ſanctam hiſtoriam ſacri Euangelij, in quo nihil falſitatis habetur, teſte etiam ſancto Auguſtino, in anno 13 eiuſdem cycli, Dominus noſter IESVS CHRISTVS, 8 calendis Aprilis, luna 17, à mortuis reſurrexit, anno 18 imperij Tiberij Cæſaris, ſecundum Euangelium Iohannis, hoc eſt in anno 12 incarnationis iuxta Dionyſium.

|533| 7 |Iuſtinianus ſolus. Iſte leges Romanorum multis libris nimis prolixis, & mutili diſſonantia, intra duodecim libros coarctauit in unum librum, quem Codicem Iuſtinianum nominari præcepit.

|534| 8 | Valerius, & Boëtius.

¶ Agapitus poſt Petrum papa 57, ſedit menſibus 11, diebus 19. poſtquàm Mercurius papa obijt 6 calend. Iunij. Sanctus Beda presbyter & computator, de hoc anno ita dicit: Dionyſius paſchalis circulos ſcribens ab anno Dominicæ incarnationis 532, iuxta ipſum Dionyſium, qui eſt annus 248 Diocletiani poſt cõſulatum Lampadij ac Oreſtis: quo anno Codex Iuſtinianus orbi promulgatus eſt. Hoc Beda ait. Interea Atalaricus rex Gothorum 8 annis imperans, obijt. Cuius mater Amalaſuenda Theodatum ſibi ſociauit in regnum, quam Theodatus poſt dies aliquot in balneo ſtrãgulari præcepit. Quia uerò ipſa uiuens, ſe ſuumq́ filium Iuſtiniano imperatori cõmendauit, Iuſtinianus imperator ad Theodatum iratus erat. Theodatus autem, ut imperator ei hoc dimitteret, miſit ad eum Cõſtantinopolim papam Agapitum. Agapitus uerò papa imperatorem in hęreſi Eutycheus corruentem, conuertit ad fidem. Antimum quoq́ Conſtantinopolitanum epiſcopum præfatæ hæreſis defenſorem, duas naturas in CHRISTO negantem, in exilium coëgit, & Menam catholicum in loco eius, epiſcopum conſecrauit. Agapitus uerò papa ibidem Conſtantinopoli obijt, decimo calend. Maij, Romæ uerò ſepultus eſt duodecimo calendis Octobris.

¶ Siluerius, papa 59 poſt Petrum, ſedit anno 1, menſibus 2. Interea ad Aphricam, quam multis annis Vandali poſsidebant, à Iuſtiniano imperatore cum exercitu Beliſarius patritius miſſus eſt, & Vandalorum gentem deleuit. Carthago quoquè anno exceſſionis ſuæ 96 recepta eſt, pulſis deuictisq́ Vandalis, & rege eorum Geliſmero, prælio uicto & capto, ac Conſtantinopolim miſſo. Carthago uerò receſsit anno 339 incarnationis Domini, iuxta Dionyſium, Theodoſii imperatoris iunioris 16. Agapito uerò mortuo miſit Iuſtinianus imperator Beliſarium patritium contra Theodatum regem Gothorum, qui quum moram apud Siciliam feciſſet, Theodatus obijt. Cui Vitigis ſucceſsit. Beliſarius uerò uidens ſibi incongruum tempus bellandi, intra urbem Romam ſe muniuit. Vitigis autem cum Gothis Romam per annũ obſident, & Romanorum omnia igne & ferro, etiam reliquias de tumulis ſanctorum ita diripiunt, ut matres membra natorum præ fame eo anno comederent.

Anni Chr.	Anni Iuſti.	
535	9	Beliſarius ſolus.

Iſte Beliſarius præcepto Theodoræ Auguſtæ, cõſentiente Iuſtiniano imperatore, papam Silueriũ, quia Antimum hæreticum Conſtantinopolitanum epiſcopum ab Agapito papa expulſum, noluit reuocare licet nolens, expulit ad Pontiam inſulam, in qua obijt duodecimo calendis Iulij.

|536| 10 | Beliſarius iterum ſolus.

¶ Vigilius, papa 60 poſt Petrum, ſedit annis 18, menſibus 6.

|537| 11 | Iohannes, conſul ſolus. Vitigiſum regem Gothorum bello

captum, Conſtantinopoli ſecum perduxit ad imperatorem Iuſtinianum.

Anni Chr. | Anni Iuſti.

538 12 Appius, etiam ſolus. Beliſarius item ad Aphricam cum exercitu uenit.

539 13 Iuſtinus iunior, ſolus. Beliſarius Guntharum regem Vandalorum occidit, & Vandalos ſubſtrauit reipublicæ.

540 14 Beliſarius conſul ſolus.

541 15 Beliſarius iterum ſolus.

542 16 Beliſarius item ſolus. Is autem Romam ueniens, crucem auream librarum centũ, & gemmis preciosiſsimis ornatam, ſuis uictorijs inſcriptã, beato Petro apoſtolo per manus Vigilij papæ obtulit.

543 17 Beliſarius denuò conſul. His conſulũ ultimus, teſte Caſſiodoro.

544 18 Anno 13 magni cycli paſchalis, ideſt 18 Iuſtiniani, annus Dominicæ paſsionis 2 cõtinetur, non antea, ideſt anno paſsionis primo. A paſſione igitur CHRISTI, uſq; in prædictum annum, habetur cyclus magnus paſchalis numero 532 annorũ.

545 19
546 20
547 21
548 22
549 23
550 24
Venit quidam manus in Oriente, nomine Andreas, habens ſecum canem rufum & cæcũ, qui iuſſus ab eo faciebat miracula. Quum enim ſtaret in foro coram turba, clàm eodem cane afferebãtur aſtantiũ annuli, & ponebantur in pauimento: quos ille cooperiebat, & præcipiebat cani, & tollebat, & dabat unicuiq; ſuum. Interrogatus etiam, oſtendebat canis in utero habentes: & fornicarios & adulteros oſtendebat, cum omni ueritate. Capto Vitigiſo rege, Gothi trãs Padum, Hildebaldum ſibi regèm ſtatuunt, eodemq; anno occiditur. Cui Erarius ſucceſsit, & ante annum occiſus eſt Antiochiæ, ob terræmotum. Cuidam ſeruo Dei reuelatũ eſt, ut ſcriberetur in ſuperliminaribus domorũ ſic: CHRISTVS nobiſcum, ſtate. Quo facto ſtetit ira Dei.

Anni Chr. | Anni Iuſti.

551 25 Cyclus decennoualis 2 incipit, indictione 14.

552 26 Baduiſla, qui & Totila, Erario ſucceſsit.

553 27 Vigilius papa ob eandem cauſam quã & deceſſor eius Siluerius indignatione Auguſti per Antimium S[illegible]bonẽ Cõſtãtinopolim perductus, indeq; in exiliũ actus, deinde reuocatus ad Romã, uenit Siciliam, & in ciuitate Sitacuſa obijt, & ſepultus eſt Romæ uia Salaria, iuxta Marcellũ papã.

554 28 ¶ Pelagius, papa 61 poſt Petrum, ſedit annis 11, menſibus 11.

555 29 Totila cum Gothis totam Italiam inuadit: exinde per Campaniã uiriq; Dei Benedicti abbatis cœnobium iter faciens, Romam obſidionibus circuncludit, & tunc fames penè ſimilis præcedenti contigit.

556 30 Feſsis & non ualentibus Romanis mœnia tueri, Totila porta Hoſtienſi Vrbem intrat. Qui nocte capiens Vrbem, ut parceret Romanis tubas ſonari præcepit, ut Romani uel paululum inimicorum rabiem deuitarent: & aliquantulum cum eis, tanquam pater cum filijs habitauit. Hãc illi ut datur, animi benignitatem, qui nimiæ antea crudelitatis fuit, beati patris Benedicti: quem quum Roma uenire uellet, audierat, monita conſuluit: quando Totilam increpauit, & de ſua morte poſt octo annos futura, ſibi prædixit.

557 31 Pelagius papa eccleſiã beati Philippi & Iacobi incepit cõſtruere.

558 32 Romę Caſsiodorus prius conſul, deinde ſenator, poſtea monachus clarus habetur.

559 33 Arator ſubdiaconus Acta Apoſtolorum uerſibus hexametris Romæ exarauit.

560 34 Victor Capuanus epiſcopus librum de paſcha ſcribens, Victorij arguit errores.

561 35 Vir ſanctiſsimus Herculanus, Peruſinæ ciuitatis epiſcopus fuit: q ex p̃cepto totilæ regis Gothorũ ſup

murum

murum ſuæ ciuitatis capite truncatus eſt: ſancto Gregorio teſte. Longobardi 40 ruſticos captiuos occiderunt, quia immolatitia cum eis non mānducauerunt, aliosq; captiuos decollauerūt, qui caput capræ cum eis non adorauerunt. His temporibus beatus Benedictus prius in loco qui Sublatus dicitur, qui ab urbe Roma 40 milliaribus abeſt, & poſtea in caſtro Caſſiani, quod Aurum appellatur, uirtutibus magnis effulſit: teſte beato Gregorio, in libro ſecundo Dialogorum, capite 14 & 15.

Anni Anni
Chr. Iuſti.

562 36 His temporibus uixit ſanctus Gregorius, ut ipſe perhibet in libro Dialogorum, ita dicendo, Vir uitæ uenerabilis Cerbonius Populonij epiſcopus, magnam in diebus noſtris ſanctitatis ſuæ probationem dedit. Nam quū hoſpitalitatis ſtudio ualde eſſet intentus, quia milites in hoſpitio ſuo abſcondit, ne occiderentur à Gotis: Totila perfidus rex Gothorū, eum in loco nomine Merulis, ubi cum exercitu ſuo ſedebat, immaniſsimo urſui homines crudeliter manducāti, in medio coram omnibus deputauit. Vrſus uerò pedes epiſcopi ouili manſuetudine lambebat.

563 27 Priſcianus grammaticus apud Cōſtantinopolim clarus habet. Pelagius papa obijt, 6 nonis Martij.

IVSTINVS, II.

Romanorum 60, Iuſtinus minor, regnauit annis 11. hoc eſt, uſque ad calendas Ianuarij, in anno 527 poſt paſsionem Domini noſtri.

Anni Anni
Chr. Iuſti.

564 1 ¶ Iohannes papa 62 poſt Petrum, ſedit annis 13.

565 2 Narſes patritius ad Italiā ueniens. Totilam Gothorū regem occidit, & Italiā ad rempublicā reduxit.

566 3 Is Narſes, per inuidiā Romanorum, pro quibus multa contra Gothos laborauit, accuſatus erga Iuſtinum imperatorem & eius cōiugem Sophiā, quod ſeruitio premeret Italiā, receſsit, Neapolim ciuitatē Cāpaniæ, & Lōgobardos introduxit in Italiam.

Anni Anni
Chr. Iuſti.

567 4 Leuigillus rex Gothorū, quaſdam Hiſpaniæ regiones ſibi rebelles, in poteſtatem regni ſui ſuperando redegit.

568 5 Iohannes papa eccleſiam apoſtolorum Philippi & Iacobi, quam prædeceſſor eius Pelagius cœperat, perficiens dedicauit.

569 6 Cyclus decennoualis 3 incipit, indictione 3.

570 7 Germanus Pariſiorum epiſcopus obijt.

571 8 Fortunatus poëta in Gallijs clarus habetur.

572 9 Armenij fidem CHRISTI
573 10 ſuſcipiunt.

574 11 Redemptus Ferentinæ ciuitatis epiſcopus clarus habetur, ut in Dialogo legitur.

575 12 Iuſtinus imperator amentia obijt.

CONSTANTINVS, II.

Romanorum 61, Tiberius Conſtantinus regnauit annis ſeptem. hoc eſt, uſque in annum 538 poſt paſſionem Domini.

Anni Anni
Chr. Con.

576 1 Gregorius apocriſiarius in Conſtantinopoli, & poſtea papa, in Iob expoſitionem condidit. Iohannes papa obijt.

577 2 Benedictus, papa 63 poſt Petrum, ſedit annis 4, menſibus 2.

578 3 Gregorius Eutychiū Cōſtantinopolitanum epiſcopum Tiberio præſente conuicit, ita ut Tiberius librum Eutychij de reſurrectione deſtruens, ſuis catholicis allegationibus deliberaret flammis cremari debere. Scribebat autem id Eutychius corpus noſtrum in reſurrectione, impalpabile, & uentis aërijsq; ſubtilius eſſe uenturum cōtra illud Dominicū, Palpate, & uidete, quia ſpiritus carnem & oſſa non habent, ſicut me uidetis habere.

Anni Chr.	Anni Iuſti.

579 | 4 | Gens Longobardorũ comitãte fame, mortalitate & peſte, omnem inuadit Italiam, ipſamq́ Romam uaſtaturum obſidet urbem: quibus, tempore illo, rex præerat Alburnius.

580 | 5 | Vaſtãtibus omnia per circuitum Longobardis, quum fames abundaret, multa millia frumenti Benedictus papa ab Ægypto dirigens, Romam ſub ſtudio miſericordiæ releuauit.

581 | 6 | Gothi per Erminigildum Lungildi regis filium bifariè diuiſi, mutua cæde uaſtantur. Benedictus papa obijt 2 calend. Auguſti.

582 | 7 | ¶ Pelagius, papa 64 poſt Petrum, ſedit annis 10, menſibus 2. Gregorius papa in Dialogo ſic dicit: In monaſterio meo ante decennium, Geruntius monachus graui infirmitate depreſſus ſomniauit abbates & clariſsimos uiros in meum monaſterium de ſuperioribus deſcẽdere. Quorum unus ait: Ad hoc uenimus, ut demonſtratione Gregorij quoſdam fratres in militiam mittamus. Et alteri ait: Scribe Marcellum, Valẽtinianum, Agnellum, atq; alios, & hunc Geruntium: qui eo ordine obierint.

MAVRITIVS.

Romanorum 62, Mauritius regnauit annis 21, mẽſibus 4. hoc eſt, uſque ad calendas Maij, in anno 525 poſt paſsionem Domini.

Anni Chr.	Anni Mau.

583 | 1 |
584 | 2 | Pelagius papa ſine iuſsiõne Mauritij ordinatꝰ eſt,
585 | 3 | eo quòd Longobardi Italiam per circuitum obſidebantur, ita ut nullus foras egredi poſſet.

586 | 4 | Erminigildis Lũgildi Gothorum regis filius, ob fidei catholicæ confeſsionem inexpugnabilem, à patre Ariano regno priuatus, in carcerem & in uincula proiectus eſt. Ad extremum nocte ſancta Dominicæ reſurrectionis, ſecuri in capite percuſſus, regnum cœleſte pro terreno rex & martyr poſsidere meruit. Cuius frater Richardus mox ut regnum poſt patrem accepit, omnem Gothorum cui præerat gentem, inſtãte Leandro Hiſpalitano epiſcopo, qui & Hermigildum docuerat, catholicam conuertit ad fidem.

Anni Chr.	Anni Mau.

587 | 5 | Pelagius papa Heliæ A-
588 | 6 | quileieñſi epiſcopo nolenti tria capitula Chalcedonenſis ſynodi ſuſcipere, ſatis utilem epiſtolam miſit, quam ſanctus Gregorius adhuc diaconus conſcripſit.

589 | 7 | Sanctus Columbanus pa-
590 | 8 | ter, ex Hibernia inſula cum ſancto Gallo alijſq; probatis diſcipulis uenit in Burgundiam, ibiq; permittente Theodorico rege, monaſterium quod Luxouium dicitur, ædificauit. Exinde Abrumhilda fugatus, Alemãniam ingreditur, ubi ſanctum Gallum reliquit. Ipſe uerò in Italiam tranſiẽs, monaſterium quod Bouium dicitur, ædificauit: ubi multorum pater monachorum extitit.

591 | 9 | Hoc tempore factum eſt diluuium 16 calend. Nouembris, ut flumẽ Tiberis ſuper muros urbis Romæ influeret, & per alueum eiuſdem fluminis cum multa ſerpentium multitudine, draco mirę magnitudinis per urbem uſque ad mare deſcẽdit: quam inundationem peſtilentia quæ dicitur inguinaria ſtatim ſequuta eſt, ut pauci ex multitudine uiuerent, in qua primitus Pelagius papa obijt, octauo idus Februarij.

592 | 10 | ¶ Sanctus Gregorius papa 65 poſt Petrũ, ſedit annis 13, menſibus 6, diebus 10, qui in hac tribulatione à cunctis electus eſt: & quum litaniam ſeptiformem ordinaſſet, una die dum Dominum deprecabantur, ſubitò 80 obierunt. Septiformis autem litania ideo dicitur, quia in ſeptẽ ordinibus populus erat diuiſus ita: Primo ordine, clerus. Secundo abbates cum monachis. Tertio, abbatiſſæ cum ſuis. Quarto, infantes. Quinto, laici.

Sexto,

Sexto, uiduæ. Septimo coniugatæ fœminæ erant.

Anni Chr.	Anni Mau.	
593	11	Auares contra Romanos
594	12	dimicantes, auro magis

quàm armis pelluntur. Ante trienniũ in monaſterio beati Gregorij monachus nomine Iuſtus, fuit medicus, qui ante obitum ſuum germano ſuo nomine Copioſo, ſibi ſeruienti, tres aureos nũmos habere ſe innotuit, quos eum in ſterquilinio ſepeliri fecit beatus Gregorius.

595 | 13 | Gregorius papa anno Mauritij imperij 13, indictione 13, ſynodum epiſcoporum 24 conuocauit ad corpus beati Petri apoſtoli. In eccleſia Arianorum, iuxta Romam, in loco nomine Subura, quum catholicè conſecraretur, introductis in eam ſancti Sebaſtiani & ſanctæ Agathæ reliquijs, diabolus in figura porci per populum exiuit ab ea. Poſt paucos autem dies, nubes cœlitus deſcendẽs, totam miro odore repleuit eccleſiam.

596 | 14 | Cœnobium ſancti Bene-
597 | 15 | dicti abbatis à Longo-
598 | 16 | bardis noctu inuaditur.

Monachi uerò Romam petierunt codicem ſanctæ regulæ, & pondus panis ac menſuram uini deferentes.

599 | 17 | Gregorius papa adiecit in miſſa, Dieſq; noſtros: uſque, Numerari. Sanctus Gregorius poſtquàm alueum illum Tibris egreſſus eſt, & ſuper muros urbis Romæ influxit, Dialogum compoſuit, ipſo teſte in libro tertio, capite 19. In Campaniæ parte, uir ualde uenerabilis Martinus in monte Marſico, ſolitariam uitam duxit. Hic cathena ferrea ſibi pedem ligauit, eamq; ſaxo ex altera parte affixit, ne longiùs exiret. Quod uir uitæ uenerabilis Benedictus audiens, cuius ſuperiùs memoriam feci, ei per diſcipulum ſuum mandare curauit, Si ſeruus Dei es, non te teneat catena ferri, ſed cathena CHRISTI. Ad hanc uocem Martinus cathenam ſoluit, & nunquam poſtmodum plus longitudine cathenæ exiuit.

Anni Chr.	Anni Mau.	
600	18	Beatus Gregorius miſsis

Britanniam Auguſtino, Melito & Iohanne, & alijs pluribus cum eo monachis, timentibus Deum, ad CHRISTVM Anglos conuertit. Sanctus Columbanus obijt.

601 | 19 | Edilbertus rex Anglorũ, ad CHRISTI gratiam cõuerſus, cum ſua gente Cantuariorum, cui præerat, proximiſq; prouincijs doctorẽ ſuum Auguſtinum, cæteroſq; antiſtites epiſcopali ſede donabat. Porrò gentes Anglorum ab Aquilone Humbri fluminis ſub regibus Elle & Adilfrido, necdum uerbum uitæ audiuerant.

602 | 20 | Gregorius papa 18 annum Mauritij imperatoris, indictione 4, ſcribens Auguſtino Lundoniæ & Eboraci epiſcopos, accepto à ſede apoſtolica pallio, metropolitanos eſſe debere decreuit. Idẽ refert, apoſtolos ad miſſam cantandam, nihil aliud niſi tantùm orationem Dominicã dixiſſe.

603 | 21 | Mauritius imperator cum filijs ſuis Theodoſio, Tiberio Cõſtanſtantino, à Phoca qui fuit ſtrator Priſci patritij, occiditur. Sed ſanctus Benedictus abbas (ſicut ſui ſcribunt) 12 calendarum Aprilis, ſabbato ſanctæ paſchæ, in hoc anno uidetur obijſſe. Niſi enim in anno 96 ante iſtum annum obitus eius non habetur, quia tunc ſi natus ualde paruulus fuit, in hoc autem anno ætatis ſuæ plus minus'ue 90 obijſſe poſſe.

PHOCAS.

Romanorum 63, Phocas regnauit annis 9. hoc eſt, uſque ad calendas Maij, in anno 566 poſt paſsionem Domini noſtri.

Anni Chr.	Anni Pho.	
604	1	Imago Phocæ 7 calend.

Maij, indictione 7, Romã delata eſt, ſicut in uita ſancti Gregorij legitur: & poſtquàm à clero & ſenatu acclamatũ eſt eis in baſilica Iulij, iuſſu ſancti Gregorij in baſilica ſancti Cæſa-

rij, Lateranenſi palatio collocatur.

Anni	Anni	
Chr.	Pho.	
605	2	Sanctus Gregorius papa obijt 4 idus Martij, indictione 8.
606	3	¶ Sabinianus, papa 66 poſt Petrum, ſedit anno 1, menſib. 10.
607	4	Precerini ac Benedicti per Orientem uel Ægyptũ ciuile bellum faciunt, ac ſeſe mutua cæde proſternunt. Sabinianus papa obijt 11 calendis Martij,
608	5	¶ Bonifacius, papa 67 poſt Petrum, ſedit menſibus 10. Hic impetrauit à Phoca Cæſare, ut ſedes apoſtolica Romana caput eſſet eccleſiæ, quum antea Conſtantinopolis primam omnium ſe ſcribebat. Hic conſtituit in eccleſia beati Petri, cum epiſcopis 72, presbyteris 30, diaconibus 3, et omni clero ſub anathemate, ut nullus Pontifice uiuente, aut epiſcopo ciuitatis ſuæ præſumat loqui, aut partes ſibi facere, niſi tertio die depoſitionis eius, adunato clero & famulis eccleſiæ electio tunc fiat. Eodem anno obijt tertio idus Decembris.
609	6	Bonifacius, papa 68 poſt Petrum, ſedit annis 6, menſibus 9.
610	7	Bonifacius papa obtinuit à Phoca Cæſare, ut in ueteri phano, quod Pantheum uocabatur, & à Domitiano imperatore conſtructum erat, eccleſiam omnium ſanctorũ conſecrari, ubi omnium idolorum cultus agebatur.
611	8	Perſæ contra rempublicam bella grauiſſima gerentes, multas Romanorũ prouincias & ipſam Hieroſolymam auferunt, & deſtruentes eccleſias, ſancta quoque prophanãtes, inter ornamenta ſanctorum uel communium locorum, etiam uexillum Dominicæ crucis abducunt. Heraclius qui Aphricam regebat, Phocam uita priuauit, cui & ſucceſſit.

HERACLIUS.

Romanorum 64, Heraclius regnauit annis 27. hoc eſt, uſque ad calendas Martij, in anno 573 poſt paſſionem Domini.

Anni	Anni	
Chr.	Her.	
612	1	Anaſtaſius Perſa monachus, poſtea nobiliter pro CHRISTO paſſus: qui natus in Perſide, magicas artes à patre puer diſcebat: ſed ubi à captiuis Chriſtianis nomen CHRISTI ſaluatoris audierat, in eum mox toto animo conuerſus eſt.
614	3	Tunica Domini in Iudæa reperitur. Bonifacius papa obijt.
615	4	¶ Deuſdedit, qui & Theo-
613	2	odatus, 69 poſt Petrum, ſedit annis 4. Hic conſtituit ſecundam miſſam in clero. Eodem anno factus eſt terræmotus magnus, menſe Auguſto indictione tertia. Poſt hæc ſequuta eſt clades in populo, id eſt percuſſio ſcabiarum, ita ut nullus poſſet mortuum ſuum cognoſcere.
616	5	Anaſtaſius relicta Perſide, Chalcedoniam Hierapolimque quærens CHRISTUM, ac deinde Hieroſolymam, ubi baptizatus 4 ab eadem urbe milliario, monaſterium abbatis Anaſtaſius intrauit, in quo 7 annis regulariter uixit.
617	6	Anaſtaſius iſte quum Cæſaream Palæſtinæ orationis gratia ueniſſet, captus à Perſis, & multa diu uerba inter carceres & uincula Marzabana duce perpeſſus, tandem mittitur Perſidem ad regem eorum Coſdroen, à quo ter per interualla auditus & uerberatus, ad extremum una ſuſpenſus manu, per tres horas diei: & ſic decollatus, cum alijs 70 martyrium compleuit: mox tunica eius indutus quidã dæmoniacus, curatus eſt.
618	7	Deuſdedit papa obijt 6 idus Nouembris.
619	8	¶ Bonifacius, papa 70 poſt Petrum, ſedit annis 10.
620	9	Puer natus eſt abſque ocu-
621	10	lis & palpebris & mani-
622	11	bus & brachijs, à lumbis deorſum, ut cauda piſcis.
623	12	Bonifacius obijt octauo calendarum menſis Nouembris. Hic autem conſtituit, ut nullus trahatur de eccleſia.

|Anni|Anni|
|Chr.|Her.|
|624| 13|❡Honorius papa 71 poſt Petrum, ſedit annis 12.

|625| 14|Heraclius imperator cum exercitu ſuperatis Perſis, Chriſtianos qui erant captiui reduxit gaudentes.

|626| 15|Reliquiæ beati martyris Anaſtaſii primò ad monaſteriũ ſuum delatæ, deinde Romam aduectæ uenerantur in monaſterio beati Pauli apoſtoli, quod dicitur Ad aquas Saluinas. Cyclus 6 decennoualis incipit, indictio decimaquinta.

|627| 16|Anno Heraclij 16, indictione 15. Edumus rex Anglorum in Britannia trans Vmbranæ gentis ab Aquilonẽ, prædicãte Paulino epiſcopo, quem miſerat de Francia archiepiſcopus Iuſtus uerbũ ſalutis cum gente ſua ſuſcepit, anno autem 11 regni ſui, aduentus 2 Anglorũ in Britanniã, anno 230 hoc geſsit. Ipſe uerò dedit Paulino ſedem epiſcopatus Eboraci. Qui profectò regi illi auſpicium futuræ fidei, & regni cœleſtis poteſtas & terreni creuit regni. Totam enim Britanniam primus omnium Anglorum ſub ſe ſubiecit.

|628| 17|In Nilo flumine uiſi ſunt
|629| 18| uir & mulier: uir, terri-
|630| 19| bilis & rufus: mulier,
|631| 20| cum mammillis & cæſarie, & hoc ab ortu Solis uſque ad horam nonam.

|632| 21|Eo tẽpore errorẽ 14 anno
|633| 22| rũ in obſeruatione paſ-
|634| 23| chæ apud Scotos exortũ, Honorius papa per epiſtolã redarguit: ſed & Iohannes, qui ſucceſſori eius Seuerino ſucceſsit, idem arguebat. Quum enim adhuc eſſet electus in pontificatũ, pro eodem paſcha eis ſcribit. Iohannes quoquè & pro Pelagiana hæreſi quæ apud eos reuiuiſcebat, ſcripſit.

|635| 24|Honorius papa obijt, 4 calendis Octobris: & ceſſauit pontificatus anno 1, menſibus 7, diebus 17.

|636| 25|❡Seuerinus, papa 72 poſt Petrum, ſucceſsit anno uno, & obijt quarto nonis Auguſti.

|Anni|Anni|
|Chr.|Her.|
|637| 26|❡Iohannes, papa 73 poſt Petrum, ſucceſsit anno 1, mẽſibus 10. Iudæi in Hiſpania Chriſtiani efficiuntur. Siſebutus enim rex Gothorũ glorioſiſsim⁹, in Hiſpania Romanas prouincias & Romanæ militiæ urbes bellando ſibi ſubiecit, & Iudæos ſui regni ſubditos ad fidem CHRISTI cõuertit.

|638| 27|Iohãnes papa obijt 4 idus Octobris. Heraclius imperator Conſtantinopoli obijt.

HERACLEONAS.

Romanorum 65, Heracleonas filius Heraclij cum Martina matre ſua, regnauit duobus annis.

|Anni|Anni|
|Chr.|Her.|
|639| 1 |❡Theodorus, 74 poſt Petrum, ſedit annis 6, menſibus 6. Cyrus Alexandriæ, & Sergius & Pirrhus regiæ urbis epiſcopi, Acephalorum hæreſim inſtaurãtes, unam operationem in CHRISTO diuinitatis & humanitatis & unã uolũtatem dogmatizant. E quibus Pirrhus his temporibus ſub Theodoro papa Romam ueniens, ex Aphrica, ficta (ut apparuit) pœnitẽtia, obtulit, eidem papæ præſente cuncto clero & populo libellũ cum ſua ſubſcriptione, in quo cõdemnaretur omnia, quæ à ſe uel à deceſſoribus ſuis ſcripta uel acta fuiſſent contra catholicam fidem. Vnde benignè ſuſceptus eſt ab eo, quaſi regiæ urbis pontifex. Sed quia reuerſus domum, repetijt errorem domeſticũ memoratus ille papa Theodorus, aduocatis cuncti ſacerdotibus & clero in eccleſiam Petri apoſtoli, cõdemnauit eum ſub uinculo anathematis.

CONSTANTINVS, III.

Romanorum 66, Cõſtantinus filius Heraclij, regnauit menſibus 6. Pirrhi ſucceſſor Paulus, non tãtùm uæſana doctrina, ſicut deceſſores eius, ſed & aperta perſequutione catholicos cruciat. Apocriſiarios ſanctæ Romanæ eccleſiæ, qui ad eius correctionem miſ-

nem miſſi fuerant, partim carceribus, partim exilijs, partim uerberibus afficiens. Sed & altare eorum in domo Placidiæ ſacratum in uenerabili oraculo ſubuertens, diripuit, prohibens eos ibidem miſſas celebrare. Vnde & ipſe, ſicut præceſſores illius, ab apoſtolica ſede, iuſta depoſitionis ultione damnatus eſt.

CONSTANTINVS, IIII.

Romanorum 67, Conſtantinus, filius Conſtantini, regnauit annis uigintiocto.

Anni Chr.	Anni Con.	
641	1	Conſtantinus imperator
642	2	deceptus à Paulo, ſicut
643	3	Heraclius auus eius à

Sergio eiuſdem regiæ ciuitatis epiſcopo expoſuit typum aduerſus catholicam fidem. Nec unam, nec duas uoluntates aut operationes in CHRISTO diffiniens eſſe credendas, quaſi nihil uelle uel operari, credendus ſit CHRISTVS.

| 644 | 4 | Theodorus papa obijt, 2 idus Maij.

| 645 | 5 | ❡ Martinus, papa 75 poſt Petrum, ſedit annis 6, menſibus 2.

| 646 | 6 | Cyclus 7 decẽnoualis incipit, indictione 4.

Anni Chr.	Anni Con.	
647	7	Martinus papa propter
648	8	prædictã hæreſim con-
649	9	gregauit Romæ ſyno-
650	10	dum 105 epiſcoporum:
651	11	in qua ſynodo damna-
652	12	uit ſub anathemate Cy

rum, Sergium, Pirrhum & Paulũ, hæreticos præfatos epiſcopos. Facta eſt autem ſynodus præfata, anno 10 imperij Conſtantini, menſe Octobri, indictione 7. Et poſt hæc miſſus ab imperatore Theodoro hexarcha, tulit Martinum papã de eccleſia Conſtantiniana, & perduxit eum Conſtãtinopolim, & relegatus Cerſonam Lyciæ prouinciam, ibidemq; 4 idus Nouembris obijt, & multis uirtutum ſignis refulget.

| 653 | 13 | Martinus papa obijt.

| 654 | 14 | ❡ Eugenius, papa 76 poſt Petrum, ſedit annis 2, menſibus 10.

Anni Chr.	Anni Con.

| 655 | 15 | Eugenius papa obijt 4 nonis Ianuarijs.

| 656 | 16 | ❡ Vitalianus, papa 77 poſt Petrum, ſedit annis quatuordecim, menſibus ſex.

657	17	Conſtãtinus princeps Vi
658	18	taliano papa nuper or-
659	19	dinato, miſit beato Pe-
660	20	tro apoſtolo euangelia
661	21	aurea gemmis albis mi-
662	22	ræ magnitudinis in cir-
663	23	cuitu ornata. Ipſe uerò
664	24	poſt aliquot annos ue-
665	25	nit Romam, 5 die men-

ſis Iulij, feria 4. Tunc obtulit Dominico die ſuper altare ſancti Petri pallium auro textile. Et totus exercitus cum cereis eccleſiam intrauit. Hoc factum eſt per indictionem 6, anno 23 imperij Conſtantini. Sequente anno facta eſt eclypſis Solis 5 nonis Maij.

| 666 | 26 | Theodorus archiepiſcopus, & Adrianus abbas, uir æquè doctiſsimus, à Vitaliano papa miſsi in Britanniam, plurimas eccleſias Anglorum doctrinæ eccleſiaſticæ fruge fœcundarunt.

| 667 | 27 | Quum igitur Conſtantinus obtulit pallium, manſit in Roma dies 12. Inde indictione 7 Siciliam ingreſſus eſt, in qua manſit uſque ad indictionem 12.

| 668 | 28 | In qua indictione, in Sicilia, à ſuis, 15 die Iulij menſis, in balneo occiſus eſt. Et non pòſt longè Vitalianus papa obijt, ſexto calendis Februarij.

CONSTANTINVS, V.

Romanorum 68, Conſtantinus filius Conſtantini ſuperioris, regnauit annis 17.

Anni Chr.	Anni Con.	
669	1	❡ Adeodatus, papa 78

poſt Petrũ, ſedit annis 4, menſibus 2.

| 670 | 2 | Saraceni Siciliã inuadũt. Qui nimia præda ſecum ablata, mox Alexandriam redeunt.

Anni Chr.	Anni Con.	
671	3	Conſtantinus princeps, ſextam ſynodum inſtituit.
672	4	Adeodatus papa obijt.
673	5	¶Conus, papa 79 poſt Petrum, ſedit anno uno, menſibus ſex.
674	6	Hibernia inſula ſanctis ui-
675	7	ris plena habetur: de qua

beatus pater noſter Dyſibodius epiſcopatu abdicato cum plerisque ſocijs egreſſus, hunc locum inhabitauit, & diuinis laudibus hic ſe à fidelibus uenerari apud Deum promeruit.

Anni Chr.	Anni Con.	
676	8	Agatho papa ex rogatu

Conſtantini, Heraclij & Tiberij principum pijſſimorum, miſit in regiam urbem legatos ſuos, in quibus erat Iohannes Romanę eccleſiæ tunc diaconus, non longè pòſt epiſcopus, pro adunatione facienda ſanctarum Dei eccleſiarum. Qui urbem regiam, idest Conſtantinopolim egredientes, decima die menſis Nouembris, indictione decima, dominica die, ad proceſſionem imperatoris Conſtantini honorificè uocati ſunt. Die autem decimaſeptima menſis Februarij, die Dominico interrogatus eſt patriarcha Georgius de fide catholica. Adfuerunt autem epiſcopi centum quinquaginta, prçſidente Georgio patriarcha, regiæ urbis & Antiochiæ Machario. Et cōuicti ſunt, qui unam uolūtatem & operationem aſtruebant in Chriſto falſaſſe catholicorum patrum dicta perplurima. Finito autem conflictu Georgius correctus eſt. Macharius uerò cum ſuis ſequacibus ſimul & præceſſoribus Cyro, Sergio, Honorio, Pirrho, Paulo & Petro anathematizatus, & in locum eius Theophanius Abbas de Sicilia Antiochiæ epiſcopus factus: tantaq; gratia legatos pacis commutata eſt, ut Iohannes Portuenſis Epiſcopus, qui unus erat ex ipſis, Dominica 8 paſchæ miſſas publicas in eccleſia ſanctæ Sophiæ coram principe & patriarcha Latinè celebraret. Hæc eſt ſexta ſynodus uniuerſalis Conſtantinopoli celebrata, & Græco ſermone conſcripta temporibus Agathonis papæ, exequente ac reſidēte pijſſimo principe Conſtantino, intra palatium ſuum, ſimulq; legatis apoſtolicę ſedis & epiſcopis 150 reſidentibus. Prima enim uniuerſalis ſynodus in Nicæa congregata eſt, contra Arium, 318 patrum, temporibus Iulij papæ, ſub Conſtantino Magno. Secunda, in Conſtantinopoli 150 patrum, contra Macedonium & Eudoxium, temporibus Damaſi papæ & Gratiani imperatoris, quando Nectarius eidem urbi ordinatus epiſcopus eſt. Tertia, in Epheſo, 200 patrum, contra Neſtorium Auguſtæ urbis epiſcopum, ſub Theodoſio Magno principe, & papa Cœleſtino.

Quarta, in Chalcedone, patrum 630, ſub Leone papa, temporibus Martiani imperatoris. Quinta, item in Conſtantinopoli, temporibus Vigilij papæ, ſub Iuſtiniano principe cōtra Theodorum, & omnes hæreticos.

Sexta, hæc, de qua in præſentia diximus. Arius dixit, Patrem maiorem, filium minorem, ſpiritum ſanctū creaturam eſſe. Macedonius negabat ſpiritum ſanctum. Neſtorius dixit, ſanctam Mariam, non Dei, ſed hominis tantū genitricem eſſe. Eutyches Conſtantinopolitanus abbas dixit, Chriſtum per humanam aſſumptionem exiſtere, non duabus naturis, ſed ſolam in eo diuinam naturam manere. Theodorus dixit, alium eſſe Deum, uerbum, & alium eſſe Chriſtum, & Mariam non Dei matrem eſſe. Macharius uerò Antiochenus epiſcopus, dixit, unam uoluntatem Dei & operationem in Chriſto eſſe. Agatho papa obijt 4 idus Ianuarij.

Anni Chr.	Anni Con.	
677	9	¶Leo, papa octogeſimus

primus poſt Petrum, ſedit menſibus undecim, & obijt quinta nonis Iulij: & ceſſauit epiſcopatus menſibus undecim. Deinde, hoc tempore Leonis papæ, die decimaſexta menſis Aprilis, indictione 11, luna eclipſi pertulit poſt cœnam Domini, nocteq; penè

tota

tota in ſanguineo uultu elaborauit, donec poſt gallicantum cœpit paulatim delimpidare, & in ſuo reuerti.

Anni	Anni
Chr.	Con.

678 | 10 | Sanctus Beda presbyter, Anglicus computator, his temporibus clarus habetur.

679 | 11 | ¶Benedictus, 82 poſt Petrum, ſedit annis 4, menſibus 9. Iſte ab ineunte ætate, in eccleſia militauit, paupertatis ſemper amator.

680 | 12 | Sancta uirgo Edildruda,
681 | 13 | filia Annæ regis Anglo-
682 | 14 | rum, cum magnificis tri-
683 | 15 | bus uiris fuit coniuncta: poſt 12 annos thorum incorrupta ſeruauit. Poſtea regina, accepto inſtruendum monaſterium loco, qui dicitur Ieilge, abbatiſſa & nutrix ſanctarum uirginum uirgo cōſecratur. Cuius caro poſt ſedecim annos ſepulturæ, & ueſtis, qua inuoluta erat, incorrupta reperitur.

684 | 16 | Cyclus decennoualis 9 incipit. Benedictus papa obijt, 8 idus Maij, & ſepultus eſt apud beatum Petrum apoſtolum.

685 | 17 | ¶Iohannes, papa 83 poſt Petrum, ſedit anno 1, menſe 1. Huius tempore regnauit Iuſtinianus minor, mortuo patre, in initio menſis Septembris, indictione 14. Iohannes papa obijt 4 nonis Auguſti.

IVSTINIANVS, II.

Romanorum 69, Iuſtinianus minor, filius Conſtantini, annis 10.

Anni	Anni
Chr.	Iuſti.

686 | 1 | ¶Conon, papa 84 poſt Petrum, ſedit anno 1, menſibus 11.

687 | 2 | Sanctus Kilianus Scotus, de Hibernia inſula natus, Virtziburgenſis epiſcopus, clarus habetur. Conon papa obijt 21 die Septembris.

688 | 3 | ¶Sergius, papa 85 poſt Petrum, ſedit annis 11 & menſibus 9. Pipinus, filius Anſgiſi, Arnolphi filij, illius Arnolphi, qui poſtea Epiſcopus Metis fuerat, regit Francos annis 27 & dimidio.

Anni	Anni
Chr.	Iuſti.

689 | 4 | Iuſtinianus imperator cō-
690 | 5 | ſtituit pacem cum Saracenis decennio terra mariq́;, ſed & prouincia Aphrica ſubiugata eſt Romano imperio, quæ erat detenta à Saracenis. Ipſa quoq; Carthagine ab eis capta & deſtructa.

691 | 6 | Sergius papa conſtituit, ut tempore cōfractionis dominici corporis, Agnus Dei, à clero cantaretur.

692 | 7 | Iuſtinianus Sergium papam, qui erraticè ſua ſynodo quā Conſtantinopoli fecerat, ſubſcribere noluiſſet, miſſo Zachario protoſpatario ſuo, iuſſit Conſtantinopolim deportari: ſed præueniens militia Rauennatis urbis, aliarumq́; partium, iuſſa principis nephanda, & eundem Zachariam, contumelijs & iniurijs ab urbe Roma pepulit.

693 | 8 | Idem papa Sergius ordi-
694 | 9 | nauit uenerabilem uirum Vilibrordū, cognomine Clementem, Phryſonum genti epiſcopum: in qua uſq; hodie pro æterna patria deſedans, peregrinus multis uirtutibus claruit.

695 | 10 | Iuſtinianus ob culpā perfidiæ, regni gloria priuatus, exul ſeceſſit in Pontum.

LEO, III.

Romanorum 70, Leo regnauit annis tribus.

Anni	Anni
Chr.	Leo.

696 | 1 | Papa Sergius in ſacrario beati Petri, reperit capſam argenteam quæ in angulo obſcuriſſimo diutiſſimè iacuerat, & in ea crucem diuerſis ac pretioſis lapidibus adornatam, Domino reuelante reperit: de qua tractis quatuor petallis, quibus gemmæ incluſæ erant, miræ magnitudinis portionem ligni ſalutiferi dominicæ crucis interius repoſitam inſpexit. Quæ ex tempore illo annis omnibus in baſilica Saluatoris, quæ appellatur Conſtantiana, die exaltationis eius ab omni multitudine deuotè oſculatur atq; adoratur.

Anni Chr. | Anni Leo.

697 | 2 | Cudbertus antiſtes Lindifarnẽſis in Britãnia, miraculis claret.

698 | 3 | Tiberius contra Leonem inſurgens, regnum eius inuaſit, eumq́ꝫ q̃diu ipſe regnauit, in carcere tenuit.

TIBERIVS II.

ROmanorum 71, Tiberius regnauit annis ſeptem.

Anni Chr. | Anni Tib.

699 | 1 | Synodus Aquilegiæ facta

700 | 2 | ob imperitiã, 5 cõcilium uniuerſale ſuſcipere diffidit, donec beati Sergij monitis inſtructa, & ipſa cũ cæteris Dei eccleſiis annuere cõſentit.

701 | 3 | Sergius papa obijt 5 die idus Septembris, indictione 14.

702 | 4 | ¶ Iohannes, papa 86 poſt Petrum, ſedit annis 3, menſibus 3. Cyclus decennoualis 10, incipit indict. 1.

703 | 5 | Beda in libro de Temporibus, in anno 9 eũ condidit, & ita perhibet: Si uis noſſe quot ſint anni ab incarnatione Domini, iuxta Dionyſiũ, ſcito quot fuerint ordines indictionũ, utpote in præſenti anno 5, Tiberij 46. Hos multiplica per 15 fiunt 690, adde ſemper regulares 12, quia 4 indictione, ſecundum Dionyſium, natus eſt Dominus, & indictionẽ anni illius cuiuſcũq; uoluminis, utpote in præſente 1 fiunt 603. iſti ſunt anni Domini, iuxta Dio.

704 | 6 | Giſulphus dux Lõgobardorum Beneuenti Campaniã igne & captiuitate uaſtauit: quumq́ꝫ non eſſet qui eius impetu reſiſteret, papa Iohannes miſſis ad eum donarijs multis, uniuerſos captiuos redemit. Iohannes P. obijt, indict. 3. ſecũdũ geſta Pontificũ.

705 | 7 | ¶ Iohannes, papa 87 poſt Petrum, ſedit annis 2, menſes 8. ipſe fecit oratoriũ ſanctæ Dei genitrici opere pulcherrimo, intra eccleſiã beati Petri. Herebertus rex Longobardorum reſtituit ea quæ ad ius apoſtolicæ ſedis pertinebant, hancq́ꝫ donationẽ aureis literis Romam direxit. Iuſtinianus imperator Leonem & Tiberiũ cum alijs qui eum expulerant, occidit: quem Iuſtinianum Leo in expulſione illius, detrũcarat: qui pòſt iterum aſſumpto imperio, quoties defluẽtem guttam rheumatis manu deterſit, toties penè aliquẽ de ſuis contrarijs iugulare præcepit.

IVSTINIANVS, II.

ROmanorũ 72, Iuſtinianus regnauit 2 cũ Tiberio filio ſuo, annis 6,

Anni Chr. | Anni Tib.

706 | 1 | Iuſtinianus auxilio Bulgarorum regnum recipiens, occidit eos, qui ſe expulerãt patritios, & Leonem qui locum eius uſurpauerat, necnõ & ſucceſſorem eius Tiberiũ, tempore Iohannis papæ, ſecundum geſta Pontificum: qui eum de regno eiectum, toto quo ipſe regnabat tempore, in eadem ciuitate, in cuſtodia tenuerat. Gallinicum uerò patriarchã erutis oculis miſit Romam, & dedit epiſcopatũ Tyro, qui erat abbas in Ponto, eumq́ꝫ alebat exulem. Iohannes papa obijt 15 calendis Nouembris, indictione 6.

707 | 2 | ¶ Siſinnius, 88 poſt Petrũ, ſedit menſe 1. & obijt idus Nouẽbris.

708 | 3 | ¶ Conſtantinus, 89 poſt Petrum, ſedit annis 7, menſe 1.

709 | 4 | Iuſtinianus imperator pœnitentiam agens, Conſtantinũ papam ad ſe uenire iubẽs, honorificè ſuſcepit, ita ut die dominica miſſas ſibi facere iubens, cõmunionem de manu eius acceperit: quem proſtratus in terra, pro ſuis peccatis intercedere rogans, cũcta priuilegia renouauit. Qui quum exercitum mitteret in Pontum. prohibẽte papa, ad comprehendendum Philippicum, quẽ ibi reliquerat: conuerſus omnis exercitus ad partẽ Philippici, fecit eum ibidem imperatorẽ. Reuerſusq́ꝫ cum eo Conſtantinopolim, pugnauit cõtra Iuſtinianũ, 12 ab Vrbe milliario: occiſo Iuſtiniano Philippicus regnat.

710 | 5 | Conſtãtinus papa iuſſu im

711 | 6 | per. Iuſtiniani, die 5 Octobris, indictione 9, egreſſus de Roma uenit Hidrontum, ubi hyemauit. Iuſtinianus imp. à Nicea Bithiniæ pręcepit papæ ut Nicomediã ueniret obuiam regi uenienti, ubi papa & rex ſimul cõnue

nerunt. Papa de Nicomedia egreſſus 25 Octobris,Romam intrauit:deinde poſt mēſes 3,audiuit ꝙ Philippicus Iuſtinianū occidit. Hoc anno Hildebertus rex iuſtus migrauit ad Dominū,regnauit annis 18.ſepultuſq; eſt in Cauciato monaſterio in baſilica ſancti Stephani,regnauitq; Dagabertus puer filius eius pro eo 5 annis. Habebat igitur Grimoaldus Maior domꝰ,Pipini filius filiā Rabboconis ducis gentilis,in uxorem:qui quum Pipinum ægrotantem uolebat uiſitare,Leodio in baſilica ſancti Lamberti peremptus eſt à Rantgario gentile. Thiecoaldum uerò in aula regis ſedere ſublimè conſtituunt.

PHILIPPICVS.

Romanorum 73, Philippicus regnauit anno uno, menſibus ſex.

|712| 1 |Philippicus imperator eicit Cyrum de epiſcopatu,eumq; ad gubernādum abbatis iure monaſterium ſuum Pontum redire præcepit. Idem Conſtantino papa literas miſit praui dogmatis,quas ille cum apoſtolicæ ſedis concilio reſpuit. Et huius rei cauſa fecit picturas in porticu ſancti Petri, quæ acta 6 ſanctarum ſynodorum uniuerſaliū continerent:nam & huiuſmodi picturas quum haberentur in urbe regia Philippicꝰ iuſſit auferri:ſtatuitq; populus Romanus,ne hæretici imperatoris nomē,aut chartas uel figuram ſolidi reciperent. Vnde nec eius effigies in eccleſia introducta eſt,necnon ad miſſam prolata.

|713| 2 |Contra hunc Anaſtaſius inſurgens,regno oculiſq; priuauit.

ANASTASIVS.

Romanorū 74,Anaſtaſius regnauit annis tribus.

|714| 1 |Anaſtaſius imperator literas Conſtantino papa Romā per Scholaſticum patritium & hexarchum Italiæ direxit,quibus ſe fautorē catholicæ fidei,& ſancti Sixti concilij prædicatorem eſſe dixit. Conſtantinus papa obijt,6 idus Ianuarij.

|715| 2 |¶Gregorius,90 poſt Petrum,ſedit annis 16,menſib. 8. qui Bonifacium Scotum ordinauit epiſcopū Moguntinenſem,& per eum Germania uerbū ſalutis audiuit. Gregorij tempore indictione 4.uiſa eſt luna cruēta uſq; ad mediam noctem. Pipinus filius Anſgiſi,Anchiſæ Troiani nomine appellati,dux Francorum, poſt mortem Volfaldi ducis partem Auſtriæ regebat,obtinuitq; regnum Francorū per annos 27,cum regibus Ludouico,Hildeberto & Dagoberto. Anaſtaſii imp. anno 2 obijt. Carolus huius filius,qui & Maior domus,ex Adelheida,quam poſthabita priore cōiuge Biltrude,duxit uxorē:ſub honore maior domatus tenuit regnū Frācorum annis 27,uſq; ad filios ſuos Carlomānum & Pipinū. Luitprandus rex Longobardorū donationē patrimonij alpium Cocciarū, quam Erebertus rex fecerat,Gregorij monitione cōfirmauit. Egebertus Anglus,uir ſanctus,Scotos cōuertit,anno incarnationis 715,iuxta Dionyſium. Gregorius papa ſtatuit,ut in quadrageſimali tempore ieiuniū atq; miſſarum celebritas fieret. Dagobertus poſtquā regnauit annis 5,obijt. Franci Danahelem quēdam clericum,regem faciunt, atq; Hilpricum uocant. Poſt mortem Pipini,Carolus à Biltrude nouerca incarceratus,liberatur Dei auxilio. Tunc exercitū mouent iuxta Moſam contra Carolum etiā Phryſones duce Racbodone duce:Carolꝰ cęſus fuga diſceſſit.

|716| 2 |Raginfridus maior domus & Hilpricus rex fines Colonienſiū & regiones ad Rhenū uaſtant contra Carolū,munerati à Biltrude reuertuntur.

THEODOSIVS.

Romanorum 75,Theodoſius regnauit anno uno.

|717| 1 |Anaſtaſius Theodoſiū imp. facit:qui apud Niceā uictus,7000 militum amiſit,captus clericuſq; factus. Theodoſius uerò catholicus, mox in regia urbe imaginē illam uenerādam, in qua 6 ſynodi erant depictæ,& à Philippico fuerat deiecta,priſtino in loco erexit. Tiberis fluuius alueum ſuum egreſſus indictione 15,multa Romæ fecit exitia,ita ut in uia Latina ad unā & ſemis ſtaturam excreſceret,atque à

porta ſancti Petriuſq; ad pontem Miluium, a quæ deſcendentes ſe coniungerent. Manſit autem diebus 7, donec agentibus litanias crebras ciuibus, demum die 8 reuertitur. Beda ſic: Multi de Britannia Anglorum Romam uenerunt, inter quos reuerendiſſimus abbas meus Ceolfridus annos natus 74, quum eſſet presbyter annis 47, abbas autem 35. ubi Lingonas peruenit, ibi defunctus, atq; in eccleſia Sanctorum geminorũ martyrum ſepultus eſt: qui inter alia donaria miſit eccleſiæ ſancti Petri Pentatheucũ à beato Hieronymo in Latinum ex Hebræo translatũ. Raginfridus & Hilpricus rex, in Vinciaco, dominica die illuceſcẽte 12 cal. Aprilis, in quadrageſima ante paſcha, cum Carolo pugnãtes, terga uertunt: quos Carolus fugientes cedendo perſequitur uſque ad ciuitatem Pariſienſium. His temporibus, Vinfridus, qui poſtea quum epiſcopus ordinaretur, Bonifacij nomen accepit, doctor catholicus, natione Anglus: primũ Romam, deinde cum authoritate Gregorij papæ, in Franciam, ad prædicandũ uerbum Dei uenit.

LEO, IIII.

Romanorum 76, Leo, regnauit annis 9, & inde annis 15, uſq; ad Pipinum primũ Frãcorum imperatorẽ.

Anni Chr.	Anni Leo.

718 | 1 | Saraceni cũ immenſo exercitu Cõſtãtinopolim uenientes, triennio ciuitatem obſidẽt, donec ciues multa inſtãtia orationum ad Dominũ clamauerũt: tunc multi Saraceni fame, frigore & peſte perierunt: eorum pars obſidionis abſcedit. Qui inde regreſſi, Bulgarorũ gentem quæ eſt ſuper Danubium, bello aggrediũtur: ſed ab hac uicti, refugiunt, ac naues repetũt ſuas: ſed quum altum maris peterent, ingruente ſubita tempeſtate, plurimi merſi ſunt: plurimæ etiam naues eorum merſæ & confractæ. Carolus uictor regrediens, Coloniam uenit, receptiſq; ab Hiltrude theſauris patris ſui, regẽ ſibi conſtituit Lothariũ, nomine non poteſtate. Hilpricus uerò & Raginfridus, auxilio Vdonis Aquitanorum ducis inſtaurata rurſus acie, ſuperati fugantur à Carolo. Carolus ad Vdonem mittit, & Hilpricum, qui ad eum confugerat, per legatos recepit. Et eo tempore Lotharius mortuus eſt.

Anni Chr.	Anni Leo.

719 | 2 | Sanctus Bonifacius, à præſule ſedis apoſtolicæ Gregorio Mogũtiacæ ciuitati, metropoli Germaniæ archiepiſcopo ordinatur, & legatus Germanicus Romanæ eccleſiæ in Franciã mittitur: qui prædicatione ſua multos Turingorũ populos, Heſſorum & Auſtraſionum, ad fidem rectam, à qua diu aberrauerãt, conuertit. Monaſteria ſexus utriuſq; primò inſtituit Germaniæ.

720 | 3 | Mortuo Hilprico, Nouiomago ciuitate ſepultus eſt. Regnauit annis 5. & dimidio. Franci uero cum Carolo, qui & Maior domus, & Tiectericum Cala monaſterio enutritum, filium Dagaberti iunioris, regẽ ſuper ſe ſtatuũt, & annis 6 in regno ſubſtitit.

721 | 4 | Carolus Raginfridũ perſequens, Andegauis ciuitatem capit, poſtea ad Saxones uictor regreditur.

722 | 5 | Iuramentum ſancti Boni-
723 | 6 | facij in eccleſia ſancti Petri, coram papa Gregorio 2, Leonis imperatoris anno 6. ſed & Conſtantini filij eius. Iterũ Alemanni & Norici, pa-
724 | 7 | cis iura temerare nitũtur.
725 | 8 | Carolus tranſito Ligere Vdonem fugat, uaſtata & incenſa regione eius. Saraceni ab Vdone in auxilium uocati, cum rege ſuo Abdira Magaronnam Burdegalemq; perueniunt, cunctis locis uaſtatis & incẽſis, & eccleſiis igne crematis, & baſilicam ſancti Hilarij Pictauis incendunt. Carolus autem Saracenis cum manu ualida occurrens, regẽ eorũ cum 375000 proſtrauit, & 1500 de exercitu Francorum tantùm occiſis deuictiſq; hoſtibus, cum triumpho regreditur. Hoc anno Beda computator, minorem librum Compoti componit, ipſo ita teſtante: Si uis noſſe per annos ſingulos

quot ſunt epactæ, ſume annos Domini iuxta Dionyſium, quot fuerunt: ut puta, in præſenti octaua indictione, partire per nouemdecim decies nouies triceni quingenti ſeptuaginta, decies nouies octoni centum quinquagies dipondius, remanent tres: tolle triginta, remanent tres: iſti tres, ſunt tres epactæ præſentis anni.

Anni Chr.	Anni Leo.
726	9

|727| 10| Epiſtola Gregorij papæ ſecundi, ad Bonifacium archiepiſcopum, data decimo calendis Decembris, imperatoris Leonis anno decimo, ſed & Conſtantini regni anno 9, indictione decima.

|728| 11| A Longobardis indictione undecima, peruaſum eſt Sutrinſe caſtellum, & quadraginta diebus poſſeſſum ab eis, donec Gregorij papæ continuis ſcriptis & donationibus dimiſerunt. Menſe Ianuarij duodecim plenis diebus ſtella, quæ Ancifer dicitur, apparuit in Occidua radians in Aquilone, & ad medium cœlum, tempore Gregorij papæ ſecundi.

Hoc etiam anno Vdo dux moritur, & Carolus Aquitaniæ prouinciam, abſque bello recepit.

|729| 12| Carolus nauali euectione regnum Phryſonum ingreditur, interfectisq; quàm plurimis, Popponem ducem eorum interimit, ſubuerſisq; lucis & phanis uictor cum præda magna reuertitur. Beda uenerabilis presbyter obijt ſecundo calendarum Iunij. Carolus Burgundiam petens, Arelatem, Lugdunum, & ciuitates reliquas, ſuæ ditioni ſubegit.

|730| 13| Saraceni collecto exercitu Auenionem urbem capiunt, & circunquaſque regiones deuaſtant. Carolus hoc audito ſumptis armis Auinionem urbem obſidione uallat, inſtructisq; machinis magnisq; copijs, magnam Saracenorum ſtragem efſecit, hoc tempore.

|731| 14| Gregorius papa ſecundus, obijt tertio idus Februarijs, indictione decimaquarta, Leone & Conſtantino imperantibus.

Anni Chr.	Anni Leo.

|732| 15| ¶ Gregorius tertius, papa nonageſimus primus poſt Petrum ſedit annis decem. Hic conſtituit in Miſſa, Quorum ſolennitas hodie: & reliqua, uſque, Largitor admitte, per Chriſtum dominum noſtrum.

|733| 16| Carolus Gothorum fines penetrans, Narbonam urbem obſidet rege Saracenorum, Achima intus incluſo. Saraceni autem audientes urbem obſeſſam, de Hiſpania armati ſuperueniunt: contra quos Carolus dimicans, regem cum populo uſque ad internecionem deleuit. Saraceni à Carolo in bello ſuperati, qui gladium effugere poterant, aſcenſis nauibus demerſi ſunt in mari.

|734| 17| Luitprandus rex Longobardorum audiēs, quòd Saraceni depopulata Sardinia, etiam loca illa fœdarent, ubi oſſa ſancti Auguſtini epiſcopi, propter uaſtationem Barbarorum olim tranſlata, & honorificè fuerant recondita. Miſit ergo & dato pretio magno accepit, & tranſtulit ea in Ticinis, ibiq; cum debito tanto patri honore recondidit. Franci Carolo duce Saracenos proterunt, prædam magnam ducentes & captiuorum multitudinem.

|735| 18| Regionem Gothorum Carolus cum Francis ingreſſus, urbes famoſiſſimas Nemauſum, Acaten, & reliqua caſtella capit, deſtructis muris & mœnijs earum, uſque ad fundamenta.

|736| 19|

|737| 20| Carolus Saxones tributarios facit.

|738| 21| Carolus regionem Prouinciam ingreſſus, Mauro ntem ducem, qui dudum Saracenos per dolum inuitauerat, fugere omnino compulit.

|739| 22| Carolus Prouinciam totam, & cuncta eius maritima loca ſuæ ditioni ſubegit.

Anni Chr.	Anni Leo.	
740	22	Pax & quies regno Francorum per Carolum redditur ad tempus Gothis, ſuperatis Saxonibus, & Phryſonibus ſubactis, expulſis Saracenis, prouincialibus receptis. Cyclus decennoualis duodecimus, indictione nona.
741	23	Epiſtola Gregorij tertij ad Bonifacium Scotum, Moguntinum archiepiſcopum, data quarto calendis Nouembris, Leonis imperij anno uigeſimotertio, & Conſtantini filij eius uigeſimo, indictione octaua. Gregorius tertius papa, obijt quarto calendis Decembris, indictione decima. Carolus ſenior filius Pipini ſenioris, anno regni ſui uigeſimo ſeptimo moritur Pariſiis, & apud ſanctum Dionyſium ſepelitur. Cuius filij Carlomannus, & Pipinus, ſub obtentu Mardomacus, totius Franciæ regnum ſuſcipiunt, & inter ſe diuidunt. Leo imperator obijt, cui ſucceſſit Conſtantinus filius eius.

¶ Hucuſque Beda presbyter, ultimus Chronographorum, Caſſiodori aliorumq́ temporibus præmiſſa conſcripſit. Hinc nullus Chronographus adnotatur uſq́ ad tempora Mariani Scothi, niſi quod Eynhardus cancellarius Magni Caroli imperatoris, atque alij, geſta Temporum conſcripſerunt.

LIBRI SECVNDI FINIS.

MARIANI SCOTI, HISTORIOGRAPHI SVI TEMPORIS CLARISSIMI, AC MONACHI FVLDENSIS, CHRONICORVM LIBER TERTIVS.

PIPINVS.

ROMANORVM 77. Pipinus, filius Caroli primus Francorũ imperator, regnauit annis uigintiſeptem.

Anni Chr. | Anni Pipi.

742 | 1 | Zacharias, 92 papa poſt Petrum, ſedit annis 11. Pipinus & Carlomannus Hunoldum Aquitaniæ ducem imperio ſuo reſiſtentem ſuperatum, bello ad Vaſcones fugere compulerunt: ſimul & Alemannos, Theotaldo duce, rebellare tentantes, mira celeritate comprimunt.

743 | 2 | Sanctus Bonifacius Moguntinus archiepiſcopus clarus habetur. Epiſtola Zachariæ papæ ad Bonifacium Scotum Moguntinenſem archiepiſcopum, data calendis Aprilis, 24 anno regni Conſtantini, ſed imperij eius anno 2, indictione 11. Alia epiſtola Zachariæ papæ, ad Bonifacium archiepiſcopum data nonis Ianuarijs, anno imperij Conſtantini 6, indictione 15. Alia epiſtola eiuſdem ad Bonifacium archiepiſcopum, data calendis Maij, anno imperij Conſtantini 7, indictione 1. Alia epiſtola eiuſdem Zachariæ papæ ad Bonifacium, data 2 nonis Nouẽbris, anno imperij Conſtantini 11, indictione 5. Pipinus & Carlomannus Vdilonem ducem Bauarorum rebellare conantẽ bello ſuperant.

744 | 3 | Carlomannus cum Vdilone Bauarorum duce pacem fecit. His temporibus fundari cœptum eſt Fuldenſe cœnobium à ſancto Bonifacio, in ſolitudine Bothonia.

745 | 4 | Pipinus & Carlomannus ſimul Saxonum perfidiam ulciſcũtur, uaſtata eorũ regione, & caſtrum Ohſenburg capiunt. Carlomãnus rex frater imperatoris, cum fratre tractat ſeculum dimittere.

Anni Chr. | Anni Pipi.

746 | 5 | Carlomãnus Alamannos iterum res nouas molientes, nonnullis eorum interfectis compeſcuit. Sanctus Bonifacius archiepiſcopus cum authoritate ſedis apoſtolicę annuente Carlomanno rege, duas ſedes epiſcopales conſtituit, unam in caſtro Virzeburg ubi Burchardum collegam ſuum ordinauit epiſcopum Alcarum, in loco, qui uocatur Eyhſtad, cui Vilibaldus epiſcopus ordinatus eſt.

747 | 6 | Carlomãnus pergens Romam conſecratur à papa Zacharia, & In monte Soracte, apud eccleſiam ſancti Sylueſtri conſtructo monaſterio, cum fratribus ſecum ad hoc uenientibus, per aliquot annos perfruitur. Sed ob inſolentiam Francorum Romam uiſitantium, qui eum uelut dominum ſuum quondam pręterire nolebant, ad monaſterium ſancti Benedicti ſitum in caſtro Caſſino ſeceſſit, ubi poſtea regulariter uixit.

748 | 7 | Grypho fugit in Saxoniam, ob metum imperatoris Pipini.

749 | 8 | Grypho iterum de Saxonia reuertitur.

750 | 9 | Burchardus, primus epiſcopus Virzeburgenſis conſecratur, & ſedit annis nouem. Pipinus miſſa Romam legatione, Zachariã papam interrogat de regibus Francorum, ex antiqua Merouingorũ ſtirpe deſcendentium, qui Reges quidem dicebantur, ſed poteſtas regni tota apud Maiorem domus habebatur: excepto quòd chartæ & priuilegia regis nomine ſcribebantur

bebantur: & ad Martis campum, qui rex dicebatur, plauſtrum bubus trahentibus uectus, atque in loco eminenti ſedens, ſemel in anno à populis uiſus, publica dona ſolenniter ſibi oblata ſuſcipiebat, ſtante coram Maiore domus, & quæ deinceps eo anno agenda eſſent, populis annunciante. Sicq; rege domum redeunte, cætera regni negocia Maior domus adminiſtrabat. Orat ergo ſibi decerni, quis eorum rex iuſtè dici debeat, & eſſe is qui ſecutus domi ſedeat, an ille qui curam totius regni & omnium negociorum moleſtiam perferat. Tunc Zacharias papa ex authoritate ſancti Petri apoſtoli, mandat populo Francorum, ut Pipinus, qui poteſtate regia utebatur, etiam nominis dignitate frueretur. Ita Hildricus rex, qui ultimus Merouingorum Francis imperabat, depoſitus, & in mònaſterium miſſus eſt. Pipinus uerò in ciuitate Sueſſionum, à ſancto Bonifacio archiepiſcopo in regem unctus, regni honore ſublimatus eſt: & deinde ob id, poſt papam ſecundus habetur Moguntinus archiepiſcopus, uſque in hodiernum diem. Grypho frater Pipini, à comitibus fratris ſui occiſus eſt.

| Anni Chr. | Anni Pipi. |

|751| 10| Zacharias papa obijt idibus Martijs, indictione quinta.

|752| 11| ¶ Stephanus, nonageſſimus ſecundus papa poſt Petrum, ſedit annis 5, menſe 1.

|753| 12| Stephanus papa & Carlomannus monachus frater Pipini Regis, uenerunt ad Pipinum in Franciam, petentes auxilium contra Haiſtulphum regem Longobardorum, à quo honorificè ſuſcepti ſunt. Papa etiam apud Pariſios, duos eius filios, Carolum ſcilicet, & Carlomannum unxit in reges.

|754| 14| Sanctus Bonifacius annuncians uerbum Dei in Phryſia, paſſus eſt cum alijs martyribus, nonis Iunij, anno epiſcopatus ſui trigeſimo ſexto. Pipinus imperator Italiam intrauit, & bellum contra Regem Longobardorum ſuſcepit. Quem paucorum dierum obſidione apud Ticinum compulit, & obſides dare, & erepta Romanis oppida reſtituere, atque caſtella, & ut reddita non repeterentur ſacramento fidem facere.

| Anni Chr. | Anni Pipi. |

|755| 15| Lullus poſt Bonifacium ſucceſſit in epiſcopatu, annis triginta & duobus.

|756| 16|

|757| 17| Organum primitus uenit in Franciam, miſſum Pipino Regi, à Conſtantino imperatore, de Græcia.

Haiſtulphus rex Longobardorum, in uenatione quadam equo lapſus, regnum cum uita perdidit. Stephanus papa obijt quinto calendis Maij, indictione decima. ¶ Huic ſucceſſit germanus eius, Paulus, tempore Leonis & Conſtantini imperatorum, ſedit annis decem, menſe uno.

|758| 18| Pipinus imperator Saxoniam cum exercitu ingreditur, & Saxonibus ſuperatis tributum impoſuit, ut trecentos equos ſingulis annis ſibi ſoluerent.

|759| 19|

|760| 20| Pipinus imperator Aquitaniam ingreditur, & Vaiſarium ducem ſuperans, eum ſacramento conſtrinxit.

|761| 21| Vaiſarius iuramēta mentitus, Pipino moleſtus efficitur, ferro & igne cuncta uaſtando Cabillonem uſque peruenit, Pipinumq; cum ſuis ſibi occurrere compulit.

|762| 22|

|763| 23|

|764| 24|

|765| 25| Taſſilo, qui fuit nepos Pipini, de exercitu Regis ſe ſubducens, ad Baioarios ſeceſſit. Hoc anno Ruggandus, Metenſis Archiepiſcopus, corpora ſanctorum Naboris & Nazarij, de urbe Roma in Franciam tranſtulit. Corpus autem Sancti Nazarij, in monaſterio Lauriſſa conditum eſt.

Anni Chr.	Anni Pipi.	
766	25	
767	26	Pipinus imperator finito

Aquitanico bello, contra Vaifarium ducem Aquitaniæ, ab eo ſuſceptũ, per continuos 9 annos geſto, Turonis ad ſanctum Martinum, orationis cauſa, perrexit. ¶ Anteq̃ mortuus eſſet Paulus papa, ilicò Toco dux Nepeſinæ ciuitatis & Paſſinus & Paſchalis Germanum ſuum Conſtantinum laicum fecerunt papam, & comminando inuitè Georgio epiſcopo, compulerunt eum, orationem clericatus eidem Conſtãtino tribui: ſicq; clericus factus eſt: & alia die ſecunda feria, ſubdiaconus & diaconus, illuceſcente die eodem, à prædicto epiſcopo factus, & dominica die ſequenti in baſilica ſancti Petri cum armata multitudine à Georgio Preneſtino epiſcopo, & Euſtadio Albanenſe, & Ciconato Portuenſe epiſcopis tribus, pontifex cõſecratus eſt: qui conſecrauit epiſcopos 8, presbyteros 8, diaconos 4. & reliqua: per annũ & menſem 1. Paulus papa obijt in æſtate, & ceſſauit epiſcopatus anno 1, menſe 1. quo Conſtãtinus laicus trãſgreſſor, apoſtolicæ ſedis inuaſor extitit. Idem Conſtantinus, 6 feria, menſe Iulio, depoſitus eſt. ¶ Stephanus papa electus eſt, & quæſiuit peritos epiſcopos à Pipino imperatore, qui iudicarent Conſtãtinum in ſynodo. Nuncij papæ uenerunt ad Carolum & Carlomannum, quia Pipinus interim obierat, & Conſtãtinus papa cæcatus eſt. Facto igitur concilio in baſilica ſaluatoris domini noſtri Ieſu Chriſti Romæ, iuxta Lateranũ combuſſerunt omnes ſacerdotes: Conſtantinum in medio presbyterij ipſius Eccleſiæ alapis eius ceruicem, prius cedere faciẽtes in eccleſia, ſicq; combuſtus eſt. Clerus uerò & populus & papa clamabant Kyrie eleiſon: & ſtatuerũt ut omnes conſecrationes eius irritè eſſent, præter chriſma & baptiſma. Rogauerat autem papa Conſtantinus Conſtãtinum & Leonem Auguſtos, deprecans eos per imperialem clemẽtiam, ut in ipſis Græciæ partibus Paulum papam exilio mancipatum retineri præcepiſſent. Paulus papa obijt.

Anni Chr.	Anni Pipi.	
768	27	Pipinus imperator de ſan

cto Martino egreſſus, Pariſiis ad ſanctum Dionyſium uix perueniens, ibi morbo aquæ intercutis 9 calen. Octobris obijt, & ibidem ſepultus eſt.

CAROLVS MAGNVS.

Romanorũ 78, regnauit annis 46, menſibus quatuor, Carolus Magnus filius Pipini.

Anni Chr.	Anni Car.	
769	1	¶ Stephanus, 93 papa poſt

Petrum, ſedit annis 4.

770 | 2 | Mortuo Pipino rege, Frãci generali conuentu, totum regnum inter filios eius Carolum & Carlomannum æquè diuiſerunt, Carolus partem patris eius Pipini. Carlomannus uerò partem patrui eius Carlomanni ſuſcepit. Carlomannus autem poſt adminiſtratum biennio regnum in uilla Salmoniaco obijt, 2 nonis Octobris, & Carolus in toto regno rex cõſtituitur. Stephanus papa obijt. ¶ Adrianus papa 94 poſt Petrum ſedit annis 23.

771 | 3 | In Oriente apud Meſopo
772 | 4 | tamiam diſrupta eſt ter
773 | 5 | ra ad duo milliaria, unde
774 | 6 | aſcendit humana uox aliquid indicans. Carolus Hunoldo qui poſt mortem Vaifarij Aquitaniam inuaſit fugato, & Aquitania ſubiecta rogatu Adriani papæ in Italiam perrexit: ibi Deſiderium regem Longobardorũ longa obſidione fatigans, in deditionem ſuam ſuſcepit: filiumq; eius Adelgiſum, in quo omnes ſpem inclinabãt, ab Italia compellit, atq; Italiam totam ſubegit: & omnia à Longobardorum regibus erepta, tam Romanis quàm Adriano papæ reſtituit, & tunc primũ Romam peruenit ſabbato ſanctæ paſchæ. Interea Saxones in Heſſia Francorum terminos uaſtant. Erat autem ibi in loco, qui uocatur Friſlar baſilica

ſilica,quam ſanctus Bonifacius martyr olim dedicans prophetico ſpiritu nunquam cremandam eſſe prædixit. Cui quū pagani toto niſu ignem ſupponere conarētur,diuino pauore perterriti,fugæ præſidium ſumunt. Duo nanq; iuuenes in ueſtibus albis baſilicam ab igne defendebāt, quos & Chriſtianis & quibuſdam Barbaris uidere diuinitus conceſſum eſt, unus tamen ex hoſtibus iuxta baſilicam flexis genibus accliuis,lignis & igni incumbēs ſpecie plantis repertus eſt mortuus.

Anni Chr.	Anni Car.	
775	7	Subiecta Italia Saxonicū bellum, biennio ante Italicum incœptum, repetitum eſt, & per 33 annos permanſit. Quorum Saxonum Carolus 10000 hominum captiuorum cum uxoribus & paruulis per Galliam ac Germaniam diſperſit.
776	8	Carolus in Italiam profectus Rutgaudum interfecit, domuit, & Britones, qui in Occidente, ſuper littus Galliæ reſidebant.
777	9	
778	10	Saxones Vindibindo duce eorum ſuadente Francorum terminos uſque ad Rhenum fluuium, ferro & igne deuaſtant.
779	11	Carolus iterum in Saxoniam uadit. Sanctus Sturnus abbas primus Fuldenſis obijt. Cui ſucceſſit Baugolphus abbas. Cyclus decennoualis 14 incipit, indictione 2.
780	12	
781	13	Bertha regina obijt.
782	14	Carolus 2 Romam perrexit, ibiq; baptizatus eſt filius eius Carlomannus, quem Adrianus papa mutato nomine uocauit Pipinum.
783	15	Hildegart regina obijt 2 calendis Martij, uxor Caroli.
784	16	Carolus Faſtradam natione Francā duxit uxorē.
785	17	
786	18	Vittikind Saxo Actimaci ad fidē Caroli uenit, & baptizatus eſt, & Saxonia tota ſubiecta eſt.
787	19	Carolus pergit in Italiam & matrem ſuam Berthradam defunctam, in baſilica ſancti Dionyſii Pariſiis, iuxta patrem Pipinum humauit, cum magna gloria. Carolus tertiò Romam profectus eſt, & ſigna crucis in ueſtibus hominū apparuerunt. Lullus archiepiſcopus Moguntinus obijt. Richolphus ordinatur in epiſcopum Moguntiæ 4 nonis Martij apud Fritislar. Sanguis è cœlo & de terra profluxit.

Anni Chr.	Anni Car.	
788	20	Carolus à Roma pergit in Beneuentum, ad ſanctum Benedictū, & per Alamaniā uenit ad Baioariam.
789	21	Baioaria capta eſt, Taſſilo dux Baioariæ depoſitus eſt, multis de cauſis. Carolus Sclauos qui dicuntur Vilzi ſubegit.
790	22	Baſilica ſancti Bonifacij Fuldenſis monaſterij fundatur.
791	23	Carolus perrexit per Hannoniam.
792	24	Carolus Auaros ſubegit, & Hunnorum regnum uaſtat.
793	25	Coniuratio Pipini contra patrem ſuum Carolum. Qui conſilio detecto tonſuratur, & ſociorum eius alij decollantur, atq; alij ſuſpendūtur.
794	26	Hæreſis Feliciana in ſynodo apud Francofourt habita, damnatur. Faſtrada regina de genere Germanorum obijt, & apud ſanctum Albanum ſepelitur. Poſtquàm Carolus Luitgardam duxit Alamannam.
795	26	
796	27	Adrianus papa obijt in natiuitate Domini: quem uelut fratrē aut chariſſimum filium planxit Carolus, ſeptimo calendis Ianuarij.
797	28	¶ Leo, 95 poſt Petrum, ſucceſſit annis 20, menſibus 6.
798	29	Romani Leonem papam litania maiore captum, excæcauerunt, & linguam eius radicitus abſciderūt: qui in cuſtodiam miſſus, noctu per murum euaſit, & ad legatos Caroli Virundum abbatem & Vinegiſum Spoletanorum ducem ueniens, Spoletum ductus eſt & ad regem in Saxoniā, apud Paterbuniū præſente Richolpho Moguntino archiepiſcopo, peruenit, à quibus ſummo

bus ſummo honore ſuſceptus eſt. Cyclus decennoualis 15 incipit hoc anno, indictione ſexta.

Anni Chr. — Anni Con.

799 — 31 — Carolus propter Leonis papæ cauſam Romã pergit, ibiq; hyemauit. Leo autem papa, poſtquàm de eo quæſtione habita in baſilica ſancti Petri Anilonem aſcendit, poſito ſuper caput ſuum euangelio, & coram omni populo, inuocato ſanctæ trinitatis nomine, iureiurando ab obiectis ſe criminibus purgauit. Carolus hoc tempore, à Romanis Auguſtus appellatus eſt. Anno 23 regni Caroli, fuit gelu magnum & amariſſimũ, quo pelagus Ponti uſq; ad cẽtum milliaria in

800 — 32 — oriente, in glaciem uer

801 — 33 — ſum eſt, habens cubitos à ſuperficie in profundum 50.

802 — 34 — Carolus pontem 500 paſſuum lõgitudinis trans Rhenum Moguntiaci conſtruxit: tanta enim ibi eſt fluminis latitudo.

803 — 34 — Leo p. uenit in Franciam.

804 — 35 — Carolus filius Caroli imperatoris Boëmos uaſtat, Lechonem regem eorum occidens. Hoc anno monaſterium ſancti Albini dedicatur, indictione 12. Anno 35 regni Caroli in Oriente apud Thraciam quidã homo fodiens inuenit ſepulchrum homi

805 — 36 — nis, in quo has literas

806 — 37 — pariter inuenit: CHRIS-

807 — 38 — TVS NASCITVR EX MARIA VIRGINE, ET CREDO IN EVM, SVB CONSTANTINO ET IRENE IMPERATORIBVS (O SOL) ITERVM ME VIDEBIS.

808 — 39 — Carolus religionem Chriſtianam, qua ab infantia fuit imbutus ſanctiſſimè, & cum ſumma pietate coluit, circa pauperes ſuſtentandos & eleemoſynam deuotiſſimus erat.

809 — 40 — Carolus antequàm more

810 — 41 — retur, quatuor annis febribus crebrô corripiebatur.

811 — 42 — Carolus anno regni eius

812 — 43 — in Francia 43, in Italia au

813 — 44 — tem 36, imperij anno 11, indictione 4, theſauros & ueſtes cæteraq; omnia diuiſit per tres partes: quarum duas partes per 21 partẽ, totidem metropolitanis ciuitatibus, quæ in regno eius eſſe noſcuntur, partitus eſt, quorum nomina hæc ſunt,

Roma,	1
Rauenna,	2
Mediolanum,	3
Forum Iulij,	4
Gradus,	5
Moguntia,	6
Colonia,	7
Viuauum, quæ & Salzburg,	8
Treueris,	9
Senones,	10
Veſuntium,	11
Lugdunum,	12
Rothomagum,	13
Remis,	14
Areles,	15
Vienna,	16
Tarantaſia,	17
Ebrodunum,	18
Burdegala,	19
Turones,	20
Bituriges.	21

Vnuſquiſque autem metropolitanus epiſcopus unam partem ſuæ eccleſiæ, & duas ſuffraganeis ſuis dare debuit: tertia uerò pars, uel uſque ad obitum eius, uel uſq; dum uellet carere, in uſu quotidiano haberetur.

1 Cuius tunc prima pars, prædictis metropolitanis epiſcopis, ad eaſdem prædictas partes adderetur.

2 Altera, filijs & filiabus nepotibusq;,

3 Tertia, pauperibus diſtribuatur,

4 Quarta, ſeruis & ancillis.

Precium librorum ſuorum, quorum magnã in bibliotheca ſua copiam habuit, pauperibus erogare præcepit.

Anno Chr. — Anno Con.

814 — 45 — Pons apud Moguntiam, quem per decennium ingenti labore & mirabili de ligno opere Carolus cõſtruxit, anno uno antequàm obijt, tribus horis conflagrauit, ut nec haſtula de eo remãſerit. Pons prædictus apud Mogũtiam erat trans Rhenum, quem quia in eo latrones noctu hominibus

in Renum

in Rhenum proiectis rapiebant prædam, Richolphus archiepiſcopus Moguntinus comburi præcepit. Poſt eius mortem Haſtulfus ſucceſſit annis 11. Carolus circa calendas Nouembris habito generali conuentu, uocauit ad ſe de Aquitania Ludouicũ filium ſuum, & quum eum moneret, præcepit ei, ut die Dominico proprijs manibus ſuis de magno altari Aquiſgrani coronam imperij capiti ſuo ſuperponeret, qui donatis magnis muneribus Aquitaniam perrexit. Carolus autem quum Aquiſgrani hyemaret, menſe Ianuarij febre correptus eſt: in quo 5 calendis Februarij, hora diei 3, indictione 7, ætatis ſuæ anno 700 obijt: & ibidem Aquiſgrani eadem die in baſilica Saluatoris ſanctæq́; Dei genitricis, quam ipſe ex fundamentis erexit, ſepultus eſt.

LVDOVICVS.

Romanorũ 79, Ludouicus regnauit annis 26, menſibus 11.

|Anni|Anni|
|Chr.|Lud.|

|815| 1 |Ludouicus imp. omnem iniuſtitiam regni ſui correxit. Bauſgulfus abbas Fuldenſis obijt, iuſſumq́; eſt, ut omnes monachi cantarent curſum ſancti Benedicti.

|816| 2 |Leo papa obijt.

|817| 3 |¶Stephanus 96, poſt Petrum, ſedit annis 2, menſibus 7. Cyclus 17 decẽnoualis incipit, indictione 10. Stephanus papa obuiante Ludouico imperatore, in campo magno Remenſium, ſequẽti die dominico coram omni populo ante miſſam unxit eum in imperatorem, & auream coronam miræ pulchritudinis cum precioſiſſimis gemmis mirabiliter ornatã, de Roma ſecum portatã, impoſuit ſuper caput eius: aliamq́; coronam auream Irmingardæ reginę, uocans eam Auguſtam.

|818| 4 |Stephanus papa donatis magnis muneribus, & honeſto in itinere ſeruitio, ad Romam à rege dimiſſus, & non longè poſt obijt.

|819| 5 |¶Paſchalis, 97 papa poſt Petrum, ſedit annis ſeptem.

|820| 6 |Ludouicus imperator Britanniam ſubegit, ducem Marcomannum occidens: qui inde regrediens. Irmingarda Regina febre poſtea obijt.

|Anni|Anni|
|Chr.|Lud.|

|821| 7 |Ludouicus imperator Iudith filiam Velphi ducis Baioariæ reginam ſibi ſociauit, & in Ingelnheim uilla regia generale palatium habuit.

|822| 8 |Ludouicus Sclauos orientales uaſtat, eorum ducem Luduit fugaris. Eigil Fuldenſis abbas obijt. Rabanus ſibi ſucceſſit.

|823| 9 |Ludouicus filio ſuo Lothario filiam Hugi comitis coniunxit, ex publico conſenſu.

|824| 10 |Ludouicus Lotharium fi-
|825| 11 |lium in Italiam direxit, indeq́; Francofort peruenit, ubi natalem Domini celebrauit. Paſchalis papa obijt. ¶Eugenius, 98 papa poſt Petrum ſedit annis 3. Haiſtolfus Moguntinus archiepiſcopus obijt. Otgarius ſibi ſucceſſit. In territorio Tullenſe Commerciaco uilla, puella duodẽnis poſt ſacrã cõmunionem, quam in paſcha à ſacerdote acceperat, primò pane, deinde alijs communibus cibis & potibus ita abſtinuit, ut nulla penitus corporis alimenta percipiens, plenum triennium ſine omni uictus deſiderio compleuit: cœpit autem ieiunare anno Dominicę incarnationis 823, anno autem 825 circa Nouembrem menſem, eſcam ſumere, ac more cæterorum mortalium uiuere ipſa cœpit.

|826| 12 |Ludouicus imperator uaſtat Britanniam.

|827| 13 |

|828| 14 |Ludouicus imperator in ſuo Ingelnheim palatio, Harioldum regem Danorum de fonte baptiſmatis ſuſcepit, & uxorem eius regina Iudith eleuauit. Hiltuinus oſſa ſancti Sebaſtiani martyris tranſtulit in Galliam. Corpora etiam ſanctorum martyrum Marcellini & Petri, menſe Nouembri, in Franciam allata ſunt. Veti Auguenſis monachus, in ſpiritu raptus, admirabilem uiſionem uidit.

¶Eugenio papa defuncto Valentinus

99 poſt

99 poſt Petrum ſucceſſit,qui uixit 40 dies,& obijt. ¶ Gregorius, papa 100 poſt Petrum,ſedit annis 16.

Anni Chr.	Anni Lud.	
828	15	Reliquiæ ſancti Marcellini martyris poſt paſcha,ad palatiũ delatæ,& per eas ibi miracula facta ſunt.
830	16	Ludouicus imp. Vormatiæ Carolo filio ſuo & Iudith reginæ, terram Alamanicam & Rheticam & partem Burgundiæ dedit coram filijs ſuis Lothario, Ludouico & Pipino, qui tres germani inde ſunt indignati.
831	17	Iudith regina quaſi uiolata à duce Bernardo,imperatoris ſacro fonte baptiſmatis filio,à primatibus regni uelata eſt,& in monaſteriũ miſſa. Fratres etiam reginæ,Conradũ & Rodolphum tondentes,& in monaſteriũ mittẽtes:quos in Noillo palatio ſuper flumen Valum,cum ueritate ſuperauit rex,& reginã Aquis obuiam ei uenientem,iubente papa Gregorio accepit.
832	18	Bernardus dux in palatio Theodonis corã rege & filijs eius purgauit ſe, quum nullus uel armis eum culpabilem feciſſet.
833	19	Filij regis arripuerunt regnum,patrem dehonorantes.
834	20	Ludouicus imperator à filijs ſuis,ideſt Pipino,Ludouico & Lothario imperio,priuatur:obuiam ei uenientes cum Gregorio papa,in campo magno,qui eſt inter Argentoratum & Baſileam:tunc ſeparantes reginam ab eo,& mittentes eam in Italiam,in ciuitatem Tartunam, Pipinus in Aquitaniam,Ludouicus in Baioariam perrexit.Lotharius uerò patrẽ ad Compendium palatium,& inde Aquiſgrani duxit,& in cuſtodia incluſit, & ibi celebrauit natale Domini,patre adhuc incluſo.Poſt Epiphaniã Lotharius coniurauit contra patrem,& compellit patrem ſecum ire ad Compẽdium:quos cum multitudine ſequutus eſt Ludouicus: & quum prope eſſet,fugit Lotharius patrem uerò duxit Ludouicus ad ſedem regalem Aquiſgrani, & ibi pariter paſcha celebrauerunt.
835	21	Pipinus & Ludouicus patrem ſuum reſtituerunt in regnum.
836	22	Cyclus decennoualis in-
837	23	cipit,indictione 14.
838	24	Cõiuratio Lotarij iterum
839	25	ad Francofort,& conuerſum eſt regnũ ad patrẽ eius.Paudo diaconus palatij lapſus eſt in Iudaiſmum.
840	26	Eclipſis ſolis facta eſt 3 nonis Maij,inter 8 & 9 horam diei,in uigilia Aſcenſionis Domini.Ludouicus imperator dum filium ſuum Lothariũ trans Rhenum perſequeretur, morbo grauatur,& in naui per Meni fluuium deducitur,& uix Ingelhein peruenięs obijt 11 cal,Iunij,& inde menſe Martij in ciuitate Metis aſportatur,& in baſilica ſancti Arnolphi ſepelitur.

LOTHARIVS.

Romanorum 80, Lotharius, regnauit annis quindecim.

Anni Chr.	Anni Lot.	
841	1	Ludouicus & Carolus paterno regno priuati,apud Fontaniacũ fratrem ſuum Lothariũ bello uincunt, in quo prælio penè ad internecionem occiſi ſunt Franci,ubi & Adelbertus comes occiſus eſt.
842	2	Tres fratres,Lotharius, Carolus & Ludouicus regnum Francorum inter ſe diuiſerunt. Carolus occidentem à Britannico Oceano uſque ad Moram fluuium obtinuit.Ludouicus Orientem, ideſt omnem Germaniam,uſq; ad Rheni fluenta,& nonnullas ciuitates trans Rhenum,cum adiacentibus pagis,ob copiam uini. Lotharius uerò primogenitus & imperator, medium inter utroſq; regnum tenuit, totamq; prouinciam,& omnia regna Italiæ cum ipſa Roma obtinuit. Ab hoc Lothario, regnum Lothringum
843	3	hactenus nominatur.
844	4	¶ Sergius, 101 papa poſt
845	5	Petrum,ſedit annis 3.Lo-
846	6	tharius imperator Regẽ Sclauorum Geſtimulum occidit.
847	7	Otgarius Moguntinus ar-

chiepiſcopus

Anni Chr.	Anni Lot.	
848	8	chiepiſcopus obijt. Ra-
849	9	banus abbas Fuldenſis ſi-
850	10	bi ſucceſſit. Hattho fit
851	11	abbas. Sergius papa ob-
852	12	ijt. ¶ Huic ſucceſſit Leo,

annis 8. Irmingardis coniux uxor Lotharij obijt: reliquit 3 filios, Ludouicũ, Lotharium & Carolum. Ludouicus filius Ludouici Pannoniam ſubegit, & Bohemos domum rediens cremauit.

853 | 13 | Leo papa obijt cal. Aug.

854 | 14 | ¶ Huic ſucceſſit Iohanna, mulier, annis 2, menſibus 5, diebus 4.

855 | 15 | Cyclus decẽnoualis 18 incipit, indictione 3. Lotharius imperator, conuocatis primoribus regni, imperium inter filios ſuos diuiſit. Ludouico quidam Italiã tradidit, eumq; imperatorẽ nomine ſuo appellare fecit: Lothario uerò regnũ, quod ex ſuo nomine uocatum eſt, cõceſſit, Carolo autem iuniori, ipſorum prouinciam mandauit. Qui ita diſponens, ſeculum reliquit, & in Prumiam monaſterium uenit, poſtquam habitum ſanctæ conuerſationis accepit monachorum, eodem anno 3 calendis Octobris obijt. Eo etiam anno Ludouicus rex cũ magno exercitu perrexit cõtra Ratzidum regem Maruhenſium.

LOTHARIVS, II.

Romanorum 81, Ludouicus qui & Lotharius, regnauit annis 15.

Anni Chr.	Anni Lud.	
856	1	Rabanus archiepiſcopus

Mogũtinus obijt, Carolus ei ſucceſſit.

Anni Chr.	Anni Lud.	
857	2	¶ Benedictus, 103 papa
858	3	poſt Petrum, ſedit annis
859	4	2, menſibus 6, diebus 6.
860	5	¶ Nicolaus, 104 poſt Pe-

trum, ſedit annis 8, diebus 9.

861 | 6 | Meginradus eremita martyrizatur.

862 | 7 | Hatto abbas Fuldenſis eccleſiæ obijt.

863 | 8 | Carolus Moguntinus archiepiſcopus obijt, cui Lutbertus ſucceſſit.

Anni Chr.	Anni Lot.	
864	9	Lotharius imperator quia
865	10	Tietburgam uxorem le-
866	11	gitimam recuſare uellet,
867	12	& quã exoſam habebat,
868	13	propter Valdradã ſuam

concubinam, ſororem Guntheri Colonienſis archiepiſcopi: quam quum adoleſcens eſſet, in domo paterna, nimio diligebat amore. Fratres ergo reginæ hoc ad Nicolaũ papam Romam deducunt. Inde Nicolaus papa Arſenium epiſcopum apocriſiariũ & conſiliarium ſuum, uice ſua in Franciam anno iſto direxit: qui quum ueniſſet, conuocato conuentu epiſcoporum, antequàm protinus anathematis gladio feriretur, neceſſitate conſtrictus, Lotharius uellet nollet, reginam in matrimonium recepit: impoſito iuriſiurandi ſacramento, ne eam à ſe ſepararet, neq; ipſa uiuente aliam ſuper eam induceret. Sed poſtea, regina proiecta, & Valdrada pro ea inducta, annitentibus in hoc plurimùm Tietgaudo Treuerenſi archiepiſcopo, &Ganthero Coloniẽſi archiepiſcopo. Sanctus Nicolaus papa, 3 nonis Februarij, in purificatione beatæ Mariæ, Valdradam anathematis ſententia, ab omni conſortio ſanctæ eccleſiæ excommunicauit.

869 | 14 | Cometa uiſa eſt manifeſtiſſimè hoc anno. In his etiam diebus à plurimis uiſus eſt canis Treueris, ſedere ſuper cathedram epiſcopalem. Sanctus Nicolaus papa obijt, octauo idus Decembris.

870 | 15 | ¶ Adrianus, 105 poſt Petrum, ſedit annis 2. Lotharius quum audiſſet mortẽ Nicolai papæ, miſit ad Adrianum papam, rogans, ut eum gratia eum ſuſciperet. Cui papa reſcribẽs, dixit, ſi ſe inuicem ab obiectis ſibi prædictis criminibus ſciret, ut ad appetitã ſancti Petri benedictionem perueniret: ſi culpabilem, ut condigna pœnitẽtiæ remedia ſuſciperet, nihilominus ſine dilatione ueniret. Qui quum Romam ueniſſet, ab Adriano papa honorificè ſuſceptus eſt. Qui quum à papa

interrogatus fuiſſet, ſi præcepta ſancti Nicolai, imò beati Petri, & iuſiurandū dominici corporis obſeruaret, reſpondit, ſe ita obſeruaſſe omnia, ac ſi diuinitùs ſibi eſſent imperata. Quod etiam proceres ac optimates ſui, cum eo teſtificati ſunt. Cui papa dixit: Oportet te ergo (fili chariſſime) corpus Chriſti nobiſcum participare, ut per hanc participationem membris Chriſti, unde uidebaris abſciſſus, in corpore Chriſti inſeri merearis. Papa itaque celebrata miſſa, hora cōmunicationis accipiens corpus Chriſti in manibus ſuis, dixit Lothario: Si innoxius es à prædictis criminibus, remiſſio ſit tibi hæc communicatio: ſin autem, nequaquam ſumere præſumas: ne fortè ad iudicium & condemnationem tibi perueniat. Rex autem captus mente, obduratus pariter & obcæcatus, abſq; retractione communicauit. Deinde papa ad ſequaces & fautores regis dixit ſingulis: Si tu cum Rege tuo, in adulterio non communicaſti, hæc communio corporis Chriſti, ſit tibi in uitam æternam. Nullus autem in hoc ſcelere Regi cōſentiens qui communicauit, poſt annum uixit. Lotharius uerò imperator Roma egreſſus, morbo corripitur, & perueniens Placētiam obijt 6 idus Auguſti. Inde etiam in populo mortalitas maxima facta eſt. Cuius regnum Ludouicus & Carolus ſenior, duo fratres eius, in loco Marſana, iuxta Moſam, unà cū proceribus & optimatibus ſuis, æquis partibus inter ſe diuiſerunt. Carolus ad Heriſtellung perrexit: cuius palatium ei acciderat.

LVDOVICVS, II.

Romanorum 82, Ludouicus filius Lotharij uel Ludouici, regnauit annis quatuor.

Anni Chr.	Anni Lud.	
871	1	Adrianus papa obijt. ¶ Iohānes, 106 papa poſt Petrum, ſedit annis 10, diebus 2.
872	2	
873	3	Ludouicus imperator Romam ueniens, ibiq; conuentum celebrans coram papa Iohanne, Adelgiſus dux Beneuētanus, Græcorum perſuaſionibus corruptus, contra Ludouicū imperatorem manum eleuans, à ſenatu tyrannus atq; hoſtis reipublicæ proclamatur, & bellum contra eum decernitur. Ictu fulminis Vormatia comburitur, eodem anno.

Anni Chr.	Anni Lud.	
874	4	Ludouicus imperator Cæſar Italiæ obijt, & Carolus ſenior, rex Italiæ & Galliæ Romam perrexit. Cyclus 19 decennoualis incipit, indict. 7.

CAROLVS II.

Romanorum 83, Carolus, regnauit annis duobus.

Anni Chr.	Anni Car.	
875	1	Carolus Romā perueniēs datis Iohanni papæ magnis munerib. imperator factus eſt. Ludouicus autē frater Caroli apud Francofort palatiū obijt 5 calendis Septēbr. & ſepultus in monaſterio ſancti Nazarij Loreſſan. hic ex regina nomine Hemma, 3 filios habuit, ideſt Carlomannū Arnoldi patrem, & Ludouicū Carolumq; iuniorem poſtea imperatorem. Carolus autem ſenior audiens mortem fratris ſui, ad Aquis palatium uenit: & ibi paucis diebus moratus, ad Coloniā inde profectus eſt. Carlomannus uerò primogenitus, Ludouici fines Italiæ intrauit, quia Carolus ſenior inde receſſit. Carolus autem frater eius in Alamānia morabatur. Porrò Ludouicus, qui ad obitū fratris patris apud Francofort fuit, in principali ſede orientalis regni reſidebat. Qui quoq; Carolum ſeniorem, 8 idus Octob. bello in pago Meginēſe, nomine Ripuaria, non longè ab Andernachin caſtello, iuxta Renū pugnātē, ultra 50000 ſuperauit. Deinde tres fratres, in loco qui dicitur Salefelt, inter ſe regnum paternū diuiſerunt. Carlomannus Boariam, Pannoniam, Carnutum & regna Sclauorum Bohemienſium. Ludouicus Orientalem Franciam, Turingiam, Saxoniam & Phryſiam, & partem Lotharij regni. Carolus Alemanniam, & aliquas ciuitates ex regno

ex regno Lotharij tenuit.

Anni	Anni
Chr.	Car.

876 | 2 | Carolus imperator Romã ſecundò profectus eſt, & ab urbe Roma in Pragã reuerſus, Boſoni germano ſuo, Richildis reginæ filio, Irmingardam filiam Ludouici imp. cum maxima gloria uxorauit, deditq́ ei Prouinciam: & corona capiti eius impoſita, regem eum iuſſit appellare. Et inde euolutis diebus paucis Papiam ingreditur; in qua quum rempub. diſponeret, repentè nunciatũ eſt ei, Carlomannum cum ingenti multitudine armatorum, Longobardorũ regnum introiſſe: qui mox pauore ſolutus, Ticinum Padumq́ pertranſiit, & ſummo anniſu in Gallias repedare cõtendit: ſed prius quàm Alpium præminẽtia iuga, anguſtaq́ itinera attingeret, ęgritudine tunditur, de qua protinus 2 nonis Octob. obijt: cuius corpus in feretro extra Italiam leuauerunt: ſed ob intolerabilem fœtorem eius, cõpulſi ſunt illud terræ mandare. poſt aliquot annos oſſa eius trãslata ſunt Pariſiis, & in monaſterio ſancti Dionyſii honorificè ſepulta.

LVDOVICVS, III.

Romanorum 83 (at ordine 84) Ludouicus, qui uocabatur Balbus, eo quòd impeditioris eſſet eloquij, Caroli filius, regnauit annis duobus.

Anni	Anni
Chr.	Lud.
877	3

878 | 2 | Ludouicus Balbus obijt, 3 filios relinquẽs, ideſt Ludouicum & Carlomãnum, ex puella nomine Anſgrad, interdicta à Carolo patre ſuo, qa ſine conſilio ſuo uxorauit eam, pater ſibi uxorem Adelheit coniunxit: quæ poſt mortem uiri genuit filium, aui nomine, ideſt Carolum. Eclipſis ſolis facta eſt, 4 calendis Nouembris.

CAROLVS, III.

Romanorũ 84, Carolus iunior, eſt diſtortis cruribus, regn. annis 10.

879	1

880 | 2 | Boſo germanus Caroli ſenioris occupare regnum nitens, à filijs Balbi perſequutus eſt & fugatus.

Anni	Anni
Chr.	Car.

881 | 3 | Carlomannus maior, rex Baioariæ, pater Arnoldi, obijt paralyſi 7 nonis April. ſepultusq́ in Odingas, in Baioaria. Ludouicus frater eius poſſidens regnum ſuum, conceſſit Arnoldo Carantanũ, quod ei pater dederat.

882 | 4 | Carolus iunior ex Alamãnia egreſſus, Longobardorũ fines poſſidens, in paucis diebus totam Italiam accepit: & Romam perueniens, à papa Iohãne & ſenatu imperator factus eſt.

883 | 5 | Ludouicus rex, frater imp. obijt Francoforti 13 calen. Septembr. ſepultusq́ eſt in cœnobio cum patre.

884 | 6 | Ludouicus filius Balbi obijt apud ſanctum Dionyſium, ubi & ſepultus eſt: cuius regnum frater eius Carlomannus accepit. Bertholfus Treuirorum epiſcopus obijt 4 idus Febr. Cui ſucceſſit Rabboto 6 idus Aprilis, qui Rubertum epiſcopum Metenſis eccleſiæ conſecrauit, 10 calend. Maij.

885 | 7 | ¶ Marinus, 107 papa poſt Petrum, ſedit anno uno, menſibus 5.

886 | 8 | Carlomannus filius Balbi obijt, & ſepultus eſt apud ſanctum Dionyſium, cum fratre ſuo.

887 | 9 | ¶ Agapitus, 108 poſt Petrum, ſedit anno 1. Carolus imp. corpore & animo cœpit ægrotare menſe Nouembri, circa tranſitum ſancti Martini: tunc tribunus ueniens, conuentũ conuocauit. Tunc cernẽtes optimates regni, imperatorem nõ ſolùm uiribus corporis, ſed etiam animi defeciſſe, Arnoldum Carlomãni filium, ultrò in regnum attrahunt, & ab imperatore ita intra triduũ deficiunt, ut cum ipſo uix aliquis remaneret, qui ei ſaltem officia humanitatis impenderet. Cibus enim & potus ex Liberti epiſcopi Moguntini ſumptibus præſtabatur. Cui ſupplicanti Arnoldus nõnullos in Alamãnia fiſcos conceſſit. Huius Caroli imp. anno 6. gens Danorũ, qui & Normanni uocantur, copioſa nimis claſſe oceanũ permeans, Francorũ ex improuiſo terminos occupauit, ac in ſabbato ſanctæ

paſchæ ciuitatem Nannetis combuſſerunt: & epiſcopum eius cum clero ſuo dum fontem ſacri baptiſmatis benediceretur, cum maxima multitudine populi trucidauerunt. Tulpiacum, Iuliacum, Aquis, Hindam, Stabulaus, Prumiam ac Nuimago, Regium caſtrum, deinde Coloniã, Bonnam, Metis, Treuerim, cum aliis quàm plurimis in Gallia ac Germania locis ferro & igni ad nihilum redegerũt. Magna igitur parte regni Francorum uaſtata, ab eis Carolus directo contra eos exercitu, arte cuiuſdã Franci ac ſolertia, nomine Ottonis, qui erat dux belli, centum millia una die ex eis proſtrauit, & cæteros fuga elapſos, Francia excedere compulit. Agapitus papa obijt.

ARNOLDVS.

Romanorum 85, Arnoldus Baioarius regnauit annis 12.

Anni Chr.	Anni Arn.

888 | 1 | Arnoldus compoſitis in Francia feliciter rebus, in Baioariã reuertitur. ¶ Adrianus papa ſedit anno 1 mẽſibus 4. Carolus imperator obijt 2 idus Iunij, & ſepultus in Augea inſula.

889 | 2 | Lutbertus epiſcopus Moguntinus obijt. Sanctus Sunderoldus ſibi ſucceſſit. Mortuo Carolo quędam pars populi Italici Berẽgarium filium Eberhardi, qui ducatum Foroiulianorum tenebat, regẽ ſibi ſtatuit: quidam uerò Vidonẽ filium Lamperti ducem Spoletanorum regia dignitate ſublimandum decernunt. Sed poſt tantas ſtrages inter eos factas, Vido uictor exiſtens, Berengarium regno expulit.

890 | 3 | ¶ Baſilius, ſedit annis 4.

891 | 4 | Nortmanni Vormaciam ciuitatem occiſis habitatoribus ſubuerterunt: ubi etiam Sunderoldus archiepiſcopus Moguntinenſis occiſus eſt, ſabbato, 6 calendis Iulij.

892 | 5 | Cyclus 20 decennoualis,

893 | 6 | indictione 11.

894 | 7 | ¶ Stephanus ſedit annis 6. Arnoldus rex cum ualida manu & forti exercitu Lõgobardorum terminos intrauit, & uſque Placẽtiam peruenit: inde conuerſus, per Alpes Penninas Galliam intrauit, & uſq; ſanctum Maurum peruenit. Prælium magnũ factũ eſt inter Bauaros & Vngaros.

Anni Chr.	Anni Arn.

895 | 8 | Vido qui nomine imperatoris Italiam regebat, obijt. Lampertus filius eius, regnum obtinens, diadema imperij à papa ſibi fecit imponi. Synodus 96 epiſcoporũ cum abbatibus probatiſq; multis clericis Tribuas in monaſterio reſidẽtes, contra pleroſq; ſeculares, qui epiſcopalem authoritatem minuere tentauerunt, plurima decreta ſuper ſtatum ſanctę eccleſię ſcripta roborauerunt. ¶ Formoſus papa ſedit annis 5, mẽſibus 6. Arnoldus rex Vormatiam uenit, ibiq; omnibus optimatibus regni ſui ſibi occurrentibus, conuentũ publicũ celebrauit. In quo omnibus collaudantibus Kindiboldũ filium ſuum regno Lotharij præfecit.

896 | 9 | Deinde ſecundò Arnoldus Italiam ingreſſus, Romam peruenit, & urbem cum conſenſu Formoſi papæ armis cepit, quod retrò antè, natiuitatis Domini tempore, ſemel fecerat. Mater autem ducis Lamperti, quæ ad prælium à filio relicta fuerat, cum ſuis latẽter aufugit. Arnoldus uerò urbem ingreſſus, cum magno honore à Formoſo papa ſuſceptus, & ante confeſſionẽ ſancti Petri, imperator factus eſt. Eodem anno Lampertus, nomine imperatoris, obijt: & Ludouicus filius Boſonis, fratris Caroli ſenioris, à Longobardis inuitatus, à Prouincia egreſſus, Italiam intrauit.

897 | 10 | Kindiboldus hortatu Arnoldi patris ſui, Oddonis comitis filiam, nomine Hidam, poſt paſcha, ſibi uxorem ſociauit.

898 | 11 | In Italia inter Ludouicũ filium Boſonis & Berengarium multa certamina ſunt geſta.

899 | 12 | Vngari Italiam multum uaſtant. Hoc etiam anno Arnoldus imperator obijt, tertio calendis Decembris, ſepultuſq; eſt Modingas, ubi & pater eius iacet.

Roma-

LVDOVICVS.

Romanorum 86, Ludouicus filius Arnoldi, regnauit annis 12.

|Anni|Anni|
|Chr.|Lud.|

|900| 1 |¶ Bonifacius ſedit diebus 15. Ludouicum filium Arnoldi, 2 nonis Febr. anno ætatis ſuæ 7, quem ex legitimo matrimonio Arnoldus genuit, proceros & optimates regem ſuper ſe conſtituũt, & coronatum regijs & ornamentis indutum, ad Forachim congregati in unum, in faſtigio regni eleuãt. ¶ Stephanus papa, ſedit an. 1.

|901| 2 |¶ Romanus, ſedit mẽſib. 4. Kindiboldus filius Arnoldi necatur.

|902| 3 |¶ Theodorus, diebus 20. ¶ Iohannes ſedit annis 2. Stephanus comes frater Valonis, quum in ſeceſſu reſidens, nocturnis horis aluum purgaret, ſagitta per feneſtram percutitur.

|903| 4 |¶ Benedictus ſedit annis
|904| 5 | menſibus 5. Sclaui uaſtauerunt Saxoniam. Foccho Remorum archiepiſcopus, à quodam ſatellite Baldeuini comitis nomine Vimmaro, occiſus eſt: cui ſucceſſit Henricus, qui cũ multis alijs epiſcopis, eundem Vimmarum pro tanto ſcelere, perpetuo anathemate excommunicauit.

|905| 6 | Ludouicus filius Boſonis qui ſortitus fuerat nomen imperatoris Berengariũ de Italia expellens, totum illud regnũ poſſedit: qui de ſecuritate præſumẽs, abſoluto exercitu, cum paucis Veronam ingreſſus eſt, adhortante Adalhardo, prædictæ ciuitatis epiſcopo. Quod quum ciues cum ſumma feſtinatione Beregario, qui tunc in Baoria exulabat, nunciaſſent, promittẽtes, & portas ciuitatis ſibi aperire pronunciantes, Ludouicũ regno oculiſq; Berengarius, priuans regnum Italiæ obtinuit. Eodem anno Cõradus comes pater Conradi imp. 3 cal. Martij bello occiditur in Heſſiã, in loco qui dicitur Friteslar, ab Adelberto comite. Eodẽ anno, menſe Iulio, Ludouicus rex cõuentum generalem celebrauit apud Triburas uilla regia, & in caſtro quod Teraſſo dicitur, obſidione cinxit Adelbertũ & decollauit 5 idus Decembris.

|Anni|Anni|
|Chr.|Lud.|

|906| 7 |¶ Leo, ſedit dies 57.

|907| 8 |¶ Chriſtophorus, ſedit 4 menſibus. Hic fuit cardinalis titulo Damaſi, & 4 menſibus electus, poſtea monachus factus eſt. Baioarij ab Vngaris interficiuntur.

|908| 9 |¶ Sergius, ſedit annis 7, menſibus 3, diebus 15. Vngari Saxoniam & Turingiam uaſtant. Lupoldus dux occiſus eſt ab Vngaris. Burchardus quoq; dux Turingorũ ab eiſdem occiſus eſt. Adelbertus comes perfidia Hattonis Moguntini epiſcopi & cuiuſdam Lupoldi deceptus, Ludouico imperatore iubente decollatur hoc modo: Quum bellum eſſet inter Conradum, Conradi regis patrem, & Adelbertum Henrici regis patrem, primũ interfectus eſt frater Adelberti, poſtea in ultionem fratris Cõradus quoq; occiſus eſt ab Adelberto, nec ullus regum tam ingens bellum inter eminentes uiros ſedare potuit. Poſtremò epiſcopus Hatto mittitur à rege ad ſedandam tam ingentẽ diſcordiam. Qui ingreſſus ciuitatem Adelberti, ſub iureiurando ſpopondit, aut ei pacem cum rege facturum, aut incolumẽ eum loco ſuo reſtituturum. His pactis conſentiens Adelbertus fidei gratia & amicitiæ, rogauit pontificem, ut dignaretur aliquid guſtare. Quo negante illicò egreſſus eſt urbem. Quumq; pertranſiſſent oppidum cum omni comitatu fertur epiſcopus dixiſſe, Sæpius petit, qui oblata ſpernit: tædet me longioris uiæ, tardioriſq; horæ: iam ieiuni tota die non poſſumus ambulare. Lętus Adelbertus inclinatur ad genua epiſcopi, ut guſtandi gratia reuerterentur in urbem, depoſcit. Pontifex in urbẽ reuerſus, cum Adelberto liberatur à lege iuramenti, ut ſibi uidebaẽ, eo quòd incolumem eum loco ſuo reſtituiſſet: deinde regi Ludouico à pontifice præſentatus, accepit capitalem ſentẽtiam.

|909| 10 | Vngari Alamãniã uaſtãt.

|910| 11 | Bellum maximum Fran-

corum cum Vngaris.

|911| 12 |Lodouicus rex obijt.pro quo Conradus, filius Conradi illius, quem Adelbertus Babembergēſis occidit,in regem eleuatur.

CONRADVS.

Romanorum 87,Conradus regnauit annis ſeptem.

Anni Chr.	Anni Cōr.	
912	1	Cyclus 21 decēnoualis incipit,indictione 15.Hattho Moguntinus archiepiſcopus obijt: cui ſucceſſit Hurgerus.
913	2	Vngari Alamanniam uaſtant,ſed à Baioarijs & Alamannis maxima cæde ſternuntur.
914	3	
915	4	❡ Anaſtaſius papa annis ſedit 2,& totidem menſibus. Vngari totam Alamanniā igne & gladio Turingiā uaſtant,uenienteſq; uſq; Fuldam.
916	5	
917	6	❡ Lando ſedit menſib.4. Vngari per Alamanniam in Alſatiam & uſque ad fines regni Lotharij uaſtando uenerunt.
918	7	❡ Iohānes ſedit annis 14, menſibus 2,diebus 3.Conradus rex obijt 10 calendis Ianuarij,ſepultuſq; eſt in Fulda monaſterio,iuxta altare ſanctę crucis.Baſilea ab Vngaris deſtruit.

HENRICVS.

Romanorum 88,Henricus comes rex effectus regnauit annis 17.

Anni Chr.	Anni Hen.	
919	1	
920	2	
921	3	
922	4	
923	5	Precioſiſſimus theſaurus ſanguinis Domini uenit in Augiam 6 idus Nouembr. Forte ille ſanguis qui de imagine Chriſti confluxerat cum In Berito,ciuitate à Iudæis patiebatur eadē quę & Dominus paſſus eſt ab eis.
924	6	
925	7	
926	8	Vngari totam Franciam, Alſatiam, Galliam, & Alamanniam, igne & gladio uaſtant.

Anni Chr.	Anni Cōr.	
927	9	Herigerus archiepiſcopus Moguntinenſis obijt,calend.Septembris. Cui ſucceſſit Hildebertus abbas Fuldenſis:cui ſucceſſit Hademarus 13 ad Fuldam prior.
928	10	
929	11	
930	12	Cyclus decēnoualis 22 incipit,indictione 4. Henricus rex regē Obricorum & Nortmannorum efficit Chriſtianos.
931	13	Iohānes papa obijt. ❡Leo ſucceſſit ei menſibus 7,diebus 15.
932	14	Leo papa obijt.
933	15	❡Stephanus ſedit annis 2 menſe 1,diebus 12.
934	16	Vngari ab exercitu regis Henrici,occiſi ſunt,& multi quoq; ex ipſis comprehenſi ſunt.
935	17	❡Leo an.3,men.6,di.10.
936	18	Hildebertus Magūtinenſis archiepiſcopus obijt: cui ſucceſſit Fridericus.Henricus rex obijt, 4 nonis Iulij:& Otto filius eius in regnum conſtituitur.

OTTO.

Romanorum 89, Otto regnauit annis 36,menſibus 10.

Anni Chr.	Anni Ott.	
937	1	Monaſteria ſanctorū Scotorum,ſancti Galli & ſancti Bonifacij igne conſumuntur. Vngari per Orientales Francos & Alemāniam multis ciuitatibus igne & gladio conſumptis, iuxta Vormatiam Rheno tranſito uſque ad mare Oceanum, regnū Galliæ deuaſtauerunt,& per Italiā redierunt.
938	2	❡Stephanus ſedit annis 3 menſibus 3,diebus 15. Otto ſibi de Boarijs reſiſtentib.redijt.Frater eius Henricus comprehēſus eſt ab Eberhardo. Illo autem liberato Eberhardum miſit in exilium,atq; iterum Boarios inuaſit cū exercitu,omneſq; ſibi ſubdidit,niſi tantùm unum Arnolphi filium. Interim maxima pare Vngarorum à Saxonibus occiſa eſt.

Anni | Anni
Chr. | Ott.

939 | 3 | Otto in Lothoringos iuit uſque ad Capri montem. Interea Ludouicus rex Galliæ inuaſit Alſatiam. Tunc Otto reuertens uenit ad Briſaciam,& obſedit eã,& Ludouicus rex diſceſſit. Iterum Eberhardus dux occiſus, & Gilbertus etiam dux in Rheno ſubmerſus.

940 | 4 |

941 | 5 | ¶ Marinus ſedit annis 3, menſibus 6, diebus 14.

942 | 6 |

943 | 7 |

944 | 8 | ¶ Agapitus ſedit annis 10 menſibus 6, diebus 10.

945 | 9 | Otto dux obijt, cui ſucceſſit Conradus. Otto rex in Lothoringos cum exercitu iuit, & omnes ſubiugauit imperio ſuo: ſed Metenſis epiſcopus reſiſtebat. Henricus uerò frater regis, profectis armis uenit ad eum,

946 | 10 |

947 | 11 |

948 | 12 |

949 | 13 |

950 | 14 | Cyclus 23 decẽnoualis incipit, indictione 8. Berengarius rex apud Auguſtã in conuentu Ottonis ad dedicationem uenit. Inde cum regina coniuge eius, Villa nomine, ad caſtellum Babemberg deductus, extremam clauſit horam: & draco uiſus eſt.

951 | 15 |

952 | 16 | Per loca Germaniæ Galliæq́; plurima, terræmotus magni facti.

953 | 17 | Moguntia ciuitas ab Ottone rege obſeſſa eſt.

954 | 18 | Guilielmus filius Ottonis ſic: Anno Dominicæ incarnationis 954, indictione 12, beatæ memoriæ dominus Fredericus, ſanctæ Moguntiacenſis eccleſiæ archiepiſcopus, 8 calendis Nouembris obijt. Eodem uerò anno, ego Guilielmus tantę ſucceſſionis indignus, loco eius cum conſenſu cleri & populi eiuſdem ſanctæ ſedis, 16 calẽdis Ianuarijs, ipſoq́; die pacem inter Regem Ottonem & filium eius Luttolphum facta, in loco Aranſtedi, ſum electus: & in die 9 calendis Ianuarijs Moguntiæ ordinatus. Hæc dixit Guilielmus epiſcopus filius Ottonis imperatoris. ¶ Iohannes ſedit annis 7, menſibus 11. Luttolphus dux Ottoni regi patri ſuo rebellat.

Anni | Anni
Chr. | Ott.

955 | 19 | Vngari Noricam, Franciam, Italiamq́; petunt.

956 | 20 | Vngari totam Baoariam depopulantes iuxta Auguſtã Alamanniæ urbem ab Ottone rege pugna uicti, immenſa cæde necantur. Luttolphus Adelbertum bello uicit, & ipſe eodem anno moritur. Hademarus abbas Fuldenſis, qui monaſterium Fulda, magnifico opere conſtruxit, obijt: cui ſucceſſit Hatto filius ſororis ſuæ.

957 | 21 |

958 | 22 |

959 | 23 |

960 | 24 | Cruces in ueſtib. apparẽt.

961 | 25 | Otto rex Romam ueniens, imperator efficitur à Iohãne papa.

962 | 26 | ¶ Leo anno 1, menſib. 4.

963 | 27 | Romanus rex Græc. obijt.

964 | 28 | ¶ Benedictus mẽ. 2, die. 5.

965 | 29 | ¶ Iohannes ſedit annis 9.

966 | 30 | Otto filius Ottonis imperator, à Iohanne papa ante altare ſancti Petri cum patre ſuo coronatus eſt.

967 | 31 | Guilielmus epiſcop. Mo-

968 | 32 | gũtinus obijt, & apud ſanctum Albanũ ſepelitur: cui Hatto abbas Fuldẽſis ſucceſſit. Nicephorus rex Græcorum & ſenex, quum timuiſſet à filijs ſuis proijci uoluit caſtrare eos: tũc mater eorũ, neſciẽs aliter eos liberare, ſuaſit Iohãni regem occidere & imperare. Iohannes itaq; clam in palatiũ intrauit, regemq́; occidit, & imperauit.

969 | 33 | Cyclus 24, indictione 12.

970 | 34 | Hatto epiſcopus Moguntinus obijt: ei ſucceſſit Rubbertus.

971 | 35 | Signum quoddam igneum apparuit in cœlo.

972 | 36 | ¶ Benedictus papa ſedit anno uno, menſibus ſex.

973 | 37 | Otto imperator obijt nonis Maij, & ſepultus Magdeburgi.

OTTO.

ROmanorũ 90, Otto regnauit annis 10, menſibus 7.

Anni Chr.	Anni Ott.	
974	1	¶ Bonus papa ſex annis menſibus, ceſſauit diebus 10.
975	2	¶ Bonifacius papa ſedit menſibus 5, diebus 12. Otto imperator obijt nonis Maij. Sanctus Vdalricus migrauit ad Dominum, 4 nonis Iulij, anno epiſcopatus ſui 50. Ebergerus archiepiſcopus Colonienſis immolauit Scotis in ſempiternũ, monaſteriũ ſancti Martini, in Colonia: quibus primùm primus abbas præerat, Minborinus Scotus annis 12. Hoc etiam anno Rupertus Dung, honeſtiſſ. archiepiſc.
976	3	¶ Benedictus papa ſedit annis 10, menſibus 6, ceſſauit dieb. 20. Mogũtinus obijt, pro quo Villegiſus conſtituitur, qui in primis cœpit ædificare monaſterium ſancti Martini, qui etiam conſtruxit monaſterium ſancti Stephani, ibiq́ ſepultus eſt. Reſtaurauit quoq́ diuinum officium, in monte ſancti Diſibodi cum canonicis, quod Hatto præceſſor eius, uel huius Ruperti archiepiſcopi deſtruxit, expulſis inde monachis.
977	4	
978	5	
979	6	
980	7	
981	8	
982	9	
983	10	Otto imperator apud Calabriam, occiſo à Græcis exercitu eius, de naui exiliens natando aufugit. Otto imperator Romæ 6, idus Decemb. moritur, ibiq́ ſepelitur. Boppo epiſcopus Verzeburgenſis obijt.

OTTO.

ROmanorum 91, Otto 3, filius ſecundi Ottonis admodũ puer, regnauit annis 18, & menſibus aliquot.

Anni Chr.	Anni Oto.	
984	1	
985	2	¶ Iohannes, ſedit menſ. 8.
986	3	¶ Iohannes pa. menſib. 4.
987	4	Villegiſus archiepiſc. Moguntinenſis dedicauit eccleſiã in Turnilan, Vigero comite rogante. Qui Vigerus mox eandem eccleſiã, quæ etiã Dorlon nominatur, cũ omnibus quæ in eadem marchia habuit, poſt obitũ ſuum ſancto Martino & epiſcopo Moguntino contradidit. ¶ Iohannes papa ſedit annis 10, menſ. 10, diebus 12. & ceſſauit diebus 6.
988	5	
989	6	
990	7	
991	8	
992	9	
993	10	
994	11	
995	12	Sanctus Adelbertus epiſcopus de Praga, ciuitate Aprutis martyrio coronatur. Bernuardus epiſcopus Verzeberg obijt in inſula Eubœa, & ſepelitur in monaſterio, quod dicitur Politica.
996	13	
997	14	¶ Gregorius papa ſedit
998	15	annis 2, menſibus 6.
999	16	Gregorius papa obijt.

Hic iam cœpit milenarius primus.

1000	17	Syluester fit papa, hic ſedit annis 4, menſe 1, & diebus 8, & ceſ
1001	18	ſauit ſedes diebus 23.
1002	19	Otto 3 imperator in Italia obijt abſq́ filijs, 5 calen. Februarij, cuius inteſtina Auguſtæ, reliquum corpus Aquiſgrani ſepelitur.

HENRICVS.

ROmanorũ 92. Henricus dux Bauariæ, Babembergenſis rex effectus, apud Moguntiam conſecratus à Villigiſo archiepiſcopo, regnauit annis 23, menſibus 5.

1003	1	Syluester obijt. ¶ Huic ſucceſſit Iohannes menſib. 5, dieb. 15.
1004	2	¶ Iohãnes fit papa annis 5. Henricus rex Italiam, Bohemiam, & Bolislaum ducem cum omni Sclauorum gente ſubiugauit.
1005	3	Epiſcopatum Babemb.
1006	4	à rege Henrico cõſtituitur, & Eberhardus ibi epiſc. ordinatur. Cyclus 26 decennoualis, indictione 5.

1008

Anni Chr.	Anni Hēr.	
1008	6	Brunus epiſcopus à Pru

cis,mulus ſupplicijs affectus,& pedib.
manibusq́ abſciſſis, poſtremò capite
plexus,cœlos petijt.

1009	7	Iohannes papa obijt.
1010	8	¶ Sergius papa,ſedit an-

nis duobus,menſibus ſeptem.

1011	9	Hoc anno Babembergē

ſis eccleſiæ dedicatio facta eſt,46 epi-
ſcopis ad hoc uocatis. Villegiſus Mo-
guntinenſis archiepiſcopus obijt, cui
ſucceſſit Erkenbaldus.

1012	10	¶ Benedict9 p. annis 12.
1013	11	Henricus rex Romæ im
1014	12	periali benedictiōe co
1015	13	ronatur à papa Benedi
1016	14	cto. Brianus rex Hiber
1017	15	niæ, paraſceue paſchæ,
1018	16	6 feria, 9 cal. Maij, mani

bus & mente ad Deū intētus necatur.
Erneſt dux in uenatu occiditur.

1019	17	Benedictus papa Babē-
1020	18	bergam ueniens, eccle

ſiam ſancti Stephani ibidē dedicauit

1021	19	Terræmotus magnus fa

ctus eſt, 4 idus Maij, feria 6. Sanctus
Hiribertus Colonīēſis archiepiſcopus
obijt,pro quo Piligrinus conſtituitur.
Erbenbaldus Moguntinenſis archiep.
obijt.pro quo Enbo conſtituitur.

1022	20	Henricus imperator no
1023	21	uam Troiā deditione ce-

pit,& fit mortalitas magna in exercitu.

1024	22	Benedictus papa obijt.

Henricus imper. 3 idus Iulij,abſq́ filijs
obijt,& Babembergæ in monaſterio
ſancti Petri à ſe facto,ſepelitur,

CONRADVS.

ROmanorū 93, Conradus iunior.
Francus,eligitur:regn. annis 15.

Anni Chr.	Anni Cōr.	
1025	1	¶ Iohānes ſedit annis 29.
1026	2	Conradus filiū ſuū Hen
1027	3	ricū Regem fecit,& ipſe

pergens Romam imperator efficitur.
Cyclus 27 decennoualis,indictione 9,

1028	4	Ego miſer MARIANVS

in peccatis fui in hoc anno natus.

Anni Chr.	Anni Cōr.	
1029	5	Conradus imp. Stepha-

num Pannoniæ regem cum exercitu
petijt. In Alamānia Erneſt dux & Ver
nherus comes cum multis occidūtur.

1030	6	Arbio archiep. Mogūti-
1031	7	nus obijt. Stephanus rex

Pannoniæ,miſſis legatis,cum impera
tore Conrado pacificatur.

1032	8	Sanctus Bardo ſucceſſit

annis 20. Rudolphus rex Burgundiæ
obijt,diadema ſuū Cōrado imp. miſit.

1033	9	Conradus imper. hyeme
1034	10	Burgundiā petit. Moēl-

coliū rex Scotiæ obīt. Donchad filius
filiæ eius, ſibi ſucceſſit annis quinque.

1035	11	Propter religionē diſtri-

ctam, diſciplināq́ nimiam, & propter
aliquos Scotos,quos ſecū habebat He
lias Scotus abbas, qui monaſteriū ſan-
cti Pātaleonis & ſancti Martini in Co
lonia pariter regebat. Piligrinus Colo
nienſis archiepiſc. inuidioſis uiris inſti
gatus, Heliam abbatē uoluit expellere
& omnes Scotos monachos, quos ſe-
cum habebat. Helias Scotus abbas ſta
tim quū de aula regia reueruiſſet, dixit
cum cæteris Scotis: Si Chriſtus in no-
bis peregrinis eſt, nunquam uiuus ad
Coloniam ueniat Piligrinus. Et ita Do
minus cōpleuit. Iohannes papa obijt.
¶ Benedictus huic ſucceſſit annis 14.

1036	12	Piligrinus epiſc. Coloni

enſis obijt,pro quo Hermānus conſti
tuitur. Otto princeps Carlingorum à
Gozelone duce pugna uictus, fugiēs
occiditur. Burim Verzeburgenſis epi
ſcopus obijt.

1037	13	Sanctus Bardo archiep.
1038	14	præſente Conrado imp.

indictione 5, 4 idus Nouemb. cōſecra
uit monaſterium ſancti Martini ſedis
Moguntinēſis archiepiſcopatus, imò
omnium Francorum, in honore ſancti
Martini, cum multis epiſcopis. Conni
gund imperatrix obijt 5 nonis Mar-
tij, & Spirę ſepelitur. Hermannus dux
obijt, filius imperatoris. Stephanus rex
Vngarorū Chriſtianus obijt, qui cum
omni gente ſua ad fidem conuertitur.

Anni Chr.	Anni Cõr.

1039 | 15 | Conradus imper. obijt 2 nonis Iunij, ſepultusq́; eſt Spiræ. Eberhardus primus epiſcopus Babembergenſis obijt: & Richardus abbas Fuldenſis: hic etiã multos Scotos ſecum habebat: cui Sigeuar abbas ſucceſſit.

HENRICVS.

Romanorum 94, Henricus filius Conradi imp. regnauit annis 17.

Anni Chr.	Anni Hen.

1040 | 1 | Donchad rex Scotiæ occiditur à duce ſuo. Magfinloech ſucceſſit in regnum eius.

1041 | 2 | Henricus rex ducem Bohemię Fratiſlaum bello petit, ſed multis proceribus & militibus in præſtructione ſyluæ, circa & ultra occiſis, uel captis, nil dignum efficere potuit. Petrus quoq́; Vngarorũ dux, rex eidem duci cõtra Henricũ regẽ auxilia miſit.

1042 | 3 | Helias Scotus obijt 2 id' Aprilis, uir prudens & religioſus. Vngari quędam Ononem regem ſibi eligentes, Petrũ regem ſuum expellunt: qui profugus & exul Henrici regis, cui priori anno rebellauerat, gratiam quęſiit & inuenit. Hẽricus rex Bohemiam ingreſſus, igne prædaq́; cuncta deuaſtat, & rebellem ducem obſides dare, & ipſum poſt ſe Ratiſponam ad deditionem humiliter uenire, ſibiq́; iureiurando fidelitatem ſeruitiumq́; confirmare coarctat. Quo rex Vngarorũ ob ſuſceptum ab Henrico rege Petrum, à ſe expulſum, fines Boariæ prędis & incendijs depopulatur: ſed magna pars exercitus eius, ab Adelbone marchione deleta eſt.

1043 | 4 | Annuchadus Scotus & incluſus obijt, 3 calendis Februarij, in monaſterio Fuldenſi: ſuper cuius ſepulchrum uiſa ſunt lumina, & pſalmodia audita. Super quem ego Marianus Scotus 10 annis incluſus, ſuper pedes eius ſtans quotidie cãtaui miſſas. Henricus rex Pannoniã ingreſſus, duas populoſiſſimas ciuitates euertit, plures deditione ſubiecit. Sed quum Petrum regem, quem ſecum ducebat, prouinciales recipere nollent, alium quem petebant ducem, eis conſtituit: quẽ Ono poſt diſceſſum eius, in Bohemiam repulit. Giſla imperatrix mater Henrici regis, obijt 16 calẽdis Martij, & apud Spiram ſepelitur.

Anni Chr.	Anni Hen.

1044 | 5 | Henricus rex iterũ Pannonias inuadens, ſatisfactionem, obſides, munera pacis per iuſiurandũ confirmationem accipiens, diſceſſit. Inde reuerſus Conſtãtienſi ſynodo adfuit, ubi cũctis debita dimiſit, deſtructiſq́; omnibus immunitijs, pacem hactenus inauditam tam in tota Sueuia, quàm in alijs ſui regni prouincijs, regia cenſura per edictum cõfirmauit. Deinde Agnetem Guilielmi Pictauienſis principis filiam, reginam apud Moguntiam ungi faciens, regalibus ſibi nuptijs in Ingelnhein copulauit. Lupoldus marchio Adelberti filius, in maxima Vngarorum clade, immaturè obijt.

1045 | 6 | Cyclus 23 decẽnoualis, indictione 13. Henricus rex 3, Panoniam iratus, ingreſſus, Dei fauente clemẽtia, & beato Vdalrico epiſcopo imperante, Victor fratris Ononem cum uxore & filijs cognatiſq́;, quibus locus euadẽdi erat, effugabat: Petrum in regnum cõſtituit, ſubditoq́; ſibi Vngarorum regno honorificè reuertitur.

1046 | 7 | Henricus rex Italiam ingreſſus, pacificè à Romanis ſuſcipitur. Papas 3 non dignè cõſtitutos, ſynodaliter depoſuit, & Sindegerũ Babẽbergenſem epiſcopum papam conſtituit. Ipſeq́; & coniux eius Agnes regina, eadem die imperiali benedictione ſublimantur. ¶ Clemens papa, qui & Sindegerus, 141 poſt Petrum, anno uno.

1047 | 8 | Petrus rex Vngariæ excæcatus à Pannonio quodã. Clemens papa obijt. Otto dux Sueuorũ obijt pro quo Otto de Suinforte ſurrexit. ¶ Papa Bobbo, 142 poſt Petrum, anno 1.

1048 | 9 | Henricus rex naſcitur.

1049 | 10 | ¶ Bobbo papa obijt. Tulenſiũ antiſtes Brunus, qui & Leo, 143 poſt Pe-

poſt Petrum, ſedit annis quinque,

Anni Chr.	Anni Hen.

|1050| 11 |Rex Scotiæ Machetad, Romæ argentum ſeminando pauperibus diſtribuit.

|1051| 12 |Sanctus Bardo epiſcopus Moguntinenſis obijt 4 idus Iunij.

|1052| 13| Lutpoldus epiſcopus, ſucceſſit annis octo, menſibus 4. Ego MARIANVS ſeculum reliqui.

|1053| 14| Aedericus Barboſus in Hibernia, uir ualde famoſus, & miræ religionis: ipſe enim fœminas & puerulos more clericorum coronãdo tondebat: & coronas, & non uelata capita fœminas conuerſas debere, prædicabat: earumq́; ſcholam & puellarum & puerorum & laicorum multam habebat: ob id, ex Hibernia proiectus eſt. Leo papa exercitum ducens per Apuliam contra Normannos, infinita utrobiq; cæde peracta, ſine uictoria redit.

|1054| 15 |Leo papa obijt. Velfus dux Carinthiorũ obijt. Conradus dux ab imperatore Henrico expulſus, in Pannonia exul, ueneno ſublatus eſt. Heizil comes de Obernſteinueld defunctus eſt.

|1055| 6 |¶ Victor, papa 154 poſt Petrum, annis 3 ſedit. Hermannus Colonienſis epiſcopus obijt. Sanctus anno ſibi ſucceſſit.

|1056| 17 |Ego MARIANVS peregrinus factus pro regno cœleſti, patriam meam reliqui, & in Colonia, 5 feria, calendis Auguſti, monachus effectus ſum. Iiſdem temporibus multi diuerſarum prouinciarũ Principes perierunt. Fames multas prouincias afflixit: egeſtas & penuria undiq; præualuit: multa mala tunc temporis facta ſunt. Henricus imperator his doloribus cordetenus compunctus infirmari cœpit, & productus uſq; ad mortem. Sapienti tamen uſus conſilio, ab omnibus, quibus potuit, ueniam petens, quibuſdam prædia quæ abſtulit, reſtituit: cunctis qui contra eum culpas damnabiles fecerunt, relaxans. Filium ſuum Henricum Romani pontificis tunc præſentis, cæterorumq́; pontificum & principum electione regem conſtituit. His & alijs prout uitæ poſſibilitas admiſit, bene diſpoſitis, 3 nonis Octobris hanc uitam præſentem finiuit: ſepultusq́; Spiræ, papa præſente.

HENRICVS, III.

Romanorum 95, Henricus rex, filius Henrici imperauit annis 5.

Anni Chr.	Anni Hen.

|1057| 1 |Henricus admodũ puer cœpit regnare. Agnes imperatrix eius mater, ducatũ ſuſcepit Boariæ. Victor papa, multis in Germania bene diſpoſitis, redijt Romã, & eodem anno obijt.

|1058| 2 |¶ Stephanus, qui & Fredericus, papa 145 poſt Petrum, frater Godfridi ducis, iam monachus in mõte Caſſino factus, à Romanis pontifex conſtituitur. Hic etiam eodem anno obijt. Obierunt Adelbertus Babembergenſis epiſcopus, & Otto dux de Suinforti. Podelbrũna ciuitas cum duobus monaſterijs, feria 6 ante palmas, igne conſumuntur. In monaſterio autẽ erat Paternus nomine, monachus Scotus, multisq́; annis incluſus, qui etiã combuſtionem prænunciabat, in ſua cluſa ambiens martyriũ combuſtus eſt. Feria 2 poſt octauas paſchæ, exiẽs de Colonia, cauſa orationis, eundem locũ uiſitaui, ob bona quæ narrãtur de eius ſepulchro: & ſic cũ abbate Fuldenſi Fuldam ueni. Egbertus abbas Fuldenſis obijt 15 calendis Decembris: cui ſucceſſit Sigefridus, in natiuitate Chriſti.

|1059| 3 |¶ Nicolaus, 146 poſt Petrũ, annis 2. Ego MARIANVS indignus cum Sigefrido iſto apud Vertzebergũ ad presbyteratum conſecratus media quadrageſima, 3 idus Martij, & feria 6 poſt Aſceſionem, 2 idus Maij incluſus Fuldę per annos 10. Lutpoldus Mogũtinenſis præſul obijt 6 idus Decembr. ei Sigefridus abbas Fuldẽſis ſucceſſit.

|1060| 4 |Sigefridus iſte in epiphania archiepiſcopus factus eſt, papę etiã tunc Nicolai legato Alexandro poſteà papa facto, præſente. Vidradus abbas poſt eũ ſucceſſit. Nicolaus papa obijt.

Anni Chr. | Anni Hen.

1061 | 5 | ¶ Alexander, 147 poſt Petrum, ſedit annis 13. Molaus abbas Scotorum Coloniæ obijt.

1062 | 6 | Huc uſque duo magni
1063 | 7 | cycli, id eſt 1044 anni.
1064 | 8 | Sanctus Cuono Treuirorum epiſcopus martyrizatur in deſerto loco, à ſcopuloſo monte ter præcipitatus, à Theoderico comite, eo quòd abſque electione conſtitutus eſt: & ſepultus eſt Doleiæ, ubi per illum Dominus multa ſigna tunc temporis fecit. Ipſe comes pœnitentiam agens, Hieroſolymam pergens uitam finiuit, & omnes conſentanei eius, mala morte perierunt. Pro quo Vdo conſtituitur.

Cyclus paſchalis magnus Dionyſii, in quo ſumus, 3. indictione ſecunda.

Multi diuites & pauperes cum Sigefrido Moguntino archiepiſcopo, Traiectenſi epiſcopo, Babembergenſi epiſcopo, & Ratiſbonenſi epiſcopo: poſt tranſitum ſancti Martini Hieruſalem plus 7000 perrexerunt: ubi uerò epiſcopi ſedebant, dorſalia pallia pendebant, ſcutellas & uaſa aurea & argentea habebant.

1065 | 9 | Arabes uerò fama pecuniæ congregati ſunt, multoq; prædictorum in paraſceue occiderunt. In quoddam caſtellum nomine Caruaſalim noſtri fugerunt, ibiq; ſe contra iacula Arabum defenderunt. Tunc bonus quidē miles nullo modo prohibitus, à ſepulchro Domini nudus foras exiuit. Arabes ſtatim eum in modum crucis extendentes, ab imo uentris uſque ad guttur, ſuperficiem eius proſcindētes, ſcrutati ſunt, qualiter humana uiſcera haberentur: deinde eū membratim diuidētes, lapidibus obruerūt, omnibusq; noſtris de caſtello intuentibus dixerunt, Omnes uos ſimiliter obruti eritis, ſi totam pecuniam nobis non tradideritis. Tunc timore perterriti promiſerunt ſe daturos totam pecuniam ſuam, tantùm ut eis uictum dimitterent uſque ad fines Chriſtianorum. Tunc ducem Arabum cum uiris 16 totidemq; gladijs intromiſerunt. Qui quum uidiſſent epiſcopos glorioſos cum multis militibus, & dorſalia pendentia, extēdit corrigiam circa collum Babembergenſis epiſcopi. Guntheri conſiderans magnitudinē & pulchritudinē eius, ait: Tu & omnia iſta, mea erunt. Epiſcopus uerò per interpretem ait: Quid mihi facies? Et ille dixit: Iſtum pulchrum ſanguinem gutturis tui ſugam, & ſuſpendam te ſicut canem ante caſtellum. Tunc epiſcopus cōprehenſo capite eius ſtrauit ducem in terram, atque omnes alij ligati ſunt. Qui uerò foras erant, audientes iſta, irruerūt ſuper caſtellum. Sed ſtatim iſti ligati, & ſupra murum contra iacula ſuorum ſuppoſiti, rogauerūt filios & amicos ſuos cæterosq; pacem facere inter eos: unde bellum & diſſenſio inter latrones orta eſt, quum multi ex eis pecuniam eligerent, multi ut patres & amicos ſuos reciperent. Feria uerò 2 poſt paſcha, quidam de noſtris qui euaſerant, petierunt ducem de Ramula in auxilium. Statim Deo annuēte, uenit cum multo exercitu, & fugatis Arabis accepit quingentos biſantios aureos, captiuumq; ducem Arabem, inimicū multo tempore regis Saracenorum. & duxit Chriſtianos Hieruſalem, & iterum inde ad nauim. Dominus autem ſequundum uentum dedit. Sic uſque ad Chriſtianos uenerunt. Sed duo tantùm millia ex 7000, reuerſi ſunt.

Anni Chr. | Anni Hen.

1066 | 10 | Cometa ſtella uiſa eſt. Araldus rex Normannorum mille nauibus uenit Angliam, menſe Septembri, regnaturus: qui Eboraci, in autumno, ultra 100 ſacerdotes Anglos occidit. Araldus uerò rex Anglorum, cum 7 aciebus bellicis, ſtatim peruenit illò, Araldum imparatum abſq; loricis inuenit, & bello occidit, menſe Octobri. Guilielmus uerò qui & Baſtard, hoc eſt nothus, cum Francis intrat. Interim Anglos & Araldum bello occidit
1067 | 11 | & ipſe regit Anglos.
1068 | 12 | Duo papę in Roma conſtituuntur

ſtituuntur, ideſt epiſcopus Parmenſis, qui eſt expulſus, & Lucenſis, qui papa eſt effectus.

Anni	Anni
Chr.	Hær.

1069 | 13 | Ego miſer MARIANVS iuſſu epiſcopi Moguntinenſis, & abbatis Fuldenſis, feria 6, ante palmas, 3 nonis Aprilis, poſt annos 10 meæ incluſionis ſolutus, de cluſa in Fulda ad Moguntiam ueni, & in feſtiuitate Septem fratrum ſecundò includor. Conſecratio noui monaſterij ſanctæ Mariæ in Moguntia, 9 calen. Decembris.

1070 | 14 | Scotis & Francis uaſtantibus Anglos diſpergũtur, & fame moriuntur, carnemq́ humanam manducare coguntur. Dechi marchio Henrico regi rebellat.

1071 | 15 | Quidam clericus Carolus nomine, more Simonis Magi, qui donum ſpirituale pro precio rogauit ab Apoſtolis, à rege Henrico comparauit epiſcopatum ciuitatis Conſtantiæ. Qui in conuenticulo epiſcoporum & abbatum in monaſterio ſancti Martini Moguntiæ, in aſſumptione ſancti Martini, facto à Sigefrido archiepiſcopo coram rege culpatus, quod non intraret per oſtium in ouile ouium, depoſitus eſt. Deinde poſt annum non uixit. Otto dux Boariæ regi Henrico rebellat.

1072 | 16 | Coniurant regni principes contra Henricum regem. Eo tempore Sigefridus epiſcopus Moguntinenſis, cauſa orationis in Galitiam, ad ſanctum Iacobum perrexit. Quum autem Cluniacũ dominica die ante miſſam ſancti Michaëlis ueniſſet, intrans clauſtrum, reſpuit ſeculum. Sed dum mercennarij Moguntinum epiſcopatum comparare uellent precio Sigefridus in obedientia ſancti Benedicti, quam abbati deberet, uiolenter compulſus, Moguntiam 8 idus Decembr. rediit. Hucuſque duo magni cycli, hoc eſt 1044 anni.

1074 | 17 | In hoc anno iuxta curſum Solis & Lunæ habentur, ſicut in anno 15 Tiberij, in quo baptizatus eſt Domin⁹, ideſt dies baptiſmatis, 8 idus Ianuarij, epiphania, die Dominico & craſtino, feria 2, initium ieiunij Domini, 15 calendis Martij, in die 40 ſui ieiunij, 6 feria. Victoria eius de diabolo ſuperato in gula & uana gloria atq; auaritia, in quibus diabolus primũ Adam in eadem feria proſtrauit. A baptiſmate itaque Domini in anno 15 Tiberij. Alexander papa obijt Dominico die, undecimo calendis Maij.

Anni	Anni
Chr.	Hen.

1074 | 18 | Hildebrãdus qui & Gregorius papa, ſedit annis 12. Papa Gregorius decreuit præcepto Petri apoſtoli & ſancti Clementis, ut ſuprà, & canonibus patrum per bannum Dei, Petri & Pauli & ſuum, ſynodali iudicio multorum epiſcoporum, & contradicens interdixit presbyteris, diaconibus, omnibusq́ clericis, uxores habere, & omnino cum fœminis habitare: niſi cum eis, quas regula uel Nicena ſynodus cõceſſit. Decreuit quoque, ut ſub ſententia ſancti Petri cum Simone damnaretur, non ſolùm emptor, ſed & uenditor cuiuſq; conſecrationis officij eccleſiaſtici, ideſt epiſcopatus, presbyteratus, diaconatus, præpoſituræ eccleſiæ uel decimationis, ſed & ſocius transgreſſoris. Dominus enim dixit: Gratis accepiſtis, gratis date. Vnde & de prædicta ſynodo legati papæ miſſi, ad Henricum regem Romanorum, ideſt duo epiſcopi, cum regina eiuſdem regis matre, & uniuerſali ſynodo, coram rege, communi omnium epiſcoporum interdictu, fœminas ſepararent à clericis, & maximè à presbyteris: & noluerunt eſſe in paſcha cum rege in ciuitate Babemberga, nec cibum, uel ſocietatem Hermanni eius ciuitatis epiſcopi habere, qui etiam epiſcopatum comparauit. Arnoldus abbas ſancti Albani obijt, pro quo alius abbas conſtituitur nomine Godeſchalcus.

1075 | 19 | Plures clerici ſub ſententia interdicti Apoſtolici libentius eſſe uoluerunt, quàm fœminis & uxoribus

carere,ſed ut uel per alios caſtigarentur. Decreuit papa ſynodica legatione etiam hoc anno,ut nullus Chriſtianus audiret miſſam coniugati presbyteri. His temporibus,non autē eodem anno,orta eſt grauis atque feralis diſcordia,in regno Teuthonico,inter regem Henricum & principes Saxoniæ,cuius cauſa(ut fertur)hæc erat:Rex Henricus,omnes Saxones ſeruituti ſubijcere cogitabat:ſed quia hoc tam facile ut ſperauerat,perficere non poterat, accepto cōſilio,prius principes propoſuit honoribus ac dignitatibus ſuis deſpoliare,& ſic reliquos prouinciæ populos, ſuo dominio ſubiugare. Vt ergo uoluntatis ſuæ propoſitum facilius adimplere ualeret,in ipſa Saxonum prouincia,in monte qui uocatur Hattiſberg,caſtrum munitum cōſtruxit, cui ex ipſius montis uocabulo nomen dedit,ut uocaretur Hattisburg. Conſummato uerò caſtro & ſecundum uoluntatem ſuā, omnibus ibidem negocijs regni diſpoſitis,ad effectum deſiderij iamdudum cōceptum,toto conamine ſuam extendit intentionem. Ottoni itaque ducatum Boariæ abſtulit, metuens eum,quia genere Saxo erat,quē protinus Velfoni ad iniuriā Saxonum contulit. Poſt hæc,quadam die in eminenti loco eiuſdem caſtri cōſiſtens,& elegantiam patriæ undiq; bene poſſeſſam reſpiciens,fertur dixiſſe: Saxonia regio pulcherrima,ſed ſerui nequiſſimi habitatores,uidelicet illo prænotās opprobrio. Quod audiens prædictus Otto dux,grauius quàm credi poteſt, dictum regis ſuſcepit: colloquutusq; principibus Saxoniæ,rebellare omnē ſimul fecit prouinciam. Et meritò unicam enim & dilectam Domini ſponſam,quā redemit de inimico,precioſi ſanguinis ſui precio,quantum in ipſo fuit,per concubinarios,ideſt hęreticos polluere & obfuſcare ueritus non eſt, dum ſpiritualia eccleſiæ officia,gratifica uidelicet ſancti Spiritus munera, per iniqua contrariaq; fidei catholicæ cōmercia,more Simonis efficeret uenalia. Hęc & his ſimilia nefanda & inaudita Henrici regis flagitia,uidentes & audientes fieri,catholici uiri per id temporis in eccleſia cōſtituti,cum propheta Helia Domini zelo zelātes pro domo Iſraël,directis Romam nuncijs ad Alexandrum apoſtolicæ ſedis antiſtitem,hæc ei & alia quàm plurima, quæ in regno Teuthonico, inſanientibus ſimoniacis hæreticis,rege Henrico authore & patrono dicta & geſta ſunt, tam literis quàm uiua uoce gemendo ac dolendo,conqueſti ſunt:deinde eodem zeli Dei feruore ſuccenſi, conuenientes in unum,caſtrum Hattisburg obſeſſum capiunt,omnia ibidem inuenta diripiunt. Fertur etiam, quòd plus quàm triginta fœminæ una die eiectæ ſint de munitione,quæ omnes fuerunt uiolatæ,ueſtibus uſque ad nates præciſis,ad iniuriam Saxonum: unde ipſi nimium efferati animis,caſtrum & omnia quæ in eo conſtructa erant,cum monaſterio,clericis undiq; per fugam diſperſis,funditùs exciderunt:oſſaq; filij eius de ſepulchro eiecta,per compita diſperſerunt. Interea domino Alexandro apoſtolico de medio ſublato,ſuſcepit ſedem Apoſtolicam Gregorius ſeptimus, qui & Hildebrandus, profeſſione monachus. Iſte querimonijs & clamoribus catholicorum iuſtis,aduerſum Henricum & ſcelerum eius immanitatem auditis,zelo Dei accenſus, iam dictum regem excommunicatum pronunciauit, maximè propter ſimoniam. Quod factum catholicis quidem uiris benè placuit, ſimoniacis uerò ac fautoribus regis nimium diſplicuit, qui dicebant, Nunquam fuiſſe auditum,regem aliquando excommunicationi ſubditum. Facta eſt ergo maxima diuiſio in eccleſia Dei. Catholicis domino Apoſtolico ſtudioſe fauentibus ac præceptis eius, Henrico & ſchiſmaticis cooperatoribus eius,ex corde obedientiam exhibentibus:inter quos erat princeps & ſignifer iuſtitiæ dilectus Deo & hominibus beatus Hanno Colonieſis archiepiſcopus(cuius memoria in benedictione eſt)cum reuerēdiſſimis eccleſiarum

rectoribus

rectoribus Sigefrido Moguntino, Vezelino Mageburg, Rucherio Haluerſtadeñ, alijſq; epiſcopis & abbatibus, monachis & clericis, aſſentiẽtibus quoque principibus totius Saxoniæ, Ottone duce, Magno duce, Vdone marchione, Ludouico comite, cũ alijs innumerabilibus tam nobiliũ quàm infimarum militaribus uiris. Quorum ſi dei deuotorum ac feruorem iuſtitiæ, uenerabilis papa Gregorius audiens, & contra eos ſæuitiam Henrici fautorumq; eius, quemadmodum & contra ſemetipſum inſurgere uidens, ne deficerent in tribulationibus, quas ſuſtinebant ab iniquis, ſed fortiores, imò conſtantiæ uirtute ſolidiores efficerentur: miſſis ad eos literis paucis, hæreticorum audaciam, garrulitatẽ, & ſuperbiam, authore Henrico, ac defenſore, ad iniuriam & contumeliam ſanctæ ſedis apoſtolicæ perſtrinxit elatã: quam obrem regem anathematis uinculo alligauerit, literis inſinuauit: quibus catholici ad reſiſtendum iniquis hæreticis conſtantiores effecti ſunt. Anno præſcripto Domini 1075, regni autẽ ſui 19. Henricus congregato exercitu Saxoniam hoſtili animo intrare conatur, quòd audientes Saxones econtra ſe præparant ei occurrere. Congregati nanq;, patriæ libertatem ad introitũ Turingiæ, iuxta fluuium, qui dicitur Vnſtruch conſederunt: non enim deerãt ſpatium, ut intraret prouinciam eorum. Saxonibus ergo ſuper latitudinem terræ diffuſis, & iam caſtra hora 9 metantibus, ſpeculatores Henrici conſiderato exercitu, uenerunt ad dominum ſuum, mentiendo, dicentes Saxones ſe præparare ad pugnam. Quod audiens protinus ſuos, præcepit armari, & confeſtim irruit, ſuper ignaros & imparatos. Saxonibus uerò quamuis ſero, tamen ferociter ad arma cõfugientibus, facta eſt pugna ualidiſſima, ita ut fluuius illo in loco uiam præberet itinerantibus ſuper occiſorum cadauera. In iſta pugna dux Sueuorum Rodolphus, qui poſtea Saxonibus regnauit, exercitum regis ducens, ſtrenuiſſimè dimicauit. Inter innumerabiles in prælio corruentes interijt ibi comes Geuchardus pater Lutgeri, qui poſt modum imperium aſſumpſit, qui etiam paucis diebus ante hoc prælium natus fuit. Occidit quoquè illo die de exercitu regis, Erneſtus marchio cum alijs multis. Henricus ergo tantùm uice uictoriam habuit, licet cum dolo acquiſitam. Hoc bellum conſummatum eſt 5 idus Iunij. Obijt Vidradus abbas Fuldenſis. Obijt etiam Henricus Spirenſis epiſcopus, pro quo Huzmannus conſtituitur.

Anni Chr.	Anni Hẽr.
1076	20
1077	22

In concilio 24 epiſcoporum, abbatum, multorumq; clericorũ, Vormatiæ menſe Martio facto, præſente Henrico rege, decretũ eſt, ut bannum Hildebrandi papæ, nullus curaret, nec papa eſſet. Dominus Hanno Coloniẽſis archiepiſcopus, obijt 2 nonis Decembris, qui ex fundamentis 5, congregationes fecit 2. In Colonia idẽ in honorẽ ſanctæ Mariæ uirginis, aliã in honorem ſancti Georgij martyris. tres etiam congregationes monachorum diuerſis in locis ex ſuo cõſtruxit: unam in Veſphalia, in loco qui dicitur Graffſchaff: aliam in regione Sclauorum, in loco qui dicitur Salephelt, tertiam in monte qui dicitur Sigeberg. in qua feliciter ſepultus, requieſcit, pro quo Hildolphus cõſtituitur. Saxones igitur ferociores ex damno quod paſſi ſunt effecti, adhuc rebellare nitebantur, quos prædictus dux Rodolphus compeſcuit, ne hoc facerent: dans eis conſilium, propter pacem & concordiam, ut in poteſtatem regis ſe traderent in fide ſua, dicens, ſe accepturum quod nihil eis noceret. Cuius ſequentes conſilium, ueniente poſtmodum rege in Saxoniã, principes Saxonum in poteſtatem eius ſe dederunt: uidelicet Vezelo archiepiſcopus Magdeburgenſis, Butto Haluerſtedenſis, Otto dux, Magnus dux, Vdo marchio, quos omnes Rex cuſtodiri præcepit.

Videns ergo Rodolphus dux, quòd eis conſilium dederat,& fideiuſſor extiterat, quòd eos iuuare non poterat, dolorem inde habens non minimum, Regi indignabatur nimiũ. Ipſi autem ſine uoluntate regis quomodocũq; liberati de cuſtodia,& ad ſua tandem reuerſi,poſt Rodolphũ miſerunt,eumq; ſuper ſe regem fecerunt. Qui ductus Moguntiam, conſecratus eſt à Sigefrido archiepiſcopo,in regem. Qui ſtatim congregato exercitu, Verzeburg obſedit:quam continuò captam in deditionem accepit, anno Domini 1077.

Anni Chr.	Anni Hēr.

| 1078 | 22 | Gregorius igitur præſul uenerabilis,hæreticorum inſaniam,catholicorum quoq; aſtipulante ueritate cognoſcens, Conſtantiam Rodolpho regi miſſis literis,apoſtolicã mandauit benedictionem:in quibus etiam omnibus Chriſti fidelibus beato Petro,ac ſibi uicario, eius obedientiam profitẽtibus, uniuerſaliter inſinuauit: Henrico propter ſuperbiam,inobedientiam ac falſitatem,regni dignitatem ablatam:Rodolpho uerò regi,pro ſua humilitate,obedientia & ueritate, authoritate ſancti Petri collatam. Henricus rex natiuitatem Domini apud Spiram celebrauit:& inde in Longobardiam pergens,papa ſibi obuiam ueniente,rex à papa ſolutionem banni obtinuit:papa uerò ſedem apoſtolicam à rege accepit:& pœnitentiã,quam ſibi papa conſtituit,minimè ſeruauit:unde & poſtea eum iterum anathematizauit. Bellum iuxta Stroui commiſſum eſt, 7 idus Auguſti:ubi Vizelo Magdeburgẽſis archiepiſcopus, frater beati Annonis Colonienſis archiepiſcopi cum aliis multis occubuit. Rodolphus rex uictoriam tamen obtinuit.

| 1079 | 23 | Bellũ iuxta Fladecheim 5 calendis Februariis commiſſum eſt, in quo Memfrid comes cum aliis multis occubuit. Gregorius papa ſeruus ſeruorum Dei,per totum Italicum regnum & Theutonicorũ,debitam ſancto Petro obedientiam,exhibentibus apoſtolicam benedictionẽ Si qui ſunt presbyteri uel diaconi uel ſubdiaconi,qui iaceãt in crimine fornicationis, interdicimus eis ex parte omnipotẽtis Dei & authoritate ſancti Petri,introitum eccleſiæ,uſq; dum pœniteant & emendent. Si qui uerò in peccato ſuo perſeuerare maluerint,nullus officium eorũ auſcultare præſumat:quia benedictio illorũ uertitur in maledictionẽ, & oratio in peccatum,teſtante Domino per Prophetã,Maledicam (inquit) benedictionibus ueſtris.

Anni Chr.	Anni Hēr.

| 1080 | 24 | Apud Brixam Noricam 30 epiſcoporum magnæq; partis optimatum,regni cõuentus contra Hildebrandũ papam habetur. Bellum iuxta Elſtra cõmittitur à rege Henrico idus Octobris,in quo Rodolphus rex occiditur & Merſeburg ſepelitur,Saxones uerò uictoriam reportarunt.

| 1081 | 25 | Henricus cũ magno exercitu profectus Romã,eam obſedit. Papa audiẽs multos Romanos fauere ſchiſmaticis,deſperans recepit ſe in domum Theodorici uel Creſcẽtis,ut quidam dicunt: ſed nec ibi ſe tutè ſciens, cum paucis noctu Salernam abiit:ubi uſq; ad obitum ſuum habitauit. Vidẽs autem Henricus papam aufugiſſe,cõgregatis 30 epiſcopis fautoribus ſuis, in ipſa Romanę urbis obſidione,iuſſit haberi ſynodum,in qua Gregorius papa falſis & inauditis criminationibus, à fautoribus Henrici fictè compoſitis, abſens accuſatur. Deniq; dicebant,eũ prophanum,ſceleſtum, amatorem diſcordiæ,uirum ſanguinum,ſedem apoſtolicam uſurpaſſe per necromãtiam. Conſpirantes ergo qui cõuenerant in unum aduerſus Dominum, & aduerſus uicarium eius papam Gregorium, damnauerunt eum:& facta damnationis eius epiſtola, comminando mandauerũt ei,ne amplius apoſtolicam ſedem,pro tantis criminibus condemnatus,intraret. Et quia in proximo erat ſacratiſſimæ paſchæ ſolennitas,inebriati profunda diabolici furoris inſania,

Vigbertum

Vigbertum Rauennę ciuitatis archiepiſcopum rapuerunt, ac papam conſecraucrunt, quem Clemētem nominauerunt: à quo ipſe Henricus in ſancto die paſchę, unà cum uxore ſua Bertha Cæſarea impoſita appellatione, coronatus eſt dominus. Itaque apoſtolicus Gregorius, audiens ab inſanientibus Vigbertum hæreticum & inuaſorem ſibi in Romana ſede ſuperpoſitū, congregatis undiq; quotquot habere potuit catholicis epiſcopis & abbatibus, primo gradu Rauennatem ſedem inuaſorem Romanæ eccleſiæ poteſtati, ſancti Spiritus & authoritate ſancti Petri, apoſtolici anathematis mucrone mulctauit: deinde Henricum cum omnibus fautoribus ſuis, epiſcopis & abbatibus, monachis & clericis, laicis quoque potentibus cum infimis quibuſque perſonis, ſub interminatione terribili generaliter communione priuauit. Moguntia ciuitas ex parte maiore, & monaſteriū epiſcopale, aliaq; tria monaſteria igne conſumpta ſunt, Monaſterium Babembergenſe in uigilia paſchæ combuſtum eſt. Henricus rex naſcitur.

Anni Chr.	Anni Hen.	
1082	26	Prima paſchalis luna, 4 nonis Aprilis, toto orbi apparuit, quū 2 nonis Aprilis eſſe deberet. Catholici per Saxoniam conſtituti, ex conſtantia domini apoſtolici roborati, conſtituerunt ſuper ſe regem Hermannum. Iſte Hermannus fuit Lothoringus, uir ſapiens, modeſtia, genere & fortitudine inſignis. Ipſius filius erat Otho Palatinus, comes de Rinecke.
1083	27	Roma capta ab Henrico Rege, & in exercitu eius maxima peſtilentia facta eſt. Cyclus decennouALIS 2 incipit, indictione 6. Hermannus rex, feroci animo Orientalem Franciam prædando & incendendo ingreditur.

Hucuſque author noſter Marianus Scotus.

APPENDIX.

DODECHINI ABBATIS IN MONASTERIO SANCTI DYSIBODI, *ad Chronica Mariani Scoti, continuatæ hiſtoriæ Appendix.*

HENRICVS anno Domini 1084, poſtquàm Romam cepit, de Italia reuertitur, Auguſtaꝙ ciuitas ab eo obſidetur & capitur. Sigifredus archiepiſcopus obijt.

Anno 1085. Synodus Moguntiæ apud ſanctum Albanum, iuſſu Henrici habetur: cui ipſe quum legatarius Vigberti, qui & Clemẽs, interfuit: cui omnes obedire contra Gregorium potentialiter compulit. Vizelo ipſius ciuitatis epiſcopus hanc ſynodum regebat, qui Hildebrandi aut Gregorij pronunciabat. Gregorius papa, qui & Hildebrandus, obijt. ¶ Huic ſucceſſit Deſiderius, abbas cœnobij ſancti Benedicti, de monte Caſſino, quem Victorem nominauerũt. Iſte rurſus poſt paucos dies decedit. ¶ Huic ſucceſſit Otto cardinalis, qui eſt appellatus Vrbanus. Hic dicitur fuiſſe monachus apud Cluniacenſe monaſterium. Ipſe itaque uenerabilis papæ Gregorij ſcripta & dicta contra ſchiſmaticos habita, confirmauit. Henricum & Vigbertum Romanæ eccleſiæ inuaſorẽ, cum omnibus fautoribus ſuis, ab eccleſia Dei excommunicauit. Dietmarus epiſcopus Vormaciæ obijt. Godeſcalcus abbas ſancti Albani deponitur: cui ſucceſſit Adelmannus.

Anno 1086. Henricus rex Saxoniã ingreditur, & patriam undique præda & incẽdio omnibus iratus uaſtat. Hermannus autem rex congregato exercitu quàm maximo, occurrit ei iuxta Verzeburg, in loco qui dicitur Bleichfeld, ibiꝙ conſerto prælio innumerabilis multitudo hominum ex utraque parte occubuit. Hermannus uerò clariſſimam uictoriam adeptus, cum pace rediјt. MARIANVS Scothus & incluſus obijt, & apud ſanctum Martinum ſepelitur.

Anno 1087. Hermannus rex occiditur. Bertha imperatrix obijt, & Maguntiæ ſepulta eſt: ſed poſtea ab imperatore Spiram transfertur. Henricus rex defuncto Hermãno rege, iam pacificè Saxoniã ingreditur: cui Henricus marchio de Scaden, fœdere pacis ſociatur. Sanctus Nicolaus translatus eſt de Mura in Barum.

Anno 1088. Rezil Maguntinus archiepiſcopus obijt, cui ſucceſſit dominus Richardus.

Anno 1089. Henricus rex memor iniuriæ, quam ſibi Eggebertus anno præterito, marchio apud Marſeburg fecerat, marchiam Orientalem ei auferens, Henrico cuidam contulerat congregato exercitu quàm plurimo, Glico caſtrum eius ualde munitum, quod eſt in Turingia, iuxta Erphesfort ad occidentem ſitum, in uigilia Aſſumptionis Mariæ obſidione circumuallatur, & uſque ad natiuitatem Domini obſiderat. In cuius exercitu magnus dux cum multis alijs nobilibus aderat. In uigilia autem natalis Domini, quę in die dominica tunc euenerat, circa ueſperam, ſole ad occaſum declinãte, & exercitu, quæ neceſſaria erant præparante. Speculatores uenerũt dicentes, marchionem cum magna multitudine appropinquare. Cõturbatis ergo tali nuncio omnibus, armaꝙ cum feſtinatione arripientibus. Eggebertus marchio ut erat audaciſſimus, ſuper inermis ut turbo uehemens, cum ſuis irruit, & cædis initium ipſe ſignifer, & dux exercitus ſui fecit. Facta eſt itaꝙ concertatio dura, & uſꝙ in profundiſſimam noctem deductam. In eo denique certamine

Burchar-

Burchardus Loſannæ epiſcopus interfectus eſt, qui lanceam regalem ferebat: cum quo etiam multi clericorum tumultum fugientium ac perſequentium contriti corruebant. De exercitu regis multi ſunt occiſi, quàm plurimi captiuati, innumerabiles uerò uulnerati, præda magna ſublata, oppidum Glico cum gloria obſidione liberatũ. Hericus igitur uictus fugam arripuit. Eggebertus autem uictor exiſtẽs, perſequutus regem quoſcunque inuenit, de exercitu eius cepit, uulnerauit, & interfecit. Per idem tempus, catholici in eccleſia rari habebantur. Schiſmatici uerò multiplicabantur.

Anno 1090. Valtramus Megburgenſis eccleſiæ antiſtes, quum eſſet fauens præcipuè Henrico regi, miſſis literis ad Ludouicum comitem, ſuggerens ei, ut ſe ſubdens ſæpe, iam dicto regi tueretur partes eius. In quibus literis, tanquam pro defenſione ordinationis Dei, re autem uera fauendo regi, laborans, beatæ memoriæ Gregorio papæ, & piæ recordationis Rodolpho regi, & alijs principibus, qui iam in ſomno pacis requieuerant, obloquendo detrectarant, dicens eos quaſi non fuerint, ſic perijſſe: affirmans eis malum principium fuiſſe, quos finem peſſimũ contigiſſet, habuiſſe: quarum literarum modus iſte eſt: Valtramus Dei gratia id quod eſt, Ludouico ſereniſſimo principi, cum inſtantia orationum, ſemetipſum ad omnia deuotiſſimum. Omni regno utilis eſt concordia, deſiderabilis eſt iuſtitia: hæc enim uirtus, mater eſt probitatis, & conſeruatio totius honeſtatis. Qui autem inteſtina graſſando diſſenſione, ad humani ſanguinis alios irritat effuſionẽ: profectò uir ſanguinum eſt, atq; illius particeps, qui noſtrum ſanguinem ſitiens, ſemper circuit, quærens quem deuoret. Tu igitur glorioſiſſime princeps, attendens, quomodo Deus pacis eſt, & non diſſenſionis: quod ex te eſt, pacem cum omnibus habeas. Deus, charitas eſt, diabolus odium. Tota lex & Prophetæ, in dilectione pendent. Qui autem odit fratrem ſuum, homicida eſt, nec habet partem in Chriſti regno & Dei. Hoc ipſa ueritas: hoc diſcipulus ille ueritatis proteſtatur, qui de pectore Dominico Euangelij profundius potatus ueritatẽ, fluminis impetu lætificat abundantius ciuitatem Dei. Sed ille uas electionis, qui uſq; ad tertium cœlum raptus, non ſecũdum hominem, ſed per reuelationem Ieſu Chriſti euangelium ſuum didicit, Omnis, inquit, anima poteſtatibus ſublimioribus ſubdita ſit. Non enim eſt poteſtas, niſi à Deo. Qui autem reſiſtit poteſtati Dei, ordinationi reſiſtit. Sicut amici noſtri inter mulierculas & ſimplex uulgus ſomniant, regiæ poteſtati ſubdi non oportere: falſum eſt. Ergo quòd omnem animam poteſtati ſubdi oporteat, Sed nunquid ueritas mendacij arguenda eſt? An experimẽtum quærant eius, qui in Apoſtolo loquebatur Chriſtus? An æmulemur Dominum? Nunquam fortiores illo ſumus. Fortiorem ſe confidit, qui Dei ordinationi reſiſtit: quoniam non eſt poteſtas, niſi à Deo. Sed quid ait Propheta: Confundantur omnes, qui pugnant aduerſum te, Domine: & peribunt uiri, qui reſiſtunt tibi. Rodolphus Hildebrandus, Eggebertus, & innumeri principes, Dei ordinationi, in Henrico imperatore reſtiterũt. Et ecce, quaſi non fuerint, perierunt: quia profectò neceſſe eſt, malum fuiſſe principium, quorum finis peſſimus ſubſequutus eſt. Nunc ergo, quoniam qui ex aduerſa ſunt ſuis, aduerſum nos eminus digladiantur ratiocinationibus ueſtro iudicio, ubi ius, uel etiam in ueſtro iudicio cõferamus, domicilio tantùm non ſuo uſurario, ſed Chriſti & antiquorum patrum utamur teſtimonio. Ac ne fortè recuſetur lex, huius eſto certaminis, uel me in populorum tranſire ſententiam, uel ex noſtro triumpho, uos domino noſtro imperatori lucri faciamus. Attendatur & illud, Si quis aliter euãgelizat. præter quod euangelizatũ eſt, uobis anathema ſit. Hoc anathema non de prophanæ no-

uitatis uſuario, ſed de tertio intonuit cœlo. De iſtis autem, qui ignorantes Dei iuſtitiam, & quærentes ſuam ſtatuere, iuſtitiæ Dei non ſunt ſubiecti: ſiducialiter dixerim, Maledicetur illi, & tu benedices: qui inſurgunt in me, confundantur. Seruus autem tuus lætabitur, quoniam (ut ais Domine) ſine me nihil poteſtis facere: nec damnas iuſtum, quum iudicabitur illi: Tu quis es qui iudicas alienum ſeruum? Suo domino ſtat, aut cadit. Has ſanè literas prædictus comes Ludouicus ſuſcipiens, uocato ad ſe uenerabili Stephano qui & Herrandus, Haluerſtadenſi epiſcopo, eas tradidit legendas, rogauitq; eum, quatinus his diligenti examinatione perſpectis, iuxta rationem ueritatis, congrua obuiaret reſpōſione, & linguam blaſphemantis, os quoq; iniqua proferentis contra iuſtitiā, authoritate ſancti Spiritus, & teſtimonio Scripturarum obſtructū: ne amplius contra eccleſiā Dei latratus proferret inſanos, & fureret. Venerabilis autem epiſcopus ſecūdum petitionem Comitis, ſuſceptis literis, ac diligenti examinatione perſpectis, uocato notario epiſtolam dictauit: in qua primùm, præſcriptum Valtramū epiſcopum hæreticum, ſimoniacum, redarguit: regem etiam Henricum, hæreticū & excommunicatum: ideoq; nec regem dicendum cōprobauit: epiſcopatus pro pecunia, pro gladio, pro adulterio, pro ſodomitica immundicia uendentem declarauit. Sed ipſius iam epiſtolæ textus exponatur, ut illius uenerabilis uiri feruor, in tenore iuſtitiæ agnoſcatur.

Comes Ludouicus domino Valtramo, quicquid tali uocabulo dignū eſt. Sicut bonus homo de bono theſauro cordis ſui, profert bonū: ita malus homo de malo theſauro profert malum. Vnde tibi tanta arrogantia, ut me ad indignationem tam iniurioſis iniurijs prouocares. Etenim dominos & patres meos, qui me in uia iuſtitię conſortatur. Viros ſanguinū ſimiles Satanæ, obliquè appellas, & monita ſalutis quę ſuggerūt inter mulierculas & ſimplex uulgus ſomniare dicis. Nūquid Deus indiget tuo iudicio? ut pro illo loquaris dolos? Docuit iniquitas os tuum, et imitaris linguam blaſphemātiū, ita ut rectè de te dicat Propheta, Noluit intelligere, ut bene ageret: iniquitatē meditatus eſt in cubili ſuo. Quamuis ergo quantum peruerſus, tantū peruerſa loquutus ſis: nos tamē ori noſtro cuſtodiā ponere decreuimus & ſimile, quū conſiſteret peccator aduerſum nos, ſed excitat nos ſermo diuinus, dicens: Reſponde ſtulto ſecūdum ſtultitiā ſuam, ne ſibi ſapiens uideatur. Nūquid enim fatuitas perſonabit, & ſapientia obmuteſcet? Nunquid loquatur mēdacium, & ueritas ſilebit? Nunquid tenebræ operient terram, & Dominus nō orietur? immo lux in tenebris lucet, & tenebræ eam non comprehenderunt. Qua conſideratione concaluit cor noſtrum, & in meditatione noſtra exarſit ignis. Loquimur igitur & clamamus, uulpesq; paruulas quæ uineas Domini demoliūtur, quantum poſſumus, arcemus, timentes prophetiam illam exprobrantem, Non aſcēdiſtis ex aduerſo, nec oppoſuiſtis murum pro domo iſrael, ut ſtaretis in prælio in die Domini. Audiant, non tu, qui aures habes & non audis, qui oculos habes & non uides: qui lumen quod in te eſt, tenebras feciſti. Audiant inquam omnes corda ti, qui aures audiendi habent, quam ad te, aut nō intelligas, aut intelligere diſſimules, neq; quid loquaris, neque de quibus affirmas, ad ſubiectionem domini Henrici, quem imperatorem dicunt, nos inuitos & in quantum intelligere datur, ut per omnia ſubditi ſimus, quaſi apoſtolico argumento neceſſitatem imponis, dicēs: Omnis anima poteſtatibus ſuperioribus ſubdita ſit: non eſt enim poteſtas, niſi à Deo: qui ergo poteſtati reſiſtit, Dei ordinationi reſiſtit. Quam apoſtoli ſententiā te malè intelligere, peius interpretari dicimus. Si enim omnis poteſtas à deo eſt, ut tu intelligis: quid eſt quod de quibuſdā dicit Dominus per Prophetam: Ipſi regnauerunt, & non ex me

principes extiterunt, & non cognoui eos. Si omnis poteſtas à Deo eſt. Et tu intelligis, quid eſt quod ait Dominus, Si oculus tuus ſcandalizauerit te, erue eum, & proijce abs te. Quid enim eſt poteſtas, niſi oculus? Certè Auguſtinus in expoſitione apoſtolicæ ſententiæ, Omnis anima poteſtatibus ſublimioribus ſubdita ſit. Quòd ſi poteſtas (inquit) aliquid iubeat quod contra Deum ſit, hîc contemne poteſtatem, timendo poteſtatem alioquin. Nunquid iniquitas apud Dominum? Nunquid Chriſtus, peccati miniſter eſt? Abſit. Quid ergo dicemus? Nunquid ab Apoſtolo diuerſa ſententiæ prophetia euulgatur? Auguſtinus, minimè. Diuerſas tibias inflat ſpiritus unus. Itaq; audiamus apoſtolum concordantem, & ſeipſum exponentem, & inimicum ultoremq; ſuum deſtruentem. Non eſt (inquit) poteſtas, niſi à Deo. Quid ſequitur? Qui ergo (inquis) poteſtati reſiſtit: & reliqua. Abſit. Non hoc ſequitur. Sed quid ſequitur? Quæ autem à Deo ordinata ſunt. Nempe hoc eſt quod quærimus. O lingua doloſa, ô cor machinans malum. Spiritus uadēs & non rediens. Cur mentitus es ſpiritui ſancto? Arguar te conſcientia tua. Ecce fugit impius neminē perſequente. Cur ut deciperes, ſupprimere ueritatem uoluiſti? Cur medullam, cur animam huius ſententiæ furatus es? Nam ſi hæc uerba de medio ſententiæ apoſtolicæ tollantur, contra ſibi inconueniens & exanimis iacebit: impletur ſermo diuinus: Qui parat proximo ſuo foueā, incidet in eam. Certè nec culpā furti, nec pœnā euadere poteris. Quid infelix, quid iudici uenturo, quum à ſeruis negociatoribus locum requiret, reſponſurus es: qui dominicę pecunię fraudator, in mediū produceris. Quare non iudicium & laqueum proditoris timuiſti, ne ſimilem reatum ſimilis uindicta ſequeretur. Præuidēs per ſpiritum ſanctum Apoſtolus, te tuiq; ſimiles hæreticos in eccleſia emerſuros, qui bonum malum, malum bonum dicerent: qui tenebras lucem, & lucem tenebras ponerent: qui de ſententijs ueritatis occaſionem inducendi erroris, captarent: quum præmiſiſſet, Non eſt poteſtas, niſi à Deo: ut cōiecturam reprobi intellectus amputaret. Quæ autem ſunt (inquit) à Deo, ordinata ſunt. Da igitur poteſtatem ordinatā, & nō reſiſtimus, imò dabimus ilicò manus. Miror autem, ſi in te uel gutta ſanguinis eſt, quòd non erubeſcis dominum Henricum, regem dicere uel ordinem habere. An ordo tibi uidetur, ius dare ſceleri, fas nefaſq;, diuina & humana confundere? An ordo uidetur tibi in corpus ſuum peccare, uidelicet (proh pudor, proh nefas) uxorem propriam ſcelere omnibus ſeculis mundi inaudito, lupanar facere. An ordo tibi uidetur, quum Dominus dicat, Defendite uiduam: uiduas iudicij æquitatem poſtulantes, nefanda cōtaminatione proſtituere? Hæc qui ordinata, qui ſana dixerit: hunc inſani capitis eſſe, inſanus iurat Oreſtes. Vſq; ad hæc miſerrima tempora, natura ſecretum amauit, ſed traditus in reprobum ſenſum rex ueſter, naturæ inuolucrū detexit, qui omnem pudorem ponit in propatulo: ut autem illa quæ ſine numero ſunt, taceamus, uidelicet concremationes eccleſiarum, deprædationes, homicidia, incendia, truncationes, & his ſimilia, quę ille poteſt, nos enumerare non poſſumus: ea quæ maximè eccleſiam Dei grauant, loquamur. Audi ergo uera, non fucata. Audi fortia, nō faceta. Omnis qui dignitates ſpirituales uendit, hæreticus eſt. Dominus autem Henricus, quem Regem dicunt, epiſcopatus & abbatias uendit. Etenim Conſtantienſem, Babembergenſem, Moguntinenſem, & plures alias pro pecunia: Ratisbonenſem, Auguſtenſem, Straſburgenſem, pro gladio: abbatiam Fuldenſem, pro adulterio. Monaſterienſem epiſcopatum (quod dicere & audire nefas eſt) pro ſodomitica immundicia uendidit. Quæ ſi impudenter negare uolueris, teſte cœlo, teſte terra, omnes etiam à furno redeuntes, ſcioli, concludent, Ergo dominus Henricus

hæreticus eſt. Pro quibus nephandis malis ab apoſtolica ſede excommunicatus, nec regnum, nec poteſtatem aliquam ſuper nos, quia catholici ſumus, poterit obtinere. Sanè quia fratrũ nos odiĳ fatigas, intellige nulli nos odium, dein affectione, ſed de pietate intendere: abſit ut dicamus, Henricus inter fratres aut Chriſtianos reputetur, qui toties corripientem eccleſiam non audiens, ſicut ethnicus & publicus habetur. Cuius odium pro magno ſacrificio, Deo offerimus, dicentes cum Pſalmiſta: Nónne qui oderũt te, Domine, oderam, & ſuper inimicos tuos tabeſcebam? perfecto odio oderam illos, inimici facti ſunt mihi. Cuius odiĳ dignitatem, ueritas commendans ait: Si quis non odit patrem & matrẽ, & fratres & ſorores, adhuc autem & animã ſuam, non poteſt meus eſſe diſcipulus. Non ergo de odio iuſtè reprehenduntur, qui animã noſtram cum a uia Dei exorbitamus, qui patrem & matrem & omnem affectũ, qui nobis in uia Dei obſtat, odiſſe præcipimur. Inde eſt, quòd omni ſtudio, omni conatu laboramus, ut hoſtes eccleſiæ: nos quoq; ut aduerſarios caueamus: & non quia noſtri, ſed quia Dei inimici ſunt, odio habeamus. Porrò quòd de pace cum omnibus hominibus habenda perſuades, meminiſſe debes: quia præmiſit Apoſtolus, Si fieri poteſt. Fieri autem non poteſt, ut cum ĳs qui Deo contrariĳ ſunt, pacem habeamus. Quis autem neſciat Dominum ſaluatorem, non ſolùm pacem commendare, quum dicit, Pacem meam do uobis, pacem relinquo uobis. Sed etiam ipſam pacem exiſtere, ſicut ait Apoſtolus: Ipſe eſt pax noſtra, qui fecit utraq; unũ. Quid ergo ait, Pax noſtra, commendans pacem? Nolite (inquit) arbitrari, quia ueni mittere pacem in terram, non ueni pacem mittere, ſed gladium. Quid eſt hoc? Quare pax gladium? quare pax bellum indicit? Nimirum ut deſtruatur pax diaboli. Habet enim & diabolus pacem ſuam: de qua Dominus dicit: Quũ fortis armatus cuſtodit atriũ ſuum, in pace ſunt ea quæ poſſidet. O quàm potenter paruos ſatellites ſuos atrium ſuum, hoc tempore, diabolus cuſtodit: qui ſcuto falſitatis, & galea perfidei protecti, nulla ueritatis iacula, nulla fidei ſpicula admittitis. Poteſt tamen Dominus noſter, utpote fortior armatus, ſuperueniens fortem ueſtrum uincere, & arma, in quibus confidit, auferre. Non ergo rectè culpamur, ſi pacem illam omni bello crudeliorem deteſtamur quam ipſa ueritas ſuper Hieruſalem flendo reprobat, dicens: Equidẽ in hac die quæ ad pacem tibi, & quam Pſalmus ſuper iniquos, zelat, pacem peccatorũ uidens. Quod uerò papam Gregorium, regem Rodolphum, marchionem Eggebertum peſſimi interitus damnas, & dominum ſuum, quia illis ſuperſtes eſt banficas, liquet profectò, ab omni ſpirituali te conſideratione manere & uacuum. Nónne beatius eſt benè mori, quàm male uiuere. Beati enim qui perſequutionem patiuntur propter iuſtitiam. Iam & Neronem, quia apoſtolis Petro & Paulo: iam & Herodẽ, quia Iacobo Apoſtolo: iam & Pilatum, quia domino Ieſu Chriſto ſuperuixerint, beatos æſtimas. Qua opinione quid inſanius aut infelicius dici poteſt? Quapropter & ab hac blaſphemia, linguam magniloquam compeſce: niſi fortè in numero illorum te conſtituis, qui in fine iuſtorum uidentes gloriam, ſeram & infructuoſam agentes pœnitentiam, præ anguſtia ſpiritus gementes dicẽt: Hi ſunt quos aliquando habuimus in deriſum & in ſimilitudinem improperiĳ. Nos inſenſati, uitam illorum æſtimabamus inſaniam, & finem illorum ſine honore. Ecce quomodo computati ſunt inter filios Dei, & inter ſanctos ſors illorum eſt. Ergo errauimus a uia ueritatis, & ſol iuſtitiæ non luxit nobis. Quid nobis profuit ſuperbia? et diuitiarum iactantia quid contulit nobis? Tranſierunt omnia uelut umbra. Quæ nos uerba in memoria adamantina ſcribentes, omnem ſimilitudinem extollẽtem ſe aduerſus ueritatem Dei, contem-

contemnimus & gloriantes in tribulationibus, calumniari, proſcribi & exterminari. Deniq; occidi poſſumus, flecti uel uinci non poſſumus: & cum magno tripudio illud, quod tu puer adoleſcens, iuuenis frequẽtatus, nondum corde ſenex cõcepiſti, de patribus noſtris exultamus, qui contẽnentes iuſſa principum meruerunt prẽmia æterna. Porrò ſententias tuas diligenti curioſitate cruciantes, quaſi ſpiritualia ſpiritualibus cõparare uolumus: ſed ſicut, & reliqua non pauca.

Anno 1093. Dominus Emehardus ordinatur 6 calen. April. Verzeburg. Vratislaus dux Bohemiæ, in uenatu, repentè de equo cadens, ſubitò moritur. Conradus filius Henrici imperatoris, patri ſuo, hac de cauſa rebellauit: Henricus rex Adelheidam reginam, quam duxerat uxorem, odio cœpit habere: ideo incarcerauit eam, & conceſſit ut plerique uim ei inferrent: immò filiũ hortans, ut eam ſubagitaret. Quo recuſante patris polluere ſtratum, eum adhortando rex, non ſuum, ſed peregrini filium eſſe affirmauit cuiuſdam principis de Sueuia, cuius etiã faciem prædictus Conradus plurimũ aſſimulauit. Regina autem, poſt plurima & inaudita malorũ genera ſibi innocenter illata, de cuſtodia qua tenebatur quoquo modo Dei miſeratione liberata, ad potẽtiſſimam tunc tẽporis fœminam, Mathildã nomine, fugiendo peruenit. Quæ ſuſceptam reginam ad uenerabilem uirum perduxit Vrbanum, apoſtolicæ ſedis antiſtitem, cuius prouoluta pedibus, profuſis lachrymis, ac intimis ſingultibus, omnem ſuę quam pertulerat calamitatis, intimauit miſeriam. Papa autem agnita reginæ calamitate humanitatis miſeratione compaſſus, facta concione catholicorum, denuò Henricum regem excommunicauit pro illicitis ac nefandis, omnibusq; ſeculis inauditis rebus in legitima uxore ſua perpetratis. Regina autem reuerſa eſt in regionem ſuam, & ingreſſa monaſterium, facta eſt abbatiſſa, ut quidam dicunt. Eclipſis Solis facta eſt tertia hora diei, & draco uiſus eſt. Conradus igitur patri ſuo rebellãs uenit ad papam Vrbanum, & ſolutus ab excõmunicatione, in Longobardia regnauit cõtra patrem. Erat deniq; Cõradus iſte in omni bonitate & probitate cõſpicuus, humilis & modeſtus: qui paucos annos ſuperuiuens poſtquàm coronatus eſt, immaturè obijt.

Anno 1094. Peſtilẽtia magna fuit. Beatus Anſelmus Cantuarienſis archiepiſcopus floret, qui multa ſcripſit. Prius fuit pater monachorum in monaſterio Betti, docens liberales artes, & uiam amoremq; patriæ cœleſtis. Precibus ſuis ad Deum mortalitas ſedata eſt, multaq; alia miracula edidit. Præſumpta eſt illi talis aſſertio, quum abbas erat: Si in Deo tres perſonæ ſunt, una tantùm res, & non ſunt tres res, unaquæq; per ſe ſeparatim, ſicut angeli, aut tres animæ, ita tamen ut uoluntate & potentia ſint idem omnino: ergo pater & ſpiritus ſanctus cum filio eſt incarnatus. Verùm author iſtius peruerſæ dogmatis, à patribus & doctoribus eccleſiaſticæ fidei circumuẽtus & conuictus, ac penè à populo neci traditus, ut mortem euaderet, errorẽ abiuraſſe dicebatur. Contra quem errorem pater Anshelmus epiſtolam abbas inchoauit, epiſcopus conſummauit, ſcribens ad Vrbanum papam. Ad Valramum quoq; Numburgenſem epiſcopum, de proceſſiõe Spiritus ſancti ſcripſit epiſtolam, in cuius capite ipſum Valramum epiſcopũ, fautorem Henrici uehementer redarguit, ſeq; papæ Vrbani dictis & ſanctionibus per omnia ſubditum ac obedientem declarauit. Anshelmus ſeruus eccleſiæ Cãtuarienſis Valramo Numburgenſi epiſcopo ſcienti, breuiter loquor. Si certus eſſem, prudentiam ueſtram non fauore ſucceſſori Iulij Cæſaris & Neronis & Iuliani apoſtatæ cõtra ſucceſſorem & uicariũ Petri apoſtoli, libentiſſimè uos ut amiciſſimũ & reuerendum epiſcopum ſalutarem. Quomodo autem ad defenſionẽ ueritatis, quam contra Gręcos quæritis, ſecundum poſſe, nulli de-

eſſe debemus, opuſculum uobis miſi, quod de Spiritus ſancti proceſſione, contra illos edidi. De ſacrificio uerò in quo idem Græci nobiſcum non ſentiunt, multis rationabilibus catholicis uidetur: quia quod agunt Græci, non eſt contra fidem Chriſtianam: quam quidem epiſtolam, quia lõgiſſima eſt, ſicut ſuperior, propter deuitandum faſtidium, hic interſerere ſuperſedentes, ad alia feſtinãs. Ad Guilielmum etiam Herſagienſem abbatem, breuem quidem epiſtolam ſcripſerat, in qua ſecundum quod interrogatus fuerat de quodam comite ab apoſtolica ſede excommunicato, de presbyterorũ coniugio, de lapſis ſacros ordines habẽtibus, de occultis criminibus pollicitis & confeſſis: de his qui propter uerecundiam aut ſtultitiam, ſeu duritiam cõfiteri nolunt, & tamen ſuperbè officium ſuum appetunt, cũ maxima diſcretionis examinatione: humilem quidem, ſed ſcripturarum authoritate firmatum, reddidit reſponſum. Fecit etiam libros diuina authoritate equidem firmatos: unũ de incarnatione Domini, qui dicitur Cur Deus homo: ſecundum quem uocauit Monologion: tertium, quem intitulauit Proſagion. In medicationibus quoq; & orationibus componendis plurimis, laborauit: in uerſibus aptandis hexametro pentametroq; extantibus aliquantulum deſudauit.

Anno 1095. Adelmannus abbas ſancti Albani obijt. Lupuldus marchio, & Henricus Palatinus comes etiam obierunt.

Anno 1096. Multa cœlitus portenta, mira prę ſagabantur: de quibus duo ponamus, ut de reliquis fidem certiorem habeamus. Species ignis in modum fulguris, ad longitudinem haſtæ formatus, ſed lucidior clariſſimo die et in ipſo ſolis fulgore diſcurrens, oculos intuentium terrore improuiſo percutiebat, & tamen nemini nocebat. Super hæc quadam die, ſole ad occaſum ruente, & nubecula in aëre nulla apparente, ignei quaſi globi diuerſis aëris & locis emicuerunt, turſuſq; alijs in firmamenti partibus ſe condiderũt. Hoc quidam non ignem, ſed angelicas fuiſſe opinabantur poteſtates, commotionem gentium, quæ ſequuta eſt præfigurantes. Dum ergo iſta præ oculis adhuc haberentur, ecce quidam incluſus, cui nomen erat Petrus, in finibus Hiſpaniæ conſtitutus, clauſtris egreſſus totum commouit orbem, quãdam circunferens chartulam, quam aſſerebat de cœlo lapſam, in qua continebatur uniuerſam Chriſtianitatem armis inſtructam de cunctis mũdi partibus ire debere Hieroſolymam, eamq; paganis inde pulſis perpetuò poſſidere cum finibus ſuis. Hoc autem, euangelico confirmabat teſtimonio. Et Hieruſalem, inquit Dominus, calcabitur à gentibus, donec impleantur tempora gentium. Vnde prouocati, non ſolùm ruſtici, ſed etiã reges, duces, cæteræq; mundi poteſtates, epiſcopi, monachi, reliqui quoq; eccleſiæ ordines, ad hoc item mouebantur. Poſtremò conſentientibus dictis eius cunctis, regna rectoribus, urbes paſtoribus, uici uaſtantur habitatoribus: & non tantùm uiri & pueri, ſed etiam mulieres quàm plurimæ, hoc iter ſunt aggreſſæ. Mirabilis enim ſpiritus illius temporis homines impulit, ad hoc iter aggrediendũ: nam fœminæ in hanc expeditionẽ exeuntes, uirili utebantur habitu, & armatæ incedebant. Cõgregatis ergo in unum omnibus, qui ad hoc iter aggrediendum ſe ſignauerant, conſilium inierũt ut Iudæos ubicunq; conſtitutos ſponte ſeu coactos, ad Chriſtianitatem trahãtur, nec alicubi Iudaici nominis memoria remaneret. Sed paſſim omnes interficerentur: quicunq; Chriſtianitatis nomen cum fidei ſignaculo nõ amplecterentur. Vnde factum eſt, ut quidam ex eis, quãuis inuiti ad baptiſma confugerent, ne rerum ſuarũ ſubſtantiam ſimul & uitam amitterent: plures eorum occidebãtur, quorum ſubſtantiæ Chriſtianis diripiebantur. Huius itaq; doloris immanitate compulſi Iudæi in ſeipſos irruerunt, & cultris ſeinuicem uulneratos interemerunt. Viri

uxoribus

uxoribus & cognatis non pepercerũt, matres filios cum filiabus occiderunt. Hieroſolymitæ autem itinere ſuo per Gentes uſque ad urbem Pannoniorũ, quæ uocatur Merſeburg, attingentes, magna ex parte interfecti ſunt. Et meritò, quia enim uiri cum mulieribus (ut ſuprà dictum eſt) incedebatur, immunditiæ fornicationum & abhominationum factæ ſunt inter eos: idcirco iram Dei promeruerũt. Godefridus autem & Balduinus frater eius, cum reliquis perrexerunt, & cum maximo labore Antiochiam, ac poſtremò ipſam Hieroſolymam cum reliquis urbibus ceperũt, Chriſto eis largiente, uirtutem & uictoriam de inimicis. Poſt aliquot annos Godefridus dux obijt, & locum ſepulturæ ad ſepulchrum Domini promeruit. Balduinus uerò ab exercitu Chriſtianorũ rex conſtituitur per aliquot annos ſuper Chriſtianos regnauit: & paganis latius expugnatis, terras eorum cum urbibus quas poſſiderant, Chriſtianis ſubiugauit. Theodoricus abbas ſancti Albani conſtituitur.

Anno 1097. Henricus de Italia redijt, & Iudæis de præteritò anno, uel coactè baptizatis legem & ritus Iudaizandi concedit. Praxedis regina diſceſſit ab imperatore.

Anno 1098. Ruchardus Moguntinenſis archiepiſcopus regi excommunicato fauere noluit, gratiam eius perdidit, & in Turingiam ſecedens, per aliquot annos ibidem ſtetit.

Anno 1099. Imperator paſcha Ratiſbonæ celebrauit, ubi his diebus magna mortalitas eſt facta, in qua Rabodo Palentinus comes cum alijs multis moritur. Conradus Traiectenſis epiſcopus, 4 feria paſchæ, à negociatore Phryſio crudeliter occiditur. Hermannus Colonienſis epiſcopus obijt: cui Fredericus ſucceſſit. Conradus Einſtedenſis epiſcopus obijt: pro quo Conradus cõſtituitur. Vrbanus papa qui & Otto, obijt. ¶ Cui Richerus abbas, qui Paſchalis, ſuccedit annis 18. Cuidã religioſo in uiſione reuelata eſt mors Vrbani. Cui interrogãti quis poſt eum futurus eſſet pontifex: reſpõdit is qui apparuit: Reinherus abbas. Rurſus illo interrogãte: quamdiu uiuere deberet: Reſpice (ait) ad ſuppedaneum lectuli tui. Quumq; reſpexiſſet, uidit iacẽtem ſchedulam paruam ex una parte piloſam & ex alia pura, paucis literis taliter inſcriptã: Terni, ter quaterni, terniq;. Qui ſimul iuncti, 18 fiunt. Rurſus autem illo ſciſcitante cur prædicta ſchedula partim piloſa & partim pura eſt: reſpondit: Tempus papatus eius partim placidum, partim turbulentũ erit. Quod uerũ fuit. His temporibus exorta eſt ſecta monachorum, qui non nigris, ſed griſeis induuntur ueſtimentis: cuius author extitit quidam Adam: ut dicunt. Paſchalis igitur põtifex in ſpecula totius Eccleſiæ conſtitutus, iuxta tenorem anteceſſorũ ſuorum, Alexandri, Gregorij, Vrbani, cõtra inuaſores ſpiritualium chariſmatum, decretum promulgauit: ac dono Henricum regem cum omnibus fautoribus ſuis excommunicatum prõnũciauit. Interea Vigbertus Romanæ & apoſtolicæ ſedis inuaſor, moritur: & quia nõ habuit ſucceſſorem ſuæ ſectæ, ruit omnis populus ad Paſchalem papam, & ſic annihilata eſt hæreſis eius, quæ hactenus uigebat. Quidam autem de fautoribus eius, rumorem ſparſerunt in populum ad ſepulchrũ eius ſe uidiſſe diuina micuiſſe luminaria: quapropter Paſchalis zelo Dei inflammatus, iuſſit ut effoderetur & in Tibrim iactaretur. Quod & factum eſt. Paſchalis ſtatuit, ut quicunque de ſchiſmate hæreticorum ad unitatem & concordiam ſanctæ eccleſiæ catholicæ reuerti uellent prius omnem hæreſim anathematizarent: ſicq; promiſſa apoſtolicæ ſedis pontifici Paſchali, eiusq; ſucceſſoribus obedientia ſub teſtimonio Chriſti & eccleſiæ paci & unitati reconciliarentur. Ordo reconciliationis huiuſmodi eſt: Anathematizo omnem hæreſim, & præcipuè illam quæ ſtatũ præſentis eccleſiæ conturbat, quæ aſtruit & docet, anathema contemnendum & eccleſiæ ligamẽta ſpernenda eſſe. Hanc cum ſuis autho-

tribus damno & anathematizo. Promitto autem obedientiam apoſtolicæ ſedis pontifici Paſchali, eiusq́ ſucceſſoribus, ſub teſtimonio Chriſti & Eccleſię affirmans quod affirmat, & damnans quod damnat ſancta & uniuerſalis Eccleſia. Hieroſolyma idus Iulij capta eſt à Chriſtianis, eo die quo diuiſio Apoſtolorum facta eſt. Gotfrido duce exercitum ibi regente: & ſtatim eum Chriſtiani regem ſuper ſe conſtituerunt.

Anno 1100 actum eſt quod ſequitur. Paſchali papæ Romanæ eccleſiæ & omnib. epiſcopis & uniuerſis Chriſtianæ fidei cultoribus, Piſanus archiepiſcop. & Gotfridus dux, gratia Dei eccleſiæ ſancti ſepulchri nunc aduocatus, & Regemundus comes ſancti Ægidij, & uniuerſus Dei exercitus qui eſt in terra Iſraël, ſalutē. Multiplicare preces & orationes cum iocūditate & exultatione in cōſpectu Domini, quomodo Deus magnificauit ſuam miſericordiam, complēdo in nobis ea quæ antiquis temporibus promiſerat. Etenim quum capta Nicea cunctus exercitus inde diſceſſerat, plus quàm trecenta millia armatorum ibi fuerūt. Et licet hæc tanta multitudo quæ uniuerſam Romaniā occupare poterat, atq́ epotare flumina omnia & paſcere omnes ſegetes una die poſſet: tamen cum plenitudine tanta conduxit eos Dominus, ut de ariete minimus, & de boue uix 12 acciperētur. Præterea & ſi principes & reges Saracenorū contra nos ſurrexerint, tamen Deo uolente facilè uicti & conculcati ſunt. Ob hoc quidem feliciter acta, quia quidā intumuerant, oppoſuit nobis Deus Antiochiā humanis uiribus inexpugnabilē, ibiq́ per 9 menſes, nos detinuit: atq́ in obſidione extra ita humiliauit, ut in toto exercitu noſtro uix cētum boni equi reperirentur, aperuit nobis Deus copiam ſuæ benedictionis, & nūc etiam induxit nos in ciuitatem ad Turcos & omnia eorum poteſtati noſtrę tribuit. Quum hæc quaſi uiribus noſtris acquiſita teneremus, nec Domini, qui hęc obtulerat dignē magnificaremus, à tanta multitudine Saracenorum obſeſſi ſumus, ut de tanta ciuitate nullus egredi auderet. Præterea fames ita cōualuerat, ut uix ab humanis dapibus ſe aliqui abſtinerent. Longum eſt enarrare miſerias, quæ in ciuitate fuerunt. Reſpiciens autem Dominus populū, quē ita diu flagellauerat, benignè conſolatus eſt nos. Itaq́ primò quaſi pro ſatisfactione tribulationis lāceam ſuā munus inuiſum à tempore apoſtolorū pignus uictoriæ nobis cōtulit: deinde corda hominum adeò animauit, ut illis quibus ægritudo uel fames, ambulandi uires negauerat, arma ſumēdi & uiriliter contra hoſtes dimicandi uirtutem infunderet: deniq́ cum triūphantis hoſtibus fame & tędio deficeret exercitus Antiochiæ, & maximè propter diſcordias principum, in Syriam profecti, Varram & Marram urbes Saracenorum expugnauimus, & caſtella regionis obtinuimus. Quumq́ ibi moram diſpoſuiſſemus, tanta fames in exercitu fuit, ut corpora Saracenorū iam fœtentium, à populo Chriſtiano iam comeſta ſint. Deniq́ cum diuino monitu in interiora Hiſpaniæ ingrederemur, largiſſimā atq́ miſericordem & uictorioliſſimam manum omnipotentis patris nobiſcum habuimus. Etenim ciues & caſtellani regionis, per quam procedebamus, ad nos cum multis donarijs legatos præmittebant parati ſeruire nobis, & oppida ſua reddere. Sed quia exercitus noſter nō multus erat, & in Hieruſalem unanimiter uenire feſtinabant, acceptis ſecuritatibus tributarias eas fecimus, quippe quum de multis unà ciuitatibus, quæ de maritimis illis ſunt, plures homines haberet q́ in exercitu noſtro fuiſſent. Quumq́ auditum eſſet Antiochiæ atq́ Laodiceæ & Rohas, quia manus Domini nobiſcum eſſet, plures de exercitu, qui ibi remanſerant, cōſequuti ſunt nos apud Tyrum. Sic itaq́ Deo cooperāte, uſq́ ad Hieruſalem peruenimus. Quumq́ in obſidione multum exercitus laboraret, maximè propter inopiam aquæ,

habito

babito concilio,epiſcopi & principes circūeundam eſſe ciuitatem nudis pedibus,prædicauerūt:ut ille qui pro nobis humiliter eam ingreſſus eſt,per humilitatem noſtram pro ſe ad iudicium de ſuis hoſtibus faciendum nobis eam aperiret. Placatus itaq; Dominus hac humilitate, 8 die poſt humiliationem cum ſuis hoſtibus ciuitatem nobis tribuit,eo uidelicet die,quo primitiua eccleſia inde abiecta fuit,quum feſtū de diſperſione Apoſtolorum celebratur. In porticu Salomonis,& in tēplo eius noſtri equitabant in ſanguine Saracenorum uſq; ad equorum genua. Deinde quum ordinatū eſſet,qui ciuitatem retinere deberent,& alij amore patriæ & pietate parentum ſuorum redire uoluiſſent,nunciatū eſt nobis regem Babyloniæ Aſcalonam ueniſſe cum innumerabili multitudine militum, ducturum Francos qui Hieroſolymis erant, in captiuitatem, & expugnaturū Antiochiam. Sed aliter Dominus de nobis ſtatuerat.Itaque conſcendimus obuiam illis,relictis ſarcinis & infirmis in Hieruſalē cum præſidio.Quumq; exercitus noſter & hoſtium ſe conſpexiſſent,genubus flexis adiutorem Deum inuocauimus,ut qui in alijs noſtris neceſſitatibus legem Chriſtianam confirmauerat,in præſenti bello cōfractis uiribus Saracenorū & diaboli,regnum Chriſti & Eccleſiæ à mare uſq; ad mare uſquequaq; dilataret.Sic Dominus adfuit,atq; tantas tribuit uires,ut in hoſtem currere uidit.Fontem aquæ uiuę ſitiētem ceruum ſegnem adiudicauit, miro uidelicet modo:quum in exercitu noſtro non ultra 5000 militum,& 15000 peditum fuiſſent:& in exercitu hoſtium 100000 equitum,& 400000 peditū eſſe potuiſſent.Tunc mirabilis in ſeruis ſuis Dominus apparuit,quū antequàm confligeremus, pro ſolo impetu noſtro hanc multitudinem in fugam uertit,& omnia eorum arma diripuit,ut ſi deinceps nobis uellent repugnare,non citò haberent arma.Spolia inaudita,& theſaurū regis Babyloniæ obtinuimus. Ceciderunt ibi Maurorū ultra 100000 gladio. Timor aūtē eorum tantus erat,ut in porta ciuitatis ad 2000 ſuffocati ſunt.De his uerò qui in mari interierūt,non eſt numerus.Spineta etiam ex ipſis obtinuerūt.Pugnabat certè pro nobis Deus.Pridie quàm bellum fieret,multa milia camelorum & boum & ouiū cepit exercitus.Principum iuſſu populus hæc diuiſit:ad pugnam progrediens multas turmas iſtarum animalium comitabātur miraculoſè,& ſtabant cum ſtantibus,& currebant cum currentibus.Nubes ab æſtu ſolis defenderunt nos,& refrigerabāt. Celebrata itaq; uictoria reuerſus exercitus eſt Hieruſalem,relictoq; ibi Gotfrido duce,comes ſancti Ægidij & Rupertus comes Normanniæ,& Rupertus comes Flandriæ Laodiceā reuerſi ſunt:ibi claſſem Piſanorum & Boemūdi inuenerūt:quumq; archiepiſcopus Piſanus Boēmundū & dominos noſtros concordare feciſſet,regredi Hieruſalem pro Deo & fratribus ſuis,Regemundus diſpoſuit.Et igitur tam admirabilem fratrum ueſtrorum fortitudinis deuotionem,ad tam glorioſam omnipotentis Dei retributionem, ad tam exoptandam omnium peccatorū noſtrorum per Dei gratiam remiſſionem,& catholicæ Chriſti eccleſiæ, & totius Latinę,inuitamus uos ad exultationem,& omnes epiſcopos & bonæ uitæ clericos & monachos, & omnes laicos,ut ille uos ad dexterā Dei conſedere faciat,qui uiuit & regnat Deus per omnia ſecula.Rogamus & obſecramus uos per Dominum Ieſum qui nobiſcum ſemper fuit,& collaborauit & ex omnibus tribulationibus nos eripuit,ut fratrum ſitis memores ueſtrorum,qui ad uos reuertūtur, benefaciendo eis & ſoluendo debita eorum:ut uobis Deus benefaciat, & uos abſoluat ab omnibus peccatis : ut in omnibus, quæ uel nos uel illi apud Deum meruimus partem uobis concedat , Amen. Hyems dira & fames magna. Clemēs papa, qui & Vigbertus,obijt. Otto Argentinenſis epiſcopus obijt. Vdo marchio & alij plures,Saxonum barbaros

qui & Luitici uocātur, inuaſit, & cum honore triumphauit. Gotfridus rex apud Hieruſalem obijt, qui exercitum Chriſtianorum regebat, & ſepultus eſt iuxta Caluariæ locum, ubi Dominus noſter crucifixus eſt: & ſtatim Chriſtiani fratrem eius Balduinum ſuper ſe regem conſtituerunt.

Anno 1101 Imperator natiuitatem Domini Moguntię celebrauit: paſcha autem Leodij. Conradus filius imperatoris in Italia obijt, & ſepultus in ciuitate Florentia. Egilbertus Treuirorum archiepiſcopus obijt: pro quo, Bruno conſtituitur. Liemarus Bremenſis archiepiſcopus obijt.

Anno 1102. Cyclus 19 incipit, indictione 10. Imperator natiuitatem Domini Moguntię celebrauit. Imperator Flandriam cum exercitu adijt, & pacificè redijt. Rupertus epiſcopus Babenbergenſis obijt: pro quo, Otto conſtituitur. Hartuigus Magdeburgenſis archiepiſcopus obijt: pro quo, Henricus conſtituitur.

Anno 1103. Imperator natiuitatem Domini Moguntiæ celebrauit. Cuono comes occiditur.

Anno 1104. Imperator natiuitatem Domini Ratisbonę celebrauit: paſcha autem Moguntiæ, Iohannes Spirenſis epiſcopus obijt.

Anno 1105. Henricus filius Henrici imperatoris inuaſo regno cœpit regnare, uiuente patre. Voluit autē Henricus ſenior Saxoniā hoſtili manu inuadere, propter quoſdam catholicos, quod minimè perficere potuit, quia filius eum deteſtabatur: quemadmodū & cuncti fideles: quoniam excommunicatus denunciabatur à tribus apoſtolicæ ſedis pręſulibus, Gregorio ſcilicet Vrbano & Paſchali. In ipſa uerò expeditione, quia Saxoniā moliebatur intrare, filius quadam nocte de exercitu eius cum paucis aufugit. Henricus de diſceſſione filij triſtatus, intermiſſa iam dicta expeditione, infecto negocio reuertitur. Filius uerò Sueuiam petens à legato Romani pontificis Geuehardo Conſtantienſi epiſcopo de excommunicatione abſoluitur, & matris eccleſię gremio reſtituitur. Inibi ergò eccleſia ſticis rebus ſacris prodentur, ordinatis aſſumpto ſecum legato Romano, Boariam Saxoniamq́ petijt, inuaſores ſynodaliter depoſuit: reliquos uerò fautores hæreſiarchæ ab officio ſuſpendit, ac ſubiacere examini papæ coëgit. Ruchardus Moguntinenſis archiepiſcopus, 8 anno poſtquàm diſceſſerat, propriæ ſedi reſtituitur Imperator natiuitatem Domini Moguntiæ celebrauit: paſcha quoq́. Emehardus Verzeburgenſis epiſcopus obijt.

Anno 1106. Imperator ante natiuitatem Domini à filio capitur. Henricus rex natiuitatem Domini Moguntiæ celebrauit, ibiq́ conuētum habuit de habenda pace. Cōmunicato conſilio princip ū patrem ſuæ curiæ præſentauit, qui pridie calend. Ianuarijs apud Ingilheim prædicto filio ſuo corā quibuſdam principibus regnum tradidit. Et licet hoc feciſſet, tamē nequaquam ea quę pacis ſunt, à filio adipiſcitur. Cometa ſtella uiſa eſt. Magnus dux Saxoniæ obijt, cuius ducatum obtinuit Lutgerus comes filius Geuehardi, quum non haberet hæredem. Hēricus iunior Coloniam obſidet ad iniuriam patris, ſed interim moritur pater apud Leodium conſtitutus, & Spiram deportatus, in quandam deſertam eccleſiolam deponitur inſepultus, pro eo quod à tot & tantis patribus, tanto tempore permanſiſſet excōmunicatus. Verùm in breui epilogo, oneroſam iſtius uiri complectar hiſtoriam: Henricum, hominem peruerſum, & iuſto iudicio ab eccleſia eiectum, omnibus reuera conſtat manifeſtum. Vēdidit enim omnia ſpiritualia, fuit inobediens apoſtolicæ ſedi, & in ipſam ſedem fecit ſupplantationem, ſubſtituendo Vigbertum Gregorio: in legitima uxore ſua modum Chriſtianitatis excedendo, apoſtolicę ſedis ſententiam paruipēdendo. Hinc orta eſt maxima perſequutio in eccleſia Dei, faciente inuidia & diſcordia, quoniam unus alium perſequebatur: frater fratri obloquebatur: quidam fa

uebat

uebat regi, alius papæ: unde factū eſt, ut multi perirent. Intantum enim creuit hoc malum, ut apoſtolica cenſura pro nihilo habebatur, & ipſa excōmunicatio iam facta ignorabatur. Enimuerò ut de illo omnia loquar, erat ualde miſericors. Aliqui enim dū ſederet ad requiſita naturæ, eum perforare uolētes capti ſunt, & eum anteducti, qui conuicti & confeſſi, abire iuſſi ſunt impuniti. Multi etiam principes, qui ei multa mala fecerunt, atq; magnū contemptum ingeſſerūt, mox ut ei ſe proſtrauerunt, omnia eis condonauit. Et quamuis eſſet ualde compatiens & miſericors in eleemoſynis pauperū, obſtinata tamen mente in excommunicatione permanſit: quæ omnia bonitatis eius opera obnubilant. Pater eius apud Botfeld quum ægrotaret (nam in iecore cerui mortem comederat) rogauit, immo imperando imperauit, ut filio ſuo iurarent ad obtinendum imperium. quod quidem fecerūt, quum eſſet octo annorum, & nondum baptizatus.

¶Romanorum 96, quintus Henricus filius Henrici tertij imperatoris, regnauit annis uiginti.

Anno 1107. Rex natiuitatem Domini Ratiſbonæ celebrauit: paſcha uerò Moguntiæ. Henricus rex dum in Goslarienſi oppido conuentum habuiſſet, & iura regni, prout uoluit, diſpoſuiſſet, ſubitò tempeſtas nimiū horribilis, fulgurum, coruſcationum, tonitruorum exorta, regem, & omnem populum perterruit: adeò enim uehemēs fuit, ut enſem regalem perſtringens, partem nō modicam in acumine cum baltheo clypei regalis abſumeret, coriumq; interius clypei per partes in rugam conuerteret. Dicitur etiam quòd uulnuſculum Regi in maximo digito pedis dextri inflixiſſet: & hoc idē portauerit quamdiu uixiſſet. Eodem anno rex Flandriam cum ualida manu intrat, ferro & igne cuncta deuaſtat: Rupertum comitem cum omni populo ſubiugat.

Anno 1108. Rex Aquiſgrani natiuitatē Domini celebrat. Henricus rex Pannoniam ingreditur, ubi ob infidelitatem quorundam principum, nihil memoriæ dignū ab eo agitur. Eodem anno Bohemorum ferè ad 3000 uirorum, à proprio duce necati ſunt. Hoc etiam anno cœptum eſt nouum monaſterium cōſtrui in monte ſancti Dyſibodi. Piæ nanq; memoriæ Burchardus abbas diui Iacobi Moguntiæ, quē dominus archiepiſcopus Ruchardus eccleſiæ beati Dyſibodi primum abbatem præfecerat, 2 calendis Iulij primum fundamenti lapidem iuſſu præfati præſulis poſuit.

Anno 1109. Rex natiuitatem Domini Moguntiæ celebrauit. Eodē anno deſponſata eſt ei filia regis Anglorum. Henricus rex Coloniam ingreditur, eamq; præda & incendio uaſtata reuertitur. Ruchardus Moguntinēſis archiepiſcopus obijt: cui ſucceſſit Adelbertus, regis cancellarius.

Anno 1110. Rex ualida manu Italiam ingreditur: eius oppida, caſtella, municipia, rapina & incendio depopulauit. In cuius exercitu erant 3000 armatorum militum, excepta ſeruorum ſequentiumq; multitudine: quorum non opus uidetur numerum deſcribere. Paſchalis pontifex uniuerſalis collecto concilio Romæ, in baſilica beati Petri apoſtoli, præſente Henrico rege pronūciauit decretum, ſeq; illud complere uelle cum iuſtitia & authoritate confirmauit: ſcilicet ut eccleſiæ decimis & oblationibus cōtentæ eſſent. Rex uerò prædia & regalia, ducatus ſcilicet, marchionatus, comitatus & aduocatias: dudum à Carolo, eiuſq; ſucceſſoribus Chriſtianis imperatoribus, eccleſiæ collatas, reciperet: ea cōditione, ne pōtifices, regali manu, anulo & uirga inueſtirentur, quæ ſancto ſpiritui authoritatiq; ſanctorum canonū contraria uiderentur. Sed qualiter hæc geſta ſint, ſcripta ipſius imperatoris melius inſinuabunt. Henricus Dei gratia Romanorū imperator Auguſtus, omnibus Chriſti fidelibus eccleſiæ. Notum eſſe uolumus, dilectioni & diſcre

tioni ueſtræ,ea quæ inter nos & dominum illum Paſchalem erant, quomodo incœpta tractata ſint:ſcilicet de conuentione inter me & ipſum,de traditione Romanorum in me & meos,ut audita intelligat, intellecta examinet, examinata dijudicet. Igitur dum in eo totus eſſem,ut me ad eccleſiæ utilitatem & ipſius uotum, ſi iuſtum eſſet, componemus,cœpit exaltationem & dilatationem regni ſuper omnes anteceſſores meos promittere ſtudebat, tamen ſubdolè,quomodo regnum & eccleſiam à ſtatu ſuo diſcinderet, tractare. Quod ſic facere aggreſſus eſt. Regno quidem iam Carolo 400 & amplius annis,& ſub 63 apoſtolicis inueſtituras epiſcopatuum,eorundem authoritate, & priuilegiorum firmitate tenenti,abſque omni audientia auferre uolebat. Et quum per nuncios noſtros ab eo quæreremus,quid de nobis fieret,in quo regnum noſtrum cõſtat, quomodo ferè omnia anteceſſores noſtri eccleſiis conceſſerunt, & tradiderunt, ſubiunxit:Fratres eccleſiæ decimis & oblationibus ſuis cõtentæ ſint. Rex uerò prædia & regalia,quæ à Carolo & Ludouico,Ottone & Henrico eccleſiis collata ſunt,ſibi & ſucceſſoribus ſuis,recipiat & detineat:ad hoc quum noſtri reſponderent,Nos quidem nolle uiolentiam eccleſiis inferre:nec iſta ſubtrahendo tot ſacrilegia incurrere,fiducialiter promiſit,& ſacramento pro eo firmauerunt dominica Eſto mihi. ſe omnia hæc cum iuſtitia & autoritate eccleſiis auferre,nobisq; & regno cum iuſtitia & autoritate reddere. Noſtris itidem firmãtibus,ſi hoc ita pręmiſſum eſt,compleſſet:quod tamen nullo modo fieri poſſe ſciebat, me quoq; uti quęrebat,inueſtituras eccleſiarum refutatarum:ſicut in charta conuentionis plenius poteris uidere. Hæc eſt charta conuentionis eius ad me: Dominus papa præcipiet epiſcopis præſentibus in die coronationis regis,ut dimittant regalia regno,quę ad regnum pertinebant, tempore Caroli,Henrici,& aliorum prędeceſſorum eius,& ſcripto firmauit ſub anathemate,ne quis eorum uel præſentium,uel abſentium,uel ſucceſſorum eorum,intromittant ſe ullo modo,uel inuadant eadem regalia,ideſt ciuitates,ducatus, marchias,comitatus,monetas, teloneum,mercatum,aduocatias, omnia iura centurionum, ideſt uillicorum, turres & uillas,quæ regni erant,cum omnibus pertinentijs ſuis,militiam & caſtra, nec ipſe regem & regnum ſuper his ulterius inquietabit, & priuilegio ſuo ſub anathemate confirmabit, ne poſteri ſui inquietare præſumant. Rege benigno & honorificè ſuſcipiet,& more prædeceſſorum ſuorum catholicorum,ſcienter,non ſubtractò coronabit,& ad tenendum regnum cum his omnibus,officij ſui auxilio adiuuabit. Si dominus papa hæc regi non adimpleuerit : ego Petrus Leonis, iuro, quòd tota potentia mea tenebo ad dominum regem. Obſides autem niſi effugerunt redderemus altero die poſt coronationem regis. Si per papam remanſerint,ut non coronetur, ſimiliter reddemus Dominico die quum Rex ad proceſſionem uenerit, obſides dabo Gratianum filium meum & filium Vizonis filij & filium ſororis meæ, ſi eum habere potero. Hæc ſunt ſacramenta,ex parte domini papæ:Ego Petrus Leonis,iuro uobis,quia dominus papa proximo die dominico adimplebit regi quod in charta conuentionis ſcriptum eſt. Hæc ſunt ſacramenta ex parte Regis;Ego comes Hermannus, ego comes Gotfridus:ego Volmarus: ego Adelbertus iuro uobis:quia dominus Rex proxima 4 uel 5 feria, ita principes iurare faciet, & obſides dabit, ſicut in charta conuentionis ſcriptum eſt. Et ſic obſeruabunt domino papæ,eo tenore,ſi dominus papa proximo die Dominico ſic adimpleuerit regi per omnia,ſicut in charta conuentionis ſcriptum eſt. Ego uerò ut oſtenderem nullam eccleſiarum Dei diſturbationem ex uelle noſtro procedere, in cunctorum oculis aſtantium & auribus hoc decretum promulgaui:Ego Henricus

Henricus Dei gratia Romanorum imperator Auguſtus. Affirmando & beato Petro omnibus epiſcopis & abbatibus, & omnibus eccleſiis, omnia quæ anteceſſores mei Reges, uel etiam Imperatores, eis conceſſerunt, uel tradiderunt. Et quæ illi pro ſpe æternæ retributionis obtulerunt, do. Ego peccator, pro timore terribilis iudicij ullo modo ſubtrahere recuſo. Hoc decreto à me lecto & ſubſcripto, petij ab eo, ut ſicut in charta conuentionis eius ſcriptum eſt, mihi adimpleret. Quum ergo ſupradictæ poſtulationi inſiſterem, ſcilicet ut cum iuſtitia & autoritate, promiſſa mihi conuentione, firmiter uniuerſis in faciem eius reſiſtentibus, & decreto ſuo palam hæreſim inclamantibus ſcilicet epiſcopis, abbatibus tam ſuis quàm noſtris & omnibus eccleſiæ filijs: hoc, ſi ſalua pace eccleſiæ dici poteſt, priuilegium proferre noluit. Paſchalis epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, dilecto filio Henrico regi & eius ſucceſſoribus imperatoribus, & diuinę legis inſtitutionis ſancitum eſt, & ſacris Canonibus interdictum, ne ſacerdotes curis ſecularibus occupentur, néue ad comitatum, niſi pro damnatis eruendis, atque pro alijs qui iniuriam patiuntur, accedant. Vnde & Apoſtolus Paulus inquit: Iudicia ſi habueritis, contemptibiles qui ſunt in eccleſia, illos conſtituere ad iudicãdum. In ueſtri autem regni partibus, epiſcopi uel abbates adeò curis ſecularibus occupantur, ut comitatum aſſiduè frequentare, & militiam exercere cogantur. Quæ nimirum aut uix, aut nullo modo, ſine rapinis, ſacrilegijs, incendijs, aut homicidijs exhibetur. Miniſtri uerò altaris, miniſtri curiæ facti ſunt: quia ciuitates, ducatus, marchionatus, monetas, turres, & cætera ad regni ſeruitium pertinẽtia, à regibus acceperunt. Vnde etiam mos Eccleſiæ intolerabilis inoleuit, ut electi epiſcopi nullo modo conſecrationem acciperent, niſi prius per manum regiam inueſtirentur. Aliquando etiam uiuis epiſcopis inueſtiti ſunt. His & alijs plurimis malis, quæ per inueſtituram plerunque contigerant, prædeceſſores noſtri Gregorius octauus & Vrbanus ſecundus, felicis memoriæ pontifices excitati, collectis frequenter epiſcopalibus concilijs, inueſtituras illas manus laicè damnauerunt: & ſi qui clericorum per eam tenuiſſent eccleſias deponendos. Datores quoq; communione priuandos per cenſuerunt: iuxta illud Apoſtolicorũ canonum capitulum, quod ſe ita habet: Si quis epiſcopus ſeculi poteſtatibus uſus eccleſiam per ipſos obtineat, deponatur, & ſegregetur, omnesq́ qui illi communicant. Quorum ueſtigia ſubſequentes, & nos eorum ſententiam epiſcopali concilio confirmamus. Tibi itaq; fili chariſſime, Henrice Rex, & nunc per officium noſtrum, Dei gratia Romanorum imperatori, & regno regalia illa dimittenda præcepimus, quę ad regnum manifeſtè pertinebant tempore Caroli, Ludouici, Ottonis, & cæterorum prædeceſſorum tuorum interdicimus etiam, & ſub anathematis diſtrictio eſt, prohibemus: ne quis epiſcoporum ſeu abbatum præſentium uel futurorum, eadem regalia inuadãt, id eſt ciuitates, ducatus, marchias, comitatus, monetas, teloneum, mercatum, aduocatias, iura centurionum & turres quæ regni erant, cum pertinentijs ſuis, militiam & caſtra. Et ne ſe deinceps, niſi per gratiam regis de ipſis regalibus intromittant. Sed nec poſteris noſtris liceat, qui poſt nos in apoſtolica ſede ſucceſſerunt, aut te, aut regnum ſuper hoc inquietare negocio. Porrò eccleſias cum oblationibus & hæreditarijs poſſeſſionibus, quæ ad regnum manifeſtè pertinebant, liberas manere decreuimus, ſicut in die coronationis tuæ, omnipotenti Domino, in conſpectu totius eccleſiæ promiſiſti. Oportet enim epiſcopos curis ſecularibus expeditos, curam ſuorum agere populorum, nec eccleſiis ſuis abeſſe diutius. Ipſi enim iuxta Paulum Apoſtolum peruigilant, tãquam rationem pro animabus eorũ reddituri. De tra-

ditiōe uerò in̄ nos uel in noſtros ſic ſe res habet. Vix portas ciuitatis ingreſſi ſumus cum noſtris, infra muri mœnia ſecurè uagantibus, quidam uulnerati, alteri interfecti, omnes uerò ſpoliati, aut capti ſunt: ego tamen quaſi pro leui cauſa non motus, bona & tranquilla mente uſque ad eccleſiæ beati Petri ianuas cum proceſſione perueni. Quod ſic geſtum fuiſſe, rei ueritas multorum aſtipulata teſtimonijs, qui interfuêre, proteſtatur.

Anno 1111, Rex natiuitatem Domini apud ciuitatem Florentiam, & poſt paſcha à papa imperator conſecratur.

Anno 1112. Imperator natiuitatem domini Goslariæ celebrauit. Adelbertus epiſcopus capitur.

Anno 1113. Imperator natiuitatem Domini, apud Erphesford celebrauit. Obijt Burchardus abbas ſancti Iacobi, qui etiā fuit primus abbas in monte ſancti Dyſibodi. Cui ſucceſſit dominus Adelhunus uir in omni opere ſtrenuus, & in uniuerſa morum probitate conſpicuus, annis 15.

Anno 1114. Imperator natiuitatem Domini Babembergæ celebrauit, & poſt Epiphaniam apud Moguntiam nuptias fecit. Ludouicus de Turingia capitur. Principes regni coniurant aduerſus regem.

Anno 1115. Imperator natiuitatem Domini Goslariæ celebrauit, & poſt octauam Epiphaniæ cum Saxonibus pugna facta multos ſuorum perdens, reuertitur, & paſcha Moguntiæ celebrauit. Adelbertus epiſcopus de captiuitate liberatur.

Anno 1116. Imperator natiuitatem Domini Spirę celebrauit. & poſt octauam epiphaniæ Adelbertus archiepiſcopus apud Coloniam, in feſto ſancti Stephani protomartyris, ab Ottone Babembergenſi epiſcopo cōſecratur. Imperator Italiā ſecūdò intrauit. Theodoricus abbas ſancti Albani obijt, pro quo Bertolphus conſtituitur.

Anno 1117. In octaua ſancti Iohannis Euangeliſtæ terræmotus bis inter diem & noctem tam terribilis per totum orbem terrarum factus eſt, ut multa ædificia corruerent, & homines uix effugerent: ſed maximè in Italia, ubi tam periculoſus & horribilis fuit, ut manifeſtum Dei iudicium ſuper ſe homines expectarent, quum per diuerſa loca Italiæ ciuitates, caſtellæ, uillæ, cum hominibus inibi commorantibus, ſubitò ab hiatu terrę deperirent. Nam & montes ſciſſi ſunt, & flumina terra deglutiente, exſiccata ſunt, ut qui uellent pedibus tranſire poſſent: necnon fluuius Padus de aluco ſuo ſe erigens, in modum fornicis in altum ſe extulit, ut uia pateret inter terram & aquam, & apertè daretur intelligi, quòd elatis fluctibus mundo exitum minaretur. Et quum ſic diutius aqua penderet, tandem in ſemetipſam tanto ſonitu demittitur, ut murmur illius per miliaria audiretur. His quum mirandis, tamq́ tremendis ſignis circunquaq; diuulgatis, & tribus diebus in ieiunijs & orationibus per totam Italiam, ab omnibus peractis. Apud Cremonam quidam infantulus in cunis iacens pannis obſitus, in primam loquendi uocem contra naturā, os aperuit: matremq́ ſuam eſcas parantem fratri ſuo maiori, qui plorando panem petiuerat, à corporis curis compeſcuit: aſſerens ſibi Dei genitricem Mariam ante tribunal Chriſti ſtantē, inſtantiſſimisq́ precibus pro iudicio quod mundo propter peccata ſua dare intenderat ipſi ſupplicātem: ac poſt hæc depoſuit eloquium uſque ad tempus humanæ conditioni congruum. Hæc autem tanta & tam horribilia mirabilia, hi qui uiderunt, pericula mortis uix euaſerunt, & non ſunt compuncti, nec gratias egerunt, Deo pro euaſione ſua: qui uerò audierunt tam ſtupendum ſignum, non glorificauerunt Deum, ſed indurati in malicijs ſuis, maiora peccata prioribus addiderunt. Nam hoc eodem anno multa perpetrata mala, coniurationes iniuſtæ, incendia, homicidia, concremationes eccleſiarū, & abſtractiones bonorum inibi Deo ſeruientium, ſed maximè in

me in partibus Galliæ, ubi ciues contra ciues conſurgunt, & ſibi non conſentientes capiunt bona, diripiunt ciuitates, caſtella, domos, uillas deſtruunt, incendunt: homines non humano, ſed pecudum more dilaniunt, atq; interimunt. Bis etiam hoc anno eclipſis lunæ facta eſt, ſcilicet 16 calendis Iulij, & 3 idus Decembris. Mirabile quoq; ſignum 17 calend. Ianuarijs, in cœlo apparuit, uarijs coloribus permixtum.

Anno 1118. Imperator de Italia reuertitur.

Anno 1119. Obijt Obertus Leodienſis epiſcopus, & Adelgas Magdeburgenſis epiſcopus, & Henricus de Suchuende. Obijt & Iohannes papa, qui & Gelaſius apud Cluniacũ. ¶ Cui ſucceſſit Otto, qui & Caliſtus Vienenſis archiepiſcopus. Imperatoris & principum conuentus, iuxta Moguntinum, in feſtiuitate Petri & Pauli habitus. Remenſi ſynodo præſedit Caliſtus papa, calendis Octobris. Volpertus Abbas ſancti Albani conſtituitur.

Anno 1120. Dieggerus Metenſis epiſcopus obijt.

Anno 1121. Fridericus Leodienſis epiſcopus obijt, pro quo Adelberd frater Gotfridi ducis conſtituitur.

Anno 1122. Cyclus 24 incipit, indictione 14. Generalis abſolutio banni per Lampertum tunc Hoſtienſem epiſcopum poſt papam effectum, & dictum Honorium. Cuno Argentinenſis epiſcopus deponitur, & Bruno cõſtituitur. Gebehardus in Virzeburg epiſcopus conſtituitur.

Anno 1123. Bruno Spirenſis epiſcopus obijt: cui Arnoldus ſucceſſit.

Anno 1124. Brunus Treuirorũ epiſcopus obijt. Eclipſis lunæ, 3 nonis Februarij contigit.

Anno 1125. Henricus quartus imperator, ſed huius nominis quintus rex, obijt: pro quo Lotharius dux Saxoniæ, tertio calendis Septembris Moguntiæ conſtituitur, & idibus Septembris Aquiſgrani coronatur, à Friderico Colonienſi archiepiſcopo. ¶ Honorius papa 154 poſt Petrum, ſedit annis 5, menſibus 2, & diebus 8. Mathildis regina in Anglia, ad patrem ſuum proficiſcitur, manum ſancti Iacobi ſecum deferens: per quod irreparabile damnum regno Francorum intulit: Rege apud Ratiſbonam in conuentu principum inquirente, prædia iudicio proſcriptorum à rege, ſi iuſte forifactoribus abiudicata fuerint, uel pro his quę regno attinent commutata, utrum cedant, uel proprietati regis iudicatum, potius regiminis ſubiacere ditioni, quã regis proprietati. Legati pro confirmando rege Romam mittũtur, Gerhardus Cardinalis Cameracenſis, & Virdunenſis epiſcopi.

Anno 1126. ¶ Romanorum 97 regnauit Lotharius. Obijt Hattuinus Ratiſbonenſis epiſcopus, pro quo Cono Sigebergenſis abbas conſtituitur. Filius ducis Baioariæ ducatu Saxoniæ, à rege donatur. Mortuo Magdeburgenſi archiepiſcopo rex ibidem curiam in paſcha habuit. Arnoldus Spirenſis epiſcopus obijt: pro quo Sigefridus cõſtituitur. Nortbertus uir religioſus, eccleſiæ apud Vormatiã præficitur. Arnoldus Magdeburgenſis epiſcopus occiditur. Rex dum Ottonem quẽ ducem ordinauerat hyemis tempore Boemiã introducere uellet, Vdalricus qui terras illas occupauerat ducatum ſibi defendere parabat. Sed dũ milles ferro uiam per ſyluam aperit, repente hoſtes ſuperuenientes, ipſum Ottonem alioſq; multos fortes uiros interficiunt. Adelbertus marchio capitur.

Anno 1127. Rex natiuitatem Domini Coloniæ celebrauit. Caſtrum Nurenbergenſe obſeſſum per duos menſes à Rege & Duce de Bohemia, ſed abſque effectu ſoluta eſt obſidio. Guilielmus princeps Burgundiæ occiditur à ſuis. Carolus Comes Flandriæ, ſuper omnes ſui temporis principes, iuſtitiæ mirabilis ſectator, coram altari, quum orationibus pijs attẽtus eſſet, à ſuis hominibus occiditur.

rex Dominicæ reſurrectionis feſtum Goslariæ celebrauit. Conradus de Zeringa, coram pleriſque Burgundionum optimatibus, principatu Burgundiæ apud Spiram ciuitatem ſublimatur. Rex in feſto pentecoſtes apud urbem Merſeburg, duci Bauarorum filiam ſuam, iuxta regalem magnificentiam coniugio ſociauit. Obierunt hi Theodoricus Monaſterienſis, Vdalricus Conſtantienſis, Ebhardus Argentinenſis, Perodelberus Leodienſis, & Godebaldus Traiectenſis epiſcopi.

Anno 1128. Rex natiuitatem Domini Verzeberg celebrauit, ubi Embrichonem epiſcopum conſtituit. Spira obſeſſa ab idibus Auguſti, uſque ad calendas Nouembris. Leodienſis electus Alexander Moguntiæ inueſtituram ſuſcepit à Rege. Bernhardus Podelbornenſis epiſcopus conſtituitur: Traiecti epiſcopus ordinatur Andreas præpoſitus Leodienſis. Rex paſcha Merſeburg regio more celebrauit, ubi filium ducis Bohemiæ in ſabbato ſancto, ad hoc ipſum directum, de ſancto fonte ſuſcepit. Obijt Henricus marchio de Staden: cuius marchiæ Vdo Frankenlauff præficitur. Lubaldus quoq; marchio de Sceyre, uir corpore & animo præſtans, defungitur marchio. Tiebaldus, rogatu ducis Boariæ in gratiam regis recipitur. Adelhunus ſecundus abbas in monte ſancti Dyſibodi defungitur 15 Iulij, cui ſucceſſit Fulcardus abbas.

Anno 1129. Spira ſecundò obſeſſa ab idibus Iulij uſq; ad calendas Ianuarias. Rex natiuitatem Domini Vormatiæ celebrauit. Halueſtardenſis epiſcopus à ſuis canonicis Romæ iniquè accuſatus à legato papæ deponitur. Henricus Virdunenſis epiſcopus à Matthæo Albanenſi apoſtolico legato deponitur. Bruno Argentinenſis epiſcopus interuentu reginæ & epiſcoporũ quadriennio expulſus, gratiam Regis conſequitur. Conradus dux, frater Friderici ducis Sueuiæ, Treuirenſem archiepiſcopum, apud Longobardiam cepit, & Parmenſibus pro ſexcentis libris tradidit. Rex purificationem ſanctiſſimæ uirginis Mariæ apud Altenam ciuitatem fecit, ubi Giſilbertum Traiectenſis eccleſiæ oppreſſorem decollare ipſe fecit, quarto idus Ianuarij.

Anno 1130. Spira deditione ſubacta. Obijt Honorius 154 papa poſt Petrum. Pro quo conſtituti ſunt duo, ideſt Gregorius, qui dictus eſt Innocentius: & Petrus, qui cognominatus eſt Anacletus, filius cuiuſdam potentis uiri Romanorum Petri Leonis. Et apud Cluniacenſe cœnobium monachus Bertholdus Hiltinenſis epiſcopus obijt: pro quo Bernhardus magiſter ſcholarum conſtituitur. Volpertus abbas ſancti Albani obijt: pro quo Vernherus conſtituitur. Burchardus Cameracenſis epiſcopus obijt. Vdo de Frankenlauff ab hominibus Adelberti comitis occiditur. Hermannus de Vinzenberg, Burchardum de Lochenheim, uirum regi fideliſſimum in colloquium uocans occidit. Ludouicus comitatũ Hermanno iudicio ſublatum, Turingiæ à Rege ſuſcepit. Caſtrum Nurmbergenſe Regi traditur. Dedicatum eſt altare ſancti Stephani, quod in Auſtrali parte noui monaſterij ſitum eſt, à domino Adelberto Moguntinẽſi archiepiſcopo, in honorem domini noſtri Ieſu Chriſti, & beatiſſimæ Mariæ, & Omnium præcipuè martyrum, & nominatim ſancti Stephani protomartyris, Laurentij, Vincentij & Albani.

Anno 1131. Rex natiuitatem Domini Gandersheim tranſegit. Gerhardus cardinalis cum legatione apoſtolica ſuperuenit, nuncians, dominum papam colloquium ipſius ſuper omnia deſiderare. Concilio Remenſi præſedit Innocentius papa, 14 calendis Nouembris, præſente Ludouico Rege Franciæ: cuius filium adhuc paruulum, Regem conſecrauit. Rex autem Lotharius Leodium cum principibus totius regni, archiepiſcopis, epiſcopis, ducibus, marchionibus, palatinis, comitibus, & etiam cæteris nobilibus ad curiam

curiam

cutiam condictam uenit. Aduenietem ibi papam rex magnificè ſuſcepit: dominus papa regem ad comprimēdam tyrannidem Petri Leonis apoſtolicæ ſedis inuaſoris, Romam inuitabat plenitudinem imperij in eadem Romana ciuitate, ſicut decebat, offerens concilium Moguntiæ habitum, præſente Lothario rege, præſidente Matheo Albanenſi cum Moguntinenſi archiepiſcopo, ubi Bruno Argentinenſis epiſcopus, præſentibus Auguſtenſe, Einſtedenſe, Babembergenſe, Vurzeburgenſe, Spirenſe, Vormatienſe epiſcopis, à clero & populo, ſuper uiolentia, intruſione & conſecratione impetitus in manus archiepiſcopi & cardinalis Argentinenſem reconſignauit epiſcopatum. Obierunt Archiepiſcopi Fridericus, Colonienſis & Megmherus Treuirenſis.

Anuo 1132. Rex natiuitatem Domini Coloniæ celebrauit, ubi conſtituti ſunt archiepiſcopi Brunus Colonienſis & Adelbertus, qui mox conſecrati ſunt à Vilielmo Præneſtino apoſtolici legato, rex in aſſumptione ſanctæ Mariæ in Italiam expeditionem mouit. Conno Ratisbonenſis epiſcopus uita functus eſt.

Anno 1133. Imperator de Italia reuertitur, conſecratus ab Innocentio papa, in eccleſia Lateranenſi. Eodem anno 4 nonis Auguſti, 27 luna, ſol obſcuratus eſt 7 hora diei, & tenebræ factæ ſunt, ita ut ſtellæ in cœlo apparerent.

Anno 1134. Eberhardus Med. epiſcopus obijt.

Anno 1135. Imperator natiuitatē Domini Spirę celebrauit. Dedicatum eſt altare quod ſitum eſt ad Aquilonē in nouo monaſterio, à domino Adelberto Mogūtino archiepiſcopo in honorem Domini noſtri Ieſu Chriſti, & ſanctæ Crucis, & præcipuè ſancti Petri Apoſtolorum principis, & Omnium ſanctorum.

Anno 1136. Imperator ſecundò reuertitur Italiam cum exercitu contra Ruggerum Siciliæ tyrannum. 5 idus Nouembris obijt piæ memoriæ Fulchardus, tertius abbas ſancti Dyſibodi. Cui ſucceſſit dominus Conno, ordinatus 6 calen. Ianuarij obijt diuę memoriæ domina Iuda. quæ 24 annis in monte ſancti Dyſibodi incluſa, ſoror Megenhardi comitis de Spanheim. Hæc ſancta mulier incluſa eſt calend. Nouembris, & alię tres cum ea, ſcilicet Hildegardis, & Sumet uocabuli duæ, quas etiam quoad uixit ſanctis uirtutibus imbuere ſtuduit.

Anno 1137. Imperator in Italia rebus proſperè & magnificè geſtis reuertitur, & apud caſtrum quoddam Boariorum ducis, 3 calend. Decemb. defungitur, corpus eius in ſaxo apud Lutheram ipſius monaſterium ſepelitur. Obijt Adelbertus Moguntinus archiepiſcopus, 9 calen. Iulij. Monaſterium principale in Moguntia, cum aliqua parte ciuitatis combuſtum eſt.

Anno 1138. Conuentus principum apud Confluentiam urbem factus eſt in cathedra ſancti Petri, ubi Conradum Henrici imperatoris ex ſorore nepotem, Regem conſtituunt. Qui deinde mediæ quadrageſimæ dominico die à Dicuuino cardinale Aquiſgrani ciuitate conſtitutus eſt. Dedicatum eſt altare Confeſſorum in ſanctuario noui monaſterij, ad Aquilonatem plagam ſitum, à domino Siuardo de Blaſenſi epiſcopo reuendiſſimo in honorem domini noſtri Ieſu Chriſti, & omnium Confeſſorum, ſed nominatim ſancti Clementis martyris & papæ Gregorij, papæ ſancti Martini, & Nicolai epiſcoporum. Qui uenerabilis præſul ab eccleſia ſua iniuſtè expulſus, uenit in epiſcopatum Moguntinenſem, quumq; eo tempore præſule caruit, multas inibi eccleſias & altaria, licentia Moguntinenſis Eccleſiæ conſecrauit. Eodem anno, & eodem die dedicatum eſt altare ſancti Benedicti retrò tumbam ſancti Dyſibodi poſitum à prædicto præſule in honorem ſancti Benedicti & omnium confeſſorum. Dedicatum eſt altare in ſanctuario ad auſtralem ſitum, ab eodem in honorem Iohannis euāgeliſtæ, Mar

garetæ

garetæ, Agathæ & Luciæ, & omnium ſanctarum uirginum. Acta ſunt hæc ſub domino Conone ſancti Dyſibodi quarto abbate.

¶ Romanorum 98, Conradus huius nominis tertius, regnauit. Rex paſcha Coloniæ celebrauit. Inde aſcendens 3 hebdomas poſt paſcha, Moguntiæ cum magno fauore cleri & populi, ſuſceptus eſt. Ibi Adelbertus defuncti archiepiſcopi ex fratre nepos, communi omnium conſenſu, data à rege præceptione, epiſcopus deſignatus eſt, Rex curiã apud Babenberg, in Pentecoſte habuit, ubi principes totius regni conuenerant, Saxones quoq; omnes, excepto duce Bauariæ Henrico, defuncti imperatoris Lotharij genero. Adelbertus Mogũtiæ electus, ſabbato fuit, & poſtea presbyter ordinatus: ſequenti die, octauis uidelicet pentecoſtes, ab Ottone ipſius eccleſię antiſtite epiſcopus conſecratur. Legati à rege ad Henricum ducem Boariæ directi, Ratisbonæ receptis regalibus regi occurrunt. Hoc eodem anno, die paraſceue paſchæ, calendis Aprilis, poſt celebratas matutinas, mox à fratribus apertũ eſt ſepulchrũ ſanctiſſimi patris noſtri Dyſibodi prę́ſentibus uenerabilibus perſonis, domino ſcilicet Conone, ipſius loci quarto abbate. Domino Gerardo abbate ſancti Maximini chariſſimo, et domino Bernhelmo primo abbate in Spanhein, cum omni congregatione eiuſdẽ eccleſiæ, & ab uno fratre ſigillatim allatæ ſunt foras, eiuſdem patris reliquię. Repertę ſunt autem in ueteri monaſterio, ubi reconditæ fuerant, à domino Villigiſo archiepiſcopo.

Anno 1139. Rex natiuitatem Domini Goslarię celebrauit. Henricus dux Saxoniæ moritur, pro quo Adelbertus marchio ducatum ſuſcepit, cõtra quem omnes penè principes Saxonum coniurant. Richniza imperatrix obijt. Reliquiæ ſancti Dyſibodi tranſlatæ ſunt, calen. Nouembr. à ueteri eccleſia in nouum monaſteriũ, migrante unà omnium cõſecratione ſub præfato domino Conone abbate.

Anno 1140. Cyclus decẽnoualis 5 incipit, indictione 3. Rex purificationem ſanctæ Mariæ, apud Vormaciam tranſegit: & paſcha Virzeburg celebrat. Gebehardus Argentinenſis epiſcopus obijt. Otto Babinberg obijt. Adelbertus Mogũtinenſis epiſcopus, à papa Innocentio uocatus Romam adijt, à quo & benignè ſuſcipitur. Caſtrum Vinsberg à rege obſeſſum, in qua obſidione Velph frater Hẽrici ducis cum Rege in eodem loco bellum commiſit, in ſabbato 12 calend. & rex tandem Victor extitit, multis prædicti Velfonis interfectis, & nonnullis capris, ac non longè pòſt caſtrum cepit. Rex dedit abbatiam ſancti Maximini ſancto Petro.

Anno 1141, Rex curiam apud Ratisbonã, in Pentecoſte habuit, ubi nonnulli principes Saxonum adfuerunt. Adelbertus Moguntinus archiepiſcopus cum Saxonibus aduerſus Regem coniurant, & non poſt longum moritur, 16 calendis Auguſti, pro quo Marcolphus conſtituitur.

Anno 1142. Rex paſcha Verzeberg celebrauit, & inde poſt feſtum tranſiens, Francenfort uenit in Dominica Miſericordia: & ibi curiam habuit; ubi conuenerunt omnes penè principes Teuthonici regni, ubi & Saxones in gratiam Regis uenerunt. & filius Henrici ducis ducatum Saxoniæ ſuſcepit, cuius matrem rex fratri ſuo Henrico marchioni ibidem copulauit, ac ducatum Boariæ tradidit. Marcolphus Moguntinenſis archiepiſcopus obijt, pro quo Henricus Maioris domus præpoſitus conſtituitur, & à rege in Francenfort inueſtituram accepit, præſentibus Cardinalibus Gregorio & Dicuuino. Dedicata eſt capella in hoſpitali quinto calendis Iunij, à domino Vigero Brandeburgenſi epiſcopo, in honorem domini noſtri Ieſu Chriſti, & ſancti Nicolai. Proxima die anni eiuſdem, dedicata eſt capella in infirmaria, ab eodem præſule, in honore beatæ Mariæ Magdalenæ, quarto calendis Iunij.

Anno 1143

Anno 1133. Hyems dura. Adelbertus Treuirorum archiepiſcopus expulſis prioribus monachis de ſancto Maximino, Cœleſtinus 155 papa conſtituit ibi abbatẽ Sigerum nomine. Hoc anno, indictione 6. dedicatum eſt nouum monaſteriũ in monte ſancti Dyſibodi, & principale altare à domino Henrico Mogũtinenſi archiepiſcopo in honorem Domini noſtri Ieſu Chriſti & glorioſæ eius matris, & beati Ioannis euãgeliſtæ, ac beatiſſimi patris noſtri Dyſibodi confeſſoris atq; pontificis. Eodem anno & eadem die dedicatum eſt, in ueſtibulo monaſterij altare, à præfato archiepiſcopo, in honorem uictorioſiſſimę crucis & ſancti Ioannis Baptiſtæ. Ipſo nihilominus anno uel die, reconditæ ſunt reliquię ſancti Dyſibodi patris noſtri, à ſupradicto pręſule, 3 calen. Octob. in tumulo lapideo, retrò principale altare, poſitæ in locellis duobus plumbeis: altero eorum ſcilicet minore oſſa continente; altero maiore cineres. Impoſitæ ſunt ipſo tumulo tria corpora ſanctarum, de collegio 11000 uirginum, in loculis ligneis, & quædam de Thebea legione. Acta ſunt hęc domino Cunone cooperante, eius loci 4 abbate.

Anno 1144. Hyems ualida & uentuoſa. ¶ Lucius papa conſtituitur.

Anno 1145. Rex paſchã apud Verzeburg celebrauit. ¶ Eugenius papa conſtituit. Cometa apparuit in Maio. Hoc anno. Rohas à Saracenis capitur in ſacra nocte natiuitatis Domini: quorũ rex extitit quidã Sanguin nomine.

Anno 1146. Capella ſanctæ Mariæ dicata eſt, calen. Nouemb. ab Henrico Moguntinenſi archiepiſcopo, in honorem Domini & ſanctæ crucis, & pręcipuè ad laudem beatæ Mariæ & ſancti patris noſtri Dyſibodij, atq; Felicis papæ & martyris & omnium ſanctorũ. Rex natiuitatem Domini in Magdeburg celebrauit. Hoc anno terræmotus magnus eſt factus Moguntiæ uicibus quindecim.

Anno 1147. Rex natiuitatem Domini celebrauit Merſeburg, ubi Moguntinus archiepiſcopus & omnes penè principes Saxonum aderant. Signũ in palmis apparuit. Etenim quum epiſcopus & omnis populus clerusq; qui ad diem feſtum conuenerãt, aſtarent, quaſi iris in cœlo apparuit, ac in medio cruces oſtenſę ſunt. Rex paſcham Domini Babenberg celebrauit. Sigefridus Spiræ epiſcopus obijt, pro quo Guntherus conſtituitur. Emercho epiſcopus Verzeburgenſis de Græcia rediens Aquileiæ moritur, ibiq; ſepelitur. pro quo Sigefridus conſtituitur. Eggebertus Babenbergenſis epiſcopus obijt, pro quo Eberhardus ordinatur. Conradus rex Vngariam intrat: at ducem eorum, Vardis nomine, bello petit, igne prædaq; uaſtat, uniuerſa & rebellẽ ducem obſides dare, ſibiq; iureiurando fidelitatem confirmant, coarctat. Peſtilentia magna facta eſt. De nauali expeditione terræ ſanctæ, quædam dicam: Hoc anno, in octaua paſchæ, 5 calen. Maij, mouit exercitus à Colonia. & 14 calen. Iunij uenimus in portũ Anglię Derchimite, ubi erat comes de Areſchot cum 200 ferè nauib. Anglicis & Flandricis. & 6 feria ante Rogationes nauigauimus per 8 dies. In uigilia Aſcenſionis, paſſi maris tormenta, 3 demum die in portum Hiſpaniæ Gazzim ſaltem cum 50 nauibus appulimus. rurſum in portum Viuer eiuſdem litoris uenimus. poſtea 6 feria ante pentecoſten, in portum Galliciæ Thamara peruenimus. Et 8 pẽtecoſtes nauigauimus: & 2 feria applicuimus ad alueũ fluminis Dorius Portugalię. Exinde ad alueum fluminis Tagi intrantes, 2 die apud Vliſbonam, uigilia Petri & Pauli applicuimus. Circa beatæ Mariæ aſſumptionẽ, repulſi ſumus ab hoſtibus. Circa natiuitatem beatæ Mariæ, turris lignea incoepta, & circa mediũ Octobris perfecta, propugnaculum nobis fuit: tãdem in ipſa nocte ſancti Galli abbatis, lignis ignem impoſuerunt, & murũ 200 pedum irruerunt. Victoria tamẽ obtenta feſto uirginum 11000. Duo muti in exercitu cœperunt loqui feſto ſancti Gereonis.

Anno

Anno 1148. Signum circa ſolem apparuit mirabilem in mẽſe Februario.

Anno 1149. Conradus rex ab Hieroſolymis reuerſus eſt, nihil dignum memoriæ referens.

Anno 1150. Sigefridus Vurzebergenſis epiſcopus obijt.

Anno 1151. Fames ualida, ac mortalitas hominum.

Anno 1152. Hermannus comes de Vintenberg cum uxore ſua interemptus eſt. In menſe Ianuario magna inundatio aquæ in partibus Rheni fuit. Conradus rex obijt 15 calend. Martij. ¶ Fridericus fratruelis Conradi regis regnauit.

Anno 1153. Signum in ſole apparuit, 7 calendis Februarij. Henricus archiepiſcopus Moguntinenſis in pentecoſte, ex præcepto Eugenij papæ depoſitus eſt, & Arnoldus cancellarius electus eſt. Henricus Moguntinenſis archiepiſcopus obijt calen. Septemb.

Anno 1154. Fridericus rex in Italiam proficiſcitur. Magna inundatio aquæ fuit. Translatio ſancti Adelharij in Erphesford 11 calẽ. Maij. Eugenius papa obijt. ¶ Huic Adrianus ſucceſſit.

Anno 1155. Fridericus Romæ ab Adriano papa imperatore factus eſt. Bellum fuit inter Arnoldum archiepiſcopum & Hermãnum Palatinum comitem. Dominus Cono, quartus abbas in monte ſancti Dyſibodi obijt 6 nonis Iulij: cui dominus Helingerus 5 ſucceſſit, 16 calen. Auguſti. Imperator de Roma reuertitur. Rex natiuitatem Dñi Vormaciæ celebrauit, ubi Hermannus Palatinus comes, & Emicho comes de Linengen, & Gotfridus de Spanheim & Henricus de Katzenelenboge, & Conradus comes de Kirberg. Henricus comes de Didiſſen, & alij ex parte prædicti Hermanni canes portauerunt: & ſic dominus Arnoldus epiſcopus ab excommunicatione eos abſoluit. Ex parte uerò epiſcopi canes portare quidem cœperũt. Ludouicus comes de Lohim, & Guilielmus comes de Glisberg, & alij: ſed ob reuerentiam archiepiſcopi ceſſare, ab imperatore iuſſi ſunt.

Anno 1156. Arnoldus archiepiſcopus à quibuſdam appellatus ad apoſtolicam pœnitentiam Adrianum papam adijt, à quo honorificè ſuſceptus apoſtolicam legationem promeruit, reuerſusq́ Moguntiæ honorificè ſuſcipitur. Hoc ipſo anno Fridericus imperator Agnetem principis Burgundiæ filiam uxorem duxit, repudiata priore legitima uxore apud Conſtantiam, unde in eccleſia grauiſſimũ exortum eſt ſchiſma. Hermannus Palatinus comes obijt. Cui ſucceſſit Conradus frater imperatoris ex patre.

Anno 1158. Imperator paſcha Vormatiæ celebrauit, ubi penè omnes principes Teuthonici regni conuenerunt, & in Longobardiã ſequẽti anno cum rege ſe ituros iurauerũt. Poſt hæc ipſo anno imperator effecerat arte, ut abbates & præpoſiti & meliores quidam de miniſtralibus Moguntinæ eccleſiæ fidem in manum regis & in manus quorundam amicorũ eius darent, ut quum ſuus epiſcopus Arnoldus quouis caſu defeciſſet, alium non eligerẽt, niſi conſilio eorum ipſe medius intereſſet.

Anno 1158. Imperator cum principibus Teuthonici regni circa pentecoſten Lõgobardiam intrauit, & urbem Brixiã cum alijs cepit, poſtquàm Mediolanũ in manu ualida, ſcilicet 5000 Teuthonicorũ obſedit. Diſcordes autem erant Longobardi. Quumq́ Mediolanenſes ſe arctè obſeſſos uiderẽt, imperatori ciuitatem ſeq́ tradiderũt. Quidam ex clero Mogũtinæ eccleſiæ ſcilicet Goifridus abbas ſancti Iacobi, & Burchardus præpoſitus ſancti Petri cum alijs, omnesq́ ſimul urbani, maiores cum minoribus epiſcopũ ſuum Arnoldum nimis exoſum cœperũt habere, & imperatorem aduerſus eum ſæpe interpellauerũt, ſoli qui Silthouera dicuntur, partibus epiſcopi fauebant.

Anno 1159. Cyclus 11 decennoualis incipit, indictione 7. In Longobardia Crema à Cæſare obſeſſa, adiuuantibus quibuſdam etiam de Cremona. Aduerſarij poſtremò Epiſcopi Moguntinenſis

guntinenſis,poſt feſtũ ſancti Remigij ſynodum armata manu,ut quum exturbarent,ingreſſi,ſed comitibus cum ſuis ad arma alacriter conuolantibus, turpiter redire ſunt coacti. Qua de re poſt feſtum omnium Sanctorum epiſcopus Lõgobardiam petit,ſuper hoc imperatori querimoniam facere,ſed & aduerſarij eius euntem haud ſegnes ſubſequuntur: menſe Octobri obijt. Adrianus papa imperatorem pro coniugij diſſidio excõmunicare diſpoſuerat,ſed menſe Octobri morte præuentus eſt: pro quo,duo conſtituti ſunt,id eſt Orlandus,qui dictus eſt Alexãder, Adriani ſententiã approbans: & Octauianus,cognominatus Victor, imperatori plurimum fauens.

Anno 1160. Imperator iuſſit poſt octauam Epiphaniæ concilium Papiæ haberi,ubi Victor papa adfuit,& Alexander abfuit:quapropter Victor confirmatur,& Alexãder reprobatur.His ita geſtis,Arnoldus præſul Moguntinus reuertitur,& in natiuitate diui Ioannis Baptiſtæ,à Moguntinenſibus occiditur in monaſterio ſancti Iacobi: monaſterium uerò incendio & præda uaſtatur.Scelere peracto,ſceleris authores cum clero licet coacto,Rodolphum filium Conradi ducis de Zeringen epiſcopum ſubſtituerunt,poſtpoſita fide quam prius in manus imperatoris dederant.Tẽporibus Ottonis imperatoris huius nominis tertij,præfuit eccleſiæ Moguntinæ,Villegiſus archiepiſcopus memoria dignus,qui ipſum Ottonem adhuc ualde puerum & imperatorem educauit,& interim per 16 annos Romanum rexit imperium:hic fecit crucem auream,& in monaſterio ſancti Martini poſuit eam:patibulum erat cypreſſinum,laminis aureis & lapidibus precioſis ſuperinte ctũ,& imago aurea, ubi uerſus erat inſcriptus: *Auri ſexcentas tenet, hæc crux aurea libras.* Huius imaginis alterum pedem Marcolphus epiſcopus tulit,& Romã pro pallio miſit:alterum cum cruribus,Arnoldus epiſcopus accepit,& Hermãno comiti Palatino cum eo rebellauit.

Anno 1151. Totum quod reſiduũ fuit,ſupradictus Rodolphus cum beneplacito Moguntinẽſium ſumpſit,& placaturus ſibi & illis imperatorẽ,Longobardiã pergit, ſed fruſtra perrexit: quia Conradus Palatinus alium nomine Chriſtianum,epiſcopum leuauit,et rex munera Rodolphi & aurum ſpreuit:ſicq; Moguntinenſes cum ſuo epiſcopo deluſi ſunt.

Anno 1162. Imperator in Longobardia respublicas agens, Chriſtiano priore electo,interim neglecto,cũ electione priorum Moguntinæ eccleſiæ, qui tunc inibi plures præſentes affuerunt,epiſcopum conſtruit Mogũtinæ ſedi Conradum fratrem Otonis Palatini.Mediolanum rurſus à Cæſare obſeſſa,inſimul etiam in breui capta,populus expulſus,murus in circuitu deiectus,ædes exceptis ſanctorum templis ſolo tenus deſtructæ. Remoldus Colonienſis epiſcopus corpora trium Magorum,quæ adhuc incorrupta durant,clam auferens,ſecum ad Coloniã ſingulis in loculis tranſtulit,& in maiori eccleſia beati Petri, cum tripudio populi collocauit.Imperator ad terras Teuthonum reuertitur in pace.

Anno 1163.Imperator paſcha Vormatiæ celebrauit,& in octaua cũ principibus Moguntiæ curiam habuit:urbani penè omnes,exceptis ualde paucis ex infimis,& quibuſdam qui ad Cæſaris gratiam prius uenire meruerunt, de ciuitate fugerunt, ne inueniret eos illic Cæſar. Vnus quidam de tanta turba ſceleratorum,Brunger nomine,captus & ante Cæſarem ductus, capitalem ſententiam accepit.Gotfridus abbas ſancti Iacobi imperatori præſentatus,ut ſe de obiectis purgaret, inducias accepit:ſed non ualens, pulſus eſt ab abbatia & patria.Monachi uerò in una domo clauſi,iuſſu Cæſaris,qui antẽ Obedientiarij erant,uidentes in malo ſe poſitos,alij per feneſtras,alij quocunque ingenio fugam captabant,reliqui abire permiſſi ſunt.Sicq; illo in loco diuina obmiſſa ſunt. Murus etiam ciuitatis iubente Cæſare,diruptus eſt.

Anno

Anno 1164. Conradus Moguntinus electus, confœderatus eſt Orlando, qui & Alexander, fide & iuramento: unde & ab imperatore pulſus eſt epiſcopatu: cui ſucceſſit Criſtan, qui antè eum fuerat electus. Victor papa obijt.

Anno 1165. Imperator Longobardiam cum ualida manu intrauit, nihil dignum memoriæ peragens.

Anno 1166. Roma ab imperatore obſeſſa, innumerabilis multitudo Romanorum occiſa. Maxima peſtilentia in exercitu imperatoris facta eſt.

Anno 1167. Imperator de Longobardia uix clam egreſſus eſt.

Anno 1168. Caſtrum Sarebrucha comitis Simonis, iuſſu imperatoris cõfractum cum alijs tribus caſtris eiuſdem comitis.

Anno 1174. imperator cum maxima multitudine Longobardiam intrauit, circa natiuitatem beatæ Mariæ.

Anno 1175. Cæſaream milites de Longobardia ſine effectu magnificentiæ uix & ægrè repatriauerunt.

Anno 1172. Rurſum Teuthones ad auxilium imperatoris Longobardiam intrauerunt: ſed in ingreſſu penè omnes à Longobardis occiſi & capti ſunt & pauci fugati. Monaſterium & clauſtrum ſancti Iacobi reædificari Moguntiæ incœptum eſt.

Anno 1184. Imperator Pentecoſtes Moguntiæ celebre & famoſum conuentum habuit: quo peracto in Italiam perrexit.

Anno 1189. Ingens terræmotus media nocte, 3 calendis Martij factus.

Anno 1190. Henricus filius Frederici imperatoris fit imperator.

Anno 1200. Murus Moguntinæ ciuitatis reparatur.

APPENDICIS FINIS.

IN MARIANI SCOTI CHRONICVM INDICES.

ROMANORVM IMPERATORVM SERIES.

1 Iulius Cæſar. 201
2 Octauianus. 202
3 Tiberius. 218
4 Caligula. 226
5 Claudius Cæſar. 227
6 Claudius Nero. 231
7 Galba. 242
8 Otho. 243
9 Vitellius. 244
10 Veſpaſianus. 246
11 Titus. 248
12 Domitianus. 249
13 Nerua. 253
14 Traianus. 255
15 Adrianus. 258
16 Antonius Pius. 263
17 Ælius Antoninus. 266
18 Commodus. 270
19 Pertinax. 272
20 Didius. 272
21 Seuerus 273
22 Caracalla. 276
23 Macrinus. 276
24 Heliogabalus. 277
25 Alexander. 278
26 Maximinus. 280
27 Gordianus. 281
28 Philippus. 282
29 Decius. 290
30 Gallus. 292
31 Æmylianus. 292
32 Valerianus. 293
33 Flauius Claudius. 295
34 Quintilius. 296
35 Aurelianus. 297
36 Tacitus. 298
37 Florianus. 298
38 Probus. 298
39 Carus. 300
40 Diocletianus. 300
41 Conſtantius. 304
42 Conſtantinus. 307
43 Conſtantius ij. 315
44 Iulianus. 320
45 Iouinianus. 321
46 Valentinianus. 322
47 Valens. 325
48 Gratianus. 327
49 Theodoſius. 329
50 Arcadius. 331
51 Honorius. 334
52 Theodoſius. 338
53 Martianus. 348
54 Leo. 350
55 Leo ij. 353
56 Zeno. 353
57 Anaſtaſius. 355
58 Iuſtinus. 359
59 Iuſtinianus. 362
60 Iuſtinus ij. 367
61 Conſtantinus ij. 368
62 Mauritius. 369
63 Phocas. 372
64 Heracleus. 373
65 Heracleonas. 376
66 Conſtantinus iij. 376
67 Conſtantinus iiij. 377
68 Conſtantinus v. 378
69 Iuſtinianus ij. 381
70 Leo iij. 382
71 Tiberius ij. 383
72 Iuſtinianus iij. 384
73 Philippicus. 385
74 Anaſtaſius ij. 385
75 Theodoſius ij. 386
76 Leo iiij. 387
77 Pipinus. 393
78 Carolus Magnus. 399
79 Ludouicus. 403
80 Lotharius. 406
81 Lotharius ij. 407
82 Ludouicus ij. 409
83 Carolus ij. 410
84 Ludouicus iij. 411
85 Carolus iij. 411
86 Arnoldus. 413
87 Ludouicus iiij. 415
88 Conradus. 417
89 Henricus. 417
90 Otto. 418
91 Otto ij. 421
92 Otto iij. 421
93 Henricus. 422
94 Conradus. 423
95 Henricus ij. 425
96 Henricus iij. 428
97 Henricus iiij. 463
98 Lotharius iij. 472
99 Fridericus. 481

INDICIS PRIMI FINIS.

1 CHRISTVS. 215
2 Petrus. 226.235
3 Linus. 231
4 Cletus. 249
5 Euariſtus. 252
6 Clemens. 255
7 Alexander. 256
8 Sixtus. 258
9 Theleſphorus. 260
10 Iginius. 261
11 Pius. 264
12 Anicetus. 265
13 Soter. 266
14 Eleutherus. 268
15 Victor. 271
16 Zepherinus. 274
17 Calixtus. 277
18 Vrbanus. 278
19 Pontianus. 279
20 Antherus. 280
21 Fabianus. 280
22 Cornelius. 283
23 Stephanus. 285.294
24 Sixtus ij. 287.294
25 Cornelius. 291
26 Lucius. 292
27 Dionyſius. 294
28 Felix. 295
29 Eutychianus. 296
30 Gaius. 299
31 Marcellinus 301
32 Marcellus 302
33 Euſebius 304
34 Miltiades 304.307
35 Sylueſter 307
36 Marcus 312
37 Iulius 314
38 Liberius 317.322
39 Felix ij. 319
40 Damaſus 322
41 Siricius 329
42 Anaſtaſius 331
43 Innocentius 332
44 Zozimus 336
45 Bonifacius 337
46 Cœleſtinus 337
47 Sixtus iij. 340
48 Leo 343
49 Hilarius 351
50 Simplicius 352
51 Felix 354
52 Gelaſius ij. 355
53 Anaſtaſius 355
54 Symmachus 356
55 Hormiſda 358
56 Iohannes 360
57 Felix iiij. 360
58 Bonifacius ij. 362
59 Iohannes ij. 362.363
60 Agapetus 363
61 Sylueriu 364
62 Vigilius 364
63 Pelagius 366
64 Iohannes iij. 367
65 Benedictus 368
66 Pelagius ij. 369
67 Gregorius 370
68 Sabinianus 373
69 Bonifacius iij. 373
70 Bonifacius iiij. 373
71 Deusdedit 374
72 Bonifacius v. 374
73 Honorius 375
74 Seuerinus 375
75 Iohannes iiij. 376
76 Theodorus. 376
77 Martinus. 377
78 Eugenius. 377
79 Vitalianus. 378
80 Adeodatus. 378
81 Donus. 379
82 Agatho. 379
83 Leo ij. 380
84 Benedictus ij. 381
85 Iohannes v. 381
86 Conon. 381
87 Sergius 381
88 Iohannes vi. 383
89 Iohannes vij. 383
90 Siſinnius. 384
91 Conſtantinus. 384
92 Gregorius ij. 385
93 Gregorius iij. 390
94 Zacharias. 393
95 Stephanus ij. 395
96 Paulus. 396
97 Conſtantinus ij. 397
98 Stephanus iij. 397
99 Adrianus. 398
100 Leo iij. 400
101 Stephanus iiij. 403
102 Paſchalis. 403
103 Eugenius. 404
104 Valentinus. 404
105 Gregorius iiij. 405
106 Sergius ij. 406
107 Leo v. 407
108 Iohannes. 407
109 Benedictus iij. 407
110 Nicolaus. 407
111 Adrianus ij. 408
112 Iohannes viij. 409
113 Marinus. 412
114 Agapetus. 412
115 Adrianus iij. 413
116 Baſilius. 413
117 Stephanus v. 413
118 Formoſus. 414
119 Bonifacius vi. 415
120 Stephanus vi. 415
121 Romanus. 415
122 Theodorus ij. 415
123 Iohannes ix. 415
124 Benedictus iiij. 415
125 Leo vi. 416
126 Chriſtophorus. 416
127 Sergius 416
128 Anaſtaſius iij. 417
129 Lando. 417
130 Iohannes x. 417
131 Leo vij. 418
132 Stephanus vij. 418
133 Leo viij. 418
134 Stephanus ix. 418
135 Marinus ij. 419
136 Agapetus ij. 419
137 Iohannes xij. 420
138 Leo ix. 420
139 Benedictus v. 420
140 Iohannes xiij. 420
141 Benedictus vi. 420

142 Donus ij. 421
143 Bonifacius vij. 421
144 Benedictus vij. 421
145 Iohannes xiiij. 421
146 Iohannes xv. 421
147 Iohannes xvi. 422
148 Gregorius v. 422
149 Syluester ij. 422
150 Iohannes xvij. 422
151 Iohannes xviij. 422
152 Sergius iiij. 423
153 Benedictus viij. 423
154 Iohannes xix. 423
155 Benedictus ix. 424
156 Clemens ij. 426
157 Bobbo. 426
158 Leo x. 426.427
159 Victor ij. 427
160 Stephanus ix. 428
161 Nicolaus ij. 428
162 Alexander ij. 429
163 Gregorius vij. 432

Ex appendice Dodechini.

164 Victor iij. 441
165 Vrbanus ij. 441
166 Paſchalis. 455
167 Clemens iij. 460
168 Gelaſius ij. 471
169 Calixtus ij. 471
170 Honorius ij. 472
171 Innocentius ij. 474
172 Anacletus ij. 474
173 Cœleſtinus ij. 479
174 Lucius ij. 479
175 Eugenius iij. 479
176 Adrianus iiij. 481
177 Alexander iij. 483
178 Victor iiij. 483.486

INDICIS SECVNDI FINIS.

AVTORES CITATI
à Mariano Scoto.

Aphricanus.
Apollodorus.
Archilochus.
Ariſtarchus.
Arnobius.
Auguſtinus.
Beda.
Biblia.
Caſsiodorus.
Cicero.
Clemens.
Crates.
Didymus.
Dionyſius.
Eraſtothenes.
Euphorbus.
Euripides.
Euſebius.
Eynhardus.
Hieronymus.
Homerus.
Iordanes.
Ioſephus.
Iſidorus.
Iuſtinus.
Liuius.
Melitus.
Methodius.
Oroſius.
Palephatus.
Phanocles.
Pherecides.
Philochorus.
Plato.
Plinius.
Pompeius.
Pontificum geſta.
Proſper.
Septuaginta.
Strota.
Tertullianus.
Virgilius.
Xenophon.
Item
Dodechinus.

INDICIS TERTII FINIS.

A

Aron 90 92
Abacuc 122
abagarus 277
abarim mons 92
abaris 159
abas 97
abdera 138
abdias 120
abel 347
abeſan 109
abeſſa 119
abia 119
abiathar 115
abidon 335
abilal, urbs 92
abimelech 101.108.119
abraham 70.73.75
abrumbilda 370
abſander 136
abſene. h 81
Accia 127
accius poëta 188
acenchres 87
acephali 351
achaia 86
achas 117.119.120
& 129
acherres 90
achialon 105.109
achiel 120
achoris 167
acriſius 99
actæon 99.101
Adam 23.4.30 31
adam ubi ſepultus 78
addona 119
adelberd 471
adelbertus 406
adelbo 425
adelgas 471
adelgiſus 410
adelheida 386
adraſtus 104
adreſtmæ 322
admetus 97
Ægedrus 77
ægeus 100
ægialeus 81
ægiſtus 99.100
ægyptus rex 91
ægyptius ſeductor 230
ægyptiorum plagæ 88
æmylius Macer 210
æmon 86.128
æneas 106
ænophenes 148
æſchilus 128.157
æſmedes 131
æſopis mors 147
Ætas prima 3.4 48
ætas ſecunda 49.50.71
& 72
ætas tertia 73
ætas quarta 115
ætas quinta 145
ætas ſexta 215.216
ætas ſeptima 6.7
æthiopica. 129
ætius 338.339.340.
341.347 349
Agabi prophetia 228
agamemnon 99.105
agar 76
agaſtus 116
agatho 171
agathobolus 259
agealeus 69
agelas 121
agelius 117
agemoſtor 128
agemon 125
ageſilaus 120
aggeus 147
agnes 426.428
agon Olympij 104
agreſtratus 115
agrippa 121.216
agriſius 98
Aiduneus 96
aioth 96.107
Alani 332
alaricus 363
alba urbs 110
albilius 249
albini monaſterium 401
albula 121
alceus 141
alcarus 294
alchimus 186.318
alcibiades 166.167
alcmeon 137
alemanni 331
alentica 268
alexãder 105.169.170
171.172 119
alexander 191
alexander Pheræus 169
alexandra 195
algeia 145
aliactes 145
aliates 131
aliathis 128
alienſes 128
alorites Alexandrum interfecit 169
alphæus 232
alſatia 419
Amalaſuenda 363
amanus 233
amaſia 122.124
amaſis 146
amaxius 166
amazonæ 104.105
& 114
ambri 120
ambroſius 328.330
& 331
amenophis, col. 85.102
& 121
amilcar 180
aminadab 112
ammenemos 104
ammon 102
ammonitæ 109
ammorrhæi 109
amnich.s 92
amon 137.138
amos 126
amphiocion 91
amphion 95
amphiton 88
amram 85
amuleus poëta 127
amulius 126.127
amyntas 148.107
Anach 108
anacreon poëta 149
anania 140
anaxagoras 155
anaxagoræ mors 158
anaximander 146
anaximenes 147.172
anchiale 125
anchiſes 386
ancus Martius. col. 138
& 139
andreas 236
androgeus 103
andropompus 112
angli 347.375
anna Angla 381
annuchardus 425
anſguiſus 386
antenor 106
anthenodorus 217
antheus. 86.102.104
anthropomorphitæ 230
antidona 210
antigonus 173.180
antigonus Gonatas 176
& 177
antiochus 178.181
182.183.185.186
189 190
antipatri la 210
antiphon 95.97
antomenes 127
antonius 324.362
Apamia 175
ape 81
aphricanus ſcriptor 128
apidas 112
apis 74.78.79.99
apocalypſis 252
apollinaris 245
apollo aureus 100
apollo Delius 90
apollodorus orator 197
apteras 90
Arabia Petrea 92
aradi inſula 129
araldus 430
aratus 178
arcas 91
archelaus 121.165.167
216.217 218
archelaus relegatur 218
archeſilaus 178
archia condita 149
archidria ſophiſta 102
archilochus 137
arciinus poëta 129
archippus 118
arcorius 206.207
ardiſus 128
ardys 137
area diuorum 252
aremulus 133
areopagitæ 90
aretina 321
argæus 136.168
argentoratum 318
argis 115
argo 91.92
argonauta 101
argus 82.85
arianus 264
aridæus 173
aries nauis 96
arion 139
ariphron 124.125
ariſtarchus 159.187
& 237

ariſte-

ariſtemides 124
ariſteus 19
ariſtides 156
ariſtobulus 191
ariſtogiton 152
ariſtophanes 165
ariſtoteles Platonem audiuit 169
ariſtoxenes 137
arius 310.315
armais 91
armanitres 79
armenij 368
armodius 152
armonica 101
arnoldus 432.482
arſaces. 125.126.289
arſacidæ unde dicti col. 179
arſames 171
arphaxad 55
artabanus 158
artaxerxes 167.169
arthacus 135
aſa 119
aſamona 185
aſaph 115
aſarias 125
aſcanius 110.111
aſclepius 101
aſcrazapes 133
aſib 159
aſinius Gallus 218
aſinius Pollio. 216.113
aſſuerus 167
aſtades 88
aſterius 94
aſtrabel 96
aſtrimon 119
aſtyages 145
aſylum 130
athalia 152
athanaſius 317
atherius 219
athidis 90
atila 344.348.349
atlas 84
atramius 208
atreus 91.102
atreus Argus 104
attalus 334.335
atte urbs 80
attica 86
attica unde dicta 88
Auares 371
audcani 316
auguſta 209
auguſtinus 339.340
auitus 336.350
aurea porta 360
aurops 0
auſpicius 254
Azahel 124
azarias 119.121
123. 140

B

BAaſa 120
babylonia 233
babyloniam Seleucus obtinuit 175
baccylides poëta 65
bachillides poëta 159
bacis 120
baduilla 366
balacus 78.81
balthaſar 147
baptiſmi miraculũ 357
barach 98.99
barachia 124
bardeſanes 268
bardo 424.427
bartholomæus 236
baruch 141
baſilea ab Vngaris deſtructa 417
baſilus 276
baſilla 295
bataria 136
baugolphus 399.403
Beda presbyter 381
bellerophontis nauis 98
belloperes 95
belochus 79
belus 68
benadab 119
benedictus 362.366
& 371
benedicti 373
beniamini deleti 107
beorgor 352
berillus 279
bernuardus 422
beræa 175
bertha regina 399
berthanda 399
beſa 119
Bibliotheca Adriani 266
bibliotheca Romæ incenſa 271
bigurgis 133
bitruda 386
bithinia 95.119
Blandina 269
Bobbo 416
bochorus 127
bonifacius Scotus 385
booſthenes 117
boppo 411
boreas 96
boriſthenes 138
boſo 411.415
boſphorus 87
boſphorum captũ 210
bouiũ monaſteriũ 370
brianus rex 423
brigida Scota 360
briſacum 419
britanni 347.375
broncotæ 352
brunger 484
bruno 416
buda 344
bura abſorpta 168
burchardus 394.464
buſiris 94
butto 436
Byrrhus 230
bythium 97

C

CAbillo 396
cachinus 95
Cadiæ 100
cadmus 94.97.98
96 101
cæſarea 210.219
& 220
Cain 3.4.7.21.28.47
cainan 10.12.37.59
caius occiditur 217
cala monaſterium 388
calabria 177
caligula 226
callichis 84
calliſta urbs 95
caliſto 91
cambyſes 149
camerina 141
camillus 168.170
candaules 135
canis uates 365
cannenſis pugna 181
canops 120
capetus 118
capis 120
capitolium 131.195
capitolium fulmine tactum 271
capitoliũ incenſum. 246
capitolium reſtauratur. 247 252
capreæ paludes 135
caranus 126
caratus 80
cardiceas 13
caria 181
cariathbarbe 31
cariathbarbe urbs 78
carmenta 107
carni 111.112
carolomannus 386
carolus 391
carolus Magnus 398
caroli magni legatio 42
carops 130
carthago 116.117
& 104
carthaginenſe conciliũ 331 337
caruaſalim 429
caſſander 174
caſtor 101.111
caſſander 175
caſſandra 106
caſtor hiſtoricus 78
cataphrygæ 268
catalinæ cõiuratiõ 197
catinia urbs 95.131
catõ 196
catullus 194
Cecrops 86.87.91.98
cecropia regio 87
celadion 264
celochis 125
cenchres 87
cenez 107
centauri 102
ceolfridus 387
ceraunus 177
cerberus 96
cercus rhetor 210
cerdo 264
Chalcamenes 126
chalcedon 136
chain 47
chantus 127
charidemus 111
chebron 82
cherſoneſus 134
chilo 147
chorebus 128
chriſtus naſcitur 215
& 216
chriſtus reducitur 217
chriſtus diſputat 217
chriſti reſurrectio 230
chryſippus 100
chuſamraſataim 107
Cicero reuocatur 197
cidon 86
ciſameuus 111
Claudius Cæſar 127
& 230

clemēs 236.23.8239
cleobulina 159
cleopatra 199.207
cleophas 232
clodius rex 342
Cneocæſarea 316
Cocciæ alpes 386
coebela dux 260
codex Iuſtiniani 363
codrus 114.115
cœnus 127
coloſſus 247
columbanus 370.372
comeres 99
comolphus 97
compoti liber 383
concilium Aquilegium. col. 383
concilium Vormatiæ. col. 436
concilia ſex 380
confluentia 476
cono 481
conradus de Zeringa. 473 483
conradus Palatinus 484
conſtantius 318
conſtantiana baſilica. col. 382
conſules Romani 154. 155.156.et deinceps.
copioſus 371
corax 94
coribantes 87
corinthus 88.95
cornelius Gallus. 207 & 208
cornelia 252
cornificius 203
cornutus 235
coſroēs 362
cotati filiæ 104
coturnices 89
Cranaus 90
crates 178
cratinus poeta 159
crema obſeſſa 482
creo 75.77
creſcens 264.236
cretes poēta 159
criaſſus 84
crocophus 78.82.98
crœſus 147.148.166
croton 135
crotona 176
crux aurea 483
Cubeciorchomenō urbs col. 88
cucha muſicus 87
cumæ 116
cumerij 114
cuono 429
curetes 75.87
cuſanraſacaum 94
Cyaxares 139.141
cybelis templum 75
cygamon 146
cymbri oceiſi 191
cynethon 129
cypſelus 137
cyrene 129
cyrillus 339
cyrites 136
cyrmea urbs 98
cyrus 147.148
cyſamonus 99
cyzicænus 191

D

DActylus 95
dædalus 100.104
dagabertus 385.386
danabel 386
danaus 91.92.93.95
darius 171
daniel. 140.142.145
dardanus 92.98
dardania 92
darius 149.151.166
dauid 112.116
Deioces 116t136
debbora 98.99.108
delij tempium 99
delphidius 318
demetra 95
demetrius 165.175
demetrius Phalereus. col. 174
demetrius Soter 186
demophon 106
demoſthenes 170
dercona 351
derculus 113
deſiderius rex 398
deucalion 91
Diaca urbs 88
diagoras 157
diapolitani 82
dido 116
didymus hiſtoricus. 98
dieggerus 471
dinaucus poēta 100
diogenes Cynicus. 167
diognetus 123
dionyſius. 96.98.116. 167.168.171 195
diſocori 351
diſcordiæ capita inter imperatorem & pontificem 433.434 435 442
Dodechimus 441
dodonæum oraculū 138
Domicilla 258
domitiūs orator 219
donatilla 295
donatiſtæ 311
donatus 318
donchad 414.425
doriſtus 119
doſies 86
Draco legumlator 139
drepana 311
dtuſus obijt 219
Dynaſtia 73.134
dyrrhachium 139.317
dyſibodius 379
dyſibodi mons 421

E

EBerbardus 418 & 425
ebricia 119
ebron 78
Echireus 90
ecilia Romuli mater. col. 129
Edeſſena 175
edildruda 38
edom 78.122
edutius 269
Eggebertus 586.442 & 443
egilbertus 461
eglon 107
eigi 404
Ela 120
elatichus 136
eleazar 93.94.176
eleus 96
eleuſina urbs 80
eliachim 140.141
elica abſorpta 168
elidecus 131
eliſab 158
elſtra 438
Emboliſmi 159
emegar 110
emehardus 462
emerrho 480
empedocles 165
enoch 17.21
enos 7.10.35
ennius 179.186
Epaphus 90.91
ephateus 120
ephesinum templum incenſum 112
ephesinum templum denuò incenſum 167
epheſus 116
ephica 88
ephrata 102
ephuſura 95
epicurus 172
epidamnum 139
epidaurus urbs 85
epigoni 105
epiphanes 182.185 & 187
epiſcopi Hieroſolymitani 262.265.263.270
epori 147
Eraſiſtratus 178
eratus 82
erebertus 386
erecteus 91
eribo 423
erithonius 91.93.95
erichthreus 97
eriſichtho 90.91
erithrea ſibylla 127
erixias 136
erminigildus 369
erneſt dux 423.424
erphesfort 442
Eſaias 126.129.132
eſau 78
eſdras 158.159
eſtus 102
Eua 2.30
euangelia aurea 378
eubœa 88.168
eucharius 237.246
eudemus 133
eudoxus 166
eudoxius 322
euentius 25
euergetes 179.188
euilmerodach 146
eumelus poēta 129
eumenes 260
eumolpus 102
eunomiani 323
euodius 228.254
eupales 115
eupator 186
eupolis poēta 165
euphorbus 122
euphrates 252.259
euripides 157.165 & 166
euriſteus 99. 101.114
euritheus 99

europa

europa. 94.99.100
europia 129
europus 141
eutyches 253
eutychij error .368
eutychiani 347.348
Examius 138
Eyhſtad 294
eynhardus ſcriptor.392
ezechias 130.131
ezechiel 140.145

F

FAllaciarum feſtum. col. 112
fames magna 460
fames Romæ 217
famis in Græcia 230
famis in orbe 228
faſtrada 399.400
faunus 102
fauſtulus paſtor 127
feba rex 354
felicitas 276
felix 230.231
feneſtella moritur 219
Flaccus 217
fladecheim 437
flauia Domicilla. 252
& 253
Fontaniacum 406
forum Traianum 252
Franci 386
fredericus 420
fritslar 400.415
Fulchardus 476

G

GAbinius rhetor 248
gad 115
galaad 104
galenus 265
galli Romam inuadunt. col. 168
gallio Senecæ frater 234
ganymedes 97
garizin 171
Gebehardus 478
gedeon. 100.102.108
gela 136
gelo 156.157
gemoniæ ſcalæ 245
generatio ſeptima 55
gennadius 317
gera 96
gerardus 477
geraris 81
germanus 368
geſtimulus rex 406
geuchardus 461
Giſla 426
giſulphus 383
Glico 442
Gnoſij 203
gnoſon urbs 87
Godeſcalcus 432
godolia 122.143
gorgias 165
gorgona 98
goslaria 469
gotfridus. 457.484.
& 482
gothi. 326. 331.332. 335. 341. 365. 367 369
gozelo dux 424
Græci unde dicti 88
granaus 90
granicum flumen 171
grimoaldus 385
grypho 394.395
gryphus 190
Guntharus 365
guntherus 430
gulelmus Baſtard 430
gutta ſtat 229
Gyges 236

H

HAiſtulphus 396
hademarus 418
& 420
haliattes 140
hannibal 181
harioldus 404
harpagus 148
harpalus 172
hartuigus 461
hartuinus 472
haſtulphus 403.404
hattho 407.420
Heber 62.63
heizil comes 427
helchias 138
helena. 101.103.303 304.308 310
helena rapta 105
helenæ caſtrum 317
heli 100.112
helia Scotus 424.425
helias. 31.120.122
& 122
heliopolis 81
heliſeus. 121.122.124
hellanicus ſcriptor. 155
helleconus 90
hellenes 88
helles 96
heraclia condita 166
heraclidæ. 99.111.157
heraclius 155
hercules 86.101
hercules Doſenaus. 90
& 105
herebertus 383
heria regio 91
hermannus 427.440
hermes 264
herodes 204
herodes librorum incenſor 205.206
herodes moritur. 216
& 217
herodias 227
herodotus 157.165
herophila ſibylla 135
& 137
heros 264.335
heſebon 105
heſedron 117
heſiodus 226.129
heſter 158.168
hetrinna poëtrix 170
Hibernia 379
hieras inſula noua. 182
hieremias 138.139
& 141
hiericho 92.276
hieroboam 125
hieronymus 330.331
& 334
hieroſolymitana expeditio. 457.458.459. 460 480
hieruſalem capta. 142 165.246 247
hieu 222
hilarius 318.323
hildebertus 385.386
& 418
hildebrandus 432
hildegart 399.476
hildericus 361
hilpricus 386.387
hiltruda 387
hiltumus 404
hippias 149.165
hippicus poëta 148
hippocrates 165
hippomenes 134
hipponax 136
hircanus 184.190.198
hircani 172
hiribertus 425
hiſtrus 138
hiericho 120
Holda prophetiſſa. 139
homerus 117
horatius 197
horrea piperaſa 252
horus 85
hoſtia oppidum 139
Hugo 404
hunni 338.341.342
hunoldus 398
hurgerus 417
Hyems dira 460.478
hypermes 95

I

IAbith 108
iabma 98
iacob 78
iacobus 231.232
iacobus præſul 222
iaddus 171
iabel 105
iair 103.109
iamneus 191
ianobal 120
ianus 99
iareth 15.17.42
Ida 95
Iechonia 141
ieptæ 104.109
iehu 119.123
ieſſe 112
ieſus Ioſedech 148 149 452
iezabel 120
Ignatius 267
Ileus 98
iliaca 129
ilium 99.102.106
ilus 99
Imperatoris & papæ cõtractus 464.465 466.467 468
Iuachus fluuius 78
Io 78.86.90
Ioachas. 123.140.149
Ioachim 139.140
ioas 102.122.123.
& 224
ioaſia 87
ioatham 228
iobel Hebræorum 222
col. 229

iochuel 85
ioed 119
iohannes 236
iohannes Baptiſta 213
& 221
iobel 119
ioiada 122
ion 98
ionas 126
ionathas Iud.dux 187
188 191
iones unde dicti 98
ioram 121.122
iordanes fluuius.colum.
92 93
iordanes ſcriptor 152
ioſaphat 120
ioſeph 80
ioſephus 179
ioſias 138.139
ioſue 93.94
iouis Olympius in Sa-
maria 185
Irenæus 252.270
irmingarda 403.407
& 411
Iſaac 76.77
iſis 95
iſmahel 76
iſthmia 97
Iubal 23
iudas 2.80.186
iudæorum ſeditio 229
iudæorum ſolennitates.
142 143
iudith regina, col. 404
& 405
Iugurtha 191
iulius Cæſar 201
iulij 132
iunonis templum 159
iurmachus 77
iura reparata 259
Ixion 115

K

Kilianus Scotus 381
kindiboldus 414
Kyrie eleiſon conclama-
tum 397

L

LAban 80
labdon 105.107.109
laburis 110
lamech 23.28.55
lamiatum bellum 173
lampares 93
lamprides 97
lampaſcus 138

laomedon 97.103
lapithæ 102
latinus 104
latini reges 152.153
latini unde dicti 104
latinæ literæ 107
latona 97
lauinium 113
laurentius 288.289
laurentia 127
lauriſſa 396
lazarus obijt 230
Leander 370
leges Romanæ 158
lemna meretrix 152
leocrates 135
leonides 275
leſches 137
leucippus 79
leui 80
leuigillus 368.369
leumus 182
Liber 95.96
liberi ſepulchrum 100
libya 94
liemarus 461
ligurius 100
linceus 93
linus 95.101.235
236 238
lipara 139
litania 370
liuius 218
liuius poëta 183
Locho 125
locris 136
longimanus 158
lothoringia, unde dicta.
col. 406
Lucanus 233
lucifer 323
lucilius poëta 191
lucretia 148
ludi ſeculares 159
luitgarda 460
luitprandus 386
lullus 396
lupa 127
lupanaria 127
lupoldus 426
lutbertus 407
luthera 476
luttolphus 419.420
luxouium 370
Lybia capta 178
lycurgus 126
lynceus 95
lyſimachus 176

lyſimacha condita 174

M

MAchabæi 185.189
machabæorum hi-
ſtoria 174
machaleus 84
machereus 110
machetad 427
machus 101
mactones 97
magi 149
magneſia 115
malachia 150
malalehel 12.15
& 40
malchio 296
mamertina urbs 80
mamiles 85
mamitas 83
mammea 279.281
manaſſes 171.135
& 136
mandalia 297
mane, interpretatur à D4-
niele 147
manichæi 337.340
& 343
mapis 94
marachius 86
marathus 87
marcellus 181
marcus 228.233
mardi 172
mardocheus 158
mardomacus 392
maria uirgo 210.224
mariamne 206
mariandina 95
mariani Scoti natiui-
tas 421
mariani incluſio 425
428 431
mariani peregrinatio.
col. 427
mariani presbyterium.
col. 428
mãtinus 308.311.315
323.329 331
maßilia 141
maternus 237
mathan 141
mathematici urbe ex-
pulſi 218.251
mathias 122.126
matthæus 227.236
matthæi euangelium He
braicè 354
mathuſala 23.48

maxima 195
mazabanes 275
mazaca 219
Medea 103
medi 147
medidus 129
medon 115
megenhard 476
meginradus eremita, co-
lum. 407
melampus 97.113
melanthia 324
melas Senecæ frater.
col. 237
meleagrus 177
meliceria 97
meliſſus 165
melißius Poletinus gram
maticus 212
melito 267
melitus ſcriptor 352
mellus urbs 95
melo 106
memfrid 437
memnon 105
memphis urbs 81
mena 364
menander 173.176
menedemus 129
menelanthus 112
menelaus 105.186
meneſtheus 104
menon 94
menophis 83.95
mephres 83
merouingi 394
merrhes 136
merſeburg 438.442
meſſala 208.217
meſſapus 80
meſſena 80.138.177
metropolitanæ eccleſiæ.
col. 402
metrorus 311
mezades 121
Mica 252
micha 122
micheas 121
midas 99.136
milius 156
minerua 77.80.87
Minerua Chalcidica. co-
lum. 252
minerua eburnea 165
minor Iacobus 232
minos. colum. 102.103
& 104
mirrhena 226

iſabel 140
m:ſpharmilloſus 84
m.ir.eus 103
mnemon 167
Moab uallis 92
moëlcolum 424
moguntinus conuentus. col. 486
moguntini muri dirupti 484 & reparati 486
molaus 429
monachi gryſæi 456
mopſicrene 105
mopſiſtiæ 105
mopſus 105
moſes 85.89
moſis libri 92
Murra 458
muſæus 101
muſio 248
muſonius 235
Mycena 116
myrcæus poëta 139

N

Nabuchodonoſor. 138. 139. 140. 141 & 142
nachor 68
nadab 119
narciſſus 275
nathan 115
naxus 131
nazanzo 291
nazarius 242
Neapolis 277
nechao 137.139.140
nechepſi 140
nectabanus 168
nectanebus 169.170
necypſes 137
nehemia 159.165
neopolis 83.84
nephercherra 120
nephetites 166,168
neptunus 87
neſtor 291
Nicanor 174
niceas 99
nicephorus rex 420
nicomedes 178
nicomedia 135
nicomedia unde dicta. col. 178
nigidius Figulus exul. col. 201
nina 73
ninius 74
ninus 70.73
niobe 79
niphicus 128
niſa urbs 98
niſan menſis 90
Noë 18.30.36.37.45 & 47
noſum urbs 75
Nudipedalia 137
numa Pompilius 135
numidia 191
numitor 127

O

Obedientiarij 484
obertus 471
obriei 418
Cebus 199.170
octauianus 202
Odeb 129
odiua 354
odoacer 353.354.355
Oedipus 101
œnomaus 259
Ogius 79.80
Olibrius 352
olympus 98
Onias 173.184
eno 426
Ophiuſa urbs 81
ophraganeus 121
oppia uirgo 156
oppianus poëta 268
orcus 96
oreb 108
oreſtes 99.100
organa ex Græcia. colum. 396
origenis pater 275
origenis mater 279
origenis ſcripta 281
oritheus 96
orlandus 483.485
ornis petra capta 172
orpheus Thrax 101
orthopolis 85
orus 90
Oſee 126.129.130 & 131
Oſia 140
oſochor 121
oſotebor 126
Otgarius 404.406
othoniel 94.96
otto imperator 419
otto cardinalis 441
Ouidius naſcitur 203
ouidius exulatur 218
Oxintes 111
Ozias 116.125

P

PAcuuius 187
pagonia 129
palephatus hiſtoricus. 98.99.101.102.110
palæmon 230
paleſtina 94
pamphilia 136
panætius 140
panatheon agon 146
pandion 94.99.100 & 101
paneades 219
pannius 100
pannonij 211.212
panonia 209
pantheus 273
panto 324
paphus urbs 95
papiſſa Iohanna 407
paradiſus 31
pareconium 172
pareneton liber 180
parion 135
parmenides 165
parnaſus 87
partheni 136
paſchæ diſceptatio 344 345 346
paſsianus 210
paternus Scotus 428
paula 332
pauſanias 167
Pegaſus equus 98
pelagij error 335
pella 175
pelops. col. 91.98.99 & 101
peloponneſus 69.98 & 101
pentagnoſius 149
pentaptes 151
pentateuchum 387
pentheus 99.100
perdica 134.158.169 & 173
peregrinus 269
peregrina hiſtoria 98
periander 139
pericles 165
perinthus 141
perithoeus 96
perpetua 276
perſarum regnum deſtructum 172
perſeus. 95.96.97.98
99 235
perſius 235
peſtis maxima 485
petrea Arabia 92
petrus Romæ fuit. 229 & 231
petubaſtis 125
Phaces 169
phaceia 129
phaceias 128.132
phalaris 138.139.146
phalec 63.64.65
phanocles poëta 97
phaortes 138
pharadius ſcriptor 102
pharnabaſus 167
phaunus 104
phedra 104
phemonoës 97
phenon 88.141
pherecides 148.158
phereus 85
phidon 126
philadelpus 176.177
philamon 100
philetus 278
philippus 170
philippicus 384.385
philochorus 96.103 & 106
philomela 95.97
philometor 184
philopator 181
philus 149
phinees 94
phiſcon 191.194
phocillides 149
phœnix 94
phorbas 85.86.120
phormij duo 204
phoroneus 80
photiniani 326
phryxus 96.97
phryges 97
phryſia 395
phua 102
Picus 102
pilades pãtomimus 209
pilatus 219.221.222. 226 227
piligrinus 423.424
pindarus 156.157
pipinus. col. 381.385 386.393.394.395 396.397.398.399
pirrhus 376
piſiſtratus 147.148

placidia

placidis 336.337.
333 348
plato 168.169
plato poëta 159
plato naſcitur 166
plato moritur 170
plautus 182
plemneus 83
plotius 194
plutarchus 235.259
Podelbrunna combuſta.
& 428
polemo 178
poliorcetes 175
pollux 101
polyander 122
polybus 100
polybius 106
polycarpus 265
polycrates 149
polypides 104
pometia 148
pompeius cur Magnus uocatur 194
pompeius occiditur. 201
pompeij pater 191
pompeij theatrum incenſum 219
portenta. 157.178.180
202.203.204 233.
374.375 470
porus 172
Praxilla 159
precerini 373
priamus 103.105
prignes 95
primpinus 118
priſcianus 367
probus 231
proceſſus 242
procles 114
procnes 97
prodicus 165
prœtus 97
proſerpina 96
prometheus 83.84
pruſia 139
Pſammeticus 137
pſammutes 168
pſeudophilippus 187
pſeuſennes 119
Ptolemæus 169.173
Pulcheria 348
purius poëta 191
puteolos 149
putiphar 81
Pyctanus 127

pyrithiades 119
pyrrhus 176
pythagoras 149.155.165

Q

Q Victus 257
Quintilianus 243
& 251
quiriti 134

R

R Abanus 404.407
rabbocon 385
racbodon 386
radamanthus 95
raginſridus 386.388
rampſes 99
rantgarius 385
rauenna 351.360
raueratin 129
ratzidus rex 407
Rebecca 77
redemptus 368
reinherus 456
remeſes 91
remus 129.130.133
reu 66
reuocationis ab hæreſi formula 456
Rhadamantus 94
rhea 129
rhetia 405
rhodus 81
Richardus 425
r cherus 455
richimer 351.352
richniza 477
richolphus 400.403
Roboam 118
rochas 458.479
roma condita 130
roma capta 334
roma pro Babylonia. col. 233
romani reges, 153.154
romanum conciliū. 377
romulus 129
Rubbertus 420
ruben 80
ruchardus 455.464
ruffina 295
ruggerus 475
rugi 354
rutgaudus 399

S

S Aba regina 117
ſabacon 134
ſabaria 308
ſabina 261

ſadaites 139
ſadoch 117
ſalathiel 148
ſale 62
ſalephelt 436
ſalmanaſſar 169
ſalome 195.206
ſalomon. 116.117.118
ſaluſtius 194.204
ſamaria 118.120
ſamaritæ antiqui 59
ſamnitæ 173.174
ſamſon 109.110
ſamuel 112
ſangar 108
ſantr mons 102
ſapor 315.316
ſapphus 141
ſara 76.77
ſaraceni 76.378.387
ſardanapalus 124.16
ſarebrucha caſtrum 485
ſarpedon 94.95
ſaturnus 68.99
ſaul 113.114
ſcabies magna 374
ſcilla 110
ſchiſma 426.430.474
ſclaui, Vdzi 400
ſcopa 182
Sebaſte 190.209
ſecunda 295
ſedechias 141
ſedetes 189
ſelenus 138
ſeleucus 175.191
ſeleucus Gallinicus. 179
ſellum 127
ſem 33.45.49
ſemachus 91
ſemeas 119
ſemeleus. 90.91.95.99
ſemiranus 73
ſeneca 218.235
ſenennis 118
ſennacherib 131
ſenſcones 122
ſepithus 134
ſepulchrum uaticinans. col. 401
ſeraphia 258.261
ſerapio 270
ſerapis 78.176
ſerapis ſtadium 252
ſereni Granij pietas. 259
& 260
ſeruch 67

ſeruius Tullus 146
ſeth 3.4.7.32
Sibaris 135
ſichem 83
ſicyon 97.93
ſigeberg 436
ſigeſridus 428.429
ſigeuar 425
ſimeon 80
ſimon 175.180.189
ſimonides 137.147
ſimonides poëta 148.156
ſina mons 88
ſinai 142
ſindegerus 426
ſinope 139
ſiſebutus 376
ſiſidis 95
ſiſiphus 95
Socrates 165
ſocrates naſcitur 157
ſocrates rhetor 168
ſocratici 167.169
ſogdianus 166
ſol obſcuratur. 222. 475
ſolon 142
ſomer 120
ſophia 368
ſophocles 157.166
ſophonia 139
ſortes 177
ſoſares 98
ſoſarmus 127
ſoſarphus 102
ſoſthenes 117
ſoſtratus 176
ſoter 191
ſotion 218
Spammus 127.141
ſparethus 86
ſparta 82
ſpartæ 99
ſpeuſippus. 167.170.171
ſphinga 101
ſpinaces 122
ſpirances 84
Stagera 138
ſtathius 134
ſtathius rhetor 231
ſtathius Cecilius 184
ſtenelus 91.92.99
ſtephanus protomatyr. 223.226 227
ſtephinaces 236
ſteſichorus 140
ſteſichori mors 247.
ſtilla cadit 230

ſtro-

ſtrota ſcriptor 128
ſturnus 399
Subura 371
ſueßia 148
ſumet 476
ſunderoldus 413
ſuſaſcens 118
Syluius 115
ſyluij unde dicti 111.112
ſymphoroſa 261
ſyracuſa 131
ſyria unde 85
ſyrius 85
ſyrenæ 110

T

TAmiris 102.149
tantalus 97
tarentum 136.177
tarquinius 140.146.
& 148
tarrachus 135
taſſilo 400
taurus 264
tautaneus 110
taxilus 172
Templum incenſum. 142
& 150
templum Delphicum incenſum 148
templum Serapis incenſum 270
tenara inſula 139
tenelanthus 78
terentius poëta 187
terentius Varro 190
terræmotus. 166.168. 180.191.219.222. 231.248.254.257 269.317.374 419. 423.469.470.486
tertullianus 275
Thalaſſo 130
thalecus 124
thales 138
thare 68.69.75
tharſum 125
thaſus urbs 95
thauctanes 104
theætenus 165
thebeus 95
thebæi 73
thelaſus 80
thelcus 74
thelcines 81
thelegone 90
thelegonia 129.146
theſilla poëta 159
theleſphorus 262
theleſtus 127
themiſtocles 157
themoſis 84
thenelus 91
theos 169
theodolus 257
theodorus Acheus 174
theodora 297.364
theognes poëta 149
theophraſtes 173
theos Antiochus 178
theotaldus 393
thermæ Commodianæ. col. 270
thermæ Traianæ 252
thermon 303
therſippus 118
theſeus. 96.101.103.
& 104
theſpico 125
theſpieus 125
thictos 97
thieoealdus 385
thieſtes. 99. 101. 102
thola 102
thomas 236
thouris 105
thucydides 165
Tiberis 121
tiberius 218.226
ticinum 396
tietburga 408
tietgaudus 408
timoëthes 111
titus Liuius 198
Tmeus 112
Tonoſconcoleros 125
torpetus 242
totila 366.367
Tradanus 95
tragoſides 141
trebeta filius Nini 74
treueris urbs 74
tributa relaxata 258
triopadeſpum urbs 86
tripho 188.291
triptolemus 95.103
trochilus 86
troia capta 104.106
troiani unde dicti 97
tros 97
Tubalcain 28
tullus Hoſtilius 137
Tyrimas 129
tyro 212.351.384
tyrus 200

V

VAiſarius 396.397
ualdrada 408
ualtramus 443.444
uandali 331.332.343
& 304
uaphres 141.142.145
uarra 458
uarro moritur 208
Vdalricus 420
udilo 293
udo 388
Veij 148
uelph 478
uelphus 404.427
uerina auguſta 353
uerrius 217
uerzeburg obſeſſa 436
uezelo 436
Victor 366
uidradus 428
uienna 333
uigerus 422.478
uigbertus. 439.462
uilibaldus 294
uilibrordus 382
uilla, regina 419
uillegiſus 422.423
& 483
uilzi 400
uindibiudus 399
uinfridus 387
uinsberg caſtrum 478
uirbinia 157
uirgilius Brunduſii moritur 208
uirgilius Mediolanum, poſtea Romam pergit 198
uirginij filia 159
uites prohibitæ 252
uitigis 364
uitis inuentor 90
uittikind 399
Vndaci aggeres 73
ungari 417.418
Volfoldus 386
uologeſus 266
uormatia cõbuſta 410
uotienus 220
uolſci 148
Vratislaus 425
urbica 330

X

XAnthus 86
Xenophon 169
xerxes 78.149.156
& 166
xeuxippus 110.111

Z

ZAbdas 275.302
zachæus 257
zacharias 122.123 127.128.147.150
& 152
zaleucus 137
zameis 74
zara 119
Zeb 108
zebennius 279.280
zeno 165.178
zenobia 297
zenon 295
zethus 95.97
zeuxis pictor 157
Zorobabel 148.149
& 151
zoues 68

ERRATA.

Columna 77 uerſu 23, lege Cres. | 80,7. Phoroneum. | 90,46, Orus. | 97,38, raptum. 101,47, Sphingem. | 48, Palephatus. | 128, 19. Ælienſibus. 129,34, | Æthiopicam. | 205,51, qui Aſiam & Orientem tenebat, repudiata ſorore Auguſti. | 260,12, Adrianus. | 271.28, Serapio. | 334,24, Honorius 51. | 338,13, Romanorum 52. | 353,46 Odoacre. | 366,7, Vigilius. | 384.6, Iuſtinianus III. | 339,51, Berthrandam. | 421,6, Donus papa ſedit anno uno & quinque menſibus. | 422.19, martyrio. | 422,45 Henricus. | 423,45 annis decem. | 423,47, regem. | 425,28, Vratislaum. | 486,4, Teuthones.

Baſileæ excudebat Iacobus Parcus, expenſis Io. Oporini,
anno M. D. LIX.

MARTINI POLONI, ARCHIEPISCOPI CONSENTINI, AC SVMMI PONTIFICIS PŒNITENTIARII, IN CHRONICAM SVAM PRÆFATIO.

QVONIAM ſcire tempora ſummorũ Pontificum Romanorum & Imperatorum & aliorũ Principum, ipſorum cõtemperaneorũ, quàm plurimùm inter alios Theologis ac Iuriſperitis expedit: ego MARTINVS, domini Papæ pœnitentiarius & capellanus, ex diuerſis Chronicis & geſtis ſummorum Põtificum & Imperatorũ, præſens opuſculum: per annos incarnationis Domini, ab ipſo Põtifice IESV CHRISTO, & ab Octauiano primo Auguſto, ſiue Imperatore: per Pontifices & Imperatores deſcendendo, uſque ad Iohannem uigeſimumprimum, papam, deduxi incluſiuè in una pagina. Eo anno Domini, quo creati fuerint, ponendo Pontifices: in alia pagina econtrà ſub eiſdem annis, eo anno quo creatus quiſque fuit, ponendo Imperatores. Et quia tam Pontifices quàm Imperatores, Romanæ urbis eſſe dicuntur: idcirco conueniens arbitratus ſum, de conditione & ſtatu Vrbis, aliqua prædicere, ut ſic de ipſis Pontificibus & Imperatoribus, ordinatius poſsim procedere.

Specialis tractãdi modus in hac Chronica.

¶ Compilaui autem præſens opuſculum, ex ſcriptis Titij Liuij. Ex Chronicis Oroſii.

Vnde hæc deſumpta.

Ex Chronicis Damaſi papæ, de geſtis Pontificum.

De geſtis Boniſii epiſcopi Sutrini, de geſtis Pontificum.

Ex Chronicis Pauli Romani diaconi & cardinalis, de geſtis utrorunque.

Ex Chronicis Gilberti, de geſtis utrorunque.

Ex Chronicis Richardi, monachi Cluniacenſis.

Ex Chronicis Geruaſii.
Ex Chronicis Methodij.
Ex Chronicis Gotfridi Viterbienſis.
Ex Chronicis fratris Vincentij Beluacenſis.
Et aliqua accepi ex Decreto.
Et quædam ex Paſsionibus ſanctorum.

Diſtributio. ¶ Primò ergo dicendum eſt, de quatuor regnis maioribus, de quibus Romanum ultimum fuit.
Secundò, de tempore quo Roma incœpit.
Tertiò, de perſonis à quibus ipſa cœpit.
Quartò, de modo quomodo incœpit.
Quintò, de rectoribus ſuis, & regimine quo profecit.

MARTINI POLONI, ARCHIEPISCOPI CONSENTINI, DE QVATVOR MAIORIBVS REGNIS, ET Romanæ urbis exordio, *Libellus.*

SICVT enim dicit Oroſius, ad beatum Auguſtinum ſcribens: A mundi creatione, uſque ad Vrbem cõditam, anni ſunt quatuor milia quadringenti, octuagintaquatuor: & ab Vrbe cõdita uſq; ad natiuitatem CHRISTI, anni ſeptingenti quindecim colliguntur. Et ita ab origine Mundi, uſque ad aduentum CHRISTI, fluxerunt anni quinq; mille, ducenti, minus uno.

Quot anni ab origine Mũdi uſq; ad CRHISTI aduentũ: uerſus, Ad IESVM duo centum minus uno milia quinque.

¶ Reperiuntur autem inter alia regna, quatuor fuiſſe maiora, ſecundum quatuor climata mundi: uidelicet,

Babylonicum, ab Oriente: quod incœpit à Nino, tempore Abrahæ.

Carthaginenſe, à Meridie: quod incœpit tempore Iudicum, ſub Tholæ duce, quando Carthago condita eſt.

Macedonicum, à Septentrione: quod incœpit ab Alexandro, tempore Machabæorum.

Romanum, ab Occidente: quod cœpit à Romulo.

Quorum regnorum duo media, minora: primum uerò & ultimum, maiora: ſcilicet potentia & duratione, leguntur.

¶ Et ſicut omnes hiſtoriæ Babylonicæ, à Nino, cuius uxor Semiramis Babyloniam inſtaurauit: ſic à Proca, qui proauus Romuli fuit, Romanæ hiſtoriæ initium habuerunt: quemadmodum Oroſius dicit. *Similitudo.*

Item, ſicut à primo anno Imperij Nini, quouſque à Semiramide Babylonia tempore Abrahæ inſtaurare cœpit, fluxerunt anni ſexagintaquatuor: ſic etiam à primo anno Procæ, quo regnare cœpit, uſque ad conditionem Vrbis, quæ facta eſt à Romulo, fluxerunt ſimiliter anni ſexagintaquatuor.

Cuius Babyloniæ caſum & excidiũ, rex Cyrus fecit, tempore Eſdræ & Zachariæ prophetarum. Nam quum Cyrus Orientem magna ex parte ſubiecißet, ad Babyloniam, quæ alijs ciuitatibus opulẽtior fuit, acceſsit: ſed Euphrates, & alius fluuius ſibi obſtitit. Quumq; unus de ſuis militibus, nõ ſolùm audacior, uerùm etiam forma excellentior tranſitum attentaret, & fluuij rapacitate abſorptus fuiſſet, Rex Cyrus dolens pro milite, iratus proteſtatus eſt, flumen quod tam præclarũ militem uoraſſet, adeò meabilem ſe facturũ, ut genua mulierum tranſeuntiũ non tangeret: quod & factum eſt. Nam per campi amplitudinem, in quadringentos ſexaginta alueos diuiſit. Sic & Euphraten fluuium ualidiſsimũ per mediam Babyloniã fluentem, à ciuitate auertit. Et ſic per alueum, in loco aquarum multarum, ſicut prophetauit Abacuc, hoſtiliter intrauit ciuitatẽ, cepitq; urbem: quam (ſicut dicit Oroſius) uel humano opere conſtrui, uel humana uirtute deſtrui *Qualiter Babylon capta.* *Abac. cap. 2.*

Deſcriptio Babylonie. potuiſſe,penè incredibile apud mortales erat. Nam ciuitas in campi planitie ſita,undique conſpicua, natura loci amœniſsima, per quadrum fuit diſpoſita. Murorum eius latitudo fuit quinquaginta cubitorum, & in longitudine quatuor tantùm. Murus eius ex coctо latere,atque interfuſo bitumine compactus fuit. A fronte murorum,cētum portas æreas habebat, & circuitum eius quadringentis & octoginta ſtadijs ambiebatur: qui ambitus,quinquaginta unum miliare continebāt. Plura alia mirabilia de ipſa ſcribit Oroſius.

DE TEMPORE QVO ROMA INCŒPIT.

TEmpus quo Roma incœpit,fuit poſt quàm fluxerunt à creatione Orbis, anni quatuor milia quadringenti octoginta quatuor:anno poſt euerſionem Troiæ quadringenteſimoquarto, quando regnauit in Iudæa rex Achas:longè enim ante creationem Vrbis. Plerique,in Italia circa locum,ubi poſt Vrbs condita eſt,leguntur regnaſſe:

Et primus Creteis Saturnus uenit ab oris.

Qui Saturnus, eunuchus factus per Iouem filium ſuum,fugit à facie filij,de Creta nauigio inde Italiam ueniens,propè ubi nunc Roma eſt,in ſyluis & rubis,timore filij latuit abſconditus. Et ideo Latini póſt,regionem illam Italiam,quaſi abſconditam uocauerunt. *Latini nomen, unde ortum.* Is Saturnus tūc docuit populos terrę domos ædificare,laborare terras,plātare uineas,& uiuere ſicut homines:nam à natura neſciebant laborare,ſed erāt ueluti beſtiæ,mādu-cantes glandes:& habitabāt in cryptis & in caſellis de frondibus coopertis. Et pro his omnibus,non ſolùm à ruſticis ſylueſtribus princeps eorum factus eſt,ſed etiam Deus nominatus eſt. *Saturnus quare deus dictus.* Quòd rex factus,ob timorem filij,non longè à loco ubi nunc Roma ſita eſt, ciuitatem conſtruxit: quam ſuo nomine Saturniam appellauit,quæ modò Sutrinum eſſe dicitur, ubi ptimum granum ſeminatum aſſeritur. *Sutrinum à Saturno ædificatum.*

Poſt Saturnum regnauit Picus,filius eius.

Poſt Picum,regnauit Faunus,filius eius,qui fuit pater Latini.

Latini unde dicti. Deinde regnauit Latinus,qui Latinam linguam emendauit: & Latini de ſuo nomine appellati ſunt.

Hi prædicti Reges,regnauerunt centum quinquaginta annis,ante aduentum Æneæ,de quo proceſſerunt,qui póſt Romam conſtruxerunt.

DE PERSONIS A QVIBVS ROMA CONDITA EST.

PErſonæ uerò à quibus Roma condita & dominata eſt, à Troianis, id eſt ab Ænea duce Troianorū,originem habuerunt. Nam Troia poſtea capta eſt,tertio anno Abdon,qui iudicauit Iſraël. Cuius deſtructio fuit ante Vrbem conditā trecenteſimo trigeſimo anno. Nam propter raptum Helenæ,coniuratio Græcorum,& concurſus mille nauium, & poſt decennem obſidionem, Troiæ excidium ſequutum eſt. *Troianum bellum.* In quo decennio, quàm cruentiſsimo bello,& quātas nationes & populos ille turbo inuoluerit atque afflixerit, Homerus poëta lucidiſsimè oſtendit. Poſt cuius excidium, exierunt inde Æneas, & Anchiſes pater eius, & Aſcanius filius Æneæ: & nauigantes duodecim nauibus, deuenerunt in Siciliam. Vbi Anchiſe patre mortuo,quum uellet nauigare in Italiam,per tempeſtatem maris deuenerūt in Aphricam. Hic autem à Didone regina, quæ Carthaginem dicitur cōſtruxiſſe,nimium adamatus poſt aliquem timorem contractum, relicta Didone & Aphrica, in Italiam deuenit. Vbi quum in portum

portum ubi Tyberis influit mare, applicuiſſet: dictum eſt ei in ſomnis; Vade ad Regem Euandrum, qui regnat in Septem montibus (ſcilicet in eo loco, in quo Roma poſtea condita) & pugna contra Latinum regem: & tu iuuabis eum, quia tibi debetur regnũ Italiæ. Et ut credas, do tibi iſtud ſignum: Quando proceſſeris, inuenies ſub arbore ilice, ſuem uel porcam cum triginta filijs albis. Et ibi, ex hoc euentu, poſtea ciuitas ædificata eſt, quæ uſque hodie Albanum nomen accepit. Quum autem Euander ui- *Albanum unde dictum.* diſſet Æneam, ſuſpicatus hoſtem, ſibi cum armis occurrit. At Æneas hoc cernens, tulit ramum oliuæ: ſibi oſtendens in ſignum pacis, more antiquorum: qui de terra ad terram tranſeuntes, ne crederentur hoſtes, ramum oliuæ in manu deferebãt, pacem prætendendo. Confœderati itaq; Æneas & Euander contra Latinum regem, Turnus rex Tuſciæ, qui fuit gener Latini, eo quòd filiam Lauiniam haberet in uxorem: uenit in ſuccurſum regis Latini: qui bello ſimul inito, Pallas filius Euandri occiditur à Turno: cu- *Pallas occiſus* ius corpus & ſepulchrum poſtea in urbe Roma, tempore Henrici ſecundi inuentum fuit: quemadmodum infrà legitur, ubi de Henrico ſecundo, imperatore ſcribitur. Turno autem occiſo, Æneas Lauiniam eius uxorem, filiam Latini Regis duxit in uxorem: & poſt mortẽ Latini, Æneas tenuit regnum Latinorum tribus annis, anno tertio à captiuitate Troiæ.

Eo enim mortuo, accepit Aſcanius filius Æneę (quem ex Troia ſecum adduxerat) regnum: & Albanum ciuitatem, tempore Samſonis, quando iudicauit Iſraël, conſtruxit: à qua Latini reges dicti ſunt Albani. Aſcanius uerò quum regnaſſet octodecim annis, mortuus eſt.

Lauinia uerò ab Ænea concepit filium, at poſt mortem Æneæ genuit ipſum: qui ex hoc, Poſthumus dictus eſt: quia poſt mortẽ patris natus eſt. Idem quoq; dictus eſt Syluius, quoniam in ſylua nutritus: qui & regnauit *Syluius Poſthumus unde dictus.* annis uigintinouem poſt Aſcaniũ: propter quem & omnes Albanorum Reges, qui ab ipſo deſcenderunt, Syluij dicti ſunt.

Poſt hunc regnauit Æneas Syluius, filius Poſthumi Syluij, annis triginta & uno.

Poſt hunc regnauit Latinus Syluius, quinquaginta annis: ſub quo prophetauit Gad & Nathan, tempore Dauid: ſub quo etiam dicitur Carthago condita. *Carthago condita.*

Poſt hũc regnauit Alba Syluius, annis quadraginta: tẽpore Salomonis.

Poſt hunc regnauit Ægyptus Sumachis Syluius, annis uigintiquatuor: tempore Roboam in Iudæa.

Poſt hunc regnauit Capis Syluius, annis uigintiocto: tempore Aſa in Iudæa. Ipſe fecit Capuam in Campania. *Capua cõdita.*

Poſt hunc regnauit Calpetus Syluius, annis tredecim: tempore Ioſaphat in Iudæa.

Poſt hunc regnauit Tyberius Syluius, annis nouem: ſub Ochozia rege Iudæ. A quo Tyberio, Tyberis flumen nomen accepit: nam Albula antè *Tyberis fluuius unde dictus.* dicebatur: ſed Tyberio intus ſubmerſo, nomen à uiro accepit, & retinuit: ſicut dicit Titus Liuius.

Poſt hunc regnauit Agrippa Syluius, quadraginta annis: tẽpore Achab in Iudæa. Hoc tempore dicitur floruiſſe Homerus in Græcia. *Homerus.*

Poſt hunc regnauit Syluius Aremulus, annis nouemdecim: tempore Ioas in Iudæa. Hic præſidium Albanorum inter montes ubi nunc Roma eſt, poſuit.

Poſt hunc regnauit Auentinus, annis trigintatribus: qui & parti Vr-

bis,nomen reliquit: quia ibi poſtea ſepultus fuit: uixit tempore Amaſiæ regis Iudæ.

Poſt hunc ſucceſsit ei in regnum Albanorum, Procas filius Auentini, & regnauit annis uiginritribus,tempore Oſiæ regis Iudæ.

Poſt hunc regnauit filius eius Amulius Syluius, annis quadragintatribus: qui fratrem ſuum Numitorem eiecit è regno,tempore Ioathan regis Iudæ. Ex cuius Numitoris filia,Rhea nomine,quum uirgo eſſet,in templo deæ Veſtæ eiecta,& Mars cum ipſa occulte cōcubuiſſet,nati ſunt duo gemelli:uidelicet Romulus, & Remus:quorum mater, propter inceſtum quod commiſerat,ſecundum leges quæ tunc conſtitutæ fuerant, uiua ſepulta fuit.Filij,ſcilicet Remus & Romulus, iactati ſunt in rubis prope ripam Tyberis:ubi & à lupa lactati fuiſſe dicuntur.Reperiēs autem eos quidam paſtor Fauſtulus nomine,portauit eos ad Laurentiam uxorem ſuam, & nutriuit eos. Ipſam uerò Laurentiam,quia erat formoſa meretrix, & multum de corpore ſuo lucrabatur,uicini eius Lupam uocauerunt.A qua, etiam cellula ubi meretrices habitant,dicta ſunt Lupanaria. Tamen ſiue prædicta Laurentia uxor paſtoris,quæ Remum & Remulum lactauit,dicta ſit Lupa,ſiue non:quod uera lupa lactati fuerint, antiquæ ſcripturæ in marmoribus & lapidibus quæ in Vrbe reperiuntur, hoc repræſentant: & etiam Titus Liuius ita ſcribit. Prædicti ergo Remus & Remulus,quum creuiſſent,congregauerunt paſtores & latrones, & Amulium Regem,qui auum erat eorum,Numitoremq́ de regno eiecerat,occiderunt,auum eorum in regno deponendo.

Rhea. — *Laurentia.* — *Lupanaria unde dicta.* — *Remus, Remulus.*

Ab his ergo duobus,ſcilicet Remo & Romulo, de Ænea Troiano deſcendentibus, Roma conſtructa fuit, & nomen accepit, à deſtructione Troiæ quadringēteſimo quinquageſimoquarto(ſicut dicit Oroſius)tempore Achaz regis Iudæ.

DE MODO QVO ROMA INCŒPIT.

Babel turris.

MOdum autem conſtructionis & diſpoſitionis Romanæ urbis, demonſtrat Methodius,ſic dicēs:Poſtea quàm filij Noë ædificauerūt turrim confuſionis,Noë tunc aliquando ratem ingreſſus,uenit in Italiā,& non longè ab eo loco,ubi nunc eſt Roma,ciuitatem cōſtruxit,nominis ſui: in qua,& laboris & uitæ terminū dedit. Ianus uerò filius,unà cum Iano filio,Iaphet nepote ſuo,& Cameſe indigena,ciuitatem Ianiculum cōſtruxit,& regnum accepit. Hic cum dicto Cameſe,apud Tranſtyberim palatium conſtruxit,quod Ianiculum appellauit,in loco,ubi nunc Eccleſia ſancti Ioannis ad Ianiculum ſita eſt.

Eodem tempore Nembroth,qui & Saturnus,à Ioue filio ſuo eunuchiſatus,ad prædictum iam regnum peruenit:eiusq́ iuuamine fultus,cōſtruxit ciuitatem ubi nunc Capitolium eſt.

Illisq́ temporibus,Iralus rex ad Ianum & ad Saturnum, cum Syracuſanis ueniens,conſtruxit ciuitatem iuxta Albulam fluuium, qui poſtea Tyberis dictus.

Hercules quoq́ filius ipſius,poſtea hîc cum Argiuis ueniens (ut Varro ſcribit) fecit ciuitatem Valeriam,ſub Capitolio.

Poſt hunc,rex Tyberis, ab Oriente cum gente ſua ueniens, ædificauit ciuitatem iuxta Tyberim.

Demum Euander rex Arcadiæ fecit ciuitatem in monte Palatino.

Similiter rex Corybantij, cum exercitu ueniens, conſtruxit ciuitatem iuxtà,in ualle.

Glaucus

Glaucus etiam filius iunior filij Iouis, ueniens, ciuitatis mœnia ibidem conſtruxit.

Poſtquàm ueniens Romam, filia Æneæ cum multitudine Troianorũ, ibidem ciuitatem conſtruxit.

Auentinus quoque rex Albanorum, in monte Auentino ciuitatem & Mauſoleum ſibi extruxit.

Anno autem quadringenteſimo quinquageſimoquarto deſtructionis Troiæ, Romulus Priami Troianorum regis ſanguine natus, fratre ſuo iam mortuo, anno ætatis ſuæ uigeſimoſecundo, decimoquinto calendis Maij, omnes ciuitates prædictas muro cingere cœpit, & perfecit, & ex ſuo nomine Romam nominauit. Et in ea Sabinenſes, Albanenſes, Thuſculanenſes, Policanenſes, Celenenſes, Citanenſes, Camerinenſes, Campennati, Lucani, & omnes penè nobiles ex Italia, cum uxoribus & filijs conuenerunt ibi habitaturi. *Vrbis magnitudo.*

Habet autem turres trecentas ſexaginta. In circuitu uerò eius, ſunt miliaria uigintiduo, præter Tranſtyberim & ciuitatem Leoninam, cum quibus dicitur habere quadragintaduo miliaria.

Titus autem Liuius in Prologo ſuo de Romanis ait, quòd tempore paupertatis nuſquam alter locus ea ſanctior, nec bonis exemplis ditior fuit: & quanto rerum minus habuit, tanto minus cupiditatis habebat: at poſtea diuitiæ, auaritiam & luxuriam induxerunt.

DE PORTIS PRINCIPALIBVS.

POrtæ principales Vrbis ſunt hæ:

Porta Capena, quç dicit̃ Porta ſancti Pauli, iuxta ſepulchrũ Remi.

Porta Appia, quæ ducit ad Domine quò uadis, & ad Catatumbas.

Porta Latina, iuxta quam ſanctus Ioannes in oleo coctus fuit.

Porta Aſinaria, Lateranenſis.

Porta Metronij, ubi riuus influit ciuitatem.

Porta Lauicana, quæ Maior dicitur, quæ eſt circa Sanctam Crucem.

Porta Taurina, uel Tyburtina, quæ dicitur Sancti Laurentij.

Porta Numentana, quæ ducit ad Sanctam Agnetem.

Porta Salaria, quæ ducit uerſus Sanctam Sabinam.

Porta Pinciana, quæ eſt circa eccleſiam ſancti Felicis in Pincis.

Porta Flaminia, quæ eſt circa eccleſiã ſanctæ Mariæ de Populo, & per eam itur ad Pontem Miluium.

Porta Collina, quæ eſt prope templũ Adriani, circa Ponte ſancti Petri.

Trans Tyberim ſunt portæ tres, & in ciuitate Leonina tres.

DE PALATIIS.

PAlatium Maius, erat in medio Vrbis, uelut ſignũ Monarchiæ Orbis.

Palatium Romuli, quod erat iuxta tugurium Fauſtuli.

Palatium Neronis, Lateranenſe, prope ſanctũ Marcellinũ & Petrum. Et dictum eſt Lateranenſe, à latere Septentrionalis plagç, in quo ſitum eſt. Vel à rana, quam Nero latenter peperit. *Lateranenſis unde dictus.*

Palatium Suſurrianum, ubi modò eſt eccleſia Sanctæ Crucis.

Palatium Pacis, ubi Romulus poſuit ſtatuam ſuam aureã, dicens, Non cadat, donec uirgo pariat.

Palatium Traiani.

Palatium Adriani, ubi eſt columna.

Palatium Claudij, prope Pantheon.

Palatium Antonini, ubi eſt alia columna.

Palatium Neronis, ſupra Hoſpitale Sancti ſpiritus, uſque ad ſanctum Petrum.

Palatium Camilli.

Palatium Iulij Cæſaris, ubi requieſcit.

Palatium Cromatij.

Palatium Euphemiani, in monte Auentino.

Palatium Titi & Veſpaſiani, extra muros ad Catatumbas.

Palatium Conſtantini, ubi eſt quidam equus æreus, cum inſidente, qui dicitur Conſtantinus, ſed non eſt. Tempore enim quo Conſules & Senatores Vrbem regebant, quidam armiger magnæ formæ, uirtute audax, quendam regem potentiſsimū qui Vrbem obſidebat, captata hora quum idem rex ad ſecreta naturæ iuiſſet, ad locum conſuetum, rapit, & deportat in Vrbem: & ſic ſoluta fuit obſidio Vrbis, Romanis exercitum eius ad nihilum deducentibus: & hoc memoriale factum eſt armigero, ut petijt.

Statua equitis ærei.

Palatium Domitiani trans Tyberim, ad Micam auream.

Palatium Olympiadis, ubi aſſatus eſt ſanctus Laurentius.

Palatium Octauiani, ubi eſt eccleſia ſancti Syluestri ad Caput.

Palatium Veneris, apud Scholam Græcam.

Palatium Ciceronis, ubi nunc eſt domus filiorum Petri Leonis.

Palatium Catilinæ, ubi eſt eccleſia ſancti Antonij, iuxta quem eſt locus qui dicitur Infernus: eo quòd ex antiquo tempore, erat ibi uorago, ex qua exhalatio magnam perniciem Romanis inferebat: ubi Marcus Curtius, ut liberaret ciuitatem, reſponſo deorum, armatus proiecit ſe, & clauſa eſt terra, & ciuitas liberata.

Infernus.

Thermæ.

Palatia uerò quæ dicuntur Thermæ, ſunt hæc: uidelicet, Thermæ Antonianæ, Tyberianæ, Nepotianæ, Domitianæ, Maximianæ, Lucinianæ, Diocletianæ, Olympiadis, Agrippinæ, Alexandrinæ.

Capitolium.

Capitolium uerò erat caput Mundi, ubi Conſules & Senatores morabantur, ad gubernandum Orbem. Cuius facies erecta erat, muris altis & firmis, uitro & auro undique coopertis, ut eſſet in ſpeculum cernentibus omnibus.

DE TEMPLIS IDOLORVM.

IN ſummitate arcis Capitolij, fuit templum Iouis: in quo erat ſtatua aurea Iouis, ſedens in aureo throno: ubi etiam fuit templum aſylum, in quo interfectus eſt Iulius Cæſar.

Sub Capitolio, ubi iacet ſimulachrum Mamertini, fuit templum Iouis.

Vbi eſt Sancta Maria, fuit templum Fatale.

Ad ſanctum Adrianum, fuit templum Refugij.

Ad ſanctum Sergium, fuit templum Concordiæ.

In Canapara, fuit templum Cereris & Telluris.

Templum Veſtæ, ubi dicitur Infernus & draco cubare.

In eccleſia ſancti Coſmæ, fuit templum Aſylum.

Retro ſanctum Coſmam, fuit templum Pacis.

Superius, fuit templum Romuli.

Vbi eſt Sancta Maria Noua, fuit templum Concordiæ & Pietatis, ubi prope fuit Carthularium, eo quòd fuit ibi Bibliotheca publica, ex quibus uiginti octo fuerunt in Vrbe.

Bibliothecæ Vrbis.

Ante Colliſeū, fuit templum Solis, ubi fiebant cæremoniæ ſimulachro quod ſtabat in ſummitate Colliſei, habens in capite coronā auream, gemmis ornatam: cuius manus & caput ſunt in Laterano.

Septiſolium, quod fuit ſeptem ordinibus columnarum ſubnixum, fuit templum Solis & Lunæ.

Ibi prope fuit Sancta Balbina, in Asbeſton, ubi fuit Mutatorium Cæſaris. Ibi fuit candelabrum factum de lapide Asbeſton, qui ſemel accenſus, & ſub diuo poſitus, nulla arte extinguitur: qui locus inde dictus Asbeſton, quia ibi fiebant albæ ſtolæ Imperatorum. Ibi poſt altare, eſt imago Saluatoris diuinitùs picta. *Asbeſton lapis.*

Circus Priſci Tarquinij, qui fuit inter montem Auentinum, & Maius palatium, duabus portis, una ab Oriente, altera ab Occidente claudebatur, fuit miræ pulchritudinis, & ita diſpoſitus, quòd nemo Romanorũ offendebat alterum in uiſione ludi, qui ibi fiebant. Ibi erant duo equi ærei deaurati, in faſtigio arcuum ſiue portarũ eleuati: unus ab Oriente, alter ab Occidente: qui ſua diſpoſitione uidebantur prouocare equos ad curſum: quos Conſtantinus ſecum in Conſtantinopolim deportauit. *Circus Tarquinij.*

In Eſquilino monte, qui eſt inter ſanctam Mariam Maiorem & Lateranum, ubi quædam adhuc columnæ & imagines apparent, fuit templum quod uocabatur Cymbrũ, eo quòd Cymbros, id eſt Germanos deiecerat.

Vbi nunc eſt Sancta Maria Maior, ibi fuit templum Cybeles.

Ad ſanctam Mariam de Fontana, fuit templum Fauni: quod ſimulachrum loquutum eſt Iuliano, & decepit eum.

Templum Veneris, fuit ad ſanctum Petrum ad uincula.

In monte Iulio, ubi nunc dicitur Menſa Imperatoris, fuit templum Iouis & Dianæ.

Iuxta caballos marmoreos, fuit templum Saturni & Bacchi, ubi adhuc apparent ſimulachra eorũ. Caballi uerò marmorei quare fuerant facti, breuiter tangam. Tempore Tyberij uenerunt Romam duo iuuenes philoſophi, Praxiteles & Phidias, qui penitus nudi incedebãt. Quos quum Imperator interrogaret, cur nudi incederent: reſponderunt, Quia omnia nobis nuda ſunt, & aperta, & quia mundana omnino contemnimus, & nihil poſsidemus: quia quicquid tu dixeris in ſecreto, nobis apertum eſt & notum. Quod quum Imperator comperuiſſet ita eſſe ſicut dixerant, impleuit eis promiſſum quod petierunt, tale memoriale relinquendo. *Praxiteles & Phidias.*

Vbi nunc dicitur Sancta Maria Rotunda, fuit templum Cybeles, quæ fuit mater deorum. De cuius conſtructione habes infrà, ubi ponitur Domitianus Imperator.

Ibi iuxta fuit templum Mineruæ, ubi ſimulachrum eius colebatur: ibi nunc eſt Eccleſia, quæ dicitur Sancta Maria de Minerua.

Ad Gradellas, fuit templum Solis.

Vbi eſt Sanctus Stephanus Rotundus, fuit templum Fauni.

In Elephanto, fuit templum Sibyllæ & templum Ciceronis, ubi nunc eſt domus filiorum Petri Leonis.

Ibi etiam eſt carcer Tullianus, ubi eſt eccleſia ſancti Nicolai.

Ibi etiam conditum fuit templum Iouis, ubi fuit pergula aurea.

Ad ſanctum Angelum, fuit templum Seuerianum.

Ad uellus aureum, fuit templum Mineruæ.

Ad pontem Iudæorum, fuit templum Fauni.

Ad ſanctum Stephanum in piſcina, fuit templum quod dicebatur Coloſſeum, totum de cryſtallo & auro factum: ubi erat aſtronomia, cum omnibus Signis cœli: quod legitur, ſanctus Sebaſtianus cum Tyburtio filio Cromatij deſtruxiſſe.

Ad ſan-

Ad ſanctam Mariam trans Tyberim, fuit templum Rauennatium: & fuit domus meritoria, ubi ſcilicet merebantur milites, qui gratis ſeruiebant Senatui.

Sub Ianiculo, fuit templum Gorgonis.

In inſula, fuit templum Iouis & Æſculapij.

Hic & alia multa palatia, & tẽpla Imperatorũ, Cõſulum, Senatorũ, Præfectorũ & ciuiũ, in urbe Roma fuit, miræ pulchritudinis: ex auro, argento, ære, ebore, ac precioſis lapidibus & marmoribus diuerſorum colorum.

DE RECTORIBVS ET REGIMINE VRBIS.

Expedito modò conſtructionis Vrbis, quantum ad muros, turres, portas, palatia, & templa, quibus urbs Roma extitit decorata: ulterius procedendũ eſt ad eos, quæ ipſam rexerunt & gubernauerunt: ut ſic perueniamus conuenientius ad Pontifices & Imperatores ipſius.

Poſt antecedentes rectores, Romulus ergo & Remus, ſicut primi Romanam urbem cõdiderunt: ſic & primi in eadem dominati fuerunt. Nam quum haberent annos octodecim, quia gemelli ſunt, congregatis paſtoribus & latronibus fecerũt paruam ciuitatem in monte Palatino: per illam, & per tyrannidem, omnes alias ſubiugauerunt, ibidem conſtructas.

Remi mors. Sed anno tertio ab Vrbe condita, Remus occiſus eſt, raſtro paſtorali, à Fabio, duce Romuli: quum contenderent de augurio uulturum, quod uterque uiderat. Nam ſicut dicit Titus Liuius, quum fratres gemelli eſſent, & eiuſdem ætatis, quis eorum cõditam Vrbem, tanquam ſenior regeret: conduxerunt, ut per auguriũ determinaretur. Quumq; propter hoc in montem Auentinum uterq; cum ſuis aſcendiſſet, priori Remo dicitur apparuiſſe ſeptem uultures: Romulo uerò, quum duplex numerus uulturum ſe oſtendiſſet, uterque ſe felicius augurium habere aſſerebat. Remus, propter hoc quia prius uiderat: Romulus uerò, quia numero auium ſuperabat, ſe dicebat præualuiſſe. Et ſic in ſeditionem uerſi, Remus in turba occiditur. Vulgarior tamen opinio eſt, Remum, quia nouos muros contra ſtatutum tranſilierat, interfectum.

Senatores, unde dicti. Mortuo ergo fratre, quum Romulus ſolus regeret, elegit centum ſenes pro conſilio, quos & Senatores appellauit.

Milites, unde dicti. Mille etiam pugnatores elegit: quos à millenario numero, Milites appellauit.

Quumq; populus eius uxores non haberet, per fraudem rapuerunt filias Sabinorum: & propter hoc, poſtea bellum habitum à Romulo, Victoria obtenta, Sabini cum Romanis pacem fecerunt.

Poſt hoc, Romulus apud plaudem Capreæ, tempeſtate magna orta, & tonitruus, circundatus nube, nuſquam comparuit: & nomine Quirini, inter deos conſecratus eſt.

Interregnum. Poſt Romulum, ſenes prædicti, Rempublicam rexerunt per annum & dimidium: quod regnum appellatur Intertempus.

Poſt Romulum, regnauit Numa Pompilius annis quadraginta & uno: tempore Ezechiæ in Iudæa. Hic primus, militibus ſtipendia ordinauit. Ianuarium & Februarium anno addidit. Tunc ſibylla Erithræa claruit.

Poſt hunc regnauit Tullus Hoſtilius, tempore Manaſſæ in Iudæa. Hic primùm purpura uſus eſt: qui poſt longam pacem, bello reparauit Albanos, & Veientes, qui à Roma diſtabant per octodecim miliaria: & Fidenates, qui per duodecim miliaria diſtabãt, trans Tyberim uicit. Tandem

poſtquàm

poſtquàm regnaſſet per trigintaduos annos, cum tota domo ſua fulmine arſit: Item, alia Sibylla, quæ à Samo, Samia dicta eſt, tunc claruit. Hoc tempore, Byzantium à Rege Spartanorum condita eſt: quæ poſtea Conſtantinopolis dicta eſt. *Byzantiũ conditur.*

Poſt hunc, quartus Romanorum rex Ancus, regnauit: tempore Ioſię in Iudæa. Hic ſupra mare, decimoſexto miliario ab Vrbe, Hoſtiã ciuitatẽ condidit, & regnauit annis uigintitribus. Is Ancus, primũ pontem trans Tyberim, inter montem Auentinum & Ianiculum fecit. *Hoſtia conditur.*

Poſt hunc, quintus Romanorum rex, Priſcus Tarquinius regnauit annis trigintaſeptem: tempore Ioachim regis Iudæ. Hic Circum ad ludos Romæ ædificauit: muros & cloacas, quæ aquam & lutum Vrbis deferrẽt in Tyberim, conſtruxit. Capitolium fabricare cœpit: & dictum eſt Capitoliũ, quia cũ fundamenta foderentur, inuentũ fuit caput hominis ſine corpore. *Capitolium unde dictum.*

Poſt hunc regnauit Seruius Tullius, ſextus rex Romanorum: tempore Sedechię regis Iudę. Hic foſſas circa muros Romanos duxit. Et ordinauit primus, ut tolleretur cenſus, de quo ante hũc ignorabatur. Tandem occiſus eſt à Tarquinio Superbo. Hoc tempore excidium Iudæorũ factum eſt per Nabuchodonoſor regem Chaldæorum, tempore Sedechiæ regis.

Poſt hunc regnauit Tarquinius ille Superbus, rex Romanorum ſeptimus, in diebus Cyri, annis trigintaquinq;. Hic primus excogitauit omnia tormentorum genera, cathenas, exilium, tormenta, carceres, compedes, & huiuſmodi alia. Hic propter Tarquinium filium ſuum, qui Lucretiam nobilem fœminam, genere & uirtute, ui corruperat, à regno eſt expulſus. Quæ Lucretia, poſt querimoniam de uituperio, marito & patri & conſanguineis ſuis factã, ſeipſam occidit, propter uituperij dolorem. Tarquinius de Roma expulſus, ad Porſennam regem Cluſinum confugit. Qui rex, cum exercitu Tuſcorum & aliorum, contra Romam ueniens, uſq; ad littus Tyberis, circa Ianiculũ, magnũ timorem Romanis incuſsit. Sed pace facta cum Romanis, obſedit Aretium.

Poſt Tarquinium Superbum, ceſſauerunt Reges in Vrbe regnare: qui regnarunt per annos ducentos quadraginta: & ordinauerunt Romani Rempublicam regendam per Cõſules: & ſtatuerunt quòd duo Conſules per unum annum regerent. Idcirco, per annũ unum debebant eſſe: ne ex protractu temporis, ex dominio in ſuperbiam erigerentur. Duo autẽ eligebantur, ut unus alterum in factis Reipublicæ, ſi excederet, conſtringeret. Tunc enim Roma uix adhuc uſq; ad quintumdecimũ lapidem, Imperiũ tenebat. Miliaria autem lapidibus tunc diſtinguebantur, ſicut modò alicubi termini agrorum per lapides diſtinguuntur. Fecerunt ergo tunc Conſules, Lucium & Brutũ. His temporibus, Pythagoras Romæ obijt, & Anaxagoras, & Socrates in carcere uenenum bibit. Ariſtoteles audiuit Platonem, decimumoctauum annum agens. *Miliare.*

LIBELLI FINIS.

MARTINI POLONI, ARCHIEPISCOPI CONSENTINI, POST EXACTOS REGES ROMANORVM, *ad* CHRISTVM *uſque,* *Supputatio.*

Anni à cōdita Vrbe, 244

ANNO poſt Vrbem conditam ducenteſimo quadrageſimoquarto, Brutus apud Romanos conſul primus factus eſt. Cuius tēpore, Sabini, graui manu & apparatu, Romam contendunt inuadere: propter quod Romani Dictatorem creant, qui Conſules potentia præiret. His temporibus facta eſt Romæ diſſenſio plebis à Senatu. Eo tempore, Cyrus rex Perſarum, Babyloniam magnam cepit & deſtruxit: ſicut ſuprà in principio tractatum eſt.

DE BINIS CONSVLIBVS.

260 ANno decimoſexto, poſtquàm reges Romanorū ceſſauerunt, & bini Conſules facti fuiſſent, populus cōquerebatur de oppreſsione Conſulum & Senatus: & ideo facti fuerunt Tribuni, qui eſſent pro Conſulibus ſicut iudices & defenſores populi.

300 Trecenteſimo autem anno ab Vrbe condita, tempore Conſulum, leges Athenienſium Romam delatæ ſunt in decem tabulis. quibus duæ additæ ſunt à Romanis, quemadmodum dicit Titus Liuius.

301 Anno autē trecenteſimoprimo, ceſſauerunt regnare Cōſules in Vrbe.

315 Anno poſtea trecenteſimo decimoquinto, Veientes uicti ſunt à Romani: tempore Aſſueri Regis. Circa idem tempus Senones Galli, duce Brennio, pugnauerunt cum Romanis apud Albulam fluuiū: & uicti ſunt

Roma capta. Romani, & capta eſt ciuitas, prǽter Capitolium: quod etiam perdidiſſent, niſi peruigil anſer, Romanos ex laſsitudine pugnæ dormientes, clamore ualido non excitaſſet.

DE TRIBVNIS.

365 ANno trecenteſimo ſexageſimoquinto, ab Vrbe condita, loco Conſulum, Tribuni à Romanis ordinati ſunt. Tunc uicta eſt Preneſte à Romanis, apud fluuiū Albulam: & octo ciuitates, quæ ſub poteſtate illius erant, adiunctæ ſunt Romanis.

Peſtilentia. His temporibus multa peſtilentia & mortalitate afflicta eſt Roma: inter quæ, in media Vrbe, aperta eſt terra: & ſubitò, quaſi infernus, apparuit: & de exhalatione fœtoris occidit multos: de quo habes ſuprà notatum, ubi ponuntur Palatia.

Iterum, Galli Vrbem aggrediuntur: & quum unus de Gallis Romanū

Duellum. quendam nobilem, ad ſingularem fixuram prouocaſſet, uictor exiſtēs Romanus, tulit torquem aureā de collo occiſi, & miſit in collo ſuo: & extunc Romanus ille, & omnes de ſuo genere, Torquati dicti ſunt.

Circa idem tempus, Alexander filius Philippi Rex Macedonum, ex Olympia-

Anni à cõdita Vrbe

Olympiade naſcitur. Cuius acta, mirabilia & ſtrennua, ſpecialem librum requirunt.

Eo tempore, Appius Claudius, conſul Romanorum, Romæ uiam Appiam ſtrauit. Ariminum in Romandiola, & Beneuentum in Samnio, à Romanis condita ſunt.

DE ALEXANDRO MAGNO.

ANno ab Vrbe cõdita quadringenteſimo uigeſimoſexto, Alexander patri Philippo ſucceſsit in regnum. Et quum penè totum Orientẽ ſubiugaſſet, ſperans ſe & Occidentem poſsidere, quum per duodecim annos regnaſſet, ueneno interijt. 416

Circa idem tempus, quum potentes eſſe cœpiſſent Romani, à Samnitis, qui medij erant inter Campaniam & Apuliam, aurea & argentea arma habentes, impugnabantur: & hoc per Campaniã, cuius terræ bonitas ex portubus marinis, & ex multis alijs utilibus eluceſcit. Huius Campaniæ caput, urbs Capua, tunc erat æqualis magnitudine Romæ uel Carthagini: & primùm quidem à Romanis uicti, poſtea uictores effecti de Romanis, ultimò ſic fuerunt à Romanis proſtrati quòd uigintiquatuor milibus occiſis, & Rege ipſorum cum reliqua multitudine, Capuam ciuitatem funditus euerterunt. Nullus enim hoſtis, Romanis crudelior fuit, quàm Samnitæ. *Capua urbs.*

DE TARENTINIS.

ANno ab Vrbe condita quadringenteſimo quadrageſimotertio, Tarentini Romanis ſe opponentes, & nuncios ipſorũ dehoneſtantes, ut Romanis reſiſtere poſſunt, plurimo finitimorũ præſidio fulti, Pyrrhum regem Græciæ, ob magnitudinem uirium uocauerunt à tranſmarinis partibus: qui cum octoginta milibus peditum, equitum uerò ſeptem milibus, & centũ uiginti elephantis, uſq; ad illud tempus Romanis inuiſis, ueniẽs in Italiam, inito duriſsimo bello cum Romanis, uictus miſerabiliter ad partes ſuas redijt. Tunc Tarentini fœdus ineunt cũ Carthaginenſibus cõtra Romanos. Et ex hoc Punica bella inchoata fuerunt. Carthago enim fuit ciuitas magna, & caput Aphricæ: antequàm Roma, ducentis & ſeptuaginta annis cõdita. Siciliam, & alias maximas inſulas defendere uoluit, ne tollerentur à Romanis. Et anno ab Vrbe condita quadringenteſimo octuageſimotertio, Annibal ſenior cum innumerabili multitudine hominum & quadraginta elephantis, nauigio Siciliam aduenit. Sed à Romanis, Cneo & Caio conſulibus, ibidem uictus, etiam amiſſa ſua naue in qua uehebatur: amiſsis hominibus & nauibus uix aufugit. 443 *Punica bella cœpta.*

Attilius Regulus conſul Romanus, quum Carthaginem cum exercitu applicuiſſet, & tribus regibus cum innumerabili multitudine uictis, & ſeptuagintaquatuor ciuitatibus Romanis per Aphricam ſubactis: quum ueniſſet ad fluuium, qui dicitur Bagrada, ibi ſerpentem magnum centum uiginti pedum, qui plures iam homines de ſuis deuorauerat, occidit: & corium eius Romam miſit. *Serpens 120 pedum.*

Tandem Carthaginenſes, dum cum Regulo Attilio pacem uoluiſſent, & ille renuiſſet, adiunctis ſibi Aphricanis, Regulum bello aggrediuntur: & proſtrato Romanorum exercitu, Regulus capitur, & in Carthaginem cathenatus recluditur.

Æmilius uerò & Fuluius, conſules Romani, audita doloroſa Reguli captiuitate, exercitum cum trecentis nauibus mittunt in Aphricam: quibus cum totidem nauibus, dum Carthaginenſes occurriſſent, uicti fugerunt.

recolens, pro ſupplemento exercitus, latrones, homicidas, & cuiuſcunq; ſceleris homines obnoxij eſſent, impunitate promiſſa, militiæ mancipauit, quorum numerus ad ſex milia uirorum fuit. Tunc Roma deſperata, ſpem habere cœpit. Qui tunc (ſicut dicit Oroſius) Romanam militiam uidiſſet, rubore perfundi potuiſſet: quia niſi aut puer, aut ſceleratus, aut debitor, erat. Et nec ſic quidem, numerus idoneus erat, Senatus omnis, penè noui tius uidebatur. Anniâ cõdita Vrbe,

DE ANNIBALE ET SCIPIONE.

ANno ab Vrbe condita quingenteſimo quadrageſimotertio, Annibal de Campania mouens exercitũ, tribus miliaribus ab Vrbe conſedit. Romani totius ciuitatis, cum Senatoribus populoq;, ſtupore & metu perculſi, uelut amentes facti ſunt. Fœminæ quoque per propugnacula cucurrerunt, ſaxa conuehentes, primæ & promptæ de muris pugnare. Annibal uerò cum exercitu ſuo, uſq; ad portã Collinã acceſsit. Sed Fuluius proconſul, cum Romanis aduerſus ipſam aciem direxit. At ubi congredi debuiſſent, pluuia cum grandine mixta, tanta ſe effudit, ut turbata agmina, uix poſſent ad caſtra redire. Deinde, quum ſerenitas redijſſet, & illi acie iterata ad pugnam diſpoſuiſſent, rurſus uiolentior uenit tempeſtas, compellens exercitus ad tentoria refugere. Et ſic Annibal, aduertens quòd ad ſubuertendam urbem Romanam, non obſiſteret fortitudo, ſed Diuina miſeratio, ab Vrbe diſceſsit. 543 *Roma miraculoſè defenſa.*

Scipio Aphricanus uigintiſeptem annos habens, tranſiuit in Hiſpaniam, miſſus: & primo impetu, Nouam Carthaginem cepit: ubi theſaurũ auri & argenti, pro futuris ſtipendijs militum inuenit. Ibi etiam Magonẽ fratrem Annibalis cepit, & Romanis miſit. *Carthago capta.*

Scipio iſte poſt uictorias Hiſpaniæ, tranſijt in Aphricam: & facta pugna cum Pœnis, quadraginta milia de aduerſarijs occidit.

Et quum omnia debellatus eſſet, Carthaginenſes mandauerunt Annibali, ut pro eorum auxilio, rediret in Aphricam. Quod relinquens Italiam, omnes milites Italicos, qui ipſum ſequi nolebant in Aphricam, occidit. Et in Carthaginem rediens, quum de pace cum Scipione, mutuò ſe uidendo, tentaſſent, & nõ conueniſſent: congreſsi in prælium, poſt durũ bellum, Carthaginenſes uincuntur: & Annibal cum quatuor equitibus, uix aufugit. Scipio autem uictor factus, ciuitatem Carthaginenſem eſt ingreſſus.

DE PVNICO BELLO.

ANno ab Vrbe condita quingenteſimo ſexageſimoſexto, bellum Punicum ſecundum, finitum eſt: geſtum annis ſedecim. Cui Macedonicum bellum continuè ſucceſsit: quod quintus Flaminius conſul ſortitus eſt. Poſt multa prælia, quibus Macedones uicti ſunt, pacem Philippo dedit. Romani, captiuos qui ſub Annibale per Græciã uenditi fuerant, recuperati ſunt: capitibus raſis, ob deterſam ſeruitutem, currum triumphantis ſequuti ſunt. 566.

Sed poſtea rex Antiochus, Romano populo bellum parat: de Aſia per mare in Europam tranſiens. Cui Annibal de Aphrica ſecretò adueniens, ſe adiunxit. Sed Antiocho, à Cornelio Scipione & Marco Atilio Glabrione conſulibus, deuicto: & Annibale, qui Antiochi nauibus præerat, à Scipione Aphicano ſuperato, & in fugam conuerſo: Antiochus cum Scipione & Romanis pacem fecit. Multa hîc Romanorum bella, breuitatis cauſa tranſeo. *Antiochus.*

Anni à cō- dita Vrbe,

DE TERTIO PVNICO BELLO.

602 ANno ab Vrbe condita ſexcenteſimo ſecundo, Lucio Cenſorino & Marco Manlio cōſulibus, tertiū Punicū bellum exortum eſt. Quū igitur Senatus Carthaginē delendam decreuiſſet, profecti in Aphricā conſules & Scipio Aphricanus: tunc Tribunus Carthaginenſibus euocatis, præceperunt eis, ut arma omnia, nauesq; traderent: quod & factum eſt. Sed Carthaginenſes poſteaquā iuſsi ſunt ad decem milia paſſuum à mari recedere: dolore ingenti ducti, magis eligerūt pugnando mori ibi, quàm recedere. Et eligentes duos Aſdrubales in duces, quum arma ferrea nō haberent, ex auro argentoq; ferri inopiam ſuppleuerunt, ad arma facienda.

Carthago deſcripta. Carthaginis autem ſitus, huiuſmodi dicitur fuiſſe: uidelicet triginta milibus paſſuū muro uallata, tota penè mari cingebatur, abſq; faucibus: quæ tribus milibus paſſuū aperiebantur. Idem locus murum triginta pedum in latitudine habuit, ſaxo quadrato in altitudine cubitorū quadraginta. Arx quæ dicebatur Byrſæ, paulò amplius quàm duo milia paſſuum tenebat.

Byrſæ arx. Quumq; Carthago à Scipione & conſulibus capta fuiſſet, uigintiquinque milia mulierum, & triginta milia uirorum, ne clade conſumerentur, in ſeruitutem ſe tradiderunt. Alij uerò ſe potius in ignem præcipites dabant, quàm Romanis inſeruire uellent.

Carthago destructa. Ipſa autem ciuitas, continuis ſedecim diebus arſit: miſerumq; ſpectaculum cementibus præbuit. Diruptą eſt autem Carthago, omni murali lapide in puluerem redacto: ſeptingenteſimo primo anno, à fundatione ſua. Et ſic bellum Punicum tertium, terminatum eſt in quarto anno, Quia uniuerſum bellum, per uiginti annos durauit.

DE CNEO CORNELIO.

606 ANno ab Vrbe condita ſexcenteſimo ſexto, hoc eſt, eodem anno quo Carthago deleta eſt, Cneo Cornelio Lentulo, & Lucio conſulibus, Corinthum toto orbe famoſa & opulentiſsima ciuitas, capta & deuaſtata eſt: & tota Achaia ſubiugata Romanis. Sanè propter multitudinem ſtatuarum, columnarum, ſimulachrorumq; auri & argenti, Corintho igne ſuccenſa, quum omnia metalla confluxiſſent in unum, nouum genus metalli ex illo factum eſt, quod Corinthum dicitur. Vnde uaſa ex illo facta, uſq; hodie, uaſa longè lateq; Corinthia dicuntur.

Portenta. Circa id tempus, ſub Seruio Flacco & Quinto Calphurnio conſulibus, Romæ puer ex ancilla natus: & quadrupes quatuor manus habens, oculos quatuor, aures totidem, uirga uirili duplici. Item, in Sicilia, mons Ethna torrentem flammā excuſsit, ſiue eructauit, & uicinia exuſsit. Item, in eadem Sicilia, bellum ſeruile ortum eſt: quod non ſolùm Romanos, ſed etiam Conſules terruit. Nam (ſicut dicit Oroſius) ſeruilis tumultus quanto rarior eſt, tanto cæteris crudelior. Libera enim multitudo mouetur, ut patriam augeat: ſeruilis, ut perdat. Cæterùm Sicilia in hoc miſerior fuit, quia inſula, & nunquam ſtatus ſui iuris idonea fuit: nunc tyrannis ſubiecta, nunc ſeruis dominatu improbo exigentibus ſeruitutem.

DE LVCIO CÆCILIO.

628 ANno ab Vrbe condita, ſexcenteſimo uigeſimooctauo, Lucio Cæcilio & Flaminio cōſulibus, Carthago in Aphrica reſtitui iuſſa eſt, uigeſimotertio demum anno quo fuerat euerſa: & hæc reparatio debebat fieri per familias deductas illuc ciuium Romanorum, quæ eam incolerent: & ſic repleta fuit. Eodem tempore inter Gracchum & Flauium conſules & populum Romanum magna diſſenſio fuit.

Per

Per idem tempus, mons Ethna ultra ſolitum, flammeos ignes euomens Cathinienſis ciuitatis tecta ſic à calidis cineribus exuſsit, ut caderent. Cuius leuandæ cladis cauſa, Senatus Romanorum decem annorum uectigalia Cathinienſibus remiſit. Anni à cōdita Vrbe.

DE CAIO MANLIO.

ANno ab Vrbe condita ſexcenteſimo quadrageſimoprimo, Caius Manlius conſul, & Quintus Cæpius proconſul, bellant aduerſus Cymbros Teuthonicos, & Ambronates Gallorum Germanorumq́ gentes: quæ tunc ut Romanorum Imperium extinguerēt, adunantur. Hi uerò multo diſcrimine Romanorū uicti ſunt. Siquidem Marcus Æmilius conſul, & duo filij conſulis, uicti ſunt. Octoginta milia Romanorum, & quadraginta milia colonum trucidati ſunt: ita quòd decem tantùm homines, qui miſerū nuncium reportarent, euaſerunt. Maximus tunc Romæ nō ſolùm luctus, uerùm etiam timor fuit, ne confeſtim Cymbri Italiam intrantes, eam delerent. Quum igitur Teuthonici & Cymbri Italiam intraſſent, ibiq́ rigidum genus diu blandioribus auris, poculis, cibis, ac lauacris emollirentur: Marius quintò conſul, & Catullus, aduerſus eos miſsi, ſubitò in eos irruerunt, antequàm illi aciem ad pugnam ordinaſſent: ac totam illam multitudinem nimiam perturbauerunt, & non ſine ſuorū damno deleuerunt. Cęſa autē illorū centum ſexaginta milia: & ſeptuaginta milia capta, abſq́ innumera multitudine mulierū, quæ ſe, ſuosq́ paruulos fœmineo furore, diuerſis generibus mortis necauerunt. In memoriam tantæ uictoriæ, Romani templum mirificum extruxerunt: quod uſq́ hodie Cymbrinum uocatur, iuxta Sanctam Mariam Maiorem. 641 *Templū Cymbrinum.*

DE INTESTINO BELLO.

ANno ab Vrbe cōdita ſexcenteſimo quadrageſimoquinto, poſt Cymbricum & Teuthonicum bellum, ſtatus Romanorum per internū bellum, & per diſcordias ſic labefactatus eſt, ut penè ad extremum concideret: niſi Marius quintò conſul, leui perſuaſione populum commotum ſedaſſet, autoribus ſeditionum occiſis. 645

DE IVLIO CÆSARE.

ANno ab Vrbe cōdita ſexcenteſimo quinquageſimonono, Iulio Cęſare & Lucio Martio conſulibus, prodigia dira Romam terruerunt. Namapud Tarentinos, quū panes per conuiuia frangerentur, cruor de medio panū, quaſi de uulneribus fluxit. In Samnitibus, prope Beneuentū, ex hiatu terræ flamma prorumpit, & uſque ad cœlum protendi uiſa eſt. 659 *Prodigia.*

Item, omnium generum animalia, quæ inter homines uiuere ſolita erant, relictis ſtabulis & paſcuis, cum eiulatu ac mugitu miſerabili, ad ſyluas fugerunt. Canes quoquè, quorum natura ſocietatem requirit, lachrymoſis ululatibus uagātes, ut lupi oberrabant. Quod prodigium mox ſubſequutum eſt. Nam Iulius Cæſar, apud Samnitas, amiſſo exercitu, uix effugit. Item Pompeius prætor uictus eſt, & in diuerſis prouincijs exercitus Romanorum deleti fuerunt: ita quòd Senatus iam præ triſtitia, ſaga (id eſt, ueſte mœroris) ſe induerit: & eandem Iulio Cæſari tranſmiſit induendam. Sed Iulius, poſtquàm hoſtes qui ipſum debellauerant, iteratò confligens feliciter deuincit, & ſagam depoſuit. Pompeius etiam primò uictus, glorioſus uictor extitit. Poſtea Pompeius Aſculum obſedit, & capta ea, octodecim milia Marſorum cum ipſorum Imperatore occidit. *Saga quid.*

Eo tempore, ciuile bellum tam crudele fuit, quale nunquam antea fuit *Bellum ciuile.*

Anni à cō= dita Vrbe, Romæ. Nam Senatoribus & conſulibus aliquibus contra Syllam, aliquibus cum Sylla contra alios pugnantibus, innumerabilia Romanorū milia ſunt occiſa: ita quòd Quintus Catullus Syllæ dixit: Cum quibus tandem uicturi ſumus, in bello armatos, in pace inermes occidimus. Ad hoc uerbū, Sylla primus infamem tabulā proſcriptionis ſtatuit. Prima proſcriptio, octoginta milia hominum fuit: ſecunda proſcriptio, quingentorum hominum: inter quos, quatuor conſules erant. Et ſic Romani aut proſcribebantur, aut iugulabantur. Hoc bellum ciuile, per decem annos protractū, plus quàm centum quinquaginta milia Romanorum conſumpſit: & mortuo Sylla, finem habuit.

Pompeius uerò conſul, contra Orientem in magna parte expugnauit & cum uiginti duobus Regibus conflixit, atq; de ipſis uictor extitit.

DE CAIO CÆSARE.

693 ANno ab Vrbe condita ſexcenteſimo nonageſimo tertio, Caio Cæſare, ac Lucio Bibulo conſulibus, Iulio Cæſari tres prouinciæ, cum legionibus ſeptem, in quinquennium datæ ſunt: Gallia ſcilicet trans Alpina, & Gallia cis Alpina, & Illiricus. Galliam Comatā Senatus poſtea adiecit. Hanc hiſtoriam Suetonius pleniſsimè narrat. Galli uerò cum Germanis perpetuo penè bello altercabantur: quos Rhenus fluuius tantùm diuidit. Cæſar uerò primùm Gallos multis per bellum proſtratis, ſuperat: ac Treuirorum ciuitatem uaſtat. Demum in Germania, facto ponte ſuper Rhenum tranſiit.

Poſt uictoriam Gallorum Cæſar Romam reuertitur: ſed conſilio Pompeij, ſicut dicebat, à Romanis non ſuſcipitur: negataq; ſibi ex ærario pecunia, fractis foribus ærarium ſpoliauit. Inde ueniens Ariminum ad legiones, mox tranſiens Alpes, Marſiliam & inde Hiſpaniam contra Pompeianos proceſsit. Inde rediens in Italiam, Pompeius contra ipſum, & ipſe contra Pompeium, bellum parat. Pompeius cum ſuo exercitu, octoginta octo cohortes diſpoſuit. Cæſar econtrà, octoginta cohortes tantùm. Tandem poſt multam pugnam inter ſe, Romanorum exercitus Pompeius fugit, & in Aſiam tranſiit. Inde per Tyrum, in Ægyptum uenit: ibi per Ptolemæum regem Ægypti, ob gratiam Iulij Cæſaris uictoris, occiſus eſt. Cæſar uerò Pompeium perſequens, Alexandriam uenit: perlatoq; ad ſe, & uiſo capite & anulo Pompeij fleuit.

Poſtea uerò Cæſar Romam rediens, dictator & conſul creatus, in Hiſpaniam contra Ppmpeianos proceſsit: quibus expugnatis, Romam redijt. Ibiq; quum poſt triennium & ſeptem menſes, principatum tenuiſſet, occiſus eſt, dolo Bruti & Caſsij.

Fuerat quippe Romæ imperatum à Romulo, ſub regibus annis ducentis ſexaginta ſeptem.

Poſtea, ſub Conſulibus, res acta eſt annis quadringentis quadraginta quatuor, uſq; ad regnum Iulij Cæſaris.

Obijt autē Cæſar, anno quinquageſimo ſexto ætatis ſuę. Corpusq; eius pro roſtris combuſtum eſt. Statuit autem populus, in foro ſolidam columnam marmoream uiginti fermè pedum, ſupra quam tumulatum: quæ & Iulia dicta eſt. Centeſimo autem die ante mortem eius, fulmen cecidit ante ſtatuam eius in foro, & de nomine eius ſubſcripto, C literam capitalem abripuit. Nocte præcedente diem obitus, feneſtræ thalami eius cum tanto ſtrepitu apertæ ſunt, ut exiliens è ſtrato Cæſar, ruituram domū exiſtimaret. Eodem die, quum ad Capitolium iret, dataq; ſunt ei literę, indices

dices mortis imminentis: quas ſi ſtatim legiſſet, de morte cauiſſet. Nam quum mortuus efferretur, inuentæ fuerunt in manu eius, litteræ adhuc clauſæ.

Tunc etiam bos aranti, & bouem ſtimulanti loquutus eſt: Cur me exagitas? in breui magis deficient homines, quàm frumenta,

DE OCTAVIANO AVGVSTO.

ANno ab Vrbe condita ſeptingenteſimo decimo, Iulio Cæſare mortuo, Octauianus nepos Cæſaris, auunculo ſucceſsit in dominio. 710 Adhuc quidem adoleſcens Romam uenit, & iuuentutem ſuam ciuilibus bellis exercuit. *Bella ciuilia.* Nam ut breuiter concludam, bella ciuilia quinque geſsit: Mutinenſe, Philippenſe, Peruſinum, Siculum, Atticum. Ex quibus primum & nouiſsimũ, aduerſus Marcum Antonium: ſecundum aduerſus Brutum & Caſsium: tertium, aduerſus Lucium Antonium: quartum, aduerſus Sextum Pompeium.

Et anno ab Vrbe cõdita ſeptingenteſimo uigeſimoquinto, Cæſar Augustus ab Oriente uictor ad Vrbem rediens: tunc primùm à Romanis, eo 725 quòd Rempublicam auxerit, Auguſtus dictus eſt: quod nomen, poſteris ſucceſſoribus ſummum apicem declarat Imperij. *Auguſtus unde dictus.*

Atque ab illo tempore, penes unum poteſtas cœpit Imperij, quæ Græcè dicitur Monarchia.

¶ Octauianus autem factus Auguſtus, Hiſpaniam perſonaliter bello aggreditur. Alias terras & prouincias per diuerſos Duces & Legatos oppugnat.

Illis temporibus Pannoniam, ubi modò ſunt Vngari, per Tyberiũ priuignum cruentiſsima cede deleuit. Et continuò Germaniam, quæ à Pannonia uſq; ad Rhenum fluuium extenditur: ſicut innuit Oroſius, & etiam Solinus, qui dicit, quòd maiores fluuij Germaniæ ſunt, Albis, quæ fluit ex Bohẽmia: & Grutales, id eſt Odera, qui naſcitur in Morauia: & Viſtula, quæ naſcitur in Polonia, & fluit per ipſam in Oceanum. Quæ Germania (ſicut dixi) extẽditur uſq; ad Rhenum. Quam Germaniã Octauianus per Tyberium, cum duodecim legionibus militum aggreſſus eſt, bellans per triennium. Quod bellum adeò fuit magnum & formidoloſum Romanis, ut Suetonius dixerit, Præter Punicum bellum, ſiue Carthaginenſe, nullum maius & periculoſius fuiſſe Romanis. Nam tres legiones Romanorum ibi deletæ ſunt.

FINIS.

MARTINI POLONI, ARCHIEPISCOPI CONSENTINI, IMPERATORVM ET PONTIFICVM ROMANORVM, À CHRISTO NATO SVPPVTATIONES.

Proœmium.

SVPRA actum eſt tantùm de uno regimine Vrbis, ſcilicet temporali. Conſequenter agendum eſt de duplici regimine Vrbis, ſcilicet de ſpeciali, quod fuit per Pontifices: & de temporali, quod fuit per Imperatores.

Pontificale quidem regnum incœpit Vrbis & Orbis, primùm à CHRISTO, qui fuit Pontifex & futurorum & præſentium bonorum.

Imperiale uerò regimen incœpit ab Octauiano, qui primus fuit Auguſtus Imperator Vrbis & Orbis.

DE AVGVSTO CÆSARE.

Anni à condita Vrbe, 752.

ANno ab Vrbe condita ſeptingenteſimo quinquageſimoſecundo, Cæſar Auguſtus ab Oriente in Occidentem, à Septentrione in Meridiem, ac per totum Oceani circulum, cunctis gentibus una pace compoſitis, imperauit: & quum ipſum pro Deo colere uellent Romani, prohibuit: nec ſe Dominum appellari permiſit.

Et eodem tempore, natus eſt CHRISTVS.

¶ Tunc cōcurrerunt duo regimina Romanæ urbis, & totius Orbis. Pontificale regnum, per CHRISTVM: & Imperiale, per Octauianum.

Hi ſunt duo gladij, uidelicet ſpiritualis & manualis, qui ſufficiunt ad regnū Eccleſiæ: unde poſtquàm dicit Petrus, Domine, ecce gladij duo hîc. CHRISTVS reſpondit, Satis eſt. Hæc ſunt duo luminaria magna, quæ poſuit Dominus in firmamēto cœli: id eſt, in uniuerſali Eccleſia: quę ſunt, Pontificalis autoritas, & Imperialis poteſtas. Inter quæ luminaria, ſicut luminare maius, eſt Sol, & luminare minus eſt Luna: ſic etiā Spiritualis poteſtas eſt maior, & Imperialis, minor. *Similitudo.*

Diſpoſitio. Propterea, ego de utraq; dignitate ſcribere uolens: primò agam de Pontificali, tanquam de luminare maiori, quod præeſt diebus, id eſt ſpirituali- bus, in prima parte paginæ.

Et quia primo ſummo Pontifici, id eſt CHRISTO, in Triumphali Eccleſia, tres hierarchiæ Angelorum obſequuntur: ideo ad exemplar illius, in Militanti Eccleſia, circa uicarios ipſius tria genera Cardinalium obſequentium ipſis ſunt inſtituta. De ipſis quoq; quot ſunt, qui ſunt, & quare ſunt, in primis breuiter eſt agendum.

Numerus uerò ipſorum primordialis, eſt quinquaginta & unus: qui in tria genera diſtinguuntur. Quidam ipſorum, ſunt domino Papæ aſsidentes: ut Epiſcopi. Quidam aſsiſtentes, ut Presbyteri. Quidam inſiſtentes, ut Diaconi.

Epiſcopi

Epiſcopi enim, in ſolennitatibus ſunt domino Papæ aſſeſſores: unde ipſi ſoli, inter alios Cardinales cathedris utuntur. *Aßidentes.*

Presbyterorum uerò Cardinalium, quilibet ſuam ſeptimanam ſeruans, in Miſsis & Horis aſsiſtit domino Papæ. *Aßiſtentes.*

Diaconi uerò, Cardinaliũ inſiſtunt miniſterijs: ipſi enim Papã induunt, & ei circa altare ſeruiunt. *Inſiſtentes.*

¶ Sunt autem Epiſcopi Cardinales ſeptem, ſecundum primitiuam inſtitutionem: uidelicet,

Cardinalis {
- Epiſcopus Hoſtienſis, qui propter Papæ conſecrationem dignior eſt alijs, & pallio utitur. 1
- Epiſcopus Portuenſis. 2
- Epiſcopus Albanenſis. 3
- Epiſcopus Sabinenſis. 4
- Epiſcopus Preneſtinus. 5
- Epiſcopus ſanctæ Ruffinæ. 6
- Epiſcopus Tuſculanus. 7

Et iſti Epiſcopi, tanquam uicarij domini Papæ, in Dominicis diebus & feſtis & præcipuis ſolennitatibus, in altari ſancti Saluatoris Lateranenſis eccleſiæ debent deſeruire.

¶ Presbyteri Cardinales ſunt uigintiocto: qui diuiſi per numerum ſeptenarium, reſiduis quatuor Patriarchalibus eccleſiis ſunt intitulati ad celebrandum.

Iſti ſeptem, intitulati ſunt, Ad eccleſiam ſancti Petri: uidelicet,

Cardinalis {
- Sanctæ Mariæ trans Tyberim. 8
- Sancti Chryſogoni. 9
- Sanctæ Ceciliæ. 10
- Sanctæ Anaſtaſiæ. 11
- Sancti Laurentij, in Damaſo. 12
- Sancti Mauritij. 13
- Sancti Martini, in monte. 14

Iſti ſunt ſeptem alij, qui debent in altari maiori ſancti Pauli deſeruire: uidelicet,

Cardinalis {
- Sanctæ Sabinæ. 15
- Sanctæ Priſcæ. 16
- Sanctæ Balbinæ. 17
- Sanctorum Nerei & Achillei. 18
- Sancti Sixti. 19
- Sancti Marcelli. 20
- Sanctæ Suſannæ. 21

Iſti ſunt alij ſeptem Cardinales Presbyteri, ſanctæ Mariæ Maioris: uidelicet,

Cardinalis {
- Sanctorum Apoſtolorum. 22
- Sancti Cyriaci in thermis. 23
- Sancti Euſebij. 24
- Sanctæ Potentianæ. 25
- Sancti Vitalis. 26
- Sanctorum Marcellini & Petri. 27
- Sancti Clementis. 28

Iſti ſunt

PONTIFICVM ROMANORVM SVPPVTATIO.

DE CHRISTO, *Pontifice* I.

Anni à Chriſto nato, 1

ANNO quadrageſimoſecundo Octauiani Auguſti natus eſt IESVS CHRISTVS filius Dei in Bethlehem Iudę, ex uirgine Maria, nocte diei Dominicæ.

Is enim IESVS CHRISTVS, ſaluator noſter, primus & ſummus Pontifex, ſedit in hoc Mundo annis trigintaduobus, menſibus tribus: iuxta illud Euangelij, IESVS erat incipiēs quaſi annorum triginta. hoc eſt, incœperat trigeſimum annum, tredecim diebus eiuſdem anni per-
31 actis. Quia eodē anno reuoluto, conuertit aquā in uinū. Et in conſequenti Paſcha, incarceratus eſt beatus Iohannes Baptiſta: & in alia Paſcha ſequenti, decollatus eſt. Chryſoſtomus tandē dicit ſuper Matthęū, quòd CHRISTVS uixit plenariè trigintatribus annis: & tantum ſupra, quantum eſt à Natiuitate uſq; ad Paſcha. Et dicit, ipſum plenè cōpleuiſſe triginta annos, quando uenit ad baptiſmum, ſic dicens: Poſt triginta annos uenit IESVS ad baptiſmum, legem ueterem ſoluturus: & poſtea uixit tribus annis integris, & quantum fluxit à Natali uſque ad Paſcha: quod pro dimidio anno computatur. Et ita ſecundum illud tempus, uixit trigintatribus annis cum dimidio.

Fuerunt ergo uſque ad natiuitatem CHRISTI, completi anni ab Adam uſq; ad CHRISTVM quinque milia, centū nonagintanouem. Et à conditione Romanæ urbis, anni ſeptingēti quindecim: ueluti ait Paulus Diaconus in Hiſtorijs Romanorum.

Hoc

IMPERATORVM ROMANORVM SVPPVTATIO.

DE OCTAVIANO, *Imperatore* II.

Anno à Chriſto nato, 1

POST natiuitatē Domini noſtri IESV CHRISTI, Octauianus Auguſtus imperauit annis quatuordecim: Romanus genere patre Octauiano ſenatore, maternum genus ab Ænea ducens: Iulij Cæſaris nepos, adoptione filius: totum Mundū in unam redigens Monarchiam.

Necq; uir tantus uitijs caruit: ſeruiebat enim libidini: nam inter duodecim catamites, totidemq; puellas accubare ſolebat.

Hunc populi Romani uidentes eſſe tantæ pulchritudinis, quòd nemo in oculis eius intueri poterat: & tantæ proſperitatis & pacis, quòd totum mūdum ſibi tributarium fecerat, dicebant ei: Te uolumus adorare, quia Deus eſt in te: ſi hic non eſſet, non tibi omnia tam proſperè ſuccederent. Qui renuens, inducias poſtulauit, & ad ſe ſibyllam Tyburtinam ſapientem uocauit: cui, quod Senatores ſibi dixerant, recitauit. Quæ ſpatium trium dierum petijt, in quibus arctum ieiunium operata eſt. Poſt tertium diem reſpondit Imperatori hoc modo: Iudicij ſignum tellus ſudore madeſcet: è cœlo Rex adueniet, qui per ſecula futurus eſt: & cætera quæ ſequuntur. Et illicò apertum eſt cœlum, & nimius ſplendor irruit ſuper eum, & uidit in cœlo quandam pulcherrimam uirginem ſtantem ſuper altare, puerum tenentem in brachijs. Et miratus eſt nimis, & uocem dicentem audiuit: Hæc ara, filij Dei eſt. Qui ſtatim proijciens ſe in terram, adorauit. Quam uiſionem Senatoribus retulit: & ipſi mirati ſunt nimis.

Anni à Christo nato,

PONTIFICES.

Hoc ipſo die quo natus fuit,trans Tyberim de taberna emeritoria fōs
1 olei e terra emanauit:ac per totum diem largiſsimo riuo fluxit.

Tunc etiam circulus ad ſpeciem cœleſtis arcus circa Solē apparuit.

Etiam ſtatim ut Virgo peperit, illa ſtatua aurea corruit in Romuliano palatio, quam Romulus poſuerat,dicens:Non cadet,donec uirgo pariat.

Tertiadecima die à natiuitate Domini, Magi uenerunt Hieroſolymam.

17 Anno etiam Domini decimoſeptimo, Pilatus factus eſt præſes in Iudæa.

29 Et anno uigeſimonono, Iohannes incœpit prædicare baptiſmum pœnitentiæ.

32 Anno autem trigeſimoſecundo, Iohannes decollatus eſt.

1 Eodem anno quo natus eſt, tulit cum Ioſeph in Ægyptum: quo ingrediente, corruerunt idola Ægypti: iuxta uaticinium Eſaiæ. Et ſicut traditur, non fuit templum in Ægypto, in quo non corruiſſet idolum.

7 Et in ſeptimo anno à natiuitate ſua, de Ægypto reuertitur in Iudæam.

Porrò de infantia Saluatoris, & de operibus eius uſque ad baptiſmum, non legitur in Euangelio.

12 Niſi Lucas, qui ait, quòd duodennis remanſit in Hieruſalem, & poſt triduum inuentus eſt à parentibus in medio doctorum in templo.

Legitur tamen in quodam libro de Infantia Saluatoris, quòd IESV fugiēte in Ægyptum, cùm ſub una palma recubuiſſent, beata Virgine matre pueri fame laboranti, ad præceptum pueri ſe palma ad terram uſque inclinauit: & poſt collectionem ipſius fructus, ad priſtinum ſtatum ſe palma erexit. Et ſitiente Ioſeph ibidem ex præcepto pueri IESV, arida terra fontem produxit.

IMPERATORES.

Anni à Christo nato,

1 mis. Hæc uiſio fuit in camera Octauiani Imperatoris, ubi nunc eſt eccleſia ſanctæ Mariæ in Capitolio, & hîc fratres Minores ſunt: ideo dicta eſt Eccleſia Sanctæ Mariæ Ara cœli.

Quum autem Octauianus de Oriente uictor reuerſus, Vrbem triplici triumpho ingreſſus eſt. Tūc primùm Auguſtus, eò quòd Rempublicam auxerit, eſt ſalutatus. Hic uicit prælijs Dacos, & Germanorū ingentes copias proſtrauit: quo bello quadraginta milia captiuorum hominum ex Germania tranſtulit, & ſupra ripam Rheni, in Gallia collocauit. Nullus eo in bellis felicior exiſtit, his quadragintaquatuor annis, quibus rexit ſolus Imperium, ciuiliſsimè uixit. Duodecim enim annis alijs, cum Antonio regnauit.

Hic eſt glorіatus, ſe Vrbem lateritiam inueniſſe, & marmoream reliquiſſe, & quàm plurimo decore ornatam.

Anno ipſius uigeſimoſexto, Virgilius Brunduſii moritur, ſed oſſa Neapolim transferuntur.

Anno eiuſdem trigeſimoquinto, Horatius poëta moritur Romæ.

Tempore Octauiani, taberna famoſa trans Tyberim, quæ ideo dicebatur emeritoria, quia emeriti, ea quæ ſuis ſtipēdijs meruerant, in ſoluendo expendebant. De qua, quia in natiuitate Domini fons olei erupit: ad honorem beatæ Mariæ uirginis cōſtructa fuit eccleſia ibidem à beato papa Calixto primo.

Mortuus eſt autem Octauianus 3
Auguſtus anno uitæ ſuæ ſeptuageſimoſeptimo, apud Attelam, ciuitatem Campaniæ: & ſepultus eſt in Martio campo.

Tempore Auguſti, computati ſunt ciuium Romanorum nonagies quadringenta milia & octoginta milia.

DE TY-

Anni à Christo nato,

PONTIFICES.

xit. Legitur quoq; ibidem, quòd in eodem itinere, in ore cuiuſdam ſpeluncæ, hoſpitati fuiſſent: de eadem ſpelũca, duo magni dracones ſunt egreſsi: ad quorum cõtuitum, dum beata Virgo & Ioſeph terrerentur, ad nutum pueri IESV dracones cum omni manſuetudine, inclinatis capitibus deſerta petierunt. Et etiam quòd unus leo in ipſo itinere adueniens, uſq; in Ægyptum ipſis obſequens fuit.

30 CHRISTVS baptizatur trigeſimo anno.

31 Eadem die (ut dicitur) reuoluto anno, conuertit aquam in uinum.

33 CHRISTVS crucifigitur.

Eodem anno, menſe Auguſto, tertia die Stephanus lapidatur. Vbi de Saulo poſtea Paulus efficitur.

DE S. PETRO. II.

36 POſt paſsionem Domini, anno ſequenti, beatus Petrus Apoſtolus, filius Iohãnis, prouinciæ Galileæ, de uico Bethſaida, fratre Andreæ, tenuit ſacerdotalem cathedrã in partibus Oriẽtis, annis quatuor. Vbi primam miſſam celebrauit, dicendo ſolummodo Paternoſter.

Deinde uenit Antiochiam anno trigeſimooctauo natiuitatis CHRISTI. Vbi cathedram adeptus, ſedit annis ſeptem.

Inde uenit Romam, ubi annis uigintiquinq;, menſibus ſeptem, diebus octo, põtificatum tenuit. Hic ſcripſit duas Epiſtolas, quæ Canonicæ nominantur. Et Euangelium Marci: quia eius auditor fuit, & filius de baptiſmo. Hic etiam fecit ordinationes, mẽſe Septembri, epiſcopos ſex, presbyteros decem, & diaconos ſeptem.

40 Anno etiam Domini quadrageſimo, Matthæus Euangeliũ CHRISTI ſcripſit.

44 Anno quadrageſimoquarto, Marcus

cus

IMPERATORES.

Anni à Christo nato,

DE TYBERIO. III 15

TYberius imperauit annis octodecim, uſque ad annum quo paſſus eſt Dominus noſter IESVS CHRISTVS. Hic fuit Octauiani priuignus & gener, necnon & adoptione filius. Satis prudẽs in annis, ſatis fortunatus. Cui ſcientia literarum multa inerat, eloquio clarior: ſed ingenio peſsimo, inſidioſo: ſimulans ſe ea uelle, quæ nollet.

Hic decimooctauo Imperij ſui, 33
ætatis octuageſimooctauo, quum immani furore inſontes & innoxios ſuos, pariter & extraneos puniret, cum ingẽti gaudio omnium, mortuus eſt in Campania.

Is autem, ut refert Ioſephus, in omnibus ſuis negocijs moroſus erat. Vnde quum ſtatueret procuratores in prouincijs, uix alibi nũquam mutabat eos.

Huius temporibus, Ouidius poẽta in exilio moritur.

¶ Pontius Pilatus, à Tyberio, procuratore Iudææ deſtinatur: quem Magiſter in hiſtorijs aſſerit, natum de Lugduno.

Hoc in loco ponit Ioſephus Iudæorũ hiſtoriographus, de CHRISTO laudabile teſtimonium, ſic dicens: Fuit eius temporibus ſapiens uir, ſi uirũ ipſum nominare fas eſt: erat enim mirabilium operum effector, & doctor: & multos Iudæorũ, & multos ſibi de gẽtibus adiunxit: CHRISTVS hic erat. Et plura alia de eius paſsione & reſurrectione profert.

Poſt paſsionem Domini, dictus 38
Tyberius imperauit annis quinq;.

Pontius Pilatus, propter multas accuſationes contra ipſum factas, à Tyberio in exilium Viennam Burgundiæ mittitur. Et propter multas calamitates, quas ibidem ſuſtinuit, ſe propria manu interfecit.

Herodes, qui Ioannem Baptiſtam

 occi-

PONTIFICES.

Anno à Chriſto nato, cus Euangelium addidit.

Fames ualida fuit.

44 Nec multo pòſt, apoſtolus Petrus Apollinarem Rauennam mittit: quæ tunc in Italia, magnitudine & frequẽtia populi, poſt Romam, famoſior erat.

Syrum mittit Papiam.

Marcum uerò interpretẽ ſuum, poſtquàm in Italia Aquileię ſcripſerat Euangeliũ, ad Ægyptum deſtinauit: qui Alexandrinã poſtea fundauit Eccleſiam.

Miſit etiam in Gallias ad plures ciuitates, plures diſcipulos: ueluti ſanctum Sauinianum, Potentianũ, Altinum & Martialem: qui dicuntur fuiſſe de ſeptuagintaduobus diſcipulis Domini: & alios, per diuerſa Galliæ loca & ciuitates miſit.

Paulus. ¶ Paulus uerò, ſicut continetur in Actis Apoſtolorum, propter appellationem, à Iudæa Romam ueniẽs, extra Vrbem horreum publicum conduxit: ubi cum fratribus de uerbo uitæ tractauit. Et ſatis innotuit Vrbi, de ſignis & prodigijs, & de ſanctitate ipſius. Concurſus ergo magnus fiebat ad ipſum de domo Cæſaris. Nam & Neronis inſtructor, Seneca, ſibi ualde familiaris extitit: ita ut quum ore ad os ſibi loqui non poſſent, ſe epiſtolis uiſitarent. Sed quia Paulus coram Nerone dixerat, figuram mundi per ignem diſſoluendam, iuſsit omnes qui per ipſum crediderũt, igne cremari: Paulum uerò, tanquam maieſtatis reum, ſecundum humanas leges, capite truncari.

Fuerunt & diſcipuli beati Pauli Apoſtoli, uiri egregij & illuſtres, ſicut Timotheus, Titus, Trophimus, Oneſimus, & multi alij, quos ad diuerſas partes mundi, prædicationis cauſa direxit.

Beatus Petrus apoſtolus, primus inſtituit ante paſcha Domini, quadrageſimale ieiuniũ: & ante Natale, tres

IMPERATORES.

occiderat, & ſub quo paſſus eſt CHRISTVS, cum Herodiade uxore ſua, apud Viennam in exiliũ mittitur: ibiq; ambo miſerabiliter moriuntur. *Anni à Chriſto nato,*

CALIGVLA. IIII

CAius, qui & Caligula, imperauit annis tribus, mẽſibus decẽ, diebus octo. Hic ſceleratiſsimus fuit. Duabus ſororibus ſtuprũ intulit. Ex una, etiam natam filiam cognouit. Fuit nepos Tyberij Cęſaris. 39

Hieronymus ſuper Matthæum, à primo Caio Cæſare, omnes Romani Reges, Cæſares dicuntur.

Hic Caius, quum aduerſus cunctos, ingẽti auaritia, libidine, ac crudelitate ſæuiret, Romæ in palatio occiſus eſt.

CLAVDIVS. V

CLaudius imperauit annis quatuordecim, menſibus ſeptem, diebus uigintinouem. Hic fuit patruus Caligulæ. Britãnis intulit bellum. Quaſdã etiam inſulas ultra Britãniam poſitas in Oceano, imperio Romano addidit, quæ appellantur Orcades. Hic quàm plurimùm ciuilis erat. Vixit annis quadragintaquatuor. Cõſecratus eſt poſt mortẽ & diuus appellatus. Hic memoriæ nullius fuit. Nam occiſa uxore ſua, paulò pòſt in triclinio recũbens, reqſiuit, cur domina nõ ueniret. Cibo uinoq; omni tẽpore & loco intemperatiſsimus fuit. Meditatus eſt edictũ, quo ueniã daret, flatũ crepitũq; uentris emittendi: quum ex continentia, præ pudore, quendam periclitatum repeřiſſet. Huius uxor Meſſalina (ſicut ſcribit Iuuenalis) tantæ libidinis fuit, ut in proſtibulis primùm clàm, deinde publicè omnibus ſe exponebat: non ſatiata, ſed laſſata recedens. Nobiles etiam mulieres, ad hoc ipſum trahebat. Hic quum deficeret, Britãnicum filium ſuum, uxoris perſuaſionibus exortem Romani Imperij faciẽs, Neronem 43

nem

Anno à Christo nato,

PONTIFICES.

le,tres hebdomades:& quartam imperfectam,ab omni Chriſtiano po=
34 pulo inſtituit uenerari,in cõmemoratione primi & ſecundi aduentus Domini noſtri IESV CHRISTI.De quorum põtificatu, & morte ipſorum,ſcribit Gelaſius Papa,ſic dicẽs: Sancta Romana Eccleſia,nullis ſynodis conſtitutis, cæteris Eccleſiis prælata eſt. Sed Euangelica uoce Domini & ſaluatoris noſtri primatum tenuit,dicẽtis: Tu es Petrus,& ſuper hanc petrã ædificabo Eccleſiam.Cui data eſt ſocietas beatiſsimi Pauli,qui nõ diuerſa,ut hæretici garriunt. Vno tempore,eodemq́; die, in urbe Roma, cum Petro,ſub Cæſare Nerone agonizãs,coronatus eſt.Et pariter dictã Romanã eccleſiã Chriſto Domino cõſecrauit: ac cęteris urbibus,in uniuerſo mũdo,ſua coronali præſentia ac uenerãdo triumpho prętulerunt.Ob id, Romana ſedes prior eſt dignitate: licet Antiochena, prior ſit tẽpore.

Paſsi ſunt autẽ Petrus & Paulus, ultimo anno Neronis.Petrus quidẽ in uia aurea,ibiq́; ſepultus,iuxta palatium Neronianũ,in Vaticano,ubi crucifixus eſt.Paulus uerò,ad aquas Saluias,in uia Hoſtienſi.

Tempore autem Cornelij papæ, Græci furati corpora Apoſtolorũ, ut ea in Græciam deferrent, aſportabãt.Sed dæmones in idolis habitantibus Diuina coacti uirtute clamabant: Viri Romani,ſuccurrite: qa dij ueſtri auferũtur.Fideles autẽ hæc audientes,intelligebãt de Apoſtolis:infideles uerò,de ſuis dijs.Sic multitudo adunata eſt fidelium & infideliũ,perſequentes illos. Quod uidentes Græci,apud Catatumbas, Apoſtolorũ corpora in puteũ proiecerũt.Sed à beato Cornelio papa, ſunt inde extracta.Sed quum in dubium uerterentur, quæ eſſent oſſa beati Petri uel Pauli, orãtibus fidelibus, diuinitùs reſponſum habuerunt,

IMPERATORES.

nem filiæ ſuæ maritum deſignauit Imperatorem.Sicq́; prælatus eſt gener filio,ordine præpoſtero.

Huius Claudij tempore, Petrus & Paulus uenerunt Romam:& ibi Petrus Apoſtolus uigintiquinq; annis rexit Eccleſiam:& ſalutarem fidem prædicans,potentiſsimis uirtutibus ipſum comprobauit.

His temporibus phœnix,auis unica apparuit in Ægypto,quæ ante ſexcentos annos in Arabia apparuerat:quæ ad quingentos annos uiuere dicitur,& poſtea ſeipſam cremando,in ſuo nido,renaſcitur. Eſt autem ad modum aquilæ magna, criſtato capite,circa collum fulgore aureo,poſtera parte purpureo,præter caudam, cuius nitor roſeus ac ceruleus eſſe deſcribitur.

NERO. VI

Nero imperauit annis tredecim,mẽſibus ſeptem, diebus 57
uigintinouem. Hic Romanũ imperiũ deformauit & minuit. Piſcabatur retibus aureis,quæ ſericis funibus extendebantur.Infinitam Senatus partẽ interfecit.Bonis hominibus hoſtis fuit.Citharœdico habitu uel tragico paricidia multa cõmiſit.Fratre, uxore,& magiſtro interfecto,urbẽ Romæ incẽdit.Chriſtianis primùm perſequutionẽ intulit. Propterea, à Romanis omnibus deſtitutus, ſimul & à Senatu hoſtis iudicatur.

Huius imperij anno ſexto, Iacobus frater Domini, qui ab omnibus Iuſtus appellatur,primò à Iudæis lapidatus, poſtea pertica fullonis excerebratus,occubuit. Seneca Cordubẽſis, patruus Lucani poëtæ, præceptor Neronis, uita & ſciẽtia pręclarus,inciſione uenæ & hauſtu ueneni,iuſſu iſtius Neronis perijt.

Hoc tempore,Iudæa Romanis rebellis efficitur:& à Nerone contra ipſam Veſpaſianus mittitur.

Nero etiã omnibus flagitijs ſuis

Anni à Christo nato,

PONTIFICES.

runt,quòd maiora oſſa ſunt prædicatoris,minora uerò piſcatoris.Quę tamen poſtea Sylueſter cum laude æqualiter pōderaſſe dicitur:& conſecrādo utriuſq; eccleſiam, in utraque utriuſque oſſa collocaſſe.

LINVS. III

71 Linus, Italicus, de regione Tuſciæ,patre Eſculano, ſedit annis undecim, menſibus tribus, diebus tredecim.

Hic,ex præcepto beati Petri Apoſtoli cōſtituit,ut mulier in Eccleſiam uelato capite intret.

Hic,martyrio coronatus eſt: ſepultus in Vaticano, iuxta corpus beati Petri, nono calēdis Octobris.

Dicunt,qui de cathedra Romanæ Eccleſiæ diligentiùs perſcrutati ſunt, quòd Linus & Cletus non ſederunt,ut Pōtifices,ſed ut ſummi Pontificis coadiutores:quibus in uita ſua beatus Petrus,unam tradidit Eccleſiaſticarū rerum diſpenſationem.Ipſe tamen orationibus & prædicationibus uacabat: ꝓpter quod tanta authoritate dotati,meruerūt in Catalogo Pontificum poni.

¶ Clementem uerò,ipſe beatus Petrus ſucceſſorem ſibi conſtituit,

Hic beatus Pontifex, quum dæmones effugaret, mortuos ſuſcitaret, & innumerabilia alia miracula faceret, & multos baptizaret: & quum etiā Saturnini conſulis (qui ipſum captiuauerat) filiā à dæmone liberaſſet: Saturninus cōſul credēs hoc magicis artibus fieri, ipſum diuerſis pœnis afflictum decollauit. Et licet corpus eius fuerit primò in Vaticano ſepultum, poſtea tamen à Gregorio Hoſtienſi epiſcopo, cū multa ſolēnitate cleri. eſt in Hoſtiā deportatū,& in eccleſia maiori, ſcilicet ſancti Laurentij, reconditum.

CLETVS. IIII

82 Cletus, natione Romanus, de regione Vico patritio, patre Æmiliano, ſedit annis undecim.

Hic,

IMPERATORES.

Anni à Christo nato,

hoc addidit,ut ſanctos Dei Apoſtolos Petrum & Paulum trucidaret.

Hic propter Vrbis incenſionem & alia ſua maleficia quum quęreretur ad pœnam, è palatio fugit:& in ſuburbio,quod fuit inter Salariā & Numentanam,ad quartū Vrbis miliariū, ſeipſum interfecit:& à lupis dicitur comeſtus. De ipſo refert Suetonius,quòd quum eſſet ſceleratiſsimus,nullū hominem ex aliqua parte corporis pudicum uel purum iudicabat.Ideoq; ſuis obſcœnitatē, cæteraq; delicta liberè cōcedebat: nullamq; ueſtem bis induit: ſoleas argenteas mulis fecit. In nulla re tam damnoſior,quàm in ædificando.Nam palatij ipſius largitas,ſtructura,ornatus ex auro,argēto,gemmis & ebore, breui ſermone comprehendi non poteſt.

Huius tēporibus,Coliſeus,ſiue Coloſſus Romæ erigitur,habens altitudinis pedes centum quadraginta.

GALBA. VII

Galba,menſibus ſeptem.In Hybernia, Vitellius:in Germania,Otto: Romanum regentes Imperium,ſeſe interfecerunt. 70

VESPASIANO. VIII

Veſpaſianus imperauit annis nouem, menſibus decem, & diebus duodecim(aliàs uigintiduobus). Hic factus eſt Imperator apud Palæſtinam,obſcuro loco natus:ſed optimis comparandus,Sub hoc, Iudæa Romano ceſsit Imperio.Hic cum filio ſuo Tito,de Hieroſolymis triumphauit. Propter hoc, Senatui & Populo Romano extitit amabilis & iocūdus.Pro fluxu uentris perijt:& quum morte urgeretur,ſe erexit:&,ſtātem (inquit) decet Imperatorē excedere terris. 71

Hic à Claudio in Germaniam & Britanniam miſſus, trigeſies & bis cum hoſte conflixit, & ualidiſsimas gentes Imperio Romano adiecit.

TITVS

Anno à Christo nato,

PONTIFICES.

Hic, ex præcepto beati Petri, uiginti & unū presbyteros ordinauit in urbe Roma, mēſe Decēbri. Sepultus eſt iuxta corp⁹ beati Petri in Vaticano, martyrio coronat⁹, ſexto calēdis Maij. Et ceſſauit epiſcopat⁹ diebus triginta quinq;. Hic Pōtifex inuenitur in literis ſuis poſuiſſe, ſalutē & Apoſtolicā benedictionē. Hic etiā pontifex omnibus populis ſcribēs approbat & cōmendat peregrinationes ad ſanctos, & maximè ad limina ſancti Petri, aſſerēs, quòd ualidior eſt ad ſalutem, ſancti Petri uiſitatio, quàm duorum annorū ieiunium: & illos anathemate execratur, qui uiſitationem Apoſtolorum impediunt & diſſuadent.

CLEMENS.

94 CLemēs, de regione Cœlio monte, Romanus natione, ex patre Fauſtino, ſedit annis nouē, menſibus duobus, diebus decem.

Hic quū multos libros Chriſtianę ſcriberet religionis, martyrio coronatus eſt. Hic fecit ſeptem regiones diuidi notarijs, quæ geſta martyrū, unuſquiſq; per regionem ſuā diligenter perquireret. Hic quāuis à beato Petro eſſet electus, tamē coēgit Linū & Cletū ante ſe pontificari. Et ita eſt ipſe primus poſt Petrū per electionem, tertius uerò per gradū. Vnde ipſe ſcribit in Epiſtola ad Iacobū Hieroſolymitanū, dicēs: Simon Petrus, tēpore quo finem uitæ ſuæ ſibi imminere prę́ſenſit, in conuentū fratrum poſitus, apprehēſa manu mea ſic dixit: Fratres hūc Clementē, epiſcopū Vrbis ordino, qui mihi ab initio uſq; ad finē, comes in omnib. fuit. Quumq; ego ad pedes eius procidēs declinarem cathedræ honorem, reſpondit, Tu peccati periculū timens, fugis cathedrā: certus eſto, quòd amplius peccas, quum populum Dei, ueluti in fluctibus poſitū, quum poſsis iuuare, ſubterfugis: tui tantùm cōſiderationem

IMPERATORES.

Anni Chriſt nato,

TITVS. IX

80 TItus, annis tres. Hic Hieruſalē cum patre Veſpaſiano ſubuertit, & ab eis omnia ornamenta templi delata ſunt Romæ: & iuxta id quòd Hieronymus in expoſitione Iohelis refert, in templo Pacis repoſita fuerunt. Hic enim fuit uir mirabilis omniū uirtutū, ideo ut deliciæ humani generis diceretur. Hic conuictos aduerſum ſe de coniuratione, dimiſit in eadem familiaritate quam antè habuerat, permanendo. Liberalitatis tantæ fuit, ut nulli quicquam negaret: dicens, Nullum triſtem ab Imperatore debere diſcedere. Aſſerens, ſe illum diem perdidiſſe, quo nihil dederat.

In ea, qua pater, uilla ſepultus eſt apud Sabinos. Tantus luctus eo mortuo in Vrbe fuit, ut omnes ferè ſuam mortem deflerent. Et licet pater eius, magnarum uirtutum fuit: filius tamen, qui exceſsit patrem uirtute, præponitur patri in ſcriptis & in communi loquutione.

DOMITIANVS. X

DOmitianus, annis tribus, menſibus quinque imperauit. 83

Hic frater fuit Titi. Fuit primis annis moderatus Imperio: at mox ad ingentia uitia progrediens tantum effecit, ut merita fratris & patris aboleret. Interfecit nobiliſsimos è Senatu. Dominū & deum primùm ſe appellari iuſsit. Nullā niſi argenteā uel auream ſtatuā, in Capitolio paſſus eſt poni. Cōſobrinos interfecit.

Iohannes Euāgeliſta, in Pathmos relegatur.

Secundam poſt Neronem intulit perſequutionem.

Hic licet Veſpaſiani filius & frater Titi fuerit, in nullo tamen ipſis, ſed potius Neroni uel Caligulæ filius fuit. Verùm quum ob ſcelera uniuerſis exoſus fuiſſet, interfectus eſt à ſuis in palatio, anno ętatis trigeſimoſexto: & cū dedecore ſepultus.

Anno à Christo nato,

PONTIFICES.

tionem habens,& non quod in cõmune expedit,prouidens.

Huius corpus circa Corſonã,ubi exilio relegatus fuerat,in mare Ponticũ proiectũ diu iacuit:ſed multorum annorum curricula, mari ab illo loco recedente,à beato Cyrillo Cyrenorũ epiſcopo, & penè omni Sclauorũ Apoſtolo diuinitùs repertum,delatũ eſt: tempore primi Nicolai papæ,Romæ in eccleſia ſancti Clementis per papam & populum honorificè eſt reconditum. In qua eccleſia,Cyrillus poſt paucos dies diem claudens extremum, intumulatur,miraculis coruſcando.

Hic Clemens ſtatuit,ut cathedra epiſcopalis in eminentiori loco deberet ſtatui,in qua reſidens epiſcopus,omnes poſsit circunſpicere, & ab omnibus poſsit circunſpici.

Hic etiã ſtatuit,ut baptiſatus,quàm citius poteſt,cõfirmetur:quia aliter non eſſet perfectus Chriſtianus,qui confirmationẽ,non neceſsitate,ſed incuria aut uolente omitteret.

ANACLBTVS.

103 Anacletus,natione Græcus,de regione Athenienſium,patre Antiocho,ſedit annis nouem,menſibus duobus,diebus decem.Et ceſſauit epiſcopatus diebus tredecim.

Hic memoriam beati Petri conſtruxit & compoſuit: ſeu alia loca, ubi epiſcopi traderẽtur ſepulturæ.

Sepultus eſt iuxta corpus beati Petri,tertio idus Iulij.

Hic conſtituit,ut clericus nec comam nutriret,nec barbam.

De iſto tacet Euſebius in Chronicis:& dicit quòd Anacletus ipſe eſt, qui & Cletus. Sed Damaſus papa in Chronica Romanorũ,quam ſcribit Hieronymo,ponit eos diuerſos: & dicit, quòd Cletus fuit natione Romanus, & Anacletus natione Græcus:non ſolùm autem in hoc, ſed etiã in pluribus alijs, Chronica Euſebij diſſentit ab alijs Chronicis. Hic

Anni à Christo nato,

IMPERATORES.

Huius tempore paſſus eſt Dionyſius Areopagita cum ſocijs ſuis: & ſanctus Lucianus,beati Petri apoſtoli diſcipulus,quos ſanctus Clemens coniunxerat in Gallias mittendo.

Iſtius tempore ædificatũ eſt templum Pantheon:quod nunc Sãcta Maria Rotunda dicitur.

Factum eſt autem hoc modo,Senatores percipiẽtes Perſas rebellaſſe, quum Marcum Agrippã Vrbis præfectũ illuc mittere uoluiſſent,& ille renueret,petens trium dierũ deliberationem:quum quadam nocte ſuper hoc cogitãdo obdormiuiſſet, apparuit ei quædã fœmina dicens: quod ſi promitteret ſe facturũ unũ templum ad honorem ipſius,ſicut ipſa doceret,uinceret,ipſius auxilio aſſerens ſe uocari Cybelẽ, matrem omniũ deorum. Agrippa,quum hoc promiſiſſet,& mane cõſurgens, hanc uiſionẽ Senatui retuliſſet:miſſus cum magno apparatu nauium, & quinque legionibus militũ,Perſas debellauit.

NERVA. XI

Nerua,anno uno, mẽſibus quatuor. 28

Iſta omnia quæ Domitianus fecerat,dãnauit:unde Iohãnes Euangeliſta de exilio Epheſum redijt.

TRAIANVS. XII

Traianus imperauit annis nouemdecim. 100

Iſte Aſia & Babylonia capta,ad Indiæ fines,poſt Alexandrũ acceſsit.

Hic non per ſe,ſed per ſuos conſiliarios, tertiam Chriſtianis iuſsit inferri perſequutionem.

Hic ex famula Hiſpana natus,in Italia apud Agrippinam in Gallijs Imperator factus eſt.

Hic poſt Auguſtum, fines Romani Imperij latè longeq́ ampliauit:& uſque ad fines Indiæ acceſsit.

In mari rubro claſſem inſtituit, ut per eam fines Indiæ uaſtaret.

Romæ,

Anni à Chriſto nato,

PONTIFICES.

Hic autem pontifex, omnes monuit fideles per epiſtolam, ut preſbyteri præ cæteris honorentur: dicens, quòd Deo ſacrificantes nõ debent uexari, ſed portari, & ab omnibus uenerari. Et quòd presbyteri quando ſacrificant, teſtes ſecum habeant, maximè epiſcopi, ut Domino perfectè ſacrificare probentur.

EVARISTVS.

112 EVariſtus, natione Græcus, ex patre Iudæo, nomine Iuda, de ciuitate Bethlehem, ſedit annis tredecim, menſibus ſeptẽ, diebus duobus. Et ceſſauit epiſcopatus diebus octodecim.

Hic titulos in Vrbe Romæ diuiſit presbyteris, & ſeptem diaconos conſtituit, qui cuſtodirent epiſcopum prædicantem: propter ſtylum erroris, qui poſsit imponi epiſcopo ab æmulis: & ſic infamaretur epiſcopus, & uerbo Diuino detraheretur ab inſidiatoribus. Conſtituit etiã, ut coniugium à parentibus publice ſponſetur, & demũ à ſacerdote benedicatur ſolenniter.

Hic martyrio coronatͤ ſub pſequutione Traiani. Qui ſepultus eſt iuxta corpus beati Petri, in Vaticano.

ALEXANDER.

125 ALexãder, primus natione Romanus, de patre Alexandro, de regione Capri tauri, menſibus quinque, & diebus duobus. Et ceſſauit epiſcopatus, diebus trigintaquinque.

Hic conſtituit aquam aſperſionis cũ ſale benedici, & in habitaculis hominum aſpergi.

Hic ſub Adriano Imperatore, miſſus eſt in carcerem: & Hermes, præfectus Vrbis, qui per eum crediderat: atq; Euentius presbyter, & Theodorus diaconus: qui cum papa Alexandro, & cum pluribus alijs diuerſis pœnis afflicti, martyrio coronantur.

Alexander uerò papa, tunc uia Numen-

IMPERATORES.

Anno à Chriſto nato,

Romæ, & per prouincias, omnibus ſe æqualem exhibẽs, amicos ſu os ſalutandi cauſa ſrequentans, uel ægrotanteſ: liberalis cunctis.

100 Hic poſt ingentem belli gloriã, à Perſide rediens, apud Seleuciam, profluuio uentris extinctus eſt. Oſſa uerò ipſius collecta in urna aurea Romæ delata: & in foro quod ipſe ædificauit, ſub colũna poſita ſunt: cuius altitudo centum quadraginta pedes continet. Hic ſolus omnium intra urbem ſepultus eſt, & inter diuos relatus.

Huius hoc inſigne memoriæ eſt, ut Senatu principibus non aliter adametur, niſi felicior Auguſto, melior tyranno.

Sub eo paſſus eſt ſanctus Ignatius, diſcipulus ſancti Ioannis Euangeliſtæ, epiſcopus Antiochiæ, qui Traiano de uictoria redeunti, & mortem Chriſtianis comminanti occurrit: & ſe Chriſtianum confitens, ferro uinctus Romam ducitur.

Huius cor quum minutatim diuiſus eſſet, nomen Chriſti in ſingulis particulis aureis literis ſcriptum, inuentum eſt.

Eo tempore floruit Euſtathius, cognomento Placidus, magiſter militiæ Traiani Imperatoris: cui in uenatione Chriſtus in cruce apparuit, & poſtea cum uxore & filijs aduerſa ſuſtinuit.

Pantheon, Romæ fulmine concrematur, denuoq; reparatur.

Plinius orator & hiſtoricus floruit: qui mitigauit tyrannum Imperatorem, ſæuientem in Chriſtianos, à perſequutione ipſorum: ſcribens Imperatori, nil mali reperiri in eis, præterquàm quòd idolis non ſacrificabant, & CHRISTVM ante lucẽ ſurgentes, uelut Dominũ laudarẽt.

Huius tempore Simon Cleophas conſobrinus Iacobi Apoſtoli, qui ei in epiſcopatu ſucceſſerat, Hie roſo-

Anno à Christo nato,

PONTIFICES.

Numentana ſepultus, poſtea uerò in eccleſia ſanctæ Sabinæ tranſlatus eſt. Hic ob memoriam Paſſionis Chriſti, in Canone addidit, Qui pridie quàm pateretur. Hic etiam ſtatuit, ut uino aquæ miſceatur in miſſa, ad deſignandam unionẽ Chriſti cum Eccleſia: & ut oblatio fieret ex azymo, & in modica quantitate dicens, Hęc oblatio quanto potior, tanto rarior.

133 SIXTVS.

Sixtus, etiam natione Romanus, ex patre paſtore, regione Via lata, ſedit annis decem, menſibus tribus, diebus uiginti uno.

Hic cõſtituit, ut diceretur in Miſſa, Sanctus, ſanctus, ſanctus, Dominus Deus Sabaoth. Et miniſteria ſancta non tangerentur, niſi à miniſtris.

Iſte foris portam Appiã decollatur: ubi Dominus apparuit Petro, Domine quò uadis. Sepultus eſt in Vaticano, iuxta corpus beat. Petri.

His temporibus, dum ſæuiente ubiq; perſequutione Chriſtianorũ pauciſsimi inuenirentur qui ſe dicerent Chriſtianos. Chriſtianis in Gallia poſcentibus, ut ipſis aliquem uirum dirigeret, qui penè iam extinctam lucernam fidei reaccenderet: miſit Peregrinum epiſcopum, genere Romanum, ipſi plures alios aſſociando. Qui Peregrinus, multis ad fidem conuerſis, ibidem martyrio coronatur. Hic conſtituit, ut corporale non fieret ex ſerico, ſed de puriſsimo lino contexto, non tincto. Et, ut mulier, ſacra uaſa altaris & pallas non tangeret. Hic etiam conſtituit, ut quicunq; epiſcoporũ uocatus ad ſedem Apoſtolicã fuiſſet, rediens ad eccleſiam ſuam non ſuſciperetur, niſi cum literis papalibus. Hic ſepultus eſt prope altare ſancti Petri, in ſepulchro, in quo requieſcũt Linus & Cletus, Anacletus

IMPERATORES. Anno à Christo nato,

roſolymis martyrio coronatur.

ADRIANVS. XIIII 119

Adrianus imperauit annis uiginti & uno.

Iſte Iudæos rebelles ſecũdò ſubiugauit, urbemq; Hieroſolymam reſtaurauit: nõ Iudæos, ſed alias gentes ibi ponendo.

Iſte fuit in omnibus glorioſus; leges multas fecit & condidit: & columnam ſuo nomine in Vrbe, ſibi fecit. Quæ licet Traiani nepos fuit, tamen gloriæ Traiani inuidẽs, ſtatim tres prouincias, uidelicet Syriã, Meſopotamiam & Armeniam, quas Traianus addiderat, reliquit. Idẽ de Dacia conantẽ facere, amici deterruerũt eũ: quia Traianus deuicta Dacia, ex toto orbe Romano infinitam hominum multitudinem ad agros & urbes colendas tranſtulerat.

Pacem tamen omni tempore Imperij ſui habuit. Facundiſsimus Latino ſermone, & Græco eruditiſsimus fuit. Diligentiſsimus circa ærarium fuit, & militum diſciplina.

Obijt in Campania, Imperij ſui anno uigeſimoprimo. Senatus noluit ei tribuere diuinos honores: tamen ſucceſſor ipſius uix potuit obtinere apud Senatores multo conatu.

Adrianus etiam reſtaurata Hieroſolyma præcepit, ne cui Iudæorum daretur licentia intrandi, ſed tantùm Chriſtianis. Et illo tẽpore factũ eſt, ut locus paſsionis CHRISTI eſſet intra muros, qui prius fuit extrà. Et quia uocabatur Ælius Adrianus, uoluit ut Hieroſolyma uocaretur nomine ſuo, Ælia.

Sub Adriano iſto, paſſa eſt Romæ beata uirgo Seraphia, Antiochena genere, manens in domo nobiliſsimæ fœminæ Sabinæ, quam ſua doctrina cõuerterat. Inde ſancta Sabina, quia collegiſſet oſſa ſanctæ Seraphię, accuſatur, ac demum ipſa martyrio coronatur. Floruit etiam

PONTIFICES.

Anni à Christo nato, tus & Euariſtus. Et tantorũ martyrum altare, qđ eſt ſuper eos, ſolius ſancti Sixti nuncupatur.

TELESPHORVS. X

143 TEleſphorus, natus ex anachoreta, ſedit annis undecim, menſibus tribus, & dieb⁹ uigintiduob⁹. Et ceſſauit epiſcopatus dieb⁹ ſeptẽ.

Hic cõſtituit, ut Miſſam ante tertiam nullus præſumet canere: item hymnũ, Angelicũ ante ſacrificiũ cãtare: & in natali Domini tres miſſas cũ Gloria in excelſis. Septẽ hebdomadarũ ieiuniũ ante paſcha plenè ieiunandũ, maximè clericis præcepit, dicẽs: Sicut diſcreta debet eſſe uita clericorũ à laicorũ cõuerſatione, ita & ieiunij debet eſſe diſcretio. Has ergo ſeptẽ hebdomadas, omnes clericià carne & delicijs ieiunẽt. Tres autem miſſas in natali Chriſti inſtituit: primam, in pullorũ cantu, circa mediam noctẽ, quando Chriſtus in Bethlehẽ naſci dignatus eſt: ſecundam, circa aurorã, quando Chriſtus in cunabulis eſt adoratus à paſtoribus: tertiam, in hora diei tertia, quando illuxit nobis dies redemptionis noſtræ.

Hic martyrio coronatur, & ſepultus eſt apud S. Petrũ, in Vaticano.

IGINVS. XI

154 IGinus, natiõe Grçcus, Athenienſis ſcilicet, cuius genealogia non inuenitur, ſedit annis quatuor, mẽſibus quatuor, diebus ſex. Et ceſſauit epiſcopatus diebus tribus. Hic clerum cõpoſuit, & gradus diſtribuit, Hic ſepultus eſt in eccleſia beati Petri. Hic cõſtituit, ut unus patrinus uel patrina ſuſcipiat leuatũ à fonte baptiſmi: ſimiliter & in confirmatione. Hic martyrio coronaĩ. Scripſit omnibus fidelibus generalem epiſtolam de Deo trino & uno, & de Dei filij incarnatione, plenam fidem Catholicam continentem.

Inſuper ſtatuit, quòd excepto Romano pontifice, nullus metropolitanus audiat cauſam ſui epiſcopi ſuæ

IMPERATORES.

etiã his tẽporibus Secundus Philoſophus, qui philoſophatus eſt, omni tempore ſilentiũ ſeruans. Cauſa autem ſilentij, in ſuo libro demonſtratur. Eo tempore Aquila, genere Ponticus, ſecundus interpres legis Moſaicæ, floret. Hic Adrianus præcepit per Epiſtolam, ut nemini liceret Chriſtianos, ſine obiectu criminis aut probatione, damnare. *Anno à Christo nato,*

Hic poſtquàm Rempublicã iuſtiſsimis legibus ordinauit, Bibliothecã Athenis miri operis cõſtruxit.

Obijt in Campania.

Huius tẽpore, Græco more, tunc primùm in Orientali eccleſia, Chriſtianorum myſteria celebrata ſunt, quæ prius Hebraicè celebrata fuerunt.

ANTONINVS PIVS. XIIII

ANtoninus Pius imperauit cũ filijs, annis uigintiduobus, mẽſibus tribus. Iſte, ob hoc tale cognomentum accepit, quia in omni regno cautionibus retentis, creditorũ debita relaxauit. 140

Iſte gener Adriani erat, erga Chriſtianos pius: & adeò tranquillè regnauit, ut meritò Pius & Pater dictus fuerit. Ærarium opulentum reliquit, & Rempublicam ampliauit. Poſt mortem uerò eius, tanquam Romulus colebatur.

Obijt autem apud Ortam uillã ſuam, miliario ab Vrbe duodecimo: & inter diuos relatus eſt, & meritò conſecratus.

Hoc tempore Galenus medicus Pergamo oriundus, Romæ claret. Eo tempore floruit Pompeius Trogus, natione Hiſpanus, qui totius orbis hiſtorias, à tempore Nini Regis Aſſyriorum, uſq; ad monarchiã Cæſaris, Latino ſermone deduxit, diſtinguens per libros quadraginta quatuor. Quorũ abbreuiationẽ fecit Iuſtinus, eius diſcipulus. Qui Iuſtinus philoſophus, Antonino Pio librũ de Chriſtiana religione compoſitum

Anni à Christo nato,

PONTIFICES.

ſuræ prouinciæ: nec eum condemnet, niſi cauſa in conſpectu epiſcoporum comprouincialiũ ſuorũ fuerit diligentiſsimè uentilata.

PIVS. XII

158 Pius, natione Italicus, de ciuitate Aquileia, ex patre Ruffino, ſedit annis uigintiduobus (aliàs undecim) menſibus quatuor, diebus uigintiuno. Et ceſſauit epiſcopatus dieb⁹ quatuordecim. Sub cuius epiſcopatu Hermes ſcripſit librũ, in quo mandatũ cõtinet, ut Reſurrectio Dominica nõ celebretur niſi in die Dominica. Hic cõſtituit, hæreticũ uenientẽ ex Iudæorũ hæreſi, ſuſcipi & baptizari. Hic fecit ordinationes quinq;. Et martyrio coronatus, ſepultus eſt iuxta corpus beati Petri in Vaticano.

Huius tempore Polycarpus, epiſcopus Epheſinus, Ioannis Apoſtoli diſcipulus, Romam ueniens, multos ab hæretica labe reuocauit: qui Valentini & Cerdonij fuerant doctrina corrupti.

His temporibus fuerant Romæ ſanctiſsimæ uirgines, Potentiana ſcilicet, & Praxedis.

Quis autẽ fuerit prædictus Hermes, idem papa in Epiſtola ſua demonſtrat, dicens: Iſtis temporibus Hermes doctor fidei & ſcripturarũ effulſit inter nos: & licet nos Paſcha Domini, die Dominica celebraremus, & quidam inde dubitarent: ad corroborandas animas eorum, eidem Hermeti angelus Domini in habitu paſtoris apparuit: & præcepit, ut Paſcha Domini, Dominica die ab omnib⁹ celebraret: qđ & nos authoritate Apoſtolica ſancimus.

ANICETVS. XIII

169 Anicetus, natione Syrus, ex patre Ioanne de Vico myrrha, ſedit annis nouem, menſibus tribus, diebus quatuor. Et ceſſauit epiſcopatus diebus quindecim.

Hic conſtituit, ut clericus nõ nutriret comam uel barbã: & ut haberet co-

Anni à Christo nato, 160

IMPERATORES.

poſitum tradidit, & benignũ eum Chriſtianis fecit.

Hic Antoninus adeò pius fuit, ut nulli acerbus fuerit, quærens bonis honorem. Qui dicitur tale uerbum dixiſſe: Malo exemplo Scipionis, unũ ciuem ſeruare, quàm mille hoſtes occidere.

Huius Antonini filia, Fauſtina nomine, quum uidiſſet duos gladiatores pugnantes, exarſit in unum: propter quod, quum languere cœpiſſet, uiro ſuo Marco Antonino cauſam languoris manifeſtauit. Qui p̃ conſilium medicorum Chaldęorũ, ipſum gladiatorem fecit interfici, et ſanguine illius, corpus Fauſtinæ perungi. Quo facto ceſſauit tentatio, & etiam infirmitas.

Ptolemæus.

Huius Antonini tẽpore floruit Ptolemæus, uir mirabilis in Mathemeticis: qui plus addidit in Aſtronomia, quàm antea ante ſe ſcriptũ inuenit. Fuit autem educatus Alexandriæ. Et cum inſtrumentis Aſtronomicis obſeruauit aſtra, tẽpore prædicti Imperatoris, in Alexandria & in Rhodo. Fuit in ſtatura moderatus, colore albus, fortis iræ, pauci cibi, redolentem anhelitũ habens, & indumenta nitida. Compoſuit etiã libros multos, uidelicet Almageſti, & Perſpectiuam, & in iudicijs Quadripartitam, & Centiloquiũ, & plures alios. Vixit autem annis ſeptuagintaocto. De prouerbijs ſuis hoc inſigne eſt: Inter homines altior exiſtit, qui non curat in cuius manu ſit mundus. Et hoc: Qui per alios non corrigitur, alij per ipſum corrigentur. Item: Vltimæ hominis promiſsiones, cani ſunt.

ANTONINVS VERVS. XV

Marcus Antoninus Verus, cũ fratre Lucio Aurelio Cõmodo, imperauit annis nouemdecim. 162

Ab iſto, Roma incœpit duos Imperatores habere. Iſte optimus fuit. Tamen à ſuis, mota eſt Chriſtianis perſequutio quarta.

Horum

PONTIFICES.

Anni à Christo nato, ret coronã in modũ ſphærulę. Hic cõſtituit, ut epiſcopus cõſecrari nõ debeat, niſi ad minus à tribus epiſcopis. Nam & Apoſtoli (ſicut ipſe aſſerit) hoc ſeruauerunt. Si autẽ archiepiſcopus eſt conſecrandus, omnes cõprouinciales epiſcopi debẽt adeſſe, ſicut omnes tenent ei obedire. Item ſtatuit, ut ſi aliquis epiſcopus habet aliquid erga ſuũ archiepiſcopũ, nõ aliàs eſt deferendũ, niſi ad primatẽ, uel ad ſedem Apoſtolicã.

Hic ſepultus eſt in uia Appia, in cœmiterio Calixti. Hic etiã ſtatuit, ut nulli archiepiſcopi primates uocentur, niſi illi qui primas tenent ciuitates: quarũ epiſcopos, Apoſtoli uel ſucceſſores eorum regulariter patriarchas eſſe conſtituerunt: ſed metropolitani nominentur.

Eodem tẽpore Irenæus, doctor eximius, natione Græcus, Lugdunenſem gubernat Eccleſiam.

SOTHER. XIIII

178 SOther, natione Campanus, ex patre Cõcordio, de ciuitate Fundana, ſedit annis nouẽ, menſibus tribus, diebus uigintiuno. Et ceſſauit epiſcopatus diebus uigintiduobus. Hic cõſtituit, ut nulla monacha pallas ſacratas tangeret: nec incenſum poneret in ſancta eccleſia: & ut uelũ portet. Cõſtituit etiã, ut legitima nõ habeatur uxor, niſi quę p ſacerdotẽ fuerit benedicta, & à parentibus ſolenniter fuerit tradita, & à paranymphis cuſtodita. Cauens multis periculis, quæ ſolent circa matrimoniũ contingere.

Hic martyrio coronatus, ſepultus eſt in Vaticano, in eccleſia ſancti Petri.

Huius temporibus, Cataphrygæ hæretici exorti ſunt: qui à Phrygia, unde originẽ habuerunt, nominati ſunt. Hi ſpiritum ſanctum nec Apoſtolis, nec alijs datum aſſerũt, niſi tantùm ipſis. Quorũ authores fuerũt Montanus, Priſca & Maximilla.

ELEV

IMPERATORES.

Horum tẽpore, primùm Reſpublica æquo iure Imperiũ adminiſtrãtibus paruit. Mortuo tamẽ altero, ſolus Antoninus Rempublicã rexit: & tam in Oriente, & Aſia, quàm in Occidẽte, & Gallijs, multi martyrio coronati ſunt. In Aſia, ſanctus Polycarp⁹, & alij cũ eo duodecim, ex Philadelphia. In Gallia, ſanctus Iuſtus, Viẽnenſis epiſcopus: & Photinus, Lugdunẽſis epiſcopus, cũ innumerabili multitudine, martyrio coronãtur. Quem Marcũ Antoninũ, quis dignè laudare poſsit? A principio enim uitæ ſuæ, tranquilliſsimus fuit. Hic ad nullum euentum elatus, prouincias ingenti benignitate & moderamine tractauit. In datione munerũ, poſt uictoriã magnificus. *Anno à Christo nato,*

Hic in Pãnonia mortu⁹, ab omnibus cõclamãtibus certatim inter diuos relatus eſt. Per idẽ tẽpus floruit Egeſippus, ſcriptor hiſtoriographus. Huius tẽpore floruit beata uirgo Praxedis, quæ iugiter martyrum corpora ſepeliendo, orante ut tranſiret ex hoc mundo poſt eos ad Dominum, mox exaudita fuit migrando in pace ad Chriſtum.

Hic poſt bellũ quod habuit cõtra Germanos, Sclauos, Giauocos & Sarmatas, quum iam ærario exhauſto, non haberet quod militibus daret: nulli uolẽs eſſe moleſtus, magis elegit uaſa ſua aurea, & ornatũ uxoris, & multa alia ornamenta alienare, quàm Senatũ uel prouincias grauare. Sed uictoria habita, nõ ſolùm illa recuperauit, uerùm etiã omnibus prouincijs tributa relaxauit.

COMMODVS. XVI

COmmodus poſt Antoninum imperauit annis tredecim, cũ Lucio Antonino. 181

Theodotion interpres tertius, habetur. Atque Irenæus, Lugdunenſis epiſcopus, in doctrina habetur inſignis.

Hic Commodus, Antonini filius,

Anni à Christo nato,

PONTIFICES.

ELEVTHERVS.

188 Eleutherus,natione Græcus,ex patre Habundio, de oppido Nicopoli, ſedit annis quindecim, menſibus ſex,diebus quinq;.Et ceſſauit epiſcopatus diebus ſex. Hic accepit epiſtolā à Lucio Rege Britāno,utChriſtianus per eius mandatum fieret.Et hic iterum firmauit,ut nulla eſca, quæ fieret uſualis, Chriſtianis repudiaretur, maximè fidelibus,quæ rationabilis & humana eſſet.Tunc Papa miſit duos religioſos uiros, uidelicet Fuganū & Damianum, qui Regem prædictum & populum baptizarent. Erant tunc in Britannia,uigintiocto pontifices idolorum,quos Flamines uocabāt: inter quos tres Archiflamines erāt. Sed prædicti ſancti, de mandato Apoſtolico,ubi erant Flamines,inſtituerūt Epiſcopos: ubi Archiflamines, Archiepiſcopos. Hic, quod Apoſtoli firmauerunt,ſuo decreto confirmauit, & renouauit,ut uidelicet à Chriſtianis nulla eſca repudiaretur, quæ rationabilis eſſet & humana.

Hic martyrio coronatus,ſepultus eſt in Vaticano, apud ſanctum Petrum.

Huius tempore,Apollinaris Hierapolim, & Dionyſius Corinthi, clariſsimi habentur epiſcopi.

Hic etiam beatus pontifex ſtatuit,ut nullus à ſuo gradu deijceretur, niſi primùm eſſet accuſatus:aſſerens,quòd Dominus noſter Ieſus Chriſtus Iudam furem eſſe ſciebat: ſed quia non eſſet accuſatus, ideo nec etiā deiectus:& quicquid interim inter Apoſtolos egit,pro dignitate miniſterij ratum manſit. Prohibuit etiam,ut abſente cuius cauſa uentilaretur, ſententia nullatenus proferatur.

VICTOR. XVI

203 Victor,natione Apher,ex patre Felice,annis decē,mēſib⁹ duobus,

Anno à Christo nato,

IMPERATORES.

lius,nihil paternū habuit,niſi quòd contra Germanos feliciter pugnauit.

Septembrem menſem ad nomen ſuum reducere conatus eſt,ut Commodius diceretur. Vxoris obſcœnitate deprauatus, in amphiteatro cum huiuſmodi hominibus dimicabat.

Obijt morte ſubita, cum tanta execratione hominum,ut hoſtis generis humani etiam iudicaretur.

Iſte dictus Cōmodus,cunctis incommodus,in domo Veſtali ſtrangulatus interijt. Hic Philippum illuſtrem Romanū, in Ægyptum, ut præfectus Alexandriæ eſſet, direxit. Cuius filia Eugenia, cum duobus ſuis eunuchis Protho & Hiacyntho clàm à patre Gentili,in uirili habitu recedens, Eugeniū ſe uocans,monachi effecti ſunt in monaſterio. Quum Eugenius,mortuo abbate,prælatus efficeretur,per quendam fœminam,Melanthiam nomine,quæ in ipſum oculos iniecerat,quia ſibi non cōſenſerat,tanquam oppreſſor infamatur cum omnibus monachis. Et dum captus ad tormēta duceretur,coram præfecto laniatis ueſtibus, ſe oſtendit ipſius eſſe filiam Eugeniam, & eunuchos Prothum & Hiacynthū adeſſe.Tunc magnum fit gaudiū. Pater cum omnibus baptizatur. Melanthia infamatrix,ictu fulminis crematur.

PERTINAX. XVII

Ælius Pertinax & Seuerus, annis octodecim. 149

Hic Ælius ſupplicante Senatu, ut uxorem Auguſtā, & filiam Cæſarem faceret.Renuens ait:Sufficere ſibi debere,quòd ipſe regnaret inuitus.Tandem ſeditione prætorianorum militum & Saluij ſcelere uulneribus obtruncatur.

Symmachus, quartus interpres habetur, Narciſſus epiſcopus Hieroſo-

PONTIFICES.

Anno à Chriſto nato,

bus,diebus decem. Et ceſſauit epiſcopatus diebus duodecim.

Hic conſtituit ſanctū Paſcha die Dominica celebrari.

Hic ad ſacerdotum interrogatione de termino paſchali celebrauit Concilium.

Celebratū eſt autem propter hoc concilium in Alexandria Palæſtinæ: cui interfuit ipſe papa Victor, Narciſſus patriacha Hieroſolymitanorum,Theophilus quoq; Cęſareę epiſcopus,& Irenæus Lugdunenſis epiſcopus. Vbi ſtatutum eſt, ut ſemper die Dominica paſcha celebretur:obſeruata decimaquarta luna menſis Aprilis, uſque ad uigeſimam primā. Multi enim tunc epiſcopi Aſiæ & Orientis cum Iudæis Paſcha celebrabant.

Hic conſtituit, ut neceſſitate urgente,quicunq; hominū ſiue in flumine,ſiue in fonte,ſiue in mari, tantùm Chriſtiana confeſsione credulitatis clarificata,baptizaretur.

Hic ſub Seuero principe,martyrio coronatus,ſepultus eſt apud ſanctum Petrū in Vaticano. Cuius feſtū agitur quinto calendis Auguſti.

ZEPHERINVS. XVII

213 ZEpherinus, natione Romanus, ex patre Abundo, ſedit annis octo, menſibus ſeptē, diebus decē. Et ceſſauit epiſcopatus diebus duodecim. Hic cōſtituit in præſentia omniū clericorum & laicorum fideliū,ut omnes Chriſtiani, annorum duodecim,euchariſtiam in die Paſchæ accipere deberent. Et fecit ſtatutum in eccleſia,ut omnia uaſa altaris eſſent uitrea uel ſtannea.

Sepultus eſt in cœmiterio Calixti,uia Appia.

Eo tempore,Alexander epiſcopus Cappadociç,quum cauſa deuotionis Hieroſolymā ueniſſet, uiuente adhuc Narciſſo, eiuſdē Vrbis epiſcopo, in ætate ſenili: ipſo tunc moriente idem Alexāder in epiſcopum

IMPERATORES.

roſolymis uirtutibus plurimis celebratur. *Anni à Chriſto nato,* 184

Tertullianus Apher, in Eccleſia inſignis inuenitur. Origenes Alexandriæ in ſtudijs eruditur.

Hic Ælius Pertinax, uir grandæuus,& omnibus æquus:nunquā ac cepit munera,nunquā ad ulciſcendū ſeductus eſt: qui ſexto mēſe quo regnare cœperat, interemptus eſt.

¶ Seuerus uerò genere Apher, imperauit annis ſeptēdecim. Hic bellicoſiſsimus fuit,& Græcis & Latinis literis eruditiſsimus:ad quærendum,diligēs:ad dandum, liberalis.

Seuerus etiam quinta in Chriſtianos exercuit perſequutionem: in qua multi ſancti per diuerſas prouincias paſsi ſunt. Inter quos fuit Leontius pater Origenis, capite cæſus,Origenem adhuc teneræ ætatis cum ſex fratribus,& matrē ipſorū uiduā relinquēs. Sed prędictus Origenes decimūſeptimū agens annū, ſic peritus erat in Grāmarica,qd' in ipſa docēdo matrem & fratres alebat.

Paſſus etiā tunc Irenæus eſt,cum magna multitudine populi.

Seuerus uerò morit in Britānia, quæ modò dicitur Anglia Eboraci.

Hic Seuerus admodum fuit parcus,natura ſæuus. Bella multa feliciter geſſit:Parthos uicit, & Arabes. Multaq; toto orbe Romano Imperio recuperauit. Quinetiam præter bellicam gloriam, ciuilibus ſtudijs & ſcientia philoſophiæ clarus fuit. Nouiſsimum bellum in Britannia habuit. Et ut prouincias acquiſitas omni ſecuritate muniret, uallū per centū trigintaduo millia à mari uſq; ad mare perduxit. Hic primùm fiſci aduocatus, demū per diuerſa officia aſcendendo peruenit ad Imperiū. *Qnidā non habent Cātum.*

Hic primus & ultimus ex Aphrica Imperator fuit.

CARACALLA. XVIII

ANtonius Caracalla imperauit annis ſeptē,et Seuerinus filius 2

PONTIFICES.

Anni à Christo nato,

pum per reuelationẽ ibidẽ eligitur. Hic etiã Zepherinus ſtatuit, ut patriarcha uel primas uel metropolitanus contra accuſatum epiſcopum ſententiam nõ proferant, niſi prius fulti authoritate Apoſtolica: & ut ordinationes presbyterorum aut Leuitarum, tempore ſtatuto, & multis coràm aſtantibus, ſolenniter fierent de approbatis & doctis uiris.

CALIXTVS. XVIII

221 Calixtus, natione Romanus, ex patre Demetrio, de regione urbis Rauennatæ, ſedit annis quinq;, menſibus duobus, diebus decem. Et ceſſauit epiſcopatus diebus ſex.

Hic fecit eccleſiam ſanctę Marię trans Tyberim, & conſtituit ieiunia quatuor temporũ. Hic fecit cœmiteriũ in uia Appia, quod modò uocatur cœmiteriũ Calixti: ubi quàm plurima martyrum multitudo eſt ſepulta. Et martyrio coronatus, ſepultus eſt in cœmiterio ſuo.

Huius tempore pars Capitolij, diuino incendio concremata eſt, & ſiniſtra manus Iouis aurea, fulmine liquefacta eſt.

VRBANVS. XIX

226 Vrbanus, natione Romanus, ex patre Pontiano, ſedit annis octo (aliàs quatuor) menſibus undecim, dieb⁹ duodecim. Et ceſſauit epiſcopatus diebus triginta. Hic de regione Via lata, fecit miniſteria ſacra ra, omnia argẽtea uel aurea uel ſtannea: & cõuertit multos ad baptiſmũ et etiã Valerianum, nobiliſsimum ſponſum ſanctæ Ceciliæ, & Tiburtium, fratrem eiuſdem Valeriani, quos uſq; ad martyrij palmã perduxit. Hic Vrbanus, genere nobilis, ab infantia Chriſtianus, uirtute abſtinentiæ & caſtitatis ornatus, perſequutione adhuc ſæuiente ſucceſsit Calixto papæ, qui dignitatis officium, uirtutum ſtudijs adornans, multoties ex Vrbe proſcribitur. Sed à fidelib⁹ clàm reuocatus, dum prædicationi

IMPERATORES.

Anni à Christo nato,

eius. Iſte fuit Seueri imperatoris filius, & peſsimus homo.

In Hiericho quinta editio Scripturarum inuenta eſt: cuius author non apparet.

Hic morum paternorum fuit aſperior. Libidinis fuit impatientiſsimus: adeò ut nouercã ſuam duxerit in uxorem, nomine Iuliam.

Hic quum aduerſus Parthos bellũ parat, mortuus eſt apud Ediſſam ciuitatẽ, anno Imperij ſui ſeptimo.

MACRINVS. XIX

219 Macrinus, anno uno imperauit. Hic cum filio ſuo, ob inuidiam detruncatur.

MARCVS ANTONINVS. XX

220 Antoninus iſte imperauit annis tribus.

Sexta editio inuenta eſt Nicopoli. Sabellius oritur.

Hic Antoninus impudiciſsimè uixit: adeò ut nullum genus luxuriæ eſſet, quod non exerceret.

Interfectus eſt Romæ à tumultu militari cum matre ſua.

ALEXANDER. XXI

223 Alexander, annis imperauit tredecim. Hic ab exercitu, Cęſar: à Senatu, Auguſtus dictus eſt. Perſas in bello uicit. Hic diſciplinã militarem ſeueriſsimè rexit.

Quidã habent quatuordecim.

Aſſeſſorẽ, Vlpianum Iuris conditorem habuit.

Romæ quoq; fauorabilis fuit.

Perijt in Gallia: militari tumultu in Maguntia decollatus.

Eo tempore Origenes poſt Apoſtolos ſuper omnes in eccleſia Dei, ſcientia & eloquẽtia, & uita floruit. Tunc enim incœpit diuerſos libros cõponere: habẽs præter alios ſcriptores, ſeptẽ iuuenes & ſeptẽ puellas, quæ ex ore ipſius, diuerſorũ librorũ materias cõſcribebant. Et tanta ſcripſit, quòd beatus Hieronymus fatetur, ſe legiſſe ſex milia uoluminũ, exceptis Epiſtolis, quas diuerſis ſcripſit. De ipſo erat puerbiũ, ꝙ qualis

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato,

dicationi & baptizationi fidelium inſiſteret, capitur: & poſt carceris ſqualorem decollatur: & ſub eodē altari cum Cecilia, Tiburtio, Valerio & Maximo ſepelitur.

Huius tempore cœpit primùm Romana eccleſia, prędia poſsidere: de quibus ſanctus Vrbanus clericis & notarijs, qui geſta martyrū conſcribebant, ſumptus deputabat. Antea enim Eccleſia uiuebat ad inſtar Apoſtolorum, pecunias tantummodo recipiens pro egenis.

PONTIANVS. XX

233 Pontianus ſedit annis quinq;, menſibus duobus, diebus duobus. Et ceſſauit epiſcopatus diebus decem.

Hic natione Romanus, ex patre Calphurnio, portatus fuit in exilium. In inſulam Sardiniæ martyrio coronatur: quem beatus Fabianus adduxit per nauim Romam, & ſepeliuit in cœmiterio Calixti, uia Appia.

Cyriacus. ¶Pōtiano dicit̄ ſucceſsiſſe Cyriacus anno uno, mēſibus tribus. Sed quia
238 cōtra uoluntatē cleri ceſsit de papatu, Antheros ſubſtituendo, & cum undecim milibus Virginum, quas Romæ baptizauerat, Agrippinam tendendo, non eſt poſitus in catalogo Pontificū. Credebant enim Cardinales, ipſum nō propter deuotionem, ſed propter oblectamenta uirginum, Papatum dimiſiſſe. Quum tamen ipſe uirgo exiſtens, cum uirginibus martyrio fuerit coronatus: prout legitur in Legenda Virginū.

ANTHEROS. XXI

239 Antheros, natione Græcus, ſedit annis tribus, menſe uno, diebus quindecim.

Hic conſtituit, ut epiſcopi poſſent de ſede transferri, & ut geſta martyrum ſcriberentur.

Hic martyrio coronatus eſt, & ſepultus in cœmiterio Calixti.

FABIA=

IMPERATORES.

Anni à Chriſto nato,

qualis erat uita eius, talis et doctrina. Nam ſuper lectum nunquā iacuit, calceos nunquā induit: carnes nunquā comedit, uinum nunquā bibit: ſicut legit̄ in Eccleſiaſtica hiſtoria. Et quū ſanctiſsimæ uitæ fuerit & doctrinę mirabilis, accuſant ipſum magni doctores, de erroribus quæ ſibi imponuntur: ſicut Euſebius Cæſarienſis, & Ruffinus presbyter Aquileienſis, ſcribēs ad Hieronymū. Et multi alij dicūt, quòd poſt mortem ſuam hæretici ad obfuſcandū præclarū nomen ſuum, libris ſuis hæretica interſeruerunt.

Mammea, mater Imperatoris, Chriſtiana, etiam audiuit Origenē & alios Chriſtianos doctores: & ob id à filio occiditur.

Sanctus Hippolytus, Portuenſis epiſcopus claret.

MAXIMINVS. XXII

Maximinus, imperauit annis tribus. 237

Iſte primus, ex militari corpore, abſq; decreto Senatus, Imperator efficitur.

Chriſtianos perſequitur.

Germanicos & Parthos uicit.

Tandem deſerentibus eum ſuis militibus, Aquileiæ, cum filio ſuo adhuc puero, eſt occiſus.

GORDIANVS. XXIII

Gordianus, annis ſex impauit. 240
Fabianus reuelatur teſtimonio Spiritus ſancti, in ſpecie columbæ ſuper caput illius dicentis, Romæ epiſcopus ordinaberis.

Iſte Gordianus, poſtquàm de Perſis triumphauit, ueniens Romam, prope Vrbem fraude Philippi interemptus eſt.

Floruit autem his temporibus Aphricanus, inter ſcriptores eccleſiaſticos nominatiſsimus.

PHILIPPVS. XXIIII

Philippus, cum filio ſuo Philippo, annis ſeptem. 2.
Hic primus fuit Imperator Chriſtianus.

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato,

FABIANVS. XXII

241 FAbianus, natione Romanus de regione Cœlij montis, ex patre Fabio, ſedit annis tredecim, menſibus undecim, diebus duodecim. Et ceſſauit epiſcopatus diebus ſeptem.

Iſte diuiſit regiones diaconis, & fecit ſeptem ſubdiaconos, qui ſeptem notarijs imminerent, ut geſta martyrum in integrum colligerentur. Et ut omni anno in cœna Domini, conſecraretur chriſma.

Martyrio coronatus eſt tertio calendis Februarij. Sepultus eſt in cœmiterio Calixti, uia Appia.

Fabianus iſte, quum de quodam loco reuerteretur cum amicis ſuis, papa defuncto: & quum de futuri Papæ electione, populus loqueretur, adfuit inter ipſos, exitum rei expectans: & ſubitò, candida columba ſuper caput eius deſcendit de cœlo, dicens: Romæ epiſcopus ordinaberis. Quod ſic diuinitùs electus, poſt laudabilem uitam, à Decio pro fide decollatus eſt.

Nouatianus hæreticus, presbyter eccleſiæ Romanæ, ambiens epiſcopatum, hæreticus factus eſt, tempore Decij. Contra quem, Concilium in urbe Romana celebratum eſt, ſexaginta epiſcoporum. Hic enim hæreticus, ſpem ueniæ lapſis denegabat. Vnde in cōcilio hoc ſtatuerunt, ut lapſis miſericorditer uenia promitteretur, dummodo per pœnitentiam reuertantur.

CORNELIVS. XXIII

252 COrnelius, natione Romanus, ex patre Iuſtino, ſedit annis tribus, mēſibus duobus, diebus decē. Hic conſtituit, ut ſacerdotes, ſi uellent, pro iuſta cauſa poſſent iurare.

Hic rogatus à ſancta Lucina, corpora beatorum Petri & Pauli, de Catatumbis leuauit. Et Lucina corpus beati Pauli poſuit in prędio ſuo, uia Hoſtiēſi. Beati autē Petri corp⁹ beatus

IMPERATORES.

Anni à Chriſto nato,

ſtianus. Cuius etiam primo anno, Milleſimus annus Vrbis Romæ fuiſſe docetur expletus. Quapropter Romani, mirabilem ſolennitatem fecerunt, quam tribus diebus, & tribus noctib⁹, in multo gaudio protraxerunt.

Hic fuit baptizatus à beato Pontio martyre, in Nicia, ciuitate Prouinciæ.

Ambo iſti ab exercitu ſunt interfecti: pater, Romæ: filius, Veronæ. Qui filius adeò ſeueri animi fuit, ut nullius cuiuſquam commento ad ridendum ſolui potuiſſet.

Iſti duo Imperatores, theſauros ſuos beato Sixto & Eccleſiæ dimiſerūt. Quos Decius iunior, qui nō imperator, ſed Cæſar fuit, à beato Laurentio requirebat: ſicut in Legenda beati Laurentij legitur.

Iſte Philippus ſenior, adeò in fide CHRISTI profecerat, ut promptè peccata ſua confitens, in feſto Paſchæ communicaret coram omni multitudine.

DECIVS. XXV

DEcius imperauit annis duobus, menſibus quatuor. 253

Iſte in omnibus, malus fuit: tamē in armis prudens.

Odio habuit pauperes.

Et ſeptimam dedit Chriſtianis perſequutionem.

Hic de inferiori Pannonia natus, in bello Barbarico eſt occiſus.

GALLVS. XXVI

GAllus cum Voluſiano, annis duobus, menſibus quatuor imperauerunt. 255

Ventris ingluuie perijt.

Cyprianus epiſcopus in Carthagine floret.

VALERIANVS. XXVII

VAlerianus, cum filio ſuo Galieno, annis quindecim. Quidā dicunt ſaltem quinque. 257

Iſte Gothiam, Græciam, Macedoniam, Aſiamq́ depopulauit.

Iſte

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato,

beatus Cornelius poſuit in loco, ubi crucifixus eſt, in tẽplo Apollinis, in Vaticano, palatio Neronis.

Poſt hoc, iubente Decio, martyrio coronatur.

LVCIVS. XXIIII

255 LVcius, natione Romanus, ex patre Porphyrio, ſedit annis tribus, menſibus tribus, diebus tribus. Hic conſtituit, ut duo epiſcopi, & tres diaconi, ſemper ſint cum epiſcopo, propter ſtylum erroris.

Hic primum in exilium fuit relegatus, demum ad ſuam eccleſiam reuerſus, à Valeriano capite truncatus eſt.

STEPHANVS. XXV

257 STephanus, natione Romanus, ex patre Iuliano, ſedit annis quatuor, menſibus duobus, dieb⁹ quindecim. Hic conſtituit ſacerdotes & Leuitas, ueſte ſacrata quotidiano uſu non uti. Hic quũ multos Gentilium cõuertiſſet, & multa corpora martyrum ſepeliſſet, comprehenſus: poſt templi idolorum ruinã quam impetrauit, euadens: demum Miſſam celebrantem, in ſua ſede decollauerunt.

SIXTVS. XXVI

262 SIxtus natione Græcus, ex patre Sophronio, ſedit annis tribus, menſibus undecim, diebus ſex. Et ceſſauit epiſcopatus, duob⁹ diebus. Hic conſtituit, ut Miſſa celebretur ſuper altare. Quod antè non fiebat.

Hic cum Feliciſsimo & Agapito Decio præſentati, capite truncati ſunt. Quos beatus Laurentius & Hippolytus, cum multis alijs, per martyrium ſequuti ſunt.

DIONYSIVS. XXVII

257 DIonyſius, ex monacho (cuius genus nõ inuenitur) ſedit annis duobus, menſibus tribus. Et ceſſauit epiſcopatus diebus octo. Hic parœchias & cœmiteria diuiſit, & unicuiq; ius proprium ſtatuit: mandans, ut ſingulis terminis ſuis, contenti

IMPERATORES.

Iſte in Hieroſolyma & Meſopotamia bellum gerens, à Sapore Rege Perſarum uictus eſt, & in ignobilem ſeruitutem eſt redactus. Nam quamdiu uixit rex eiuſdem prouinciæ, pedem ceruicibus eius imponere ſolitus erat, dum aſcendere uolebat equum.

Hic in ſui Imperij principio Chriſtianos multum perſequutus eſt, & multus ſanctorum ſanguis tunc effuſus eſt.

Paſſus eſt tunc Cyprianus martyr, & Lucius papa.

¶ Galienus uerò primùm laudabiliter Rempublicam gerens: pòſt, in laſciuiam reſolutus, deteriorata Republica, fraude Aurelij Ducis ſui, occiſus eſt.

¶ A Valeriano & Galieno, quidã Decius in Cæſarem creatus eſt, qui non fuit Imperator, & dictus eſt Decius iunior.

Ab his ſanctus Sixtus, & ſanctus Laurentius martyrizati ſunt. Nam ſanctus Sixtus in Hiſpaniam profectus, duos iuuenes, ſcilicet Laurentium & Vincentium, cognatos, moribus compoſitos inſpiciens, ſecum Romam duxit: & Laurentio remanente, Vincentius in Hiſpania redijt, & ſub Diocletiano martyrizatus eſt.

CLAVDIVS. XXVIII

CLaudius imperauit anno uno, 262
menſibus octo. Iſte Gothos Illyricum Macedoniam deuaſtantes, exuperat: & uictis Alemannis, morbo interijt.

AVRELIANVS. XXIX

AVrelianus, annis quinq; impe 263
rauit. Iſte perſequutionẽ faciens Chriſtianis, fulmine corripitur, ſed non morit. Hic de uia Ripenſi oriundus, in bello potens, Gothos ubiq; ſtrenuiſsimè uicit. Hic primus apud Romanos diadema capitis inuexit gemmis. Hic muris ualidiori=

PONTIFICES.

Anni à Christo nato,

tenti eſſent, & alienos non uſurparent. Hic in Vrbe diuiſit parœchias, ſingulis ſingulos dans presbyteros. Et hic martyrio coronatus, ſepultus eſt cum alijs Pontificibus.

FELIX. XXVIII

267 Felix, natione Romanus, ex patre Conſtantio, de regione Capitauri ſedit annis duobus, menſibus decem.

Hic conſtituit ſuper memorias martyrum Miſſas celebrari.

Hic fecit baſilicã in uia Aurelia, miliario ab Vrbe, ibiq; ſepultus eſt.

EVTYCHIANVS. XXIX

270 Eutychianus, natione Thuſcus, de ciuitate Luna, ex patre Marino, ſedit annis octo, menſibus decem, diebus quatuor. Et ceſſauit epiſcopatus diebus uiginti.

Hic conſtituit, ut fabæ, prunæ, & fruges ſuper altare benedicentur.

Hic ſanctus papa, per diuerſa loca trecentos quadragintaduos martyres, manu ſua ſepeliuit. Et hic cõſtituit, ut quicunq; ex fidelibus martyrẽ ſepeliret ſine dalmatica & collobio purpurato, nullaten' ſepeliret.

Hic martyrio coronatus, ſepultus eſt in uia Appia in cœmiterio Calixti, octauo calendis Auguſti.

CAIVS. XXX

278 Caius, natione Dalmata, de genere Diocletiani, ex patre Gallio, ſedit annis undecim, menſibus quatuor, diebus nouem. Et ceſſauit epiſcopatus diebus decẽ. Hic cõſtituit, ut omnes ordines ſic in eccleſia aſcenderent: ut ſi aliquis dignus eſſet, primò Hoſtiarius, Lector, Exorciſta, Acolytus, Subdiacon', Diaconus, Presbyter, deinde Epiſcopus ordinaretur. Martyrio coronatur, & in uia Appia in cœmiterio Calixti ſepelitur.

Hic conſtituit, paganos & hæreticos nõ poſſe accuſare Chriſtianos aut uocẽ infamationis inferre. Item, ut nemo epiſcopũ aut reliquos clericos

IMPERATORES.

Anno à Christo nato,

dioribus Vrbem cinxit. Templum Solis ædificauit, in quo infinitum auri gemmarumq; pondus poſuit.

Porcinæ carnis uſum populo inſtituit.

Hic Aurelianus Imperator ad Gallias ueniens, crudelia edicta emiſit contra Chriſtianos.

Senonas ueniens, ſanctam Columbam & omnes Chriſtianos interfecit. Altiſſiodori, multos martyrio coronauit.

Ciuitatem Galliæ, quæ Genabũ dicebatur, nomine ſuo Aurelianũ uocauit.

Occiditur ſerui ſui fraude: & inter diuos relatus eſt.

TACITVS. XXX

Tacitus imperauit menſibus ſeptem. 268

Iſte prudens fuit, & largus. Nihil tamen potuit oſtendere, ſubita morte præoccupatus.

FLORIANVS. XXXI

Florianus, imperauit diebus triginta nouem, aliàs annis duobus, ſecundum quoſdam. 268

Iſte inciſis uenis mori fertur. Nil dignum memoria egit.

PROBVS. XXXII

Probus, imperauit annis ſex, menſibus tribus. 269

Iſte duos reges uicit.

Manichæus hæreticus ſurrexit. Hic fuit Perſa genere, acer ingenio, moribus Barbarus. Manes primò dictus: ſed per adiectionem, Manichæum ſe dixit.

Hic aſſerebat, eſſe duo principia: unum, boni: alterum, mali. Vnum, lucis: & alterum, tenebrarum. Et tamen multos erroris ſui reliquit ſucceſſores.

Porrò Probus imperator, apud Sutrinum, militari tumultu obtruncatus eſt.

CARVS. XXXIII

Carus, cum filijs ſuis Carino & Numeriano, annis duobus. 286

Iſte in

PONTIFICES.

Anno à Chriſto nato,

ricos apud iudices ſeculares accuſare præſumat.

Hic fugiens perſecutionem Diocletiani, in cryptis habitando, martyrio coronatur. Hic Romanæ regiones diuiſit diaconibus, ut geſta martyrum requirerent & conſcriberent, ac etiã alia negotia pertractarent. Hoc ipſum ſtatuit fieri in omnibus urbibus populoſis: ita tamen, ut quæcunq; difficiles quæſtiones per ſingulas prouincias exortæ fuiſſent, ſemper ad ſedẽ Apoſtolicã referrentur. Hic etiã contra hæreticos Epiſtolam edidit, de uerbi Dei incarnatione, plenam fidem Catholicam continentem.

MARCELLINVS. XXXI

289 MArcellinus, natione Romanus, ex patre Proiecto, de regione Capritauri, ſedit annis ſeptem, mẽſibus duobus (aliàs ſex) diebus uigintiquinque.

Hic à Diocletiano Imperatore compulſus, incenſum poſuit idolis. Poſtea ſynodo facta, in Campania, proprio ore coram centum octoginta epiſcopis, & cinere aſperſus capite, necnõ & cilicio indutus pœnitentiam egit, dicens, ſe peccaſſe. Et ſic iratus Diocletianus Imperator, fecit eum decollari: qui ſepultus eſt in cœmiterio Priſcillæ, uia Salaria martyrio coronatus. Cõiurauerat autem beatus Marcellinus Marcellum presbyterum (qui cõſequenter poſt ipſum factus eſt papa) ut præceptum Diocletiani de immolatione non adimpleret.

Poſtquàm autem beatus Marcellinus decollatus fuiſſet, & corpus ipſius per triginta dies iacuerat in platea, in exemplum Chriſtianis: Marcellus presbyter nocte cũ preſbyteris & diaconis, cum hymnis & lucerna, ſepelierunt illud. Sed hoc de eo inuenitur, quia quũ ſe in Concilio epiſcopis iudicandum ſuppoſuiſſet, dicẽs ſe paratum eſſe ad omnia

231

IMPERATORES.

Iſte in omnibus malus, in paruo flumine periȷt.

Filȷ etiam ipſius ambo, interempti ſunt.

DIOCLETIANVS. XXXIIII

DIocletianus & Maximianus, annis uiginti imperant. 286

Hic Diocletianus obſcurè natus, Diuinis libris aduſtis, Chriſtianos toto orbe perſequitur decẽ annis.

Ipſe primus gemmas ueſtibus, calceamentisq; inſeri iuſsit: quum omnes retrò Principes ſola purpura uterentur.

Tandem ueneno periȷt.

Hic origine Dalmata, Maximianum quendam, Cæſarem fecit, mittens in Gallias contra populũ Ruſticorum: qui manu graui collecta, Romano ſe oppoſuerant Imperio: quos idem compeſcuit. Sed & in ipſo itinere, Thebea legio, cui beatus Mauritius præerat, cùm ſacrificare idolis noluiſſet, à præfato Maximiano, Seduno Galliæ loco Agauno, pro Chriſto libenter occubuit.

Interim Diocletianus in Oriente, Maximianus in Occidẽte, uaſtari eccleſias & interfici Chriſtianos fecerunt. Quæ perſequutio ferè omnibus anterioribus durior fuit: nam per decẽnium durauit. Varȷs edictis iubebantur Diuinæ legis libros exuri. Eccleſiæ ubique dirui, & eccleſiarũ prælati trucidari. Et generaliter nulla ætas, nullus ſexus, nulla conditio excipitur: quin non ſacrificantes trucidentur.

Tunc in Vrbe, Caio papa martyrio coronato, Marcellinus eligitur. Cuius tempore tanta uis perſequutionis efferbuit, ut intra triginta dies, uigintiduo milia promiſcui ſexus, per diuerſas prouincias martyrio coronarentur. Ita ut & ipſe Marcellinus papa, timore ductus, idolis immolaret. Sed poſtea per pœnitentiam rediens,

PONTIFICES.

Anni à Christo nato,

296 nia obedire, quicquid ſibi imponerent: illi reſponderũt, Abſit ut ſummus pontifex ab aliquo alio iudicetur. Negaſti tu? Negauit & Petrus, magiſter tuus. Et quis Apoſtolorũ auſus fuit eum iudicare? Egreſſus enim ſolus, fleuit amarè. Tu igitur collige in teipſo cauſam tuam, & ore proprio teipſum iudica. Ad hoc Marcellinus: Ob ſcelus (inquit) idololatriæ, iudico me deponendũ. Anathematizo etiam quicunq; corpus meum tradiderit ſepulturę. Sed flens dixit: Heu me, auarum me corrupit aurum: & ideo non poſſum in ſacerdotio remanere. Sicq; pergens ad Diocletianum, confitens ſe Chriſtianũ, cum Claudio & Quirino capitalem accepit ſententiã. Et quũ corpus eius per triginta dies iacuiſſet inhumatum, nocte apparuit in uiſione beatus Petrus Marcello, qui in papatum ſucceſsit, ſibi dicens: Marcelle, dormis? Et ille quum dixiſſet: Quis es, Domine? Reſpõdit: Ego ſum princeps Apoſtolorum. ſed quare corpus meum inhumatũ non ſepelis? Dans ei intelligere, hoc dictum de corpore Marcellini. Et addidit: Non legiſti, quòd omnis qui ſe exaltat, humiliabitur? Denique, Multũ ſe humiliauit, qui ſe indignum ſepultura iudicauit. Vade ergo, & ſepeli eũ iuxta me: ut quos iuſtificauit gratia, non diuidat ſepultura.

Hic papatus ceſſauit ſeptem annis, mẽſibus ſex, diebus uiginti quinq;.

Sub hoc tempore, in Hiſpania, apud Valentiã, paſſus ſanctus Vincentius Leuita: cuius corpus poſtea, propter impetum Saracenorum inde tranſportatum fuit, in Prouinciam, in locum qui dicitur Caſtris: quam nunc eccleſiam, cum prædicti ſancti corpore, habent fratres Prędicatores: ſicut ab ipſis fratribus eſt ueraciter compertum.

MARCELLVS. XXXII

304 Marcellus, natione Romanus, ex patre Benedicto, de regione Via

IMPERATORES.

Anni à Christo nato,

ſententiam contra ſeipſum dans de papatus ceſsione, à Diocletiano martyrio eſt coronatus.

Eadem perſequutione paſſa eſt in Vrbe, Anaſtaſia uirgo, Sebaſtianus, Agnes: Lucia, Mediolani: Geruaſius & Protaſius, Agatha uirgo, Gorgonius, Quintinus, & Chryſogonus.

Eodem tempore apud Ægeã paſſi ſunt Coſmas & Damianus, una die geniti, carne & ſpiritu gemelli.

Apud Phrygiam una ciuitas tota Chriſtianorum, ne effugere poſſent, circundata cum omnibus cremata eſt. In Britannia quoque & Anglia tunc penè tota Chriſtianitas deleta eſt.

Tunc etiam paſſus eſt Gregorius martyr.

GALERIVS. XXXV

Galerius, annis duobus imperauit, cum Conſtantino & Licinio. 307

Iſte Cõſtantinus Hiſpaniam ſibi ſubegit: & filiam regis Britanniæ, nomine Helenam, accepit in cõcubinam, de qua genuit Conſtantinũ Magnum. Qui tandem Eboraci in Britannia obijt: & Conſtantinum filium ſuum de concubina procreatum, Imperatorem Galliarum reliquit. Qui factus Imperator, ciuibus & exercitui, & aliàs alijs acceptus fuit. Veniensq; Romam, cõtra Maxentium, quem Romani fecerant Imperatorem (qui adeò plenus fuit uitijs, quod nullum ipſum effugeret) in ſigno Crucis, quod ſibi oſtẽſum eſt, uicit.

Sub hoc Maxentio, paſſa eſt beata Catarina.

CONSTANTINVS. XXXVI

Conſtãtinus Imperator, imperauit annis triginta, menſibus decem, diebus undecim. Hic Magnus dictus, Chriſtianus effectus, & licentiam dedit Chriſtianis liberè cõgregari, & baſilicas in honore 309

IESV

PONTIFICES.

Anni à Christo nato, ne Via lata, ſedit annis quinq́ꝫ, diebus uigintiduobus. Et ceſſauit epiſcopatus diebus uigintiquinque.

Hic conſtituit quindecim Cardinalatus in urbe Roma, propter baptiſmum & ſepulturas hominum.

Huic pręceptũ fuit à Maxẽtio Imperatore, propterea quòd dijs ſacrificare nollet, ut iumẽta & animalia cuſtodiret. Noctu uerò eius clerici eduxerunt eum de ſtabulo. Sed quum cõſecraret domum Lucinæ in eccleſiam, in Via lata: Maxentius turbatus, de eccleſia ſtabulũ faciẽs, ipſum ſub cuſtodia publica, ut cuſtodiret inde animalia intus recluſit. Ibiq́ꝫ poſtmodum eſt defunctus, & in cœmiterio Priſcillæ uia Salaria ſepelitur.

EVSEBIVS. XXXIII

310 EVſebius, natiõe Gręcus, ex medico, ſedit annis duobus, menſibus duobus, diebus uigintiquinq́ꝫ. Et ceſſauit epiſcopat⁹ diebus ſeptẽ.

Huius tẽpore, ſicut ipſe in Epiſtola ſua ſcribit, inuenta eſt Sãcta crux Hieroſolymis. Et ideo ipſe inſtituit Inuentionem Sanctæ crucis ſolenniter celebrari.

MILTIADES. XXXIIII

312 MIltiades, natione Apher, ſedit annis tribus, mẽſib. ſex, dieb⁹ octo. Et ceſſauit epiſcopatus diebus ſeptẽ. Hic cõſtituit, ut nulla ratione ageretur ieiuniũ die Dominica, uel die Iouis: quia eos dies Pagani, quaſi ſacrũ ieiunium celebrabant.

SYLVESTER. XXXV

315 SYlueſter, natione Romanus, ex patre Ruffino, ſedit annis uigintitribus, menſibus decẽ, diebus undecim. Et ceſſauit epiſcopatus diebus quindecim. Huius præcepto, in Nicena Bithiniæ congregati ſunt trecenti octodecim epiſcopi: qui expoſuerunt fidem Catholicam integram. Et multa alia decreta cõſtituit. Hic baptizauit Conſtantinũ Imperatorem, ualida ſqualoris lepra perfuſum, qui ſtatim à

lepra

IMPERATORES.

IESV CHRISTI conſtrui fecit.

Anno à Christo nato, 309

His temporibus hęreſis Arianorum oritur. Nicenumq́ꝫ concilium à Conſtantino ad condemnandam hæreſin congregatur, trecentorum & octo epiſcoporum. In quo Concilio, beatus Nicolaus Mirrheorũ epiſcopus legitur fuiſſe.

Donatiſtarum ſchiſma oritur, à quodã Donato Aphro, qui gradus minoritatis in perſonis ponebat.

Iſte deuictis Maxentio, Licinio & Seuero Imperatoribus, à Sylueſtro papa, cauſa mundandi à lepra, baptizatus eſt. Vnde omnes Imperiales dignitates Papæ contulit: & ipſæ Conſtantinopolim tranſiit.

Conſtantinum autem in extremo uitæ ſuæ, ab Euſebio Nicomedienſi epiſcopo rebaptizatum, & in Arianum dogma conuerſum eſſe, quidam retulerũt. Sed hoc de Conſtantino mendoſè dictum eſt: quoniam beatus Gregorius in Regiſtro, quum loquitur Mauritio, eum bonæ memoriæ appellat: & in Tripartita hiſtoria, eius exitus atque acta, bona inueniũtur. Et ſuper Pſalmum XIIII. dicit ipſum beatus Ambroſius, magni meriti apud Deum: quia primus Imperator uiã fidei & deuotionis Principibus dereliquit. Iſidorus etiam in Chronicis ſuis, reprobãs hoc, omnino dicit eũ feliciter terminaſſe. Vnde & Græci Cõſtantinũ in catalogo ſanctorũ annumerant: & feſtũ de ipſo cũm ſolẽnitate agũt, uigeſimaprima die Maij. Sed ea quæ mendoſè de prædicto Cõſtantino dicta ſunt, de Conſtãtino filio ipſius, omnia uera eſſe inueniũtur. Non enim ueriſimile eſt, tãtæ deuotionis Principem in tantũ deſipuiſſe, ut baptiſmũ, quem à beato Sylueſtro acceperat, & quo ſe corporaliter à lepra, & ſpiritualiter à peccato mundatum cognouerat: ac ipſum Chriſtum ſe uidiſſe in baptiſmo, teſtificatus fuerat, ſic uiliter ut rebaptizaretur contẽpſiſſet. Vnde pro-

PONTIFICES.

Anno à Chriſto nato, 315

lepra mundatus eſt.

Eodem tempore Conſtantinus Auguſtus fecit baſilicã beato Laurentio martyri, uia Tiburtina, in agro Verano, ſuper arenariũ cryptę. Et uſq; ad corpus beati Laurẽtij fecit gradus aſcẽſionis & deſcenſionis: in quo loco cõſtruxit capſulam, & exornauit eam marmoribus porphyreticis, & deſuper incluſit argento puriſsimo: ornauit & cancellum, quod ponderauit libris ducentis: & ante ipſum locũ, in crypta poſuit lucernam ex auro puriſsimo factam: & ante corpus beati Laurentij fecit pharatantarum argenteum cum delphinis.

Conſtruxit etiam intra palatium Lateranenſe Saluatoris noſtri eccleſiam, duodecim cophinos terrę proprijs humeris ad fundamenta deportando. Quam eccleſiam cenſuit eſſe in toto Orbe matrem Eccleſiarum.

Et etiam cõſtruxit eccleſias beatorum Apoſtolorũ Petri & Pauli, quòs auro argentoq́; locupletauit, in thecis precioſiſsimis ipſorũ corpora recondendo.

Sylueſter uerò poſt conuerſionem Conſtantini Magni, magnum conflictũ à Iudæis, procurante Helena Conſtantini matre, Iudaizante perpeſſus eſt. In quo conflictu, poſt multorum uerborum altercationem: & poſt Tauri à beato Sylueſtro reſuſcitationem, Helena cũ omnibus Iudæis, ad CHRISTVM conuerſa fuit.

Poſteaquàm à draconis peſtilentia Romam liberauit, maxima pars Vrbis baptizata fuit. Quotidie enim draco, ſex millia hominum flatu ſuo interficiebat: ad quem ſanctus Sylueſter, per centũ quinquaginta gradus cum presbyteris deſcendens, facta oratione & ſigno Crucis, ipſum ligatum æreis portis concluſit, & uſque ad diem iudicij

ſeris

IMPERATORES.

Anno à Chriſto nato, 309

de propter eximiam quam habuit ad Chriſti cultũ religionem, & propter nimiam quam habuit ad clerum reuerentiam, creditur, hoc ab aduerſarijs fidei confictũ eſſe. Nam in tantum Chriſti cultum dilexit, ut mox baptizatus, Chriſtianorum eccleſias mandaret ubique erigi. Ipſe etiam in palatio ſuo Lateranenſi, ad honorem Chriſti eccleſiã, quæ nũc dicitur baſilica Saluatoris, conſtruxit: ut ex hoc, uniuerſitas hominũ ſciret, nullã in corde ſuo circa fidem Chriſti dubietatem, uel præteriti erroris remanſiſſe ueſtigium, quem ſanctus Sylueſter papa ſolenniter conſecrauit. Quæ dedicatio, uſque hodie, tãquam primæ eccleſiæ, non ſolùm Romæ, ſed etiam in circum adiacentibus ciuitatibus ſolenniter celebratur. Cuius conſecrationis tempore, imago Saluatoris, non opere humano, ſed Diuino, tunc primùm omni populo Romano picta in muro apparuit, quæ manet uſq; in hunc diem. Et quum idem pontifex ſtatuerit ubiq; in eccleſiis haberi altaria lapidea: in prædicta eccleſia non erexit altare lapideum, ſed ligneum antè habitum ſtabiliuit. Eſt enim altare, in quo beatus Petrus & alij ſucceſſores, uſque ad tempora Sylueſtri celebraſſe dicuntur. Tunc enim ſæuiente perſequutione, certa non erat in Vrbe epiſcopalis ſtatio: ſed ubicunque poterant, ſiue in cryptis, ſiue in cœmiterijs, & ſubterraneis, ſiue in domibus uirorum fidelium aut mulierũ, miſſam celebrabant ſuper illud altare ligneum: quod erat concauum uelut arca, habens quatuor circulos in angulis, per quos quatuor presbyteri illud ad locum celebrationis deferebant. Et ob reuerentiam ſancti Petri & aliorũ ſanctorum Pontificum, ſtatuit beatus Sylueſter, ut nullus niſi ſummus Pontifex, ſuper illud celebret: quod uſ-

que

PONTIFICES.

Anni à Christo nato,

ſeris obfirmauit.

Hic Syluester conſtituit, ut nullus laicus crimen clerico audeat inferre. Et conſtituit, ut diaconi dalmaticis uterētur. Item cōſtituit, ut ſacrificiū altaris nō in ſerico, neq; in pāno tincto celebretur, niſi tantùm in lineo, ex terra procreato: ſicut corpus Domini noſtri IESV CHRISTI, in ſyndone linea ſepultum eſt.

His temporibus multæ gentes in CHRISTVM crediderūt. Gens Hiberorū, per quādā mulierē Chriſtianam ab eis captam, cōuerſa eſt. Similiter in India, per duos pueros Chriſtianos Chriſtus annunciatur.

Hic in Niceno cōcilio, Oſio epiſcopo Cordubenſi, ab Hiſpania: & Victori, ab Italia, uices cōmiſit Apoſtolicas.

Mortuus eſt in pace, & ſepultus Romæ, iuxta palatium Octauiani, in loco qui dicitur Ad caput.

MARCVS. XXXVI

338 MArcus, natione Romanus, ex patre Priſco, ſedit annis duobus, menſibus octo, diebus uiginti.

Hic conſtituit, ut epiſcopus Hoſtienſis, qui Papam conſecrat, pallio uteretur: & ut Symbolum in Miſſa, alta uoce cantaretur.

Sepultus eſt apud ſanctū Petrū.

IVLIVS. XXXVII

340 IVlius natiōe Romanus, ex patre Ruſtico, ſedit annis undecim, mēſibus duob⁹, diebus octo. Et ceſſauit epiſcopatus dieb⁹ quindecim.

Hic conſtituit, ut nullus clericus ad cauſam ducatur in publico, niſi in eccleſiam.

Sepultus eſt in cœmiterio Calipodij, miliario tertio ab Vrbe.

Tempore huius celebrata eſt ſancta ſynodus in Nicena, ubi trecenti & octodecim epiſcopi adfuerunt: in qua dānatus eſt hæreſis Arij, qui aſſerebat filium minorem. Hoc factum eſt, adhuc uiuente Conſtantino Auguſto.

Huius

IMPERATORES.

Anni à Christo nato,

que hodie ſeruatur. Sed inter ipſum depoſita menſa, ſummus Pōtifex celebrat ſolū: quæ deponitur in cœna Domini: & nō reponitur, niſi in ſabbato ſancto poſt baptiſmum.

Conſtantinus autem Nicomedis moritur. Et paulò antè cometes apparuit.

CONSTANTINVS. XXXVII

COnſtantinus cū Conſtante & Conſtantio fratribus, uigintiquatuor annis imperat. 361

Hi, filij Conſtātini Magni fuerūt. Is fratribus dimicantibus, Romanæ uires conſumuntur.

Poſtea ſolus Cōſtantinus triumphans Imperiū tenuit, & Chriſtianus fuit: quem duces fratris ſui Cōſtantij perimerunt. Et demū Imperio aſſumpto, Conſtantius Arianus effectus, Chriſtianos toto orbe proſequitur. Cuius etiā fauore fretus, Arius dum Conſtantinopolim ad eccleſiam pergeret, aduerſus nos dimicaturus de fide: diuertens per forum Conſtantij ad neceſſariā cauſam, uiſcera eius repentè ſimul cum uita, effuſa ſunt.

Donatus, artis Grammaticæ ſcriptor, ac præceptor Hieronymi, illuſtris habetur.

Antonius monachus moritur.

Oſſa beati Andreæ Apoſtoli, & beati Lucæ Euangeliſtæ, Conſtantinopolim transferuntur.

Hic Conſtantius exulauit defenſores fidei, ſcilicet Athanaſiū Alexādrinum, Euſebiū Vercellenſem, qui poſtea reuocati ſunt: & Hilarium. Dionyſius autem Mediolanenſis, & Paulinus Treuerenſis, in exilio obierunt.

Huius Conſtantij timore, Iulianus apoſtata, ne occideretur ab ipſo, factus eſt monachus. Fuerat enim nepos Magni Conſtantini, de fratre eius procreatus.

Vnde quum iam fratrem Iuliani interfeciſſet, Iulianus timens ne idē

ſibi

PONTIFICES.

Anni à Christo nato,

Huius tempore floruit Athanaſius, ſanctus Paphnutius, Euſebius Cæſarienſis, beatus Nicolaus, ſan-
340 ctus Hilarius Pictauienſis, Victorinus rhetor, ſanctus Hilarion, ſanctus Epiphanius: item Iohannes Chryſoſtomus, & multi alij eremitæ & ſancti, ut Syſonis & Paſtor abbas.

Floruit & beatus Maximinus in Treucri, qui ſanctum Athanaſium Alexandrinæ ciuitatis epiſcopum, fugientem à facie Conſtantini Imperatoris, recepit. Ibiq; Symbolum, Quicunque uult, compoſuit.

De Hilario Pictauieñ ſolet dici, quòd Leo hæreticus papa dixerit Hilario: Tu es Gallus, ſed nõ de gallina. Et ipſe debuit reſpõdiſſe: Tu es Leo, ſed non de tribu Iuda. Et quòd in concilio, nullo ſibi aſſurgente: dicendo, Domini eſt terra: uolens in terra reſidere, terra ſe erexit. Quod etiam papa ſibi minanti, ſicut prædixerat Hilarius, ſubitò expirauit: in nullis Chronicis inuenitur, maximè cum ſuo tempore, nullus papa Leo uocabatur: niſi fortè Liberius papa, qui Conſtantino hæretico & ſuis fauebat, Leo alio nomine dictus ſit: uel fortè aliquis alius falſus papa, dictus fuit tunc, eo nomine.

Iulius uerò papa poſt exilium decem annorum, & poſt multas tribulationes quas à Conſtantino perpeſſus eſt: poſt mortem eius, ad ſedem beati Petri reuerſus eſt: & duas baſilicas fecit, unam in foro, & aliam
353 ſancti Valentini, uia Flaminia.

LIBERIVS. XXXVIII

Liberius, natione Romanus, ex patre Liguſto, ſedit annis ſedecim, menſibus ſeptem, diebus tribus. Et ceſſauit epiſcopatus diebus uigintiquinque.

Hic de regione Via lata, in exilium deportatus eſt à Conſtantio Auguſto, Eo quòd noluit hæreſi Arianæ

IMPERATORES.

Anno à Christo nato,

ſibi faceret, primùm monachus factus, deinde fugiens per diuerſas prouincias, magos & hariolos, ut ſi Imperator fieri poſſet, requirebat. Cui quum quodam mago median te dæmon apparuiſſet, accepta ab ipſo Chriſtianæ fidei renunciatione, ipſum futurũ Imperatorem prædixit.

IVLIANVS. XXXVIII

Iulianus, imperauit annis duo- 365
bus, menſibus octo.

Hic Iulianus apoſtata fuit.

Huius tempore beatus Martinus relicta militia floruit.

Iſte nepos Conſtantini fuit, qui tantùm Imperium concupiuit, ut etiam Chriſtianam religionem dimitteret.

Hic tam ſecularibus quàm Diuinis libris eruditus, à fide, & à uita monaſtica declinauit: qui à Cõſtantino, Cæſar factus eſt. Contra Gallos & Alemanos miſſus, ipſos ſubiecit. Ex his elatus, contra Conſtantinum Auguſtum ſe erexit.

Poſt mortẽ autem Conſtantij factus Auguſtus, Chriſtianos perſequi cœpit. Honoribus eos primò magis alliciens, quàm tormentis, ad idololatriam. Demum uaria edicta contra Chriſtianos ſtatuens, multi ſunt martyrio coronati. Inter quos Paulus & Iohannes, Cõſtantiæ magni Conſtantini fuêre cubicularij. Item Cyrillus diaconus, & multi alij, terra mariq; perempti ſunt.

Ipſe etiam Iudæis licentiam dedit, templum Hieroſolymis reædificandi: qui ex omnibus partibus cõgregati, quod magno labore conſtruxerant, per terræmotum funditùs deſtructo, locum & opus deſeruerunt.

Quum uerò cõtra Perſas ad bellum proceſſiſſet, tranſiens per Cæſaream Cappadociæ, multa opprobria beato Blaſio illius ciuitatis epiſcopo, & Chriſtianis fecit, & commina-

PONTIFICES.

Anni à Christo nato,

Arianæ conſentire.Et fuit in exilio annis † tribus. Quo in exilio exiſtente,clerus Romanus de conſilio dicti Liberij ordinauerunt Felicem presbyterum in papam,uirum uenerabilem. Quo Felice celebrãte Concilium,inuenit inter eos,duos presbyteros Ariana hæreſi infectos,necnon Imperatoris Conſtantij familiares, uidelicet Vrſaciũ & Valentem. Et eiecit ipſos de concilio quadragintaocto epiſcoporum.

353 *† Aliud exẽplar habet, quatuor.*

Poſt paucos autẽ dies prouocati contra Felicem,rogauerũt Cõſtantinum,ut reuocaret Liberiũ de exilio,tanquam ipſis magis conſentaneum. Liberius autem,ut præceptis Imperatoris hæretici aſſenſum dedit,de exilio eſt reuocatus.

Imperator uerò conuocato Concilio cum hæreticis Arianis & cum Vrſacio & Valente, Felicem de papatu,quia erat Catholicus,eiecit:& Liberiũ reuocauit,quia ſibi & Arianis conſenſerat:& in ſede repoſuit: & ſic infelix Liberius baſilicam ſancti Petri & Pauli & ſancti Laurentij,ui tenuit ſex annis.

Et tunc fuit perſequutio magna in Vrbe:ita ut clerici Liberio contrarij,martyrio coronarentur.

Paſſus eſt & tunc presbyter Euſebius,in Vrbe: quia Liberium eſſe hæreticum declarabat.

FELIX. XXXIX

369 Felix,natione Romanus,ex patre Anaſtaſio, ſedit anno uno, diebus nouem.

Hic fuit Catholicus. Et conſtituit,ut epiſcopus uocatus ad Concilium,ueniat.

Hic declarauit Conſtantium, filium Conſtantini,eſſe hæreticum, & ſecundò rebaptizatum, ab Euſebio, Nicomedienſi epiſcopo. Et propter hoc, ab eodem Cõſtantio, de papatu depoſitus: & capitis decollatione,martyrio coronatus.

DAMA-

IMPERATORES.

Anni à Christo nato,

minationes futuras inſerens,beatus Blaſius orans & ieiunãs cum Chriſtianis,uidit beatam Virginem præcipientem Mercurio militi,dudum antè in quodam monaſterio ſepulto,ut ſe & filiũ eius de Iuliano uindicaret.Quod & factum eſt.Et blaſphemando,expirans clamauit:Viciſti Galilæe,uiciſti.

IOVINIANVS. XXXIX

Iouinianus,imperauit menſibus ſeptem. 367

Iſte Chriſtianus fuit, & cum Sapore Rege Perſarum,corpus Iuliani in pace ſepeliuit.

VALENTINIANVS. XL

Valentinianus,cũ fratre Valente,annis undecim imperauit. 368

Iſte Chriſtianus fuit,& Cybalenſi Pannonia editus.

Hic ſub Iuliano Auguſto,quum fidem Chriſtianitatis gereret integram,& ſcutariorũ tribunus eſſet, mandato accepto ſacrilegi Imperatoris, ut aut immolaret idolis, aut omnino militiæ cederet, militiam ſponte dimiſit.

Sed poſtea,Iuliano diuinitùs interfecto, Iouinianoq; mortuo:qui pro nomine CHRISTI amiſerat tribunatum, perſequutori ſuccedens ſuſcepit Imperium.

Hic Saxones,gentem in Oceani littoribus uirtute & agilitate Romanis terribilem,ſubiugauit.

Anno uerò Imperij ſui undecimo, quum Sarmatæ ſeſe per Pannonias diffundiſſent,easq; uaſtarẽt: & dum bellum aduerſus eos pararet,apud oppidum Strigoniẽſe fluxu ſanguinis ſubitò expirauit.

Fuit autem Imperator egregius, uultu decens, ſolers ingenio, ſermone cultiſsimus,quanquam in loquendo parcus.

Hic fratrem ſuum Valentem,qui poſtea cum filio ſuo Valentiniano imperauit quatuor annis, uolentem perſequi Chriſtianos,eo quòd

E Aria-

PONTIFICES.

Anno à Chriſto nato,

DAMASVS. XL

370 Damaſus primus, natione Hiſpanus, ex patre Antonio, ſedit annis octodecim, mẽſibus duobus, diebus decem. Et ceſſauit epiſcopatus diebus triginta & uno.

Hic elegans in uerſibus componendis ingenium habuit. Multaq́ & breuia opuſcula heroico metro edidit.

Huic ſanctiſsimo uiro beatus ille Hieronymus multa Eccleſiaſticæ religionis ſcripta emiſit. Inter quæ duos uerſus ſcripſit, Gloria Patri & Filio & Spiritui ſancto, Sicut erat in principio & nunc & ſemper, & in ſecula ſeculorũ: quos poſt Pſalmos uoluit canere.

Octogenarius ſub Theodoſio moritur Damaſus.

Hic etiam inſtituit, ut Pſalmi die noctuq́ cantarentur: & ut chori, in duas partes diuiſi, alternatim cantarent.

Hic multa ſanctorum corpora requirẽs, inuenit: quorum tumbas, uerſibus decorauit.

His temporibus floruit in India, Ioſaphat, filius Regis, eremita factus: & Barlaham, qui ipſum conuertit.

Floruit & Apollinaris Antiochenus, in Scripturis ſacris eruditiſsimus: quem beatus Hieronymus reuerenter audiuit.

Beatus Ambroſius Mediolani ordinatur epiſcopus.

Omnes in Italia, ad fidem rectã conuertuntur.

Floret Baſilius Cæſarienſis, & Gregorius Naziãzenus: ambo collegæ, & Athenis eruditi.

Didymus Alexandrinus etiam floruit his temporibus.

Diuus Hieronymus quoq́.

Sanctus Martinus Turonenſis.

In Ægypto, Pantomius abbas.

Duo Macarij, Iſidorus, Moſes, Beniamin, Heraclides, Effren.

Atha-

IMPERATORES.

Arianus eſſet: tempore quo uixit, compeſcuit.

Anni à Chriſto nato,

Huius Valentiniani tempore, & etiam hortatu, factus eſt ſanctus Ambroſius archiepiſcopus Mediolanenſis.

VALENS. XLI

Valens, cum Gratiano & Valentiniano, annis quatuor imperauerunt. 375

Iſti tres, Imperiales dignitates optimè Romæ tenuerunt, & actus Romæ fecerunt.

Hoc etiam tempore Ambroſius Mediolanenſis claruit.

Anno Valentis Imperij tertio, quo imperauit Conſtantinopoli, quatuor gentes ſcilicet, Gothi, Hypogoti, Gepides & Vandali, unam linguam habentes, nomine tamen diuerſi, bipartito agmine Danubiũ tranſierunt.

Hic Valens Arianus exiſtens, & multas Chriſtianis perſequutione faciens, à Gothis in bello peremptus eſt.

Hic legem dederat, ut monachi militarent. Nolentes uerò, fecit interfici.

GRATIANVS. XLII

Gratianus cum fratre ſuo Valentiniano & Theodoſio, annis ſex imperauerunt. 385

Per idem tempus, Chriſtianorum templa, iubẽte Theodoſio, deſtructa reficiuntur.

Hic Gratianus, quum inæſtimabilem hoſtiũ multitudinem contra ſe cerneret: apud Argentinam, oppidum Galliæ, fretus CHRISTI potentia, feliciter deuicit. Nam plus quàm triginta milia Gallicorum perierant.

Hic ipſi cultura ueræ fidei contulit. Nam quum uſque ad ipſius tempora, Italia hæreſi Ariana langueret, ad ueram & Catholicam fidem redire fecit.

Fuitq́ Gratianus literis inſtru-

ctus;

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato,

Athanaſius Alexādrinus epiſcopus,quieuit in pace.

Hieronymus correxit Pſalteriū
370 Septuaginta interpretum, quod in omnibus eccleſiis cātabatur. Quo iterum uitiato,iterum nouū compoſuit.Quod papa Damaſus, rogatu Hieronymi cantari inſtituit in eccleſiis Gallicanis:& propter hoc Gallicanum uocatur à Romanis:Pſalterio ſecundū Septuaginta remanēte. Tertiū tranſtulit de Hebraica ueritate in Latinū,de uerbo ad uerbum.

Damaſus papa inſtituit (rogatu Hieronymi)ut diceretur in fine Pſalmorum in Eccleſia,Gloria Patri & Filio,&c.

Ambroſius ritum canendi Antiphonas,in Eccleſia inſtituit.

Secunda ſancta ſynodus centum quinquaginta patrū Cōſtantinopoli celebratur,in qua damnatus Macedonius,qui negabat Spiritū ſanctum eſſe Deum. Et aſſertum eſt, Spiritum ſanctum eſſe conſubſtantialem & coæqualem Patri & filio: dans ſymboli formam,quam & Latina cōfeſsio prædicat in Eccleſiis.

Hic etiam publica uoce damnauit Liberiū & omnia facta eius.

Damaſus papa Romæ moritur, & in eccleſia ſancti Petri ſepelitur.

SYRICIVS. XLI

389 Syricius,natione Romanus, ex patre Tiburtio,ſedit annis quindecim, menſibus undecim, diebus uigintiquinque.Et ceſſauit epiſcopatus,diebus uiginti.

Hic Manichæos inuenit, quos exilio deportauit:& cōſtituit,ut nō participent cum fidelibus communionem. Et præcepit,ut ſi quis de eadem ſecta conuerſus, rediret ad eccleſiam,nullatenus communicaretur:niſi tantùm relegationi monaſterij omnibus diebus uitæ ſuæ obnoxius teneretur:ieiunijs & orationibus maceratus, probatus ſub omni

IMPERATORES.

Anni à Chriſto nato,

ctus: parcus cibi ſomniq́;, ac libidinis uictor,cunctisq́; plenus bonis obijt.

THEODOSIVS. XLIII

Theodoſius primus, cum Valentiniano, annis undecim imperauit. 389

Huius tempore maximum ſchiſma fuit inter ipſos Paganos & Iudæos.

His deſtruxit templa idolorum.

Sub iſto tranſtulit beatus Hieronymus Nouum & Vetus Teſtamentum.

Ambroſius poſt Hilarium hymnos componit.

Arſenius Romæ claret,factus ex Senatore monachus.

Auguſtinus quum eſſet Manichæus,ad fidem conuertitur.

Iſte Chriſtianiſsimus Imperator fuit.Hoſtes ſuos non tam ferro aut multitudine, quàm ieiunio & oratione confiſus proſtrauit.

Hic propter uirtutum perfectionem, etiam à Barbaris ſummè diligebatur: unde multæ gentes ad ipſius inductum, relictis erroribus & idolis, ad CHRISTVM conuerſæ ſunt.

Hic Orientis & Occidentis partes pacificè poſsidens, apud Mediolanum defunctus eſt.Cuius corpus eodem anno in Conſtantinopolim translatum eſt.

Fuit autem Theodoſius propagator Reipublicæ:moribus & corpore Traiano ſimilis, clemens & miſericors omnibus. Solo habitu ſe differre à cæteris putans. Erga omnes honorificus:uerùm effuſior in bonos.

ARCADIVS, XLIIII

Arcadius & Honorius, imperauerunt annis tredecim. 400

His temporibus Donatus Epiri epiſcopus, uirtutibus inſignis eſt habitus, qui ingentem draconem, expuens in ore eius,necauit: quem

PONTIFICES.

Anni à Christo nato. omni examine, uſque ad ultimum diem tranſitus ſui, & uiaticum accipiat.

389 Hic ſynodus Conſtantinopolim celebrauit cum trecentis quinquaginta epiſcopis.

Huius temporibus Hieronymus presbyter, interpres & doctor egregius, ſecundum Hebraicam ueritatem Bibliam tranſtulit de Hebraico in Latinum.

Clarebat & Ruffinus Aquileienſis presbyter.

Per idem tempus Paula multùm nobilis matrona, cum filia ſua Euſtochium, Hieroſolymam adijt.

Arſenius in urbe Roma claret: qui ex Senatore factus monachus, per quadraginta annos in eremo uixit.

Eodem tempore in Emaus caſtello natus eſt puer ab umbilico & ſurſum diuiſus, ut haberet duo capita & duo pectora, & quilibet proprios ſenſus: uno edente uel dormiente, alter non comedebat uel dormiebat. Porrò poſtquàm duobus annis uixiſſet, unus mortuus eſt, altero in tertium diem ſuperuiuente.

Eodem tempore floruit Iohannes Chryſoſtomus, primò presbyter Antiochenus, poſtea archiepiſcopus Conſtantinopolitanus.

Romæ etiã Paulus Oroſius preſbyter, diſertiſsimus temporum ſcriptor, claruit, beati Auguſtini diſcipulus, qui multa opuſcula edidit: inter quæ ad beatũ Auguſtinũ ſcribens, Chronicam ab exordio mundi incipiens, uſque ad finem ſuorum temporum, luculento ſermone perduxit.

ANASTASIVS. XLII

404 Anaſtaſius, natione Romanus, ex patre Maximo, ſedit annis tribus, diebus uigintiſex.

Hic conſtituit, ut q careret aliquo membro, non poſſet fieri clericus. Huius

IMPERATORES.

octo iuga boum ad locum incendij uix trahere potuerunt, ne aërem putredo eius corrumperet. *Anno à Christo nato.*

Per idem tempus corpora ſanctorum Abachuc & Micheæ prophetarum producuntur. 409

Auguſtinus quoque epiſcopus doctrinæ ſcientia præclaruit.

Hoc tempore Priſcillianiſtæ & Pelagius hæretici fuerunt.

Hic Arcadius, filius fuit Theodoſij, magnæq; uirtutis, & homo prudens.

Hoc tempore Alaricus rex Gothorum ex Aphrica ueniẽs, Italiam intrauit: Romam cepit, igne ferroq; uaſtauit. Dato prius præcepto, ut illi qui in ſacris locis, præcipuè in baſilicis apoſtolorum Petri & Pauli ſe reciperent, ſecuros eſſent.

Deinde per Apuliam & Calabriam in Aphricam properantes, Alaricus apud Conſentium ſubita morte defunctus eſt.

Gothi uerò amnem Baſcentum diuidentes, Alaricum in medio alueo cum multis opibus ſepellerunt: amnem poſtea proprio meatui reddentes. Regem Artulphum Alarici affinem conſtituentem, Romam redeunt. Et ſi quid reſidui fuit, more locuſtarum conſumunt.

Eo tempore clariſsima Vrbis loca fulminibus dirupta ſunt, quæ comburi ab hoſtibus nequiuerunt. Fitq; in tota Vrbe blaſphemia Chriſto clamantium, hoc ideo ſe perpeti, quia neglecta fuerunt deorum ſacrificia.

Sed Gothi de Vrbe recedentes, Gallam Principis Theodoſij filiam, ſororem Arcadij & Honorij, ſecum afferunt: quam ſibi Artulphus matrimonio copulauit: quæ poſtea Reipublicæ multum utilis fuit.

HONO-

PONTIFICES.

Anno à Christo nato,

Huius tempore beatus Hieronymus apud Bethlehem, librũ de Viris illuſtribus compoſuit.

Hic Anaſtaſius cõſtituit, ut quotieſcunque Euãgelium recitaretur, presbyteri & clerici non ſederent, ſed ſtarent.

Et conſtituit, ut nullus tranſmarinus, ad clericatus honorem ſuſciperetur: niſi quinque epiſcoporum ſigillis deſignatum exhiberet chirographum, propter Manichæos.

INNOCENTIVS. XLIII

407 Innocentius primus, natione Albanenſis, ex patre Innocentio, ſedit annis quindecim, mẽſibus duobus, diebus † uiginti.

Aliud exẽplar habet, diebus duobus.

Hic conſtituit ſabbato ieiunium celebrari: quia ſabbato Dominus in ſepulchro iacuit, & diſcipuli ieiunauerunt.

Conſtitutionem fecit de eccleſia & de regulis monaſteriorum: & de Iudæis & Paganis.

Et multos Cataphrygas inuenit, quos exilio relegauit.

Et Cœleſtinos hæreticos damnauit.

Conſtituit etiam, ut qui natus fuerit de Chriſtiana, per baptiſmũ denuò naſci debeat.

Hic quoq; decreuit, ad Miſſam, Pacis oſculum dare.

Floruit Alexius Romæ, nobiliſſimi Romani Euphemiani nomine filius, qui primò in palatio Imperatoris fuit.

Hic Innocentius ſtatuit, oleo ad uſus infirmorũ ab epiſcopo cõſecrato uti: non presbyteris tantùm, ſed etiam omnibus alijs Chriſtianis.

Hic damnauit Pelagium in Britannia cum execrabili ſua doctrina exortum, aſſerẽtem, hominem ſine gratia Dei poſſe ſaluari: unumquenque ſuis meritis propria uoluntate, ad iuſticiam regi. Infantes, ſine peccato originali naſci.

Damnauit & Cœleſtinum & Iulianum

IMPERATORES.

HONORIVS. XLV

Anno à Christo nato, 413

Honorius, cum Theodoſio iuniore fratris filio, imperauit annis quindecim.

Huius temporibus Gothi Romam ceperunt. Vandali quoquè Hiſpanias & Gallias occupant & uaſtant. Et Rhodagius rex Gothorum, ab exercitu Romanorum occiſus eſt.

Hoc tempore Pelagius aduerſus CHRISTI gratiã, erroris ſui dogmata prædicat. Ad cuius damnationẽ Concilium apud Carthaginem cõgregauit trecentorum & tredecim epiſcoporum.

Huius tempore Cyrillus Alexãdrinus epiſcopus, inſignis habetur.

Hic Honorius filius Theodoſii fuit, & frater Arcadij.

Cuius tempore Herodianus quidam cum tribus milibus & ſeptingentis nauibus, ex Aphrica Romã tendens, occurſu comitis Cõſtantij quã Honorius bellis præfecerat, ſic cõtriuit, ut ſolus rapta naui Carthaginem rediret, ibiq; peremptus eſt.

His diebus præcipiente Honorio, fauente Cõſtantio, ſopitis apud Aphricam hæreticis, pax eccleſiis redditur.

Tunc apud Hipponam florebat Auguſtinus epiſcopus.

His temporibus apud Bethlehẽ Palæſtinæ beatus Hieronymus nonageſimoprimo ætatis ſuæ anno migrauit ad CHRISTVM.

Fuit ſanè Honorius moribus & religione patri ſuo Theodoſio ſimilis, Rempublicã paratam relinquẽs Romæ defunctus eſt: & iuxta beati Petri Apoſtoli eccleſiam in Mauſoleo ſepultus: nullam ſobolem relinquens. Nam duæ Stelliconis filiæ, uidelicet Maria & Hermancia, una poſt alteram coniugio ſociatæ: ambæ, Dei iudicio, morte præuentæ ſubita, ex hac luce migrauere uirgines.

PONTIFICES.

Anni à Christo nato, lianum, complices Pelagij.

Hic fecit ordinationes quatuor per menſem Septembrem.

Qui ſepultus eſt Romæ in cœmiterio ad Vrſum pileatum, quinto calendis Auguſti.

Hic excõmunicauit Arcadium Imperatorem, propterea quòd conſenſit, ut ſanctus Iohannes Chryſoſtomus à ſede ſua Conſtantinopolitana pelleretur, ab uxore ſua Euxodia, propter prædicationem quam fecerat contra eam: eo quòd circa imaginem ſuæ ſpeciei, quam erexerat, mulieres & puellas ludere compellebat. Quod Chryſoſtomus prædicabat, uitium eſſe idololatriæ.

ZOZIMVS. XLIIII

422 Zozimus, natione Græcus, ſedit † annis tribus, menſibus ſeptem, diebus uigintiquinque. Et ceſſauit epiſcopatus diebus undecim.

Aliud exẽplar habet, annis 2. mẽſibus 8. diebus 28.

Hic conſtituit, ut ſeruus nihilominus fieret clericus: & ut in Sabbato ſancto, cereus benedicatur: & ut nullus clericus in publico potum uenderet.

BONIFACIVS. XLV

425 Bonifacius, natione Romanus, ex patre Iocundo presbytero, ſedit annis tribus, menſibus octo. Et antè ceſſauit epiſcopatus diebus nouem.

Hic decreuit, ut nulla mulier aut monacha, pallam ſacratam altaris contingeret uel lauaret: & ut ſeruus, aut obnoxius curiæ, non fieret clericus.

CŒLESTINVS. XLVI

428 Cœleſtinus primus, natiõe Romanus, ex patre Priſco, ſedit annis octo, diebus nouem. Et ceſſauit epiſcopatus, diebus uiginti & uno.

Hic conſtituit, ut Pſalmus, Iudica me Deus, & diſcerne: &c. diceretur ante introitum Miſſę: & Pſalmus

IMPERATORES.

Anno à Christo nato, Cuius temporibus, quãuis multa bella ſurrexerant, tamen uel nullo, uel minimo ſanguine ſunt ſedata. At hoc clemẽtia Honorij, qua cunctis præeminebat, faciẽte. Nam quũ ſibi diceretur, Cur rebelles non interficeret? Reſpõdebat, Vtinam mihi poſsibile eſſet, etiam mortuos ad uitam reuocare.

THEODOSIVS. XLVI

Theodoſius ſecundus, iunior, cum Valentiniano genere ſuo, imperauit annis uiginti ſeptem. 424

Hic accepto Imperio ſtatim Valentinianum amitæ ſuæ filium, Cæſarem fecit.

Sub hoc tempore gens Vãdalorum ab Hiſpanis ad Aphricam tranſeunt, & uaſtãt. Ibiq́ Catholicam fidem impietate Ariana ſubuertunt.

Per idem tempus, Neſtorius Cõſtantinopolitanus epiſcopus, ſuæ perfidiæ molitur errorem. Aduerſus quem, Epheſina ſynodus congregata eſt, quę eius impia dogmata condemnauit.

Huius tempore, diabolus in Creta, in ſpecie Moſi apparens, dum Iudæos in terram repromiſsionis per mare, pede ſicco promitteret perducere, plurimos necauit. Sed qui euaſerunt, ad CHRISTI gratiam conuerſi ſunt.

Tempore iſtius, Vincula ſancti Petri inſtituta ſunt celebrari, ab uxore eius.

Hic Theodoſius Arcadij filius, Orientale regebat Imperium: qui mortuo Honorio, Valentinianum amitæ ſuæ filium, ut Imperium Occidentis ſuſciperet, tranſmiſit.

His temporibus Genſericus rex Vãdalorum, ex Hiſpania in Aphricam ueniens, penè totam ferro, flammis & rapinis crudeliſsimè deuaſtauit.

Sub hac turbine beatiſsimus Auguſtinus, ſeptuageſimoſexto ætatis ſuæ anno, & uigeſimonono in epiſco-

PONTIFICES.

Anno à Chriſto nato, mus Dauid centeſimus quinquageſimus, ante ſacrificium pſalleretur, canēdo ex omnibus antiphonatim. Quod antea non fiebat: ſed, epiſtola Pauli & Euangelium dicebantur. Et ex hoc inſtituto, excerpti ſunt Introitus, de Pſalmis, & Gradualia, & ſimiliter Offertoria, ante ſacrificium.

Hic miſit ſanctum Patritium, filium Conthes ſororis ſancti Martini Turonenſis, in Hiberniā: & cōuertit omnes ad fidem.

Tertia ſancta ſynodus uniuerſalis Epheſina, ducentorū patrū collecta eſt Epheſi, iuſſu papæ huius Cœleſtini & Theodoſij iunioris: in qua damnatus eſt Neſtorius, duas perſonas in CHRISTO aſſerēs, condemnatus anathemate: & confirmatum eſt, CHRISTI unam eſſe perſonam in duabus naturis: & ut beata Maria, Theotocos, id eſt Mater Dei, appellaretur.

SIXTVS. XLVII

436 Sixtus tertius, natione Romanus, ex patre Priſco, ſedit annis octo, diebus nouem. Et ceſſauit epiſcopatus diebus † uiginti nouem.

Aliud exemplar habet, 22.

Hic de regione Cœliomontis, conſtituit, ut nullus clericus in parœchia alterius ordinari præſumat.

Hic congregata ſynodo purgauit ſe coram quinquaginta ſeptem epiſcopis, de crimine quod ſibi Baſſus coram Auguſto impoſuerat: & ille Baſſus, in Concilio condemnatus eſt.

Hic ædificauit eccleſiā Sanctæ Mariæ minoris, quæ dicitur Ad preſepe: ſicut ſcribit Iſidorus in Chronicis ſuis, & Paulus Diaconus cardinalis.

Hic etiam multas alias baſilicas auro argentoq; decorauit: & multa pauperibus diſtribuens, ſepultus eſt in uia Tiburtina, in crypta, iuxta corpus beati Laurentij.

LEO.

IMPERATORES.

ſcopatu, migrauit ad CHRISTVM. Anno à Chriſto nato,

Theodoſius uerò apud Conſtantinopolim morbo correptus, interijt: ibiq; ſepultus eſt. 425.

Eo tempore, rex Hunnorū Atila, dum cum fratre ſuo Bela regnū inter Pannonias Daciamq; gubernaret, Belam ſuum Germanum, regniq; conſortem peremit. Fultus itaque fortiſsimarū gentium, quas ſibi ſubiugauerat, præſidio, ad demoliendum Romanum Imperium contendit. Fueruntq; cum Romanis Burgundiones, Franci, Saxones, & penè totus populus Occidentis, conueneruntq; in Aluerniā. Et primùm quidem Regem Burgundiæ occurrentē ſibi, proſtrauit. Demum in bello adeò grauiter pugnatum eſt, qualiter uix unquam in aliqua ante inuenitur hiſtoria. Cæſa ſunt autem ex utraq; parte, centum octoginta milia hominū. Tantúsque ſanguis effuſus eſt, ut modicus qui ibi latebat riuulus, de ſanguine torrēs effectus, traxit cadauera mortuorum. Atila uerò tanquam uictus redijt Pannoniam: & maiorem exercitum colligens, cum furore Italiam intrauit. Ac primùm Aquileiā capiēs, omnes ciuitates occupauit. Demum, ad preces Leonis papæ ſanctiſsimi, de Italia exiens, in Pannonia moritur. Atila.

In nocte uerò mortis Atilæ, Marcianus Imperator, qui tunc Cōſtantinopoli morabatur, uidit in ſomnis arcum Atilæ fractum. Ex hoc intelligens, ipſum eſſe mortuum.

Valentinianus autē gener Theodoſij, per ipſum Theodoſiū ad Occidentales partes Cæſar miſſus, de conſenſu totius Italiæ Imperator efficitur: & ex decreto Theodoſij, Auguſtus fuit appellatus.

Septem dormientes fratres, ſub Decio tormentati, dum declinātes tortorū ſęuitiā, in quadā ſpelunca ſe recepiſſent: & ibidem, poſt oratio-

PONTIFICES.

LEO. XLVIII

Anno à Chriſto nato, 444

LEo primus,natione Tuſcus, ex patre Quintiano,ſedit annis uiginti & uno,menſibus nouem, diebus uiginti ſeptem.

Hic miſit Epiſtolam Martiano Auguſto & ſuæ coniugi, pulcherrime omnem fidem exponens. Et ad Fabianum epiſcopum Conſtantinopolitanum epiſtolas miſit octo: inter quas etiam ſcripſit unam pręclaram aduerſus Eutychen de incarnatione Domini:in qua redarguit eius blaſphemiam.

Hic poſt cladem Vandalorum, renouauit omnia ſacrata miniſteria argentea.

Sub hoc facta eſt tertia ſynodus Chalcedoniæ.

Hic etiam ſepultus eſt apud baſilicam ſancti Petri Apoſtoli:cuius feſtum fit in uigilia Apoſtolorum.

Hic doctor addidit Canoni,Sanctum ſacrificium,immaculatam hoſtiam,&c.

Huius manũ quum quædam fœmina communicando cum alijs in die Paſchæ oſculata fuiſſet, tantam tentationem ex hoc in carne concepit, ut manum quæ occaſio ſcãdali fuerat,clàm amputaret, & à ſe penitus reijceret. Verùm quũ tumultus contra ipſum inualeſceret,eo ꝙ miſſam non celebraret:ipſe in anguſtia poſitus,totum ſe beatæ Virgini cõmiſit: cui uigilijs & orationibus intendenti,beata Virgo manũ portãs uiſibiliter apparuit, & ſibi ſua manu appoſuit:de quo miraculo, non ſolùm gratias egit,ſed etiam in ſuis prædicationibus ipſum miraculum frequenter omnibus publicauit.

Quarta ſynodus Chalcedonẽſis, ubi fuerunt ſexcenti & triginta epiſcopi,induſtria Leonis papæ,mandãte Martiano Imperatore,celebratur. In qua, Eutyches Conſtantinopolitanus abbas,& Dioſcorus Alexandrinus epiſcopus, qui dicebãt, unam

IMPERATORES.

Anni à Chriſto nato,

nem obdormiuiſſent, ſpeluncã Decius obſtruxit. Tempore uerò Theodoſij, diuinitùs à ſomno quo ducentis † annis dormiuerãt,excitati ſurgunt. Et aſſerta fide reſurrectionis coram Theodoſio Imperatore (quam quidam hæretici tunc exorti negabant) iterum præſente Imperatore,& multis Chriſti fidelibus obdormierunt in Chriſto.

Aliud exemplar habet trecentis.

MARTIANVS. XLVII

MArtianus & Valentinus,imperauerunt annis ſeptem. 451

Cuius initio Imperij, Chalcedonenſe Concilium geritur:ubi Eutyches cum Dioſcoro condemnatur.

Sancta Genoueſa claret Pariſiis.

Sub iſto martyrizãtur undecim milia Virginum, apud Coloniam, ab Hunnis.

Iſte Martianus Imperator apud Conſtantinopolim, facta ſuorum contra ipſum cõſpiratione, peremptus eſt.

Tunc etiam ciuitas Agrippina, & omnes ciuitates ſupra Rhenum, necnon Pariſiis,Remis,Beluacum, Ambianum,Tungris,& omnes penè ciuitates Galliæ,ab Hunnis, ſiue Vandalis,captæ & deſtructæ ſunt.

LEO. XLVIII

LEo primus, imperauit annis ſeptemdecim. 458

Alexandria & Ægyptus errore Dioſcori Ægyptij hęretici languẽs, immundo repleta ſpiritu, canina rabie latrat.

Per id tempus apparuit hæreſis Acephalorum,Chalcedonenſe concilium impugnantium.

Hoc tempore,Leo omnes imagines quas in urbe Roma inuenit, Cõſtantinopolim reportauit: ibiq; omnes eas incendit.

Sub iſto,Heliſeus propheta transfertur Alexandriam: & corpus ſancti Marci,Venetias.

Iſtius Leonis tempore,Auguſtulus apud Italiam,Imperium regni inua-

PONTIFICES.

Anno à Christo nato, 448

unam uerbi Dei & Carnis eſſe naturam, damnati ſunt. Et rurſum Neſtorius & eius error damnatus eſt: & etiam diffinitum prædicari, in CHRISTO duas naturas & unam perſonam.

Hic Totila regem Vandalorum poſtquàm de Pannonia in Italiam regreſſus fuiſſet, & per triennium Aquileiam obſidens cepiſſet, ferro igneq; omnino conſumpta, Veronam, Vicentiã, Brixiam, Pergamũ, Mediolanum, Ticinum diripuiſſet: Leo papa ſanctiſsimus, ne Romam ueniens idem faceret, perſonaliter adijt ipſum, ubi circa Padum morabatur: & non ſolùm Romanam, ſed etiam totius Italiæ ſalutẽ reportauit. Et mirantibus Barbaris omnibus, cur ſic honorificẽ Totila contra conſuetudinem Papam recepiſſet, & in omnibus exaudiuiſſet: reſpondit, Quendam uultu terribilẽ Papæ aſtitiſſe: & mortem ſibi minantem, niſi Papã in omnibus exaudiſſet. Vnde ſtatim de Italia exiens, in Pannoniam redijt.

Hic etiam Leo ſanctiſsimus, quũ contra Fabianum & Euthicen epiſtolam ad Chalcedonenſe conciliũ ſcripſiſſet: eandem antequàm mitteret epiſtolam, Romæ ſuper altare beati Petri Apoſtoli ponens, per quadraginta dies ieiunijs & orationibus inſiſtens, rogauit ſanctũ Petrum, ut ſi quid eſſet in eadẽ epiſtola emendandum, ad fidei (propter quod ſcripta erat) informationem, ipſe dignaretur corrigere. Quod & factum eſt. Nam in fine quadraginta dierum, inuenit ipſam Epiſtolam in omnibus ad propoſitum emendatam: ipſo Petro reuelante.

Illo tẽpore ſanctus Paulinus Nolanæ ciuitatis epiſcopus, pro cuiuſdam uiduæ filio capto ſe tradidit, & in Aphricam deuictus fuit. De quo ſcribit beatus Gregorius in Dialogo.

HILA-

IMPERATORES.

Anni à Christo nato, 458

uaſit. Sed Odenatus, Ruthenus genere, cum Ruthenis ueniens in Italiam, capta Ticino, omnino ferro & igne deſtructa, Oreſtem captum in Placentia decollauit. Auguſtulus uerò, qui Imperium præſumpſerat occupare, dum quindecim menſibus tantùm Rempublicam gubernaſſet, uidens quòd Odenatus totã Italiã occupaſſet, magno metu perterritus, ſponte purpuram abijciens Imperialem depoſuit maieſtatẽ. Et ſic Odenatus, urbem Romã ingreſſus, totius Italię regnũ habuit. Quod quũ per annos quatuordecim nullo inquietante gubernaſſet, ab Orientis partibus adueniens Gothorum rex Theodoricus, Italiam poſſeſſurus intrauit.

Per idem tempus ſanctus Mamertus, Viennenſis epiſcopus claruit. Qui tres dies Rogationum ante Aſcenſionem Domini, ſtatuit ieiunari.

Floruit & in his temporibus Proſper, natione Aquitanus, beati Leonis papæ notarius: qui apud regnũ Italiæ factus epiſcopus, doctrina & miraculis claruit, ibiq; honorificẽ requieſcit.

Hoc tẽpore Agmũdus rex Lombardorum, quum adhuc eſſet in Pannonia cum ſuis, pueros ſeptem iuxta piſcinã aquæ (quos quædã meretrix uno partu ediderat, & ad necandum ꝓiecerat) caſu reperit. Quũq; ſcire uolens quid eſſet, in equo ſedens, lancea quã geſtabat, reuolueret: unus ex pueris haſtam Regis manu tenuit. Quod Rex admirans, magnum eum futurum pronuncians, cum diligentia educari fecit, atq; nutriri. Qui poſtea propter miram probitatem, in regem electus, multa felicitate Lombardos gubernauit.

ZENO

Anni à Chriſto nato,

PONTIFICES.

HILARIVS. XLIX

465 HIlarius, natione Sardus, ex patre Criſpino, ſedit annis ſex, menſibus tribus, diebus decem. Et ceſſauit epiſcopatus diebus decem.

Hic conſtituit, ut nullus Pontifex ſucceſſorem ſibi conſtitueret.

Et fecit ad ſanctum Laurentium balneum & monaſterium: & baſilicam ſanctæ martyris Bebianæ, ubi corpus eius requieſcit cũ quatuor milibus & ducentis ſexaginta duobus ſanctorũ corporibus, exceptis paruulis & mulierib⁹. Qui etiã ibidem ſepultus eſt, iuxta corpus eiuſdem martyris.

Per idem tempus, ut legitur in hiſtoria Britonum, in Britannia regnabat Arturus, qui benignitate & probitate ſua Flandriam, Franciam, Noruegiã, Daciam, cæteraſq; marinas inſulas ſibi ſeruire coëgit.

In prœlio quoque lethaliter uulneratus, ſecedit ad curandum uulnera in quandam inſulam. Deinde Britonibus, de uita eius uſq; hodie nulla certitudo remanſit.

SIMPLICIVS. L

468 SImplicius, natione Tiburtinus, ex patre Caſtino, ſedit annis quindecim, menſe uno, dieb⁹ ſeptẽ. Et ceſſauit epiſcopatus diebus ſex.

Hic uir beatiſsimus dedicauit baſilicam ſancti Stephani, iuxta baſilicam ſancti Laurentij, & baſilicã ſanctæ Bebianæ: ubi etiã corpus eius requieſcit cum tot milibus ſanctorum, uti ſuprà diximus.

Hic conſtituit apud ſanctum Petrum & ad ſanctum Paulum, ut ſeptem presbyteri per hebdomadas manerent, propter pœnitentes & baptizantes. Et fecit quinque regiones presbyteris Vrbis diuidendas: primam regionem, ad ſanctum Petrum: ſecundam, ad ſanctum Paulum: tertiam, ad ſanctum Laurentium: quartam, ad ſanctum Iohannem in Laterano: quintam, ad ſanctam

IMPERATORES.

ZENO. XLIX

Anno à Chriſto nato, 475

ZEno, imperauit annis ſeptendecim.

Hic fecit leges plurimas.

Leonem Auguſti filium interficere quærens, pro eo quòd mater eius alium figura ſimilem obtulit: ipſum Leonem occultè clericum fecit: qui in clericatu, uſq; ad tempora Iuſtini uixit.

Per idem tempus, corpus beati Barnabæ Apoſtoli: & Euangelium Matthæi, eius ſtylo ſcriptum, ipſo reuelante repertum eſt.

Iſte Zeno cum Gothis pacis fœdus inijt.

Theodoricus puer, à patre ſuo Principe Gothorum, Zenoni Imperatori in obſidẽ datur. Qui Theodoricus quum octodecim annos habuiſſet, Imperator Zeno Reipublicæ utilem proſpiciens, miſit illum cum Gothis gente ſua in Italiam, quam Odenatus occupatam tenebat. Quum igitur Theodoricus per Bulgariam & Pannoniam Italiam perueniſſet: & poſt magnos labores non longè ab Aquileia in uberrimis paſcuis ſe & ſuos recrearet: Odenatus cum totius Italiæ uiribus ibidem ipſum inuadens, contritus eſt penitùs à Theodorico: ita quòd Odenatus cum paucis Romam fugiens, quum à populo non fuiſſet receptus, urbem Rauennæ ſe recepit: quam Theodoricus poſt trium annorum obſidionem peremit: & Romã ueniens, cum gaudio eſt receptus. Poſtea Theodoricus omnia quietè tenens, Regis Francorum filiam duxit in uxorem.

Huius temporibus, Hennricus rex Aphricæ, Ariana hæreſi maculatus, pluſquàm trecentis epiſcopis eccleſias claudit: & ipſos in exilium, Sardiniam miſit.

Eo tempore gens Saxonũ, poſt multa & dira bella, inſulam Britanniæ poſſedit.

Eo etiam

PONTIFICES.

Anno à chriſto nato,

ctam Mariam Maiorem.

Et cōſtituit, ut nullus clericus inueſtituras à laico accipiat.

Sepultus eſt in Vaticano, iuxta corpus beati Petri Apoſtoli.

Eodem tēpore fuit Merlinus uates in Britannia, ex filia regis ſancti moniali & incubo dæmone natus. Nam ipſius Regis de Merciæ filia, inter monachas in Eccleſia ſancti Petri degebat, in urbe Kærmedin, quæ aſſeruit ſe nunquā uirum agnouiſſe, ſed quidam in ſpecie pulcherrima ipſam frequenter deoſculans & euanſcens, & rurſum apparēs, & eam amplectēs, grauidā reliquit. Et quum rex Britanniæ ædificiū miræ magnitudinis conſtrueret, & de nocte euaneſceret id quod in die ædificabatur, admirans à Magis accepit reſponſum, quòd ædificiū non perficeret, niſi calcina admiſceretur ſanguine alicuius ſine patre procreati. Et quū per regnū talis quæreretur, Merlinus puer à quodam puero ſecum contendenre, talis notificatur. Et captus, Magos mentitos eſſe dixit. Et oſtendens ſubterra ædificij uoraginem totum abſorbentem, mortem euaſit.

FELIX. LI

486 FElix tertius, natione Romanus, ex patre Felice presbytero, de regione Faſciolæ, ſedit annis octo, menſibus undecim, diebus ſeptem decim. Et ceſſauit epiſcopatus quindecim † diebus.

Aliud exemplar habet, quinque.

Hic fecit baſilicam ſancti Agapiti, iuxta baſilicam ſancti Laurentij martyris.

Hic conſtituit, eccleſias ab epiſcopo conſecrandas.

Sepult⁹ eſt in eccleſia ſancti Pauli.

Huius tempore uenit relatio ex Græcia, Petrum Alexandrinū propter hęreſim damnatū, ab Acacio epiſcopo Cōſtantinopolitano reuocatū. Quod ſanctus Felix grauiter accipiēs, cōuocato cōcilio dānauit Acacium

IMPERATORES.

Eo etiā tempore, ſanctus Germanus Altiſiodorēſis, & Lup⁹ Trecenſis, ad propellendam hæreſim Pelagianam, in Britanniam per papam diriguntur.

Eo tempore Fulgentius claret ſcientia & fide.

ANASTASIVS. L

ANaſtaſius imperauit annis uigintiſex. 492

Huius tempore Thraſamundus Vandalorum rex, in Aphrica catholicas eccleſias claudit. Centum & uiginti epiſcopos in exilio Sardiniā mittit.

Per idem tempus apud Carthaginem Olympius quidā epiſcopus Arianus, ſanctam Trinitatem in balneis blaſphemans, tribus igneis iaculis, angelo mittente inuiſibiliter, eſt combuſtus.

Barrabas quoquē, epiſcopus quidam Arianus, dum contra regulam fidei quendam baptizans dixiſſet: Baptizat te Barrabas per Filium, in nomine Patris, in Spiritu ſancto: ſtatim aqua quæ fuerat parata, nuſquam comparuit. Quod aſpiciens qui baptizandus erat, abijt: & iuxta morem fidei, baptiſmum ſuſcipere uoluit.

Hic Hormiſda papa, qui Symmacho ſucceſſerat, legatos ſolennes in urbē Cōſtantinopolim dirigens, monuit, ut ab hæreſi Ariana diſcederet. Qui nō ſolùm legatos audire, ſed nec etiam uidere uolens, ſubitò, Diuino iudicio, per ictum fulminis interijt.

Regnauitq; tam infeliciter, ut diuerſorum hoſtium uallatus agminibus, ſæpius gemens & mœrens, nullam ſuorum inimicorū uindictam meruit audire: quia nec iura eccleſiarum ſeruauit, ſed hæreticis fauens, catholicos eſt perſequutus.

IVSTINVS. LI

IVſtinus imperauit annis decem. 518

Hic ardore fidei certabat, ut hære-

Anno à Chriſto nato, Acacium & Petrum.

Hic etiam duos epiſcopos, quos pro prędicta cauſa in Conſtantino polim legatos direxit, qui per Impe ratorem pecunia corrupti fuerant, conuocato Concilio damnauit.

Hic conſtituit, quòd accuſato dandæ ſint induciæ, ut ad reſpondendum præparare ſe poſsit. Et quòd accuſatores & iudices, tales eſſe debent, qui omni careant ſuſpicione.

GELASIVS. LII

493 GElaſius primus, natiõe Apher, ex patre Valerio, ſedit annis quatuor, menſibus octo, diebus octodecim†.

Aliud exemplar habet, 28.

Hic fecit Orationes, Tractatus, & Hymnos, ſicut Ambroſius: & Præfationem Miſſæ compoſuit, Verè dignum & iuſtum eſt: quotidiano uſui.

Huius tempore facta eſt inuentio cryptæ ſancti Michaëlis.

Inuenitur corpus beati Barnabę: & cum eo Euangelium, quod propria manu in Hebraico ſermone ſanctus Matthæus ſcripſerat.

Auitus Viennenſis epiſcopus Galliam defendit à hæreſi Ariana.

ANASTASIVS. LIII

498 ANaſtaſius ſecundus, natione Romanus, ex patre Fortunato, ſedit annis† tribus, menſibus undecim, diebus uigintiduobus. Et ceſſauit epiſcopatus diebus nouẽ.

Aliud exemplar habet, annis 2. menſibus 9. diebus 23.

Hic conſtituit, ut nullus clericus prætermitteret officium ſuum ira uel rancore, præter Miſſam.

Hic Anaſtaſium Imperatorem excommunicauit.

Eo tempore multi presbyteri & clerici contra papam ſe erexerunt: eo quòd communicaſſet Fontino, diacono Theſſalonicenſi, qui familiaris fuerat Acacij, damnati per Eccleſiam. Et quia Acacium reſtituere uoluit, licet non potuerit, Diuino iudicio percuſſus eſt: quia quum ad ſecre-

hæreticos diſsiparet. Quod audiens Theodoricus, rex Arianus Italiæ, miſit nuncios ſuos Conſtantinopolim ad Iuſtinum Imperatorẽ, mandans, quòd niſi eccleſias hæreticis reſtitueret, ipſe totam Italiam deuaſtaret.

Anni à Chriſto nato, 518

Poſtea Thraſamundus Illyricus, Vandalorum regnum ſuſcepit: qui ſacramento aſtrictus à Thraſamundo, ne catholicis in regno ſuo conſuleret, antequàm regnum ſuſciperet, epiſcopos ab exilio reuocauit, et eccleſias reformauit.

Hic Iuſtinus Imperator Chriſtianiſsimus, ſtatuit, ut ubicunque eccleſiæ hæreticorum eſſent, Catholica religione conſecrarentur.

Quod autem in Italia rex Theodoricus Gothus, Ariana hæreſi pollutus, audiſſet Iohannem papam & alios uiros conſulares in Conſtantinopolim dirigens, comminatus eſt, quòd niſi Arianis eccleſias reſtitueret, omnes per Italiã Chriſtianos gladio perimeret. Quia à Iuſtino honorificè recepti, ad preces Papæ & nunciorum, compatiens neci Chriſtianorum, de eccleſiis Arianorum ſuperſedit. Dum uerò hi, in itinere demorarentur, Theodoricus rabie iniquitatis ſtimulatus, Boëthiũ Senatorem, quem prius exilio relegauerat, & alios uiros Catholicos gladio trucidauit. Iohannem uerò papam, cum his cum quibus fuerat profectus, poſtquàm rediera tin Rauennam ad ipſum, carcerali anguſtia peremit. Sed hanc ipſius crudelitatem, mox animaduerſio diuina ſequuta eſt. Nam† nonageſima die poſt hoc facinus, ſubita morte defunctus eſt. Cuius animam, quidam uir ſanctus eremita, uidit per Iohannẽ papam in ollam Vulcani proijci.

Aliud exemplar habet, 18.

Ad hunc Iuſtinum Chriſtianiſsimum miſit Hormiſda uenerabilis papa Conſtantinopolim Germanum

PONTIFICES.

Anno à Chriſto nato, ta naturæ ſeceſsiſſet, egerendo inteſtina miſerabiliter uitam finiuit.

SYMMACHVS. LIIII

501 Symmachus, natione Sardus, ex patre Fortunato, ſedit annis quindecim, menſibus ſeptem, diebus uigintiocto. Et ceſſauit epiſcopatus diebus ſeptem.

Hic conſtituit omni die Dominico, & in natalitijs Sanctorũ, Gloria in excelſis, canere: & quę ſequuntur poſt uerba, Angeli ſedit, in eodem hymno.

Sub contentione ordinatus eſt una die cum Laurentio. Symmachus, in baſilica Conſtantiana: Laurentius, in baſilica ſanctę Mariæ Maioris. Ex qua cauſa, ſeparatus eſt clerus, & populus diuiſus eſt à Senatu. Et facto Rauennæ iudicio corã Theodorico rege, electus eſt Symmachus, & confirmatus.

Clodoueus, rex Francorum, à beato Remigio baptizatur. Et Pariſiis regalem eccleſiam ædificauit in honore Apoſtolorum Petri & Pauli.

Boëthius, uir cõſularis, in Italia claret: qui exulatur à Theodorico Rege Italiæ. Ibiq; libros ſibi de Conſolatione philoſophiæ edidit.

Hoc tempore claret ſanctus Remigius, ſanctus Maxentius abbas, ſanctus Leodegarius, ſanctus Arnulphus, & ſancta Genoueſa.

Eo tempore, Sigiſmundus rex Burgundiæ, ad honorẽ ſancti Mauritij ſociorumq; eius, apud Agaunum, ibidem quieſcentium, monaſterium conſtruxit, multiſq; poſſeſſionibus ditauit.

Eodem tempore, Symmachus conuocata ſynodo eximia, conſtituit prædictum Laurentium, epiſcopum Nucherinum.

Poſt paucos annos terminatur ex inuidia per falſos teſtes Symmachus, & occultè reuocatur Laurentius. Sic iterum diuiſus eſt clerus.

Qui

IMPERATORES.

num epiſcopum Capuanum, cum multis alijs perſonis, pro reuocatione epiſcoporum catholicorũ, quos Anaſtaſius perfidus eiecerat. *Anni à Chriſto nato,* 492 Quos nuncios cum grandi lætitia clementiſsimus ille Imperator Iuſtinus ſuſcepit.

Eodem etiam tempore imperij Iuſtini beata uirgo Brigida, obijt in Scotia.

Circa hoc tempus Hildericus Rex Franciæ, propter inſolentiam & luxurioſam uitam, de regno expulſus eſt à ſuis. Octo annis manſit apud Baſinum Regem Turingorum. Quo reuocato in ſuum dominium, Baſina uxor Regis Baſini Turingorum, relicta uiro ſuo, ſequuta eſt Hildericum: qui ipſam ſuſcipiens in uxorem, genuit ex ea Clodoueum: qui poſtea baptizatus per Sanctum Remigium, Chriſtianiſsimus effectus eſt, & ſanctorum martyrio aggregatus.

Hoc tempore, omnis pulchritudo Antiochię ciuitatis, per terræmotum exterminata eſt.

IVSTINIANVS. LII

Iuſtinianus primus, imperauit an 527 nis trigintaocto.

Hunc imperatorem Agapitus papa, uir Dei, reuocauit ab errore Euticheo.

Hic Leges condidit, & conſummauit libros, ſcilicet Codicem, & Digeſtum.

Beliſarius patritius, mirabiliter de Perſis triumphauit. Qui de Iudæa à Iuſtiniano miſſus, ad Aphricam, Vandalorum gentem deleuit.

Hoc tempore obſeſſa eſt urbs Roma à Gothis, uno anno, in circuitu: ſed poſtea liberata eſt à Beliſario patritio.

Arator, Romanæ eccleſiæ ſubdiaconus, poëta mirabilis: qui Acta Apoſtolorum metricè compoſuit, claret.

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato,

Quidam adhærebant Symmacho, alij Laurentio. Quare conuocato denuò Concilio ducentorum & quindecim epiſcoporum, expurgatus eſt Symmachus ex crimine falſo, & cum gloria reſtituitur, ſed Laurentius cum ſuis condemnatur.

HORMISDA. LV

516 HOrmiſda, natione Campanus de ciuitate Fruſinonia, ex patre luiſo, ſedit annis nouem, diebus ſeptemdecim. Et ceſſauit epiſcopatus diebus ſeptem.

Hic clerum compoſuit, & Pſalmos erudiuit.

Græcos recõciliauit, qui obligati fuerãt uinculo anathematis ꝓpter Petrum Alexandrinũ epiſcopum.

Hic poſtquàm eleemoſynas multas erogaſſet pauperibus, necnõ baſilicis diuerſa ornamenta contuliſſet, apud ſanctũ Petrũ trabẽ argenteã mille librarum & quadraginta relinquens, ibidẽ ſepultus quieſcit.

IOHANNES. LVI

525 IOhãnes primus, natione Tuſcus, ex patre Conſtantino, ſedit annis duobꝰ, menſibus octo, diebus octodecim. Et ceſſauit epiſcopatus diebus octo.

Huius tempore Francia conuertitur ad CHRISTVM.

Hunc Theodericus rex Gothorum, qui dominabatur in Italia, miſit Cõſtantinopolim ad Iuſtinũ Imperatorẽ. Sed reuerſus cũ ſocijs ſuis, carcerali anguſtia peremit. Sed Deus impunitum non permiſit.

Obijt autem Rauẽnæ, in carcere: cuius corpus translatũ Romã eſt, et ſepultus in eccleſia ſancti Petri.

FELIX. LVII

527 FElix quartus, natiõe Samius, ex patre Cõſtãtino, ſedit annis quatuor, menſibus duobus, diebus tredecim. Et ceſſauit epiſcopatus menſe uno, & diebus quindecim.

Hic cõſtituit, ut infirmi ante trãſitum ſuũ, ſancto oleo debẽt inungi.

Hic

IMPERATORES.

Anno à Chriſto nato, 527.

Floret Priſcianus ille Grammaticus.

Hic Iuſtinianus abbreuiauit Leges Romanorũm.

His temporibus facta eſt mortalitas apud Cõſtantinopolim: qua de cauſa conſtituta eſt ſolennitas Purificationis ſanctæ Mariæ, quæ dicitur Hypante, dum hypantein Græcè, Latinè dicitur obuiare.

His Iuſtiniani temporibus poſt ſolitariam & arctam uitam in cœnobio monaſtico, apud montem Caſsinum, ſanctus degebat Benedictus.

Huius Iuſtiniani tẽporibus, Reſpublica multum proſperata eſt, tam in Oriente, quàm in Occidente. Nam licet ipſe eſſet circa leges & libros intentus: tamen per patritiũ Beliſarium, quem ad bella conſtituit, proſperè ubique geſsit.

Nam poſtquàm Perſas incredibili uictoria uicit, tranſiuit in Aphricam contra Vandalos. Et ipſis uictis, eos Romano Imperio ſubiecit.

Tranſiuitq́ in Italiam contra Gothos, qui eam & etiam Romam occupauerant.

Tranſiensq́ue per Siciliam uenit Neapolim. Sed quia ciues propter Gothos, qui intus erant, eum recipere noluerunt: ipſam paucis diebus oppugnans, cepit: qui non ſolùm in Gothos acriter deſæuit, ſed etiam in ciues: nullus enim ætati uel ſexui parcere uoluit: monaſteriorum & clericorum, atq; aliarum eccleſiarum bona diripuit.

Tandem quum ad urbem Romam appropinquaret, Gothi qui intus fuerant, nocturno tempore diuerſis portis apertis Vrbis, uerſus ciuitatem Rauennam fugerũt, ibiq́ ſe congregantes, bello campeſtri omnes uicti fuerunt. Beliſarius uerò patritius, uictoria habita, ad Iuſtinianum in Conſtantinopolim redijt, Regem Gothorum

captum

PONTIFICES.

Anni à Christo nato, Hic patriarcham Conſtantinopolitanum, Athanaſium nomine, excommunicauit propter hęreſim.

BONIFACIVS. LVIII

531 Bonifacius ſecundus, natione Romanus, ex patre Sigmulto, ſedit annis duobus, diebus uigintiſex. Et ceſſauit epiſcopat⁹ dieb⁹ ſex.

Hic cōſtituit, ut clerici ſint diuiſi à Laicis, in celebratione Miſſæ.

Sepult⁹ eſt in eccleſia ſancti Petri.

IOHANNES. LIX

534 Iohannes ſecundus, natione Romanus, ex patre Proiecto, de Cæliomonte, ſedit annis duobus, menſibus quatuor, diebus ſex. Et ceſſauit epiſcopatus diebus ſeptem.

Hic damnauit Anthemium, Arianum epiſcopum.

Maurus, diſcipulus ſancti Benedicti, claret in Gallia.

AGAPETVS. LX

637 Agapetus primus, natione Romanus, de regione Iohannis & Pauli, ſedit annis duobus, menſibus undecim, diebus octodecim.

Hic conſtituit, ut proceſsiones fierent in Dominico die.

Hic ad Iuſtinianum Imperatorē ueniens, in Conſtantinopoli ciuitate defunctus eſt: cuius corpus Romam translatum eſt, & in baſilica beati Petri ſepultum.

SILVERIVS. LXI

540 Silverius, natione Campanus, ex patre Hormiſda, epiſcopo Romano, ſedit anno uno, menſibus quinque, diebus undecim.

Hic in exilio interfectus eſt ab Imperatore. Nam Theodora Imperatrix, propter Anthemium epiſcopum de hæreſi condemnatum, quia ipſum reſtituere noluit, miſit in exilium in Pontiam inſulam: ibiq; mortuus eſt.

VIGILIVS. LXII

541 Vigilius, natione Romanus, ex patre Iohanne, ſedit annis ſeptemdecim, menſibus ſex, diebus uiginti-

IMPERATORES.

captum ſecum adducendo. Anni à Christo nato, 458

Iiſdem temporibus tanta fames fuit per totam Italiam, ut matres puerorum ſuorum carnes comederent.

Eodem tempore floruit Caſsiodorus, Rauennæ Senator, poſtea monachus, ornatus ſcientia & eloquentia.

Eodem etiam tempore, ſanctus Herculanus, Peruſinus epiſcopus, à Rege Gothorum capite truncato moritur.

Hic Iuſtinus imperator, poſtquàm mirificum templum in Conſtantinopoli ad honorem Sanctæ Sophiæ & CHRISTI conſtruxit: ibidem, in multa pace defunctus, ſepelitur.

Huius tempore Iudæi cum Saracenis adunati, omnes Chriſtianos Cæſareæ Palæſtinæ ciuitatis interfecerunt. Quod audiens Imperator, quendam mittit, qui grauem de eis ſumpſit ultionem.

His temporibus, conſtruitur monaſterium Sancti Mauritij, ſociorumq; eius, à Sigiſmundo Rege Burgundiæ, pro nece filij ſui, quem de conſilio nouercæ interfecerat.

Hoc tempore Clodoueus, rex Francorum Chriſtianiſsimus Alaricum Regem Gothorum Arianū, apud Tholoſam debellauit.

Hoc etiam tempore, in urbe Pariſienſi, claret Sancta Genoueſa uirgo.

IVSTINVS. LIII

Iuſtinus ſecundus imperauit annis undecim. 566

Narſes patritius, poſtquàm Iuſtino Auguſto Regem Gothorum in Italia ſuperauit, Sophiæ Auguſtæ Iuſtini coniugis minis perterritus, ad Longobardos ſe contulit: eosq; in Italiam introduxit. Nam quum gens Longobardorum habitaret in Pannonia, Narſes cum

PONTIFICES.

Anno à Chriſto nato, 541

uigintiſex. Et ceſſauit epiſcopatus menſibus tribus,diebus quinque.

Huius tempore Beliſarius patritius liberauit Romam à captione Gothorum:& obtulit ſancto Petro crucem auream ex Vandalorũ ſpolijs,centum libras pondo habẽtem.

Moritur in exilio,in ciuitate Syracuſis.

Hic ordinauit Miſſam celebrari in eccleſia,reſpiciens Orientem.

Hunc,quemadmodũ prædeceſſorẽ ſuum, Theodora Imperatrix, propter Anthemiũ epiſcopũ perſequuta eſt. Et de mandato eius, ductus eſt Cõſtantinopolim:ubi quũ nollet Anthemium epiſcopũ reſtituere, alapis concuſſus, de eccleſiæ ſanctæ Sophiæ, in quã confugerat, extrahitur: & miſſo fune in collo, per totam ciuitatem à mane uſque ad ueſperam tractus,in exilium miſſus moritur.

Hoc tempore,in una urbe Ciliciæ,conſtat Theophilum archidiaconum extitiſſe, qui Chriſtũ & eius genitricem abnegando,diabolo reuerentiam præbuit.qui poſtea per diabolum,ad quod uolebat promotus:tandem ad cor rediens, & cum fletu dura pœnitentia ſe affligens, mediante beata Virgine Maria,ueniam & gratiam recuperauit.

Hic Vigilius,licet malè papatum intrauerit:eo quòd eſſet cupidus ad papatum,quum eſſet Siluerij papæ archidiaconus:propter ipſius conſilium Siluerius papa,ab Imperatrice Theodora,exilio eſt relegatus,ut ei in papatu ſuccederet:quia tãdem reuera pœnituit: & pro fide exilio relegatus,ibidem feliciter uitam terminauit.

Huius tempore apud Conſtantinopolim quinta ſynodus congregata eſt,ſub Iuſtiniano Imperatore, contra Theodorum & omnes hæreticos,qui beatã Virginem tãtùm hominem,& nõ Deum & hominẽ genuiſſe

IMPERATORES.

Arbure,qui fuit rex ipſorũ, & cum Rotario ſucceſſore ipſius, ſic facti ſunt amici, quaſi eſſent Germani: & inierunt concilium,quomodo regnum Italicum à Iuſtino Imperatore & eius ſucceſſoribus eripere poſſent. Quod & factum eſt: & abſolutum eſt regnum Italicum à iugo Conſtantinopolitano. Anno à Chriſto nato, 560

Et ab illo tempore,Romani per patritios cœperunt dominari.

Et factum eſt regnum Italiæ habitatio Longobardorum: qui Mediolano, Ticino, Brixia & Pergamo depopulatis,ibidem prius habitare cœperunt.

Poſt Rotarium,regnauit Guiſulphus & Heberectus.

Cui Heberecto ſucceßit rex Luitbrandus.

Luitbrando uerò ſucceßit Grunualdus.

Et illius filius Romualdus Samnitibus imperabat.

Illis temporibus, Longobardi, licet eſſent baptizati, nihilominus colebant idola, ſicut arbores: & etiam more beſtiali, ſimulachrum ſerpentis uiperæ.

A quo errore, uir ſanctus Barbatus nomine,Beneuentanus epiſcopus,ipſos retraxit.Nam & arborem quam colebant, ſuccidit:& ſimulachrum uiperæ aureum,in calicem commutauit.

Poſtea in Longobardorum regno ſucceßit Aſtulphus rex: contra quem uenit rex Pipinus,rex Frãciæ,uocatus per papam:ſicut oſtenditur,ubi de Pipino agitur.

Iſtius Romualdi temporibus, corpus ſancti Bartholomei,de India primò peruenit in inſulam Liparim:poſtea in Beneuentũ tranſlatum eſt.

Huius Iuſtini tempore,Armenij fidem Chriſtianam receperunt.

Eo tempore Longobardi comam capitis tondebant: & hoc, à ceruice

PONTIFICES.

Anni à Christo nato,

genuiſſe affirmabant.

Hoc tempore ſanctus Medardus, epiſcopus Nouiomenſis obijt: quem Clotarius rex Sueſsionis cum magna gloria ſepeliuit.

Circa hæc tempora, ſanctus Remigius obijt, qui ſeptuaginta duobus annis catholicè Remenſem rexit eccleſiam.

PELAGIVS. LXIII

558 Pelagius primus, natione Romanus, ex patre Iohanne, ſedit annis quatuor, menſibus decem, diebus octodecim. Et ceſſauit epiſcopatus menſibus quatuor, diebus uigintiquinq;.

Hic cōſtituit, ut hæretici uel ſchiſmatici per ſeculares poteſtates punirentur.

Hoc tempore beatus Brendanus in Scotia clarus habetur.

Iſte papa culpatus fuit de morte Vigilij: ſed corā omni populo, tangendo crucem & Euangelium, ſe purgauit.

Huius tempore oſſa protomartyris Stephani Romam ſunt delata: & cum ſancto Laurentio in uno ſepulchro collocata.

IOHANNES. LXIIII

562 Iohannes tertius, natione Romanus, ex patre Anaſtaſio, ſedit annis duodecim, menſibus undecim, diebus uigintiſeptem. Et prius ceſſauit epiſcopatus, menſe uno, diebus tribus.

Hic reparauit & reſtaurauit cœmiteria ſanctorum martyrum.

His temporibus Fortunatus poëta, uir egregius, uita & ingenio præclarus, Italus: Turonum ueniens, geſta beati Martini epiſcopi conſcripſit. Deinde in Pictauiēſem epiſcopum ordinatus eſt.

Eodem tempore ſanctus Maurus, ſancti Benedicti diſcipulus, qui de Italia Gallias uenerat, poſt laudabilem uitam monaſticam, migrauit ad CHRISTVM: & prope Pari-

IMPERATORES.

Anno à Christo nato,

ceruice uſque ad occipitium. Nam ceruicem uſque ad occipitium radentes nudabant. Capillos à facie uſque ad ipſum os, demiſſos habebant. Veſtimenta eorum, larga erant, & longa: & maximè linea, qualia Phriſones habere ſolent. Caligæ uerò eorum, dependentes erant uſque ad pollicem: quæ hincinde laqueis corrigiarum ligatæ erant.

Iuſtinus uerò imperator, qui fuit uir Catholicus, in maiori pace dies ſuos finiuiſſet, ſi ad conſilium uxoris ſuæ Narſem patritium ſuum nō turbaſſet.

Ex omni autem parte, bello Iuſtino inſurrexerant, poſtquàm Narſes, qui multum timebatur, à Iuſtino receſſerat.

Erat enim Narſes uir pijſsimus, in religione catholicus, in pauperes munificus, in reparādis ſanctorum baſilicis ſtudioſus: uigilijs & orationibus in tantum intentus, ut plus ſupplicationibus ad Dominū profuſis: quàm armis bellicis uictoriam obtineret.

TIBERIVS. LIIII

Tiberius ſecūdus, imperauit annis ſeptem. 577

Tempore huius Imperatoris, Longobardi Italiam magna & potenti manu ceperunt, & depopulati ſunt eam.

Gothi qui erant Pagani, & hæretici facti ſunt Chriſtiani.

Hic Chriſtianiſsimus Tiberius, & in pauperes pijſsimus, theſauros palatij magnos multis pauperibus erogabat.

Et quū ipſum Auguſta, eo quòd omnes theſauros pauperibus erogaret, tanquam diſsipatorem Reipublicæ argueret. Confido in Domino (inquit) quòd Fiſco noſtro nihil deerit pecuniæ, ſi enim de his quæ nobis Dominus contulit, eleemoſynas faciemus. Theſauros autem cō-

Anni à Christo nato, ſios quieſcit tumulatus.

Hoc tempore ante aduentum Longobardorũ in Italiam, igneæ in cœlo acies uiſæ ſunt: de quibus ſcribit beatus Gregorius in Homilia, Erunt ſigna in Sole & Luna, &c.

Iohannes uerò papa, poſtquàm perfecit in Vrbe eccleſiam Apoſtolorum Philippi & Iacobi, & dedicauit eam, ſepultus eſt in baſilica ſancti Petri Apoſtoli.

Circa hoc tempus, ſanctus Germanus Pariſienſis epiſcopus claret. Qui quum ægrotaret, iuſsit ex oppoſito ſui ſculpi in muro, Quinto calendis Maij. Cuius ſcripturæ cauſam, per mortem ipſius, quæ tali die euenit, conſtitit ſibi diuinitùs fuiſſe reuelatum. Sepultusq́ eſt in eccleſia, quæ uſq; hodie dicitur, ad ſanctum Germanum de Pratis.

BENEDICTVS. LXV

574 BEnedictus primus, natione Romanus, ex patre Bonifacio, ſedit annis quatuor, menſe uno, & diebus octodecim. Et ceſſauit epiſcopatus, menſibus tribus, & diebus decem.

Huius tempore Longobardi inuaſcrunt totam Italiam, comitante multa fame & mortalitate: in quibus magnis laboribus & afflictionibus, idem Benedictus papa mortuus eſt, & ſepultus in baſilica ſancti Petri.

PELAGIVS. LXVI

580 PElagius ſecundus, natione Romanus, ſedit annis† duodecim, menſibus duobus, diebus decem. Et ceſſauit epiſcopatus menſibus ſex, & diebus uigintiquinq;.

Aliud exemplar habet decem.

Hic ordinatus fuit abſq; iuſsione Principis.

Eo tempore Longobardi obſiderunt Romam, & multa uaſtatio ab eis in Italia fuit.

Portentum. Per idem tempus, tantæ pluuiæ fuerunt, quòd omnino homines putabant ut diluuium inundaret. Et talis

quiramus in cœlo. *Anno à Christo nato,*

Item quum ipſe tranſiret per quoddam palatium Imperiale, uidit caſu quãdam tabulam marmoreã, in qua erat crux inſculpta. Quumq́ illam tabulam feciſſet leuari, dicens indignum eſſe crucem pedibus calcari, quæ in peccatorib⁹ aut in frontibus hominum debet eſſe: apparuit ſub ipſa, alia tabula, eodem modo cruce ſculpta. Quumq́ & illam leuari feciſſet, apparuit tertia cæteris conſimilis tabula. Et quum Imperator admirando & illam leuari feciſſet, inuenit infinitum theſaurum.

MAVRITIVS. LV

MAuritius, imperauit annis uiginti. 582

Eodem tempore, ſanctus Gregorius inſignis habetur.

Arſaces aduerſus Romanos dimicantes, auro magis quàm ferro pelluntur.

Hic fuit uir fide Catholicus, & Reipublicę ſatis utilis: qui Perſas, & Armeniã, prælijs, incendijs, captiuitate hominum, primo Imperij eius anno per pręfectũ ſuum debellauit.

Huius tempore beatus Gregorius archidiaconus, in papam eligitur: & ipſe Imperialibus literis ſuũ affirmauit conſenſum.

Eo tempore in Saphat, non longè à Hieruſalẽ, tunica Domini inconſutilis inuenta eſt, ab epiſcopis Gregorio Antiocheno, Thoma Hieroſolymitano, & alijs, in arca marmorea. Hæc autem delata eſt in Hieruſalem.

Anno decimoquarto Mauritij, beatus Gregorius miſit in Angliã Auguſtinum monachum, pro conuerſione Saxonum, qui de nouo Britanniam intrauerant. Nam Britones, de quibus adhuc Gallenſes remanſerunt, ab Eleuthero papa iamdudum antea Chriſtiani facti fuerunt.

Tam

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato, talis clades fuit, qualem à ſeculo nullus meminit audiuiſſe.

580 Ab hoc Pelagio beatus Gregorius in Conſtantinopolim apocriſarius directus, hortatu Leandri Hiſpalenſis epiſcopi, libros Moralium & in Iob compoſuit.

Quum uero Tiberis ex prædictarum pluuiarum abundantia, in tantum excreuiſſet, ut ſuper muros Vrbem ingrediens, magnam partem regionis occuparet, ſecum trahens innumeram multitudinem beſtiarum, maximè ſerpentium, cum uno ingenti dracone. Quæ beſtiæ poſt diluuium putrefactæ, ex aëris corruptione, maximam mortalitatem hominum induxerunt: ita ut multæ domus in Vrbe, uacuæ remanerent. Ex qua clade, etiam papa Pelagius eſt defunctus. Sepultusque eſt in eccleſia ſancti Petri. *Cataclyſmus.*

GREGORIVS. LXVII

592 GRegorius primus, doctor, natione Romanus, ex patre Gordiano, ſedit annis tredecim, menſibus ſex, diebus decem. Cœpit quarto idus Martij. Prius tamen ceſſauit epiſcopatus menſibus quinque, & diebus ſedecim.

Hic doctor diuinarũ Scripturarum ſolertiſsimus, inquiſitor manſuetus fuit. *Inquiſitor.*

Hic compoſuit Homilias quadraginta, Iob & Ezechielem expoſuit. Regiſtrum paſtoralem fecit: Dialogum, & multa quædam alia bona addidit: nam multos libros compoſuit.

Hic in propria domo fecit monaſterium.

Meritò, terreſtris angelus uocatur, quia cœleſtem uitam duxit in terris.

In ſingulis eccleſiis Romanæ urbis, in remiſsionem humani generis, ſingulis diebus quadrageſimæ ſtatuit fieri Stationes, deuotioni fidelium celebrandas. *Indulgentiæ acceptæ.*

Et ne erro-

IMPERATORES.

Tandem Mauritius Imperator, cum beato Gregorio diſcordabant plurimùm: adeò ut poſt multas detrectationes, quas Papæ faciebat, etiam ſibi mortem minaretur. *Anno à Chriſto nato, 536.*

Apparuit autem Romæ quidam uir in monaſtico habitu, euaginatũ gladium habens, per ciuitatem tranſcundo, clamans: eodem anno Mauritium gladio perimendum. Quod Imperator percipiens, de malis ſuis pœnitens, per ſe & per alios Deum orauit, ut hãc retractaret ſententiã. His geſtis, audiuit in ſomnis uocem, dicentem: Vis ut hîc, aut in futuro iudicio tibi parcam. Et Imperator reſpondit: Amator miſerorum Deus, hîc mihi redde malum meum, ut in futuro parcas.

Poſtea Mauritius in Oriente conſtitutus, quum milites ſuos à rapinis & furtis cohiberet, nec tamen eis ſtipendia cõſueta daret: milites pro uocati, Phocã ſuper ſe, contra Mauritium, in Cæſarem creauerunt.

Quo audito, Mauritius ad inſulam quandam fugit: ibique cum uxore & duobus filijs, per Phocam interemptus eſt.

Hic primus ex Græcorum gente, Romano præfuit Imperio. *Portenta.*

Huius tempore, apud Daonium, mulier genuit infantem ſine oculis, ſine brachijs, ſine manibus. A lumbis autem, erat ut cauda piſcis.

In Nilo etiam flumine, apud inſulam Deltam, Syrenæ in ſpecie uiri & mulieris, ab exercitu Romano uiſæ ſunt, à mane uſque ad meridiem.

Tritones quoque, ab exortu Solis, uſque ad horam diei nonam uiſi ſunt.

Puer quadrupes & duos uerticès habẽs, Conſtãtinopoli naſcitur.

Hoc tempore, Iohannes Alexandrinus epiſcopus: qui ob eximiã in CHRISTI pauperes pietatem, dictus fuit Iohannes eleemoſynarius claruit.

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato, 122

Et ne erroris antiqui ſemen, de cætero pullularet, imaginibus dæmonum capita & cætera membra, fecit generaliter amputari. Vt per hoc, extirpata radice hæreticæ prauitatis, palma Eccleſiaſticæ ueritatis plenius exaltaretur.

Is autem in Canone addidit, Dieſq́ noſtros in tua pace diſponas.

Fecit etiam ſupra Apoſtolorum corpora Petri & Pauli iugiter celebrari à Papa, ſiue à Cardinalibus.

Hic inſtituit per ſeptiformem Litaniam, placare iram Dei. Septiformis uerò dicta ideo eſt: quoniam tali modo ſic ordinata fuit,

In primo choro, fuit omnis clerus.
In ſecundo, Abbates cum monachis.
In tertio, Abbatiſſæ cum omnibus congregationibus ſuis.
In quarto, omnes infantes.
In quinto, omnes laici.
In ſexto, omnes uiduæ.
In ſeptimo, omnes coniugatæ.

...itulus ...ontifi... ...m no... ...u.

Hic primus fuit inter Pontifices, qui ſe Seruū ſeruorum Dei inſcripſit.

Et licet uita & ſcientia fuerit præclarus, multos tamen (& maximè poſt mortem) habuit detrectatores: adeò quòd propter deteſtationem ipſius, & memoriæ deletionem, omnes libri ſui comburi debebant. Niſi Petrus, eius diaconus, Spiritum ſanctum, quem in ſpecie columbæ uiderat ſuper ipſum ſediſſe, dum libros eius conſcripſiſſet, confirmaſſet iuramento, & mortis ſuæ termino, quem prædixit, legendo in publico Euangelium.

SABINIANVS.
LXVIII.

604 SAbinianus, ſedit anno uno, menſibus quinque, diebus nouem. Et ceſſauit epiſcopatus menſe uno, & diebus uigintiſex.

Hic conſtituit, ut horæ diei per eccleſias pulſarentur.

Hic quum beato Gregorio poſt mortem derogaret, & maximè illius liberalitati: & propter hoc, manum adiutricem egenis ſubtraheret: ſanctus Gregorius ipſum ter, per uiſum, pro culpa redarguens: & quarto, quum ſe corrigere nollet, in capite percuſsit: quo tactu etiam euigilans, uexatus in capite expirauit.

Romanum imperium iam inclinatur.

BONI-

PONTIFICES.

BONIFACIVS. LXIX

Anni à Chriſto nato, 606

Bonifacius tertius,natione Romanus, ſedit menſibus octo, diebus uigintiocto.

Hic papæ incipiunt.

Hic conſtituit,ut nitidus pannus ſuper altare poneretur.

BONIFACIVS. LXX

607 Bonifacius quartus,natiõe Marſorum, de ciuitate Valeria, ex patre Iohanne Medico,ſedit annis ſex,menſibus octo,diebus † duodecim.Et ceſſauit põtificatus mẽſibus ſeptem,diebus uigintiquinque.

Aliud exẽplar habet, 22.

Hic obtinuit,ab Auguſto Phoca Imperatore,ut eccleſia beati Petri Apoſtoli,caput eſſet omniũ Eccleſiarũ:quia Cõſtantinopolitana,primam omniũ eccleſiarũ ſe ſcribebat.

Iſte Bonifacius papa & Chriſtiani templũ,quod dicitur Sancta Maria Rotũda,ubi multoties à dæmonibus percutiebantur Chriſtiani,rogauit Imperatorẽ Phocam, ut condonaret ei hoc templũ,ita mirabiliter dedicatũ ad honorem Cybelis matris deorum,& Neptuni dei marini,in calendis Nouembris:ut ipſe poſſet dedicare illud ad honorem beatæ uirginis Mariæ & omniũ ſanctorum. Quod Cæſar ei conceſſit.Et ipſe Papa cum Romano populo,in die calendarũ Nouembris, illud dedicauit. Et ſtatuit,ut in ipſo die Romanus pontifex ibi celebraret Miſſam:& deinde accipiat corp⁹ & ſanguinem Domini noſtri IESV CHRISTI,ſicut in die Natalis Domini.Et in iſto die,omnes Sãcti cũ Virgine matre CHRISTI Maria & ſpiritibus cœleſtib⁹,& omnis populus Chriſtianus habeat feſtiuitatem. Et defuncti,habeant per Eccleſias totius mũdi,ſacrificium ſequenti die, pro redemptione animarum.

DEVSDEDIT. LXXI

613 Deuſdedit,natione Romanus, ex patre Stephano ſubdiacono,ſedit annis tribus,diebus uiginti, Et ceſſauit pontificatus menſe uno,

IMPERATORES.

PHOCAS. LVI

Anni à Chriſto nato, 604

Phocas,imperauit annis octo. Iſte,ſeditione militari Imperator effectus eſt.

Mauritium Auguſtum nobilem & multos interfecit.

Prælia grauiſsima aduerſus Regem Perſarum exercitatus eſt:quibus Romani fortiter debellati,plurimas prouincias & ipſam Hieroſolymam dimiſerunt.

Hic conceſsit beato Bonifacio Papæ quarto, Pontifici Romano templum, quod Pantheon dicebatur:ut conſecratur, in honore beatæ Mariæ & omnium Sanctorum.

Priſcus autem,Phocæ homicidiũ non ſuſtinẽs,ad Heracliũ in Aphricam mittit:ut filiũ ſuum Heraclium contra Phocam mitteret. Quod & factum eſt.Nam Heraclius nauigio ueniens,Phocam uicit.

HERACLIVS. LVII

Heraclius,cum Conſtantino filio ſuo imperauit annis triginta & uno. 612

Huius tẽporibus Siſebuſtus Gothorũ glorioſiſsimus princeps, plurimas Romanorũ ciuitates ſibi rebellantes ſuſcepit: & Iudæos regni ſui ſubiectos, ad fidem CHRISTI conuertit.

Tertio anno huius Heraclij Imperij,Coſroës rex Perſarum,multã partem Reipublicæ Romanæ cepit. Deuaſtauitq; Hieroſolymam, & uenerabilia loca incendit.Qui populorũ captiuans copians,unà cum patriarcha Zacharia, & precioſo ligno Sãctæ crucis,in Perſidẽ duxit.

Anno autem Heraclij duodecimo, Coſroës rex Perſarum interemptus eſt ab Heraclio.Et tunc populus à captiuitate liberatus,cum Sancta cruce reuocatus eſt.

Eo tempore, Mahumetus propheta Saracenorum ſurrexit. Mahumet.

Fuit autem magus. Et quia epilepticus,ne perciperetur,dicebat ſe tunc

PONTIFICES.

Anni à Christo nato, uno, diebus uigintiſex.

Hic dum quendam oſcularetur leproſum, ſtatim à lepra mundatus eſt.

BONIFACIVS. LXXII

616 Bonifacius quintus, natione Cãpanus, de ciuitate Nicopoli, ſedit annis quinque, diebus tredecim. Et ceſſauit pontificatus menſibus ſex, diebus tredecim.

Hic conſtituit, ut fures eccleſiarum eſſent anathematizandi.

Et ut teſtamentum ualeret, iuſſione Principis.

Et ut acolytus, reliquias martyrũ non audeat leuare.

Sepultus eſt apud ſanctũ Petrũ.

HONORIVS. LXXIII

621 Honorius primus, natione Cãpanus, ex patre Petro Moſcorſi, ſedit annis duodecim, menſibus undecim, diebus ſeptemdecim. Et ceſſauit pontificatus menſibus ſeptem, diebus octodecim.

Hic cõſtituit, ut in omni ſabbato ad Sanctum Petrum procederent Litaniæ.

Hic etiam clerum ſalubriter erudiuit. Ac ſuper eleemoſynas, quas quotidie pauperibus diſtribuebat, larga manu, multas eccleſias auro argentoq; decorauit.

Hic ſepultus eſt apud Sanctum Petrum.

Hoc tempore Anaſtaſius, martyrio coronatur. Qui natus in Perſide, magicas artes à patre didicit. Sed mox ut à captiuis Chriſtianis nomen CHRISTI didicit, Hieroſolymã petens, poſt baptiſmũ monachus efficitur. Et tandem à Saracenis captus, diuerſis & grauiſsimis pœnis interimitur.

Mox quidam dæmoniacus, eius tunica indutus, curatus eſt. Cuius corpus Heraclius imperator, deuictis Perſis, deducens Romã, in monaſterio ſancti Pauli ad Aquas Saluias collocauit.

Hic

IMPERATORES.

tũc loqui cum angelo, quotieſcũq; caderet. Et de principatu latronũ, peruenit ad regnum. A quodam etiam monacho, nomine Sergio, apoſtata, ad decipiẽdum populum informabatur.

Anno à Christo nato, 612

Heraclius deuicta Perſide cũ gloria rediens, Zachariam prophetam & omnem populum Chriſtianum captiuum Hieroſolymam reduxit (ut diximus) cum Sancta cruce, quam à Coſdroẽ receperat, portãs, ornatus regio ſtẽmate: dum per portam, per quam CHRISTVS baiulans crucem ad paſsionem ſuã exiuit, uellet intrare, porta diuinitùs clauditur. Eiq; humiliato, rurſum ad intrandũ aperitur. Et ita, cruce relata, celebritatẽ Exaltationis ipſius crucis, inſtituit fieri annuatim.

Hoc tempore floruit Iſidorus Hiſpalenſis epiſcopus, beati Leandri ſucceſſor.

Hic uir eruditiſsimus, Etymologiarum librũ compoſuit. Chronica etiam, à tempore Iouiniani uſq; ad obitum ſuum conſcripſit.

His temporibus floruit ſanctus Gallus, abbas in Alemania, ſancti Columbani diſcipulus.

Anno Imperij Heraclij decimoquinto, Saracenos qui hactenus ſub regno Perſarum fuerant, Heraclius ipſos deuictos Romano reddidit imperio.

Hoc tempore, Mahumet princeps Saracenorum moritur, poſtquàm Abia principatur.

Heraclius autem, quum eſſet aſtronomus, uidit in aſtris, regnum ſuum à circunciſa gente uaſtandum: propter quod mandauit Regi Francorum, ut omnes Iudæos in regno præciperet baptizari. Quod & factum eſt.

Verùm poſtea inter Romanos & Saracenos bellum implacabile oritur: adeò ut Heraclius timẽs de cruce Domini, ipſam è Hieruſalem in Conſtan-

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato.

Hic etiam papa, eccleſiam ſancti Petri auro argentoq; ſplendidè decorauit: & eam tabulis æreis per totum cooperuit. Fecit etiam eccleſiam beatæ Agnetis, ubi requieſcit: & beati Pancratij, uia Aurelia: & quatuor Coronatorum. Sepultus eſt in Vaticano, in Eccleſia Sancti Petri.

SEVERINVS. LXXIIII

634 SEuerinus, natione Romanus, ex patre Abieno, ſedit anno uno. Et ceſſauit pontificatus menſibus quatuor, diebus uigintiocto.

Hic Pontifex, ſanctus & benignus fuit: amator cleri & pauperum. Res eccleſiarum & poſſeſsiones ampliauit. Sepultusq; eſt apud ſanctum Petrum.

IOHANNES. LXXV

635 IOhannes quartus, natione Dalmata, ex patre Venantio ſcholaſtico, ſedit annis ſeptem, menſibus nouem, diebus octodecim. Et ceſſauit pontificatus menſe uno, diebus tredecim.

Hic theſauris eccleſiarum diſtractis, multa milia hominũ per Iſtriã & Dalmatiam à ſeruitute redemit.

Sepultusq; eſt in Eccleſia Sancti Petri.

Hic Anaſtaſii & Vincentij ac aliorum martyrum corpora, de Dalmatia in Hiſtriam trãsferens, iuxta fontem Lateranenſem, in oratorio ſancti Iohãnis euãgeliſtę recõdidit.

THEODORVS. LXXVI

643 THeodorus primus, natiõe Græcus, ex patre Theodoro epiſcopo, de ciuitate Hieruſalem, ſedit annis ſex, menſibus quinq;, & diebus octo. Et ceſſauit põtificatus diebus quinquaginta duobus.

Hic conſtituit benedictionem cerei in Sabbato ſancto.

Hic librũ pœnitentialẽ cõpoſuit.

Hoc tempore, Paulus Cõſtantinopolitanus epiſcopus, Pyrrhi ſucceſſor, non tantùm uæſana ſua doctrina,

IMPERATORES.

Anni à Chriſto nato.

Conſtantinopolim trãſtulit. Cuius pars magna, poſtea anno Domini milleſimo ducenteſimo quadrage- 1247 ſimoſeptimo, ad inſtantiam Chriſtianiſsimi Ludouici Regis Francorum, Pariſiis eſt translata.

Eo tempore, ſancta Aurea claret, quam ſanctus Eligius monaſterio, quod ipſe conſtruxerat Pariſiis, præfecit.

Anno Heraclij uigeſimooctauo, Saraceni, qui ſibi rebellauerant, deſtructa Hieroſolyma, Antiochiã capiunt. 640

Demum Heraclius hydropicus effectus, moritur, Monotelitarum hæreſi maculatus, quæ negat in CHRISTO duas fuiſſe uoluntates. Nam ex quo crucem Domini in Hieruſalem portauerat, & in partibus illis fuerat commoratus, cum patriarcha Iacobitarum de fide diſceptans, ab eo decipitur.

Iacobitæ uerò ſunt Chriſtiani, quos Apoſtolus Iacobus ad fidem conuertit. Sed iam de fide malè ſentiunt. Aſſerunt quidẽ CHRISTVM de Virgine natum, & ad cœlos aſcendiſſe. At nequaquam Deum fuiſſe.

Tempore Heraclij, regnum Perſarum, quod uirtute ſua excuſſerat iugum à Romanis: tũc à Saracenis deuictum eſt. Nam Arabes pulſo Rege ipſorum Hormiſda, uſque in præſens poſsiderunt.

Siſebuſtus rex Gothorũ, in Hiſpania multas ciuitates quas Romani tenebant, ui occupauit. Et ab illo tempore ubique in orbe terrarũ cœpit deficere irrecuperabiliter dominium Romanorum.

CONSTANTINVS. LVIII

643 COnſtantinus tertius, in Italia cum Hiradona fratre eius, imperauit annis ſeptemdecim.

Iſte filius Heraclij in Sicilia interfectus eſt.

Sub hoc plurima pars Reipublicæ

PONTIFICES.

Anni à Christo nato,

ctrina, ſed etiam aperta perſequutione, Catholicos cruciat. Apocriſarios etiam Romanæ eccleſiæ, qui ad eius correctionem miſsi fuerãt, quoſdam carceribus, quoſdam uerò uerberibus affecit. Vnde & ipſum, ſicut anteceſſorem ſuum papa damnauit.

MARTINVS. LXXVII

649 MArtinus, de ciuitate Tudertina, prouinciæ Tuſciæ, ſedit annis ſex, mẽſibus† duobus, & diebus uigintiſex. Et ceſſauit pontificatus diebus † uigintiocto.

Aliud exemplar habet, mẽſe uno. Itẽ, ceſſauit diebus 26.

Hic dum celebraret Miſſam, ſpatarius Olympij miſſus eſt ad occidendum eum: qui leuando gladiũ, ſtatim cæcus effectus eſt.

Hic celebrauit Romæ Conciliũ, ubi damnauit praui dogmatis aſſertorem Paulum Conſtantinopolitanum, falſi nominis patriarcham. Propter quod Conſtantinus Imperator, ipſum Conſtantinopolim euocauit: & inde in exilium Cerſonam miſſus. Ibi ad CHRISTVM feliciter migrauit. Cuius feſtum agitur in craſtino ſancti Martini epiſcopi Turonenſis.

EVGENIVS. LXXVIII

655 EVgenius primus, natione Romanus, de regione Auentina, clericus à cunabulis, ex patre Ruffino, ſedit annis duobus, menſibus octo, diebus uigintiduobus. Et ceſſauit pontificatus menſe uno, diebus uigintiocto.

Hic autem omnibus & benignus & amabilis, maximæq́ſanctitatis, ſepultus eſt apud ſanctum Petrum.

VITALIANVS. LXXIX

657 VItalianus, natione Signenſis, prouinciæ Campaniæ, ex patre Anaſtaſio, ſedit annis quatuordecim, mẽſibus ſex. Et ceſſauit pontificatus menſibus duobus, diebus tredecim.

Hic cantum Romanorum compoſuit, & organo concordauit. Hic

IMPERATORES.

blicæ à Saracenis deſolata eſt. *Anno à Christo nato,* 643

Peſsimus in omnibus fuit. Nam Martinum papam interfecit.

Inſuper, ueniens Conſtantinus Romam, depoſuit quicquid erat ad ornatum ciuitatis Romæ, & ſecum in Siciliam aſportauit.

Anno Conſtantini ſexto, Saraceni Aphricam occupant.

Hic Conſtantinus, à Paulo Conſtantinopolitano deceptus, expoſuit typum contra fidem Catholicam: nec unam, nec duas uolũtates ſeu operationes in CHRISTO eſſe confitendas.

Ob hoc Martinus papa Concilium celebrãs ducentorum epiſcoporum, anathematizauit hęreticos. Tyrium, Sergium, Paulum quoquè præſentis erroris incentorem. Hac de cauſa, papa Martinus, de mandato Imperatoris Conſtantini capitur: & tandem Cerſonæ, ubi & ſanctus Clemens relegatus fuerat, in exilio moritur.

Eo tempore, ſanctus Hydocus, regis Britãniæ filius, regno & mundo relicto, eremita effectus, in pago Pontino requieuit in CHRISTO.

Hic Conſtantinus Imperator, multos orthodoxorum uerberibus & exilijs condemnauit. Eo quòd hæreſi ſuæ acquieſcere nollet. Propter quod, dum apud Conſtantinopolim penè eſſet omnibus exoſus, ad Italiam nauigauit, uolens ipſam recipere è manibus Longobardorũ, & ibi requieſcere & reſidere.

At quũ ad Beneuentanorũ fines acceſsiſſet, Grunualdus eiuſdẽ prouinciæ dux fortiter reſiſtẽdo, ipſius exercitũ debellauit. Cernens igitur quòd ibi non proficeret, Romã perrexit. Cui ſexto ab Vrbe miliario, Vitalianus papa reuerenter occurrit: & eum ad baſilicam beati Petri, cum populi frequentia perduxit. Et quum in Vrbe per duodecim dies reſidiſſet, magna ductus cupi-

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato,

Hic nuncios ſuos direxit ad Imperatorem, iuxta conſuetudinem, ſignificans de ſua ordinatione. Qui nuncij poſtquàm reuerenter fuiſſent recepti, renouatis Romanę eccleſiæ priuilegijs, redierunt: portantes Euangelia auro conſcripta, & precioſis gemmis decorata: quæ Imperator ſancto Petro Apoſtolo tranſmiſerat. Sepultusq́ eſt apud ſanctum Petrum.

Hic propter quendam Græcum, Theodorum nomine habitu monachum, & magnæ literaturæ uirum, Cantuarienſis eccleſiæ in Anglia præfecit in epiſcopum. Qui Theodorus ſcripſit Pœnitẽtialem librũ, mirabili & cauta diſcretione diſtinguens modum ſingularum culparum. De quo libro, in iure Canonico frequenter fit mentio.

DEODATVS. LXXX

671 DEodatus, natione Romanus, ex monacho, de patre Iouiano, ſedit annis quatuor, menſibus duobus, diebus quinque. Et ceſſauit pontificatus menſibus quatuor, diebus quindecim.

Hic tantæ benignitatis fuit, ut omnem hominem à maiori uſque ad minorem, ad ſe uenientem, conſolatum dimitteret.

Huius tempore tranſlatum eſt à monte Caſsino corpus ſancti Benedicti, ad cœnobium Floriacenſe, quod eſt celebre in Aurelianenſi diœceſi. Et etiã corpus ſororis ipſius Scholaſticæ. Hic ſepultus eſt apud ſanctum Petrum.

DONNVS. LXXXI

675 DOnnus, natione Romanus, ex patre Mauritio, ſedit annis † tribus, menſibus ſex, diebus decẽ. Et ceſſauit pontificatus menſibus duobus, diebus quindecim.

Aliud exẽplar habet, anno 1. mẽſib. 5

Hic decorauit illum locum ante baſilicam ſancti Petri, qui dicitur Paradiſus.

Sepultusq́ eſt apud ſanctũ Petrũ.

AGA-

IMPERATORES.

cupiditate, uaria ornamentorum genera ex ære & marmore, quib⁹ urbs ornabatur, in Tiberim uexit, ut Cõſtantinopolim trãsferret. Inter quæ, baſilicam Dei genitricis & martyrũ, quæ olim Pãtheon dicebatur, æreis tabulis coopertam diſcooperuit. *Anni à Chriſto nato,* 661

Igitur à Roma digreſſus, quum in Siciliam nauigaſſet, in balneo à ſuis occiditur.

Poſt deceſſum eius, milites quendam Armenium, Mezentium nomine, Imperatorem creauerunt.

Sed non multò pòſt Conſtantinus, Cõſtantini filius, ibidem nauigio ueniẽs, imperialem purpuram ſumpſit: & Mezentium cum interfectoribus patris ſui, morte turpiſſima condemnauit.

Hoc tempore Humarus princeps Saracenorũ, in loco, ubi prius fuerat templum Iudæorum, quod Veſpaſianus deſtruxerat: templum quod nunc eſt in Hieruſalem conſtruxit, in quo adorant Saraceni.

His temporibus, Francorũ exercitus de Prouincia ueniens, Longobardiam intrauit. Cui quum Grunualdus cum Longobardis occurriſſet, & fugam ſimulans, tentoria uacua quidem hominibus, ſed plena bonis, maximè uino relinquens: & Franci putantes eos metu ipſorum fugiſſe, ad tentoria perueniſſent, & cibo repleti, potu inebriati, in nocte dormirent: Grunualdus cum ſuis irruẽs ſuper eos, penè omnes extinxit.

CONSTANTINVS. LIX

COnſtãtinus quartus, filius Cõſtantini, imperauit annis ſeptemdecim. 670

Huius tempore Saraceni Siciliam inuadunt, & cum ſpolijs multis recedunt.

Iſtius etiam tempore, ſexta ſynodus celebratur Cõſtantinopoli, contra Gregorium patriarcham, ubi adfuerunt ducenti & octo epiſcopi.

Hic

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato,

AGATHO. LXXXII

Agatho, natione Siculus, ſedit annis duobus, menſibus ſex,
678 diebus tribus. Et ceſſauit pontificatus anno uno, mẽſibus ſeptem, diebus quindecim.

Hic etiã dum quẽdam leproſum oſcularetur, ſtatim mundatus eſt.

Huius tempore † Rauẽnata eccleſia, quæ diu ſedi Apoſtolicæ rebellis fuerat, ad obedientiam rediјt.

In alio exẽplari eſt, Beneuẽtana.

Huius tempore celebrata eſt ſexta ſynodus apud Cõſtantinopolim, ducentorum ſexagintaquatuor epiſcoporum. Sepultus eſt apud ſanctum Petrum.

LEO. LXXXIII

681 Leo ſecũdus, natiõe Siculus, ex patre Paulo, ſedit annis tribus, menſibus decẽ, diebus ſeptẽdecim. Et ceſſauit pontificatus menſibus undecim, diebus uigintiduobus.

Hic cõſtituit Pacem dare in Eccleſiis totius Chriſtianitatis fidelibus, poſt Agnus Dei.

Hic fuit eloquentiſsimus, in Diuinis Scripturis ſufficienter inſtructus: Græca Latinaq́ lingua eruditus. Erga inopum prouiſionẽ, non ſolùm mentis pietate, ſed etiam ſtudiј labore ſollicitus.

Huius tempore, procurãte Deo & ipſius labore, eccleſia Beneuentana, poſuit ſe ſub ordinatione ſedis Apoſtolicæ: ut defuncto archiepiſcopo, qui electus fuit iuxta antiquam cõſuetudinem, ueniat ad Romanam curiam ordinandus.

Antiſymoniacus.

Hic fecit conſtitutionem, ut qui ordinandus fuerit archiepiſcopus, nulla conſuetudine, pro uſu palliј aut diuerſis officiјs, aliquid perſoluere eccleſiæ debeat. Hic ſepultus eſt in eccleſia beati Petri.

BENEDICTVS. LXXXIIII

684 Benedictus ſecundus, natione Romanus, ex patre Iohãne, ſedit annis duobus, menſibus decem, diebus duodecim. Et ceſſauit pontificatus

IMPERATORES.

Anno à Chriſto nato, 679

Hic autem fuit, fide Catholicus, moribusq́ modeſtus. Sapienti quoq; uſus eſt conſilio cum Arabibus qui Damaſcum inhabitabant, & cum Bulgaris pacem firmiſsimam fecit.

Reſtaurauit etiam eccleſias, quæ per hæreticos diruptæ fuerant, à temporibus Heracliј proaui ſui.

Inſurrexit contra Monotelitas, quos pater & auus protraxerant, ſatagens eorum opiniones delere. Pro quo & ſextam ſynodum uniuerſalem congregauit Conſtantinopoli, in qua fuerunt ducenti † octogintanouẽ epiſcopi. Quæ ſynodus, in uno Domino noſtro IESV CHRISTO duas naturas & duas uoluntates declarauit.

In alio exẽplari eſt, 190.

Huius anno primo Grunualdus Longobardus, rex Beneuentanorum, quum † quarta die poſt phlebotomiã accepto arcu columbam percutere niſus eſt: unde uena brachiј eius dirupta eſt, & ſuperponentibus medicis uenenata medicamẽta defunctus eſt.

Aliud exẽplar habet, nono.

Huius temporibus peſtilentia Ticina ciuitas adeò depopulata eſt, ut hominibus per iuga montium fugientibus, inter præfatam urbem herbæ naſcerentur & fruteta.

Mortuo autem apud Conſtantinopolim orthodoxo Auguſto, filius eius Iuſtinianus ſibi ſucceſsit in imperium.

Huius etiam Conſtantini tempore, regis Perſarum coniux nomine Cæſarea, de Perſida cum paucis fidelibus clàm uenit Conſtantinopolim. Vbi quum per Imperatorem de ſacro fonte leuata fuiſſet: quum multùm requiſita à ſuis fuiſſet, & tandem inuenta, ad uirum redire nollet, niſi primùm Chriſtianus efficeretur: ipſe cum quadraginta milibus Conſtantinopolim pacificè ueniens, cum omnibus baptizatus eſt.

Eo tem-

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato,

ficatus menſibus duobus, diebus quindecim.

Hic autē Benedictus, ex uitæ ſanctitate cōcordans cum nomine, multas in Vrbe eccleſias reſtaurauit.

Sepultusq́ eſt apud ſanctū Petrū.

IOHANNES. LXXXV

686 IOhannes quintus, natione Syrus, ex ciuitate Antiochia, ex patre Habundo, ſedit anno uno, diebus decem. Et ceſſauit pontificatus diebus duobus.

CONON. LXXXVI

687 COnon, natione Romanus, de regione Cæliomōtis, ex patre Benedicto, ſedit annis duobus, mēſibus undecim, diebus nouē. Et ceſſauit pōtificatus menſe uno & diebus octodecim.

Hic ſanctæ & multùm commendabilis uitæ, ſepultus eſt apud ſanctum Petrum.

SERGIVS. LXXXVII

689 SErgius, natione Syrus, de regione Antiochena, ex patre Tiberio, ſedit annis nouem, menſibus octo, diebus uigintitribus. Et ceſſauit pontificatus menſe uno, diebus uiginti.

Hic conſtituit, ut Agnus Dei, ter cantetur in Miſſa, in fractione corporis Dominici.

Hic Deo ſibi reuelāte, inuenit in ſacrario beati Petri capſam argēteā in loco obſcuriſſimo, multæ annoſitatis: ita ut argētea non appareret, in qua ſigillū erat expreſſum. Quo ablato, inuenit crucem, precioſis lapidibus adornatam, & ineffabilem portionem crucis Dominicæ interius repoſitam, quæ in die ſanctæ Crucis adoratur.

Corpus primi Leonis papæ, Deo reuelante, tranſtulit apud Virzenburg Oſterfranck.

Sanctus Kilianus cum ſocijs ſuis, martyrio coronantur.

Sergius uerò poſt laudabilem uitam ſepultus eſt apud ſanctū Petrū.

LEO

IMPERATORES.

Anni à Chriſto nato,

Eo tēpore Bulgari ultra Mœotides paludes habitantes, ubi eſt magna Bulgaria, fines Romanorū deuaſtabant. Quos quia Cōſtantinus Imperator ſuperare non ualuit, in confuſionem Romanorum pacem cum ipſis contraxit, annua tributa eis perſoluendo.

IVSTINIANVS. LX

IVſtinianus ſecundus, Imperator, annis decem imperauit. 687

Iſte contraxit pacem cum Saracenis decennio, terra mariq́.

Hic bonus, prudēs & largus, Romanum imperium auxit nimis. Cuius geſta leguntur in Pantheon.

Et condidit multas leges, & eccleſiaſtica officia multū honorauit.

Sed circa finem ſuum ſextam ſynodum, quam pater ſuus fecerat, infirmare nititur. Et Sergium papam, in hoc ſibi reſiſtentem, & eccleſiam, fruſtrà turbare molitur.

Anno igitur ſuo decimo, Leo patritius Iuſtinianum regno priuat. Eumq́ naſo & lingua priuatum, in exilium Corſonam relegat.

Hoc tempore, Beda uenerabilis presbyter claret.

Circa idem tempus, ſanctus Columbanus, de Hibernia uenit in Burgundiam.

LEO. LXI

LEo ſecundus, imperauit annis tribus. 697

Huic Tiberius ab imperio pulſo, naſum abſcidit: eoq́ in exiliū in Corſonam retruſo, imperauit pro ipſo.

Eo tempore, ſchiſma magnum fuit. Nam ſynodus Aquileiæ facta, quintam uniuerſalem ſynodū à Iuſtiniano primo & Vigilio papa Cōſtantinopolim celebrata, ſuſcipere noluit. Quod Sergius papa, ad concordiam reduxit.

TIBERIVS. LXII

TIberius ~~ſecundus~~ imperauit annis ſeptem. 700

Huius tēporibus Giſulphus dux

G 2 Bene-

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato,

LEO. LXXXVIII

698 Leo tertius, natione Romanus, ex patre Nicolao diacono, ſedit annis duobus, mēſib⁹ undecim.

Hic Leo nō omiſſus, ultimū Leonē facit undecimum.

Hic per patritium Romanorum factus eſt papa.

Hoc tempore ſanctus Lābertus epiſcopus, quia Pipinū principem alterius Pipini, qui fuit pater Caroli increpare auſus fuit, quòd pellicem Alpaidem nomine, ſuæ uxori Plectrudi ſuperduxerat: ab Odone, fratre Alpaidis occiditur Leodij, & in Traiecto tumulatur. Sed poſtea in epiſcopatu Leodienſi eſt trāslatus.

Hic Leo in Romanorum Chronicis, in catalogo Pontificum non ponitur, fortè propter malū introitum. Vnde apud ipſos, & etiam in Decreto, ſequens Leo tertius nominatur.

IOHANNES. LXXXIX

701 Iohānes ſextus, natione Græcus, ex patre Patrono, ſedit annis tribus, mēſibus duobus, diebus uigintitribus. Et ceſſauit pōtificatus menſe uno, diebus nouemdecim.

Hic coronatur martyrio, ſepultusq́ eſt in eccleſia ſancti Stephani ad Catatumbas.

IOHANNES. XC

704 Iohannes ſeptimus, natione Romanus, ex patre Gregorio, ſedit annis tribus, menſibus ſeptem, diebus ſeptemdecim. Et ceſſauit epiſcopatus menſibus nouem.

Hic fuit eruditus ſcientia, & facundus in eloquentia.

Hic fecit oratorium ſanctæ Mariæ Dei genitricis, intra eccleſiam beati Petri apoſtoli: cuius parietes Moſaico opere depinxit: ibiq́ ante altare ſepultus eſt.

SISINNIVS. XCI

708 Siſinnius, natione Romanus, ex patre Creſimundo ſedit diebus uiginti. Et ceſſauit pōtificatus menſibus ſex. Huius tempore maximum ſchiſma fuit.

CON-

IMPERATORES.

Anni à Chriſto nato.

Beneuentanus, Italiam deuaſtauit.

Tempore huius Tiberij quum Iuſtinianus in exilio Corſone poſitus, populo publicè aſſereret ſe adhuc Imperium reſumpturū, & populus zelo Auguſti ipſum interficere intenderēt, fugit ad principē Turcarū, qui ſibi germanam ſuam tradidit in uxorem. Eiusq́ fretus & Bulgarorum auxilio, imperiū recuperauit. Leonemq́ & Tiberiū Imperij occupatores, iugulat. Tantā in aduerſariorū ultionem exercens, ut quoties ſibi à naſo præciſo guttā defluentē rheumatis detergeret, penè toties aliquē de aduerſarijs occideret.

IVSTINIANVS. LXIII

Iuſtinianus ille ſecundus, imperauit annis † ſex. 707

In alio exēplari eſt, 7.

Iſte eſt idem qui ſuprà priuatus fuit imperio. Sed quia tali anno recuperauit Imperium, propter hoc iteratò repetitur ut nouus.

Igitur Iuſtinianus poſt reſumptionem imperij, fidem orthodoxam amplexus, Conſtātinum papam ad ſe Cōſtantinopolim inuitat: eumq́ uenientem & redeuntem, Apoſtolicæ dignitatis gloria honorat.

Porrò Iuſtinianus ſtatuit, Corſonam ubi fuerat in exilio euertere: & cōgregatis omnibus nauibus quas habere potuit, per patritium ſuum interfecit omnes, præter infantes.

Quumq́ & iteratò infantes uellet perimere, homines prouinciæ quendam exulem, Philippū nomine, ſibi præfecerunt. Qui Cōſtantinopolim ueniens, Iuſtinianum cum filio peremit.

PHILIPPVS. LXIIII

Philippus ſecundus, imperauit anno uno, menſibus ſex. 713

Iſte fugit in Siciliam propter exercitum Romanorum.

Hic quū eſſet hæreticus, omnes picturas eccleſiaſticas præcepit auferri: ꝑpter quod Romani imaginē numiſmatis ſui recipere noluerunt.

ANA-

PONTIFICES.

Anni à Christo nato, 708

CONSTANTINVS. XCII

COnſtātinus,natione Syrus, ex patre Iohanne,ſedit annis ſeptem,diebus quindecim.Et ceſſauit pontificatus diebus quadraginta.

Hic ſepultus eſt in Vaticano, in eccleſia ſancti Petri.

Hunc Iuſtinianus Imperator ad ſe uenire Cōſtantinopolim fecit:ac ſolenniter ipſum recipiēs,ut Dominica die in eccleſia ſanctæ Sophiæ Miſſam celebraret,rogauit communionem de manibus eius accipiens: ac uultum in terram proijciens, ut pro peccatis ſuis Dominum exoraret,poſtulauit:cūcta priuilegia Romanæ eccleſiæ renouando.

Hic etiam Philippū Imperatorem denunciauit hæreticū:eo quòd ſanctorum imagines deleuerat.

Sub hoc pontifice Choeret & Opha Reges Anglorum, Romam ueniunt.Ibiq́ in monachos attonſi, Regi regum militando,feliciter uitam finierunt.

Pontifex uerò ſepultus eſt apud ſanctum Petrum.

GREGORIVS. XCIII

715 GRegorius ſecundus, natione Syrus,ex patre Iohanne,ſedit annis ſedecim,menſibus octo, diebus uiginti.Et ceſſauit pontificatus diebus trigintaquinque.

In alio exēplari habetur, ſextam. Itē † ut quadrageſimā.

Hic conſtituit † quintam feriam per totam Chriſtianitatē † in Quadrageſima ieiunari, & Miſſarum celebritatem.

Huius tempore Bonifacius epiſcopus gentem Germanorum contulit ad CHRISTVM.

Huius tempore Petronax, ciuis Brixianus,diuino inſtinctu & Gregorij papæ hortatu animatus,cœnobium ſancti Benedicti apud caſtrū Caſsinum laudabiliter reędificauit: quod plus quàm centum annis à primo tempore Longobardorum deſolatum fuerat.

Quidam ſcribunt,quòd hoc tempore

IMPERATORES.

ANASTASIVS. LXV

Anni à Christo nato, 715

ANaſtaſius ſecundus, imperauit annis tribus.

Hic Philippum, captum oculis priuauit.

Iſte in omnibus malus fuit.

Huius exercitus Theodoſium elegit in Imperatorē. Qui Anaſtaſio deuicto, ordinauit ipſum in preſbyterum.

THEODOSIVS. LXVI

THeodoſius tertius, imperauit annis † duobus. 718

In alio exēplari eſt, uno.

Iſte benignus fuit, & humilis corde imperium tenuit:quem quidam Leo potentiſsimus,de imperio depoſuit.Qui poſtea clericus factus, reſiduum uitæ in pace deduxit.

LEO. LXVII

LEo tertius, cum Conſtantino filio,imperauit annis uigintiquinque. 720

Huius tempore, Saraceni Conſtantinopolim uenerunt: & tribus annis ciuitatem obſidentes abſceſſerūt,& inde multa bona abſtulerūt.

Anno Leonis tertio,Luitprādus Longobardorum rex,audiēs quòd Saraceni depopulata Sardinia,loca illa in quibus oſſa beati Auguſtini erant, dehoneſtarent:quæ propter Saracenorū uaſtationē de Hippona illuc uſq; delata fuerāt,legatos illic direxit:qui dato multo auro,precio ſaſillas reliquias ſecum detulerunt uſq; Genuā:ubi præfatus rex perſonaliter occurrens,cum magno gaudio & deuotione, ipſas papæ deferens,in eccleſia beati Petri Apoſtoli, quam extruxerat, honorificè ſepeliuit.

Huius Leonis tempore Richardus dux Phryſonum,ad prędicationem Valurammij Senonenſis epiſcopi adduct⁹ ut baptizaretur,cùm unum pedē lauachro impoſuiſſet, alterum retraxit:quærēs,ubi plures maiorū ſuorū eſſent,inferno uel paradiſo. Et audiēs,quòd in inferno:

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato, 718

pore ſanctus Ægidius, natiõe Græcus, uenit in Prouinciam.

Hic Gregorius prædictũ Bonifacium à Britãnia uenientẽ, epiſcopũ conſecrat. Et per ipſum, Verbũ Dei in Germania prædicat. Qui poſtea archiepiſcopus Maguntinus factus, cùm in Phryſia prędicaret, martyrio coronatur: & trãsfertur ad Vildenſe cœnobium, quod ipſe cõſtruxerat.

Hic etiam quum Leo imperator imagines CHRISTI & beatæ Virginis, & aliorum ſanctorũ in ciuitate Cõſtantinopolitana igne cremari iuſsiſſet: idem ipſi facere præcipiens, non ſolùm facere renuit, ſed etiam ipſum Imperatorem pro ipſo facto anathematizauit.

Hoc tempore Carolus pater Pipini, maior domus Frãciæ, Saxones debellat. Necnon Rheni tranſiens fluuium, Alemannos & Sueuos atque Barbaros perluſtrat: uſque ad Danubium omnia occupãdo. Subegit etiam Phryſones, Burgundiam & Lothoringiam. Saracenos quoquè de tranſmarinis partibus cum innumerabili multitudine in Prouinciã uenientes, Arelatę cum ipſis pugnando omnino deleuit.

Gregorius uerò diſtributis rebus monaſterijs & omni clero, ſepultus eſt apud ſanctum Petrum.

GREGORIVS. XCIIII

731 Gregorius tertius, natione Romanus, ex patre Marcello, ſedit annis † nouem, menſibus octo, diebus uigintiquatuor. Et ceſſauit diebus nouem.

In alio exẽplari habetur, decem.

Hic adiunxit in Secreta, Quorũ ſolennitas hodie in conſpectu gloriæ maieſtatis tuæ celebratur, Domine Dominus noſter, in toto orbe terrarum, &c.

Et fecit recedere totam Italiam à poteſtate Leonis Auguſti hæreſiarchæ, ob depoſitionem imaginũ.

Huius tempore Alebrandus rex Lõgobardorum Romam obſedit. Sepul-

IMPERATORES.

intinctum etiã pedem retraxit. Melius eſt (inquiens) ut plures quàm pauciores ſequar. Et ita ludificatus eſt à diabolo, quum ſibi permulta bona in annos plurimos promitteret, tertia die ſubita morte extinctus fuit.

Anni à Chriſto nato, 720

Hic Leo imperator, à quodam transfuga fidei ſeductus, cõtra imagines Dei & ſanctorum, bellum indixit, easq́; ubique deponi, & incendi iubet. Pro quo errore, ei Gregorius papa ſcripſit. Sed in uacuum multum redarguit. Conſtantinopolitani quoq; pro depoſitione imaginum contra ipſum tumultuãtur. Aliqui etiã pro hac re martyrizãtur.

Eo tempore gens Saracenorum per mare anguſtum trãſiens, totam Hiſpaniam occupauit. Et quum poſt decem annos etiã Aquitaniam occupare uoluiſſet, Carolus Martellus cum eis bello congrediens, plus quàm trecenta milia de eis extinxit: perditis tantùm de ſuis mille quingentis.

Hoc Leone in perfidia mortuo, ſucceſsit filius Conſtantinus.

Eiuſdem tempore, Conſtantinopoli perierunt peſte trecenta milia hominum.

Circa hoc tempus, quidam Syrus pſeudochriſtus apparuit, qui multos Iudæos ſeduxit.

CONSTANTINVS. LXVIII

Conſtantinus quintus, Leonis filius, imperauit annis trigintaduobus. 744

Hic impietatum patrum ſucceſſor, legumq́; à patribus conditarum perſequutor, omni tẽpore uitæ maleficus, & magicis deſeruiens luxurijs operam dedit. Et multi clerici & monachi, & laici, in fide periclitati ſunt. Habebat etiam ſibi conſuetudinem Anaſtaſium Conſtantinopolitanum, falſi nominis Patriarcham.

Huius anno octauo, Rachis Longobar-

PONTIFICES.

Anni à Christo nato, Sepultus eſt in Vaticano, in baſilica ſancti Petri.

Hic Gregorius quum Leonem ob depoſitionẽ imaginũ CHRISTI & Sanctorum, incorruptibilem uideret Romam & Italiam & Heſperiam totam, ab eius iure diſcedere fecit, & uectigalia interdixit. Synodoq; penè mille epiſcoporũ Romę celebrãdo, uenerationẽ ſanctarum imaginũ confirmat, atq; uiolatores generali ſentẽtia anathematizauit.

Hic quum Roma obſideretur à Longobardorum Rege, miſit nauigio ad Carolũ patrẽ Pipini, claues confeſsionis ſancti Petri: rogans, ut Romanam eccleſiam à Longobardis liberaret.

Hic papa, Viennæ archiepiſcopatum inſtituit. Quæ quidam urbs dicitur Vienna, quaſi Biẽna: eo quòd biennio fuit conſtructa.

ZACHARIAS. XCV

740 Zacharias, natione Græcus, ex patre Polycronio, ſedit annis decem, menſibus duobus, diebus quindecim. Et ceſſauit pontificatus diebus duodecim.

Hic pacẽ cũ Longobardis fecit: & Dialogorum libros de Græco in Latinum tranſtulit.

Hic Carolomannũ Francorũ regem, fratrem Pipini, fecit fieri clericum: & miſit eum in Caſſinenſe monaſteriũ, ut monachus fieret. Cui etiã monaſterio, dona plurima cum priuilegio ſedis Apoſtolicę cõtulit.

Huius admonitione, Heraclis rex Longobardorum cum uxore & filijs, relicto mundo, monaſticum indutus eſt habitum.

Ad hunc papam monachi cœnobij Caſsinenſis, adiuncto ſibi Carolomanno, Romam uenerunt, rogantes papam, ut literas Regi Francorum Pipino dirigeret: quatenus corpus beati Benedicti, quod Floriacenſes monachi furtiuè habuerant, loco Caſsinenſi reſtituerent.

Quod

IMPERATORES.

gobardorum rex, dum rupto fœdere Romanos inquietare nititur, à Zacharia papa nõ ſolùm à malo reprimitur, ſed etiam eius inſtinctu cum uxore & filijs Romam ueniẽs monachus efficitur. Cui Aſtulphus frater, in regno ſuccedit. *Anni à Chriſto nato,* 750

Anno uerò ipſius undecimo, Aſtulphus rex Longobardorum tributum exigit à Romanis. Et papa Stephanus auxilium Pipini nititur inuocare.

Anno Conſtantini duodecimo, Pipino Longobardiã ingreſſo, Aſtulphi exercitus à Frãcis uincitur.

Idem Conſtantinus uocata Conſtantinopoli ſynodo, præcipiẽs deponi imaginem Dei, eccleſiam, grauiſsimè ſcandalizat.

Omnes enim imagines tã CHRISTVM, quàm alios ſanctos repræſentantes, mandauit deponi. Necnon infectus dæmonum incantationibus, ſacrificijs, ſacrilegis, ac monachorũ peremptionibus, ſic eccleſiã Dei perſequit. Qui etiã uæſaniã Diocletiani perſequutoris eccleſiæ quondam, tranſcendere uidebatur.

Iſte Conſtantinus quintus, cum filio ſuo Leone, & cum Pipino Rege Francorum & patritio Romanorum, eiusq; filijs Carolo & Carolomanno, imperauit annis † ſedecim. *Aliud exemplar habet, uiginti ſex.*

¶ Et quia hîc incidit hiſtoria Pipini, ut ſciatur quis fuit iſte Pipinus, genus per ordinem differemus.

Mortuo primo Pipino, principe Francorum, factus eſt princeps filius eius, ex concubina, Carolus dictus Martellus. Hic fuit bellicoſiſsimus, Saxones armis ſubiugat: deuicit Lanfridum, Alemanorum ducem, & Alemanniam ſibi fecit uectigalem. Sueuos quoq; & Bauaros debellat: & Eudonem ducem Aquitaniæ. Et ſic ſibi tandem Aquitaniã & Burgundiamq; ſubiecit.

Quũq; inſtarẽt ſibi multa bella, eccleſias ſpoliat, decimas militibus conſe-

nni à
riſto
ito,

Quod rex Pipinus quum mandaſſet monachis Floriacenſibus, ieiunantibus & flentibus: nuncij, qui corpus auferre debuerant, percuſsi ſunt cæcitate. Et hoc cognito, ibidē remanſit.

Zacharias uerò papa, omni uirtute ornatus moritur: & apud ſanctum Petrum tumulatur.

Huius tempore corpus beatæ Mariæ Magdalenæ, à Gerardo, comite Burgundiæ, Verſiliacum eſt tranſlatum. Quamuis alij ſcribant, quòd apud Epheſum quieſcat: & alij, quòd in Italia, in inſula lacus ſanctæ Chriſtinæ.

Hic pontifex, in Lateranenſi eccleſia, corpus beati Gregorij martyris, cum epitaphio Græcis literis exarato reperit: & cū magna ſolennitate ad Velum aureū, in eccleſia ſui nominis, recondidit.

STEPHANVS. XCVI

751 STephanus ſecūdus, natione Romanus, ex patre Cōſtantino, ſedit annis quinq;, menſe uno, dieb⁹ uiginti octo. Et ceſſauit pōtificatus menſe uno, diebus decem.

Hic, ob infeſtationem Aſtulphi Regis Longobardorum, pergens in Franciam unxit Pipinum in Regem Francorum. Cui Pipinus uenienti occurrit ad trium miliarium ſpatium, de equo deſcendens: & per frenum, ſtratoris officium exercēs, uſq; ad ſuum palatium deduxit.

Hic, ultimo anno pontificatus ſui, Romanum imperium à Græcis tranſtulit in Germanos, in perſonā magnifici Regis Caroli, tunc in iuuenili ætate cōſtituti. De qua tranſlatione, tangit Decretalis Venerabilem, de electionibus.

PAVLVS. XCVII

756 PAulus, natione Romanus, ex patre Conſtantino, de regione Viæ latæ, ſedit annis † decem, menſe uno. Et ceſſauit pontificatus anno uno, menſe uno.

n alio
xēpla.
i legi-
ur, an-
is no-
em.

Hic con=

conferendo. Propter quod ſanctus Eucherius epiſcopus Aurelianenſis, uidit poſtea animam ipſius in inferno. *Anno à Chriſto nato,*

Eo tempore Hildericus regnauit in Francia, totus deſes & remiſſus: nihilq; in regno, niſi nomen habebat.

Carolus Martellus uictorioſiſsimus poſtea moritur, & in ſancto Dionyſio ſepelitur. Sed poſt aliquot tempus, in ſepulchro ipſius, nihil penitus de corpore inuenitur, niſi ſolùm unus maximus ſerpens.

Huius principatus hæredes facti ſunt Carolomannus & Pipinus.

Carolomanno tanquam primogenito, ceſsit Turingia & Auſtria.

Pipino uerò minori, Burgundia & Prouincia.

Sed Carolomannus anno principatus ſui quinto, deuotionis cauſa, ad limina Apoſtolorum uiſitanda Romam adijt. Ibiq; coram Zacharia papa, mundo renuncians, eſt ab eo tonſus in clericum: & factus monachus ceſsit in montem Serapti. Factoq; ibi cœnobio, in honore ſancti Silueſtri, & alio monaſterio nō longè ab eodem monte, ipſis benè dotatis, ibidem religioſè eſt conuerſatus. Sed quum multi Francorū & Teuthonicorū Romam uenientes ipſum inquietarent, tranſiit ad montem Caſsinum. Ibiq; poſt laudabilem uitam, quieuit in Chriſto. Eodem tempore claret ſanctus Bonifacius Maguntinus archiepiſcopus, qui in ſylua Boëtania, cœnobium † Fuldenſe ſundauit in partibus Germaniæ, quod cæteris monaſterijs præclarius extat. Abbas etiā illius loci, in curia Imperatoris, magni honoris habetur. *Aliud exemplar habet, Vel denſe.*

Pipinus uerò fratre ſuo Carolomanno monacho exiſtente, ſolus gubernabat Francorum principatum, & Maior domus dicebatur.

Et miſit ad Zachariam papam, quia

PONTIFICES.

Anni à Christo nato,

Hic conſtituit diuina officia celebrari ante horam ſextam, in Quadrageſima.

756 Iſte trāſtulit corpus ſanctæ Petronellæ uirginis, filiæ beati Petri Apoſtoli, cum titulo quem beatus Petrus Apoſtolus ſcripſerat, Aureæ Petronellæ, dulciſsimæ filiæ. & in ſarcophago precioſo repoſuit.

Iſte fuit mitiſsimus & miſericors. Nulli malum pro malo reddit.

Hic cū paucis familiaribus ſuis, noctis ſilentio per cellas infirmorū & pauperum & incarceratorū circuibat, neceſſaria eis miniſtrando: uiduis etiam ac pupillis & alijs egenis opem ferebat.

Hic quum propter æſtiuum calorem apud ſanctum Paulum moraretur, ibidem mortuus ſepelitur: ſed poſtea à Romanis cum honore apud ſanctum Petrum defertur.

Hoc tempore ſanctus Gingolphus in Burgundia claret.

Hic in Francia fontem emit, & in Burgundiam exire impetrauit.

Hic quum uxorem propter adulterium dimiſiſſet, ab adultero clerico occiditur. Sed quū uxor eius miraculis coruſcanti derogaret, & diceret: Si Gingolphus miracula facit, anus meus cantet. Quod mox completur: quia quum ſemper loquebatur, anus eius cantabat.

CONSTANTINVS. XCVIII

765 CONſtantinus ſecundus, ex laicis, natione Romanus, ſedit annis duobus, menſe uno.

Hic ex laico ſubitò factus eſt preſbyter, & tyrannica ambitione papatus inuaſor, magno ſcandalo eccleſiæ Dei fuit. Sed zelo fidelium ab Eccleſia deturbatus, oculis priuatur.

STEPHANVS. XCIX

767 STephanus tertius, natione Siculus, ex patre Oliuo, ſedit annis tribus, menſibus quinque, diebus uigintiocto. Et ceſſauit pontificatus die.

IMPERATORES.

Anno à Christo nato, 770

quis potius rex deberet eſſe, An ille, qui ocio deditus ſolo nomine regnabat: Vel ille, qui omne pondus regni ſuſtinebat? Cui quum papa reſpondiſſet, quòd ille potius qui utilius regni gubernacula ageret: Franci mox incluſi, rege Hilderico & uxore ſua, in monaſterio Pipinū Regem ſibi cōſtituūt. Quem ſanctus Bonifacius Maguntinus archiepiſcopus, iuſſu papæ in regem unxit.

Interim Zacharias papa morit̃, & Stephanus in papam cōſecratur.

Huius tempore Aſtulphus rex Longobardorum, per quoſdā peſſimos Romanos inductus, Tuſciā occupando, & uallem Spoletanam uſq; Romā peruenit, Eccleſias ubi ſanctorum corpora quieſcebant, & alia loca ſacra, igne & ferro deuaſtando, de uniuſcuiuſq; capite cenſum repetendo.

Papa Stephanus tanta hominū & eccleſiarū afflictionē cernens, perſonaliter iuit in Franciā ad Pipinū. Et ut Aſtulphū regem reprimeret, ſecum in Italiam, & uſq; Romā perduxit. Tunc & in patritium Romanorum Pipinus eſt electus. Et Aſtulpho Rege Longobardorum manu forti compreſſo, reſtitutis uiribus ſancti Petri, Pipinus eſt in Franciam reuerſus.

Aſtulpho mortuo, Deſiderius rex Longobardorum efficitur.

Eo tempore corpus ſancti Viti martyris per abbatem ſancti Dionyſii Fulradum nomine, à Roma defertur in Franciam.

Finito bello Aquitanico, & in Aluernia & in Gaſconia, moritur Pipinus, & apud ſanctum Dionyſiū tumulatur: & Carolus Magnus, filius eius, in Regem ſubſtituitur.

His temporibus Imperator Conſtantinopolitanus ferè ſolo nomine tantùm imperabat: quia in Oriente & meridie quaſi omnia, Principes

PONTIFICES.

Anno à Chriſto nato,

tus diebus octo.

Sepultus eſt in Vaticano, in baſilica ſancti Petri.

Hic ex Gallia & Italia conuocata ſynodo Romæ, omnia à Conſtantino ordinata deordinauit, præter baptiſma & chriſma. Et omnes per ipſum ordinatos degradauit.

ADRIANVS. C

780 ADrianus primus, natione Romanus, ex patre Theodoro, de regione Via lata, ſedit annis uiginti tribus, menſibus decem, diebus octodecim. Et ceſſauit pontificatus diebus tribus.

Huius precibus uocatus Carolus Magnus, Pipini filius, obſedit Lōgobardos in Papia, ubi cepit Deſiderium Regem & uxorem eius, quos captiuos duxit in Franciam: & ueniens Romam, reddidit omnia quę pater eius Pipinus dederat beato Petro: adiūcto quoq; ei ducatu Spoletano & Beneuentano. Et ob hoc, ipſe patritius Romæ effectus eſt.

Hic reſtaurauit ſanctum Anaſtaſium ad Aquam Saluiam poſt incendium.

Hic ædificauit turres & muros urbis Romæ.

Hic portas æreas maiores dedit ſancto Petro.

Huius tempore celebrata eſt alia ſynodus, ubi trecenti epiſcopi adfuerunt, apud Conſtantinopolim.

Aliam ſynodum ipſe papa Adrianus, præſente Carolo Rege, Romæ celebrauit, in qua fuerunt centum quinquaginta quatuor epiſcopi religioſi, & alij abbates & prælati: in qua Carolo dedit Adrianus papa et ſynodus ius eligendi Pontificem & ſedem Apoſtolicam ordinandi. Et inter Archiepiſcopos, per ſingulas prouincias, inueſtituras ab ipſo recipere. Anathematizauitq; omnes huic decreto rebelles: & iuſsit bona eorum, niſi reſipiſcerent, publicari.

Quic-

IMPERATORES.

Anni à Chriſto nato,

cipes Saracenorum occupauerant: propter quod & eccleſia fidelium, eo quòd imagines blaſphemabat, multam perſequutionem ſuſtinuit: & quàm plurimos de Chriſtianis Saraceni interfecerunt.

LEO. LXIX

LEo quartus, imperauit annis 677
quinque per ſe.

Hic quum inſaniret cupiditate, concupiuit cuiuſdam eccleſiæ coronam, habentem carbunculos: quā quum portaret in capite, febre correptus moritur.

CONSTANTINVS. LXX

COnſtantinus ſextus, filius cum 782
Irene matre ſua, imperauerūt annis decem. Sed quia matrem priuauit Imperio, ipſa rācore ſtimulata fœmineo, filium exoculans imperauit tribus annis.

Conſtantinus uerò ante excæcationem, ſine matre imperauit quinque annis.

Huius Conſtantini primo anno, quædam aurea lamina in Conſtantinopoli, in quodā ſepulchro, cum quodam defuncto ibidem iacente, inuenta eſt, cū hac ſcriptura, CHRISTVS NASCETVR DE VIRGINE MARIA, ET CREDO IN EVM: SVB CONSTANTINO ET IRENE IMPERATORIBVS, O SOL, ITERVM ME VIDEBIS.

Horū imperij anno octauo, facta eſt ſecunda ſynodus in Nicena, ubi adfuerunt trecenti & quinquaginta patres: in qua affirmatum eſt, Spiritum ſanctum à Patre & Filio procedere.

His temporibus Sol ſeptemdecim diebus obſcuratus, non apparuit: ita ut multi dicerent, propter excæcationem pij Imperatoris, hoc contigiſſe.

Irene autem, ut ſecuriùs regnaret, oculos filiorum Conſtantini filij ſui fecit auelli: ne quid mali aduerſus eam, propter patris excæcationem,

PONTIFICES.

Anni à Christo nato, 783 Quicquid etiã Longobardi,Romanis retroactis temporibus abſtulerant, totũ Carolus reſtituit.Et tũc ceſſauit regnũ Longobardorũ Carolo in tota Italia dominante.

Hoc tẽpore floret Albinus,qui et Alcuinus,Caroli eruditor.Hic genere Anglicus fuit,ingenio clarus, & philoſophia excellentiſsimus, non tantùm ſcientia,ſed etiam morum honeſtate præclarus. Ab eo, Carolus didicit omnes artes liberales,qui etiam ſtudium de Vrbe,Pariſiis tranſtulit, quod de Græcia illuc tranſlatum fuerat à Romanis.

Cui etiam Carolus commiſit monaſterium ſancti Martini Turonenſis regendum.Nam monachi,præteritæ religionis obliti, adeò defluxerãt,ꝙ ſericis induti ueſtib⁹,& deauratis calceamẽtis incedebãt, carnis oblectamentis uacando.Vnde uno monacho uidente, duo angeli dormitoriũ intrãtes,oẽs monachos extinxerũt:excepto illo ſolo qui angelos uidebat : qui, ne interimeret, ſed ad pœnitentiam agendam reſeruaretur,uix ab angelis obtinuit.

Huius cœnobij poſtea factus fuit Alcuinus abbas & gubernator, ac in omni ſanctitate informator. Et poſt laudabilem uitam, ibidem doctor egregius tumulatur.

Hic beatus pontifex tam inter muros Vrbis,quàm extra,multas eccleſias reſtaurauit:& muros Vrbis qui uſq; ad fundamenta diruti erãt, renouauit.

Hic etiam in monaſterio ſancti Stephani, quod contra eccleſiam ſancti Petri ſitum eſt,congregationes inſtituit:ut in eccleſia beati Petri cum tribus monaſterijs,quę Gregorius tertius inſtituerat,laudes ſedulas perſoluerẽt. Sepultusq; eſt in eccleſia ſancti Petri,in Vaticano.

LEO. CI

794 LEo quartus,natione Romanus ex patre Azulpho,ſedit annis uiginti,

IMPERATORES.

nem,quã mors ſequuta fuerat,machinaretur.

NICEPHORVS. LXXI

Anno à Christo nato, 799 NIcephorus, imperauit in Conſtantinopoli,menſibus nouẽ.

Quibus temporibus Imperium Orientale quaſi ad nihilum deuenerat.

MICHAEL. LXXII

MIchaël imperauit annis duobus. 800

Vir fuit orthodoxus & amabilis omnibus. Imperium Orientis deficit

Omnes quos læſerat auaritia Nicephori,cõſolatus eſt, ipſos ditãdo.

Omnes etiam qui aduerſabantur fidei orthodoxæ,conabatur extinguere.

CAROLVS. LXXIII 807

CArolus primus,Magnus,accepit imperium Romanorum, & imperauit annis quatuordecim, menſe uno,diebus quatuor.

Hic exiſtens rex Francorum antequàm eſſet Imperator, precibus Adriani papæ uocatus fuit, & obſedit Longobardos in Papia:ubi cepit Deſiderium & uxorẽ eius,quos captiuos duxit in Franciam.

Qui ueniens Romam, confirmauit omnia quæ pater eius Pipinus dederat beato Petro Apoſtolo: adiuncto ei, Spoleti & Beneuenti. Et ob rogatum Romanorum, factus eſt Imperator.

Huius tempore comites,& Palatini,Rolandus,Oliuerius,& cæteri, Saracenos in Hiſpania deuicerunt. Sed proditione Ganelonis comitis mortui ſunt.

Hic ſubactis Saxonibus & alijs Germanis,& penè totius Occidentis regionibus,Coloniæ trans Rhenum duos pontes conſtruxit.

Hic barbam ad pedis longitudinem deferens,cibi potuq; temperatiſsimus fuit.

Filios ſuos quàm citò ætas patiebatur,faciebat equitare,& armis intendere.

Filias

PONTIFICES.

Anni à Christo nato, uiginti, menſibus quinq́, diebus ſe decim. Et ceſſauit pontificatus diebus tribus.

Hic dum pergeret die ſancti Marci, cum Litanijs, quas ipſe conſtituit ante Aſcenſionem Domini, ad Sanctum Petrum, captus & excæcatus eſt: præciſa eſt quoq́ ei lingua. Sed Deus omnipotens, reddidit ei uiſum & loquelam.

Poſtea pergens ad Carolum Regem Francorum, ibi ſuſceptus eſt cum magno honore: & redijt Romam cum præfato rege. Et facta eſt uindicta de inimicis eius: purificante ſe papa, de quibuſdam criminibus ſibi illatis.

Idem rex ab eo eſt coronatus in Imperatorem Romanum.

Hic fecit porticum ſancti Petri, qui adhuc dicitur Ciuitas Leonina: & muro eam cinxit, propter incurſum Saracenorum.

STEPHANVS. CII

814 STephanus quartus, natione Romanus, ex patre Iulio, ſedit menſibus ſeptem. Et ceſſauit pontificatus diebus *(Aliud exemplar habet, 18.)* uiginti octo.

Hic Gallias ueniens, honorificè ab Imperatore Ludouico ſuſcipitur. Et captiuos multos per Franciam redimens, Romam reuerſus, diem clauſit extremum.

Sepultusq́ eſt in eccleſia ſancti Petri.

PASCHALIS. CIII

816 PAſchalis, natione Romanus, ex patre Martino, ſedit annis octo, diebus ſeptemdecim. Et ceſſauit pontificatus diebus octodecim.

Hic corpus beatæ Ceciliæ, ipſa ei reuelante: & corpora beatorum Tiburtij & Valeriani, necnõ & ſancti Vrbani papæ: de cœmiterio, ubi erant reconditi, manu propria eleuans, intra Vrbem in eccleſia beatæ Ceciliæ honorificè collocauit.

Hic etiam ante aditũ ad corpus beati Petri, circa oſtia ærea altare conſtru-

IMPERATORES.

Filias uerò lanificio aſſueſcere, & colo ac fuſo, ne per ocium torpeſcerent. *Anno à Christo nato,* 703

Regnum quoq́ Francorũ, quod poſt patrem ſuum Pipinum regendum ſuſceperat, quàm plurimùm ampliauit.

Chriſtianum cultum, ſumma pietate ſemper excoluit.

Romam ueniendo de equo ad miliare deſcendit: & pedes eundo per Vrbẽ, omnes eccleſiarũ poſtes humiliter deoſculatus fuit. Ac etiã tunc in Vrbe, monaſterijs ac eccleſiis munera largitus fuit.

Hic terram ſanctam à Saracenis occupatam, legatis patriarchæ Hieroſolymitani & Conſtantini Imperatoris Conſtantinopolitani receptis, terræ ſanctæ compatiens, cum magno exercitu illuc uſq́ peruenit. Et quũ recuperata terra per Conſtantinopolim rediret, auro argentoq́ gemmisq́ precioſis, à Conſtantino Imperatore exhibitis, quũ nollet recipere, ſolas CHRISTI, & ſanctorũ reliquias poſtulauit. Præmiſſoq́ ieiunio & oratione recepit de corona Domini partẽ, quæ tunc ipſo cernente floruit. Et clauum unum paſsionis Domini, partem crucis Dominicæ, & ſudarium Domini: & camiſiam beatæ Mariæ, & brachiũ ſancti Simeonis. Quæ omnia comitantibus multis miraculis, ſecum detulit: & in Aquiſgrano, in baſilica ſanctæ Mariæ, quam ipſe conſtruxerat, recondidit.

Ad numerũ etiam elementorũ, id eſt literarum in alphabeto, cœnobia fundauit: & in unoquoq́ per ordinem, unam literam ex auro fabricatam, plus quàm centum libris Turonenſiũ pendentem reliquit: ut ex ordine literarum, tempus fundationis uniuſcuiuſq́ monaſterij cognoſceretur. Quæ literæ adhuc in pluribus monaſterijs reperiuntur.

Hic etiã quatuor archiepiſcopatus, ui-

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato,

conſtruxit, & in ipſo corpus ſancti Sixti primi recondidit.

Hic etiam eccleſiam ſanctæ Praxedis reparans, congregationẽ Græcorum monachorum ibidem inſtituit. Et circa duo milia corpora ſanctorum ex cœmiterijs colligens, ibidem honorificè recondidit.

EVGENIVS. CIII

824 Eugenius ſecundus, natione Romanus ex patre Bonomũdo, ſedit annis tribus, menſibus duobus.

Hic primùm ſanctæ Sabinę preſbyter cardinalis, eandem eccleſiam cyburio argenteo ſuper altare, & pictura ſolenni decorauit.

Hic deinde ꝑ laicos Romanos excæcatus eſt, & martyrio coronatus.

VALENTINO. CV

827 Valẽtinus ~~primus~~, natione Romanus, ſedit dieb⁹ quadraginta. Et ceſſauit pontificatus diebus tribus.

GREGORIVS. CVI

828 Gregorius quartus, ex patre Iohanne, natione Romanus, ſedit annis ſedecim.

Hic eccleſiam ſancti Martini in monte, prius à fundamento deſtruxit: & poſtea nouis fabricis eam erexit.

Hic ex aſſenſu Lodouici Imperatoris & omnium epiſcoporum inſtituit, ut feſtum omnium Sanctorum celebraretur calendis Nouembris, in partibus Franciæ & Germaniæ: quod ex inſtitutione Bonifacij papæ Romani faciebant.

Hoc tempore orta eſt magna turbatio Chriſtianis. Nam de Romanis quidam ſcelerati miſerunt ad Soldanum Babyloniæ, ut Romam ueniens Italiam poſsideret. Tanta itaque multitudo Saracenorum per portum Centumſellenſem intrans impleuit ſuperficiem terræ, ut locuſtæ. Obſeſſa Roma capitur, & ciuitas Leonina: Eccleſia ſancti Petri ſpoliatur, & equorum

IMPERATORES.

Anni à Chriſto nato,

tus, uidelicet Treuerenſis, Colonienſis, Maguntinenſis, ac Salſeburgenſis, diuitijs ac honoribus ampliauit.

Carolus uerò, filio ſuo primogenito Ludouico coronato, plenus bonis operibus moritur: & Aquiſgrani in baſilica ſanctæ Mariæ, quã ipſe conſtruxerat, honorificè ſepelitur.

Antequàm moreretur Carolus, aduocatis eccleſiarũ prælatis, quos habere potuit, omnes theſauros eis tradidit per Eccleſias piè diſtribuendos.

LODOVICVS. LXXIIII 816

Lodouicus cum Lothario filio ſuo, imperauit annis uiginti quinque.

Hic filius Magni Caroli, habuit duos fratres: unum, qui Teuthoniam: alium, qui Hiſpaniam regebat. Et ambos ſuperauit: qui in ultimo, malum finem habuerunt.

Hic habuit tres filios, uidelicet Lotharium, Pipinum, & Lodouicum. Primum, ſcilicet Lotharium, Cæſarem fecit. Cui etiam Italiam regendam commiſit. Secundum, Pipinum, Aquitaniæ Regem fecit. Tertium uerò, ſcilicet Ludouicum, Barbaris & Germanis, Regem & Principem conceſsit.

Hoc tempore, legati Michaëlis Imperatoris Conſtantinopolitani, tulerunt Imperatori Ludouico inter cætera munera, libros ſancti Dionyſii: qui cum magno gaudio ſunt recepti.

Eo tempore floruit Rabbanus, monachus Fuldenſis, poëta magnus, & in ſcientia theologiæ præclarus.

His temporibus Eueldus rex Danorum, cum uxore & filijs & magna parte Danorum, Maguntiæ baptizantur.

Hoc etiam tempore, Lodouicus rex

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato, rum ſtabulum efficitur. Et non ſolùm ciuitas,ſed omnis Tuſcia,in ſolitudine redigitur. Tandem, ad petitionem Gregorij papæ,Guido marchio cum Longobardis ueniens, & poſtea Lodouicus cum Gallicis, cum multa ſanguinis effuſione Chriſtianorũ,Saraceni ſunt fugati.

Huius tempore Saraceni Apuliam & Siciliam deuaſtauerunt.

Hic etiam beatus pontifex ſanctorum martyrum corpora,Fabiani,Sebaſtiani, Gorgonij ac Tiburtij, à cœmiterijs, in quibus antè iacuerant,releuans,ad eccleſiam ſancti Petri perduxit: & in oratorio Gregorij, ſeparatis altaribus, ſicut ibidem patet,collocauit.

Corpus etiam ſancti Gregorij,à loco ubi prius iacuerat,eleuans,ſub altari ipſius poſuit.

Et pòſt innumera bona,ipſe pontifex ſepultus eſt apud ſanctum Petrum.

SERGIVS. CVII

844 Sergius ſecundus, natione Romanus, ex patre Sergio, ſedit annis tribus,menſibus duobus,diebus quindecim.

Hic autem uocabatur priùs Os porci.

Pontificũ nomina propria, iã mutantur. Vnde ab iſto Sergio,cæteri omnes proprium nomen deinceps mutauerunt.

Iſte coronauit Lotharium Imperatorem.

LEO. CVIII

847 Leo quintus, natione Romanus, ex patre Radualdo, ſedit annis octo,menſibus tribus,diebus ſex. Et ceſſauit pontificatus diebus ſex.

Huius tempore Adolphus rex Anglorum,qui primus totius Angliæ obtinuit monarchiam, deuotionis cauſa uenit Romam. Et coram Leone papa, obtulit tributum beato Petro: de unaquaque domo

IMPERATORES.

rex Germanorum, quatuordecim duces Bohemorum, cum ſequacibus baptizari fecit,& in fide Chriſtiana edoceri. *Anno à Chriſto nato,* 816

Lodouicus imperator cum Pipino rege Aquitaniæ,Britanniam inuaſit: & ipſam ferro & igne totam uaſtauit.

Et poſtea contra Lodouicum Imperatorem,filiorum eius & optimatum oritur magna commotio. Sed Imperator plures optimates exulauit. Et ex hoc, filios ipſos & optimates plurimos contra ſe prouocauit.

Poſt hoc,malitia quorundam actum eſt,ut etiam conſenſu Romani Pontificis, & etiam Epiſcoporum,necnon & procerum iudicio, pius Imperator à ſuis proditus, & traditus,in poteſtatem filiorum redactus, arma deponit, & recluditur. Sed Deo diſponente, eodem anno populus de facto Imperatoris pœnitens,in priſtino honore reſtituit: filijq́ue eius ueniam pro commiſſo expoſcunt.

Eo tempore,oſſa beati Viti martyris,è Pariſiis transferuntur in Corbeiam,Saxoniæ monaſterium multum ſolenne. Vnde teſtati ſunt ipſi, hoc in præſagium contigiſſe, quia ab illo tempore,gloria Francorum, quantum ad Imperium, translata eſt ad Saxones.

Eodem tempore Normanni,qui idem ſunt quod Norueni, grauiter Galliam infeſtant.

Lodouicus autem Imperator, poſtquàm omnia quæ Conſtantinus Romanæ eccleſiæ contulerat, confirmauerat: ad ſe Lothario filio ſuo reconciliatur. Eiq́ue Imperij coronam relinquens,diem clauſit extremum.

Huius tempore,in territorio Tullenſi, puella duodecim annorum poſt ſacram communionem à ſacerdote in Paſcha ſuſceptam, per ſex men-

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato,

domo argenteum unum in anno. Et hoc tributum uſque hodie perſeuerat.

850 Hic pontifex catholicus, multæ patientiæ, multæq; humilitatis, & diuinarum Scripturarum extiiit feruentiſsimus perſcrutator: & etiam uigilijs & orationibus ſemper intentus fuit.

Hic primùm à parentibus, ob ſtudia literarum, in monaſterio ſancti Martini, confeſſor iuxta eccleſiam beati Petri Apoſtoli poſitus fuit: ubi non ſolùm in ſcientia, ſed etiam in conuerſatione, tanquam perfectus monachus profecit.

Hunc poſtea, Sergius papa, preſbyterum faciens, titulum Sanctorum quatuor ſibi aſsignauit. Quo Sergio mortuo, & nondum ſepulto, omnes Romani, tam clerus, quàm populus, una uoce Leonem, in ſummum pontificem elegerunt. Qui mox factus pontifex, ſancti Petri & ſancti Pauli baſilicas, & alias eccleſias, quas Saraceni paulò antè omnino deuaſtauerant, honorificè reſtaurauit.

Hic pro Neapolitanis in mari contra Saracenos pugnantibus, orando Collectam fecit, Deus cuius dexteram beatum Petrum ambulantem in fluctibus. &c. Et poſteaquàm muros ciuitatis Leoninæ perfecerat, apponendo ſeras portis, fecit & dixit illam Collectã, Deus qui beato Petro collatis clauibus, &c.

Illi autem Saraceni, qui cum magna multitudine Romam ueniunt, ſubmerſi ſunt.

Leo uerò papa Romæ moritur, & in eccleſia ſancti Petri ſepelitur: cuius feſtum agitur decima ſeptima calendis Auguſti.

855 IOHANNES. CIX

POſt hunc Leonem, Iohannes Anglus, natione Margantinus, ſedit annis duobus, menſibus quin-

Nota.

IMPERATORES.

ſex menſes pane & aqua, deinde ab omni cibo & potu per trienniũ abſtinuit.

Anni à Chriſto nato,

835 Huius tempore in Gallia ante ſolſtitium æſtiuale, magna tempeſtate exorta cum grandine, ingens fragmentum glaciei cecidit: cuius latitudo ſex pedum, & longitudo quindecim, & altitudo duorũ fuit.

Strabus diſcipulus Rabani claret: qui librum ad iſtum Lodouicum Imperatorem, de officijs Eccleſiæ ſcripſit.

840 LOTHARIVS. LXXV

LOtharius primus, imperauit annis quindecim.

Huius tempore Saraceni funditùs eccleſias ſanctorum Petri & Pauli Apoſtolorum, cum omnibus Romanorũ finibus dilapidati ſunt.

Hic ſenior filius Lodouici, ſolus uſurpauit Imperium. De hoc alij duo fratres dolentes, contra ipſum parant bellum: & in pago Altiſiodorenſi conuenientes, tanta cædes utrinq; facta eſt, qualis non fuit antè in gentem Francorum. Et quũ ipſorũ uires adeò attenuatæ eſſent, ut aduerſarijs reſiſtere non poſſent, pacem inter ſe fecerunt: regna inter ipſos diuidentes, Imperium tandem Lothario remanſit. Tunc exijt fama in Aphricam & Hiſpaniam, de pugna horum trium fratrum pro Imperio: & ideo Saraceni, & aliæ diuerſæ gentes, quo modo Romanum Imperium inuadant, contendunt.

Huius tempore Normanni de mari per Ligerim Galliam intrantes, penè totam igne ferroq; deuaſtant. Saxones etiam ex alia parte, ſe imperio opponentes, Galliam ferro & igne deſtruunt.

Item Lotharius iſte primus, cum filio ſuo Lodouico, imperauit annis quinque.

Lotharius uerò decimoquinto Imperij ſui anno, partito inter filios

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato,

855 quinque, diebus quatuor. Et ceſſauit pontificatus menſe uno. Mortuus eſt Romæ.

Hæc papiſſa, in ordine nominum Iohannis eſt octauus: non omiſſa, dat ultimum Iohannem, 25.

Hic, ut aſſeritur, fœmina fuit. Et quum in puellari ætate, à quodam ſuo amaſio, in habitu uirili, Athenis ducta fuit: in diuerſis ſcientijs ita profecit, ut nullus ſibi par inueniretur: adeò ut poſt Romæ triuiū legens, magnos magiſtros diſcipulos & auditores haberet. Et quum in Vrbe uita & ſcientia magnę opinionis eſſet, in Papam concorditer eligitur. Sed in papatu per ſuum familiarem impregnatur. Verùm tempus partus ignorans, quum de ſancto Petro in Lateranum tenderet, anguſtiata, inter Coliſeum & ſancti Clementis eccleſiam peperit. Et poſtea mortua, ibidem (ut dicitur) ſepulta fuit. Et propterea quòd dominus papa eandem uiam ſemper obliquat, creditur omnino à quibuſdam, quòd ob deteſtationem facti hoc faciat. Nec ideo ponitur in catalogo ſanctorum Pontificum, tam propter muliebris ſexum, quàm propter deformitatem facti.

BENEDICTVS. CX

857 Benedictus tertius, natione Romanus, ex patre Patrodo, ſedit annis duobus, menſibus quinque. Et cenſauit pōtificatus diebus quindecim.

Hic conſtituit, ut clerici ordinate incederent, & honeſtè.

Hic etiam porticum à porta ciuitatis uſque ad ſanctum Paulum ædificauit: & alia quædam, à porta uſque ad ſanctum Laurentium reſtaurauit.

Sepultus eſt ille apud ſanctum Petrum.

NICOLAVS. CXI

859 Nicolaus primus, natione Romanus, ex patre Theodoro, ſedit annis nouem, menſibus duobus, diebus uiginti.

Hic

IMPERATORES.

Anno à Chriſto nato,

ſuos regno, renunciauit ſeculo. Et in Prouincia monaſterio, ſuſcepto habitu monachali, non multò pòſt obdormiuit in CHRISTO. De cuius anima, maxima inter dæmones & angelos fuit altercatio: ita quòd & cunctis aſsiſtentibus, corpus diſtrahi uidebatur: ſed orantibus monachis dæmones fugati ſunt.

Anno Lotharij nono, ſancta Helena Conſtantini mater, Romæ in eccleſia ſanctorū Marcellini & Petri ſepulta, in Franciam transfertur: & in diœceſi Remenſi cum magna ueneratione excolitur.

LODOVICVS. LXXVI

Lodouicus ſecundus, imperauit annis uiginti & uno. 855

Lite habuit prœliū cum Romanis.

Hic fuit Lotharij filius, à Sergio papa in regem coronatus. Et uiginti uno annis ſine patre regnauit.

Huius tēpore corpora ſanctorū martyrum Vrbani papę & Tiburtij Altiſiodorū dicuntur translata: & in eccleſia ſancti Germani repoſita.

Per idem tempus Normanni Aquitaniæ terminos repetentes, Andegauum, Turonū, Pictauiū deuaſtant. Quibus Panulphus dux Aquitaniæ occurrēs perimitur. Et cæteri, tanquā oues à lupis, cōſumunt.

Hoc etiam tempore gens Danorum Angliam deuaſtant: regemq; pijſsimum & Chriſtianiſsimum illius prouinciæ Aymundum, capitali ſententia condemnant.

Eodem etiam tempore, in Brixia Italiæ tribus diebus tribusq; noctibus de cœlo ſanguis pluiſſe dicitur.

Huius Lodouici filius Carolus iunior, per tres dies in præſentia patris & optimatū uexatus eſt à dæmone. Et in ipſa uexatione confeſſus eſt, hoc ſibi adeò accidiſſe, quia cōtra patrē conſpirationē tractauerat.

Lodouicus in Italia moritur: & Carolus patritius eius in Imperatorem ſublimatur.

Huius

PONTIFICES.

Anni à Christo nato, 859

Hic uir fuit ſanctiſsimus poſt magnum Gregorium. Vix ullus in ſede Romana apparuit illi comparandus. Cuius ordinationem Lodouicus Imperator ſua præſentia roborauit.

Huius tempore Coloniæ orta tempeſtate, populo in baſilica ſancti Petri confugiente, ſubitò fulmen inſtar ignei draconis cecidit, ſcindens baſilicam, & tres homines in diuerſis locis occidit, ſex ſemiuiuos relinquens.

Huius tempore ſanctus Cyrillus penè omni Sclauorum apoſtolus, corpus ſancti Clementis papæ à Corſona, ubi in mare Ponticum proiectum fuerat, mari exſiccato auferens, Romã deportauit: quod per papam & Romanos in eccleſia ſancti Clementis fuit reconditum. Vbi & ipſe ſanctus Cyrillus, paucis diebus expletis ſepelitur, miraculis coruſcando.

Nicolaus uerò papa, poſt multa quæ fecit, in eccleſia ſancti Petri ſepelitur.

ADRIANVS. CXII

868 ADrianus ſecũdus, natione Romanus, ex patre Carolo epiſcopo, ſedit annis quinque.

Ad hunc Lotharius rex, quem Nicolaus papa, propter adulterium excommunicauerat, Romam ut ſe excuſaret, uenit. A quo, dum pro oſtenſione innocentiæ ſuæ ad communionem corporis & ſanguinis IESV CHRISTI, tam ipſe, quàm optimates ſui, per papã inuitati fuiſſent: omnes qui indignè perceperant, ipſo anno mortui ſunt. Rex etiam, ipſa uia redeundo, Placentiæ defunctus eſt.

IOHANNES. CXIII

873 IOhãnes octauus, ſedit annis decem, diebus duodecim.

Hic unxit oleo Carolum filium Lodouici Regis in Imperatorem.

Huius tempore Saraceni per Italiam

IMPERATORES.

Anno à Christo nato,

Huius Lodouici tempore, regẽ Francorum Carolum domeſtica cura in filijs afflixit. Nam Carolomannum uſq; ad diaconatus ordinem promotum, pater cepit, & excæcauit. Pro eo quòd ad apoſtaſiã conuerſus, omni genere nocendi regnum perturbans, alter Iulianus effectus fuerat.

Porrò alter filiorum Carolus, dum cum quodam fortitudinem ſuam uoluiſſet experiri, incautè peremptus perijt.

Huius tẽpore Iohannes Scotus, doctiſsimus in Scripturis, in Franciã uenit: & rogatu Lodouici, Hierarchiam Dionyſij trãſtulit de Græco in Latinum. Quæ poſtea per diſcipulos, quos docebat, ſtylis confoſſus mortuus eſt.

CAROLVS. LXXVII

CArolus ſecundus, Imperator, 876
anno uno & menſibus nouẽ imperauit.

Huius tempore Saraceni perdiderunt Siciliam.

Hic Carolus, Caluus dictus, Romam properat. Et Iohannem papã ac Romanos per munera ſibi attrahens, Imperator efficitur. Sed ſtatim à Lodouico fratre ſuo, bellum cõtra ipſum parauit: eo quòd ſe inconſulto Imperium uſurpauit.

Hic Carolus, tam in Francia, quã in Italia, monaſteria diuerſa religionum, magnarumq; poſſeſsionũ, & eccleſias conſtruxit, uel deſtructas reparauit.

Suo tempore, comitatus Flandriæ exordium habuit. Flandria enim antea non erat tanti nominis nec opulentiæ, ſicut modò eſt. Sed à regis Francorum foreſtarijs regebatur.

Imperator uerò quum à Gallia in Italiam pergeret, per quendam Iudæum nomine Sedechiam, potionatus, in Alpibus diem clauſit extremum.

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato.

liam diſcurrentes, eccleſiam ſancti Benedicti in monte Caſsino, deſtruxerunt.

Ad hunc Iohannem, Iohannes Romanæ eccleſiæ diaconus, uitam primi Gregorij papæ in quatuor libellis laudabiliter ſcripſit.

Hic autē iniuriā perpeſſus eſt à Romanis, ita ut in cuſtodia detentus eſſet: eo quòd non fauebat Carolo, quum in Francia fuiſſet. Nam cum Lodouico Balbo ſibi contrario, ferè per annum moratus fuerat.

Hic tradidit uenerabili uiro Anſegiſo, Senonenſi archiepiſcopo, caput ſanctiſsimi Gregorij, & brachium Leonis papæ. Quas uenerandas reliquias, Senonis in eccleſia ſancti Petri, cum magna ueneratione collocauit.

Sub hoc, celebrata fuit quinta ſynodus, in Conſtantinopoli: ubi adfuerūt trecenti & octogintatres patres. Cui præfuit Petrus presbyter cardinalis: & Paulus Antiochenus epiſcopus, apocriſarij papę.

MARTINVS. CXIIII

883 Martinus ſecundus, ſedit anno uno, menſibus quinque. Et ceſſauit pontificatus diebus duobus.

ADRIANVS. CXV

884 Adrianus tertius, natione Romanus, ex patre Benedicto, ſedit annis duobus, mēſibus tribus.

Hic autem conſtituit, ut Imperator non intromitteret ſe de electione papæ.

STEPHANVS. CXVI

886 Stephanus quintus, natione Romanus, ex patre Adriano, de Via lata, ſedit annis ſex, diebus nouem. Et ceſſauit pontificatus diebus quinque.

Huius tempore quum Normanni adiunctis ſibi Danis, penè totam Galliam deuaſtarent: propter ipſorū timorem corpus beati Martini Turonenſis, Altiſiodorum eſt depor-

IMPERATORES.

Anno à Chriſto nato.

Iſte in Compendio, monaſteriū ſancti Cornelij fundauit.

Hic autem Carolus cogitauerat facere oppidum ad inſtar Conſtantinopolis: & iam nomine ſuo appellauerat Carolopolim.

CAROLVS. LXXVIII

877 Carolus tertius, qui dicit̃ Groſſus, uel iunior, imperauit annis uigintiduobus. *In alio exemplari eſt tantum u.*

Huius tempore maxima fames fuit per totam ferè Italiam.

Hic Galliam & Germaniam pacificè poſsidens, anno ſecundo Imperij ſui, à Iohāne papa coronatur.

¶ His diebus, plus quàm quinq; millia Normannorum de Gallis perimuntur. *Normāni.* Demum Normanni ſibi adiunctis Danis, Franciam & Lothoringiam peruagantes, igne, ferroq; multas ciuitates conſumunt: ſicut Coloniam, Leodium, Tungris, Ambianū, Treuerim, & quàm plurimas alias. Quumq; Galli & Germani ſic ſe à Normannis paganis opprimi cernerent, Caroli Imperatoris auxilium inuocant. Et dum cum manu potenti contra Normannos ueniſſet, rex Normannorū, pace facta, per matrimonium baptizatus eſt, & ꝑ Imperatorē, de ſacro fonte ſuſceptus. Et tandem quum nō poſſet eos de Francia expellere, conceſsit eis regiones quæ ultra Sequanam erant: quæ pars adhuc hodie dicitur Normannia, à Normannis.

Primus dux eorū, fuit Robertus.
Robertus autē genuit Guilielmū.
Guilielmus uerò Richardum.
Richardus autē Richardū ſecundum & Robertum Guiſchardū: hic Robertus Apuliā, Calabriā, & Siciliam deuicit: Venetos quoq;, & Alexiū Græcorū Imperatorē ſuperauit.
Qui Robertus Nomānus genuit Guilielmum nothum.

¶ Carolus uerò Imperator, deficiens corpore & ſpiritu, ab optimatibus regni repudiatur,

Hic

Anni à Christo nato.

deportatum, & in eccleſia ſancti Germani collatum. Sed monachi propter oblationes litigantibus, & ſuo ſancto quæ miracula fiebant aſcribentibus: pro determinatione, leproſus inter ſanctos, ſcilicet Martinum & Germanũ poſitus, ex parte Martini curatur tantùm: & alia nocte reuerſus eſt, ex altera parte ab eodem curatur: non propter impotentiam Germani, ſed quia hoſpitantem honorauit.

FORMOSVS. CXVII

892 Formoſus, epiſcopus Portuenſis, ſedit annis quinque, menſibus ſex. Et ceſſauit põtificatus diebus duobus.

Hic per picturam renouauit eccleſiam totam principis Apoſtolorum beati Petri.

Hic aliquando, ob timorẽ Iohannis papæ fugiens, epiſcopatum Portuenſem dereliquit. Et poſtea cùm reuocatus redire nollet, anathematizatus eſt. Sed poſtea ad papam ueniens in Galliam, uſque ad laicalem ſtatum degradatus eſt. Inſuper iurauit, nec ad epiſcopatum, nec ad Romam regreſſurum. Poſtea à Martino ſucceſſore Iohannis, contra iuramentum reſtitutus, non ſolùm Romã reuerſus eſt, ſed etiam Romanum epiſcopatum ſuſcepit. Propter quam rem, multa altercatio deinceps fuit: prout in ſequentibus patebit.

BONIFACIVS. CXVIII

897 Bonifacius ſextus, natiõne Tuſcus, ſedit diebus quindecim.

STEPHANVS. CXIX

898 Stephanus ſextus, natione Romanus, ſedit anno uno, menſibus tribus. Et ceſſauit pontificatus diebus tribus.

Hic à Formoſo papa epiſcopus Anaginæ ordinatus, ipſum Formoſum perſequitur: & omnes ordinationes ipſius, irritas debere eſſe decreuit.

Legitur

Anni à Christo nato.

Hic autem modicũ tempus zelatus uxorẽ ſuam, pro eo quòd plus iuſto familiariter ageret cum Vercellenſi epiſcopo, proteſtatus tandem, ſe eam nunquam cognouiſſe: illa uerò uirginem ſe gloriata, accepto autem repudio monaſterium intrauit.

His temporibus gens Hungarorum à Scythia egreſſa, à Pincenatis propulſa, in Pannoniam primitùs uenit: & eiectis inde Auaribus, ibi uſque hodie permanſit. Hæc gens illo tẽpore adeò inculta fuiſſe narratur, ut carnibus crudis ad cibũ, humano uerò ſanguine ad potum uteretur: quemadmodum & Phalangi, qui ultra Ruthenos morantur, faciunt.

ARNVLPHVS. LXXIX

Arnulphus imperauit annis tribus. 899

Hic Normannos Gallia uaſtata, qui Lothoringiam, & Dardaniam circa Leodium, & circa Magũtiam uaſtabant, incredibili plaga proſtrauit. Et tunc cœpit iugum Normannorum & Danorũ ceſſare: qui quadraginta annis Galliã uaſtauerant.

Demum Imperator Arnulphus, longa infirmitate tabefactus, nulla arte medicabili poterat adiuuari, quin à pediculis conſumeretur.

Arnulpho filius eius Lodouicus ſuccedit: ſed ad coronã Imperij non peruenit. Vnde ipſe fuit finis Imperij, quantum ad poſteritatem Caroli, culpis exigentibus: quia eccleſias quas patres eorum extruxerãt, non fouebant, ſed potius diſſipabant.

LODOVICVS. LXXX

Lodouicus tertius, imperauit annis ſex. 904

Iſtius tempore Italici cœperunt imperare. Exempto enim Imperio à Francis, fertur ad Italicos, ſecundum ſententiam Romanorũ. Quoniã Francigenæ non adiuuabãt Romã contra Lõgobardos rebellãtes,

 & mul-

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato,

Legitur etiam, quòd ipſe corpus Formoſi in concilio poſitum, & in papali ueſte exutum, laicali induit: & duobus digitis dextræ eius abſciſsis, manus eius† in tumulum iactari præcepit.

In alio exẽplari eſt, in Tiberim.

ROMANVS. CXX

899 Romanus nomine, & natione Romanus, ſedit menſibus tribus, diebus uigintiduobus.

Hic contra Stephanum ſentiens, recõciliauit omnes ordinatos à Formoſo.

THEODORVS. CXXI

899 Theodorus ſecundus, natione Romanus, ſedit diebus tantùm uiginti.

IOHANNES. CXXII

900 Iohannes nonus, ſedit annis duobus, diebus quindecim.

Hic autem Iohannes pugnã fecit cum Romanis.

Hic ad confirmandam ordinationem Formoſi, ſynodum ſeptuagintaquatuor epiſcoporum Rauennæ ſtatuit: ubi ſynodus, quam Stephanus papa contra Formoſum fecit, reprobata fuit.

BENEDICTVS. CXXIII

902 Benedictus quartus, natiõe Romanus, ſedit annis tribus, menſibus duobus. Et ceſſauit pontificatus diebus ſex.

LEO. CXXIIII

905 Leo ſextus, ſedit diebus quadraginta.

Hunc poſt quadraginta dies ordinationis ſuæ, Chriſtophorus preſbyter ſuus capiens, & in carcerem trudẽs, per inuaſionem rapuit præſulatum. Qui quum ſeptem menſibus præfuiſſet, à Sergio papa deponitur, & in carcerem tanquam inuaſor retruditur.

CHRISTOPHORVS. CXXV

906 Chriſtophorus, ſedit menſibus ſeptem.

Hic de papatu eiectus, factus eſt monachus.

SER=

IMPERATORES.

Anni à Chriſto nato,

& multas ipſis Romanis iniurias inferentes. Propter quam cauſam, tempore iſtius Lodouici, diuidi cœpit. Quidam enim (ſicut infrà patebit) tantùm in Italia, & quidam tantùm per Alemanniam imperabant: & hoc uſque ad Ottonem primum, qui cœpit utrobique imperare.

Iſte Lodouicus tertius, Berengarium qui tunc regnabat per Italiam, fugauit.

Et quum pro ipſo regnaret, Veronæ capitur: & Berengarius Imperio reſtituitur.

BERENGARIVS. LXXXI

Berengarius primus, imperauit annis quatuor. 908

Iſte prudens in armis, habuit bellum cum Romanis.

Hoc tempore, à Guilielmo, pio principe Burgundiæ, Cluniacenſe monaſterium fundatum eſt.

CONRADVS. LXXXII

Conradus Alemãnus, imperauit annis† quatuor. 912

Aliud exẽplar habet 8. in his tribus locis.

Iſte non annumeratur inter Imperatores, propterea quòd non imperauit in Italia: & ideo caruit benedictione Imperiali.

Huius tempore Saraceni Apuliam, Calabriam, & penè totam Italiam deuaſtant. *Nota.*

Anno † quarto Cõradus rex moriens, coram principibus regni regem deſignat Henricum, filium Ottonis ducis Saxoniæ.

BERENGARIVS. LXXXIII

Berengarius ſecundus, imperauit annis † quatuor, in Italia. 916

HENRICVS. LXXXIIII

Henricus rex imperauit annis undecim: & hoc, per Alemãniam. 920 Vnde nec ipſe, inter Imperatores computatur: *Nota.* quia nec regnauit in Italia, nec fuit per papam coronatus.

Huius tempore Spirigneus dux Bohemorum, ad fidem cõuertitur.

Et licet

PONTIFICES.

Anni à Christo nato,

SERGIVS. CXXVI

907 Sergius tertius, natione Romanus, ex patre Benedicto, ſedit annis ſeptem, menſibus tribus, diebus ſedecim. Et ceſſauit pontificatus diebus ſeptem.

Huius tempore eccleſia Lateranenſis corruit, quam papa à fundamentis reparauit.

Hic Sergius diaconus, per Papam Formoſum, à papatu eſt reprobatus. Tandem papa factus, ad Francos ſe contulit: quorum auxilio, Chriſtophorum inuaſorem papatus incarcerans, Romam ingreſſus papatum obtinuit. Et in ultionem ſuæ repulſæ, Formoſum è ſepulchro extractum, & in ſede pontificali ſacerdotaliter indutum, decollari præcepit, & in Tiberim iactari: & omnes per ipſum ordinatos deordinauit. Quem à piſcatoribus inuentum, & poſtea in baſilica ſancti Petri poſitum, quædam ſanctorum imagines adoraſſe, & uenerabiliter ſalutaſſe, palàm omnibus uiſæ ſunt.

ANASTASIVS. CXXVII

914 Anaſtaſius tertius, natione Romanus, ſedit annis duobus, menſibus duobus. Et ceſſauit pontificatus diebus duobus.

LANDO. CXXVIII

991 Lando, natione Romanus, ſedit menſibus ſex. Et ceſſauit pontificatus diebus triginta & uno.

IOHANNES. CXXIX

917 Iohannes decimus, ſedit annis tredecim, menſibus duobus, diebus tribus.

Hic fuit filius Sergij papæ, & epiſcopus Rauennâs, qui inuaſor eccleſiæ fuit, & ab omni populo Rauennate depoſitus eſt.

Huius concilio & auxilio Saraceni, qui tunc dominabãtur in Italia, primò prope Vrbẽ deuicti ſunt.

Demum ipſe papa, cum marchione Alberico intrans Apuliam, contra Sa-

IMPERATORES.

Anno à Christo nato,

Et licet fuerit neophitus, præ cæteris tamen iſte, iuſtè ac religioſè principatur. Poſtquàm Venceslaus filius eius, iuſticia & ſanctitate præclarus: cui frater ſuus Boleslaus, pijs & ſanctis eius actibus inuidẽs,
iniquè aduerſatur. Et poſtea primo 940
anno primi Ottonis, ab eo occiditur, uſurpando principatum. In ultionem, Otto Imperator Boleslaũ per bellum aggreditur: & per quatuordecim annos eum impugnans, cum magna ruina ſuorum, ipſum ſuperauit, Bohemiam totam deuaſtando. Prædictus uerò ſanctus
Venceslaus, licet eſſet Princeps & 925
dominus, tamen tantæ humilitatis & deuotionis fuit, quòd cum uno ſeruo clàm de nocte ad ſyluam ibat: & proprijs ſuis humeris ligna deferens, ante fores uiduarum & pauperum clàm reponebat. Colligebat etiam ſpicas de nocte, ex agro ſuo, & clàm uirga excutiens, & manu propria hoſtias faciens, diſtribuebat per eccleſias.

Hic poſt trecentos annos paſſionis ſuæ, regi Danorum Henrico quieſcenti, per uiſum apparuit: eiq; quo genere mortis deberet mori, reuelauit: præcipiens ſibi, ut in honore ipſius qui Venceslaus dicebatur, monaſteriũ conſtrueret. Qui rex à ſomno cõſurgens, ſtupefactus de uiſione, cœpit de ſancto Venceslao (de quo nunquã audiuerat) ab epiſcopis & alijs, quis eſſet, perquirere. Et certificatus, quòd fuiſſet princeps Bohemiæ, & à fratre occiſus, cœpit ad honorem ipſius nominis in Riuallia Ciſtercienſis ordinis monaſterium magnarum poſſeſſionum extruere. Sed antequàm conſummaſſet, fratre ſuo, Abel nominato procurante (ut ſibi ſanctus ille reuelauerat) peremptus eſt.

Henricus uerò rex moritur, & filius eius Otto primus, in regem coronatur.

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato, tra Saracenos apud Garilianũ cum Saracenis durum bellum habentes. Victores effecti, poſtquàm Romã redierunt, à populo Romano cum gaudio & honore ſunt recepti. Sed poſtea, diſcordia interueniẽte, marchio ex Vrbe expulſus, in Orta caſtrũ extruens, ibi ſe recepit: & nuncios ad Vngaros, ut terram Romanorum poſsiderent, miſit. Qui uenientes, totam Tuſciam depopulando, mares & fœminas & quicquid tollere poterant, in Vngariam deportauerunt. Propter quod Romani commoti, prædictum marchionem trucidauerunt. Vngari uerò deinde ſingulis annis per multa tempora, fines Romanos deuaſtare ſoliti erant.

Iohannes uerò papa, à militibus Guidonis captus eſt, & in carcerem miſſus, ſuper os ceruicali poſito, ſtrangulatus eſt.

930 ¶ In cuius Iohannis loco, alter Iohannes ſubrogatur.

Hic non omiſſus daret ultimũ Iohãnem 26.

Iohannes XI. 130

Et quia idem Iohannes malè intrauerat, ſtatim eiectus fuit. Et ideo in numero pontificũ non ponitur.

LEO. CXXX

931 LEo ſeptimus, natione Romanus, ſedit menſibus ſex, diebus quindecim. Et ceſſauit pontificatus diebus decem.

STEPHANVS. CXXXI

932 STephanus ſeptimus, natione Romanus, ſedit annis duobus, menſe uno, diebus uigintiduobus. Et ceſſauit diebus duobus.

IOHANNES. CXXXII

934 IOhãnes undecimus, natione Romanus, ſedit annis quatuor, menſibus decem, diebus quindecim. Et ceſſauit pontificatus die ſaltẽ uno.

Hic primo anno in Genua ciuitate fons ſanguinis largiſsimè effluxit. Fortè portendens ipſius cladem imminẽtem. Nam eodem anno, à Saracenis ex Aphrica uenientibus

IMPERATORES.

BERENGARIVS. LXXXV

Anni à Chriſto nato, BErengarius tertius, imperauit annis † ſeptem.

931 Huius tempore magnum ſchiſma fuit in Italia.

Quidã habẽt 5.

LOTHARIVS. LXXXVI

938 LOtharius ſecundus, imperauit annis duobus.

Iſtius tempore Sol factus eſt ſicut ſanguis. Vnde poſt paucos dies, cædes magna hominũ ſequuta eſt.

BERENGARIVS. LXXXVII

940 BErengarius quartus, cum Alberto filio ſuo, imperauit in Italia annis undecim.

Hic Berengarius nimia feritate premebat Italiam: & Aluidam Lotharij Imperatoris relictam, tenebat incarceratam. Sed Otto rex Alemanniæ, Italiã potenter intrans, Berengario depulſo, reginam liberat. Eamq́ ſibi in uxorẽ ſuſcipiens, natalis Domini feſtum Papiæ celebrat. Sed poſtea, Berengario ab Otttone in gratiã recepto, Longobardiam ſibi reddidit: excepta Marchia Treuiſina, Verona, & Aquileia. Sed paruo tempore pòſt, ab Apoſtolica ſede, & à Longobardia ueniunt legati ad Ottonem, conquerentes de tyrannide Berengarij. Otto uerò pro corona Imperij uocatus, Romam tendendo quum in Longobardiam ueniſſet, Berengarium captiuauit: & Bauariam in exilium miſſo, Romam ueniens, & à papa & à Romanis ad coronandum ſolenniter recipitur.

Portentum. Circa hæc tempora fuit in Vaſconia mulier ab umbilico ſurſum diuiſa, duo pectora & duo capita habens: una comedẽte uel dormiẽte, altera quandoq́ neutrum faciebat: uixerũtq́ multo tempore, ſed nec uno tempore mortuæ ſunt.

OTTO. LXXXVIII

951 OTto primus, imperauit annis uigintiduobus.

Hic fuit primus Imperator Teuthonicus

PONTIFICES.

Anni à Christo nato,

LEO. CXXXIII

939 LEo octauus, natione Romanus, ſedit annis tribus, menſibus ſex, diebus decem. Et ceſſauit menſe uno.

STEPHANVS. CXXXIIII

942 STephanus octauus, natiõe Germanus, ſedit annis tribus, menſibus quatuor, diebus quindecim. Et ceſſauit pontificatus diẽbus decem.

Hic autem à quibuſdam Romanis mutilatus fuit.

MARTINVS. CXXXV

946 MArtinus tertius, natione Romanus, ſedit annis quatuor, menſibus ſex, diebus quatuordecim. Et ceſſauit pontificatus diebus tribus.

AGAPETVS. CXXXVI

950 AGapetus ſecundus, natione Romanus, ſedit annis octo, menſibus ſex, diebus decem. Et ceſſauit põtificatus diebus duodecim.

Huius tempore Otto primus, abbas Cluniacenſis, obdormiuit in CHRISTO. Cui ſucceſsit Ademarus: & Ademaro ſucceſsit ſanctus Maiolus, uir miræ uirtutis, & reparator monaſticæ diſciplinæ.

IOHANNES. CXXXVII

959 IOhannes duodecimus, ex patre Alberico principe, de regione Via lata, ſedit annis octo, menſibus decem, diebus quinque. Et ceſſauit pontificatus diebus duodecim.

Huius pater Albericus, quum eſſet potens in Vrbe, uocatis nobilibus, rogauit eos, & induxit iuramento conſtringendo, ut mortuo Agapeto papa, promouerẽt filium ſuum Octauianũ in papam. Quod & factum eſt. Vocatusq; eſt ille, Iohannes.

Hic erat uenator, & totus lubricus, adeò quòd publicè fœminas etiam tenebat. Propter quod quidam cardinalium & Romanorum ſcripſerunt Ottoni principi Saxonum

IMPERATORES.

Anno à Christò nato,

thonicus. Exempto enim Imperio ab Italicis, ſoli Teuthonici imperauerunt uſque ad præſens tempus.

951 Hic potens quum eſſet in Saxonia, & multis annis regnaſſet per Alemanniam, quidam de cardinalibus & Romanis, propter malum ſtatum Iohannis papæ duodecimi, miſerũt occultè ad ipſum, ut ſuper eccleſiæ Romanæ neceſsitate, Romam ueniret, & etiam Imperij gubernacula poſsideret. Ipſe uerò per Longobardiam & Tuſciam potenter Romam ueniens, à papa & à clero & à populo Vrbis, honorificè eſt receptus: & in Imperatorem coronatus, multa donaria fecit eccleſiis.

Hic pacata Italia, cum uxore ſua Longobarda, in Saxoniam redijt: de qua filiũ genuit, tam regni quàm etiam ſui nominis ſucceſſorem. Cui filiam Imperatoris Conſtantinopolitani de Romano ſanguine procreatam, in coniugem dedit.

Deinde propter bonum ſtatum Romanæ eccleſiæ pluries Romam ueniens, & iterum ad partes ſuas rediens, ibidem pijs operibus intendendo: in allodio ſuo apud Maydeburg, eccleſiam miræ pulchritudinis ad honorem ſancti Mauritij fabricauit, & etiam maximis poſſeſsionibus ampliauit.

Hic poſt depoſitionem Iohannis papæ, propter infamiam, Leone papa à clero Vrbis creato, poſtquàm Romani, ipſo abſente, tertium papam uidelicet Benedictũ creaſſent, Romam ueniẽs cum magno exercitu eam obſedit: quouſque Benedictum intruſum papam ſibi præſentauerint. Qui Leone papa reducto ad ſedem ſuam, pacificatis omnibus redijt in Saxoniam, ducens ſecum Benedictum papam, qui ibidem in exilio eſt ſepultus.

Hic etiam multitudinem paganorum circa eundem locum habitantiũ, conuertens ad CHRISTVM, feliciter

PONTIFICES.

Anni à Christo nato,

num occultè, ut ſcandalo Eccleſiæ compatiens, ſine mora Romã properaret. Hoc papa percipiens, Iohanni diacono cardinali, tanquam huius facti conſiliario, naſum: & alteri Iohanni ſubdiacono, qui literas ſcripſerat, manum amputari fecit.

Hic quum frequenter per Imperatorem & clerum de ſua correctione fuiſſet monitus, & non correctus: præſente Imperatore de papatu deſtitutus, cõmuni uoto Leo papa eligitur.

BENEDICTVS. CXXXVIII

965 Benedictus quintus, ſedit menſibus duobus, diebus quinq;. Et ceſſauit pontificatus diebus uiginti.

Hic uiuente Leone papa, à Romanis in papam eligitur: propter quod Imperator Otto, quum Romam obſideret, traditur Benedictus Imperatori à Romanis.

Et Leone reſtituto, Benedictus in exilio in Saxonia moritur: & in Hamburg ſepelitur.

Iohannes uerò oblectatus adulteria, ſine pœnitentia ſubitò moritur.

LEO. CXXXIX

968 Leo nonus, ſedit anno uno, mẽſibus † quatuor. Et ceſſauit põtificatus diebus decem.

In alio exemplari eſt, ſex.

Hic autem propter malitiã Romanorum, qui ſuos intrudebant, ſtatuit, ut nullus papa fieret, niſi de

Nota. conſenſu Imperatorum.

IOHANNES. CXL

970 Iohannes decimustertius, natione Narnienſis, ſedit annis ſeptẽ, menſibus undecim, diebus quindecim. Et ceſſauit pontificatus diebus tredecim.

Hic à Petro præfecto urbis Romæ comprehenſus eſt: & in caſtello ſancti Angeli detruſus: deinde in Campaniam, in exilium miſſus: poſt decem menſes & octodecim dies, reuerſus eſt Romã. Et de perſequuto-

IMPERATORES.

Anno à Christo nato,

feliciter eſt defunctus: & in Maydeburg, in eccleſia ſancti Mauritij ſepultus eſt.

OTTO. LXXXIX

973 Otto ſecundus, cum Ottone filio ſuo imperauit annis decẽ.

Hic quum Græcos in Calabria incautè perſequeretur, amiſsis militibus, exiliens de manu eorũ euaſit.

Demum exercitum cõgregans, Beneuentum obſedit: qua capta, oſſa beati Bartholomei (ut dicitur) inde apportauit. At Romæ in inſula, in quadam concha honorificè collocauit: & in terram ſuam, per Tiberim & mare, in præfata concha transferre cogitauit. Sed eo in breui, uita exemplo, precioſus theſaurus ibi remanſit uſque ad hodiernam diem.

Hic filio ſuo Ottone in Saxonia relicto, cum regina & exercitu magno, per Italiam tranſiens uenit Romam. Ibiq; à Benedicto ſeptimo, cum magna lætitia eſt coronatus cum regina. Erat enim ſumma pax inter papam & Imperatorem.

Accidit quòd in eodem tempore Agareni Calabriæ fines ingreſsi, omnia igne & ferro uaſtabãt. Contra quos Otto Imperator cum Teuthonicis, Longobardis, Gallis, & Romanis procedens, acriter dimicauit. Sed Romanis & Beneuentanis terga uertentibus, Chriſtianorum exercitus penè omnino eſt extinctus. Imperator uerò ſolus ad mare perueniens, quoſdam rogauit, ut ipſum in nauim reciperẽt: aſſerens, ſe unum eſſe ex militibus Imperatoris. Qui ſuſcepto eo in nauim, conſiderantes diſpoſitionem & decorem ipſius, loquebantur Græcè, credentes ipſum non intelligere, quòd ipſe eſſet Imperator, & quòd uellent ipſum Conſtantinopolim ducere ad Imperatorẽ ſuum.

Quod Imperator intelligens, & grauiter dolens, circumuenit ipſos, aſſerens

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato,

ſequutoribus eius, ab Ottone Imperatore ſupplicium eſt ſumptum. Nam nobiles Vrbis, quos culpabiles inuenit, alios trucidauit, alios laqueo ſuſpendit: quàm plures uerò in exilium, ad Saxoniæ partes tranſmiſit.

BENEDICTVS. CXLI

978 Benedictus ſextus, natione Romanus, ſedit anno uno, menſibus ſex. Et ceſſauit põtificatus diebus decem.

Hic autem in caſtello ſancti Angeli retruſus, ſtrangulatus eſt abſynthio.

DONNVS. CXLII

979 Donnus ſecundus, ſedit anno uno, menſibus tribus. Et ceſſauit pontificatus diebus duobus.

BONIFACIVS. CXLIII

980 Bonifacius ſeptimus, ſedit anno uno, menſibus quinque, diebus quindecim. Et ceſſauit pontificatus diebus uiginti.

Hunc Romani ſuffocato Benedicto ſexto, papam fecerunt: qui poſtea non ualens in Vrbe ſubſiſtere, deprædata eccleſia ſancti Petri omnibus precioſis, fugit in Conſtantinopolim: tandem Romã cum magna pecunia rediens, quum proficere non poſſet, Iohanni diacono cardinali oculos eruit.

Et ipſe deinde ſubitò extinctus eſt.

BENEDICTVS. CXLIIII

982 *Aliud exẽplar habet 5. Et quidam legunt 8.*

Benedictus ſeptimus, natione Romanus, ſedit annis † decẽ, menſibus ſex. Et ceſſauit pontificatus diebus quinque.

Hic fauore Imperatoris multos ex Romanis capi fecit.

Huius tempore in Remenſi eccleſia fuit quidã archiepiſcopus uir honorabilis, nomine Radulphus, ex genealogia Caroli Magni, quæ iam in regno Franciæ ceſſauerat regnare, propagatus. Quem Hugo, tunc rex Franciæ, de alia proſapia genitus

IMPERATORES.

Anni à Chriſto nato,

aſſerens ſe magnam pecuniam habere abſcõditam in Sicilia, rogans, ut illuc irent: & accepta pecunia, ſimul cum gaudio properarent.

Ipſis autem propter hoc ad littus accedentibus, uidit Imperator Epiſcopum in armis, Probum Cæſium nomine: & inuocato ſuo auxilio, Imperator cum epiſcopo omnes nautas, ſcilicet quadraginta trucidauerunt. Sic neque unus euaſit, per uirtutem ſancti Petri Apoſtoli: quem Imperator ſollicitè inuocabat.

Et ſic ad Imperatricem ueniens, cum gaudio ab ipſa & à ſuis baronibus eſt ſuſceptus: Romã rediens, poſt paucos dies eſt defunctus: & apud ſanctum Petrum honorificè tumulatus.

Hoc tempore ſanctus Adelbertus, ſiue Albertus, natione Bohemus floruit.

Hic primò epiſcopus Pragenſis poſtea reuelante Deo Pannoniam ueniens, primùm Regem Vngarorum, uidelicet ſanctum Stephanum, cum multis alijs baptizauit. Demum per Poloniam tranſiens, & eoſdem in fide confirmans, & in Pruſſiam ueniens, ibidem prædicando fidem, martyrio coronatur, anno Domini nongenteſimo 975
ſeptuageſimoquinto.

Sub hoc tempore ſanctus Edoardus rex Anglorum, à nouerca ſua (ut dicitur) dolo occiditur, miraculis coruſcando.

OTTO. XC

983 *Aliud exẽplar habet, 19.*

Otto tertius, imperauit annis † octodecim.

Hic Otto tertius, ſecundi Ottonis filius Romam ueniens, à papa Gregorio quinto, in Imperatorem eſt coronatus. Deinde è Roma in Apuliam, ad ſanctum Angelum, cauſa peregrinationis & orationis tranſiuit. Sed reditum per Beneuentum faciens, corpus ſancti Pauli

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato, nitus, in corde odio habens: conuocatis epiſcopis, allegans ipſum illegitimum, deponi procurauit: Gilbertum monachum, philoſophum, imò potius necromãticum, ſubſtituendo.

Quod ſummus pontifex intelligens, legatum miſit: & Remis concilio conuocato, Gilbertus ille deponitur, & ſic Radulphus reſtituitur.

Gilbertus uerò depoſitus, ad Ottonem Imperatorem ſe contulit: quem & ipſa ſciẽtia erudierat. Qui nacta oportunitate, primò eum Rauennatum archiepiſcopum, poſtea Romanum põtificem, diabolo inſtigante, fieri procurauit: qui infrà dictus eſt Sylueſter ſecundus.

Vnde uerſus:

Scandit R Gilbertus, ad R. pòſt papa uiges R.

IOHANNES. CXLV

992 IOhannes decimusquartus, ſedit menſibus octo. Et ceſſauit pontificatus decem diebus.

Hic in caſtello ſancti Angeli. per quatuor menſes fame afflictus, mortuus eſt: & poſtea ſepultus in Vaticano.

IOHANNES. CXLVI

993 IOhannes decimusquintus, natione Romanus, ſedit menſibus quatuor. Et ceſſauit pontificatus die ſaltem uno.

IOHANNES. CXVII

994 IOhannes decimusſextus, natione Romanus, ſedit annis decem, menſibus † decem, diebus ſeptem. Et ceſſauit pontificatus diebus ſex.

Aliud exẽplar habet mẽſibus 7. & 10 diebus.

Hic fuit in armis eruditiſſimus, & multos libros compoſuit.

Hunc Creſcentius patritius Vrbis ita cœpit perſequi, quòd ipſum oportuit Vrbem relinquere, & Tuſciam intrare.

At quum Creſcentius cognouit, quòd papa miſiſſet ꝑ Ottone tertio in ſuo auxilio: ſtatim miſit nuncios ad ipſum

IMPERATORES.

cti Paulini epiſcopi, ſecum Romam detulit.

Anno à Chriſto nato, 98[illegible]

Hic ordinata Italia tranſitum faciens per Galliam, in Saxoniam reuerſus eſt.

Sed Creſcentius conſul Romanorum, Gregorio papa fugato, fecit papam quendam Græcum Iohannem, nomine Placẽtinum, epiſcopum ualde pecunioſum. Quod audiens Imperator, ad Vrbem cum magno furore eſt reuerſus. Et Creſcentium in caſtro ſancti Angeli tamdiu obſedit, quouſque ipſum cum caſtro captum, truncauit capite. Ipſum uerò pontificem oculis orbatum membris cæteris debilitauit. Demum Imperator ordinatis Imperij rebus, ducens ſecum nobiles aliquos Romanos, in Saxoniam eſt reuerſus. Et uiſitans locum in Polonia, ubi ſanctus Adalbertus quieſcebat martyr, & accepto brachio Romam reuerſus eſt, locans illud in Inſula, in eccleſia, in qua modò dicitur quieſcere Bartholomeus Apoſtolus.

Tunc Imperator incœpit conſtruere grande palatium in Vrbe, in palatio Iuliani Imperatoris. Sed Romanis reclamantibus, Imperator multis perſequutionibus Romanis illatis, poſt paucos dies uitam finiuit.

Electio Imperatoris cœpit.

Et licet iſti tres Ottones per ſucceſſionem generis regnauerint: tamen poſtea fuit inſtitutum, ut per officiales Imperij Imperator eligeretur. qui ſunt ſeptem, uidelicet primò tres cancellarij iſti,

Maguntinenſis	cãcellarius	Germaniæ.
Treuerenſis		Galliæ.
Colonienſis		Italiæ.

Marchio Brandeburgenſis, camerarius eſt.

Palatinus, dapifer.

Dux Saxoniæ, enſem portat.

Rex Bohemus, pincernam agit.

Vnde

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato,

ad ipſum papã, ut ad Vrbem rediret. Tunc autem ueniente papa, ipſe Creſcentius cum Senatu, ad pedes papæ ſe proſtrauit, & ueniã poſtulauit. Sicq; facta pace, Romæ papa defunctus eſt.

GREGORIVS. CXLVIII

1003 Gregorius quintus, natione Saxo, ex patre Ottone, ſedit annis duobus, menſibus ſex. Et ceſſauit pontificatus diebus quindecim.

Hic Bruno antea dictus, quum eſſet conſanguineus Ottonis tertij, ad inſtantiam Imperatoris eſt in papam electus. Sed poſt paruũ tempus, Creſcentius conſul Vrbis, Placentinum epiſcopum de legatione Conſtantinopolitana cum magna pecunia redeuntem, in papatum intruſit. Sed hoc factum, per Imperatorem grauem ultionem recepit.

IOHANNES. CXLIX

1006 Iohannes decimus ſeptimus, natione Grçcus, ſedit menſibus decem. Et ceſſauit epiſcopatus diebus uiginti.

Hic nihil conſtituit.

Ipſe fuit Placentinus epiſcopus, uiuente papa Gregorio: per conſulem Vrbis papatũ renuit. Sed poſtea per Imperatorem excæcatus eſt.

SYLVESTER. CL

1007 Syluester ſecundus, natione Gallicus, prius uocatus Gilbertus, ſedit annis quatuor, mẽſe uno, diebus octo. Et ceſſauit pontificatus diebus uigintitribus.

Hic primùm iuuenis, Floriacenſis cœnobij, in Aurelianenſis diœceſi, monachus fuit. Sed dimiſſo monaſterio homagiũ fecit, ut ſibi omnia ad uotum ſuccederent: id quod dæmon promiſit adimplere. Iſte obſequijs diaboli inſiſtẽs, frequenter ſuper deſiderijs ſuis cum eo loquebatur. Veniens autem in Hiſpalim Hiſpaniæ, cauſa diſcẽdi, tam benè profecit, quòd ſua doctrina etiã maximis placuit. Habuit enim diſci-

diabolo

IMPERATORES.

Anno à Chriſto nato,

Vnde uerſus,

Maguntinenſis, Treuerenſis, Colonienſis,
Quilibet Imperij fit cancellarius horum:
Et Palatinus, dapifer: Dux, portitor enſis.
Marchio, præpoſitus cameræ: pincerna, Boëmus:
Hi ſtatuunt dominũ cũctis per ſecula ſummũ.

His temporibus floruit Fulbertus, Carnotenſis epiſcopus: qui inter alia laudabilia, Stirps Ieſſe, Solem iuſtitiæ, & Chorus nouæ Hieruſalem compoſuit.

HENRICVS. XCI

Henricus primus, imperauit annis duodecim, mẽſibus quinque. Et permãſit uacuum regnum annis duobus. 1001

Hoc tempore Luna eſt in ſanguinem conuerſa.

Notandum eſt, quòd plures fuerunt Henrici Reges, quàm Henrici Imperatores. Vnde quum legitur Henricus primus, ratione Imperij dicitur Primus, ſed ratione nominis dicitur Secundus. Fuit enim quidem Henricus rex ante ipſum. Idem intellige de Conradis. *Nota.*

Huius Hẽrici Imperatoris uxor, fuit ſancta Kunegunda. Et ambo uirgines pérmanſerunt. Et in Babembergenſi eccleſia, quam ædificauerant, requieſcunt, miraculis coruſcando.

Hic Henricus, primus dux Bauarorum, ab omnibus Principibus in Imperatorem electus, multa bella proſperè geſsit in Germania, & Bohemia, & Italia.

Poſtremò uolens ſoli Deo uacare, quum eſſet Chriſtianiſsimus, epiſcopatũ Babembergenſem fundauit.

Regi etiam Vngarorum Stephano ſororem ſuam dans in uxorem, tam ipſum, quàm totum regnum ſuum ad fidem uocauit.

Hic etiam Babembergenſem ciuitatem, quæ fuit ſancti Petri, pro Namienſi apud papam commutauit.

PONTIFICES.

Anni à Christo nato, 1007 diſcipulos Ottonem Imperatorem, & Robertum regem Franciæ, qui inter alia, ſequentiam Sancti ſpiritus adſit nobis gratia, compoſuit: & Leotherium: qui fuit archiepiſcopus Senonenſis.

Sed quia idem Gilbertus, quàm plurimos honores ambiebat, diabolus quæ perebat, ad uotũ impleuit. Fuit enim primò Remenſis archiepiſcopus, poſtea Rauēnâs, tandem Papa. Et tunc quæſiuit à dæmone, quàm diu uiueret in papatu: reſponſum habuit, Quàm diu non celebraret in Hieruſalẽ. Gauiſus fuit tunc ualde: ſperans, ſe longè à fine eſſe: ſicut longè fuit à uoluntate peregrinationis in Hieruſalem ultra mare. Sed quum celebraret in Quadrageſima, ad eccleſiam ſanctæ Crucis, quæ dicitur, in Hieruſalem: ex ſtrepitu dæmonum ſenſit ſibi mortem adeſſe: quare ſuſpirans ingemuit: licet antea ſceleratiſsimus eſſet, de miſericordia Dei non deſperans, reuelando coram omnibus peccatum ſuum. Sic membra ſua omnia, quibus diabolo obſequium præſtiterat, iuſsit præcidi: & deinde truncum mortuum ſuper bigam poni: & ubicunque illam perducerent, & ſiſterent, ibi ſepeliretur. Quod & factum eſt. Sepultusque eſt in Lateranenſi eccleſia. Et in ſignum miſericordiæ conſequutæ, ſepulchrum tam ex tumultu oſsium, quàm ex ſudore: præſagium eſt, morituri papæ: ſicut in eodem ſepulchro eſt literis exaratum.

IOHANNES. CLI

1011 IOhãnes decimusoctauus, natione Romanus, ſedit mẽſibus quinque, diebus quindecim. Et ceſſauit diebus nouemdecim.

IOHANNES. CLII

1012 IOhannes decimusnonus, natione Romanus, & de regione quæ uocatur Porta metropolis, ſedit

IMPERATORES.

CONRADVS. XCII

Anno Christi nato, 1024 COnradus primus, imperauit annis uigintiduobus.

Et permanſit regnum annis tribus uacuum.

Hic multas leges condidit.

Hic pacem in terris conſeruare cupiens, ſtatuit, ut quicunque Principum pacem infringeret, capite plecteretur. Sed huius ſtatuti transgreſſor Comes Lupuldus accuſatur: qui cupiens uitam ſaluare cum paucis, idem cum uxore & pueris occultè fugiens in uaſtam ſolitudinem, multis temporibus ipſam, tanquam eremita inhabitauit: nullo penitùs ſciente quò deueniſſet. Sed contigit Imperatorem ad illas partes accedere. Et quum uenationis cauſa feras inſequens, per ſolitudinem diſcurreret: ſic ſe ab omnibus elõgauit, ut ſolus remanens, ubi eſſet, penitus ignoraret: & nocte appropinquante Imperator multum anxius, caſu ad prædicti Comitis eremitoriũ peruenit. Qui benignè receptus, quum poſt laborem in ſtratu dormiret: & eadem nocte, prædicti Comitis uxor peperiſſet, audiuit Imperator uocem in ſomnis, ipſum puerum generum ſuum futurum, ac Imperij ſucceſſorem. Hanc uocem Imperator primò cõtemnens, cùm iterata fuiſſet, anxius uiſo puero, manè quum ad ſuos perueniſſet, uocatis duobus ſecretarijs occultè mandauit, ut prædictũ puerum rapientes in ſylua occiderent, & ſibi cor pueri apportarent. Ipſi, iuxta mandatum præfatum, puerum rapiunt: & miſericordia moti, non occidunt. Sed in nemore, cor capti leporis, in argumentũ occiſionis, Imperatori deferunt. Accidit autem, ut in eadem hora, dux Henricus quum uenationis cauſa in eadem ſylua ſolus errans puerum uagientem audiret, ipſumque pulchrũ conſpiciẽs, uxori ſuæ ſterili occultè deportans,

PONTIFICES.

ſedit annis quinque. Et ceſſauit pontificatus diebus triginta. Sepultusq́ eſt apud ſanctum Petrum. *Anni Chriſto*

Huius tempore floruit in Francia rex Robertus, uita & ſcientia præclarus: qui fuit tantæ deuotionis, quòd in feſtis ſemper in aliquo monaſterio uoluit eſſe propter officium. Et non ſolùm cum monachis cantabat, uerùm etiam cappa ſerica indutus chorum regebat. Vnde quum quoddã caſtrum obſediſſet, dimiſſo exercitu propter feſtum ſancti Amani Aurelianũ uenit: & quum chorum regendo alta uoce incœpiſſet cãtare Agnus Dei, flectendo genua: muri caſtri, quod obſederat, funditùs corruerunt. Hic fecit Sequentiam, Sancti ſpiritus adſit nobis gratia. 1041

SERGIVS. CLIII

SErgius quartus, ſedit annis duobus, menſibus ſeptem. Et ceſſauit pontificatus diebus octo. 1018

Hic fuit ſanctæ uitæ, & caſtæ conuerſationis.

Sepultusq́ eſt in baſilica ſancti Petri.

BENEDICTVS. CLIIII

BEnedictus octauus, natione Tuſculanus, ex patre Gregorio, ſedit annis undecim. Et ceſſauit pontificatus anno uno. 1020

Hic fuit eiectus de papatu: & factus eſt quidam alius papa: unde maximum ſchiſma fuit.

Petrus Damaſcenus dixit, quòd quidam epiſcopus uidit Benedictũ papam, nigro equo quaſi corporaliter reſidentem. Et dixit ei: Nónne tu es Benedictus ille papa, quem iam defunctum nouimus? Ego ſum (inquit) ille infelix Benedictus. Sed quomodo eſt (inquit) tibi, pater? Grauiter (inquit) torqueor. Sed de Dei miſericordia non deſpero: ſi mihi adiutorium præbeatur. Vade (ait) ad ſucceſſorem meum Iohãnem papam: & dic illi, ut in tali theca ſummam pecuniæ accipiẽs diſtribuat pauperibus. Quia quicquid antea pro me pauperibus datum fuerat, nihil mihi profuit: quia de rapinis fuit. Quod epiſcopus fideliter expleuit: & epiſcopatui cedens, monaſterium intrauit.

IOHANNES. CLV

IOhannes uigeſimus, natione Romanus, ex patre Gregorio, ſedit annis nouem. Et ceſſauit pontificatus diebus duobus. 1033

Hic cum Romanis bellum habuit.

Hoc tempore Haimericus, ſancti Stephani primi Regis Vngarorum filius, uirgo, cum ſponſa ſua obijt, miraculis coruſcando.

Peregrini Romã uenientes fermè omnes ſpoliabantur, & peruenientium oblationes uiolenter auferebãtur. Quos omnes, papa monuit primò: poſtea, excõmunicauit: tertiò, quia cõtempſerunt hæc, manum armatã appoſuit. Et ſic, raptores oblationũ ſancti Petri aut penitùs extinxit, aut fugauit. Occiſis itaq; raptoribus prædia & oppida multo tempore amiſſa, recuperauit. *Sũt qui hoc tribuunt Gregorio 6.*

Tunc omnes ipſum homicidã clamantes, non papam, ſed ſanguinariũ dicebant. Cardinales quoq; ipſum, in infirmitate ex qua obijt, indignũ fore dixerũt, in eccleſia ſancti Petri ſepeliri, qui tot mortibus hominũ, ſacerdotium fœdaſſet. Tunc papa, licet infirmus, reſumpto ſpiritu, lõgum ſermonẽ cardinalibus fecit: aſſerens, ipſos ſtultè loquutos eſſe: & ſe, benè feciſſe. Inducens illud quod Ezechiel imperauit ſacerdotibus, qui ſe non opponebãt murum pro domo Iſraël, & multa alia. Et deinde ſubdidit: Quum mortuus fuero, corpus meum ante fores eccleſiæ ſiſtite, ianuas quoque eccleſiæ feris & uectibus benè obfirmate. Et ſi uolũtate diuina portæ apertæ fuerint, corpus *Cap. 13*

PONTIFICES.

Anno à Christo nato, 1007 meum inferte: alioquin, de ipſo facite quod uultis. Quumque mortuo ſic factum eſſet, turbo diuinitùs ueniens, portas eccleſiæ firmatas non ſolùm aperuit, ſed etiam cum magno fragore uſque ad parietem deportauit.

BENEDICTVS. CLVI

1042 Papæ ſimul 8. BEnedictus nonus, natione Tuſculanus, ex patre Alberico, ſedit annis quatuordecim.

1 Iſte eſt eiectus de papatu: & factus
2 eſt alius Papa, Sabinienſis epiſcopus, qui infrà uocatus eſt Syluester.

3 Et iſte quoquè etiam eiectus eſt: & Benedictus ille recuperauit papatum.

4 Iſte etiam iterum eſt eiectus: & datus eſt papatus Iohanni archidiacono ſancti Iohannis ante portam Latinam, qui Gregorius ſextus infrà dictus eſt.

Et hic habito papatu, quum eſ-
5 ſet rudis literarum, alterum papam ad uices eccleſiaſtici officij exequē-
6 das, ſecum conſecrari fecit. Quod
7 quum multis non placeret, tertius ſuperinducitur: qui ſolus, uices duorum impleret.

Vno igitur contra duos, & duobus de papatu altercantibus contra unum: & mortuo Gregorio, Henricus Imperator contra duos Romam accedit. Et eis canonica & imperiali cenſura depoſitis,
8 Sindegerum Babembergenſem epiſcopum (qui infrà Clemens ſecundus, dictus eſt) in papatu per uim ſubſtituit. A quo Henricus Imperator coronatur: Romanis ſibi
Nota. promittentibus & iurantibus, ſe ſine ipſius conſenſu, nunquam Romanum pontificem electuros.

Iſte Benedictus, qui fuit nepos ſuperioris Benedicti, apparuit iuxta molendinum cuidam, in ſpecie cuiuſdam monſtruoſi animalis: cuius caput & cauda, aſini erat: reli-

IMPERATORES.

portans, mandauit eidem, ut quod ipſum genuerit, affirmaret. Quod & factum eſt. Vocauit puerū nomine ſuo Henricū. Quumque iam adultum Imperator uidiſſet, pēſans uultum quem olim uiderat, & ætatem, licet multùm renitente patre (ſcilicet duce Henrico) Imperator iuuenem ut ſibi adſtaret, retinuit: meditans apud ſe, quomodo ipſum occultè perderet. Et poſt aliquot tempus, miſit eum cum literis ad Imperatricem, ſcribēs, ut ipſa ſub obtentu gratiæ ſuæ, eodem die quo idem iuuenis ad eam ueniret, ipſum occultè ſuffocaret. Sed iuuene iter agente, cùm in domo cuiuſdā preſbyteri quieſceret, presbyter ipſo dormiente, curioſè ipſius burſam pertractans, literas Imperatoris conſpexit: & illas cautè aperiēs, illi feliciter cōmutauit. Nam abraſo, IPSO DIE MORIATVR: repoſuit, IPSO DIE FILIA MEA SIBI TRADATVR. Quod & factum eſt. Licet tamen magna admiratione Imperatricis, propter tam ſubitum & ſibi ſtupendum mandatum. Quod Imperator poſtea percipiens, obſtupuit. Sed poſtquàm inueſtigauit, illum uerum ipſius patrem, nobilem fuiſſe Comitem, quem ruſticum credebat, dolor ipſius mitigatus eſt. — Anni à Christo nato, 1014

Qui Henricus, poſtquàm Conrado ſucceſsit, in loco natiuitatis ſuæ magnum monaſterium conſtruxit.

HENRICVS. XCIII

HEnricus ſecundus, imperauit annis † nouemdecim. 1039 Aliud exēplar habet, 17.

Hic Henricus dicitur filius Conradi: uel ſecundum alios, gener eius.

Iſte ueniens in Italiam, Panſdulphum, principem Capuanum cepit: & eum captiuum ſecum aſportauit.

Huius tempore Normanni intrauerūt Romam, & bellum Cadulus con-

PONTIFICES.

Anni à Christo nato, reliquũ corpus ſicut urſus. Quũq; inſpector territus fugerat, clamans monſtrum poſt ipſum dixit, Noli me expaueſcere: ſcito, me fuiſſe hominem, ſicut tu es. Sed ſic me repræſento, ſicut olim infelix papa exiſtens, beſtialiter uixi.

Hoc tempore ſanctus Gerardus epiſcopus in Vngaria, ſuper bigam ligatus, ex altiſsimo monte curſu præcipiti coronatur.

SYLVESTER. CLVII

1056 SYlueſter tertius, ſedit diebus quinquaginta ſex.

GREGORIVS. CLVIII

1056 GRegorius ſextus, de ſancto Ioanne ante portam Latinam, ſedit annis duobus, mẽſibus ſeptẽ.

Hic cum Rege Henrico habuit bellum.

Hunc Gulielmus in ſuis Chronicis dicit, ſanctum uirum fuiſſe. Et quum ad paparum perueniſſet, parum uel nihil ad papatum pertinendo inuenit: propter incuriam & negligentiam anteceſſorũ ſuorũ. Nam penè omnia à prædonibus illis tollebatur.

CLEMENS. CLIX

1058 CLemens ſecundus, natione Teutonicus, ſedit menſibus nouem decim. Et ceſſauit pontificatus diebus uiginti.

Hic fuit inuaſor eccleſiæ, & per uim habuit papatum.

DAMASVS. CLX

1060 DAmaſus ſecundus, ſedit diebus uiginti tribus. Et ceſſauit pontificatus diebus nouem.

Hic etiam fuit inuaſor ſedis Apoſtolicæ, & ſubitò defunctus eſt.

LEO. CLXI

1060 LEo decimus, genere Alemanus, de Lotheris regno, ſedit annis quinq;, menſibus duobus, diebus ſex.

Romani, ex quadam praua conſuetudine poſtquàm petijſſent ab Imperatore Henrico pontificem ſibi da-

IMPERATORES.

lus contra Romanos in pratis ſancti Petri habuit. *Anni à Christo nato,*

Tunc temporis dux Gotfridus uenit in Italiã: & ſequuti ſunt eum Normãni à Roma uſq; ad Aquinũ. 1041

Huius tempore, Romæ cuiuſdã gigantis corpus in ſepulchro inuentum eſt incorruptum: cuius uulneris hiatus ubi uulneratus fuerat, quatuor pedes & ſemis habebat: corpus uerò altitudinem muri ſuperabat. Lucernaq; ardens ad caput ipſius inuenta eſt, quæ nec flatu extingui poterat, nec liquore: ſed cũ ſtylo, foramine ſubter flammam facto, extincta eſt: per illud foramen aëre introducto. Hunc dicitur Turnus occidiſſe. Et hoc ipſius epitaphiũ fuit: FILIVS EVANDRI, PALLAS QVAM LANCEA TVRNI MILITIS OCCIDIT, MORE SVO IACET HIC. *Mirũ.*

Hoc in tempore, in Apulia erat ſtatua marmorea, circa caput ſuum, æreum habens circulum, in quo erat ſcriptum: CALENDIS MAII ORIENTE SOLE HABEO CAPVT AVREVM. Quod quidam Saracenus à Roberto Guiſcardo captus, quid portenderet intelligens, in Calendis Maij oriente Sole, notato termino umbræ illius, reperit infinitum theſaurũ, quod dedit pro ſua redemptione.

Hoc tempore eccleſia Gallicana per Berengariũ Turonenſem perturbatur, qui aſſerebat euchariſtiã quam ſumimus, nõ eſſe uerum corpus CHRISTI, ſed figurã corporis & ſanguinis CHRISTI. Contra quẽ Nicolaus papa cum centum & tredecim epiſcopis, celebrat conciliũ. Qui tamen Berengarius aliàs ſanctus homo dicitur fuiſſe: & poſt retractationem, finem mortis prædicendo, migraſſe feliciter. Cuius erroris retractatio ponitur in Decreto, de cõſecratione, diſtinctione ſecunda, Ego Berengarius,

PONTIFICES.

Anni à Christo nato,

ſibi dari, Imperator, quum nullum Teuthonicorum ad hoc ut reciperet, poſſet inducere: epiſcopum Tullenſem, Brunonem nomine, uirum ſimplicem ad hoc inclinauit. Qui ad Vrbem ueniens, & ex hoc conſcientiam habens, omnino reſignauit. Et denuò ab omnibus electus, poſt laudabilem uitam, in eccleſia ſancti Petri tumulatur, manifeſtis clarens miraculis,

VICTOR. CLXII

1065 Victor ſecundus, genere Alemannus, ſedit annis duobus, menſibus tribus. Et ceſſauit pontificatus diebus tribus.

Hic timore Imperiali factus eſt papa.

Hic temporibus Henrici Imperatoris, apud Florentiam ſynodum celebrauit. Et multos epiſcopos, propter ſimoniam & fornicationem depoſuit.

Hic in Gallias ueniens, ab iſto Henrico Imperatore glorioſè ſuſcipitur.

STEPHANVS. CLXIII

1067 Stephanus nonus, natione Lothoringus, ſedit menſibus nouē, diebus uigintiocto. In Tuſcia Florentiæ eſt ſepultus.

BENEDICTVS. CLXIIII

1068 Benedictus decimus, prius nomine Oricius, ſedit etiam menſibus nouem, diebus uiginti.

Hic primò fuit Vercellenſis epiſcopus. Poſtea per uiolentiam factus eſt papa: qui deinde ceſſit Nicolao.

NICOLAVS. CLXV

1069 Nicolaus ſecūdus, natione Burgundus, ſedit annis duobus, menſibus ſex, diebus uigintiſex.

Et ceſſauit pontificatus diebus decem.

Hic primò Florentiæ epiſcopus, apud Senam à cardinalibus unanimiter eſt electus. Et celebrato Romæ concilio, defunctus eſt.

ALE-

IMPERATORES.

HENRICVS. XCIIII

Anno à Christo nato, 1058

Henricus tertius, imperauit annis quadragintanouem.

Hic primò uenit Romam menſe Maij, die uigeſimaquinta.

Tunc temporis fames & mortalitas fuit ferè in uniuerſa terra.

Et ipſe obſedit ciuitatem Tiburtinam, die tertia menſis Iunij.

Huius tempore ſtella clariſsima in circuitu primæ Lunæ ingreſſa eſt decimotertio Libræ, in noctis initio.

Huius tempore Hildebrandus Cardinalis qui poſtea Gregorius ſeptimus, papa factus eſt. Et quum legatus eſſet in Gallia: & in Concilio contra multos ſimoniacos proceſſiſſet: & contra unum epiſcopū ualde infamatum procedere uoluiſſet: & ille teſtes qui ipſum accuſauerāt, precio corrupiſſet, dixit legatus Cōcilio: Ceſſet humanum iudicium, & producatur in medium Diuinitatis oraculum. quum certū ſit, quòd epiſcopalis gratia, Sancti ſpiritꝰ donum ſit: & quiſquis epiſcopatum mercatur, cōtra Spiritum ſanctum facit. Si tu cōtra Spiritum ſanctum nō feciſti, dic, Gloria Patri & Filio, & Spiritui ſancto. Tunc ille intrepidus incipiens, quum Gloria patri & Filio dixiſſet, nullatenus Spiritui ſancto dicere potuit, frequentiùs repetēdo. Et ſic eiectꝰ ab epiſcopatu.

Tunc iſte Hildebrandus, totus contra Henricum Imperatorem inuehebatur, quia diſsidium procurabat in Eccleſia.

Imperator uerò tunc, Vormaciæ concilium uigintiquatuor epiſcoporum & multorum nobilium congregato, iubet omnia decreta Gregorij papæ ceſſari. Propter quod papa iſte Gregorius Imperatorem excommunicauit: & à fidelitate & iuramento, omnes Imperatori adhærentes abſoluit. Imperator uerò Maguntiæ Gregorium papam à papa-

PONTIFICES.

Anni à Christo nato, 1072

ALEXANDER. CLXVI

Alexander ſecundus, natione Mediolanenſis, ſedit annis undecim, menſibus ſex, diebus uigintiquinque.

Hic quum eſſet Lucanus epiſcopus, concorditer à cardinalibus electus eſt in papam.

Contra hunc fuit Cadulus, qui fuit Parmenſis epiſcopus, & tamen ferè ab omnibus Longobardis epiſcopis in Papatum electus: aſſerens, papam non debere eligi, niſi de paradiſo Italiæ. Qui Cadulus, cum magno exercitu bis ueniēs Romam, uiolenter uoluit papatum obtinere, ſed non potuit.

Deinde Alexander papa, ad rogatum Henrici Imperatoris deſcendit in Lombardiam: & in Mantua ſolenniter celebrato cōcilio, pacificatis omnibus ad Vrbem reuerſus eſt: & ibidem defunctus: & in Lateranenſi eccleſia tumulatus.

Eodē tempore Normanni, qui in præiudiciū domini papę regnū Apuliæ occupauerant, fines Campaniæ deuaſtabāt. Quos dux Spoletanus Godefridus, in comitiſſa deuota filia ſancti Petri Mathildis expulerūt.

Hæc Mathildis fuit Comitiſſa adeò potētiſsima, quòd etiam cum imperatore bello duriſsimo cōgreſſum habuit. Quæ quum ampliſsimis poſſeſsionibus abundaret, totū patrimonium ſuum ſuper altare ſancti Petri obtulit. Et hoc quod obtulit, dicitur adhuc uſq; in hodiernū diem, Patrimonium ſancti Petri.

1083

GREGORIVS. CLXIIII

Gregorius ſeptimus, natione Teuthonicus, patria Suanenſis, ſedit annis duodecim, menſe uno, diebus quatuor.

Hic propter laudabilem uitā eſt in papam electus ex Cardinalibus.

Tunc cepit Cencius præfecti filius, in nocte Natalis Domini, quum primam miſſam celebraret in eccle-

IMPERATORES.

Anno à Christo nato, 1068

à papatu, quantum in eo fuit, abſoluit & depoſuit: Guibertum Rauennatem epiſcopum pro eo conſtituens.

Huius tempore quidam potens dum ſederet in conuiuio, repentè à muribus circumuallatus eſſet, nil ei profuit. Et quum eſſet innumerabilis multitudo murium, de nullo captabant, niſi de illo. Sed quum à ſuis in pelagus maris deductus eſſet, nil ei profuit: quia mures nauim ſequentes, ipſam uſque ad aquæ introitum corrodebant. In terra, ergo poſitus, à muribus totus dilaceratus eſt, & comeſtus.

Hoc idem dicitur cuidam Principe Poloniæ contigiſſe. Et hoc minus mirum iudicatur: quia pro certo aſſeritur, quòd in quibuſdam terris, ſi leopardus aliquem momorderit, confeſtim murium copiam aduenire, ut uulneratum commingant: immundumq; urinæ illuuium, communicari hominis exitium.

Inuenitur etiā de quodam Principe, quòd nulla arte poterat euadere, quin ipſum pediculi conſumerent.

Igitur Henrico Imperatore exiſtente, mirabilis multitudo Gallicorum, in terræ ſanctæ ſubſidium cruce ſignati, inexplicabili labore per terram, & tandem per Conſtantinopolitanā urbem tranſeuntes, Antiochiam peruenerunt. Fuerunt autem huius exercitus capitanei, Gotfridus dux Lothoringiæ, Comes Blecenſis, Comes Flandriæ, Comes ſancti Ægidij, & multi alij Comites, nobiles & barones.

Antequàm Antiochia caperet, ſanctus Andræas apparuit cuidam ruſtico ſimplici, Prouinciali genere, dicēs: Veni, & oſtendā tibi lanceā, qua perforatus fuit IESVS CHRISTVS. Qui ruſticus, capta ciuitate, præſente uno Comite & capellano

in eccleſia ſanctę Mariæ maioris ad preſepe: & in terra ſua poſuit. Sed Romani eadem nocte turrim deſtruxerunt, papā liberando: & prædictum Centium extra urbem eiecerunt.

Hic pontifex Henricum tertium, Imperatorem, concilio centum & decem epiſcoporum habito excommunicauit: quia Romanæ eccleſiæ unitatem ſcindere uoluit. Sed poſtea ad papam in Lombardiam ueniens, nudis pedibus ſuper niuem & glaciem pluribus diebus ſtans, uix abſolutionem impetrauit. Poſtea de conſenſu eiuſdem regis, iterum excommunicati plurimi ſeditioſi epiſcopi apud Brixiam conuenientes, Guibertū Rauennatem epiſcopum in papam elegerunt, Clementem uocantes: quem rex Henricus pronus in terra cum omnibus alijs mox adorauit: & cum ipſo Romam ueniens ſine Cardinalibus, à Bononiēſi, Mutinenſi, & Ferinenſi epiſcopis, in papam benedici fecit: & ab eodem Gregorio in caſtro ſancti Angeli cum Cardinalibus obſidendo. Sed audito, quòd Guiſchardus in adiutorium papę ex Apulia ueniebat, Imperator deſtructo Capitolio & urbe Leonina, cū ſuo papa fugit Senas. Et Guiſchardus eodem die Vrbem capiens, & eam ferro & igne conſumens, papam Gregorium ab obſidione liberando, in palatio Lateranenſi reſtituit: qui poſtea in Apuliā deſcendens, Salerni mortuus eſt, miraculis coruſcando.

VICTOR. CLXV

1095 Victor tertius, ſedit anno uno, menſibus quatuor, diebus ſeptem. Et ceſſauit pontificatus diebus nouem.

Hic proprio nomine Deſiderius uocatus, abbas Caſsinenſis fuit: qui ueneno in calice immixto, dicitur extinctus.

Hoc

lano ſuo, in eccleſia ſancti Petri, fodiens terrā, in loco de quo reuelationem habuerat, lanceā inuenit, anno Domini milleſimo octuageſimonono. Dubitantibus autē pleriſq;, utrū eſſet lancea qua CHRISTI latus pfoſſum fuit, quidā Bartholomæus nomine, cui CHRISTVS apparens, de lancea certificauerat: cum ipſa lancea, per ignē duodecim pedum latum, quem fieri iuſſerat, illæſus tranſiuit. Et ſic exercitus fiduciā in CHRISTO & in lancea ipſius habentes, intrepidi proceſſerunt per Achon, quæ tunc Ptolemaida uocabat, ueneruntq; Cæſareā. Vbi quū eſſet, columbam deſuper exercitū uolantem, accipiter unus grauiter uulneratam deiecit: circa quam repertæ fuerunt literæ, quas deferebat, talem habens ſententiam:

Rex Acharon, ducis Cæſariæ ſalutem. Generatio canina uenit, gens contentioſa: cōtra quos, per te & per alios, legē tuam defendas. Idem annuncia alijs ciuitatibus.

His actis, uenientes obſederunt Hieruſalem. Eſt autem Hieruſalem ciuitas in montibus ſita, riuis, fontibus & ſyluis carens: excepto fonte Siloë, ubi quandoq; aqua ſufficiens reperitur. Fuerat autem poſt Titi & Veſpaſiani deſtructionem, per Ælium Adrianum mirificè reparata. Sed non in eodem loco, ubi prius erat.

Ibi Gotfridus, qui rex factus fuerat, ſecundo anno ſepelitur.

Creduntur autem tunc transfretaſſe plus quàm ducenta milia Chriſtianorum, in ſubſidiū terræ ſanctæ.

Item anno milleſimo centeſimo 1157
quinquageſimoſeptimo, ad inſtantiam Eūgenij papæ, & beati Bernardi prædicationem, rex Franciæ Lodouicus, ab ipſo cruce ſignatus: & Imperator Conradus cum maxima mul-

ma mul-

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato, 1097

Hoc tempore ordo Carthuſienſium incipit.

VRBANVS. CLXVI

VRbanus ſecundus, ſedit annis tredecim, menſibus quatuor. Et ceſſauit diebus ſedecim.

Huius tempore dux Boamundus cum Chriſtianis recuperauit ſepulchrum Domini.

Sepultus eſt in eccleſia Lateranenſi.

Circa hæc tempora, ex Myrea ciuitate Liciæ iam deſtructa, à ciuibus Baonenſibus oſſa beati Nicolai transferuntur.

Hoc eodem tempore, in Hiſpania Toletum, & earum urbium pars maxima à Saracenis capta, per Chriſtianos tollitur.

Floruit hoc tempore in Anglia Anſelmus abbas, poſtea Cătuarienſis epiſcopus factus, in ſcientia & uita mirabilis.

Hic etiam papa, prius cõcilium apud Claromontem celebrauit: in quo ſtatutum eſt, quòd Horæ beatæ Virginis quotidie à clericis dicantur: officiumq́ eius, diebus ſabbatis ſolenniter fiet.

Et in hoc Concilio Hieruſalem captio, & Chriſtianorũ oppreſsio, annunciatur: conſilium quæritur, et auxilium imploratur.

Idem papa concilio Turonis celebrato, penè totum Occidentem prouocat, in terræ Sanctæ ſubſidium, & maximè in regno Franciæ, qui per terram: deinde per locum qui iam dicitur Sancti Georgij brachium, tranſeuntes: inuenta reuelatione CHRISTI lancea, Antiochiã, Tripolim, Achon, & penè totam terram Sanctam, cum Hieruſalem receperunt.

Hoc autem anno, in Burgundia, in die ſancti Benedicti, fundatum eſt quoddam cœnobiũ, quod Ciſtercium uocatum eſt, in diœceſi Cabillonenſi.

PASCHA-

IMPERATOR.

Anno à Chriſto nato, 1098

ma multitudine Gallorum & Teuthonũ: alij per Pannoniã, alij per mare uſq; Cõſtantinopolim peruenientes: aliter cis euenit, quàm ſperarēt. Quoniã quidã, à Turcis capti, alij uerò fatigatione, plerıq; fame & inedia conſumpti ſunt. Ita quòd Imperator cum paucis uix redijt. Rex uerò Lodouicus cauſa orationis, ut peregrinus, in Hieruſalē aliquãtulũ manēs, ad ꝓpria redijt. Imperatore uerò in Italia exiſtente, Principes Alemãniæ in Porthein cõuenietes, quendã Rodulphũ ducē Saxoniæ in Regē ſibi elegerũt. Et quia papa Gregori⁹ ad petitionē Imperatoris nec cõuictũ, nec cõfeſſum, excõmunicare uoluit: Imperator, cruēto bello uictoria cõtra Rodolphũ habita, cõuocata curia in Brixia, Guibertũ Rauennatē epiſcopũ, in papã eligit. Et ſic à papa denuò excommunicatus, cũ ſuo antipapa Romã properãs, Gregoriũ papã & Cardinales, cũ multa hoſtilitate in Vrbē obſedit. At poſt depopulationē agrorum & uinearũ, quũ Imperator ſibi populi Romani fauorē attraxiſſet, intrãs Vrbē, prædictũ Guibertũ in papã cõſecrari faciēs, ab ipſo in Imperatorē coronat. Papa interim Gregorius cũ ſuis cardinalibus in arce ſancti Angeli cõcluſo, Guiſchardus rex Apuliç cũ magno exercitu ueniēs, Romã una die cepit. Impator cũ ſuo antipapa, uſq; ad Senas fugit. Tũc Guiſchardus papã cũ cardinalibus educēs de caſtro, in palatio Lateranēſi repoſuit. Et etiã Romanos in hoc Imperatori cõſentiētes, exilijs & alijs pœnis grauiter afflixit.

Circa hæc tempora, Syracuſa in Sicilia, magnũ terræmotũ ſuſtinuit: adeò ut Dominica die, circa horã tertiã, dum Miſſa cãtaretur, eccleſia maior cadēs, omnē clerũ & populũ opprimeret: ſacerdote, diacono, & ſubdiacono Miſſã celebrãtibus cũ uno presbytero, miraculoſè saluis.

HENRI-

PONTIFICES.

PASCHALIS. CLXX

Anni à chriſto nato, 1110

PAſchalis ſecundus, natione Tuſcus, ſedit annis octodecim, mẽſibus quinque, diebus ſeptem.

Et ceſſauit pontificatus diebus duobus.

Sepultus eſt in eccleſia Lateranenſi.

Huius tempore Henricus quartus, Teuthonicorum rex, cum magno exercitu uenit in Tuſciam, ut Romę coronaretur in Imperatorẽ. Et præmiſsis ad papam nuncijs, per literas refutabat omnem inueſtituram Epiſcoporum, Abbatum & aliorum clericorum. Super qua, alij Imperatores prędeceſſores ſui, quæſtionem cum Romanis pontificibus habuerunt. Et iuramento tam Imperatoris, quàm ſuorum principum ſuper hoc Dominus papa accepto: poſtquàm tam clerus quàm populus extra portas uerſus Montem Malum, de mandato papæ obſeruaſſet: & ipſum uſque ad ſummitatem graduũ ſancti Petri conduxiſſet: Rex adueniens, poſt pedum oſcula, ſe inuicem oſculati ſunt. Et ſe per manus tenentes, poſtquàm ad portam argenteam deueniſſent, oſculis datis dominus papa deſignauit Imperatorem. Sed poſtquàm ad rotam porphyricã perueniſſet: & papa ſuper inueſtitura refutanda iuramentum expetiſſet: rex cum ſuis conſilio habito, papam & cardinales cum tota curia captiuauit.

Huius etiam temporibus poſt ipſius liberationem, quidam ex clero Romano peruerſi, contra ipſum pontificem ſurgentes tres hæreſiarchas, uidelicet Albertum, Agnulphum, & Theodoricũ diuerſis temporibus erigere in papam præſumpſerunt. Qui licet in principio domino papę multas infeſtationes feciſſent, in fine tamẽ ab ipſo proſtrati ſunt.

Hoc tempore rex Vngariæ admonitio-

IMPERATORES.

HENRICVS. XCV

Anni à Chriſto nato, 1110

HEnricus quart⁹, Henrici filius, imperauit annis †quindecim. Iſte ſuſcepto Imperio capiens patrem ſuum, in uinculis mori fecit.

Aliud exemplar habet, 20. Et quidam legũt, 18.

Huius temporibus Robertus Guiſchardus uicit Alexium & Thunianum Conſtantinopolitanos Imperatores.

Iſte Robertus fuit Francigena, qui uenit Romam cum exercitu magno, uolens (ſi poſſet) Vrbem occupare. Sed ui repulſus, intrauit in regnum Siciliæ & Apuliæ: quod & cepit paulatim. Hic etiam habentem filium Rogerum regem Siculorum &, filiam Conſtantini Imperatricem, matrem Frederici Imperatoris, qui contra Ottonem promotus eſt.

Iſte Rogerus genuit Guilielmũ regem Apuliæ, qui fuit in omnibus glorioſus.

Cuius tempore, regnum Apuliæ, diuitijs & delicijs præ cæteris florebat regnis.

His temporibus Paſchalis papa ab hoc Imperatore non bene pertractato, & mortuo, ſuccedit ei Iohannes, Romanæ eccleſiæ Cancellarius, appellatus Gelaſius. Sed quia Imperator electioni nõ interfuerat, Hiſpanum quendam nomine Burdinum ipſi ſuperordinauit. Sed Gelaſio in Cluniaco mortuo, & Calixto ibidem in papam conſecrato, Imperator cum omnibus ſibi aſſentientibus, per ipſum excommunicatur. Papa uerò Calixtus Romã proficiſcens, capto in Sutrio Burdino, & ab omni ſenatu & populo glorioſe ſuſcipitur.

Hoc tempore, Hugo de ſancto Victore Pariſiis claret.

Per idem tempus, ordo Templariorum ex militibus congregatis, in Hieruſalem incepit. Et dicti ſunt Milites templi, quia in porticu templi, ſedem ſui ordinis ſtatuerunt.

Henri-

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato,

monitiões plurimas per literas ſuas domino papæ ſcribens, renunciauit inueſtituris epiſcoporum & aliorum prælatorum, quas uſq; ad illa tempora reges Vngariæ facere conſueuerant.

Eodem tempore Bernardus, habens annos circiter uigintiduos, ſub abbate Stephano, qui fuit tertius abbas in Ciſtercio, cum ſocijs triginta, Ciſtercium ingreditur.

Sed eodem anno Claraualle fundata, illic pro abbate mittitur.

Paſchalis uerò papa, poſt liberationem ſuam, facta pace cum Imperatore Henrico, & ipſo rege coronato, & in campum extra muros ſtatim egreſſo: pontifex cum epiſcopis & Cardinalibus in Vrbem regredientes, tanta frequentia populi occurrentis, & canentis Te Deum laudamus, excipitur, ut uix ad palatium Lateranenſe, circa ueſperam potuit peruenire.

Demum defunctus eſt apud eccleſiam ſanctæ Mariæ trans Padanæ. Et inde cum totius cleri & populi frequentia, per Vrbem mediam uectus in eccleſia Saluatoris ſepultus eſt.

1119 Circa huius tempora, ſcilicet anno Domini milleſimo centeſimo decimonono, cœpit Præmonſtratenſis ordo in Laudiẽſi diœceſi, ſub patre Norberto, qui fuit Colonienſis: ſicut & Bruno, qui ordinem Carthuſienſium incepit.

GELASIVS. CLXXI

1122 GElaſius ſecũdus, natione Campanus, de ciuitate Gaieta, ſedit annis duobus & diebus quinque. Et ceſſauit pontificatus diebus uigintiquatuor.

Aliud exemplar habet, anno 1.

Hic papa Henricum Imperatorem cum cardinalibus Gaietam ſeceſſit: & inde quum per mare pergeret, in Franciam ueniens, in Cluniacum, ibi & mortuus eſt & ſepultus.

CALIX-

IMPERATORES.

Anno à Chriſto nato,

Henricus uerò Imperator, ad cor rediens inueſtituram epiſcoporum & aliorum prælatorum per anulum & baculum, pro qua cum Paſchali papa, quàm plurimùm cõtendebat, Calixto papæ liberè reſignauit: & conceſsit per omnem Imperium in omnibus eccleſiis canonicam fieri electionem. Poſſeſsiones & regalia beati Petri, quæ propter ſuam uel alia cauſa, eccleſiæ diſcordiam, alienatæ fuerant, eccleſiæ Romanæ reſtituit. Poſſeſsiones & aliarũ eccleſiarum & aliorum tam clericorum quàm laicorum, quæ occaſio belli ſui, quod habuit quum eccleſiæ ablatæ fuerãt, reſtitui fideliter diſpoſuit.

Hoc tẽpore papa Calixtus, Compoſtellanum epiſcopum pro reuerentia corporis beati Iacobi apoſtoli, quod ibi quieſcit, archiepiſcopũ inſtituit: ſubijciens ſibi totam Emeritanã prouinciã: Lucanam quoq; eccleſiam, gratia pallei decorauit.

Hic Henricus, quia patrem ſuum dehoneſtauerat, creditur iuſto Dei iudicio ſine hærede deceſsiſſe: nam neq; filiũ, neq; filiam habens, defunctus eſt: cui ſucceſsit Lotharius dux Saxoniæ.

LOTHARIVS. XCVI

LOtharius ~~quartus~~, imperauit annis undecim. 1125

Huius tempore fames ualida fuit: & ferè totam Italiam inuaſit.

Hic Imperator factus, exercitũ i' Italia parat: & cum archiepiſcopi & epiſcopis papã Innocentiũ collocat. Et in eccleſia Lateranenſi, ab eodem Innocentio Lotharius iſte in Imperatorem coronatur.

Hic primo Imperij ſui anno, cõtra Bohemos uadens, quorum ſuorum principum traditione, magnã ſtragem ſuorum militũ paſſus eſt.

Hic etiã poſt ſuam coronationẽ zelo Dei & Eccleſiæ accenſus, tanquã uerè catholicus & eccleſiæ ad-

K uocatus,

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato, 1130

CALIXTVS. CLXXII

Calixtus ſecundus, ſedit annis quinque, menſibus decem, diebus tredecim. Et ceſſauit pontificatus diebus quinq;.

Hic natione fuit Burgundus, comitis filius, & archiepiſcopus Vienneníis.

Poſt mortem Gelaſii papæ, in Cluniaco, à cardinalibus eſt concorditer electus: qui quum per Prouinciam, Lombardiam & Tuſciam Romam rediret, ſolenniter ibi & cum gaudio receptus eſt.

Burdinus uerò, qui per Henricum Imperatorem fuit papa factus, audito aduentu papæ, in Sutrio ſe recepit. Quem obſeſſum papa cum Romanis quum cepiſſent, poſuerunt eum in camelo, uerſa facie ad tergum: habens caudam cameli pro freno: Papa ad Vrbem præcedebat: & deinceps in arce Fumonis eſt retruſus.

Papa uerò, facta pace cum Imperatore, in eccleſia Lateranenſi eſt ſepultus.

HONORIVS. CLXXIII

1136 Honorius ſecundus, natione Bononienſis, ſedit annis quinque, menſibus duobus, & diebus octo.

Hic deſcendit in Aquileiam, à baronibus uocatus: ut eam, quia iuris eſt beati Petri, tueretur à Comite Rogerio Siculo. Sed quum papa deprehendiſſet infidelitatē baronum, ſaniori conſilio habito, Rogerium recepit in gratiam: & facto homagio, & fidelitate firmata, ipſum de Ducatu Apuliæ inueſtiuit.

Hic autem papa Honorius, per legatum cardinalium duos patriarchas, ſcilicet Aquileienſem & Venetum depoſuit.

Hic pontifex, Romæ mortuus eſt: & poſtea, in eccleſia Lateranenſi ſepultus.

INNO-

IMPERATORES.

Anni à Chriſto nato, 1125

uocatus, uires imperij denuò excitauit: & contra Rogerium Comitem, qui ſe contra papam erexerat, & regnum Siciliæ occupauerat, unà cum papa Innocētio Apuliam potenter intrauit. Ac fugato Rogerio in Siciliam, conſtituerunt Ducem Apuliæ Comitem Raynonem.

Huic uictoriæ Piſani nauigio, ſummo pontifici quàm plurimum aſtiterunt.

Eo etiā tempore Romani, cōtra uoluntatem Innocentij papæ Senatum reuocare conati ſunt.

Per idem tempus, in Francia fuit tanta ſiccitas, ut flumina, lacus, fontes & putei ſiccarentur.

Ignis quoq;, qui per rimas terrarum ſubintrauerat, nec imbribus, nec frigore, nec alia arte biennio extingui poterat. *Portentum.*

CONRADVS. XCVII

Conradus ſecundus, imperauit annis † quindecim. 1136 *Aliud exemplar habet, 12.*

Huius tempore quidam magiſter, Arnoldus nomine, prædicauit in urbe Roma, reprehendens luxus & ſuperfluitates. Poſt cuius dicta, multi magnates Romanorum ſequebantur eum. Qui poſtea captus, in odium clericorum eſt ſuſpenſus.

Huius tempore Aſcalona capta eſt à Chriſtianis.

Huius tempore, anno Domini milleſimo centeſimo trigeſimonono, Iohannes de Temporibus, qui annis trecentis ſexagintauno uixerat, à tempore Caroli Magni, cuius armiger fuerat, defunctus eſt. 1139

Hic Conradus rex, in Francofordia à ſancto Bernardo, cum cunctis penè Principibus, crucis charactere eſt inſignitus: & illis temporibus ſocij peregrinationis ſuper numerum multiplicantur. Nam ex Lotharingia, Flandria & Anglia cum ducentis fermè nauibus proficiſcuntur.

Conra-

PONTIFICES.

INNOCENTIVS. CLXXIIII

Anno à Chriſto nato, 1141

INnocẽtius ſecũdus, natione Romanus, ex patre Iohanne, de regione trans Tiberim, ſedit annis quatuordecim, menſibus ſeptem, diebus octo. Et ceſſauit pontificatus diebus duobus. Hic perrexit contra Rogerium ducem Apuliæ, cum exercitu Romanorum. Sed cum ſuis, cum quibus fugam cepit, captus eſt ab eo.

Hic condemnauit totam partem Petri Leonis cum ordinatione ipſius.

Iſte Petrus, Petri Leonis filius, cardinalis, à paucioribus electus, & Anacletus dictus, hoſtiliter fecit aggredi domos, frangi pontem, in quibus ſe Innocentius cum cardinalibus receperat. Sed quia ſic nihil profecit, cum manu armata eccleſiam ſancti Petri adijt: & per uiolentiam habitam, aureum crucifixum, pendentes coronas, cum toto theſauro, auro, & argento, ac lapidibus precioſis ſpoliauit: Ciborion quoq́, quod ſanctus Leo papa conſtruxerat. Hoc idem ad ſanctam Mariam Maiorem, magno theſauro ditatam, & alijs eccleſiis fecit. Cum quo theſauro, poſtquàm penè omnes Romanos corrupiſſet, Innocentius papa iam nullum in Vrbe ſubſidiũ habens, cum cardinalibus in duabus triremis tranſit in Galliam: & ſic à Rege Francorum honorificè ſuſceptus, poſtquàm in Claromonte & Remis celebraſſet concilia: & in reditu, pacificatis Genuenſibus & Piſanis, attendens ipſorum quæ ſibi & eccleſiæ magna fecerant auxilia: Genuenſem epiſcopum, qui ſub Mediolanenſi fuit, fecit archiepiſcopum: & Piſanum, primatem totius Sardiniæ.

Hic coronato Laterani Lothario in Imperatorem, ambo ſimul intrauerunt Apuliam. Et fugato Roge-

IMPERATORES.

Anni à Chriſto nato,

Conradus itaq́ Imperator cum innumerabili multitudine peregrinantium aggreſſus, Iconium peruenit. Cui Lodouicus rex Francorum cum multa milia per Vngariã deſcendens, ibidem aduenit. Sed ibi propter dolum Græcorum, qui calcem farinæ miſcuerant, multum paſſi ſunt in hominibus detrimentum: tamen ad terram Sanctam peruenientes, multa bella glorioſè geſſerunt.

Conradus uerò Imperator poſtquàm redijt de ultra mare, moritur: qui licet quindecim annis regnauerit, benedictionẽ tamen Imperialem non habuit.

Floruit huius tempore, Richardus de ſancto Victore.

Hoc tempore translatus eſt liber Iohãnis Damaſceni in Latinũ.

Floret & magiſter Petrus Longobardus, qui ſententias cõpoſuit.

Et anno Domini milleſimo centeſimo quinquageſimoprimo, Gratianus monachus de Elciſa, ciuitate Tuſciæ natus, Decretum compoſuit: ut dicit Hugutio, ſecunda, quæſtione ſexta, capite Forma. 1151

FREDERICVS. XCVIII

FRedericus primus imperauit annis trigintaſeptem. Et coronatus eſt in eccleſia ſancti Petri. 1154

Hoc tempore ueniens apud Tiburtinum, præcepit, ut Tiburtina ciuitas reædificaretur.

Et rediẽs, primo anno Spoletum deſtruxit.

Iſte largus, ſtrennuus & facũdus atq́ nobilis, & in omnibus fuit glorioſus.

Eo tempore, rex Alapiæ cepit Ediſſam ciuitatem, quæ in Geneſi dicitur Arath: Francosq́ ibi captos, aut morte, aut ſeruitute damnauit. Archiepiſcopum uerò ciuitatis, quaſi ducẽ gregis, cum omni clero, quia CHRISTVM noluit abnegare, in media urbe corã ſe decollari præ-

Anni à Chriſto nato. Rogerio Siculo, qui domino papæ rebellis erat: Lotharius Chriſtianiſſimus rediјt in Teuthoniam, & papa Romam, ubi ſolenniter celebrato cōcilio, ſepultus eſt in Laterano, in concha porphyrica, miro opere ſculpta.

COELESTINVS. CLXXV

1156 COeleſtinus ſecundus, natione Tuſcus, de Caſtro Felici, ſedit menſibus quinque, diebus tredecim.

Sepultus eſt in Laterano.

LVCIVS. CLXXVI

1156 LVcius ſecundus, natione Bononienſis, ex patre Alberto, ſedit menſibus undecim, & diebus quatuor.

Hic autem presbyter cardinalis ſanctæ Crucis, totam illam eccleſiam & clauſtrum à fundamentis renouauit.

Sepultus eſt in Laterano.

EVGENIVS. CLXXVII

1157 *Aliud exemplar habet, annis 8.* EVgenius tertius, natione Piſanus, ſedit annis quinque, menſibus quatuor, & diebus uiginti. Et ceſſauit pōtificatus duobus diebus.

Hic obiјt Tiburi, & per mediam Vrbem ferè cum totius cleri & populi turba, cum maximo luctu, ad eccleſiam beati Petri deductus, circa altare ſepultus eſt.

Hic quum abbas ſancti Anaſtaſiј eſſet, ex inſperato apud eccleſiā ſancti Cæſariј à cardinalibus eſt electus. Et propter metum Senatorū, qui contra uoluntatem prædeceſſoris ſui fuerāt electi, à populo ad Farſenſe monaſteriū ſe tranſtulit. Ibiq; uocatis cardinalibus & prælatis, munus conſecrationis accepit.

Hic quum antea ſimplex fuerit, Deus mirabili gratia perfudit & eloquentia.

Huic redeunti ad Vrbem, clerus & populus Romanus cum magna lætitia occurrit, cantās, Benedictus qui uenit in nomine Domini.

Hic à

lari præcepit. Sic igitur Ediſſa ciuitas, quæ ab Agaro rege ipſius orthodoxo: cui CHRISTVS ante ſuam paſsionem (ſicut legitur in Eccleſiaſtica hiſtoria) ſcripſit epiſtolam: & deinde per Apoſtolum Thomam fuerat prędicata, & CHRISTO dedicata: tūc primùm à Gētibus prophanatur & poſsidetur, nouorum ſanguinem martyrum purpurata. *Anno à Chriſto nato,* 1158

His temporibus Sol obſcuratus eſt, parum ante horam nonam, & diu poſt nonam in eodem ſtatu permanſit.

Hoc autem anno fames ualida fuit.

Eodē anno captū eſt Sepulchrū Domini, & eius crux, à Saladino.

Hic quum pro coronatione Romam ueniſſet, & pacificè, cum magno gaudio ab Adriano papa coronatus fuiſſet: & peractis omnibus, ante nonam, ad ſtationē ſuam, quæ erat in prato Neronis, exiuiſſet: Romani armata manu familiā ſequentem, in porta ſancti Angeli crudeliter inuaſerunt, uſq; ad tentorium Imperatoris perſequendo. Sed inualeſcente clamore, Teuthonici adunati, Romanos crudeliter repulerunt: adeò quòd proſtratis multis & captiuatis, cū magnis precibꝰ papę, uix capti fuerūt reſtituti.

Hic poſt mortem Adriani papæ, peſsimè cum Alexandro papa ſtetit: in pręiudicium iſtius quatuor ſchiſmaticis, ſucceſsiuè adhęrens regem Francorum, ad quē papa Alexander confugerat: cōgregata magna multitudine, præcipuè duorū regnorū, uidelicet Bohemiæ & Daciæ, fultus auxilio nitebatur, in Burgundiam ueniens, extirpare. Sed rege Anglorum regi Francorum ferente auxilium, nil profecit.

Mediolanū à Frederico deſtruitur, menſe Martio, anno Domini milleſimo centeſimo ſexageſimo ſecundo. Siquidem muri eius altiſsimi 1162

PONTIFICES.

Anni à Christo nato,

Hic à rege Lodouico in Franciã uocatus, quum ipſum,tranſmarina cruce ſignaſſet, & cõcilium Remis celebraſſet, redijt ad Vrbẽ:ibiq́ʒ in baſilica ſancti Petri,circa maius altare eſt ſepultus.

Eodem tempore fuit in Alemannia Hildegardis,monialis formoſa, quæ in Pinguia ſupra Rhenum requieſcit.

ANASTASIVS. CLXXVIII

1162 Aliud exemplar habet, annis 2.

ANaſtaſius quartus, natione Romanus, ex patre Benedicto,ſedit anno uno,menſibus quatuor,diebus uigintiquatuor.Et ceſſauit pontificatus diebus uiginti.

Hic fecit apud ſanctam Mariam Rotundam,nouum palatium.

Hic dedit eccleſiæ Lateranenſi calicem pulchri operis, pondo uiginti marcharum:& plura alia. Et ibidem in tumba porphyrica tumulatus eſt.

ADRIANVS. CLXXIX

1163 Aliud exemplar habet, annis 10.

ADrianus ~~tertius~~, natione Anglicus,ſedit annis † quinq́ʒ.Et ceſſauit põtificatus diebus uiginti.

Hic primus epiſcopus Albanenſis,in legatione Vormaciam miſſus eſt pro uerbi Dei prædicatione.Ipſe uerò gentem illam barbaram in lege Diuina diligenter inſtruxit. Poſt reditum ſuum,defuncto Anaſtaſio,in papam electus eſt.

Hic propter uulnerationem unius cardinalis,totam Vrbem, uſq́ʒ ad condignam ſatisfactionem,poſuit ſub interdicto.

Hic Guilielmum regem Siciliæ, tanquam ſibi rebellem excõmunicauit:qui poſtea abſolutus, homagium papæ faciens, terram ab ipſo ſuſcepit.

Hic etiã primus dicitur fuiſſe,qui in Vrbe ueteri, cum curia moram traxit.

Hic fecit gyronẽ in Radico phano,& turribus muniuit.

His caſtrum & multas poſſeſsiones cir

IMPERATORES.

Anni à Christo nato, 1066

tiſsimi funditùs ſuffoſsi ſunt:cætera in cinerem redacta.

Albanum à Romanis concrematum eſt,ſexto idus Aprilis.

Hic poſt multas perſequutiones per multa tẽpora,papæ Alexandro factas:timens,ne à dominio ſuo caderet,propter Longobardorũ contra ipſum rebellationem,& propter Alexandri proſperitatem:miſsis ſolennibus nuncijs ut reconciliaretur papæ, laborauit:& poſtquàm Venetijs reconciliatus fuit: pro emenda,aſſumpto crucis charactere, per terram,non per mare,cum magna multitudine ad liberationem terræ ſanctæ procedens, quum eſſet in Armenia, in quodam paruo flumine eſt ſubmerſus. Filius autem eius, quem ſecum tunc duntaxat,corpus ipſius detulit uſq́ʒ Tyrum:ibiq́ʒ ſepulto,quum Ptolemaidem obſideret,obijt:obieruntq́ʒ penè omnes nobiles,qui eodem tempore cum Philipppo rege Franciæ, & Richardo rege Angliæ, cum maxima multitudine transfretauerant.

Eodem tempore fuit abbas Ioachim in Calabria: qui plures libros ſuper Hieremiã & Apocalypſin,& de omnibus Prophetis conſcripſit.

Hic prædictis regibus requirentibus ab ipſo,de peregrinatione in terram Sanctam, quam faciebant: prædixit,quòd parum proficerent: eo quòd nondũ tempus adueniſſet.

Tempore Frederici Imperatoris Radulphus Colonienſis archiepiſcopus, Trium Magorum corpora de Perſide olim Conſtantinopolim ab Imperatore tranſlata:et inde à ſancto Storgio Mediolanum miraculosè trãſuecta,Mediolano à Friderico,eodem deſtructa, tranſportauit Coloniam,

Sub hoc Imperatore,ſanctus Thomas Cantuarueſis archiepiſcopus, in eccleſia ſua metropolitana occiditur.Et tãdem miraculis coruſcãs,

Anni à Chriſto nato, nes circa locum ſanctæ Chriſtinæ, à Comitibus comparauit.

Sepultus eſt in Vaticano, in baſilica ſancti Petri, iuxta ſepulchrum Eugenij papæ.

ALEXANDER. CLXXX

168 Alexander tertius, natione Tuſcus, patria Senenſis, ex patre Ramutio, ſedit annis † undecim, menſibus undecim, diebus nouemdecim. *Aliud exemplar habet, 11.*

Hic uicit quatuor ſchiſmaticos, Octauianum, Guidonem Cremonenſem, Iohannem Strumēſem, & Landonem.

Primus fecit ſe uocari Victorem ſecundum.

Secundus, Paſchalem tertium.

Tertius, Calixtum quartum.

Quartus, Innocentium.

Eorum tres, fuerunt presbyteri cardinales: qui omnes per papā excommunicati, mala morte perierūt.

Iſtius tempore maximum ſchiſma fuit. Et eiectus fuit conuentus ſancti Anaſtaſii: & abbas ſancti Pauli, eundem locum ſibi uendicauit, per regem ſchiſmaticum. Qui locus per eundem Alexandrum eſt reſtitutus.

Hic Fredericum Imperatorem, ad eccleſiæ concordiam reuocauit: qui tunc illos ſchiſmaticos, qui eiuſdem papæ inuaſores fuerant, manu tenebat.

Hic duo Concilia ordinauit: unum Turonis, aliud Romæ celebrauit.

Fredericum Romanorum Imperatorem, & Emanuel Conſtantinopolitanum, & Guilielmum Siculum, atq; Longobardos, ad concordiam reduxit.

Poſt aliquot annos, terræmotus magni fuerunt in uarijs locis: ita quòd ciuitas Antiochena cum Tripoli cecidit: atq; Damaſcus cum multis alijs ſubuerſa eſt. Tūc quoq; Catenienſiū ciuitas penitùs euerſa eſt, &

per Alexandrū papā canonizatur. *Anno à Chriſto nato,*

Tempore etiam prædicti Imperatoris floruit in Francia Petrus dictus Comeſtor, qui utriuſque Teſtamenti hiſtoriā (quæ dicitur Scholaſtica) compoſuit.

Eodem tempore Henricus rex Anglorum, propter necem ſancti Thomæ, miſit nuncios ſolennes ad papam Alexandrum, qui iurantes pro ipſo in animam ſuam, ut ipſum excuſarent de prædicto facto. Sed dominus Alexander papa, in Tuſculana ciuitate receptis nuntijs & auditis, miſit duos cardinales ad Galliæ partes, ut innocentiā Regis inueſtigarent. Coram quibus rex iurauit, quòd nunquam de conſilio ſuo uel iuſſu, fuerit interfectus. Sed propter occaſionem turbationis, quas erga ipſum habuerant, fuerat occiſus: pro illo mox tulit ducentos milites ultra mare per annum ibi moraturos: ſe ipſum cruce ſignans, infra triennium transfretaturus.

HENRICVS. XCIX

Henricus quintus, imperauit annis † nouemdecim. 1190 *Aliud exemplar habet, 8.*

Coronatus fuit Romæ, menſe Aprili, feria ſecunda.

Poſt paſcha quintodecimo die, eodem menſe, intrauit Apuliā cum maximo exercitu ſuo.

Et eodem menſe traditū eſt regnum Tuſculanū Romanis, ab Imperatore. Et deſtructum eſt ab eis.

Eodem anno ſol obſcuratus eſt nono calēdis Iulij, à tertia hora uſque ad nonam.

Hic ſub Cœleſtino & Innocentio imperauit annis ſeptem & menſibus quatuor.

Hic etiam primo anno coronationis ſuæ, intrauit Siciliæ regnum. Et cepit terram uſque Neapolim: quam obſedit per tres menſes.

Ibiq; eius exercitum tanta infirmitas inuaſit, ut omnes ferè illic defuncti

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato,

eſt,& plus quàm uiginti milia hominum mortui ſunt.

Hoc tempore Mediolanum cum Cremona & Placentia cōtra Papiēſem ciuitatem,unā conſtruxerunt: quam ut famoſior fieret,ab iſto Alexandro papa, Alexandriam ciuitatem uocauerunt.

Poſtea ad petitionē Longobardorum,conſtituit eis epiſcopū Papienſem. Et epiſcopum Papiēſem, pallei & crucis dignitate priuauit: eo quòd Frederico Imperatori tunc & ab antiquo, regibus & principibus & perſequutoribus Eccleſiæ adhæſiſſet.

Hic quum omne patrimonium beati Petri,præter ciuitatem Vrbeuentanam, Terranam & Anagninam,ab Aquapendente uſq; Ceparanum,per Imperatorē & ſchiſmaticos occupatum fuiſſet, in Franciam tranſiuit. Ibiq; celebrato Turonis Concilio ſolenni, per mare ad Vrbem rediens,quum Meſſanæ applicuiſſet:rex Guilielmus, non ſolùm quia papa, ſed & ipſum dominum,à quo tenebat regnum recognoſcens,eum debito honore proſequutus eſt.

LVCIVS. CLXXXI

1179 LVcius tertius, natione Tuſcus, ſedit annis quatuor,menſibus duobus, diebus octodecim. Et ceſſauit pontificatus diebus tredecim.

Hoc tempore floruit Petrus Comeſtor, qui utriuſque Teſtamenti hiſtorias compilauit.

VRBANVS. CLXXXII

1182 VRbanus tertius,natione Longobardus,de ciuitate Mediolanenſi,ſedit anno uno, menſibus decem,diebus uigintiquinque.

Huius tempore capta eſt Hieruſalem à Saracenis: qui quum de tranſmarinis partibus tam flebilem rem audiſſet, præ nimio dolore obijt. Sepultuſq; eſt in Ferraria.

GRE-

IMPERATORES.

Anni à Chriſto nato,

defuncti ſunt: & ipſe Imperator cum paucis, languens, coactus eſt reuertere.

Hic accepit Conſtantiam filiam regis Siciliæ.

Anno uerò quarto Imperij ſui, totum regnum Apuliæ ſibi ſubiugauit.Ibiq; plurimos rebelles diuerſis pœnis flagellauit. 1194

Tancredum filium illius Tancredi regis Siculorum,cum matre ſua Margarita, & regem Empiretarum,ſecum duxit in Alemāniam captiuos.

Quo † Panormi mortuo,orta eſt diſſenſio inter principes Alemāniæ. Vna pars elegit Ottonē:altera,Philippū. Sed Otto coronatus eſt,ex mandato papæ.Et tādem obtinente Philippo,ſub pace firmata inter illos,doloſè à Landgrauio eſt interfectus.Et ſic Otto electionē obtinuit.

Aliud exēplar habet, Pannonij.

Fuerat enim Innocentius papa, qui eodē anno Cœleſtino in papatu ſucceſſerat,Philippo aduerſarius propter fratrē ſuum Henricum Imperatorem, qui Chriſtianā religionē in regno Siciliæ archiepiſcopos & epiſcopos trucidauerat:& contra Romanā eccleſiā ſemper tyrannidē exercuerat. Propter quod ipſum & omnes fautores ſuos excōmunicauit.Ottoni uerò duci uiriliter adhæſit:& ipſum Aquiſgrani, in regem Alemāniæ coronare fecit. Philippus autem dux Sueuiæ,magnā partem per ſe habuerat.

Anno Domini milleſimo ducenteſimo,capta eſt Conſtātinopolis à Frācis & à Venetis:& Balduinum, comitem Flandriæ Imperatorē conſtituerunt. Cuius captionē,etiam poſt pluresdies pleriq; ciuitatū incolæ non credebāt:tum propter ciuitatis fortitudinē,tum propter antiquam quam habebant prophetiā. Prophetizatū itaq; erat,quòd deberet capi per angelū.Et ita etiā poſſe capi non credebāt.Sed hoſtibus per 1200

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato, GREGORIVS. CLXXXIII

1183 GRegorius octauus, natiõe Beneuentanus, ſedit menſe uno, diebus uigintiſeptem. Et ceſſauit pontificatus diebus uiginti.

Hic zelando pro terra ſancta, ad uniuerſas prouincias literas mittit.

Poſtea pace facta inter Genuenſes & Piſanos, Piſis moritur: ibidemq́ ſepelitur.

CLEMENS. CLXXXIIII

1184 CLemens tertius, natione Romanus, ex patre Iohãne Scholari, ſedit annis tribus, diebus ſedecim.

Hic clauſtrum apud ſanctũ Laurentium extra muros ordinauit.

Et Lateranenſe palatium fecit altius.

Et etiam puteum ante æreum equum fieri fecit.

CŒLESTINVS. CLXXXV

1187 COeleſtinus tertius, natiõe Romanus, ex patre Petro Bobonis, ſedit annis † quinq́, menſibus octo, diebus undecim. *† Aliud exẽplar habet, ſex,*

Iſte conſecratus fuit in die Reſurrectionis.

In ſecundo † die põtificatus ſui, coronauit Henricũ Imperatorem. *† Alij habẽt, anno 2.*

Et fecit palatium apud ſanctum Petrum.

INNOCENTIVS. CLXXXVI

1192 INnocẽtius tertius, natione Campanus, ex patre Transmundo, ſedit annis † octodecim, menſibus quatuor, diebus uigintitribus. *† Aliud exẽplar habet, 44. Et quidam legunt 14.*

Iſte autem conſecratus fuit in feſto Cathedræ ſancti Petri.

Hic quàm fuit glorioſus, opera eius teſtimoniũ perhibent ueritati.

Fecit enim inter cætera Hoſpitale ſancti Spiritus.

Et renouauit Eccleſiam Sancti Sixti.

Compoſuit Decretales, Sermones, & librum de Miſera conditione humani generis: & multa alia glorioſa.

Item

IMPERATORES.

murum intrantibus, in quo muro unus angelus pictus erat: tũc ſe deceptos incolæ cognouerunt, per æquiuocationem Angeli. *Anni à Chriſto nato,*

Hoc anno, ſicut à pleriſque creditur, Tartarorum dominium initium habuit. 1200

Hi enim ſub montibus Indiæ, in regione dicta Tartara, cõſtituti, dominum ſuum regem Indiæ, Dauid nomine, filium Iohannis Presbyteri occidentes, ad depopulationem & deuaſtationem aliarũ terrarum proceſſerunt.

Anno Domini milleſimo ducenteſimo ſeptimo, ab Innocentio papa cum legato, duodecim abbates Ciſterciẽſis ordinis in terrã Albanenſem, ad prædicandam fidem hæreticis mittuntur. Quibus, de Hiſpania Didatus Oxonienſis epiſcopus habens ſecum fratrem Dominicum, in ſuo comitatu hæreticis conuertendis adiungitur. Qui Dominicus, poſtea ordinem Prædicatorum incœpit. 1207

OTTO. C

OTto quartus, gente Saxonum, imperauit annis quatuor. 1208

Hic autem coronatus fuit in baſilica ſancti Petri.

Sed eiuſdem anni non fuerunt à pontifice poſtea attributi: propter maleficium ſuum.

Hic uerò accepta corona, ſtatim pugna habuit cum Romanis. Et contra uoluntatem domini intrauit regnum Apuliæ: auferens illud Frederico, regi Siciliæ: propter quod excommunicauit eum papa.

Quarto autem anno Imperij eiuſdem Ottonis, Fredericum Imperatorẽ Principes elegerunt. Qui ueniens nauigio uſque Romam, à domino papa & populo honorificè eſt receptus.

Hic uerò in Alemãniam ueniẽs, cõtra Ottonem ibi mirificè triumphauit.

FRE-

PONTIFICES.

Anno à Christo nato, 1192 Item dedit uniuerſis eccleſiis in Roma unam libram argēti,pro ſingulis calicibus earum,nō habentiū calices argenteos:tali tamen pacto, quòd eos uendere non poſſent.

Hic autem coronauit etiam Ottonem & depoſuit:quia fidelitatem non ſeruauit.

Huius tempore,à Francis capta eſt Conſtantinopolis & à Venetis.

Similiter Miramolinus Saracenorum, ueniens cum innumerabili multitudine contra Hiſpanos,confuſus ad patriam redijt.

Huius temporibus Liuoniæ bona pars,ad fidem conuerſa eſt.

3 Anno uerò pontificatus ſui,decimaſeptima Nouēbris,in baſilica Lateranenſi,quæ Conſtantiana uocabatur,celebratum eſt Cōcilium generale,pro ſubſidio terræ ſanctæ,& pro ſtatu uniuerſalis eccleſiæ:multa utilia ſtatuta fuerunt ibi promulgata:in quo fuit cum patriarchis,epiſcopis & alijs prælatis.Sūma prælatorū fuit mille ducenti † quidecim.

Aliud exēplar habet 1190. Tēpore huius Cōcilij conſecrauit eccleſiā ſanctę Mariæ trās Tiberim.

Demum,cùm papa propter ſubuentionē terræ Sanctæ in Piſanos, Genuenſes & Longobardos, pacem intenderet facere,in itinere ad hoc conſtitutus apud Peruſium eſt defunctus.Ibiq; in eccleſia ſancti Laurentij eſt tumulatus.

Et ceſſauit pōtificatus per unum diem tantùm:Peruſinis cauſa electionis papæ, cardinales ſtrictiſſimè arctantibus.

Hic autē abbatis Ioachim libellū, quem contra magiſtrū Petrū Lombardum compoſuerat,damnauit.

Damnauit etiam Almaricū quendam Carnotenſem cum ſua doctrina:ſicut habetur in Decretali Damnamus. Libr. 1. titul. 1. cap. 2. Qui Almaricus aſſerit,ideas quæ ſunt in mente Diuina,creare & creari.Quum ſecundum Auguſtinum,nihil niſi æternum atque incom-

IMPERATORES.

FREDERICVS. CI

FRedericus ſecundus,imperauit annis trigintatribus. Anni à Christo nato, 1212

Hic fuit coronatus ab Honorio, in baſilica ſancti Petri.

Hic autem ab infantia per eccleſiam,tanquā per matrem educatus eſt:& ad Imperij faſtigium,Ottone damnato,promotus,eccleſiam Dei non fouit ut matrem,ſed tanquam nouercam,quam potius laniauit.

Propter quod Honorius papa,qui ipſum coronauerat, ſibi rebellem, & eccleſiæ Romanæ aduerſarium comperiens, ipſum anathematizauit:& omnes barones à ſua fidelitate abſoluit.

Ipſius etiam tempore,anno Domini milleſimo ducenteſimo trige- 1233 ſimotertio, idibus Februarijs,frater Iordanus,totius ordinis Prædicatorum magiſter,uita & doctrina laudabilis,ultra mare ubi ad prędicādū Saracenis ierat,in portu maris obijt.

Hoc quoq; tempore,olim diſcordia inter Imperatorē & Honorium papam orta à Gregorio,cum anathemate renouatur.

Duo quoq; cardinales, Iacobus Preneſtinus, & Otto, pro ſubſidio eccleſiæ contra Fredericū legati ultra montes miſſi,quum redirent ad curiam,cum pluribus prælatis per naues Piſanorum capiuntur.

Hic Fredericus proprium filium, Henricum nomine,regem tūc Alemannię, accuſatum ſibi de rebellione,captum in Apuliā,ducens,ſqualore carceris ſuffocauit.

Hoc in tempore,cruce dudum ſignatus,durante ſententia excōmunicationis mare tranſiuit:maiorem deſolationem quàm cōſolationem terræ ſanctæ relinquens.

Poſtquàm autem ab Innocentio papa depoſitus eſſet ab Imperio, Principes elegerunt contra ipſum Landgrauium Thuringiæ.

Quo poſt parum tempus mortuo,

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato,

1192 incommutabile ſit in mente Diuina. Dixit etiã quòd ideo finis omnium dicitur Deus: quia omnia reuerſura ſunt in eum, ut in Deo immutabiliter quieſcant: & unum indiuiduum atque incommutabilem in eo permanebunt. Et ſicut alterius naturæ non eſt Abraham, alterius Iſaac, ſed unus ac eiuſdem: ſic dixit, Omnia eſſe unum, & omnia eſſe Deum. Dixit enim, Deum eſſe eſſentiam omnium creaturarum, & eſſe omnium. Item dixit, quòd ſicut lux non uidetur in ſe, ſed in aëre: ſic Deus nec ab angelo, neque ab homine, uidebitur in ſe: ſed tantùm in creaturis. Item aſſeruit, quòd ſi homo non peccaſſet, in duplicem ſexum partitus non fuiſſet, nec grauaſſet. Sed eo modo, quo ſancti Angeli multiplicati ſunt, multiplicati fuiſſent & homines. Et quòd poſt reſurrectionem, utriuſque ſexus adunabitur: ſicut (ut aſſerit) fuit prius in creatione. Et talem dixit Chriſtus fuiſſe poſt reſurrectionem. Qui omnes errores inueniuntur in libro qui intitulatur Peri phyſeôn. Et hic liber inter alios libros cõdemnatos Pariſiis ponitur: & is liber cum Almarico & ſuis ſequacibus, fuit Pariſiis combuſtus. Dixerat etiam, quòd in charitate cõſtitutis, nullum peccatum imputabatur. Vnde ſub tali ſpecie pietatis, eius ſequaces omnem turpitudinem commutabunt.

Tempore huius Innocentij, duo ordines ſolennes, ſcilicet ordo fratrum Prædicatorum, & ordo fratrum Minorum inceperunt.

Ordinem fratrum Prædicatorum incepit ſanctus Dominicus in Tholoſanis partibus: ubi contra hæreticos uerbo & exemplo prædicabat.

1198 Anno Domini milleſimo centeſimo nonageſimooctauo, pontificatus papæ Innocentij anno ſexto.

Ordinem uerò fratrum Minorum, in-

IMPERATORES.

tuo, Guilielmus Comes Hollãdiæ, denuò cõtra ipſum eligitur à Principibus. Sed paulò poſt à Phriſonibus occiditur. Et ſic uterque electio, benedictione caruit Imperiali.

Hoc tempore, anno Domini milleſimo ducẽteſimo quadrageſimooctauo, Lodouicus rex Frãciæ trãſfretauit ultra mare, habuitque lætum principium, ſed triſtem exitum. Intrando enim Damiatam cepit: ſed poſt paululum, penè omnibus ſuis amiſsis, capius fuit: licet uolente Deo reſtitutus. 1248

Hic Fredericus poſt ſuam ab Imperio deſtitutionem, quum inter ciuitates Longobardiæ Parmam, tanquam ſibi magis exoſam forti manu obſideret, à legato domini papæ & à Parmenſibus eſt deuictus. Et amiſsis theſauris, & aliis rebus ſuis, in Apuliam rediens, ibi graui infirmitate correptus, defunctus eſt.

Manfredus filius eius naturalis ambiens regni Siciliæ dominium, & theſauros, tandem regnum obtinuit: quouſque Carolus frater regis Franciæ, tunc Comes Prouinciæ, per Vrbanum quartũ papam, uocatus ſub Clemente quarto, ueniens, ipſum Manfredum & regno & uita priuauit.

His Fredericus ab Auguſto primo, centeſimus fuit Imperator.

Eiuſdem Frederici Imperatoris temporibus, anno Domini milleſimo ducenteſimo trigeſimonono, gens Tartarorum, occupatis Orientalibus, & crudeliter ſubactis, in duo agmina ſe diuidentes, Vngariam & Poloniam intrauerunt. 1239

Ibi campeſtri bello cum ipſis habito, frater regis Vngariæ dux Colomannus in Pannonia, & in Polonia nobilis dux Bleſiæ Hẽricus occiditur. Reliquum uulgus tam in uiris, quàm in mulieribus, quos inuenire potuerunt, in ore gladij exterminatos: ſic terras illas, maximè Vngariam

PONTIFICES.

Anni à Christo nato, 1206 rum, incepit ſanctus Frāciſcus, prope ciuitatem Aſsiſinam, apud ſanctam Mariam de Portiuncula: anno Domini milleſimo ducēteſimo ſexto, pontificatus eiuſdem domini Innocentij anno quartodecimo: qui fuit annus cōuerſionis ipſius: à quo poſtea uigeſimoquarto anno defunctus eſt. Is Franciſcus ante ſuam conuerſionem uocabatur Iohannes.

HONORIVS. CLXXXVII

1210 HOnorius tertius, natione Romanus, ſedit annis † octodecim, menſibus octo, diebus uigintiquatuor.

Aliud exēplar habet, 10 annis, mēſibus 8. dieb. 23.

Hic autem fuit electus apud Peruſium.

Et apud ſanctum Laurētium extra muros, Petrū Altiſiodorenſem Comitem coronauit in Imperatorem Conſtantinopolitanum.

Hic etiam eccleſiam ſancti Laurentij extra muros, & baſilicam quę dicitur Sancta ſanctorū renouauit.

Decretales compilauit.

1212 Hic in baſilica ſancti Petri, Fredericum regem Siciliæ coronauit in Imperatorem Romanorum.

Huius tempore Damiatam Chriſtiani ceperunt. Sed Saraceni fortuitu caſu contingente, poſtea recuperauerunt eam.

Hic Honorius papa Fredericū Imperatorem ſibi rebellem, & Romanæ eccleſiæ comperiens, aduerſarium anathematizauit: atque barones ab eius fidelitate abſoluit.

1216 Hic Honorius primo anno pontificatus ſui, ordinē Prædicatorum confirmauit: beato Dominico, natione Hiſpano, eiuſdem inuentore procurante.

Nam Innocentius papa, qui durus ſibi in hoc fuerat, uiſione habita, quomodo beatus Dominicus Lateranēſem eccleſiam cadentem, humeris ſuſtētaſſet, confirmare uoluit: ſed morte præuētus nō potuit.

Hic papa

IMPERATORES.

Anno à Christo nato, 1249 gariam redigerunt in ſolitudinem: ut præ fame perualida, matres puerorum ſuorum carnibus ueſcerentur: & plerique puluere cuiuſdā montis pro farina uterentur.

Ipſius etiam tempore in Burgūdia Imperiali per terram ſolutam à mōtibus, circiter quinque milia hominum ſuffocātur. Nam unus maximus mons, ſe diuidens ab alijs montibus, per plura milliaria cuiuſdam uallis tranſiens, ad alios montes acceſsit: in ualle, omnes uillas, terra & lapidibus operiendo.

Eo etiam tempore, regis Ferrandi in Toleto Hiſpaniæ, quidam Iudæus comminuendo unam rupem pro uinea ampliāda, in medio lapidis inuenit cōcauitatem unam, nullam penitùs diuiſionem habentem, neque ſciſſuram: & in concauitate illa reperit unum librum, quaſi ſolia lignea habentem: qui liber, tribus linguis ſcriptus, uidelicet Hebraicè, Græcè & Latinè, talem craſſitudinem habebat, qualem unum Pſalterium. Et is loquebatur de triplici mūdo, ab Adam uſque ad Antichriſtum: proprietates hominum cuiuſque mundi exprimendo. Principium uerò tertij mundi, poſuit in CHRISTO, ſic: In tertio mundo, filius Dei naſcetur ex uirgine Maria, & pro ſalute hominum patietur.

Quod legens Iudæus, ſtatim cum domo ſua tota, baptizatus eſt.

Erat etiam in hoc libro ſcriptum, quòd tempore Ferrandi Regis Caſtellæ, debebat inueniri liber. Simile quidam inuenies † in Conſtantino ſexto. *In columna 141.*

ROMANVM Imperiū ſiue poſt mortem, ſiue poſt depoſitionem Frederici ſecūdi, Imperatoris, Innocentius quartus, qui cum depoſuerat, procurauit per Principes Alemanniæ, Electores plures eligi ad Imperium: uidelicet Landgrauium Thuringię, & Comitem Hol-

landiæ

PONTIFICES.

Anno à Chriſto nato,

Hic papa moritur Romæ, & in eccleſia ſanctæ Mariæ Maioris ſepelitur.

Poſtea dominus Hugolinus, Hoſtieſis epiſcopus, in papam electus, Gregorius tertius uocatur.

GREGORIVS. CLXXXVIII

1229 GRegorius nonus, natiõe Campanus, ſedit annis fermè quatuordecim.

Iſtc uerò fuit electus mẽſe Martio, die nona poſt feſtum ſancti Gregorij, apud Septiſolium.

Hic ſanctam Elizabet filiam regis Vngariæ, relictam Landgrauij Thuringij canonizauit.

Hic ſententiam quam Honorius prædeceſſor ſuus contra Fredericum fulminauerat, roborauit.

Hic quum Conciliũ celebre Romæ nititur: & ab Imperatore, uiæ per mare & per terram arctantur: duo cardinales & alij multi Prælati, abbates & clerici, & maximè per mare ad Concilium uenientes, capiuntur per Imperatoris fautores.

Hic autem papa per fratrẽ Raimundũ ordinis Prædicatorum, pœnitentiarium & capellanũ, ad Conciliũ ex pluribus uoluminibus Decretalium cõpilauit Volumen unũ: mandans ubiq; doctoribus illo uti.

Hic Gregorius, quum ab Imperatore, qui tunc ex magna parte patrimonium eccleſiæ occupauerat, in Vrbe obſideretur: uidens etiã penè omnes Romanos per pecuniã eſſe corruptos, excipiens capita Apoſtolorum, & proceſsionem à Laterano uſque ad ſanctum Petrum faciens, animos Romanorum ſic reuocauit, ut penè omnes contra Imperatorem cruce ſignarẽtur. Quod Imperator, qui iam credebat ſe intraturum Vrbem longè audiens, timens, ab Vrbe retroceſsit.

Denique Gregorius papa, tantis tribulationibus cõcuſſus, anno decimoquarto, menſe Auguſto, Romæ, mi-

IMPERATORES.

Anni à Chriſto nato,

landiæ ſucceſsiuè, qui antequàm ad Imperialem perueniſſent, uitæ terminum peregerunt, ut ſuprà dictum eſt. Et poſt mortem prædicti Frederici, Electores ſe in duo diuidẽtes, quidam regem Caſtellæ, quidam comitem Cornubiæ fratrem regis Angliæ, ad Imperium elegerunt. Quod ſchiſma temporale multis annis perſeuerauit, & quàm plurima notabilia in diuerſis partibus mundi euenerunt, ſub hoc titulo talis uacationis. Ex per ordinem, prout breuiùs potero, explicabo.

¶ In Dacia, Hẽricus rex Danorum inclytus, ab Abel fratre iuniori, ut regnaret pro eo, in mari ſuffocatur. Qui Abel, parum honoris & commodi ex hoc eſt aſſequutus. Nam ſequenti anno regni ſui, cùm Phriſones ſubiugare uoluiſſet, à Phriſonibus interemptus eſt. 1250

¶ Conradus rex filius Frederici, ut mortuo patre, Siciliæ regnum ſuſciperet, per mare in Apuliam deuenit: & capta Neapoli, muros illius funditùs deſtruxit. Sed quum ſequenti anno introitus ſui in Apuliã infirmari cœpiſſet, cliſtere quod à medicis iudicabatur dari ad ſalutem, ueneno mixto intulit omnino ſibi mortem. 1251

¶ Conſtantinopolis, quæ olim per Gallos & Venetos capta fuerat, per Palæologum Imperatorem ui prælij recuperatur. 1259

Item dominus Guilielmus de Villa Hardunum, inclytus princeps Achaiæ, menſe Auguſto, ab exercitu Palæologi Imperatoris Græcorũ, fuit cum ſuis baronibus captus.

Eo etiam anno in Tuſcia Italiæ, Florentini & Lucani miſerabilem euentum habuerunt. Nam confiſi de ſuorum multitudine, quum comitatũ Senenſem intraſſent: & Senenſes freti auxilio domini Manfredi tũc regis Siciliæ, ipſis obuiam ad bellum exiuiſſent: Florentini & Lucani

PONTIFICES.

Anni à Christo nato,

mæ,migrauit ad CHRISTVM.

Hic Reate, beatum Dominicum inuentorem & magiſtrum ordinis Prædicatorum,Bononiæ ſepultum, & miraculis innumeris coruſcãtem
1233 canonizauit,anno Domini milleſimo ducenteſimo trigeſimotertio. A confirmatione ordinis Dominicani,anno decimooctauo.Et à morte eiuſdem Dominici, anno undecimo.

CŒLESTINVS. CLXXXIX

1252 COeleſtinus quartus , natione Mediolanenſis, ſedit † diebus quatuor.Et uacauit põtificatus mẽſibus uigintiduobus, diebus quatuordecim.

Aliud exẽplar habet, annis 17.

Hic epiſcopus Sabinenſis, uita & ſcientia laudabilis,ſenex & infirmus electus, citò moritur:& in eccleſia ſancti Petri ſepelitur.

INNOCENTIVS. CXC

1243 INnocentius quartus,natione Genuenſis,de comitibus Lauaniæ, ſedit annis undecim,menſibus ſex.

Hic ſedes Cardinalium à multo tempore uacuas, de perſonis ex diuerſis partibus mundi ſibi placitis, electis,reſtaurauit.

Hic poſt magnas tractationes de pace cum Imperatore, dum ipſius contumaciam aduerſus eccleſiam perpẽdiſſet,deuenit in Gallias,cum auxilio Genuenſium: & celebrans Concilium in Lugduno,ipſum uelut hoſtem eccleſiæ condemnauit, Imperio priuando.Procurauit que Lãdgrauium Thuringiæ in regem Alemanniæ eligi: & mortuo ipſo, Comitem Hollandiæ.

Hic Lugduni canonizauit ſanctum Edmundũ,confeſſorem, Cantuarienſem archiepiſcopum.

Ipſe etiam canonizauit Peruſiis ſanctum Petrum, ordinis Prædicatorum,Veronæ natum: quem hæretici,propter ipſius prędicationem contra ipſos, inter Cumas & Mediolanum occiderunt.

Cano-

IMPERATORES.

Lucani,fraude ſuorũ decepti ſunt. Nam in ipſo priori conflictu, qui primi & præcipui inter Florẽtinos erant,ad hoſtes accedentes,in ſuos cum Senenſibus quàm plurimùm ſunt debacchati. Dicuntur autem de Florentinis & Lucanis,tunc inter mortuos & captiuos,plus quàm ſex millia hominum corruiſſe.

¶ Rex Vngariæ pro terris regem 1260
Bohemiæ aggreditur bello,habens in ſuo exercitu diuerſarum nationum milites, Orientalium & Paganorum,circa quadraginta millia equitum. Cui rex Bohemiæ cum centum millibus equitũ,inter quæ dicitur habuiſſe ſeptẽ millia equorum de ferro coopertorum,ad reſiſtendum occurrit. Quumq́ in confinijs regnorum, bellum incohatum fuiſſet, ex colliſione equorum & armorum tantus puluis de terra ſurrexit,ut media & clara die, uix homo hominẽ cognoſcere poterat. Tandem Vngari,rege eorum grauiter uulnerato, terga uertentes: quum cedentes feſtinarent effugere,in quodam fluuio profundiſsimo, quem tranſire debuerant, præter alios occiſos, ducenta quatuordecim millia hominũ ſubmerſa dicuntur. Sic rege Bohemiæ uictoria habita, Vngariam intrante,rex Vngariæ pacem quærit:terrasq́,quæ diſcordiæ cauſa fuerant, reſtituit: & in futurum amicitiam, mediante matrimonio, cõfirmauit.

¶ Vrbanus quartus,papa, regnum 1263
Siciliæ quod Manfredus uiolenter detinebat, Carolo comiti Prouinciæ fratri regis,ut illud ab eo eriperet,contulit.

¶ Cometes tam notabilis apparuit, 1264
qualem nullus tunc uiuens antea uidit. Ab Oriente enim cum magno fulgore ſurgens uſque ad hemiſphærij mediũ, uerſus Occidentem,comam perlucidam protrahebat:& licet in diuerſis mundi partibus for-

PONTIFICES.

Anno à Chriſto nato,

Canonizauit etiam ſanctū Staniſlaum Aſiſiis, Turonenſem epiſcopum: qui ab iniquo Principe fuerat interfectus.

Innocentio uerò mortuo, Fredericus Imperator Apuliam cum magno exercitu ingreditur. Sed poſt paululum, Neapoli moritur, & ſepelitur.

His temporibus floruit uita & ſcientia uenerabilis dominus, Hugo Cardinalis, frater Prædicatorum ordinis: qui doctor eximius doctrina ſana & perlucida, totam Bibliam Poſtillis ornauit: Concordantiarum etiam Biblicarum, primus author fuit. Quem propter uitæ & doctrinæ famam, papa Innocentius, Sanctæ Sabinæ inſtituit cardinalem. In quo ſtatu, licet eſſet de ordine Prædicatorum, omnibus tamen religioſis ac etiam ſecularibus placidus exiſtit.

ALEXANDER. CXCI

1254 ALexander quartus, natione Campanus, ſedit annis ſeptē, menſibus tribus, diebus quatuor.

Huius tempore Manfredus filius naturalis quondam Frederici Imperatoris, gerens ſe pro pædagogo Conradini, nepotis Frederici, ipſo Conradino mendaciter publicato mortuo, ſibi ipſi coronam aſſumpſit. Quod factum, quia in præiudicium domini papæ fuit, primò excommunicatur, poſtea contra ipſum magnus exercitus, ſed in nullo proficiens mittitur.

Hic canonizauit Agnaginæ ſanctam Claram, quæ fuit ordinis ſancti † ~~Dominici~~.

† Aliud exêplar habet, Damaſci. Et quidam legunt, Damiani.

In his temporibus Principes Alemanniæ Electores, in duo ſe diuidentes: quidam regem Caſtellæ, & quidam Richardū, Comitem Cornubiæ ad Imperiū elegerunt. Quod ſchiſma, durauit multis annis.

Hic reprobauit duos peſtiferos libellos: quorū unus dicebat, quòd omnes

IMPERATORES.

Anni à Chriſto nato,

bus fortè multa ſignauerit: hic tamen unum pro certo compertum eſt, ut quum plus quàm tres menſes durauerit: ipſo primo apparente, papa Vrbanus cœpit infirmari: & eadem nocte qua papa expirauit, etiam cometes diſparuit.

¶ Prædictus Carolus, qui pro recuperatione regni Siciliæ, per Vrbanum papam, uocatus Romam, ubi tunc in Senatorem electus fuerat, nauigio uenit. Demum in Italiam intrans, bello campeſtri habito, prædictum Manfredum & uita priuauit & regno. 1265

¶ Quàm plurima multitudo Saracenorum, ex Aphrica per anguſtū mare tranſiens in Hiſpanias, & adiuncti Saracenis in Hiſpania, magnam plagam in Chriſtianos exercuerūt: intēdentes, quam olim perdiderant, Hiſpaniā recuperare. Sed illarum partium adunati Chriſtiani, & cruce ſignatorum, ex diuerſis partibus auxilio adiuti, licet cum multo ſanguine Chriſtianorum, de Saracenis triumphauit. 1266

¶ Soldanus Babyloniæ, Armenia uaſtata, Antiochiam unam de famoſioribus ciuitatibus orbis cepit: & tam uiris quàm fœminis occiſis & captis, ipſam in ſolitudinem redegit. 1267

¶ Conradinus olim nepos Frederici Imperatoris, paruipendens domini papæ excommunicationem contra dominum Carolum, quem eccleſia regem Siciliæ fecerit: inſurgens ad Teuthonicos quos habuit quàm plurimos, Lombardis & Tuſcis adiunctis, peruenit uſque Romam: ubi quum Imperiali more ſolenniter receptus fuiſſet, aſſociato ſibi Senatore Vrbis domino Henrico, fratre regis Caſtellæ, & quàm plurimis Romanis, contra regem Carolum Apuliā intrauit. Sed poſt durum campeſtre bellum, Conradinus cum ſuis terga uertentibus 1268

capitur;

omnes religioſi,& uerbum Dei prædicantes, de eleemoſynis uiuendo ſaluare non poſſent:alter uerò aſſerebat inter cætera,quòd Euangeliū CHRISTI, & doctrina Noui Teſtamenti,neminem ad perfectionem perduxit:& euacuanda erat anno Domini milleſimo ducenteſimo ſexageſimo:& in ſexageſimo anno deberet incohari doctrina Ioachim: quam conditor libri nominauit Euāgelium æternum:totam hominum ſaluandorum perfectionem,in illo ponendo:& etiam dicebat,quòd ſacramenta nouæ Legis,in hoc anno euacuarentur.Quæ omnia,& authoritas Apoſtolica,& prædicti temporis ſequens experientia exſufflauit. *Anni Chriſto nato,* 1260

Alexander iſte papa,moritur Viterbij:& in eccleſia ſancti Laurentij,honorificè tumulatur.

VRBANVS. CXCII

VRbanus quartus,natione Gallicus,ex ciuitate Trecenſi,ſedit annis tribus, menſe uno, diebus quatuor. Et ceſſauit pontificatus menſibus quinque. 1261

Hic duas ordinationes fecit.

Exercitum Saracenorum,quem Mā fredus in patrimonium eccleſiæ miſerat,per cruce ſignatus fugauit.

Comiti Prouinciæ Carolo fratri regis Frāciæ,regnum Siciliæ,ut à Manfredo detentore eius recuperaret,contulit.

Moritur is Vrbanus Peruſiis,& ibidem ſepelitur,

CLEMENS. CXCIII

CLemens quartus,natione Prouincialis, de uilla ſancti Ægidij,ſedit annis tribus,menſibus nouem,diebus uigintiquinque. 1265

Anno Domini milleſimo ducenteſimo ſexageſimooctauo, mortuus eſt Viterbij:& ibidem ſepultus,in eccleſia ordinis fratrum Prædicatorum. 1268

Et ceſſauit pontificatus annis tribus,menſibus duobus,diebus decem.

Hic uxorem & liberos habens, primùm fuit famoſus aduocatus, & regis Franciæ conſiliarius.Deinde mortua uxore, propter uitam bonam & ſcientiam laudabilem,primò Podienſis epiſcopus, & poſtea Narbonenſis archiepiſcopus:tandem Sabinenſis epiſcopus & Cardinalis efficitur. *Hic iam modus procedendi,aliquantulum uariatur.*

Sed quum poſtea in Angliam poſt reformationē à papa Vrbano quarto legatus miſſus fuiſſet, abſens à cardinalibus, Peruſii in papam eſt electus: qui ſic uigilijs,ieiunijs & orationibus,ac alijs bonis intentus fuit,quòd multas tribulationes, quæ tunc eccleſia ſuſtinebat, Deus propter illum creditur extinxiſſe.

Hic autem quum Conradinus nepos Frederici Imperatoris, regem Carolum,cui papa regnum Siciliæ conceſſerat & contulerat, debellaturus intraret:& pleríque factum regis Caroli pro deſperato haberet:tum propter Conradini exercitus multitudinem,& propter regni Siciliæ penè totius rebellionem:prædixit in publico ſermone, factum Conradini tanquā fumum tranſiturum:& ipſum,tanquam ouem ad uictimam intraturū in Apuliam. Quod & rei poſtmodum probauit euentus. Nam Conradinus poſt fugam captus fuit, & decollatus: & factum eius, paucis diebus pòſt, tanquam fumus euanuit.

Hic etiam papa canonizauit Viterbij in eccleſia fratrum Prædicatorum, ſanctam Eduergiam,quondam duciſſam Poloniæ,miræ ſanctitatis uiduam: quæ inter alia commendabilia, quum canonizatio eius per plures annos differretur, ipſa procuratori in curia Romana ſuper eodem negocio,quum

PONTIFICES.

mni 2 hriſto ato, eſſet in triſtitia per uiſum apparuit: ac eum de expeditione negocij, & etiã de die expeditionis certificauit.

GREGORIVS. CXCIIII

272 Gregorius decimus, natione Longobardus, de ciuitate Placentia, anno Domini milleſimo ducenteſimo ſeptuageſimoſecũdo, ab electione ſua, ſedit annis quatuor, diebus quindecim. Et ceſſauit pontificatus diebus decem.

Hic fecit unam ordinationem quinq; epiſcoporum cardinalium, quàm plurimum laudabilem, quia honeſtas & laudabiles perſonas aſſumpſit.

Hic tertio pontificattus ſui anno, pro utilitate terræ Sanctæ, quã perſonaliter uiſitare intẽdebat, Lugdunum ſolenne celebrauit conciliũ, in quo Græcorum & Tartarorum ſolennes nuncij interfuerunt. Græci ad unitatem eccleſiæ redire promittentes, in ſignum cuius, Spiritũ ſanctum confeſſi ſunt à Patre Filioq; procedere, ſymbolum ſolenniter in concilio decantando. Nuncij uerò Tartarorum infra Concilium baptizati ad propria redierunt. Numerus autem prælatorum, qui fuerunt in Cõcilio, ſunt quingenti epiſcopi, ſexaginta abbates, & alij prælati circiter mille. Hic in Cõcilio multa bona inſtituit: uidelicet, pro ſubſidio terræ Sanctæ, pro electione ſummi Pontificis, & pro ſtatu uniuerſalis eccleſiæ.

Hoc tempore rex Romanorum & rex Francorum, cum multis baronibus, pro ſubſidio terræ ſanctæ, cruce ſignati ſunt.

Hic papa fuit miræ experiẽtiæ in ſecularibus, nec intẽdebat pecuniarũ lucris, ſed pauperũ eleemoſynis.

Mortuus eſt Aretij, & ibidem ſepultus.

INNOCENTIVS. CXCV

276 Innocẽtius quintus, natione Burgundus, de Tarãtaſia, anno Domini

IMPERATORES.

capitur: & à Carolo cum multis nobilibus decapitatur. Anno Chriſti nato, 1270

¶ Lodouicus rex Frãciæ Chriſtianiſsimus, non territus præteritis laboribus & expenſis, quas olim fecerat ultra mare, iterum cum filijs duobus, adiuncto ſibi rege Nauarræ, & quàm plurimis eccleſiarum prælatis & baronibus, pro recuperatione terræ Sãctæ iter aſſumpſit.

Verùm ad hoc ut faciliùs terra ſancta recuperaretur, incidit conſilium, ut regnum Thunicij, quod in medio conſiſtens, non paruum dabat transfretantibus impedimentum, primitùs Chriſtianorũ ſubijcerent poteſtati. Et quum portum ad Carthaginẽ, qui eſt prope Thunicium, potenti manu cepiſſent: infirmitas, quæ illo anno, maximè circa confinia maris uiguit, in eodem Chriſtianorum exercitu, nimis inualuit. Et primò quidem ex regis Frãciæ filijs unum: poſtea domini papæ legatum: & dominum Albanẽſem cardinalem: & demum ipſum regem Chriſtianiſsimũ Lodouicum, cum plurimis Comitibus & baronibus, necnon & alijs ſimplicibus, de medio ſuſtulit. Quàm feliciter autem rex prædictus terminauit, rex Nauarræ domino Tuſculano per literas ſignificauit. Nam in infirmitate ſua, laudare nomen Domini non ceſſans, illam orationem quandoque interſerebat: Fac nos, Domine, proſpera mundi deſpicere: & nulla eius aduerſa formidare. Orabat etiã pro populo, quem ſecum duxerat, dicens: Eſto, Domine, plebi tuæ ſanctificator & cuſtos.

Et quum appropinquaret ad finem, ſuſpexit in cœlum, dicens. Introibo in domum tuam, adorabo ad templum ſanctum tuum, Domine: & confitebor nomini tuo. Et hoc dicto, obdormiuit in Domino.

Et quum de morte pij regis Chriſtianorum exercitus turbaretur, & Saraceni

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato, mini milleſimo ducẽteſimo ſeptuageſimoſexto, ſedit menſibus quinque & diebus duobus. Et ceſſauit pontificatus diebus octodecim.

Hic à pueritia ſua, in ordine fratrum Prædicatorum exiſtens, doctor in ſacra Scriptura eximius efficitur. Demum in archiepiſcopum Lugdunenſem, & poſtea in epiſcopum Hoſtienſem: tandem in ſummum pontificem aſſumitur.

Hic licet multa facere propoſuiſſet, morte præuentus, nil notabile facere potuit.

Mortuus eſt Romæ & in Lateranenſi eccleſia ſepelitur.

ADRIANVS. CXCVI

1276 Adrianus quintus, natiõe Genuenſis, anno Domini milleſimo ducenteſimo ſeptuageſimoſexto, ſedit mẽſe uno, diebus nouẽ.

Romæ eligitur in palatio Lateranenſi.

Viterbij moritur & ſepelitur.

Et ceſſauit pontificatus diebus uigintiocto.

Iſte Adrianus fuit nepos Innocentij quarti: & ab ipſo, in cardinalem tituli ſancti Adriani promotus: à domino Clemente quarto legatus in Angliam, pro bello quod inter regem & barones exortũ fuerat, ſedando, miſſus fuit.

Hic papa factus, ſtatim conſtitutionem, quam papa Gregorius decimus in concilio Lugdunenſi de reſtitutione Cardinalium propter electionem ſummi pontificis ediderat, ſuſpendit: proponens, eam aliter ordinare. Sed morte præuentus, conſtitutionem ſic ſuſpenſam reliquit.

IOHANNES. CXCVII

1276 Iohannes uigeſimusprimus, natione Hiſpanus, anno Domini milleſimo ducenteſimo ſeptuageſimoſexto, ſedit menſibus octo, & die uno.

Et ceſſauit põtificatus poſt mortem

tem

IMPERATORES.

Anno à Chriſto nato, 1273 Saraceni lætarentur: dominus Carolus rex Siciliæ, bellator egregius, pro quoadhuc uiuẽs frater ſuus rex Franciæ miſerat, nauigio, cum magna militia aduenit. De cuius aduentu, Chriſtianis magnum gaudium, Saracenisq; meram mœſtitiam attulit. Et licet multò plures Saraceni, quàm Chriſtiani uidebantur: nullatenus tamen audebãt bello generale cum Chriſtianis aggredi: ſed per quaſdam alias aſtutias, multa ab eis incõmoda inferebant. De quibus hoc unum fuit. Eſt enim regio illa multùm ſabuloſa, & in tẽpore ſiccitatis puluerulenta. Vnde ſtatuerunt Saraceni plura milia hominum ſuper unum montem Chriſtianis uicinum: ut quum uentus fieret ad partes Chriſtianorum, ſabulum mouentes, puluerem ſuſcitarent: qui puluis multam moleſtiam intulit Chriſtianis. Sed tandem puluere per pluuiam ſedato, Chriſtiani factis machinis & uarijs inſtrumentis, Thunicium per terram & aquam oppugnare intendebant. Quod uidentes Saraceni, timore cõpulſi, pacta cum Chriſtianis inierunt. Inter quæ hæc dícimus fuiſſe præcipua, ut omnes Chriſtiani in regno illo capti, liberi dimitterentur: & quòd monaſterijs ad honorem CHRISTI, in omnibus ciuitatibus regni illius conſtructis, fides CHRISTI per fratres Prædicatores & Minores & alios quoſcunque liberè prædicetur: & uolẽtes baptizari, liberè baptizentur: & ſolutis expenſis, quas ibi fecerant Reges. Rex Thunij, Regi Siciliæ tributarius eſt effectus.

Plura alia pacta fuerunt, quę hîc ponere longum eſſet.

Et quum ex aduentu domini Edouardi regis Angliæ, Phriſonum, & aliorum peregrinorum in tantum creuerat exercitus Chriſtianorum, quòd circa ducenta millia pu-

PONTIFICES.

nni à hriſto ato, 276 tem eius, menſibus ſex, & diebus ſeptem.

Hic pontifex Iohannes, Petrus antea dictus, in diuerſis ſcientijs famoſus, primò Tuſculanus epiſcopus, tandem Romanus pontifex efficitur: qui ſcientiarum florem, & & pontificatus dignitatem, morum quadam ſtoliditate deformabat: adeò, ut naturali induſtria carere uideretur.

In hoc quàm plurimùm laudabilis fuit, quòd ſe tam pauperibus, quàm diuitibus communem exhibens multis: egenos ſtudium literarum amplectentes, fouit: & beneficijs eccleſiaſticis promouit.

Et quum ſibi uitæ ſpacium & annos plurimos exiſtendi crederet, & hoc coram alijs aſſereret: ſubitò cum camera noua, quam pro ſe circa palatium Viterbij ipſe conſtruxerat, ſolus corruit: & inter ligna & lapides colliſus, ſexta die

IMPERATORES.

gnatorum crederetur: & ſperaretur, quòd non ſolùm terram Sanctam, ſed etiam totũ Saracenìſmum ſubiugare debuiſſent: pecunijs extinguentibus, abſque ulteriori utilitate eſt diſperſus. Nam legatus domini papæ, qui ipſos dirigere debebat, per mortem ſubtractus erat. Terra etiam Sancta, ad quam ire debebant, gubernatore peregrinorum carebat: quoniam Patriarcha, qui legatus erat in terra Sancta, defunctus erat. Sedes etiam Apoſtolica, quæ utrobique prouidere debebat, tunc uacabat. Rex uerò Nauarræ, qui infirmus ex Aphrica proceſſerat in Siciliam ueniens, iuxta Draponam, in domo fratrum Carmelitanorum defunctus eſt. Anno à Chriſto nato, 1272

FINIS.

poſt caſum, ſacramentis omnibus eccleſiaſticis perceptis expirauit: & ibidem in eccleſia ſancti Laurentij ſepultus extitit.

NICOLAVS. CXCVIII

78 NIcolaus tertius, natione Romanus, anno Domini milleſimo ducenteſimo ſeptuageſimo octauo, ſedit annis * Hucuſq; etiã Vo rauut exemplar

FINIS.

Hucuſque Chronicum Martini Poloni, archiepiſcopi Conſentini, in Supputationibus ſummorum Pontificum & Imperatorum Romanorum.

APPENDIX, EX ANTIQVO FVLDENSI CODICE.

PONTIFICES.

NICOLAVS. CXCVIII

Anno à Christo nato, 1278 NIcolaus tertius, natione Romanus, de domo Vrſinorũ, electus fuit anno Domini milleſimo ducenteſimo ſeptuageſimo octauo, in die ſanctæ Catarinæ. Sedit anno uno, menſibus nouem, diebus ſex. Et uacauit pontificatus menſibus quinq;, diebus uigintiduobus.

Parum ante ſui promotionem, Tiberis Romæ in tantum excreuerat, quòd ſuper altare eccleſiæ ſanctæ Mariæ Rotundæ per quatuor pedes & amplius ſuperexat.

Hic pontificatus ſui, anno primo, menſe Martio, fecit unam ordinationem quinque epiſcoporũ: duorum ſcilicet presbyterorum, & duorum diaconorum cardinalium.

Hic palatium ſancti Petri multùm augmentauit. Et plurima ædificia faciens, iuxta illud paruum pratum incluſit, & fontem ibidem profluere parauit, mœnibus & turribus muniuit: hortum magnũ diuerſis arboribus decoratum includendo.

Hic etiam Carolum regem Siciliæ à uicariatu Senatus amouit: ac ſe in Senatorem ad uitam ſuam eligi procurauit in Vrbe: ac conſtitutiones fecit de electionibus prælatorum & Senatoris Vrbis, & Senatum ipſum ferè per duos annos

1280 regi fecit.

Mortuus eſt in Sutrium caſtro, prope Viterbium, ubi tunc curſa erat, anno Domini milleſimo ducenteſimo octuageſimo, calendis Septembris. Poſt cuius mortem Hani-

IMPERATORES.

SOldanus autem Babiloniæ, ægrè ferẽs quòd Eduardus rex Angliæ cum militia ſua, in terra ſua moram traheret: per quendam Saracenum, eidem Regi domeſticum, ipſum Regem ſolum in lecto iacentem, proditoriè uenenato cultro lethaliter uulnerari procurauit. Qui læſione grauatus, de lecto exiliens, proprijs manibus hoſtem proſtrauit: & de eodem uenenato cultro ſtatim eum interfecit. Et poſt paucos dies, medicamentis ſanatus, ad partes ſuas redijt. Anno à Christo nato, 1272

RODVLPHVS. CII

ROdulphus rex, imperauit apud Teuthones annis octodecim. 1273

Hic quum fuiſſet Comes Haſenburg, circa baſilicam fuit electus in regem Romanorum, anno Domini milleſimo ducenteſimo ſeptuageſimotertio. Quam electionem papa Gregorius decimus approbauit in fauorem terræ Sanctæ, ad quam plurimùm anhelabat proficiſci.

Hic ad petitionem dicti papæ, rex Francorum cum multis baronibus receperunt crucem transmarinam.

Hic fuit in armis probus, prudẽs & ſtrennuus.

Huius tempore papa Nicolaus tertius Carolũ regem Siciliæ à uicariatu Tuſciæ, & à Senatu Vrbis amouit: ac ſe ad uitam in Senatorem Vrbis eligi procurauit: & Senatum ferme per duos regi fecit. Nam papa mortuo, unus Hanibalденſium, & alter Vrſinorum, Se-

PONTIFICES.

Anno à Chriſto nato,

Hanibaldenſes contra Vrſinos inſurrexerunt:& unus Hanibaldenſis,& alter Vrſinorum Senatum regebant:ſub quibus plurima homicidia & diſſenſiones in Vrbe fuerũt.

MARTINVS. CCXCIX

1281 MArtinus quartus,natione Gallicus,de Turonis,electus fuit Viterbij,annno Domini milleſimo ducenteſimo octuageſimoprimo, in die Cathedræ ſancti Petri.Et ſedit annis quatuor,menſe uno. Et uacauit pontificatus diebus quatuor. Et coronatus fuit in Vrbe ueteri decimo calendis Aprilis.

Hic antea Simon dictus, tituli ſanctę Ceciliæ,presbyter cardinalis fuit. Et primò ab Vrbano quarto, & poſtea à Gregorio decimo in Franciam miſſus, per plures annos legatus extitit:& in Vngaria,reſurrectionis Dominicæ ſequenti fecit unam ordinationem ſeptem preſbyterotum, & unius diaconi Cardinalis.

Hic electus in Senatorem Vrbis ad uitam ſuam, loco inſtituit Senatorem Carolum regem Siciliæ, & temporale eccleſiæ extra Apuliam per eiuſdem Regis familiares regi fecit.Et Comitem Iohannem de Apia, cum ſtipendiarijs Francigenis circa octingentos contra Guidonem Comitem Montis Ferrarij,in Romaniolam miſit:qui terram eccleſię in illis partibus occupauerat: & iuxta ciuitatem Foroliuij, contra dictum Guidonem bellauit. In quo bello, Comes Thaddæus ferme cum quingentis Gallicis, & ex aduerſa parte mille quingenti occiſi fuerunt: nulla tamen uictoria habita. Et tamen miſſo à papa illic Guidone de Monteforti, Guido comes Montis Ferrariæ,reſtituit ſibi terras per eum occupatas: & ſic iurauit eccleſiæ fidelitatem: & Romaniola tota tunc, excepta Vrbinate. Quæ ciuitas tandem compulſa,

IMPERATORES.

Anno à Chriſto nato,

natum in Vrbe regebant. Sub quorum regimine, plura homicidia & diſſenſiones fuerunt in Vrbe.

1281 Poſtea,anno milleſimo ducenteſimo octuageſimoprimo,papa Martinus quartus in ſenatorẽ Vrbis fuit electus ad uitã:qui loco ſui inſtituit Senatorem Regem Siciliæ:eodem papa reſidente in Vrbe ueteri.

Monſtrum.

Anno pontificatus ſui primo,piſcis marinus captus fuit in plaga maritima,quæ eſt uerſus Montẽ Altũ: & portatus ad Vrbem ueterem:cuius pellis erat piloſa, pedes breues: caudã & caput, aures, os & linguã, quaſi leo habebat:& in eius captura,planctus horribiles emiſit. Vnde multi,prognoſtica exinde futurorũ aſſerebãt. Et parùm pòſt, in regno Siciliæ,Panormitani ſuccẽſa rabie, Gallicos qui ibi morabãtur, omnes tam mares quàm fœminas, ac ſenes & iuuenes,in regis Caroli contemptum occiderunt:& aperientes latera mulierũ Latinarũ, quæ dicebantur à Gallis cõcepiſſe,partus earum occidebãt,antequàm naſcerentur.Deinde tota Sicilia ſic rebellãs, Petrũ regem Arragoniæ in ſuũ Regem & defenſorem uocauerunt.

Illis temporibus maxima fuit diſſenſio in Vrbe, inter Vrſinos & Hanibaldenſes.

Eo tẽpore inter Anglicos & Galenſes duriſsimum bellum fuit.

Tunc etiam in Thunicũ,regis Aragonũ aſtutia,inter montiũ diſtrictus,magna Saracenorũ multitudo fuit oppreſſa:& occiderunt Saracenorũ aduerſariorũ circa tria milia.

Tunc etiam Soldanus Babylonię fugatus à Tartaris, per octo dietas, occiſi dicuntur Saraceni ultra quinquaginta milia. Sed Soldanus, reſumptis uiribus, dictos Tartaros Orientales fugans, ducenta triginta milia Tartarorum in huius fuga dicuntur cecidiſſe.

Poſt hoc, rex Carolus & Petrus de Ar-

PONTIFICES.

Anno à Chriſto nato,

pulſa, hoſtiliter reuerſa fuit, ad man data papæ.

Hic papa excommunicauit Peruſinos, eo quòd exercitum ſuper Fulginatos contra inhabitationem ſuam feciſſent: quos tandem abſoluit: & illuc iuit: ubi cum magnō gaudio receptus fuit. Et poſtea Carolus rex Siciliæ, ordinato ſtatu regni ſui, mortuus eſt die ſeptima menſis Ianuarij: de quo papa nimium doluit: & hæredibus ipſis regis ad tenendum regnum melius, in ſubſidium ſummæ pecuniæ, ferè centum milium librarum Turonenſium miſit: & poſt diem reſurrectiōis Domini, poſteaquàm papa celebraſſet, & refectionem ſolitam cum ſuis capellanis ſumpſiſſet, arripuit eum infirmitas occulta, de qua nimium ſe pati dixiſſet: licet medici in ipſo, iudicium mortis nullum reperiſſent: ex qua obijt, feria quarta ſequenti: & Peruſijs ſepultus fuit.

Qui papa Martinus quartus, dicitur poſt mortem ſuam plurima feciſſe miracula: ſed ceſſabant ipſa miracula, duodecima die menſis Maij ſequentis.

1285 HONORIVS. CC

Honorius quartus, natione Romanus, de Sabellenſibus, prius diaconus cardinalis: electus fuit Peruſiis, anno Domini milleſimo ducenteſimo octuageſimoquinto, die ſecunda Aprilis: & Romæ, apud ſanctum Petrum conſecratus, & coronatus. Sedit annis duobus, die uno. Et uacauit pōtificatus menſibus decem, diebus duobus.

Hic fuit omnino homo temperatus, & magnæ diſcretionis: impeditus tamen corpore in pedibus & manibus: libenter ubique pacem quærens.

Romæ obijt apud ſanctam Sabinam: & apud ſanctum Petrum ſepultus fuit.

NICO-

IMPERATORES,

Anno à Chriſto nato,

de Arragonia, qui Siciliam occupauerat, & in regem Siciliæ contra papæ inhibitionem ſe fecit coronari: propter quòd papa ipſum excommunicauerat, & regno Arragoniæ, & omni eo quòd ab eccleſia tenebat, priuauerat: belli pactum taliter inierunt, quòd eorum quilibet haberet centum milites, quos uellet & poſſet, in plano Burdegalenſi, paratos ad pugnandum ad inuicem, centum contra centū: inter quos ipſi duo, Carolus & Petrus, computari debebāt, prima die Iunij, anno Domini milleſimo du 1283 centeſimo octuageſimotertio. Et qui uictus eſſet, uel ad diem illam ſic non ueniret, perpetuò infamis eſſet, priuatus honore & nomine regio, periurium incurreret: & uno famulo, in poſterum eſſet contentus. Ad quem diem dictus Carolus, ut promiſerat, uenit, cum legato ſedis Apoſtolicæ. Prædictum uerò Petrum quidam dixerunt, cum duobus ſocijs ueniſſe in nocte, præcedente diem ſtatutum, & fuiſſe loquutum cum ſeneſcallo Burdegalenſi in loco priuato, prædicentem, quòd propter regis Franciæ timorem ibidem præſentis, pactū ſeruare non audebat.

Eo tempore, regnū Arragoniæ à ſtipendiarijs regis Franciæ inuadebatur: & multa caſtra occupabāt, plurimis de Arragonia occiſis.

His temporibus Romani uicarium, Vrbis officium ſenatoriale gerentē, expulerunt: & Iobannē Thracij in capitaneum Vrbis & Reipublicæ defenſorē inuocauerūt: qui licet parū rexerit, multos tamen Romanos offendit. Sed Romanis ad mandatum papæ reuerſis, ſuſceperunt uice papæ duos uicarios ſenatoriè: uidelicet Hanibaldenſem Petri Hanibaldi, & Pandulphum de Sabella. Sub quorum regimine fuerunt Romani quietè.

Eo tem-

PONTIFICES.

Anni à Christo nato,

NICOLAVS. CCI

1288 Nicolaus quartus, natione Longobardus, ex Marchia Anconitana, de Eſculo ciuitate: electus fuit in feſto ſancti Petri, anno Domini milleſimo ducenteſimo octuageſimo octauo. Seditq́; annis quatuor, menſe uno. Et uacauit pontificatus annis duobus, menſibus fermè tribus.

Hic prius dictus frater Hieronymus, de ordine Minorum fuit: quorum miniſter fuerat generalis, & exinde presbyter cardinalis.

Hic pontificatus ſui anno primo, fecit unam ordinationem Cardinalium.

Obijt in die Paſchæ: & ſepultus fuit apud ſanctam Mariam Maiorem.

CŒLESTINVS. CCII

1294 Cœleſtinus quintus, natione de Terra Laboris, prope Sullonem, electus fuit anno Domini milleſimo ducenteſimo nonageſimoquarto, die ſeptima Iulij. Seditq́; menſibus quinque, diebus quinque. Et uacauit pontificatus diebus decem.

Hic prius uocabatur frater Petrus de Murone, ordinis qui dicebatur ſancti Damiani, ſub regula ſancti Benedicti, quaſi eremita degebat in magna auſteritate uitæ, multos habens diſcipulos in illis circumuicinis partibus, quibus ipſe ita præerat tanquam paſtor & pater.

Huius electio admiranda & inopinata fuit.

Perſtiterant enim cardinales duobus annis & amplius fixi: & diuiſi in uoluntatibus, nequeuntes concordare.

Et tandem audita de ſanctitate uitæ huius fratris Petri, ipſum in Peruſio, quo cardinales ſe tranſtulerant de Roma, poſt obitum Nicolai quarti: & miſerunt cardinales

inde

IMPERATORES.

Anno à Christo nato.

Eo tempore princeps Salernitanus, filius regis Caroli, iuxta Neapolim, naturali bello à Siculis & Hiſpanis in mari debellatus eſt, & captus fuit: poſtea & Meſſanam ductus, Tartari fuit mancipatus. Et quarta die ſequenti, rex Carolus uenit Neapolim: & Neapolitanos rebelles factos, poſt captionem principis caſtigauit. 1289

Anno Domini milleſimo ducenteſimo octuageſimonono, dum Litaniæ fierent ſancti Marci, Tripolis ciuitas capitur à Soldano & Saracenis. Fueruntq́; capti & occiſi plures Chriſtiani: & Chriſtianitatis nomen & cultus deletum eſt. 1290

Anno Domini milleſimo ducenteſimo nonageſimo, calendis Iunij, Achon ciuitas à Saracenis capitur: & occiſis idem plus quàm triginta millibus perſonarum utriuſque ſexus. Cuius perditionis cauſa fuiſſe fertur multitudo dominorum, & diuerſitas nationum: ibidemq́; faciebat contrarietatem uoluntatum.

Eodem anno mortuus fuit Rodolphus rex, ſine benedictione Imperiali: & apud Spiram Alſatiæ ciuitatem, ſepultus fuit.

ADOLPHVS. CIII 1292

Adolphus rex imperauit apud Teuthonicos, annis ſex.

Hic antea fuit Comes in Nanſone: & electus fuit anno Domini milleſimo ducenteſimo nonageſimoſecundo.

Hic fuit uir ſtrennuus in armis, ſed potentia non multum.

Huius tempore ortum eſt bellum in Vaſconia, inter Philippum regem Franciæ, & Eduardum regem Angliæ: in quo plurimi perierunt.

Hic Adolphus dominum Iohannem Cabillonenſem conſtituit uicarium ſuum, & miſit in Tuſciam: quem Bonifacius papa fauo-

rabili-

inde electionis ſuæ decretum ad ipſum,qui tunc erat in partibus Abrutij, in habitaculo ſuo colens Deum.Et poſtmodū uenerunt ad ipſum,& in Aquileia,in eccleſia ſanctæ Mariæ de Collomadio,in feſto decollationis ſancti Io hannis Baptiſtæ cōſecratus & coronatus fuit.Deinde iuit Neapolim, ubi fecit unā ordinationem cardinaliū magnā,inter quos erāt duo ex ordine ſuo.

Hic homo Dei,in ſecularibus rebus minus expertus,Theologiæ & orationi magis deditus fuit.Elegitq́ abiectus eſſe in domo Domini, & habitare ſecum.Vnde ædita poſtea à ſe conſtitutione, quòd papa Romanus poſſet papatui cedere.

Ipſe in uigilia ſanctæ Luciæ,Neapoli,in conſpectu fratrum cardinaliū,reſignauit papatus oneri & honori:deponens ibidē papatus inſignia,& exuit ſe papalibus indumentis.Et poſt ceſsionē latēre uoluit,& redire ad eremum, ſicut prius.Sed comprehenſus in fuga, per miſſos Bonifacij, ſucceſſoris ſui, reductus fuit:& in caſtro Fumonis,in cuſtodia Bonifacij papæ retentus.Nec deinceps ab aliquibus tunc dubitantibus,utrum papa poſſet papatum reſignare, in ſcandalum eccleſiæ & ipſius Bonifacij,& pro papa haberetur.

Hic prius & poſterius,dictus fuit Petrus de Murone. Et poſtea ſuperuixit anno uno,menſibus quatuor,diebus uiginti octo . Et ſepultus fuit in monaſterio ſancti Antonij de Ferentino,ordinis ſui,prope maius altare,anno Domini milleſimo ducenteſimo nonageſimo ſexto. 1296

Hic multis claruit miraculis. A Clemente quinto, papa,ſub nomine ſancti Petri canonizatus fuit.

BONIFACIVS. CCIII

BOnifacius octauus,natione Campanus,de Anagnina,electus fuit Neapoli,in die proximo uigiliæ Natiuitatis Domini,anno ipſius Domini milleſimo ducenteſimo,nonageſimo quarto,ſuo prædeceſſore uiuente . Seditq́ annis octo,menſibus nouem.Et uacauit pontificatus diebus decem. 1296

Hic primò fuit uocatus Benedictus Caietanus.Et prius fuit ſolennis aduocatus in curia:deinde,domini papæ notarius:& poſtea,tituli ſancti Martini in Montibus presbyter cardinalis,& tandem papa.

Hic ſtatuit feſta Apoſtolorū,quatuor euangeliſtarū,& quatuor doctorū, Gregorij ſcilicet,Auguſtini, Ambroſij & Hieronymi:ſub honore feſti duplicis celebrare. Villam Apanenſem in nouam ciuitatem erexit.

Anno Domini milleſimo ducenteſimo nonageſimo ſexto,iſte papa fecit proceſſus cōtra Colonēſes:eo quòd Stephanus de Colona,theſaurū ſuū deprædatus fuerat.Deinde Iacobus & Petrus de Colona cardinales, uidentes cōtra ſe papā cōmotum,libellū famoſum cōfecerunt cōtra ipſum, quē ad multas partes mundi miſerūt:aſſerentes in eo,ipſum nō eſſe papā,ſed cœleſti num tantùm.Vnde citati à Bonifacio,non uenientes, tandem fuerunt ſicut ſchiſmatici condemnati, & priuati capellis rubeis,beneficijs eccleſiaſticis, & cardinalatus titulo,cōmodo & honore.Inſuper bona ipſorū,& filiorū Iohannis de Colona,Agapeti,Stephani & Siarræ,fuerūt pariter cōfiſcata,in die Aſcenſionis Domini,anno ſequenti.Prædicti uerò Iacobus & Petrus,à facie Bonifacij perſequentis latuerūt:donec Bonifacius mortuus & ſepultus fuit. 1296 1297

Hic papa canonizauit Lodouicum regem Franciæ.

Anno Domini milleſimo ducēteſimo nonageſimo ſeptimo,Bonifacius Sextum librum Decretalium,quem fieri fecerat,publicauit. 1297

Anno ſequēti recōciliauit ſibi & Eccleſiæ, Alphonſum regē Arragonū:et abſoluit à ſentētia excōmunicatiōis:et regnū Arragonū ſibi reſtituit:regnūq́ 1298

Sardi-

PONTIFICES.

Anno à Chriſto nato,

Sardiniæ, ſub certis pactis ſibi conceſsit.

Tunc Reate, ubi papa reſedit, & in uicinis partib⁹, maximus erat terræmotus, & multa ædificia diruit: & pluribus diebus, non tamen continuè durauit. Ita quòd papa ibidem apud Prædicatores, in tentoriolo de ſubtilibus aſſeribus facto, quieuit: & homines de nocte ad campū fugerunt.

Illis diebus papa fecit quatuor cardinales, & poſtmodum alio tempore duos cardinales fecit.

1300 Anno domini milleſimo trecenteſimo hic papa conceſsit plenam indulgentiam omnium peccatorū, omnibus uiſitantibus limina Apoſtolorum Petri & Pauli Romæ, & facientibus ibi quindenam infra ipſum annum. Et ſtatuit eandem indulgentiam in poſterum, in omni anno centenario: ab omnibus uiſitātibus eam ſacra limina ſic haberi. Et ita factus fuit Romæ magnus concurſus populorū ex toto orbe. *Iubileus.*

1301 Anno ſequenti, in autumno, apparuit cometa in Occidentali parte, in ſigno Scorpionis, aliquando ad Orientem, aliquando ad Meridiem ſuos radios emittebat: durauitq; per menſem.

Tunc corpus cuiuſdam nomine Armanni, quod triginta uno annis, tanquā ſanctum in eccleſia Ferrarienſi extiterat, ueneratum fuit, ſtudio & mandato Inquiſitorum hæreticæ prauitatis, in illis partibus exhumatum & combuſtum, tanquam damnati hæretici: & eius ara precioſa, deſtructa fuit.

Nota. Hic papa conſtitutionem fecerat, in qua ſe dominum ſpiritualem & temporalem in uniuerſo mundo aſſerebat. Vnde requiſiuit Philippū regem Franciæ, ut à ſe regnū ſuum cognoſceret. Quod rex facere contempſit.

1302 Vnde, anno Domini milleſimo trecen-

IMPERATORES.

Anno à Chriſto nato.

rabiliter recepit.

Hic Adolphus congregauit exercitum contra ducem Auſtriæ Albertum, Rudolphi prædeceſſoris ſui filium: pugnaueruntq; ſimul: in qua pugna, Adolphus occiditur, & ſui in fugam conuertuntur, anno Domini milleſimo ducenteſimo nonageſimo octauo, & caruit benedictione Imperiali. 1298

ALBERTVS. CIIII

ALbertus rex imperauit apud Teuthonicos annis decem. 1298

Fuitq; Rodolphi filius, & dux Auſtriæ.

Hic quum prædeceſſorem ſuum occidiſſet, electus fuit Aquiſgrani in regem, anno domini milleſimo ducenteſimo nonageſimo octauo.

Ipſe miſit nuncios anno ſequenti ad papam Bonifacium octauum, pro approbatione electionis ſuæ: quem idem papa multis rationibus allegatis repulit prima uice, & aſſeruit eſſe nullam. 1299

Poſtmodum uerò ſuborta graui diſcordia inter eundem papam et Philippū regem Franciæ, idem Bonifacius Albertum in Imperatorē approbauit: eidem ſubijciens regnū Franciæ, ſicut & alia regna. *Nota.*

Anno Domini milleſimo trecenteſimo primo, Bonifacius octauus, papa, qui contra Philippum regem Franciæ plura concœperat, prouocatus, literas ſuas tranſmiſit eidem Regi, ad perpetuam rei memoriam: in quibus mandauit eidem, quòd quum ipſe Papa dominus eſſet in ſpiritualibus & temporalibus in uniuerſo mundo, uolebat quòd recognoſceret regnū Franciæ ab eodem: & contrarium ſentire, hæreticum iudicabat. Fueruntq; literæ huius, in regis Franciæ palatio coram pluribus concrematæ: & ſine honore remiſsi nuncij, qui portarent eas. Et tunc idem arctari fecit omnes uias & exitus regni 1301 *Nota.*

PONTIFICES.

Anni à Christo nato, trecenteſimo ſecundo, calendis Nouembris, Romæ Bonifacius papa celebrauit Concilium contra Philippum regem Franciæ: quia pecuniam extra regnum ſuum portare non permiſit. Et Alberti regis Romanorum electionem admiſit, ſubijciens ſibi regnum Franciæ.

1303 Sequenti anno in uigilia Natiuitatis beatæ Mariæ, Bonifacius papa in Anagnina ciuitate ſuæ originis, cum curia reſidēs in gente ſua, conſcijs aliquibus domeſticis ſuis, proditus fuit: & à ſuis quaſi ſolus derelictus, ab inimicis, uexillifero Guilielmo de Nogareto, de ſancto Felice, diœceſi Tholoſano, complicibus & conſentaneis Colonenſibus captus & detetus fuit. In qua captione, papa præpoſita ſibi cruce & ſanctorum reliquijs dicitur Philippo regi Francorum, quo procurante capiebatur, uſq; in quartam generationem maledixiſſe: nec in manibus inimicorum ſuorum unquam territum fuiſſe: & theſauris ſuis deprædatus fuit, cum ignominia magna eccleſiæ Anagninæ. Poſtea liberatus tertia die. Deinde iuit Romam, & trigeſima die à captione ſua, in loco doloris & amaritudinis, inter anguſtias ſpiritus poſitus, quū corde eſſet magnanimus, Romæ obijt, quinta idus Octobris: & ſepultus fuit in eccleſia ſancti Petri.

BENEDICTVS. CCIIII

1303 Benedictus undecimus, natione Longobardus, de Teruiſio: electus fuit anno Domini milleſimo trecenteſimo tertio, undecima calendis Nouēbris: & coronatus ſequenti Dominica. Et ſedit mēſibus octo, diebus ſeptēdecim. Et uacauit pontificatus menſibus decem, diebus uiginti nouem.

Hic prius uocabatur frater Nicolaus. Et in ordine prædicatorum, decimoquarto ætatis ſuæ anno, religioſè nutritus & cōuerſatus lector extitit

IMPERATORES.

regni ſui: quo anno idem papa excōmunicauit omnes impedientes, qui ueniebant ad Romanā curiam. *Anno à Christo nato,*

Poſtea idem rex conuocatis prælatis, baronibus, ac comitibus regni, Pariſiis Concilium celebrauit, petens conſilium & auxilium contra papam prædictum: & obiecta fuerunt eidem papæ crimina, & titulus hæreſis: ſuoq; prædeceſſore uiuente intruſio, & ingreſſus illegitimus ad papatum: & quòd ei non erat parendum. Fuitq; facta contra ipſum prouocatio ad concilium generale.

Anno ſequenti, menſe Iulio, prope Cortratum fuit campeſtre bellum inter Gallicos & Flandrenſes: 1302 ubi flos militiæ Gallicanæ in campo tam mirabiliter quàm miſerabiliter cecidit: non tam uirtute hoſtiū quàm incautè pugnantium Gallicorum, irruentium inconſultè. Ibiq; mortuus eſt Robertus Comes Arrebatenſis, Radulphus de Nigella Conneſtabilis regis Franciæ, & plures nobiles, barones & milites in foueis & foſſis, ubi quum caderent, minimè præualebant.

Anno milleſimo trecenteſimo ſexto, in feſto ſanctæ Mariæ Magdalenæ, de uoluntate regis Franciæ 130
omnes Iudæi in regno Frāciæ capti fuerunt una die, cōfiſcatis bonis eorum. Poſtea expulſi fuerūt à regno, minimè reuerſuri.

Eodem anno Hoſpitalarij cum exercitu Chriſtianorum oppugnare cœperūt inſulam Rhodi cum circumadiacentibus inſulis circiter quinq;, quæ ab infidelibus Turcis inhabitabant: & ceperunt ab initio aliquas inſulas: ſteteruntq; in pugna & conflictu pariter obſidentes: & obſeſſi annis quatuor, finaliter Turcos expulerunt.

Anno ſequenti, tertia idus Octo 1307
bris, capti fuerūt primò Templarij, ubiq; in regno Franciæ, inopinatè, propter prophanam profeſſionem

PONTIFICES.

Anni à Chriſto nato,

extitit multis annis:& poſtea Prior prouincialis Longobardiæ:deinde magiſter ordinis fuit,& inde ad cardinalatum,& Hoſtienſem epiſcopum, denique aſſumptus fuit ad papatum.

1303 Hic in aduentu Domini duos cardinales fecit:quorũ unus uocabatur frater Guilielmus Anglicus,magiſter in Theologia,quem uiuentem credebat:antea in æſtate obierat:loco cuius,in Quatuor temporibus ſequentibus alium fecit.

Hic denunciauit publicè excommunicatos generaliter authores ſceleris Bonifacij prædeceſſoris ſui:& nominatim Guilielmũ de Nogareto,& Siarram de Colona,cum quibuſdam alijs.

Hic reconciliauit Iacobum & Petrum de Colona, olim cardinalatu à prædeceſſore ſuo priuatos,ad eccleſiæ unitatem:ſed non ad cardinalatum,reſtituens eis quæ ſua fuerant,quæ tunc eccleſiæ tenebat.

1304 Anno ſequenti poſt paſcha,papa iuit Peruſium:& diſsidium obortum inter Bonifacium papam & regem Franciæ ſedauit, & priuilegia & libertates,quibus Bonifacius ipſum regem priuauerat,ſibi reſtituit:& conceſsit,ſicut antiquitùs habebar.

Hic obijt Peruſii,nonis Iulij:& ibidem ſepultus,in eccleſia Prædicatorũ ante altare: qui miraculis dicitur claruiſſe.

1305 Et uacauit pontificatus per annum ſequentem,uſq; ad quintum diem menſis Iunij,cardinalibus ſtantibus incluſis:quamuis multùm arctatis à Peruſinis, uſq; tunc nolentibus concordare.

CLEMENS. CCV

1305 CLemens quintus,natione Vaſco,de loco qui Viandam dicitur,Burdegalenſis diœceſis,ex patre Bernardo milite:electus fuit in Peruſio,anno Domini milleſimo trecenteſimo quinto,nonis Iunij.Et ſedit annis octo, menſibus decem,diebus quindecim.Et uacauit pontificatus annis duobus, menſibus tribus,diebus ſeptemdecim.

Hic antea uocabatur Bertrandus de Gotho.Et primò fuit epiſcopus Comiſenarum, & poſtea Burdegalenſis archiepiſcopus:& dum Pictauienſem prouinciam uiſitaret, papa efficitur:& inde redijt Burdegalum,idus Iulij ſequentis:ubi adhuc more archiepiſcopi ſe gerebat,decreto electionis ſuę nõ recepto.Quod poſtea in craſtino ſanctæ Mariæ Magdalenæ recepit,à cardinale ſibi miſſo,ſequenti die,in Burdegalenſi eccleſia,in præſentia prælatorum & baronum,& Clemens uoluit appellari.Deinde coronatus fuit decimooctauo calendis Auguſti,in Lugduno.

Quumq; de loco coronationis cum maximo comitatu procederet,concurrentibus & comprimentibus ſe turbis,cupientes papam coronatum uidere,depulſa materia cuiuſdam muri corruit prope papam,& cecidit corona de capite eius:& in caſu,auulſus fuit carbunculus precij ſex millibus florenorum : nec papa læſus fuit. Licet Iohannes dux Britanniæ cum quindecim alijs colliſi,infra paucos dies obierint. Vnde plurimi admirati, uaria uaticinabant.

Hic decimooctauo calendis Ianuarij fecit unam ordinationem duodecim cardinalium,intra quos fuerunt Iacobus & Petrus de Colona,olim per Bonifacium papam priuatos cardinalatu.

Poſtea ipſe reuocauit duas conſtitutiones Bonifacij:in quarum una,continebatur regem Franciæ, Romanæ eccleſiæ temporaliter & ſpiritualiter eſſe ſubiectum. Et aliam, inſertam Sexto libro, quæ incipit Clericis laicos

cum om-

PONTIFICES.

Anno à Chriſto nato, cum omnibus ex ipſis conſequuta.

1307 Anno Domini milleſimo trecenteſimo quinto, hic papa confirmauit regem Arragonum in regno Sardiniæ.

Poſtea papa fuit Burdegalis cum curia, & inde Pictauis, ad concordandum Philippum regem Franciæ, & Eduardum regem Angliæ.

1308 Anno Domini milleſimo trecenteſimo octauo, in feſto ſancti Iohannis ante portam Latinam, eccleſia ſancti Iohannis in Laterano, in Vrbe, combuſta eſt. Vnde Romæ fuit magna lamentatio. Romani, quaſi hoc ſuper ſe Diuinum iudicium reputantes, eccleſiam reficere ſtuduerunt.

1310 Anno Domini milleſimo trecenteſimo decimo, in ſabbato Quatuor temporum, papa fecit ſecundam ordinationem quinque cardinalium.

1311 Anno ſequenti papa excuſauit regem Franciæ, de his quæ egerat contra memoriam Bonifacij papæ. Er Guilelmus de Nogareto, ab excommunicatione propter captionem, iniuncta ſibi pœnitentia abſolutus fuit: qui tamen horrenda morte dicitur terminaſſe.

1311 Anno Domini milleſimo trecenteſimo undecimo, hic papa, Viennæ Concilium generale conuocauerat. Cuius Concilij prima ſeſsio fuit incohata decimoſeptimo calendis Nouembris: ubi de paſſagio ultra marino, & recuperatione terræ Sanctæ tractabatur. Et per fratres Hoſpitalis ſancti Iohannis Hieroſolymitani, crucem ultra marinam fere in uniuerſa Chriſtianitate prædicare fecit. Et plura millia Chriſtianorum cruce ſignati, quum ad curiam papæ ueniſſent, ipſe papa abſoluit eos à uoto prædicto, & mandauit ipſos ad partes ſuas reuerti. Et ſic quaſi deluſi, illorum labores, & ſumptus maximi, effectum nullum

IMPERATORES.

Anno à Chriſto nato, 1307 eorundem, & expoſitionem in opprobrium Crucifixi. Fueruntq́ plures ex eis, & de maioribus illius ordinis confeſsi ſunt ſuæ profeſsionis ritum execrabilem, qui antè à nemine unquam poterat ſciri. Plurimi tamen eorum, licet ſubiecti tormentis, talia confiteri nolebant. Deinde Clemens papa quintus, & Cardinalis, quibus huius prophana profeſsio incredibilis uidebatur, certioratus ex profeſsione iſtorũ Templariorum, mandauit, Templarios ubiq́ capi, & inquiri contra ipſos.

Eodem anno, in die cœnæ Domini Inquiſitores hæreticæ prauitatis, in partibus Longobardiæ, congregato exercitu cum prædicatione crucis & plena indulgentia peccatorum: contra Dulcinum, Nouarienſem hæreſiarcham, multos infectos & ſequaces diſcipulos habentem, morantem in montibus Nouarienſis, tam ueterum quàm nouorũ, diuerſorum, peruerſorum dogmatum inuentorem. Vbi tunc multi ex eis, propter intenſum frigus & famem deficientes, in ſuis erroribus perierunt. Vbi Dulcinus, cum centum quinquaginta perſonis, & Margareta conſorte ſua, in ſcelere capti fuerunt, & occiſi. Et inuenti fuerũt ibi mortui quadringenti & amplius hæretici: & Margareta malefica, ante oculos dicti Dulcini, membratim conſciſſa fuit. Deinde & ipſe Dulcinus, membratim inciſus, amborum membra cum quibuſdam ſuis complicibus combuſta fuerũt.

Eodem anno Albertus rex à filio fratris ſui, eo quòd ipſum ducatu Sueuiæ priuauerat, occiſus fuit: & caruit benedictione imperiali.

HENRICVS. CV

Henricus ſextus, imperauit annis quinq́. 1308

Hic quum Comes fuiſſet Luxenburgenſis, electus fuit in Francofordia, anno Domini milleſimo trecen

PONTIFICES,

Anni à Christo nato,

lum habuerunt.

Et ſequenti Martij menſe, undecima calendis Aprilis, in priuato
1312 conſiſtorio papa caſſauit & annihilauit ordinem Templariorum perſonis & bonis eorum, ordinationi ſuæ reſeruatis. Et ſequēti menſe Aprilis, in ſecunda ſeſsione Concilij, caſſatio dicti ordinis promulgata fuit. Hic autem ordo centum octuagintaquatuor annis, aut circiter, militauerat: diues & multum priuilegiatus fuerat.

Et poſtea, ſecunda nonis Maij, ultima Concilij ſeſsio fuit. quod ſeptima feria menſis peractum eſt in quo fuerunt multæ conſtitutiones editæ. In quarum una, declarata fuit regula Fratrum Minorum: ſuper quam pars una fratrum Minorum, qui Spirituales dicebantur, altercantes, ſedis Apoſtolicæ iudicē poſtulauerat.

Hic propter ſectam Begardorū & Beguinarum hæreticorum, utriuſq; ſexus reprobauit: qui Alemanniam & plures prouincias peruerſis dogmatibus ſuis infecerant. Dicebant enim inter cætera, hominem eundo de uirtute in uirtutem, perfectionem CHRISTO poſſe fieri: & in hac uita, hominem poſſe fieri impeccabilem. Negabant etiam ſe, poteſtati ordinariorum ſuorum, & etiam papæ ſubeſſe.

Poſt celebrationem Concilij papa iuit Auinionem. Et poſtea ſabbato Quatuor temporum fecit tertiā ordinationem nouem cardinaliū.

Poſtea canonizauit ſanctum Petrum de Murone, olim papam Cœleſtinum quintum, ſub nomine ſancti Petri confeſſoris.

1313 Anno Domini milleſimo trecenteſimo decimotertio, in uigilia ſancti Gregorij. Pariſiis cōbuſtus fuit magiſter ordinis quondam Templi, cum quodam alio eiuſdem ordinis præceptore, in præſentia duorum Car-

IMPERATORES.

Anni à Christo nato,

teſimo octauo, in feſto ſanctæ Catarinæ: & in Epiphania ſequenti coronatus fuit Aquiſgrani.

Anno ſequenti miſit Auinioni 1309
ad papam Clementem quintū, duos epiſcopos & tres Comites, petens coronam Imperij ab ipſo papa ſibi dari. Qui papa, electione eius admiſſa, ipſum noluit de cætero Romanorum regem appellari: & quod poſſet agere, quæ Regis erant: & Romæ coronationem ſibi facere promiſit, à feſto Purificationis ad duos annos.

Eodem anno, in cœna Domini, papa Clemens anathematizauit Venetos, & priuauit ipſos conſortio aliarum ciuitatum: & perſonas, & res ipſorum expoſuit, uolentibus occupare: & religioſos omnes, & de locis ipſis ſubiectis mandauit exire: quia Veneti Ferrariam contra eccleſiam occupauerant. Propter quod papa dominū Arnoldum de Pelagrua diaconum cardinalem, legatum à latere, ad partes illas miſit. Qui ſequenti menſe Auguſto, in feſto ſancti Auguſtini, cum multo ſanguine Ferrarienſiū & Venetorum, in prælio iuxta Padum Ferrariam recuperauit. Vbi illa die dicuntur occiſi fuiſſe quinque millia hominum.

Tunc etiam ultima die Ianuarij, erat eclipſis Solis.

Anno Domini milleſimo trecen 1310
teſimo decimo, fuerunt pluuiæ multæ, & inundationes magnæ in uerno & æſtate, & ſubſequuta eſt magna ſterilitas frumenti & uini, qualem tunc nemo meminerat audiuiſſe: & in pluribus locis, panis non inueniebatur ad uendendum: & pauperes more beſtiarum comedebant herbas.

Tunc Pariſiis diuerſis tēporibus circiter ſeptuaginta Templarij proprijs confeſsionibus de prophana profeſsione ſua, metu tormentorū conuicti-

PONTIFICES.

Anni à Christo nato, 1313 rum Cardinalium.

Eodem anno, duodecima calendis Aprilis, in caſtro de Montilijs, iuxta Carpentoratū, ubi curia tunc morabatur, papa fecit publicari cōſtitutiones, quas priùs fecerat ordinari: ex quibus decreuerat Septimum librum Decretalium fieri: & exinde cœpit infirmari. Et ſic Conſtitutiones illę remanſerunt ſuſpenſæ: quouſq; per ſucceſſorē ſuū fuerint ad ſtudia deſtinata.

Et obijt apud Roccam Maurā, caſtrum ſupra Rhodanum: & inde corpus ſuum tranſportatum fuit Carpentoratum, ubi curia fuit: & inde in Vaſconiam tranſuectū eſt, & ſepultum in eccleſia beatæ Mariæ de Vreſta, Vaſconenſis diœceſis, in uillula minus inſigni, ob deuotionem, quam ad locū habuerat.

IOHANNES, CCVI

1316 IOhannes uigeſimuſſecundus, de Cathurco, ex patre Arnoldo, fuit electus anno Domini milleſimo trecenteſimo decimoſexto, idibus Auguſti, Lugduni in conuentu fratrum Prædicatorū: ubi uigintitres cardinales poſtquàm à Carpentorato, ob grandem turbationem commotam à conclaui quod prius intrauerant, diſceſſerant: & inde diuerſis ciuitatibus & uillis ſteterunt amplius quàm duobus annis. Tandem indulgentiam Philippi, Comitis Pictauienſis, fratris regis Franciæ, qui adhuc ferè anno cum dimidio laborauerat, pariter congregati & concluſi, in uigilia Apoſtolorum Petri & Pauli, ipſis neſcientibus & inuitis, quadrageſima die ab incluſione ipſorum, in dominum Iacobum, epiſcopum Portuenſem cardinalem aſſenſerunt, & uocatus eſt Iohannes: coronatus fuit nonis Septembribus, Lugduni, in eccleſia cathedrali.

Hic prius fuit Foroiulienſis epiſcopus, poſtea Auinionenſis, deinde Por-

IMPERATORES.

conuicti: uel ipſi Templarij dicebāt ſine tormentis, aſſerentes ſe fuiſſe mentitos, combuſti fuerunt. Anni à Christo nato,

Tunc Rhodum cum uicinis inſulis à Chriſtianis ſubiugata fuit.

Henricus Imperator intrauit Italiam: & Mediolani ab archiepiſcopo Mediolanenſi coronam unam Imperij ſuſcepit.

Poſtea Imperator Brixiam obſedit: ubi frater Imperatoris, cum multa ſtrage hominum occiſus eſt.

Sequenti anno, ciuitas Brixia 1311 reddidit ſe uoluntati Imperatoris.

Anno Domini milleſimo trecen 1312 teſimo duodecimo, Henricus à tribus cardinalibus, quos Clemens papa propter hoc miſerat in feſto Apoſtolorum Petri & Pauli, in eccleſia ſancti Iohannis in Laterano, in Imperatorem coronatus fuit. Nam in eccleſia ſancti Petri intrare nō potuit, præpediente exercitu hoſtiū, cum quibus Imperator in Vrbe bellauit: & in direptione domorū, tunc Roma grauiter fuit deformata.

Anno ſequenti, epidemia maxima, & cariſtia frumenti & uini fuit in partibus Oceanis.

Eo tempore, in Concilio Vien 1313 nenſi, Clemens quintus, ordinem militiæ Templi annihilauit: quæ circiter centum octoginta quatuor annos militauerat: & magiſter Templi poſtea Pariſiis combuſtus fuit: & bona ipſorum Hoſpitali ſancti Iohannis Hieroſolymitani conceſſa fuerunt.

Huius tempore, rex Franciæ Philippus, contradicente Imperatore & archiepiſcopo Lugdunenſi, Lugdunum occupauit.

Hoc tempore, legem fecit, in qua Spiritum à Patre & Filio confitetur procedere. Et tandem Robertum regem Siciliæ ſibi rebellem, crimen læſæ maieſtatis declarauit incurriſſe: & ipſum Regem, ad pœnam capitis condemnauit. Quam

PONTIFICES.

Anni à Christo nato.

de Portuenſis epiſcopus & cardinalis, & tandem papa factus.

Deinde iuit Auinionem, ſecunda die menſis Octobris, ubi ante curiam fecerat proclamare.

Hic feria ſexta, in ieiunijs Quatuor temporum, de Aduentu prædicto anno, fecit unam ordinationē octo cardinalium.

1317 Hic canonizauit ſanctum Lodouicum epiſcopum Tholoſanum, de ordine fratrum Minorum, filiū Caroli ſecundi, regis Siciliæ, anno ſequenti, idibus Aprilis.

Item, degradari fecit ac depoſuit Hugonem Geraldi, epiſcopum Cathurcenſem, à ſacerdotali & pontificali ordine & dignitate, & demū traditus fuit curiæ ſeculari. Per cuius iudicium fuit tractus publicè, & aliqua parte corporis excoriatus, & deinde combuſtus: eo quòd in mortem papæ fuerat machinatus.

1317 Eodem anno, circa feſtum ſancti Iohannis Baptiſtæ, Arnoldum de Via, filium ſororis ſuæ, fecit ſancti Euſtachij diaconum cardinalem.

Tunc eccleſiam Tholoſanam in archiepiſcopalem ſedem, & diœceſim Tholoſanam, in redditibus epiſcopalibus plurimum abundantē, in ſex epiſcopatus diuiſit. Quorum epiſcopi eſſent Suffraganei archiepiſcopi Tholoſani. Et ſex uillas in nouas ciuitates erexit: uidelicet

Villam {
Montis Albani,
De Riuis.
Et abbatiā de Lomberijs.
De ſancto Papilo.
De Vauro.
De Mirapiſte.

Epiſcopos illic, & epiſcopalis ſedes conſtituens: & ſingulis earundem diœceſibus limitatis.

Item, in archiepiſcopatu Narbonenſi fecit duos epiſcopos. Quorum primum fecit in Lymoſe. Sed paulò pòſt tranſtulit ſedem inde ad abbatiam de Elcon. Secundum ponit

IMPERATORES.

Anno à Christo nato.

ſententiam Clemens quintus papa, ut uicarius Imperatoris, uacante Imperio, Henrico mortuo reuocauit, & nullā eſſe declarauit. Et poſt mortem ipſius Imperatoris, idem papa declarauit, Imperatorem periurum fuiſſe: nec memoriam eo mortuo, de ipſo fecit. 1314

Hic Imperator, ut cōmunis fert opinio, per pœnitentiarium ſuum immixto ueneno in calice: dum Imperator, ab ipſo euchariſtiam ſumeret, extinctus eſt: & Piſis ſepultus.

Poſtea, mortuo Philippo rege Franciæ, ſucceſsit ſibi Lodouicus, primogenitus ſuus. Cuius uxor, filia Ducis Burgundiæ, quæ olim cū uxoribus aliorū filiorū Philippi regis Frāciæ, ob crimē adulterij, quod cum quibuſdam ſuis militibus ſecretarijs commiſerant, diſcoriatis ipſis militibus, condemnatæ fuerāt in carcere, obijt.

Tunc Engilrandus de Marinhe, Normannus, potens nimis apud Philippum regem Franciæ, ſuſpenſus fuit Pariſiis.

Tunc Lodouicus rex Franciæ, congregatis uiribus regni ſui, cum exercitu maximo, uidelicet quindecim millibus equitum, armatorum peditum numero fermè innumerabili, iuit uerſus Flandriam, & caſtra metatus eſt iuxta Cortratū: in quo caſtro Comes Flandriæ cum maximo exercitu, reſtitit, ne fluuium lis tranſiret: qui exercitus, paludibus diuidebatur. Deſcenderuntq́ tunc pluuiæ maximæ de cœlo: & facti ſunt laci latiſsimi & profundiſsimi in terra illa: ex quibus equites nimium grauabantur. Vnde ipſe rex, circa finē menſis Septembris, cum decore & multarum rerum incommoditate, inde receſsit.

Eodem anno, circa Natale Domini, cometa apparuit, eius curſum per noctem faciens circa polum: comamq́ ſuam longam, nunc uerſus Oc-

PONTIFICES.

Anni à Christo nato,

rum Cardinalium.

Eodem anno, duodecima calendis Aprilis, in caſtro de Montilijs, 1313 iuxta Carpentoratū, ubi curia tunc morabatur, papa fecit publicari cōſtitutiones, quas priùs fecerat ordinari: ex quibus decreuerat Septimum librum Decretalium fieri: & exinde cœpit infirmari. Et ſic Conſtitutiones illę remanſerunt ſuſpenſæ: quouſq; per ſucceſſorē ſuū fuerint ad ſtudia deſtinata.

Et obijt apud Roccam Maurā, caſtrum ſupra Rhodanum: & inde corpus ſuum tranſportatum fuit Carpentoratum, ubi curia fuit: & inde in Vaſconiam tranſuectū eſt, & ſepultum in eccleſia beatæ Mariæ de Vreſta, Vaſconenſis diœceſis, in uillula minus inſigni, ob deuotionem, quam ad locū habuerat.

IOHANNES. CCVI

1316 IOhannes uigeſimusſecundus, de Cathurco, ex patre Arnoldo, fuit electus anno Domini milleſimo trecenteſimo decimoſexto, idibus Auguſti, Lugduni in conuentu fratrum Prædicatorū: ubi uigintitres cardinales poſtquàm à Carpentorato, ob grandem turbationem commotam à conclaui quod prius intrauerant, diſceſſerant: & inde diuerſis ciuitatibus & uillis ſteterunt amplius quàm duobus annis. Tandem indulgentiam Philippi, Comitis Pictauienſis, fratris regis Franciæ, qui adhuc ferè anno cum dimidio laborauerat, pariter congregati & concluſi, in uigilia Apoſtolorum Petri & Pauli, ipſis neſcientibus & inuitis, quadrageſima die ab incluſione ipſorum, in dominum Iacobum, epiſcopum Portuenſem cardinalem aſſenſerunt, & uocatus eſt Iohannes: coronatus fuit nonis Septembribus, Lugduni, in eccleſia cathedrali.

Hic prius fuit Foroiulienſis epiſcopus, poſtea Auinionenſis, deinde Por-

IMPERATORES.

conuicti: uel ipſi Templarij dicebāt ſine tormentis, aſſerentes ſe fuiſſe mentitos, combuſti fuerunt.

Tunc Rhodum cum uicinis inſulis à Chriſtianis ſubiugata fuit.

Henricus Imperator intrauit Italiam: & Mediolani ab archiepiſcopo Mediolanenſi coronam unam Imperij ſuſcepit.

Poſtea Imperator Brixiam obſedit: ubi frater Imperatoris, cum multa ſtrage hominum occiſus eſt.

Sequenti anno, ciuitas Brixia 1311 reddidit ſe uoluntati Imperatoris.

Anno Domini milleſimo trecen 1312 teſimo duodecimo, Henricus à tribus cardinalibus, quos Clemens papa propter hoc miſerat in feſto Apoſtolorum Petri & Pauli, in eccleſia ſancti Iohannis in Laterano, in Imperatorem coronatus fuit. Nam in eccleſia ſancti Petri intrare nō potuit, præpediente exercitu hoſtiū, cum quibus Imperator in Vrbe bellauit: & in direptione domorū, tunc Roma grauiter fuit deformata.

Anno ſequenti, epidemia maxima, & cariſtia frumenti & uini fuit in partibus Oceanis.

Eo tempore, in Concilio Vien 131 nenſi, Clemens quintus, ordinem militiæ Templi annihilauit: quæ circiter centum octoginta quatuor annos militauerat: & magiſter Templi poſtea Pariſiis combuſtus fuit: & bona ipſorum Hoſpitali ſancti Iohannis Hieroſolymitani conceſſa fuerunt.

Huius tempore, rex Franciæ Philippus, contradicente Imperatore & archiepiſcopo Lugdunenſi, Lugdunum occupauit.

Hoc tempore, legem fecit, in qua Spiritum à Petro & Filio confiretur procedere. Et tandem Robertum regem Siciliæ ſibi rebellem, crimen læſæ maieſtatis declarauit incurriſſe: & ipſum Regem, ad pœnam capitis condemnauit. Quam

PONTIFICES.

Anni à Christo nato, de Portuenſis epiſcopus & cardinalis, & tandem papa factus.

Deinde iuit Auinionem, ſecunda die menſis Octobris, ubi ante curiam fecerat proclamare.

Hic feria ſexta, in ieiunijs Quatuor temporum, de Aduentu prædicto anno, fecit unam ordinationē octo cardinalium.

1317 Hic canonizauit ſanctum Lodouicum epiſcopum Tholoſanum, de ordine fratrum Minorum, filiū Caroli ſecundi, regis Siciliæ, anno ſequenti, idibus Aprilis.

Item, degradari fecit ac depoſuit Hugonem Geraldi, epiſcopum Cathurcenſem, à ſacerdotali & pontificali ordine & dignitate, & demū traditus fuit curiæ ſeculari. Per cuius iudicium fuit tractus publicè, & aliqua parte corporis excoriatus, & deinde combuſtus: eo quòd in mortem papæ fuerat machinatus.

1317 Eodem anno, circa feſtum ſancti Iohannis Baptiſtæ, Arnoldum de Via, filium ſororis ſuæ, fecit ſancti Euſtachij diaconum cardinalem.

Tunc eccleſiam Tholoſanam in archiepiſcopalem ſedem, & diœceſim Tholoſanam, in redditibus epiſcopalibus plurimum abundantē, in ſex epiſcopatus diuiſit. Quorum epiſcopi eſſent Suffraganei archiepiſcopi Tholoſani. Et ſex uillas in nouas ciuitates erexit: uidelicet

Villam {
- Montis Albani.
- De Riuis.
- Et abbatiā de Lomberijs.
- De ſancto Papilo.
- De Vauro.
- De Mirapiſte.

Epiſcopos illic, & epiſcopalis ſedes conſtituens: & ſingulis earundem diœceſibus limitatis.

Item, in archiepiſcopatu Narbonenſi fecit duos epiſcopos. Quorum primum fecit in Lymoſe. Sed paulò pòſt tranſtulit ſedem inde ad abbatiam de Elcon. Secundum ponit

IMPERATORES.

Anno à Christo nato, ſententiam Clemens quintus papa, ut uicarius Imperatoris, uacante Imperio, Henrico mortuo reuocauit, & nullā eſſe declarauit. 1314 Et poſt mortem ipſius Imperatoris, idem papa declarauit, Imperatorem periurum fuiſſe: nec memoriam eo mortuo, de ipſo fecit.

Hic Imperator, ut cōmunis fert opinio, per pœnitentiarium ſuum immixto ueneno in calice: dum Imperator, ab ipſo eucharistiam ſumeret, extinctus eſt: & Piſis ſepultus.

Poſtea, mortuo Philippo rege Franciæ, ſucceſsit ſibi Lodouicus, primogenitus ſuus. Cuius uxor, filia Ducis Burgundiæ, quæ olim cū uxoribus aliorū filiorū Philippi regis Frāciæ, ob crimē adulterij, quod cum quibuſdam ſuis militibus ſecretarijs commiſerant, diſcoriatis ipſis militibus, condemnatæ fuerāt in carcere, obijt.

Tunc Engilrandus de Marinhe, Normannus, potens nimis apud Philippum regem Franciæ, ſuſpenſus fuit Pariſiis.

Tunc Lodouicus rex Franciæ, congregatis uiribus regni ſui, cum exercitu maximo, uidelicet quindecim millibus equitum, armatorum peditum numero fermè innumerabili, iuit uerſus Flandriam, & caſtra metatus eſt iuxta Cortratū: in quo caſtro Comes Flandriæ cum maximo exercitu, reſtitit, ne fluuium lis tranſiret: qui exercitus, paludibus diuidebatur. Deſcenderuntq́ tunc pluuiæ maximæ de cœlo: & facti ſunt laci latiſsimi & profundiſsimi in terra illa: ex quibus equites nimium grauabantur. Vnde ipſe rex, circa finē menſis Septembris, cum decore & multarum rerum incommoditate, inde receſsit.

Eodem anno, circa Natale Domini, cometa apparuit, eius curſum per noctem faciens circa polum: comamq́ ſuam longam, nunc uerſus Oc-

PONTIFICES.

Anno à Christo nato, 1317 ponit in abbatia ſancti Pontij, diœceſis limitatis.

Item, epiſcopatum Albienſem diuiſit in duos: & conſtituit ibi ciuitatem Caſtrenſem.

Item, diuiſit epiſcopatum Agrinenſem: & ibi erexit ciuitatem Codomenſem.

Item, in epiſcopatu Lemouicenſi, conſtituit epiſcopatum in abbatia Tucellenſi.

IMPERATORES.

ſus Occidentē, nunc uerſus Orientem: & aliquando, ad alias partes protendebat: durauitq; uſque ad finem menſis Februarij. Anni à Christo nato, 1315

Poſtea, apparuit iterum cometa in parte Orientali, priori paulò minor.

FINIS.

Item, in epiſcopatu Petragoricenſi, conſtituit unum epiſcopatum in uilla de Sarlato.

Item, in epiſcopatu Claromōtenſi, fecit epiſcopatum in uilla ſancti Flori.

Item, in epiſcopatu Rutherienſi, fecit epiſcopatum in uilla de Vabrio.

Item, in epiſcopatu Pictauienſi, conſtituit epiſcopatum Malletenſem, & in uilla Lucionenſi nouam ciuitatem fecit.

Item in multis uillis de Tholoſano, Carcaſeio & Albigeſio, conſtituit collegiales eccleſias Canonicorum ſecularium, cum dignitatibus & præbendis congruis, redditibus ſingulis eccleſiis aſsignatis.

Anno Domini milleſimo trecenteſimo decimoſeptimo, menſe Nouembri, fecit publicari, & ad ſtudia tranſmitti Conſtitutiones Clementinas. 1317

Hic in domo Grandimontis, quæ caput eſt totius ordinis Grandimontenſis, abbatem conſtituit: quæ antea per Priorem regi ſolebat: & totum illum ordinem reformauit.

Quem ordinem, beatus Stephanus primus eius inſtitutor in eremo de Mireto, dicitur inueniſſe, anno Domini milleſimo ſeptuageſimoſexto. 107

Anno Domini milleſimo trecenteſimo decimooctauo, hic papa in archiepiſcopatu Tarraconenſi, epiſcopalem ſedem Cæſarauguſtanam, in archiepiſcopalem ſurrexit, ſubtractis quinq; Suffraganeis, Tarraconenſi Cæſarauguſtano ſubiectis: remanentibus Tarraconenſi ſex, qui undecim Suffraganeos habebat. 131

Anno ſequenti inſtituit nouum ordinem Militum, qui dicitur de militia IESV CHRISTI, in regno Portugaliæ & Algarbij, ad reſiſtendum ibi Saracenis pro defenſione fidei Chriſtianæ: & conſtituit eis principalē domum in Caſtro Maurino, Syluenſi diœceſi: conceſsis eis bonis olim ordinis Templi, in dictis regnis ſituatis. 1319

Anno Domini milleſimo trecenteſimo uigeſimo, quindecimo calendis Martij, hic papa canonizauit ſanctum Thomam, epiſcopum Erfordienſem, Theologiæ & Decretorum doctorem: cuius meritis Deus multa miracula operatus eſt. 1320

FINIS.

Hucuſque Appendix, iuxta Fuldenſe exemplar, in Supputationibus ſummorum Pontificum & Imperatorum Romanorum.

DVO tantùm exemplaria habuimus, amice Lector: unum, ex Fuldenſi bibliotheca: aliud ex Vorauuo monaſterio. Fuldenſis autem, in nonnullis copioſius erat Vorauuo. Vtrunque tamen mancum: ut in Catalogo ſequenti uidebis. Nomina hincinde corrupta, & Supputationem ipſorum confuſiſsimã, quantum per occupationes licuit, diſtinximus. Quid in cæteris egerimus, exemplarium collator facilè iudicabit. Mihi enim uidetur huic Martino Carſulano cõtigiſſe, quod olim Senecæ & Plinio: quorũ antiqua exemplaria, ob crebras tranſcriptiones erant cæteris authoribus corruptiora. Nam (ſi rectè ſentio) is ſolus & præcipuus Supputator, quondam frequens in Romana eccleſia erat. Et ut tibi huius Chronici contenta in promptu ſint, quinque Indicum genera addam: primò, ſeriem Pontificum, pro ordine ſucceſsionum: deinde Catalogum alphabeticum ipſorum, ut faciliùs inueniantur, & dinumerentur Papæ unius nominis: tertiò, Imperatorum ſeriem, eo ordine quo hîc ſuccedunt: poſtea ipſorum catalogum alphabeticum: ultimò, rerum & uerborum Indicem locupletiſsimum. Vale, & rerum mutationes diſpice.

INDEX I.

PONTIFICVM SERIES.

1 CHRISTVS.
2 Petrus apoſtolus.
3 Lucius.
4 Cletus.
5 Clemens.
6 Aanacletus.
7 Euariſtus.
8 Alexander primus.
9 Sixtus † primus. *Quidã ſcribũt, Xyſtus.*
10 Theleſphorus.
11 Iginus.
12 Pius.
13 Anicetus.
14 Sother.
15 Eleutherus.
16 Victor primus.
17 Zepherinus. *Romana eccleſia reijcit illũ, & cæteros tres its ſignatos (o).*
18 Calixtus primus.
19 Vrbanus primus.
20 Pontianus.
Cyriacus. † (o)
21 Antheros.
22 Fabianus.
23 Cornelius.
24 Lucius primus.
25 Stephanus primus.
26 Sixtus ſecundus.
27 Dionyſius.
28 Felix primus.
29 Eutychianus.
30 Caius.
31 Marcellinus.
32 Marcellus.
33 Euſebius.
34 Miltiades. † *Quidã legunt, Melchiades.*
35 Syluester.
36 Marcus.
37 Iulius primus.
38 Liberius.
39 Felix ſecundus.
40 Damaſus.
41 Syricius.
42 Anaſtaſius primus.
43 Innocentius primus.
44 Zozimus. † *Quidã ſcribũt, Sofimus.*
45 Bonifacius primus.
Cœleſti-

PONTIFICES.

Anno à Chriſto nato, 1317 ponit in abbatia ſancti Pontij, dioeceſis limitatis.

Item, epiſcopatum Albienſem diuiſit in duos: & conſtituit ibi ciuitatem Caſtrenſem.

Item, diuiſit epiſcopatum Agrinenſem: & ibi erexit ciuitatem Codomenſem.

Item, in epiſcopatu Lemouicenſi, conſtituit epiſcopatum in abbatia Tucellenſi.

IMPERATORES.

Anni à Chriſto nato, 1315 ſus Occidentē, nunc uerſus Orientem: & aliquando, ad alias partes protendebat: durauitq́ uſque ad finem menſis Februarij.

Poſtea, apparuit iterum cometa in parte Orientali, priori paulò minor.

FINIS.

Item, in epiſcopatu Petragoricenſi, conſtituit unum epiſcopatum in uilla de Sarlato.

Item, in epiſcopatu Claromōtenſi, fecit epiſcopatum in uilla ſancti Flori.

Item, in epiſcopatu Rutherienſi, fecit epiſcopatum in uilla de Vabrio.

Item, in epiſcopatu Pictauienſi, conſtituit epiſcopatum Mallerenſem, & in uilla Luconenſi nouam ciuitatem fecit.

Item in multis uillis de Tholoſano, Carcaſeio & Albigeſio, cōnſtituit collegiales eccleſias Canonicorum ſecularium, cum dignitatibus & præbendis congruis, redditibus ſingulis eccleſiis aſsignatis.

Anno Domini milleſimo trecenteſimo decimoſeptimo, menſe Nouembri, fecit publicari, & ad ſtudia tranſmitti Conſtitutiones Clementinas. 1317

Hic in domo Grandimontis, quæ caput eſt totius ordinis Grandimontenſis, abbatem conſtituit: quæ antea per Priorem regi ſolebat: & totum illum ordinem reformauit.

Quem ordinem, beatus Stephanus primus eius inſtitutor in eremo de Mireto, dicitur inueniſſe, anno Domini milleſimo ſeptuageſimoſexto. 10

Anno Domini milleſimo trecenteſimo decimooctauo, hic papa in archiepiſcopatu Tarraconenſi, epiſcopalem ſedem Cæſarauguſtanam, in archiepiſcopalem ſurrexit, ſubtractis quinq; Suffraganeis, Tarraconenſi Cæſarauguſtano ſubiectis: remanentibus Tarraconenſi ſex, qui undecim Suffraganeos habebat. 13

Anno ſequenti inſtituit nouum ordinem Militum, qui dicitur de militia IESV CHRISTI, in regno Portugaliæ & Algarbij, ad reſiſtendum ibi Saracenis pro defenſione fidei Chriſtianæ: & conſtituit eis principalē domum in Caſtro Maurino, Syluenſi dioeceſi: conceſsis eis bonis olim ordinis Templi, in dictis regnis ſituatis. 1319

Anno Domini milleſimo trecenteſimo uigeſimo, quindecimò calendis Martij, hic papa canonizauit ſanctum Thomam, epiſcopum Erfordienſem, Theologiæ & Decretorum doctorem: cuius meritis Deus multa miracula operatus eſt. 1320

FINIS.

Hucuſque Appendix, iuxta Fuldenſe exemplar, in Supputationibus ſummorum Pontificum & Imperatorum Romanorum.

DVO tantùm exemplaria habuimus, amice Lector: unum, ex Fuldenſi bibliotheca: aliud ex Vorauuo monaſterio. Fuldenſis autem, in nonnullis copioſius erat Vorauuo. Vtrunque tamen mancum: ut in Catalogo ſequenti uidebis. Nomina hincinde corrupta, & Supputationem ipſorum confuſiſsimã, quantum per occupationes licuit, diſtinximus. Quid in cæteris egerimus, exemplarium collator facilè iudicabit. Mihi enim uidetur huic Martino Carſulano cõtigiſſe, quod olim Senecæ & Plinio: quorũ antiqua exemplaria, ob crebras tranſcriptiones erant cæteris authoribus corruptiora. Nam (ſi rectè ſentio) is ſolus & præcipuus Supputator, quondam frequens in Romana eccleſia erat. Et ut tibi huius Chronici contenta in promptu ſint, quinque Indicum genera addam: primò, ſeriem Pontificum, pro ordine ſucceſsionum: deinde Catalogum alphabeticum ipſorum, ut faciliùs inueniantur, & dinumerentur Papæ unius nominis: tertiò, Imperatorum ſeriem, eo ordine quo hîc ſuccedunt: poſtea ipſorum catalogum alphabeticum: ultimò, rerum & uerborum Indicem locupletiſsimum. Vale, & rerum mutationes diſpice.

INDEX I.

PONTIFICVM SERIES.

1 CHRISTVS.
2 Petrus apoſtolus.
3 Lucius.
4 Cletus.
5 Clemens.
6 Aanacletus.
7 Euariſtus.
8 Alexander primus.
9 Sixtus † primus. *Quidã ſcribũt, Xyſtus.*
10 Theleſphorus.
11 Iginus.
12 Pius.
13 Anicetus.
14 Sother.
15 Eleutherus.
16 Victor primus.
17 Zepherinus. *Romana eccleſia reijcit illũ, & cæteros tres its ſignatos (o).*
18 Calixtus primus.
19 Vrbanus primus.
20 Pontianus.
Cyriacus. † (o)
21 Antheros.
22 Fabianus.
23 Cornelius.
24 Lucius primus.
25 Stephanus primus.
26 Sixtus ſecundus.
27 Dionyſius.
28 Felix primus.
29 Eutychianus.
30 Caius.
31 Marcellinus.
32 Marcellus.
33 Euſebius.
34 Miltiades. † *Quidã legunt, Melchiades.*
35 Syluefter.
36 Marcus.
37 Iulius primus.
38 Liberius.
39 Felix ſecundus.
40 Damaſus.
41 Syricius.
42 Anaſtaſius primus.
43 Innocentius primus.
44 Zozimus. † *Quidã ſcribũt, Soſimus*
45 Bonifacius primus.

Cœleſti-

46 Cœleſtinus primus.
47 Sixtus tertius.
48 Leo primus.
49 Hilarius.
50 Simplicius.
51 Felix tertius.
52 Gelaſius primus.
53 Anaſtaſius ſecundus.
54 Symmachus.
55 Hormiſda.
56 Iohannes primus.
57 Felix quartus.
58 Bonifacius ſecundus.
59 Iohannes ſecundus.
60 Agapetus[a] primus.
61 Sylucrius.
62 Vigilius.
63 Pelagius primus.
64 Iohannes tertius.
65 Benedictus primus.
66 Pelagius ſecundus.
67 Gregorius primus.
68 Sabinianus.[b]
69 Bonifacius[c] tertius.
70 Bonifacius quartus.
71 Deuſdedit.[d]
72 Bonifacius quintus.
73 Honorius primus.
74 Seuerinus.
75 Iohannes quartus.
76 Theodorus primus.
77 Martinus primus.
78 Eugenius primus.
79 Vitalianus.
80 Deodatus.
81 Donnus[e] primus.
82 Agatho.
83 Leo ſecundus.
84 Benedictus ſecundus.
85 Iohannes quintus.
86 Conon.
87 Sergius primus.
88 Leo[f] tertius.(o)
89 Iohannes ſextus.
90 Iohannes ſeptimus.
91 Siſinnius.[g]
92 Conſtantinus primus.
93 Gregorius ſecundus.
94 Gregorius tertius.
95 Zacharias.

[a] Quidā ſcribūt Agapitus
[b] Alij, Sauinianus.
[c] Hic deerat in Vorauuo exēplari, at nō in Fuldenſi.
[d] Hic etiā deerat in Vorauuo exēplari, at non in Fuldēſi.
[e] Quidālegūt Donus.
[f] Romana eccleſia hūc reiecit, et aliquādo numerat, ut exēplaria indicāt.
[g] Quidālegūt Soſinus.

96 Stephanus ſecundus.
97 Paulus primus.
98 Conſtantinus ſecundus.
99 Stephanus tertius.
100 Adrianus primus.
101 Leo quartus.
102 Stephanus quartus.
103 Paſchalis primus.
104 Eugenius ſecundus.
105 Valentinus.
106 Gregorius quartus.
107 Sergius ſecundus.
108 Leo quintus.
109 Iohanna.† (o)
110 Benedictus† tertius.
111 Nicolaus primus.
112 Adrianus ſecundus.
113 Iohannes octauus.
114 Martinus ſecundus.
115 Adrianus tertius.
116 Stephanus quintus.
117 Formoſus.
118 Bonifacius ſextus.
119 Stephanus ſextus.
120 Romanus.
121 Theodorus ſecundus.
122 Iohannes nonus.
123 Benedictus quartus.
124 Leo ſextus.
125 Chriſtophorus.
126 Sergius tertius.
127 Anaſtaſius tertius.
128 Lando.†
129 Iohannes decimus.
Iohannes undecimus.(o)
130 Leo ſeptimus.
131 Stephanus ſeptimus.
132 Iohannes undecimus.
133 Leo octauus.
134 Stephanus octauus.
135 Martinus tertius.
136 Agapetus ſecundus.
137 Iohannes duodecimus.
138 Benedictus quintus.
139 Leo nonus.
140 Iohannes decimus tertius.
141 Benedictus ſextus.
142 Donnus ſecundus.
143 Bonifacius ſeptimus.
144 Benedictus ſeptimus.

† (at 110) Omiſſus in Fuldēſi, at nō in Vorauuo exēplari.
† (at 128) Quidā legunt, Lādus.

Iohan-

145 Iohannes decimusquartus.
146 Iohannes decimusquintus.
147 Iohannes decimuſſextus.
148 Gregorius quintus.
149 Iohannes decimuſſeptimus.
150 Sylueſter ſecundus.
151 Iohannes decimusoctauus.
152 Iohannes decimusnonus.
153 Sergius quartus.
154 Benedictus octauus.
155 Iohannes uigeſimus.
156 Benedictus nonus.
157 Sylueſter tertius.
158 Gregorius ſextus.
159 Clemens ſecundus.
160 Damaſus ſecundus.
161 Leo decimus.
162 Victor ſecundus.
163 Stephanus nonus.
164 Benedictus decimus.
165 Nicolaus ſecundus.
166 Alexander ſecundus.
167 Gregorius ſeptimus.
168 Victor tertius.
169 Vrbanus ſecundus.
170 Paſchalis ſecundus.
171 Gelaſius ſecundus.
172 Calixtus ſecundus.
173 Honorius ſecundus.
174 Innocentius ſecundus.
175 Cœleſtinus ſecundus.
176 Lucius ſecundus.
177 Eugenius tertius.
178 Anaſtaſius quartus.
179 Adrianus quartus.
180 Alexander tertius.
181 Lucius tertius.
182 Vrbanus tertius.
183 Gregorius octauus.
184 Clemens tertius.
185 Cœleſtinus tertius.
186 Innocentius tertius.
187 Honorius tertius.
188 Gregorius nonus.
189 Cœleſtinus quartus.
190 Innocentius quartus.
191 Alexander quartus.
192 Vrbanus quartus.
193 Clemens quartus.
194 Gregorius decimus.
195 Innocentius quintus.
196 Adrianus quintus.
197 Iohannes† uigeſimus primus. *Hic finē Martinus fecit.*
198 Nicolaus tertius.
199 Martinus quartus.
200 Honorius quartus.
201 Nicolaus quartus.
202 Cœleſtinus quintus.
203 Bonifacius octauus.
204 Benedictus undecimus.
205 Clemens quintus.
206 Iohannes uigeſimus ſecūdus.

Primi Indicis finis.

¶ Niſi forent decreta ſummorum Pontificum,hæ Supputationes Martini darent uigintiquatuor Iohannes. Propterea,Leones tantùm nouem ſupputare cœperant ſcribæ:at in Octauo & Nono,exemplaria planè habebāt Nonum & Decimum:ueluti redeūtes ad ſeriem.Nolui ideo mutare,etiam ſi minus decreto quàm ordini reſpondebant. Hoc indicaui,ne quis in nomenclaturæ calculo hæreat:nam ex ordine,Leo Germanus erat uerè decimus,& Leo Florentinus,undecimus: qui tamen ſe decimum ſcripſit in quolibet diplomate,ut parens legibus maiorum ſuorum. Eodem iure idem egerunt Pontifices in Cæſares,quemadmodū uidebis in illorum ſerie & catalogo:ubi etiam hanc notam (o) addidi,his uidelicet, quos illi uoluerunt ex ſerie deiectos: iuxta Chronicum huius Martini,ſuis Pontificibus magis quàm Imperatoribus attenti.

SERIES

SERIES IMPERATORVM.

1 IVlius Cæſar.
2 Octauianus Auguſtus.
3 Tiberius primus.
4 Caligula.
5 Claudius Cæſar primus.
6 Claudius Nero.
7 Galba,
Vitellius,
Otto.
8 Veſpaſianus.
9 Titus.
10 Domitianus.
11 Nerua.
12 Traianus.
13 Adrianus.
14 Antoninus Pius.
Imperiũ tam biceps. 15 Antoninus Verus, & † Lucius Commodus.
16 Lucius Aurelius Commodus, & Lucius Antoninus.
17 Ælius Pertinax, & Seuerus.
18 Antoninus, Caracalla & Seuerinus.
19 Macrinus.
20 Marcus Antoninus.
21 Alexander.
22 Maximinus.
23 Gordianus.
Primus Chriſtianus Imperator. 24 Philippus † primus, cum Philippo filio.
25 Decius.
26 Gallus & Voluſianus.
27 Valerianus, Galienus, & Decius iunior.
28 Claudius ſecundus.
29 Aurelianus.
30 Tacitus.
31 Florianus.
32 Probus.
33 Carus, & Carinus, cum Numeriano.
34 Diocletianus, & Maximianus.
Imperiũ Orientis & Occidentis ſimul. 35 Galerius, Conſtantius, & Licinius.
36 Conſtantinus *Magnus*, † primus.
37 Conſtantinus ſecundus. Conſtans, & Conſtantius.
38 Iulianus.
39 Iouinianus.
40 Valentinianus, & Valens.
41 Valens, Gratianus & Valentinianus.
42 Gratianus, Valentinianus & Theodoſius.
43 Theodoſius primus, & Valentinianus.
44 Arcadius & Honorius.
45 Honorius & Theodoſius.
46 Theodoſius ſecundus, & Valentinianus.
47 Martianus & Valentinus.
48 Leo primus.
49 Zeno.
50 Anaſtaſius.
51 Iuſtinus primus.
52 Iuſtinianus primus.
53 Iuſtinus ſecundus.
54 Tiberius ſecundus. *Imperiũ declinat.*
55 Mauritius. †
56 Phocas. †
57 Heraclius & Conſtantinus. † *Pontificatus pars Mahumet ſpectat.*
58 Conſtantinus tertius.
59 Conſtantinus quartus.
60 Iuſtinianus ſecundus.
61 Leo ſecundus.
62 Tiberius tertius.
63 Iuſtinianus tertius.
64 Philippus ſecundus.
65 Anaſtaſius ſecundus.
66 Theodoſius tertius.
67 Leo tertius.
68 Conſtantinus quintus.
69 Leo quartus.
70 Conſtantinus ſextus.
71 Nicephorus.
72 Michaël.
73 Carolus *Magnus* † primus. *Imperiũ Occidẽtis ſolum.*
74 Lodouicus primus, & Lotharius.
75 Lotharius primus.
76 Lodouicus ſecundus.
77 Carolus ſecundus.
78 Carolus tertius.
79 Arnulphus.

Lodo

80	Lodouicus	tertius.	93	Henricus	ſecundus.
81	Berengarius	primus.	94	Henricus	tertius.
82	Conradus	(o)	95	Henricus	quartus.
83	Berengarius	ſecundus.	96	Lotharius	tertius.
84	Henricus	(o)	67	Conradus	ſecundus.
85	Berengarius†	tertius.	98	Fredericus	primus.
86	Lotharius	ſecundus.	99	Henricus	quintus.
87	Berengarius	quartus.	100	Otto	quartus.
88	Otto	primus.	101	Fredericus†	ſecundus.
89	Otto	ſecundus.	102	Rodulphus.	
90	Otto	tertius.	103	Adolphus.	
91	Henricus	primus.	104	Albertus.	
92	Conradus	primus.	105	Henricus	ſextus.

Hic fuit omiſſus in Vorauuo exemplari.

Hucuſq; Martini chronicum.

Secundi Indicis finis.

HIS ita diſtributis,nil reſtat aliud,niſi ut indicem quid nos fefellit in tali confuſione Prototyporum: quam deprehendere licet uel ex uaria Lectione in margine columnarum poſita. Sic igitur meliori calculo hæc emendabis,

Columna	uerſu	lege
37	28	VI.
38	29	XI.
38	35	XII.
59	32	Sixtus ſecundus,
60	16	Galienus
60	36	Claudius ſecundus,
72	11	Conſtantinus ſecundus,
75	37	Felix ſecundus,
127	48	tertius,
129	19	tertius,
146	21	Valentinus,natione
194	34	tertius,
201	26	quartus,
212	38	quadrageſimo nono.

PONTIFI-

PONTIFICVM CATALOGVS ALPHABETICVS.

In hiſce tribus alphabeticis Indicibus hoc ſeruabis, primum numerum denotare columnam, ſecundum uerò columnarum uerſum.

A

ADrianus primus 140.11
Adrianus ſecundus 154.30
Adrianus tertius 156.34
Adrianus quartus 201.26
Adrianus quintus 224.19
Agapetus primus 163.24
Agapetus ſecundus 166.22
Agatho 124.3
Alexander primus 39.33
Alexander ſecundus 185.3
Alexander tertius 203.8
Alexander quartus 219.26
Anacletus 37.19
Anaſtaſius primus 81.46
Anaſtaſius ſecundus 97.33
Anaſtaſius tertius 162.30
Anaſtaſius quartus 201.13
Anicetus 45.45
Antheros 55.42

B

Benedictus primus 109.24
Benedictus ſecundus 124.47
Benedictus tertius 152.32
Benedictus quartus 160.31
Benedictus quintus 168.16
Benedictus ſextus 176.10
Benedictus ſeptimus 170.22
Benedictus octauus 178.18
Benedictus nonus 179.10
Benedictus decimus 183.34
Benedictus undecimus 239.38
Bonifacius primus 85.32
Bonifacius ſecundus 103.6
Bonifacius tertius 114.3
Bonifacius quartus 114.9
Bonifacius quintus 116.7
Bonifacius ſextus 158.39
Bonifacius ſeptimus 170.22
Bonifacius octauus 236.25

C

Caius 61.34
Calixtus primus 53.13
Calixtus ſecundus 195.3
CHRISTVS 23.10
Chriſtophorus 160.47
Clemens primus 33.30. & 35.21
Clemens ſecundus 181.31
Clemens tertius 107.13
Clemens quartus 221.24
Clemens quintus 241.25
Cletus 33.48
Cœleſtinus primus 85.43
Cœleſtinus ſecundus 199.10
Cœleſtinus tertius 207.24
Cœleſtinus quartus 217.14
Cœleſtinus quintus 234.23
Conon 126.15
Conſtantinus primus 130.3
Conſtantinus ſecundus 138.37
Cornelius 57.41
Cyriacus 55.27 (o)

D

Damaſus primus 77.3
Damaſus ſecundus 181.38
Deodatus 122.24
Deuſdedit 114.47
Dionyſius 59.44
Donnus primus 122.42
Donnus ſecundus 170.18

E

Eleutherus 49.3
Euariſtus 39.12
Eugenius primus 120.32
Eugenius ſecundus 146.11
Eugenius tertius 199.26
Euſebius 67.22
Eutychianus 61.17

F

Fabianus 57.2
Felix primus 61.8
Felix ſecundus 75.37
Felix tertius 95.33
Felix quartus 101.44

Formoſus 158.15

G

Gelaſius primus 97.15

Gelaſius ſecundus 193.40

Gregorius primus 111.25

Gregorius ſecundus 130.30

Gregorius tertius 132.36

Gregorius quartus 146.26

Gregorius quintus 174.9

Gregorius ſextus 179.23

Gregorius ſeptimus 179.23 181 17

Gregorius octauus 107.7

Gregorius nonus 215.9

Gregorius decimus 222.6

H

Hilarius 93.3

Honorius primus 116.20

Honorius ſecundus 195.30

Honorius tertius 213.14

Honorius quartus 232.33

Hormiſda 101.10

I

Iginus 43.34

Innocentius primus 83.15

Innocentius ſecundus 19.73

Innocentius tertius 207.35

Innocentius quartus 217.24

Innocentius quintus 222.49

Iohannes primus 104.27

Iohannes ſecundus 103.14

Iohannes tertius 207.32

Iohannes quartus 118.22

Iohannes quintus 126.9

Iohannes (o)

Iohannes ſextus 128.24

Iohannes ſeptimus 128.33

Iohanna 150.48. quæ deberet eſſe octaua in numero (o)

Iohannes octauus 154.48

Iohannes nonus 160.20

Iohannes decimus 162.39

Iohannes udecimus, non numeratus 164.28

Iohannes undecimus 164.42

Iohannes duodecimus 166.33

Iohannes decimustertius 168.40

Iohannes decimusquartus 172.24

Iohannes decimusquintus 172.32

Iohannes decimusſextus 172.37

Iohannes decimusſeptimus 174.24

Iohannes decimusoctauus 176.43

Iohannes decimusnonus 176.48

Iohannes uigeſimus 178.32

Iohānes uigeſimus primus 124.45

Iohannes uigeſimus ſecundus. columna 246.24

Iulius primus 71.35

L

Lando 162.36

Leo primus 89.3

Leo ſecundus 124.19

Leo tertius 128.3(o)

Leo quartus 142.49

Leo quintus 148.40

Leo ſextus 160.36

Leo ſeptimus 164.32

Leo octauus 166.3

Leo nonus 168.32

Leo decimus 181.44

Liberius 37.43

Linus 33.9

Lucius primus 59.8

Lucius ſecundus 199.16

Lucius tertius 205.33

M

Marcellus 65.49

Marcellinus 63.20

Marcus 71.26

Martinus primus 120.11

Martinus ſecundus 156.29

Martinus tertius 166.16

Martinus quartus 230.8

Miltiades 67.32

N

Nicolaus primus 152.47

Nicolaus ſecundus 183.42

Nicolaus tertius 226.29, & 228.2

Nicolaus quartus 234.3

P

Paſchalis primus 144.28

Paſchalis ſecundus 191.3

Paulus primus 136.46

Pelagius primus 107.12

Pelagius ſecundus 109.38

Petrus 27.26

Pius 45.7

Pontianus 55.16

R

Romanus 160.9

S

Sabinianus 113.30
Sergius primus 126,25
Sergius ſecundus 148,28
Sergius tertius 162.3
Sergius quartus 178,13
Seuerinus 119,12
Siluerius 103.36
Simplicius 93.30
Siſinnius 128.46
Sixtus primus 41.14
Sixtus ſecundus 59.32
Sixtus tertius 87.27
Sother 47.26
Stephanus primus 59.19
Stephanus ſecundus 136.25
Stephanus tertius 138.47
Stephanus quartus 144.26
Stephanus quintus 156,41
Stephanus ſextus 158,42
Stephanus ſeptimus 164.37
Stephanus octauus 166,8
Stephanus nonus 183.29
Syluester primus 67,40
Syluester ſecundus 174.34
Syluester tertius 179,15. & 181 14
Symmachus 99.5
Syricius 79.36

T

Teleſphorus 43.6
Theodorus primus 118.39
Theodorus ſecundus 160,16

V

Valentinus 146.21
Victor primus 49.49
Victor ſecundus 183.14
Victor tertius 187.43
Vigilius 103.48
Vitalianus 120.43
Vrbanus primus 53.31
Vrbanus ſecundus 189.5
Vrbanus tertius 205.41
Vrbanus quartus 221.14

Z

Zacharias 134.25
Zepherinus 51.32
Zozimus 85.21

Indicis tertij finis.

IMPERATORVM CATALOGVS ALPHABETICVS.

A

ADolphus 235.34
Adrianus 42.4
Ælius Pertinax 50.40
Albertus 238.13
Alexander 54.29
Anaſtaſius primus 96.10
Anaſtaſius ſecundus 131.3
Antoninus Pius 44.23
Antoninus Verus 44.45
Arcadius 80.45
Arnulphus 159.22
Aurelianus 60.42

B

Berengarius primus 161.18
Berengarius ſecundus 161.40
Berengarius tertius 165.3
Berengarius quartus 165.14

C

Caligula 30.8
Caracalla 52.49
Carolus primus, Magnus 143.21
Carolus ſecundus 155.23
Carolus tertius 157.9
Carus 62.49
Claudius primus 30.22
Claudius ſecundus 60.36
Commodus 48.23
Conradus primus, apud pontifices non numeratur 161.26
Conradus primus 177.3
Conradus ſecundus 196.24
Conſtans 72.11
Conſtantinus 72.42
Conſtantinus primus 66.45
Conſtantinus ſecundus 72.11
Conſtantinus tertius 115.25. & 119 45
Conſtantinus quartus 123.41
Conſtantinus quintus 131.21 & 133 37
Conſtantinus ſextus 141.17

D

Decius 58.29
Decius iunior 60.22
Diocletianus 64.7
Domitianus 36.29

F

Florianus 62.26
Fredericus primus 198.32
Fredericus ſecundus 210.3

G

Galba 34.27
Galerius 66.23
Galienus 60.16
Gallus 58.39
Gordianus 56.35
Gratianus 78.9.32

H

Henricus 161.43. non annumeratur apud Pontifices.
Henricus primus 175.14
Henricus ſecundus 180.40
Henricus tertius 184.3
Henricus quartus 192.3
Henricus quintus 204.29
Henricus ſextus 245.46
Heraclius 125.25
Honorius 80.45. & 84.3

I

Iouinianus 76.12
Iulius Cæſar 17.32. & 18.14 & 19.9
Iulianus 74.12
Iuſtinus primus 96.49
Iuſtinus ſecundus 104.41
Iuſtinianus primus 100.30
Iuſtinianus ſecundus 127.11
Iuſtinianus tertius 129.19

L

Leo primus 90.33
Leo ſecundus 127.35
Leo tertius 131.21
Leo quartus 141.9
Lodouicus primus 147.18
Lodouicus ſecundus 153.18
Lodouicus tertius 159.43
Lotharius primus 147.18. & 151 16
Lotharius ſecundus 165.8
Lotharius tertius 194.34

M

Macrinus 54.15
Marcus Antoninus 54.19

Mar-

Martianus 90.13
Mauritius 110.19
Maximianus 64.7
Maximinus 56.24
Michaël 143.11

N

Nero 32.23
Nerua 38.30
Nicephorus 143.5

O

Octauianus Auguſtus 19.9.& 20.14. & 24.10
Otto primus 165.48
Otto ſecundus 169.6
Otto tertius 171.41
Otto quartus 208.29

P

Philippus primus 56.48
Philippus ſecundus 129.43
Phocas 115.3
Probus 62.19

R

Rodolphus 229.26

S

Seuerus 52.12

T

Tacitus 62.20
Theodoſius primus 80.6
Theodoſius ſecundus 86.12
Theodoſius tertius 131.13
Tiberius primus 28.3
Tiberius ſecundus 108.31
Tiberius tertius 127.48
Titus 36.2
Traianus 38.36

V

Valens 78.9
Valentinus 90.13
Valentinianus 76.18.& 78.9.
Valerianus 58.46
Veſpaſianus 34.32

Z

Zeno 94.3

FINIS.

Indicis quarti finis.

RERVM ET VERBORVM INDEX LOCVPLETISSIMVS.

A

AB ABACVC columna 3. uerſu 39.
Abacuc corpus. 82 5
Abbatia ſancti Pontij 250.2
Abdon 4.39
Abel 163.45
Abel fratricida. 216.17.19. occiſus 23
Abia princeps 117.39
Abienus 118.12
Abraham 3.22.35
Abſynthio ſtrãgulatus. 170.15
AC Acacius Conſtantinopolitanus 95.48 50
Achab 5.45
Achaia Romanis ſubiugata. 26 29
Achas 4.14.& 6.27
Achon à Saracenis capta. col. 235 22
Achon, Ptolemais olim 188.16
Acta Apoſtolorum metrice. 100 48
AD Adalbertus martyr. 173.23
Adelbertus Bohemus. 171.22
Adolphus. 235.47.& 238.3
Adolphus rex Anglorum. col. 148 45
Adrianus Anglus apoſtolus Albanenſium. 201.26.29.31
Adrianus Chriſtianis fauet. col. 44 9
Adrianus legũ conditor. 42.10
Adrianus Traiani nepos. 42.13
Adriani columna. 7.50.& 42 11
Adriani gener, Pius 44.29
Adriani mores. 42.10.23.& 44.25 29
Adriani palatium 7.48
Adriani primi opera. 140.25
AE Ægidius Græcus 132.2
Ægidij comes 186.42
Ægyptus Sumachis Syluius. 5 35
Ælius Adrianus. 42.4.5.6
Ælius Adrianus Hieruſalem reparauit 188.37
Ælij Pertinacis 52.7
Ælij Seueri mores 52.32
Ælia, Hieruſalem 42.42
Æmilius 25.47
Æneas Syluius 5.29
Æneas. 4.34.44.& 5.8.& 6 24
Æneæ filia 7.3
Æſculapij & Iouis templum. 10 5
AG Agapetus, Eutycheum ſanat. 100 32
Agapetus paſſus 59.38
Agareni Calabriam inuadunt. 169 30
Agarus Alapiæ rex Ediſſam cepit 200.2
Agaro Chriſtus ſcripſit. 200.4
Agatha paſſa 66.8
Agaunum in Gallia. 64.26.et 99 39
Agmundus rex Longobardorum 92.32
Agnes paſſa 66.7
Agrippa 38.13.23
Agrippa Syluius 5.45
Agrippinæ thermæ 8.27
AL Alapiæ rex Ediſſam cepit. col. 198 43
Alaricus Arianus 104.34
Alaricus Gothorum rex. 82.15
Alarici mors 82.24
Alarici ſepultura mira. 82.27
Alba Syluius 5.34
Albani 10.48.49
Albani reges unde dicti. 5.22
Albanenſes 7.11
Albanenſis epiſcopus. 21.12
Albanum ciuitas unde. 5.7.21
Albanum crematur 202.4
Albericus 162.50
Albertus Bohemus 172.22
Albertus occiſus 243.41
Albinus, Alcuinus 142.7.30
Albis fluuius 19.29
Albula fluuius. 12.33.40.& 426 42
Albula, Tiberis fluuius. 5.42
Alcuinus Anglus Caroli Magni præceptor 142.8
Alebrandus rex Longobardorum 132.49
Alemanni à Pipino debellati. 132 23
Alemanni uicti 60.39
Alexander Magnus. 3.25.& 12.50.& 13 7
Alexander Magnus iuuenis intoxicatus 13.9
Alexandri imperatoris mores 54 30
Alexandria 205.8
Alexandrina eccleſia. 39.13
Alexandrinæ thermæ 8.27
Alexius 83.35
Alexius Græcus 257.45
Almageſtum 46.33
Almarici Carnotenſis error. 209.44.& 211 2
Almarici opera Pariſijs combuſta 211.34
Alpais meretrix 128.12
Alphonſus Arragonus papæ reconciliatus. 236.49.50.& 237 2
Altare beati Petri. 70.32.& 72 2
Altare Sixti 43.3
Altinus 89.18
Altiſiodori bellum 151.25
Aluerniæ pugnatum cum Atila 88.27
AM Amanus Aurelianenſis 178.8
Ambronates Galli 17.8
Ambroſius. 77.37.et 78.6.15
Ambroſius hymnos compoſuit 80 26
Amulius Syluius 6.5.21
AN Anacletus Græcus 37.47
Anaſtaſius paſſus 116.36
Anaſtaſius patriarcha. 133.47
Anaſtaſij imperatoris mors. 96 39
Anaſtaſij oſſa 118.33
Anaſtaſia paſſa 66.6
Anaxagoras 11.40
Anchiſes 4.45.47
Ancus rex 11.5.7
Andreæ apoſtoli oſſa. 72.34
Angelus diuus 172.47
Angelus terreſtris, quis fuit. 111 43
Angeli æquiuocatio decepit Conſtantinopolitanos. col. 208 3.5
Anglia Eboraci 52.31
Anglia martyrio paſſa 66.18
Angliam Dani uaſtant 153.34
Anglus, Papæ tributarius. 148 49.& 150.2
Angli & Galli bellantur inter ſe 232.35

Anglorum

Anglorum rex reconciliatur Gallo 241.10
Annibal 15.8.47
Annibal & Scipio colloquuntur 15.32
Annibal Pœnorum imperator. 14 14
Annibal ſenior 13.33
Anſegiſus Senonenſis 156.15
Anſelmus abbas 189.22
Anſer, Capitolij cuſtos 12.35
Anthemius Arianus 193.19 42.& 105.15
Antiochia, capta à Soldano. 220 30
Antiochena ſedes, prior tempore: Romana, dignitate 31.26
Antiochia à Saracenis capta 119 13
Antiochia terræmotu ſubuerſa 100.27.& 103.47
Antiochiæ Petrus ſedit 27.33
Antiochus contra Romanos. 15 44
Antiſymoniacus Leo 124.40
Antonius monachus 72.33
Antonianæ thermæ 8.26
Antoninus Pius, Adriani gener 44.19
Antonini columna 7.48
Antonini palatium 7.50
Antonini Pij mores 44.25 &. 46.4
AP Apennini montes 14.26.27
Aphrica 4.48.50
Aphricam Saraceni occupant. 121 10
Aphricanus 56.44
Apocriſarij Romanæ eccleſiæ 120 3
Apollinaris 29.5.& 49.33
Apollinaris Antiochenus. 77 33 34
Appius Claudius 13.1
Appia porta 7.25
Appia uia, ab Appio ſtrata. 13. 3
Apulia 1.3.22
Apuliæ regnū occupauit Henricus quintus 206.8
Apuliæ regnum quondam felix 192.25
Apuliam Fredericus ingreditur 219.7
Apuliam inuadit Otto quartus 208.39
Apuliam Saraceni deuaſtant. 148 11
AQ Aquæ Saluiæ 31.31.& 116 49
Aquila interpres 44.6
AR Ara filij Dei 24.47
Arath olim Ediſſa 198.44
Arator poëta 100.47
Arburus 106.2
Arcadius excōmunicatus.85.8
Arcadij mores 82.12
Archidiaconus cardinalis, quinam 22.16
Archiepiſcopatus quatuor fecit Carolus magnus 146 50.& 147.2
Archiflamines 49.19
Aretium 11.29
Argini 6.44
Ariani regnant 86.20
Arius damnatus 71.47
Ariminum conditum 13.4
Ariſtoteles Platonem audiuit 11 41
Arma ex auro et argēto 16.10
Armannus combuſtus poſt ſepulturam 137.34
Armenij Chriſtiani 106.48
Arnoldus de Pelagrua 245 26
Arnoldus de Via, cardinalis. 248 26
Arnoldus prædicator 196 27. ſuſpenſus 32
Arnulphus 99.35.& 15. 22.36
Arſaces 110.23
Arſenius 80.18.& 81.18
Artulphus rex Alarici affinis 82 30
Arturus Britannus 93.20
Arthri mors incognita. 65.27
AS Aſa 5.37
Asbeſton 9.3
Aſcalona capta à Chriſtianis 196 34
Aſcanius 4.45.& 5.20 22 27
Aſculum obſeſſum 17.47
Aſdrubales duo 16.9
Aſiā Traianus occupat 38.58
Aſinaria porta 7.27
Aſsidentes 20.47.& 21.1
Aſsiſtentes 20.48.& 21.4
Aſſuerus rex 12.32
Aſtronomia in Coloſſeo. 9.48
Aſtulphus 135.7.9.15.& 136.30.et 139.16.28.32
Aſtulphus rex Longobardiæ 106.37
Aſylum templum 8.34.42
AT Athanaſius 72.38.& 73 2. 12
Athanaſius Conſtantinopolitanus damnatur 103.3
Athanaſius obijt 79.2
Atila à Leone papa ſedatus. 88 33
Atila rex Hunnorum 88.6
Atilæ mors 88.36
Attelas, Campaniæ urbs, 26. 44 45
Atticum bellum 19.13
Attilius Regulus 13.37
AV Auares 138.13
Auentinus mons 7.5.& 9. 8.& 10.25
Auentinus rex 5.50.& 6. 3.& 7.5
Auguria Remi & Romuli. 10 24
Auguſtus ſalutatus Octauianus 26.12
Auguſtus unde dictus 19.19
Auguſta uxor Tiberij ſollicita 108 42
Auguſtinus monachus Saxones conuertit 110.43
Auguſtinus quondam Manichæus 80.20
Auguſtini mors 86.48
Auguſtini oſſa 131.32
Auguſtulus 90.49.& 91.6
Auguſtinus 82.8.& 84.34
Auitus Viennenſis Galliam ab Arianis defendit 97.30
Aurea uirgo 119.8
Aurelia uia 60.14
Aureorū anulorum modij tres 14 44
Aurelium, Genabū eſt. 62.14
Auſtria 137.19
AY Aymundus 153.37
AZ Azulphus 142.59

B

BA Babembergenſis eccleſia. 175 30
Babembergenſis urbs 175.47
Babylon quomodo capta fuit. 3 24
Babylonia, magna 12.19
Babyloniæ deſcriptio 42

Babyloniam Traianus occupat 38.38
Babylonicū regnum 3.22.40
Babylonicæ hiſtoriæ 3.30
Bacchi & Saturni templum. 9 24
Bagradas fluuius 13.40
Balduinus, Flandriæ comes. 206 41
Baonenſes 189.15
Barbari à Pipino debellati. 132 24
Barbatus Beneuentanus. col. 106 32
Barlaham 77.31
Barnabæ corpus. 94.13. & 97 26
Barrabas Arianus 96.23
Bartholomæus apoſtolus. col. 173 27
Bartholomei corpus 106.43
Bartholomei oſſa 169.12
Baſcentus fluuius 82.26
Baſilius 77.41
Baſinus Turingorū rex 100.16
Baſina regina 100.18
Baſſus calumniator 87.36
Bauari debellati à Lanfrido. 135 45
BE Beda presbyter 127.29
Begartorum ſecta 244.25
Beguinarum ſecta 244.26
Bela Atilæ frater 88.7.9.28
Beliſarius patritius. 100.38 & 102.22.47. & 105.4
Bellum ciuile crudele. 17.50 & 18 2.2
Bellum inteſtinum 17.25
Bellum ſeruile 16.38
Belli nerui abſumpti, terram ſanctam perdiderunt. 227.2
Belli pactum inter Petrum & Carolum 233.8
Bella ciuilia quinque 19.12
Benedictus 102.15
Benedictus Caietanus 236.29
Benedictus re et nomine 126.4
Benedicti corpus 134.48
Beneuentum conditum 13.4
Beneuentana eccleſia rebellis 124 10.34
Beniamin 77.50
Berengarius fugatus 161.11
Berengarius reſipiſcit 182.44
Berengarius Turonenſis Galliam infeſtat 182.36
Bernardus Francofordiæ prædicauit 199.43
Bernardus iuuenis fuit monachus 193.8
Bernardi prædicatione, accurritur ad Hieruſalem 188.47
Bertrandus de Gotho, Clemēs papa 241.30
BI Biblia uerſa à Hieronymo. 80 13. & 81 8
Bibliotheca Adriani 44.14
Bibliotheca publica Romæ. 8 46
Bibliotheca uiginti octo Romæ 46.47
Bienna 134.22
BL Blaſius epiſcopus. 74.49. & 76 3
Blecenſis comes 186.41
Bleſiæ dux 212.46
BO Boamundus dux. 189.9
Boëtania ſylua 137.40
Boëthius 99.29
Bohemi duces baptizati 149.2
Bohemos Lotharius inuadit. 194 35
Boleslaus 163.6
Bonifacius epiſcopus 132.3
Bonifacius Maguntinus 137.39
Bonomundus 146.12
BR Brachium ſancti Simeonis. 145 35
Brendanus 107.21
Brigida 100.10
Britannia 30.26
Britannia martyrio paſſa eſt. 66 17
Britanniam Lodouicus cepit. 149 6
Britannicus 30.48
Britones Gallenſes 110.46
Brixia obſeſſa 247.11
Bruno Colonienſis 193.37
Bruno Gregorius 174.13
Bruno Tullenſis 182.5
Brutus 11.39. & 12.12
Bruti & Caſſij bellum. 19.34
BV Bulgari Iuſtiniano ſubiecti 129.10
Bulgari trans Mæotides Romam uaſtant 127.2
Burdinus papa. 192.34.41. & 195.16
Burgundia à Pipinio debellata 132.26
Burgundia debellata ab Eudone 135.48
BY Byrſæ arx 16.14
Byzantium conditum 21.3

C

CA Caballi marmorei ubi. 9 24 26
Cadulus 180.50
Cadulus Parmenſis 185.10.15
Cæſar Auguſtus 20.24
Cæſar contra Pompeiū 18.28
Cæſaris Iulij mors 18.38. & 19 2
Cæſaris mutatorium 9.3
Cæſaris ſtatua, de cœlo tacta. 18 46
Cæſares, Romani reges. 30.16
Cæſarea uxor regis Perſarum conuerſa 125.39
Caius Cæſar 18.14
Caius Manlius 17.7
Caij papæ epiſtola 63.16
Calices argentei dati eccleſijs. 209 5
Caligulæ mores 30.10
Caligulæ mors 30.29
Caligulæ patruus, Claudius. 30 24
Calixtus primus 26.42
Calpetus Syluius 5.39.41
Calx farinæ immixta 198.8
Camerarius Imperij. 173.46 & 175.6
Camerinenſes 7.12
Caneſes 6.34
Camilli palatium 8.3
Camiſia beatæ Mariæ. 145.34
Campania, æqualis Romæ aut Carthagini 13.15
Campaniæ caput Capua. 13 14 15
Campaniæ fertilitas 13.12
Campennati 7.12
Canapara 8.40
Cancellarij Imperij tres. 173 41. & 175.3
Canoſa uicus Apuliæ 14.36
Capena porta 7.24
Capis Syluius 5.37
Capitolium 6.40.45
Capitolium ab anſere ſeruatum 12.38
Capitolium deſtructū. 137.32
Capitolium, quis incepit 11.12
Capitolium unde dictum. 11 12 18
Capitolij deſcriptio. 8.29.32
Capitolij pars de cœlo concremata 53.26
Capreæ palus 10.29

Capi-

Capua caput Campaniæ. 13 14 15
Capuam 5.38
Caracallæ mores 54.27
Carbunculus precioſiſſimus. 241 41
Carcer Tullianus 9.42
Cardinalis archidiaconus quis. 22 16
Cardinales diaconi 22.25
Cardinales epiſcopi qui. 21.7
Cardinales presbyteri qui.col. 21 20
Cardinales quinquaginta unus. 22 34
Cardinalium officia. 21. 1. 2 3 & deinceps
Cardinalium reſtitutio ſuſpenſa. 223.38
Carl imperatoris mores. col. 64 2
Cariſtia frumenti & uini.col. 247 29
Carolus Caluus 155.28
Carolus Groſſus 156.9
Carolus Magnus Francorum rex 143.25
Carolus Magnus Pipini filius. 139.45.& 140.17
Carolus Martellus. 133. 23. & 135.40.& 137.10
Carolus Pipini pater. 132.20. & 134 16
Carolus rebelles caſtigat.col. 235 8
Caroli Magni,mores. 143.46. & 145.2.9.11.17
Caroli Magni proles. 147 18, 21 26
Caroli Siculi obitus 232.10
Carolomãnus. 134. 33.& 135 33.& 137. 17. 18, 22 46.& 155.4
Carolopolis 156.7
Carthago 4.43.& 5.32
Carthago capta 15. 23.35
Carthago caput Aphricæ.col. 13 30
Carthago deſcripta 16.16
Carthago noua 15.23
Carthago quando condita.col. 13 32
Carthago reſtituitur. 16.46
Carthaginis ſitus 16. 21
Carthaginenſe regnum 3.21
Carthaginenſes 13.18
Carthularium Romæ 8.46
Carthuſienſium ordo incipit. 189 2
Caſſinenſe monaſterium. 134. 44.50.& 137.36
Caſſiodorus Rauennæ ſenator 104 8
Caſtinus 93.31
Catacliſmus 111.10
Cataphrygæ hæretici. 47.44 & 83 26
Catarina paſſa 66.43
Catatumbæ 7.25
Cathinienſis ciuitas exuſta.col. 17 2.4
Catilinæ palatium 8.20
CE *Cecilia paſſa* 55.5
Ceciliæ corpus 144.42
Celenenſes 7.12
Cenſus 11.16
Centiloquia 46.35
Centius. 185.48.& 187.6
Centumſellenſis portus.colũ. 146 46
Cereris & Telluris templum. 8 40
CH *Choëret rex Angliæ.* 130.22
Chorus nouæ Hieruſalem.col. 175 11
Chriſtus pontifex 23.4.16
Chriſtus, quando natus. 3. 18. & 20 28
Chriſtus, ſummus põtifex.col. 30 41
Chriſti ætas 23.17
Chriſti baptiſmus 27.14
Chriſti infantia. 25.33.& 27 2
Chriſti lancea 189.42
Chriſti laus à Ioſepho. 28.34
Chriſti paſſio 27.18
Chriſti primũ miraculũ 27.16
Chriſti tunica 110.36
Chriſtianus Imperator primus 56 48
Chriſtiani capti, liberè dimiſſi. 225 32
Chriſtiani interfecti Ceſareæ. 104 12
Chriſtianorũ oppreſſio in terra ſancta 189.32
Chriſtianæ locus 203.2
Chronicum iſtud unde deſumptum 1.31.& 2.1
Chronicum Euſebij ab alijs diſſentit 37.50
Chryſogonus paſſus 66.9
CI *Ciborion* 197.37
Ciceronis palatium 8.19
Ciceronis templum 9.40
Circus primus 11.10.11
Circus Priſci Tarquinij 9.8
Ciſtercium 193.11.12
Ciſtercium monaſterium. col. 189 48
Ciſtercienſis ordo 163.42
Ciſtercienſes monachi Albaniã conuertunt 208.19
Ciuile bellum, decennale. 18.8
Ciuitas tota martyrio cremata 66 14
CL *Clades magna* 111.2
Clara canonizata 219.40
Clarauallis 193.13
Claromontis 197.19
Claudius paſſus 65.19
Claudij mores 30.29
Claudij palatium 7.49
Clauſtrum ſancti Laurentij. 207 17
Clauus Domini 145.31
Cletus Romanus 37.46
Clementis corpus 154.17
Clementis epiſtola ad Iacobum 35.36
Clementis quarti mores. col. 221 29
Clementinæ publicatæ. 250.23
Cloacæ Vrbis, à quo factæ.col. 11 11
Clodoueus. 100. 22.& 104.33
Clodoueus à Remigio baptizatus 99.24
Clotarius rex Sueſſionis. col. 107 5
Cluniacum. 192. 36. & 193 48.& 195.11
Cluniacenſe monaſteriũ à quo fundatum 161.23
Cluſinum 11.26
CN *Cneus & Caius* 13.35
CO *Codex* 100.35
Cœleſtini hæretici 83.28
Cœmiterium Calipodij. 71.42
Cœmiterium Calixti 53.22
Cœmiterium Priſcillæ 67.19
Coliſeus erigitur 34.23
Collina porta. 7.36.& 15.14
Colliſeum 8.48.49
Colomannus 212.44
Colonenſium factio 236.36
Coloniæ horribilis tempeſtas. 154 8
Colonia Agrippina 90.20.26
Coloniæ pontes duo 143.44

Coloſe

DVO tantùm exemplaria habuimus, amice Lector: unum, ex Fuldenſi bibliotheca: aliud ex Vorauuo monaſterio. Fuldenſis autem, in nonnullis copioſius erat Vorauuo. Vtrunque tamen mancum: ut in Catalogo ſequenti uidebis. Nomina hincinde corrupta, & Supputationem ipſorum confuſiſsimã, quantum per occupationes licuit, diſtinximus. Quid in cæteris egerimus, exemplarium collator facilè iudicabit. Mihi enim uidetur huic Martino Carſulano cõtigiſſe, quod olim Senecæ & Plinio: quorũ antiqua exemplaria, ob crebras tranſcriptiones erant cæteris authoribus corruptiora. Nam (ſi rectè ſentio) is ſolus & præcipuus Supputator, quondam frequens in Romana eccleſia erat. Et ut tibi huius Chronici contenta in promptu ſint, quinque Indicum genera addam: primò, ſeriem Pontificum, pro ordine ſucceſsionum: deinde Catalogum alphabeticum ipſorum, ut faciliùs inueniantur, & dinumerentur Papæ unius nominis: tertiò, Imperatorum ſeriem, eo ordine quo hîc ſuccedunt: poſtea ipſorum catalogum alphabeticum: ultimò, rerum & uerborum Indicem locupletiſsimum. Vale, & rerum mutationes diſpice.

INDEX I.

PONTIFICVM SERIES.

1 CHRISTVS.
2 Petrus apoſtolus.
3 Lucius.
4 Cletus.
5 Clemens.
6 Aanacletus.
7 Euariſtus.
8 Alexander primus.
9 Sixtus † primus. — Quidã ſcribũt, Xyſtus.
10 Theleſphorus.
11 Iginus.
12 Pius.
13 Anicetus.
14 Sother.
15 Eleutherus.
16 Victor primus.
17 Zepherinus.
18 Calixtus primus.
19 Vrbanus primus.
20 Pontianus.
Cyriacus. † (o) — Romana eccleſia reijcit illũ, & cæteros tres its ſignatos (o).
21 Antheros.
22 Fabianus.
23 Cornelius.
24 Lucius primus.
25 Stephanus primus.
26 Sixtus ſecundus.
27 Dionyſius.
28 Felix primus.
29 Eutychianus.
30 Caius.
31 Marcellinus.
32 Marcellus.
33 Euſebius.
34 Miltiades. † — Quidã legunt, Melchiades.
35 Syluester.
36 Marcus.
37 Iulius primus.
38 Liberius.
39 Felix ſecundus.
40 Damaſus.
41 Syricius.
42 Anaſtaſius primus.
43 Innocentius primus.
44 Zozimus. † — Quidã ſcribũt, Soſimus
45 Bonifacius primus.

Cœleſti-

PONTIFICES.

Anno à Chriſto nato, 1317 ponit in abbatia ſancti Pontij, diœceſis limitatis.

Item, epiſcopatum Albienſem diuiſit in duos: & conſtituit ibi ciuitatem Caſtrenſem.

Item, diuiſit epiſcopatum Agrinenſem: & ibi erexit ciuitatem Codomenſem.

Item, in epiſcopatu Lemouicenſi, conſtituit epiſcopatum in abbatia Tucellenſi.

IMPERATORES.

ſus Occidentē, nunc uerſus Orientem: & aliquando, ad alias partes protendebat: durauitq; uſque ad finem menſis Februarij. Anni à Chriſto nato, 1315

Poſtea, apparuit iterum cometa in parte Orientali, priori paulò minor.

FINIS.

Item, in epiſcopatu Petragoricenſi, conſtituit unum epiſcopatum in uilla de Sarlato.

Item, in epiſcopatu Claromōtenſi, fecit epiſcopatum in uilla ſancti Flori.

Item, in epiſcopatu Rutherienſi, fecit epiſcopatum in uilla de Vabrio.

Item, in epiſcopatu Pictauienſi, conſtituit epiſcopatum Malletenſem, & in uilla Lucionenſi nouam ciuitatem fecit.

Item in multis uillis de Tholoſano, Carcaſeio & Albigeſio, conſtituit collegiales eccleſias Canonicorum ſecularium, cum dignitatibus & præbendis congruis, redditibus ſingulis eccleſiis aſſignatis.

Anno Domini milleſimo trecenteſimo decimoſeptimo, menſe Nouembri, fecit publicari, & ad ſtudia tranſmitti Conſtitutiones Clēmentinas. 1317

Hic in domo Grandimontis, quæ caput eſt totius ordinis Grandimontenſis, abbatem conſtituit: quæ antea per Priorem regi ſolebat: & totum illum ordinem reformauit.

Quem ordinem, beatus Stephanus primus eius inſtitutor in eremo de Mireto, dicitur inueniſſe, anno Domini milleſimo ſeptuageſimoſexto. 10

Anno Domini milleſimo trecenteſimo decimooctauo, hic papa in archiepiſcopatu Tarraconenſi, epiſcopalem ſedem Cæſarauguſtanam, in archiepiſcopalem ſurrexit, ſubtractis quinq; Suffraganeis, Tarraconenſi Cæſarauguſtano ſubiectis: remanentibus Tarraconenſi ſex, qui undecim Suffraganeos habebat. 13

Anno ſequenti inſtituit nouum ordinem Militum, qui dicitur de militia IESV CHRISTI, in regno Portugaliæ & Algarbij, ad reſiſtendum ibi Saracenis pro defenſione fidei Chriſtianæ: & conſtituit eis principalē domum in Caſtro Maurino, Syluenſi diœceſi: conceſsis eis bonis olim ordinis Templi, in dictis regnis ſituatis. 1319

Anno Domini milleſimo trecenteſimo uigeſimo, quindecimò calendis Martij, hic papa canonizauit ſanctum Thomam, epiſcopum Erfordienſem, Theologiæ & Decretorum doctorem, cuius meritis Deus multa miracula operatus eſt. 1320

FINIS.

Hucuſque Appendix, iuxta Fuldenſe exemplar, in Supputationibus ſummorum Pontificum & Imperatorum Romanorum.

DVO tantùm exemplaria habuimus, amice Lector: unum, ex Fuldenſi bibliotheca: aliud ex Vorauuo monaſterio. Fuldenſis autem, in nonnullis copioſius erat Vorauuo. Vtrunque tamen mancum: ut in Catalogo ſequenti uidebis. Nomina hincinde corrupta, & Supputationem ipſorum confuſiſsimã, quantum per occupationes licuit, diſtinximus. Quid in cæteris egerimus, exemplarium collator facilè iudicabit. Mihi enim uidetur huic Martino Carſulano cõtigiſſe, quod olim Senecæ & Plinio: quorũ antiqua exemplaria, ob crebras tranſcriptiones erant cæteris authoribus corruptiora. Nam (ſi rectè ſentio) is ſolus & præcipuus Supputator, quondam frequens in Romana eccleſia erat. Et ut tibi huius Chronici contenta in promptu ſint, quinque Indicum genera addam: primò, ſeriem Pontificum, pro ordine ſucceſsionum: deinde Catalogum alphabeticum ipſorum, ut faciliùs inueniantur, & dinumerentur Papæ unius nominis: tertiò, Imperatorum ſeriem, eo ordine quo hîc ſuccedunt: poſtea ipſorum catalogum alphabeticum: ultimò, rerum & uerborum Indicem locupletiſsimum. Vale, & rerum mutationes diſpice.

INDEX I.

PONTIFICVM SERIES.

	1	CHRISTVS.		23	Cornelius.		
	2	Petrus apoſtolus.		24	Lucius	primus.	
	3	Lucius.		25	Stephanus	primus.	
	4	Cletus.		26	Sixtus	ſecundus.	
	5	Clemens.		27	Dionyſius.		
	6	Aanacletus.		28	Felix	primus.	
	7	Euariſtus.		29	Eutychianus.		
	8	Alexander	primus.	30	Caius.		
Quidã ſcribũt, Xyſtus.	9	Sixtus †	primus.	31	Marcellinus.		
	10	Theleſphorus.		32	Marcellus.		
	11	Iginus.		33	Euſebius.		
	12	Pius.		34	Miltiades. †		Quidã legunt, Melchiades.
	13	Anicetus.		35	Syluester.		
	14	Sother.		36	Marcus.		
	15	Eleutherus.		37	Iulius	primus.	
	16	Victor	primus.	38	Liberius.		
Romana eccleſia reijcit illũ, & cæteros tres ita ſignatos (o).	17	Zepherinus.		39	Felix	ſecundus.	
	18	Calixtus	primus.	40	Damaſus.		
	19	Vrbanus	primus.	41	Syricius.		
	20	Pontianus.		42	Anaſtaſius	primus.	
		Cyriacus. †	(o)	43	Innocentius	primus.	
	21	Antheros.		44	Zozimus. †		Quidã ſcribũt, Soſimus
	22	Fabianus.		45	Bonifacius	primus.	

Cœleſti-

46	Cœleſtinus	primus.
47	Sixtus	tertius.
48	Leo	primus.
49	Hilarius.	
50	Simplicius.	
51	Felix	tertius.
52	Gelaſius	primus.
53	Anaſtaſius	ſecundus.
54	Symmachus.	
55	Hormiſda.	
56	Iohannes	primus.
57	Felix	quartus.
58	Bonifacius	ſecundus.
59	Iohannes	ſecundus.
60	Agapetus[a]	primus.
61	Syluerius.	
62	Vigilius.	
63	Pelagius	primus.
64	Iohannes	tertius.
65	Benedictus	primus.
66	Pelagius	ſecundus.
67	Gregorius	primus.
68	Sabinianus.[b]	
69	Bonifacius[c]	tertius.
70	Bonifacius	quartus.
71	Deuſdedit.[d]	
72	Bonifacius	quintus.
73	Honorius	primus.
74	Seuerinus.	
75	Iohannes	quartus.
76	Theodorus	primus.
77	Martinus	primus.
78	Eugenius	primus.
79	Vitalianus.	
80	Deodatus.	
81	Donnus[e]	primus.
82	Agatho.	
83	Leo	ſecundus.
84	Benedictus	ſecundus.
85	Iohannes	quintus.
86	Conon.	
87	Sergius	primus.
88	Leo[f]	tertius.(o)
89	Iohannes	ſextus.
90	Iohannes	ſeptimus.
91	Siſinnius.[g]	
92	Conſtantinus	primus.
93	Gregorius	ſecundus.
94	Gregorius	tertius.
95	Zacharias.	

96	Stephanus	ſecundus.
97	Paulus	primus.
98	Conſtantinus	ſecundus.
99	Stephanus	tertius.
100	Adrianus	primus.
101	Leo	quartus.
102	Stephanus	quartus.
103	Paſchalis	primus.
104	Eugenius	ſecundus.
105	Valentinus.	
106	Gregorius	quartus.
107	Sergius	ſecundus.
108	Leo	quintus.
109	Iohanna.†	(o)
110	Benedictus†	tertius.
111	Nicolaus	primus.
112	Adrianus	ſecundus.
113	Iohannes	octauus.
114	Martinus	ſecundus.
115	Adrianus	tertius.
116	Stephanus	quintus.
117	Formoſus.	
118	Bonifacius	ſextus.
119	Stephanus	ſextus.
120	Romanus.	
121	Theodorus	ſecundus.
122	Iohannes	nonus.
123	Benedictus	quartus.
124	Leo	ſextus.
125	Chriſtophorus.	
126	Sergius	tertius.
127	Anaſtaſius	tertius.
128	Lando.†	
129	Iohannes	decimus.
	Iohannes	undecimus.(o)
130	Leo	ſeptimus.
131	Stephanus	ſeptimus.
132	Iohannes	undecimus.
133	Leo	octauus.
134	Stephanus	octauus.
135	Martinus	tertius.
136	Agapetus	ſecundus.
137	Iohannes	duodecimus.
138	Benedictus	quintus.
139	Leo	nonus.
140	Iohannes	decimus tertius.
141	Benedictus	ſextus.
142	Donnus	ſecundus.
143	Bonifacius	ſeptimus.
144	Benedictus	ſeptimus.

Iohan-

[a] Quidã ſcribũt Agapitus.

[b] Alij, Sauinianus.

[c] Hic deerat in Vorauuo exẽplari, at nõ in Fuldenſi.

[d] Hic etiã deerat in Vorauuo exẽplari, at non in Fuldẽſi.

[e] Quidã legũt Donus.

[f] Romana ecclesia hũc reiecit, et aliquãdo numerat, ut exẽplaria indicãt.

[g] Quidã legũt Soſinus.

† Omiſſus in Fuldẽſi, at nõ in Vorauuo exẽplari.

† Quidã legunt Lãdus.

145 Iohannes decimusquartus.
146 Iohannes decimusquintus.
147 Iohannes decimusſextus.
148 Gregorius quintus.
149 Iohannes decimusſeptimus.
150 Syluester ſecundus.
151 Iohannes decimusoctauus.
152 Iohannes decimusnonus.
153 Sergius quartus.
154 Benedictus octauus.
155 Iohannes uigeſimus.
156 Benedictus nonus.
157 Syluester tertius.
158 Gregorius ſextus.
159 Clemens ſecundus.
160 Damaſus ſecundus.
161 Leo decimus.
162 Victor ſecundus.
163 Stephanus nonus.
164 Benedictus decimus.
165 Nicolaus ſecundus.
166 Alexander ſecundus.
167 Gregorius ſeptimus.
168 Victor tertius.
169 Vrbanus ſecundus.
170 Paſchalis ſecundus.
171 Gelaſius ſecundus.
172 Calixtus ſecundus.
173 Honorius ſecundus.
174 Innocentius ſecundus.
175 Cœleſtinus ſecundus.
176 Lucius ſecundus.
177 Eugenius tertius.
178 Anaſtaſius quartus.
179 Adrianus quartus.
180 Alexander tertius.
181 Lucius tertius.
182 Vrbanus tertius.
183 Gregorius octauus.
184 Clemens tertius.
185 Cœleſtinus tertius.
186 Innocentius tertius.
187 Honorius tertius.
188 Gregorius nonus.
189 Cœleſtinus quartus.
190 Innocentius quartus.
191 Alexander quartus.
192 Vrbanus quattus.
193 Clemens quartus.
194 Gregorius decimus.
195 Innocentius quintus.
196 Adrianus quintus.
197 Iohannes † uigeſimusprimus. *Hic finē Martinus fecit.*
198 Nicolaus tertius.
199 Martinus quartus.
200 Honorius quartus.
201 Nicolaus quartus.
202 Cœleſtinus quintus.
203 Bonifacius octauus.
204 Benedictus undecimus.
205 Clemens quintus.
206 Iohannes uigeſimus ſecũdus.

Primi Indicis finis.

¶ Niſi forent decreta ſummorum Pontificum, hæ Supputationes Martini darent uigintiquatuor Iohannes. Propterea, Leones tantùm nouem ſupputare cœperant ſcribæ: at in Octauo & Nono, exemplaria planè habebãt Nonum & Decimum: ueluti redeũtes ad ſeriem. Nolui ideo mutare, etiam ſi minus decreto quàm ordini reſpondebant. Hoc indicaui, ne quis in nomenclaturæ calculo hæreat: nam ex ordine, Leo Germanus erat uerè decimus, & Leo Florentinus, undecimus: qui tamen ſe decimum ſcripſit in quolibet diplomate, ut parens legibus maiorum ſuorum. Eodem iure idem egerunt Pontifices in Cæſares, quemadmodũ uidebis in illorum ſerie & catalogo: ubi etiam hanc notam (o) addidi, his uidelicet, quos illi uoluerunt ex ſerie deiectos: iuxta Chronicum huius Martini, ſuis Pontificibus magis quàm Imperatoribus attenti.

SERIES IMPERATORVM.

1 IVlius Cæſar.
2 Octauianus Auguſtus.
3 Tiberius primus.
4 Caligula.
5 Claudius Cæſar primus.
6 Claudius Nero.
7 Galba,
Vitellius,
Otto.
8 Veſpaſianus.
9 Titus.
10 Domitianus.
11 Nerua.
12 Traianus.
13 Adrianus.
14 Antoninus Pius.
Imperiũ iam biceps.
15 Antoninus Verus, & † Lucius Commodus.
16 Lucius Aurelius Commodus, & Lucius Antoninus.
17 Ælius Pertinax, & Seuerus.
18 Antoninus, Caracalla & Seuerinus.
19 Macrinus.
20 Marcus Antoninus.
21 Alexander.
22 Maximinus.
23 Gordianus.
Primus Chriſtianus Imperator.
24 Philippus † primus, cum Philippo filio.
25 Decius.
26 Gallus & Voluſianus.
27 Valerianus, Galienus, & Decius iunior.
28 Claudius ſecundus.
29 Aurelianus.
30 Tacitus.
31 Florianus.
32 Probus.
33 Carus, & Carinus, cum Numeriano.
34 Diocletianus, & Maximianus.
Imperiũ Orientis & Occidentis ſimul.
35 Galerius, Conſtantius, & Licinius.
36 Conſtantinus *Magnus*, † primus.
37 Conſtantinus ſecundus.
Conſtans, & Conſtantius.
38 Iulianus.
39 Iouinianus.
40 Valentinianus, & Valens.
41 Valens, Gratianus & Valentinianus.
42 Gratianus, Valentinianus & Theodoſius.
43 Theodoſius primus, & Valentinianus.
44 Arcadius & Honorius.
45 Honorius & Theodoſius.
46 Theodoſius ſecundus, & Valentinianus.
47 Martianus & Valentinus.
48 Leo primus.
49 Zeno.
50 Anaſtaſius.
51 Iuſtinus primus.
52 Iuſtinianus primus.
53 Iuſtinus ſecundus.
54 Tiberius ſecundus.
Imperiũ declinat. Pontificatus pera Mahumet ſpe ſtat.
55 Mauritius. †
56 Phocas. †
57 Heraclius & Conſtantinus. †
58 Conſtantinus tertius.
59 Conſtantinus quartus.
60 Iuſtinianus ſecundus.
61 Leo ſecundus.
62 Tiberius tertius.
63 Iuſtinianus tertius.
64 Philippus ſecundus.
65 Anaſtaſius ſecundus.
66 Theodoſius tertius.
67 Leo tertius.
68 Conſtantinus quintus.
69 Leo quartus.
70 Conſtantinus ſextus.
71 Nicephorus.
72 Michaël.
Imperiũ Occidetis ſolum.
73 Carolus *Magnus* † primus.
74 Lodouicus primus, & Lotharius.
75 Lotharius primus.
76 Lodouicus ſecundus.
77 Carolus ſecundus.
78 Carolus tertius.
79 Arnulphus.

Lodo

80	Lodouicus	tertius.
81	Berengarius	primus.
82	Conradus	(o)
83	Berengarius	ſecundus.
84	Henricus	(o)
85	Berengarius†	tertius.
86	Lotharius	ſecundus.
87	Berengarius	quartus.
88	Otto	primus.
89	Otto	ſecundus.
90	Otto	tertius.
91	Henricus	primus.
92	Conradus	primus.
93	Henricus	ſecundus.
94	Henricus	tertius.
95	Henricus	quartus.
96	Lotharius	tertius.
67	Conradus	ſecundus.
98	Fredericus	primus.
99	Henricus	quintus.
100	Otto	quartus.
101	Fredericus†	ſecundus.
102	Rodulphus.	
103	Adolphus.	
104	Albertus.	
105	Henricus	ſextus.

Hic fuit omiſſus in Vorauuo exemplari.

Hucuſq; Martini chronicum.

Secundi Indicis finis.

HIS ita diſtributis, nil reſtat aliud, niſi ut indicem quid nos fefellit in tali confuſione Prototyporum: quam deprehendere licet uel ex uaria Lectione in margine columnarum poſita. Sic igitur meliori calculo hæc emendabis,

Columna	uerſu	lege
37	28	VI.
38	29	XI.
38	35	XII.
59	32	Sixtus ſecundus,
60	16	Galienus
60	36	Claudius ſecundus,
72	11	Conſtantinus ſecundus,
75	37	Felix ſecundus,
127	48	tertius,
129	19	tertius,
146	21	Valentinus, natione
194	34	tertius,
201	26	quartus,
212	38	quadrageſimonono.

PONTIFI-

PONTIFICVM CATALOGVS ALPHABETICVS.

In hiſce tribus alphabeticis Indicibus hoc ſeruabis, primum numerum denotare columnam, ſecundum uero columnarum uerſum.

A

ADrianus primus 140.11
Adrianus ſecundus 154.30
Adrianus tertius 156.34
Adrianus quartus 201.26
Adrianus quintus 224.19
Agapetus primus 105.24
Agapetus ſecundus 166.22
Agatho 124.3
Alexander primus 39.35
Alexander ſecundus 185.3
Alexander tertius 203.8
Alexander quartus 219.26
Anacletus 37.29
Anaſtaſius primus 81.46
Anaſtaſius ſecundus 97.35
Anaſtaſius tertius 162.30
Anaſtaſius quartus 201.13
Anicetus 45.45
Antheros 55.42

B

Benedictus primus 109.24
Benedictus ſecundus 124.47
Benedictus tertius 152.32
Benedictus quartus 160.31
Benedictus quintus 168.16
Benedictus ſextus 176.10
Benedictus ſeptimus 170.22
Benedictus octauus 178.18
Benedictus nonus 179.10
Benedictus decimus 183.57
Benedictus undecimus 239.38
Bonifacius primus 85.32
Bonifacius ſecundus 103.6
Bonifacius tertius 114.3
Bonifacius quartus 114.9
Bonifacius quintus 116.7
Bonifacius ſextus 158.39
Bonifacius ſeptimus 170.22
Bonifacius octauus 236.25

C

Caius 61.34
Calixtus primus 53.13
Calixtus ſecundus 195.3
CHRISTVS 23.10
Chriſtophorus 160.47
Clemens primus 33.30.& 35.21
Clemens ſecundus 181.31
Clemens tertius 107.13
Clemens quartus 221.24
Clemens quintus 241.25
Cletus 33.48
Cœleſtinus primus 85.43
Cœleſtinus ſecundus 199.10
Cœleſtinus tertius 207.24
Cœleſtinus quartus 217.14
Cœleſtinus quintus 234.23
Conon 126.15
Conſtantinus primus 130.3
Conſtantinus ſecundus 138.37
Cornelius 57.41
Cyriacus 55.27

D

Damaſus primus 77.3
Damaſus ſecundus 181.38
Deodatus 122.24
Deuſdedit 114.47
Dionyſius 59.44
Donnus primus 122.42
Donnus ſecundus 170.18

E

Eleutherus 49.3
Euariſtus 39.12
Eugenius primus 120.32
Eugenius ſecundus 146.12
Eugenius tertius 199.26
Euſebius 67.22
Eutychianus 61.17

F

Fabianus 57.2
Felix primus 61.8
Felix ſecundus 75.37
Felix tertius 95.33
Felix quartus 101.44

N

Formoſus 158,15

G

Gelaſius primus 97.15
Gelaſius ſecundus 193.40
Gregorius primus 111.25
Gregorius ſecundus 130.30
Gregorius tertius 132.36
Gregorius quartus 146.26
Gregorius quintus 174.9
Gregorius ſextus 179.23
Gregorius ſeptimus 179.23
181 17
Gregorius octauus 107.7
Gregorius nonus 215.9
Gregorius decimus 222.6

H

Hilarius 93.3
Honorius primus 116,20
Honorius ſecundus 195.30
Honorius tertius 213.14
Honorius quartus 232.33
Hormiſda 101.10

I

Iginus 43.34
Innocentius primus 83.15
Innocentius ſecundus 19.73
Innocentius tertius 207.35
Innocentius quartus 217.24
Innocentius quintus 222.49
Iohannes primus 101.27
Iohannes ſecundus 103.14
Iohannes tertius 207.32
Iohannes quartus 118.22
Iohannes quintus 126.9
Iohannes (o)
Iohannes ſextus 128.24
Iohannes ſeptimus 128.33
Iohanna 150.48. quæ deberet eſſe octaua in numero (o)
Iohannes octauus 154.48
Iohannes nonus 160.20
Iohannes decimus 162.39
Iohannes udecimus, non numeratus 164.28
Iohannes undecimus 164.42
Iohannes duodecimus 166.33
Iohannes decimustertius 168.40
Iohannes decimusquartus 172.24
Iohannes decimusquintus 172.32
Iohannes decimusſextus 172.37
Iohannes decimusſeptimus 174.24
Iohannes decimusoctauus 176.43
Iohannes decimusnonus 176.48
Iohannes uigeſimus 178.32
Iohãnes uigeſimus primus 224.45
Iohannes uigeſimus ſecundus. columna 246.24
Iulius primus 71.35

L

Lando 162.36
Leo primus 89.3
Leo ſecuudus 124.19
Leo tertius 128.3(o)
Leo quartus 142.49
Leo quintus 148.40
Leo ſextus 160.36
Leo ſeptimus 164.32
Leo octauus 166.3
Leo nonus 168.32
Leo decimus 181.44
Liberius 37.43
Linus 33.9
Lucius primus 59.8
Lucius ſecundus 199.16
Lucius tertius 205.33

M

Marcellus 65.49
Marcellinus 63.20
Marcus 71.26
Martinus primus 120.11
Martinus ſecundus 156.29
Martinus tertius 166.16
Martinus quartus 230.8
Miltiades 67.32

N

Nicolaus primus 152.47
Nicolaus ſecundus 183.42
Nicolaus tertius 226,29,& 228.2
Nicolaus quartus 234.3

P

Paſchalis primus 144.28
Paſchalis ſecundus 191,3
Paulus primus 136.46
Pelagius primus 107.12
Pelagius ſecundus 109.38
Petrus 27.26
Pius 45.7
Pontianus 55.16

R

Romanus 160.9

S

Sabinianus 113.30
Sergius primus 126,25
Sergius ſecundus 148,28
Sergius tertius 162,5
Sergius quartus 178,13
Seuerinus 115,12
Siluerius 103.36
Simplicius 93.30
Siſinnius 128,46
Sixtus primus 41,14
Sixtus ſecundus 59.32
Sixtus tertius 87,27
Sother 47,26
Stephanus primus 59,19
Stephanus ſecundus 136,25
Stephanus tertius 138,47
Stephanus quartus 144,26
Stephanus quintus 156,41
Stephanus ſextus 158,42
Stephanus ſeptimus 164,37
Stephanus octauus 166,8
Stephanus nonus 183,29
Syluester primus 67.40
Sylueſter ſecundus 174.34
Sylueſter tertius 179,15. & 181 14
Symmachus 99.5
Syricius 79.36

T

Teleſphorus 43.6
Theodorus primus 118.39
Theodorus ſecundus 160,16

V

Valentinus 146,21
Victor primus 49.49
Victor ſecundus 183.14
Victor tertius 187.43
Vigilius 103,48
Vitalianus 120.43
Vrbanus primus 53.31
Vrbanus ſecundus 189.5
Vrbanus tertius 205,41
Vrbanus quartus 221,14

Z

Zacharias 134,25
Zepherinus 51.32
Zozimus 85.21

Indicis tertij finis.

IMPERATORVM CATALOGVS ALPHABETICVS.

A

ADolphus 235.34
Adrianus 42.4
Ælius Pertinax 50.40
Albertus 238.13
Alexander 54.29
Anaſtaſius primus 96.10
Anaſtaſius ſecundus 131.3
Antoninus Pius 44.23
Antoninus Verus 44.45
Arcadius 80.45
Arnulphus 159.22
Aurelianus 60.42

B

Berengarius primus 161.18
Berengarius ſecundus 161.40
Berengarius tertius 165.3
Berengarius quartus 165.14

C

Caligula 30.8
Caracalla 52.49
Carolus primus, Magnus 143.21
Carolus ſecundus 155.23
Carolus tertius 157.9
Carus 62.49
Claudius primus 30.22
Claudius ſecundus 60.36
Commodus 48.23
Conradus primus, apud pontifices non numeratur 161.26
Conradus primus 177.3
Conradus ſecundus 196.24
Conſtans 72.11
Conſtantinus 72.42
Conſtantinus primus 66.45
Conſtantinus ſecundus 72.11
Conſtantinus tertius 115.25.& 119 45
Conſtantinus quartus 123.41
Conſtantinus quintus 131.21 & 133 37
Conſtantinus ſextus 141.17

D

Decius 58.29
Decius iunior 60.22
Diocletianus 64.7
Domitianus 36.29

F

Florianus 62.26
Fredericus primus 198.32
Fredericus ſecundus 210.3

G

Galba 34.27
Galerius 66.23
Galienus 60.16
Gallus 58.39
Gordianus 56.35
Gratianus 78.9.32

H

Henricus 161.43. non numeratur apud Pontifices.
Henricus primus 175.14
Henricus ſecundus 180.40
Henricus tertius 184.3
Henricus quartus 192.3
Henricus quintus 204.29
Henricus ſextus 245.46
Heraclius 115.25
Honorius 80.45.& 84.3

I

Iouinianus 76.12
Iulius Cæſar 17.32.& 18.14 & 19.9
Iulianus 74.12
Iuſtinus primus 96.49
Iuſtinus ſecundus 104.41
Iuſtinianus primus 100.30
Iuſtinianus ſecundus 127.11
Iuſtinianus tertius 129.19

L

Leo primus 90.33
Leo ſecundus 127.35
Leo tertius 131.21
Leo quartus 141.9
Lodouicus primus 147.18
Lodouicus ſecundus 153.18
Lodouicus tertius 159.43
Lotharius primus 147.18.& 151 16
Lotharius ſecundus 165.8
Lotharius tertius 194.34

M

Macrinus 54.15
Marcus Antoninus 54.19
Mar-

Martianus 90.13
Mauritius 110.19
Maximianus 64.7
Maximinus 56.24
Michaël 143.11

N

Nero 32.23
Nerua 38.30
Nicephorus 143.5

O

Octauianus Auguſtus 19.9.& 20.24. & 24.10
Otto primus 165.48
Otto ſecundus 169.6
Otto tertius 171.41
Otto quartus 208.29

P

Philippus primus 56.48
Philippus ſecundus 129.43
Phocas 115.3
Probus 62.19

R

Rodolphus 229.26

S

Seuerus 52.12

T

Tacitus 62.20
Theodoſius primus 80.6
Theodoſius ſecundus 86.12
Theodoſius tertius 131.13
Tiberius primus 28.3
Tiberius ſecundus 108.32
Tiberius tertius 127.48
Titus 36.2
Traianus 38.36

V

Valens 78.9
Valentinus 90.13
Valentinianus 76.18.& 78.9
Valerianus 58.46
Veſpaſianus 34.32

Z

Zeno 94.3

FINIS.

Indicis quarti finis.

RERVM ET VERBORVM
INDEX LOCVPLETISSIMVS.

A

ABACVC columna 3. uerſu 39.
Abacuc corpus. 82 5
Abbatis ſancti Pontij 250.2
Abdon 4.39
Abel 163.45
Abel fratricida. 216.17.19. occiſus 28
Abia princeps 117.39
Abienus 118.12
Abraham 3.22.35
Abſynthio ſtrãgulatus.170.15
Acacius Conſtantinopolitanus 95.48 50
Achab 5.45
Achaia Romanis ſubiugata. 16 29
Achas 4.14.& 6.27
Achona Saracenis capta. col. 235 22
Achon, Ptolemais olim 188.16
Acta Apoſtolorum metricè. 100 48
Adalbertus martyr. 173.23
Adelbertus Bohemus. 171.22
Adolphus. 235.47.& 238.3
Adolphus rex Anglorum. col. 143 45
Adrianus Anglus apoſtolus Albanenſium. 201.26.29.31
Adrianus Chriſtianis fauet. col. 44 9
Adrianus legũ conditor. 42.10
Adrianus Traiani nepos. 42.13
Adriani columna. 7.50.& 42 22
Adriani gener, Pius 44.29
Adriani mores. 42.10.23.& 44.25 29
Adriani palatium 7.48
Adriani primi opera. 140.25
Ægidius Græcus 132.2
Ægidij comes 186.42
Ægyptus Sumacbis Syluius. 5 35
Ælius Adrianus. 42.45.6
Ælius Adrianus Hieruſalem reparauit 188.37
Ælij Pertinacis 52.7
Ælij Seueri mores 52.32
Ælia, Hieruſalem 42.42
Æmilius 13.47
Æneas Syluius 5.29
Æneas. 4.34.44.& 5.8.& 6 24
Æneæ filius 7.3
Æſculapij & Iouis templum. 10 5
Agapetus, Eutycheum ſanat. 100 32
Agapetus paſſus 59.38
Agareni Calabriam inuadunt. 169 30
Agarus Alapiæ rex Ediſſam cepit 200.2
Agaro Chriſtus ſcripſit, 200.4
Agatha paſſa 66.8
Agaunum in Galliis. 64.26.et 99 39
Agmundus rex Longobardorum 92.32
Agnes paſſa 66.7
Agrippa 38.13.23
Agrippa Syluius 5.45
Agrippinæ thermæ 8.27
Alapiæ rex Ediſſam cepit, col. 198 43
Alaricus Arianus 104.34
Alaricus Gothorum rex. 82.15
Alarici mors 82.24
Alarici ſepultura mira. 82.27
Alba Syluius 5.34
Albani 10.48.49
Albani reges unde dicti. 5.22
Albanenſes 7.22
Albanenſis epiſcopus. 21.12
Albanum ciuitas unde. 5.7.22
Albanum crematur 202.4
Albericus 162.50
Albertus Bohemus 173.23
Albertus occiſus 243.42
Albinus, Alcuinus 142.7.30
Albis fluuius 19.29
Albula fluuius. 12.33.40.& 426 42
Albula, Tiberis fluuius. 5.42
Alcuinus Anglus Caroli Magni præceptor 142.8
Alebrandus rex Longobardorum 132.49
Alemanni à Pipino debellati. 132 23
Alemanni uicti 60.39
Alexander Magnus. 3.25.& 12.50.& 13 7
Alexander Magnus iuuenis intoxicatus 13.9
Alexandri imperatoris mores 54 30
Alexandria 205.8
Alexandrina eccleſia. 29.13
Alexandrinæ thermæ 8.27
Alexius 83.38
Alexius Græcus 257.45
Almageſtum 46.33
Almarici Carnotenſis error. 209.44.& 211 2
Almarici opera Pariſijs combuſta 211.32
Alpais meretrix 128.12
Alphonſus Arragonus papæ reconciliatus. 236.49.50.& 237 2
Altare beati Petri. 70.32.& 72 2
Altare Sixti 43.3
Altinus 89.18
Altiſiodori bellum 151.25
Aluerniæ pugnatum cum Atila 88.17
Amanus Aurelianenſis 178.8
Ambronates Galli 17.8
Ambroſius. 77.37.et 78.6.15
Ambroſius hymnos compoſuit 80 16
Amulius Syluius 6.5.21
Anacletus Græcus 37.47
Anaſtaſius paſſus 116.36
Anaſtaſius patriarcha. 133.47
Anaſtaſij imperatoris mors. 96 39
Anaſtaſij oſſa 118.33
Anaſtaſia paſſa 66.6
Anaxagoras 11.40
Anchiſes 4.45.47
Ancus rex 11.5.7
Andreæ apoſtoli oſſa. 72.34
Angelus diuus 171.47
Angelus terreſtris, quis fuit. 111 43
Angeli æquiuocatio decepit Conſtantinopolitanos. col. 208 3.5
Anglia Eboraci 52.32
Anglia martyrio paſſa 66.18
Angliam Dani uaſtant 153.34
Anglus, Papæ tributarius. 148.49.& 150.2
Angli & Galli bellantur inter ſe 231.35

Anglorum rex reconciliatur Gallo 241.10
Annibal 15.8.47
Annibal & Scipio colloquuntur 15.31
Annibal Pœnorum imperator. 14 14
Annibal ſenior 13.33
Anſegiſus Senonenſis 156.15
Anſelmus abbas 189.12
Anſer, Capitolij cuſtos 12.35
Anthemius Arianus 103.19 42.& 105.15
Antiochia, capta à Soldano. 220 30
Antiochena ſedes, prior tempore: Romana, dignitate 31.26
Antiochia à Saracenis capta 119 13
Antiochia terræmotu ſubuerſa 100.27.& 103.47
Antiochiæ Petrus ſedit 27.33
Antiochus contra Romanos. 15 44
Antiſymoniacus Leo 114.40
Antonius monachus 72.23
Antonianæ thermæ 8.26
Antoninus Pius, Adriani gener 44.29
Antonini columna 7.48
Antonini palatium 7.50
Antonini Pij mores 44.35 & 46.4
AP Apennini montes 14.26.27
Aphrica 4.48.50
Aphricam Saraceni occupant. 121 10
Aphricanus 56.44
Apocriſarij Romanæ eccleſiæ 120 3
Apollinaris 29.5.& 49.33
Apollinaris Antiochenus. 77 33 34
Appius Claudius 12.1
Appia porta 7.25
Appia uia, ab Appio ſtrata. 13 3
Apulia 13.12
Apuliæ regnũ occupauit Henricus quintus 206.8
Apuliæ regnum quondam felix 191.18
Apuliam Fredericus ingreditur 219.7
Apuliam inuadit Otto quartus 208.39
Apuliam Saraceni deuaſtant. 148 11
AQ Aquæ Saluiæ 31.31.& 116 49
Aquila interpres 44.6
AR Ara filij Dei 24.47
Arath olim Ediſſa 198.44
Arator poëta 100.47
Arburus 106.2
Arcadius excõmunicatur 85.8
Arcadij mores 82.12
Archidiaconus cardinalis, quinam 22.16
Archiepiſcopatus quatuor fecit Carolus magnus 146 50.& 147.2
Archiflamines 49.19
Aretium 11.29
Argini 6.44
Ariani regnant 86.20
Arius damnatus 71.47
Ariminum conditum 13.4
Ariſtoteles Platonem audiuit 11 41
Arma ex auro et argẽto 16.10
Armannus combuſtus poſt ſepulturam 137.34
Armenij Chriſtiani 106.48
Arnoldus de Pelagrua 243 26
Arnoldus de Via, cardinalis. 243 26
Arnoldus prædicator 196 27. ſuſpenſus 32
Arnulphus 99.35.& 15. 21.36
Arſaces 210.23
Arſenius 80.18.& 81.18
Artulphus rex Alarici affinis 82 30
Arturus Britannus 93.20
Arturi mors incognita. 65.27
AS Aſa 5.37
Asbeſton 9.3
Aſcalona capta à Chriſtianis 196 34
Aſcanius 4.45.& 5.20 21 27
Aſculum obſeſſum 17.47
Aſdrubales duo 16.9
Aſiã Traianus occupat 38.18
Aſinaria porta 7.27
Aßidentes 20.47.& 21.1
Aßiſtentes 20.48.& 21.4
Aſſuerus rex 12.32
Aſtronomia in Coloſſeo. 9.48
Aſtulphus 135.7.9.15.& 136.30.et 139.16.18.32
Aſtulphus rex Longobardiæ 106.37
Aſylum templum 8.34.42
AT Athanaſius 72.38.& 73 2. 12
Athanaſius Conſtantinopolitanus damnatur 103.3
Athanaſius obijt 79.2
Atila à Leone papa ſedatus. 88 33
Atila rex Hunnorum 88.6
Atilæ mors 88.36
Attelas, Campaniæ urbs. 26. 44 45
Atticum bellum 19.13
Attilius Regulus 13.37
AV Auares 138.13
Auentinus mons 7.5.& 9. 8.& 10.25
Auentinus rex 5.50.& 6. 3.& 7.5
Auguria Remi & Romuli. 10 24
Auguſtus ſalutatus Octauianus 26.12
Auguſtus unde dictus 19.19
Auguſta uxor Tiberij ſolicita 103 43
Auguſtinus monachus Saxones conuertit 110.42
Auguſtinus quondam Manichæus 80.20
Auguſtini mors 86.48
Auguſtini oſſa 131.32
Auguſtulus 90.49.& 92.6
Auguſtinus 81.8.& 84.34
Auitus Viennenſis Galliam ab Arianis defendit 97.30
Aurea uirgo 119.8
Aurelia uia 60.14
Aureorũ anulorum modi tres 14 44
Aurelium, Genabũ eſt. 61.14
Auſtria 137.19
AX Aymundus 153.37
AZ Azulphus 142.39

B

BA BAbembergenſis eccleſia. 175 30
Babembergenſis urbs 175.47
Babylon quomodo capta fuit. 3 14
Babylonia, magna 12.19
Babyloniæ deſcriptio 4.2

Babyloniam Traianus occupat 38.38
Babylonicũ regnum 3.22.40
Babylonicæ hiſtoriæ 3.30
Bacchi & Saturni templum. 9 24
Bagrada fluuius 13.40
Balduinus, Flandriæ comes. 206 41
Baonenſes 189.15
Barbari à Pipino debellati. 132 24
Barbatus Beneuentanus. col. 106 32
Barlaham 77.31
Barnabæ corpus. 94. 13. & 97 26
Barrabas Arianus 96.23
Bartholomeus apoſtolus. col. 173 27
Bartholomei corpus 106.43
Bartholomei oſſa 169.12
Baſcentus fluuius 82.26
Baſilius 77.41
Baſinus Turingorũ rex 100.16
Baſina regina 100.18
Baſſus calumniator 87.36
Bauari debellati à Lanfrido. 135. 45
Beda presbyter 127.29
Begartorum ſecta 244.25
Beguinarum ſecta 244.26
Bela Atilæ frater 88.7.9.28
Beliſarius patritius. 100. 38 & 102. 22.47. & 105.4
Bellum ciuile crudele. 17.50 & 18 1.2
Bellum inteſtinum 17.25
Bellum ſeruile 16.38
Belli nerui abſumpti, terram ſanctam perdiderunt. 227.2
Belli pactum inter Petrum & Carolum 233.8
Bella ciuilia quinque 19.12
Benedictus 102.15
Benedictus Caietanus 236.29
Benedictus re et nomine 126.4
Benedicti corpus 134.48
Beneuentum conditum 13.4
Beneuentana eccleſia rebellis 124 10.34
Beniamin 77.50
Berengarius fugatus 161.11
Berengarius reſipiſcit 132.44
Berengarius Turonenſis Galliam infeſtat 182.36
Bernardus Francofordiæ prædicauit 199.43
Bernardus iuuenis fuit monachus 193.8
Bernardi prædicatione, accurritur ad Hieruſalem 188.47
Bertrandus de Gotho, Clemẽs papa 241.30
Biblia uerſa à Hieronymo. 80 13. & 81 3
Bibliotheca Adriani 44.14
Bibliotheca publica Romæ. 8 46
Bibliotheca uiginti octo Romæ 46.47
Bienna 134.22
Blaſius epiſcopus. 74. 49. & 76 3
Bleſenſis comes 186.41
Bleſiæ dux 212.46
Boamundus dux. 189.3
Boëtania ſylua 137.40
Boëthius 99.19
Bohemi duces baptizati 149.2
Bohemos Lotharius inuadit. 194 35
Boleslaus 163.6
Bonifacius epiſcopus 132.3
Bonifacius Maguntinus 137.19
Bonomundus 146.12
Brachium ſancti Simeonis. 145 35
Brendanus 107.21
Brigida 100.10
Britannia 30.26
Britannia martyrio paſſa eſt. 66 17
Britanniam Lodouicus cepit. 149 6
Britannicus 30.48
Britones Gallenſes 110.46
Brixia obſeſſa 247.11
Bruno Colonienſis 193.37
Bruno Gregorius 174.13
Bruno Tullenſis 183.5
Brutus 11.39. & 12.12
Bruti & Caßij bellum. 19.14
Bulgari Iuſtiniano fauẽt 129.10
Bulgari trans Mæotides Romam uaſtant 127.2
Burdinus papa. 192. 34.41. & 195.16
Burgundia à Pipinio debellata 132.26
Burgundia debellata ab Eudone 135.48
Byrſæ arx 16.14
Byzantium conditum 11.3

C

Caballi marmorei ubi. 9 24 26
Cadulus 180.50
Cadulus Parmenſis 185.10.15
Ceſar Auguſtus 20.24
Ceſar contra Pompeiũ 18.28
Ceſaris Iulij mors 18.38. & 19 1
Ceſaris mutatorium 9.3
Ceſaris ſtatua, de cœlo tacta. 18 46
Ceſares, Romani reges. 30.16
Ceſarea uxor regis Perſarum conuerſa 125.39
Caius Ceſar 18.14
Caius Manlius 17.7
Caij papæ epiſtola 63.16
Calices argentei dati eccleſijs. 209 5
Caligulæ mores 30.10
Caligulæ mors 30.29
Caligulæ patruus, Claudius. 30 24
Calixtus primus 26.42
Calpetus Syluius 5.39.41
Calx farinæ immixta 198.8
Camerarius Imperij. 173.46 & 175.6
Camerinenſes 7.12
Cameſes 6.34
Camilli palatium 8.3
Camiſia beatæ Mariæ. 145.34
Campania, æqualis Romæ aut Carthagini 13.15
Campaniæ caput Capua. 13 14 15
Campaniæ fertilitas 13.12
Campenneti 7.12
Canapara 8.40
Cancellarij Imperij tres. 173 41. & 175.3
Canoſa uicus Apuliæ 14.36
Capena porta 7.24
Capis Syluius 5.37
Capitolium 6.40.45
Capitolium ab anſere ſeruatum 12.35
Capitolium deſtructũ. 187.32
Capitolium, quis incepit 11.12
Capitolium unde dictum. 11 12 18
Capitolij deſcriptio. 8.29.32
Capitolij pars de cœlo concremata 53.26
Capreæ palus 10.29

Capi-

Capua caput Campaniæ. 13 24 15
Capuam 5.38
Caracallæ mores 54.1.7
Carbunculus precioſiſsimus. 242 41
Carcer Tullianus 9.42
Cardinalis archidiaconus quis. 22 16
Cardinales diaconi 22.13
Cardinales epiſcopi qui. 11.7
Cardinales presbyteri qui. col. 21 20
Cardinales quinquaginta unus. 22 34
Cardinalium officia. 21.1.2 3 & deinceps
Cardinalium reſtitutio ſuſpenſa. 223.38
Cari imperatoris mores. col. 64 2
Cariſtia frumenti & uini. col. 247 29
Carolus Caluus 155.28
Carolus Groſſus 156.9
Carolus Magnus Francorum rex 143.25
Carolus Magnus Pipini filius. 139.45. & 140.17
Carolus Martellus. 133.23. & 135.40. & 137.10
Carolus Pipini pater. 132.20. & 134 16
Carolus rebelles caſtigat. col. 235 8
Caroli Magni, mores. 143.46. & 145.2.9.11.17
Caroli Magni proles. 147 48.11 26
Caroli Siculi obitus 232.30
Carolomãnus. 134.33. & 135 33. & 137.17.18.21 46. & 155.4
Carolopolis 156.7
Carthago 4.48. & 5.31
Carthago capta 15.13.35
Carthago caput Aphricæ. col. 13 30
Carthago deſcripta 16.16
Carthago noua 25.23
Carthago quando condita. col. 13 32
Carthago reſtituitur. 16.46
Carthaginis ſitus 16.22
Carthaginenſe regnum 3.23
Carthaginenſes 15.18
Carthularium Romæ 8.46
Carthuſienſium ordo incipit. 189 2
Caſsinenſe monaſterium. 134. 44.50. & 137.36
Caſsiodorus Rauennæ ſenator 204 8
Caſtinus 93.32
Cataclyſmus 111.10
Cataphrygæ hæretici. 47.44 & 83 26
Catarina paſſa 66.43
Catatumbæ 7.25
Cathinienſis ciuitas exuſta. col. 17 8.4
Catilinæ palatium 8.10
CE Cecilia paſſa 55.5
Ceciliæ corpus 244.42
Celenenſes 7.22
Cenſus 11.16
Centiloquia 46.55
Centius. 185.48. & 187.6
Centumſellenſis portus. colũ. 146 46
Cereris & Telluris templum. 8 40
CH Choëret rex Angliæ. 130.11
Chorus nouæ Hieruſalem. col. 175 11
Chriſtus pontifex 23.4.16
Chriſtus, quando natus. 3.18. & 20 28
Chriſtus, ſummus põtifex. col. 30 41
Chriſti ætas 13.17
Chriſti baptiſmus 27.14
Chriſti infantia. 15.33. & 17 2
Chriſti lancea 189.42
Chriſti laus à Ioſepho. 18.34
Chriſti paſsio 27.18
Chriſti primũ miraculũ 27.26
Chriſti tunica 110.36
Chriſtianus Imperator primus 56 48
Chriſtiani capti, liberè dimiſsi. 225 35
Chriſtiani interfecti Cæſareæ. 104 22
Chriſtianorũ oppreſsio in terra ſancta 189.32
Chriſtianæ locus 103.2
Chronicum iſtud unde deſumptum 1.31. & 2.1
Chronicum Euſebij ab alijs diſſentit 37.50
Chryſogonus paſſus 66.9
CI Ciborion 197.37
Ciceronis palatium 8.19
Ciceronis templum 9.40
Circus primus 11.10.11
Circus Priſci Tarquinij 9.8
Ciſtercium 193.11.12
Ciſtercium monaſterium. col. 189 48
Ciſtercienſis ordo 163.42
Ciſtercienſes monachi Albaniã conuertunt 208.29
Ciuile bellum, decennale. 18.8
Ciuitas tota martyrio cremata 66 14
CL Clades magna 111.2
Clara canonizata 219.40
Claraualis 193.13
Claromontis 197.29
Claudius paſſus 65.19
Claudij mores 30.29
Claudij palatium 7.49
Clauſtrum ſancti Laurentij. 207 27
Clauus Domini 245.32
Cletus Romanus 37.46
Clementis corpus 154.27
Clementis epiſtola ad Iacobum 35.36
Clementis quarti mores. col. 221 29
Clementinæ publicatæ. 250.13
Cloacæ Vrbis, à quo factæ. col. 11 11
Clodoueus. 100.21. & 104.33
Clodoueus à Remigio baptizatus 99.24
Clotarius rex Sueſsionis. col. 207 5
Cluniacum. 192.36. & 193 48. & 195.12
Cluniacenſe monaſteriũ à quo fundatum 161.25
Cluſinum 11.26
CN Cneus & Caius 13.35
CO Codex 100.35
Cœleſtini hæretici 83.28
Cœmiterium Calipodij. 71.42
Cœmiterium Calixti 53.22
Cœmiterium Priſcillæ 67.19
Coliſeus erigitur 34.23
Collina porta. 7.36. & 15.14
Colliſeum 8.43.49
Colomannus 212.44
Colonenſium factio 236.36
Coloniæ horribilis tempeſtas. 154 8
Colonia Agrippina 90.10.26
Coloniæ pontes duo 143.44

Coloſſus erigitur 34.23
Coloſſei templum 9.47.48
Columba paſſa 62.10
Columba tabellio fuit. 188.18
Columbanus 127.31
Columbanus, ex Hibernia in Burgundiam uenit. 12.31
Columna Adriani 7.48
Columna Antonini 7.50
Columna Iulia 18.45.46
Cometes. 218.44. et 217.29 & 249.48. & 251.2. 6
Commodi et eius uxoris mores 50.2.6.11 14
Commodi mors 50.11.15
Cõmodius, September menſis. 50 6
Compoſtellanus epiſcopus. col. 194 24
Concilia. 182.42. & 99.44 et 101.3. & 184.18.23. & 187.9. & 197.39. & 219 4

CONCILIA

Concilium Aquileiæ 127.41
Alexandrinum 51.10
Campanenſe 63.27
Carthaginenſe 84.15
Chalcedonicum, tertium. 89.19. & 90.40
Chalcedonenſe quartum. 89 44
Claremontenſe 189.25
Conſtãtinopolitanum. col. 79.21. & 81.5
Conſtantinopolitanũ, ſextum. 123.47. & 124 14. & 125.14. & 127 20
Conſtantinopolitanũ. col. 149 35
Ephesinum. 86.25. & 87 15
Florentiæ 193.22
Generale 209.21.28
Lugdunenſe. 217.16. & 221.20 29
Mantuæ 185.21
Nicenum 68.4. et 142.37
Pariſijs 240.7
Rauennæ 160.25
Remis. 172.9. & 201.4
Romæ. 57.32. & 120.30. et 121.17. & 134.9. & 140.37.43. & 203.38. & 215.22
Turonis. 189.35. & 201 38. & 205 24
Viennæ Galliarum. 242 34. & 247 32
Vormaciæ 134.41
Concordius 47.27
Concordiæ templum 8.39
Concordiæ & Pietatis templũ 8 45
Conradus Frederici filius. col. 216 24
Conradus primus, legum conditor 177.7
Conradi caſus. 177.19. & 180.5 29
Cõradi reges, plures quam Imperatores 175.27
Conradi uiſio 177.30
Conradinus 219.32.35.49
Conradinus decollatus 221.45
Conſtantius Arianus 72.21
Conſtantia regis Siciliæ filia. 206 5
Conſtantinus 9.14
Conſtantinus Chriſtianos liberos fecit 66.49
Conſtantinus deuotiſſimus. col. 70 2
Conſtãtinus eccleſiam ſtructor. 69.3.24 26
Conſtantinus imperator, tertius, hæreticus 121.32
Conſtantinus Magnus. 66.47
Conſtantinus nothus 66.31
Conſtantini filia Frederici mater 192.18
Conſtantini palatium 8.8
Conſtantini quarti mores. col. 125.2 35
Conſtantinopolis, Byzantium. 21.3 4
Conſtantinopolis capta à Saracenis 131.24
Conſtantinopolis capta. 206 40. & 209 12
Cõſtãtinopolitani decepti prophetia 207.45. & 209.2
Conſtitutiones Agapeti primi. 103 28
Alexandri. 39.39. & 41 4
Ambroſij 79.18
Anacleti. 27.34. 39. & 39 2
Anaſtaſij primi. 81.49 & 83.5 9
Anaſtaſij ſecundi. 97.38
Aniceti. 45.50. & 46.2
Antheri 55.45
Benedicti tertij 152.37
Bonifacij primi 85.37
Bonifacij ſecũdi. 103.10
Bonifacij tertij 114.5
Bonifacij quarti. 114.34 & 237.43. & 238 41.116 12
Bonifacij octaui. 236.12
Caij 61.39. & 63.7
Clementis primi. 35.27. & 37 18
Clementis quinti. 241.48 & 246 6

CONSTITVTIONES

Cleti 35.9
Cœleſtini primi. 85.48 & 87 2
Cœleſtini quinti 236.9
Cornelij 57.44
Damaſi. 77.15.22. & 79.9 15
Dionyſij 59.48. & 61.2
Eleutherij 49.37
Euariſti 39.18
Eutychiani 60.22
Fabiani 57.10
Felicis primi 60.12
Felicis ſecundi 75.40
Felicis tertij. 45.42. & 97 8
Felicis quarti 101.49
Gelaſij 97.12
Gregorij primi. 111.46 & 113.2.6.7 9
Gregorij ſecundi. 130 35. & 133 41
Hilarij 93.7
Honorij primi. 116.36
Hormiſdæ 101.31
Igini 43.38.40
Innocentij primi. 81.19 23.30.33.39.43.50
Iulij primi 71.19
Leonis primi 89.14
Leonis ſecundi 124 24 40
Leonis quarti 6
Leonis quinti 150.32
Lini 33.12
Lucij 59.12
Mamerti 91.21
Marcelli 67.5
Marci 71.29
Miltiadis 67.35
Pauli primi 138.2
Pelagij primi 107.18
Petri 29.48. & 31.2
Pij pontificis 45.16

Pabie

CONSTITVTIONES
Sabiniani 113.32
Sergij primi 126.31
Simplicij 93.40.& 95 3
Sixti primi 41.18
Sixti ſecundi 59.36
Sixti tertij 87.32
Sotheris 47.31
Stephani primi 59.22
Stephani tertij 140.6
Syluestri. 67. 44. & 71 3
Symmachi 99.10
Syricij 79.42
Teleſphori 43.10
Theodori primi. 118. 45
Victoris 51.4
Vigilij 105.11
Vitaliani 120.49
Zepherini. 51.36.& 53 1
Zozimi 85.16
Conſules quando cœperint. 11 32.& 12 21
Conſules quando ceſſarunt. 12 30
Conthes ſoror beati Martini. 87 12
Corbcia monaſterium. 149.30
Corinthum deſtruitur. 16.28
Corinthia uaſa. 16.3 32.33
Cornelius Lentulus 16.27
Cornelius papa 31.33.46
Cornelius Scipio 15.46
Corpora martyrum quatuor millia ducenta ſexagintaduo, ſimul 93.12
Corſona 374
Corſona euerſa 129.31
Corſona, exilij locus. 120.26. & 121.24.et 127.28.33. & 129 4
Cortrati bellum 240.17
Corybantij rex. 6.49
Coſmus paſſus 66.12
Coſroes Perſa. 115.35.43.et 117 13
CR Crepitus uentris 30.38
Creſcentius patritius 172.43 47 et 1737.13 & 174 4
Creta 4.16.18
Cromatius 9.50
Cromatij palatium 8.5
Crucis lignum. 115.41. & 117 12
Crucis pars 145.32
Crudelitas Iuſtiniani tertij.col. 129.13. 32.35.36
Crudelitas Panormitanorum. 231.25
Crux Domini 117.49 & 119.6.20.& 126 41
Crypta Romæ 87.43
Crypta ſancti Michaelis. 97.25
CY Cybeles 114.26
Cybelis templum 9.18.33
Cyburium argenteum. 246.16
Cymbrum templum 9.17
Cymbrinum templum cur extructum 17.23
Cymbri 17.8.14.15
Cymbri, Germani 9.17
Cyprianus 58.43
Cyprianus paſſus 60.14
Cyrillus 84.18
Cyrillus Cyrenorum epiſcopus 37.8
Cyrillus diaconus 74.37
Cyrillus Sclauorum apoſtolus. 154 15
Cyrillus rex. 3.38.40.& 11. 20.& 12 19

D

DA Dacos uicit Octauianus. 26 13
Dæmones Chriſtianos uexant 114.32
Damaſus papa, poeta 77.8
Damianus 49.15
Damianus paſſus 66.12
Damiata capta 212.12
Dani Angliam uaſtant. 153 34 36
Dani multi, conuerſi 147.48
Dapifer Imperij 173.48. & 175 5
Dardanus 158.25
Dauid occiſus à ſuis Tartaris. 208 11
DE Decius iunior Cæſar 58.10
Decij mores 58.31
Decretum 198.28
Decretales Honorij 213.27
Decretales Innocētij. 207.47
Decretaliū ſextus liber. 236.48
Decretalium ſeptimus liber. 246 9
Decretalium uolumen unum. 218 31
Defunctorum feſtum. 114.43
Deſiderius abbas Caßinenſis. 187 47
Deſiderius rex 139.36.& 140.20.& 143 47
DI Diabolus ſpecie Moſi Iudæos perdit 86.28
Diaconi cardinales 22.13
Dialogorum liberi 134.31
Dianæ & Iouis templum. 9. 22 23
Dictatores cur creati 12.16
Didatus Oxonienſis epiſcopus. 208 22
Dido 448.50
Didymus Alexādrinus. 77.44
Digeſtum 100.35
Diocletianæ thermæ 8.26
Dionyſius 49.34
Dionyſius Areopagita paſſus. 38 2
Dionyſius Mediolanēſis. 72.41
Dioſcori Alexandrini error. 89.49.& 90.17.et 90.36
Diſcipuli Domini ſeptuagintaduo 29.19
Diſſenſio plebis à Senatu Romæ 12.18
Diſſenſio Romæ 16.49.50
Diuus primus inter Cæſares. 30 32
DO Domine quò uadis, uia Romæ. 7 2
Dominicus Hiſpanis. 313 42 47
Dominicus, pater Prædicantium 208.28
Dominicus ſepultus Bononiæ 217 5
Domitianus frater Titi. 36.31
Domitianus, Veſpaſiani filius. 36 44
Domitiani mors 36.49
Domitiani mores 36.35
Domitiani palatium 9.11
Domitianæ thermæ 8.26
Domus meritoria 10.2
Donatus Apher hæreticus. 68 11
Donatus Epirenſis 80.47
Donatus grammaticus diui Hieronymi præceptor 72.30
DR Draco Romæ 8.41
DV Duellum Galli & Romani. 12 74
Dulcinus, hæreticus. 243.21

E

EC Ecclesia, orbis mater Romæ 69.14
Eccleſia Orientis prius Hebraicè agebat 44.20
Eccleſia regalis Pariſiis. 99.25

Eccle-

Eccleſia Romana, quando prædia habuit 55.8
Adriani, in palatio 22.21
Agapeti 95.29
Agathæ 22.30
Agnetis 7.31
Agnetis, ab Heraclio facta 118.6
Anaſtaſiæ 21.28
Angeli. 9.44. & 21.26
Apoſtolorum 21.43
Balbinæ. 9.1. & 21.36
Bebianæ quis ædificauit. 93 10
Ceciliæ. 21. 27. et 114.48
Chryſogoni 21.26
Clementis 21.49
Conſtantiana. 99.47. & 209 20
Coſmæ & Damiani in palatio 22.20
Crucis 7.29
Crucis, dicta In Hieruſalem 22.8
Cyriaci in thermis. 21.44
Euſebij 21.45
Euſtachij 22.27
Felicis Pincis 7.33
Georgij, in palatio 22.22
Iohannis & Pauli. 22.10
Iohãnis Lateranenſis cõbuſta 242.13
Laurentij 7.30
Laurentij, à quo ſtructa. 69 8
Laurentij in Damaſo. 21 29
Laurẽtij in Lucina. 22.7
Luciæ, in caput Sabinæ. 22 32
Luciæ, in circo palatij. 22 18
Marcelli 21.39
Marcellini & Petri. col. 153 11
Mariæ ad præſepe, à quo ædificata 87.40
Mariæ Ara cœli, unde ſic dicta 26.6
Mariæ de Fontana. 9.19
Mariæ de Minerua. 9.17
Mariæ de populo. 7.34
Mariæ et martyrũ. 123.6
Mariæ, in Aquario. 22.28
Mariæ in Capitolio. 26.4
Mariæ, in Dominica. col. 22 16
Mariæ, in porticu. 22. 24
Mariæ, in Schola Græca. 22 23
Mariæ, in uia lata. 22.29
Mariæ maioris. 9. 15. 18. & 17. 24. et 21.41
Mariæ Nouæ. 8.45. & 22 19
Mariæ Rotundæ, ædificata à Calixto 53.18
Mariæ Rotundæ. 9.33. & 114 21
Mariæ trans Tiberim. 10.1. & 21 25
Mariæ trãs Tiberim conſecrata 209.28
Martini, à Gregorio reædificata 146.29
Martini in monte. 21.31
Mauritij 21.30
Nerei & Achillei. 21.27
Nicolai 9.42
Nicolai, in carcere Tulliano 22.25
Pancratij 118.7
Pauli 7. 24. & 21.33
Petri 7.36. & 11.24
Petri ſpoliata 146.50
Petri à Bonifacio deprædata 170.29
Petri ad uincula. 9.21. & 22 6
Petri & Marcellini. 7. 41. & 21 48
Potentianæ 21.46
Praxedis. 22. 9. et 146.4
Quatuor coronatorum. 22 11
Quirici 22.32
Ruffinæ 21.15
Sabinæ. 7. 32. & 21.24
Saluatoris 22.18
Saluatoris à Conſtantino facta 69.20
Sancta ſanctorum dicta. 213 26
Sixti 21.38
Spiritus 7.1
Stephani, à quo ædificata 93.35
Stephani in monte. 22.9
Stephani in piſcina 9.47
Stephani Rotundi. 9.40
Suſannæ 21.40
Syluestri 17.1
Vitalis 21.47
Eccleſia uirginis Mariæ, Aquiſgrani 145.38
Eccleſiæ collegiales quatuor. 250 19
Eccleſiis dantur theſauri Imperatorum 53.17
Eccleſias tot ædificauit Carolus Magnus, quot ſunt literæ in alphabeto 145.40
Eccleſiarum omnium caput. 114.17 18
Eccleſiarum prælatis Carolus Magnus theſauros tradidit. 147 14
Eclipſis Solis 245.35
Ediſſa, quæ & Arath olim dicebatur 198.45
Edmundus quando canonizatus 217.43
Eduardus Anglus ſerè occiſus. 229 20
Eduardus rex Angliæ. 171 36. & 225.46. et 235.44
Eduergia canonizata. 221.43
Effren 77.50
Egeſippus 48.24
Elciſa Tuſciæ ciuitas. 198.27
Elephantus 9.39
Elephantes primò uiſi Romæ 13 27
Eleutherus papa 110.48
Eligius 119.9
Eliſabet uidua 214.15
Emanuel Conſtantinopolitanus 203.42
Emeritana prouincia. 194.14
Empiretarũ rex captiuus. col. 206 11
Engilrandus Normanus ſuſpenſus 249.15
Enſifer Imperij. 273.49. & 175 5
Epiphanius 73.7
Epiſcopi cardinales qui. 22.7
Epiſcopi uicarij papæ qui ſint 21 17
Epiſcopatus multi conſtituti. 248.43. & 250.4. & deinceps
Epitaphium gigantis. 182.10
Equus æreus Romæ cur poſitus 8.9
Equi duo ærei Romæ 9.11
Eſdras 3.38
Eſquilinus mons 9.35
Ethna mons. 16.36. & 17.4
Euander 5.7.12
Euander rex Arcadiæ 6.43

Euan-

Euangelia aurea & gemmata 122.8
Eudo, Aquitaniæ dux. 135.46
Eueldus Danus 147.46
Euentius presbyter 39.45
Eugeniæ hiſtoria 50.19
Eugenius papa 188.47
Euphemianus 83.36
Euphemiani palatium 8.6
Euphrates fluuius 3.47
Euſebius Cæſarienſis 73.4
Euſebius presbyter, paſſus. 75 33
Euſebius Vercellenſis. 72.39
Euſtathius Placidus 40.33
Euſtochium Romana 81.15
Eutherius Aurelianẽſis 137.8
Eutyches error 89.13.48
Euxodia 85.13
Exaltatio ſanctæ crucis feriatur. 117.21
Ezechias 10.45

F

Fabius, Romuli dux fuit. 10 21
Fabianus 55.23.& 56 36
Fabianus epiſcopus 89.10
Fabiani corpus 148.24
Factio Colonenſium. 236.36
Factiones Hanibaldenſium & Vrſinorum 229.44.& 231 33
Fames & mortalitas in uniuerſa terra 18.47
Fames in Italia 156.12
Fames ſæuiſſima in Italia. 104 3
Fames perualida 214.3
Fames ualida. 29.3.& 194 36.& 200 16
Farina calce commixta. 198.8
Fatale templum 8.37
Faſciola regio 95.35
Fauſtinæ hiſtoria 46.19
Faunus 4.30
Fauni templum 9.19.46
Fauſtulus paſtor 6.13
Fauſtuli tugurium 7.40
Februarius menſis à quo additus 10.46
Felix presbyter 75.7
Feliciſſimus paſſus 59.38
Feſtum Omnium ſanctorum. 146 35
Fidenates 10.49.50
Flaminius conſul 14.28
& 16 39
Flaminia porta 7.34
Flamines Britanniæ. 49.19
Flandria olim à foreſtarijs gubernata 155
Flandriæ comes 186.41
Florentini bellum infauſtum. 216 44
Floriacenſe cœnobiũ. 174.39
Floriacenſes monachi. 136.2
Fœminæ Romanæ pugnãt. 15 12 43
Fons paratus à Nicolao papa. 228 27
Fons Siloë 188.24
Fontinus Theſſalonicenſis epi. 97 45
Formoſus papa poſt ſepulturam cruciatur 160.3.& 162 18
Fortunatus. 97.34.& 99.6
Fortunatus poeta 107.40
Foſſas quis incœpit Romæ. 11 15
Francia ad Chriſtum conuerſa 101 32
Franciæ regi papa ſe reconciliat 241.16.& 242.25
Francigenæ 159.49
Francorum gloria, ad Saxones translata 149.34
Franciſcus Aſsiſinus 213.213 10
Fratrum cruentiſſima pugna. 151 24
Fredericus, malum filium ſuũ ſuffocauit 210.7
Fredericus primus multa paſſus 202.6
Fredericus reconciliatus papæ 205 32
Fredericus ſecundus papis ingratus 210.7
Fredericus Siculus coronatus. 213 28
Fredericus ſubmerſus. 202.19
Frederici primi coronatio inſidiata 200.20
Frederici primi, imp. mores. 198 40
Fuganus 49.15
Fulbertus Carnotenſis. 174.8
Fuldenſe cœnobium præclariſſimum 137.40
Fulgentius 96.7
Fultandus 139.40
Fuluius 13.47

G

Gad 5.32
Gaieta ciuitas 193 41 46
Galbæ mors 34.30
Galenus medicus 44.40
Galieni mores 60.25
Gallus abbas 127.30
Galla Theodoſij filia, capta. 82 42
Galli & Flandri inter ſe pugnant 240.18
Gallia ab Hunnis quondam uaſtata 90.28
Gallia cis Alpina 18.17
Gallia trans Alpina 18.16
Galli & Veneti Conſtantinopolim capiunt 209.11
Galli pro terra Sancta militant 186.33
Galli Senones 12.32
Galli tertiò Romam inuadunt. 14 6
Galli Vrbem aggrediuntur denuò 12.46
Gallorum proprietas 14.9
Gallio 61.35
Ganelo proditor 143.40
Gelaſius papa 31.8
Genabum, Aurelianum exta. 62 24
Genoueſa. 99.36.& 104.38.& 90 18
Genſericus rex Vandalorum. 86 43
Genuenſis epiſcopus ſub Mediolanenſi fuit 197.43
Genuenſes & Piſani concordes 207.10
Georgij brachium. 189.40
Gepides 78.20
Gerardus, Burgundiæ comes. 136 12
Gerardus epiſcopus, paſſus. 181 9
Germanus Altiſiodorenſis. 96 2
Germanus de Pratis 109 13 22
Germani contra Gallos perpetuò rixantur 18.18
Germani delent legiones Romanas 19.37
Germania uicta 19.32
Germanos uicit Octauianus. 26 23
Geruaſius paſſus 66.7

GI Gigantis corpus 182.8
Gilbertus 174.35
Gilbertus monachus 172.5.11
Gingolphus 138.24
Giſulphus dux 127.50
GL Glaciei fragmentum ingens cecidit ex aere 151.7
Gladij duo 20.32
Glaucus 7.1
GO Gordianus Gregorij pater, 111 26
Gorgonius paſſus 66.9
Gorgonij corpus 148.15
Gorgonis templum 10.4
Gothi 78.19
Gothi Italiam & Romam occupant 102.28
Gothi Pagani 108.37
Gothi uicti 60.47
Gotfridus dux 183.4
Gotfridus Lothoringus 186 40 41
Gotfridus, rex factus in Hieruſalem 188.40
Gotfridus Spoletanus 185.29
GR Græcus Imp. Romæ. 312.31
Græca ſchola 8.18
Græci ad concilium ueniunt. 221 22
Grammaticus fuit Origenes. 52 20
Grandimōtenſis ordo 250.24
Gratianus monachus 198.26
Gratianus prope Argentinam feliciter pugnauit 78.40
Gratiani mores 78.50 & 80.2
Gregorius Antiochenus 110 38 39
Gregorius archidiaconus. 110 21 31
Gregorius Nazianzenus 77.42
Gregorius paſſus 66.20
Gregorius primus & Mauritius Imperator ualde diſcordes 112.2
Gregorius ſextus papa bellator 181.10
Gregorij corpus 148.22
Gregorij lucubrationes 112 7 35
Gregorij martyris epitaphium 136 29
Gregorij uita quatuor libellis ſcripta 156.7
Grunualdus dux. 121.41. & 133.29.37 & 125.21
Grunualdi mors 125.21
Grutales, Odera 19.30
GV Guibertus Rauennas 186.3 & 187.20. et 190.21.30
Guido comes Montis Ferrarij. 230.34 45
Guido Saracenos fugat. 184.5
Guilielmus Anglicus 241.6
Guilielmus Apulus 192.22
Guilielmus Burgūdus 161.22
Guilielmus de uilla Harduinus captus 216.38.42
Guilielmus Hollandus. 212.2
Guilielmus Nogaretanus 239 16. & 241.10. & 242.28
Guilielmus Normannus 157 39 47
Guilielmus Siculus 201.40 & 203.42
Guilielmi chronicon 181.22
Guiſchardus papæ fauet. 157 30.34 & 190.34
Guiſuiphus 106.18
GY Gyrum 201.48

H

HA Haimericus 178.25
Haſenburg comes. 229 22 23
HE Heberectus 106.19.20
Helena Britanna 66.27 & 69.33.35
Helena Conſtantini mater fuit. 153 12
Helenæ raptus 4.40
Heliſei corpus 90.46
Henrici ducis caſus 177.46 & 180.5.9.35
Henrici Imperatoris mores. 175 34.35.45.47
Henrici reges, plures quàm imperatores 175.21
Henrici pœnitentia. 187.14
Heraclides 77.50
Heraclius 115.19.22.25
Heraclius aſtronomus 117.40
Heraclius hydropiſi moritur. 119 16
Herculanus Peruſinus 104.12
Hermancia 84.46
Hermes 39.48
Hermetis librum 45.13
Herodes, Viennæ obijt. 28.50
Herodias 30.3
Herodianus uictus 84.22
Henricus Danus 216.16
Henricus erga patrem impius 194 28
Henricus rex Angliæ 204.8
Henricus rex Aphricæ Arianus 94.41
HI Hiacynthus 50.21.34
Hiberi, Chriſtiani facti. 71.13
Hieronymus 77.46
Hieronymus obijt 84.15
Hieronymus quando librum de Viris illuſtribus ædidit. 83.2
Hieroſolyma, à Romanis ad Perſas deuenit 115.9
Hieruſalem deſcripta 188.31
Hieruſalem reparata. 188.37
Hilarius. 72.40. & 78.5.17
Hilarius compoſuit hymnos. 80 16
Hilarion 71.6
Hildebrandus contra Henricū tertiū. 182.37.44 46.50
Hildebrandus, Gregorius ſeptimus 184.15
Hildegardis monialis formoſa. 201 9
Hildericus deſes 137.6
Hildericus rex 139.8
Hildericus rex Franciæ 100 12 20
Hippolytus 56.22
Hippolytus paſſus 59.42
Hiradona Conſtantini frater. 119 46
Hiſpalis Hiſpaniæ 174.47
Hiſpaniam Saraceni occupant. 133 21
Hiſtoria cuiuſdam baptizandi. 131.46 & 133.2
HISTORIA
Eugeniæ 50.19
Fauſtinæ 46.19
Iohānis uigeſimi. 173.37
Iohannæ papiſſæ 150 48. et 151.3. et 152.8
Lupuldi mira 177.12 & 180.2
Marcelli 67.8
Marcellini 63.25. & 64.42 & 65.21
Octauiani 24.22
Ottonis ſecundi. 169.38 & 171.2
Panthei templi 38.18
Remi & Remuli 6.7 & 10.23
Septem puerorū. 92.34
Syluestri papæ & Lemo- ...

nis. 174.42. & 176.8
Tiberij 110.3
Venceslai 163.17
HO Homerus 4.44. & 5.40
Honorius Arcadij frater 84.21
Honorius Theodoſii filius col. 84 20
Honorij dictum 86.8
Honorij mores 84.39
Horatius Romæ obijt. 26.32
Horæ uirginis Mariæ à quibus dicendæ 189.26
Hormiſda Arabũ rex 119.36
Hormiſda papa 96.32 & 99 50
Hoſpitalarij Rhodum ceperũt. 240 37
Hoſpitale ſancti Iohannis Hieroſolymitani 240.37 & 242.41
Hoſpitale ſancti Spiritus Romæ 8.1 & 207.43
Hoſtia urbs à quo cõdita 11.6
Hoſtienſis epiſcopus cæteris digniſſimus 21.9
HV Hugo cardinalis 219.12
Hugo de ſancto Victore. 192 40 41
Hugo Geral. depoſitus 243.17
Hugo rex Franciæ 170.49
Hugolinus Hoſtienſis 214.5
Hugutio 198.29
Humarus Saracenus 123.21
Hunni deſtruunt Galliam & Rheni urbes 90.28
HY Hydocus regis Britanniæ filius eremita 121.29
Hymnos cõpoſuerunt Hilarius & Auguſtinus 80.16
Hypante feſtum 101.10
Hypogoti 78.19

I

IA Iacobus de Colona reconciliatus papæ 241.12
Iacobus Portuenſis 246.43
Iacobus Preneſtinus 210.30
Iacobus ſub Nerone paſſus. 32 38 39
Iacobitæ 119.25
Ianus 6.33.41
Iani duo 6.33
Ianiculum 10.4
Ianiculum ciuitas 6.34.37
Ianuarius menſis à quo additus 20 46
Iaphet 6.34
ID Idola Ægypti corruêre. 25.26
Idolæ imagines dictæ. 129.47
IG Ignatius paſſus 40.20
Ignis è terra exijt, qui biennio inextinguibilis fuit. 196.19
Igini epiſtola 43.43
IM Imagines ablatæ. 129.47. & 130.20. & 132.16. 84. & 133.10.16. & 135.19.21 & 141 4
Imagines combuſtæ 232.16
Imagines decollatæ 113.2
Imagines detectæ 90.42
Imperator Chriſtianus, primus 56 48
Imperator papã caſtigat. 173 17. & 174.32. & 179.35
Imperator hoſtia uenenata ſublatus 249.11
Imperator uicem gerens ſcabelli apud uictorem 60.7
Imperator Apher 52.46
Imperator Græcus 112.31
Imperatoris menſa, ubi 9.23
Imperialis poteſtas 20.35
Imperiale regnũ cœptũ. 20.19
Imperiales dignitates, papæ cõtulit Conſtantinus 63.16
Imperium Orientale Theodoſio 86.39
Imperium biceps 46.48
IN India Chriſtum nouit 71.16
Infernus ubi 8.21.41. & 12 43
Inquiſitor 111.33
Inquiſitores 237.38
Inſiſtentes 20.49. & 21.5
Inſula Romæ 10.5
Interdicta Roma ob læſum cardinalem 201.36
Interpretes Bibliorum 44.6 & 48.46
Interregnũ, intertẽpus. 10.43
Inuentio ſanctæ Crucis inſtituta 67.29
IO Ioachim abbas 202.29
Ioachim libellus 209.41
Iohannes Anglus pontifex fœmina 250.48. & 252.5
Iohannes Apianus 230.32
Iohãnes Baptiſta incarceratus. 23.26. quando cœpit prædicare. 25.19. & quando decollatus 25.22
Iohannes Cabillonẽſis 235.48
Iohannes cubicularius 74.35
Iohannes Chryſoſtomus. 73.7 & 81.32 & 85.10
Iohãnes Damaſcenus 198.21
Iohãnes eleemoſynarius 112.46
Iohannes euangeliſta relegatus 36.40. reuocatus 38.32
Iohannes Medices 114.10
Iohannes polychronos 19.38
Iohannes quartus 118.28
Iohannes Presbyter 208.11
Iohannes Scotus 155.15
Iohannes Thracius 233.40
Iordanus obijt 210.9
Ioſaphat 5.19
Ioſaphat eremita 77.30
Ioſeph fugit 25.24
Ioſeph reuertitur 25.39
Ioſias 11.5
Iouis aurea ſtatua 8.33.34
Iouis & Æſculapij templum. 10 5
Iouis & Dianæ templum 9.23
Iouis manus liquefacta. 53.28
Iouis templum. 8.36. & 9.43
IR Irenæus 47.22. & 48.47 & 51.14 & 52.28
Irenes crudelis 141.21.47
IS Iſidorus 77.44
Iſidorus Hiſpalenſis 117.22
Iſidori lucubrationes 117.25
IT Italus rex 6.42
Italia. 4.14.18. quando Ariana. 78.47. unde Italia dicta 4.20. quando uaſtata. 91.9
IV Iubilæus cœptus 237.17
Iudæus miraculoſe conuerſus. 214.17 36
Iudæi in Francia capti. 240.38
Iudæi baptizati in Francia. 117 44
Iudæi ſubiugati 42.6
Iudæorum pons Romæ. 9.46
Iudæa deficit à Romanis. 32 47. & 34.38
Iudæorum excidium 11.17
Iulius Cæſar. 17.41. ubi quieſcit. 8.4. ubi interfectus. 8 34.35. eius palatium. 8.4
Iulius mons 9.22
Iulius papa exul 73.35
Iulia, nouerca & uxor Caracallæ 54.9
Iulianus apoſtata 72.44 & 74.14
Iulianus deceptus à Fauno. 9 20 22

Iulianus uictus blaſphemat. col. 76 8
Iunius dictator 14.50
Iuſtus 48.10
Iuſtinus 44.49
Iuſtini mores 108.13
Iuſtinianus abbreuiauit Romanorum leges 104.4
Iuſtinianus ad Turcam fugit. 129 8
Iuſtinianus Codicem & Digeſtum condidit 100.35
Iuſtinianus naſo & lingua priuatus 127.27. & 129.14
Iuſtinianus orthodox. 129.25
Iuſtiniani & filij eius, mores. 129 40

K

KI Kilianus paſſus 126.47
KV Kunegundis 175.29

L

LA Lacus ſanctæ Chriſtinæ. 136 16
Lambertus epiſcopus. 125 8
Lanfridus, dux Alemannus. col. 135 45
Landgrauius occultè Philippū imperatorē occidit 206.24
Landgrauius Thuringiæ. col. 210 49
Landgrauius Thuringiæ imperium ambit 217.39
Lapis asbeſton 9.4
Latinus Syluius 5.12
Lateranenſe palatium 7.41
Lateranum, unde dictum col. 7 42
Lateranenſis porta 7.27
Lateranenſis eccleſia corruit. 162 8
Lateranenſis fons 118.36
Latinus rex 4.32
Latini 4.19
Latini unde dicti 4.31. et 5.12
Laudienſis diœceſis 192.35
Lauicana porta 7.26.29
Lauinia 5.12.24
Laurentius paſſus 59.40. & 60 26
Laurentius ſanctus, ubi aſſatus. 8 16
Laurentia 6.13.14.17
LE Leander 117.25
Leander Hiſpalenſis 111.6
Legenda ſanctorum 58.21
Legenda Virginum 55.40
Leges Athenienſium quando Romæ uiſæ 12.28
Legio Thebea 64.23
Leo imperator imagines abijcit 90.42
Leo iugulatus 129.12
Leo ſecundus, naſo priuatus. 127 38
Leo papa hæreticus 73.18
Leo papa Totilā ſedauit 91.15
Leonis epiſtola miraculoſè caſtigata 91.30
Leonis ſecundi mores 124.7
Leonis quinti mores 150.5
Leonina ciuitas 7.16.37. & 144.22. & 146.49
Leonina urbs deſtructa 187.33
Leodegarius 99.35
Leodium 128.14.16
Leontius pater Origenis 52.21
Leopardi urina mures generat. 186 32
Leotherius Senonenſis 176.6
21 Liber abſconditus in rupe. col. 214 22
Liber de Miſera conditione humani generis 207.48
Liber Iohannis Damaſceni, è Græco in Latinū uerſus 198.21
Libri ſancti Dionyſii 147.30
Libelli duo condemnati 219 49. & 221 2
Liberius papa 73.29
Liberius, ui papa 75.27
Ligeris fluuius 151.42
Liguria 147
Liguſtus 72.44
Linus & Cletus, coadiutores pontificis 33.21
Lini obitus 33.16
Liparis inſula 106.44
Liuoniæ pars conuerſa 209.46
20 Lodouicus proditus 140.21
Lodouicus Balbus 156.23
Lodouicus Tholoſanus canonizatur 248.12
Lodouicus rex Franciæ 221.4
Lodouicus rex Franciæ canonizatus 236.46
Lodouicus rex Francorū Iconium peruenit 198.4
Lodouici letū initiū, lethumq; finem habuit in terra Sancta. 212 9
Lodouici obitus 223.25
Lodouici regis infortuniū 190.8
Longobardi idololatræ 106.28
Lōgobardi Italiā uaſtāt 108.54
Longobardorum mores 106 49. & 108 2
Longobardorum regnum ceſſat 142.5
Lotharius Chriſtianiſſimus. co. 199 3
Lotharius excommunicatus ob adulterium 154.32
Lothoringia à Pipino debellata 132.27
LV Lucæ euangeliſtæ oſſa 72.35
Lucanus 32.44
Lucani 9.12
Lucani bellum infauſtū 26.44
Lucius Æmilius 14.33
Lucius Bibulus 18.15
Lucius Cecilius 16.45
Lucius Cenſorinus 16.2
Lucius & Brutus 11.39
Lucius paſſus 60.15
Lucij Antonij bellum 19.25
Lucmianæ thermæ 8.26
Lucia paſſa 66.67
Lucianus, Petri diſcipulus 38.4
Lucina 57.46
Lucretia 11.22
Lucerna ardens inextinguibilis 182.13
Lugdunum occupat Philippus rex Franciæ 147.42
Luitbrandus 106.20. et 131.28
Luminaria magna 20.29
Luna urbs 64.18
Lunæ & Solis templum 9.2
Luna in ſanguinē uerſa 175.18
Lupuldi comitis caſus 177.12
Lupus Trecenſis 96.5
Lupa 6.11.14.18
Lupanaria, unde dicta 6.16

M

MA Macarij duo 77.49
Macedonicum bellum 15 38
Macedonicum regnum 3.25
Mago Annibalis frater 15.24
Machabæi 3.26
Magi Hieroſolymam ueniunt. 25 19
Mahumet Saracenus propheta 115.47.49. & 117.2
Mahumeti mors 117.37
Mamertus Viennenſis 92.21
Mamertini ſimulachrum 8.20

Maximę

Mammea 56.17
Manaſſes 10.47
Manes, quis 62.37
Manfredus, nothus Frederici. 219.30. & 212 25
Manfredus, ui Siciliam occupat 218.40
Manfredus, Saracenos ducit cō tra papam 221.18
Manfredus Siculus 216.20
Manfredus uita regnoq́; priuatus 220.15
Manichæus 62.35.40
Margareta, Dulcini uxor. col. 243 35
Margareta, Tancredi mater. 206 23
Marcellus presbyter 63.36
Marcellinus paſſus 65.19
Marcus Æmilius 17.10
Marcus Atilius 15.46
Marcus Curtius 8.22
Marcus interpres Petri 29.10
Marci Antonij bellum 19.14
Marci Antonini mores 54.23
Marci corpus 90.48
Marci euangelium 27.41.50
Marci euangelium ubi ſcriptū. 29 21
Mariæ Magdalenæ corpus. col. 136 11
Marius conſul 29
Marinus 61.18
Maria Stelliconis filia 84.46
Maria theotocos 87.24
Marſi 17.48
Martialis 29.18
Martiani uiſio in morte Atile. 88 36
Martinus author huius libri, pœnitentiarius & capellanus papæ fuit 1.14
Martinus, prius miles 74.15
Martinus Turonenſis 77.47 & 87.12
Martini corpus 156.49
Martini epiſcopi geſta 107.42
Martis ſtuprum 6.8
Matthæi euangelium 27.48. & 94.13
Matthæi euangelium, propria manu ſcriptum 97.28
Mathildis 185.31.32
Mathildis, ſanctum Petrum reddidit potentiſſimum 185.33
Mauritius martyr 64.24
Mauritius imperator miſerè fugit. 127.27
Mauritij mores 110.26
Mauritij mors 115.5
Mauritij templum 104.28
Maurus, Benedicti diſcipulus. 103.21 & 107.46
Maxentius abbas 99.34
Maximianæ thermæ 8.26
Maximilla 47.50
Maximinus 56.26
Maximus paſſus 55.6
ME Medardus Nouiomenſis 107.3
Mediolanū Fredericus deſtruit. 200.47. & 202 2
Melanthia 50.26.36
Menſa Imperatoris, ubi 9.22
Meritoria domus Romæ 10.2
Merlinus uates 95.7
Merlini parentes 95.10
Meſſalina libidinoſiſſima 30.42
Methodius 6.30
Metronij porta 7.28
Mezentius Armenius imperator 123.19.18
MI Mica aurea Romæ 8.15
Micheæ corpus 28.5
Miliaria lapidibus diſtincta. columna 11.37
Milites gratis ſeruientes 10.2.3
Milites templi 192.49
Milites unde dicti 10.34
Militum neceſſitas Romæ 14. 49. & 15.1 2
Militum ordo nouus 250.34
Milleſimus annus Romæ celebratus 58.3
Mineruæ templum 9.36.45
Minores fratres, Romæ 26.5
Minoritæ 211.42
Minoritæ ſpirituales 244.22
Miraculum puellæ Tullenſis. 149 47
Miracula 25.33. & 27.2. & 31. 36.47. & 33.2.33. & 57. 18. & 73.21. & 40.28. 36. & 80.49. et 89.27. et 116.3. & 116.45. & 117.14. & 124.8. & 126.34. & 138.26.32. & 141.11. & 144.10. & 158.5. & 178.10. 50. & 179.4. & 184. 34. & 186.6.45. & 188.2.10. & 190.48. & 214.7 17
MIRACVLA
Miramolinus 209.12
MO Monachi inſolentes 142.19
Monachi militandi 78.28
Monarchia 24.16
Monarchia quid 19.20
Monotelitæ hæretici 119.17 & 125.12
Mons maximus à uicinis adremotos ſe iungit 214.10
Mons Palatinus 10.18
Monſtra 81.22. & 231.13
Montanus hæreticus 47.50
Morituri papæ præſagiū. col. 176 37
Mortalitas & fames 184.7
Mortalitas Romæ unde 111.18
Moſes 77.49
MV Mundi caput 8.28
Mundi figura igne ſoluenda. 29 36
Mures generari ab urina leopardi 186.12
Mures rodunt uiuum principem 186.10.18
Mutinenſe bellum 19.10
MY Myra, Liciæ ciuitas 189.13

N

NA Nabuchodonoſor 11.18
Nanſonis comes Adolphus rex 235.36
Narciſſus 51.12.48
Narnienſis urbs 175.49
Narſes patritius 104.43.50 & 108.16.19.22
Narſis mores 108.22
Nauarræ regis obitus 227.16
NE Neapolim Conradus cepit. col. 216 27
Neapolim Henricus cepit. col. 204 47
Neapolitani rebelles 235.9
Nembroth, Saturnus 6.38
Nepotianæ thermæ 8.20
Neptunus 214.27
Neronis mors 34.8
Neronis mores 32.25.50. & 34 21
Neronis palatiū 7.41. & 8.2
Neronis præceptor Seneca. col. 29 32
Nero ranam peperit 7.43
Neſtorius damnatus 91.3
Neſtorius hæreticus 86.22
NI Nicolaus 73.4
Nicolaus Mirrhenſis 63.8
Nicolaus papa, qui & Bene-

dictus 239.47
Nicolaus papa Senatorem ſe fecit 228.34. & 229.40 & 231.6
Nicolai oſſa 189.15
Ninus 3.22. & 30.34
Nicopolis 116.8
Noe filij 6.30.32
Noe ratem ingreſſus 6.37
Normanni Apuliam occupant 235.26. & Galliā infeſtant 149.37. et 151.40. et 153 28 et 156.46. & 157.18.37
Nouatianus hereticus 57.29
Norbertus Colonienſ. 193.36
Norueni qui 149.38
Nouatiēſis hæreticus 143.21
Numa Pompilius 10.44
Numentana porta 7.31
Numentana uia 34.8
Numiſmatis imago cur reiecta. 129 49
Numitor 6.6.7.22

O

Ochozias 5.41
Occidendi per Syllam octoginta millia hominum & quingenti 28.6
Occiſi innumerabiles Romæ. 18 2
Tria millia 231.41
Quinque millia. 245.33
Sex millia 218.10
Octodecim millia Marſorum 17.43
Vigintiduo millia martyrum in mēſe uno. 64.41
Vigintiquatuor millia. 13 17 18
Triginta millia prope Argentinam 78.43
Quadraginta millia Pœnorum 15.37
Quadragintaquatuor millia Romanorum 14.37
Octoginta millia hominū & etiā quadraginta millia colonum 17.11.12
Centum ſexaginta millia, & ſeptuaginta millia capta 17.20.21
Ducēta quatuordecim millia 218.31
Ducenta triginta millia. 231 47
Octauianus Cæſar 19.8.17
Octauianus Germanos & Danos uicit 26.13
Octauianus nepos Iulij Cæſaris 24 15
Octauianus noluit adorari. 24 15 30
Octauiani dictum de Vrbe. 26 24. eius mores. 24.18. obitus. 26.42. palatium. 8.17 uiſio. 24.41 & 26.2
Octauiani priuignus Tiberius 28 7
Odenatus 94.15
Odenatus Ruthenus 92.2
Odera fluuius 19.31
Oliuerius 141.38
Oliuus 138.43
Oliuæ ramus quid denotat. 5.9
Olympius Arianus 96.18
Olympias mater Alexandri Magni 12.50. & 15.1
Olympiadis palatium 8.16
Olympiadis thermæ 8.17
Omniū ſanctorū feſtum 114.38
Oneſimus 29.45
Opha rex Angliæ 130.29
Orcades 30.28
Ordo fratrum Minoritarū ceptus 211.41
& Prædicatorum 211.41
Oreſtes decollatus 92.5
Oricius Vercellenſis 153.35
Orientale imperium ferè adnihilum deuenit 143.8
Origenes 52.5.22. & 54.39
Origenis mores 56.1
Oroſius. 3.1. & 31.50. & 48
Orta, uilla 44.16
Os porci, papa 148.32
Oſio Cordubenſis 71.39
Otto, Saxoniæ dux 161.38
Otto quartus Romanos uexat. 208 37
Ottones tres 173.36
Ouidij mors 28.25

P

Pacis palatium 7.45
Pacis templum 8.43
Pacis ſeruandæ lex. 177 10 11
Paleologus Conſtantinopolim recuperat 216.36
Palatium ſancti Petri 207.32
Palatium Iuliani 173.41
Palatium Lateranenſe ædificatum 207.29
Palatium maius 7.39. & 9.8.9
Palatium nouum 201.19
Palatia Romana 7.38
Pallas 5.15
Pādulphus Capuanus 180.43
Pandulphus de Sabella. 133.48
Pannonia deleta 19.26
Panormitani Gallos trucidant. 231 21
Panulphus dux 153.32
Pantheon 7.49. & 38.8.19 et 40.38. et 115.15. et 125.7
Pantomius abbas 77.43
Paphnutius 73.9
Papatus ui raptus 181.35.41
Papa factus auxilio demonis. 174 42 & 176.8
Papa ferme contuſus Lugduni. 241 40
Papa colliſus inter ligna & lapides 216.16
Papa miles & doctus 172.42
Papæ Burdini irriſio 195.20
Papæ ſtatim morituri indicium in quodā ſepulchro 176.37
Papæ non eligendi abſque conſenſu Imperatorum 179.42
Papæ ſubſidium in Siculos. 232 14
Papienſis epiſcopus dignitate quædam priuatus 205.12
Paradiſus ubi 122.49
Parietes moſaico opere conſtructæ 128.41
Parma Longobarda 222.18
Paſtor abbas 73.9
Paſcha olim cū Iudæis. 51.20
Paſchæ dies 45.41
Patriarcha pro peregrinis terræ Sanctæ 257.12.
Patriarchæ depoſiti 195.46
Patriarchæ quot. 21.11.61.25.35
Patrimonium Petri 185.42
Patritius, ſanctus 87.11
Patronus 118.15
Patrodus 134.31
Paulus Æmilius occiſus 14.39
Paulus Apoſtolus 29.22
Paulus Conſtantinopolitanus, hæreticus 118.47. & 110.22 & 121.11
Paulus cubicularius 74.35
Paulus Oroſius 81.36
Pauli corpus 57.47
Pauli primi, mores 138.41
Paulinus Nolanus 91.45

Paulinus Treuerenſis 72.42
Paula nobilis matrona Romana & docta 81.15
PE Pediculis necatus princeps.col. 186 30
Pelagius hæreticus.82.21.& 83.43.& 84 12
Peregrinus epiſcopus 41.35
Pergula aurea 9.43
Perſa à Saracenis uicta. 119.33
Perſequutio prima 32.39
PERSECVTIO ſecunda. 36. 36, tertia. 38.40. quarta. 46.50. quinta. 52.17. ſexta. 56.29. ſeptima. 58.34. octaua. 60. 44. nona. 64.9. decima. 74 29
Perſpectiua 46.34
Peruſinum bellum 19.13
Peruſini excõmunicati. 232.4
Peſtis maxima 247.28
Peſte obijt Conſtantinopoli trecenta milia hominum. 133.30
Peſtilentia in Ticino magna. 125 29
Peſtilentia Romæ 12.42
Petrus Alexandrinus, hæreticus 95.46.50
Petrus Altiſiodorenſis. 213.21
Petrus Arragonus Siciliæ rex 231 30
Petrus Bubo 207.25
Petrus Comeſtor. 204 4. & 205 37
Petrus Damaſcenus 178.21
Petrus de Colona 241.46
Petrus de Colona, papæ reconciliatus 241.12
Petrus de Murone Cœleſtinus. 234.32.& 236 18
Petrus & Paulus quando uenerunt Romam.32.5.et quando paßi 31.27
Petrus Hanibaldus 233.47
Petrus Longobardus. 198.23 & 209 42
Petrus Mocorſus 116.21
Petrus Petri Leonis filius. 197 13 15
Petrus Romam uenit 27.17
Petrus Tuſculanus Papa Iohannes 225.4
Petrus Veronenſis 217.46
Petri epiſtolæ 27.40
Petri & Pauli corpora 57.47
Petri origo 27.26
Petronax Brixianus 130.42
Petronellæ corpus 138.5
PH Phalangi 158.18
Pharatantarũ argenteũ. 69.17
Phidias Philoſophus 9.27
Philippus Alexãdri Magni pater 12.50
Philippus, primus Imperator Chriſtianus 56.48
Philippus quidam Iuſtinianum tertium peremit 129.38
Philippus rex Frãciæ. 202. 26
Philippus rex Franciæ et Bonifacius diſcordant. 238.34.& 239 22
Philippus ſecundus fugit in Siciliam 129.45
Philippus ſecundus excæcatus. 131 5
Philippi uxor adultera. 249.20
Philippenſe bellum 19.13
Phœnix auis 32.11
Photinus 48.11
Phryſiam Pipino cepit. 111.26
PI Picus 4.29.30
Pirenei montes 14.19
Pietatis et Concordiæ templum 8 45
Pilatus quando præſes factus. 25 16
Pinciana porta 7.33
Pincerna Imperij. 173.50.& 175.6
Pincernates 258.11
Pipinus multa dedit beato Petro 140.23.& 143 32
Pipinus, rex Franciæ. 106.39
Pipini duo 128.9.10
Pipini hiſtoria 135.35
Pipini uictoriæ 132.21
Piſanus primas Sardiniæ, col. 197 46
Piſani papæ fauentes 196.10
PL Placentinus Græcus 173.10
Plato, Ariſtotelis præceptor. 11 41
Plinij laus 40.40
Pluuiæ denſæ. 109.48.et 111.9
Pluuiæ maximæ 249.40
Pluuiæ multæ 245.38
PO Pœnitentialis liber. 118.47. & 122 8
Polycanenſes 7.12
Polycarpus. 45.22.& 48.8
Polycronius 134.26
Pompeius 17.42.& 18.12
Pompeius contra Cæſarẽ. 18.28
Pompeius occiſus 18.32
Pompeius Trogus 44.42
Pons Miluius 7.35
Põs primus trans Tiberim. 12.7
Pons Iudæorũ Romæ 9.46
Pontius martyr 58.9
Pontius Pilatus. 28.27.29.46
Pontia inſula 203.45
Pontianus 53.32
Pontificem eligẽdi ius apud Imperatores 140.43.47
Pontificum nomina quando mutata 148.34
Põtificum titulus nouus. 113.20
Pontificale regnum quando cœpit 20.15
Porcina caro in eſu 62.5
Porſenna rex 11.26
Porta maior. 7.29. metropolis 176.50. ſancti Laurẽtij. 7.30 ſancti Pauli 7.24
Portæ Romanæ 7.23
Portẽta. 16.35. et. 19.4. et 109.48. & 112.31.33.37.42. 44.& 196.19.& 214.7.27
Portuenſis epiſcopus 21.12
Poſthumus Syluius 5.27
Poſthumus, Aeneæ & Lauiniæ filius 4.25
Poſtillæ 219.16
Potentianus 29.17
Potentiana 45.29
PR Praxedis. 45.30.& 48 26
Praxiteles philoſophus 9.27
Præſagiũ mortis papæ. 176.37
Præſagia necis Cæſaris. 18.46. & 19 4
Præſagia. 25.3.6.8.& 26.28. & 184 22
Prædicator ſubitaneus Romæ. 212 7
Præmonſtratenſis ordo cœptus. 193 34
Preneſtinus epiſcopus 21.14
Preneſte urbs capta 12.39
Presbyteri cardinales ſancti Petri 21.28
Presbyteri cardinales ſancti Pauli. 11.32.& 22.2 20
Presbyteri cuiuſdam, miſericordia 180.19
Primus pontifex Chriſtus. 30.41
Priſcianus grammaticus. 101.8
Priſcillianiſtæ hæretici 82.20
Priſcus 215.28

Priſcus Tarquinius 11.9
Priſci Tarquinij circus 9.8
Priſca 47.50
Priuilegia Romana renouata. 130 17
Probus Ceſius 171.8
Procas 3.32.37.& 6.2
Prodigia 17.32
Proiectus.63.21.& 103.15
Proſcriptio 80500 hominum per Syllam 18.6
Proſper Aquitanus 92.26
Prothaſius paſſus 66.8
Prothus 50.30.34
Prouincia 137.20
Prouinciæ comes 212.29
PS Pſalmos correctos 79.4
Pſalmi Septuaginta interpretũ caſtigati 79.4
Pſalmi tertiò emendati. 79.13
Pſalmi Gallicani qui 79.10
PT Ptolemais Achon eſt 188.16
Ptolemais obſeſſa 202.23
Ptolemæus 46.22
Ptolemæi dicta 46.38
PV Publius Terentius Varro 14 35 41
Punicum bellum 13.19.& 15.36.37.& 16.3.22
Purificationis Mariæ feſtum. 102 9
Purpura quis primò uſus eſt. 10 48
Puteus ante equum æreum factus 207.21
PY Pyrrhus Conſtantinopolitanus 118 49
Pyrrhus rex 13.23
Pythagoras 11.39

Q

QVA Quadripartita 46.35
Quatuor coronati ſancti 118.8
Quinquagintanum, primordialis numerus quibus 20.46
QVI Quintianus 89.3
Quintus Cepius Proconſul. 17 7
Quintus Catullus 18.3
Quintinus paſſus 66.9
Quirinus paſſus 95.19
Quirinus, Romulus 10.40

R

RA Rabbanus Puldenſis monachus 147.41
Rachis Lõgobardorum rex 133.50.& 135.2
Radicum phanum 201.48
Radualdus 148.41
Radulphus Coloniẽſ. 202.39
Radulphus Nigellẽſis 240.25
Radulphus, ex proſapia Caroli Magni 170.45.& 172.2 & 174.17
Raimundus frater Dominicanus 215.28
Rana, Neronis filia 7.43
Rauennata eccleſia rebellis. 124 10
Ranennatium templum 10.1
Rayno comes 196.9
RE Refugij templum 8.38
Regalia beati Petri 194.11
Reges uiginti duo debellati à Pompeio 18.11.12
Regimen duplex Vrbis & Orbis 20.12.19
Regnum imperiale quando cœpit 20.19
Regnum Pontificiale quando cœptum 20.25
Regna quatuor maiora in orbe 3.21
Regulus 13.44.48
Remus 6.9.11.& 10.15
Remi mors 10.20
Remi ſepulchrum 7.14
Remigius 99.33.& 100.23
Remigij obitus 107.7
RH Rhea 6.7
Rhenus Gallos à Germanis ſeparat 18.19.& 19.12
Rhodaſgius rex Gothorum occiſus 84.9
Rhodum capitur ab Hoſpitalarijs 240.39
RI Richardus Angliæ rex 202 26 27
Richardus de ſancto Victore. 198 20
Richardus Normãnus. 157.40
Richardus Phryſonum dux. 131 43
Riuallia 163
RO Robertus Atrabatẽſis 240.24
Robertus Guiſchardus 182.30
Francigena fuit 19.28.11
& Imperatores duos uicit. 192 7
Robertus Franciæ rex. 176.3 & 178.4
Robertus Normãnus 157.38
Robertus Siculus capite damnatus 247.47
Roberti hymnus 176.3
Roboam 5.16
Rodulphus dux 190.15
Rodolphi regis obitus. 235.29
Rogationum ieiunium 92.23
Rogerus Siculus. 192.17.22 & 195.37 & 197.9
Rogerius Siculus debellatus. 199 2
Roma 4.18.26.34.37 & 5.48 & 6.25
Roma à Gothis obſeſſa 100.41
à Gothis capta 84.6
à Lõgobardis obſeſſa 109.45
à Normannis uexata 180 49 & 182.6
à quo nomen habuit 7.11
à Saracenis capta 146.42
capta 12.34
deſperata 15.3
deturpata 247.36
fulmine tacta 82.35
miraculoſe defenſa 15.16
obſeſſa ab Alebrando Longobardo 132.40
Romæ encomium 7.18
& magnitudo 7.10.13
Romani ciues quot 26.48
Romana ſedes, prior dignitate Antiochena, tempore 31.26
Romanorum fines Bulgari naſtant 117.2
Romanum imperium 3.27
à Græcis ad Germanos trãſlatum 136.39
anguſtum quando 11.36
minutum 32.33
Romanorum legiones deletæ in Germania 19.37
Romandiola 13.4
Romaniola 130.36.49
Romualdus Samnitibus imperat 160.24.42
Romulus 3.27.31.& 7.8 & 6 9.11.17.20.24 & 10.15
Romulus ubi euanuit 10.39
Romuli palatium 2.40. pugna.10.37. templum.8.44 uaticinium 7.45.46
Rota porphyrica 191.34
Rotarius 106.2.18
Ruffinus Aquileienſis 81.14
Rutheni 258.19

Sabina

S

Sabina nobiliſſima. 42.46
Sabinæ filiæ raptæ. 10.36
Sabini potentes. 12.14
Sabini Romanis fœderati. col. 10 39
Sabinenſes 7.11
Sabinenſis epiſcopus 21.13
Saga, quid 17.44
Saguntum urbs 14.15
Saladinus crucem Domini cepit 200.19
Salaria porta 7.32
Salaria uia 34.7
Salernitanus captus 235.2
Salomon 5.34
Saluatoris imago. 9.6. et 70.13
Samnitæ Romanis infeſtiſſimi. 13 19
Samnitum aurea & argentea arma 13.12
Samſon 5.21
Saphat 110.35
Saraceni à Pipino debellati. 132 27
Saraceni Apuliam, Calubriam & Italiam uaſtant 161.32
Saraceni Hiſpaniã cupiunt recuperare 220.21
Saraceni ſubmerſi 150 40
Saraceni Toletũ capiũt. 189.17
Saraceni uicti. 220.28. 131.40
Saracenos uicit Heraclius. col. 117 33
Sardina depopulata 131.30
Saturnus 4.16.17. 20.28
Saturnus Nembroth 6.38
Saturni & Bacchi tẽplũ. 9.24
Saturnia urbs 4.17
Sauinianus 29.17
Saulus, Paulus factus 27.21
Saxones à Pipino debellati. col. 132 21
Saxones Britanniam poſſedũt. 94 47
Saxonum uires 76.34
8c Schiſmata. 99.15. & 127. 40. & 118.49. & 158.22. & 173.9. et 174.30. et 178.20. et 179.13. & 187.20. 190.21. & 191.42. & 191.28.32. & 205.25. & 190.13. & 206.16. & 216.6. & 219 45
Schiſma inter Paganos & Iudæos 80.9
Schiſmata quatuor. 200.37 & 203 13
Schiſmatici quatuor 203.13 & 203.13
Schola Greca 8.18
Scholaſtica hiſtoria 204.6
Scholaſtica uirgo 122.38
Scipio. 14.21. 24.47. & 158 46
Scipio & Annibal colloquũtur 15 32
Scipio iuuenis 15.22.26
Scipionis dictum 46.7
Sclaui à Cyrillo cõuerſi. 154.16
81 Sebaſtianus ſanctus 9.49
Sebaſtiani corpus 143.15
Secundus, philoſophus 44.2
Sedechias 111.15.18
Sedechias Iudæus medicus ueneficus 155.48
Seditio inter principes mouente papa. 214.46. & 216.2
Semiramis 3.30.34
Sẽpronius conſul. 14.6.18.23
Senatores unde dicti 10.32
Seneca, Lucani patruus. 32.41
Senecæ mors 32.42
Senenſes contra Florentinos et Lucenſes 216.47
Senones Galli 12.32
Septẽ dormiẽtes. 88.47. et 90.2
September, Commodius 50.6
Septicollis 5.2
Septiſolij templum 9 1
Septuaginta interpretes olim in uſu eccleſiaſtico 79 5
Sepulchrum Domini. 189.5. captum 200.18
Seraphia 42.44.49
Seraptus mons 137.28
Sergius monachus, Mahumetis doctor 117.5
Serpens centum uiginti pedum longus 13.40
Serpens in ſepulchro Martelli Caroli 137.10
Seruus ſeruorum Dei, quis primò 113.20
Seruius Tullius. 11.14.16.17
Seuerus Apher 52.12
Seuerini mores 118.16
Seuerianum templum 9.44
Sextus liber Decretaliũ. 236.48
Sexti Pompeij bellum 19.16
81 Siarra de Colona 241.10
Sibylla Erithrea 10.46
Sibylla Samia 11.2
Sibylla Tiburtina 24.31
Sibyllæ templum 9.40
Siccitas magna in Frãcia. 196.16
Sicilia 4.46
Sicilia. 13.31 inſula. 13.31. & 16 41
Sicilia rebellis 231.29
Siciliam & Apuliam Robertus inuadit 192.14
Siciliã Henricus cepit. 204.46
Siciliam Saraceni inuadunt. 123 44
Siciliã Saraceni uaſtant. 148.12
Siculum bellum 19.13
Sigiſmundus rex Burgundiæ. 99.37. & 104 29
Sigmulius 103.7
Simon Cleophas 40.48
Simulationes Paſchalis & Henrici 191.21
Sindegerus Babembergenſis. 179 38
Siſebuſtus Gothorum rex. col. 115.28. & 119 38
Sixtus paſſus 60.25
80 Socrates intoxicatus 11.40
Sol Iuſticiæ 175.10
Sol obſcuratus. 141.41. & 200.13. & 104 39
Sol obtenebratus. 200.12 & 204 39
Solis templum. 8.48. & 62.2
Solis & Lunæ templum 9.2
Soldanus à Tartaris fugatus. 231 42
Soldanus Armeniam deuaſtat. 220 19
Soldanus Babyloniæ regẽ Angliæ tentat perimere 229.2
Sophia Iuſtini uxor 104.45
Sophiæ templum Conſtantinopolis 104.17
82 Spartanorum rex condidit Byzantium 11.3
Spira olim Alſatiæ ciuitas. col. 235 31
Spirigneus Bohemus 161.49
Spirituales Minoritæ. 244.22
Spiritualis poteſtas 20.36
Spiritualia ſchiſmata. Vide ſuprà in Schiſmata.
Spoletum deſtructum. 198.38
87 Stanislaus Rex canonizatus. 219 2
Stationes cœptæ 211.49
Statua Romuli aurea 7.45

Statua, theſauri index occulte. 182 25
Stellionis filiæ 84.45
Stephanus rex Vngariæ. 171. 27, & 187 25
Stephani martyrium 27.19
Stephani oſſa 107.27
Sterilitas frumenti & uini. col. 245 41
Stirps Ieſſæ 155.10
Strabus Rabbani diſcipulus. columna 151.11
Strategema Grunualdi 123.51
Strategema Saracenorum. col. 225 15
SV *Subuerſio ſubita Romæ* 14.2
Sudarium Chriſti 145.33
Sueui à Lanfrido debellati. col. 135 45
Sueui à Pipino debellati. col. 132 23
Suſurrianum 7.44
Sutrinum unde dictum 4.17
Sutrinum caſtrum 228.40
SY *Sylla primus proſcripſit. col.* 18.5 10
Syluester papa 33
Syluestris hiſtoria. 67.49, & 69.31 41
Syluius 5.26
Syluius Amulius 5.47.21
Syluij unde dicti 5.28
Symmachus interpres 50.49
Synodus. Vide Concilium.
Syracuſa terræmotu uexata. columna 190.43
Syracuſani 6.41
Syrus 29.9
Syrus quidam pſeudochriſtus. 233 35
Syſonis 73.9

T

TA *Taberna emeritoria. col.* 26 33
Taciti mores 62.22
Tancredus Tancredi Siculi filius 206.11
Taddæus Comes 230.40
Tarentini 13.22.28
Tarquinius expulſus 11.26
Tarquinius Superbus 11.17.29
Tarquinij Priſci 9.8
Tartaria ſub montibus Indiæ 208 10
Tartari cæſi 231.46
Tartari ad concilium ueniunt. 221 28
Tartari Vngariã & Poloniam uaſtant 212.41
Tartarorum dominium cœpit. 208 7
Taurina porta 7.30
TE *Telluris et cereris templũ* 8.40
Templa idolorum Romæ 8.52
Templarij capti. 240.48. & 243.13, & 244.5.18
Templariorum ordo cœpius. 192 46
Templi milites 192.49
Tẽpli militia deſtructa 243.31
Templum Solis ab Aureliano ædificatum 62.2
Templum Iudæorum ſub Iuliano 74.39
Tentoriola lignea, papæ neceſſaria 237.9
Terra laboris 234.24
Terra ſancta capta 198.11
Terra ſãcta recuperata 189.34
Terræ ſanctæ bellum 196.44
Terræ ſanctæ aduerſa 190.2
Terræ ſanctæ expeditio 211.16
Terræ ſanctæ prædictio 202.36
Terræmotus magni in uarijs locis 203.45
Terræmotus Reate 237.4
Tertullianus Apher 52.4
Teuthones Fredericum defendunt 200.30
Thebea legio 64.23
Theodoricus Gothorum rex. 101 34
Theodorus diaconus 39.46
Theodoſius imperator eccleſias reparat. 78.36
Theodorus monachus 122.13
Theodora imperatrix 103 41, & 105 14
Theodoricus rex Gothus Arianus 98.3.20.32
Theodoricus Gothorum rex. 91.18, & 94 26
Theodoſius Arcadij filius 86.38
Theodoſius Valentiniani gener 86.13
Theodoſii mores 80.22.37
Theodoſii mors 88.3
Theodoſii tertij mores 131.15
Theodotion interpres 48.46
Theophilus 51.13
Theophilus archidiaconus. col. 105 26
Theotocos Maria 87.24
Thermæ Romanæ 8.25
Theſaurus reuelatus 182.25
Thola iudex 3.23
Thomas Ediſſeis miſſus 200.7
Thomas Cantuarenſis 202.48 *canonizatus* 250.40
Thomas Hieroſolym. 110.38
Thraſamũdus Illyricus 96.12
Thunij rex, Siculo tributarius. 225 42
Thunij regnum 223.14, & 225 17
TI *Tiberis excudans* 144
Tiberis fluuius 6.1.41.43
Tiberis tumens ſupra modum. 228 14
Tiberius 19.26.33
Tiberius ingulatus 124.12
Tiberius Octauiani priuignus. 28 7
Tiberius Syluius 5.41
Tiberij mores 108.39
Tiberianæ thermæ 8.26
Tiburtina ciuitas reædificata. 198 35
Tiburtius 9.49
Tiburtius paſſus 55.5
Tiburtij corpus 153.25
Tiburtina ciuitas 184.9
Tiburtina porta 7.30
Tiberij mores 28.9.20
Tiberij mors 28.19
Tiberis fluuius 6.42.47
Tiberis rex orientalis 6.46
Tiberij nepos Caligula 30.13
Tiburtij corpus 144.44. & 148 15
Ticinum 14.22
Timotheus 29.44
Titus 29.44
Titi & Veſpaſiani palatiũ. 8.7
Titi frater Domitianus 36.31
Titi mores 36.10
Toletum Hiſpaniæ 189.17
Torturarum genera quis excogitauit 11.21
Torquatus, à torque 11.49
Totila rex Vandalorum. 91.8
Trabs argentea 101.23
Traiani mater 38.39. *mores* 40.2. & *mors.* 40.7.13
Traiani nepos Adrianus 42 13. & *eius palatium* 7.47
Traiectum 128.16
Tranſmundus 207.36
Tres Magi 202.40
Treuirorũ ciuitas uaſtata 18.22
Tribuni cur creati 12.25.38

Triplex mundus 114.28
Tripolis capta à Soldano & Saracenis 235.14
Tripolis terræmotu cecidit. 203 48
Troia. 4.13.38.42. & 5.19
Troia deſtructa 7.8
Troiani 4.37
Trophimus 29.44
TV Tullus Hoſtilius 10.47
Tullianus carcer 9.42
Tumba porphyrica. 201.23
Tuſci 11.27
Tuſcia 14.26
Tuſculanus epiſcopus. 21.16
Tuſculanenſes 7.11
Tuſculanum regnum Romanis traditum 204 37
Turingia 137.19
Turnus rex Tuſciæ 5.12

V

VA Valens imperator Arianus 78.24
Valētiniani mores. col. 76 43
Valentinianus, Auguſtus. col. 88 45
Valerius paſſus 55.5
Valerij corpus 144.44
Valeria ciuitas 6.45
Vallis Spoletana 139.19
Valurāmius Senonenſis. 131.45
Vandalorum clades 89.16
Vandali 78.20
Vandali Gallias & Hiſpanias occupant 84.7
Vandali uicti 102.26
Vaticinium 141.30
VE Veientes 10.49. & 12.31
Vellus aureum 9.45
Venantius 118.23
Venceslaus pius 163.4
Veneris templum 8.18.9.21
Veneti anathematizati. 245.17
Venuſium 14.42
Vercellenſis epiſcopus reginæ nimis familiaris 159.2
Veſpaſianus trigeſies et bis conflixit cum hoſte 34.47
Veſpaſiani mores 34.37
Veſpaſiani mors 34.43
Veſtæ templum. 6.8. & 8.41
VI Via Hoſtienſis 31.31
Victorinus rhetor 73.5
Vienna, unde dicta 134.20
Vildenſe cœnobium 132.10
Villa Apanenſis ciuitas facta. 236 34
Villæ in ciuitates redactæ. col. 248.35. & 250.5 18
Vincentius Laurentij cognatus 60 28
Vincentius paſſus. 60.32. & 65 39
Vincentij oſſa 118.33
Vincula ſancti Petri, ab uxore Theodoſij inſtituta celebrari 86 35
Virgilius ubi mortuus 26.28
Virginum undecim milia. 55.31 & 10.20
Viſiones uariæ. 76.4. & 142 23. & 153.6. & 163.30 & 186.45. & 188.2.10. & 221 2

VISIONES
- Conradi 177.30
- Eremitæ 98.45
- Marci Agrippæ 38.13
- Monſtroſa. 179.47 & 181 2
- Petri diaconi 113.23
- Sabiniani 113.33
- Stupenda 178.22
- Totilæ 91.21

Viſtula fluuius 19.32
Vitellij mors 34.30
Vitus martyr 139.38
Viti oſſa 149.30
VL Vlpianus 54.34
VN Vngari à Bohemis uicti. 218.26
Vniuerſitas Pariſienſium, prius Romæ, quæ è Græcia allata fuit 142.14
VR Vrbani corpus 153.25
Vrbani mores & acta. 53.36
Vrbs quando condita 3.13
Vrina leopardi mures generat 186 12
Vrſus pileatus Romæ 85.6

Z

ZA Zacharias 8.39
Zacharias patriarcha 115.40. & 117.9
ZE Zeno imperator, legum conditor 74.5

FINIS.

Sic habes (amice Lector) inter cætera, quæ huius Chronici Index ultimus capit, res nouem generales, ſeorſim & ordine collectas: nempe,

1. Concilia Eccleſiaſtica.
2. Conſtitutiones Romanorum pontificum.
3. Eccleſias Romanas.
4. Hiſtorias peculiares.
5. Miracula & portenta.
6. Occiſorũ dinumerationes.
7. Perſequutiones Chriſtianorum.
8. Schiſmata ſedis Romanæ.
9. Viſiones aliquot.

ERRATA.

Columna	Verſu	lege
6	9	Romulus
20	13	paludem.
23	15	ſaluator
25	24	eſt Chriſtus,
38	17	obdormiuiſſet
39	13	patre
61	26	martyres
64	32	perſequutio
90	24	conſpiratione
98	18	catholica
113	20	Seruum
117	9	patriarcham
174	42	diabolo fecit
182	4	infinitum.
184	31	Patri
185	30	deuota
185	47	cardinalibus,
188	20	quam
188	23	duci
200	28	tentorium
207	40	Petri.
235	47	Adolphus
245	21	occupare
247	45	Patre
230	26	reformauit: quẽ

BASILEÆ PER IACOBVM PARCVM
EXPENSIS IOANNIS OPORINI,
ANNO M. D. LIX.

BIBLIOTECA NAZIONALE
ROMA